

Asker
kommune

Kriterier for kommunal vei

- Høringsforslag til kriterier for veiens offentlige funksjon

Kommunestyret 16.11.21, vedtak

1. Kommunen opprettholder kommunal vinterdrift av veier nevnt i tabell 1 'Private veier der det foreslås avslutning av kommunal vinterdrift', inntil videre.
2. Veier nevnt i tabell 2 'Veier som foreslås nedklassifisert til privat vei' opprettholdes som offentlig kommunale veier.
3. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med relevante parter med formål om å overta drift av følgende veier:

Askestadveien: Ok, med i veilag, privat vei

Eikestubben: Blir offentlig når eiendommen blir overført i disse dager - avklart

Grundvikveien: Pågående sak hos samf.utv knyttet til mulig eksprop. av rett til kyststi.

Ivers vei: Ok, med i veilag, vi bidrar med drift – privat vei

Kjosveien: Avklarte forhold med grunneiere, vurderer fradeling/ny avtale om veigrunn

Kongsdelsveien: Avventer utvidelse og regulering Orica

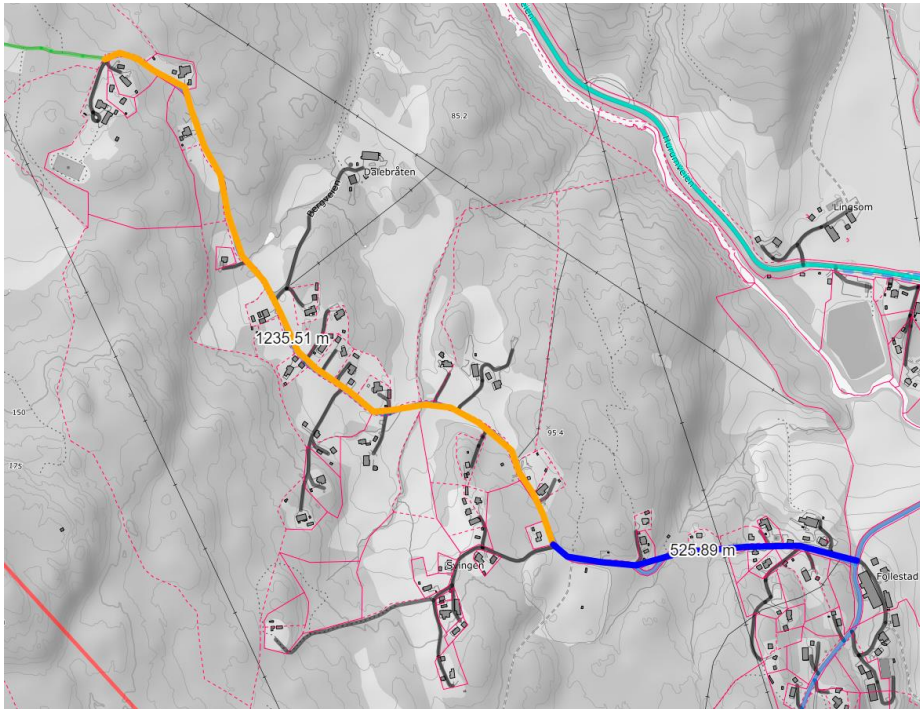
Transetveien: Avklarte forhold med grunneiere, vurderer fradeling/ny avtale om veigrunn

4. Kommunedirektøren bes om å fremme en ny sak om kriterier for hva som er en kommunal vei, gjeldende for hele Asker kommune. Disse må være politisk vedtatt før nye saker og søknader kan behandles politisk eller administrativt.

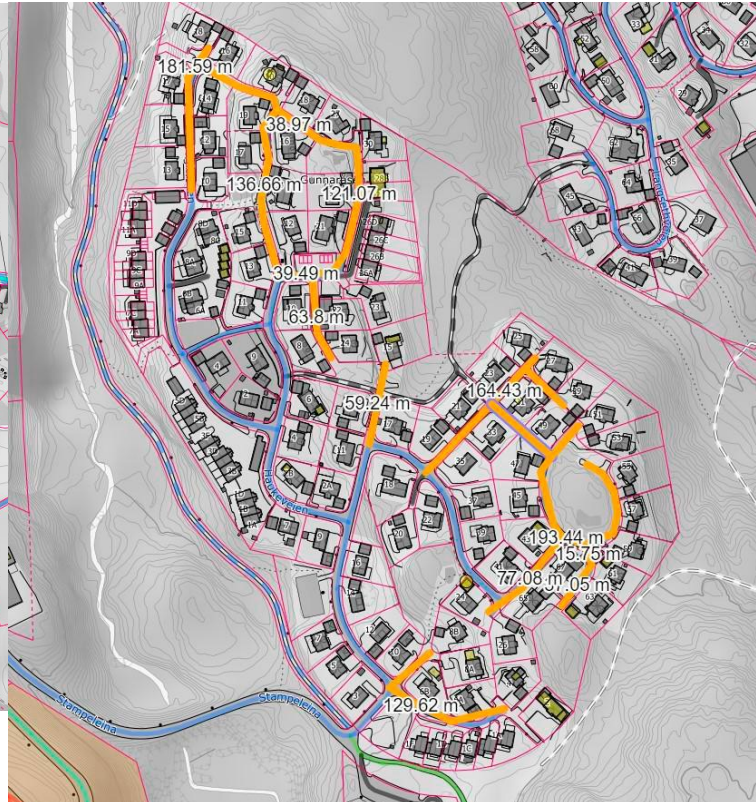
Inntil slik sak er vedtatt, videreføres dagens praksis.

Avklares først etter prinsippsak

Bergveien

Slingrebekkfeltet

Høgløkka

Asker
kommune

Kriterier for kommunal vei

Høringsforslag til kriterier for veiens offentlige funksjon

Bakgrunn for saken

- Hurum, Røyken og Asker hadde ulike praksis for hvilke veier kommunen hadde ansvar for mtp. forvaltning, drift og vedlikehold

Et ønske om **likebehandling** i de tre kommunene

Bakgrunn for saken

- Temaplan samferdsel og mobilitet
  - behov for å vite **hva det kommunale veiansvaret faktisk er** for å kunne gjøre målrettet innsats med begrenset budsjett (vedlikeholdsplaner)
  - **Klimatilpasning** (= økt vedlikeholdsbehov -> forsterket behov for å vite hva det kommunale veiansvaret faktisk er)

Mål for saken

- Fastsetting av klassifiseringskriterier for større grad av likebehandling av kommunens innbyggere

Juridisk grunnlag

- Lite rettslige føringer for veiklassifisering
  - Veglova sier noe om skillet mellom privat og offentlig vei.
- I praksis kommunene som fastsetter prinsipper for klassifisering

Bakgrunn for valg av vurderingskriterier

- Erfaring fra egen og andre kommuner
- Kommunens målsetninger
- Vei- og gatenormalen
- Tilrettelegge for objektive og forståelige vurderinger

Erfaring fra egen og andre kommuner

- Veiens funksjon i et større veinett (f.eks Oslo, Bærum, Fredrikstad)
- Veiens funksjon i et større veinett + kriterer som reguleringsstatus, avtaler, eierskap mm. (Drammen, Lier)
  - Ryddig å avklare veiens offentlige funksjon først, for deretter å håndtere evt. avtaler og vilkår.

Kommunens målsetninger

Sikre de langsiktige behov

Bærekraftige løsninger i nærområder
og senterstruktur

Beredskap

➤ Sikre sammenheng

Vei- og gatenormalen

- Benyttes i *nye* planer – med helhetlig vurdering av offentlige/private funksjoner
- Antall boenheter
  - Helhetsvurdering, antall boenheter er ikke nok i seg selv

Tilrettelegge for objektive og forståelige vurderinger

- Utdypende veiledning til kriteriene
- Tellinger etc. har vært vurdert, men ressurskrevende - og hvor grensene skal gå kan uansett variere fra sted til sted
  - Mest mulig tydelig beskrivelse av hvordan kriteriene skal brukes, med eksempler

Forslag til vurderingskriterier

Det er valgt å skille kriterier for *offentlige funksjon* fra andre vilkår for overtakelse av vei, samt privatrettslige avtaler som måtte foreligge

Forslag til vurderingskriterier

a. Er veien et nødvendig ledd i et sammenhengende offentlig veinett?

Forslag til vurderingskriterier

b. Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for gående og syklende?

Forslag til vurderingskriterier

c. Er veien særlig brukt som gjennomfartvei for biltrafikk?

Forslag til vurderingskriterier

d. Betjener veien flere boenheter enn minstekravet for offentlig vei i kommunens vei- og gatenormal?

Forslag til vurderingskriterier

e. Andre særlige hensyn som tilsier at veien har en offentlig funksjon.

Hvorfor akkurat dette settet med kriterier

- Ta saken steg for steg
- Første del av en verktøykasse – *offentlig funksjon*
  - Grunnlag for likebehandling
  - Grunnlag for at felles midler brukes på offentlige veier

Veien videre

- Høring av kriterier for veiens offentlige funksjon
- Fremme endelig forslag til kriterier, sammen med prosedyrer for saksbehandling av veier som kan endre kategori
  - Følge forvaltningsrettslige prinsipper
(de som blir berørt, vil bli hørt)

Asker
kommune

Asker
kommune

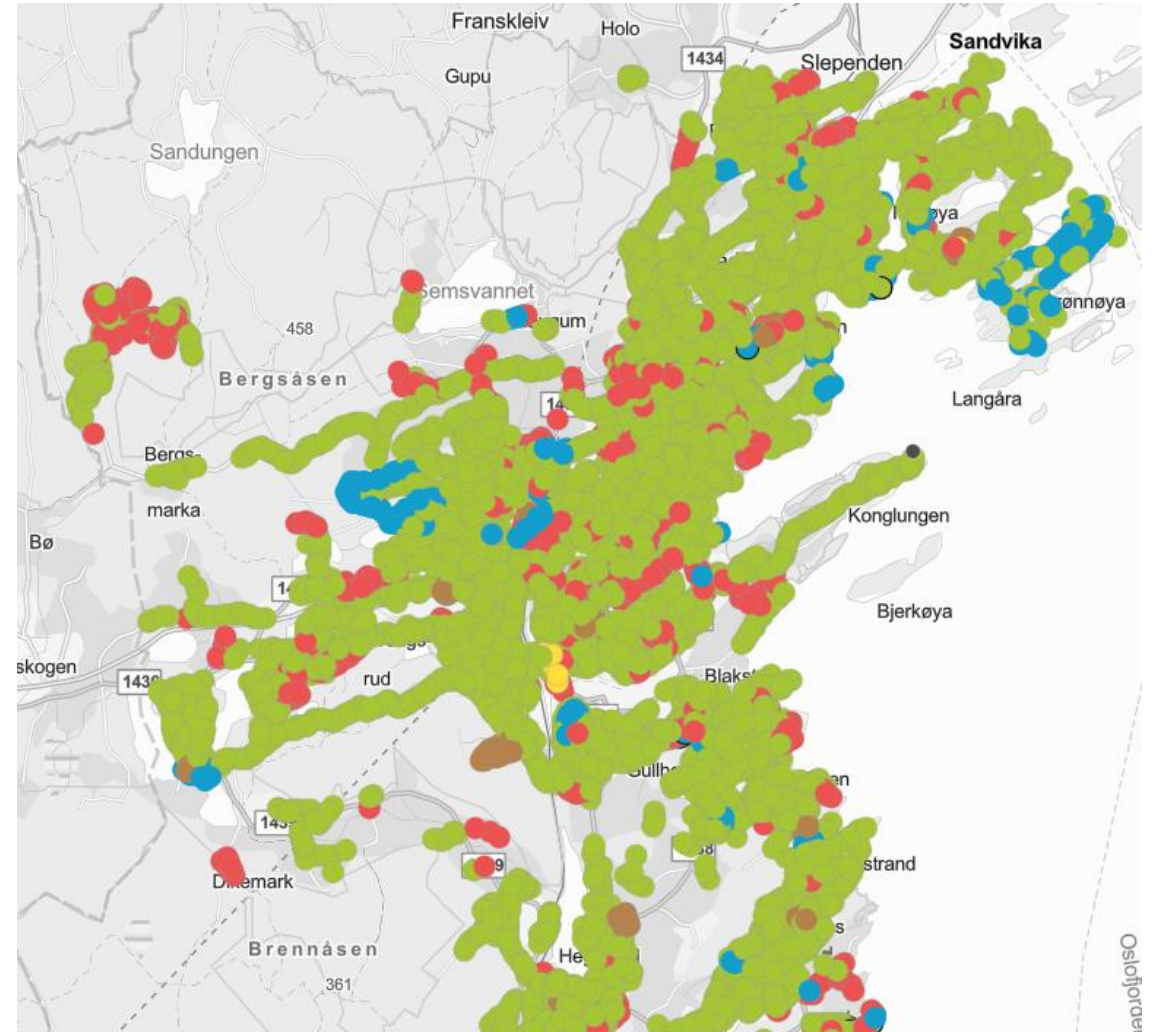
Veilys i private veier

Samferdsel orienterer om endring

Asker, 28.11.24

Fakta grunnlag

- Samferdsel har totalt 16000 veilyks langs vei, GS, plasser/områder, stier osv
- Ca 3500 av disse (dvs nesten 20%) av belysningen står i private veier
- Mesteparten av lys i private veier ble i sin tid montert av lokale e-verk, evt private utbyggere osv

Regelverk og pålegg fra myndigheter

- Alt elektrisk anlegg skal være forskriftsmessig, og etter myndigheters og netteiers regelverk
- Pga alder/tilstand må veldig mange veilysanlegg oppgraderes og fornyes, evt frakobles og fjernes
- Krav om at all strøm skal vært tilkoblet målte anlegg
- Miljøgifter og manglende reprasjonsmuligheter tvinger frem endringer.

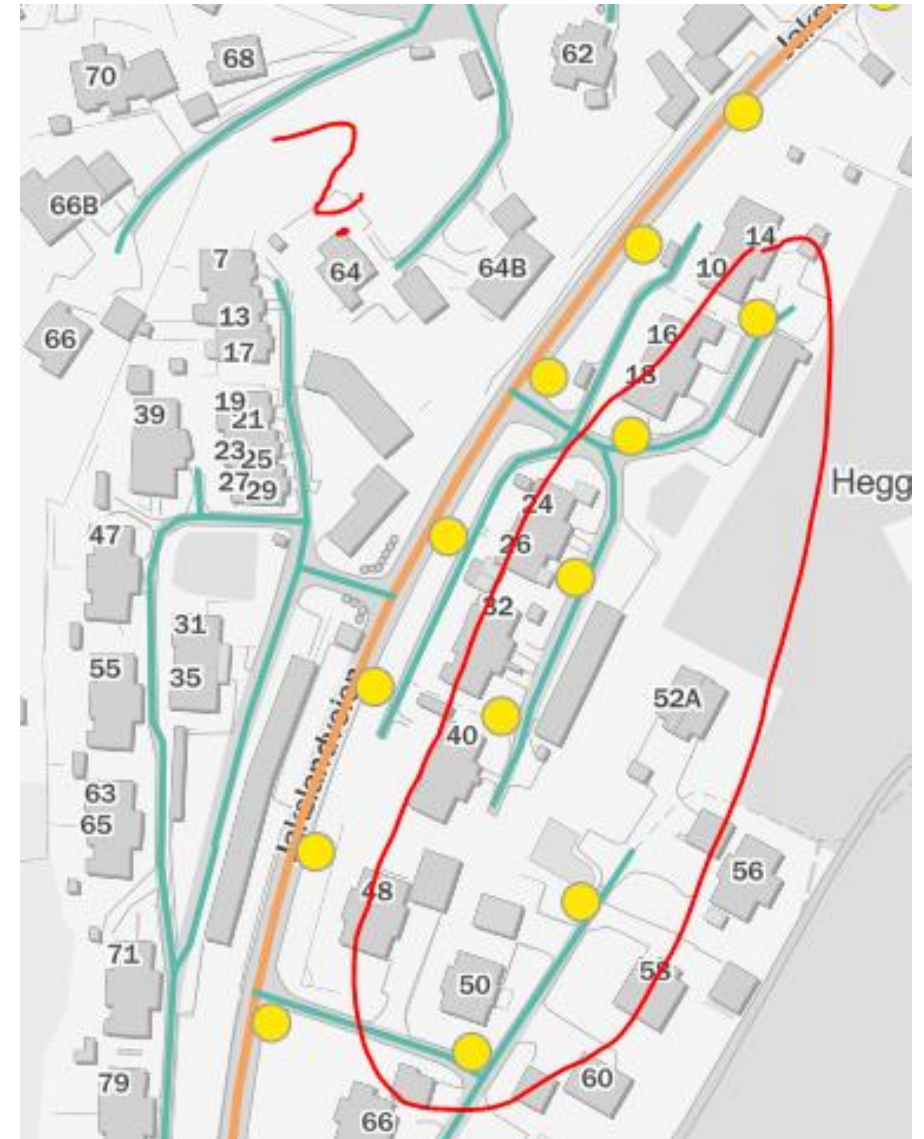
Temaplan samferdsel og mobilitet

- behov for å vite **hva det kommunale veiansvaret faktisk er**
- **Klimatilpasning** (= økt vedlikeholdsbehov -> forsterker behov for å vite hva det kommunale veiansvaret faktisk er)

Likebehandling og rettferdig bruk av kommunale midler

- I dag er det variasjoner i hvorvidt veilys i private veier betales av veieier eller av kommunen. En del nyere private veier og lysesanlegg har egne målere eller er tilknyttet fellesanlegg og betales allerede av brukere.
- For å sikre en rettferdig og lik behandling av alt veilys i private veier, innfører vi en lik praksis for alle.
- Det betyr at kostnader knyttet til drift og vedlikehold av veilyset i de private vei blir overført til veieierne der dette ikke er gjort tidligere.

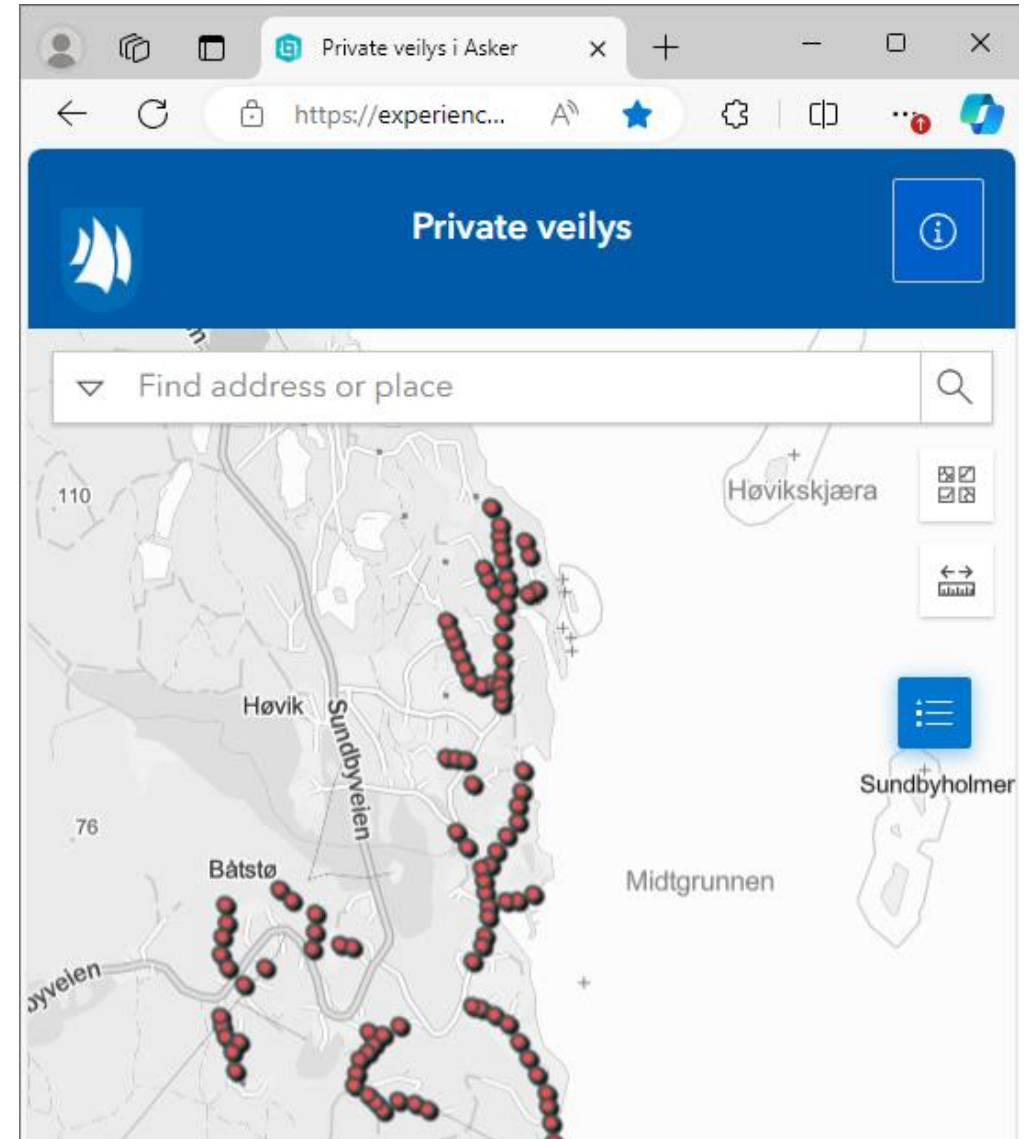
Kommunen kan fortsatt tilby drift og vedlikehold for de fleste som ønsker dette, men for en kostnad pr veilyspunkt

Informasjon ut til innbyggere

- Alle som bor i en privat vei med veilys som til nå har vært tilknyttet kommunalt strømnett vil først få et fysisk brev. (Vi antar 5000-6000 brev må ut)
- Kommunen har under utarbeidet en egen informasjonsside som forklarer bakgrunn og hva vi ønsker at en innbygger skal foreta seg. (inkluderer også alle relevante linker til lovverk, pålegg, bestemmelser osv for de som vil dykke ned i det)
- En dedikert publikumsportal for veilyset i private veier skal da samle inn og gi kommunen de tilbakemeldinger og ønsker innbyggerne har om lys i sin vei.

De tre punktene over er testet internt på ansatte i Miljø og Samferdsel som bor i privat vei med veilys, og dermed vært prøvekaniner på om informasjon og digital løsning fungerer som vi har tenkt de skal.

Tilbakemeldingskjema

- Representanter for veien får tre valg ang lysene i sin vei (skjemaet endrer seg avhengig av type anlegg og valg som gjøres)
- Alternativene er:
  1. Inngå veilysavtale med kommunen
  2. Overta anlegget for egen drift/vedlikehold
  3. Veilysene demonteres/fjernes

Frist for tilbakemeldinger blir 1 april, og etter det begynner det fysiske arbeidet med oppgraderinger, ombygginger, demontering osv.

Drift av privat veilys

Ved å fylle ut dette skjemaet, bekrefter du at du er valgt som representant for veien og kan på vegne av naboer gjøre nødvendige vurderinger og inngå avtale for private veilys.

Om dette ikke er tilfellet, ta en prat med dine naboer, bli enig om en løsning og velg en representant for veien som sender inne dette skjemaet.

Driftsmerking

Veinavn

Ønskes det å inngå en avtale om kommunal drift?*

Ja

Nei

Er det et etablert veilag, vel eller boligselskap hvor en avtale kan tegnes eller drift overføres?*

Ja

Nei

Gjelder dette flere veilys? ▼

Hvis ditt valg gjelder mange punkt, trenger du ikke klikke deg inn på hvert objekt for å gi tilbakemelding. Det er da viktig at du oppgir hvor mange punkter og fra/til hvilken adresse/nummer dette gjelder

Egen hjemmeside

→ Test Veilys i private veier

Sist oppdatert: 18.11.2024

Innhold

[Veieiere får kostnadsansvar for lys i private veier – kommunen tilbyr avtaler om drift](#) ↓

[Dette må du gjøre innen 1. mars 2025, hvis du bor i en privat vei med veilys](#) ↓

[Tre alternativer for fremtidig løsning av lys i private veier](#) ↓

[Tidslinje og viktige datoer](#) ↓

[Bakgrunn for at veilys langs private veier overføres til brukere av veien.](#) ↓

Kort fortalt

Asker kommune har stått for drift og vedlikehold av veilys i mange private veier, der anleggene er tilkoblet det kommunale strømmettet for veilys. Fra 2025 skal kostnadene for dette dekkes av beboerne og brukerne av de aktuelle private veiene.

Veieiere får kostnadsansvar for lys i private veier – kommunen tilbyr avtaler om drift

I dag er det variasjoner i om private veilys driftes eller betales av veieier eller av kommunen. De fleste nyere private veier og lysanlegg har egne målere eller er tilknyttet fellesanlegg og betales allerede av brukere.

For å sikre en mer rettferdig og lik behandling av lys i private veier, innfører vi en lik praksis for alle.

Det betyr at kostnader knyttet til drift og vedlikehold av lys i private veier blir overført til veieierne der dette ikke er gjort tidligere. De fleste som ønsker det, kan inngå avtale med kommunen om fortsatt drift mot en årlig kostnad.

Dette må du gjøre innen 1. mars 2025, hvis du bor i en privat vei med veilys

- **Bli enig med naboene:** Noen har allerede et veilag eller vel, og du kan kontakte disse eller med de andre beboerne i din vei. Bli enige om hvilken løsning dere ønsker fremover. (Alternativene er presentert lenger ned på siden her).
- **Velg en representant:** Bestem hvem som skal representere dere i dialogen med kommunen.
- **Registrer informasjonen:** Den valgte representanten må registrere følgende opplysninger i kommunens [portalen for private veilys](#) innen **1. mars 2025**:
  - Om dere er organisert i et boligselskap eller [veilag](#).
  - Navnet på representanten som skal håndtere avtalen med kommunen.
  - Valg av ønsket alternativ.

Egen hjemmeside

Innhold

[Veieiere får kostnadsansvar for lys i private veier – kommunen tilbyr avtaler om drift](#) ↓

[Dette må du gjøre innen 1. mars 2025, hvis du bor i en privat vei med veilys](#) ↓

[Tre alternativer for fremtidig løsning av lys i private veier](#)
↓

[Tidslinje og viktige datoer](#) ↓

[Bakgrunn for at veilys langs private veier overføres til brukere av veien.](#) ↓

I [portalen private veilys](#) i Asker kan du også:

- Se hvilke veilyspunkter som tilhører din adresse.
- Se hvilke alternative løsninger som gjelder for veilys der du bor.

Tre alternativer for fremtidig løsning av lys i private veier

1. Avtale med kommunen om drift mot en årlig kostnad

Dere kan inngå en avtale med kommunen for å sikre drift og vedlikehold av veilysene i din vei. Ved inngåelse av privat veilysavtale med kommunen, vil **årlig kostnad per veilyspunkt være kroner 1300,-** inkl. mva. Denne kosten dekker strøm, nettleie og drift.

I noen få tilfeller kan tekniske krav gjøre det for vanskelig eller kostbart å oppgradere anlegget, slik at kommunen ikke kan inngå en avtale.

2. Overta og drive veilyset selv

For noen veilysanlegg kan kommunen overføre eierskap til veieiere, [veilag](#) eller boligselskaper. Dette gjelder for det meste stålmaster hvor det kun er montert veilys. Anlegg med tremaster og luftledninger kan imidlertid ikke overdras på grunn av regelverk blant annet i [internkontrollforskriften](#) og [eltilsynsloven](#).

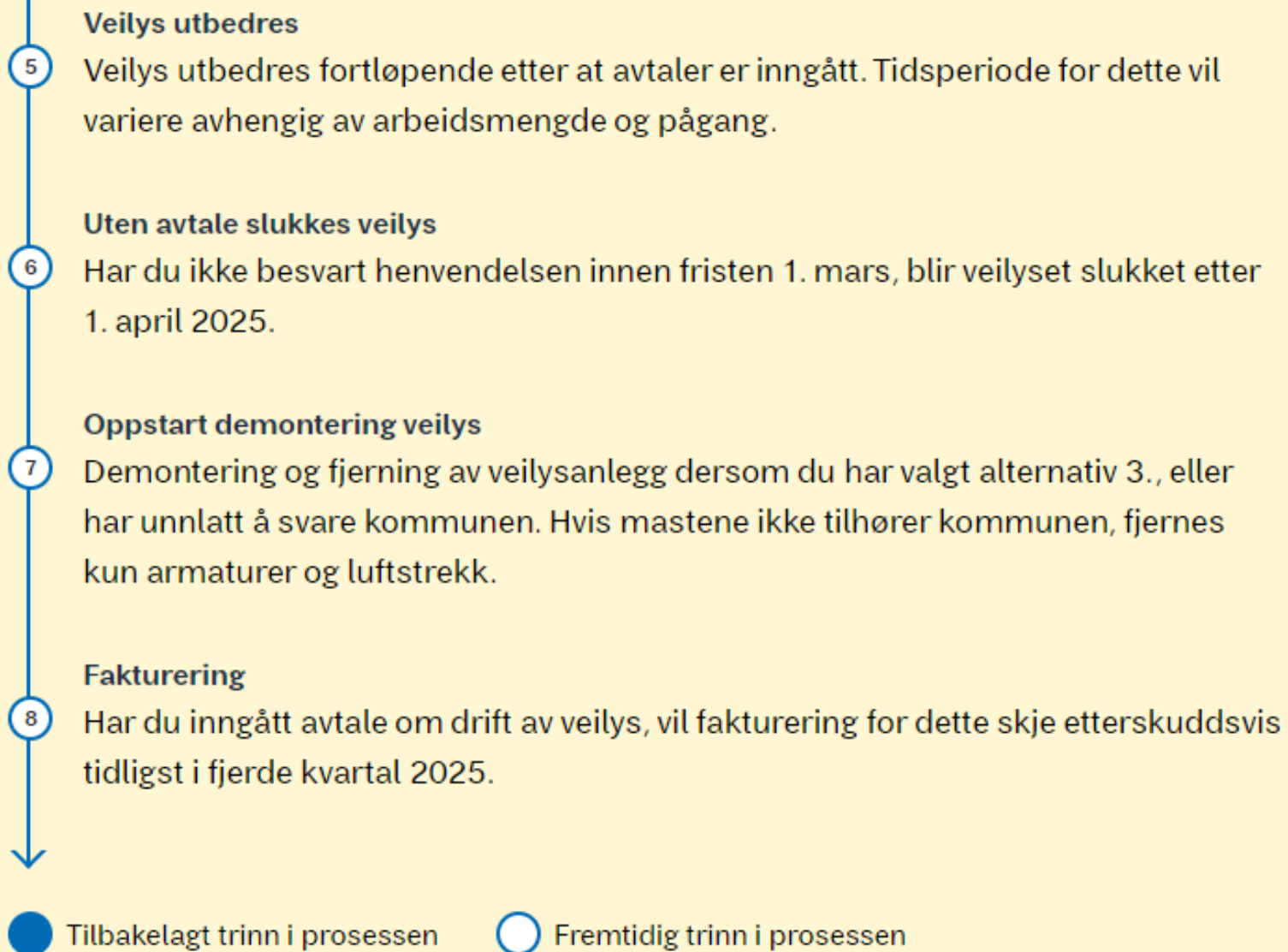
3. Demontering og fjerning av anlegg

Dersom dere ikke ønsker alternativ 1. eller 2., vil kommunen demontere og fjerne anlegget. Hvis mastene ikke tilhører kommunen, fjernes kun armaturer og luftstrekk.

Tidslinje og viktige datoer

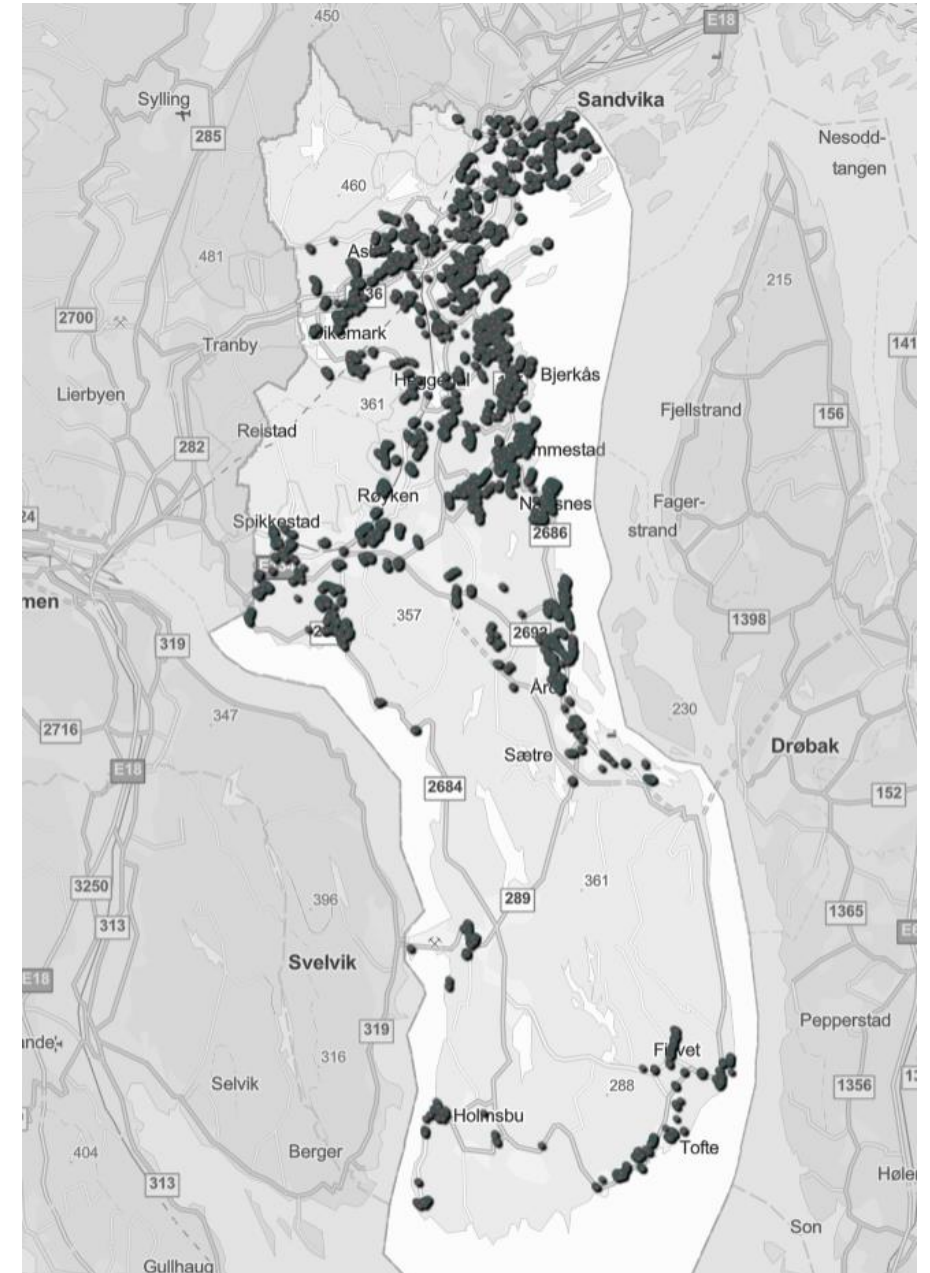
- Brev til beboere i privat vei med kommunal veibelysning**
1 Utsendelse av brev til beboere i privat vei der lyset til nå har vært driftet og vedlikeholdt av kommunen.
- Frist for valg av veilysavtale**
2 1. April 2025 er siste frist for valg av veilysavtale, alternativ 1, 2 eller 3.
- Saksbehandling**
3 Kommunen gjennomgår ønskede valg for avtaler, og gir fortløpende tilbakemeldinger. Status for din sak ser du i [Portalen for private veilys](#).
- Inngåelser av avtaler**
4 Avtale om kommunal drift av veilys i private veier, eventuelt overtagelse av veilysanlegg eller demontering.

Oversiktskart, veilys i private veier

- Ca 3600 veilys i private veier som er tilknyttet kommunal strøm
- Størst antall er nord i kommunen, se kart som viser plassering

Asker
kommune

Møteinnkalling

Utvalg	Dato	Sted
Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024 kl. 17:00	Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post:

politisk.sekretariat@asker.kommune.no.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Presentasjon

- Orientering om arbeidet med klimatilpasning.
- Orientering om arbeidet med veilys på private veier.

Sakskart

Saker til behandling

42/24 24/18613-1 Godkjenning av protokoll Utvalg for samfunnstjenester
31.oktober 2024

43/24 24/02262-12 Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

44/24 24/14788-1 Høringssak - Kriterier for veier som kommunen skal ha
ansvar for

Referatsaker

Asker, 18.11.2024
Lars Kristian Wear
Leder i Utvalg for samfunnstjenester

Møteprotokoll

Utvalg for samfunnstjenester

Dato	Tid	Sted
28.11.2024	17:00 – 19:05	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Lars Kristian Wear.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder	Lars Kristian Wear (H)	
Nestleder	Espen Hansen Aspås (FrP)	
Utvalgsmedlem	Kåre Johnny Møllerhagen (H)	
Utvalgsmedlem	Cathrine Jensen (H)	
Utvalgsmedlem	Kari Sofie Bjørnsen (H)	Til stede tom. sak 44/24.
Utvalgsmedlem	Aud Jorunn Vullum (H)	
Utvalgsmedlem	Gunn-Torill Homme Mathisen (V)	
Utvalgsmedlem	Jakob Wahl (A)	
Utvalgsmedlem	Sara Louise Skjælaaen Vatn (MDG)	
Utvalgsmedlem	Inger Johanne Aaby (Sp)	
Utvalgsmedlem	Odd Flock (INP)	

Forfall:

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly

Protokollfører Johan Kvarving Vik

Det var ingen merknader til innkallingen eller habilitet, og møtet ble satt med 11 medlemmer til stede.

Leder foreslo å behandle sak 44/24 før sak 43/24. Dette fikk tilslutning.

Saksliste

Side

Saker til behandling

42/24	24/18613-1	Godkjenning av protokoll Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024	3
43/24	24/02262-12	Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028	3
44/24	24/14788-1	Høringssak - Kriterier for veier som kommunen skal ha ansvar for	6

Referatsaker

Saker til behandling

42/24 Godkjenning av protokoll Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	42/24

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møtet i Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokollen fra møtet i Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024 godkjennes slik den foreligger.

43/24 Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdomsrådet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2025-2028

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2025 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd, lønnsreserven og omstillingsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2025 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2025 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2025 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 798,52 mill. kroner.
- Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 150 mill. kroner.
- Likviditetslån, inntil 500 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer og brukerbetalinger for 2025 vedtas slik de fremkommer under Gebyrliste.

Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt.

Nye gebyrer og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1.januar 2025, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift

For gebyrer og brukerbetalinger knyttet til fagområdene byggesak, plan, delesaker, oppmåling og eierseksjonering, skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

Behandling

Lars Kristian Wear (H) fremmet følgende forslag:

1. Saken tas til orientering.

Inger Johanne Aaby (Sp) fremmet følgende oversendelsesforslag:

Til omstillingstiltak formålsbygg og boliger og økt arealeffektivitet, og salg av kommunal eiendom: Kommunale utleieboliger bør ikke selges i henhold til temaplan for bærekraftig boligutvikling og temaplan for psykisk helse og rus.

Oversendelsesforslaget fremmet av Inger Johanne Aaby (Sp) fikk to stemmer (Sp og INP) og falt.

Wears (H) forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Saken tas til orientering.

44/24 Høringssak - Kriterier for veier som kommunen skal ha ansvar for

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	44/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til kriterier for veiens offentlige funksjon sendes på høring til relevante aktører. Høringsfrist settes til 07.01.25.

Behandling

Avdelingsleder Martin Refsnes Martinsen innledet til saken og svarte ut spørsmål (presentasjon).

Aud Jorunn Vullum (H) fremmet følgende alternative forslag på vegne av H, V og Frp:

1. Forslag til kriterier for veiens offentlige funksjon sendes på høring til relevante aktører.

Flertallspartiene ønsker å forlenge høringsfristen, slik at man har gitt god tid etter juleferien til å komme med høringssvar og innspill. Høringsfristen settes til 1. februar.

Vullums (H) forslag ble stil opp mot kommunedirektørens innstilling.

Vullums forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Forslag til kriterier for veiens offentlige funksjon sendes på høring til relevante aktører.

Flertallspartiene ønsker å forlenge høringsfristen, slik at man har gitt god tid etter juleferien til å komme med høringssvar og innspill. Høringsfristen settes til 1. februar

Referatsaker

1.	Rådgiver Per Lars Erik Wiréhn presenterte arbeidet med klimatilpasning/overvann/flom og svarte ut spørsmål (presentasjon): https://storymaps.arcgis.com/stories/668990947f6749fcaa8c88f4912b62d8
2.	Avdelingsleder Martin Refsnes Martinsen presenterte arbeidet med veilys på private veier og svarte ut spørsmål (presentasjon).
3.	Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly orienterte om FSK-sak 19.11. om salg av eiendom.
4.	Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly orienterte om FSK-sak 19.11. om høring til klimamål 2035.
5.	Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly svarte ut spørsmål fra Sara S. Vatn (MDG) om konsesjonssaker i postlisten.
6.	Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly svarte ut spørsmål fra Espen Hansen Aspås (Frp) om videresalg av brukte elektriske artikler.
7.	Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly svarte ut spørsmål fra Inger Johanne Aaby (Sp) om venteliste og ventetid på kommunal bolig.
8.	Kommunedirektørens representant Lisbeth Stokke Fjeldly svarte ut spørsmål fra Inger Johanne Aaby (Sp) om redusert satsing på sirkulærøkonomi.

Saksframlegg

Arkivsak
24/18613-1

Saksbehandler
Johan Kvarving Vik

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
28.11.2024

Godkjenning av protokoll Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møtet i Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024 godkjennes slik den foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra møtet i Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024 følger vedlagt.

Lars Kristian Wear
Leder i Utvalg for samfunnstjenester

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024

Saksprotokoll

Arivsak
24/18613

Saksbehandler
Johan Kvarving Vik

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
28.11.2024

Saksnr.
42/24

Godkjenning av protokoll Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 28.11.2024 sak 42/24

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokollen fra møtet i Utvalg for samfunnstjenester 31.oktober 2024 godkjennes slik den foreligger.

Møteprotokoll

Utvalg for samfunnstjenester

Dato	Tid	Sted
31.10.2024	17:00 – 20:15	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Lars Kristian Wear.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder	Lars Kristian Wear (H)	
Nestleder	Espen Hansen Aspås (FrP)	
Utvalgsmedlem	Kåre Johnny Møllerhagen (H)	
Utvalgsmedlem	Cathrine Jensen (H)	
Utvalgsmedlem	Kari Sofie Bjørnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Aud Jorunn Vullum (H)	
Utvalgsmedlem	Gunn-Torill Homme Mathisen (V)	
Utvalgsmedlem	Jakob Wahl (A)	
Utvalgsmedlem	Sara Louise Skjælaaen Vatn (MDG)	
Utvalgsmedlem	Inger Johanne Aaby (Sp)	
Varamedlem	Karen Vatne Bekkåsen (INP)	Odd Flock (INP)

Forfall:

Utvalgsmedlem Odd Flock (INP)

Til stede fra administrasjonen:

Direktør	Ragnar Sand Fuglum
Protokollfører	Johan Kvarving Vik

Møtet ble satt med 11 medlemmer til stede.

Det var ingen merknader til innkallingen eller habilitet.

Saksliste

Side

Saker til behandling

35/24	24/16962-1	Godkjenning av protokoll utvalg for samfunnstjenester 26.september 2024	3
-----------------------	------------	--	---

36/24	24/16182-1	Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser	3
-----------------------	------------	---	---

37/24	24/12966-1	Mulighetsstudie Rordammen - valg av alternativ for utbedring.	5
-----------------------	------------	---	---

38/24	24/15104-1	Overgang til LED-belysning i kommunalt eide bygg og idrettsanlegg	6
-----------------------	------------	---	---

39/24	24/13392-2	Høringsinnspill - høring av forslag om hjemmel til kommunale klimakrav til byggeplasser eller bygge- og anleggsplasser	6
-----------------------	------------	--	---

40/24	24/03440-11	212/203 - Søknad om konsesjon for erverv av fast eiendom	7
-----------------------	-------------	--	---

41/24	21/21935-6	Felles retningslinjer for bruk av kommunale friområder- Evaluering	9
-----------------------	------------	---	---

Referatsaker

Saker til behandling

35/24 Godkjenning av protokoll utvalg for samfunnstjenester 26.september 2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	35/24

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møtet i utvalg for samfunnstjenester 26.09.2024 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokollen fra møtet i utvalg for samfunnstjenester 26.09.2024 godkjennes slik den foreligger.

36/24 Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24
5 Formannskapet	05.11.2024	154/24
6 Kommunestyret	12.11.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

Behandling

Rådgiver Linde Vindenes og direktør Ragnar Sand Fuglum innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Espen Hansen Aspås (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

Saken sendes tilbake, og utvalget ber kommunedirektøren følge opp verbalforslaget videre og utrede i tråd med den politiske intensjonen. Saken bør belyse følgende på de aktuelle områdene:

a) Drift av badene

- Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.

b) Renovasjon

- Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjennvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.

d) Tekniske tjenester

- Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.

e) Institusjoner/bofellesskap

- Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Hansen Aspås (FrP) sitt forslag ble satt opp mot kommunedirektørens innstilling. Hansen Aspås sitt forslag fikk 1 stemme (FrP) og falt.

Vedtak

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

37/24 Mulighetsstudie Rordammen - valg av alternativ for utbedring.

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	37/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Utbedring av Rordammen utføres i samsvar med anbefalt alternativ 3. Damanlegget erstattes av flere avtrappede terskler og dagens vannivå opprettholdes.
2. Prosjektet finansieres med handlingsprogrammets investeringsavsetning til Vassdragsanlegg (dammer)

Behandling

Ingeniør Marius Gulbrandsen innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Utbedring av Rordammen utføres i samsvar med anbefalt alternativ 3. Damanlegget erstattes av flere avtrappede terskler og dagens vannivå opprettholdes.
2. Prosjektet finansieres med handlingsprogrammets investeringsavsetning til Vassdragsanlegg (dammer)

38/24 Overgang til LED-belysning i kommunalt eide bygg og idrettsanlegg

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	38/24
2 Formannskapet	05.11.2024	162/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Saken tas til orientering
2. Kommunedirektøren kommer tilbake til finansieringen av tiltaket ved kommende tertialrapport/handlingsprogram.

Behandling

Rådgiver Christian Goderstad innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken tas til orientering
2. Kommunedirektøren kommer tilbake til finansieringen av tiltaket ved kommende tertialrapport/handlingsprogram.

39/24 Høringsinnspill - høring av forslag om hjemmel til kommunale klimakrav til byggeplasser eller bygge- og anleggsplasser

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	39/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune gir høringsuttalelse i samsvar med vedlagte forslag.

Behandling

Rådgiver Bente Støa var til stede for å svare ut spørsmål.

Inger Johanne Aaby (Sp) fremmet følgende alternative forslag på vegne av Sp, INP og FrP:

Asker kommune gir høringsuttalelse i samsvar med følgende endringer:

1. Det bør utarbeides en nasjonal forskrift.

Asker kommune mener det bør utarbeides en nasjonal forskrift som gjelder alle kommuner. En nasjonal forskrift vil sikre forutsigbarhet for utbyggere når kommuner følger samme bestemmelser, det er også ineffektivt at hver kommune lager egne forskrifter. En nasjonal forskrift vil sikre ensartet håndheving. Nasjonal forskrift må inneholde bestemmelser som kommunene selv kan velge å innføre, ikke bestemmelser som kommunene må gjøre unntak fra.

3. Hjemmelen bør kun omfatte offentlige byggeplasser.

4. Hjemmelen bør omfatte byggeplasser.

Asker mener videre at konsekvensutredningen mangler en helhetlig vurdering av nytte og kostnad for ulike klimakrav til bygge- og anleggsprosjekter. Dette vurderes i hvert enkelt prosjekt i Asker, og ofte ser vi at klimagassreduksjonene ved bruk av utslippsfrie maskiner i byggeprosjekter har en høyere kostnad enn f.eks. tiltak for å redusere massetransport. Asker etterlyser derfor mer fleksibilitet for kommunene til å stille hensiktsmessige krav til bygge- og anleggsplassene.

Aaby (Sp) sitt alternative forslag ble satt opp mot innstillingen. Aaby sitt forslag fikk 3 stemmer (Sp, INP og FrP) og falt.

Vedtak

1. Asker kommune gir høringsuttalelse i samsvar med vedlagte forslag.

40/24 212/203 - Søknad om konsesjon for erverv av fast eiendom

Behandlet av

1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato

31.10.2024

Saksnr.

40/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Med hjemmel i konsesjonsloven § 1 gis det ikke konsesjon til Andzrej Mariusz Adamczyk for eiendommen gnr. 212 bnr. 203 i Asker kommune.

Eiendommen må selges videre som tilleggsjord til noen som kan få konsesjon, eller som ikke trenger konsesjon. Salget må være gjennomført innen seks måneder fra vedtaksdato, jf. konsesjonsloven § 18..

Behandling

Avdelingsleder Erling Guderud var til stede for å svare ut spørsmål.

Lars Kristian Wear (H) fremmet følgende alternative forslag på vegne av FrP, H og V:

Saken sendes tilbake. Det utføres en fysisk vurdering av kvaliteten på jorden.

Det vurderes også mulighet for drenering .

Det vurderes om kravene til konsesjon kan settes noe lavere.

Wear (H) sitt alternative forslag ble satt opp mot innstillingen. Wears alternative forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken sendes tilbake. Det utføres en fysisk vurdering av kvaliteten på jorden.

Det vurderes også mulighet for drenering .

Det vurderes om kravene til konsesjon kan settes noe lavere.

41/24 Felles retningslinjer for bruk av kommunale friområder-Evaluering

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	41/24
2 Formannskapet	05.11.2024	161/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Vedtatte retningslinjer for utlån av kommunale friområder opprettholdes uten endringer.

Behandling

Avdelingsleder Erling Guderud var til stede for å svare ut spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Vedtatte retningslinjer for utlån av kommunale friområder opprettholdes uten endringer.

Referatsaker

1.	Avdelingsleder Per Øystein Funderud presenterte status arbeidet med Høymyrdammen (<i>presentasjon</i>).
2.	Seksjonsleder Marte Helene Lie, avdelingsleder Per Øystein Funderud og rådgiver Liv Borgen presenterte Benchmarkingsrapporten Bedre vann (<i>presentasjon</i>).
3.	Direktør Ragnar Sand Fuglum presenterte forslag til handlingsprogram 2025 - 2028 for Asker kommune – tillegginnstilling (<i>presentasjon</i>).
4.	Avdelingsleder Per Øystein Funderud svarte ut spørsmål fra Inger Johann Aaby (Sp) om demningen ved Verksvannet på Dikemark.
5.	Direktør Ragnar Sand Fuglum orienterte om epost fra Asker Idrettsråd om innspill til to av sakene på sakskartet.
6.	Direktør Ragnar Sand Fuglum orienterte om delegerte vedtak i landbrukssaker 2024 (<i>notat</i>).
7.	Direktør Ragnar Sand Fuglum orienterte om innbyggerundersøkelse vedrørende klima og transport.

Saksframlegg

Arkivsak
24/02262-12

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandles av	Møtedato
Eldrerådet	21.11.2024
Ungdomsrådet	21.11.2024
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024
Utvalg for oppvekst	26.11.2024
Utvalg for velferd	26.11.2024
Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024
Utvalg for medborgerskap	28.11.2024
Formannskapet	03.12.2024
Kommunestyret	19.12.2024

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2025-2028

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2025 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd, lønnsreserven og omstillingsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2025 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2025 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2025 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 798,52 mill. kroner.
- Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 150 mill. kroner.
- Likviditetslån, inntil 500 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Gebyrer og brukerbetaling for 2025 vedtas slik de fremkommer under Gebyrliste.

Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt.

Nye gebyrer og brukerbetaling gjøres gjeldende fra 1.januar 2025, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift

For gebyrer og brukerbetaling knyttet til fagområdene byggesak, plan, delesaker, oppmåling og eierseksjonering, skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

1. Sammendrag

Kommunestyret må innen utgangen av året vedta budsjett for kommende kalenderår og en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste kalenderårene. Årsbudsjettet og økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet.

Kommunedirektøren legger med dette fram sin tilleggsinnstilling til Handlingsprogram og budsjett 2025-2028. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028, de endringer som følger av tilleggsinnstillingen og i dette saksfremlegget, inneholder kommunedirektørens samlede forslag til Asker kommunes årsbudsjett for 2025 og økonomiplan for perioden 2025-2028.

Handlingsprogrammet utgjør kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven.

Kommunedirektøren anbefaler at formannskapetets innstilling til Handlingsprogram 2025-2028, med alle forslag til vedtak som foreligger, legges ut på offentlig høring samsvar med bestemmelsene i kommunelovens§ 14-3 fjerde ledd. Høringsfristen settes til 18. desember 2024.

2. Bakgrunn for saken

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne i kommunen.

Kommuneloven med tilhørende forskrifter regulerer behandlingen av årsbudsjettet og økonomiplanen. Kommunestyret skal innen årets utgang vedta budsjett for kommende kalenderår og en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste kalenderårene. Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og økonomiplanen, på grunnlag av innstilling fra formannskapet. Innstillingen, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst 14 dager før behandlingen i kommunestyret.

Kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er basert på rammebudsjetteringsprinsippet og knyttet til fastsetting av de samlede økonomiske rammer for kommunen i budsjettåret. All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens økonomiske handleevne.

Kommunen skal ha en forsvarlig økonomisk politikk som gir et økonomisk handlingsrom, og samtidig er sterk nok til å tåle uforutsette hendelser. Med bakgrunn i dette har kommunestyret vedtatt økonomiske handlingsregler med konkrete måltall for følgende områder:

- Disposisjonsfond
- Netto driftsresultat
- Gjeldsgrad

Handlingsprogrammet viser prioriteringer og de målene og premissene økonomiplanen bygger på. Kommunedirektøren skal påse at forutsetningene for handlingsprogrammet er forsvarlig utredet, at budsjettet er satt opp i balanse, og at det er realistisk, fullstendig og oversiktlig. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som i varetar kommunens økonomiske handleevne.

3. Saksopplysninger

Økonomiske konsekvenser i tilleggsinnstillingen

Overordnet inneholder tilleggsinnstillingen forslag om følgende endringer, sammenlignet med kommunedirektørens opprinnelige forslag til Handlingsprogram 2025-2028:

- Konsekvenser av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025, som blant annet innebærer nytt anslag for deflator og nytt anslag for frie inntekter.
- Konkretisering og fordeling av omstillingstiltak.
- Nødvendige justeringer i driftsbudsjett, blant annet knyttet til økte pensjonsutgifter og finansiering knyttet til vedlikehold av kirkene.
- Tilleggsproposisjon (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024–2025)) hvor det foreslås å øke bevilgningene til kommunene og fylkeskommunene med 5. mrd. kroner i 2025.

Sum av driftsendringene innarbeidet i tilleggsinnstillingen fører til at netto driftsresultat økes fra 0,2 prosent i 2025, som var fremlagt i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028, til 0,8 prosent.

Sum av investeringsendringene som er innarbeidet i tilleggsinnstillingen fører til at gjeldsgraden fortsatt vil være over 100 prosent. Ved utgangen av 2025 vil den være på 102 prosent. I 2028 vil gjeldsgraden endre seg fra 108 prosent i kommunedirektørens forslag til 107 prosent med tilleggsinnstillingens forslag. Årsaken er at de foreslåtte endringene i all hovedsak ligger utenfor 4-årsperioden, og dermed ikke får særlig innvirkning på gjeldsgraden før fra 2029 og fremover.

Handlingsregelen for disposisjonsfond er fortsatt over måltallet på 10 prosent i hele perioden. Tallet for disposisjonsfond er inklusive bufferfond og realverdifond som tilhører energifondet. Handlingsregelen er da beregnet ut fra budsjettall og vil derfor kunne være helt annerledes hvis faktiske fremtidige årsresultat ender på merforbruk.

Størrelsen på den delen av disposisjonsfondet som er til fri bruk er ved inngangen til 2024 på 351 mill. kroner. Skattesvikten for 2024 vil måtte dekkes av denne delen av disposisjonsfondet. Dette vil kunne føre til at det generelle disposisjonsfondet mer enn halveres i 2024, mens energifondet vil øke med årets avkastning. Lave disposisjonsfond kombinert med et økende premieavvik medfører at kommunens likviditet er vesentlig svekket de siste to årene.

Regjeringens forslag til statsbudsjett behandles vanligvis i finanskomiteen på Stortinget rundt månedsskiftet november/desember. Kommunedirektøren vil innarbeide eventuelle endringer i 1. tertialrapport 2025 dersom budsjettforliket i Stortinget tilsier behov for endringer i Handlingsprogram 2025-2028 utover det som er lagt frem i tilleggsinnstillingen.

Omstilling og effektivisering

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 bidrar ikke til en styrket kommuneøkonomi for Asker kommune og endrer ikke på omstillingsprogrammet. Handlingsprogram 2025-2028 legger derfor opp til en omstilling og effektivisering på 200 mill. kroner i 2025 og ytterligere 150 mill. kroner i 2026.

Tilleggsinnstillingen inneholder konkrete forslag til omstillings- og effektiviseringstiltak av prinsipiell karakter som inngår i kommunens omstillingsprogram. Kommunedirektørens forslag til omstillingstiltak er nærmere beskrevet under kapittelet «Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet» i tilleggsinnstillingen. For enkelte av tiltakene ligger det i tillegg en nærmere redegjørelse som vedlegg i tilleggsinnstillingen.

I tillegg har kommunedirektøren kommet med forslag til noen alternative omstillingstiltak på i størrelsesorden 26 mill. kroner som kan vurderes og benyttes til eventuell saldering. Disse er beskrevet under kapittelet «Alternative omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet» i tilleggsinnstillingen. Kommunedirektøren understreker at dette er omstillingstiltak som ikke er fullt ut utredet, og som vurderes å inngå i omstillingsprogrammet for 2026. Dersom tiltakene brukes til saldering i 2025, må det defineres nye omstillingstiltak for 2026.

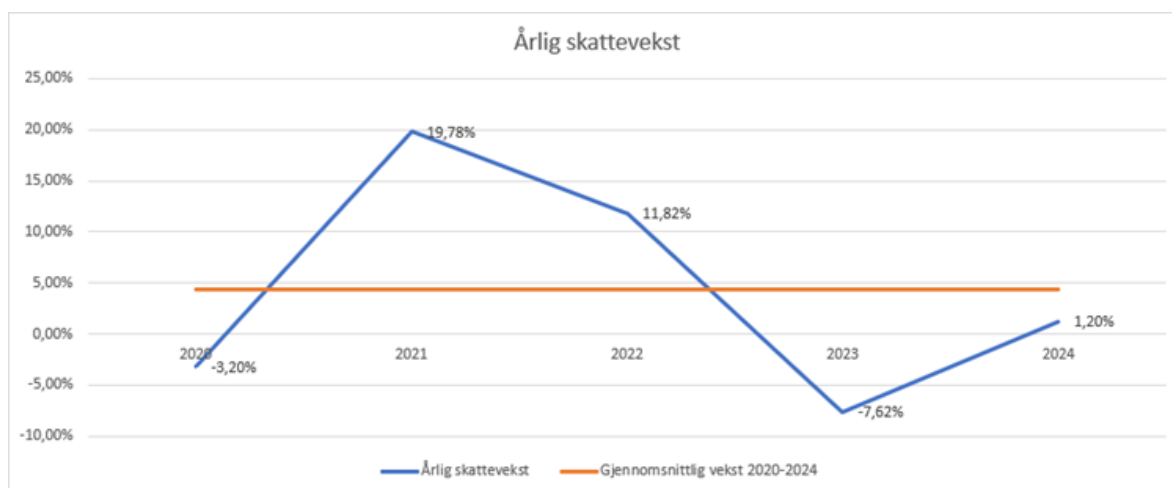
Inntektssvikt i 2024 (Skatt og inntektsutjevning)

Asker kommune har en års prognose på inntektssvikt for skatt og inntektsutjevning på mellom 200 og 250 millioner i 2. tertialrapport 2024. Dette er svært alvorlig. Dette tapet må dekkes inn av den delen av disposisjonsfondet som er til fri bruk. Som ved

inngangen til 2024 var på 351 mill. kroner. Disposisjonsfondet vil da bli kraftig redusert før inngangen til 2025.

Gode skatteanslag for 2025 er krevende å lage ettersom skattegrunnlaget endres fra 2025. Samtidig vil det i 2025 komme skatteinntekter med basis i dagens skattegrunnlag. Informasjon om endelig skatteinngang for 2025 vil først være kjent i 2026. De faktiske fordelingsvirkningene i 2025 vil derfor avvike fra anslagene.

Figuren under viser at det er svært store variasjoner i skatteinngangen fra år til år, noe som igjen viser at det er stor usikkerhet knyttet til skatteinngangen.

Tilleggsproposisjon for budsjettåret 2024 og 2025

1.november la regjeringen frem en tilleggsproposisjon (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024–2025)) hvor det foreslås å øke bevilgningene til kommunene og fylkeskommunene med 5. mrd. kroner for inneværende år og 5. mrd. kroner i 2025. Økningen fordeles med 4,3 mrd. kroner til kommunene og 700 mill. kroner til fylkeskommunene. Dette dekker kun inn 1/3 av merforbruket i som KS har beregnet for 2024.

Midlene fordeles likt per innbygger og gis over kommunenes rammetilskudd.

Regjeringen er samtidig tydelig på at kommuner og fylkeskommuner fremdeles må omstille seg for å unngå at utgiftene blir større enn inntektene.

For Asker kommune betyr dette følgende økning i rammetilskuddet:

2024: 76,455 mill. kroner

2025: 76,914 mill. kroner

Dette er nå oppdatert i budsjettallene i tilleggsinnstillingen til Handlingsprogram 2025-2028.

Kommunedirektøren foreslår at økt rammetilskudd på 76,914 mill. kroner brukes til å øke budsjetterte renter med 40 mill. kroner og 36,914 mill. kroner til å øke avsetning til disposisjonsfond. Dette vil gi et økt netto driftsresultat til 0,8 prosent av driftsinntektene.

År 2025	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025, inklusive endringer i foreslått i tilleggsinnstillingen i 2025 og virkning av tilleggsproposisjonen 2025
Netto driftsresultat i 1 000 kroner	20 376	76 737
Netto driftsresultat i prosent	0,2	0,8

I henhold til vedtatte handlingsregler i K-sak 60/24 vil da budsjettert resultat være på rødt nivå med 0,8 prosent. Dette er fortsatt et stykke unna TBUs anbefalte nivå på 1,75 prosent og grønt nivå for vedtatt handlingsregel på 2 prosent.

Ny renteprognose

Renteforutsetningene som er innarbeidet i tilleggsinnstillingen er med utgangspunkt i renteprognoser per september. Men det har vært store bevegelser i rentemarkedet i den siste drøye måneden etter dette.

Dette er et øyeblikksbilde av hva markedet mener nå, men for 2025 begynner det å se sannsynlig ut at rentekuttet i desember som var priset inn i prognosen i september, ikke vil skje før på et senere tidspunkt. Da vil rentekostnadene i 2025 øke med mindre Norges Bank kutter renten kraftig utover året.

Gebyrer - frivillighet

Kommunedirektørens forslår etablering av ny tilskuddsordning til dekning av byggesaksgebyr der frivillige organisasjoner er tiltakshavere. Dette gjelder *mindre prosjekter* i regi av frivilligheten, og ikke prosjekter som mottar offentlige tilskudd, spillemidler eller mva.-kompensasjon mm.

En eventuell ny tilskuddsordning kan utformes med etterskuddsvis dekning av en andel av kostnadene til byggesaksgebyrer, for eksempel 40-50 prosent, opp til et maksimalt tak. Kostnadene dekkes etter søknad. Det antas at det trolig vil gjelde et fåtall saker hvert år, med begrensede gebyrer. Det er vanskelig å anslå hva behovet for midler kan være, men kommunedirektøren antar at 100 000 kroner kan være et aktuelt maksimaltak for ordningen. Kommunedirektøren vil legge frem en egen sak våren 2025 om retningslinjer og finansiering, som dekkes innenfor dagens finansiering av tilskuddsordninger i Asker kommune.

4. Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommuneplanens mål er basert på FNs bærekraftsmål. Handlingsprogrammet er en direkte oppfølging av bærekraftsmålene og målene i kommuneplanen, og skal støtte opp under en utvikling som er bærekraftig i sosial, miljømessig og økonomisk forstand. Handlingsprogrammet inneholder også et klimabudsjett som synliggjør tiltak som direkte og indirekte vil redusere klimagassutslippene i askersamfunnet. For øvrig vises det til selve handlingsprogrammet.

De ulike omstillings- og effektiviseringstiltakene har ulike virkningstidspunkt. Det betyr at det vil kunne variere fra tiltak til tiltak når den økonomiske gevinsten kan hentes ut. For å sikre god økonomistyring, er det viktig å gjøre gode vurderinger av når den økonomiske gevinsten inntreffer. For å sikre effekt av omstillingsprogrammet, forutsettes det som hovedregel (der ikke annet er oppgitt) at alle tiltak får helårseffekt i 2025.

Kommunedirektøren understreker at det er svært små reserver i budsjettet, og at det kun er budsjettert med et netto driftsresultat på 0,8 prosent i 2025 i tilleggsinnstillingen. Det betyr at kommunen har små reserver til å dekke opp for uforutsette utgifter, skattesvikt, økte renter eller store forsinkelser i omstillingsprogrammet. Ny oppdatert renteprognose viser også en fortsatt høy rente i 2025 og 2026 som vil kunne gi en høyere estimert rentekostnad på 40 mill. kroner per år, enn det som lå til grunn i tilleggsinnstillingen da den ble publisert. Kommunedirektøren har anbefalt å øke budsjetterte renteutgifter med 40 mill. kroner for å redusere denne risikoen. Samtidig er skatteanslaget for 2025 svært usikkert da vi går inn i et år med store endringer i inntektssystemet for kommunene.

I årets prognose er det anslått en alvorlig skattesvikt på mellom 200 og 250 mill. kroner som må dekkes inn, noe som reduserer reservene til kommunen betydelig. Lave frie disposisjonsfond kombinert med et økende premieavvik medfører at kommunens likviditet er vesentlig svekket de siste to årene.

Samlet sett betyr dette at kommunedirektøren anbefaler at det varslede økte rammetilskuddet på 76,914 mill. kroner i 2025 i tilleggsproposisjonen, avsettes til økte renter og til disposisjonsfond for å bedre netto driftsresultatet. Dette vil dermed redusere risikoen i budsjettet ved å sikre en buffer for å dekke opp for eventuelle forsinkelser av omstillingsprogrammet, økte rentekostnader og skattesvikt mm.

Selv med styring mot et netto driftsresultat på gult nivå, kreves det en stram budsjett disiplin. Det betyr at alle nye forslag om økninger/styrkinger i driftsbudsjettet eller reduserte inntekter/gebyrer må salderes og dekkes inn.

Kommunedirektøren anbefaler at det kun gjøres en helhetlig budsjettrevisjon i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett i juni 2025. Eventuelle eksterne endringer innarbeides i 1. tertialrapport 2025. Dette innebærer at det ikke legges opp til å behandle politiske økonomisaker løpende gjennom året, med noen få unntak.

Omstillingsprogrammet vil løpende følges opp av ansvarlige direktører og virksomheter, og kommunedirektøren vil hvert tertial ha en gjennomgang og dialog

knyttet til status, risiko og konsekvenser. Det vil rapporteres politisk på status for omstillingsprogrammet i forbindelse med 1. og 2. tertialrapport.

Kommunedirektøren er bekymret for utsettelse, forsinkelser eller manglende gjennomføring av omstillingsprogrammet. Dette vil kunne føre til negative konsekvenser for innbyggere, organisasjoner, lokalt næringsliv og ansatte. Dette fordi omstillingen da vil måtte tas over flere år enn planlagt og vil utgjøre en ekstra belastning på alle som er involvert i dette arbeidet. Dette er krevende og ikke ønskelig.

Kommunedirektøren har gjennom forslag til Handlingsprogram 2025-2028 og tilleggsinnstillingen gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for fireårsperioden. I tillegg har kommunedirektøren i dette saksfremlegget gitt sine anbefalinger for disponering av regjeringens forslag til økt rammetilskudd fra tilleggsproposisjonen som ble offentliggjort 1. november.

Det er kommunestyret som ved behandlingen 19. desember vedtar kommunens mål, rammer og prioriteringer for perioden.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kommunedirektørens tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdomsrådet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Eldrerådet har behandlet saken i møte 21.11.2024 sak 33/24

Behandling

Eldrerådet kom i fellesskap frem til følgende alternative forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.
2. Eldrerådet har følgende innspill til videre behandling:
  1. Tofte Innbyggertorg opprettholdes og utvikles videre, med følgende begrunnelse:
    - Tofte ligger langt fra Asker sentrum, innbyggertorget er kommunen nær deg.
    - Det er dårlig offentlig transporttilbud i området Tofte. Dette rammer særlig eldre.
  2. Den kulturelle spaserstokken opprettholdes, med følgende begrunnelse:

- Et godt kulturtilbud er et svært viktig tilbud både som forebyggende helsetiltak og som gode opplevelser for mennesker som er i institusjoner.
- For at arrangementene skal treffe riktig på de enkelte institusjoner og andre arenaer, er det svært viktig med en god koordinering i løpende nært samarbeid med aktuelle instanser.
- Kulturelle opplevelser av høy kvalitet er av stor betydning for alle, ikke minst for eldre som i liten grad har mulighet til å besøke andre kulturarenaer.
- Tilbudet har i inneværende år gitt tilbud til mange eldre i institusjoner og arrangementer for eldre i hele kommunen.

3. Avlastningstiltak til hjemmeboende eldre med demens:

- Eldrerådet støtter tilleggsinnstillingens forslag til avlastning for hjemmeboende eldre med demens, under forutsetning av at dagsentertilbudet styrkes.
- Dette gir større forutsigbarhet og avlastning for pårørende.

Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.
2. Eldrerådet har følgende innspill til videre behandling:
  1. Tofte Innbyggertorg opprettholdes og utvikles videre, med følgende begrunnelse:
    - Tofte ligger langt fra Asker sentrum, innbyggertorget er kommunen nær deg.
    - Det er dårlig offentlig transporttilbud i området Tofte. Dette rammer særlig eldre.
  2. Den kulturelle spaserstokken opprettholdes, med følgende begrunnelse:
    - Et godt kulturtilbud er et svært viktig tilbud både som forebyggende helsetiltak og som gode opplevelser for mennesker som er i institusjoner.
    - For at arrangementene skal treffe riktig på de enkelte institusjoner og andre arenaer, er det svært viktig med en god koordinering i løpende nært samarbeid med aktuelle instanser.

- Kulturelle opplevelser av høy kvalitet er av stor betydning for alle, ikke minst for eldre som i liten grad har mulighet til å besøke andre kulturarenaer.
- Tilbudet har i inneværende år gitt tilbud til mange eldre i institusjoner og arrangementer for eldre i hele kommunen.

3. Avlastningstiltak til hjemmeboende eldre med demens:

- Eldrerådet støtter tilleggsinnstilligens forslag til avlastning for hjemmeboende eldre med demens, under forutsetning av at dagsentertilbudet styrkes.
- Dette gir større forutsigbarhet og avlastning for pårørende.

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdområdet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 21.11.2024 sak 28/24

Behandling

Leder Kay Arne Sørensen og kommunedirektørens representant Trine Groven orienterte om saken og svarte på spørsmål.

May Myklebust fremmet følgende alternative forslag:

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.
2. Rådet har følgende innspill til videre behandling:
  1. Råd for personer med funksjonsnedsettelser er svært kritisk til forslaget om å holde avlastingsinstitusjoner for barn og unge stengt på høytids- og helligdager. Vi mener at dette vil føre til vesentlig svekket valgfrihet og fleksibilitet for familiene som bruker avlastingsinstitusjonene.

2. Rådet anbefaler på det sterkeste å opprettholde fritidsklubbene Klubb 84 og Klubb Knuten. Det er vanskelig for denne målgruppen og benytte seg av øvrig fritidstilbud i kommunen, da særlig transport byr på store utfordringer. Vi er redde for at avvikling av tilbudet vil medføre økt utenforskap og ensomhet blant barn og unge med spesielle behov.
3. Rådet stiller seg skeptisk til forslaget om å redusere tilskuddsrammen til frivillighet, kultur, idrett og kirke med 8,6 mill. Vi frykter at dette vil gå ut over bredden, inkludering, og tilrettelagte kultur-, idrett og fritidstilbud til barn og unge med særskilte behov.
4. Rådet anbefaler ikke å utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua, da det er ventelister på tilrettelagte arbeids- og aktivitetsplasser i kommunen
5. Rådet anbefaler ikke å redusere brøytstandard på prioriterte gang- og sykkelveier da vi mener at dette vil føre til redusert fremkommelighet for forflytningshemmede.
6. Rådet er svært skeptisk til forslaget om at et av prosjektene omsorgsboliger til personer med funksjonsnedsettelse forskyves ytterligere 2 år ut i tid (til 2031). Det kommer frem av Halvårsrapport velferd 2024 at det er hele 906 dagers ventetid på å få tildelt denne type bolig.

Myklebusts forslaget ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.
2. Rådet har følgende innspill til videre behandling:
  1. Råd for personer med funksjonsnedsettelse er svært kritisk til forslaget om å holde avlastingsinstitusjoner for barn og unge stengt på høytids- og helligdager. Vi mener at dette vil føre til vesentlig svekket valgfrihet og fleksibilitet for familiene som bruker avlastingsinstitusjonene.
  2. Rådet anbefaler på det sterkeste å opprettholde fritidsklubbene Klubb 84 og Klubb Knuten. Det er vanskelig for denne målgruppen og benytte seg av øvrig fritidstilbud i kommunen, da særlig transport byr på store utfordringer. Vi er

redde for at avvikling av tilbudet vil medføre økt utenforskap og ensomhet blant barn og unge med spesielle behov.

3. Rådet stiller seg skeptisk til forslaget om å redusere tilskuddsrammen til frivillighet, kultur, idrett og kirke med 8,6 mill. Vi frykter at dette vil gå ut over bredden, inkludering, og tilrettelagte kultur-, idrett og fritidstilbud til barn og unge med særskilte behov.
4. Rådet anbefaler ikke å utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua, da det er ventelister på tilrettelagte arbeids- og aktivitetsplasser i kommunen
5. Rådet anbefaler ikke å redusere brøytstandard på prioriterte gang- og sykkelveier da vi mener at dette vil føre til redusert fremkommelighet for forflytningshemmede.
6. Rådet er svært skeptisk til forslaget om at et av prosjektene omsorgsboliger til personer med funksjonsnedsettelse forskyves ytterligere 2 år ut i tid (til 2031). Det kommer frem av Halvårsrapport velferd 2024 at det er hele 906 dagers ventetid på å få tildelt denne type bolig.

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdomsrådet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 21.11.2024 sak 42/24

Behandling

Direktør Kai Erik Lund innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Isak Gregers Eriksen fremmet følgende tilleggsforslag:

Legge til nytt vedtakspunkt 7 i kommunedirektørens innstilling:

7. Home start beholder en uendret budsjettramme, for å avlaste lovpålagte kommunale tjenester, knyttet til oppfølging av vanskeligstilte familier.

Aurora Johanne Lauvset fremmet følgende tilleggsforslag:

Innenfor medborgerskap er det foreslått å spare inn 10 mill kroner på innbyggertorgene, mens totalt er det mulig å spare inn 40 mill kroner, som er driftbudsjettet til innbyggertorgene.

Ungdomsrådet foreslår at det blir vurdert å spare mer innenfor dette feltet.

Isak Gregers Eriksen fremmet følgende tilleggsforslag:

Nytt punkt.

Ungdomsrådet ber kommunedirektøren utrede inntektsrammen, dersom Asker kommune hadde innført eiendomsskatt på boliger, og fritidsboliger. Kommunedirektøren må utrede flere forskjellige inntekts «gulv» altså hvilke priser en bolig må ha, for å beskattes.

Aurora Johanne Lauvset fremmet følgende tilleggsforslag:

Vi i ungdomsrådet har foreslått at 3 av 4 anbefalte skoler ikke skal nedlegges, og foreslår kutt i støtte til kirke som erstatning. Dette kan for eksempel være kutt i støtte til Askertun, Heggetun, Røyken menighetshus eller Engelsrud barnehage.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Gregers Eriksens tilleggsforslag vedr. Home Start ble vedtatt mot 1 stemme (Albert Loki Einarsson).

Lauvsets tilleggsforslag vedr. innbyggertorgene ble vedtatt mot 5 stemmer (Anton Toft Dahl, Albert Loki Einarsson, Mats Augdahl Karlsen, Elias Børve Figenschou, Hedvig Kjeldahl).

Gregers Eriksens tilleggsforslag vedr. utredning av eiendomsskatt ble vedtatt mot 3 stemmer (Anton Toft Dahl, Albert Loki Einarsson, Hedvig Kjeldahl).

Lauvsets tilleggsforslag vedr. kutt i støtte til kirke ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.

2. Ungdomsrådet har følgende innspill til videre behandling:

1. Home start beholder en uendret budsjetttramme, for å avlaste lovpålagte kommunale tjenester, knyttet til oppfølging av vanskeligstilte familier.
2. Innenfor medborgerskap er det foreslått å spare inn 10 mill kroner på innbyggertorgene, mens totalt er det mulig å spare inn 40 mill kroner, som er driftsbudsjettet til innbyggertorgene.

Ungdomsrådet foreslår at det blir vurdert å spare mer innenfor dette feltet.

3. Ungdomsrådet ber kommunedirektøren utrede inntektsrammen, dersom Asker kommune hadde innført eiendomsskatt på boliger, og fritidsboliger. Kommunedirektøren må utrede flere forskjellige inntekts «gulv» altså hvilke priser en bolig må ha, for å beskattes.
4. Vi i ungdomsrådet har foreslått at 3 av 4 anbefalte skoler ikke skal nedlegges, og foreslår kutt i støtte til kirke som erstatning. Dette kan for eksempel være kutt i støtte til Askertun, Heggetun, Røyken menighetshus eller Engelsrud barnehage.

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdområdet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 26.11.2024 sak 35/24

Behandling

Leder Cecilie Lindgren (H) innledet til saken og svarte på spørsmål.

Trond Jerve (H) fremmet følgende forslag på vegne av H, V, FrP og Pp:

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogrammet 2025-2028 tas til orientering.

Jerves (H) forslag ble enstemmig vedtatt. Innstillingen ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdomsrådet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 26.11.2024 sak 55/24

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag:

Innstillingen tas til orientering.

Holter-Schøyens (V) forslag ble enstemmig vedtatt. Innstillingen ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdområdet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 28.11.2024 sak 45/24

Behandling

Direktør Christer Best Gulbransen innledet kort til saken.

Leder Bente Stein Mathisen (H) fremmet følgende alternative forslag:

Kommunedirektørens innstilling tas til orientering.

Stein Mathisens (H) forslag ble enstemmig vedtatt. Innstillingen ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Kommunedirektørens innstilling tas til orientering

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdområdet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 28.11.2024 sak 43/24

Behandling

Lars Kristian Wear (H) fremmet følgende forslag:

1. Saken tas til orientering.

Inger Johanne Aaby (Sp) fremmet følgende oversendelsesforslag:

Til omstillingstiltak formålsbygg og boliger og økt arealeffektivitet, og salg av kommunal eiendom: Kommunale utleieboliger bør ikke selges i henhold til temaplan for bærekraftig boligutvikling og temaplan for psykisk helse og rus.

Oversendelsesforslaget fremmet av Inger Johanne Aaby (Sp) fikk to stemmer (Sp og INP) og falt.

Wears (H) forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Saken tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/02262

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	21.11.2024	33/24
2 Ungdomsrådet	21.11.2024	42/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2024	28/24
4 Utvalg for oppvekst	26.11.2024	55/24
5 Utvalg for velferd	26.11.2024	35/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	28.11.2024	43/24
7 Utvalg for medborgerskap	28.11.2024	45/24
8 Formannskapet	03.12.2024	174/24
9 Kommunestyret	19.12.2024	

Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Formannskapet har behandlet saken i møte 03.12.2024 sak 174/24

Behandling

Håvard Vestgren fremmet forslag til endringer i HP 2025-2028, på vegne av H,V,FrP og KrF. Forslaget fremkommer som vedlegg til saken, datert 3.12.2024.

Ivar Granum (A) fremmet forslag til endringer i HP 2025-2028. Forslaget fremkommer som vedlegg til saken, datert 3.12.2024.

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet forslag til endringer i HP 2025-2028. Forslaget fremkommer som vedlegg til saken, datert 3.12.2024.

Anders Nordmo (SV) fremmet forslag til endringer i HP 2025-2028. Forslaget fremkommer som vedlegg til saken, datert 3.12.2024.

Ordfører tok opp forslag til endringer i HP 2025-2028, innsendt av INP.

Ordfører tok opp forslag til endringer i HP 2025-2028, innsendt av R.

Ordfører tok opp forslag til endringer i HP 2025-2028, innsendt av Sp.

Forslagene fremkommer som vedlegg til saken, datert 3.12.2024.

Forslaget fra Sp fikk ingen stemmer, og falt.

Forslaget fra R fikk ingen stemmer, og falt.

Forslaget fra INP fikk ingen stemmer, og falt.

Forslaget fra SV fikk 1 stemme, og falt.

Forslaget fra MDG fikk 1 stemme, og falt.

Forslaget fra A fikk 2 stemmer, og falt.

Innstillingen, med endringene foreslått av H,V,FrP,KrF ble vedtatt, mot 4 stemmer (A,MDG,SV).

Innstilling

1. Føringer for Handlingsprogram 2025-2028

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2025 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd, lønnsreserven og omstillingsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

2.A Følgende endringer vedtatt av formannskapet innarbeides i driftsbudsjettet:

	2025	2026	2027	2028
Oppvekst	16 055	26 310	22 480	19 070
Velferd	4 500	6 000	6 000	6 000
Samfunnstjenester	770			
Samfunnsutvikling	-1 500	-2 500	-2 500	-2 500
Medborgerskap	300			
Tjenesteovergripende				-3 000
Renteutgifter	0	-54	-136	-218
Avdrag på lån	0	-61	-150	-238

Avsetning til disp.fond	-20 125	-29 810	-25 980	-19 570
Sum	0	0	0	0

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2025 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

3.A Følgende endringer vedtatt av formannskapet innarbeides i investeringsbudsjettet:

	2 025	2026	2027	2 028
Org., styring og utv.	-2 000	-6 000	-6 000	-6 000
Oppvekst		3 000	3 000	3 000
Lån + mva.komp	2 000	3 000	3 000	3 000
Sum	0	0	0	0

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2025 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2025 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 798,52 mill. kroner.
- Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 150 mill. kroner.
- Likviditetslån, inntil 500 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Gebyrer og brukerbetaling for 2025 vedtas slik de fremkommer under Gebyrliste.

Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt.

Nye gebyrer og brukerbetaling gjøres gjeldende fra 1. januar 2025, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift.

For gebyrer og brukerbetalingar knyttet til fagområdene byggesak, plan, delesaker, oppmåling og eierseksjonering, skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

Kommunedirektørens tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028

Handlingsprogram 2025-2028

Kommunedirektørens forslag

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Foto: Vibekje Glødal

Innhold

Innledning	4
Kort om tilleggsinnstillingen	4
Informasjon og medvirkningsprosesser	4
Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering	5
Nye økonomiske rammebetingelser krever økt omstilling	5
Prioriteringskriterier	6
Risiko, konsekvenser og forsvarlighet	6
Strategier for omstillingen	7
Befolkningsvekst – sikre økte skatteinntekter	7
Løpende effektivisering – økt produktivitet og bemanningstilpasning	8
Endret tjenestetilbud – kvalitet, omfang og struktur	8
Økte inntekter – gebyrer og brukerbetalingar	8
Redusere og utsette investeringer – redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet	9
Andre strategiske omstillingstiltak	9
Program for omstilling og effektivisering	10
Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet	10
Oppvekst	11
Velferd	14
Medborgerskap	18
Samfunnstjenester	21
Samfunnsutvikling	25
Organisasjon, styring og utvikling	25
Tjenesteovergripende	27
Alternative omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet	29
Oppvekst	29
Velferd	30
Medborgerskap	31
Samfunnstjenester	33
Samfunnsutvikling	34
Endringer i driftsbudsjettet	35
Effekter av statsbudsjettet	35
Nye tiltak	37
Endringer som følge av tilleggsproposisjonen 2025 (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024-2025))	38
Andre tiltak	38
Netto driftsresultat	38

Disposisjonsfond.....	39
Endringer i investeringsbudsjettet.....	41
Prosjekter som forskyves	41
Nye investeringer	43
Overføringer fra 2024 til 2025.....	43
Finansiering av investeringer	44
Gjeldsgrad.....	44
Gebyrer	45
Vedlegg.....	48
Nærmere utredning av enkelte omstillingstiltak	48
Vedlegg 1 - Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	48
Vedlegg 2 – Avvikling av Home-Start Familiekontakten	59
Vedlegg 3 - Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal.....	61
Vedlegg 4 - Endre innbyggertorgstrukturen.....	65
Vedlegg 5 - Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	69
Vedlegg 6 - Redusere verdibevarende vedlikehold.....	73
Forskriftsrapporter	78
Vedlegg 8 - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd.....	78
Vedlegg 9 - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd.....	78
Vedlegg 10 - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd.....	79
Vedlegg 11 - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd.....	79
Vedlegg 12 - Økonomisk oversikt drift etter § 5-6	80
Gebyrer.....	81
Vedlegg 13 - Gebyrliste	81

Innledning

Kort om tilleggsinnstillingen

Kommunedirektøren legger i dette dokumentet frem sin tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028. Tilleggsinnstillingen viser forslag til endringer i drifts- og investeringsbudsjettet sammenlignet med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028, som ble lagt frem 17. september. Endringene kommer som følge av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 og politiske vedtak fra 2. tertialrapport 2024.

I tillegg inneholder tilleggsinnstillingen konkrete forslag til omstillings- og effektiviseringstiltak av prinsipiell karakter som inngår i kommunens omstillingsprogram. Kommunedirektørens forslag til omstillingstiltak er beskrevet under kapitlet «Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet». For enkelte av tiltakene ligger det i tillegg en nærmere redegjørelse som vedlegg.

I tillegg har kommunedirektøren kommet med forslag til noen alternative omstillingstiltak på i størrelsesorden 26 mill. kroner som kan vurderes og benyttes til eventuell saldering. Disse er beskrevet under kapitlet «Alternative omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet». Kommunedirektøren understreker at dette er omstillingstiltak som ikke er fullt ut utredet, og som vurderes å inngå i omstillingsprogrammet for 2026. Dersom tiltakene brukes til saldering i 2025, må det defineres nye omstillingstiltak for 2026.

Informasjon og medvirkningsprosesser

For å lykkes i arbeidet med omstilling og effektivisering, er det avgjørende å sikre god informasjon, dialog og medvirkning med de som blir berørt.

Kommunedirektøren har i arbeidet med tilleggsinnstillingen vært opptatt av å tilrettelegge for gode prosesser for informasjon, medvirkning og innspill, både eksternt med innbyggere, brukere, næringslivet og frivilligheten og internt med ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten.

Det er gitt informasjon til innbyggere/brukere og gjennomført medvirkningsprosesser i alle tjenesteområder. Omfang og form har vært tilpasset det enkelte tjenesteområde og sett i sammenheng med hvilke omstillings- og effektiviseringstiltak som har vært til vurdering.

Omstilling har jevnlig vært tema i dialogmøter og medbestemmelsesmøter med tillitsvalgte og vernetjenesten. Ledere og ansatte i virksomhetene har også deltatt i arbeidet med å komme med forslag til og vurdere aktuelle omstillingstiltak, og har fått løpende informasjon om arbeidet.

Formannskapetets innstilling til Handlingsprogram 2025-2028 blir lagt på lovpålagt offentlig høring i perioden 4. desember til 18. desember 2024. Alle som ønsker det, har da anledning til å komme med høringsinnspill.

I tillegg har kommunedirektøren vært opptatt av å sikre god dialog og innspill fra de folkevalgte underveis i prosessen. Det vises til Asker kommunes politiske årshjul, som inneholder en rekke aktiviteter som involverer de folkevalgte gjennom hele budsjettprosessen.

Som en følge av den krevende økonomiske situasjonen, er det gjennomført flere ekstraordinære økonomiseminarer med formannskapet høsten 2024:

- 20. august 2024
- 17. september 2024
- 22. og 23. oktober 2024

Formannskapet har i disse seminarene fått informasjon om aktuelle omstillingstiltak som har vært til vurdering, samt fått mulighet til å stille spørsmål og diskutere aktuelle problemstillinger.

Den tette involveringen av folkevalgte underveis i hele budsjettprosessen har bidratt til en felles forståelse av det økonomiske bildet, og gitt større rom for politiske prosesser.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Nye økonomiske rammebetingelser krever økt omstilling

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for at Asker kommune kan opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne både på kort og lang sikt. For å styrke den økonomiske bærekraften, har Asker kommune i flere år jobbet systematisk med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering.

Handlingsprogram 2024-2027 la til grunn en omstilling og effektivisering på totalt 210 mill. kroner i løpet av 2027. I 2024 utgjør omstillingskravet 120 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av tjenesteområdenes netto driftsramme. Omstillingen og effektiviseringen har i 2023 og 2024 i stor grad skjedd gjennom løpende effektivisering og bemanningstilpasning. Bemanningstilpasningen har i all hovedsak skjedd gjennom naturlig turnover.

Regjeringens forslag til nytt inntektssystem for kommunene ble vedtatt av Stortinget i juni 2024. Endringene i inntektssystemet medfører store negative økonomiske konsekvenser for Asker, og innebærer at kommunens økonomiske rammebetingelser er varig redusert.

I tillegg har Asker kommune gjennomført store investeringer de siste årene, noe som har medført høy lånegjeld. Bortfall av skatteinntekter (formueskatt) gjennom flere år, økende renteutgifter og høy prisvekst har også bidratt til en mer krevende økonomisk situasjon.

Disse forholdene har medført at omstillingsprogrammet er forsterket vesentlig. Kommunen må både redusere kostnadene på kort sikt, og samtidig legge grunnlag for en bærekraftig økonomi i et langsiktig perspektiv. Handlingsprogram 2025-2028 legger derfor opp til en omstilling og effektivisering på 200 mill. kroner i 2025 og ytterligere 150 mill. kroner i 2026.

Samlet innebærer omstillingsprogrammet at Asker kommune i perioden fra 2023 til 2026 vil ha redusert driftsbudsjettet og tilpasset tjenesteproduksjonen med ca. 0,5 mrd. kroner. Dette er svært omfattende, og vil få betydelige konsekvenser for både omfang, kvalitet og standard på tjenestene. Det innebærer også at kommunen i årene fremover vil ha svært begrenset mulighet til å styrke budsjettet med nye satsinger i tråd med ambisjoner i temaplanene. I stedet må vi jobbe på nye måter for å få til mest mulig tjenesteutvikling og innovasjon innenfor reduserte driftsrammer.

Omstillingsprogrammet innebærer at det må gjøres krevende prioriteringer i årene fremover. Asker kommune må i større grad konsentrere ressursene til de kommunale kjernefunksjonene og redusere tjenestenes omfang og kvalitet til et mer nøkternt nivå. Samtidig må vi sørge for at de mest sårbare innbyggerne fortsatt får god hjelp og støtte fra kommunen.

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 bidrar ikke til en styrket kommuneøkonomi for Asker kommune og endrer ikke på allerede vedtatt omstillingsprogram. Kommunens økte frie inntekter skyldes i all hovedsak en høyere deflator enn det som ble lagt til grunn i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028.

Svært mange av landets kommuner er i en tilsvarende krevende økonomisk situasjon. En undersøkelse gjennomført av KS viser at norske kommuner i 2024 vil få et samlet merforbruk på omkring 15 mrd. kroner. KS legger til grunn at kommuneøkonomien har vært presset i flere år, blant annet på grunn av høy prisvekst, og at kommunenes inntekter ikke har økt tilsvarende. KS vurderer at kommunene har en for lav økonomisk ramme til å finansiere dagens nivå på tjenestene, og at dette er et strukturelt problem.

Prioriteringskriterier

Omstillingstiltakene må være basert på tydelige og kunnskapsbaserte prioriteringer. Følgende prioriteringskriterier er lagt til grunn:

- Konsentrere ressurser til de kommunale kjernefunksjonene (lovpålagte tjenester)
- Redusere tjenestenes omfang og standard til et lavere/nøkternt nivå
- Skjerme særlig sårbare personer ved fastsettelse av enkeltvedtak og gebyrordninger
- Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt
- Opprettholde utviklings- og innovasjonsarbeid med stor organisasjons-, bruker- og samfunnseffekt

I tillegg ligger politiske vedtak gjennom egne saker og temaplaner til grunn for prioriteringene. Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem har høye ambisjoner. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonsnivået i temaplanene bør vurderes på nytt, og at gjennomføringen må skje over flere år og innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Asker kommune vil fortsatt jobbe målrettet med å oppnå FNs bærekraftsmål, med fokus på sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Med bakgrunn i kriteriene, må det i prioriteringsarbeidet gjøres en skjønnsmessig vurdering av aktuelle omstillings- og effektiviseringstiltak. Dette omfatter både en vurdering av juridisk skjønn, faglig skjønn, brukernes skjønn og politisk skjønn, og arbeidet krever derfor gode prosesser.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

Det er en overordnet målsetting at omstillingsprogrammet skal gi minst mulig konsekvenser for innbyggere, brukere og ansatte. Omfanget av omstillingsprogrammet tilsier imidlertid at det er nødvendig å gjennomføre endringer som påvirker tjenestenes kvalitet og omfang.

Prioriteringskriteriene skal sikre at omstillingsprogrammet er basert på tydelige og kunnskapsbaserte prioriteringer, og skal sikre at kjernefunksjoner og lovpålagte oppgaver prioriteres og at sårbare personer skjermes så langt som mulig.

Kommunedirektøren har i arbeidet med omstillingsprogrammet gjort løpende vurderinger av de enkelte tiltakenes risiko, konsekvenser og forsvarlighet for innbyggere, brukere og ansatte. Kommunedirektøren vurderer at flere av tiltakene innebærer at innbyggere og brukere vil få endringer i tjenestene, et lavere omfang av tjenester eller bortfall av tjenester. Tilsvarende vil enkelte ansatte oppleve å få endringer i sin arbeidssituasjon eller endrede arbeidsoppgaver. Kommunedirektøren vurderer imidlertid at omstillingsprogrammet er forsvarlig, og at tjenestene fortsatt vil være i tråd med krav i lov og forskrift.

Ved iverksettelse av de enkelte tiltakene vil virksomhetene gjøre konkrete risikovurderinger for å avdekke uønskede hendelser som kan oppstå, samt definere og gjennomføre risikoreduserende tiltak. Dette inngår i det årlige arbeidet med risikovurderinger knyttet til virksomhetenes arbeid med budsjett og virksomhetsplaner.

Omstillingsprogrammet vil løpende følges opp av ansvarlige direktører og virksomheter, og kommunedirektøren vil hvert tertial ha en gjennomgang og dialog knyttet til status, risiko og konsekvenser. Det vil rapporteres politisk på status for omstillingsprogrammet i forbindelse med 1. og 2. tertialrapport.

Strategier for omstillingen

Omstillingsprogrammet består av følgende seks hovedstrategier:

- Befolkningsvekst – sikre økte skatteinntekter
- Løpende effektivisering – økt produktivitet og bemanningstilpasning
- Endret tjenestetilbud – kvalitet, omfang og struktur
- Økte inntekter – gebyrer og brukerbetaling
- Redusere og utsette investeringer – redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet
- Andre strategiske omstillingstiltak

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de seks hovedstrategiene.

Befolkningsvekst – sikre økte skatteinntekter

Kommuneplanen har som mål at Asker kommune skal ha en årlig befolkningsvekst på 1,1 prosent. I 2023 var befolkningsveksten på 1,1 prosent, og kommunen vil i løpet av 2024 ha omkring 100 000 innbyggere i Asker.

Flere innbyggere gir kommunen økte skatteinntekter. Å tilrettelegge for fortsatt høy befolkningsvekst, blant annet gjennom å bidra til høy boligproduksjon, er derfor en viktig strategi for å møte de nye økonomiske rammebetingelsene.

Kommunedirektøren vil i årene fremover vurdere tiltak som bidrar til en årlig befolkningsvekst på 1,8 prosent, blant annet gjennom å utvide boligbyggeprogrammet og tilrettelegge for flere

utbyggingsområder. Det innebærer å gå fra et mål på ca. 550 nye boliger i året til et mål på ca. 900 nye boliger i året.

Løpende effektivisering – økt produktivitet og bemanningstilpasning

Løpende effektivisering innebærer at tjenestene i utgangspunktet videreføres med samme behovsdekning som tidligere, men at den gis på andre måter. Dette innebærer blant annet å øke produktiviteten, tilpasse bemanningen, arbeide med tjenesteutvikling, endre arbeidsprosesser og finne nye måter å jobbe på. Dette er tilpasninger og endringer som ikke er av prinsipiell karakter, og derfor ligger under kommunedirektørens fullmakt.

Med utgangspunkt i KOSTRA-sammenligninger med andre kommuner og øvrig kunnskapsgrunnlag, har alle tjenesteområder i 2023 og 2024 jobbet aktivt med å oppnå mer kostnadseffektive tjenester gjennom løpende effektivisering og tjenesteutvikling. Videre har det siden august 2023 vært ansettelsesstopp i Asker kommune, noe som har bidratt til en reduksjon i antall årsverk og dermed reduserte lønnsutgifter.

Arbeidet med løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning videreføres i perioden. Det betyr at tjenesteområdene vil fortsette arbeidet med å vurdere nye måter å jobbe på for å oppnå mer kostnadseffektive tjenester.

Endret tjenestetilbud – kvalitet, omfang og struktur

Å gjennomføre endringer i tjenestetilbudet kan innebære reduksjon eller bortfall av tjenester, endre tjenestenes kvalitet og omfang eller gjennomføre større strukturelle endringer i måten en tjeneste er organisert eller leveres på. Dette vil som hovedregel være tiltak av prinsipiell karakter som krever en politisk beslutning.

Omstillingsprogrammets omfang tilsier at det vil være nødvendig å gjennomføre større eller mindre endringer i tjenestetilbudet i alle tjenesteområder i årene fremover. Dette kan både dreie seg om bortfall av tjenester, endret kvalitet og omfang, samt endringer av mer strukturell karakter.

Økte inntekter – gebyrer og brukerbetaling

Flere av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både ved at gebyret settes til en beregnet selvkost og i andre tilfeller som en delfinansiering av tjenesten. Adgangen til å kreve brukerbetaling er begrenset og regulert i ulike lover og forskrifter. Dersom det er gitt adgang til å kreve brukerbetaling, er det et prinsipp at betalingen uansett ikke kan overstige kostnaden ved å produsere tjenesten.

For områdene vann, avløp, feiing og renovasjon blir det benyttet egne selvkostberegninger som utgangspunkt for gebyrfastsettelsen. Kostnadene som kommunen har med å frembringe disse tjenestene til innbyggerne, skal dekkes av de gebyrene som abonnentene betaler. Dette er grunnprinsippet innenfor selvkost. Det innebærer at overskudd innenfor disse tjenestene skal føres tilbake til abonnentene på lik linje som et underskudd skal dekkes inn igjen av abonnentene i senere år.

Det ble i Handlingsprogram 2024-2027 gjort større gebyrendringer knyttet til vann og avløp, byggesak og svømmehaller. Dette blant annet for å komme opp på et nivå for å følge selvkostprinsippene og at kommunen selv ikke skal subsidiere disse tjenestene.

Kommunedirektøren har som utgangspunkt justert priser og gebyrer for den generelle prisveksten i samfunnet. Dette gjøres ved å benytte deflatoren som regjeringen legger til grunn i utregning av rammetilskuddet til kommunene. Samtidig har kommunedirektøren gjort sammenligninger med andre kommuner for å vurdere om det er grunnlag for å øke kommunens inntekter på utvalgte områder/tjenester.

Redusere og utsette investeringer – redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet

Kommunen har en samlet investeringsportefølje på 5,1 mrd. kroner over fire år, inkludert investeringer i selvkostområdene vann, avløp og renovasjon (VAR). Dersom VAR-områdene holdes utenfor, er investeringskostnaden på 3,5 mrd. kroner.

I likhet med tidligere år, ligger investeringsvolumet i perioden 2025-2028 på et for høyt nivå for å få gjeldsgraden ned. Forventet gjeldsgrad vil ligge på rundt 102 prosent av brutto driftsinntekter ved utgangen av 2025 og vil øke til 107 prosent av brutto driftsinntekter i 2028. Høy lånegjeld medfører at rente- og avdragsutgiftene legger beslag på en stor andel av kommunens frie inntekter.

Det har vært høyt investeringsnivå i Asker kommune over flere år. Dette knytter seg både til mange nye formålsbygg og stedsutvikling, som for eksempel i Slemmestad. Med den økende renten de siste årene, og prognosene for rentenivået fremover, vil Asker kommune måtte bruke betydelige deler av driftsbudsjettet til å dekke opp for høye kapitalkostnader. Høy investeringsaktivitet på lang sikt er derfor krevende for kommunens økonomiske handlingsrom, og investeringsporteføljen bør over tid derfor reduseres vesentlig.

Med utgangspunkt i en høy lånegjeld, stigende renter og krevende økonomiske tider, ble det i Handlingsprogram 2023-2026 vedtatt å forskyve 14 investeringsprosjekter 2-3 år ut i tid, samt å halvere en rekke sekkeposter i 3 år. For Handlingsprogram 2024-2027 ble det vedtatt å forskyve ytterligere tre prosjekter 2-3 år ut i tid.

Kommunedirektøren forslår i tillegginnstillingen å skyve ytterligere 12 investeringsprosjekter 2 år ut i tid. De foreslåtte utsettelsene ligger i hovedsak utenfor 4-årsperioden.

Andre strategiske omstillingstiltak

I tillegg til omstillingstiltak som gjelder kommunens tjenesteproduksjon og tjenestekvalitet, har kommunedirektøren vurdert andre mulige strategiske omstillingstiltak. Dette knytter seg for eksempel til krav om utbytte fra selskaper, salg av kommunal eiendom og størrelsen på vedlikeholdsbudsjettet.

Program for omstilling og effektivisering

Handlingsprogram 2025-2028 legger opp til en omstilling og effektivisering på 200 mill. kroner i 2025 og ytterligere 150 mill. kroner i 2026.

Omkring 100 mill. kroner av omstillingsprogrammet i 2025 gjennomføres ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning. Dette er *ikke-prinsipielle tiltak* som ligger under kommunedirektørens fullmakt. De resterende omkring 100 mill. kroner av omstillingsprogrammet er tiltak som gjelder endringer i tjenestetilbudet eller andre strukturelle tiltak av *prinsipiell karakter*. Disse krever politisk beslutning.

Kommunedirektøren legger i denne tilleggsinnstillingen frem forslag til konkrete omstillings- og effektiviseringstiltak av prinsipiell karakter.

Kommunedirektørens anbefalte forslag til omstillingstiltak er beskrevet under kapittelet «Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet». For enkelte av tiltakene ligger det i tillegg en nærmere redegjørelse som vedlegg.

I tillegg har kommunedirektøren kommet med forslag til noen alternative omstillingstiltak på ca. 26 mill. kroner som kan vurderes og benyttes til eventuell saldering. Disse er beskrevet under kapittelet «Alternative omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet». Kommunedirektøren understreker at dette er omstillingstiltak som ikke er fullt ut utredet, og som vurderes å inngå i omstillingsprogrammet for 2026. Dersom tiltakene brukes til saldering i 2025, må det defineres nye omstillingstiltak for 2026.

For å sikre effekt av omstillingsprogrammet, forutsettes det som hovedregel at alle omstillingstiltak får helårseffekt i 2025. Erfaringsmessig tar det likevel noe tid å få full effekt av tiltak, blant annet fordi tiltakene krever prosesser og tar tid å gjennomføre.

Kommunedirektøren vurderer det derfor som avgjørende viktig å avsette en omstillingsreserve med bundne midler for å dekke opp for manglende helårseffekt av tiltak, slik at kommunen unngår et merforbruk/underskudd i 2025. Kommunedirektøren understreker at det ikke er avsatt andre reserver i budsjettet, og at det er budsjettert med et netto driftsresultat på kun 0,8 prosent i 2025 (etter endringer basert på statsbudsjettet). Det betyr at kommunen ikke har øvrige midler til å dekke opp for forsinkelser i gjennomføringen av omstillingsprogrammet.

Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet

Tabellen under viser følgende:

- Kommunedirektørens anbefalte omstillingstiltak av *prinsipiell karakter*. Disse krever politisk beslutning, og er nummerert fra 1-24. Hvert enkelt tiltak er nærmere beskrevet under tjenesteområdene.
- Omstillingstiltak i tjenesteområdene av *ikke-prinsipiell karakter* som gjennomføres ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning. Disse ligger innenfor

kommunedirektørens fullmakt, og er markert med grått. Omstillingstiltak av ikke-prinsipiell karakter er nærmere omtalt i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028.

Samlet viser tabellen et omstillingsprogram på 200 mill. kroner i 2025, økende til 350 mill. kroner senere i perioden. Kommunedirektøren må komme tilbake til behovet for omstilling fra 2027 og videre fremover.

Beløp i 1000 kr

Nr	Tjenesteområde	Tiltak	2025	2026	2027	2028
1	Oppvekst	Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000
2	Oppvekst	Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060
3	Oppvekst	Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000
4	Oppvekst	Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud	2 000	2 000	2 000	2 000
5	Velferd	Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal		20 000	55 000	72 250
6	Velferd	Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	2 000	2 000	2 000	2 000
7	Velferd	Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000
8	Velferd	Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750
9	Velferd	Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000
10	Medborgerskap	Endre innbyggertorgstrukturen	5 000	10 000	10 000	10 000
11	Medborgerskap	Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	8 600	12 000	12 000	12 000
12	Medborgerskap	Endret bibliotektilbud	2 000	2 000	2 000	2 000
13	Samfunnstjenester	Redusert satsing på sirkulærøkonomi - avvikle Om igjen	2 000	2 000	2 000	2 000
14	Samfunnstjenester	Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000
15	Samfunnstjenester	Formålsbygg og boliger - arealeffektivitet	7 000	17 000	17 000	17 000
16	Samfunnstjenester	Kontorarbeidsplasser - arealeffektivitet	8 000	12 000	20 000	40 000
17	Samfunnstjenester	Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000
18	Samfunnstjenester	Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	6 500	6 500	6 500	6 500
19	Samfunnsutvikling	Redusere næringsbudsjettet	2 000	2 000	2 000	2 000
20	Organisasjon, utvikling og styring	Redusere streaming av politiske møter	400	400	400	400
21	Organisasjon, utvikling og styring	Redusere antall valgkretser	500		500	
22	Organisasjon, utvikling og styring	Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling	10 000	20 000	20 000	20 000
23	Tjenesteovergripende	Økt utbytte fra kommersielle selskaper	10 000	20 000	20 000	20 000
24	Tjenesteovergripende	Redusere renter og avdrag - økt salg av eiendom	2 000	4 000	6 000	8 500
	Oppvekst	Oppvekst - innenfor kom.dir. fullmakt	24 708	35 260	35 260	35 260
	Velferd	Velferd - innenfor kom.dir. fullmakt	30 850	43 245	43 245	43 245
	Medborgerskap	Medborgerskap - innenfor kom.dir. fullmakt	6 789	9 566	9 566	9 566
	Samfunnstjenester	Samfunnstjenester - innenfor kom.dir. fullmakt	10 800	16 878	16 878	16 878
	Samfunnsutvikling	Samfunnsutvikling - innenfor kom.dir. fullmakt	2 000	3 355	3 355	3 355
	Organisasjon, styring og utvikling	Organisasjon, styring og utvikling - innenfor kom.dir. fullmakt	9 100	12 986	12 486	12 986
	Tjenesteovergripende	Omstillingsreserve - bundne midler	-29 497		-44 999	-84 749
		SUM	200 000	350 000	350 000	350 000

Oppvekst

Endringer i skolestruktur – nedleggelse av skoler

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfelleskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å utvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, i inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud og ikke en del av kommunens kjernevirksomhet, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier i Asker.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle kommunal drift av Home-Start Familiekontakten. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dersom Home-Starts virksomhet i Asker faller bort, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, og en arena for fellesskap og mestring. En avvikling av Home-Start vil imidlertid ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier.

Det vises til vedlegg 2 for en nærmere redegjørelse for tiltaket, inkludert en alternativ driftsmodell som også kan vurderes.

Avlastningsinstitusjoner for barn og unge – endret tilbud

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, inkludert avlastning. Avlastning kan organiseres på ulike måter, og det er viktig at tjenesten er faglig forsvarlig og dekker de faktiske behovene til brukerne.

Kommunedirektøren foreslår å endre tilbudet ved avlastningsinstitusjoner for barn og unge gjennom å holde stengt på høytids- og helligdager. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge – endret tilbud	2 000	2 000	2 000	2 000

Forslaget innebærer at avlastningsinstitusjonene vil holde helt eller delvis stengt på følgende dager:

Nyttårsaftnen (fra kl. 12.00)	17. mai
1. nyttårsdag	Kristi himmelfartsdag
onsdag før Skjærtorsdag	Pinseaften
Skjærtorsdag	1. pinsedag
Langfredag	2. pinsedag
Påskeaften	Julaften (etter kl. 12.00)
1. påskedag	1. juledag
2. påskedag	2. juledag
1. mai	

Kommunedirektøren understreker at det ikke er lovpålagt å holde avlastningsinstitusjoner åpne på slike dager. Kommunen erfarer også at flere foreldre uansett velger å ha barna hjemme på slike dager. Avlastningsdager som faller på høytids- og helligdager vil flyttes til andre dager, noe som betyr at familiene fortsatt vil motta det antallet avlastningsdager som vedtaket tilsier. Kommunen vil ha en beredskapsordning for akutte kriser på høytids- og helligdager som sikrer at familier som opplever akutte behov får nødvendig hjelp.

Kommunedirektøren vil sikre at tjenesten ivaretar juridiske krav og forsvarlighetskravet, og vurderer på denne bakgrunn tiltaket som forsvarlig.

Velferd

Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal

Det er vedtatt å etablere et sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg med ca. 100 plasser i Heggedal, med planlagt ferdigstillelse i 2027. Kommunedirektøren anbefaler at sykehjemmet bygges som planlagt, men at det legges opp til en trinnvis oppstart av plassene. Det legges opp til oppstart av 25 plasser i 2027, nye 25 plasser i 2028, nye 25 plasser i 2029 og de siste 25 plassene i 2030. Det innebærer at alle de 100 plassene vil være i drift i 2030.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal	0	20 000	55 000	72 250

Demografiutviklingen innebærer en stadig økning i antall eldre. Antall innbyggere over 80 år i Asker vil dobles frem mot 2041, og den største økningen kommer først i perioden. Frem mot 2029 er det beregnet at andelen eldre over 80 år vil øke med 6,7 prosent, mens den for hele perioden frem mot 2050 vil øke med 3,9 prosent.

Asker kommune erfarer at eldre lever lenger og med bedre helse, og at behovet for langtidsplass først inntreffer ved høyere alder. Kommunen har i dag tilstrekkelig kapasitet og sykehjemsdekning sett i forhold til det faktiske behovet. Dette vises gjennom korte ventelister og ventetider, til tross for

at noen plasser er holdt midlertidig ledig blant annet på grunn av rehabilitering. Kommunen har også god kapasitet til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus.

Hovedgrunnen til dette er et langsiktig arbeid med å dreie tjenestene slik at flere kan bo hjemme lenger, blant annet gjennom arbeidet i Program Velferd. Kommunen erfarer også at eldre ønsker å bo hjemme i egen bolig så lenge som mulig, gitt at kommunen tilrettelegger for varierte tilbud til hjemmeboende.

Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at en trinnvis oppstart av nytt sykehjem i Heggedal er forsvarlig. Dersom behovet tilsier det, vil det være mulig å etablere flere plasser på kort varsel. Kommunedirektøren vil i årene fremover vurdere behovet for eventuelle kompenserende tiltak i form av styrket hjemmesykepleie eller flere dagsenterplasser.

Kommunedirektøren legger for øvrig til grunn at kommunen utnytter kapasiteten ved øvrige sykehjem/omsorgsboliger fullt ut før alle plasser ved det nye sykehjemmet i Heggedal tas i bruk.

Det vises til vedlegg 3 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens

Kommunestyret vedtok i Handlingsprogram 2021-2024 å etablere et avlastningstilbud for pårørende til hjemmeboende personer med demens. Det ble ansatt en koordinator for å følge opp arbeidet. Tilbudet skulle være et supplement til øvrige tilbud som dagsenter og hjemmesykepleie, og skulle bidra til at pårørende som står i betydelige omsorgsoppgaver over tid får nødvendig avlastning.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle tilbudet. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	2 000	2 000	2 000	2 000

Asker kommune har hatt utfordringer med å «rekruttere» brukere som kan nyttiggjøre seg av tilbudet, det vil si personer med demens som er i målgruppen og som bor hjemme. Det har også vært forsøkt gruppetilbud utenfor hjemmet. Asker kommune har altså ikke oppnådd målsetningen med tilbudet, og kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av tilbudet er forsvarlig.

Kommunen erfarer at pårørende i større grad etterspør ordinær avlastning i form av dagsenter eller lignende. Kommunedirektøren vil fremover vurdere om det er behov for økt kapasitet på dette området.

Demenskor

Asker kommune har for øvrig styrket de forebyggende tjenestene til personer med demens gjennom å etablere et demenskor. Det er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 lagt inn 0,5 mill. kroner årlig til finansiering av tiltaket. Tilbudet er åpent for innbyggere i hele kommunen.

Utvalg for medborgerskap ba i sak 20/24 om en ny vurdering av kostnadene for demenskoret, samt en utredning av om det også kan opprettes demenskor i midtre/søndre del av kommunen. Kommunedirektøren har vurdert kostnadene og redusert disse med 60 000 kroner sammenlignet med det som lå i sak 20/24. Dette er gjort ved å fjerne bidrag til holdningsskapende arbeid, og ved å kun benytte demensfaglig veiledning fra hukommelsesteamet ved behov. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde ukentlige øvelser og tre årlige konserter for demenskoret. Dette er kostnadsberegnet til 0,5 mill. kroner årlig.

Kommunedirektøren vurderer demenskoret som et viktig bidrag til livskvalitet, trivsel og opprettholdelse av funksjon for personer med demens og deres pårørende. Askers modell er basert på modellen til Oslo demenskor. I tillegg til dirigent, forutsetter denne modellen en koordinatorinnsats og musikkterapeut, som utgjør de største kostnadene.

Demenskoret er for øvrig et samskapingsprosjekt med stort innslag av frivillig drift og økonomiske bidrag fra Asker demensforening og næringslivet. Kommunens økonomiske bidrag og ressursen som musikkterapeut er nødvendige forutsetninger for at de frivillige kan gjøre den innsatsen de gjør i dag. Mange av de frivillige er selv pårørende til personer med demens, og har ikke kapasitet til å ta en koordinatorrolle. Dersom det kommunale bidraget skulle bli sterkt redusert, vil demenskoret trolig bli avvirket.

Demenskoret er åpent for innbyggere i hele kommunen, og erfaringen så langt er at innbyggere fra alle deler av kommunen deltar i koret. Kommunedirektøren ser derfor ikke behov for å etablere flere demenskor i kommunen.

Det understrekes at budsjettet og ansvaret for demenskoret ligger i tjenesteområde Medborgerskap.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vettre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og

idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune.

Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Redusert tilskudd til VTA-bedrifter

Asker kommune har som mål å sikre at en høy andel personer med funksjonsnedsettelse har et arbeids- eller aktivitetstilbud tilpasset deres funksjon. Kommunen har ulike tilbud til målgruppen, slik som blant annet varig tilrettelagte arbeidsplasser i vekstbedrifter (VTA).

Staten fordeler VTA-plasser til kommunene. I 2024 har Asker kommune til sammen 104 VTA-plasser fordelt på Asker Produkt (39 plasser), Jobbhuset (44 plasser) og Arba (21 plasser). VTA-plassene finansieres i all hovedsak av statlige midler. Regnskapet viser at Asker Produkt i 2023 hadde samlede driftsinntekter på 39,2 mill. kroner, mens Jobbhuset hadde samlede driftsinntekter på 24,5 mill. kroner.

Kommunen har krav om å betale 25 prosent av statens kostnad per VTA-plass. Asker kommune betaler i dag et tilskudd per VTA-plass ved Asker Produkt og Jobbhuset som ligger vesentlig over minimumssatsen. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere det kommunale tilskuddet til Asker Produkt og Jobbhuset med henholdsvis 0,7 mill. kroner og 0,3 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000

Tilskuddet til de to VTA-bedriftene vil med den foreslåtte reduksjonen fortsatt ligge over minimumssatsen. Den foreslåtte reduksjonen i kommunalt tilskudd utgjør 10 prosent for Asker Produkt og 5 prosent for Jobbhuset. Disse to VTA-bedriftene har ikke tidligere fått reduksjon i tilskudd, og kommunedirektøren vil vurdere om det fortsatt er rom for en videre reduksjon av det kommunale tilskuddet fremover. Når det gjelder Arba, betaler kommunen i dag minimumssats.

Kommunedirektøren forventer at en reduksjon i det kommunale tilskuddet ikke vil medføre redusert antall plasser, og vurderer derfor tiltaket som forsvarlig.

Medborgerskap

Endre innbyggertorgstrukturen

Asker kommune har i dag åtte innbyggertorg på henholdsvis Holmen, Asker sentrum, Borgen, Heggedal, Slemmestad, Sætre, Tofte og Spikkestad (under planlegging). På innbyggertorgene kan innbyggerne få informasjon og veiledning om kommunens tjenester. I tillegg kan innbyggere, frivilligheten og næringslivet låne lokaler til ulike aktiviteter. Innbyggertorgene er dermed åpne møteplasser og kulturarenaer som skapes sammen med frivilligheten og de som bor i de ulike nærområdene.

De åtte innbyggertorgene er ulikt dimensjonert og har noe forskjellige funksjoner/profil. Et stort og fullverdig innbyggertorg har som hovedregel følgende funksjoner: Innbygger-service, kommunal veiledning fra NAV, velferdsforvaltningen og plan og bygg, frivillighetskoordinering, møteplass/mattilbud, seniortilbud, bibliotek og ungdomsklubb.

Kommunedirektøren anbefaler å endre innbyggertorgstrukturen ved å videreføre tre større innbyggertorg, nedskalere tre innbyggertorg til et mindre antall funksjoner og avvikle to innbyggertorg. Det er i valg av løsning lagt vekt på å videreføre innbyggertorg i flest mulig lokalsamfunn, men med ulik dimensjonering og ulike funksjoner. Det er videre prioritert i størst mulig grad å kunne videreføre innbyggertorgene som møtearena/lokaler for frivilligheten.

Tiltaket gir en innsparing på 5 mill. kroner i 2025 og 10 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endre innbyggertorgstrukturen	5 000	10 000	10 000	10 000

Konkret foreslår kommunedirektøren følgende endringer i innbyggertorgstrukturen:

- Tre innbyggertorg opprettholdes/videreføres med varierte funksjoner:
  - Heggedal innbyggertorg
  - Sætre innbyggertorg
  - Holmen innbyggertorg
- Tre innbyggertorg nedskaleres til et minimum med et lite antall funksjoner:
  - Tofte innbyggertorg
  - Borgen innbyggertorg

- Slemmestad innbyggertorg
- To innbyggertorg avvikles:
  - Asker innbyggertorg (innbygger-service opprettholdes)
  - Spikkestad innbyggertorg (har vært under planlegging/prosjekt)

Tiltaket innebærer en reduksjon av 10-12 årsverk. Utgifter knyttet til lokaler (eide/leide) inngår ikke i beregningsgrunnlaget.

Forslaget vil få ulike konsekvenser for innbyggere og lokalsamfunn i ulike deler av kommunen, avhengig av hvilke endringer som gjennomføres for det enkelte innbyggertorg. Samlet vurderer imidlertid kommunedirektøren at Asker kommune fortsatt vil kunne tilby tjenester nær der folk bor, ivareta behov hos innbyggerne og lokalsamfunnene, samt videreføre satsingen på medborgerskap og samskaping på et tilfredsstillende nivå. Løsningen innebærer også at frivilligheten fortsatt vil ha god tilgang på lokaler til sine aktiviteter. Kommunedirektøren vurderer derfor tiltaket som forsvarlig.

Når det gjelder forslaget om nedskalering av Slemmestad innbyggertorg, legger kommunedirektøren til grunn at det må gjøres en ny vurdering når nytt innbyggertorg er på plass.

Kommunedirektøren vil komme tilbake til en vurdering av de ni frivillige og offentlige frivilligsentralene, som så langt ikke er vurdert med tanke på eventuell omstilling.

Det vises til vedlegg 4 for en nærmere beskrivelse av tiltaket. Kommunedirektøren vil legge frem egen sak om oppfølging av verbalvedtak 2 (evaluering og gjennomgang av områder innenfor medborgerskap) knyttet til Handlingsprogram 2024-2027.

Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke

Flere av kommunens temaplaner legger til grunn at Asker kommune skal tilrettelegge for og stimulere til frivillighet, kultur og fysisk aktivitet. Dette er spesielt viktig for å gjøre det mulig for innbyggerne å ta et større ansvar for egen velferd i framtiden.

Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger, med både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 108 mill. kroner. Dette inkluderer ca. 50 mill. kroner til søkbare ordninger og faste tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, samt 58 mill. kroner til kirken. I tillegg gir Asker kommune tilskudd til kirkens feltarbeid og Elveplassen (kontraktstyring Velferd) i størrelsesorden 8 mill. kroner i 2024.

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddsrammen med til sammen 12 mill. kroner årlig fra 2026. Dette fordeler seg på tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, og tilskudd til Asker kirkelig fellesråd som vist under.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 200	5 200	5 200	5 200
Redusere tilskudd til Asker kirkelige fellesråd	3 400	6 800	6 800	6 800
Sum	8 600	12 000	12 000	12 000

Reduksjonen i tilskudd til frivilligheten, kultur og idrett innebærer både å redusere søkbare tilskudd og å redusere faste tilskudd. Kommunalt tilskudd utgjør en viktig inntektskilde for mange aktører innenfor frivillighet, kultur og idrett. En reduksjon i tilskuddet kan for flere aktører medføre utfordringer knyttet til videreføring av driften, og kan innebære at frivillige foreninger og stiftelser må legges ned eller redusere driften betydelig. Det kan også medføre redusert frivillig engasjement i kommunen. En reduksjon i tilskuddet vil også redusere kommunens rolle og mulighet til å tilrettelegge for å forebygge utenforskap og fremme inkludering, spesielt av særlig sårbare grupper.

Kommunedirektøren har imidlertid prioritert å skjerme en rekke særlig sårbare grupper, samt avtaleparter med faste tilskudd. Kommunedirektøren prioriterer reduksjon i en del søkbare tilskuddsordninger. For å sikre at de som er mest avhengig av de ulike ordningene skjermes så langt det er mulig, foreslår kommunedirektøren å avgrense målgruppene for de ulike ordningene mer enn i dag. Dette medfører å gå tilbake på en del av den harmoniseringen som er gjort mellom kulturfrivilligheten, idretten og øvrig frivillighet. Samlet er reduksjonen i tilskuddet på i størrelsesorden ca. 10 prosent, og kommunedirektøren mener at dette er forsvarlig.

Alle faste mottakere av tilskudd har vært invitert til egne møter knyttet til tiltaket, og har fått mulighet til å komme med innspill.

Tilskuddet til Asker kirkelige fellesråd reduseres med 3,4 mill. kroner i 2025 og ytterligere 3,4 mill. kroner årlig videre i perioden. Reduksjonen utgjør ca. 5 prosent i 2025 og ca. 10 prosent videre i perioden.

Asker kirkelige fellesråd kan sammenlignes med en relativt stor virksomhet i kommunen, og har i størrelsesorden 95 årsverk i 2024. Asker kirkelige fellesråd er en viktig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomhet, men for hele Askersamfunnet. Reduksjon i tilskudd vil påvirke den kirkelige virksomheten. Kommunedirektøren vurderer likevel reduksjonen som forsvarlig, og viser til at det er lagt inn en trinnvis nedjustering av tilskuddet over to år.

Det vises videre til at kirkens budsjett i denne tilleggsinnstillingen er styrket med midler til å dekke opp for økte pensjonsutgifter, samt økte midler til finansiering av vedlikehold av kirkene. I tillegg er det lagt inn flere gebyrøkninger som øker kirkens inntekter, slik som blant annet økte gebyrer for kremasjon mm. Kommunedirektøren legger videre til grunn at bevilgningene til kirken fortsatt vil være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner.

Det vises til vedlegg 5 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Endret bibliotektilbud

Asker kommune har fem bibliotek lokalisert i Asker sentrum, Heggedal, Midtbygda, Slemmestad, Sætre og Tofte. I forbindelse med kommunesammenslåingen ble det etablert nytt bibliotek på Sætre tilknyttet innbyggertorget, og dette innebar en vesentlig styrking av bibliotektilbudet i kommunen.

Kommunedirektøren foreslår å endre bibliotektilbudet ved å redusere åpningstider og avvikle ett bibliotek. Tiltaket gir en innsparing på 2 mill. kroner årlig i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endret bibliotektilbud	2 000	2 000	2 000	2 000

Tiltaket innebærer at Midtbygda bibliotek avvikles. Biblioteket ligger vegg i vegg med skolebiblioteket på Midtbygda skole, og benyttes i dag først og fremst av skolens elever, foreldre og lærere. Biblioteket er lite brukt som møteplass eller offentlig arena for samtale og debatt, blant annet på grunn av beliggenheten. Kommunedirektøren vurderer at Midtbygda bibliotek er uegnet plassert som folkebibliotek, og at hovedbrukergruppen vil kunne ivaretas gjennom skolebiblioteket som allerede finnes på skolen. Midtbygda bibliotek er i dag det biblioteket i kommunen med lavest besøkstall, og har vesentlig lavere besøkstall enn de øvrige bibliotekene (kun 2 prosent av totalt antall besøkende i 2023).

Videre innebærer tiltaket å gjennomføre endringer i bibliotekenes åpningstider. De ulike bibliotekene har ulike åpningstider i dag. Asker bibliotek er det største og mest besøkte biblioteket, og har kveldsåpent hver dag og åpent hver lørdag. For å opprettholde dagens åpningstider må bibliotekene bemannes med ekstra personale i tillegg til de faste ansatte, som jobber kvelder og lørdager i turnus. For å redusere bemanningskostnadene, foreslås det å endre åpningstidene fra kl. 20.00 og kl. 19.00 til kl. 18.00 på hverdager på alle bibliotek, og på lørdager i Asker sentrum fra kl. 18.00 til kl. 16.00. Dette er de tidspunktene på døgnet hvor bibliotekene er minst besøkt.

Tiltaket innebærer et noe redusert bibliotektilbud til innbyggerne. Brukerne av Midtbygda bibliotek må reise lenger for å få tilgang til et tilsvarende tilbud ved andre bibliotek, og kortere åpningstider vil begrense innbyggernes muligheter til å oppleve og delta på bibliotekenes tilbud. Kommunedirektøren vurderer likevel at Asker kommune fortsatt vil ha et godt og forsvarlig bibliotektilbud, med en lokalisering i ulike deler av kommunen.

Samfunnstjenester

Redusert satsing på sirkulærøkonomi – avvikle Omigjen

Ombrukssenteret Omigjen åpnet i Slemmestad i november 2022 som et toårig pilotprosjekt. Målet har vært å skape et kjøpesenter for gjenbruksvarer som er attraktivt og lett tilgjengelig for innbyggerne, samt stimulere til økt ombruk og sirkulærøkonomi. I februar 2024 vedtok formannskapet å videreføre Omigjen til ut 2026 (sak 29/24). I april samme år vedtok formannskapet å flytte Omigjen fra Slemmestad til Asker sentrum (sak 44/24). Tiltaket er delvis finansiert av kommunens pott til sirkulærøkonomi. I tillegg ble det bevilget 2 mill. kroner til drift av Omigjen i Handlingsprogram 2023-2026.

Kommunedirektøren anbefaler å avvikle Omigjen med virkning fra februar 2025. Tiltaket innebærer at formannskapetets vedtak om videreføring og flytting av ombrukssenteret reverseres. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert satsing på sirkulærøkonomi – avvikle Omigjen	2 000	2 000	2 000	2 000

Bærekraftig forbruk er et av innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene. Tiltaket medfører at kommunen mister en møteplass for kjøp, reparasjon og salg av brukte varer, og kan innebære at færre gjenstander vil gå til ombruk. Omigjen har også vært en viktig arena for læring, deling, kompetanseheving og holdningsskapende arbeid.

Det finnes imidlertid flere kommunale, private og ideelle ombruksalternativer i kommunen som innbyggerne kan benytte seg av. Drift av ombrukskjøpesenter er ikke lovpålagt og ingen kjerneoppgave for Asker kommune, og kommunedirektøren mener derfor at avvikling av kommunal drift av Omigjen er nødvendig og forsvarlig.

Asker kommune er i dialog med private aktører som har vist interesse for å overta virksomheten, og drive den videre i privat regi uten kommunalt tilskudd. Kommunedirektøren vil komme tilbake til formannskapet med en nærmere orientering om dette. Kommunedirektøren vil også se på løsninger for hvordan et eventuelt privat alternativ kan inngå i kommunens deltakelse i EU-prosjektet CARE.

Redusert innsats innen klima og miljø

Asker kommune har i dag en årlig driftsramme på 5,8 mill. kroner til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. Kommunedirektøren foreslår å redusere driftsrammen med 1 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000

Temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for naturmangfold definerer innsatsområder og strategier for kommunens klimaarbeid. Tiltaket innebærer noe reduserte midler til klima- og naturarbeidet, reduserte tilskuddsordninger, samt en strammere prioritering av de gjenværende driftsmidlene på 4,8 mill. kroner. Tiltaket kan innebære en noe redusert fremdrift i deler av klima- og naturarbeidet. Asker kommune vil imidlertid fortsatt ha betydelige gjenværende driftsmidler til klima- og miljøtiltak, og kommunedirektøren vurderer derfor at tiltaket er forsvarlig.

Formålsbygg og boliger – økt arealeffektivitet

Asker kommune benytter generelt vesentlig mer areal per ansatt, innbygger og bruker enn sammenlignbare kommuner. I 2023 brukte kommunen et areal på 4,7 m² per innbygger, noe som er 0,4 m² over gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 12. Kommunedirektøren foreslår å redusere arealbruken i Asker kommune gjennom økt salg av eiendom og tilpasning av lokalene til en lavere arealnorm.

Foreløpige beregninger viser at tiltaket gir en innsparing på 7 mill. kroner i 2025 og ytterligere 10 mill. kroner i 2026. Innsparingen omfatter reduserte utgifter til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av egne lokaler og husleie knyttet til leide lokaler. En innsparing på 17 mill. kroner innebærer et salg på i størrelsesorden 15 500 m².

Det understrekes at det er knyttet usikkerhet til effekten av tiltaket og når innsparingen kan tas ut.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Formålsbygg og boliger – økt arealeffektivitet	7 000	17 000	17 000	17 000

Tiltaket er i tråd med temaplan for eiendom og strategier i flere andre temaplaner. En effektivisering og reduksjon i arealbruken vil også redusere kommunens klimafotavtrykk, samtidig som det gir en mer økonomisk bærekraftig drift av tjenestene. Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er fullt ut forsvarlig, og at både brukere og ansatte må tilpasse seg en lavere arealbruk. Det vil tilrettelegges for gode prosesser, dialog og informasjon til ansatte, tillitsvalgte og brukere.

Kommunedirektøren vil i løpet av høsten 2024 legge frem egen sak om salg av eiendom.

Kontorarbeidsplasser – økt arealeffektivitet

Asker kommune har i dag ca. 1250 ansatte i Asker sentrum fordelt på 15 ulike lokasjoner. Gjennomsnittlig areal per ansatt er 38,6 m². Kommunestyret behandlet i mars en sak om strategisk plan for kommunale kontorarbeidsplasser (sak 9/24), der målet er å skape attraktive og effektive arbeidsplasser med et areal på 20 m² per ansatt og en dekningsgrad på 70 prosent.

Den forhøyede arealbruken i Asker sentrum (18 m² per ansatt) utgjør en beregnet merkostnad på omkring 50 mill. kroner årlig. Arbeidet med å sikre økt arealeffektivitet i tråd med strategisk plan for kommunale kontorarbeidsplasser er beregnet å gi en innsparing på 8 mill. kroner i 2025, økende til 40 mill. kroner i 2028.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Kontorarbeidsplasser – økt arealeffektivitet	8 000	12 000	20 000	40 000

Kommunen har både eide og leide lokaler. Leieavtaler vil avvikles etter hvert som de går ut. Det vil samtidig være nødvendig å investere i oppgraderinger i eide lokaler. Det kan bli behov for noen midlertidige lokaler og ressurser til flytting mm.

Tiltaket er i tråd med temaplan for eiendom og strategier i flere andre temaplaner. En effektivisering og reduksjon i arealbruken vil også redusere kommunens klimafotavtrykk, samtidig som det gir en mer økonomisk bærekraftig drift av tjenestene. Tiltaket vil også samle fagmiljøer, bidra til bedre og mer samordnede tjenester og gi høyere effektivitet. Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er fullt ut forsvarlig, og at både ansatte må tilpasse seg en lavere arealbruk. Det vil tilrettelegges for gode prosesser, dialog og informasjon til ansatte og tillitsvalgte.

Redusere verdibevarende vedlikehold

Kommunen har et samlet vedlikeholdsbudsjett på 106 mill. kroner i 2024. Tilstanden på bygningsporteføljen til Asker kommune er generelt god sammenlignet med andre kommuner, og kommunen har vært på grønt/ønsket nivå i henhold til handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet for verdibevarende vedlikehold med 56 mill. kroner årlig i perioden 2025-2028. Det legges til grunn at tiltaket er midlertidig i en omstillingsperiode, og at vedlikeholdet trappes opp igjen til dagens nivå så snart den økonomiske situasjonen gjør det mulig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000

Temaplan for eiendom legger til grunn at kommunen skal ha en kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning. Tiltaket vil medføre en forskyvning av vedlikeholdsbehovet, og kan gi økte driftskostnader og økte kostnader ved følgeskader. Det kan også medføre et noe økt vedlikeholdsbehov ved at nødvendig vedlikehold ikke gjennomføres i tide. I tillegg kan det bli mer utfordrende å tilfredsstille krav til klima og miljø, både det ytre miljøet og arbeidsmiljøet. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er fullt ut forsvarlig i den økonomiske situasjonen kommunen står i.

Det vises til vedlegg 6 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)

Asker og Bærum brann og redning (ABBR) er utfordret til å omstille driften tilsvarende omfanget av omstillingen i de to eierkommunene. Dette innebærer en redusert ramme på 7 prosent, noe som for Asker kommune utgjør en innsparing/reduert rammeoverføring på 6,5 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	6 500	6 500	6 500	6 500

Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er forsvarlig, og at brann- og redningstjenesten fortsatt vil kunne utføres på en forsvarlig måte. Selskapet vil utarbeide konkrete omstillingstiltak med tilhørende konsekvenser. For eierkommunene kan ett av tiltakene være å gi selskapet mulighet til å ta opp lån til finansiering av investeringer (utskifting av bilpark).

Det vises for øvrig til egen sak til formannskapet (sak 148/24) om utredning av et regionalt brann- og redningsvesen, som innebærer en sammenslåing av Asker og Bærum brann og redning IKS og Oslo brann- og redningsetat. Dersom dette blir realisert, vil det kunne gi betydelige fremtidige innsparinger.

Samfunnsutvikling

Redusere næringsbudsjettet

Temaplan for næring skal bidra til et variert næringsliv, større verdiskapning og flere arbeidsplasser i Asker. Asker kommune tilrettelegger for dette på ulike måter, og har blant annet et årlig næringsbudsjett på ca. 10,8 mill. kroner i 2024. Dette inkluderer både tilskuddsmidler til ulike næringsformål, samt lønnskostnader. Kommunestyret vedtar hvert år en egen sak med ti prioriterte tiltak knyttet til oppfølging av temaplan for næring.

Kommunedirektøren foreslår å redusere næringsbudsjettet med 2 mill. kroner årlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere næringsbudsjettet	2 000	2 000	2 000	2 000

Tiltaket knytter seg først og fremst til reduserte tilskudd til næringslivet, og vil kunne medføre at enkelte aktiviteter/tiltak blir redusert eller avviklet. De reduserte tilskuddene knytter seg til flere mindre tiltak, og vurderes å ikke være av strategisk betydning for næringsutviklingen i Asker.

Kommunedirektøren vil gå i dialog med aktuelle næringsaktører knyttet til iverksettelse av tiltaket.

Organisasjon, styring og utvikling

Redusert streaming av politiske møter

Asker kommune streamer i dag møtene i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene og kontrollutvalget. Kommunedirektøren anbefaler at kun møtene i kommunestyret og formannskapet streames fra 2025. Tiltaket gir en innsparing på 0,4 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert streaming av politiske møter	400	400	400	400

Asker kommune har som mål å være en åpen og tilgjengelig kommune. Redusert streaming av politiske møter vil redusere innbyggernes mulighet til digitalt å følge de politiske prosessene i kommunen. Innbyggerne har imidlertid fortsatt mulighet til å være fysisk til stede på alle politiske møter, og kommunen vil fortsatt etterleve kravene til møteoffentlighet. De fleste saker sluttbehandles i formannskapet og kommunestyret, og disse møtene vil fortsatt streames.

Kommunedirektøren registrerer at flere andre kommuner vurderer tilsvarende tiltak på grunn av den krevende økonomiske situasjonen.

Redusere antall valgkretser

Asker kommune hadde ved sist valg 17 stemmekretser. Det betyr at innbyggerne kunne stemme ved 17 ulike valglokaler i kommunen. Kommunedirektøren foreslår å redusere antall stemmekretser til totalt 14 stemmekretser. Det anbefales at stemmekretsene *12 Frydenlund*, *13 Sydsbogen* og *15*

Holmsbu avvikles og innlemmes i omkringliggende stemmekretser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 0,5 mill. kroner i valgår.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall valgkretser	500		500	

Det er et overordnet mål å oppnå høyest mulig valgdeltakelse. Kommunedirektøren erfarer at stadig flere velgere benytter seg av muligheten til å stemme ved forhåndsstemmevalget, og at antall velgere som stemmer på valgdagen går ned. Det er ikke grunn til å tro at valgdeltakelsen vil gå ned ved en reduksjon av antall stemmekretser. De tre stemmekretsene som foreslås avviklet er relativt små og har høye kostnader, og det er derfor hensiktsmessig og forsvarlig å innlemme disse i omkringliggende kretser.

Det vil i november bli lagt frem egen politisk sak om valget for 2025 og fastsettelse av stemmekretser.

Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling omfatter toppledelsen i kommunen, samt de administrative stabs- og støttetjenestene. Tjenesteområdet har omkring 210 administrative årsverk, og har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke felles drifts- og utviklingsfunksjoner på vegne av hele organisasjonen.

Agenda Kaupang gjennomførte i 2023 en analyse basert på KOSTRA-sammenligninger som viser at Asker kommune har en liten ledelse og få administrative årsverk sammenlignet med andre kommuner, både sett i forhold til antall innbyggere i kommunen og sett i forhold til totalt antall årsverk i kommunen.

Kommunedirektøren vurderer likevel at det er riktig at tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling tar en relativt større andel av omstillingen, for slik å unngå større kutt i lovpålagte og brukerrettede tjenester.

Det legges derfor opp til en ytterligere bemanningstilpasning i tjenesteområdet på ca. 20 årsverk over to år. Tiltaket gir en innsparing på 10 mill. kroner i 2025 og ytterligere 10 mill. kroner i 2026. Dette kommer i tillegg til at det allerede er redusert ca. 7,5 årsverk i tjenesteområdet i 2023 og 2024.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling	10 000	20 000	20 000	20 000

Tiltaket vil medføre noe redusert omfang, service og kvalitet knyttet til de administrative støttefunksjonene, inkludert noe mindre støtte og service til kommunens tjenesteytende virksomheter. Det kan også innebære noe redusert støtte til folkevalgte. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er forsvarlig.

Kommunedirektøren erfarer at en for stor reduksjon i sentrale stabs- og støttefunksjoner kan medføre en forskyvning av administrative oppgaver til tjenesteytende virksomheter og funksjoner,

slik som lærere, sykepleiere og pedagoger i barnehager. En for stor reduksjon i sentrale stabs- og støttefunksjoner er derfor verken hensiktsmessig eller effektivt, og vil kunne få uønskede konsekvenser.

Tjenesteovergripende

Økt utbytte fra kommersielle selskaper

Asker kommune har investert i og overført store verdier til selskaper og foretak som kommunen forventer at bidrar til finansiering av kommunens økonomi, og som gir avkastning på investeringer. Som eier gir Asker kommune uttrykk for forventninger til selskapenes utbytte. For de selskapene som i stor grad har forretningsmessige mål, er avkastning et sentralt element for eier. Asker kommune ønsker en positiv verdiutvikling for sine investeringer, og det er et viktig mål at selskapene oppnår høy avkastning på investert kapital.

Utbytteforventninger skal reflektere hva Asker kommune som eier mener er en riktig balanse mellom utbytte og tilbakeholdt kapital i selskapet. Utbytteforventninger kommuniseres til selskapenes styrer i de kommersielle selskapene der det er aktuelt med utbytte, i tråd med de eierstrategier som er vedtatt.

Kommunedirektøren foreslår å stille økt krav til utbytte fra kommersielle selskaper. Tiltaket er beregnet til 10 mill. kroner i 2025 og 20 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Økt utbytte fra kommersielle selskaper	10 000	20 000	20 000	20 000

Tiltaket gjelder i utgangspunktet alle kommersielle selskaper, men kommunedirektøren vurderer at det er særlig grunnlag for et vesentlig høyere utbytte fra energiselskapet Vardar AS. Kommunens aksjer i selskapet er verdivurdert til 1 mrd. kroner. Vardar AS har imidlertid opplyst at de kun legger opp til et utbytte på 8,4 mill. kroner i 2025. Kommunedirektøren mener at dette er urimelig og ikke står i forhold til kommunens eierskap i selskapet.

Det pågår en prosess med å utarbeide ny eierstrategi for Vardar AS, der krav til utbytte blir et viktig element. Som en del av denne prosessen må Asker kommune sammen med de øvrige eierne bli enige om grunnlaget for og prinsipper for fremtidig økt utbytte fra selskapet.

Kommunedirektøren vil understreke at det er usikkerhet knyttet til den økonomiske effekten av tiltaket, da nivået på utbyttet fastsettes av selskapene selv.

Redusere renter og avdrag – økt salg av eiendom

Som en del av arbeidet med å sikre arealeffektivitet, legges det opp til økt salg av eiendom i årene fremover. Kommunedirektøren vil i løpet av høsten 2024 legge frem egen sak om salg av eiendom, med forslag om å øke salget fra 160 mill. kroner til 300 mill. kroner i perioden 2025-2028. Dette innebærer at årlig gjennomsnittlig salg øker fra 40 mill. kroner til 75 mill. kroner.

Økt salg av eiendom innebærer at kommunen kan øke egenfinansieringen av nye investeringer, noe som igjen vil gi reduserte renter og avdrag. Det er beregnet en innsparing på 2 mill. kroner i 2025, økende til 8,5 mill. kroner i 2028. Budsjetterte avdragsutgifter er innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere renter og avdrag - økt salg av eiendom	2 000	4 000	6 000	8 500

Dersom det blir forsinkelse i planlagte salg av eiendommer, og den økte egenfinansieringen ikke blir som forutsatt, kan det bli nødvendig å øke låneopptaket. Renter og avdrag vil da ikke bli redusert som planlagt.

Kommunedirektøren vil minne om at Asker kommune allerede har gjennomført en prosess og solgt deler av kommunens eiendommer på Høn-Landås, med en forventet inntjening på 700 mill. kroner i perioden frem til 2032. Dette er allerede hensyntatt i finansieringen av investeringsbudsjettet.

Omstillingsreserve – bundne midler

De ulike omstillings- og effektiviseringstiltakene har ulike virkningstidspunkt. Det betyr at det vil kunne variere fra tiltak til tiltak når den økonomiske gevinsten kan hentes ut. For å sikre god økonomistyring, er det viktig å gjøre gode vurderinger av når den økonomiske gevinsten inntreffer.

For å sikre effekt av omstillingsprogrammet, forutsettes det som hovedregel (der ikke annet er oppgitt) at alle tiltak får helårseffekt i 2025. Erfaringsmessig tar det likevel noe tid å få helårseffekt av tiltak, blant annet fordi tiltakene krever prosesser og oppfyllelse av ulike juridiske krav mv. Det er derfor viktig at kommunen avsetter en omstillingsreserve med bundne midler, blant annet for å dekke opp for risiko for manglende økonomisk effekt av tiltak, for slik å unngå et merforbruk/underskudd i 2025.

Kommunedirektøren foreslår å avsette 29,5 mill. kroner i 2025 til en omstillingsreserve med bundne midler for å dekke opp for risiko for manglende økonomisk effekt av tiltak. Beløpene i 2027 og 2028 er usikre, og knytter seg hovedsakelig til effekten av nytt sykehjem i Heggedal og strukturelle endringer knyttet til kontorarbeidsplasser. Behovet for omstillingsreserve mot slutten av perioden må vurderes nærmere.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Omstillingsreserve – bundne midler	29 497		44 999	84 749

Kommunedirektøren understreker at det ikke er avsatt andre reserver i budsjettet, og at det i er budsjettert med et netto driftsresultat på kun 0,8 prosent i 2025. Det betyr at kommunen ikke har øvrige midler til å dekke opp for forsinkelser i gjennomføringen av omstillingsprogrammet.

Det anbefales at kommunedirektøren får fullmakt til å disponere omstillingsreserven.

Alternative omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til noen alternative omstillingstiltak som kan vurderes og benyttes til eventuell saldering. De enkelte tiltakene er nærmere beskrevet under tjenesteområdene.

Kommunedirektøren understreker at de alternative tiltakene ikke er fullt ut utredet, og vurderes å inngå i omstillingsprogrammet for 2026. Dersom tiltakene brukes til saldering i 2025, må det defineres nye omstillingstiltak for 2026.

Beløp i 1000 kr

Nr	Tjenesteområde	Tiltak	2025	2026	2027	2028
25	Oppvekst	Redusere antall plasser i barnebolig	2 000	3 000	3 000	3 000
26	Oppvekst	Redusere antall leirskoledager	1 000	2 000	2 000	2 000
27	Oppvekst	Redusere lærertettheten	2 000	2 000	2 000	2 000
28	Oppvekst	Redusert antall årsverk i skolehelsetjenesten	2 000	2 000	2 000	2 000
29	Velferd	Utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua	2 400	2 400	2 400	2 400
30	Medborgerskap	Redusert tilbud til ungekultur	1 000	1 000	1 000	1 000
31	Medborgerskap	Redusere antall elevplasser i kulturskolen og avvikle/reducere Den kulturelle spaserstokken	500	500	500	500
32	Medborgerskap	Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	8 900	12 000	12 000	12 000
33	Samfunnstjenster	Parkeringsavgifter - fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første t	1 500	1 500	1 500	1 500
34	Samfunnstjenster	Redusert brøytestandard på prioriterte gang- og sykkelveier	1 900	1 900	1 900	1 900
35	Samfunnsutvikling	Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling	3 000	3 000	3 000	3 000
		SUM	26 200	31 300	31 300	31 300

Oppvekst

Redusere antall plasser i barnebolig

Barnebolig er et bo- og tjenestetilbud for barn og unge under 18 år som har et omfattende omsorgs- eller oppfølgingsbehov som følge av store funksjonsnedsettelse. Ansatte i boligen ivaretar den daglige omsorgen for barnet på vegne av foreldrene.

Asker kommune har én barnebolig som i utgangspunktet er rigget for 6 fulltidsplasser, samt en akutt plass/korttidsplass. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å avvikle akutt plassen, da erfaringen tilsier at det ikke er behov for denne. Tiltaket vil gi en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 og deretter en helårseffekt på 3 mill. kroner.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusere antall plasser i barnebolig	2 000	3 000	3 000	3 000

Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er forsvarlig og ikke får vesentlig konsekvenser for brukere, da akutt plassen ikke brukes til formålet i dag.

Redusere antall leirskoledager

Elever i Asker får i dag fem dager på leirskole i løpet av mellomtrinnet på barneskolen. Et opphold på tre dager er finansiert gjennom rammetilskuddet fra staten, mens de siste to dagene er finansiert over kommunens budsjett. Det vurderes derfor at tre dager på leirskole innfrir lovkravet i opplæringsloven.

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall leirskoledager fra fem til tre dager. Tiltaket vil gi en innsparing på 1 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner fra 2026 og videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall leirskoledager	1 000	2 000	2 000	2 000

Kommunedirektøren vurderer at et redusert leirskoletilbud vil være fullt ut forsvarlig, og fortsatt bidra til læring, mestring og fellesskap for elevene.

Redusere lærertettheten

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å ytterligere redusere lærertettheten ved å redusere elevtildelingen til skolene. Tiltaket vil gi en innsparing på 2 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til allerede innarbeidet effektivisering på grunnskole i størrelsesorden 17,5 mill. kroner, som også påvirker lærertettheten.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere lærertettheten	2 000	2 000	2 000	2 000

Samlet innebærer den reduserte lærertettheten at skolene vil få svakere forutsetninger for å tilby tilpasset opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring. Asker kommune vil imidlertid fortsatt være innenfor den nasjonale lærernormen og de lovpålagte kravene.

Redusert antall årsverk i skolehelsetjenesten

Skolehelsetjenesten er en lovpålagt kommunal helsetjeneste til barn og ungdom. Asker kommune har i dag 48,5 årsverk helsesykepleiere i skolehelsetjenesten, inkludert tre avdelingsledere. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere skolehelsetjenesten med to årsverk. Tiltaket vil gi en innsparing på 2 mill. kroner årlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall årsverk i skolehelsetjenesten	2 000	2 000	2 000	2 000

Asker kommune har en god helsesykepleierdekning sammenlignet med andre kommuner, og ligger høyest blant ASSS-kommunene (de 12 største kommunene). En reduksjon i antall årsverk i skolehelsetjenesten vil i noen grad påvirke helsesykepleierens tilgjengelighet ved skolene for barn, ungdom, foreldre og samarbeidspartnere. Kommunedirektøren vurderer likevel at en reduksjon på to årsverk i skolehelsetjenesten ikke er av vesentlig betydning, og derfor er forsvarlig.

Velferd

Utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua

Det er i Handlingsprogram 2024-2027 avsatt budsjettmidler til drift av et arbeids- og aktivitetssenter for personer med nedsatt funksjonsevne på Klokkarstua, med planlagt oppstart i 2025.

Kommunedirektøren anbefaler som et alternativt omstillingstiltak å utsette oppstart av arbeidssenteret i fire år. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 2,4 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua	2 400	2 400	2 400	2 400

Det er et mål at personer med funksjonsnedsettelse skal ha arbeids- eller aktivitetstilbud tilpasset den enkeltes funksjon og ferdigheter. Arbeids- og aktiviseringsstilbud på dagtid gis til personer fra 18 år og oppover som ikke kan delta i ordinært arbeid. Asker kommune drifter i dag ni arbeids- og aktivitetssentre med en kapasitet på ca. 149 plasser.

Arbeids- og aktivitetstilbud fremmer inkludering og deltakelse i samfunnet, øker selvstendigheten og bedrer livskvaliteten for personer med nedsatt funksjonsevne gjennom deltakelse på meningsfulle aktiviteter og sosialt samvær. Opprettelse av et nytt arbeids- og aktivitetstilbud på Klokkarstua er viktig for å utvide tilbudet sør i kommunen, og er i tråd med strategiene i temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne.

Det er i dag venteliste på arbeids- og aktivitetstilbud, og prognoser for de kommende årene tilsier at flere vil søke om arbeids- og aktivitetstilbud. Å utsette opprettelsen av et nytt arbeids- og aktivitetssenter vil kunne føre til ventelister. Da arbeidssenteret foreløpig ikke er i drift med brukere, vurderer kommunedirektøren at det er forsvarlig å utsette driftsmidlene til etablering av senteret.

Medborgerskap

Redusert tilbud til ungekultur

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere tilbudet til ungekultur. Tiltaket innebærer redusert tilbud på ungdomskubbene, redusert tilbud på gratisarrangementer og noe reduksjon av kommunalt gratistilbud i sommerferier. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilbud til ungekultur	1 000	1 000	1 000	1 000

Tiltaket vil medføre et noe redusert kulturtilbud til barn og unge, et redusert handlingsrom for å opprettholde tilbud til økonomisk vanskeligstilte og sårbare barn og unge. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket vil være forsvarlig.

Redusere antall elevplasser i kulturskolen og avvikle/ redusere Den kulturelle spaserstokken

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall elevplasser i kulturskolen, samt en reduksjon/avvikling av Den kulturelle spaserstokken.

Kulturskolen har i dag ca. 2200 elevplasser. Asker kommune har i dag en dekningsgrad i kulturskolen som ligger på nivå med ASSS-kommunene, og høyere enn Bærum kommune, når det gjelder andel

elever i kulturskolen. En reduksjon i antall elevplasser vil redusere dekningsgraden, og kan medføre økte ventelister og et noe redusert tilbud. Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er forsvarlig, da Asker kulturskole fortsatt vil ha et godt og mangfoldig tilbud til barn og unge i Asker. Asker kommune har et mer variert tilbud enn de kommunene vi sammenligner oss med, og vil kunne få noen ventelister i enkelte fag.

Den kulturelle spaserstokken er et tilskuddsfinansiert kulturtilbud til eldre i institusjon. Kommunens kostnader knytter seg til en 40 prosent stilling som koordinator. Koordinatorstillingen er nødvendig for å gjennomføre tilbudet. En reduksjon i kostnadene til koordinering vil medføre helt eller delvis bortfall av tilskudd og aktiviteter. En avvikling av tilbudet medfører at tilskuddet fra fylkeskommunen vil opphøre, og kommunen må selv i samarbeid med profesjonelle og frivillige aktører etablere et alternativ. Kommunedirektøren mener tiltaket er forsvarlig, da det er mulig å erstatte tilbudet med frivillig aktivitet.

Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 0,5 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall elevplasser i kulturskolen og avvikle/ redusere Den kulturelle spaserstokken	500	500	500	500

Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddet til frivillighet, kultur, idrett og kirke med til sammen 12 mill. kroner årlig (helårsvirkning). Dette er nærmere beskrevet under «Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet».

Som et alternativt omstillingstiltak forslår kommunedirektøren å kutte tilskuddsrammen med ytterligere 12 mill. kroner, noe som gir en samlet reduksjon på 24 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 800	5 800	5 800	5 800
Ytterligere redusere tilskudd til Asker kirkelige fellestråd	3 100	6 200	6 200	6 200
Sum	8 900	12 000	12 000	12 000

Tiltaket innebærer fjerning av hele ordninger i søkbare tilskudd, fjerning eller større nedtrekk i alle avtalebaserte og vedtaksbaserte tilskudd, reduksjoner i driftstilskudd til kulturfrivilligheten, større reduksjoner i andre søknadsbaserte ordninger for idrett, full kostnadsdekning for gebyrer for gravferd og betydelig omstilling på alle områder innen Asker kirkelige fellestråd.

Reduksjonene vil trolig medføre nedleggelse av flere stiftelser og frivillige organisasjoner, inkludert en rekke frivilligsentraler. Det vil være store reduksjoner i søkbare tilskudd, som vil gi mindre forutsigbarhet for frivillige organisasjoner og muligheter for deltakelse. Det vil trolig medføre økte deltakeravgifter i frivilligheten, færre arrangementer og mer behov for dugnadsaktiviteter. Det vil

være færre møteplasser for innbyggerne, og kommunens rolle i demokratiutvikling, medborgerskap og deltakelse vil bli kraftig redusert. Asker kirkelige fellesråd vil måtte gjennomføre større nedbemanninger, redusere drift i alle deler av virksomheten og utsette vedlikeholdet av kirkelige bygg betydelig.

Kommunedirektøren vurderer imidlertid at det fortsatt vil være et visst tilskudd til frivilligheten, som gjør at et slikt kutt kan være forsvarlig. Bevilgningene til Asker kirkelige fellesråd vil fortsatt være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner, noe som også kan gjøre et slikt kutt forsvarlig. Kommunedirektøren har imidlertid ikke hatt anledning til å utrede konsekvensene av dette tiltaket godt nok.

Samfunnstjenester

Parkeringsavgifter – fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å innføre betalt parkering med lav sats (per i dag 15 kroner i timen) fra første time på områder hvor det i dag er to timer gratis parkering. Tiltaket vil gi en potensiell årlig inntektsvekst på 1,5 mill. kroner fra 2025.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Parkeringsavgifter – fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time	1 500	1 500	1 500	1 500

Endringene vil gjelde følgende områder:

- Sætre sentrum: Lav sats første time, øke til høy sats etter 1 time som i dag
- Risenga ute: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag
- Varner Arena: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag
- Fredtunveien: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag

Det er i dag tre timer gratis parkering og deretter 35 kroner per time på Hvamodden/DNB-tomta, som brukes både til pendlerparkering og utfartsparkering. Dette foreslås videreført.

Med bakgrunn i temaplan for samferdsel og mobilitet, har kommunen som mål å heve terskelen for at innbyggerne velger bil gjennom en målrettet parkeringspolitikk. Tiltaket kan innebære at flere innbyggere velger mer miljøvennlige løsninger fremfor bil. Avgift fører ofte til mer kortvarig parkering, noe som gir økt rullering av biler på parkeringsområdet og økt sannsynlighet for å finne ledig parkeringsplass. Tiltaket kan også bidra til en generell reduksjon i biltrafikken, mindre kø og samkjøring.

Kommunedirektøren vurderer at en fjerning av gratisparkering og innføring av lav avgift første time på de nevnte områdene er forsvarlig, og vil kunne gi en positiv inntektsvekst for kommunen.

Redusert brøytstandard på prioriterte gang- og sykkelveier

Asker kommune har en brøytstandard (GSB) for viktige gang- og sykkelveier fra de store boligområdene og inn mot Asker stasjon. I tillegg gjelder GSB mellom Asker sentrum og områdene Holmen, Fekjan og Billingstad. GSB-standarden innebærer at det skal brøytes når snøen er 1 centimeter dyp, og det skal ta maksimalt tre timer å brøyte hver rute (rode).

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å avvikle GSB-standarden. Det betyr at det skal brøytes når snødybden er 3 centimeter (5 centimeter ved vedvarende snøfall), og at det kan ta opptil seks timer å brøyte hver rute (rode). Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 1,9 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert brøytestandard på prioriterte gang- og sykkelveier	1 900	1 900	1 900	1 900

GSB-standarden dekker i dag kommunens tetttest bebygde områder rundt Asker sentrum og en av Norges mest brukte togstasjoner. GSB-standarden bidrar til at det blir mer attraktivt å gå og sykle for alle aldersgrupper, noe som er i tråd med føringene i temaplan for samferdsel og mobilitet, kommunens satsinger innenfor folkehelse og arbeidet med å motvirke utenforskap.

Statistikk fra tellepunkter viser kun en lav nedgang i antall syklende på vinterstid i områder med GSB-standard, fra ca. 90 000 syklende om sommeren til ca. 70 000 syklende om vinteren. Dersom standarden reduseres, vil brukerne av dette gang- og sykkelnettet få dårligere fremkommelighet om vinteren.

Tiltaket kan medføre at innbyggere i mindre grad sykler og går på vinteren, noe som kan ha negative konsekvenser for folkehelse, utenforskap og trafiksikkerhet. Det kan også medføre økt kødannelse på hovedveiene i og rundt sentrumsområdene, samt økte klimagassutslipp. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er forsvarlig.

Samfunnsutvikling

Redusere årsverk i tjenesteområde Samfunnsutvikling

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har omkring 120 årsverk fordelt på de tre virksomhetene Samfunnsplanlegging, Byggesak og Strategi, næring og analyse. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall årsverk i den delen av tjenesteområdet som ligger utenfor selvkostområdet.

Dette vil kunne gjelde funksjoner innenfor avdelingene samfunnshelse, beredskap og næring, analyse og geodata, juridiske og administrative tjenester, område- og stedsutvikling og reguleringsplan. Kommunedirektøren har foreløpig ikke vurdert hvilke konkrete funksjoner som vil bli berørt. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 3 mill. kroner, noe som tilsvarer ca. 3 årsverk.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere årsverk i tjenesteområde Samfunnsutvikling	3 000	3 000	3 000	3 000

Tjenesteområde Samfunnsutvikling ivaretar en rekke sentrale funksjoner som overordnet samfunnsplanlegging, byggesak, næringsutvikling, folkehelse og beredskap, samt andre tjenester som legger til rette for befolkningsvekst og utvikling av kommunen. Tiltaket innebærer noe redusert kapasitet til å ivareta sentrale funksjoner og sikre særskilt nøkkelkompetanse. Kommunedirektøren vurderer likevel en reduksjon på ca. 3 årsverk som forsvarlig.

Endringer i driftsbudsjettet

Tilleggsinnstillingen består av tre hovedkategorier av endringer i Handlingsprogram 2025-2028 sammenlignet med kommunedirektørens forslag:

- Konsekvenser av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025, som blant annet innebærer nytt anslag for deflator og nytt anslag for frie inntekter.
- Fordeling av omstillingstiltak.
- Nødvendige justeringer i driftsbudsjett, blant annet knyttet til økte pensjonsutgifter og finansiering knyttet til vedlikehold av kirkene.

Tabellen under viser detaljerte endringer i driftsbudsjettet som er innarbeidet i tilleggsinnstillingen. Negative tall betyr økte inntekter/reduerte utgifter.

Beløp i 1000 kr

Tiltak	Tjenesteområde	2025	2026	2027	2028
Effekter av statsbudsjettet					
Skatt	Tjenesteovergripende	-84 257	-83 037	-83 022	-58 468
Inntektsutjevning	Tjenesteovergripende	11 660	10 148	10 145	7 125
Rammetilskudd	Tjenesteovergripende	-1 460	29 267	28 405	27 853
Pris	Alle	10 227	10 227	10 227	10 227
Deflator	Alle	6 515	6 515	6 515	6 515
Pensjon	Tjenesteovergripende	20 000	10 000	10 000	10 000
Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse	Velferd	2 480	2 480	2 480	2 480
Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	Velferd	3 279	3 279	3 279	3 279
Økt behov sosialhjelp - endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon	Velferd	507	507	507	507
Fosterhjemløftet	Oppvekst	1 191	1 191	1 191	1 191
Økt elevtall statlige/private skoler	Oppvekst	-2 523	-2 523	-2 523	-2 523
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024	Oppvekst	6 584	6 584	6 584	6 584
Nye tiltak					
Økte pensjonsutgifter kirken	Medborgerskap	5 100	-	-	-
Finansiering av vedlikehold av kirkene - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	Medborgerskap	1 250	1 250	1 250	1 250
SUM		-19 447	-4 112	-4 962	16 020
Endringer som følge av tilleggsproposisjon 2025 (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024-2025))					
Rammetilskudd	Tjenesteovergripende	-76 914	-	-	-
Renteutgifter	Tjenesteovergripende	40 000	-	-	-
SUM		-56 361	-4 112	-4 962	16 020

Effekter av statsbudsjettet

Skatt, inntektsutjevning og rammetilskudd (sentrale inntekter)

Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunenes inntekter på 5,15 mrd. kroner. Med den foreslåtte veksten vil kommunene få et handlingsrom utover demografi og pensjonskostnader på 3,1 mrd. kroner. Denne veksten er blant annet begrunnet med følgende:

- 1,7 mrd. kroner til omlegging av nytt inntektssystem
- 250 mill. kroner til økt bemanning i barnehagene
- 150 mill. kroner til opptrappingsplan for psykisk helse

Kommunedirektøren har innarbeidet oppdaterte anslag på frie inntekter i tabellen med endringer i driftsbudsjettet. Økte frie inntekter sammenlignet med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 skyldes i all hovedsak en høyere deflator enn det som ble lagt til grunn i forslaget.

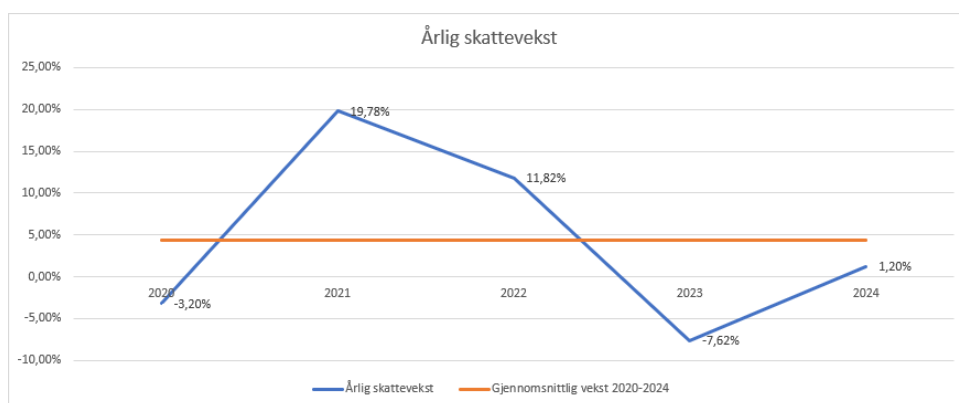
Regjeringen la våren 2024 frem forslag til nytt inntektssystem for kommunene, med foreløpige anslag på fordelingsvirkninger av endringene i inntektssystemet. Regjeringen har i forslaget til

statsbudsjett for 2025 lagt frem oppdaterte anslag på omfordelingen mellom kommuner som en del av nytt inntektssystem. Det oppdaterte anslaget på fordelingsvirkninger tar utgangspunkt i oppdaterte skattetal.

Anslaget viser et samlet lavere tap for Asker kommune. Årsaken til dette er at Asker kommune har lavere skatt fra eierinntekter og formueskatt i oppdaterte tall (2022-tall). I arbeidet med Handlingsprogram 2025-2028 benytter kommunedirektøren prognosemodell fra KS (publisert i juni) for budsjettering av skatt og rammetilskudd. KS har benyttet oppdaterte skattetal i prognosemodellen. Det lavere anslaget på tap av skatt og inntektsutjevning var derfor allerede lagt til grunn i kommunedirektørens forslag til rammer for 2025, som ble lagt frem i september.

Det er viktig å understreke at det har vært store variasjoner i skatteinngangen de siste årene. For 2024 er det anslått et budsjettavvik på mellom 200-250 mill. kroner for skatt og inntektsutjevning. Gode skatteanslag for 2025 er krevende å lage ettersom skattegrunnlaget endres fra 2025. Samtidig vil det i 2025 komme skatteinntekter med basis i dagens skattegrunnlag. Informasjon om endelig skatteinngang for 2025 vil først være kjent i 2026. De faktiske fordelingsvirkningene i 2025 vil derfor avvike fra anslagene.

Figuren under viser at det er svært store variasjoner i skatteinngangen fra år til år, noe som igjen viser at det er stor usikkerhet knyttet til skatteinngangen.

I tillegginnstillingen har kommunedirektøren benyttet prognosemodellen fra KS for å budsjettere skatteinntekter. Følgende anslag legges til grunn for budsjetterte skatteinntekter.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Skatt i prosent av landsgjennomsnittet	130,8	129,7	124,3	122,4	122,4	122,4
Skatt i prosent av landsgjennomsnittet etter inntektsutjevning	111	110,6	108,3	107,4	107,4	107,4

Pris og deflator

Deflator for kommunesektoren utarbeides av Finansdepartementet i forbindelse med statsbudsjettet. Deflator består av en delindeks for lønnsvekst og en delindeks for kjøp av varer og tjenester. I forslag til statsbudsjett for 2025 er prisveksten anslått til 3,5 prosent, årslønnsveksten 4,5 prosent og deflatoren 4,1 prosent.

Pensjon

Nye prognoser fra pensjonsleverandørene viser at det er behov for å styrke rammene for pensjonsutgifter. Budsjettrammen styrkes i tråd med dette.

Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse

Regjeringen foreslår å styrke kommunene i statsbudsjettet, slik at de kan utvikle gode lavterskeltilbud innen psykisk helse. Lavterskeltilbud er en av hovedsatsingene i Opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033). Målet at innbyggerne i alle landets kommuner skal ha tilgang til lavterskeltilbud, der de kan få god og lett tilgjengelig hjelp uten krav om henvising. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk

Det skal etableres vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. For å kompensere for økte kommunale kostnader som følge av dette, er rammetilskuddet til kommunene økt. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Økt behov for sosialhjelp – endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Endringer i folketrygdloven gjør at man må ha vært 12 måneder i landet sammenhengende for å ha rett til engangsstønad ved fødsel og adopsjon. Dette vil øke kommunens utgifter til økonomisk sosialhjelp, og kommunen kompenseres for dette gjennom økt rammetilskudd. Budsjettrammen styrkes i tråd med dette.

Fosterhjemsloftet

Regjeringen foreslår en styrking av fosterhjemsområdet. Rammetilskuddet til kommunen økes for å sikre fosterforeldre opptjening av tjenstepensjon. Dette for å rekruttere flere fosterforeldre som vil stå i oppdraget over tid, og gi mer ro og stabilitet for barna. I tillegg økes rammetilskuddet som følge av overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Økt elevtall i statlige/private skoler

Som følge av økt antall elever i statlige og private skoler, reduseres rammetilskuddet til kommunen. Budsjettet reduseres i samsvar med dette.

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024

Fra 1. august 2024 ble maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehage redusert. Tiltaket får helårseffekt i 2025 og budsjettet justeres i samsvar med dette.

Nye tiltak

Økte pensjonsutgifter kirken

Asker kirkelige fellesråd har behov for økt bevilgning til finansiering av økte pensjonsutgifter. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Finansiering av vedlikehold av kirkene – 1. tertialrapport 2024 (K-sak 25/24)

Asker kirkelige fellesråd har behov for økt bevilgning til finansiering av vedlikehold av kirkene. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Endringer som følge av tilleggsproposisjonen 2025 (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024-2025))

Rammetilskudd

1.november la regjeringen frem en tilleggsproposisjon (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024–2025)) hvor det foreslås å øke bevilgningene til kommunene og fylkeskommunene med 5. mrd. kroner for inneværende år og 5. mrd. kroner i 2025. Økningen fordeles med 4,3 mrd. kroner til kommunene og 700 mill. kroner til fylkeskommunene. Dette dekker kun inn 1/3 av merforbruket i som KS har beregnet for 2024.

Midlene fordeles likt per innbygger og gis over kommunenes rammetilskudd.

Regjeringen er samtidig tydelig på at kommuner og fylkeskommuner fremdeles må omstille seg for å unngå at utgiftene blir større enn inntektene.

For Asker kommune betyr dette følgende økning i rammetilskuddet:

2024: 76,455 mill. kroner

2025: 76,914 mill. kroner

Renteforutsetninger

Det har vært store bevegelser i rentemarkedet i den siste drøye måneden, fra slutten av september til begynnelsen av november. Budsjettet for renteutgifter i 2025 er derfor styrket i henhold til dette.

Dette er et øyeblikksbilde av hva markedet mener nå, men for 2025 begynner det å se sannsynlig ut at rentekuttet i desember som var priset inn i prognosen i september, ikke vil skje før på et senere tidspunkt. Da vil rentekostnadene i 2025 øke med mindre Norges Bank kutter renten kraftig utover året.

Andre tiltak

Redusert MVA-sats på vann og avløp

Regjeringen foreslår å redusere merverdiavgiftssatsene på vann og avløp fra 25 til 15 prosent. Det tas sikte på at den reduserte satsen kan gjelde fra 1. mai 2025. Tiltaket har ingen økonomisk konsekvens for kommunen, men vil gi en positiv effekt for innbyggerne.

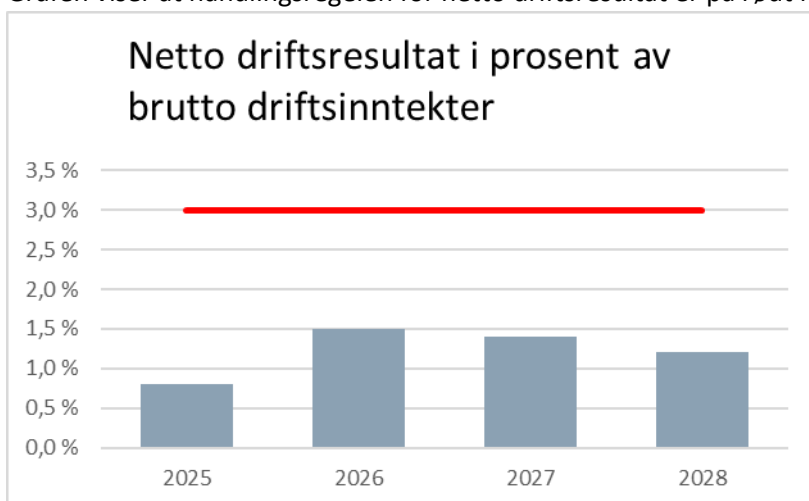
Netto driftsresultat

Totalsumlinjen for hele endringstabellen viser hvor mye midler som påvirker og endrer netto driftsresultatet, sammenlignet med netto driftsresultat i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 som ble lagt frem i september. Dette er oppsummert i tabellen og grafen under.

År 2025	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025, inklusive endringer i foreslått i tillegginnstillingen i 2025
Netto driftsresultat i 1 000 kroner	20 376	76 737
Netto driftsresultat i prosent	0,2 %	0,8 %

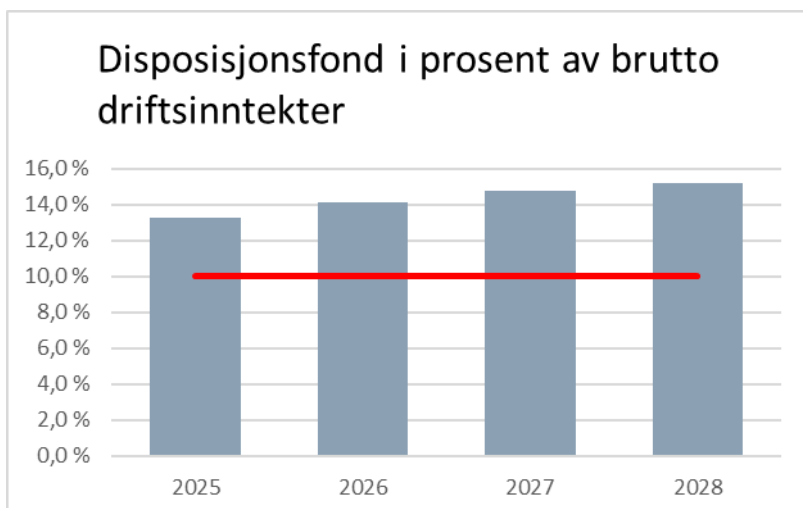
Revidering av Asker kommunes økonomireglementet var til politisk behandling i formannskapet 17. september 2024, og ble endelig vedtatt av kommunestyret 15. oktober 2024 (sak 60/24). I og med at tillegginnstillingen ferdigstilles omtrent samtidig som økonomireglementet ble vedtatt, er måltallene for handlingsreglene i denne tillegginnstillingen basert på de tidligere vedtatte handlingsreglene.

Grafen viser at handlingsreglen for netto driftsresultat er på rødt nivå i hele perioden.

Disposisjonsfond

Handlingsreglen for disposisjonsfond er fortsatt over måltallet på 10 prosent i hele perioden. Tallet for disposisjonsfond inkluderer bufferfond og realverdifond som tilhører energifondet.

Disposisjonsfondet er å anse som en økonomisk buffer for å kunne takle svingninger både på inntekts- og utgiftssiden, og kan også benyttes som egenfinansiering av investeringer. Disposisjonsfondet er viktig både med tanke på økonomisk bærekraft og handlingsrom.

Grafen over er basert på budsjettall og vil derfor kunne være helt annerledes hvis faktiske fremtidige årsresultat ender på merforbruk. Størrelsen på den delen av disposisjonsfondet som er til fri bruk er ved inngangen til 2024 på 351 mill. kroner. Skattesvikten for 2024 vil måtte dekkes av denne delen av disposisjonsfondet. Dette vil kunne føre til at det generelle disposisjonsfondet mer enn halveres i 2024, mens energifondet vil øke med årets avkastning. Lave disposisjonsfond kombinert med et økende premieavvik medfører at kommunens likviditet er vesentlig svekket de siste to årene.

Endringer i investeringsbudsjettet

Det er lagt opp til en rekke store investeringer i handlingsplanperioden. Blant prioriterte prosjekter i 4-årsperioden kan nevnes Hvalstad skole, ny skole i Sætre og Røyken barnehage. Videre skal det etableres et sykehjem/boliger med heldøgns omsorg i Heggedal. Det skal også gjennomføres større investeringer i forbindelse med områdeutvikling i Slemmestad og rehabilitering av vann- og avløpsanlegg.

Ambisiøse investeringer bidrar til at kommunen får økende lånegjeld. Finansieringen av investeringsplanene, både i form av egenkapital og årlige renter og avdrag, vil båndlegge en stadig større del av kommunens årlige inntekter.

Med endringene i formueskatten, og ikke minst endringene i nytt inntektssystem fra 2025, er det økonomiske handlingsrommet for Asker kommune vesentlig endret på kort tid. Samtidig har vi hatt høy prisvekst og økte renter, noe som samlet medfører at kommunens evne til å egenfinansiere investeringer faller dramatisk. Samtidig har kommunen allerede en svært høy lånegjeld.

På denne bakgrunn har kommunedirektøren foretatt en ny gjennomgang av hele investeringsporteføljen, og foreslår å forskyve flere prosjekter. De foreslåtte utsettelsene ligger i hovedsak utenfor 4-årsperioden. Kommunedirektøren mener at de revideringer av investeringsporteføljen som er beskrevet nedenfor er forsvarlig.

Prosjekter som forskyves

Med utgangspunkt i en høy lånegjeld, stigende renter og krevende økonomiske tider, ble det i Handlingsprogram 2023-2026 vedtatt å forskyve 14 investeringsprosjekter 2-3 år ut i tid, samt å halvere en rekke sekkeposter i 3 år. For Handlingsprogram 2024-2027 ble det vedtatt å forskyve ytterligere 3 prosjekter 2-3 år ut i tid.

Kommunedirektøren forslår i denne tilleggsinnstillingen å skyve ytterligere 12 investeringsprosjekter 2 år ut i tid. De foreslåtte utsettelsene ligger i hovedsak utenfor 4-årsperioden.

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032
Barnehage - kapasitetsøkning Borgen	0	0	-3 000	-30 000	-57 000	8 000	60 000	22 000
Barnehage - kapasitetsøkning Heggedal	-3 000	0	-19 800	-97 000	8 700	97 000	14 100	0
Barnehage - ny barnehage Høn- Landås	0	-5 000	-5 000	-5 000	-45 000	-53 600	50 000	63 600
Kirke - ny gravlund	0	0	0	0	0	0	0	-33 000
Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke	0	0	0	0	-21 700	-5 500	21 700	5 500
Personer med funksjonsnedsettels er - omsorgsboliger	0	0	-14 100	-14 100	-10 700	14 100	24 800	0

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032
med personellbase 2031								
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2029	1 000	1 000	19 000	19 000	5 200	-20 000	-25 200	0
Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya	-2 000	-14 600	-34 200	14 600	36 200	0	0	0
Samferdsel - trafiksikringstiltak - Nyveien	0	-5 000	-15 000	-14 522	15 000	19 522	0	0
Skole - ny sentrumsskole med idrettshall	-5 000	-5 000	0	-5 000	-195 000	-230 500	103 300	240 500
Skole - utvidelse Solvang	0	0	0	0	-4 000	-4 000	-49 000	-146 000
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	-2 000	-25 800	2 000	25 800	0	0	0	0
Totalsum	-11 000	-54 400	-70 100	-106 222	-268 300	-174 978	199 700	152 600

- Kapasitetsøkning barnehage Borgen forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2031.
- Kapasitetsøkning barnehage Heggedal forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2030.
- Ny barnehage på Høn forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2032.
- Ny gravlund forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2036.
- Ny urnelund forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2032.
- Et av prosjektene omsorgsboliger til personer med funksjonsnedsettelse forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2031.
- Omsorgsboliger psykisk helse og rus flyttes 2 år frem i tid. Planlagt ferdig i 2029 i stedet for 2031.
- Gang- og sykkelbro Nesøya forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2029.
- Trafiksikringstiltak Nyveien forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2030.
- Ny sentrumsskole på Høn forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2032.
- Utvidelse av Solvang skole forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2035.
- Antikvarisk rehabilitering av Tofte innbyggertorg forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2028.

Nye investeringer

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032
Hofstad skole - tiltak etter miljørettet helsevern	8 100	6 200	6 200	0	0	0	0	0
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	10 000	0	0	0	0	0	0	0
Totalsum	18 100	6 200	6 200	0	0	0	0	0

Hofstad skole - tiltak etter miljørettet helsevern

I 1. tertialrapport 2024 ble det bevilget 8 mill. kroner til ventilasjon og støyskjerm mot E-18. Tilstandsanalysen avdekket videre at fasade og vinduer i gammel del må oppgraderes, overflater inne i skolen skiftes ut og behov for flytting av skolegård og parkeringsplass. Det innarbeides ytterligere 20,5 mill. kroner fordelt på årene 2025-2027.

Omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon

Prosjektet gjennomføres som et samspillsprosjekt med entreprenør for å avklare omfang og redusere risiko. Det har tatt lengre tid enn forventet å fremskaffe rammetillatelse på tiltaket, men denne er nå mottatt. Dette har påvirket fremdrift og tidsplan, og noe vinterarbeider og økt administrasjon må påregnes. Prosjektet har nå en prognose på 110 mill. kroner med ferdigstillelse i 2025.

Overføringer fra 2024 til 2025

Fra 2. tertialrapport 2024 er det innarbeidet 75 mill. kroner som blir overført til 2025 på bakgrunn av årsprognosene fra 2024.

I henhold til veileder for budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet, skal det være fokus på samlet årlig budsjett og regnskap og ikke årsuavhengig prosjektfokus. Kommunedirektøren vurderer investeringsbudsjettet og prosjektene med henhold til periodisering mellom år hvert tertial, for å hindre større avvik mellom budsjett og regnskap innenfor det enkelte år.

Tabellen under gir en oversikt over prosjekter og beløp som er overført fra 2024 til 2025.

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	6 000	0	0	0	0	0	0	0
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	19 000	0	0	0	0	0	0	0

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	17 000	0	0	0	0	0	0	0
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	23 000	0	0	0	0	0	0	0
VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg	10 000	0	0	0	0	0	0	0
Totalsum	75 000	0	0	0	0	0	0	0

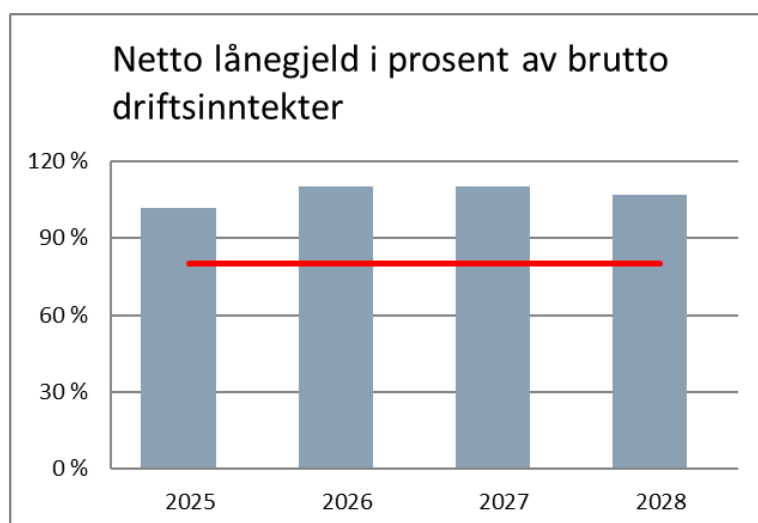
Finansiering av investeringer

Beløp i 1000 kr

	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bruk av lån - investering	-77 680	38 560	51 120	84 978
Kompensasjon for merverdiavgift - investering	-4 420	9 640	12 780	21 244
Totalsum	-82 100	48 200	63 900	106 222

Gjeldsgrad

Med de endringene som er innarbeidet i denne tilleggsinnstillingen, vil ikke gjeldsgraden endre seg nevneverdig. Ved utgangen av 2025 vil gjeldsgraden fortsatt være 102 prosent. I 2028 vil gjeldsgraden endre seg fra 108 prosent i kommunedirektørens forslag til 107 prosent med tilleggsinnstillingens forslag. Årsaken er at de foreslåtte endringene i all hovedsak ligger utenfor 4-årsperioden, og dermed ikke får særlig innvirkning på gjeldsgraden før fra 2029 og fremover.

Gebyrer

Gebyrer og brukerbetalinger justeres normalt hvert år. Endringer i gebyrer og brukerbetalinger kan være basert på følgende:

- Kommunal deflator 4,1 prosent i 2025
- Selvkostkalkyle der hvor dette kreves i lov og forskrift
- I henhold til lov og forskrift, hvor det justeres fra sentrale myndigheter gjennom statsbudsjettet

Med kommunal betalingstjeneste menes gebyr/avgift/pris/egenandel og lignende som kreves for en lovpålagt kommunal servicetjeneste. For flere lovpålagte tjenester er det hjemlet i særlov at kommunestyret må selv vedta gebyrregulativet. Flere kommunale betalingstjenester har selvkost som øvre grense for hva som lovlig kan kreves i gebyr. Andre kommunale betalingstjenester er regulert av staten i form av vedtatte maksimal- eller minimumssatser, eller som påbudte satser.

Det legges opp til at enkelte gebyrer og brukerbetalinger vedtas administrativt. Det kan forekomme noen strukturelle endringer for noen av gebyrene i listen. Det kan være nye tilbud for å kunne konkurrere med øvrige tilbydere, eller harmonisering og forenkling av listen. For disse skal kommunestyret selv vedta prinsipp for fastsettelsen. Som hovedregel foreslås det at disse justeres årlig med deflator. Dette gjelder blant annet:

- Utleie og bortfeste av kommunale eiendommer
- Baneleie for idrettshaller og idrettsanlegg
- Billettpriser i kommunale anlegg
- Vaksinasjon

Asker kommune må gjennom en stor omstilling på grunn av endrede økonomiske rammebetingelser. Noen av omstillingstiltakene gjelder endring i prisnivå for noen gebyrer og brukerbetalinger. Forslagene i gebyrlisten baserer seg på kommunedirektørens anbefalte omstillingstiltak. Endring i omstillingstiltakene som omhandler nivå av gebyr, kan dermed føre til endringer i gebyrer og brukerbetalinger som er i vedlegget.

Praktisk bistand i hjemmet

Brukerbetaling for praktisk bistand i hjemmet reguleres av forskrift om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det foreslås en økning i timespris fra 477 kroner til 497 kroner som svarer til den forventede lønnsveksten i statsbudsjettet. Det foreslås en fortsatt skjerming/betalingsfritak dersom husstandens samlede skattebare nettoinntekt før særfradrag er under 2,5G.

Kostpenger i omsorgsboliger for eldre

På grunn av prisutviklingen foreslås det en økning av månedsbeløpet med 25 prosent, fra 4 800 kroner per måned til 6 000 kroner per måned. Kostpenger i bolig med heldøgns bemanning inkluderer standard husholdnings- og toalettartikler, vask av tøy, sengetøy, håndklær i tillegg til full kost. Dette tilsvarer en dagspris på 200 kroner. For kost/bofellesskap med heldøgnsomsorg, men hvor beboer kun delvis har felles husholdning, faktureres det i henhold til faktisk forbruk.

Trygghetsalarm

Det foreslås en egenbetaling på 505 kroner per måned ved inntekt over 2,5G, som er likt med forslaget til Bærum kommune. Det faktureres ikke for installasjon.

Vaksine- og konsultasjonspriser ved avdeling Vaksinasjon og smittevern

Det foreslås at konsultasjonsprisene videreføres med kommunal deflator. Vaksineprisene følger kostpris fra Folkehelseinstituttet.

Tjenester utført av Asker kirkelige fellesråd

Vedtatt av Asker kommune

Kremasjon

Det foreslås å øke avgiften for kremasjon fra 2 405 kroner til 3 800 kroner. Prisen for kremasjon til innbyggerne er da på nivå med forslaget til Bærum kommune. Det innebærer fortsatt en subsidie fra Asker kommune, da Bærum kommune fakturerer 8 500 kroner per kremasjon fra andre kommuner.

Festeavgift

Det foreslås å øke festeavgift fra 345 kroner per år til 415 kroner per år, noe som er på nivå med forslaget til Bærum kommune.

Vedtatt av Asker kirkelige fellesråd

Stell av grav og beplantning

Det foreslås en økning høyere enn deflator innenfor disse kategoriene. Prisene for disse tjenestene har tidligere ligget under kost- og markedspris.

Parkering

Det foreslås å øke høy sats fra 45 kroner til 50 kroner og pendlerparkering fra 45 kroner til 50 kroner per dag. Det foreslås samtidig å øke avgiftsperioden med en time på kvelden fra kl. 19.00 til kl. 20.00.

Renovasjon

Renovasjonsgebyrene for en gjennomsnittlig husholdning vil med forslaget øke med 7 prosent. Dette er i underkant av prisutviklingen i næringen og nødvendig av hensyn til kostnadsdekning.

Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, septik, feie- og tilsynstjenester

Selvkostområdene skal beregnes i henhold til lov, forskrifter og retningslinjer som gjelder for de ulike områdene. Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare den samlede merkostnaden ved å produsere tjenesten. Det vises til vedlegg «Gebyrliste» for utdypende beskrivelser for disse områdene.

For 2025 foreslås det at årsgebyrene for vann og avløp økes med henholdsvis 10,8 prosent og 10,1 prosent for å balansere selvkostregnskapet. Kostnadsnivået er fremdeles preget av renteøkning og prisvekst, samt uinndekket underskudd fra 2023 som skyldes inntektssvikt.

Samtidig så foreslår regjeringen å redusere merverdiavgiftssatsene på vann og avløp fra 25 til 15 prosent. Det tas sikte på at den reduserte satsen kan gjelde fra 1. mai 2025. Tiltaket har ingen økonomisk konsekvens for kommunen, men vil gi en positiv effekt for innbyggerne.

Den reelle økningen i gebyrene på vann og avløp, inklusive moms, vil derfor være 2 prosent i 2025.

Det foreslås en økning på 7 prosent på feiegebyret og en økning på 10 prosent for tilsynsgebyret for 2025.

Vedlegg

Nærmere utredning av enkelte omstillingstiltak

Vedlegg 1 - Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager

Kommunedirektørens anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned følgende barnehager fra og med 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart.

Kommunedirektøren anbefaler videre å avvikle Åpen barnehage på Midtbygda og Borgen i dagens form og omfang med virkning fra 30. juni 2025. Kommunedirektøren anbefaler samtidig å utrede muligheten for å opprette et tilbud som retter seg mer mot barn og foreldre som har behov for eksempelvis språktrening i påvente av et ordinært barnehagetilbud.

Beskrivelse av tiltaket

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen inneholder innsatsområder og strategier for å sikre kapasitet til barn og ungdom i barnehager og grunnskoler i Asker kommune. Utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte, samt sikre at kommunen har hensiktsmessige bygg på rett sted til rett tid.

De fire barnehagene som foreslås nedlagt er valgt ut med bakgrunn i at de er små enheter og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna. Det er allerede planer om utbygging av nye barnehager i Bondi-området, Heggedal-området og Borgen-området. Befolkningsprognosen for områdene tilsier at en nedleggelse av de fire små enhetene ikke vil være kritisk for kapasiteten.

Samlet har Asker kommune kapasitet i barnehagene frem til 2030. Hvor det er press på barnehageplassene og hvor det er ledige plasser fordeler seg ulikt geografisk. Områdene hvor de fire barnehagene ligger har samlet sett kapasitet. Det er presset kapasitet i Asker nord (Landøya og Torstad) og i Heggedal. I områdene rundt Asker sentrum er det imidlertid kapasitet, og to nye barnehager står her ferdig neste år (Søndre Borgen og Føyka). Ny barnehage på Høn fra 2032 vil også bidra til økt kapasitet i dette området.

Det er også planlagt økt kapasitet i områdene hvor det er foreslått å legge ned barnehager, da det her er barnehager med så dårlig tilstand at de må erstattes. Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalsskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030 (fra 45 til 100 plasser). Det er videre planlagt ny barnehage ved Bondivann stasjon som skal erstatte Østhellinga barnehage. Denne nye barnehagen øker kapasiteten i området fra tre til seks avdelinger (fra 45 til 80 plasser) med ferdigstilling i 2031.

I området Hvalstad/Torstad planlegges det ny barnehage på Høn med oppstart i 2032. Denne vil bli en åtte avdelings barnehage, og vil erstatte Solgården barnehage med syv avdelinger. Det vil si at ny barnehage vil øke kapasiteten med ca. 20 plasser fra 2032. Det bygges også nye barnehager på Søndre Borgen og Føyka som skal være ferdig sommeren 2025.

De kommunale barnehagene i Asker er organisert i 8 geografiske soner. Antall barnehager og barnehagenes størrelser varierer noe i den enkelte sone. Alle barnehagene har en avdelingsleder, og disse er definert som styrer i henhold til barnehageloven. I de sonene med flest barn og flest ansatte, er det i tillegg til en avdelingsleder per barnehage også en virksomhetsleder som har et ekstra overordnet ansvar for sin sone. Dette for å styrke ledelsen av ansatte, lede pedagogisk utviklingsarbeid og for å drive utviklingsarbeid i henhold til kommunens vedtatte planer, satsinger og felles rutiner.

Når det gjelder Åpen barnehage, er ikke dette et lovpålagt tilbud. Åpne barnehager utgjør en stadig mindre del av barnehagetilbudet i Norge. I 2023 var det 107 åpne barnehager i Norge, mens det til sammenligning var det ca. 200 åpne barnehager i 2014. Asker kommune har to åpne barnehager på Borgen og Midtbygda som nå foreslås avvirket.

Åpen barnehage skiller seg fra et ordinært barnehagetilbud ved at det er et tilbud til barn og voksne sammen. Barna kommer til barnehagen med en forelder eller annen omsorgsperson som er til stede og har ansvar for barnet mens det er i barnehagen. Åpen barnehage har ingen faste plasser, og man kan møte opp innenfor barnehagens åpningstid og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker. Det kan derfor være forskjellige barn og voksne i barnehagen fra dag til dag. Hensikten med tilbudet er å gi barn og voksne som er hjemme på dagtid en mulighet til å treffe andre i et miljø som er spesielt tilrettelagt for barn. I tillegg er Åpen barnehage en rekrutteringsarena for å få flere til å begynne i ordinær barnehage.

Åpen barnehage er en pedagogisk tilrettelagt virksomhet med en ansatt barnehagelærer som legger til rette for lek og aktiviteter med barna. Pedagogen veileder også foreldrene om temaer som for eksempel søvn, måltider, språkutvikling og sosial utvikling.

Økonomisk potensial

Tabellen under viser beregnet innsparing knyttet til avvikling av de fire barnehagene og Åpen barnehage. Det er beregnet halvårseffekt i 2025 og helårsvirkning videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle Bondi barnehage	275	660	660	660
Avvikle Haugtussa barnehage	283	680	680	680
Avvikle Vikingjordet idrettsbarnehage	192	460	460	460
Avvikle Heggedalsskogen friluftsbarnhage	204	490	490	490
Avvikle Åpen barnehage	1 046	1 770	1 770	1 770
Sum	2 000	4 060	4 060	4 060

Samlet er nedleggelsen av de fire barnehagene beregnet til å gi en årlig innsparing på 2,29 mill. kroner, mens avvikling av Åpen barnehage er beregnet å gi en årlig innsparing på 1,77 mill. kroner.

Kommunedirektøren legger til grunn at større enheter er mer effektive og gir mulighet for stordriftsfordeler blant annet med tanke på samarbeid og bemanning, samt et større og mer robust fagmiljø, noe som gir større mulighet for å tilby god kvalitet i tjenestetilbudet.

Den økonomiske beregningen inkluderer også besparelser knyttet til årlige forvaltnings-, drifts-, vedlikeholds- og utviklingskostnader (FDVU). FDVU-kostnader er kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg. Forvaltningskostnader er offentlige avgifter, forsikringer og administrasjon. Driftskostnader er løpende drift, ettersyn, energi, renhold, det vil si det daglige, ukentlige og månedlige som skal til for at bygget skal fungere. Vedlikeholdskostnader er periodisk vedlikehold og utskiftninger, det vil si det som kan defineres som prosjekter for å opprettholde byggets funksjon. Utviklingskostnader er endringer i bygget som følge av endringer i virksomhet, offentlige pålegg og standardheving. For barnehagene innebærer det blant annet vaktmestertjenester, renhold, plenklipping, snøbrøyting, lekeplasskontroll mm.

Se nærmere om den økonomiske beregningen for hver enkelt barnehage under.

Utgifter i kommunale barnehager danner grunnlaget for tilskudd til private barnehager. En besparelse i kommunale barnehager vil derfor få en langsiktig effekt på kommunens utgifter i form av lavere tilskudd.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

En nedleggelse av de fire barnehagene innebærer at barna må gå i en annen barnehage fra høsten 2025. Det er kapasitet i en eller flere barnehager i området. I samarbeid med foreldrene vil kommunen tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område som den barnehagen som blir nedlagt. Foresatte søker om plass på ordinær måte og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

Å bytte fra en barnehage til en annen er en overgang og kan oppleves ulikt. Barnehagene vil arbeide for å gi god støtte til barn og familier og sikre en trygg og god tilvenning i den nye barnehagen. Barnehagene vil sørge for en trygg og god overgang for alle barna. Noen vil oppleve å få lengre reisevei til barnehagen ved nedleggelse. Det kan oppleves som en ekstra belastning for noen.

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, og gjennom slike nedleggelse sikrer kommunedirektøren mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil dette belaste driften ytterligere, og tilbudet vil svekkes med tanke på ansatte, utstyr og fasiliteter som er nødvendige for kvaliteten.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det er forsvarlig og til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage.

Når det gjelder Åpen barnehage, vil en nedleggelse medføre at de familiene som i dag bruker Åpen barnehage vil miste et gratis pedagogisk tilrettelagt tilbud der barn og voksne møtes.

Kommunedirektøren vurderer at en avvikling av Åpen barnehage i noen grad vil påvirke de barna

som venter på plass i ordinære barnehager, og som har brukt Åpen barnehage som et alternativt tilbud. Det finnes andre gratis tilbud i kommunen for foreldre og barn som vil møte andre, for eksempel barselgrupper, babysang og turgrupper. Kommunedirektøren vurderer at de negative konsekvensene for barna vil være begrenset, sett hen til det øvrige tilbudet vi har i kommunen. Kommunedirektøren vurderer at hensynet til barnets beste isolert sett tilsier at et variert tilbud er det beste. Dette kan imidlertid ikke tillegges avgjørende vekt, gitt den økonomiske situasjonen kommunen er i. Kommunedirektøren vil prioritere lovpålagte tjenester fremfor ikke lovpålagte.

Informasjon og medvirkningsprosesser

I august avholdt kommunalsjef barnehage, kommunalsjef barn, familie og inkludering og kommunalsjef grunnskole et felles møte hvor hovedtillitsvalgte i organisasjonene med medlemmer som jobber i Oppvekst, samt hovedverneombudet, deltok. Her ble det informerte om de ulike strukturtiltakene som er foreslått for Oppvekst, og kommunalsjef barnehage la frem forslagene som omhandlet barnehage. I dette møtet var det dialog og det ble stilt spørsmål, som ble oppklart og svart ut i møtet.

I september hadde kommunalsjef barnehage møte med de hovedtillitsvalgte for henholdsvis Utdanningsforbundet og Fagforbundet, samt hovedverneombudet. Her ble det blant annet orientert om medvirkningsprosessen, den politiske behandlingen og hvordan kommunalsjef har fulgt opp berørte ledere og ansatte. Det var dialog og det ble stilt spørsmål, som ble oppklart og svart ut i møtet.

Kommunalsjef barnehage har vært på besøk og møtt berørte ledere og ansatte i de aktuelle barnehagene, for å vise støtte og forståelse og for å bidra til å belyse saken og svare på spørsmål. Kommunalsjef har fulgt opp berørte ledere tett via møter, samtaler og med skiftelig materiell og presentasjoner til bruk i møter med ansatte og foreldre.

Det er gjennomført en spørreundersøkelse i de to åpne barnehagene, hvor foreldre som bruker barnehagene har fått muligheten til å uttale seg.

Utdanningsforbundet Asker har i e-post til kommunalsjef for barnehage 27. september 2024 gitt innspill til nedleggelse av de fire barnehagene. De ønsker ikke nedleggelse og de er kritiske til at barna i de små barnehagene skal presses inn i de større barnehagene med ledig kapasitet. Utdanningsforbundet mener det kan gå ut over bemanningsnorm og at barnehagene vil drives underbemannet deler av året. Utdanningsforbundet Asker mener også at det uheldig å legge ned kommunale barnehager med tanke på forutsigbarhet og tariffavtaler for de ansatte, og de er bekymret for om omstilling nå fører til at flere pedagoger søker seg til andre kommuner. Færre pedagoger i Asker vil føre til flere vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet og gå ut over kvaliteten i de kommunale barnehagene. Utdanningsforbundet Asker viser til andre kommuner som øker grunnbemanningen i barnehagene som bidrar til redusert sykefravær og bedre kvalitet på tilbudet. De mener at en nedleggelse vil føre til uro blant barn, foresatte og ansatte i både de barnehagene som ev legges ned og de som tar imot barna.

Utdanningsforbundets uttalelse er tilgjengeliggjort på kommunens nettsider.

Nærmere om Bondi barnehage

Fakta om barnehagen

Bondi barnehage ligger i Idunns vei 3 i Asker. Barnehagen drives i et kommunalt bygg som også brukes av tjenestoområde Velferd.

Bondi er en én- avdelings barnehage for barn i alderen 1 til 3 år med 12 barn og fire ansatte. I tillegg er det en 25 prosent lederressurs knyttet til Bondi. Barnehagen tilhører Risenga-sonen barnehager som består av Bleikerfaret barnehage, Morellveien barnehage, Åby barnehage og Bondi barnehage.

Fra august 2025 vil fire barn gå over til ny barnehage på grunn av alder, og det vil være åtte barn som har behov for plass i en annen barnehage hvis Bondi legges ned.

Økonomisk beregning

Tabellen under viser beregnet innsparing ved nedleggelse av Bondi barnehage.

	Bondi barnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	140 000
Tildeling driftsmidler	180 000
FDVU-kostnader*	100 000
Sum	660 000

Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 660 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Beløpet inkluderer ca. 100 000 kroner årlig i forvaltnings-, drifts-, vedlikeholds- og utviklingskostnader (FDVU). Bondi barnehage er en del av et større bygg og vil ikke kunne selges. Derfor er det liten eller ingen innsparing på FDVU-kostnad. Dersom FDVU-kostnadene reduseres eller føres på en annen tjeneste enn barnehage som følge av at barnehagen legges ned, vil det medføre en reduksjon i tilskudd til private barnehager etter to år.

Tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder

Teknisk tilstand på lokalene som brukes av Bondi barnehage er vurdert til å være tilfredsstillende, men det er enkle lokaler. Uteområdene er også tilfredsstillende, men enkelte av apparatene har påbegynnende råteskader. Her er det mulig at andre i bygget har behov eller ønske om å benytte uteområdet om barnehage legges ned, og da må de også ta ansvar for den daglige kontrollen av apparater. Apparater med påbegynnende råteskader vil bli fjernet.

Innspill fra samarbeidsutvalget (SU)

Samarbeidsutvalget (SU) ved Bondi barnehage ønsker ikke at barnehagen legges ned, da de opplever et kvalitativt godt tilbud til sine barn og at barnehagen har lavt sykefravær og høy tilstedeværelse av de ansatte. Det gir et stabilt og godt tilbud. SU påpeker at barnehagen de siste årene har hatt et positivt økonomisk resultat.

SU er også bekymret for kapasiteten i Borgensonen barnehager, hvor de fleste av barna er bosatt. SU påpeker også at en omstilling av de ansatte vil bli krevende da de nærmer seg pensjonsalder og at en

nedtrappingsplan over fem år vil være en mer egnet løsning enn å legge ned barnehagen fra høsten 2025.

SU understreker at Bondi barnehage er en veldrevet barnehage med lang erfaring, høy kompetanse, stor trivsel blant barn og et godt fagmiljø som styrkes i samarbeid med Bleikerfaret barnehage. En eventuell nedleggelse vil gi minimale, om noen, besparelser, samtidig som det vil ha store konsekvenser for lokalmiljøet, de ansatte og ikke minst barna og deres familier.

SUs uttalelse er tilgjengeliggjort på kommunens nettsider.

Nærmere om Haugtussa barnehage

Fakta om barnehagen

Haugtussa barnehage, ligger i Greverudveien 8C på Hvalstad. Haugtussa er én-avdelings barnehage for barn i alderen 1 til 3 år. Det er 14 barn og 4,7 ansatte i barnehagen. I tillegg er det en 25 prosent lederressurs knyttet til Haugtussa. Barnehagen tilhører Torstadsonen barnehager som består av Hvalstad barnehage, Solstad barnehage, Holmen Barnehage, Hval gård barnehage og Haugtussa barnehage.

Fra august 2025 er det fem barn som går over til ny barnehage på grunn av alder, og det vil være ni barn som har behov for plass i en annen barnehage hvis Haugtussa legges ned.

Økonomisk beregning

Tabellen under viser beregnet innsparing ved nedleggelse av Haugtussa barnehage.

	Haugtussa barnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	140 000
Tildeling driftsmidler	210 000
FDVU-kostnader	90 000
Sum	680 000

Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 680 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Beløpet inkluderer ca. 90 000 kroner årlig i forvaltnings-, drifts-, vedlikeholds- og utviklingskostnader (FDVU). Dersom barnehagen ikke legges ned, vil det i tillegg påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene.

Tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder

Teknisk tilstand på huset som brukes av Haugtussa barnehage er vurdert til å være god, selv om det er et gammelt hus. Eiendommen ligger i et boligområde og er regulert til frittliggende småhusbebyggelse, og vil trolig kunne selges.

Innspill fra samarbeidsutvalget (SU)

Samarbeidsutvalget (SU) for Haugtussa og Solstad barnehager har gitt innspill til forslag om å legge ned barnehagen. De støtter ikke nedleggelse av barnehagen.

SU mener det er uklart hva som menes med «ledig kapasitet» i barnehagene i sonen. Det er essensielt å presisere at barnehagens areal også inkluderer fellesrom som gang, garderobe og lekerom, som brukes av alle avdelinger og ledig kapasitet er ikke nødvendigvis ledig areal for barna.

SU er bekymret for barnehagekapasiteten i området, og nedleggelse i et allerede presset område vil bidra til å forverre situasjonen. Planlagt utbygging i området vil føre til at det er behov for flere barnehageplasser.

Mer press på barnehagene kan føre til økt sykefravær, lavere trivsel og mer turnover. SU er bekymret for kompetansen til de ansatte og at pedagoger velger å slutte på grunn av økt press. Det kan føre til flere vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet og lavere kvalitet i barnehagene. SU mener at ved en nedleggelse vil man risikere å miste verdifull kompetanse som det kan bli svært vanskelig å erstatte. SU påpeker videre at ved en nedleggelse vil flere måtte kjøre barna til barnehagen, mens det i dag er mange som bor i gang-/sykkelavstand til Haugtussa.

SUs uttalelse er tilgjengeliggjort på kommunens nettsider.

Nærmere om Vikingjordet idrettsbarnehage

Fakta om barnehagen

Vikingjordet barnehage idrett ligger i Gjellum grendehus med adresse Øvre Gjellumvei 4 i Heggedal. Lokalene brukes også av Gjellum idrettslag.

Vikingjordet idrettsbarnehage er en én-avdeling-barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 12 barn og 2 ansatte i barnehagen. I tillegg er det en 25 prosent lederressurs knyttet barnehagen. Barnehagen tilhører Heggedal- og Slemmestadsonen barnehager som består av Vikingjordet barnehage, Heggedalskogen barnehage, Kistefosdammen barnehage, Heggedalskogen Friluft, Slemmestad barnehage, Sydskogen barnehage og Vikingjordet Idrettsbarnehage.

Fra august 2025 vil fire barn begynne på skolen, og det vil være åtte barn som har behov for plass i annen barnehage hvis Vikingjordet idrettsbarnehage legges ned.

Økonomisk beregning

Tabellen under viser beregnet innsparing ved nedleggelse av Vikingjordet idrettsbarnehage.

	Vikingjordet idrettsbarnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	160 000
Tildeling driftsmidler	60 000
FDVU-kostnader	-
Sum	460 000

Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 460 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Dersom barnehagen ikke legges ned, vil det i tillegg påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene.

FDVU-kostnader er kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg. For Vikingjordet idrettsbarnehage er det ikke beregnet noen innsparing på FDVU-kostnader, ettersom barnehagene

ligger i bygg som benyttes av andre og nedleggelse vil ikke utgjøre noen reell innsparing for kommunen.

Tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder

Barnehagen ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes. Siden barnehage er en del av et større bygg som benyttes av andre, vil det ikke være aktuelt å selge bygget.

Innspill fra samarbeidsutvalget (SU)

Samarbeidsutvalget (SU) ved Vikingjordet Idrett, Vikingjordet, Heggedalsskogen Friluft, Heggedalsskogen og Kistefosdammen barnehage har sendt innspill til nedleggelse av henholdsvis Vikingjordet idrett og Heggedalsskogen friluft.

SU mener at de økonomiske konsekvensene ikke er utredet tilstrekkelig og at omkostningene av å flytte barn inn i en annen barnehage ikke er utredet. De mener at en ombygging må til for å få plass til flere barn i aktuelle barnehager i sonen.

SU viser også til gjeldende temaplan for barnehage- og skolekapasitet som tilsier at det vil bli mangel på barnehageplasser som følge av flere barn i området i årene som kommer. SU mener også av den grunn det ikke er hensiktsmessig å legge ned barnehager i området.

SU mener at barnehagene har usedvanlig høy kvalitet, at de er særegne i sitt pedagogiske innhold og de ansattes kompetanse og praksis er svært god. SU trekker også frem at fordelene ved små enheter må vurderes opp mot ulempene det har at barna går i en stor barnehage, jf. høyere sykefravær, mer smitte og at flere foresatte må være hjemme fra jobb.

SU stiller spørsmål ved om administrasjonskostnadene og innsparingspotensial stemmer, da de små enheten deler administrasjon med de store kommunale barnehagene i sonen.

SU mener at ved nedleggelse vil foresatte måtte kjøre barna lengre til andre barnehager og i dag bor mange av barna i gå/sykkelavstand til barnehagen.

SU mener nedleggelse av barnehagene fører til at Heggedal og Asker blir mindre attraktivt som boligområde og gå ut over innflyttingen til området og kommunen.

SUs uttalelse er tilgjengeliggjort på kommunens nettsider.

Nærmere om Heggedalsskogen friluftsbarnehage

Fakta om barnehagen

Heggedalsskogen friluftsbarnehage ligger i Heggedalsskogen 60 i Heggedal. Heggedalsskogen friluftsbarnehage er en én-avdelings barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 13 barn og to ansatte i barnehagen. I tillegg er det en 25 prosent lederressurs knyttet barnehagen. Barnehagen tilhører Heggedal- og Slemmestadsonen barnehager som består av Vikingjordet barnehage, Heggedalsskogen barnehage, Kistefosdammen barnehage, Slemmestad barnehage, Sydskogen barnehage, Vikingjordet Idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnehage.

Fra august 2025 vil åtte barn begynne på skolen, og det vil være fem barn som har behov for plass i annen barnehage hvis Heggedalskogen friluftsbarnehage legges ned.

Økonomisk beregning

Tabellen under viser beregnet innsparing ved nedleggelse av Heggedalskogen friluftsbarnehage.

	Heggedalskogen friluftsbarnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	140 000
Tildeling driftsmidler	80 000
FDVU-kostnader	30 000
Sum	490 000

Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 490 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Beløpet inkluderer ca. 30 000 kroner årlig i forvaltnings-, drifts-, vedlikeholds- og utviklingskostnader (FDVU). Dersom barnehagen ikke legges ned, vil det i tillegg påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene.

Tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder

Barnehagen ligger i et midlertidig bygg som har dårlig teknisk tilstand og som ikke er egnet til formålet. Bygget og uteområdene er del av en større grunneiendom som er regulert til offentlig friområde og vil derfor ikke kunne selges. Hvis barnehagen legges ned, må bygget rives.

Innspill fra samarbeidsutvalget (SU)

Samarbeidsutvalget (SU) ved Vikingjordet Idrett, Vikingjordet, Heggedalsskogen Friluft, Heggedalsskogen og Kistefosdammen barnehage har sendt innspill til nedleggelse av hhv Vikingjordet idrett og Heggedalsskogen friluft.

SU mener at de økonomiske konsekvensene ikke er utredet tilstrekkelig og at omkostningene av å flytte barn inn i en annen barnehage ikke er utredet. De mener at en ombygging må til for å få plass til flere barn i aktuelle barnehager i sonen.

SU viser også til gjeldende Temaplan for barnehage- og skolekapasitet som tilsier at det vil bli mangel på barnehageplasser som følge av flere barn i området i årene som kommer. SU mener også av den grunn det ikke er hensiktsmessig å legge ned barnehager i området.

SU mener at barnehagene har usedvanlig høy kvalitet, at de er særegne i sitt pedagogiske innhold og de ansattes kompetanse og praksis er svært god. SU trekker også frem at fordelene ved små enheter må vurderes opp mot ulempene det har at barna går i en stor barnehage, jf høyere sykefravær, mer smitte, flere foresatte må være hjemme fra jobb.

SU stiller spørsmål ved om administrasjonskostnadene og innsparingspotensial stemmer, da de små enheten deler administrasjon med de store kommunale barnehagene i sonen.

SU mener at ved nedleggelse vil foresatte måtte kjøre barna lengre til andre barnehager og i dag bor mange av barna i gå-/sykkelavstand til barnehagen.

SU presiserer at området hvor Heggedalsskogen Friluft ligger benyttes i dag utenom barnehagetid som et lekeområde med ballbinge og lekeapparater for de omkring 200 rekkehusene i umiddelbar nærhet. En nedleggelse av Friluft 123 vil forringe området for alle barnefamiliene her.

SU mener nedleggelse av barnehagene fører til at Heggedal og Asker blir mindre attraktivt som boligområde og gå ut over innflyttingen til området og kommunen.

SUs uttalelse er tilgjengeliggjort på kommunens nettsider.

Nærmere om Åpen barnehage

Fakta om barnehagen

Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og skiller seg fra et ordinært barnehagetilbud ved at det er et tilbud til barn og voksne sammen. Åpen barnehage har ingen faste plasser. Hensikten med tilbudet er å gi barn og voksne som er hjemme på dagtid en mulighet til å treffe andre i et miljø som er spesielt tilrettelagt for barn. Hensikten er også å være en rekrutteringsarena for å få flere til å begynne i ordinær barnehage.

Åpen barnehage på Midtbygda skole er åpen mandag til torsdag kl. 09.00-14.30. Barnehagen tilhører barnehagesonen Røyken og Klokkarstua barnehager. Barnehagen har en lederressurs i 25 prosent stilling og en 90 prosent stilling som barnehagelærer. Barnehagen bruker lokaler i Midtbygda barneskole, og disponerer skolekjøkken, oppholdsrom, garderobe og et kontor. Det kommer i gjennomsnitt 9 barn per dag til barnehagen. I perioden fra februar til april 2024 var det 75 ulike barn som brukte barnehagen.

Åpen barnehagen på Borgen er åpen mandag til fredag kl. 09.00-14.00. Barnehagen tilhører Borgensonen barnehager. Åpen barnehage har lederressurs i 25 prosent stilling og en 90 prosent stilling som barnehagelærer. Barnehagen drives i et eget hus med et lite inngjerdet lekeområde rundt. Det kommer i gjennomsnitt 15 barn per dag til barnehagen. Våren 2024 var det 69 ulike brukere per uke. Av disse var 39 barn fra minoritetsfamilier.

Begge barnehagene erfarer at antall brukere øker gjennom året, og at tilbudet er mest brukt vinter- og vårhalvåret. Barnehagen brukes blant annet av foresatte i foreldrepermisjon, av minoritetsspråklige familier, eneforsørgere og barselgrupper med flere. Begge barnehagene erfarer at antall brukere øker gjennom året, og at tilbudet er mest brukt vinter- og vårhalvåret.

Økonomisk beregning

Tabellen under viser beregnet innsparing ved nedleggelse av Åpen barnehage på Borgen og Midtbygda.

	Borgen	Midtbygda
Lønn, lederressurs	240 000	240 000
Tildeling drift	400 000	800 000
FDVU	90 000	-
Sum	730 000	1 040 000

Åpen barnehage tildeles midler gjennom en tildelingsmodell som er felles for alle kommunale barnehager i Asker kommune. Driftsmidlene baseres på antall barn som bruker barnehagen ifølge

barnehagenes årsmelding, og det benyttes nasjonal sats for åpne barnehager i henhold til forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.

Vurdere mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening

I statsbudsjettet for 2024 er det bevilget midler til tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn. Tilskuddsmottakere er kommuner som har særlige utfordringer med å rekruttere minoritetsspråklige barn til barnehage. Tilskuddet kan for eksempel brukes til Åpen barnehage, da det vurderes å være en god møte- og inkluderingsarena for barn og foreldre og kan bidra til å rekruttere barn til ordinært barnehagetilbud.

For Asker kommune innebærer dette et årlig tilskudd på ca. 1 mill. kroner. Asker kommune har fått dette over noen år, og vil fortsette å få dette inntil tilskuddsordningen eventuelt oppheves. I dag benyttes disse midlene til å delfinansiere eksisterende åpne barnehager. Midlene kommer i tillegg kommunens utgifter på ca. 2,5 mill. kroner som foreslås kuttet.

Dersom de åpne barnehagene legges ned, vil kommunedirektøren gjøre en vurdering av om tilskuddet skal benyttes til å opprette et begrenset tilbud for barn med vekt på for eksempel språktrening.

Vedlegg 2 – Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Kommunedirektørens anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler at Asker kommune avvikler kommunal drift og finansiering av Home-Start Familiekontakten.

Beskrivelse av tiltaket

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, i inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier.

Hver lokale Home-Start-avdeling skal ledes av minst en lønnet fagutdannet koordinator. Koordinator er ansvarlig for å rekruttere og avholde kurs for frivillige som skal bli familiekontakter, koble familiekontakter og familier sammen, følger opp begge parter og veilede familiekontaktene i rollen.

Asker kommunes bidrag til Home-Start innebærer i dag finansiering av to koordinatorstillinger, i tillegg til at Home-Start er innlemmet i kommunens organisasjon under Barne- og familietjenesten. Home-Start Asker er også organisert med et styre.

I tillegg til finansiering av to koordinatorstillinger, bidrar Asker kommune med lokaler ved to lokasjoner (Asker sentrum og Midtbygda), og støtter Home-Starts drift med opp mot 150 000 kroner årlig. Home-Starts virksomhet ute i familiene utføres av frivillige i sin helhet.

Home-Start i Asker har også en 50 prosent koordinatorressurs særskilt knyttet til oppfølging av flyktningfamilier, delfinansiert av prosjektmidler fra Sparebankstiftelsen DNB (2023-2025).

Økonomisk potensial

Avvikling av kommunal drift av Home-Start Familiekontakten gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dette inkluderer bortfall av kommunal støtte til to koordinatorstillinger, bortfall av støtte til leie av lokaler på Hasselbakken og bortfall av støtte til drift via Barne- og familietjenestens budsjett. Tiltaket vil også frigjøre Home-Starts kommunale lokaler på Helsehuset på Midtbygda.

Tiltaket innebærer også bortfall av en 50 prosent koordinatorstilling særlig knyttet til støtte til flyktningfamilier. Stillingen er delfinansiert av prosjektmidler fra sparebankstiftelsen DNB. Prosjektmidlene vil uansett falle bort når prosjektperioden er over ved utgangen av 2025.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. Home-start er basert på innsats fra frivillige.

Bortfall av Home-Start vil ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier. Dersom Home-Starts virksomhet i Asker avvikles, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, samt en arena for fellesskap og mestring.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Hovedtillitsvalgte og plasstillitsvalgte er orientert om omstillingstiltaket og ulike alternativer.

Alternativ løsning

Kommunedirektøren har også vurdert om Home-Start Familiekontakten kan driftes videre av en frivillig organisasjon med tilskudd fra kommunen.

Flere steder i Norge driftes og finansieres Home-Start av frivillige organisasjoner, enten alene eller i samarbeid med kommunen. Finansiering og drift av Home-Start fra frivillige aktører kan være et godt alternativ også i Asker. Dette vil rendyrke Home-Start som et frivillig tilbud, styrke styrets selvstendighet og tydeliggjøre Home-Starts rolle som et supplement til det offentlige tjenestetilbudet. Frelsesarmeen, Kirkens bymisjon, KFUK/KFUM, frivilligsentralene og Sanitetsforeningen er eksempler på frivillige organisasjoner som har en rolle i Home-Start andre steder i Norge.

Som et eksempel, driftes Home-Start i Drammen av Frelsesarmeen. Frelsesarmeen mottar et tilskudd fra kommunen på 420 000 kroner i 2024. Resterende beløp dekkes av Frelsesarmeens egne midler, i tillegg til at de mottar mindre tilskudd fra andre kilder. Home-Start i Drammen har en 80 prosent koordinatorressurs, mens Asker i dag har en 250 prosent koordinatorressurs. Home-Starts virksomhet i Drammen er noe lavere enn i Asker, men omfatter likevel 12 familiekontakter som til sammen støttet 23 familier i 2023. Home-Start i Drammen har en ressursgruppe tilknyttet seg, hvor flere kommunale tjenester er representert. Denne modellen er egnet også i Asker.

Som et alternativ til avvikling av tilbudet, kan det derfor vurderes å lyse ut et kommunalt tilskudd på 0,4 mill. kroner årlig til en frivillig aktør for drift av Home-Start. Dette må eventuelt finansieres ved å øke omstillingen på et annet område.

Dersom Home-Start i Asker drives videre av en frivillig organisasjon, vil konsekvensene for familiene og de frivillige avhenge av om driften opprettholdes på samme nivå som tidligere. Dersom driften opprettholdes på et lavere nivå, kan det innebære at Home-Start ikke lenger har mulighet til å hjelpe like mange familier.

Vedlegg 3 - Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal

Kommunedirektørens anbefaling

Nytt sykehjem med 100 plasser, som etter tidligere vedtak skal stå klart og driftes fra 2027, foreslås å åpnes trinnvis. Det vil si å bygge sykehjemmet slik at det står klart til å driftes fra 2027, men med en trinnvis oppstart av 25 plasser per år i 2027, 2028, 2029 og 2030. Altså vil det da driftes 25 plasser i 2027, 50 plasser i 2028, 75 plasser i 2029 og 100 plasser i 2030.

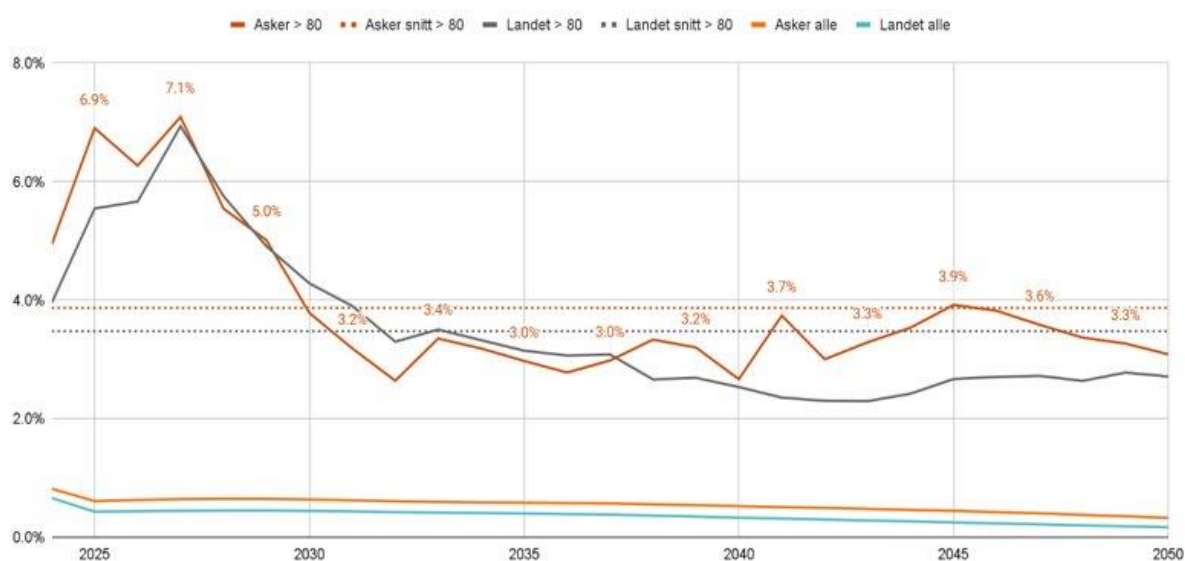
En slik endring krever en solid «dreining» mot at flere eldre bor hjemme. Samtidig sikrer vi en fleksibilitet, ved mulighet for å innfase plasser raskere enn planlagt, om det skulle vise seg å bli absolutt nødvendig i møte med «eldrebølgen».

Beskrivelse av tiltaket

Demografiutviklingen

Demografiutviklingen gir en stadig økning blant eldre. Antall innbyggere over 80 år i Asker vil dobles frem mot 2041. Det vil også andel personer med demens.

Figuren under fra PWC viser prosentvis årlig økning i befolkning over 80 år.

Figuren viser blant annet at:

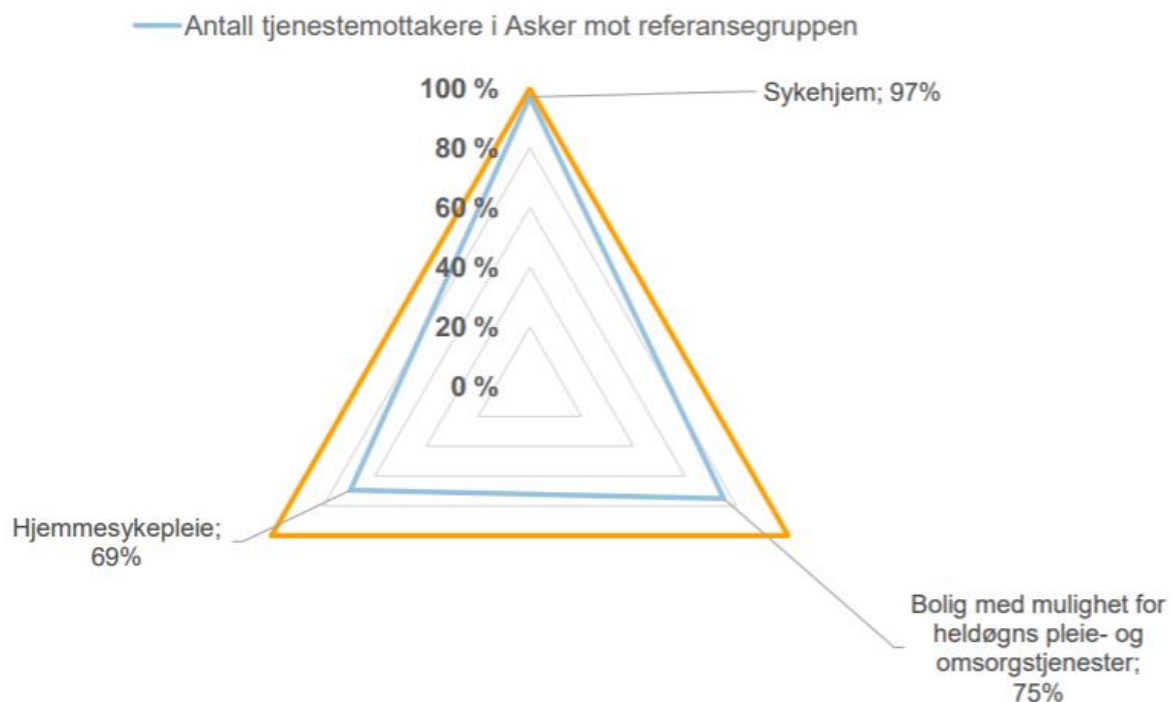
- Den bratteste økningen av de over 80 år i Asker finner sted frem til 2027. Gjennomsnittlig årlig økning fra 2025 til 2029 er på 6,7 prosent, mens den for hele tidslinjen frem til 2050 er på 3,9 prosent.
- «Eldrebølgen» vil treffe Asker bråere enn i landet som helhet. I perioden 2024-2050 vil antall eldre over 80 år øke med ca. 3,9 prosent i snitt hvert år i Asker kommune. Tilsvarende tall for landet er ca. 3,5 prosent.

Samtidig tyder andre tall på at mange eldre i Asker har god helse og aktive liv. I Asker er 22,4 prosent av de mellom 67-74 år i arbeid, mot 21,5 prosent i landet. Samtidig klarer flere seg uten kommunale pleie- og omsorgstjenester. I januar 2023 startet vi å måle andel av befolkningen over 80 år som klarte seg uten våre «tyngre» tjenester (hovedsakelig hjemmesykepleie / omsorgsbolig eller sykehjemsplass). Da var det 70,7 prosent som klarte seg uten disse, mens det ved siste måling i august 2024 var 73,6 prosent. Dette viser trolig både at flere er friskere etter fylte 80 år, og at vi lykkes i vårt utviklingsarbeid mot å «dreie» pleie- og omsorgstjenestene mot fremtidig bærekraftige tjenester.

Dekningsgrad og sammenligning av sykehjemsplasser

Agenda Kaupang finner, i en analyse gjennomført i 2024, at vi ligger lavt på alle hovedområder innen eldreomsorgen:

Andel av innbyggere med tjenester i forhold til referansegruppen (100%)

Figuren viser at det i Asker er relativt få som får tildelt hjemmesykepleie og omsorgsboliger, sammenlignet med andre kommuner (13 kommuner som Agenda Kaupang har gjort tilsvarende analyser for) på alle de tre parameterne. Det vil si at 31 prosent færre får hjemmesykepleie, 25 prosent færre får omsorgsbolig og 3 prosent færre får sykehjem.

På grunn av stor befolkningsøkning blant eldre, vil en mindre andel av de over 80 år kunne få langtids plass på sykehjem. Da er vi nødt til å bygge opp kapasiteten i hjemmesykepleien og andre tjenester som kan bidra til å dempe behovet for sykehjemsplasser. Hjemmesykepleie og korttidsplasser er de store driverne som sørger for økonomisk bærekraftig eldreomsorg, ved å gi innbyggere mulighet til å bo hjemme. Samtidig må vi ved innfasing av nye sykehjemsplasser, sørge for å ha nok kapasitet til å kunne drifte korttidsplasser og rehabilitering.

Dekningsgrad er en indikator for hvor stor andel av befolkningen over 80 år Asker har sykehjemsplasser eller omsorgsboliger til. Prognoser for dekningsgrad frem mot 2028 viser følgende:

Prognose for dekningsgrad ved trinnvis etablering av sykehjemsplasser/omsorgsboliger	2024	2025	2026	2027	2028
Etablering av 25 plasser per år i 2027, 2028, 2029 og 2030	18,8 %	17,6 %	16,5 %	15,8 %	15,4 %

Kommunen har i dag en teknisk dekningsgrad (kapasitet i bygg) på 18,8 prosent, og en faktisk dekningsgrad på rundt 18 prosent. Det skyldes at 38 plasser holdes ledig på Hurum bo- og omsorgssenter og Søndre Borgen helsehus, blant annet på grunn av rehabilitering. Reduksjon i dekningsgrad (med utgangspunkt i dagens faktiske dekningsgrad på 18 prosent) sett opp mot befolkningsprognoser, tilsvarer at 159 innbyggere som i dag kunne fått sykehjemsplass eller omsorgsbolig ikke kan få dette i 2028. Det må gjøres en «brå dreining» fremover, som vil kreve målrettet arbeid og rom for tjenesteutvikling, for å kunne etablere tilstrekkelige «erstatningstjenester» for dette. Dette er kommunen godt i gang med, og vi ser også gode resultater ved at eldre over 80 år lever lenger i egen bolig uten behov for omfattende bistand i form av heldøgns plass.

Økonomisk potensial

En innfasing av plasser som beskrevet, fremfor å åpne 100 i 2027, kan gi følgende innsparing i driftsmidler:

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Tiltaksnavn	0	20 000	55 000	72 250

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

Reduksjon i dekningsgrad som medfører at flere skal mestre livet i eget hjem, er i henhold til strategier i aktuelle temaplaner. Tempoet dette skal skje i, forutsetter ressurser til tjenesteutvikling og innovasjon, både i og på tvers av aktuelle virksomheter. Dette kan bli utfordrende å prioritere, om erstatningstjenestene for sykehjemsplasser blir mer ressurskrevende enn beregnet.

Tiltaket innebærer at flere som i dag har et funksjonsnivå som tilsier at de får innvilget sykehjemsplass, må bo i eget hjem. Ved lavere dekningsgrad vil det være sentralt å øke andelen korttidsplasser, slik at de får opptrening for å bo hjemme lenger. Dette forutsetter omstilling innenfor velferdsområdet, for å sikre en riktig fordeling av kommunens samlede antall plasser (kort tid og lang tid). Dette er nødvendig for å imøtekomme behovet hos eldre, og redusere risikoen for merutgifter.

Tiltaket innebærer at kommunen ikke vil være i stand til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra de somatiske sykehusene innen fristen. I tillegg innebærer det noe mindre kapasitet for rehabilitering og ivaretagelse på korttidsplasser, da en større andel plasser kan måtte benyttes til langtidspasienter.

«Bøter» for overliggere er dyrere enn å ha innbyggere på sykehjemsplasser. Samtidig er det mindre heldig for rehabilitering og tilvenning til tilværelse i eget hjem, samt at samarbeidsklimaet med spesialisthelsetjenesten utfordres.

Kommunen står overfor en stor vekst i antall eldre over 80 år, samtidig som vi legger opp til en noe lavere kapasitet/dekningsgrad. Dette gir en noe økt risiko knyttet til å ivareta lovpålagte krav i eldreomsorgen. Videre kan det oppstå økte ventelister og ventetider. Kapasiteten i hjemmesykepleien og dagsentre må utvides, og dette vil bli fulgt opp og innarbeidet i kommende handlingsprogram. Ved at et nytt sykehjem står klart i 2027, har en mulighet til å fase inn plasser raskere ved behov.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Tiltaket er drøftet med berørte ansatte og lokale tillitsvalgte i dialogmøte med hovedtillitsvalgte og aktuelt brukerråd.

Vedlegg 4 - Endre innbyggertorgstrukturen

Kommunedirektørens anbefaling

Asker kommune har i dag åtte innbyggertorg på henholdsvis Holmen, Asker sentrum, Borgen, Heggedal, Slemmestad, Sætre, Tofte og Spikkestad (under planlegging). I tillegg har Asker ni frivilligsentraler som drives i kommunal eller ideell regi.

Kommunedirektøren anbefaler å endre innbyggertorgstrukturen ved å videreføre tre større innbyggertorg (Heggedal, Holmen, Sætre), opprettholde kun et minimum av funksjoner på tre mindre innbyggertorg (Borgen, Slemmestad, Tofte), samt avvikle to innbyggertorg (Asker, Spikkestad).

Beskrivelse av tiltaket

Overordnede føringer

Kommuneplanen legger til grunn at en bærekraftig utvikling av Asker skal muliggjøres gjennom partnerskap og samarbeid på tvers for å styrke den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer. Det legges vekt på at dette utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter og dermed krever behov for å bygge ny kompetanse i kommunen for ledelse og organisering i nettverk og partnerskap.

Temaplan for medborgerskap tydeliggjør på samme måte at kommunen skal gå videre i retning av å være en samskapingkommune, med ambisjon om høy grad av innbyggerinvolvering og samarbeid med sivilsamfunnsaktører i tjenesteutvikling og samfunnsutvikling. Det understrekes at morgendagens utfordringer knyttet til helse, arbeidsløshet, sosial ulikhet, utenforskap, klima og andre områder må løses i fellesskap og i tettere dialog og samarbeid med innbyggerne, næringsliv og organisasjonsliv.

Kort om innbyggertorgene

I forbindelse med kommunesammenslåingen vedtok fellesnemnda at nye Asker kommune skulle ha 7 innbyggertorg. Kommunen har i dag 8 innbyggertorg etter vedtak om etablering av et prosjekt for etablering av innbyggertorg på Spikkestad.

Innbyggertorgene har følgende overordnede målsettinger:

- Arena for utprøving av nærdemokratiske ordninger – lokale samfunnsutvalg
- Arena for samskaping og deltakelse gjennom frivillighet, partnerskap og medborgerskap
- Bidrar til et likeverdig tjeneste- og velferdstilbud
- Bidrar til å forsterke kommunens rolle som tilrettelegger, koordinator og samskaper
- Bidrar til at nye Asker kommune oppleves som en flersenterkommune med levende lokalsamfunn og stor grad av innbyggermedvirkning.

Innbyggertorgene har utviklet seg til å bli en møteplass for alle innbyggere i kommunen, der innbyggerne kan få informasjon, veiledning og hjelp med kommunale tjenester der de bor. Videre fungerer innbyggertorgene som et knutepunkt for samarbeid mellom innbyggere, foreninger, næringsliv og kommunen, og fremmer engasjement og deltakelse i lokalsamfunnet.

Kommunen er ansvarlig for innbyggertorgene som arena. Innholdet på det enkelte innbyggertorg skapes imidlertid av engasjerte innbyggere, lokale frivillige organisasjoner, sosiale entreprenører, ulike kommunale virksomheter og noen aktører fra næringslivet.

I 2023 hadde innbyggertorgene omkring 300 000 besøk. I første halvdel av 2024 har lokalsamfunnet arrangert ca. 2550 aktiviteter på innbyggertorgene, i tillegg til ca. 900 åpne aktiviteter i kommunal regi. Dette er en klar økning fra året før.

Innbyggertorgene fungerer også som viktige arenaer for arbeidstrening og inkludering, med 26 personer på arbeidstrening hittil i 2024.

Endring av innbyggertorgstrukturen

De foreslåtte endringene innebærer følgende:

- Tre innbyggertorg opprettholdes/videreføres:
  - Heggedal innbyggertorg
  - Sætre innbyggertorg
  - Holmen innbyggertorg

Dette innebærer at kommunen sikrer drift av tre store innbyggertorg som er geografisk spredt i kommunen (nord, midt og sør), og at dagens funksjoner opprettholdes. Driften ved Heggedal innbyggertorg samorganiseres ytterligere med biblioteket, og driften ved Sætre innbyggertorg samorganiseres ytterligere med biblioteket og den kommunale frivilligsentralen.

- Tre innbyggertorg nedskaleres til mindre antall funksjoner:
  - Tofte innbyggertorg
  - Borgen innbyggertorg
  - Slemmestad innbyggertorg

Dette innebærer at lokalene vil være ubemannet deler av tiden, med større grad av selvbetjening. Det blir også redusert lokal kommunal veiledning, redusert tilrettelegging for frivilligheten og redusert tjenestetilbud fra øvrige kommunale virksomheter. Den kan bli økt ventetid for å få svar på henvendelser, og innbyggerne kan få en redusert opplevelse av å ha et kommunalt knutepunkt «kommunen nær der du bor» i lokalsamfunnet.

Innbyggertorgene som nedskaleres beholder en ressurs som områdekoordinator. Ressursen vil være en lokal representant for kommunen og være et kontaktpunkt mellom kommunen og lokalsamfunnet. Medarbeideren vil kunne koble henvendelser fra innbyggere og lokale organisasjoner og virksomheter og kunne bidra i samskapingsprosjekter, områdemodning og stedsutvikling. Øvrige oppgaver må tilpasses og prioriteres i dialog med lokale aktører og etter lokale behov. Lokaler/møterom beholdes og skal være tilgjengelige for allmenheten som i dag.

- To innbyggertorg avvikles:
  - Asker innbyggertorg
  - Spikkestad innbyggertorg

Spikkestad innbyggertorg har vært et prosjekt under planlegging, og dette blir nå avviklet. Det innebærer at kommunen avvikler den koordinerende ressursen for lokalsamfunnsutvikling i Spikkestad, og at planene om etablering av innbyggertorget ikke videreføres.

Asker innbyggertorg avvikles i dagens form. Det innebærer at kommunal drift av møteplasskafeen avvikles, det blir redusert tilrettelegging for frivillighet, redusert arbeid med lokalsamfunnsutvikling, samt nedskalering /selvbetjening ved lån av lokaler. Kommunal veiledning (innbygger-service) blir imidlertid opprettholdt.

Økonomisk potensial

Tiltaket gir en innsparing på 5 mill. kroner i 2025 og 10 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endre innbyggertorgstrukturen	5 000	10 000	10 000	10 000

Hoveddelen av innsparingen gjelder en reduksjon i antall årsverk (10-12 årsverk), færre funksjoner ved noen innbyggertorg og et redusert tjenestetilbud.

Tiltaket innebærer en videreføring av tre kommunale frivilligsentraler (Asker, Hurum og Røyken). Kommunen mottar totalt 1,44 mill. kroner i årlig statstilskudd til disse, noe som dekker omkring 50 prosent av lønns- og driftsutgiftene.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

Endringene i innbyggertorgstrukturen innebærer at Asker kommune får noe redusert kapasitet til å

- jobbe med inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold
- utvikle nærdemokratiske ordninger og andre former for innbyggermedvirkning
- tilrettelegge for deltakelse og organisering av tjenester i alle lokalområder
- aktivt samarbeide med innbyggere, frivilligheten og næringslivet
- bruke ressurser på tverrsektorielt samarbeid
- være "kommunen nær der innbyggerne bor"

Når Asker innbyggertorg avvikles, vil kun kommunal veiledning og sentralbord videreføres i Asker sentrum. Kommunedirektøren legger til grunn at Asker sentrum allerede har et bredt spekter av kommunale tjenester som er tilgjengelig for innbyggerne. Kommunen er i dialog med Fontenehuset om å videreføre møteplassen/kafédriften i lokalene som et arbeidstreningstiltak, med planlagt oppstart i november 2024. I tillegg videreføres Asker frivilligsentral som kontaktpunkt for frivilligheten i Asker sentrum.

Avviklingen av Spikkestad innbyggertorg, som har vært under planlegging, innebærer at kommunen mister en lokal stedlig koordinator innen områdemodning og områdeutvikling. Møteplassfunksjonen vil videreføres av Røyken frivilligsentral. Teglen er for øvrig en stor ressurs for tettstedet Spikkestad, og gir mange muligheter som møteplass.

Ved Tofte, Borgen og Slemmestad innbyggertorg som nedskaleres, vil funksjonen som områdekoordinator opprettholdes. Kapasiteten til å ivareta utleielokaler, inngå i interne prosjekter og prosesser, samt ivareta lokale tilbud reduseres. Hva dette konkret vil innebære, må vurderes nærmere i samarbeid med lokale aktører og ut fra lokale forhold og behov. Lokalene beholdes og vil fortsatt være tilgjengelige for allmenheten. Kafédriften på Borgen opprettholdes av den lokale sosiale entreprenøren KIME.

Anbefalingen om nedskalering av innbyggertorgstrukturen innebærer noe reduksjon i funksjoner på innbyggertorgene.

Videre innebærer det at kommunal veiledning og informasjon omorganiseres, noe som betyr færre ressurser og mindre kapasitet til fysisk veiledning andre steder enn i Asker sentrum, samt færre ressurser til organisering og gjennomføring av forhåndsvalg.

Det innebærer også en reduksjon av rådgiverressurser, slik at kommunen får færre ressurser som å være pådriver for og gjennomfører av tverrfaglige initiativ, for eksempel knyttet til samfunnsflokene, kommunikasjonsarbeid og digitaliseringsprosjekter.

Samlet vurderer imidlertid kommunedirektøren at Asker kommune fortsatt vil kunne tilby tjenester nær der folk bor, ivareta behov hos innbyggerne og lokalsamfunnene, samt videreføre satsingen på medborgerskap og samskaping på et tilfredsstillende nivå. Løsningen innebærer også at frivilligheten fortsatt vil ha god tilgang på lokaler til sine aktiviteter. Kommunedirektøren vurderer derfor tiltaket som forsvarlig.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Medvirkning fra medarbeidere

Medarbeiderne har fått informasjon i to felles digitale møter i august og september, samt i en helsagssamling i september. Alle medarbeidere har videre fått anledning til å komme med innspill via et digitalt anonymt skjema.

Endringer i innbyggertorgstrukturen har videre vært tema i medbestemmelsesmøter lokalt og på tjenesteområdenivå i august og september.

Medvirkning fra innbyggere

Gjennom et kvalitativt spørreskjema med åpne spørsmål, har innbyggere fått muligheten til å komme med innspill til innbyggertorgstrukturen. Muligheten til å gi innspill ble markedsført på innbyggertorgene og bibliotekene, samt Facebook-sidene til innbyggertorgene og bibliotekene.

Hovedtrekkene i innspillene er at mange er opptatt av å bevare sitt lokale innbyggertorg. Innbyggerne har særlig vært opptatt av temaer som nærhet til tilbudene, tilgjengelige møteplasser med varierte aktiviteter, kommunal informasjon og veiledning, sosiale nettverk og fellesskap, samt seniortilbudene.

Vedlegg 5 - Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett

Kommunedirektørens anbefaling

Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger til frivillighet, kultur og idrett. Dette gjelder både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 50 mill. kroner. I tillegg kommer ca. 58 mill. kroner til kirken, men dette er ikke omtalt videre i dette vedlegget.

Kommunedirektøren anbefaler å redusere kommunens tilskudd til frivillighet, kultur og idrett med 5,2 mill. kroner årlig i perioden. Dette utgjør en reduksjon på ca. 10 prosent.

Beskrivelse av tiltaket

Temaplan for medborgerskap, temaplan for kultur og temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv legger til grunn at Asker kommune skal tilrettelegge for og stimulere til frivillighet, kultur og fysisk aktivitet. Tilskuddene er viktig for å stimulere til deltakelse, livskvalitet og god folkehelse, og for å skape gode rammer for yringskultur.

Tilskuddene er også viktige for å oppfylle målsetningene i kulturloven, opplæringsloven og folkehelseloven. I tillegg forutsetter forskrift om frivilligsentraler lokal finansiering for å utløse statlig tilskudd til frivilligsentraler.

Kommunens tilskudd fordeler seg på søkbare tilskuddsordninger og «faste» tilskudd i noen ulike varianter:

- Søkbare tilskuddsordninger
- Avtalebaserte tilskudd
- Tilskudd basert på politiske vedtak/etablert praksis

Etter kommunesammenslåingen i 2020 ble det gjort et større arbeid med å harmonisere søknadsbaserte tilskuddsordninger mellom de tre gamle kommunene, og mellom ulike former for frivillighet. Det gjenstår fortsatt et arbeid med å harmonisere avtalebaserte tilskudd og tilskudd basert på politiske vedtak/etablert praksis.

Asker kommune ligger noe over gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 12 med hensyn til hvor mye tilskudd som fordeles til frivilligheten per innbygger. I 2023 lå gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 12 på 239 kroner i tilskudd per innbygger, mens Asker kommune ga et tilskudd på 285 kroner per innbygger.

Kommunedirektøren foreslår å redusere tilskuddet til frivillighet, idrett og kultur med 10 prosent, noe som utgjør 5,2 mill. kroner årlig i perioden.

Kommunedirektøren har prioritert å skjerme en rekke sårbare grupper, samt avtaleparter med faste tilskudd, og prioriterer derfor reduksjon i en del søkbare tilskuddsordninger. For å sikre at de som er mest avhengig av de ulike ordningene skjermes så langt det er mulig, foreslår kommunedirektøren å avgrense målgruppene for de ulike ordningene mer enn i dag. Dette medfører å gå tilbake på en del av den harmoniseringen som er gjort mellom kulturfrivilligheten, idretten og øvrig frivillighet.

Nedenfor følger en punktvis oversikt som viser hvilke tilskudd som foreslås skjermet, redusert og fjernet fra 2025, inkludert estimert beløp for reduksjon i tilskudd.

Tilskudd som foreslås skjermet

Faste tilskudd

- HURØ-gjengen
- PANUA
- Asker gatelag
- Museene i Akershus
- Korps- og orkesteravtalen
- Stiftelsen NIE teater
- Asker kulturråd og Asker idrettsråd, inkludert idrettsrådets aktivitetsguider, idrettsglede og idrettskontakter
- Ikke-kommunale frivilligsentraler og NaKuHel
- Den norske turistforening
- Tilskudd til drift av fotballbaner
- Tilskudd til områdeforum
- Frivillighetspris, kulturpris, idrettsstipend og kulturstipend
- Tilskudd til idrettsrådets og kulturrådets solidaritetsfond, eksisterende idrettsaktiviteter for personer med funksjonsvariasjoner, inkl. støtte ved transportutfordringer og kompensasjon til bassengleie for revmatikerforeningene gjøres om fra engangstilskudd i 2024 til faste tilskudd

Søkbare tilskudd

- Hodetilskudd for barn og unge
- Leietilskudd for barn og unges aktiviteter
- Sommerferieaktiviteter
- Fritidskassa (eksternt finansiert) opprettholdes, og forsøkes styrket med eksterne tilskudd
- Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for idrettslag
- Tilskudd til fotballbaner (investeringer) (Fotballpotten)

Tilskudd som foreslås redusert

Søkbare tilskudd

- Aktivitetspotten, jubileumstilskudd og frivillighetspakka for nye foreninger (ca. 2,8 mill. kroner). Aktivitetspotten stenges for idretts- og friluftslivsorganisasjoner, samt frivilligsentraler.
- Frivillighetspakken reduseres med 5 000 kroner for alle satser (ca. 0,96 mill. kroner), og voksenforeninger vil da ikke lenger motta frivillighetspakken.
- Tilskudd privateide lokaler og anlegg stenges for andre enn idrett (ca. 0,35 mill. kroner)
- Fritidskassen stenges for søknader fra foreninger med mulighet til å søke på egne fond/paraplyorganisasjonens fond

Faste tilskudd

- Driftstilskudd til Asker skiklubb til islegging av Føyka reduseres (ca. 0,01 mill. kroner).
- Driftstilskudd til Det gule huset, Stiftelsen Heggedal hovedgård og Asker kunstforening reduseres med 20 prosent (totalt ca. 0,14 mill. kroner), men får avtale om fast tilskudd.
- Leietilskudd til Asker husflidslag (ca. 0,025 mill. kroner fra 2026).
- Tilskudd til TV-aksjonen reduseres fra 2,50 til 1,00 kroner per innbygger (ca. 0,15 mill. kroner).

Tilskudd som foreslås fjernet

- Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr til kultur, frivillighet og friluftsliv (ca. 0,4 mill. kroner).
- Tilskudd til Hurum historielag til forsikring av kommunalt eid kunstverk erstattes med kommunal egenassurans (ca. 0,01 mill. kroner).
- Tilskudd til Sandvika fjordruter til drift av MS Rigmor og Rigfar (ca. 0,06 mill. kroner).
- Engangstilskudd til idrettsrådets aktivitetsguider fra 2024 (ca. 0,1 mill. kroner).

Tilskudd til Trafo og kunstarena Dikemark vil bli lagt frem i egne saker.

Økonomisk potensial

Forslaget medfører en samlet reduksjon på 5,2 mill. kroner årlig i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 200	5 200	5 200	5 200

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

Kommunalt tilskudd utgjør en viktig inntektskilde for mange aktører innenfor frivillighet, kultur og idrett. En reduksjon i tilskuddet kan for flere aktører medføre utfordringer knyttet til videreføring av driften, og kan innebære at frivillige foreninger og stiftelser må legges ned eller redusere driften betydelig. Det kan også medføre redusert frivillig engasjement i kommunen. En reduksjon i tilskuddet vil også redusere kommunens rolle og mulighet til å tilrettelegge for å forebygge utenforskap og fremme inkludering, spesielt av sårbare grupper.

Kommunedirektøren har imidlertid prioritert å skjerme en rekke særlig sårbare grupper, samt avtaleparter med faste tilskudd. Kommunedirektøren prioriterer reduksjon i en del søkbare tilskuddsordninger. For å sikre at de som er mest avhengig av de ulike ordningene skjerms så langt det er mulig, foreslår kommunedirektøren å avgrense målgruppene for de ulike ordningene mer enn i dag. Dette medfører å gå tilbake på en del av den harmoniseringen som er gjort mellom kulturfrivilligheten, idretten og øvrig frivillighet.

Samlet er reduksjonen i tilskuddet på i størrelsesorden ca. 10 prosent. Kommunedirektøren vurderer at Asker kommune, i kraft av sin størrelse, fortsatt vil oppfylle forpliktelsene etter lovverket.

Kommunen vil fortsatt ha et bredt spekter av kulturelle aktiviteter, frivillighet og arenaer og aktiviteter for frivillig aktivitet. Kommunedirektøren vurderer også at Asker kommune trolig fortatt vil ha et høyere tilskuddsbeløp per innbygger enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 12. Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at tiltaket er forsvarlig.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Det har vært lagt til rette for informasjon og medvirkning med frivilligheten. Alle faste mottakere av tilskudd har vært invitert til egne møter, og flere har gitt skriftlige innspill. Direktør har videre informert om prosessen og mulige konsekvenser for arbeidstakere i berørte tilskuddsmottakeres organisasjoner på dialogmøter for hovedtillitsvalgte.

Vedlegg 6 - Redusere verdibevarende vedlikehold

Kommunedirektørens anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler å redusere budsjettet for verdibevarende vedlikehold med 56 mill. kroner årlig i perioden 2025-2028. Fra 2029 vil budsjettet for vedlikehold igjen trappes opp til et ansvarlig nivå.

Asker har et generelt godt vedlikeholdsnivå på eiendomsmassen, men et redusert vedlikehold i denne størrelsesorden vil gi vesentlige konsekvenser. Vedlikeholdsetterslepet vil øke, kostnadene vil øke som følge av følgeskader og prisvekst, og et redusert vedlikehold vil medføre økte driftskostnader.

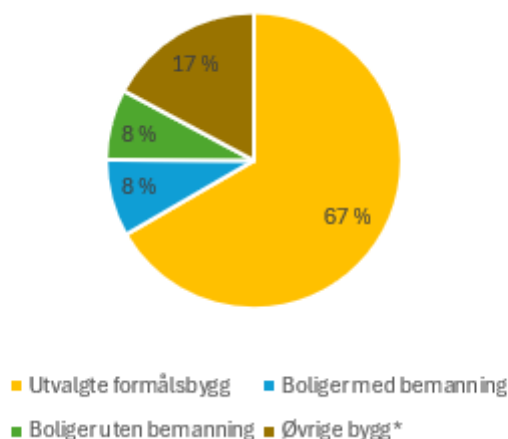
Asker kommune eier 662 500 m2 bygg. For 2023 utgjorde det samlede vedlikeholdet 162 kroner per m2. Den foreslåtte reduksjonen vil gi et vedlikehold på 78 kroner per m2. Kommunedirektøren foreslår en differensiering der skoler, barnehager, velferdsbygg og utvalgte kommunale boliger vil bli prioritert.

Med reduserte vedlikeholdsmidler må kun de viktigste tiltakene prioriteres, og dette vil være der helse og sikkerhet er truet.

Beskrivelse av tiltaket

Det foreslås å redusere budsjettet for vedlikehold av kommunes bygningsmasse med 56 mill. kroner årlig i perioden 2025-2028. Det er tatt utgangspunkt i driftsregnskapet for 2023 for å si noe om størrelsen på budsjettet til verdibevarende vedlikehold. Dette gir et samlet utgangspunkt på 107,5 mill. kroner og består av både kjøpt vedlikehold og fast lønn til ansatte som utfører vedlikehold i egenregi. Kvadratmeter brukt i beregningene er eide bygg per 31. desember 2023. Dette utgjør et samlet areal på 662 500 m2.

Figuren under viser prosentvis arealfordeling av eide bygg i ulike kategorier per 31. desember 2023. Kategorien «Øvrige bygg» er kontorbygg som ikke inngår i utvalgte formålsbygg, brannstasjoner, kulturminnebygg og næringsbygg.

Utskiftninger som dekkes av investeringspotter som er verdibevarende er ikke en del av det reduserte vedlikeholdsbudsjettet.

Asker har et generelt godt vedlikeholds nivå på eiendomsmassen, i tråd med kommunens handlingsregel, men et redusert vedlikehold i denne størrelsesorden vil gi vesentlige konsekvenser. Kommunedirektøren har likevel konkludert med at det er mulig å redusere budsjettet for en fireårsperiode. Dette under gitte forutsetninger som:

- Tidligere handlingsregel for verdibevarende vedlikehold for formålsbygg vil ikke nås. I tillegg vil vedlikeholdet for resten av Asker kommunes bygningsmasse (33 prosent av totalt areal) bli sterkt redusert.
- Levetiden på bygg og bygningsdeler vil forkortes, og det må være forståelse administrativt og politisk rundt at det blir et hyppigere/større behov for investeringsmidler for å skifte ut disse. Dette vil gjenspeiles i flere politiske saker om konkrete tiltak.
- Oppgraderinger og utskiftninger som følge av endt levetid dekkes av mindre koordineringspotter (investeringer). Det forutsettes at rammene for disse opprettholdes i perioden 2025-2028.
- Tiltak og konsekvenser må kommuniseres til ansatte og innbyggere for å etablere en forståelse for en lavere standard og et eskalerende forfall på bygningsmassen.

Kommunedirektøren sitt forslag for fordeling av resterende budsjett presenteres under «Økonomisk potensial».

Plan for opptrapping til «gammelt nivå» etter fireårsperioden

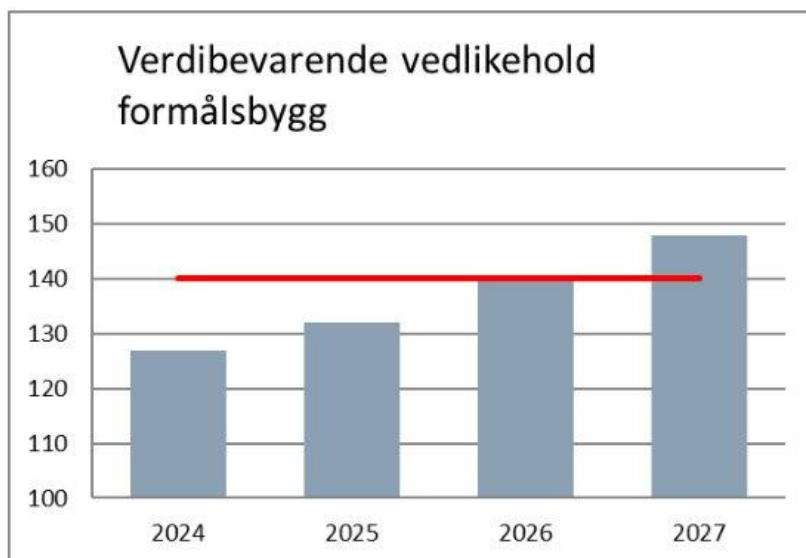
Etter endt periode forutsettes det at budsjettet oppjusteres til et nivå som gir mulighet for et tilfredsstillende vedlikehold. Det påregnes da å være et økt vedlikeholdsetterslep. Det må legges en plan for hvordan de mest kritiske tiltakene blir utbedret først. Her vil Eiendom benytte vurderinger ut fra tilstand og konsekvens. Redusert kvalitet på byggene vil være synlig lenge etter 2028. Andre foreslåtte innsparingstiltak som salg av bygg, avvikling av skoler og barnehager og reduserte arealer for kontorarbeidsplasser vil påvirke totalt budsjett for vedlikehold og kroner per kvadratmeter.

Handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold

Med virkning fra 2022 ble det vedtatt en handlingsregel for verdibevarende vedlikehold for utvalgte formålsbygg. Ønsket resultat er 140 kroner/m² fra 2026. Temaplan for eiendom setter også som mål å utarbeide en handlingsplan for alle byggkategorier. Dette er et høyt ambisjonsnivå som det i dag ikke er økonomisk grunnlag for å videreføre, og handlingsregelen er derfor til revidering.

I Handlingsprogram 2024-2027 ble ambisjonen satt som vist under:

Figur: Ønsket utvikling av handlingsregel, HP 2024-2027

I prosent av driftsinntekter	Ikke godkjent resultat	Laveste akseptable resultat	Ønsker resultat
Verdibevarende vedlikehold formålsbygg	< 100 kr/m²	100-140 kr/m²	>140 kr/m²

Figur: Handlingsregel vedlikehold formålsbygg, HP 2024-2027

Økonomisk potensial

Tiltaket innebærer en årlig innsparing på 56 mill. kroner i perioden.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000

Det ligger som en forutsetning at dette ikke er en permanent reduksjon.

Reduksjon og fordeling av vedlikeholdsbudsjett i perioden 2025-2028

Figuren under viser foreslått fordeling av redusert vedlikeholdsbudsjett.

Type bygg	Vedlikehold 2023 (beløp i 1000)	Areal eide bygg (m²)	Kr/m² 2023	Reduksjon (beløp i 1000)	Reduksjon (%)	Vedlikehold per år (2025-2028) (beløp i 1000)	Kr/m² per år (2025-2028)
Utvalgte formålsbygg	61 500	441 600	139	23 964	39 %	37 536	85
Boliger med bemanning	6 800	55 800	122	2 615	38 %	4 185	75
Boliger uten bemanning	24 100	51 200	471	16 676	69 %	7 424	145
Øvrige bygg	15 000	113 800	132	12 724	85 %	2 276	20
Totalsum	107 500	662 500	162	55 979	52 %	51 521	78

Begrunnelse for fordeling av redusert vedlikeholdsbudsjett:

- Utvalgte formålsbygg (skole, barnehage, institusjoner, idrettsbygg og kulturbygg)
  - Foreslår å prioritere skoler, barnehager og velferdsbygg. Administrasjonsbygg eid av Asker kommunale pensjonskasse vil ikke bli prioritert. Handlingsregelen vil ikke bli overholdt.
- Boliger med bemanning
  - Dette er ikke kategorisert som formålsbygg, men foreslås prioritert ut fra at dette er en sårbar brukergruppe. Kan sees sammen med bolig uten bemanning og vurderes ut fra samlet behov.
- Boliger uten bemanning
  - Dette er ikke formålsbygg, men kommunen forplikter å tilby boliger etter helse- og omsorgstjenesteloven og forskrift om tildeling av kommunal bolig. Disse boligene må prioriteres. Brukergruppen må også hensyntas ut fra sosiale kriterier. I flere av boligene er det stort omløp på leietakere og det er ofte stor slitasje. For å unngå at boliger ikke kan leies ut (tomgangsleie) er det nødvendig å opprettholde noe vedlikehold.
- Øvrige bygg
  - Dette omfatter kontorbygg som ikke inngår i utvalgte formålsbygg, brannstasjoner, kulturminnebygg og næringsbygg. Her vil vedlikehold ikke prioriteres. Bygg i denne kategorien som er eid av Asker kommunale pensjonskasse vil ikke bli prioritert. Det er kun kritiske faktorer innen helse og sikkerhet som prioriteres.

Eiendom vil lage en mer detaljert fordeling av budsjett i henhold til føringer i vedtatt tilleggsinnstilling.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

I 2022 ble det gjennomført en overordnet tilstandskartlegging av eid bygningsmasse og uteområder ved kommunale bygg (benevnt som Mulitmap-kartlegging). Kritisk oppgraderingsbehov, som bør utbedres i løpet av 5 år (2023-2027) var totalt 700 mill. kroner, det vil si 140 mill. kroner per år. Dette er bygningsdeler og uteområder med TG3 (tilstandsgrad 3 som viser store eller alvorlige avvik). Oppgraderingsbehov dekkes av vedlikeholdsmidler i drift og investeringsmidler.

Å kutte ut eller utsette vedlikeholdsarbeid kan ha flere negative effekter, både økonomisk, miljø- og samfunnsmessig. For årene med redusert budsjett vil ikke handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold kunne opprettholdes.

Dersom bygningene ikke vedlikeholdes tilstrekkelig, vil dette over tid gi et større oppgraderingsbehov enn hva som er estimert i dag. Vedlikeholdsetterslep vokser gjerne eksponensielt, i motsetning til lineært, da mindre feil kan føre til hurtigere forringelse av andre komponenter.

Reduksjon av vedlikeholdsmidler over de neste fire årene vil føre til at vedlikeholdsbehovet blir tilsvarende det man har mistet av midler (224 mill. kroner). I tillegg har vedlikeholdsetterslepet fått utviklet seg noe og prisindeksen har økt, noe som gjør at det koster mer. Etterslepet kommer i tillegg til det ordinære planlagte vedlikeholdet fra 2029 og videre.

Et redusert vedlikehold vil medføre økte driftskostnader. Eksempler er redusert vedlikehold av tekniske installasjoner som vil føre til økt energiforbruk og hyppigere driftsstans. Slitte overflater gir økte renholdskostnader.

Som eier av et bygg er det en rekke lover og forskrifter som må etterleves. De mest sentrale er brannvern- og elektrisitetslovgivningen, forurensningsloven, kulturminneloven, lov om miljørettet helsevern og arbeidsmiljøloven. Med reduserte vedlikeholdsmidler må kun de viktigste tiltakene prioriteres. Dette vil være der helse og sikkerhet er truet.

Kommunale boliger leies ut til gjengs leie. Gjengs leie er husleien som betales for lignende boliger på lignende leievilkår i samme område, med andre ord en slags gjennomsnittsleie. Nivået på husleien avhenger blant annet av boligens standard. Hvis vedlikeholdet i boligene reduseres betydelig, vil standarden synke. Dersom redusert vedlikehold gjør at boliger blir ubeboelige, vil kommunen kunne få utfordringer med å opprettholde det botilbudet vi er forpliktet å tilby i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven og forskrift om tildeling av kommunal bolig. Bortfall av husleieinntekter vil svekke kommunens økonomi som igjen kan gi kutt i vedlikeholdet.

Lav standard på boligene vil også gi beboerne redusert livskvalitet, helseutfordringer, og et økt stigma rundt det å bo i en kommunal bolig.

Kommunens som eier av formålsbygg har et ansvar og en risiko knyttet til å tilby en forsvarlig eiendomsmasse. Dette betyr at kommunedirektøren i perioden særlig vil ha fokus på og prioritere følgende risikoområder:

- Brannsikkerhet
- Konstruksjonssikkerhet
- Sikkerhet rundt lekeplussutstyr
- Unngå driftsavbrudd
- Unngå havari på tekniske installasjoner som heiser, ventilasjon og varmeanlegg.
- Sikre tilstrekkelig inneklima
- Etc.

Kommunedirektøren mener at et redusert vedlikeholds nivå i en fireårsperiode er forsvarlig, og helt nødvendig i den økonomiske situasjonen kommunen står i.

Forskriftsrapporter

Vedlegg 8 - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	0	0	0	-66 714	39 415	38 550	34 978
Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	-84 257	-83 037	-83 022	-58 468
Sum generelle driftsinntekter	0	0	0	-150 971	-43 622	-44 472	-23 490
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	0	0	0	78 610	75 510	71 510	68 009
Renteinntekter	0	0	0	4 000	7 000	2 800	3 500
Utbytter	0	0	0	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	6 000	6 000	6 000	0
Renteutgifter	0	0	0	18 000	-25 000	-14 800	-3 500
Avdrag på lån	0	0	0	-2 000	-4 000	-6 000	-8 500
Netto finansutgifter	0	0	0	16 000	-36 000	-32 000	-28 500
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	56 361	4 112	4 962	-16 020
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	56 361	4 112	4 962	-16 020
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Vedlegg 9 - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Organisasjon, styring og utvikling	0	0	-8 707	-22 093	-22 092	-22 093
Oppvekst	0	0	269	-29 843	-29 843	-29 843
Velferd	0	0	11 810	-20 585	-55 585	-72 835
Samfunnstjenester	0	0	-78 156	-98 234	-106 234	-126 234
Samfunnsutvikling	0	0	-315	-1 670	-1 670	-1 670
Medborgerskap	0	0	-7 057	-23 334	-23 334	-23 334
Tjenesteovergripende	0	0	160 765	271 268	310 267	344 017
Sum bevilgninger drift, netto	0	0	78 610	75 510	71 510	68 009
Herav:						
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	0	0	78 610	75 510	71 510	68 009

Vedlegg 10 - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	82 100	-48 200	-63 900	-106 222
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	0	0	82 100	-48 200	-63 900	-106 222
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	-4 420	9 640	12 780	21 244
Bruk av lån	0	0	-77 680	38 560	51 120	84 978
Sum investeringsinntekter	0	0	-82 100	48 200	63 900	106 222
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Vedlegg 11 - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025- 2028
Oppvekst	0	0	100	-3 800	-21 600	-137 000	-162 300
Velferd	0	0	1 000	1 000	4 900	4 900	11 800
Samfunnstjenester	0	0	83 000	-19 600	-49 200	78	14 278
Medborgerskap	0	0	-2 000	-25 800	2 000	25 800	0
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	82 100	-48 200	-63 900	-106 222	-136 222

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025- 2028
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025- 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	0	0	82 100	-48 200	-63 900	-106 222	-136 222

Vedlegg 12 - Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	0	0	0	-66 714	39 415	38 550	34 978
Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	-84 257	-83 037	-83 022	-58 468
Brukerbetalinger	0	0	0	4 465	4 465	4 465	4 465
Salgs- og leieinntekter	0	0	0	-9 370	-9 370	-9 370	-9 370
Sum driftsinntekter	0	0	0	-155 876	-48 527	-49 377	-28 394
Lønnsutgifter	0	0	0	5 182	8 405	8 405	8 405
Sosiale utgifter	0	0	0	32 000	22 000	16 000	10 000
Kjøp av varer og tjenester	0	0	0	52 448	64 625	66 625	69 124
Overføringer og tilskudd til andre	0	0	0	-6 115	-14 615	-14 615	-14 615
Sum driftsutgifter	0	0	0	83 515	80 415	76 415	72 914
Brutto driftsresultat	0	0	0	-72 361	31 888	27 038	44 520
Renteinntekter	0	0	0	4 000	7 000	2 800	3 500
Utbytte	0	0	0	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	6 000	6 000	6 000	0
Renteutgifter	0	0	0	18 000	-25 000	-14 800	-3 500
Avdrag på lån	0	0	0	-2 000	-4 000	-6 000	-8 500
Netto finansutgifter	0	0	0	16 000	-36 000	-32 000	-28 500
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	56 361	4 112	4 962	-16 020
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	56 361	4 112	4 962	-16 020
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Gebyrer

Vedlegg 13 - Gebyrliste

Tjenestemråde Oppvekst

Barnehage

Barnehage	Enhet	2024	2025
3 dager per uke	kr/mnd	1200	1200
4 dager per uke	kr/mnd	1600	1600
5 dager per uke	kr/mnd	2000	2000
Halv plass	kr/mnd	1000	1000
Søskenmoderasjon 30 % for 2. barn	kr/mnd	30 %	30 %
Søskenmoderasjon 50 % for 3. barn eller flere barn	kr/mnd	50 %	Gratis

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer.

Skolefritidsordning

SFO 1. til 3. trinn	Enhet	2024	2025
2 dagersplass	kr/mnd	Gratis	Gratis
3 dagersplass	kr/mnd	463	482
4 dagersplass	kr/mnd	1235	1286
5 dagersplass	kr/mnd	1931	2010
Enkelt dager	kr/dag	170	177
Feriedager	kr/dag	204	212
Gratis plass (2,5 timer rett etter skoleslutt)	kr/mnd	Gratis	Gratis
Kun morgenplass (5 dager i uken)	kr/mnd	Gratis	Gratis

SFO 4. trinn	Enhet	2024	2025
2 dagersplass	kr/mnd	1545	1608
3 dagersplass	kr/mnd	2316	2411

4 dagersplass	kr/mnd	3088	3215
5 dagersplass	kr/mnd	3860	4018
Enkeltdager	kr/dag	284	296
Feriedager	kr/dag	342	356
Kun morgenplass (5 dager i uken)	kr/mnd	1366	1422

Tjenesteområde Velferd

Institusjonsopphold

Institusjonsopphold	Enhet	2024	2025
Dag -/nattopphold, iht. forskriftenes makspris*		110	115
Dagsenter eldre inkl. transport, iht. forskriftenes makspris*	per dag	110	115
Korttidsopphold rehabilitering, over 60 døgn per år beregnes etter langtidsopphold regelverk		lhht forskriftens makspris	lhht forskriftens makspris
Korttidsopphold rehabilitering, per døgn inntil 60 døgn, iht. forskriftenes makspris*	per døgn	193	200
Korttidsopphold, over 60 døgn per år beregnes etter langtidsopphold regelverk		Ja	Ja
Korttidsopphold, per døgn inntil 60 døgn, iht. forskriftenes makspris*	per døgn	193	200
Langtidsopphold i institusjon		ihht forskriftens makspris	ihht forskriftens makspris
Opphold på trygghetsavdeling ved Risenga bo og omsorgssenter	per døgn	235	245

Konsultasjon vaksinerings

Konsultasjon vaksinerings	Enhet	2024	2025
Familiekonsultasjon generell, max. pris pr. familie - voksne over 16 år	per konsultasjon	310	323
Familiekonsultasjon reise, max. pris pr. familie - voksne over 16 år	per konsultasjon	835	869
Generell vaksinekonsultasjon - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161
Generell vaksinekonsultasjon - voksne over 16 år	per konsultasjon	155	161
Ordre pr. telefon på Dukoral (+ vaksinepris) - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161
Ordre pr. telefon på Dukoral (+ vaksinepris) - voksne over 16 år	per konsultasjon	155	161
Reisevaksine 1.konsultasjon (ny reise) - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161
Reisevaksine 1.konsultasjon (ny reise) - voksne over 16 år	per konsultasjon	260	271
Reisevaksine 2.konsultasjon/påfyll - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161
Reisevaksine 2.konsultasjon/påfyll - voksne over 16 år	per konsultasjon	155	161

Kostabonnement

Kostabonnement	Enhet	2024	2025
Dessert (hjemmeboende og dagbrukere)	per måltid	20	21
Frokost/kvelds (dagtilbud)	per måltid	70	73
Porsjonsmiddag (hjemmeboende og dagbrukere)	per måltid	100	104
Full kost i bolig med heldøgns bemanning	per måned	4800	6000

Praktisk bistand i hjemmet

Praktisk bistand i hjemmet	Enhet	2024	2025
Timepris	per time	477	497
Årlig inntekt under 2,5 G	pr time	Gratis	Gratis
Maksimal pris årlig inntekt 2,5G-3G 2 timer	pr måned	954	994
Maksimal pris årlig inntekt 3G-4G 3 timer	pr måned	1431	1491
Maksimal pris årlig inntekt 4G-5G 6timer	pr måned	2862	2982
Maksimal pris årlig inntekt over 5G 8 timer	pr måned	3816	3976

Smittevern og diverse

Smittevern og diverse	Enhet	2024	2025
Etterregistreringer av vaksiner		50	50
Girogebyr (avgift til tjenesteleverandør)		71	71
Tuberkulosekontroll		Gratis	Gratis
Ubenyttet timeavtale (voksen/med flere barn)		250	250
Utsteding av vaksinasjonsbøker (utenom konsultasjon)		150	150
Vaksine og konsultasjon etter smittehendelse		Gratis	Gratis

Trygghetsalarm

Trygghetsalarm	Enhet	2024	2025
GPS lokaliseringsteknologi (selvkost)		165	0
Installasjon - engangsbetaling		1300	0
Årlig inntekt 2,5G og over (selvkost)	per måned	490	505

Vaksinepriser

Vaksinepriser	Enhet	2024	2025
Covid 19 (Comirnaty Pfizer)		Gratis	Gratis
Difteri, stivkrampe og kikhoste, polio. (Grunnvaksine – Tetravac)		380	380
Difteri, stivkrampe og kikhoste, polio. (Påfyll – Boostrix polio)		330	335
Gulfeber (Stamaril)		450	455
Helvetesild, herpes zoster (Shingrix)		1995	1995
Hepatitt A (Barnevaksine)		320	410
Hepatitt A (Voksenvaksine)		380	495
Hepatitt A+B (Barnevaksine – Twinrix)		470	525
Hepatitt A+B (Voksenvaksine – Twinrix)		600	725
Hepatitt B (Barnevaksine)		270	325
Hepatitt B (Voksenvaksine)		340	375
HPV (Cervarix)		1000	1000
HPV (Gardasil 9)		1690	1695
Influensavaksine målgruppe		100	100
Influensavaksine øvrige		100	100
Japansk encefalitt (Ixiaro)		970	1205
Kolera (Dukoral, 1 dose og 2 doser)		690	955
Lungebetennelse, pneumokokkvaksine (Apexxnar)		1070	1075

Lungebetennelse, pneumokokkvaksine (Pneumovax)	420	425
Meningokokk A+C+W+Y (Nimenrix)	460	465
Meningokokk B (Bexsero)	1070	1075
Meslinger, kusma og røde hunder (MMR)	Gratis	Gratis
Polio (Imovax)	220	225
Rabies (Rabipur)	750	890
Skogflåttencefalitt, TBE (Barnevaksine – Ticovac)	420	425
Skogflåttencefalitt, TBE (Voksenvaksine – Ticovac)	440	445
Tetanus (Stivkrampe)	170	170
Tuberkulosevaksine (BCG)	Gratis	Gratis
Tyfoidfeber (Typhim Vi, injeksjon)	280	280
Vannkopper (Varilrix)	550	550

Tjenesteområde Samfunnstjenester

Selvkostområdene

Vann, avløp, renovasjon, septik (slam) samt feie- og tilsynstjenester er selvkosttjenester og skal beregnes i henhold til lov, forskrifter og retningslinjer som gjelder for de ulike områdene. Den nye selvkostforskriften tredde i kraft januar 2020 og er hjemlet i den nye kommuneloven § 15-1. Forskriften definerer og gir rammen for beregningsgrunnlaget for selvkost.

Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare den samlede merkostnaden ved å produsere tjenesten. Kommunen skal for tjenester hvor selvkost er satt som et øvre tak for gebyrinntektene, få tilbake de utleggene den opprinnelig hadde ved å yte tjenesten og bli kompensert for den kapitalen som har blitt bundet opp ved investeringer. Selvkost skal bare omfatte de kostnader som er nødvendige for å produsere tjenesten som det skal betales gebyr for. Dette omfatter driftskostnader (indirekte og direkte) og kapitalkostnader. Alle inntekter som knytter seg til kostnader som omfattes av selvkost, skal redusere selvkost.

Et viktig prinsipp i beregningene er at dagens brukere ikke skal subsidiere neste generasjons brukere eller omvendt. Dette innebærer at kapitalkostnader fordeles over eiendelens levetid og dekkes inn gjennom årlige avskrivninger og kalkulerte rentekostnader.

Overskudd på selvkost må føres tilbake og kan ikke benyttes til formål utenfor selvkostområde, mens et underskudd kan dekkes inn av fremtidige overskudd i selvkostregnskapet, som hovedregel innen 5 år. Kommunestyret kan bestemme at selvkostområdene vann og avløp kan subsidieres over kommunebudsjettet. Kommunen er ansvarlig for å utarbeide etterkalkyle når årsregnskapet foreligger. Selvkosttjenestene gjennomgår årlig revisjon av etterkalkylene og vises i egen note i årsrapporten til kommunen.

Vann- og avløpsgebyr

Hjemlene for beregning av vann- og avløpsgebyr finner man i Vass- og avløpsanleggslova (16. mars 2012 nr. 12) og Forurensningsforskriften § 16-1 (Forskrift 1. juni 2004 nr. 931). Asker kommune har i lokal gebyrforskrift (Forskrift for vann- og avløpsgebyrer, Asker kommune, Akershus, Forskrift 28.januar 2020 nr. 85) fastsatt regler for beregning og innkreving av gebyrene, senest endret i desember 2023.

Vann og avløpsgebyrene er blitt sponset av kommunebudsjettet de tre siste årene. Det vil si at tjenestene ikke har vært fullstendig selvkostfinansierte i disse årene. Både i budsjett 2024 og de kommende budsjettår er det viktig å gå tilbake til prinsippet om selvkost og en balansert inntektsside

og kostnadsside. Fom. 2022 har virksomheten blitt pålagt store innsparinger. Fra 2021-nivå ble driftsbudsjettet kuttet med 16 mill. kroner i 2022, 26 mill. kroner i 2023 og 17 mill. kroner i 2024. Dette som tiltak for å dempe gebyrvekst. Innsparingene er tatt gjennom effektiviseringstiltak, kutt innenfor vedlikehold og i antall årsverk. Reduksjonen i driftsbudsjettene kombinert med tidligere manglende vedlikehold, gir nå flere merkbare konsekvenser. I 2024 har det oppstått flere akutt situasjoner på anlegg hvor vedlikeholdsplaner ikke er fulgt. Dette er utfordringer som preger den økonomiske situasjonen til virksomhet og som gjør at det er behov for å øke budsjettene noe i 2025 for å kunne yte gode og sikre tjenester til abonnentene.

For 2025 foreslås det at årsgebyrene for vann og avløp økes med henholdsvis 10,8 prosent og 10,1 prosent for at inntektssiden skal balansere med utgiftssiden. En av hovedårsakene til veksten i gebyrene i 2025 er fremdeles at kostnadsnivået er preget av renteøkning og prisvekst samt at begge områdene har med et uinndekket underskudd fra 2023. Underskuddet er budsjettet innhentet i løpet av perioden. For vannområdet utgjør dette 6,1 mill. kroner. og for avløp 13 mill. kroner. Årsaken til merforbruket i 2023, skyldes svikt i gebyrinntekter på til sammen 22 mill. kroner.

Tabellene under er ekskl. mva.

	Budsjett 2025-2028 - vann				
	2024	2025	2026	2027	2028
Driftskostnader	61 753 552	72 339 624	72 339 624	72 339 624	72 339 624
IKS	58 421 000	66 159 758	76 013 292	98 958 454	99 165 411
Andre inntekter	-700 000	-730 684	-730 684	-730 684	-730 684
Avskrivninger	43 767 123	47 161 685	52 544 026	59 550 353	64 508 546
Renter	51 878 074	55 438 119	60 281 169	65 366 979	69 572 000
Indirekte kostnader	3 733 950	3 872 227	3 872 227	3 872 227	3 872 227
Tilknytningsgebyr	-7 800 000	-7 800 000	-7 800 000	-7 800 000	-7 800 000
Gebyrgrunnlag	211 053 699	236 440 729	256 519 654	291 556 953	300 927 124
Årsgebyr	211 053 699	236 440 729	260 519 654	292 556 953	306 927 124
Resultat	-	-	4 000 000	1 000 000	6 000 000
Fond	-	-6 086 096	-2 086 096	-1 086 096	4 913 904
Gebyrøkning	37,7 %	10,8 %	10,1 %	12,2 %	4,8 %
Kubikkpris	kr 25,68	kr 28,53	kr 31,44	kr 35,31	kr 37,04
Fastleddpris	kr 2 018	kr 2 225	kr 2 445	kr 2 740	kr 2 868

	Budsjett 2025-2028 - avløp				
	2024	2025	2026	2027	2028
Driftskostnader	86 141 795	97 394 539	97 394 539	97 394 539	97 394 539
IKS	46 100 000	45 100 000	46 800 000	47 200 000	47 700 000
Andre inntekter	-3 635 606	-3 258 323	-3 258 323	-3 258 323	-3 258 323
Avskrivninger	49 223 313	54 854 810	64 589 016	71 875 273	77 157 070
Renter	48 330 705	56 217 036	63 661 024	68 721 511	72 409 581
Indirekte kostnader	5 217 300	5 410 508	5 410 508	5 410 508	5 410 508
Tilknytningsgebyr	-8 600 000	-8 600 000	-8 600 000	-8 600 000	-8 600 000
Gebyrgrunnlag	222 777 507	247 118 570	265 996 765	278 743 508	288 213 375
Årsgebyr	222 777 507	247 118 570	269 996 765	282 743 508	295 213 375
Resultat	-	-	4 000 000	4 000 000	7 000 000
Fond		-12 975 377	-8 975 377	-4 975 377	2 024 623
Gebyrøkning	26,4 %	10,1 %	9,2 %	4,6 %	4,3 %
Kubikkpris	kr 27,47	kr 30,39	kr 33,20	kr 34,77	kr 36,30
Fastleddpris	kr 2 100	kr 2 289	kr 2 495	kr 2 607	kr 2 716

Tabellen nedenfor viser utviklingen i samlet årsgebyr ut fra variasjon i forbruk og antall fastledd (enebolig med hybel). Gjennomsnittlig gebyrvekst ligger på 10 %. Tall er inklusive 25 % mva i 2024 og 2025:

	2024	2025	Gebyrøkning	Gebyrvekst
Gebyr 100 m3/1 forbruksledd	kr 11 790	kr 13 008	kr 1 218	10 %
Gebyr 150 m3/1 forbruksledd	kr 15 112	kr 16 690	kr 1 579	10 %
Gebyr 200 m3/1 forbruksledd	kr 18 433	kr 20 373	kr 1 940	11 %
Gebyr enebolig med hybel 100 m3	kr 16 937	kr 18 650	kr 1 713	10 %
Gebyr enebolig med hybel 150 m3	kr 20 258	kr 22 333	kr 2 074	10 %
Gebyr enebolig med hybel 200 m3	kr 23 580	kr 26 015	kr 2 435	10 %

Under følger tabellen som viser økningen med 25% mva i 2024 og 15% mva i 2025.

	2024	2025	Gebyrøkning	Gebyrvekst
Gebyr 100 m3/1 forbruksledd	kr 11 790	kr 11 967	kr 177	2 %
Gebyr 150 m3/1 forbruksledd	kr 15 112	kr 15 355	kr 243	2 %
Gebyr 200 m3/1 forbruksledd	kr 18 433	kr 18 743	kr 310	2 %
Gebyr enebolig med hybel 100 m3	kr 16 937	kr 17 158	kr 221	1 %
Gebyr enebolig med hybel 150 m3	kr 20 258	kr 20 546	kr 288	1 %
Gebyr enebolig med hybel 200 m3	kr 23 580	kr 23 934	kr 354	2 %

Gebyrvekst i andre kommuner

Asker står i samme situasjon som de fleste andre kommuner i Norge når det gjelder gebyrvekst. Dette skyldes kostnadsøkningen som beskrevet ovenfor, men også et stort etterslep i investeringer i vann- og avløpsanlegg. Norsk vann har estimert behovet for nyinvesteringer de neste 20 årene til og bli 332 mrd. kroner.

Vann- og avløpstjenester – vann

Vann- og avløpstjenester	Enhet	2024	2025
Vann - Fastledd		2523	2781
Vann - Tilknytningsgebyr for boliger, per m ²		147	153
Vann - Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri per m ²		147	153
Vann - Årsgebyr pr m ³		32.1	35.67
Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal mellom 100 m2 og opptil 199 m2		29412	30618
Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal over 199 m2		88237	91855
Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal under 100 m2		14706	15309

Vann- og avløpstjenester – avløp

Vann- og avløpstjenester	Enhet	2024	2025
Avløp - Fastledd		2625	2862
Avløp - Tilknytningsgebyr for boliger, per m ²		147	153
Avløp - Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri pr m ²		147	153
Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal mellom 100 m2 og opptil 199 m2		29412	30618
Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal over 199 m2		88237	91855
Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal under 100 m2		14706	15309
Avløp - Årsgebyr, pr m ³		34.34	37.99

Vann og avløp diverse

Vann og avløp diverse	Enhet	2024	2025
Administrasjonsgebyr for abonnenter uten installert vannmåler og abonnenter med mekanisk vannmåler		2773	2887
Administrasjonsgebyr ved ikke avlest vannmåler		500	520
Gebyr for inndekning av kommunens faktiske utgifter inkl. utsyr/materiell ved f.eks. fysisk oppmøte for avlesning av vannmåler, kontroll av vannmåler, ved avstenging/påsetting av vannforsyning mm		1664	1732
Omregningsfaktor ved stipulert forbruk (areal som grunnlag)		2	2
Tapt vannmåler		1200	1250

Fastsettelse av fastledd etter kategori for næring	Enhet	2024	2025
Arbeid etter medgått tid, per time		1380	1437
Gebyrreduksjon når hygienisk kvalitet på vannet er så dårlig at det må kokes		-464	-483
Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 24 timer		-464	-483
Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 8 timer - 2 ganger per år eller mer		-464	-483
Næring med kapasitet fra 0-350 m3		1	1

Næring med kapasitet fra 1501 til 6000 m3	12	12
Næring med kapasitet fra 18001 til 55000 m3	100	100
Næring med kapasitet fra 351 til 700 m3	2.5	2.5
Næring med kapasitet fra 6001 til 18000 m3	38	38
Næring med kapasitet fra 701 til 1500 m3	5	5
Næring med kapasitet over 55000 m3	300	300
Stengning/gjenåpning	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader
Test av vannmåler	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader
Utgiftsdekning ved avlesning av vannmåler	Faktiske kostnader	Faktiske kostnader
Vannavslag kl. 07.00 til kl. 21.00	16769	17457
Vannavslag kl. 21.00 til kl. 07.00	23005	23948

Septik

Septik	Enhet	2024	2025
Behov for ekstra bil pga. slangelengde/fremkommelighet/sikkerhet		2181	2181
Behov for ekstraoperatør pga. fremkommelighet/sikkerhet		1091	1091
Ekstraarbeid ved tømning pr time		2181	2181
Ekstragebyr ved avfall i slam	Faktiske kostnader		Faktiske kostnader
Ekstratømming i tillegg til ordinær tømmepris basert på tankvolum		1091	1091
Gebyr beregnet etter medgått tid, per time		1380	1437
Gebyr beregnet etter medgått tid, per time		1380	1437
Oppmøte uten å få tømt pr gang		1022	1022
Saksbehandlingsgebyr - utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser	Dekning av faktiske kostnader		Dekning av faktiske kostnader
Saksbehandlingsgebyr for utslipps- og påslippstillatelser		10498	10928
Saksbehandlingsgebyr påslipp/behandling av søknad for anleggsvann		10498	10928
Saksbehandlingsgebyr påslipp/behandling av søknad for olje og fettutskillere		10498	10928
Saksbehandlingsgebyr støvdemping/brakkerigg		5000	5205
Spyling mv	Dekning av faktiske kostnader		Dekning av faktiske kostnader
Tankvolum + behandling av volum over 12 m3 pr m3		938	938
Tankvolum større enn 12 m3		9192	9192
Tankvolum større enn 3 m3 tom 6 m3		4923	4923
Tankvolum større enn 6 m3 tom 12 m3		7917	7917
Tankvolum til og med 3 m3		3250	3250
Tillegg for utrykning		2500	2500
Tilleggsgebyr for påslipp	Dekning av faktiske kostnader		Dekning av faktiske kostnader

Tilsynsgebyr	688	716
Utedo/tørrtoalett pris pr tømning	5790	5790

Husholdningsrenovasjon

Husholdningsrenovasjon	Enhet	2024	2025
4-ukers tømning restavfall. Per liter		17	19
Ekstrabeløp for henteavstand 10-20 m		1020	1092
Ekstrabeløp for henteavstand 20-30 m		2040	2183
Ekstratømming nedgravd/konteiner per stk.		2140	2290
Ekstratømming sommer liten beholder		790	846
Ekstratømming sommer stor beholder		1025	1097
Ekstratømming, per beholder		455	487
Grunnbeløp		2320	2484
Grunnbeløp hybel		1160	1242
Henteavstand 5-10m		360	386
Hytterrenovasjon samarbeid helårs, Asker sør		4440	4751
Hytterrenovasjon samarbeid sommer, Asker sør		2815	3013
Kompostering (skal ikke ha beholder til matavfall), reduksjon i gebyr		-275	-295
Luktabsorbent nedgravd konteiner		800	856
Nedgravd konteiner restavfall over 1100 liter, per liter		17.5	18.8
Nedgravd konteiner restavfall under 1100 liter, per liter		23.5	25.2
Ny RFID-brikke til adgang avfallsug		53	57
Rengjøring av 2-hjuls beholder		260	279
Rengjøring av 4-hjuls beholder		390	418
Rengjøring av nedgravd beholdere		2585	2766
Restavfall - liten beholder, per liter		21.7	23.3
Restavfall - stor beholder, per liter		21.7	23.3
Restavfall sekk 100 liter		3230	3457
Restavfall sekk 50 liter		1615	1729
Utrykning for å fjerne blokkering i avfallsug		1580	1691
Vedlikehold nedgravd konteiner		1140	1220
Endring av størrelse på beholder		0	300
Gravitasjonslås på beholder, per stk.		0	300

Tømmegebyr for gjenvinningsstasjoner – husholdningsavfall

Tømmegebyr for gjenvinningsstasjoner - husholdningsavfall	Enhet	2024	2025
Egenandel for adgang med personbil, inntil 20 årlige besøk per husstand		70	75
Egenandel for adgang med personbil, over 20 årlige besøk per husstand		600	645
Egenandel for kun Asbest og eternitt		Gratis	Gratis
Egenandel for kun EE-avfall		Gratis	Gratis
Egenandel for kun Farlig avfall		Gratis	Gratis
Egenandel for kun Hageavfall		Gratis	Gratis
Egenandel for kun Impregnert trevirke		Gratis	Gratis

Næringsavfall

Næringsavfall	Enhet	2024	2025
Ekstratømming næring beholder		750	803
Ekstratømming næring nedgravd/konteiner per stk.		2532	2710
Literpris næringskunder restavfall stor konteiner & gt; 1 100 l		20.5	22
Literpris næringskunder restavfall, nedgravd konteiner		20.5	22
Literpris næringskunder glass- og metallemballasje		3.2	4
Literpris næringskunder matavfall		18.7	20.1
Literpris næringskunder papir		10.8	11.6
Literpris næringskunder papir, nedgravd konteiner		8.7	9.4
Literpris næringskunder papir, stor konteiner & gt; 1 100 l		8.7	9.4
Literpris næringskunder plastemballasje		11.2	12
Literpris næringskunder plastemballasje, nedgravd konteiner		9	9.7
Literpris næringskunder plastemballasje, stor konteiner & gt; 1100 l		9	9.7
Literpris næringskunder restavfall		25.5	27.3
Maskinell bistand til tømming av henger		373	400
Maskinell bistand ved løft fra henger		125	134

Næringsavfall – tømmegebyr Yggeset avfallspark

Næringsavfall - tømmegebyr Yggeset avfallspark	Enhet	2024	2025
Asbest og eternitt		2135	2285
Blandet avfall, fra første kilo		1.7	2.5
Elektrisk avfall og hvitevarer		1390	1488
	På		På
Farlig avfall - forskjellige priser i hht. type avfall	forespørsel	forespørsel	forespørsel
Hageavfall inntil 15 cm i diameter		485	519
Impregnert trevirke		3478	3722
Metall		87	94
Minstepris levering		0	160
Rene masser		783	838
Røtter, stubber og grener over 15 cm i diameter		1300	1391
Trevirke		986	1250
Vinduer 1965-1975 PCB		1615	1729
Vinduer 1976-1990 Klorparafiner		12910	13814
Vinyl og gulvbelegg		15823	16931

Feiing og tilsyn

Feiing og tilsyn	Enhet	2024	2025
Årsgebyr feiing		140	150
Årsgebyr tilsyn fyringsanlegg		186	205
Årsgebyr tilsyn gassanlegg		186	205

Parkeringsavgift

Parkeringsavgift	Enhet	2024	2025
Ansattparkering Asker sentrum og nærliggende områder (dagsbillett)		45	45
Ansattparkering Asker sentrum og nærliggende områder (pr måned)		420	420
Innfartsparkering, høy sats (dagsbillett)		45	50
Innfartsparkering, middels sats (dagsbillett)		30	30
Parkeringsavgift høy sats (pr time)		45	50
Parkeringsavgift lav sats (pr time)		15	15
Parkeringsavgift middels sats (pr time)		30	35

Graving i vei

Graving i vei	Enhet	2024	2025
Arbeidstillatelse, per søknad		3830	3990
Ekstra kontroll, per sak		2120	2210
Gravetillatelse, per søknad		6280	6540
Liggeløyve, per time		1400	1460

Fyrverkeri

Fyrverkeri	Enhet	2024	2025
Dersom søknaden avslås betales halvt gebyr	Rabatt		50%
Søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn	pr søknad	3087	3191

Transport til og fra arbeid og aktivitet

Transport til/fra arbeid og aktivitet	Enhet	2024	2025
Årsinntekt fra 2,5G og over: Egenbetaling 1 dag per uke	pr måned	187	195
Årsinntekt fra 2,5G og over: Egenbetaling 2 - 3 dager per uke	pr måned	461	480
Årsinntekt fra 2,5G og over: Egenbetaling 4 - 5 dager per uke	pr måned	767	800
Årsinntekt under 2,5G ingen egenbetaling		0	0

Båt plasser og gjestehavn

Fast båtplass Filtvedt og Holmsbu	Enhet	2024	2025
Årsleie per bredde meter plass		3220	3350

Holmsbu gjestehavn	Enhet	2024	2025
< 30 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	225	235
> 49 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	470	490
30 - 39 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	275	285
40 - 49 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	345	360

Sætre gjestehavn	Enhet	2024	2025
< 30 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	225	235

> 49 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	470	490
30 - 39 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	275	285
40 - 49 fot, per døgn, maks 3 døgn	pr døgn	345	360

Fellingsavgifter

Fellingsavgifter	Enhet	2024	2025
Avliving og bortkjøring av dyr		1565	1630
Fellingsavgift på elgkalv		370	370
Fellingsavgift på hjortkalv		290	290
Fellingsavgift på voksen elg		620	620
Fellingsavgift på voksen hjort		480	480
Leie av utstyr til fangst av levende vilt		2090	2175

Tjenesteområde Medborgerskap

Gravferds- og kirkegårdstjenester hvor avgifter vedtas av Asker kommune

Gravferds- og kirkegårdstjenester hvor avgifter vedtas av Asker kommune	Enhet	2024	2025
Festeavgift per grav per år	pr år	345	415
Kremasjon folkeregistrerte i Asker	pr kremasjon	2405	3800
Leie av gravkapell/kirke folkeregistrerte i annen kommune		1880	3000
Opprettelse av plass i navnet minnelund	pr stykk	2140	2230

Gravferds- og kirkegårdstjenester hvor avgifter og priser vedtas av Asker kirkelige fellesråd

Gravferds- og kirkegårdstjenester hvor avgifter og priser vedtas av Asker kirkelige fellesnemd/fellesråd	Enhet	2024	2025
Anleggskostnader for tilrettelagt grav for folkeregistrerte i annen kommune (til den aktuelle gravferdsforvaltning)		43700	45500
Bytte jord og veke til privat plantekasse		250	400
Forsendelse av urne		355	370
Gravminne til enkel urnegrav ferdig montert		4420	4600
Høstplanting (Calluna) pr. stk.		150	165
Jord til plantekasse pr. sekk		125	130
Kistebegravelse folkeregistrerte i annen kommune		6590	6860
Kjøp av plantekasse 40-50 og 60 cm		1460	1675
Kjøp av plantekasse 80 cm		1765	1880
Kors		470	550
Krans til allehelgensdag		250	260
Krans til jul		250	260
Leie av organist for folkeregistrerte i annen kommune		2610	3140
Leie båremottak seremoni folkeregistrerte i annen kommune		605	630
Male opp tegn på gravminne - per tegn		0	45
Montering av plantekasse		585	750
Planting, vanning og stell av grav (kasser 40 cm)		1030	1290
Planting, vanning og stell av grav (kasser 50 og 60 cm)		1180	1475

Planting, vanning og stell av grav (kasser 80 cm)	1560	1950
Urnedsettelse folkeregistrerte i annen kommune	1725	1800
Vask og rens av gravminne	715	1000
Ventetegn	650	750

Kulturskolen

Kulturskolen	Enhet	2024	2025
Dans: 45 minutter	pr skoleår	5364	5584
Dans: 60 minutter	pr skoleår	5760	5996
Dans: 75/90 minutter	pr skoleår	6364	6625
Dans: Elev som deltar på 2 klasser per uke	rabatt	20 %	20 %
Dans: Elev som deltar på 3 klasser per uke	rabatt	30 %	30 %
Dans: Elev som deltar på 4 klasser per uke	rabatt	40 %	40 %
Dans: Familierabatt (søsken, barn og foreldre)	rabatt	20 %	20 %
Dans: lørdag 45 minutter (kortere semester)	pr skoleår	3870	4029
Dans: lørdag 60 minutter (kortere semester)	pr skoleår	4110	4279
Dans: lørdag 75/90 minutter (kortere semester)	pr skoleår	4590	4778
Dans: makspris per elev	pr skoleår	13184	13725
Dans: privattime à 30 minutter	pr skoleår	400	416
Dans: privattime à 60 minutter	pr skoleår	800	833
Dans: Tofte og Folkestad	pr skoleår	4090	4258
Felles alle: En friplass per barn i familier med samlet inntekt under 5G		1 friplass per barn	1 friplass per barn
Kurs kortere enn et semester		1000-2500	1000-2500
Søskenmoderasjon og familierabatt (ett undervisningstilbud fra barn/familiemedlem nr to)	rabatt	25 %	25 %
Visuell kunst, teater og musikk: breddegrupper og ensembler	pr skoleår	3310	3446
Visuell kunst, teater og musikk: dirigent korps/orkester per årstime (faktureres halvårlig per årstime)	pr årstime	32620	33957
Visuell kunst, teater og musikk: dirigentressurs pr. skolekorps/orkester: 20 % dirigentressurs	pr skoleår	Gratis	Gratis
Visuell kunst, teater og musikk: teater BITS (for skolene i Borgensonen)	pr skoleår	Gratis	Gratis
Visuell kunst, teater og musikk: vanlig elevplass	pr skoleår	6020	6267
Visuell kunst, teater og musikk: Vanlig elevplass for korpsmusikanter og introgrupper	pr skoleår	4594	4782

Gebyrer og brukerbetalingar som vedtas administrativt

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for frivillige organisasjoner og bosatte i Asker

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for frivillige organisasjoner og bosatte i Asker			
	Enhet	2024	2025
Arrangøransvarlig, per person	pr stykk	1500	1600
Bandrom per semester (gratis for ungdom)	pr time	1130	1150
Bandøvingsrom (rusfritt), per 3 timer (gratis for ungdom)	pr time	260	270
Billettavgift, dagspris	pr dag	25-35	25-35
Billettør, per person	pr stykk	1500	1600
Bjørn Carlsen rommet, per time	pr time	300	325
Festsalen, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	9500	9800
Festsalen, hele. Selskapspakke: hele helgen pakkepris	pr helg	16500	17500
Festsalen, per timer (min. 2 timer)	pr time	510	575
Flygel Steinway, Teatersal, dagspris	pr dag	2000	2100
Flygel, Venskaben, dagspris	pr dag	1100	1150
Kjøkken, per time	pr time	110	135
Lite piano, Venskaben, dagspris	pr dag	570	600
Mineralvann, per person	pr person	36	36
Multisalen, per time (min. 4 timer)	pr time	1290	1350
Radar Kafe (rusfri), per time (min. 4 timer)	pr time	455	470
Radar Scene, per time (min. 4 timer)	pr time	880	920
Rød løper		500	525
Servering: Frukt, per person	pr person	40	40
Servering: Kaffe og te, per person	pr person	35	38
Servicepersonell, per time	pr time	520	540
Stemming, flygel/piano, dagspris	pr dag	2050	2200
Stort piano, Sauter, dagspris	pr dag	950	1000
Teatersalen, per time (min. 4 timer)	pr time	1730	1800
Teatersalvestibyle/Multisalvestibyle	pr time	Gratis	Gratis
Teknikere, per time	pr time	600	630
Vakthold, faktiske kostnader viderefaktureres			Faktiske kostnader
Venskaben, Formannskapssalen, per time (min. 2 timer)	pr time	180	185
Venskaben, hele, per time (min. 2 timer)	pr time	730	760
Venskaben, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	9600	9900
Venskaben, hele. Selskapspakke: Hele helgen pakkepris	pr helg	18000	18700
Venskaben, Kjøkken, per time (min. 2 timer)	pr time	130	135
Venskaben, Salongen, per time (min. 2 timer)	pr time	145	150
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	450	470
Video, lysbildefremviser, overhead og videokanon	pr dag	Gratis	Gratis

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for faste ukentlige øvelser for frivillige organisasjoner

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for faste ukentlige øvelser for frivillige organisasjoner			
	Enhet	2024	2025
Festsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	100	105
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	100	105

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for næring/bedrifter og private utenfor Asker

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for næring/bedrifter og private utenfor Asker kommune	Enhet	2024	2025
Arrangøransvarlig, per person	pr stykk	1500	1600
Billettavgift	pr stk	25-35	25-35
Billettør, per person	pr stykk	1500	1600
Bjørn Carlsen rommet, per time	pr time	700	725
Festsalen, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	12700	13200
Festsalen, hele. Selskapspakke: hele helgen pakkepris	pr helg	21000	21800
Festsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	1150	1190
Flygel Steinway, Teatersal, dagspris	pr dag	4000	4200
Kjøkken, per time	pr time	350	360
Lite piano, Venskaben, dagspris	pr dag	700	730
Liten lyd og lys pakke Teater- og Multisalen, dagspris	pr dag	5000	5200
Mineralvann, per person	pr person	35	36
Multisalen, per time (min. 4 timer)	pr time	1850	2000
Multisalsvestibylen, per time (min. 4 timer)	pr time	610	650
Musikkanlegg, festsalen/Kulturhuset, dagspris	pr dag	700	730
Musikkanlegg, festsalen/Venskaben, dagspris	pr dag	700	730
Radar Kafe (rusfri), per time (min. 4 timer)	pr time	850	890
Radar Scene, per time (min. 4 timer)	pr time	1140	1190
Rød løper		500	520
Servering: Frukt, per person	pr person	40	40
Servering: Kaffe og te, per person	pr person	35	38
Servicepersonell, per time	pr time	700	730
Stemming, flygel/piano, dagspris	pr dag	2600	2700
Stor lyd og lys pakke Teater- og Multisalen, dagspris	pr dag	7800	8200
Stort piano, Sauter, dagspris	pr dag	1400	1500
Taleanlegg, dias, overhead, 16 med mer fremviser, internettilkobling og videokanon		inkl. i timepris	inkl. i timepris
Teatersalen, per time (min. 4 timer)	pr time	2100	2200
Teknikere, per time	pr helg	820	860
Vakthold, faktiske kostnader viderefaktureres	pr stykk		Faktiske kostnader
Venskaben, Formannskapssalen, per time (min. 2 timer)	pr time	600	620
Venskaben, hele, per time (min. 2 timer)	pr time	2100	2170
Venskaben, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	15000	15500
Venskaben, hele. Selskapspakke: Hele helgen pakkepris	pr helg	29000	29900
Venskaben, Kjøkken, per time (min. 2 timer)	pr time	400	410
Venskaben, Salongen, per time (min. 2 timer)	pr time	400	410
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	1200	1250

Markedsføring i regi av Asker kulturhus

Markedsføring i regi av Asker kulturhus	Enhet	2024	2025
Obligatorisk basispakke næring		3000	3150
Obligatorisk basispakke organisasjoner		1450	1520

Barnebursdager

Barnebursdager	Enhet	2024	2025
Klokkergården ungdomshus - barnebursdagspakke, maks 5 timer (kafe + sal)		1250	1300
Radar kafe barnebursdag maks 5 timer		1650	1700
Sætre ungdomsklubb - barnebursdagspakke, maks 5 timer		1250	1300
Tofte S3 Ungdommens kulturhus barnebursdagspakke, maks 5 timer (kafe + sal)		1250	1300

Slemmestad MEK

Slemmestad MEK (Nytt lokale som erstatter Sekkefabrikken) - Lokalt kulturliv			
	Enhet	2024	2025
Grunnpris 1: Man-Tor – 08.00-16.00		2800	2900
Grunnpris 2: Man-Tor – 16.00-02.00		2800	2900
Grunnpris 3: Fre-Søn – 08.00-16.00		2800	2900
Grunnpris 4: Fre-Søn – 16.00-02.00		2800	2900
Grunnpris 5: Timepris per time utover grunnpris		620	645
Tjenester: Servicepersonell, per time	pr time	0	540
Tjenester: Teknikere, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630
Tjenester: Vakthold, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630
Utstyr: servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	pr person	20	20
Utstyr: lydanlegg liten pakke		780	800
Utstyr: lydanlegg stor pakke		1300	1350
Utstyr: lysanlegg		780	800
Utstyr: Piano		0	300
Utstyr: projektor med lerret		260	270
Vask liten		750	785
Vask stor		1500	1550
Grunnpris 1: Man-Tor – 08.00-16.00		3100	3200
Grunnpris 2: Man-Tor – 16.00-02.00		5200	5420
Grunnpris 3: Fre-Søn – 08.00-16.00		5200	5420
Grunnpris 4: Fre-Søn – 16.00-02.00		6250	6500
Grunnpris 5: Timepris per time utover grunnpris		830	860
Tjenester: Servicepersonell, per time	pr time	0	540
Tjenester: Teknikere, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	860
Tjenester: Vakthold, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630
Utstyr: lydanlegg liten pakke		1550	1620
Utstyr: lydanlegg stor pakke		5200	5400
Utstyr: lysanlegg		1550	1620
Utstyr: Piano	pr time	0	500
Utstyr: projektor med lerret		460	480
Utstyr: servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	pr person	20	20
Vask liten		750	785
Vask stor		1500	1550

Grunnpris 1: Man-Tor – 08.00-16.00		2800	2900
Grunnpris 2: Man-Tor – 16.00-02.00		2800	2900
Grunnpris 3: Fre-Søn – 08.00-16.00		3150	3300
Grunnpris 4: Fre-Søn – 16.00-02.00		4150	4300
Grunnpris 5: Timepris per time utover grunnpris		620	645
Tjenester: Servicepersonell, per time	pr time	0	540
Tjenester: Teknikere, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630
Tjenester: Vakt hold, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630
Utstyr: lydanlegg liten pakke		890	900
Utstyr: lydanlegg stor pakke		2080	2150
Utstyr: lysanlegg		890	900
Utstyr: Piano		0	400
Utstyr: projektor med lerret		360	375
Utstyr: servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	pr person	20	20
Vask liten		750	785
Vask stor		1500	1550

Risenga svømmehall

Risenga Svømmehall	Enhet	2024	2025
1/2-årskort - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr halvår	2500	2600
1/2-årskort - Bad Risenga - Honnør/ufør	pr halvår	2800	2900
1/2-årskort - Bad Risenga - Voksen	pr halvår	3500	3600
12 mnd abonnement - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	345
12 mnd abonnement - Bad Risenga - Honnør/ufør	pr måned	0	380
12 mnd abonnement - Bad Risenga - Voksen	pr måned	0	470
6 mnd abonnement - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	450
6 mnd abonnement - Bad Risenga - Honnør/ufør	pr måned	0	500
6 mnd abonnement - Bad Risenga - Voksen	pr måned	0	620
Armbånd medlemskap/årskort/klippe kort	pr stykk	125	125
Billett barn 0-2 år	pr stykk	Gratis	Gratis
Enkeltbillett - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år helg	pr stykk	145	150
Enkeltbillett - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år hverdag	pr stykk	125	130
Enkeltbillett - Bad Risenga - etter 19.30 på hverdager	pr stykk	105	110
Enkeltbillett - Bad Risenga - før kl 12.00 på hverdager	pr stykk	105	110
Enkeltbillett - Bad Risenga - Honnør/ufør helg	pr stykk	150	160
Enkeltbillett - Bad Risenga - Honnør/ufør hverdag	pr stykk	140	145
Enkeltbillett - Bad Risenga - Voksen helg	pr stykk	190	195
Enkeltbillett - Bad Risenga - Voksen hverdag	pr stykk	175	180
		15 %	15 %
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år)		rabatt	rabatt
Klippekort 10 besøk - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr klippekort	1040	1080
Klippekort 10 besøk - Bad Risenga - Honnør/ufør	pr klippekort	1145	1200

Klippekort 10 besøk - Bad Risenga - Voksen	pr klippekort	1445	1500
Årskort - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr år	3750	3900
Årskort - Bad Risenga - Honnør/ufør	pr år	4200	4350
Årskort - Bad Risenga - Voksen	pr år	5250	5400

Risenga svømmehall og treningsrom

Risenga Svømmehall + treningsrom	Enhet	2024	2025
1/2-årskort - Trening og bad Risenga - Honnør/ufør	pr halvår	0	3400
1/2-årskort - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr halvår	0	3100
1/2-årskort - Trening og bad Risenga - Voksen	pr halvår	0	4100
12 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Honnør/ufør	pr måned	0	465
12 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr måned	0	425
12 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Voksen	pr måned	0	550
6 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Honnør/ufør	pr måned	0	585
6 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr måned	0	535
6 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Voksen	pr måned	0	700
Årskort - Trening og bad Risenga - Honnør/ufør	pr år	0	5350
Årskort - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr år	0	4900
Årskort - Trening og bad Risenga - Voksen	pr år	0	6400

Holmen svømmehall

Holmen Svømmehall	Enhet	2024	2025
1/2-årskort - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr halvår	1500	1600
1/2-årskort - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr halvår	1900	2000
1/2-årskort - Bad Holmen - Voksen	pr halvår	2600	2700
12 mnd abonnement - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	215
12 mnd abonnement - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr måned	0	265
12 mnd abonnement - Bad Holmen - Voksen	pr måned	0	355
6 mnd abonnement - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	285
6 mnd abonnement - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr måned	0	350
6 mnd abonnement - Bad Holmen - Voksen	pr måned	0	465
Armbånd månedskort/årskort/klippekort	pr stykk	125	125
Enkeltbillett - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr stykk	75	80
Enkeltbillett - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr stykk	95	100
Enkeltbillett - Bad Holmen - Voksen	pr stykk	130	135
Enkeltbillett - Billett barn 0-2 år	pr stykk	Gratis	Gratis
Enkeltbillett - Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år)		15 % rabatt	15 % rabatt
Klippekort 10 besøk - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr klippekort	605	665
Klippekort 10 besøk - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr klippekort	770	830

Klippekort 10 besøk - Bad Holmen - Voksen	pr klippekort	1095	1120
Årskort - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr år	2250	2400
Årskort - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr år	2850	3000
Årskort - Bad Holmen - Voksen	pr år	3900	4050

Leiepriser basseng Risenga og Holmen

Leiepriser basseng Risenga og Holmen	Enhet	2024	2025
25-meters basseng, pr bane pr time	pr time	365	380
Stupebasseng, pr time	pr time	1095	1140
Varmtvannsbasseng Holmen, hele bassenget, pr time	pr time	1095	1140
Varmtvannsbasseng Risenga, hele bassenget, pr time	pr time	1095	800

Leiepriser konferansesal Holmen

Leiepriser konferansesal Holmen	Enhet	2024	2025
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for idrettslag/foreninger i Asker	pr dag	500	520
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for kommersielle aktører	pr dag	1000	1040
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for private/ikke kommunale skoler/idrettslag, andre kommuner	pr dag	700	730
Leie av konferansesal, pr time, for idrettslag/foreninger i Asker	pr time	250	260
Leie av konferansesal, pr time, for kommersielle aktører	pr time	500	520
Leie av konferansesal, pr time, for private/ikke kommunale skoler/idrettslag, andre kommuner	pr time	350	365

Røykenbadet billettpriser svømmehall

Røykenbadet - billettpriser svømmehall	Enhet	2024	2025
Armbånd medlemskap/årskort/klippekort	pr stykk	125	130
Bad 6 mnd medlemskap barn, student	pr måned	440	455
Bad 6 mnd medlemskap honnør	pr måned	470	490
Bad 6 mnd medlemskap voksen	pr måned	575	595
Barn 0-2 år	pr stykk	Gratis	Gratis
Barn 3-17 år og studenter, enkeltbillett helg	pr stykk	145	150
Barn 3-17 år og studenter, enkeltbillett hverdag	pr stykk	125	130
Barn medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	pr måned	335	350
Enkeltbillett etter 19.30 på hverdager	pr stykk	105	110
Enkeltbillett før kl 12.00 på hverdager	pr stykk	105	110
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), helg		575	595
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), hverdager		510	530
Honnør / uførmedlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	pr måned	360	375
Klippekort 10 besøk barn og student	pr klippekort	1040	1080
Klippekort 10 besøk honnør / ufør	pr klippekort	1145	1200
Klippekort 10 besøk voksen	pr klippekort	1445	1500
Uføre, enkeltbillett helg	pr stykk	150	160
Uføre, enkeltbillett hverdag	pr stykk	140	145
Voksen enkeltbillett, helg	pr stykk	190	195

Voksen enkeltbillett, hverdag	pr stykk	175	180
Voksenmedlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	pr måned	470	490
Årskort barn, student	pr år	4020	4185
Årskort ufør	pr år	4340	4520
Årskort voksen	pr år	5635	5870

Røykenbadet utleie priser basseng

Røykenbadet utleie priser basseng	Enhet	2024	2025
25m. Per bane. Maks 3 baner		365	380
Opplæring - hev og senk. Halvt basseng		550	575
Opplæring - hev og senk. Helt basseng		1095	1140
Opplæring - skråbunn. Halvt basseng		475	495
Opplæring - skråbunn. Helt basseng		950	990
Stupebasseng. Helt basseng		1095	1140

Røykenbadet priser treningscenter

Røykenbadet priser treningscenter	Enhet	2024	2025
6 måneder student/honnør/ungdom	pr måned	705	735
6 måneder voksen	pr måned	875	910
En måned student/honnør/ungdom	pr måned	860	895
En måned voksen	pr måned	1035	1075
Familiemedlemskap 12 måneder ungdom	pr måned	350	365
Familiemedlemskap 12 måneder voksen nr 1	pr måned	700	730
Familiemedlemskap 12 måneder voksen nr 2	pr måned	560	584
Trening dropin/enkelt billett trening student/honnør/ungdom	pr stykk	165	170
Trening dropin/enkelt billett trening voksen	pr stykk	190	195
Trening og bad 10 klipp student/honnør/ungdom	pr klippekort	1935	2015
Trening og bad 10 klipp voksen	pr klippekort	2260	2350
Trening og bad dropin/enkelt billett student/honnør/ungdom	pr stykk	235	245
Trening og bad dropin/enkelt billett voksen	pr stykk	285	295
Trening og bad medlemskap 12 måneder student/honnør/ungdom	pr måned	575	595
Trening og bad medlemskap 12 måneder voksen	pr måned	700	730

Røykenbader priser klatresenter

Røykenbadet priser klatresenter	Enhet	2024	2025
Drop in enkeltbillett honnør/student ikke medlem klatreklubb	pr stykk	95	100
Drop in enkeltbillett honnør/student medlem RHKK/RB	pr stykk	70	75
Drop in enkeltbillett klatring barn under 17 år ikke medlem klatreklubb	pr stykk	60	65
Drop in enkeltbillett klatring barn under 17 år medlem RHKK/RB	pr stykk	50	55
Drop in enkeltbillett klatring voksen ikke medlem klatreklubb	pr stykk	120	125
Drop in enkeltbillett klatring voksenmedlem RHKK/RB	pr stykk	85	90
Drop in enkeltbillett sikrer ikke medlem klatreklubb	pr stykk	65	70
Drop in enkeltbillett sikrer medlem RHKK/RB	pr stykk	45	50
Leie sele og sko	pr gang	85	90
Sko	pr gang	55	60
Tau	pr gang	55	60

Årskort klatring voksen (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB (inkluderer 1 barn under 13 år)	pr år	2300	2395
Årskort tillegg pr barn under 13 år (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB	pr år	615	640
Årskort ungdom/student/honnør (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB	pr år	1220	1270

Risenga idrettspark ishaller (innenfor vedtatt åpningstid)

Risenga idrettspark ishaller (innenfor vedtatt åpningstid)	Enhet	2024	2025
Aktivitetssal for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Aktivitetssal for idrettslag i Asker, seniorlag		185	195
Aktivitetssal for kommersielle aktører		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Aktivitetssal for private/mosjonsgrupper, ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		500	520
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		185	195
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for private/mosjonsgrupper, ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		500	520
Askerhallen 2/3 idrettshall for kommersielle aktører		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Isflate (trening) for idrettslag i Asker aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Isflate (trening) for idrettslag i Asker senior og elitelag		600	625
Isflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		2000	2080
Isflate (trening/undervisning for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		1500	1560
Isflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		820	855
Isflate og tribune (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc. utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemteklasser		385	400
Isflate og tribune (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker seniorlag og elitelag		1085	1130
Leie av isflate og tribune, andre kommersielle formål/arrangement		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Møterom idrettslag i Asker		90	95
Møterom kommersielle aktører		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195
Sosialt rom idrettslag i Asker		185	195

	Pris på forespørse l	Pris på forespørse l
Sosialt rom kommersielle aktører		
Sosialt rom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner	285	295
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag	250	260
	Pris på forespørse l	Pris på forespørse l
Styrketreningsrom for kommersielle aktører		
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune	600	625

Risenga idrettspark Leikvollhallen (innenfor vedtatt åpningstid)

Risenga idrettspark Leikvollhallen (innenfor vedtatt åpningstid)	Enhet	2024	2025
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc. utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1200	1250
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el	
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement			
Miljørommet idrettslag i Asker		185	195
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el	
Miljørommet kommersielle aktører			
Miljørommet private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		285	295
Møterom idrettslag i Asker		90	95
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el	
Møterom kommersielle aktører			
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		250	260
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		600	625

	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el
Styrketreningsrom kommersielle aktører		

Holmen idrettspark Holmen fjellhall (innenfor vedtatt åpningstid)

Holmen idrettspark Holmen fjellhall (innenfor vedtatt åpningstid)	Enhe t	2024	2025
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc. utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1200	1250
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860
		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement			
Møterom idrettslag i Asker		90	95
		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Møterom kommersielle aktører			
Møterom private/ ikke kommunale skoler/ idrettslag andre kommuner		185	195
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		150	155
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		400	415
		Pris på forespørse	Pris på forespørse
Styrketreningsrom kommersielle aktører			

Holmen idrettspark Holmen turnhall

Holmen idrettspark Holmen turnhall	Enhe t	2024	2025
Hallflate (konkurranse/arrangement inkludert annonsert SFO/akademi etc. utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemteklasser		385	400
Hallflate (konkurranse/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1200	1250
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860

	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement		
Møterom/kjøkken idrettslag i Asker	90	95
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el
Møterom/kjøkken kommersielle aktører		
Møterom/kjøkken private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner	185	195

Toftehallen

Toftehallen	Enh et	2024	2025
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc. utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1200	1250
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el	
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement			
Kantine/bordtennisrom for idrettslag i Asker		90	95
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el	
Kantine/bordtennisrom kommersielle aktører			
Kantine/bordtennisrom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		150	155
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		400	415
	Pris på forespørs el	Pris på forespørs el	
Styrketreningsrom kommersielle aktører			

Idrettshaller

Idrettshaller	Enhet	2024	2025
Hallfalte (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel	
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement			
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400

Hallflate (kamp/arrangement, inkludert annonsert SFO/akademi etc. utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser	385	400
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag	285	295
Hallflate (trening) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune	825	860
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune	1200	1250
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune	600	625

Idrettshaller og ishaller – skolens ferier/høytider/sommertrening

Idrettshaller og ishaller - skolens ferier/høytider/sommertrening (juni etter skoleslutt og august før skolestart)	Enhet	
	2024	2025
	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel
Hallflate (skolens ferie og høytider)		
Hallflate (sommertrening - idrettsskole én flate, én uke) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis
Hallflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser	210	220
Hallflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, seniorlag	285	295
	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel
Isflate (skolens ferier og høytider)		
Isflate (sommertrening - idrettsskole én flate, én uke) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis
Isflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser	210	220
Isflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, seniorlag	285	295

Skolelokaler og gymsaler

Skolelokaler og gymsaler	Enhet	
	2024	2025
Gymsal for idrettslag i Asker kommune, aldersbestemte klasser	Gratis	Gratis
Gymsal for idrettslag i Asker kommune, seniorlag	185	195
Gymsal for private/mosjonsgrupper og lag/foreninger utenfor Asker kommune	280	290
	Pris på forespørsel	Pris på forespørsel
Gymsal kommersielle aktører		
Klasserom, pris per rom per dag for lag og foreninger i Asker kommune	220	0
Klasserom, pris per rom per dag for privatpersoner og lag/foreninger utenfor Asker kommune	550	575
Klasserom, pris per rom per døgn (overnatting) for lag og foreninger i Asker kommune	770	0
Klasserom, pris per rom per døgn (overnatting) for privatpersoner og lag/foreninger utenfor Asker kommune	1920	2000
Klasserom, pris per rom per time for lag og foreninger i Asker kommune	90	0

Klasserom, pris per rom per time for privatpersoner og lag/foreninger utenfor Asker kommune	200	210
---	-----	-----

Fotballbaner/kunstgress trening og idrettsarrangement (Risenga og Borgen)

Fotballbaner/kunstgress trening og idrettsarrangement (Risenga og Borgen)	Enhet	2024	2025
Seriespill 15/4-15/10 - idrettslag i Asker aldersbestemte klasser		385	400
Seriespill 15/4-15/10 - idrettslag i Asker seniorlag		385	400
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker, seniorlag		185	195
Trening 15/4-15/10 - kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel
Trening 15/4-15/10 - mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		285	295
Trening/arrangement 16/10-14/4 - kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel
Trening/arrangement 16/10-14/4 - mosjonsgrupper/private i Asker		2000	2080
Trening/seriespill 16/10-14/4 - idrettslag i Asker aldersbestemte klasser		1640	1705
Trening/seriespill 16/10-14/4 - idrettslag i Asker seniorlag		1640	1705
Trening/undervisning 15/4-15/10 - ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860
Trening/undervisning 16/10-14/4 - ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		1625	1690

Risenga kunstisbane – trening og idrettsarrangement

Risenga kunstisbane - trening og idrettsarrangement	Enhet	2024	2025
Kamp/arrangement - idrettslag, per time		595	620
Trening i åpningstid - idrettslag, per time		Gratis	Gratis
Utleie til ikke-kommunale skoler/institusjoner, per time		805	840
Utleie til kommersielle aktører/idrettslag utenfor Asker, per time		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel

Aktiv fritid

Aktiv fritid	Enhet	2024	2025
Aktiv på dagtid		345	355
Aktivitetslederkurs		Gratis	Gratis
Bra mat, kurs		345	355
Frisklivstrening, 2 ganger per uke (pakkepris)		345	355
Hverdagsglede, kurs		345	355
Søvn, kurs		345	355
Tilrettelagte aktiviteter psykisk utviklingshemmede		570	590
Tobakksfri		Gratis	Gratis

Innbyggertorg

Innbyggertorg	Enhet	2024	2025
Ikke-kommersielle arrangører: leie små og store rom per time	pr time	Gratis	Gratis
Kommersielle arrangører: leie små rom per time	pr time	220	220
Kommersielle arrangører: leie store rom per time	pr time	645	645

Sætre samfunnshus

Sætre samfunnshus	Enhet	2024	2025
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i tråd med samfunnshusets formål.		Gratis	Gratis
Næringsdrivende: A-sal, per time	pr time	480	500
Næringsdrivende: dusj og garderobe, per time	pr time	135	141
Næringsdrivende: maksimums pris A-sal, per dag	pr dag	2720	2832
Næringsdrivende: maksimums pris for hele huset, per dag	pr dag	3630	3779
Næringsdrivende: møterom A, per time	pr time	135	141
Private aktører: A-sal, per time	pr time	310	323
Private aktører: dusj og garderobe, per time	pr time	95	99
Private aktører: maksimums pris A-sal, per dag	pr dag	2160	2249
Private aktører: maksimums pris for hele huset, per dag	pr dag	2740	2852
Private aktører: møterom A, per time	pr time	95	99

Tofte samfunnshus

Tofte samfunnshus	Enhet	2024	2025
Ikke-kommersielle arrangører: leie per time	pr time	Gratis	Gratis
Kommersielle arrangører: leie per dag	pr dag	1600	1600

Fagertun

Fagertun	Enhet	2024	2025
Helg (fredag ettermiddag til søndag ettermiddag)	pr helg	5200	5400
Kveldsmøte 3 timer for organisasjoner (uten kjøkken)		620	645
Leie ekstra timer (utover døgn/helg) per time	pr time	210	220
Per døgn	pr døgn	3200	3331

Malerhjemmet

Malerhjemmet	Enhet	2024	2025
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i tråd med Malerhjemmets formål.		Gratis	Gratis
Næringsdrivende: hele 1. etasje, per time (min. to timer)	pr time	280	420
Næringsdrivende: maksimum hele huset, per dag	pr dag	2140	3200
Næringsdrivende: nordre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	145	220
Næringsdrivende: sommerutleie, nordre del, per uke	pr uke	4110	4300
Næringsdrivende: sommerutleie hele 1. etasje, per uke	pr uke	12330	12850
Næringsdrivende: sommerutleie søndre del, per uke	pr uke	8220	8500

Næringsdrivende: Stemming, piano, dagspris	pr dag	Gratis	600
Næringsdrivende: søndre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	145	220
Private aktører: hele 1. etasje, per time (min. 2 timer)	pr time	200	260
Private aktører: maksimum hele huset, per dag	pr dag	1480	2000
Private aktører: nordre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	95	140
Private aktører: sommerutleie nordre del, per uke	pr uke	2050	2200
Private aktører: sommerutleie hele 1. etasje, per uke	pr uke	6160	6400
Private aktører: sommerutleie søndre del, per uke	pr uke	4120	4300
Private aktører: Stemming, piano, dagspris	pr dag	Gratis	600
Private aktører: søndre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	95	140

Folkestadhallen

Folkestadhallen	Enhet	2024	2025
Foreninger: hele huset, per time (min. 2 timer)	pr time	250	250
Foreninger: maksimumspris for hele huset, per dag	pr time	2700	2700
Næringsdrivende: hele huset, per time (min. 2 timer)	pr time	450	450
Næringsdrivende: maksimumspris for hele huset, per dag	pr dag	3600	3600

Må ses i sammenheng med sak om skolestruktur.

Tjenestemråde Organisasjon, styring og utvikling

Vielser

Vielser	Enhet	2024	2025
Vielser i rådhuset hvor minst en av partene har folkeregistrert adresse i Asker, innenfor åpningstid	pr vielse	Gratis	Gratis
Vielser utenom kontortid	pr vielse	Gratis	2500
Vielse på rådhuset hvor ingen av partene har folkeregistrert adresse i Asker	pr vielse	Gratis	1000

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
24/02262-34

Vår saksbehandler
Kathrine Bolsø

Dato
12.11.2024

Til: Ordfører

Fra: Kommunedirektør

Tilleggsnotat lagt til 12.11.24 - Høringsinnspill

Vedlagt ligger alle høringsinnspill til kommunedirektørens forslag og tilleggsinnstilling til Handlingsprogrammet 2025-2028.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Innspill til kommunedirektørens forslag og tilleggsinnstillingen innen 8. november 2024

FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123

MiA- museene i Akershus

Norsk forbund for utviklingshemmede

Utdanningsforbundet

Asker kirkeligefellesråd

Privat person O. Lockert

Asker kulturråd

Privat person C. Nyhus

Fotballstiftelsen- Gatelaget

Privat person B.S. Gjersøe

Privat person G. Andersen

Privat person I. Hauknes

Privat person L.K. Krogstad

Privat person R. Fløisand

Borgen vel

Borgen og Vardåsen Områdeforum

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Emilie	
Etternavn Strømøy	
Adresse Skjellestadjordet 25	
Postnr. 1389	Poststed Heggedal
Mobilnr. 41291316	E-postadresse emilie.stromoy@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123
Fra: FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123
Innspillet er også signert av: FAU Vikingjordet og Kistefosdammen barnehage, FAU-representanter for Heggedalsskogen barnehage, SU-representanter ved Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager, Heggedal og Omegn områdeforum og Askerbørskogen vel.
SE VEDLEGG

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene - Fra FAU Idrett og Friluft 123.pdf

Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123

Fra: FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123

Innspillet er også signert av: FAU Vikingjordet og Kistefosdammen barnehage, FAU-representanter for Heggedalsskogen barnehage, SU-representanter ved Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager, Heggedal og Omegn områdeforum og Askerbørskogen vel.

Bilde tatt av Vigdis 7.11.24 - de eldste på Idrett på toppen av Vardåsen

Sammendrag

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned Vikingjordet avdeling idrett, samt Heggedalskogen avdeling Friluft 123 fra og med 1. august 2025. Dette vil få store konsekvenser for barna i Heggedal og omegn. FAU på avdeling Idrett og Friluft 123, samt signerte parter, fraråder det politiske styret i Asker kommune nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Konsekvensen for barnehagekapasitet er at 32 barnehageplasser blir lagt ned i perioden 2024-2025. Sammen med fremskrivningene i Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033, vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Konsekvensen for drift og tilbud, ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123, er at dette blir mer sårbart for Heggedalsbarnehagene. Avdelingene har svært godt arbeidsmiljø og svært lavt sykefravær. Avdelingene er en del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster de øvrige barnehagene ved behov. Løsningen på Asker kommunes ønske om å gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Ved beregning av økonomisk potensial benytter kommunedirektøren stordrift som utgangspunkt for omstilling, men avdeling Idrett og Friluft 123 er ikke enkeltstående enheter, de drives av større barnehageenheter. Videre er lønnsmidler fremsatt som driveren for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdelingene, samtidig som kommunedirektøren har uttalt at det er et mål om at stillinger ikke skal kuttes. Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted. Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Konsekvensen for kompetanse og kvalitet er at de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal blir lagt ned. Disse drives på linje med regjeringens kompetansestrategi "Kompetanse for fremtidens barnehage". Avdelingene har spesialkompetanse innenfor fysisk aktivitet og helse, natur og miljø, og bærekraftig utvikling. Dette er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune. Avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune, og blir omtalt som "Askers beste barnehage". Løsningen på Asker kommune og regjeringens kompetansestrategi, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 som leverer i henhold til dette, disse avdelingene må bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin i verdens viktigste jobb.

Konsekvenser med tanke på barnets beste ved å legge ned avdelingene er at barna får et dårligere tilbud enn det de har nå. Ved å legge ned avdelingene er det ingen klar plan for hvor barna skal overføres til. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små

barns liv. Barna og foreldre ved avdeling Idrett og Friluft 123 ønsker ikke en nedleggelse av disse barnehageavdelingene. Vi vurderer derfor at det ikke er forsvarlig og ikke til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned med konsekvens at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Det er dermed ikke til barnas beste at avdeling Idrett og Friluft 123 legges ned.

Konsekvensen for stedsutvikling av Heggedal og omegn er at området blir mindre attraktivt, og det vil begrense den planlagte utbyggingen, da tilstrekkelig kapasitet i skoler og barnehager er en forutsetning for utbygging. Næringen i Heggedal vil også bli påvirket, da aktivitet trekkes ut av Heggedal. Et levende sentrum i Heggedal avhenger av at folk og spesielt barnefamilier flytter til området. Å legge ned barnehageavdelinger vil motvirke stedsutvikling av de prioriterte vekstområdene Heggedal og Dikemark. Dette vil i tillegg motvirke Asker kommunes strategi om økt befolkningsvekst for å øke skatteinntekter. Løsningen på tapte inntekter til Asker kommune med å øke befolkningsvekst går ikke når barnehageavdelinger legges ned.

Vi stiller oss kritisk til om kommunedirektøren har oppfylt kravet om vurdering, da det fremkommer udokumenterte og ubegrunnede påstander gjennom hele innstillingen. Mye er også basert på overbevisninger om effektivisering, som vi mener ikke bør brukes som en objektiv sannhet. Vurderingene det henvises til oppleves som syensing, og er ikke begrunnet, utredet eller gjort rede for med økonomiske modeller.

Påstander om at barna blir ivaretatt fremkommer flere steder, uten at det virker å være planlagt hvordan. De motstridende beregningene og påstandene i dokumentet svekker også tilliten til slike ubegrunnede påstander.

Prioriteringer for omstillingen i Asker kommune sier spesifikt at lovpålagte tjenester skal prioriteres. Ved en helhetlig gjennomgang av budsjettet og forslag til kutt, kommer det tydelig frem at kommunedirektøren foreslår kutt i oppvekstposter med lovpålagt tilbud (ref. barnehager). Samtidig er det satt av betydelige midler til tilbud som ikke er lovpålagt, og der ytterligere kutt vil gi nødvendige midler til barnehagene og sørge for videre drift. Gitt uttalelsene fra Asker kommunes politikere, om å "snu hver stein" for å unngå nedleggelse i oppvekstsektoren, oppfordrer vi politikerne til å revurdere prioriteringene i budsjettet på overordnet nivå. Vi påpeker i dette høringsinnspillet omfordelinger i budsjettet som bedre ivaretar lovpålagte tjenester og barnas beste, og som bør gjennomføres for ikke å kutte ytterligere i oppvekstsektoren.

Kommunedirektørens argument er basert på feil grunnlag, og faller dermed bort. Vi står igjen med behov for å ivareta barnets beste, nå må våre folkevalgte politikere sørge for denne grunnleggende rettigheten.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
Innledning	6
Drift og tilbud	6
Fakta om avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage.....	6
Fakta om avdeling Friluft 123 på Heggedalskogen barnehage.....	7
Påstått sårbarhet ved avdeling Idrett og Friluft 123 er feil.....	8
Konklusjon angående drift og tilbud.....	8
Økonomisk potensial	9
UNICEFs kommuneanalyse.....	9
Vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.....	10
Lønnskostnader som driver for økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123.....	10
Avdeling Idrett: Selvmotsigelse i uttalelse om vedlikeholdskostnader.....	12
Avdeling Friluft 123: Manglende kostnader ved riving.....	13
Manglende kostnader ved nedleggelse av avdelingene.....	13
Mangel på troverdige økonomiske analyser.....	13
Fravær av helhetlige samfunnsøkonomiske analyser og flytting av ansvar og byrde.....	14
Konklusjon angående økonomisk potensial.....	14
Kapasitet	15
Tap av 32 barnehageplasser i Heggedal i perioden 2024-2025.....	15
Ny barnehage i Heggedal skjøvet ut i tid.....	15
Ingen klare svar på hvor barna skal flyttes til.....	15
Er de påståtte ledige arealene i sonen på Sydskogen eller Slemmestad?.....	16
Absurditet ved å flytte barn fra Heggedalskogen til Heggedalskogen.....	16
Forskjellige prinsipper for vurdering av kapasitet i områdene i Asker.....	17
Konklusjon angående kapasitet.....	18
Kompetanse og kvalitet	18
Avdeling Idrett - Askers beste barnehage iht. foreldreundersøkelsen.....	18
Avdeling Idrett - pedagogisk tilnærming.....	19
Regjeringen: Kompetanse for fremtidens barnehage.....	20
Konklusjon angående kompetanse og kvalitet.....	21
Vurdering av barnets beste	21
Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste.....	22
Barna på Idretts syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse.....	22
Barna på Friluft 123s syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse.....	24
Barnehagens innhold.....	25
Konklusjon knyttet til vurdering av barnets beste.....	25
Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn	26
Boligutvikling i Heggedal med svekket barnehagekapasitet.....	26

Boligutvikling på Dikemark med svekket barnehagekapasitet.....	27
Boligpriser og attraktivitet.....	27
Sentrumsutvikling Heggedal.....	27
Trygge og aktive lokalsamfunn.....	27
Konklusjon angående stedsutvikling.....	28
Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24).....	28
Nedprioritering av Askerbarnehagen gjør denne til en lite attraktiv arbeidsgiver.....	29
Informasjon og medvirkningsprosesser.....	29
Saksgang.....	30
Konklusjon angående informasjon og medvirkning.....	31
Kommentar til Kommunedirektørens vurderinger.....	31
Kommentarer til Kommunedirektørens forslag til budsjett.....	31
Alternativer til kutt i barnehager.....	32
Rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania.....	33
Redusert tilskudd over minimumssatsen til VTA-bedrifter.....	34
Besparelse ved nedleggelse av innbyggertorg.....	34
Redusere i tilskudd til kirken.....	35
Redusere budsjett til nytt inventar i kulturhuset og kulturlokaler.....	35
Redusere budsjett til ny utfartsparkering på Dikemark.....	35
Redusere næringsbudsjettet.....	36

Innledning

Det er mange som har en svært viktig rolle i små barns liv. Det kan være besteforeldre, tante og onkler, foreldre, naboer og ikke minst foreldre og foresatte selv. De som derimot tilbringer mest tid sammen med barn, er de ansatte i barnehagen. Ved utgangen av 2023 hadde 261 829 barn, av totalt 266 900 barn, heltidsplass i barnehager i Norge. Det vil si at de hadde en avtalt oppholdstid som tilsvarer 41 timer eller mer per uke. De kommunalt eide Asker barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har derfor en svært viktig rolle i barns liv i dag, men vil også ha en viktig rolle i fremtidige barns liv.

Barnehageeieren, i dette tilfellet Asker kommune, har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. [barnehageloven](#) § 7 første ledd. Barnehageeieren har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet.

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 med argument om at "Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart." Videre vurderer kommunedirektøren at "(...) det er forsvarlig og til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage".

I denne anbefalingen ligger mange feil. I det videre fremlegges det at hverken driften eller tilbudet er sårbart ved disse avdelingene, og at det ikke bare er til barnets beste, men Asker kommunes beste, at disse barnehageavdelingene bevares. Hvis kommunedirektørens påstander var korrekt, hvorfor engasjerer en foreslått nedleggelse, barn, foreldre, ansatte, Utdanningsforbundet, barnehageledere, vel og områdeforum? Det ønskes bevist nedenfor.

Drift og tilbud

Selv om barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har egne organisasjonsnummere, er dette ikke selvstendige barnehager. De er storbarnsavdelinger, knyttet til hhv. Vikingjordet barnehage og Heggedalsskogen barnehage. Disse avdelingene er dermed del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster hverandre ved behov. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 driftes med særdeles god kvalitet og spesialkompetanse, og tilbudet er ikke sårbart.

Fakta om avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage

Under "fakta om barnehagen" på side 53 i tilleggsinnstillingen står det at: *Vikingjordet idrettsbarnehage er en én-avdeling-barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 12 barn og 2 ansatte i barnehagen.*

Vi ønsker å presisere at Idrett ikke er en selvstendig barnehage, men en avdeling på Vikingjordet barnehage. Det er riktig at avdelingen er for barn i alderen 3 til 6 år, og den defineres som en storbarnsavdeling. Det er også riktig at det er 12 barn på avdelingen, og at fire

av disse skal begynne på skolen høsten 2025. Ved nedleggelse av avdeling Idrett vil 8 barn måtte flyttes til andre barnehager.

Informasjon om avdeling Idrett kan leses på barnehagefakta.no samt på Asker kommunes egne [hjemmesider](#). På Asker kommunes hjemmesider står det:

Avdeling Idrett på Vikingjordet

Idrett holder til i Gjellum Grendehus og i "parken" vis a vis grendehuset. Avdelingen ønsker å gi barna positive opplevelser innen ulike idrettsaktiviteter. De positive opplevelsene måles ikke i resultater, men i barnas mestring, og ikke minst gleden de opplever ved å bevege seg.

- *På idrett læres barna opp til å ta sjanser.*
- *Barna blir satt på utfordringer som gir dem en følelse av mestring og mening.*
- *Kulturen er preget av at "alt er mulig"!*

Balansetrening, hinderløype, friidrett og ballspill vil være en rød tråd gjennom hele året. Vi har gode forhold for sykling og frilek, og vi tilbyr også malingsaktiviteter, dukke- og billek, brettspill, sangleiker og lesing. Vi jobber med språkstimulering og får matematikken inn i hverdagen. I vinterhalvåret leker vi i snøen, vi aker, går på ski i nypreparerte løyper på jordene, og skøyter på den islagte grusbanen.

Med to hunder i huset legges det vekt på hvordan forholde seg sammen med hundene og hunder generelt.

Vi jobber mye med samholdet i gruppa og hvordan vi skal oppføre oss mot hverandre. Barnet skal lære å respektere seg selv og andre.

Vi gir barna positive erfaringer i skog og mark slik at de blir glad i og tar vare på naturen. Vi bruker nær- og fjernmiljø for friluftsliv, vi lager mat på bål, ser på endringene i naturen og bruker ulike typer verktøy. Vi kommer raskt til målet ved bruk av minibussen til barnehagen, som vi disponerer hver onsdag gjennom hele året.

På Idrett drar vi på toppturer, barna velger ut flere topper sammen med de voksne som bestiges på vårparten. Vi har flere overnattinger med barna, hvor og når bestemmes sammen med barna og foreldrene.

Mer om kompetansen og kvaliteten som de ansatte, Ellen og Vigdis, tilbyr barna på Idrett fremkommer av kapitlet "Kompetanse og kvalitet" samt i kapittel "Vurdering av barnets beste".

Fakta om avdeling Friluft 123 på Heggedalskogen barnehage

Under "fakta om barnehagen" på side 54 i tilleggsinnstillingen står det at: *Heggedalskogen friluftsbarnhage er en én-avdelings barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 13 barn og to ansatte i barnehagen.*

Vi ønsker å presisere at Friluft 123 ikke er en selvstendig barnehage, men en avdeling på Heggedalsskogen barnehage. Det er riktig at avdelingen er for barn i alderen 3 til 6 år, og den defineres som en storbarnsavdeling. Det er også riktig at det er 13 barn på avdelingen, og at 8 av disse skal begynne på skolen høsten 2025. Ved nedleggelse av avdeling Friluft 123 vil 5 barn måtte flyttes til andre barnehager.

Informasjon av avdeling Friluft 123 kan leses på barnehagefakta.no og på [Asker kommunes hjemmesider](http://Asker.kommunes.hjemmesider). Her står det at avdeling Friluft 123 er friluftsavdeling for barn i alderen 3 - 6 år, og er en avdeling i barnehagen Heggedalsskogen barnehage.

Påstått sårbarhet ved avdeling Idrett og Friluft 123 er feil

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart.*

Samtidig, i møtet for utvalget i oppvekst den 29.10.2024 beskriver kommuneadministrasjonen v./ Kommunalsjef Barnehage, Bodil Moe, en annen virkelighet:

Det er lavt sykefravær i de to barnehagene [...] med holdninger til det å møte på jobb og det gode arbeidsmiljøet som er det. For det er godt. Og det er det ingen tvil om. Det er mye å hente og lære av de små enhetene som er der. Vi setter inn vikar når det er fravær, men det gjøres en helhetsvurdering i den enkelte barnehage hver dag for å se på om man kan samarbeide i barnehagens åpningstid, sånn at avdelingene isolert sett setter ikke vikarer inn på en avdeling hvis det er 4 barn borte i den andre. Da må vi tenke stordrift. Dette er også muligheten vi har i disse sonene våre, som Friluft 123 og Idrett er en del av, det er større enheter og større miljø, og det er muligheter for å samarbeide på tvers av barnehagene i denne sonen ved behov.

I dette motbeviser Bodil Moe Kommunedirektørens påstand om at avdeling Idrett og Friluft 123 er sårbare. Det er faktisk det motsatte. Avdeling Idrett og Friluft 123 er med å styrke driften og tilbudet til hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehage. Denne høsten har f.eks. avdeling Idrett tatt imot småsøsken fra "hovedhuset" på Vikingjordet barnehage, da det var stort sykefravær på de ansatte på hovedhuset. Det er også planlagt at småsøsken fra småbarnsavdelingen skal være på Idrett den 6. desember i forbindelse med ferieavvikling.

Konklusjon angående drift og tilbud

Selv om barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har egne organisasjonsnummere, er dette ikke selvstendige barnehager. De er storbarnsavdelinger, knyttet til hhv. Vikingjordet barnehage og Heggedalsskogen barnehage. Disse avdelingene er dermed del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster hverandre ved behov. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 driftes med særdeles god kvalitet og spesialkompetanse, og tilbudet er ikke sårbart.

Økonomisk potensial

I det følgende presenteres overordnet de økonomiske forutsetningene for barnehager i Asker kommune, samt innspill på det økonomiske potensialet ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, som er fremlagt av kommunedirektøren i tilleggsinnstillingen. Vi påpeker også mangler ved kostnadsvurderingen og fravær av troverdige økonomiske analyser i kommunedirektørens vurdering.

UNICEFs kommuneanalyse

Kort om UNICEFs kommuneanalyse hentet fra unicef.no:

ASKER

BARNEHAGE

Brutto driftsutgifter per barn 1-5 år **215.099 kr**
▼ **-16%** Fra landsgjennomsnitt: 256.814,8 kr

Brutto investeringsutgifter per barn 1-5 år **6.649 kr**
▼ **-40%** Fra landsgjennomsnitt: 11.164,1 kr

Andel barn 1-5 år med barnehageplass **94%**
▲ **1%** Fra landsgjennomsnitt: 92,8%

Lek og oppholdsareal per barn i barnehage **5 m2**
▼ **-37%** Fra landsgjennomsnitt: 7,6 m2

Andel ansatte med pedagogisk utdanning **39%**
▼ **-9%** Fra landsgjennomsnitt: 42,6%

I Kommuneanalysen kartlegger og rangerer UNICEF Norge hvor mye kommunene bruker på tjenester til barn og unge i sin kommune, og hvor god kvaliteten er på de tjenestene som ytes. UNICEF Norges intensjon er at Kommuneanalysen kan være et utgangspunkt for debatt om prioritering av barn og unge på kommunenivå i Norge, og et grunnlag for videre analyse og innsats for å styrke barns rettigheter. Datagrunnlaget for Kommuneanalysen baserer seg utelukkende på tall kommunene selv rapporterer til Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennom Kommune-Stat-Rapportering (KOSTRA).

Kommuneanalysen for Asker kommune viser følgende:

For barnehager har Asker kommune brutto driftsutgifter som er 16 % mindre enn landsgjennomsnittet, og brutto investeringsutgifter som er 40 % mindre enn landsgjennomsnittet.

At det i tilleggsinnstillingen anbefales ytterligere reduksjon av driftsutgifter og investeringsutgifter for barnehage er vanskelig for foreldregruppen i Heggedal å forstå, når Asker kommune ifølge kommunedirektøren har skatteinntekter over landsgjennomsnittet og omtales som en skattesterk kommune.

Lek og oppholdsareal per barn i barnehage er på 5 m2, som er 37 % mindre areal per barn enn for landsgjennomsnittet.

At det i tilleggsinnstillingen anbefales å legge ned to barnehageavdelinger for å flytte barna til andre barnehager er igjen vanskelig å forstå når

Askerbarnehagebarn har 37 % mindre areal enn landsgjennomsnittet samtidig som Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet. Konsekvensen av tiltaket medfører enda mindre areal per barn i Asker kommune.

Vi foreldre betaler skatt til Asker kommune og forventer at Asker kommune tilbyr lovpålagte tjenester i form av bl.a. barnehage. Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123

Under "Økonomisk potensial" på side 49 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Kommunedirektøren legger til grunn at større enheter er mer effektive og gir mulighet for stordriftsfordeler blant annet med tanke på samarbeid og bemanning, samt et større og mer robust fagmiljø, noe som gir større mulighet for å tilby god kvalitet i tjenestetilbudet.

Det er bevist under kapittel "Drift og tilbud" at avdeling Idrett og Friluft 123 er en del av større enheter. Kommunedirektørens argument er basert på feil grunnlag, og faller dermed bort. Dette er også en politisk påstand som ikke tar hensyn til hva som er målet med barnehagene - nettopp gode oppvekstvilkår for barna.

Se nærmere om den økonomiske beregningen for lønnskostnader og vedlikeholdskostnader, samt kommentar om manglende kostnader i grunnlaget for "økonomisk potensial" i delkapitlene under.

Lønnskostnader som driver for økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123

Under "økonomisk beregning" på side 53 og 55 i tilleggsinnstillingen fremkommer Kommunedirektørens beregnede kostnadsbesparelser ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Tabellene under er hentet herfra.

	Vikingjordet idrettsbarnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	160 000
Tildeling driftsmidler	60 000
FDVU-kostnader	-
Sum	460 000

	Heggedalskogen friluftsbarnhage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	140 000
Tildeling driftsmidler	80 000
FDVU-kostnader	30 000
Sum	490 000

Kostnadsbesparelsene som kommunen legger frem lener seg i stor grad på innsparinger i lønnsutgifter. Det er ved begge avdelinger kutt i lønn til lederressurs, samt kutt i lønnsmidler til avdelingen. Samtidig, når Kommunedirektøren den 20. august orienterte formannskapet om omstillingsbehovet i Asker kommune [uttalte Kommunedirektøren følgende](#):

*- Vi legger stor vekt på tillitsvalgtes og verneombudets medvirkning og involvering i prosessen. Jeg vil også understreke at det er et mål gjennom omstillingene fra 2025 og framover at **ansatte ikke mister jobben i Asker kommune**. Ansatte som blir berørt av omstillingen i sin virksomhet skal så langt det er mulig få tilbud om annet arbeid i kommunen. Dette må utredes grundig og drøftes med de tillitsvalgte dersom det blir aktuelt.*

På tross av dette målet om at stillinger ikke skal kuttes, så er lønnskostnader driver for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Hvordan mener kommunen at disse to påstandene er gyldige, når de er i direkte konflikt.

I tillegg, lederressurs for både avdeling Idrett og avdeling Friluft 123 ivaretar også de andre barnehageavdelingene i hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager. Dermed får vi ikke estimerte kutt i lønnsmidler til disse stillingene til å stemme.

Kutt i lønnsmidler går i mot målet om at stillinger ikke skal kuttes. Vi ba derfor om innsyn i den økonomiske beregningen for avdeling Idrett. Innsynssakene er registrert med ([saksnummeret 24/14080](#) og [saksnummer 24/15802](#)). Her fremkommer følgende:

Du ber om en oversikt over de faktiske lønnskostnadene spesifikt for ledelse og assistenter i idrettsavdelingen. Dette for å se hvilke kostnader som faktisk vil bli fjernet.

Når det gjelder lønnskostnader så har vi ikke basert oss på regnskapstall, men på tildelingsmodellen til barnehagene. Der tildes det faste summer til ledere basert på lønnstabellen i kommunen. Barnehagene disponerer midlene som ligger innenfor deres rammer nettopp fordi lønn varierer litt fra barnehage til barnehage, og fra år til år med tanke på sammensetning av personale. Lønn til pedagoger og assistenter/fagarbeidere blir oppdatert hvert år slik at man skal få finansiert gjennomsnittlig lønn på tvers av barnehagene.

Når det gjelder lederressurs foreslås det at man kan spare 240 000 kr. som er det enheten blir tildelt i midler for en 25 % lederressurs. Barnehagen får også tildelt lønnsmidler til pedagogen

som jobber der. Den er ikke foreslått kuttet, fordi barna fremdeles skal få et barnehagetilbud et annet sted.

Til informasjon, er dette ikke innsparing spesifikt for Vikingjordet, men for hele kommunen.

Hvorfor er disse kostnadene tatt med når det ikke er realistisk at disse kostnadene vil bli kuttet ved en nedleggelse? De ansatte må fortsette å jobbe i andre barnehager da det er presset barnehagekapasitet i området. Dette svekker kommunens argumenter rundt nedleggelse ytterligere. Hvilken versjon er sann?

Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted. Effektivisering som begrunnelse for nedleggelse av barnehagene strider imot prinsippet om barnas beste.

Avdeling Idrett: Selvmotsigelse i uttalelse om vedlikeholdskostnader

Under "økonomisk beregning" på side 53 og 54 i tilleggsinnstillingen står det:

*Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 460 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Dersom barnehagen ikke legges ned, **vil det i tillegg påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene. FDVU-kostnader er kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg. For Vikingjordet idrettsbarnehage er det ikke beregnet noen innsparing på FDVU-kostnader, ettersom barnehagene ligger i bygg som benyttes av andre og **nedleggelse vil ikke utgjøre noen reell innsparing** for kommunen.***

Kommunedirektøren legger her frem en påstand om at videre drift av barnehageavdelingen innebærer at det i tillegg vil "påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene". Samtidig er kostnader ikke lagt frem, og ifølge kommunen heller ikke beregnet. Kommunedirektøren skriver selv at det ikke vil bli innsparing av noen FDVU- kostnader ved nedleggelse ettersom bygget fremdeles skal eies og driftes av Asker kommune.

Det er uforståelig at kommunedirektøren kommer med påstander som motsies i samme avsnitt i innstillingen. Det er dermed ikke mulig å ta noen beslutning på bakgrunn av denne informasjonen, og oppleves kun misvisende for de som skal ta stilling til innsparingsmuligheter i kommunen.

Under "tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder" på side 54 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Barnehagen ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes. Siden barnehage er en del av et større bygg som benyttes av andre, vil det ikke være aktuelt å selge bygget.

I påstanden om at lekeapparater må fjernes ved nedleggelse legges det ikke frem kostnader på å utføre dette. Hvilke lekeapparater er det som anses som nødvendig å fjerne og hva blir kostnaden av dette? Er det i dag kontroll av at disse ikke benyttes på kveldstid av andre brukere av bygget? Dette er ikke oppført i Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett.

Avdeling Friluft 123: Manglende kostnader ved riving

Under "tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder" på side 55 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Hvis barnehagen legges ned, må bygget rives.

Hva er kostnadene av denne rivningen? Dette er ikke oppført i Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Friluft 123.

Manglende kostnader ved nedleggelse av avdelingene

I Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 mangler kostnader knyttet til nedleggelse. Det er kun påståtte driftsutgifter som er fremvist i tilleggsinnstillingen. Kun utgifter som taler for innsparing er redegjort for, mens kostnader knyttet til forslaget om nedleggelse, og av å flytte barn inn i en annen barnehage, ikke er utarbeidet. Dette underlaget krever ytterligere økonomiske beregninger for å ha noen reell verdi inn i beslutningsprosessen i kommunen.

For å kunne gjøre en vurdering av innsparing må vi ha et budsjett med kostnader relatert til de forskjellige scenarioene - med og uten nedleggelser. Disse må inneholde både kostnader i dagens ordning og kostnader av hva en eventuell endring vil medføre. Regnestykket slik det står nå er derfor ikke mulig å vurdere. Vi vet ikke hva en nedleggelse og flytting vil koste. Gitt manglende utredninger og feilaktig grunnlag for kommunedirektørens vurderinger frykter vi at dette kan ende med å koste kommunen mer enn postene koster i dag. Det er helt uakseptabelt.

Mangel på troverdige økonomiske analyser

Forslaget til kutt er ikke forankret i troverdige økonomiske analyser, og ser ikke på kommunen som helhet. Forslaget strider imot Asker sin visjon: *Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.*

Prinsippene kommunen legger frem for omstilling, blant annet "Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt" oppleves ikke som opprettholdt da barnehager og skoler er helt essensielle forhold, der gode forhold sikrer en god barndom og motvirker store samfunnsutfordringer som sosiale utfordringer, psykisk helse, utenforskap, og fører til dyre kostnader for bla.a. helse og omsorgsektoren på lengre sikt.

Fravær av helhetlige samfunnsøkonomiske analyser og flytting av ansvar og byrde
Under "Risiko, konsekvenser og forsvarlighet" på side 49 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Å bytte fra en barnehage til en annen er en overgang og kan oppleves ulikt. Barnehagene vil arbeide for å gi god støtte til barn og familier og sikre en trygg og god tilvenning i den nye barnehagen. Barnehagene vil sørge for en trygg og god overgang for alle barna. Noen vil oppleve å få lengre reisevei til barnehagen ved nedleggelse. Det kan oppleves som en ekstra belastning for noen.

Det blir poengtert at noen kan oppleve lengre reisevei som en belastning. Dette er ikke bare noe noen vil oppleve, men en faktisk belastning for lokalmiljøet og den enkelte.

Det er ikke utført samfunnsøkonomiske analyser der faktiske kostnader for samfunnet av foreslått politikk fremkommer. Budsjettet og innstillingen viser ikke engang direkte kostnader av riving/bygging pga nedleggelsene.

En endring i tilbudet, eksempelvis ved lengre vei til barnehage og/eller skole, vil koste resten av samfunnet på mange områder fordi man lempet en synlig utgift i kommunen over til en usynlig kostnad for innbyggerne - en eksternalitet. Dette viser seg i form av økt tid brukt på å levere barn i bhg, som igjen gir tapte arbeidstimer for foreldre, mer bilkjøring, mer forurensning og klimagassutslipp, kø som forsinker annen transport og nyttekjøretøy, veislitasje øker og tiltak for veisikkerhet må utføres.

Det viser seg også i psykososialt miljø for barna som svekkes dersom gode miljøer fjernes og ved å påføre barna en stressende situasjon. Barn blir mindre sett i en kommune som higer etter stordriftsfordeler - ikke målt i barnas ve og vel, men i kroner og øre.

Helsemessige belastninger av at barna går i en stor barnehage hvor areal per barn er skrenket inn må beregnes inn. Dette innebærer høyere sykefravær, mer smitte og at flere foresatte må være hjemme fra jobb.

Næringsliv og lokalsamfunn: Nedleggelse av barnehagene fører til at Heggedal og Asker blir mindre attraktivt som boligområde og går ut over innflyttingen til området og kommunen. Dette fører også til tap av potensielle inntekter til lokale virksomheter, skattegrunnlag og lokalmiljø. Dette poengteres også under kapittel "Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn".

Konklusjon angående økonomisk potensial

Stordrift brukes som utgangspunkt for omstilling, men avdeling Idrett og Friluft 123 er allerede avdelinger som drives av større barnehageenheter. Videre er lønnsmidler fremsatt som driveren for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdelingene, samtidig som kommunedirektøren har uttalt at det er et mål om at stillinger ikke kuttes. I tillegg, lederressurs for både avdeling Idrett og avdeling Friluft 123 ivaretar også de andre barnehageavdelingene i

hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager. Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted.

Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Kapasitet

Barnehagekapasiteten i Heggedal er presset. Dette fremkommer også i tilleggsinnstillingen, hvor det på side 47 står: *Det er presset kapasitet i Asker nord (Landøya og Torstad) og i Heggedal.*

Tap av 32 barnehageplasser i Heggedal i perioden 2024-2025

En nedleggelse av avdelingene Idrett og Friluft 123 vil medføre tap av inntil 26 barnehageplasser i Heggedal. Dette kommer på toppen av at avdeling Friluft, ved Vikingjordet barnehage, ble omgjort til en inneavdeling, Tor, i år. Dette medførte tap av 6 barnehageplasser. Totalt sett medfører dette et tap av inntil 32 barnehageplasser i Heggedal i løpet av 2024 og 2025. Med en allerede presset kapasitet er det ikke et klokt valg å legge ned barnehageavdelinger.

Ny barnehage i Heggedal skjøvet ut i tid

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030.* Denne var ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) (publisert i september) planlagt ferdigstilt i 2028, men er nå skjøvet ut i tid til 2030. I [Handlingsprogram 2025- 2028](#) står det på side 97: *Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet.*

Med tap av 32 barnehageplasser og ny barnehage skjøvet ut i tid legges det ikke opp til å styrke barnehagekapasiteten i Heggedal, kun svekke den. Sammen med fremskrivningene i [Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033](#), vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Ingen klare svar på hvor barna skal flyttes til

På side 12 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

Det fremkommer dermed ikke hvilke barnehager barna er tenkt flyttet til. Det står ikke i klartekst hvilke barnehager som ut ifra kommunedirektørens vurdering har plass til å ta i mot barna fra storebarnsavdelingene Idrett og Friluft 123, samtidig som at de skal ha plass til å ta imot nye småbarn fra høsten 2025. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små barns liv, og er ikke noe vi eller barna ønsker. Dette poengteres også under kapittel "Vurdering av barnets beste".

Er de påståtte ledige arealene i sonen på Sydskogen eller Slemmestad?

Spørsmål knyttet til barnehagekapasitet i Heggedal ble også stilt av leder for utvalg for oppvekst, Elisabeth Holter-Schøyen i utvalgsmøtet 29.10.2024:

To av barnehagene ligger i Heggedal, og der forskyver man en ny barnehage 2 år frem i tid, det bygges nye boliger bl.a. Heggedal hage med 118 boliger, er det fremdeles sånn at dette ikke går ut over kapasiteten?

Kommuneadministrasjonens svar v/ Kommunalsjef Barnehage, Bodil Moe, var som følger:

Det er gjort en vurdering av kapasiteten av området, som viser at det er kapasitet i noen av de eksisterende barnehagene som er der i dag, ledig areal i den samme geografiske sonen, som kan brukes til å opprette barnehageplasser. Så det berører ikke den totale kapasiteten i området.

Selv ikke på spørsmål fra leder for utvalg for oppvekst gir kommuneadministrasjonen tydelige svar på kapasitetsvurderinger knyttet til hvor barna skal flyttes til. Det henvises til at det er ledig areal i den samme geografiske sonen. Hvilke barnehager som inngår i den nevnte sonen, og hva slags areal det er snakk om, er ikke tydeliggjort.

Det fremkommer bl.a. på side 53 i tilleggsinnstillingen at Vikingjordet (med avdeling Idrett) og Heggedalsskogen (med avdeling Friluft 123) tilhører Heggedal- og Slemmestadsonen barnehager sammen med barnehagene Kistefossdammen, Sydskogen og Slemmestad barnehager. Ut ifra kommunens egne påpekelse av at det er kapasitetsutfordringer for barnehager i Heggedal er det nærliggende å trekke konklusjoner om at barna i Heggedal skal tilbys plass på Sydskogen eller Slemmestad barnehager. Dette er ikke en akseptabel løsning for barna i Heggedal.

Absurditet ved å flytte barn fra Heggedalsskogen til Heggedalsskogen

Vi har sendt innsynsbegjæringer til kommunen ([saksnummeret 24/14080](#) og [saksnummer 24/15802](#)) for å få avklart flere forhold knyttet til nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Den 5. november svarte kommunen på spørsmålet "hvilke barnehager er barna tenkt å overføres til?" som følger:

Det er ledig leke- og oppholdsareal i barnehager i samme sone, for eksempel i Heggedalsskogen. En flytting av barna vil dermed ikke medføre utgifter.

Ifølge barnehagefakta.no skal det i henhold til veiledende norm være i gjennomsnitt 5,3 kvadratmeter oppholdsareal for små barn under tre år, mens store barn skal ha 4,0 kvadratmeter. Vi ønsker også å påpeke at ifølge [kommuneanalysen](#) er landsgjennomsnittet per barn i barnehage 7,6 kvadratmeter. På Heggedalskogen barnehage er det ifølge samme kilde totalt 256 kvadratmeter leke- og oppholdsareal og 44 barn, som i gjennomsnitt tilsvarer 5,8 kvadratmeter per barn.

Det må kunne påpekes at det er noe absurd at en nedleggelse av Heggedalskogen barnehage avdeling Friluft 123 foreslås løses med at barna skal flyttes til Heggedalskogen barnehage. Gitt at dette er tilfelle så opplyses det herved om at avdeling Friluft 123 er i et eget hus og har egne arealer (se bl.a. barnehagefakta.no). Hvis disse arealene ikke lenger kan benyttes som barnehage, hvordan vil da kapasitet- og arealvurderingen til Heggedalskogen barnehage se ut? Er det plass til å flytte avdeling Friluft 123 fra sine arealer inn i hovedhusets arealer?

I tillegg ønsker vi å presisere at Kommunedirektøren i samme innstilling på side 47 foreslår at Heggedalskogen barnehage legges ned, (...) *da det her er barnehager med så dårlig tilstand at de må erstattes. Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030 (fra 45 til 100 plasser).* Er det da forsvarlig at areal per barn, for denne barnehagen, skal reduseres ytterligere ved at barna overføres hit? Dette er ikke en akseptabel løsning for barna i Heggedal.

Forskjellige prinsipper for vurdering av kapasitet i områdene i Asker

På side 47 i tilleggssinnstillingen står det: *I områdene rundt Asker sentrum er det imidlertid kapasitet, og to nye barnehager står her ferdig neste år (Søndre Borgen og Føyka). Ny barnehage på Høn fra 2032 vil også bidra til økt kapasitet i dette området.*

Her står det at selv om det allerede er kapasitet i Asker sentrum, bygges det nye barnehager. Det er her allerede kapasitet, i motsetning til Heggedal som har presset kapasitet. Kapasiteten i Asker sentrum skal allikevel økes med ny barnehage på Høn. Her kan umulig samme prinsipper ligge bak vurdering av kapasitet og behov i lokalsamfunnet.

På samme side (47) i tilleggssinnstillingen står det at barnehagekapasiteten i Heggedal er presset. Allikevel er barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal foreslått nedlagt i 2025, samtidig som prosjektet for utvidelse av barnehagekapasitet i Heggedal er utsatt ytterligere 2 år, med ferdigstilling i 2030. Her er det minst 5 år hvor behovet for barnehagekapasitet ikke dekkes av eksisterende plasser, og hvor man heller ikke får tilført nye barnehageplasser. Derav faller vurderingen til kommunedirektøren om nedleggelse på sin egen urimelighet. En kan ikke bruke falske virkeligheter for å forsvare forslag om nedleggelse. Tilbudene som potensielt gjør forslagene minimalt forsvarlige, er vedtatt fjernet i samme budsjettforslag.

Konklusjon angående kapasitet

Konsekvensen for barnehagekapasitet er at 32 barnehageplasser blir lagt ned i perioden 2024-2025. Sammen med fremskrivningene i Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033, vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Det er også sterk befolkningsvekst i området og det vil bli behov for flere barnehageplasser, men ny barnehage i Heggedal forskyves frem i tid. Kommunen påstår at det er tilstrekkelig areal i barnehagene i sonen. Dette betviles da det i Handlingsprogram 2025 - 2028 står: Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet.

Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Kompetanse og kvalitet

Med nedleggelse av avdeling Friluft på Vikingjordet barnehage i år, og ev. nedleggelse av avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage og Friluft 123 på Heggedalsskogen barnehage fra 2025 vil dette medføre nedleggelse av de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal.

Idrett og Friluft 123 er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og gjør det attraktivt å bosette seg med småbarn i Heggedal. Dette vises bl.a. i omfang av signaturer på dette innspillet samt i signaturer i [underskriftskampanje](#) for bevaring av avdeling Idrett og Friluft 123.

Avdeling Idrett - Askers beste barnehage iht. foreldreundersøkelsen

Avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune, og avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune.

Ifølge [Røyken og Hurum avis](#) hadde avdeling Idrett i 2023, for tredje året på rad, fått best score på foreldreundersøkelsen, og ble omtalt av avisen som Askers beste barnehage. I denne artikkelen står følgende:

Virksomhetsleder for Slemmestad og Heggedal barnehager Merete Bjertnes er strålende fornøyd med resultatet i den kommunale barnehagen.

– Det er veldig imponerende! Og en tydelig anerkjennelse av de ansattes innsats, kompetanse og engasjement. Vi er spesielt fornøyd med toppscore på «Barnets trivsel og utvikling», «Informasjon til foreldre», «Tilvenning i barnehage» og «Forberedelse til skolestart», sier hun.

Bjertnes forteller at de ansatte jobber systematisk og godt med foreldremedvirkning, samt med barnas medvirkning.

– Foreldre og barn blir anerkjent, lyttet til og får påvirke. De har en særlig god og tett dialog med foreldrene – hver dag. Lokalene er store og gode, og nærmiljøet er meget godt tilrettelagt for mange gode og varierte uteaktiviteter, fortsetter lederen og legger til:

– Barna får spille fotball, håndball og bandy. De tilbys ulike «friidrettsgrener», og de får syklet, akt i bakker, gått på ski og klatret på topper. Idrettsprofilen er med andre ord tydelig, innarbeidet og godt kommunisert.

Hun fortsetter å skryte av de ansattes profesjonalitet, og spesielt skryter hun av at de er svært opptatt av å skaffe seg ny kunnskap om faget.

– De jobber blant annet meget godt og grundig med å lære barn livsmestring og sosial kompetanse. Barna får øve seg på å bli robuste og gode til å utvikle positive vennereelasjoner. Det er altså et langsiktig og målrettet arbeid av et særdeles godt team som ligger til grunn for dette imponerende resultatet nok en gang, forteller Bjertnes.

For å opprettholde den gode trenden forteller Bjertnes at de skal fortsette å ha en tett og god dialog med foreldrene, og i tillegg la de ansatte få faglig påfyll av ny kunnskap.

– Både lokalt her i Heggedal sammen våre øvrige medarbeidere i våre barnehager, men også ved å få delta i felles kompetanseutviklingstiltak i regi av kommunalsjef for barnehager i Asker kommune. Dette gir fortsatt økt motivasjon, mestring og mening i «verdens viktigste jobb».

Basert på det overstående må avdeling Idrett, "Askers beste barnehage", bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin på avdeling Idrett og Friluft 123 i «verdens viktigste jobb».

Avdeling Idrett - pedagogisk tilnærming

Idretts pedagogiske tilnærming er pedagogisk idrett, med bærekraftsmålet "god helse og livskvalitet" som hovedmål. I pedagogisk idrett kommer pedagogikken før idretten, noe som innebærer at de bruker idrett, lek og bevegelse for å arbeide mot de pedagogiske målene, med hovedmål "fremme positive relasjoner".

På Idrett er det trygge og gode barnehagemiljøet preget av fysisk aktivitet. Gjennom fysisk aktivitet får barna en sterk hjerne og innlærte sunne holdninger for senere i livet. Barn i fysisk aktivitet mestrer bedre å ha fokus i sittestillende aktiviteter.

Nyere forskning sier at det faktisk er hjernen som påvirkes aller mest av fysisk aktivitet. Dette understreker hjerneforsker Ole Petter Hjelle, blant annet fordi hjernen er laget for fysisk aktivitet. Barn og voksne som er i regelmessig fysisk aktivitet opplever økt konsentrasjonsevne, bedre impuls kontroll og føler seg roligere. Fordelen med fysisk aktivitet er at den fører til varige strukturelle endringer i viktige hjerneområder som er affisert for eksempel ved ADHD, slik som den prefrontale korteks, basalgangliene og lillehjernen. Fysisk aktivitet demper dermed ADHD symptomer. Fysisk aktivitet medfører bedre hukommelse og økt stressmestring, det gjør en mer kreativ og intelligent. Carl-Johan Borbekk er professor i kognitiv nevrovitenskap. Han støtter Hjelle sin forskning på at fysisk aktivitet er avgjørende for et liv med god helse og utvikling. Store undersøkelser har vist at mennesker som er aktive, kan opprettholde hjernefunksjonene

sine i flere tiår lengre enn dem som ikke trener. Forskning viser at fysisk aktivitet reduserer risikoen for sykdommer som hjerteinfarkt, hjerneslag, diabetes, kreft, depresjon og demens.

På idrett lærer barna respekt og raushet for seg selv, hverandre og naturen. På Idrett bruker de nærmiljøet for friluftsliv. De lager mat på bål, ser på endringene i naturen og bruker ulike typer verktøy. På turer er uteleken i fokus - uten medbragte leker. De bruker det naturen gir dem og lager lekene de trenger. De går i ullent terreng, tar seg over stokker og stein og under rotvelta og opp igjen. De bruker kroppene sine til å hogge ved, felle trær og bære sekker og medbragt vann i bøtter og spann. Fagområdene natur, miljø og teknikk får barna ved positive erfaringer i skog og mark, slik at de blir glade i å være ute. De lærer miljøvern ved å kildesortere og ta på naturen og miljøet der de er.

På Idrett lærer også barna om mat. Hver onsdag lages det varmmat, hvor barna får være med på å handle og lage mat. De lærer om råvarer, hva de koster, hva de smaker, og hvordan de kan tilberedes. På fredager får barna ta med "bålmat" som de tilbereder på bålpannen ute. Gjennom barnehagen får de tilbudt og medvirket til et variert kosthold, som er nøkkelen til å ta vare på kroppen vår.

Gjennom fysisk aktivitet som idrettslek opplever barna mestring som gir god selvtillit, og gjennom å se det enkelte barnet får barnet et godt selvbilde.

Regjeringen: Kompetanse for fremtidens barnehage

Regjeringens reviderte kompetansestrategi for perioden 2023 - 2025 skal støtte opp om arbeidet med rekruttering og kompetanseutvikling, og er en videreføring og videreutvikling av Kompetanse for fremtidens barnehage 2018 – 2022. I dokumentet "[Kompetanse for fremtidens barnehage](#)" er det flere punkter som omhandler fysisk aktivitet og natur. Her er en oversikt over de viktigste punktene:

Fysisk aktivitet og helse:

- Dokumentet understreker viktigheten av fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske opplegget i barnehagen. Fysisk aktivitet er avgjørende for barns motoriske utvikling, helse og velvære.
- Barnehagene oppfordres til å integrere daglig fysisk aktivitet i sine rutiner for å fremme barnas fysiske og psykiske helse.

Natur og miljø:

- Naturen brukes som en læringsarena hvor barna kan utforske, lære og utvikle seg. Dette inkluderer aktiviteter som lek i skogen, turer og andre naturopplevelser.
- Dokumentet fremhever betydningen av å gi barna opplevelser i naturen for å styrke deres tilhørighet til og forståelse for miljøet. Dette bidrar også til å fremme bærekraftig utvikling.

Kompetanseutvikling:

- Det legges vekt på at barnehageansatte skal ha kompetanse til å bruke naturen og fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske arbeidet. Dette inkluderer både individuell og kollektiv kompetanseutvikling.
- Barnehageeiere og ledelse oppfordres til å legge til rette for at ansatte kan utvikle sin kompetanse innenfor disse områdene.

Ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 motvirker Asker kommune regjeringens kompetansestrategi. Dette er avdelinger som fremmer fysisk aktivitet og helse, fremmer bruken av og tilhørighet til naturen og miljøet, og ansatte med slik kompetanse får sin arbeidsplass nedlagt.

Konklusjon angående kompetanse og kvalitet

Konsekvensen for kompetanse og kvalitet er at de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal blir lagt ned. Disse drives på linje med regjeringens kompetansestrategi "Kompetanse for fremtidens barnehage". Avdelingene har spesialkompetanse innenfor fysisk aktivitet og helse, natur og miljø, og bærekraftig utvikling. Dette er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune. Avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune, og blir omtalt som "Askers beste barnehage". Løsningen på Asker kommune og regjeringens kompetansestrategi, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 som leverer i henhold til dette. Disse avdelingene må bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin i verdens viktigste jobb.

Vurdering av barnets beste

På side 13 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage.

Vi ønsker å påpeke at dette ikke er en barns beste vurdering, men påstander. Hva gjelder drift og tilbud, kapasitet, kompetanse og kvalitet er dette allerede drøftet i de foregående kapitlene. Konklusjonen kommunedirektøren kommer med, sitert over, er dermed tilbakevist.

I det følgende fremlegges det en reell vurdering av barnets beste.

Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. [Grunnloven § 104](#) og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1. Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet.

Barn i barnehagen har rett til medvirkning, jf. barnehageloven § 3. Barna i barnehagen har derfor rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.

Under er barnas syn på Idrett og Friluft 123, samt synet på forslag om nedleggelse.

Barna på Idretts syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse

Barna på idrett viser tydelig at de har et trygt og godt barnehagemiljø på avdeling Idrett og en sterk tilhørighet og tilknytning til de ansatte, Vigdis og Ellen. Barna gleder seg hver dag til å komme i barnehagen. Pappaen til Sverre forteller at "Sverre sier at hans favorittdag er mandag, for da har de skoleknetgruppe med Vigdis". Mammaen til Sokrates forteller at "Sokrates sier omtrent alltid i helger og ferier at han gjerne vil i barnehagen, og savner å være der når han har fri". Et annet barn på Idrett forteller «På idrett lærer jeg noe nytt hele tiden. Jeg har det veldig gøy, og vi er veldig gode venner. Jeg gleder meg til at lillebror kan få gå på idrett og ha det like bra som meg».

Foreldre med barn på Idrett forteller også om den utrolige utviklingen de opplever hos sine barn etter at de begynte på avdeling Idrett.

Mammaen til Ida forteller: Ida er helt ny og fant seg til rette i løpet av første uka. Hun har hatt en enorm utvikling etter at hun begynte på Idrett. Hun er trygg på begge de voksne, Ellen og Vigdis, og sier selv at hun er venn med alle barna. Ida sier «Den nye barnehagen min er kjempegøy, og jeg liker alle».

Mammaen til Sokrates forteller: Vi var altså så heldige som fikk plass til Sokrates på Idrett i fjor sommer i forbindelse med flytting til Heggedal. Sokrates har mange gode egenskaper og har alltid vært godt likt blant andre barn. Men han har likevel alltid strevet med å «ta plass» og vært et barn som har trengt en stor dose trygghet. Vi er så uendelig takknemlige for den enorme utviklingen Sokrates har hatt siden han startet på Idrett, måten han alltid har blitt hørt, sett, respektert og viktigst av alt blitt møtt med forståelse og tålmodighet. Vigdis og Ellen er så vanvittig flinke til å fokusere på alle de gode kvalitetene hans, så Sokrates har blitt så mye tryggere på seg selv og mestrer så mye bedre nå å ta plass i gruppen. Vigdis og Ellen er usedvanlig genuint opptatt av at alle barna skal ha det bra, og vi ser hver dag den ekstra innsatsen de legger i denne fantastiske barnehagen.

Pappaen til Sverre forteller: Sverre fikk plass på Idrett i oktober 2022 da vi flyttet til Heggedal. Da hadde de andre 3-åringene allerede vært på idrett i 2 måneder, men han ble likevel fort inkludert i gruppa. Allerede etter første uken i barnehagen sa Sverre "Pappa, jeg elsker den nye

barnehagen min!". Det var en fantastisk utvikling på Sverre den første måneden i barnehagen. I den gamle barnehagen hadde han for det meste lekt for seg selv. På Idrett lærte han seg på en måned sosiale ferdigheter som rollelek, inkludering, å ikke ta ting i verste mening, og å gi oss og seg selv ros. Sverre forteller at han gleder seg til vinteren, for da tar Vigdis dem med på skitur, og Ellen fyrer opp i bålpannen ute. Når det er bart ute sykler Sverre med mamma til barnehagen. I trivselsundersøkelsen ble Sverre spurt om hvem i barnehagen han helst ville hatt med på busstur, da svarte han "Ellen".

Pappaen til Hilda forteller: Hilda, 4 1/2 år, går på idrett på 2. året, og vil forhåpentligvis få lov til å være skoleknetert på Idrett neste år. Hilda forteller " Idrett er verdens beste barnehage! Vi får være mye ute, men også inne hvis vi vil. Det er gøy å leke i uteparken og å øve på å gå på ski ute i sandkassa er morsomt."

Pappaen til Hilda forteller også om Olav og Signe som nå går i 2. klasse på Heggedal skole. Olav, går i 2. klasse: Savner idrett ofte. Savner Vigdis sine klemmer, hundene Leo, Enya og Jonas og alle de fine kosestundene, leken og turene med dem. Savner hengekøyen inne på idrett. Hinderløype over stoler og bord og hopping fra ribbeveggen ned på madrassen er gode minner! Signe, går i 2. klasse: Savner hundene og Vigdis og Ellen. Elsket de morsomme aktivitetene de ble tatt med på hver uke. Og at barnehagen var liten og derfor lett å leke med alle barna.

Olav og Signe er med på levering og henting av lillesøster Hilda flere ganger i uken, og uttrykker ofte at de heller vil være der enn på skolen.

Pappen til Hilda forteller videre: Etter tre barn med kumulativt 6 år på idrett har vi opplevd å bli møtt som foreldre med våre behov og bekymringer, og opplevd at barna har blitt møtt på en omsorgsfull og leken måte på deres eget nivå. Dette har vi ikke erfart på samme måte i andre barnehager hvor barna har gått. Idrett tar barnas medbestemmelse på alvor, og barna får i stor grad være med på å bestemme og gi forslag til aktiviteter. De voksne viser stor fleksibilitet og møter barna så langt det er mulig på dette. Vi har ikke opplevd sykefravær i perioden vi har hatt barn på idrett, og det har gitt en unik forutsigbarhet og trygghet for barna at de vet hvilke voksne som er på jobb og at det ikke finnes uforutsigbarhet hva gjelder vikarbruk. Både barna og vi som foreldre har fått nyttig og nødvendig lærdom, veiledning, opplevd mestring og fått omsorg av vår tilknytning til Idrett og av de helt unike egenskapene de ansatte innehar! La Idrett leve!

Småsøsken til barna på Idrett viser også tydelig tilhørighet til de ansatte, Ellen og Vigdis. Avesta og Jenny vil helst opp i armene til Vigdis og Ellen når storebrødrene Sokrates og Cedrik blir levert og hentet. Alvilde, lillesøsteren til Sverre, løper så fort hun kan inn i barnehagen og skriker av skuffelse når hun må si hadet, og ikke får være på Idrett.

Flere barn uttrykker at de helst vil bli hentet sist. Som forelder kjenner man på en ambivalent følelse når barnet ditt viser skuffelse når du står der med åpne armer for å ta dem med hjem. Dette fordi skuffelsen indikerer hvor godt de har det på avdelingen, selv om vi som foreldre

ønsker helst at barna skal bli glade når vi kommer. Nå må det sies at skuffelsen heldigvis går over til glede når barna omstiller seg og forstår at nå er det på tide å dra hjem.

I samtaler med foreldregruppen er det sterke samholdet mellom barna en gjenganger. Vi foreldre har ved henting og levering sett at når et barn er lei seg eller slår seg, løper de andre barna til for å hjelpe og trøste. Våre barn forteller om viktigheten av "å ta vare på flokken sin", "å gå sammen med flokken sin" og "gi plass".

Også foreldre som nå ikke har barn på Idrett har tatt kontakt for å støtte opp under det unike tilbudet Ellen og Vigdis tilbyr. En familie som nå bor i Risør har blant annet tatt kontakt, og pappaen til tidligere Idrett-barn forteller: Vi hadde hørt mye bra om Vikingjordet avdeling Idrett, men hadde eldstemann i Heggedalskogen da minstemann ble født. Etter at eldstemann sluttet i bhg og startet på skolen flyttet vi minstemann (som da var 3 år) til Vikingjordet avdeling Idrett. Dette er det beste valget vi har gjort for vår minste, da dette viste seg å overgå alle de positive ryktene. Den utviklingen vi merket på minstemann var helt enorm, han kom hjem og skolerte oss om ting vi ikke visste eller kunne. Han gledet seg til å dra i barnehagen hver eneste dag! Månen til barnehage har jeg aldri vært borti. De ansatte tok imot barn og foreldre med åpne og nysgjerrige armer hver eneste dag. De bryr seg virkelig om alle som er innom der, om det er barna, storesøsken, foreldre, besteforeldre og oldeforeldre! Jeg kan ikke si annet enn at det ville vært ufattelig trist for de barna som går der nå og de barna som eventuelt skal fortsette der hvis denne barnehagen blir lagt ned. Vi flyttet fra Heggedal, men ikke fordi vi ikke trivdes. Noe av det som faktisk var det mest såre ved flyttingen var å gi slipp på denne eksepsjonelle barnehageavdelingen! Etter å ha bodd borte fra Heggedal i 1 år nå, savner både minstemann og vi foreldre avdeling Idrett og alle de involverte i denne barnehageavdelingen! Så Asker kommune!!! IKKE RØR VIKINGJORDET AVDELING IDRETT!

Når barna har blitt spurt (hypotetisk) om hva de skulle gjort hvis de ikke skulle gått på Idrett resoneres det klokt fra barna; hvis barna ikke kan gå på Idrett, da må de være hjemme, og hvis barna er hjemme, da må foreldrene være hjemme, og da kan foreldrene ikke dra på jobb.

Barna på avdeling Idrett ønsker ikke at avdeling Idrett legges ned, og de ønsker ikke å flyttes til en annen barnehageavdeling.

Barna på Friluft 123s syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse

Forelder Kine har sendt en hilsen fra Emilie og Jesper fra Friluft 123:

Emilie, nå begynt i 1.klasse på Heggedal skole savner Friluft 123. Hun gikk på Friluft 123 i tre år. *"Jeg savner Gro, og alle barna, samholdet og alt det gøy vi gjorde. Når jeg blir ungdom vil jeg jobbe på Friluft"*.

Jesper, skoleknert, inne i sitt tredje år på Friluft;

«Vi lærer masse om naturen på Friluft. Også får jeg spille så mye fotball jeg vil i ballbingen. På turene passer jeg på de minste og spesielt læringspartneren min. Snart er det min middag og da lager jeg middag med en voksen og får ta med en kompis»

Som forelder til to som har gått og går på Friluft er jeg superfornøyd med barnehageavdelingen. Jeg har ikke noe å klage på- på snart fire år! Stabilt og trygge ansatte, kjempetilbud på uteområde, aktiviteter og turer. La Friluft og Idrett leve!

Barna på avdeling Friluft 123 ønsker ikke at avdeling Friluft 123 legges ned, og de ønsker ikke å flyttes til en annen barnehageavdeling.

Barnehagens innhold

Kommunen kan selv velge hvordan den ønsker å løse sine oppgaver, innenfor de rammene som følger av barnehageloven og forvaltningsloven. Derimot fremgår det av Barnehageloven at barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Videre skal barna utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Det fremgår av barnehageloven at barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter, samt ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Vi mener at lovkravet understøttes på en svært god måte av avdeling Idrett og Friluft 123. Dette er tidligere belyst i kapittelet kompetanse og kvalitet.

Det fremgår videre av forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Dette leverer avdeling Idrett og Friluft 123 på, og er også beskrevet i kapitlene over. Forskning viser at mye utetid i barnehagen har positive effekter for barna også etter at de har begynt på skolen.

Videre fremgår det av forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 understøtter dette ved å dra på daglige turer i små grupper, uansett vær, og får på den måten oppleve naturens årstider tett på kroppen. Det gir stor glede for små barn.

Å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 vil være å legge ned avdelinger som leverer med høy måloppnåelse på lover og forskrifter knyttet til barnehagens innhold.

Konklusjon knyttet til vurdering av barnets beste

Barna og foreldre ved avdeling Idrett og Friluft 123 ønsker ikke en nedleggelse av disse barnehageavdelingene. Ved å legge ned avdelingene vil barna få et dårligere tilbud enn det de har nå. Ved å legge ned avdelingene er det ingen klar plan for hvor barna skal overføres til. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små barns liv. Vi vurderer

derfor at det ikke er forsvarlig og ikke til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned med konsekvens at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Det er dermed ikke til barnas beste at avdeling Idrett og Friluft 123 legges ned.

Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn

Boligutvikling i Heggedal med svekket barnehagekapasitet

På side 47 i tillegginnstillingen står det: *Befolkningsprognosen for områdene tilsier at en nedleggelse av de fire små enhetene ikke vil være kritisk for kapasiteten.* Dette kan ikke stemme sett i lys av kommunens egne prognoser i [Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033](#), samt tallgrunnlaget vist til over. Ifølge [Retningslinjer: kommuneplanens arealdel 2023 - 2035](#) er Heggedal definert som et prioritert vekstområde, og for videre vekst er tilstrekkelig barnehagekapasitet kritisk. Boligbyggeprogrammet skal bl.a. benyttes for framskrivning av boligutvikling/demografiutvikling og barnehagebehov. Denne framskrivningen må vurderes opp mot den allerede reduserte barnehagekapasiteten i Heggedal, hvor 6 storebarnsplasser ble kuttet i 2024, samt vurderes opp mot nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, med tap av 26 storebarnsplasser fra og med august 2025, samt ny barnehage som blir forskjøvet ut i tid.

[Plan- og bygningsloven](#) inneholder bestemmelser som skal sikre at det er tilstrekkelig barnehagekapasitet ved boligutbygging, helt fra godkjenning av reguleringsplan, ved rammetillatelse og til slutt for å få igangsettingstillatelse (IG). Ved reguleringsplan må kommunen vurdere behovet for barnehageplasser. Ved søknad om rammetillatelse skal kommunen vurdere om tiltaket er i samsvar med gjeldende reguleringsplan. Og før igangsettingstillatelse gis, må det være avklart at alle nødvendige tiltak for å sikre tilstrekkelig barnehagekapasitet er på plass. Det er utført storstilt boligutbygging i Heggedal de siste årene uten å øke barnehagekapasiteten i Heggedal. Sist i rekken er Heggedal Hage, med 118 leiligheter, som hadde salgsstart 17. september 2024.

Da tillegginnstillingen ble offentliggjort den 22. oktober sendte vi 23. oktober en innsynsbejæring til kommunen. Denne lød slik: *Jeg vil ha fremlagt kapasitetsvurderinger på barnehage- og skolekapasitet i forbindelse med utbygging av boligprosjektet "Heggedal Hage". Dette spørsmålet skal avklares både i oppstart av reguleringsarbeid, ved behandling av byggesak (rammetillatelse) og for å få IG (igangsettingstillatelse). Ber om å få fremlagt denne informasjonen.* Hverken vedtak eller ev. informasjon er per dags dato fremlagt, selv etter to purringer.

Vi stiller oss svært kritisk til kommunedirektørens påstand om at nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 ikke vil være kritisk for barnehagekapasiteten, sett i lys av at det er utført storstilt boligutvikling i området, ny barnehage anbefales å skyves ut i tid, og ny boligutvikling står på trappene.

Boligutvikling på Dikemark med svekket barnehagekapasitet

Den neste barnehagen vest for Heggedal sentrum er Stinaløkka Kanvas-barnehage på Dikemark, og vest for denne er Engelsrud barnehage. Begge disse barnehagene er private barnehager. Disse vil få økt press ved nedleggelse av barnehager i Heggedal. Selv i dag er det vanskelig å få plass i Stinaløkka Kanvas-barnehage. I likhet med Heggedal er Dikemark definert som et prioritert vekstområde. I kommunens «[Dikemark utfordringsdokument](#)» står det at Dikemark skal utvikles med bl.a. 1200 nye boliger. Vi minner om at tilstrekkelig barnehagekapasitet skal sikres ved boligutbygging iht. Plan- og bygningsloven (se over), og at en nedleggelse av barnehageavdelinger i Heggedal vil føre til økt press på barnehagene på Dikemark.

Boligpriser og attraktivitet

Vi stilte spørsmålet "på hvilken måte påvirker barnehager boligpriser?" til den lokale eiendomsmeglere Jostein Sommervoll. Han svarte følgende:

"Når barnefamilier skal etablere seg, er de ofte opptatt av kapasiteten på barnehage- og skoleplass, samt plassering i forhold til boligen de kjøper. Mange barnefamilier velger vekk områder med dårlig dekning av slike tjenester, så om det blir mangel på barnehageplasser i Heggedal kan det absolutt påvirke boligpriser og attraktiviteten til området på sikt."

Sentrumsutvikling Heggedal

Ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, samt fremskrivningen om utilstrekkelig barnehagekapasitet i området, vil næringen i Heggedal bli påvirket. Et levende sentrum i Heggedal avhenger av at folk og da spesielt barnefamilier flytter til, og blir boende. Som påpekt under "Boligpriser og attraktivitet" over så er skoler og barnehagetilbudet viktig for oss småbarnsforeldre. Mange familier fra det berørte området benytter seg mye av tilbudene i Heggedal sentrum.

Trygge og aktive lokalsamfunn

I [Handlingsprogram 2025- 2028](#) side 91 står det: *I arbeidet med å fremme barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer, er det etablert et pilotprosjekt i Heggedal om fritidstilbud til barn og ungdom.*

I dette anerkjenner kommunedirektøren at barnehager er nærmiljøarenaer som kan benyttes for å fremme trygge og aktive lokalsamfunn. I tillegginnstillingen på side 54 står det om hvordan avdeling Idrett blir benyttet for å fremme trygge og aktive lokalsamfunn:

Barnehagen [avdeling Idrett] ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes.

Hvilke lekeapparater er det som trenger daglig oppsyn, og anses som nødvendig å fjerne? Er det i dag kontroll av at disse ikke benyttes på kveldstid av andre brukere av bygget? En fjerning av lekeapparater som kan benyttes for å fremme aktive nærmiljøarenaer vil gå i strid med kommunens arbeid om å fremme aktive nærmiljøarenaer.

Behovet for å bruke nærmiljøet er også tatt opp som viktig prinsipp og mål i Handlingsprogrammet, "Medborgerskap", "bærekraftige samfunn". Her vurderes det at:

"Det har en stor miljømessig effekt å ha anlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene. Transportbehovet reduseres ved at innbyggerne kan sykle eller gå til aktiviteten, og lokalsamfunnet styrkes ved at anleggene blir naturlige møteplasser i nærmiljøet. "

Dette gjelder også for barnehager i lokalmiljøet som gjør det mulig for barn og foreldre å gå og sykle til barnehagen og bli kjent i nærmiljøet.

Konklusjon angående stedsutvikling

Å legge ned barnehageavdelinger vil motvirke stedsutvikling av det prioriterte vekstområdet Heggedal og det prioriterte vekstområdet Dikemark. Dette vil i tillegg motvirke Asker kommunes strategi om økt befolkningsvekst for å øke skatteinntekter. Løsningen på tapte inntekter til Asker kommune er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24)

Under er et utvalg av de prioriterte satsninger utvalget for oppvekst fremmet som innspill til [Handlingsprogram 2025- 2028](#).

- Involvere barn og unge i saker som angår dem.
- Fokus på praktisk læring.
- Gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage.
- Ivareta forebyggende tiltak/tjenester som allerede er etablert, for å sikre gjennomføring av temaplan for oppvekst og forebyggende plan.
- Fokus på tidlig innsats, for å tilrettelegge bedre på et tidligere stadium der det trengs, og også forebygge utfordringer senere (for eksempel ufrivillig skolefravær, oppleving av mobbing, utenforskap).

Utvalgets innspill og prioriteringer ble gitt for å vurderes i forbindelse med kommunedirektørens arbeid med forslag til Handlingsprogram 2025-2028. Det ser ut til at disse ikke har blitt tatt i betraktning i arbeidet med Handlingsprogram og tilleggsinnstilling til denne.

Vi bemerker oss punktene "Involvere barn og unge i saker som angår dem", "Fokus på praktisk læring", "ivareta forebyggende tiltak" og "fokus på tidlig innsats". Dette er alle områder som vi mener barnehageavdelingen Idrett og Friluft 123 leverer godt på, og som har blitt belyst i kapitler over.

I kapittelet under ønsker vi å drøfte punktet "gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage".

Nedprioritering av Askerbarnehagen gjør denne til en lite attraktiv arbeidsgiver

Ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) utvikles det en rekrutteringsstrategi med mål om å fremme Askerbarnehagene som en attraktiv arbeidsplass med mange muligheter (s.92). Dette inkluderer å synliggjøre fordelene ved å jobbe i barnehage og å tiltrekke seg kvalifiserte barnehagelærere.

Når det pedagogiske rammeverket snevres inn, med ev. nedleggelse av avdelinger med idrett- og friluftslivsprofil, hva menes med "mange muligheter?" Hvilke signaleffekter blir det med tanke på attraktivitet for Askerbarnehagene når kommunen prioriterer ned midler til barnehagene i budsjettet for 2025-2028 og legger opp til å legge ned barnehager og barnehageavdelinger? Dette fører til at Asker kommune blir sett på som en uattraktiv arbeidsgiver.

Ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) skal kommunen legge vekt på å tilby relevant kompetanseutvikling for ansatte. Dette innebærer kurs, videreutdanning og andre læringsmuligheter som gjør det mulig for ansatte å utvikle seg faglig og personlig.

Ref. regjeringens [Revidert kompetansestrategi for perioden 2023 - 2025](#), som er en videreføring og videreutvikling av Kompetanse for fremtidens barnehage 2018 – 2022, så legges det vekt på at barnehageansatte skal ha kompetanse til å bruke naturen og fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske arbeidet.

Asker kommune legger ikke rette for kompetanseutvikling med vekt på natur og fysisk aktivitet når det foreslås å legge ned avdeling Idrett og Friluft 123 som baserer seg på friluftsliv og idrett.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Under "medvirkningsprosesser" på side 50 i tilleggsinnstillingen beskriver kommunedirektøren på hvilken måte kommunen har bidratt til medvirkningsprosesser. Med tanke på medvirkning med oss foreldre står det følgende:

Kommunalsjef har fulgt opp berørte ledere tett via møter, samtaler og med skiftelig materiell og presentasjoner til bruk i møter med ansatte og foreldre.

Som foreldre opplever vi ikke at det har vært en reell medvirkningsprosess, hverken for oss eller for våre barn. Vi ønsker med dette å klage på manglende informasjon og medvirkningsprosess.

På grunn av utilstrekkelig informasjon har representant for SU og FAU sendt innsynsbegjæringer som er registrert i kommunen med: [Saksnummeret 24/14080](#) og [Saksnummer 24/15802](#), men inneholdt 27.10.2024 ikke all korrespondanse.

Videre fremlegges saksgangen kortfattet:

Saksgang

20.08.2024 informerte Asker kommune om forslag på nedleggelse av blant annet barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

21.08.2024 sendte SU-representant innsynsbegjæring på vurderinger knyttet til ev. nedleggelse. FAU-representant sendte også innsynsbegjæring, og er den som følger opp e-postkorrespondanse knyttet til innsynsbegjæring ved dags dato. Bakgrunnen for innsynsbegjæringen var i utgangspunktet at det ikke var fremlagt saksdokumenter som belyser vurderinger knyttet til nedleggelse.

06.09.2024 inviterte kommunalsjef barnehage, Bodil Moe, samarbeidsutvalget (SU) om å sende innspill til forslaget om nedleggelse av Vikingjordet barnehage avdeling Idrett og Friluft 123 innen 30.09.2024. Det stod at innspillene skulle bidra til å belyse den politiske saken som skulle behandles i utvalget for oppvekst 29.10.2024. Det første svaret på innsynsbegjæringen fra FAU-representant ble sendt fra kommunen 26.09.2024. Det første svaret på innsynsbegjæringen fra SU-representant ble sendt fra kommunen 01.10.2024. Det ble ikke fremlagt saksdokumenter innen 30.09.2024.

Innen 30.09.2024 sendte SU sitt innspill. Basert på det overstående hadde SU ingen reell mulighet for å gi et godt innspill innen 30.09.2024. Dette presiseres i innspillet fra SU.

17.10.2024 er datoen på agendaen for utvalget i oppvekst som er offentliggjort. Der står presentasjon av kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2025 - 2028 for Asker kommune – tilleggsinnstilling, på agendaen, men sakspapirer for dette var ikke tilgjengelige.

22.10.2024 ble tilleggsinnstilling til budsjett og handlingsplan for Asker kommune offentliggjort. I vedlegg 1 av denne fremkommer sakspapirene for nedleggelse av Vikingjordet avdeling Idrett. Vurderingen er svært mangelfull, som påpekt i dette innspillet.

29.10.2024 var det møte for utvalget i oppvekst, med tilleggsinnstilling offentliggjort 22.10 på agendaen. Fra offentliggjøring medfører dette kun 6 dager for FAU å se igjennom grunnlaget og gi innspill til utvalgets medlemmer på hvilke spørsmål som bør stilles til administrasjonen. Vi er heller ikke oppfordret av kommunen til å gi innspill til møtet etter offentliggjøring av sakspapirene.

05.11.2024 er siste korrespondanse knyttet til innsynsbegjæring.

08.11.2024 er fristen for innspill på tilleggsinnstillingen til budsjett og handlingsplan for Asker kommune. Dette gir FAU kun 2 uker og 2 dager på å gjennomgå og stille spørsmål til saksgrunnlaget før innspillet må leveres. Sett i lys av at det ikke oppgis tilstrekkelig grunnlag for

nedleggelse i saksdokumentene har SU og FAU heller ikke nå tilstrekkelig grunnlag for å komme med innspill.

26.11.2024 er det møte for utvalget for oppvekst. Innkallingen og saksdokumentene for dette møtet er ikke offentliggjort per dags dato (07.11.2024). FAU har ikke blitt informert av kommunen om saken kommer til å bli tatt opp da.

19.12.2024 skal budsjettet for Asker kommune vedtas.

Konklusjon angående informasjon og medvirkning

Det har vært utilstrekkelig med informasjon og medvirkning i saken om nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Dette har medført at foreldre har sittet på kveldstid, på morgenvisten, i helger og til og med tatt seg fri fra jobben for å oppdrive informasjon om saksgang og vurderingsgrunnlag for nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Informasjon og medvirkning må kommuniseres og gjennomføres på en mer tilfredsstillende måte når såpass inngripende forslag på kutt i tilbud til sårbare i samfunnet vurderes.

Kommentar til Kommunedirektørens vurderinger

Handlingsplanen og tilleggsinnstillingen gir ikke en tilstrekkelig bakgrunn for å vurdere det økonomiske potensialet av tiltakene. Det grunnlaget som er vurdert er mangelfullt og i flere tilfeller feilaktig og selvmotsigende. Kostnader av endringene er ikke inkludert i innstillingen, selv om de noen steder er nevnt som mulige konsekvenser av innsparingene.

Vi stiller oss kritisk til om kommunedirektøren har oppfylt kravet om vurdering, da det fremkommer udokumenterte og ubegrunnede påstander gjennom hele innstillingen. Mye er også basert på overbevisninger om effektivisering, som vi mener ikke bør brukes som om det var en objektiv sannhet. Vurderingene det henvises til oppleves som synsing, og er ikke begrunnet, utredet eller gjort rede for med økonomiske modeller.

Påstander om at barna blir ivaretatt fremkommer flere steder, uten at det virker å være planlagt eller i det hele tatt tenkt igjennom hvordan det kan være tilfelle. De motstridende beregningene, og manglende vurdering av kostnader ved endring, svekker også tilliten til slike ubegrunnede påstander om barnas beste.

Kommunedirektørens argumenter er basert på feil grunnlag, og fremstår derfor som en ugyldig vurdering. Vi står igjen med behov for å ivareta barnets beste. Nå må våre folkevalgte politikere sørge for denne grunnleggende rettigheten.

Kommentarer til Kommunedirektørens forslag til budsjett

I prosessen fra forslaget om nedleggelse av barnehageavdeling Idrett og Friluft 123 ble framlagt 20. august har våre folkevalgte politikere gang etter gang bedt om at vi skal komme med forslag

til hvor det kan kuttes slik at ikke skoler og barnehage (-avdelinger) må legges ned. Vi har dermed tatt en grov gjennomgang av det fremlagte budsjettet og kommentert på dette.

Prioriteringer for omstillingen i Asker kommune sier spesifikt at lovpålagte tjenester skal prioriteres. Ved en helhetlig gjennomgang av budsjettet og forslag til kutt, kommer det tydelig frem at Kommunedirektøren foreslår kutt i oppvekstposter, som innebærer et lovpålagt tilbud (ref. barnehager), som allerede er presset ressursmessig etter flere års nedprioritering.

Samtidig viser en gjennomgang av tilleggsinnstillingen at det er satt av betydelige midler til tilbud som ikke er lovpålagt, og der ytterligere kutt vil sørge for bevaring av barnehagene. Gitt uttalelsene fra Asker kommunes politikere om å "snu hver stein", fremstår det uvirkelig at det er så mange poster i budsjettet som går til ikke-lovpålagte tilbud, der vi kan kutte (mer) for å ivareta oppvekstsektoren. Vi oppfordrer Asker kommunes politikere til å revurdere prioriteringene i budsjettet på overordnet nivå.

Våre forslag til alternative kutt følger under. Dette er andre steder i budsjettet som må sees næyere på hvor vi ser potensial for å omfordele midler til barnehagene.

Alternativer til kutt i barnehager

Her følger forslag som kan bidra til å dekke opp for Kommunedirektørens estimerte innsparinger på 2,29 millioner kroner årlig ved nedleggelse av barnehager (og -avdelinger).

Tallet 2,29 millioner kroner baserer seg på tabellen under, som er hentet fra side 48 i tilleggsinnstillingen. 2,29 millioner kroner er for de lovpålagte barnehagetjenestene, og ekskluderer Åpen barnehage, som ikke er en lovpålagt tjeneste.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle Bondi barnehage	275	660	660	660
Avvikle Haugtussa barnehage	283	680	680	680
Avvikle Vikingjordet idrettsbarnehage	192	460	460	460
Avvikle Heggedalsskogen friluftsbarnhage	204	490	490	490
Avvikle Åpen barnehage	1 046	1 770	1 770	1 770
Sum	2 000	4 060	4 060	4 060

Vi ber om at kommunen følger sine egne prinsipper for prioritering for omstillingen som presenteres i handlingsplanen og tilleggsinnstillingen, og nettopp prioriterer de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer.

Kommunedirektøren argumenterer gjennomgående for at kutt i tilbud (f.eks. avvikling av Åpen barnehage) er forsvarlig ettersom det ikke er et lovpålagt tilbud. Vi ber om at politikerne følger de samme prinsippene for prioriteringer når de vurderer de forskjellige postene i budsjettet. Våre alternative innsparinger er dermed påpekkelser av hvor det burde vurderes kutt, slik at lovpålagte tjenester og barns beste vil bedre ivaretas. Dette er påpekkelser av alternative innsparinger som bør vurderes før kutt i oppvekstsektoren.

Det kan også være at det er andre steder i driften av kommunen, enn de vi har påpekt, hvor det er mulig å kutte før kutt i oppvekstsektoren. Vi presiserer at vi kun har hatt mulighet til å vurdere det som er presentert i de offentliggjorte dokumentene på [Asker kommunes hjemmesider](#): forslag til Handlingsprogram 2025-2028 og tilleggsinnstillingen til Handlingsprogram 2025-2028.

Rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania

Ifølge kommunedirektøren har Asker kommune i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania. Brukerne som kvalifiserer for tilbudet beskrives som "friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune". Kommunedirektøren foreslår å redusere kjøp av plasser fra 4 til 2.

Dette er ikke et tilbud Asker kommune bør prioritere over rettighetene barnehagebarn. I motsetning til plasser på rehabilitering i Spania, er barnehage (-avdelingene) lovpålagte tilbud. Vi ber om at kommunen følger sine egne prinsipper, og prioriterer de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer. Det innebærer at kostnader som kjøp av rehabiliteringsplasser i Spania kuttes før en vurderer kutt for sårbare grupper. Barn som er i en utviklingsfase, som avgjør deres livsutvikling, og som ikke har påvirkningsmulighet via stemmeretten, er mer sårbare enn eldre med over gjennomsnittet god helse.

Ved å kutte alle fire plasser vil innsparingen bli ytterligere 1,75 millioner per år - totalt 3,5 millioner per år. Denne endringen alene vil dekke 100 % av estimerte kostnader til drift i 2025 av barnehage (-avdelingene) som er foreslått nedlagt, der kommunedirektøren estimerer en innsparing på 0,95 millioner kroner i 2025. Dette tiltaket vil skape ekstra innsparing på 0,8 millioner kroner for 2025. Fra 2026-2028 finansierer dette kuttet 76,4 % av årlige kostnader for barnehage (-avdelingene). Kostnaden kan dekkes ytterligere ved å fordele tilleggsinnsparingen fra 2025 på resterende år i budsjettet.

Innsparing i 1000 kr ved kutt i plasser ved CAN Altea:

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea (2 plasser)	1 750	1 750	1 750	1 750

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Alternativ innsparing: kutt av alle 4 plasser	(=1750*2) 3500	3500	3500	3500

Redusert tilskudd over minimumssatsen til VTA-bedrifter

Asker kommune gir støtte til tilbudet om varig tilrettelagte arbeidsplasser i vekstbedrifter (VTA) for personer med funksjonsnedsettelse. Asker kommune må dekke 25 % av hver VTA-plass, mens staten betaler resterende 75 %. Kommunedirektøren informerer om at kommunen betaler tilskudd per VTA-plass ved Asker Produkt og Jobbhuset som "ligger vesentlig over minimumssatsen". Kostnadene av det totale tilskuddet over minimumssatsen foreligger ikke, og innsparingspotensialet er derfor ukjent for oss.

Kommunedirektøren foreslår å kutte noe av tilskuddet som overgår minimumssatsen, tilsvarende en innsparing på 1 million årlig. Tilskuddet til de to VTA-bedriftene er planlagt å fortsatt ligge over minimumssatsen i budsjettperioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000

Kommunedirektøren vurderer at en reduksjon i tilskudd "ikke vil medføre redusert antall plasser" og derfor er forsvarlig.

Ettersom det foreligger begrenset informasjon om dagens tilskudd, ber vi kommunen informere om hva en ytterligere reduksjon av tilskuddet ned til minimumssatsen vil gi av innsparinger. Disse innsparingene bør vurderes for kutt i budsjettet, da de er ikke-lovpålagte tilskudd til bedriftene. Vi minner om at ikke-lovpålagte tilskudd skal nedprioriteres, og de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer skal prioriteres i budsjettet.

Besparelse ved nedleggelse av innbyggertorg

Nedleggelse av innbyggertorg er foreslått av Kommunedirektøren, med en estimert besparelse på 15 millioner kroner i året.

I motsetning til i vurderingen av nedleggelse av barnehager, er ikke utgifter knyttet til lokaler (eide/leide) tatt med i beregningsgrunnlaget for innsparingen ved nedleggelse av innbyggertorg. Vi ber om at innsparinger beregnes og tas med i grunnlaget for beslutning av budsjettet, og at eventuelle innsparinger knyttet til lokaler benyttes til å dekke kostnadene ved videre drift av barnehage (-avdelingene).

Kommunedirektøren foreslår at tre innbyggertorg nedskaleres til et minimum med et lite antall funksjoner:

- Tofte innbyggertorg
- Borgen innbyggertorg
- **Slemmestad innbyggertorg**

I budsjett for Medborgerskap er det satt av 10 millioner kroner til inventar og utstyr til det permanente innbyggertorget i Slemmestad i 2027. Etersom dette torget skal reduseres til et minimum, anser vi det som aktuelt å kutte i denne posten.

Redusere i tilskudd til kirken

Kirken mottar over 50 % av tilskudd til Medborgerskap - kultur og frivillighet. På tross av den store andelen av budsjettet under Medborgerskap, er ikke kirkens rolle nevnt i kapittelet om Medborgerskap i Handlingsplanen. I vedlegg 5 i tilleggsinnstillingen blir heller ikke prioriteringen av kirkens tilskudd forklart nærmere. Kommunaldirektøren skriver at:

“Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger til frivillighet, kultur og idrett. Dette gjelder både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 50 mill. kroner. I tillegg kommer ca. 58 mill. kroner til kirken, men dette er ikke omtalt videre i dette vedlegget.”

Hvorfor er et så stort beløp til en post ikke omtalt i handlingsplanen for 2025-2028? Dette er en stor post i både drift- og investeringsbudsjettet til kommunen, og det er ikke spesifisert i stor nok grad hva pengene går til. Dette reduserer vår evne til å gi innspill på mulighetene for reduksjoner.

Vi anbefaler at politikerne gjennomgår og gjør reduksjoner i postene for driftstilskudd og investeringer til kirken i tilstrekkelig grad for å ivareta barnas beste i budsjettet for 2025-2028. 2,29 millioner kroner til barnehager utgjør 4 % av nåværende tilskudd på 58 millioner kroner til kirken. En overførsel av disse midlene til oppvekst vil føre til at barnehage (-avdelingene) kan bevares.

Redusere budsjett til nytt inventar i kulturhuset og kulturlokaler

Det er budsjettet med 1,5 millioner kroner i 2025 og 3 millioner kroner årlig fra 2026 til utskifting av inventar i kulturhuset og andre kulturlokaler. Vi mener denne posten kan utsettes eller reduseres for å møte de krevende økonomiske situasjonene. 3 millioner kroner er mer penger til inventar enn det det koster å drifte de 4 barnehage (-avdelingene) som Kommunedirektøren har foreslått å legge ned.

Redusere budsjett til ny utfartsparkering på Dikemark

Det er i F-sak 60/24 vedtatt 3 millioner kroner til opparbeidelse av utfartsparkeringsplass ved Dikemark idrettsanlegg, som vil dekke behov ved besøk til friluftsområder, skiløypenett, turskøytebane, badeplass og til idrettsanlegget. Gitt den pressede økonomiske situasjonen, kan

det vurderes at denne posten kan utsettes eller reduseres for å møte de krevende økonomiske situasjonene.

Redusere næringsbudsjettet

Asker kommune har et årlig næringsbudsjett på ca. 10,8 millioner kroner som går til tiltak knyttet til oppfølging av temaplan for næring. Kommunedirektøren foreslår å redusere næringsbudsjettet med 2 millioner kroner årlig. Gitt behovet for midler til grunnleggende tjenester i Asker kommune, anbefaler vi å kutte mer av tilskudd til næringslivet. Vi vurderer oppvekst og barnas beste som kjerneoppgaver som skal prioriteres over tilskudd til ikke-lovpålagte, ikke-sårbare grupper, som disse midlene i dag brukes på.

Svake grupper skal prioriteres, og kostnader til næringslivet bør kuttes før tilbud til barn, ungdom, utviklingshemmede og eldre. Lovpålagte tjenester med stor samfunnsnytte, som vi som er innbyggere i Asker kommune trenger, skal prioriteres.

From: "Per Olav Torgnesskar" <Per.Olav.Torgnesskar@mia.no>
Sent: Mon, 4 Nov 2024 22:50:33 +0100
To: "Postmottak Asker kommune"
<Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no>
Cc: "Hulda Brastad Bernhardt" <hulda.bernhardt@mia.no>
Subject: Innspill, sak 24/02262
Attachments: Innspill til budsjett 2025_MiA.pdf

Vedlagt følger innspill fra MiA – Museene i Akershus til kommunedirektørens tilleggsinnstilling til budsjett for 2025. Hovedmomentene vil også bli presentert i det muntlige høringsmøtet.

Med vennlig hilsen

Per Olav Torgnesskar

Avdelingsdirektør klynge vest

MiA – Museene i Akershus

Telefon (+47) 98656865

per.olav.torgnesskar@mia.no

Museene i Akershus

www.mia.no

[Klynge vest:](#)

[Asker museum](#)

[Grinimuseet](#)

[Oslofjordmuseet](#)

[Lommedalsbanen](#)

post@asker.kommune.no

04.11.2024

Innspill til budsjettprosess 2025, sak 24/02262

Innledning

MiA er svært glade og lettet for at vi er skjermet i kommunedirektørens tilleggsinnstilling til budsjett for 2025. Vi innser at dette på ingen måte er en selvfølge med tanke på kommunens anstrengte økonomi. Vi velger å tro at skjermingen er et resultat av forståelse for den allerede pressede økonomiske situasjonen på Oslofjordmuseet og Asker museum, og at vi leverer godt for de midlene vi får. Som nevnt i innspillet tidligere i høst om konsekvenser av kutt på 20%, har vi også gjerne en dialog med kommunen om hvordan museene i enda større grad kan bidra til samfunnsnyttig merverdi.

Vi er også glade for at kommune og fylkeskommune har satt av til sammen 2 mill. kroner til drift av Holmsbu kunstmuseum i 2025. Museet er utvilsomt en arena som kan spille en rolle i steds- og næringsutviklingen på Holmsbu, Hurum og i Asker. MiA vil nå se nærmere på hvordan vi kan gå videre i prosessen med å etablere et bærekraftig grunnlag for drift av museet i dialog med kommune, fylke og stat.

I dette innspillet vil vi videre gjenta de viktigste poengene fra innspillet tidligere i høst knyttet til budsjettsituasjonen, spesielt for Asker museum, og potensialet for merverdier og positive ringvirkninger ved bruk av museene i steds- og samfunnsutvikling. Vi peker på følgende hovedmomenter:

- Museenes allerede svært begrensede handlingsrom og anstrengte forhold mellom rammer og forventninger
- Positive ringvirkninger av museenes sammensatte aktivitet innen kultur, frivillighet, stedsutvikling, tilhørighet, inkludering og sosial bærekraft
- Troen på ytterligere positive ringvirkninger i samarbeid med kommunen på flere samfunnsområder
- Den skjøre og sammensatte kulturøkonomien
- Kultur som vesentlig faktor i kommunens utvikling og attraktivitet

Klynge vest
Museene i Akershus
Postboks 168, 2011 Strømmen

Telefon: +47 47 47 19 80
E-post: post@mia.no
Org.nr: 974.235.390

MiA

Anstrengt museumsøkonomi

MiA har i likhet med andre konsoliderte museer en svært anstrengt økonomi. I flere år fikk museene en realnedgang i de offentlige tilskuddene grunnet avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, samt flere år med manglende indeksregulering. MiA mistet også vesentlige inntekter ved bortfallet av gaveforsterkningsordningen, som ga et statlig tilskudd på 25% av private bidrag. Som i alle andre virksomheter merker vi også økte kostnader bl.a. til lønn- og pensjonsutgifter. Vi har i dag svært små marginer. Eksempelvis går så mye som 70% av driftsbudsjettet på både Asker museum og Oslofjordmuseet til lønn, hvilket gir et svært begrenset økonomisk handlingsrom. Vi opplever stadig å måtte søke prosjektmidler til kjerneaktivitet, og til tross for økte egeninntekter, opplever vi at økonomien har passert en smertegrense. MiA har derfor i vår strategi for de nærmeste fem årene adressert behovet for en strengere prioritering av vår aktivitet selv uten kutt i bevilgningene.

Varmere, våtere, villere

Det er et stort sprik mellom oppgaver og ressurser, spesielt innen bygningsvernet. Et økende vedlikeholdsetterslep forsterkes av klimaendringene. Dette er godt dokumentert gjennom de siste 10-15 årene. Her er Asker museum et relevant eksempel, hvor vi forvalter 30 bygg, hvorav 21 antikvariske, på vegne av kommunen. Vi har startet arbeidet med en fullstendig tilstandsvurdering av bygningsmassen, og har allerede påvist fukt- og muggutfordringer bl.a. i magasinet på Fusdal-låven.

Det årlige vedlikeholdsbudsjettet på Asker museum tilsvarer i snitt kr 2 500 per bygg. I tillegg forvalter vi 50 mål grøntanlegg, hvorav ca. 30 mål hageanlegg på tre ulike arenaer. Til teknisk drift og skjøtsel av alt dette har vi kun 1,5 årsverk og et årsbudsjett på kr 75 000. Med totalt 5,2 årsverk til rådighet, en samling på over 7 000 gjenstander, 32 arrangementer per år og 31 000 besøkende, opplever vi heller ikke at det er rom for omdisponering av ressurser og personale.

Generasjonsskifte på Asker museum

Asker museum har de siste få årene vært igjennom et generasjonsskifte, hvor fire av seks ansatte har gått av med pensjon. Med dette opphører en lang tradisjon med uklare skiller mellom lønnet og frivillig arbeid. De fire pensjonistene utgjorde til sammen 2,7 årsverk, men jobbet i praksis langt mer. Dette er hverken rimelig eller ønskelig å forvente av ansatte i et moderne arbeidsliv, og selv om et par av de pensjonerte ansatte har gått inn i museets frivillighet, er den totale arbeidsressursen ved museet i realiteten redusert. Vi jobber aktivt med å rekruttere nye ressurspersoner til den allerede omfattende frivilligheten ved museet, men alt kan ikke utføres av frivillige, og også frivilligheten krever koordinering og oppfølging.

Vi opplever alt i alt at Asker museum er klart underfinansiert, og har de siste par årene meldt inn et nøkternt behov for et økt tilskudd på kr 500 000 til teknisk drift og skjøtsel. En reduksjon i driftstilskuddet vil ikke kunne møtes uten kutt i aktivitet og i verste fall kutt i stillinger.

MiA

Det første vi vil måtte vurdere på Asker museum er reduksjon i skjøtsel og vedlikehold, siden dette er kostnadsdrivende arbeid uten en inntektsside, og som heller ikke lar seg finansiere gjennom private prosjekttilskudd. Dette er f.eks. Sparebankstiftelsen DNB, som er vår største private tilskuddsyter, helt tydelige på. Vi vet av erfaring at redusert skjøtsel og vedlikehold veldig raskt genererer misnøye fra publikum. Et alternativ kan være at kommunen som eier overtar noe av den løpende skjøtselen.

Annen aktivitet vi vil måtte redusere er gratisaktivitet. Dette vil ofte bety aktivitet med et inkluderingselement og/eller møteplasskarakter. For Oslofjordmuseets del gjelder dette bl.a. gratis SFO-tilbud i sommer- og høstferie, som museet har arrangert de siste to årene, delvis med tilskudd fra kommunens aktivitetspott. Dette er populære aktiviteter vi ikke har inntekter på i dag, og som vi har vurdert å måtte slutte med eller ta betalt for, selv med dagens budsjetter.

Kommunens søkbare tilskuddsordninger

Is-festivalen, ferie-SFO og andre gratistilbud er tidligere år finansiert delvis gjennom tilskudd fra kommunens «aktivitets-pott», og er eksempler på at også kutt i aktuelle tilskuddsordninger kan ha negative konsekvenser for aktiviteten på museene. Bygningsvern og større reparasjoner/istandsettinger er i realiteten helt avhengig av at kommunen har tilskuddsmidler utover regulære driftsmidler. Kutt i sentrale pottter til vedlikehold av (kultur-)bygg, vil dermed også gå utover museumsarenaene. Dette gjelder også Oslofjordmuseet, som til tross for at bygget er relativt nytt, likevel har kostnader til vedlikehold og oppgradering (eksempelvis ventilasjonsanlegg og solskjerming) som museet som leietaker ikke er i stand til å bære.

Kommunen har varslet omfattende arbeider på museets tak og vinduer for å tette lekkasjer. Dersom disse arbeidene utsettes vil museets planlagte nye utstilling i båthallen (søknad til Sparebankstiftelsen DNB 1.12.24, tentativ åpning i 2026/2027) måtte skyves ut i tid. Manglende solskjerming og kontroll på klima vil gå på bekostning av de utstilte gjenstandene, og sterkt begrense muligheten for innlån fra andre museer, og dermed muligheten for å drive profesjonell og bærekraftig museumsvirksomhet i lokalene.

Museenes merverdi

I en anstrengt økonomi må vi bli flinkere til å synliggjøre og utnytte museenes merverdi. Vi opplever allerede å bidra godt til den sosiale bærekraften, både gjennom å bidra til identitet, tilhørighet og gode lokalmiljøer, men også ved å være viktige inkluderingsarenaer for bl.a. frivillighet og personer som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet. Dette er arbeid som føles meningsfylt og også bidrar med viktige ressurser til museene. Men det krever også ressurser for å kunne tilby nødvendig oppfølging og koordinering.

Museene i MiA får tilskudd fra mange kommunale budsjettposter i de ulike kommunene mot å levere tjenester til ulike avdelinger og etater. Noen steder er vi språktreningsarenaer for nye innvandrere, eller jobbarena for friomsorgen. I Lørenskog leverer vi skolehagetjenester – en nærliggende mulighet for Asker museum på litt sikt. I Follo samarbeider museet med

MiA

kommunen om å lage relevante tiltak for barn og unge med midler fra Bufdir. I flere kommuner har vi samarbeid om tilbud for demens-pasienter (møte med minner o.l.).

Asker museum og Oslofjordmuseet har allerede godt etablerte tilbud for Askers skolebarn gjennom Den kulturelle skolesekken (for øvrig den eneste modellen som gir alle skolebarn uavhengig av bakgrunn og økonomi et profesjonelt kulturtilbud). Gjennom ekstern prosjektfinansiering har vi flere gratis-arrangementer gjennom året, hovedsakelig rettet mot barn og unge. Vi er også viktige arenaer for frivillighet og arbeidstrening. På Asker museum er til enhver tid flere personer tilknyttet gjennom ulike NAV-ordninger. Dette øker vår felles sosiale bærekraft, som er viktig for oss å bidra til. Likevel tror vi det er mer å hente med inspirasjon fra andre MiA-kommuner som nevnt ovenfor. Her kan vi trenge dialog og samarbeid med kommunen for å levere bedre på å avhjelpe generelle samfunnsbehov utover museenes kjerneoppgaver, og på den måten skape samfunnsnyttig merverdi.

Det kulturelle økosystemet

Det er også viktig for MiA å peke på at museene ikke opererer i et kulturfaglig vakuum i kommunen. Vi har hatt tett samarbeid med kommunens administrasjon om prosesser knyttet til både Konglungen, Holmsbu og Dikemark. Når vi nå jobber for å etablere et godt grunnlag for drift på Holmsbu kunstmuseum, er både kommunens administrasjon og Trafo kunsthall gode konsulenter og bidragsyttere. Vi har god dialog med Den kulturelle skolesekken i Asker om utvikling og tilrettelegging for et treffsikkert DKS-tilbud på museene. Kommunale tilskuddsordninger, både aktivitetsmidler og kulturarenamidler, er viktige for å få gjennomført ønskede tiltak. Et så konkret eksempel som kommunens faste kultur frokost bidrar positivt til nettverksbygging, markedsføring, inspirasjon og sunn konkurranse i en skjør kulturøkonomi. Kutt ett sted i dette «økosystemet» vil merkes i hele kretsløpet.

Vi innser at kulturen står lagelig til for hogg i en anstrengt kommuneøkonomi i og med at den i begrenset grad er lovpålagt. Vi oppfordrer likevel kommunen til å fare varsomt med en sektor som produserer mye for lite med store ringvirkninger for identitet og attraktivitet i kommunen. Vi oppfordrer også til å tenke på kultur som utvikling, og en viktig del av grunnmuren for godt medborgerskap. Kultur er en vesentlig faktor for å bygge attraktive lokalsamfunn. Det er godt dokumentert. Vi opplever at Asker kommune har jobbet godt med dette over tid, og at Dikemark og Holmsbu nå står for tur som spennende kulturrelaterte utviklingsprosjekter. Asker museum og Oslofjordmuseet er også midt i en spennende og ambisiøs utviklingsfase, og håper i det lengste på rammevilkår som gir rom for å spille viktige roller i kommunen også fremover.

Med vennlig hilsen

Hulda Brastad Bernhardt
Direktør MiA – Museene i Akershus

Per Olav Torgnesskar
Avdelingsdirektør klynge vest

MiA

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender		
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret		
Org.nr. 943260672		
Forening/organisasjon Norsk forbund for utviklingshemmede		
Adresse Youngstorget 2		
Postnr. 0181	Poststed Oslo	
Telefonnr. 22 39 60 50	E-postadresse firmapost@nfunorge.org	
Kontaktperson:		
Fornavn og ev. mellomnavn Ivar Magnus		
Etternavn Næset		

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Om lovligheten av kutt av avlastningstilbud på røde dager
<p>Jeg viser til kommunens forslag om kutt i avlastningstilbud på røde dager gjengitt her i Budstikka, https://www.budstikka.no/nye-kutt-pa-146-millioner-kroner/s/5-55-1823890 .</p> <p>Pårørendes rettigheter når det kommer til avlastningstilbud finner man i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8. Her står det at «de som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i».</p> <p>Slik denne bestemmelsen er utformet, gir den ikke rett til en bestemt type avlastning – kun at kommunen skal treffe vedtak om det.</p> <p>Kommunens plikt til å tilby støtte til pårørende står i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6. Den lyder slik:</p> <p>«Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. opplæring og veiledning
2. avlastningstiltak

3. omsorgsstønad»

Denne bestemmelsen gir en oversikt over hvilke tjenester som kan inngå i et vedtak etter pasient- og brukerretrighetsloven § 2-8. Ingen av disse bestemmelsene gir derimot rett til et bestemt type tiltak, og det er i stor grad opp til kommunen å bestemme hvordan de vil organisere sine tjenester og å avgjøre hvilke tjenester de velger å gi den enkelte tilbud om. Dette står i lovens forarbeider (Prop. 49 L (2016-2017)). Kommunen vil nok da i utgangspunktet stå fritt til å legge ned avlastningstilbudet på røde dager.

Selv om kommunen har en viss frihet til å avgjøre hvilke tjenester som tilbys, skal tjenestene alltid være forsvarlige og møte den enkeltes nødvendige behov. Dette følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og § 3-1. Hva som er nødvendig og forsvarlig må vurderes i hver enkelt sak, og her må kommunen gi pårørende adgang til å medvirke til utforming av egne tjenester.

En del av hensikten bak reglene om avlastningstiltak er å hindre overbelastning og gi omsorgsyter nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlige samfunnsaktiviteter, ifølge Prop. 49 L (2016-2017).

Derfor kan det virke mot sin hensikt å legge ned avlastningstilbudet nettopp på røde dager, når de pårørende har mulighet til å ha fri. Dette kan medføre at tilbudet i mange tilfeller ikke lengre vil bli forsvarlig for den enkelte.

Dersom tilbudet for den enkelte ikke lengre blir forsvarlig, vil kommunen da måtte tilby en annen type pårørendestøtte. Dette kan også gjøres gjennom bl.a. BPA eller støttekontakter. Som sagt, er det opp til kommunen å avgjøre hvilke tjenester de vil gi tilbud om. Poenget er uansett at kommunen ikke kan redusere tilbudet uten videre. De blir da nødt til å erstatte tilbudet med noe annet, slik at de som har behov for denne type hjelp fremdeles mottar et forsvarlig tjenestetilbud.

Dersom avlastningstilbudet man har fra kommunen reduseres, må det fattes nytt vedtak om dette. Disse vedtakene kan man da klage på. NFU vil bistå med slike klager.

Med vennlig hilsen
Ivar Magnus Næsset
NFU Asker
+47 91 80 27 75

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret	
Org.nr. 971262354	
Forening/organisasjon Utdanningsforbundet asker	
Adresse Gamle borgenvei 6	
Postnr. 1383	Poststed Asker
Telefonnr. 98070375	E-postadresse utanningsforbundet.aker@aker.kommune.no
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Børre	
Etternavn Holen	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Eget høringsvar som omhandler nedleggelse av avdelinger i noen barnehager, samt tilbakemelding på ressurstildelingen til skolene fra alle tillitsvalgte i skolene.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon HøringsvarBhg,tilleggsinnstillingen.pdf
Last opp dokumentasjon Høringsvar fra 40 klubber i Utdanningsforbundet.pdf

Høringssvar fra 40 klubber i Utdanningsforbundet Asker:

Økonomiske innstramminger i skolen

Tenk dere svært nøye om før dere tør å gjennomføre disse innstramminger i skolen – det er en direkte handling mot barn og unge i Asker kommune! Tør dere virkelig å svekke barn og unges oppvekstvilkår enda mer enn dere allerede har gjort? Vi som ser dette fra innsiden, kan ikke forstå de valgene dere vurderer å gjøre på vegne av barn og unge i denne kommunen. Siden kommunesammenslåingen har det allerede vært omstilt for 112 millioner innenfor oppvekst i Asker kommune. Disse kuttene har rammet hele oppvekst, men det er skole som har tatt mest. Dette mener vi allerede har gått ut over undervisningstilbudet og arbeidsmiljøet til både elever og ansatte. Vi ser bl.a. økte tendenser til vold og trusler, og trakassering av lærere og elever i skolen. Vi ser også lærere som har sluttet, og flere som vurderer å slutte i yrket, enten av utbrenthet eller den økonomiske situasjonen.

Vi mener at Asker kommune for lengst har kuttet til beinet i skolen, og at flere penger ikke kan spares i vår sektor. Likevel fikk vi i august vite at fire skoler vurderes nedlagt allerede fra neste skoleår. Det er mange skjebner involvert i noe som både skal besluttes og gjennomføres i løpet av et halvt år. Vi er redd dette er hastverksarbeid gjort med et kortsiktig syn. Asker kommune må ta seg råd til å tenke langsiktig og bredt. Skolene er en sentral aktør i et nærmiljø, og dermed en viktig brikke i hele vår langstrakte kommune.

Vi spør oss også om hvor mye kommunen faktisk sparer på disse omstillings- og strukturtiltakene. Kan tallene i utredningen stemme? Vi stiller dette spørsmålet med tanke på lærernormen som kommunen fremdeles har lovpålagt plikt til å følge - for det blir ikke færre elever selv om de flyttes til en annen skole. Vi lurar også på om dere ser fordelene av å opprettholde en levende stor kommune, nær storbyene, som kan tilby små bygder og nærskoler. På lengre sikt vil Asker sannsynligvis stadig være et attraktivt sted å bo for barnefamilier og skattebetalere, men da er det viktig at vi tar i bruk og investerer i hele den nye kommunen.

Bare for å nevne noe: Kommunen bruker over 800 millioner i året på renter og avdrag. Det ble tatt noen valg i alle de tre kommunene før 2020, som stadig preger kommunens økonomi. Vi ser at det må spares – kanskje må dere som styrer kommunen vår finne andre former for inntjening og sparing, så lenge dere skjærer skolen. På vegne av alle lærere, barn og unge vil vi rope høyt: *Ikke kutt i skolen!*

I opplæringsloven, som er vårt styrende dokument, ser vi at det legges stor vekt på trygghet (§12) og nærhet (§8). I tillegg er nye begreper som "Folkehelse og livsmestring" sentrale områder i den overordnede delen av lærerplanen (2020). Derfor må politikere i Asker tenke seg nøye om, er det virkelig gjennomførbart å legge denne spare-byrden over på barn og unge i kommunen uten å bryte med loven? Vi som profesjonsutøvere, er imot at barna blir nedprioritert. Vi ser hver dag ute på skolene hvordan dårligere økonomiske forhold for skolene, gir direkte, negative utslag for elevene. Asker kommune risikerer også å miste mange kompetente lærere når rammene blir enda trangere og arbeidsbelastningen enda større. Her må både elever og lærere bli tatt hensyn til!

Derfor burde bevilgningene til skolene økes, ikke minskes.

Vennlig hilsen 40 tillitsvalgte, på vegne av sine klubber på den enkelte skole

Tilbakemelding på mulig omstilling i Asker kommune, nedleggelse av barnehager.

Høsten 2024 er det gitt informasjon om at det vil foretas en utredning på innsparinger ved nedleggelse av 4 (Kanskje 5) barnehager i Asker.

Enhetene som foreslås utredet er små barnehager som har en tilknytning til en større enhet i samme område. Enhetene er små med gode relasjoner mellom foreldre, barn og ansatte. Enhetene scorer høyt på både brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Tilbakemelding fra ansatte er at enhetene det er snakk om har lavt sykefravær og høy grad av trivsel på jobb.

Vi oppfordrer til å ta foreldrenes perspektiv med i beslutningsprosessen om nedleggelse. De ansatte i enhetene må også få bidra til en raus høringsprosess. Å inkludere deres erfaringer og perspektiver vil bidra til å skape et mer helhetlig bilde av situasjonen.

Barnehagen spiller en avgjørende rolle i barns liv og utvikling. Den gir ikke bare et trygt miljø for lek og læring, men fremmer også sosial kompetanse og emosjonell utvikling. Nedleggelse av barnehager kan føre til økt press på eksisterende barnehager, som kan ha negative konsekvenser for både barnas trivsel og kvaliteten på tilbudet. At det skal planlegges for at barnegrupper skal måtte ha sin normale drift i fellesrom/kjøkken/gang/uteområder som ikke er tilrettelagt for denne driften er vi sterkt imot. Å presse barn og ansatte inn i en barnehage som ikke har reell ledig kapasitet vil virke negativt inn på barn, foreldre og ansatte i hele denne barnehagen. Dette vil i høyeste grad påvirke kvaliteten på tilbudet til barna.

Vi oppfordrer til å ta hensyn til både arealkapasitet og bemanning når det snakkes om ledig kapasitet. Eksempel: En storebarnsavdeling driftes nå med 18 barn, men har ledig arealkapasitet til 20. Å øke med to barn utløser ca. 33,5% ansatt. Dette vil i realiteten si at

denne avdelingen kun vil dekke bemanningsnormen for 20 barn en og en halv dag i uka. De resterende tre og en halv dag vil man måtte jobbe underbemannet. Barnehageloven blir da brutt ved å planlegge for å drifte underbemannet store deler av året.

Vi i Utdanningsforbundet er ikke imot private barnehager, men er fortvilet over at andelen kommunale barnehager reduseres. Utdanningsdirektoratets tallfakta om barnehager fra 2023 viser på landsbasis at 49 % av barnehagene er kommunale og 51 % er private (barnehagefakta.no). Her i Asker kan vi få opptil 2/3 privat barnehagedrift og 1/3 kommunal barnehagedrift hvis dette gjennomføres. Kommunen bør absolutt eie og drive en høy andel kommunale barnehager når man ser på Asker kommune sine ambisjoner om god kvalitet i barnehagen. Derfor mener vi dette er helt feil vei å gå. Vi er også kjent med at vi har en andel private barnehager i kommunen uten tariffavtale. Selv om dette ikke er et lovkrav, er vi godt kjent med at de fleste barnehagelærere ønsker seg et forutsigbart avtaleverk og lønnsavtale som gjør at de kan stå lenger i yrket. Med større andel private barnehager, risikerer vi at flere barnehageansatte jobber uten tariffavtale.

Antall dispensjoner fra utdanningskravet er veldig høyt i Asker kommune. Nedleggelse kan føre til usikkerhet blant barnehagelærerne, som fører til at de søker jobb utenfor kommunen. Dersom vi mister mange pedagogiske ledere pga. denne omstillingen, kan vi risikere enda flere dispensjoner. Dette påvirker i stor grad kvaliteten i den enkelte barnehage. Asker har allerede langt færre pedagoger med utdanning enn på landsbasis; kun 39,6% av ped.ledere oppfyller utdanningskravet (barnehagefakta.no).

Flere kommuner satser på økt grunnbemanning som resulterer i lavere sykefravær, bedre kvalitet på tilbudet og bedre trivsel for de ansatte. Kutt og forslagene om nedleggelse i barnehagesektoren i Asker vil gjøre at vi går motsatt vei i satsning på barnehagene.

Vi i Utdanningsforbundet Asker erfarer at det er snakk om svært små innsparinger til sammen ved å legge ned disse små, populære enhetene. Det vil skape mye uro blant foreldre, barn og ansatte. Både i de enhetene som legger ned og de enhetene som skal ta imot barn og ansatte.

Å legge ned eller kraftig redusere Åpen barnehage vil kunne ha konsekvenser for mange familier som har dette som sitt eneste tilbud. Dette kan få langsiktige konsekvenser som vi ennå ikke kjenner omfanget av i dag.

Vi ber om at kommunen revurderer nedleggelsesplanene, og i stedet arbeider for å finne løsninger som ivaretar behovene til barna og familiene i vårt samfunn. Barnehagene våre er en viktig del av lokalsamfunnet, og det er vårt ansvar å sørge for at de forblir tilgjengelige for fremtidige generasjoner.

Det er billigere å investere i små mennesker, enn å reparere store. Utdanningsforbundet Asker mener at det ikke skal kuttes i oppvekst og barnehage.

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Asker 04.10.2024

Høringsuttalelse fra Asker kirkelige fellesråd til kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028.

Bakgrunn

Asker kirkelige fellesråd og de 10 soknene i Asker er både trossamfunn og lokalsamfunnsaktør i vår kommune. I henhold til den lokale samarbeidsavtalen (11.10.2023) gir kirken tjenester på en rekke samfunnsområder og til alle kommunens innbyggere.

Magasinet «Kirken i Asker 2023-2024» gir en aktuell beskrivelse av den samlede kirkelige virksomheten.

I tillegg til kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 har direktør for medborgerskap i informasjonsmøte med frivilligheten i Asker 28.08. bedt om en konsekvensvurdering av eventuelle kutt i 20 % av kommunale driftstilskudd i 2025-2026. Asker kirkelige fellesråd er i den kommunale forvaltningen en del av tjenestoområde Medborgerskap, og ble derfor bedt om å gjøre en tilsvarende konsekvensvurdering. Denne ble sendt kommunedirektøren 13.09. og er også kommentert i denne høringsuttalelsen.

Oppsummering

Kommunedirektøren har bekreftet at Asker kirkelige fellesråd så langt det er mulig vil bli likebehandlet med kommunens egen virksomhet.

Fellesrådet ønsker å ta medansvar for en nødvendig kommunal omstillingsprosess. Fellesrådet forbereder derfor i likhet med kommunen et samlet kutt for egen virksomhet på 5 % i 2024-2026. Dette utgjør 3,5 mill. kroner.

Et kutt tilsvarende kommunens samlede innsparingsbehov forutsetter at kommunen dekker fellesrådets faktiske kostnader knyttet til pensjon og strøm. Fellesrådet har i regulert forslag til budsjett derfor foreslått en ramme for kommunale tilskudd i 2025 på 70,1 mill. I denne rammen er fratrukket 1,2 mill. i reduserte tilskudd. Dekning av pensjons- og strømkostnader er imidlertid medregnet. Heller ikke kommunens egne virksomheter dekker økte kostnader knyttet til strøm eller pensjon.

Asker kirkelige fellesråd er tilfreds med at kommunedirektøren i forslag til investeringer til kirkelige formål har fulgt kirkelig fellesråds oversendte forslag.

I tråd med samarbeidsavtalens pkt. 10 gis representant for Asker kirkelig fellesråd møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet. Fellesrådet har varslet ordføreren om at vi ønsker å benytte denne muligheten.

Ikke helt som andre tilskuddsmottakere

Kommunens finansieringsplikt for kirkelig virksomhet er regulert av trossamfunnsloven § 14 og departementets presiseringer i senere brev til norske kommuner.

Det er ikke naturlig å sammenligne kirkelig fellesråd kun med andre tilskuddsmottakere innenfor tjenesteområde medborgerskap.

Kirkelig fellesråd vil ta medansvar

Samtidig ønsker Asker kirkelige fellesråd som lokalsamfunnsaktør og lokalkirke å ta medansvar for en nødvendig kommunal omstillingsprosess.

Kommunedirektøren beskriver i forslaget til HP 2025-2028 et samlet behov for å kutte samlede kommunale kostnader med 5 % i 2024-2026 ¹.

Med et omstillingskrav likestilt med kommunens samlede krav til egen virksomhet på 5 % i 2024-2026, er det kirkelig fellesråds foreløpige oppfatning at kommunen fortsatt ville ivareta sine lovpålagte forpliktelser knyttet til kirkelig virksomhet. Tilsvarende at kirkelig fellesråd med begrensede omstillingskostnader fortsatt ville kunne fylle sin rolle som trossamfunn og lokalsamfunnsaktør i hele Asker.

Et kutt på 5 % over 3 år forutsetter imidlertid at kommunen dekker økte pensjons- og strømkostnader og kompensasjon for lønns- og prisstigning. Heller ikke kommunens egne virksomheter og tjenesteområder blir direkte belastet disse kostnadene. I fellesrådets regulerte forslag til budsjett for kommunale tilskudd i 2025 er derfor lagt slike forutsetninger:

1. Asker kommune må ta ansvar for kirkelig fellesråds økte pensjonsforpliktelser. I 2025 er G-reguleringspremie estimert til 5,1 mill.
2. Asker kommune må i likhet med egne virksomheter dekke ordinære strømkostnader. For 2023 er fortsatt udekket 0,4 mill. og i 2024 udekket 2,0 mill. Endringen i tilskudd for 2023 og 2024 skjedde uten kirkelig fellesråds viten og medvirkning.

I 2024 er kommunale tilskudd til Asker kirkelige fellesråd allerede redusert med 1,06 mill.

For 2025-2026 vil et kutt tilsvarende Asker kommunes samlede virksomhet utgjør en reduksjon på ytterligere 2,43 mill. over to år.

Forutsetninger for likebehandling

Kommunedirektøren har understreket at kirkelig fellesråd i utgangspunktet vil bli likebehandlet med kommunens egne virksomheter, senest i e-post til kirkesjefen 07.08. og i møte 09.08. mellom ordfører, kommunedirektør og fellesrådets leder.

I samarbeidsavtalen heter det tilsvarende i § 10 at

«Kommunen skal oppjustere budsjettet med kommunal prisjusteringsindeks. Økt bevilgningsbehov som skyldes merutgifter som følge av endringer i sentralt inngåtte tariffavtaler, endringer i offentlige avgifter og innskuddsforpliktelser overfor pensjonskasser skal i utgangspunktet imøtekommes av kommunen for stillinger som ivaretar administrasjon, kirker og gravplasser»

---

¹ 0,5 milliarder kroner av samlet kommunebudsjett på 10 milliarder.

Asker kirkelige fellesråd har derfor lagt slike hovedpunkter til grunn for revidert forslag til budsjett for kommunale tilskudd:

- at Asker kommune fra 2025 tar ansvar for kirkelig fellesråds G-reguleringspremie knyttet til pensjon. Økte pensjonskostnader er knyttet til historiske forpliktelser og et forhold fellesrådet ikke selv kan påvirke. I 2024 blir de økte kostnadene dekket ved bruk av avsetninger fra tidligere år. De er nå brukt opp.

For Asker kirkelige fellesråd er den økte kostnaden i 2025 estimert til 5,1 mill. kroner. En slik merkostnad knyttet til historiske pensjonskostnader kan ikke en tilskuddsmottaker som kirkelig fellesråd klare selv.

Heller ikke kommunens egne virksomheter og tjenesteområder blir direkte belastet denne kostnaden.

- at Asker kommune fortsatt må ta ansvar for fellesrådets strømkostnader. Strøm er i likhet med kommunens egne virksomheter en del av fellesrådets ordinære drift etter trossamfunnsloven. Fellesrådet følger samme rutiner som Asker kommune for å redusere strømforbruket, og arbeider fortløpende med nye ENØK-tiltak.

For Asker kirkelige fellesråd er den økte kostnaden knyttet til strøm i 2025 estimert til 2 mill. kroner. Dette er lagt inn i det reviderte forslaget til samlet budsjetttramme for kommunale tilskudd til kirkelig virksomhet.

Differansen mellom kostnad og tilskudd i 2023 og 2024 utgjør 2,4 mill. som kommunen foreløpig ikke har dekket. Kirkelig fellesråd vil i avtalt møte med kommunedirektøren 11.10. forhåpentligvis få avklart etterskuddsvis dekning.

- Asker kirkelige fellesråd vil i likhet med kommunens egne virksomheter solidarisk forberede seg på reduserte tilskudd i 2025 og 2026. Dette må skje under nevnte forutsetninger om dekning av faktiske pensjons- og strømkostnader gjennom det ordinære tilskuddet.

Utgangspunkt for nye innsparinger

I kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 er det samlede omstillingskravet antydnet å utgjøre 470 mill. kroner i perioden 2024-2026. Dette utgjør omtrent 5 % av samlet kommunebudsjett.

31.12.2023 hadde Asker kirkelige fellesråd 95 årsverk. Det var 1,37 årsverk mindre enn ved årets begynnelse. I tillegg er inntil 1,7 administrative årsverk fortsatt stilt vakant.

Asker kirkelige fellesråd gjennomfører i 2024 et kutt på 1,66 %. Dette tilsvarer 1,06 mill. Dersom kommunen fastholder at fellesråd ikke får dekket faktiske strømkostnader i 2023 og 2024 vil det reelle kuttet i 2024 bli det tredobbelte av forutsetningene i budsjettet: 3,5 mill. For å kunne få et regnskap for 2024 i balanse, er kirkelig fellesråd avhengig av at faktiske kostnader blir dekket etterskuddsvis.

Forutsatt at kommunen dekker faktiske strømkostnader i 2023 og 2024, vil resterende innsparing i 2025-2026 med 3,34 % utgjøre 2,4 mill. kroner over de to neste årene ². Et slik

---

² I beregningsgrunnlaget er regnet med 7,1 mill. i tilskudd til økte strøm- og pensjonskostnader

Samlet kutt over 3 år vil kirkelig fellesråd kunne håndtere, under nevnte forutsetninger av dekning av økte pensjons- og strømkostnader og kompensasjon for lønns- og prisstigning.

Konsekvenser

Utgangspunktet for en konsekvensvurdering av kutt i kommunale tilskudd er tjenesteområdene beskrevet i samarbeidsavtalen mellom kommune og kirke:

«Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune samarbeider på en rekke felt knyttet til folkehelse og omsorg, frivillighet, kultur, samfunnssikkerhet og beredskap, forvaltning av kulturarv og utvikling av gode lokalmiljøer i hele Asker».

Asker kirkelige fellesråd leverte 13.09. en konsekvensvurdering av eventuelle kutt i 2025-2026 på 20 % - tilsvarende 13,22 mill. kroner. Lønn utgjør 2/3 av fellesrådets samlede budsjett. Fordi handlingsrommet for enkle sparegrep er brukt opp og budsjett for vedlikehold allerede redusert med 40 %, må nye kutt i hovedsak skje ved nedbemanning. I ytterste konsekvens ville antallet årsverk i kirkelig fellesråd bli redusert med 9,5 årsverk. Etter fellesrådets oppfatning ville et kutt i slik størrelsesorden bryte både med kommunens lovpålagte finansieringsplikt og forutsetningene i gjeldende samarbeidsavtale.

De negative konsekvensene av reduserte tilskudd ut over rammen på 5 % for kommunens egen virksomhet vil bli uforholdsmessig store på mange viktige samfunnsområder og -funksjoner. Samarbeidsavtalen nevner blant annet innsatsområder som oppvekst, barn og unge, eldre og andre utsatte grupper, frivillighet og frivillighetsledelse, folkehelse og velferd, gravplass og gravferd, kultur, kulturarv og bærekraftige lokalsamfunn.

Asker kirkelige fellesråd vil i dette høringsforslaget åpne for et samlet kutt på 5 % i 2024-2026. I 2024 gjennomfører fellesrådet en innsparing på 1,06 mill, hvilket tilsvarer 1,66 %. Med et ytterligere kutt på 3,33 % i 2025-2026 vil kommunen oppnå en besparelse på ytterligere 2,4 mill. kroner. Konsekvensen vil være at antallet årsverk i kirkelig fellesråds virksomhet allerede er redusert i 2023 og 2024, og må sannsynligvis i 2025-2026 bli ytterligere redusert. Tilsyn og vedlikehold av kirkebygg vil bli ytterligere redusert.

Slike strukturelle endringer vil ha betydelige ringvirkninger for kirken som trossamfunn og ikke minst for det samfunnsoppdraget som er beskrevet i samarbeidsavtalen mellom kirke og kommune. Fellesrådet vil spesielt peke på:

a. Kirkelig frivillighet, samfunnsdugnad og folkehelse i Asker

Den kirkelige frivilligheten i Asker er en betydelig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomheten, men for hele Askersamfunnet. Den kirkelige frivilligheten bidrar i samarbeid med annen frivillighet og kommune både til folkehelse og bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn i Asker.

I 2023 er det registrert hele 1179 frivillige i kirkelig arbeid i Asker. Beregnet på tidligere tellinger utgjør denne kirkelige frivilligheten 44,3 årsverk³.

I tillegg til andre kjerneoppgaver er diakoner, kantorer og undervisningsansatte frivillighetsledere. Det er derfor investering i kirkelige fagstillinger gir «mye for lite» i deres

³ I en detaljert telling i 2021 utførte 976 frivillige 64 200 timer (36,6 årsverk). Antall frivillige har siden da økt.

lokalsamfunn. Tilsvarende vil ringvirkningene ved å redusere antallet kirkelige fagstillinger også ramme frivilligheten og dermed lokalsamfunn i Asker i betydelig grad.

b. Kirkelige bygg

Asker har 14 kirker, 5 kapell og 9 andre kirkelige bygg. Se oversikt i gjeldende samarbeidsavtale mellom Asker kommune og Asker kirkelige fellesråd. Av de 14 kirkene er de to middelalderkirkene fredet og 5 andre listeført av Riksantikvaren som kulturhistorisk verdifulle kirker.

Ytterligere kutt i verdiskapende vedlikehold av kirkebyggene vil med nødvendighet føre til betydelig merkostnader over tid. Spesielt vil ytterligere reduksjon av utvendig tilsyn og vedlikehold av sårbare kirkebygg medføre svekket vern av byggene og øke vedlikeholdsetterslepet for årene som kommer.

c. Samfunnssikkerhet og beredskap

Asker kirkelige fellesråd har overordnet ansvar for forsvarlig beredskapsarbeid og kriseledelse i egen organisasjon. Denne overordnede beredskapsplanen er felles for alle menigheter og enheter i Asker. Fellesrådet er også gravplassmyndighet i Asker. Dette er et særskilt beredskapsområde i samvirke mellom kirke og kommune.

I tillegg til samarbeidsavtalen har Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune egen avtale om bistand og bemanning knyttet til Evakuert og pårørendesenter (EPS) etter ulykker eller katastrofer. Med kutt i kommunale tilskudd vil lokalkirkens beredskapsrolle i Asker kommune bli betydelig svekket som følge av redusert antall årsverk og betydelig mindre ressurser til kompetanseutvikling og beredskap.

d. Fellesrådet som arbeidsgiver og hensynet til ansatte

Asker kirkelige fellesråd vil som arbeidsgiver i liten grad kunne tilby overtallige annet passende arbeid i virksomheten. Dette gjelder både de kirkefaglige og administrative stillingene. Dersom flere årsverk blir borte, vil omkostningene bli store både for de som blir direkte berørt og for virksomheten som helhet.

Bemanningstilpasninger tar tid. For å følge arbeidsmiljølovens bestemmelser og krav til forsvarlige prosesser vil effekten av eventuell nedbemanning i 2025 ikke gi vesentlig økonomisk effekt før tidligst i 2026. Asker kirkelige fellesråd har heller ikke avsetninger til å kunne dekke omstillingskostnader i en slik størrelsesorden.

e. Kommunens forpliktelser

Den norske kirke er en annen type ekstern tilskuddsmottaker enn de fleste andre virksomheter kommunen yter tilskudd til. Siden formannskapsloven av 1837 har kommunene hatt ansvar for å finansiere lokalkirkens drift, og i dag er det trossamfunnslovens § 14 som detaljerer kommunens forpliktelser overfor kirkelig fellesråd:

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens

tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

En måned før trossamfunnsloven trådte i kraft, i desember 2020, sendte Barne- og familiedepartementet et brev til norske kommuner, der de understreket:

«§ 14 annet ledd viderefører en rettslig forpliktelse for kommunen til å finansiere disse formålene, og avgrenser dermed det statlige finansieringsansvaret. Bestemmelsen er formulert annerledes enn kirkeloven § 15 første til tredje ledd, men kommunenes finansieringsansvar endres ikke. Vi viser til at kommunesektoren ikke er trukket i rammetilskudd ved lovendringen, hvilket tilsier en statlig forventning om videreført ressursinnsats.»

Mulighet for å redusere kommunale tilskudd til gravferd og gravplass

Sett i sammenheng med kommunens varslede behov for å redusere kostnader kan kommunestyret ved å øke festeavgift og kremasjonsavgift redusere behovet for tilskudd til fellesrådet som gravplassmyndighet med inntil 3.0 mill. kroner.

Feste av grav koster i 2024 kr. 345. Omkringliggende kommuner ligger til dels betydelig høyere ⁴ Ved å øke festeavgiften til 415 kroner vil det gi økte inntekter i 2025 på kr. 560 000.

Kremasjonsavgiften i 2025 er i den vedlagte oversikten beregnet til kr. 2 490 medregnet deflator. Dersom kremasjonsavgiften blir økt til faktisk kostnad på kr. 7 000, vil tiltaket alene redusere behovet for kommunalt tilskudd til gravferd og gravplass med 2,4 mill. kroner.

Endringer i forslag til kremasjonsavgift ble forrige gang oversendt Asker kommune etter vedtak i fellesrådets møtesak 084/2021. En økning av kremasjonsavgiften vil kunne føre til en synkende andel av kremasjoner og tilsvarende mulig økning av kistebegravelser.

Møte med formannskapet

Asker kirkelige fellesråd setter pris på den gode dialogen med politisk og administrativ ledelse i Asker kommune. Dette høringssvaret er ment som et bidrag til forståelse og fortsatt konstruktiv dialog.

I tråd med samarbeidsavtalens pkt. 10 gis representant for Asker kirkelig fellesråd møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Asker kirkelige fellesråd ønsker å benytte denne muligheten og ser fram til å møte formannskapet ved første anledning.

Investeringer

Asker kirkelige fellesråd er tilfreds med at kommunedirektøren i forslag til investeringer til kirkelige formål har fulgt kirkelig fellesråds oversendte forslag.

Det er spesielt viktig at 2025 blir det siste av de fire årene med halverte sekkeposter til kirkebygg.

---

⁴ Bærum har i 2024 en festeavgift på kr. 401, Drammen kr. 420 og Oslo kr. 800.

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Oda	
Etternavn Lockert	
Adresse Brusetkollen 2	
Postnr. 1395	Poststed Hvalstad
Mobilnr. 93838393	E-postadresse oda.lockert@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Viser til forslag om nedleggelse av Haugtussa barnehage i Asker. Her kommer noen argumenter mot en slik nedleggelse. Større er ikke alltid bedre Noe av det unike med Haugtussa barnehage, er nettopp størrelsen. Små barnehager har muligheten til å skape intime og trygge soner for barna. Det gir barna og foreldrene få ansatte å måtte forholde seg til, noe som gir økt trygghet for barna og deres foreldre. Små forhold gir også gode arbeidsrammer for de ansatte. Videre i handlingsprogrammet står det «Prioritere barn og unge og sårbare grupper og arbeid mot ungt utenforskap.» Enkelte barn har utfordringer/diagnoser som kan gjøre hverdagen i store grupper utfordrende. En liten barnehage som haugtussa barnehage vil kunne bidra til at disse barna kan bli ivaretatt i en vanlig barnehage, og således vil man allerede i småbarnsalder kunne begynne forebyggende arbeid mot utenforskap for denne gruppen. Viktig møtepunkt i nabolaget Barnehagens område benyttes mye av unge i alle aldre utenfor barnehagens åpningstider. På dagtid i helger og ferier er det et yndet mål for barnelek og et fint møtepunkt for barnefamilier i området. På kveldstid benytter ofte ungdom seg av området, særlig blir sittegruppene hyppig brukt av denne gruppen. Ved en nedleggelse av barnehagen, vil derfor et tilbud til særlig barn, men også ungdom, i området forsvinne. Vakås og Hvalstad er et populært område for barnefamilier, men for at dette skal bestå, må også leketilbud i området bestå. Fra Asker kommunes handlingsprogram 2025-2028 er «møteplasser for ungdom uavhengig av aktivitet» angitt som en prioritert satsning. En nedleggelse av denne barnehagen, vil i så fall gå direkte mot dette. Betydelig økt reisevei

Offentlig høring - høringsvar

Ved tap av 14 barnehageplasser for de aller minste, vil hverdagskabalene kunne bli betydelig vanskeligere å få til å gå opp for en del småbarnsfamilier i området. Det er blitt sagt at de nærmeste ledige plassene som kan erstatte tapet av plassene ved Haugtussa vil være på Holmen slik det ser ut per i dag. I rushtiden vil dette gå særlig hardt utover togpendlerne. Dersom man nå bor på Vakås i nærheten av Haugtussa, må man først kjøre til Holmen før man returnerer til togstasjonen. Ifølge Google vil dette kunne medføre ca en time ekstra reisevei daglig (15-17 min til barnehagen og 15-17 min fra barnehagen til toget morgen og ettermiddag). Flere biler på veien vil ikke akkurat hjelpe dagens køsituasjon, og i verste fall vil nok noen togpendlere kunne ende med å velge bilen fremfor toget for å slippe den ekstra turen.

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker, 4. oktober 2024

Til: Asker kommune
Kopi: Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen
Kultursjef Jan Erik Lindøe
Utvalg for medborgerskap

Innspill til forslag til HP 2025-2028 fra Asker Kulturråd

Innledning

Asker kommune er en stor og kraftig kommune med gode offentlige tjenester og god tilgang til et rikt, variert og mangfoldig kunst- og kulturtilbud. I godt samarbeide mellom frivillige, kommersielle og kommunale tilbydere, mangler det ikke på tilbud til hverken barn, ungdom, voksne eller eldre.

Med kunst og kultur skaper vi sammen «det gode liv» i Asker. Kunst og kultur er med på å gjøre livene våre bedre, og bidrar til god folkehelse. Kulturtilbudet er en målestokk på hvor god og attraktiv en kommune er å arbeide, bo og leve i. I så måte skårer Asker høyt. Vi har kommunale, profesjonelle kulturhus, en god kulturskole og et stort utvalg private kommersielle og frivillige tilbydere i så godt som alle kulturuttrykk.

Gjennom godt samarbeide videreutvikler vi kulturdelen av Askersamfunnet. Utenforskap, mindre inkludering, vanskelig økonomi og lavere deltagelse i fritidsaktiviteter i kultur er dessverre gjengangere. Dette blir enda mer aktuelt nå som Asker skal omstille vesentlig kraftigere enn vi la til grunn tidligere i år.

Asker Kulturråd ønsker å fortsette å være en bidragsyter for kulturens rammebetingelser og vilkår.

Kunst og kultur gjør Asker til en bedre kommune for oss alle

Kommentarer til forslaget for virksomhetsområde medborgerskap

Kunst og kultur er sektorovergripende og berører flere virksomhetsområder i den kommunale forvaltningen. Vi velger å særlig kommentere virksomhetsområde medborgerskap, der hovedtyngden av kulturen hører hjemme.

Driftsbudsjettet bærer preg av den pågående, og kommende, økonomiske omstillingsprosessen. Det er allerede gjort en mengde tiltak for å redusere kostnader internt i administrasjonen. Vi forstår at det har vært noen tøffe tak. Samtidig er det gledelig at det som er gjort, i svært liten grad berører publikum eller tjenestemottakere. Takk til administrasjonen for den krevende jobben de har gjort.

Det er lett å forstå at det ikke er rom for økninger, hverken i penger eller tiltak. Derfor er det godt å se at demenskorset er lagt inn som varig tiltak. Det er fint at et noe så positivt for det gode Askersamfunnet er med videre.

For kulturfrivilligheten er barne- og ungdomsskolene helt nødvendige som bo- og øvingslokaler. Ny sentrumsskole på Høn/Landås og Solvang skole foreslås utsatt i to år med ferdigstillelse i henholdsvis 2030 og 2033. Vi erkjenner situasjonen samtidig som vi mener det er synd at de skyves på, egnede lokaler for kulturlivet er som vi alle vet en mangelvare.

Samfunnshuset på Tofte blir etter en forsinkelse rehabilitert i 2026. Det er på sin plass, vi er glade for at det nå blir gjort.

Kulturskolen ligger inne med midler til detaljregulering til nye lokaler på Østre Asker Gård først i 2028. Det mener vi er for sent i perioden og ber om at summen flyttes frem til senest 2026.

Det er nå en pågående prosess om hvor mye det skal kuttes i tilskuddsordningene. Utvalg for medborgerskap skriver at deltakelse i fritidsaktiviteter, arbeidet for innenforskap og å hjelpe de med lav økonomi, prioriteres i perioden. De skriver også at tildeling av tilskudd til lag og foreninger **«er en viktig del av kommunens arbeid for å tilrettelegge for aktivitet for innbyggerne»**. Vi mener særlig barn, unge og ellers sårbare grupper, må skjermes og at eventuelle kutt i tilskuddsordninger skjer der det kan søkes tilsvarende ordninger andre steder. Faste, varige avtaletilskudd ansees som et sterkere virkemiddel for å nå målene enn enkeltstående og kortvarige arrangement- og aktivitetstilskudd.

Oppgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. I disse krevende økonomiske tidene er vi sikre på at vi sammen kan jobbe for at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

Vi ser frem til videre behandling av HP 2025-2028.

Vennlig hilsen
Asker Kulturråd

Kristin Engebretsen (sign)
styreleder

Ole Martin Helgesen (sign)
nestleder

Erik de Mora (sign)
daglig leder

Tiril Andøll (sign)
styremedlem

Børge Tronrud (sign)
styremedlem

Per Harald Kjendlie (sign)
styremedlem

Anne-Berit Sørli (sign)
styremedlem

Per Olav Berg (sign)
styremedlem

Ole Andre Eriksen (sign)
varamedlem

Marit Hasvang (sign)
varamedlem

Vedlegg: Innspill til HP etter dialogmøte med utvalg for medborgerskap april 2024

Asker, 12. mars 2024

Til: Utvalg for medborgerskap
Kopi: Kultursjef Jan Erik Lindøe
Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen

Dialogmøte med utvalg for medborgerskap om HP 2025 – innspill fra Asker Kulturråd (AKR)

Asker kulturråd takker for anledningen til å møte utvalget for å diskutere innspill til HP 2025. Her følger våre innspill slik vi snakket om i møtet.

En strammere økonomisk situasjon i Asker – AKR sine prioriteringer for HP 2025

- **Utvikling av kulturskolen på Østre Asker Gård**
Det er satt av kr. 1 mill. til detaljregulering av det planlagte nye formålsbygget. Men avdeling for Prosjekt og utvikling trenger 3 mill. Ønsket om nytt bygg har pågått siden innflytting for ca. 20 år siden. Gjennom årene har det vært laget intet mindre enn tre mulighetsstudier for utviklingen på ØAG. AKR ber om at den manglende finansieringen for detaljreguleringen kommer på plass.
- **Skjerming av barn, unge og sårbare grupper**
Generelt må barn, unge og sårbare grupper fortsatt skjermes for kutt og reduksjon i tilbud, tilskudd og annen finansiering.
- **Tofte samfunnshus.**
Summen som er avsatt til inventar i nye Slemmestad innbyggertorg, kr. 10 mill., bes omdisponert til oppstart rehabilitering av Tofte samfunnshus. Det er en ren omdisponering av midler som dermed ikke får budsjettmessige konsekvenser.
- **Slemmestad**
AKR understreker viktigheten av at bygging av innbyggertorg, rehabilitering av Sekkefabrikken og ombygging av L-kvartalet i Slemmestad fortsatt prioriteres tids- og ressursmessig slik at det ferdigstilles i 2027 som skissert. Som rekkefølge må Sekkefabrikken rehabiliteres først, deretter L-kvartalet.

- **Den kulturelle barnehagesekken**
Asker kommune har suksess med kulturtilbud i barnehager (Den kulturelle barnehagesekken) slik at alle barn får seks kulturopplevelser i barnehagetiden. Dette bør utvikles og utvides for barneskolen. Den kulturelle skolesekken er jo der allerede, men bør styrkes og utvikles. Og tilbudene og aktivitetene bør skje i profesjonelle kulturlokaler som for eksempel kulturhusene. Å oppleve profesjonelle kulturtilbud i ordentlige kulturhus gjør noe for forståelse og opplevelsen av forestillingen. Dette bør være en rettesnor for programmering av aktiviteter og tilbud.
- **Pris og kapasitet i Asker kulturskole**
Kapasitet og prisenivå i kulturskolen er en utfordring. Asker bør ikke lengre være landets dyreste kulturskole, og samtidig ha lange ventelister. Kommunedirektøren skal komme med en sak i løpet av 2024 om dette som oppfølging av verbalvedtak. AKR ser frem til å bli hørt og medvirke i saken.

Hva er viktig for å kunne samarbeide godt om gode tjenester i kommunen

Kommunen og kulturrådet signerte i fjor høst ny samarbeidsavtale. Avtalen er tuftet på de beste intensjoner om tettest mulig samarbeidsklima, forutsigbarhet, åpenhet og vilje til å sammen ta fatt på små og store oppgaver som kommer vår felles vei.

Det er spesielt viktig med tidlig medvirkning og evne og vilje til å samarbeide helt konkret om saker. Begge parter er opptatt av at vi sammen skal løse de store samfunnsflokene som for eksempel utenforskap og manglende mulighet til å delta. Det betyr at partene må jobbe mest mulig sammen på så tidlig stadier som mulig, det sikrer gode prosesser og gir de beste løsningene.

Andre saker og temaer

Linje for musikk, dans og drama (MDD) på vdg. skole

Tidligere kunne elever i Røyken og Hurum søke til St. Hallvard i Lier. Det kan de ikke lenger pga. nye fylkesgrenser. Eneste mulighet er som gjesteelev, det er lite aktuelt da det er kostbart for Akershus og søkerne uansett kommer sist i køen til allerede få plasser.

Vi ber om politisk støtte og engasjement til å opprette egen linje i Asker. Dette kan ivaretas av kulturskoleansatte i kulturskolens lokaler. Det er kostnadsbesparende for fylkene og ivaretar samtidig kulturskolelærere som er i uønsket deltid og som dermed kan tilbys større stillinger. Dette bygger også opp om kommunens eget arbeid for heltidskultur.

Det er nettopp gjort en privat undersøkelse gjennomført blant utøvere i ungdomsskolealder ved Asker kulturskole og andre private kulturskoler i Asker. Den viser følgende:

- 112 elever svart på undersøkelsen om musikk, dans og dramalinje på VGS i Asker. Av disse elevene er 80 elever fra Asker kulturskole og 32 elever fra andre private kulturskoler.
- 89 % ønsker å gå videre med musikk, dans og drama på VGS.
- 93 % har krysset av at de ønsker en VGS med musikk, dans og drama i Asker.
- 75 % ønsker studiekompetanse med høyt nivå for linjen musikk, dans og drama.
- 89 % sier reisevei er en viktig faktor

Resultatet viser at søkertallet for musikk, dans og dramalinje på en videregående skole i Asker vil overgå søkertallene til St Halvard VGS i Buskerud de siste 3 år.

Asker Kunstfagskole

Asker Kunstfagskole trenger nye lokaler tett på Asker sentrum om ikke lenge på grunn av den pågående utbyggingen på Lenken, tvers overfor Føyka stadion. Kunstfagskolen er det eneste utdanningstilbudet i Asker på høyskolenivå. Det vil være meget trist om skolen ser seg nødt til å forlate Asker. I fjorårets innspill til HP skrev AKR dette om kunstfagskolen:

«Asker er vertskommune for Asker Kunstfagskole. Skolen er det eneste høyere utdanningstilbudet i Asker. På grunn av utbyggingen i Asker sentrum må skolen finne nye lokaler senest i 2026. Vi håper kommunen er bevisst på situasjonen og vil bidra til å finne egnede lokaler nært Asker sentrum. Det vil være et nederlag om Asker blir uten et eneste utdanningstilbud på høyt nivå.»

AKR ber derfor om politisk initiativ og engasjement med mål om å sikre kunstfagskolen i Asker.

Prosjektering ny skoler

AKR gleder seg over at tidlig medvirkning stadig blir bedre når det skal planlegges nye skoleanlegg og andre formålsbygg hvor kultur er tenkt som del av innholdet. Tidlig medvirkning er presisert politisk som viktig for å sikre gode prosesser, økonomisk forsvarlighet og redusere risiko, både for prosjektet som sådan, men også for å redusere risiko for feilbygging. Det er som kjent dyrt og ofte nær umulig å gjøre om når bygget str ferdig.

AKR håper prosesser for medvirkning fortsetter i det gode sporet vi er i, spesielt med tanke på at tidlig medvirkning sparer både tid og ressursbruk, og dermed også er økonomisk fordelaktig.

Rom og funksjonsplan for skolebygg

Administrasjonen ved Prosjekt og utvikling er i ferd med å ferdigstille Standard Rom og funksjonsprogram for skoleanlegg. Det antas at saken kommer til politisk behandling rett før sommeren. AKR har vært delaktig i utformingen av standarden og vi ser frem til politisk behandling.

Avslutningsvis takker vi kommunen for godt samarbeidsklima. Arbeidet vi gjør nå med budsjett og HP er med det første utvalget for medborgerskap i ny kommunestyreperiode. Vår erfaring med det forrige utvalget er gjennomgående positivt, og vi ser at denne positiviteten fortsetter i det nye utvalget.

Opgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. Sammen er vi sikre på at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

Asker Kulturråd ser frem til videre behandling av HP 2025-2028 sammen med hovedutvalg for medborgerskap.

Vennlig hilsen
Asker Kulturråd

Erik de Mora
daglig leder

Kristin Engebretsen
styreleder

Ole Martin Helgesen
nestleder

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Constance	
Etternavn Nyhus	
Adresse Nye stasjonsvei 27	
Postnr. 3430	Poststed Spikkestad
Mobilnr. 97628663	E-postadresse clnyhus@online.no

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Midtbygda bibliotek, forslag om nedleggelse: Hvis dette blir vedtatt vil det ha store konsekvenser for barns læring. Vi vet at vi lærer gjennom å lese, både barn og voksne. Lesing er viktig i alle livets faser. Vi får større forståelse for mennesker, samfunn og verden. Det gir næring til fantasien på en annen måte enn å oppleve gjennom bilder. Hvis biblioteket forsvinner vil færre låne bøker, finne ro i lesing, det blir færre sosiale møtepunkter, skolen blir fattigere, og miljøet vil bli påvirket ved at man må reise til Sætre, Heggedal, Slemmestad eller Asker sentrum for å låne eller levere bøker. Digital lesing vil ikke gi samme utbytte som en fysisk biblioteks beliggenhet. Dessuten er diskusjonen om for mye skjermaktivitet høyst oppgående.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

Emne: VS: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Fra: andre@askerfotball.no <andre@askerfotball.no>

Sendt: Sunday, October 27, 2024 12:49:41 PM

Til: Lars Erik Bjerke <Lars.Erik.Bjerke@asker.kommune.no>

Emne: SV: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Til Kommunedirektør Lars Bjerke.

Under følger et sammendrag av vedleggene i tidligere mail.

Vi vil vise at fjerning av en ruskonsulent rammer mange svært sårbare personer, og at kutt vil bli mange ganger dyrere enn summen man sparer.

Asker Gatelag kan vise til følgende under forutsetning om videreført støtte og bemanning med to ruskonsulenter:

- Besparelse for samfunnet med mer enn 20,6 millioner årlig. (Rapporten er konservativt regnet. Faktorene "mestring og tilhørighet" og "positive effekter for lokalsamfunnet" er utelatt fra regnestykket.)
- Svært gode skussmål og dokumentasjon fra høyt anerkjente forskere som er internasjonale kapasiteter på feltet. Forskningsrapporten "Recovery på banen" fra 2019 finner "forbausende gode resultater" og stiller spørsmål om gatelag er "Verdens beste ettervern?" Seniorforsker Lars Kobro ved USN/SESAM uttaler følgende i Oslo Economics ferske rapport: "Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer. Svært få andre tiltak greier å finne virksomme tiltak for den aktuelle gruppen mennesker."
- Målgruppa består av svært sårbare personer med rusmiddelavhengighet. Mange strever med sterk angst, psykiske lidelser og diverse/omfattende utfordringer. Vi gjennomfører 3 faste tider hver uke hvor ruskonsulentene er å treffe, og både små og store utfordringer kan tas tak i. Fordi vi har to ruskonsulenter i Gatelaget har vi kapasitet til å løse problemer trygt og raskt, og kapasitet til nødvendig oppfølging/forebygging.
- En svært effektiv måte å nå og møte målgruppa på. Med aktivitet og oppfølging 3 ganger i uken sørger vi for rundt 5000 timer helsebringende aktivitet årlig for målgruppa (antall spillere møtt x timer brukt). Vi har 47 personer innom hittil i år 2024 (34 menn, 13 kvinner)). Til sammenligning gir en ruskonsulent i ordinær rolle normalt samtaler hver 14. dag.
- Med to ruskonsulenter i Gatelaget avlaster vi effektivt øvrige vedtaksbaserte tjenester i kommunen for målgruppa. Ved å gi forebyggende råd/oppfølging, initiere tiltak, assistere med søknader, timebestilling, praktisk hjelp, støttesamtaler, m.m. dempes belastningen på kommunens tjenester.
- Gatelaget er lavterskel. Vedtak eller andre prosesser som kan bremse motivasjon til oppmøte er ikke nødvendig.
- Vi gir målgruppa struktur, fysisk trening (som er svært effektivt og støttet av forskning), en trygg sosial møteplass og inkludering i lokalsamfunnet.
- Asker er det Gatelaget i landet med desidert flest kvinner. Fra 2 i 2014, stigende til 13 de siste årene. Dette er en direkte konsekvens av ruskonsulentenes arbeid. Mange lag har ikke kvinner i det hele tatt.

- Gatelaget holder i gang når andre tilbud stenger i høytider og ferier, som ofte er de vanskeligste periodene for målgruppa og gjerne innleder dårlige perioder for mange individer.
- Vi tilrettelegger for god ernæring og avlaster spillernes matkostnader ved å dele ut mellom 13-14 tonn matposer i året til spillerne. Næringsrik lunsj 3 ganger i uka kommer i tillegg til det.
- Deltagelse i en fotballklubb (landets største idrett) inkluderer målgruppa på en helt annen måte enn kommunen kan.
- Vi hjelper mange ut i jobb. I 2023 kom 15 i lønnet arbeid. Av disse er 4 i 100% stilling, 3 i 60%, 1 i 50%, 1 i 40% og 6 i 20% stilling. I tillegg to heltidsstudenter og to i arbeidstrening.
- Ruskonsulentene i Asker Gatelag vant den høythengende prisen "Årets sosialarbeider" fra Fellesorganisasjonen i mars 2024 for sitt arbeid med Asker Gatelag.
- Gatelaget er et ypperlig eksempel på bærekraftsmål nr. 17. Samarbeidet mellom Asker kommune, Fotballstiftelsen, Helsedirektoratet, Avdeling psykisk helse og rus og Asker Fotball m. flere har sammen endret mange liv totalt og påvirket idrett-Norges største og mest vellykkede samfunnsprosjekt i riktig retning. La oss fortsette med det!

Vi skaper unike og svært gode resultater fordi vi har to ruskonsulenter.

Gatelaget oppnår mye til en allerede lav kostnad, men kutt vil svekke forutsetningene våre for å skape endring for spillerne og gode resultater drastisk.

Mvh
André Muri

Fra: andre@askerfotball.no <andre@askerfotball.no>

Sendt: mandag 30. september 2024 15:43

Til: Lars Bjerke (lars.bjerke@asker.kommune.no) <lars.bjerke@asker.kommune.no>

Emne: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Til Kommunedirektør Lars Bjerke.

Det er foreslått kutt i tilskudd og fjerning av en ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Som trener for Asker Gatelag jobber vi nå hardt for å bevise at det å bevare bemanningen og støtten til tiltaket er det riktige. Vedlagt er beskrivelse og dokumentasjon som underbygger hvorfor dagens våre to ruskonsulenter må vernes om.

Vårt tydeligste argument er at Gatelagene i Norge under Fotballstiftelsen gir tilbake 638 millioner kroner årlig til samfunnet.

Asker Gatelag bidrar altså i sin nåværende form med over 20,6 millioner kroner tilbake til samfunnet. Hvert eneste år (se V4).

Tallet er konservativt regnet og tar ikke hensyn til mestring og tilhørighet eller gevinster for lokalsamfunn. Altså er det det reelle tallet betydelig høyere.

Se vedleggene for mer informasjon.

Vedlegg 1: Argumenter for hvorfor bemanning på dagens nivå må beholdes.

Vedlegg 2: Daglig leder i Fotballstiftelsen Arne Knoph om status, betydning og samfunnsøkonomi.

Vedlegg 3: Notat om Gatelaget og forskning fra Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge. Professor Ottar Ness, Nordisk forskningscenter

for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU. Seniorforsker Lars U. Kjøbro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Vedlegg 4: Det ferske samfunnsregnskapet fra Oslo Economics.

Vedlegg 5: Uttalelser og individuelle historier skrevet av spillere på Asker Gatelag.

Vedlegg 6: Støtteskriv fra diverse personer.

Vennlig hilsen

André Muri

99504932

Asker Fotball, samfunn.

GRASROT ANDELEN
7% NORSK TIPPING

STØTT ASKER FOTBALL

MED DIN GRASROTANDEL – UTEN AT DET KOSTER DEG EN KRONE

Du kan bli grasrotgiver for Asker Fotball i alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende SMS «Grasrotandelen 982910544» til 2020

Asker Kommune

v/ kommunedirektør Lars Bjerke

STERK BEKYMRING FOR KUTT SOM RAMMER FREMTIDSRETET OG VELLYKKET SATSING FOR VÅRE SVAKESTE

Fotballstiftelsen, som paraplyorganisasjon for gatelagene i Norge, følger med bekymring budsjettprosessen i Asker kommune. Vi frykter det i en økonomisk utfordrende situasjon gjøres vedtak som ikke bare rammer Asker-samfunnets aller svakeste, men som også bremser en modell som både er veldokumentert og fremtidsrettet – og som samfunnsøkonomisk utvilsomt er meget lønnsom.

Vi har full forståelse for de utfordringer kommunens ledelse nå opplever, forsterket som følge regjeringens endring av kommunenes inntektssystem. Men nettopp i en tid der budsjetter må kuttes, må man skjerme satsinger som beviselig gir verdi tilbake – i dette tilfellet både for økonomien og for de svakeste i samfunnet.

Samarbeidet mellom rustjenesten i kommunen og Asker Fotball er for oss et eksempel som ikke bare må skjermes, men som i utfordrende tider bør vurderes forsterket. Samskappingsmodellen dette er et lysende eksempel på, er også en fremtidsrettet arbeidsform som bør vurderes overført til andre områder i samfunnet. Det altså også av økonomiske argumenter.

Samfunnsøkonomisk gevinst på 638 millioner kroner årlig

Dette innspill skrives få dager før Fotballstiftelsen offentliggjør årets samfunnsregnskap som Oslo Economics har utarbeidet for gatelagene i stiftelsen. Det vil vise en årlig samfunnsøkonomisk gevinst på fantastiske 638 millioner kroner.

Både i tekst i selve rapporten og i bred presentasjon av denne blir Asker kommune fremhevet som et skoleeksempel på hvordan frivilligheten og det offentlige her samskaper for å oppnå enestående resultater både for enkeltmennesker og for storsamfunnet.

Fotballstiftelsens gatelagssatsing er for lengst blitt Idretts-Norges største samfunnsprosjekt, og kommuner og klubber henvender seg stadig oftere for å få til tilsvarende satsing i sitt område.

Asker en foregangskommune

Satsingen er veldokumentert i forskningen og lovprist av det offentlige, så også i Asker. Fotballstiftelsen har da også i lang tid både fremhevet og sitert kommunens ledere når gatelagsmodellen presenteres andre steder.

Det gjør undertegnede, som selv bor i Asker og har vært engasjert i mange ulike roller lokalt, ekstra stolt.

«Gatelagene hjelper med å stable på beina en hverdag som for mange har falt fra hverandre» og «Her drev vi med samskaping før ordet var funnet opp» er to av ordfører Lene Conradis utsagn om satsingen.

«Deltagelse på gatelaget er med på å skape en tilhørighet til lokalsamfunnet som kommunale tiltak ikke gir mulighet for» er hentet fra et skriv der fagrådgiver Lise Størkersen signerte.

Forskere ved USN, som Lars Ueland Kobro, Bengt Eirik Karlsson og Marit Borg, har i lang tid fulgt Fotballstiftelsen og gatelagenes utvikling, resultater og arbeidsform – samtidig som de jo også kjenner Asker kommune godt. De er tydelige på betydningen av denne satsingen.

Kobro har overfor helse- og omsorgskomiteen på stortinget ikke bare understreket at samskapingen rundt gatelagene er den beste han har sett, men at modellen også er overførbart til veldig mye annet der frivilligheten og det offentlige må løse utfordrende samfunnsproblemer.

Og i et intervju med Oslo Economics i forbindelse med samfunnsregnskapet som nå presenteres sa Kobro: «Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer».

Årets sosialarbeidere

Aina Rype og Wenche Rudsengen har nå hatt en vesentlig del av sin stilling knyttet mot gatelaget i Asker Fotball. Den jobben de har lagt ned er enestående og den effekten modellen de har jobbet under er utvilsomt en kraftfull suksess de ikke ville hatt mulighet til å lykkes med i en annen organisering. Det oppleves samtidig som et lite paradoks at dette utfordres samme år som Rype og Rudsengen ble kåret til årets sosialarbeidere – presentert under overskriften «de driver sosialt arbeid på kunstgress».

Fotballstiftelsen har mange slike gode eksempler på samskaping landet rundt, og vi vil få frem vårt budskap om verdien av dette fra andre steder. Men som flere mottagere av dette skriv vet, er undertegnede både bosatt i og har vært engasjert i flere roller i Asker. Og det oppleves derfor ekstra utfordrende at kommunen som først så denne muligheten og har hatt så stor suksess med den i over 10 år, nå vurderer en nedskalering fremfor en forsterket satsing. Det vil ramme både enkeltmennesker, arbeidet på rusfeltet – og slik vi og våre resultater tilsier – i neste omgang også kommuneøkonomien ytterligere.

Vi håper derfor dette viktige arbeidet skjermes.

Fotballstiftelsens samfunnsregnskap, utarbeidet av Oslo Economics, legges ved dette skriv, men den kan også lastes ned direkte her: <https://osloeconomics.no/wp-content/uploads/2024/09/Samfunnsregnskap-for-gatelagene-2024-Oslo-Economics.pdf>

Ullevaal stadion, 23.september 2024

Arne Knoph

Daglig leder, Fotballstiftelsen

26.09.2024

Argumenter for vern av ruskonsulentene i Asker Gatelag

I forbindelse med forslag om å fjerne en ruskonsulent i 75% stilling rundt Asker Gatelag ønsker vi å understreke nødvendigheten av to ruskonsulenter rundt laget, og tydeliggjøre Asker Gatelags betydning og verdi i en tid vi forstår innebærer svært vanskelige og tøffe prioriteringer.

Vi har mye på hjertet og vil vise hvorfor investeringen som gjøres i Asker Gatelag aldri bør havne under dagens nivå.

Vårt hovedbudskap er at vi kan dokumentere at Gatelaget gir svært mye tilbake til samfunnet i både livskvalitet og penger, og det får vi til fordi vi har tilstrekkelig og riktig bemanning.

Asker Gatelag er avhengig av to ruskonsulenter i 75% stilling hver for å opprettholde kvalitet og resultater på dagens nivå.

Det er paradoksalt at det vurderes kutt når det er brukt så mye tid og ressurser på å finne fram til en modell som:

- Er svært vellykket og effektiv og med høy anerkjennelse fra fagmiljøer i inn og utland.
- Hjelper mange personer til lav kostnad sammenlignet med annen rusomsorg.
- Treffer flere av FNs bærekraftsmål svært godt, spesielt nummer 17.
- Stadig blir trukket fram som et godt eksempel i det som er blitt idrett-Norges største og mest vellykkede samfunnsprosjekt.

Vi kan dokumentere mange personlige historier med enorm endring for individ og pårørende, og kostnadsbesparelsen for samfunnet. Vedlagt er et ferskt samfunnsregnskap fra Oslo Economics som forteller at Gatelagene hver for seg står for 20,6 millioner tilbake til samfunnet hvert eneste år.

Asker Gatelag ble opprettet våren 2013 som landets andre Gatelag og er medstifter av Fotballstiftelsen. Konseptet er blitt en suksesshistorie og i dag er vi 31 Gatelag under Fotballstiftelsens paraply. Oslo Economics leverte i 2023 en rapport som slo fast at landets 31 Gatelag sto for **430 millioner** i besparelser for samfunnet. Denne rapporten tok ikke med effekter for pårørende og lokalsamfunn, men årets rapport har inkludert disse faktorene. Rapporten er klar for publisering rett rundt hjørnet, og vi vet det nye tallet er **638 millioner** i gevinst til samfunnet. Ut ifra dette sparer Asker Gatelag samfunnet for **20,6 millioner** hvert eneste år. Se vedlagt rapport.

Asker Gatelag har en unik posisjon blant de andre lagene som følge av det tette samarbeidet med Psykisk helse og rustjenester. Som prosjektleder siden 2016 tør jeg påstå at ingen andre lag under Fotballstiftelsens fane har hatt kraftigere påvirkning på konseptutviklingen enn nettopp Asker. Det unike samarbeidet med Asker kommune har vekket mye anerkjennende oppmerksomhet i fagmiljøer, også internasjonalt. Kommunen har vært støttende og delaktig i utviklingen helt fra begynnelsen. Helt konkret har dette resultert i en langt større faglig kompetanse og et mer helhetlig fokus innad i laget, også til tydelig inspirasjon for andre. Vi har mottatt mange henvendelser fra andre Gatelag, både under og utenfor Fotballstiftelsens paraply, om hvordan modellen i Asker kan overføres til andre lag og kommuner.

Jeg prøver å være så kort som mulig. Under følger de viktigste grunnene til at to ruskonsulenter er nødvendig:

Motivering og transport.

Henting og motivering av spillere er helt avgjørende for å få flest mulig til å møte på trening. Én ruskonsulent vil ikke klare å nå alle spillere som trenger henting, og spillere sør i kommunen vil miste mulighet for henting mange vil bli ekskludert. Bilkjøring er ikke bare et transportmiddel, men også en viktig arena for fortrolige samtaler. To ruskonsulenter som henter spillere gir mye tid og anledning for samtaler i bil, som er miljøterapeutisk svært effektivt. Mye endring og relasjonsbygging starter med samtaler under henting. Vi ser at når Aina og Wenche ikke er på jobb daler oppmøtet på trening som regel ned mot halvparten av vanlig antall.

Rekruttering.

Aina eller Wenche har anslagsvis rekruttert mellom 80-90% prosent av alle spillerne som er på Gatelaget. Redusert rekruttering/oppmøte gjør at vi når færre i målgruppa som igjen gir betydelig høyere kostnader til samfunnet. (se vedlagt rapport fra Oslo Economics)

Oppfølging og avlastning av øvrige kommunale tjenester.

Aina og Wenche følger i praksis opp alle Gatelagets spillere (46 unike pers bare til nå i 2024). Rollene deres innebærer en betydelig avlastning for de øvrige tjenestene til målgruppa. Ved å være tilgjengelig tre faste tider i uka er det alltid mulig å få hjelp til små og store oppgaver på kort tid. Alt fra kontakt med NAV, skrive søknader, bestille timer, følge opp egen helse, livsmestringssamtaler og rådgivning om alt mulig fra småting til jobb, utdanning, familierelasjoner mm. Tilgjengeligheten og den kompetente behandlingen spilleren får forebygger mye frustrasjon, tankekjør, rus og forverring av psykisk lidelse. Med kun en ruskonsulent tilgjengelig vil vår evne til å veilede til gode valg og støtte individets recovery svekkes kraftig, vi trenger å være to! Det er også et viktig poeng i seg selv at Gatelaget er et lavterskeltilbud (vedtak trengs ikke) der spillerne enkelt kan bruke hjelpen to ruskonsulenter gir.

Ernæring.

Vi serverer sunn og næringsrik lunsj 3 ganger i uken. Dette er svært kjærkomment blant spillerne, en svært viktig sosial arena og en bærebjelke for kulturbygging. De 3 måltidene gir viktig næring og avlaster matbudsjettet i en anstrengt økonomi. Ruskonsulenten som steller i stand lunsjen tar vare på spillere som ikke kan trene eller har en dårlig dag, evt som trenger medisinsk/annen bistand. Ruskonsulenten som er inne under økta gjør at ingen blir overlatt til seg selv, spillerne får et tilbud når noe står i veien for trening og kan aktiviseres ved å hjelpe til med lunsj eller ha konstruktive samtaler.

Forebygging.

Én ruskonsulent er ute på feltet og er med på treningene på lik linje med spillerne. Denne rollen fyller flere funksjoner. Den utjevner maktforholdet og forbedrer betydelig forutsetningen for å bygge relasjon mellom ruskonsulent og spillerne. Man kommer tett på og får en helt annen forutsetning for å avdekke informasjon som går mellom spillerne. Med en ruskonsulent på feltet har vi løst mange situasjoner før det vokser til et problem, og akutte krevende situasjoner løses mye mer effektivt og med færre langtidskonsekvenser for alle til stede. Vi strekker oss langt for å ha vanlig ukestruktur med 3 økter til samme tid gjennom årets 52 uker. Dette er av stor verdi for spillerne fordi Gatelaget er i normal drift når annen oppfølging stenger og har ferieavvikling. Vi har aktivitet hele sommeren og høytider, og dette lar seg kun gjøre med to ruskonsulenter. Med høy tilgjengelighet og forutsigbarhet øker sannsynligheten for å forlenge gode perioder og forkorte dårlige. Med én ruskonsulent er vi nødt til å ta flere ukers pause i løpet av året som vi vet ofte er starten på dårlige perioder for vår målgruppe.

Sikkerhet.

I Gatelaget jobber vi med personer med rusavhengighet, alvorlige psykiske lidelser og tidvis svært dårlig helse som er krevende å stå i. Spekteret er vidt og vi møter psykoselidelser, personlighetsforstyrrelser, traumer, utagering og trusler for å nevne noen. To ruskonsulenter med rik og utfyllende kompetanse ivaretar både spillere og ledere og sørger for en unik trygghet i et miljø hvor det slett ikke er noen selvfølge, men et resultat av målbevisst arbeid over tid. Sammen kan lederne sparre og utveksle meninger/erfaringer til det beste for Gatelaget som helhet. To ruskonsulenter gir også langt flere muligheter for god tilnærming til spillerne hvor man kan hensynta relasjon og historikk. I opphetede situasjoner er det også nødvendig å ha nok lederkapasitet til å vare på resten av spillergruppa. Vi har flere eksempler på at ruskonsulentene har tatt vare på svært dårlige og ustabile personer på en god måte, men kun fordi de har vært to personer med en relasjon til vedkommende. Dette ville ikke latt seg gjøre på annet vis enn å belaste politiet, som ville blitt mer ressurskrevende, garantert eskalert situasjonen og trolig ødelagt relasjonen til Gatelaget. Da blir veien kort til videre institusjoner og en lengre og vanskeligere vei tilbake til samfunnet. Vi er rett og

slett avhengig av to ruskonsulenter for å ha nødvendig trygghet og evne til å løse utfordrende situasjoner effektivt.

Turer/bortekamper/turneringer/reiser.

På tur er det også nødvendig med to ruskonsulenter. Det dukker ofte opp behov vi ikke vil klare å ivareta med en trener og en ruskonsulent. Legevaktbesøk, psykoser, psykiske utfordringer eller nok oppmerksomhet til å skape en god opplevelse for gruppa for å nevne noen eksempler. Mange spillere har behov for betydelig med oppfølging og samtaler for en god opplevelse på reise, det behovet lar seg ikke dekke med bare en ruskonsulent.

Forutsigbarhet, trygghet, kultur.

Gjennom år er det bygget en god kultur i gruppa som bygger på en forutsigbar, fleksibel, trygg og kompetent ledelse. Vi anerkjennes blant de andre lagene som best på fair play og det hyggeligste laget å møte. Asker er også laget med desidert flest kvinner og har hatt fra 2-13 hvert år, der er vi virkelig i en særstilling. Andre Gatelag sliter med å rekruttere kvinner og trenger Asker som forbilder og motvekt. I arbeidet med en sårbar målgruppe med mange sterke følelser, oppstår mange utfordrende situasjoner hvor vi er nødt til å være minst tre ledere for å løse situasjoner godt. Redusert bemanning gjør Gatelaget utrygt og vil ødelegge jobben som er lagt ned over år. Det tar lang tid å bygge opp nivået vi er på i dag, men er fort gjort å rive ned. Kulturen vi etterstreber i Gatelaget kan overføres til det øvrige samfunnet med blant annet fokus på samarbeid og respekt for regler og andre menneskers behov. Dette er grunnlaget for at så mange spillere er kommet ut i jobb/utdanning og blir skattebetalere og at vi har flere som er kommet helt ut av NAV-systemet.

Årets sosialarbeidere – er den beste løsningen funnet, for så å fjerne den?

Aina og Wenche er ildsjeler som virkelig brenner for jobben, og legger ned ekstra innsats i både timer og oppgaver utover stillingsbeskrivelsen. Et eksempel på det er da begge overnattet på taket på Føyka før avreise til landsturnering i sommer sammen med 3 spillere som strever med å stå opp tidlig. De færreste strekker seg så langt utenfor egen arbeidstid, og det å være to er en forutsetning for å gjøre sånt. Våren 2024 ble begge tildelt Fellesorganisasjonens «Årets sosialarbeider». Aina og Wenche ble altså i 2023 vurdert av fagforeningen for sosialarbeidere til å være de beste i landet i sitt yrke, og indirekte ble Asker Gatelag sin modell stemplet som det mest effektfulle stedet å drive sosialt arbeid. Kutt vil være en absurd fallitterklæring! Det er også et paradoks fordi Asker kommune har viet seg til FNs bærekraftsmål, fordi kommunen har vært med å bygge opp og utvikle modellen fra og med 2013 og ved flere anledninger blitt assosiert med Gatelaget for å framstå nyskapende og inspirerende. I tillegg er Asker kommunes verdier essensen av Gatelaget; nær, skapende, raus og modig. Disse adjektivene beskriver Gatelagets kultur og jobben Aina og Wenche har gjort med stor presisjon.

En suksesshistorie – veien videre?

Asker Gatelag er et enestående eksempel på samskapning mellom kommune/offentlig rusomsorg, offentlige myndigheter, stiftelse og frivillighet med dokumentert effekt for individer, familier, nabolag, lokalsamfunn, samt det nasjonale samfunnsregnskapet. Det styrker både sosial og økonomisk bærekraft og treffer FN's bærekraftsmål nr. 17 midt i blinken.

For mange er Gatelaget den eneste familien de har, og ved å rive vekk viktige holdepunkt påvirker det mange sårbare personer som vil gå en vanskelig tid i møte. Ikke bare fordi en nær person de kaller «mamma» forsvinner, men fordi Gatelaget som tilbud vil få kraftig redusert sin evne til å følge opp, bygge kultur, å være den klippen og det holdepunkt som er svært tiltrengt i en vanskelig hverdag. For spillerne våre kan små endringer gi enorme og kostbare konsekvenser både på kort og lang sikt.

Vi ber om å beholde støtten på dagens nivå til beste for alle parter.

André Muri

Prosjektleder Asker Gatelag

Rolf Magne Walstad

Daglig leder Asker Fotball

Oversikt over vedlegg:

Vedlegg 1: E-postens innhold i signert PDF.

Vedlegg 2: Daglig leder i Fotballstiftelsen Arne Knoph om status, betydning og samfunnsøkonomi.

Vedlegg 3: Notat om Gatelaget og forskning fra Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge.

Professor Ottar Ness, Nordisk forskningscenter for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU.
Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Vedlegg 4: Det ferske samfunnsregnskapet fra Oslo Economics.

Vedlegg 5: Uttalelser og individuelle historier skrevet av spillere på Asker Gatelag.

Vedlegg 6: Støtteskriv fra diverse personer.

Asker 26.09.2024

Uttalelser fra spillere i Asker Gatelag vedr. forslag om fjerning av en stilling og kutt i tilskudd.

Dette dokumentet er en samling av uredigerte skriv fra bekymrede spillere på Asker Gatelag. Spesielt de tre øverste innleggene har meget gode poeng.

Hege

«Som spiller på Gatelaget er det uforståelig å høre om de planlagte kuttene i det fremlagte budsjettforslaget. Å fjerne én av to ruskonsulenter vil ha utrolig store konsekvenser for oss som spillere, og samfunnsøkonomisk vil det være det motsatte av kostnadseffektivt, og uten tvil føre til økt belastning på andre tjenester og budsjettposter.

Jeg ble utsatt for seksuelle overgrep som barn og sliter med å få tillit til folk som prøver å hjelpe meg. Før jeg begynte på Gatelaget kostet jeg Asker kommune utrolig mye penger. Jeg har blant annet mottatt sosialhjelp, vært bruker på Aktivitetshuset med individuell oppfølging, hatt vedtak på tilrettelagt fritidsaktivitet, deltatt på Aktiv på dagtid og hatt vedtak ved Oppfølgingstjenesten over lengre tid hvor jeg var innom 3-4 veiledere uten å klare å etablere tillit til noen av dem.

Etter jeg begynte på Gatelaget har jeg ikke lenger behov for noen av de overnevnte tjenestene, og dette ville ikke vært tilfelle uten Gatelagets to ruskonsulenter. Vi er mange spillere på Gatelaget og behovene er mye større enn det én ruskonsulent kan klare å dekke. Nettopp fordi de er to, og har mulighet til å være tett på og få etablert gode relasjoner, delta på trening, spise lunsj, kjøre og hente, være med på møter, ha samtaler, gi individuell oppfølging, være der når det trengs og rett og slett være en del av laget, har jeg etter ti år i systemet for første gang i livet fått tillit til en ruskonsulent. Jeg har opplevd å få hjelp, både fysisk, psykisk og praktisk, når jeg trenger det, føle meg støttet, inkludert og heiet på, og er nå i arbeidsrettet tiltak og på vei ut i arbeidslivet igjen, og det hadde ikke vært mulig uten begge ruskonsulentene.

Hvorfor rasere et velfungerende og kostnadseffektivt tilbud med kompetente, erfarne og engasjerte ansatte som er bygget opp gjennom så mange år? Jeg skjønner at penger må spares, men det er ikke budsjettet til Gatelaget som bør kuttes. Å kutte i budsjettet til Asker Gatelag er ikke bare kunnskapsløst og lite effektivt. Det er rett og slett hjerterått.»

Kaptein Jon Matre

«Min gatelags historie

Da jeg kom inn på Føyka for første gang, visste jeg ikke hvilke varige endringer dette skulle føre til i den nye epoken av livet mitt. Før jeg går videre, vil jeg dele litt om fortiden min.

I mange år slet jeg med psykisk sykdom og periodevis rusavhengighet. Livet var en berg-og-dalbane, til tross for mye hjelp fra hjelpeapparatet. Jeg hadde omtrent fem lange sykehusinnleggelseser og fikk oppfølging fra psykolog, psykiater, psykososialt team og fritidskontakt.

Da jeg møtte opp på gatefotball for første gang, var jeg inne i en tung periode. Jeg hadde hatt en lang fase med rus, spesielt amfetamin. Datteren min bodde i sitt andre fosterhjem på ett år, og det gikk ikke bra der heller. Jeg var på bunnen, men heldigvis skulle alt snu etter 20 år med en evig runddans av problemer.

Det startet i det små. Jeg møtte opp på fotballtrening, som den gang var to ganger i uken. Dagene mellom treningene var lange, men frøet var sådd. Gradvis ble jeg sterkere, både psykisk og fysisk. Etter en stund fant jeg glede i livet igjen, noe som gjorde at jeg for ti år siden klarte å kutte rusen for godt.

Men kampen slutter ikke der.

Heldigvis utviklet gatelaget seg videre, med trening tre dager i uken, sunn lunsj, og et fantastisk initiativ fra kommunen. Aina og Wenche bidro til å gjøre gatelaget til et helhetlig tilbud. Plutselig kunne jeg bygge struktur i livet mitt på en måte som hjelpeapparatet aldri hadde klart før.

Det ble også mulig for meg å kutte mye ned på den psykiske helsehjelpen jeg tidligere hadde vært avhengig av. Med nesten to års totale sykehusinnleggelseser på ti år, har de siste ti årene vært uten innleggelseser. Jeg kunne også trappe ned på resten av den psykiske helsehjelpen, fordi Aina og Wenche var der når jeg trengte dem – en fantastisk ressurs og helt avgjørende for meg i tiden fremover. De hjelper og støtter meg med alt fra samtaler og NAV-saker til praktisk krisehjelp. Med all denne hjelpen kunne jeg bygge et solid fundament, slik at jeg også kunne bli en ressurs for andre – enten gjennom frivillig arbeid eller som en del av laget. Men viktigst av alt, for min datter.

Ting gikk ikke som de skulle i fosterhjemmet, og det oppstod en alvorlig krise. Det var ikke lenger mulig for henne å bli boende der, og da fikk jeg datteren min hjem igjen.

Med det solide fundamentet jeg hadde bygget opp, takket være gatelaget, Aina, Wenche og treneren, kunne datteren min endelig være sammen med familien sin igjen. Etter alt hun hadde opplevd, var det utfordrende for henne på skolen, men hun gjorde rask fremgang. Nå har hun bare kort tid igjen av utdanningen sin. Jeg er trygg på styrken som bor i henne og de valgene hun tar.

Selv om jeg fortsatt sliter med psykisk sykdom, er veien tilbake aldri like lang og tung som før, fordi strukturen og gleden i livet opprettholdes av gatelaget. Uten den helhetlige hjelpen jeg har fått fra gatelaget, Aina og Wenche fra kommunen, og Andre som trener, ville historien til både meg og datteren min sett helt annerledes ut.

Jeg håper det blir tydelig hvor stor verdi Aina, wenche og gatelaget har, både sosialt og økonomisk. Den måten Aina og Wenche jobber på skaper positive ringvirkninger som påvirker langt flere enn bare spillerne på gatelaget. Det arbeidet de gjør i Asker gatelag er uvurderlig. Hvordan den bedre avslutningen på oppveksten til datteren min har å si for hennes barn tror jeg har stor betydning. Valg som gjøres i dag, vil ha mye og si for fremtiden.

M.v.h. En gatelagsspiller»

Bettina De Nijs

«Til den det måtte gjelde:

Jeg har spilt på Asker gatelag i snart 10 år. I store deler av de årene har både wenche og Aina vært en del av støtteapparatet. De har begge to hatt og har enorm betydning for både meg og de andre på laget. De utfyller hverandre på en unik måte og er i mine øyne verdens beste team sammen med trener André Muri. Ikke så rart de vant prisen "årets solialarbeidere".

Aina deltar ofte på selve treningene og spiller fotball sammen med oss. Det utgjør en egen ro og trygghet i gruppa, spesielt for oss jenter, men også nye jenter som kommer inn i laget.

Både wenche og Aina legger på plass alle pusslebitene rundt laget. De er limet som sørger for at de som sliter og detter utenfor kommer tilbake på trening og i et godt mønster. De er alltid der når man trenger de. Jeg kunne snakket i evigheter om hvor mye disse to betyr for meg og mitt liv.

Om vi hadde mistet en av de på laget, ville det straks blitt merkbart svekket.

Det er de som får med alle spillere på trening, når vi skal ut på turneringer og kamper. Vi hadde nok

ikke klart å stille med halvparten av laget om de ikke hadde vært for de begges motivasjon, samtaler og tilrettelegging for hver enkelt.

Jeg har selv i perioder slitt mye med angst. Det ville aldri vært mulig for meg å delta på kamper og treninger om det ikke hadde vært for Aina og wences tilrettelegging, samtaler og tilstedeværelse. At alltid en av de har tatt seg tiden til å møte meg med hyggelige støttende ord, oppmuntring, motivasjon og telefonsamtaler har gjort at jeg har kommet meg igjennom det tyngste periodene i mitt liv, og at jeg i dag har et godt stabilt liv med mann, barn, eget hus og at jeg nå mestrer livet godt. Det ville vært en stor skam å ta bort Aina fra sin stilling i laget!

Det er vi allesammen enige om.

Mvh Bettina de Nijs

Marte Ulvin

«HVA BETYR RUSKONSULETENE WENCHE OG AINA FOR MEG, ASKER GATELAG.

De ser meg for den jeg er. De gjør meg trygg, hjelper meg, og har bla støttet meg igjennom hele sommeren, slik at jeg har unngått flere innleggelsler, og isolasjon. Og depresjon. Det sparer samfunnet for store kostnader.

Jeg har vært med siden 2021, og dette har vært en stor glede i livet ^jobben min^.

DPS døgn ved en av overlegene anbefalte dette sterkt. Og er veldig for dette prosjektet.

Ref fra Helsedirektoratet:

«Det er velkjent at fysisk aktivitet har mange positive helsegevinster, som gir glede og reduserer stress og depresjon.

Viser til Helsedirektoratets skriv fra 2004 kap 3-14, hvor forskning viser at fysisk aktivitet gjør at den psykiske helse bedres.

Jeg har fått selvtilliten tilbake, og blitt psykisk og fysisk mye bedre form. Bla blitt bedre kognitivt og gjennomfører 2 treninger i uka. Jeg har fått gode tilbakemeldinger på bedring. Takket være at de vekker meg, henter og kjører meg. Har jeg en dårlig dag, fanger de det opp med en gang, og de gir støttesamtaler, og da blir dagen straks bedre. De starter alltid dagen med å spørre hvordan det går. De er også med og trener sammen med oss, og de lager sunn lunsj hver trening, med varmmat og salat. De har hjulpet meg å tørre å bli sosial igjen. De er tilgjengelige 24/7 på telefon. De har fått meg med på dugnader, noe som har ført til at jeg får bli med på ferie/fotball tur i 5 dager i Tyrkia i November. De motiverer meg til å klare å holde meg stabil, slik at jeg klarer å delta på alt dette. Dugnadene var bla å rydde ned etter Øyafestivalen, rydde Lierelva og legge ut gyte grus mm. Vi får klær, og får lånt klær når vi trenger det.

De får dagen vår og uken til å bli meningsfull og til å fungere. De arrangerer også tur hver torsdag utenom fotballene, noe som også hjelper å forebygge isolasjon. De minner meg på medisiner og.

De 2 damene er ett unikum, og der kommer til å bli katastrofe om en av de blir tatt bort.

De hjelper, engasjerer og bistår folk ut i jobb. De er med på diverse samarbeidsmøter, med bla Nav, DPS, Verge, Lege mm.

Noe som har vært alfa omega for meg, det gode samarbeidet. De har alltid vært i bakgrunnen, selv om jeg har vært innlagt.

Jeg anbefaler at dere vurderer nøye om dere skal ødelegge dette. Hvis en av de blir tatt bort, kommer det til å rakne, flere kommer til felle bort. Både til rus og til innleggelser. Og tilbudet kommer til å bli mangelfullt.

Hilsen Marte

God dag»

Tor Erland Ringstad

«Hei. Jeg ser kommunen skal spare penger og legge ned en stilling innen Asker Gatefotball. Det er sykt og bare tenke på att dere i hele tatt ikke tenker hvilken jobb Andre, Wenche og Aina gjør for oss Jeg er selv Gate spiller i Asker og det tilbudet der er så viktig for meg og alle di andre .Vi får en ny hverdag og holder oss rusfrie og flere har også fått jobb og skatter til kommunen. Aina Rype har minst ansinitet og det er den stillingen som eventuelt ryker . Hun gjør en fantastisk jobb for oss sammen med di 2 andre . vis vi sliter en dag kan vi bare ringe når vi vil og dem kommer og støtter oss Og vi trenger både Andre, Wenche og Aina for att gatelaget skal fungere godt.Vi er over 50 stk som er registrerte og flere kommer, tenk og mye det kommer til og koste kommunen vis vi sklir ut og gjør innbrudd, sitter i fengsel eller er innlagt på behandling. jeg har vert innlagt på behandling flere ganger og det er gate laget som har fått meg på beina igjen . Skulle jeg forresten sprekke og må inn på en behandling i 6 mnd , det vil koste kommunen mere en hva en stilling i Asker gatefotball vil gjøre, og husk det er 50 stk av oss. Så jeg ber dere om og begynne og tenke litt på hva dere har tenkt og gjøre . Her står det faktisk om mange liv og da er det lov til og bruke hodet litt. Tor Erland Ringstad «

Niklas Jensen

«Aina ♥

Når jeg kom til Asker gatelag, var det godt at det jobbet folk fra rusfeltet sammen med oss. Man fikk en annen tilnærming til å komme på trening, for det var alltid noen som lyttet til deg, og hjalp til med å fikse ting man ellers ikke ville gjort.

Aina og Wenche er et lag i seg selv, som fyller hverandre. Den ene har behov for den andre, som vi i Gatelaget blomstrer av å ha de sammen.- for ett lag er best når man er flere. Det er da man skaper resultater.

Er takknemlig for at Asker kommune satser på å ha arbeidere som Wenche, og Aina. Og de er mye av grunnen for at jeg fortsatt klarer å leve et normalt liv. Med sin unike måte å bry seg på, og omsorgen de gir.

Du føler at du har ett lag som støtter deg, og heier på deg. Vi kan ikke gjøre om på noe som bidrar til trygghet og støtte for folk i oppegående kurve.

Det er mennesker med forskjellig bakgrunn som kommer innom treningen, noen for å være med å trene, og andre for å slå av en prat og få seg et måltid som disse to lager for oss.

Niklas»

Håvar Skarkerud

«Hei.

I mine 2 år på Asker Gatelag har Aina og Wenche som team hvert like viktige for meg. Det at de har jobbet sammen har gjort at alle problemstillinger som har oppstått på laget har blitt tatt hånd om umiddelbart. Uten Aina på laget vil vi miste mye trygghet og ville svekket tilbudet betraktelig. Hun er som Wenche, uerstattelig for oss spillere.

De henter spillere med bil for å få folk opp og ut av depresjoner og vanskelige liv, lager kjempefin lunsj hver trening, tar samtaler når vi sliter, bryr seg på telefonen. Gatelaget er et tilbud som kjører hele året, nesten 52 uker tenker jeg- uten Aina så vil det ikke være mulig å få til økter året rundt.

Asker Gatelag er et TEAM. Og det er: Andre, Aina og Wenche. Det har det alltid vært og sånn skal det fortsette å være.

Forskjellen på laget vårt og andres er at vi alltid har hatt mye bedre miljø, det er fordi vi har både Aina og Wenche til å holde orden på oss.

Vi trenger Aina, hun gjør en KJEMPEGOD jobb for oss alle.

Mvh. Håvar Skarkerud»

Irene Saioti Medukenye

«Hei!

Aina er helt fantastisk menneske å ha på gatelaget. Hun bryr seg oppriktig om alle og viser det. Hun heier, støtter og motiverer. Det hadde vært veldig tomt uten henne.»

Stian Gjellum

«Fjerning av ruskonsulent

Jeg blir utrygg når det blir sagt at vi skal miste en av ruskonsulentene på Gatelaget i Asker.

Begge ruskonsulentene våre har allerede mye å gjøre. Den ene konsulenten kjører ofte for å hente spillere, for at de som bor langt unna skal ha mulighet til å delta. Samtidig lager den andre for eksempel mat og gjør andre viktige oppgaver. Vi som har rusproblemer, trenger et riktig kosthold for å klare oss, og ruskonsulentene gjør en god jobb med det. Konsulentene hjelper også treneren, og det er de som blant annet gir førstehjelp hvis noe skader seg. De er gode mennesker, og har tid til å gi oss personlig oppfølging når livet er vanskelig. Begge ruskonsulentene bruker mye tid på slikt, og det er mange som har fått hjelp ut av knipa av dem.

Jeg er veldig glad for at kommunen har dette tilbudet, og jeg håper det får fortsette som det er. For å ha et godt liv er jeg avhengig at det er et godt nettverk rundt meg, og at jeg har mulighet til aktiviteter for å fylle hverdagen med noe meningsfullt. En ruskonsulent klarer ikke å følge opp lagets spillere og jobben som må gjøres alene. Det blir vanskelig både for konsulentene, treneren og oss.

Jeg skjønner at kommunen må spare penger, men ikke la det gå utover oss som trenger støtte for å klare hverdagen. Vi har ikke like gode muligheter til å finne annen hjelp som de med mer penger og kontakter. Vær så snill å ikke fjern noen ruskonsulenter. Vi trenger heller flere av dem i nærmiljøet. Alle kan en dag havne i en situasjon hvor de trenger hjelp fra en ruskonsulent.

Hilsen

Stian G.»

Nikolai Klausen Engan

«Aina har betydd enormt mye for meg på gatelaget.

Hun har backet meg og pushet meg ut av komfort sonen både med samtaler, tilstedeværelse og omsorg i en tung periode i livet for meg.

Uten Aina vet jeg ikke om jeg hadde vært der jeg er mentalt idag.

Man blir litt smartere og bedre for hver gang man snakker med henne.

Å fjerne henne fra gatelaget vil få enorme konsekvenser for dem aller svakeste i samfunnet, som trenger henne i hverdagen»

Daniel Nejati

«Hei!Aina er veldig snill og hjelpsom og uten henne mister gateslaget en stor støtte person og mange kommer til å bli svært skuffet over det!

Mvh

Daniel Nejati»

Tina Anita Bøkestad og Marita Victoria Jacobsen

«Aina Rype er en av de som bryr seg om alle når det gjelder. Hun er limet i laget. Hadde det ikke vært for Aina er det mange som ikke hadde kommet seg på trening. Hun er lojal og tar ingen parti. Hun har humor og er utrolig støttende når du sliter. Hun kommer løpende hvis du har problemer. Eller ringer deg og motiverer utenom jobbtid. Hun lager god mat til laget og hun bruker mange timer på å holde folk gående. Hvis vi mister Aina fører det til tap av en jævlig god ressurs for asker gatelaget. Hilsen Tina Anita Bøkestad og Marita Victoria Jacobsen.»

Daniel Robert Hall

«Hei,

Jeg skriver dette med håp om at det leses og at det fremdeles er en mulighet å påvirke planen deres om å fjerne en stilling rundt Gatelaget. Jeg er en av mange som har blitt reddet av tilbudet Gatelaget har, og uten dette flotte tilbudet tror jeg at jeg fremdeles hadde vært på institusjon (der jeg fremdeles hadde kjent på utenforskap og ensomhet). Jeg tviler sterkt på at denne stillingen hadde vært vurdert som greit å fjerne for å spare penger hvis dere virkelig forsto viktigheten som Gatelaget har for så mange, og ønsker derfor å gi dere et par eksempler fra egenerfaring. Med en ansatt færre på Gatelaget, har ikke de resterende ansatte kapasitet til å gjennomføre et så godt tilbud som de har nå, for så mange som meg som også kjenner på utenforskap.

Jeg var på institusjon i et halvt år, og jeg gruet meg til å bli skrevet ut da jeg fryktet å komme hjem til isolasjon, ensomhet og utenforskap. Asker Gatelag hadde et godt rykte på institusjonen og vi ble hentet av Aina. Ryktet går ut på at hovedmålet er inkludering, og ikke å vinne flest kamper, som de fleste andre. Dette har både Aina og Wenche jobbet hardt for, og det kjennes med en gang man møter opp. Hadde det ikke vært for henteordningen, hadde jeg aldri greid å komme meg dit på grunn av angst. For dem som ikke vet så mye om angst så slet jeg med å være sammen med andre folk, slet med å spise sammen med andre på institusjon bare for å nevne noe. Med en ansatt færre, vil tilbudet være mye dårligere og jeg hadde ikke hatt den fremgangen jeg har hatt.

Den første kampen jeg spilte var jeg uheldig og fikk muskelruptur i leggen og greide ikke å gå. Vi var i Sarpsborg og jeg måtte bli hentet av ambulanse og kjørt til sykehuset. Jeg slet fremdeles psykisk og det hjalp ikke å være på et nytt sted, med en skade jeg aldri har fått før. Resten av laget måtte kjøre

tilbake, og jeg hadde vært alene om det ikke var for de ansatte som ordnet det slik at jeg ble hentet på sykehuset. Til tross for skaden og at jeg ikke kunne spille på 6mnd. ble jeg fulgt opp av Aina og Wenche slik at jeg ikke havnet utenfor igjen. Vi gikk på turer på torsdager når bena var bra nok til å gå, men fortsatt frarådet av fysio å trene fotball. Dersom en stilling fjernes, så frykter jeg at slikt hadde vært umulig.

Jeg skriver dette for at dere skal vite viktigheten Gatelaget har, og at ressursene dere gir per nå er gullverdt. Det å ta vekk en stilling for å spare penger er ikke noe nytt, men jeg ber dere om å ikke ta det fra de mest sårbare i samfunnet og heller finner andre løsninger. Vi trenger både Wenche og Aina.

Mvh Daniel Robert Hall»

Rune Myrvold

«Å ta bort stillingen til Aina for at kommunene skal spare penger er så samfunnsøkonomisk dårlig måte å spare penger på som mulig er!!!

Aina med hennes stilling hjelper så mange, med sine forskjellige issues, til en aktiv hverdag m gatelaget i stedet for at de mange velger en hverdag som raskt blir langt dyrere for de kommunale tjenestene.»

Abdulwahid Hassan

«Jeg har fått informasjon om at Asker kommune foreslår å kutte en stilling knyttet til Gatelaget. Jeg har vært tilknyttet Gatelaget i snart ett år. Det har vært veldig viktig for meg å kunne trene og spille kamper, men kanskje det viktigste har vært å sammen med laget på turer, lunsj etter treninger og kunne snakke med Aina og Wenche. Jobben de gjør for laget er veldig viktig. Jeg er i en situasjon der jeg ikke har kontakt med mange mennesker og sosiale situasjoner så kontakt med Gatelaget med Aina og Wenche er ukens høydepunkter i mitt liv. Jeg synes det er merkelig at kommunen skal skjære ned på stillinger knyttet til Gatelaget da både jeg og lagkameratene mine har dette som et fast holdepunkt i våres felles vanskelige situasjon.

Ber om at Asker kommune ikke gjennomfører kutt i stillinger.

Med vennlig hilsen

Abdulwahid Hassan.»

Maria Jensine Ntukidem

«1.Rekruttering

Uten Aina ville det ikke vært noe gatelag eller et lag med veldig få spillere. Jeg ble kjent med Aina rett etter jeg kom fra behandling på tur med medvandrere. Jeg hadde aldri spilt fotball før og ingen lyst til heller, men hun maste og maste tur etter tur og til slutt ble jeg med for å få henne til å tie. Det har forandret livet mitt å jeg vil være takknemlig til henne i evighet

2 Støtte til spillere og velvære

Aina er avgjørende for å sikre spillernes fysiske og mentale velvære.

Hun er med på trening så hun ser med en gang hvis noen har det vondt eller mentalt er ikke i form og da tar kanskje en tur rundt banen med den personen for å se at de har det bra og da pleier de å komme rask tilbake på trening eller trener med henne på siden. Det betyr veldig mye for damene at hun er med på banen før da er vi aldri den eneste damen! Tre av oss damer har matintoleranser og når vi spiller bortekamp eller på turnering passer hun alltid på at det er noe mat vi kan spise. Hun passer også på at damene har et greit sted å skifte, det er ikke alle lag som har damer.

3. Bygge tillit og tilhørighet

At hun er med både av og på banen skaper et trygt miljø hvor vi føler oss sett og hørt. Hun er alltid multi tasking, problem solving før vi en jo en spesiell gruppe totalt ivaretatt av både Aina og Wenche.

4. Motivasjon

Det er ikke bare rekruttering hun er flink til. Hun motiverer spillerne til å jobbe med sin personlige vekst. Jeg brakk min kragebein i fjor og kunne ikke spille mista total motivasjon men hun alltid ringte meg før å bli med å spise, se på eller gjøre noe så at jeg var ikke hjemme alene, da følte jeg var fortsatt inkludert på laget og det betydde mye før meg Jeg ser når hennes oppmuntring hjelper å bygge selvtillit og tro på seg selv og jeg synes det er veldig fint og sterkt.

Dette er en del av jobben som Aina tar, vi har to `mamma´ Aina og Wenche, det er umulig at en person kunne ta vare på oss alene! Vi er mange personer med mange utfordringer som jobber veldig bra som et team, vi kunne aldri har gjort det uten Aina og Wenche!»

Marie-Lou Mayazi

«Hej,

Mitt navn är Marie-Lou och jag spelar i Asker gatulag, Jag vill ta upp något som verkligen betyder mycket för mig, våra två ruskonsulenter Aina och Wenche. De är en avgörande roll för oss som spelar gatufotboll. Deras stöd och engagemang har gjort en enorm skillnad för mig personligen, och för många andra.

Innan jag kom i kontakt med dem kände jag mig vilsen och hade svårt att hitta en plats där jag kunde känna mig trygg. Tack vare deras stöd har jag fått tillbaka tron på mig själv och hittat motivationen att fortsätta framåt. Det är inte bara på planen de hjälper till, utan även i livet utanför. De har hjälpt mig att bygga upp självförtroende och har alltid funnits där när jag behövt prata, få råd eller bara en go kram.

Det är ingen överdrift att säga att Asker gatufotboll inte skulle vara densamma utan dem båda. Det är inget gatulag utan de båda. Aina och Wenche är vår ryggrad. De kompletterar varandra på ett fantastiskt sätt. Den ena är alltid snabb med att fånga upp känslor och stöttar oss personligen, medan den andra ser till att allt fungerar praktiskt och organisatoriskt. Detta samspel mellan dem gör att hela verksamheten fungerar så smidigt som den gör, och skapar en atmosfär där vi alla känner oss både trygga och motiverade.

Deras arbete har också ett större värde. Genom att stötta oss som deltar i gatufotbollen hjälper de till att förebygga utanförskap och ger oss en plats där vi kan utvecklas både som spelare och individer. Det stärker gemenskapen i Asker, och många av oss som deltar hade aldrig fått den här möjligheten om det inte vore för deras engagemang.

Jag vill verkligen understryka att deras närvaro inte bara betyder att verksamheten fungerar, utan också att vi som deltar känner oss sedda och värderade. För oss är de inte bara ruskonsulenter, de är förebilder och trygga stöttepelare. Deras samarbete är avgörande för att skapa den inkluderande och positiva miljö som gör Asker gatufotboll så unik.

Jag hoppas verkligen att ni ser hur viktigt det är att behålla båda dessa två kvinnor i deras nuvarande roller. Deras insatser är ovärderliga, både för oss som deltar i gatufotbollen. Utan dem skulle vi förlora något mycket värdefullt.

Tack för att ni tar er tid att läsa och överväga detta. Jag hoppas ni förstår hur mycket de betyder för oss alla.

Hälsningar

Marie-Lou»

NOTAT

Fra: Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge.

Professor Ottar Ness, Nordisk forskningssenter for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU.

Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Dato: 24.9. 2024

Gatelagsfotball – Et effektivt tiltak på et krevende sosialpolitisk område

Rapporten «Rapid Review of Inequalities in Health and Wellbeing in Norway Since 2014» behandler ulikhet i helse, etter FNs bærekraftsmål om trygghet og helse for alle. Den trekker fram Gate-lagsfotball på denne måten (oversatt her): «Gatefotball rommer fotballspesifikke aktiviteter og prosjekter for å støtte recovery for mennesker med psykiske helse- og/eller rusutfordringer. Gatefotball arrangeres i samarbeid med ordinære fotballklubber, også i samarbeid med tjenester innen psykisk helse og rus, andre helse- og velferdstjenester, og med frivillighetssektoren. *Fotballstiftelsen* organiserer kamper, turneringer og støtter lagene ved finansiering og promotering gjennom media og politiske initiativ. Målet er å tilby et fellesskap av støtte og hjelp til å forbedre hverdagen til deltakerne. Gatefotballagene regnes som en lavterskelaktivitet, der alle med psykisk helse og/eller rusmisbruk problem kan delta. Det skiller ikke mellom kjønn eller alder. Alle er velkomne. I mange av lagene deltar fagpersoner fra ulike helse- og velferdstjenester jevnlig på trening og spill. På denne måten blir tjenestene mer tilgjengelige og nyttige for deltakerne. Studier finner at deltakelse i gatelagsfotball fremhevet viktigheten av fellesskap og fellesskapene aktiviteter som styrker medborgerskap, tilrettelegger og fremmer sosial inkludering for personer i utfordrende livssituasjoner. Lokalsamfunn, beslutningstakere og finansierer må erkjenne og utvikle innsikt og forståelse for verdien som gatelagsfotball representerer» (s. 129).

(<https://www.instituteofhealthequity.org/resources-reports/rapid-review-of-inequalities-in-health-and-wellbeing-in-norway-since-2014/read-the-full-report.pdf>)

Forskningen viser et Gatelagsfotball-ordningen i Asker er et konkret eksempel på tiltak som bidrar til opplevelser av samfunnsdeltakelse, medborgerskap og livskvalitet (Thomson et al 2019; Ogundipe et al., 2020, Benkwitz et al., 2023, 2024, Kobro, Borg, Karlsson og Vike, 2019). Asker fotball har, sammen med Asker kommune etablert et unikt samarbeid som muliggjør tilgjengelighet av faglig kompetanse og tilpasning av ellers fragmenterte tilbud, til enkeltmennesker som har individuelle behov for hjelpetjenester. Dette gir innbyggere med psykisk helse- og rusproblemer en mulighet til å oppleve seg verdsatt, ønsket og betydningsfull for andre.

I studier av gatelagsfotball viser resultatene til konkrete resultater, som vi finner i få andre tilbud til samme målgruppe: 1) Betydningen av et meningsfullt hverdagsliv; 2) Betydningen av å kunne prøve seg ut og øve seg på sosial deltakelse på en trygg og anerkjent arena; 3) Betydningen av

inkluderende og inviterende miljøer med rom for å være seg selv, og; 4) Betydningen av at ulike personer, tilbud og tjenester involveres på en arena.

Forskning om gatelagsfotball i Norge viser at det å legge vekt på samskaping og sosial inkludering, slik Asker fotball og kommune gjør, bidrar til å utvikle og endre arbeidsmåtene i helse-, sosial- og velferdstjenester (Ogundipe et al., 2020. Karlsson & Borg, 2024). Det er ellers i det omfattende norske tiltaksapparatet, en mangel på skreddersydde og koordinerte tjenester for personer som opplever psykisk helse- og rusvansker (Ose & Kaspersen, 2020). Konsekvenser manglende treffsikkerhet fører til sosial ekskludering, lav deltakelse i få meningsfulle aktiviteter med redusert livskvalitet og repeterende rusmisbruk som konsekvens. *Det er derfor stort behov for å opprettholde og videreutvikle tilgjengelige og koordinerte tjenester som det Gatelagsatsingen har vist seg å være, for å hindre langvarig og kostbar sosial utenforskap av personer med psykisk helse- og rusvansker, både for den enkelte, dennes nære nettverk og samfunnet som helhet.*

Å hjelpe mennesker gjennom verdsatte og meningsfulle aktiviteter må være et mål for alle kommunale tjenester (McKay et al., 2017; Veseth et al. 2021). Gatelaget til Asker fotball og Asker kommune spiller en sentral rolle i å legge til rette for medmenneskelige relasjoner, og aktiviteten har et sterkt potensial for å støtte aktivt medborgerskap (Thomson et al., 2019; Ogundipe et al., 2020). Gatelagsfotball virker!

Mennesker med samtidig psykisk helse- og rusproblemer er blant de gruppene i Norge som er mest levekårsutsatt. Gruppen består av mennesker med minst grad av tilhørighet til sine nærmiljøer og lavest deltakelse i en rekke samfunnsarenaer, lokaldemokratiet og arbeidslivet (Goldblatt et al., 2023). Ved å delta i gatelagsfotball ser vi fra forskningen, at mennesker i utsatte situasjoner erfare at de har verdsatte sosiale roller, de opparbeider seg nettverk utenfor sitt alminnelige gate-rusmiljø, og de får «gjøre» medborgerskap i praksis. Dette gir gevinster på individ-, gruppe og samfunnsnivå. Vi ser at deltakelse i gatelagsfotballen kan bidra direkte til økt livskvalitet (glede, samhold, mestring) og bedre livssjanser på sikt (deltakelse, helse og levekår). For nabolag, nære nettverk og lokalsamfunn vil økt inkludering med redusert rus og psykisk skade kunne redusere kriminalitet og gi gevinster av økt trygghet og tillit. For storsamfunnet er gatelagene derfor en svært god samfunnsøkonomisk investering, og samtidig et effektivt virkemiddel som krever moderate profesjonelle ressurser (Goldblatt et al., 2023).

Den norske modellen med organisering av gatelagsfotball slik Asker kommune og Asker kommune samarbeider om, er original og lite utbredt internasjonalt. Også i norsk sammenheng har den sterke samskapingen som Asker har utviklet, vært et eksempel som en rekke kommuner har tatt etter, både i tjenester på rusomsorgsfeltet og på andre velferdsområder. I vår undervisning ved USN bruker vi «Askermodellen» fra gatelagsamarbeidet som eksempel på radikal samskaping. Asker kommunens veilednings- og miljøtjenester rettet mot deltakerne i gatelaget, som det kan være vanskelig å finne passende tiltak til, er forbilledlig og åpenbart en modell som få andre kommuner kan vise maken til. Samarbeidsmodellen i Asker bør derfor utvikles videre til læring og inspirasjon for andre deler av helse-, sosial- og velferdstjenestene.

Gatelaget i Asker er et tilbud helt i tråd med helsepersonellkommissjonens anbefalinger om å mobilisere sivilsamfunnet og styrke betingelser for menneskers egenomsorg og livsmestring (NOU 2023:4) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2961552/> Medborgerskap er, slik vi ser det, avhengig av bred forankring og partnerskap på tvers av sektorer, slik

gatelagsfotballen i Asker er. Gatelagsfotballen i Asker er derfor et godt eksempel på kommunens ambisiøse satsing på medborgerskap, slik det blant annet kommer til uttrykk i kommunens Tema-planen for medborgerskap. Med et erklært og bredt politisk forankret mål om «...å legge til rette for at alle målgrupper kan lære hele livet, være aktive, selvstendige og oppleve mestring og livskvalitet i hverdagen, slik at de kan delta i, og ta medansvar for, samfunn og felleskap» berømmer vi kommunen for det arbeidet de legger inn i Asker-Fotballs gatelag.

<https://pub.framsikt.net/plan/nyeasker/plan-141c2acb-ad27-4143-bdb8-98d741c49bde-5043/#/>

Drammen/Trondheim/Porsgrunn, 23.09.2024.

Marit Borg

.....

Marit Borg

Bengt Karlsson

.....

Bengt Karlsson

Ottar Ness

.....

Ottar Ness

Lars U. Kobro

.....

Lars U. Kobro

Samfunnsregnskap for gatelagene 2024
– med gevinster for pårørende

Et bedre liv med flere dager uten rus

oslo**economics**

Tittel: Et bedre liv med flere dager uten rus
Utarbeidet av: Oslo Economics
Oppdragsgiver: Fotballstiftelsen

Publisert: September 2024
Rapportnummer: 2024-72

Kontaktperson: Erik Magnus Sæther / Partner, Oslo Economics
E-post: ems@osloeconomics.no
Tel: 940 58 192

Kontaktperson: Arne Knoph / Daglig leder, Fotballstiftelsen
E-post: arne.knoph@fotballstiftelsen.no
Tel: 970 57 400

Foto/illustrasjon forside: Fotballstiftelsen

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1. Ønske om å belyse virkninger av gatelagsmodellen	7
1.1 Om samfunnsregnskap	7
2. Gatelagsmodellen	9
2.1 Hva er gatelagene?	9
2.2 Utbredelse og utvikling	10
2.3 Gatelagsjentene	11
2.4 Samskaping – Fotballstiftelsen, klubb, NAV og kommune	11
3. Trening – samhold, mestring og rusfrie timer	13
3.1 Samhold og tilhørighet	13
3.2 Mestringsfølelse på trening	14
3.3 Struktur og rammer med en klar målsetning	14
4. Dugnad – en givende forpliktelse	17
4.1 Spillerne tilfører klubbene merverdi	17
4.2 Dugnad fører til inkludering og tilhørighet	18
4.3 Frivillige bidrar til gatelagene	18
5. Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid	19
5.1 Gatelagene legger til rette for arbeidstrening	19
5.2 Gatelagene bidrar til tilpasset oppfølging av spillere	20
6. Pårørende – store gevinster for de nærmeste	21
6.1 Belastningen for pårørende er stor	21
6.2 Gatelagene gir også store fordeler for pårørende	21
7. Gevinster ved gatelagsmodellen	23
7.1 Hva måler vi?	23
7.2 Samfunnsøkonomiske gevinster	23
8. Potensial for besparelser gjennom gatelagsmodellen	25
8.1 Potensial for gevinster gjennom gatelagsmodellen	25
8.2 Uforutsigbar finansiering skaper usikre rammebetingelser	25
8.3 Ønske om videre utvidet samarbeid med eksterne partnere	26
8.4 Behov for tett samarbeid mellom kommune og NAV	26
Vedlegg: Metode	27
Referanser	30

Forord

Det første gatelaget i norske fotballklubber ble etablert i 2011. Etter at Fotballstiftelsen så dagens lys i 2015, har satsingen blitt landsomfattende, og bare de fire siste årene er aktiviteten tredoblet.

I dag aktiviserer Fotballstiftelsens 31 gatelag treninger for et stadig økende antall mennesker med rusutfordringer. Rundt disse organiseres sosiale aktiviteter, fengselsprosjekter og ikke minst arbeidstrening i samarbeid med NAV og kommune. Gjennom inkluderende fellesskap, trygge rammer og positiv aktivitet skapes mestring og motivasjon til å ta nye steg langt utenfor banen. Og med fotballens sterke samfunnsposisjon og klubbens unike, inkluderende kraft åpnes helt nye muligheter. Bare i 2023 var 1 443 spillere registrert på trening – av dem kom hele 286 over i lønnet arbeid, skole og arbeidstrening.

Dette har naturlig nok store gevinster. Verdien for den enkelte og familien rundt er like fantastisk som den er stor, men hva er den samfunnsøkonomiske gevinsten av tusenvis av rusfrie timer og at så mange lykkes i overgangen til arbeid og skole?

I fjor utviklet Oslo Economics tidenes første samfunnsregnskap for Fotballstiftelsen og gatelagene i norske fotballklubber. Årets rapport er utvidet – og summeres med en betydelig økning i samfunnsøkonomisk gevinst. Dette både fordi veksten i antall lag og aktiviteter er ytterligere økt, og fordi betydningen for pårørende i år er inkludert.

Utfordringene innen rus og utenforskap er store. Vi håper denne rapporten kan inspirere, slik at flere kan få «Et bedre liv med flere dager uten rus».

Arne Knoph
Daglig leder, Fotballstiftelsen

Erik Magnus Sæther
Partner, Oslo Economics

Sammendrag

Gatelagene er et tilbud med fotball som virkemiddel for å gi personer med rusmiddelutfordringer et bedre liv med flere dager uten rus. Gatelagsmodellen har vist seg å være en effektiv tilnærming og vurderes som en suksesshistorie innenfor rusfeltet, med sin samskaping mellom fotballen, kommune, NAV og andre aktører i lokalsamfunnet.

Gatelagene er et lavterskeltilbud med flere ukentlige fotballtreninger på faste tidspunkter på dagtid. Tilbudet er for personer over 18 år som har eller har hatt rusutfordringer. Det eneste kravet for å delta er å være nykter på trening. Tilbudet fungerer godt på veien mot å bli rusfri og som et ettervernstilbud.

Personer med rusutfordringer har ofte krevende liv. Mange har vært i barnevernet og har ustabile familierelasjoner. Flere er hjemløse, og psykiske lidelser som angst, depresjon og psykoselidelser er sterkt overrepresentert. Gatelagene eksisterer for å gi disse en bedre livssituasjon.

Et viktig aspekt ved gatelagsmodellen er samskaping mellom klubben, Fotballstiftelsen, NAV og kommunen. I tillegg involveres andre organisasjoner på rusfeltet og miljøet rundt klubben. For eksempel en lokal virksomhet som er sponsor og kan gi både arbeidstrening og lønnet arbeid.

Stadig flere spillere

Tallene på antall gatelag og spillere fortsetter å øke. I 2023 deltok 1 443 spillere på treninger og per august 2024 er det 31 gatelag, fordelt fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør. Alle eliteseriekubbene er blant disse. Årets Nasjonale turnering var rekordstor, og ble arrangert på Aspmyra stadion i Bodø.

Trening – samhold, mestring og rusfrie timer

Treningene er en arena som gir spillerne en opplevelse av samhold og tilhørighet. Samholdet skapes gjennom å være en del av et lag og et fellesskap som har opplevd mange av de samme utfordringene. Gjennom regelmessige treninger kan spillerne oppleve mestring. Noen opplever mestring ved å bli bedre på fotballbanen, mens andre opplever mestring ved å ha overkommet angst og klart å møte opp på trening. For mange er det en prestasjon i seg selv å møte opp rusfri på trening. Felles er at følelsen av mestring bygger selvtillit og positive opplevelser som spillerne tar med seg videre i hverdagen.

Deltakelse på faste treninger skaper tydelige rammer og struktur for spillerne, noe som er avgjørende for hverdagsmestring. Kravet om rusfrihet ved oppmøtet gir en konkret målsetting, og den etablerte strukturen gjennom treningene bidrar til stabilitet i hverdagen. Dette er avgjørende momenter i bedringsprosessen. Flere rusfrie timer gir spillerne et verdifullt grunnlag for en varig rusfri tilværelse.

Figur 1-1: Samfunnsøkonomiske gevinster

Dugnad – en givende forpliktelse

Norsk idrett er tuftet på dugnad og frivillighet. Dette gjelder også for gatelagene. Både frivillige rundt klubben og spillerne selv legger ned dugnadsinnsats. Frivillige rundt gatelagene utgjør en sentral rolle i den daglige driften, ved å legge til rette for at spillerne har et velorganisert lag å komme til. Spillernes dugnadsarbeid kan inkludere oppgaver som å klargjøre stadion, bidra som parkeringsvakter og publikumsverter eller drive kiosken under A-lagets hjemmekamper. I tillegg kan spillerne utføre enkeltjobber hos samarbeidspartnere i lokalmiljøet, som vedproduksjon, gartnertjenester og enklere snekkerarbeid. Denne innsatsen er verdifull for spillerne, da den ikke bare bidrar til lagkassen eller klubben, men også gir en følelse av inkludering og tilhørighet.

Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid

Selv om gatelagene ikke først og fremst er et arbeidsmarkedstiltak, bidrar aktivitetene til å ruste spillerne for å klare overgangen til arbeid. Spillerne får praktisk arbeidserfaring, verdifulle referanser og lærer å knytte kontakter. Gjennom kravet om å møte rusfri på aktivitetene, blir spillerne eksponert for kravene som stilles i arbeidslivet og utdanning.

Klubbene, med sine stadionbygg og klubbhus, er en gode arena for slike tiltak. Klubbene har også mange gode samarbeidspartnere som kan bidra til trygg, effektiv og god arbeidstrening. Et svært viktig aspekt for overgangen til arbeid er at gatelagsmodellen bidrar til samskaping mellom Fotballstiftelsen, klubben og NAV/kommunen. Spillerne får mulighet til mer formell arbeidstrening gjennom NAV og avtaler med klubbens lokale samarbeidspartnere. I tillegg har stadig flere av klubbene egne avtaler med arbeidsmarkedsbedrifter.

I løpet av 2023 kom 143 spillere ut i lønnet arbeid, 35 spillere startet på skole eller utdanning, og 108 spillere begynte med formell arbeidstrening. Totalt utgjorde dette 286 positive «overganger».

Pårørende – en bedre hverdag når deres nære får et nytt liv

Å være pårørende til rusavhengige er krevende, med konstant bekymring og utrygghet. Pårørende forteller at de bekymrer seg da de ikke vet hvor deres nære oppholder seg eller sover om natten. I tillegg kan de være gjenstand for trusler, vold og helseskade fra deres nære. Tyveri og skadeverk på eiendeler er også noe mange opplever. Flere pårørende hjelper til økonomisk ved å betale opphold, narkotikagjeld og andre finansielle krav. Pårørende bruker ikke bare mye av sin fritid på å hjelpe sine nære, men det går også utover deres arbeidshverdag og konsentrasjonsevnen.

For pårørende letter noe av denne bekymringen når deres nære aktivt deltar på et gatelag. Man er trygg på at den nære har et sted å gå til i form av gatelagstreninger og får nye venner på og rundt laget som gjør det lettere å redusere bruken av rus eller bli rusfri. For sin egen del forteller pårørende at det er lettere å prestere i hverdagen, både på jobb og sosialt, når en i nær relasjon blir rusfri. De får bedre konsentrasjon i jobben, det er mindre behov for sykemelding og helsetjenester og de har mer tid til å tenke på andre ting, som å følge opp barn og partner, være med venner og ha hobbyer.

Betydelige samfunnsøkonomiske gevinster

Den største prissatte gevinsten kommer som følge av bedret helse og økt levetid, slik dette verdsettes i helseøkonomiske veiledere, anslått til 328 millioner kroner årlig. Deretter følger reduserte kostnader i helsetjenesten og rusomsorgen anslått til 66 millioner kroner, etterfulgt av økt verdiskapning som følge av utdanning og arbeid, anslått til 50 millioner kroner. Sparte kostnader i politiet, domstolene og kriminalomsorgen prissettes til 36 millioner kroner årlig, reduserte skattefinansieringskostnader til 21 millioner kroner og verdien av dugnadsarbeidet til 9 millioner kroner. I samfunnsregnskapet for gatelagene i 2024 har vi inkludert prissetting av samfunnsøkonomiske gevinster knyttet til spillernes pårørende, som utgjør totalt 127 millioner kroner. Anslagene er ikke eksakte, men synliggjør den store byrden av rus og psykisk lidelser og dermed verdien av tiltak.

Med disse forutsetningene blir de samlede årlige samfunnsøkonomiske gevinstene om lag 638 millioner kroner i nåverdi, slik vist i Figur 1-1. I tillegg kommer ikke-prissatte gevinster som mestring og tilhørighet for spillere, samt gevinster for lokalsamfunnet.

Stort potensial for ytterligere gevinster fra gatelagens aktiviteter

Gatelagsmodellen viser imponerende resultater, og gjennom samskaping mellom Fotballstiftelsen, klubben og NAV/kommunen kan modellen bidra til å spare samfunnet for store kostnader. Antallet gatelagsspillere i 2023 er flere enn noensinne. Samtidig tyder antallet TSB-pasienter på at det fortsatt er mange personer med rusutfordringer som ikke har vært innom gatelagene. Vår vurdering er at gatelagsmodellen er et tilbud med store samfunnsøkonomiske gevinster og en effektiv inngang til behandlingsapparatet.

1. Ønske om å belyse virkninger av gatelagsmodellen

Samfunnsregnskapet gir en systematisk fremstilling av virkningene av gatelagsmodellen og samarbeidende tiltak for spillerne og samfunnet.

1.1 Om samfunnsregnskap

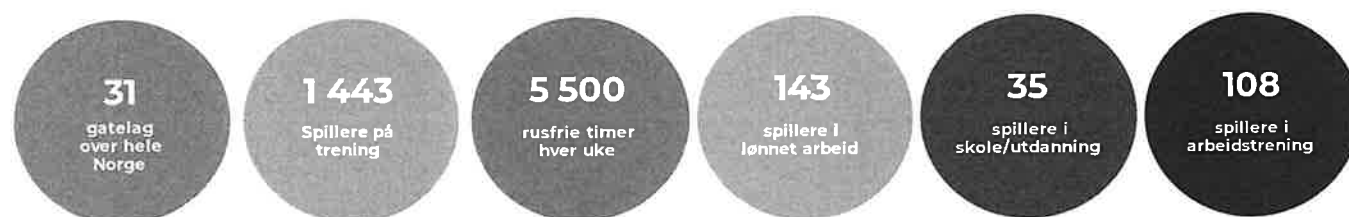
Det er ikke lett å prissette liv, helse, mestring og vennskap. Ved hjelp av forskningslitteratur, spillerundersøkelsen blant gatelagsspillere, klubbundersøkelsen, intervjuer og nøkkeltall fra offentlige veiledere har vi likevel forsøkt å tallfeste ikke bare antall spillere og treninger, men også samfunnsøkonomisk nytte av gatelagsmodellen. Nytt av året er prissetting av gevinster for pårørende.

Av forskningslitteratur er to artikler sentrale: Recovery på banen – Gatelag som samskapende

social innovasjon i norske kommuner (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019) og Gatelagsfotball som Recovery på banen – «Verdens beste ettervern?» (Thompson, Knutsen, Johansen, Borg, & Karlsson, 2019)

I gevinstestimatene er det metodisk utfordrende å skille gatelagens bidrag fra betydningen av annet arbeid i hjelpeapparatet. Personene som deltar på gatelagene mottar gjerne hjelp fra helsetjenesten, NAV, kommune og mer. Våre estimater er derfor ikke et forsøk på å isolere gevinstene som en følge av gatelagens virksomhet, men heller en sammenfatning av positive gevinster assosiert med gatelagsmodellen. Fotballen gir en vei inn i hjelpeapparatet, for en gruppe mennesker som mange har gitt opp.

Figur 1-1: Nøkkeltall for gatelagene

Kilde: Klubbundersøkelsen 2023

«Fra et samfunnsperspektiv er gatelagene veldig god rusrehabilitering. Klubbene er stolte av gatelagene. Engasjementet er reelt og ekte»

Lise Klaveness, president i Norges fotballforbund Foto: NFF

«Er det ikke paven som sa at av alle uviktige ting er fotballen det viktigste. Og jeg mener fotballen er veldig viktig.»

Jonas Gahr Støre, statsminister, besøk hos KFUMs gatelag høsten 2023 Foto: Sigve Mejdal, NPGJ

To generasjoner Lerstein: om støtte, fotball og veien tilbake

Intervju med Are Lerstein, tidligere gatelagsspiller i Asker og styremedlem Fotballstiftelsen og Frode Lerstein, politiker og pårørende

I over 25 år har Are kjempet mot rusavhengighet, med foreldre som aldri ga opp på sidelinjen. Are beskriver sin bakgrunn uten å forskjønne situasjonen:

- Jeg er vel det man kan kalle for en god gammel røver. Jeg har levd et langt liv. I 27 år som en flekk på fasaden som skulle vært ren. Som det man kan definere som tung rusavhengig, sprøytenarkoman, til tider bostedsløs, inn og ut av fengsler og institusjoner i mange år.

Faren Frode var en av initiativtakerne til å starte gatelaget i Asker. Frode forklarer hvordan støtten fra kommunen var avgjørende for å få laget i gang, han satt på den tiden i kommunestyret i Asker. Ideen var å skape et fristed for rusavhengige hvor de flere ganger i uken kunne spille fotball og glemme alt annet.

Mestring, mening og sunne relasjoner

Are peker på mestring, mening og sunne relasjoner som nøkkelkomponenter i tilfriskningsprosessen. Han beskriver det som en enkel løsning, men vanskelig å legge til rette for.

- Ikke bare det å mestre fotballen, men det å få rutiner i hverdagen. Det å mestre det man står i, disse følelsesmessige utfordringene man gjerne har ruset seg vekk fra eller flyktet vekk fra, og det å kunne være i en trygg og sosial arena der man kan tørre å være seg selv er det mye mestring i.

Belastning for pårørende

Både Frode og hans kone har kjent på kroppen hva det vil si å være pårørende til en rusavhengig.

- De verste årene, da vi ikke visste hvor Are sov eller overnattet, kjørte jeg sikkert 70-80 tusen kilometer rundt i Oslo-området for å plukke ham opp. Jeg

betalte krav, inkasso, og til og med gjeld på narkotika. Jeg sa en gang for moro skyld til skattevesenet at jeg hadde utgifter på kanskje 100 000 i året, hvorfor får jeg ikke fradrag for det? Det var selvfølgelig helt uaktuelt, forteller han.

Frode påpeker at pårørende kan bruke mye penger på den rusavhengige, noe som kan slite på familierelasjoner og kan føre til brudd på grunn av skam og usikkerhet om håndtering.

- Det blir ofte til at alt i familien dreier seg om den rusavhengige, og søsken kan derfor føle seg tilsidesatt. Vi prøvde å unngå det, men det kan være vanskelig, innrømmer Frode.

Frode peker også på manglende tilbud til pårørende når det skjer rusrelaterte dødsfall.

- Hvis en vanlig gutt i Asker drukner, kommer det kriseteam og prest til skoler og familier. Men hvis noen av vennene til Are tar overdose, er det ingen som tilbyr hjelp. Selvfølgelig skal det være samme tilbud, sier Frode.

Are forteller hvordan faren Frode har vært en ufattelig viktig støttespiller for ham, og hvordan faren har strekt seg langt for å hjelpe han.

- Han har vært alt fra jurist til taxisjåfør. Jeg husker at ruskonsultene nesten ikke turte ta telefonen da han ringte, for han ga seg aldri. Det at han aldri ga seg, er jeg utrolig takknemlig for.

En viktig brikke i rehabiliteringsprosessen

Frode understreker at gatelaget bare er ett eller to steg på veien til en rusfri tilværelse.

- Gatelaget kan gjøre at spilleren begynner å tenke litt nytt og se at det er gøy å ha venner, og møtes. Men det er alltid den rusavhengige selv som gjør seg rusfri, ingen andre, avslutter han.

For Are har gatelaget betydd alt, selv om han ikke kan si at det var det ene tiltaket som fungerte alene. Han beskriver hvordan gatelaget har vært en brikke som en del av mye mer.

- Det gatelaget har bidratt til, er at jeg har fått personlige vekst gjennom samhold og aktiviteter.

Det nye A4-livet

Etter mer enn ti år som rusfri er Are nå grunnlegger av Stiftelsen Medvandrerne, har fast jobb og er styremedlem i Fotballstiftelsen. Han har nå samboer, to bonusdøtre og hus.

- Jeg lever det livet jeg sa at jeg aldri skulle leve. Jeg lever et A4-liv, nå mangler jeg bare hund, avslutter Are.

Foto: Ådne Jensen Birkeland, Fotballstiftelsen

2. Gatelagsmodellen

Gatelagene er et lavterskeltilbud for personer som har eller har hatt en utfordring knyttet til rus. Lagene tilbyr flere fotballtreninger på faste tidspunkter hver uke. Det stilles kun krav om at spillerne møter rusfrie på trening.

2.1 Hva er gatelagene?

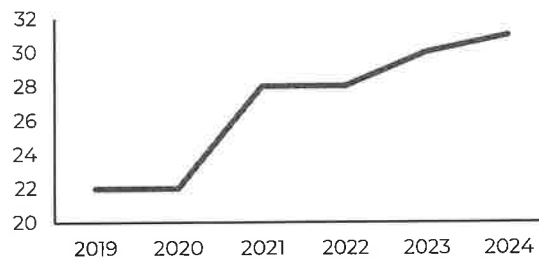
Hovedformålet med lagene er å gi personer med utfordringer knyttet til rus en arena for både sportslig og personlig utvikling. Det er lokale tilpasninger i hvordan gatelagene opererer, men et fellestrekk er at lagene samarbeider tett med aktører utenfor klubbene, ikke minst de offentlige rustjenestene.

Hovedmålet med aktivitetene er å bidra til et bedre liv for spillerne og å redusere bruk av rus. Dette oppnår de gjennom

- fysisk aktivitet
- samhold
- mestring
- inkludering
- trygghet

Klubbene tilbyr fotballtrening ledet av kvalifiserte fotballtrenere og ledere. Treningen foregår hovedsakelig på dagtid, og sammen med treningene serveres det alltid et måltid. Dette gir spillerne en meningsfylt aktivitet å gå til. I tillegg til

Figur 2-2: Antall klubber i perioden 2019-2024

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

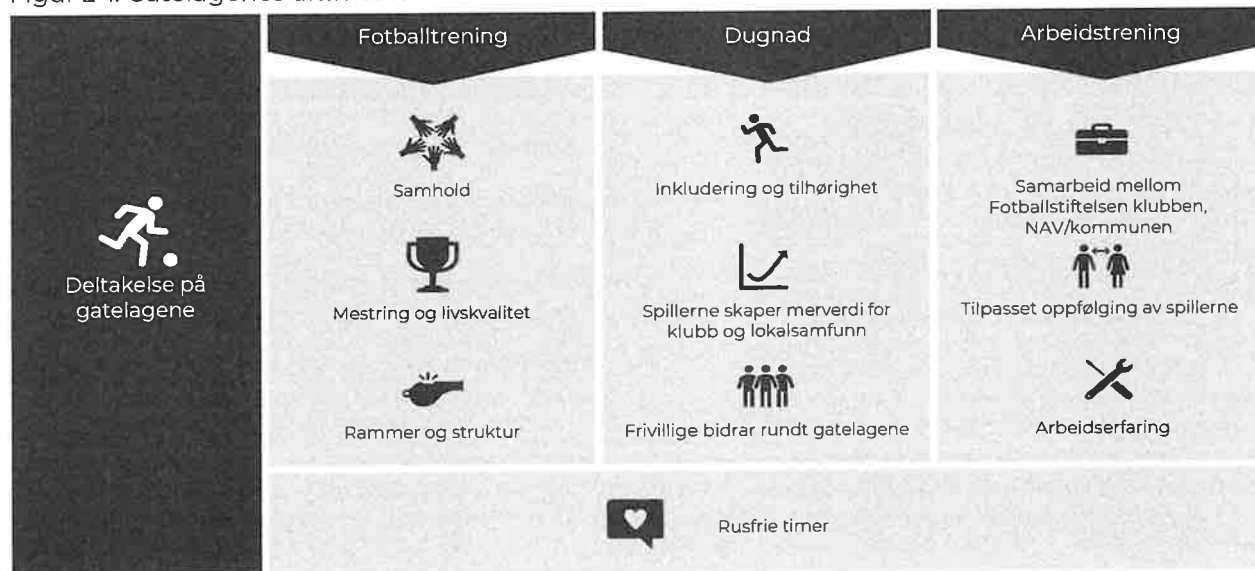
trening deltar gatelagene i regionale og nasjonale turneringer med andre gatelag.

Gatelagene gjennomfører ofte dugnad i samarbeid med klubben eller lokalt næringsliv. Gjennom tett samarbeid med NAV og kommune tilbys arbeidstrening, CV-hjelp og andre virkemidler for å hjelpe den som ønsker og er egnet til å komme ut i arbeid eller utdanning.

«Alle heier på gatelagene, det er umulig å ikke like det.»

Ørjan Berg, tidligere landslagsspiller og leder for samfunnsavdeling Bodø/Glimt

Figur 2-1: Gatelagenes aktiviteter

Hvem er gatelagsspilleren?

Gatelagsspillerne er personer over 18 år, både kvinner og menn, med en eller annen form for rusutfordring. Dette kan være alt fra aktive rusbrukere til personer som har blitt rusfrie, men som sliter med å komme tilbake til samfunnet.

Gatelagsspillerens utfordringer er derfor forskjellige både i omfang og art. Mange har hatt en vanskelig barndom og ustabile familieforhold. Psykiske lidelser som angst, depresjon, personlighetslidelser og psykoselidelser er også vanlig for personer med rusutfordringer. Statistikk fra FHI (2018) viser at så mange som 9 av 10 pasienter i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) har en psykisk lidelse.

Da gatelagene startet opp var hovedvekten av spillerne godt voksne med langvarige rusutfordringer. De siste årene har imidlertid flere yngre personer med rusutfordringer kommet til. Det største antallet av gatelagsspillere er i aldersgruppen 30-39 år. Til sammen utgjør spillerne under 40 år 65 prosent av det totale antall spillere.

I 2023 var 88 prosent av spillerne menn. Samtidig øker andelen kvinner – noe som forsterkes gjennom en egen satsing, Gatelagsjentene.

Rekrutteringen av spillerne skjer på flere ulike arenaer. Den største andelen, omtrent en fjerdedel, rekrutteres gjennom spillernes nettverk. Dette kommer frem i de årlige klubbundersøkelsene for årene 2019-2023. Resten rekrutteres gjennom institusjoner som NAV, kommunens rustjeneste, behandlingstilbud og kriminalomsorgen.

Spillerne kan tilhøre gatelagene så lenge de ønsker og har behov for det. Ofte slutter deltagelsen hvis spilleren går videre til jobb eller utdanning. Enkelte klubber, som for eksempel Bodø/Glimt, har imidlertid opprettet et ettervernslag. Dette laget har treninger på kveldstid, som gjør det mulig å fortsette etter man har gått ut i jobb eller utdanning. Andre steder tilpasses jobb til gatelagsøktene, eller at de beholder tilknytningen gjennom deltagelse på andre aktiviteter i klubben – som gatelagets sosiale aktiviteter og/eller dugnader på A-lagskamper.

2.2 Utbredelse og utvikling

Det særnorske ved gatelagene er at de drives som integrerte lag i toppfotballklubber. Dette gjør den norske gatelagsmodellen unik i verdenssammenheng. Det første gatelaget ble startet av Fredrikstad Fotballklubb i 2011. I dag organiserer Fotballstiftelsen 31 gatelag i store

Jentesatsing på Sandefjords gatelag

Kirvil Paulsen og Carmen Anette Lilleng, spillere på Sandefjords gatelag

Sandefjords gatelag ble etablert høsten 2015. Fire år senere møtte Kirvil Paulsen opp på trening som eneste kvinnelige spiller på laget. Hun er i dag målvakt for Sandefjord.

- Laget trente i Bugårdsparken, 300 meter fra der jeg bor. Jeg begynte å gå tur i området da de trente – henge litt i buskene der. Da tenkte jeg at jeg måtte prøve meg. På første treninga klarte jeg å dribble så mange av guttene, at både de og jeg ble overraska. Det var så gøy, at jeg kom på en trening til.

Det skulle ta tre år til før neste kvinne dukket opp. Kirvil forteller at hun ble tatt godt imot av gutta og trivdes som eneste kvinne på laget, men at det også har vært fint å få inn noen flere gatelagsjenter. Å være alene om å skulle inn i damegarderoben etter trening kan være ensomt. Carmen Anette Lilleng kom på første trening i fjor høst. Det var en avisartikkel som gjorde at hun tok steget inn i laget.

- Jeg er frivillig i Røde Kors, også begynte Kirvil litt der. Men det var faktisk avisartikkelen i NRK med deg i september som gjorde at jeg fikk ut fingeren og sendte melding.

Økt satsing på gatelagsjentene

Sandefjord har økt satsingen på å rekruttere kvinner de siste årene. Et tiltak har vært å ha egne treninger for kvinner en dag i uken. Da er det ikke fotball på programmet, men diverse andre aktiviteter.

- Vi gjør andre aktiviteter som bowling og sånt. Vi spiller ofte mot trenerne, men de pleier å vinne. Og når vi prøver å finne ting treneren vår Roger ikke kan vinne i, da vil de ikke være med. Dart for eksempel, forteller Kirvil.

- Synkronsvømming, skyter Carmen inn.

Det er med andre ord ikke bare fotballen som gjør at de to damene stadig kommer tilbake til trening.

- Det er mye mer enn bare fotball, men det vet man ikke før man begynner. Samholdet og dugnader, forteller Carmen

- Tilhørigheten har vært det viktigste for meg, fortsetter Kirvil. Jeg påstår at gatelaget har reddet livet mitt. Jeg skal bli eldste dama som spiller på et gatelag, om så jeg må løpe med rullator utpå der.

Foto: Privat

klubber rundt om i Norge. Samtlige klubber i Eliteserien i 2024 er representert blant dem.

Flere klubber og kommuner ønsker å opprette lag, og antallet spillere er i kraftig vekst. Alle gatelagene er organisert under Fotball-stiftelsen, som ble etablert i 2015 med formål å gi faglig og økonomisk støtte til fotballklubber som driver gatelag.

Fotballstiftelsen og gatelagene fortsetter å slå egne rekorder når det gjelder antall lag og spillere. I 2023 deltok til sammen 1 443 personer på gatelags-trening. Dette er en økning fra 1 171 personer i 2022. I snitt møtte opp mot 600 spillere på trening hver uke.

Tilhørende prosjekter

Rundt den faste aktiviteten er det etablert flere prosjekter som har til hensikt å både videreutvikle kvaliteten i satsingen, utvide tilbudet og bistå den enkelte spiller på veien mot et rusfritt liv:

- **Fra soning til scoring** forsøker å etablere gode overganger for innsatte i soningsinstitusjoner til gatelagene.
- **Gatelagsjentene** har mål om å rekruttere flere kvinner til lagene.
- **Gatelagsrekruttene** er et prosjekt i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB, som har til hensikt å etablere nye lag og å forsterke eksisterende lag gjennom å trygge nye spillere.
- **Gatelagsweben** er en heldigital møteplass som ble utviklet under pandemien. Under nedstengingen ble det tilbud interaktive aktiviteter hver uke.
- **Gatelagene redder liv** er et førstehjelps-prosjekt der alle spillere og bidragsyter skal få grunnleggende opplæring i hjerte- og lungeredning og førstehjelp.

«Her drev vi med samskaping før ordet var funnet opp.»

Lene Conradi, ordfører i Asker, på gateslagets 10-årsjubileum.
Foto: Høyre.no

I tillegg arrangeres det aktiviteter rettet mot spillerne og deres barn, gjennom blant annet prosjektet:

- **Aktivitet/møteplasser for gatelagsfamilien**, har som mål at spillerne kan invitere barn og familie til positive opplevelser de ellers ikke hadde hatt muligheten til å delta i.

2.3 Gatelagsjentene

Gatelagsjentene ble startet som et pilotprosjekt i 2022 med målsetning om å rekruttere flere kvinner til gatelagene. Blant tiltakene som har blitt iverksatt i flere klubber, er økt kvinnerepresentasjon i ledelsen rundt lagene, egne treninger og aktivitetsdager spesielt tilpasset kvinner.

Figur 2-2: Kjønnfordeling på gatelagene i 2023

Kilde: Klubbundersøkelsen 2023

Rusmiddelbruk er mer utbredt blant menn, og forskjellene blir tydeligere ved mer intens og regelmessig bruk av narkotika. Tall fra FHI (2024) viser at 70 prosent av dem som mottar hjelp knyttet til rusutfordringer er menn.

Prosjektet har ført til økt bevissthet rundt kjønnsspesifikke utfordringer innen rusbehandling og rehabilitering. Ved å tilby et skreddersydd opplegg for kvinner, anerkjennes det at kvinner kan ha andre behov og barrierer for deltakelse enn menn.

2.4 Samskaping – Fotballstiftelsen, klubb, NAV og kommune

Gatelagene er et eksempel på sosial samskaping. Samskaping kan forstås som at det offentlige og private og/eller sivile aktører arbeider sammen gjennom å dele kunnskap og ressurser med hverandre (Røiseland & Lo, 2019). Det er klubbene som organiserer aktiviteten i gatelagene, men dette skjer i tett samarbeid med Fotballstiftelse, NAV og kommunen.

Klubbene

Det er hovedsakelig klubbene selv som tar initiativ til å starte et gatelag – dette gjennom en prosess godt hjulpet av Fotballstiftelsen og ofte med råd og innspill fra etablerte gatelagsklubber. Gatelagene er en integrert del av klubben fra starten og spillerne omgås gjerne A-lagsspillere på treningsfeltet. Klubben jobber også aktivt opp mot sine samarbeidspartnere og sponsorer, spesielt i forbindelse med å hjelpe spillere ut i jobb.

Kommune og NAV

Gatelagene organiserer samarbeidet med NAV og kommune på ulike måter. Mange av lagene har faste ruskonsulenter, ofte ansatt i NAV eller kommune, på treningene. Disse er med når lagene møtes før trening og følger opp spillerne i deres utvikling utenom fotballen. Mange steder er samarbeidet med kommunen tett, eksempelvis ved at kommunen aktivt rekrutterer spillere til gatelagene, eller at klubbene og NAV samarbeider om å tilby arbeidstrening og finne arbeidsgivere.

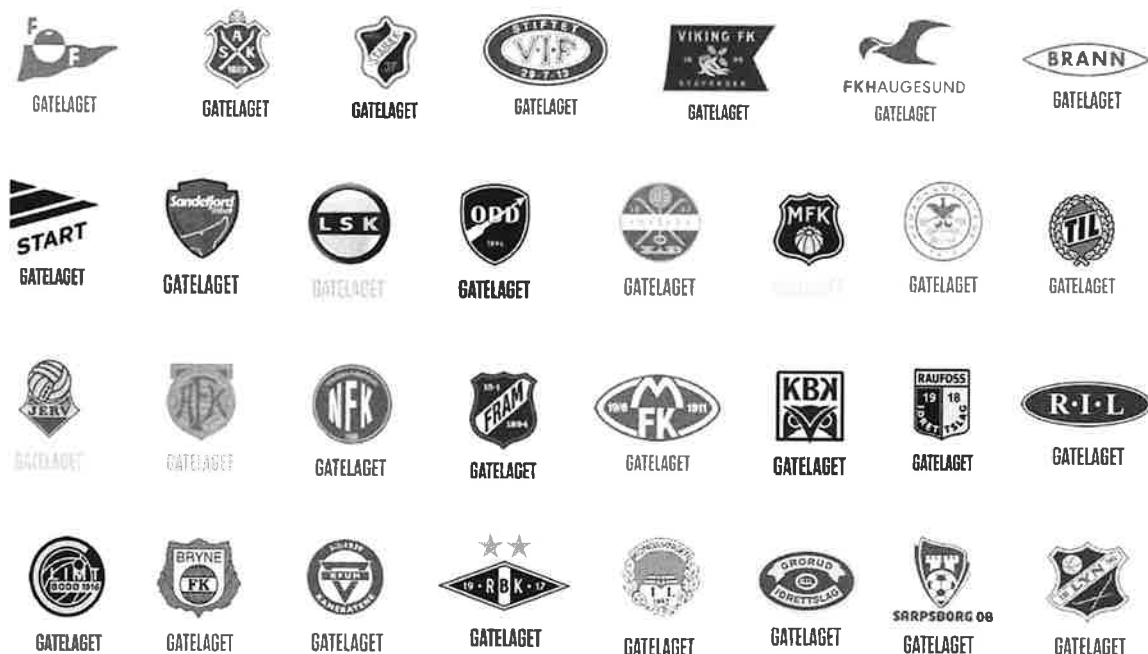
Fotballstiftelsen

Fotballstiftelsen ble etablert i 2015 og støtter gatelagsklubbene finansielt, faglig og bidrar med å arrangere turneringer og treff, slik som faglige samlinger for trenere og ledere. Stiftelsen

finansierer og administrerer også tilhørende prosjekter. I opprettelsesfasen hos gatelagene bidrar Fotballstiftelsen med informasjon, å sikre økonomisk støtte samt annen praktisk hjelp. Fotballstiftelsen har et krav om at klubben oppretter et konkret samarbeid med det offentlige, og bistår i dette arbeidet.

For å opprettholde og utvide aktivitetsnivået, estimerer Fotballstiftelsen et årlig budsjettbehov på omkring 28 millioner kroner. Behovet er reelt sett enda høyere. Dette skyldes at stadig flere spillere ønsker å spille på gatelag og flere klubber ønsker hjelp til å starte opp. Stiftelsen arbeider aktivt med å sikre finansiering utover de viktige offentlige bidragene og å styrke gatelagenes lokale forankring. I august 2023 mottok stiftelsen 18,9 millioner kroner i tilskudd via Helsedirektoratet. Kronebeløpet er høyere enn tidligere, men økningen kompenserer ikke fullt ut for pris- og kostnadsveksten. Regnskapet for 2023 viste inntekter på 24,9 millioner kroner og utgifter på 25,3 millioner kroner, med et underskudd dekket av oppsparte midler. Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, som skapte usikkerhet og forsinkelser for både nye og eksisterende gatelag. Det er fra 2024 gitt flerårig tilskudd fra Helsedirektoratet.

Figur 2-3: Oversikt over gatelagene

3. Trening – samhold, mestring og rusfrie timer

Kjerneaktiviteten i gatelagene er de ukentlige treningene. I tillegg til fysisk aktivitet og mestring på banen, blir treningene en arena der spillerne får hjelp til å mestre livet.

I gatelagene brukes fotballtreningene som et verktøy for å hjelpe spillerne med å takle rusutfordringer. Lagfølelse og samhold er avgjørende for at et fotballag skal fungere, både på og utenfor banen. Etter hvert som spillere møter regelmessig på trening med gatelaget, er tanken at de får opplevelser og utvikler egenskaper som gjør dem bedre egnede til å mestre egne liv. Samhold, struktur og mestring utvikles på og rundt treningene, men kan gi effekter langt utover det som skjer på banen.

Gatelagene har vanligvis tre treninger i uken, med noen lokale variasjoner. Mange klubber tilbyr henteordninger slik at spillerne enkelt kan delta.

En typisk treningsdag begynner rundt klokken 09:15 med transport for de som trenger det. Dagen starter ofte med en kaffekopp og en prat på stadion. Noen steder serveres mat også før trening. I garderoben venter treningstøy fra klubben i spillerens foretrukne størrelse – og samme modell som klubbens øvrige lag bruker. De faste spillerne får egne fotballsko, mens andre kan låne ved behov.

Når alle har skiftet, starter treningen som er tilpasset alle deltakernes nivå. Treningsøktene består av oppvarming, teknikkøvelser, kamp og straffekonkurranser. Etter trening kan spillerne dusje i garderoben, hvor både håndklær og såpe er tilgjengelig.

Etter treningene serveres lunsj. Her kan spillerne ha uformelle samtaler med hverandre, ruskonsulenter, jobbkonsulenter og trenere. Måltidene, både før og etter trening, skaper en trygg ramme for å diskutere utfordringer eller andre aspekter av spillernes liv.

3.1 Samhold og tilhørighet

Personer med rusutfordringer opplever ofte utenforskap og marginalisering. Dermed er tilhørighet til et fellesskap spesielt viktig. Forskning peker også på at resosialisering med storsamfunnet er avgjørende for tilfriskning (Fugletveit & Tonholm, 2010).

I forskningsartikkelen «Gatelag som recovery på banen» (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019), som ser på arbeidet i og effekten av fire gatelag, beskriver flere av de intervjuede spillerne et sterkt samhold innenfor rusmiljøene de tidligere tilhørte eller fortsatt tilhører. Gatelagene kan fungere som en erstatning for belastede miljøer. Lagene blir en positiv arena der de føler tilhørighet med andre som også har «stått utenfor». Felleskapet som gatelagene representerer blir beskrevet som avgjørende for at spillerne ikke oppsøker «gamle» rusmiljøer.

«Jeg er helt sikkert på at hadde det ikke vært for gatelaget ville det vært mye vanskeligere for meg å holde meg rusfri.»

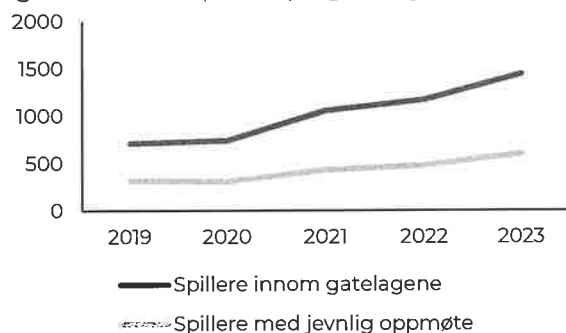
Victor Torrison, gatelagsspiller på Glimtvis

Samhold i gatelagsfamilien

Samholdet i gatelaget eksisterer på flere nivåer. Nærmest spillerne er felleskapet i det enkelte gatelag. Dette kommer til uttrykk ved at man blir kontaktet og etterspurt dersom man ikke møter opp. Det settes forventninger til at man deltar i felleskapet, og til gjengjeld gir felleskapet omsorg og støtte tilbake.

Samholdet strekker seg også nasjonalt gjennom tilknytningen til gatelag over hele landet. Dette blir ekstra synlig når gatelagene møtes til nasjonale turneringer, og deltagerne opplever at de er en del av et stort samhold som går utover deres egen klubb.

Figur 3-1: Antall spillere på gatelagene

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

Nasjonal gatelagsturnering

Et årlig høydepunkt er den nasjonale turneringen, der gatelag fra hele landet spiller kamper. Turneringen innebærer også sosiale aktiviteter og underholdningsbankett. I 2024 ble turneringen arrangert på Aspmyra stadion i Bodø. Der var det rekord i antall lag, spillere og kvinner som deltok på turneringen. Bodø/Glimt gir stafettpinnen videre til Viking som sammen med Fotballstiftelsen skal arrangere den nasjonale turneringen i Stavanger i 2025.

Resten av året spiller de fleste av lagene mot hverandre i regionale turneringer og ligaer. Det arrangeres også mange andre mindre turneringer og møteplasser mellom gatelagene. Østlandsligaen har pågått i mange år, hvor 19 av lagene deltar. I 2024 ble SørVest-ligaen etablert, mens det for lagene i Midt- og Nord-Norge blir arrangert regional turnering over to dager.

3.2 Mestringsfølelse på trening

Mestring handler om å kunne håndtere utfordringer i eget liv, men også å ha en følelse av å være til nytte og få til noe. Gjennom deltakelse i gatelagene, er det flere elementer som legger til rette for mestring, både på og utenfor banen.

Spillerundersøkelsen fra 2024 viser at gatelagene skaper et fellesskap for deltakerne. Hele 83 prosent av spillerne sier seg helt eller delvis enige i at de føler seg som en del av klubben. Enda flere, 88 prosent, er helt eller delvis enige i at det er godt samhold på laget. Samlet sett peker dette på en betydelig andel av spillerne opplever et positivt fellesskap i gatelagene. Videre svarer 77 prosent av

respondentene at de er helt eller delvis enige i at gatelagene har gitt dem økt selvtillit. Og hele 88 prosent av spillerne oppgir at de er helt eller delvis enige i at gatelagene bidrar til et mer meningsfullt liv. Dette tyder på at deltakelse i gatelagene kan ha en positiv innvirkning på majoriteten av spillernes hverdag.

3.3 Struktur og rammer med en klar målsetning

Deltakelse på treningene gir rammer og strukturer som kan bidra til en bedre hverdag for spillerne. På sikt kan det også gi ferdighetene som trengs for å gå over i arbeid. Deltakelse på treningene til gatelaget krever at du er rusfri, møter i tide og har på deg riktig utstyr (klubbens identitetsbyggende tøy).

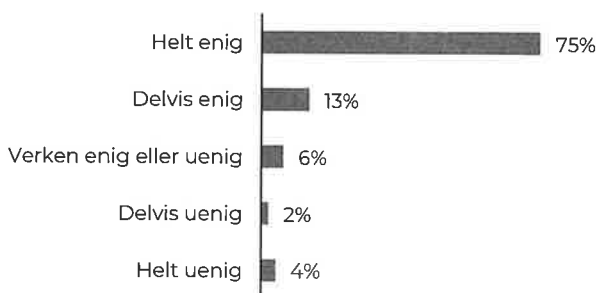
Gatelagens treninger foregår i hovedsak på dagtid, noe som kan bidra til en hensiktsmessig døgnrytme – og i seg selv bygger opp en rutine og struktur som første skritt på vei mot arbeidslivet.

Viktigheten av tydelige rammer og strukturer for trygghet og livsmestring trekkes frem gjennomgående i intervjuer og i forskningsartikkelen «Gatelag som recovery på banen» (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019). Tydelige rammer og strukturer legger klare premisser for det sosiale fellesskapet og senker dermed terskelen for å delta. En gjennomgående holdning som kommer frem blant informantene er at rammene som legges i gatelagene, sammen med opplevelsen av mestring og fellesskap, er helt sentralt for å komme tilbake til et rusfritt liv, og på sikt ut i arbeid. Kravet om rusfrihet ved oppmøte gir deltakerne en tydelig og konkret målsetting. Ved å klare å møte rusfri på trening kan spillerne oppleve økt selvkontroll og mestringsevne. Når denne

Motiverte spillere fra Fredrikstad sitt gatelag under nasjonal turnering i Bodø 2024. Foto: Kent Even Grundstad

Figur 3-2: «Gatelagene bidrar til et mer meningsfullt liv»

Kilde: Spillerundersøkelsen 2024. n = 282

milepælen er nådd, kan veien mot å oppnå flere rusfrie timer oppleves som mer overkommelig (Uldal & Bøckman, 2017). Disse aspektene spiller en avgjørende rolle i bedringsprosessen, kontroll over eget liv er viktig for å oppnå flere rusfrie timer og vedvarende forandring (Helsedirektoratet, 2014).

Ifølge Fotballstiftelsens årsberetning ble det levert 5 500 rusfrie timer hver eneste uke i 2023. Tallet er

stadig økende. 38 prosent av gatelagets spillere oppgir at de ikke ruser seg etter at de begynte på gatelaget. De rusfrie timene er et steg på veien mot en varig endring. Ettervern og vedlikehold er essensielt for å lykkes med avrusning, og gatelagene tilbyr gode rammer for å kunne lykkes med dette.

Intervju med involverte rundt gatelagene

Respekt, forståelse og likeverd

Intervju med Rune Haugan, trener for Sarpsborg 08s gatelag

Våren 2023 var Sarpsborg 08 det eneste Eliteserien-laget uten et gatelag. Rune Haugan tok på seg rollen som trener etter å ha jobbet de siste 30 årene med helse, barnevern, skole og oppvekst. Allerede på første trening møtte 18 spillere opp. Treneren forklarer hvordan laget prioriterer sosial tilhørighet over fotballtekniske kvaliteter.

- Vi har et overordnet fokus på det å møte spillere med respekt, forståelse og likeverd. Dette skal gi spillerne tilhørighet, relasjoner og trygghet i gruppa som skal gi alle en opplevelse av et sosialt fellesskap, forklarer Haugan.

Han fremhever også betydningen av at spillerne har et fast tilbud der de blir sett, hørt og anerkjent.

- Vi har et stort støtteapparat rundt laget og påstår at vi har tid og forutsetninger til å møte hver enkelt ut ifra behov og forutsetninger.

Haugan påpeker at fokuset alltid er på å støtte og heie på hverandre.

- Vi har spillere som får kjenne på anerkjennelse fra medspillere, trener, støtteapparat, klubb og nærmiljø som tidligere har meldt om et tydelig utenforskap, avslutter han.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

Fotballproffen som bygger fellesskap Ørjan Berg, tidligere landslagsspiller, nå leder av samfunnsavdeling Bodø/Glimt

Ørjan Berg er dag leder av samfunnsavdelingen til Glimt. Berg er tydelig stolt av den kulturen gatelaget Glimtvis har utviklet.

- Vi så at den kulturen de tok med seg, var dønn lik kulturen på A-laget vårt – som igjen er en kultur som er veldig preget av samhold, og det å være seg sjøl.

Han beskriver den unike dynamikken i garderoben, hvor alle er likestilt og fotball er det samlede temaet.

- Det er noe med det at du sitter i en garderobe som et lag, der alle er like, også prater du om fotball. Det er jo så ufarlig.

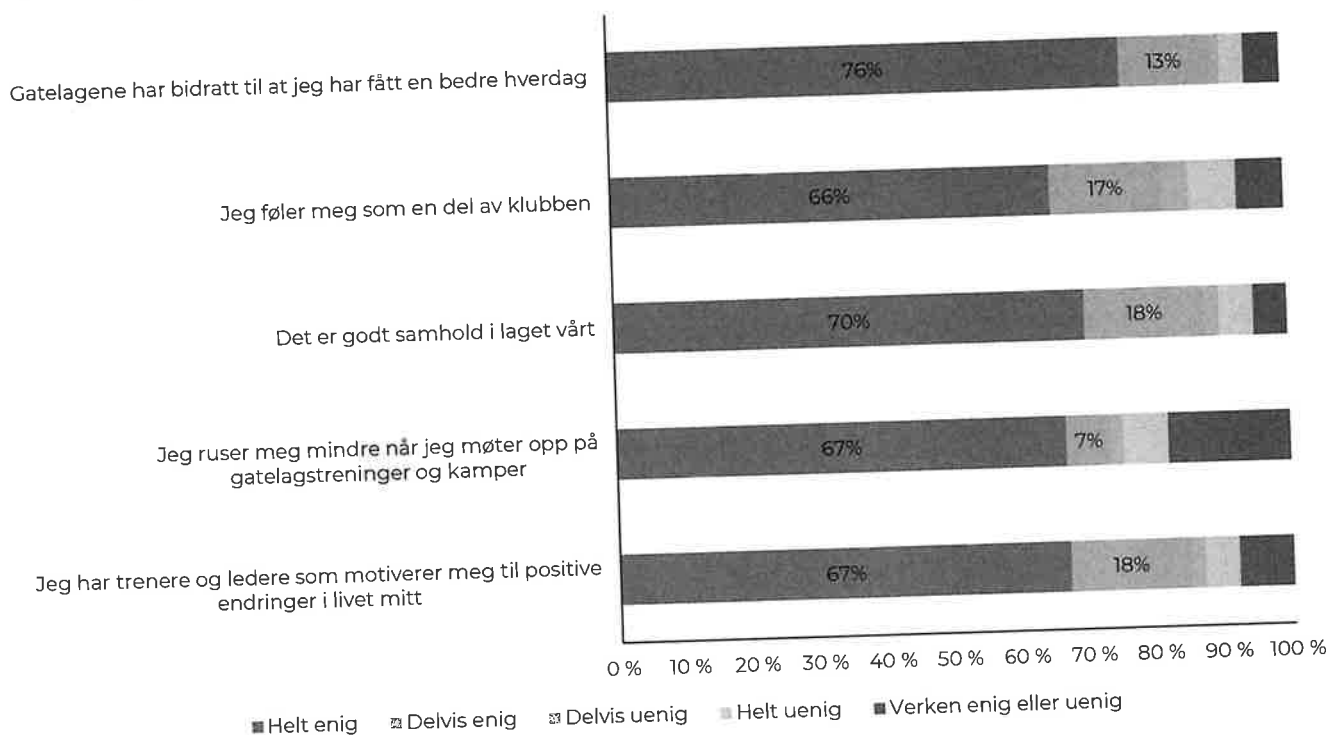
- Du kan jo prate ned Liverpool som jeg alltid gjør, ikke sant. Eller så kan du prate om en pasningsøvelse, legger Berg til.

For Berg er inkludering det viktigste prinsippet, og han mener at ekte inkludering krever mer enn bare ord.

- Og i praksis så betyr det at vi må sentre til alle. Det holder ikke å si det, «ja, vi er glad for at du er med», men så får du ikke en pasning i løpet av en trening. Det går ikke, understreker Berg.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

Figur 3-3: Spillerundersøkelsen februar 2024

Kilde: Spillerundersøkelsen 2024 (n = 285)

Gatelagene samlet på Keiservarden under nasjonal turnering 2024. Foto: Kent Even Grundstad

4. Dugnad – en givende forpliktelse

Norsk idrett er tuftet på dugnad og frivillighet. Dette gjelder også for gatelagene hvor både frivillige rundt klubben og spillere selv legger ned dugnadstimer. Dugnadsarbeidet tilfører klubbene merverdi og gir spillerne en følelse av inkludering og tilhørighet.

Dugnad omhandler i denne sammenheng både dugnadsarbeidet spillerne deltar på gjennom gatelagene og frivillige rundt klubbene som hjelper til og gir av deres egen tid. Frivilliges dugnadsarbeid omfatter tilrettelegging av trening og andre funksjoner for laget, som organisering av utstyr og måltider.

4.1 Spillerne tilfører klubbene merverdi

Spillernes dugnadsinnsats omfatter et bredt spekter av oppgaver som støtter oppunder driften av klubben de tilhører. Spillerne bidrar med arbeid på stadion når A-laget spiller hjemmekamp, som klargjøring av arena, parkeringsvakter, publikumsverter og drift av kiosker. Spillerne utfører også enkeltjobber hos samarbeidspartnere i lokalmiljøet som vedproduksjon og -salg, gartnertjenester og enklere snekkerarbeid. Betalte dugnader er med på å finansiere aktiviteter og turer, eksempelvis sosiale treningsleirer.

Eksempler på dugnadsarbeid

I Raufoss er flere gatelagsspillere faste bidragsytere under OBOS-kampene. De hjelper til med å rydde og klargjøre stadion før kampene, bistår med vakthold under arrangementene og arbeider i kiosken. Tommy Fyhn, trener for Raufoss gatelag, forteller om en årlig vårdugnad der laget plukker søppel langs veiene i distriktet.

Raufoss har i tillegg en dag dedikert til arbeids-trening, der spillerne produserer ved. Vedprosjektet ble startet i april 2024, og det har allerede blitt lagt ned 300 timer i vedproduksjonen. Initiativet ble iverksatt for å inkludere de som ikke nødvendigvis er interessert i fotball.

På andre siden av Mjøsa drifter gatelaget til HamKam en egen kiosk på stadion under A-lagets hjemmekamper. I tillegg til dette bidrar de med å hjelpe Storhamar håndball med å bytte banedekke før Champions League-kamper og hagearbeid på et eldrester.

Fra Glimtsupporter til gatelagsspiller

Victor Torrisen, gatelagsspiller i Glimtvis

Siden 1972 har Victor Torrisen vært en lidenskapelig Bodø/Glimt-supporter. Nå spiller han på ettervernslaget Glimtvis. Etter 40 år med rus var Victor så vidt innom gatelaget i 2017 før han dro i rusbehandling. Da han kom hjem våren 2018, ble han med på laget for fullt.

- Det har virkelig vært en del av min tilfriskning og det å komme tilbake til et normalt liv, og det å ha de faste treningene å gå til og det positive miljøet som er.

Victor trekker frem hvordan nye spillere forandrer seg når de blir en del av gatelaget, og selv om det stilles krav til spillerne, er systemet forankret i positivitet.

- Er du med så kommer du liksom. Ta ansvar, og ikke minst vise omsorg for hverandre. Det er det fine; samholdet, inkluderingen og det å gi hverandre ros. Vi skal heie på hverandre – og det er vakkert.

- Jeg ser de nye på laget, hvordan selvfølelsen og selvbildet deres vokser. De blir trygge på seg selv. De føler at de blir verdsatt, og satt pris på for akkurat for den de er. Det er så utrolig viktig. Vi blir som en familie på en måte.

Dugnad styrker samholdet

Victor tilbringer mange timer på stadion med både trening og dugnadsarbeid. Gatelaget bidrar blant annet med dugnadsarbeid på stadion før eliteseriekampene, ved å vaske over setene, og fjerne søppel fra stadion.

- Selv om det er over 8 000 seter på stadion, går arbeidet fint fordi vi synes det er gøy å bidra. Det blir ofte fire timer på stadion, siden publikum slippes inn en time før kamp, sier Victor.

- Det er en veldig fin greie, det styrker også samholdet at vi møtes og har det gøy sammen, avslutter han.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

I Bodø er Victor Torrison og hans medspillere aktive bidragsytere på dugnad under hver hjemmekamp på Aspmyra. I Grimstad har gatelagsspillere til Jerv i hele sommer ryddet søppel i byens gater før folk står opp. Og i Oslo har flere gatelag gått sammen om opp- og nedrigg i tilknytning til Øyafestivalen.

Disse eksemplene illustrer bare noen av de mange måtene gatelagene engasjerer seg i dugnadsarbeid og gir tilbake til sine respektive klubber og lokalsamfunn.

4.2 Dugnad fører til inkludering og tilhørighet

Et sentralt trekk ved den norske gatelagsmodellen er at lagene er en integrert del av toppklubbene. Dugnad er en måte å styrke dette båndet mellom gatelag og klubb.

Tommy Fyhn, trener for Raufoss gatelag, fremhever at særlig for spillere uten fast arbeid blir dugnadsarbeidet en meningsfull måte å strukturere dagen på, og at spillerne aktivt ønsker å gi tilbake til klubben gjennom sin dugnadsinnsats.

Dugnad er mer enn penger til lagkassen eller frivillige arbeidstimer for klubben. Dugnadsarbeid

gir spillerne mulighet til å bidra med noe som oppleves verdifullt. Ikke bare av spillerne selv, men av omverden. Når spillerne driver en kiosk eller gjør fysisk arbeid for et lokalt eldrecenter, får de muligheten til å bidra med noe som anerkjennes av omverden. For personer som i mange tilfeller kommer fra utenforskap, er verdien av å bli sett høy.

«Spillerne føler at de bidrar og deltar i byens stolthet.»

Geir Ådne Lervåg, ruskonsulent i Molde kommune

4.3 Frivillige bidrar til gatelagene

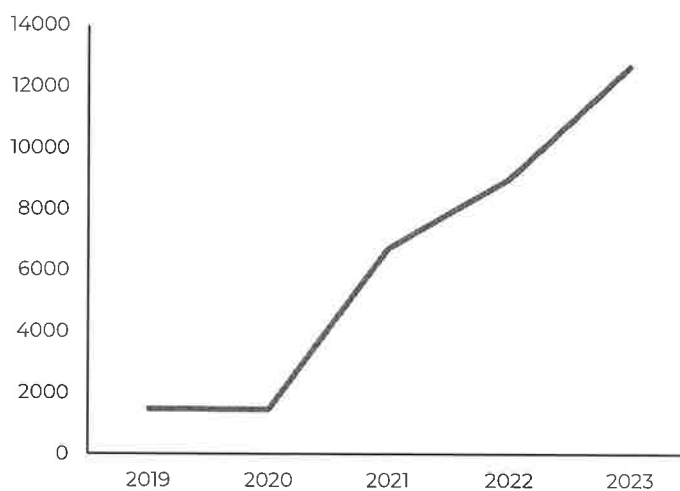
Gatelagene inspirerer frivillige rundt klubbene til å hjelpe til og gi av deres egen tid. De frivillige hjelper til rundt treninger eller andre funksjoner for laget. I 2023 la frivillige ned rundt 12 700 timer, tilsvarende 7 årsverk, se Figur 4-1.

Dugnadsarbeid i KFUM

Foto: Halvor H. Byfuglien/ KFUM

Figur 4-1: Antall frivillige timer rundt gatelagene

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

5. Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid

En bakgrunn med rusutfordringer kan gjøre veien til studier eller arbeid overveldende. Gatelagene fungerer som et alternativ til det mer tradisjonelle møtet med arbeidslivet på NAV-kontoret.

Mennesker med rusbakgrunn står overfor utfordringer som kan påvirke mulighet for å få fast arbeid. Noen av de vanligste barrierene er avbrutt skolegang og mangel på utdanning, arbeidserfaring og sosialt nettverk, i tillegg til fysiske og psykiske helseplager. Deltakelse på et gatelag er et viktig steg på vei mot utdanning eller arbeid.

Det er verdt å poengtere at gatelagene ikke først og fremst er et arbeidstiltak, men et rusfritt anker i hverdagen for mennesker som er på ulike steder i livet. Fokuset for mange spillere er å mestre livet, og de har ikke i første omgang et mål om å begynne på et studium eller finne seg en fast jobb.

5.1 Gatelagene legger til rette for arbeidstrening

Gjennom gatelagsmodellen får spillerne muligheten til å utvikle sine ferdigheter, bygge selvtillit og få verdifull arbeidserfaring som er nødvendig for å lykkes også utenfor fotballbanen.

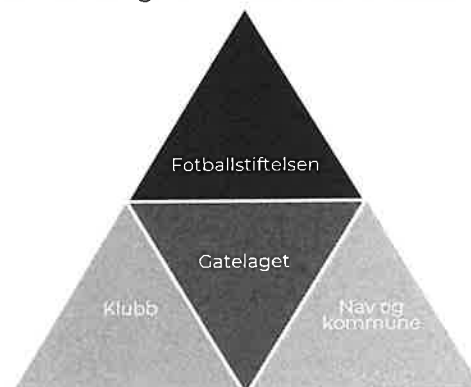
Uformell arbeidstrening skjer blant annet gjennom dugnadsarbeid i klubben eller hos aktører i tilknytning til klubben. Spillerne tildeles ansvar i en mindre formell setting enn mye annet arbeid, og forventes å oppfylle oppgavene. Om spilleren gjør en god jobb kan treneren og andre rundt laget være referanse for senere jobb.

I enkelte klubber har spillere gått fra dugnad til fast arbeid i klubben. Andre har fått jobb hos en av klubbens samarbeidspartnere.

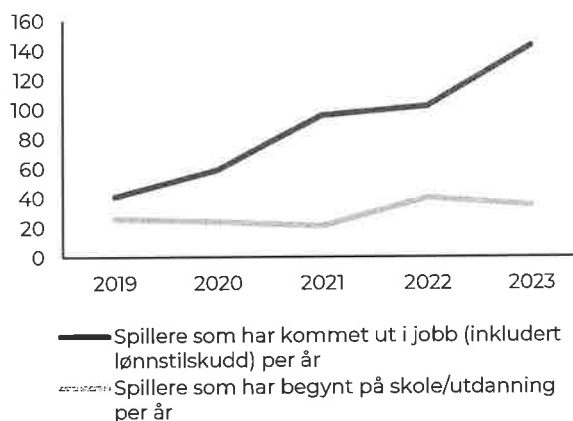
Den formelle arbeidstreningen gjennomføres normalt i regi av NAV og kommunen. NAV tilbyr CV-kurs, tilrettelegger jobbtrening, gir økonomisk støtte og identifiserer jobbmuligheter. Kommunen legger til rette for arbeidsplasser, ettervern og oppfølgingstjenester.

For å kunne navigere mellom de ulike instansene behøver man kjennskap til strukturene og prosessene i kommunene og i NAV. Gatelaget har rigget sitt apparat for å fungere godt rundt trekantsamarbeidet. Hvert lag har en eller flere

Figur 5-1: Gatelagens samarbeidsmodell

Figur 5-2: Overgangen til jobb og utdanning

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

faste trenere i tillegg til en rus-/erfarings konsulent fra kommune eller NAV.

Rus-/erfaringskonsulentene spiller en sentral rolle og fungerer som en tillitsperson på laget og som bindeledd til kommunens øvrige behandlingsapparat. Rollen er allsidig og inkluderer en hjelpende hånd til spillere som står ovenfor krevende oppgaver. Det er vanlig praksis å bidra med alt fra å lage CV-er, følge spillerne på jobbintervjuer, sette dem i kontakt med arbeidsgivere og tilby mental støtte. Effekten er at spillerne enklere kan overvinne utfordringer som har vært et hinder for tidligere jobbsøking.

Samarbeidet mellom klubben, private samarbeidspartnere og kommunen er et eksempel på samskaping i praksis. Kobro et al. (Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner, 2019) forklarer hvordan den norske velferdsstaten i økende grad har blitt en modell dominert av såkalte velferds-kommuner. I disse kommunene vokser flere og flere løsninger frem i mellomrommet mellom det offentlige, private og en frivillige «tredjesektor». Gatelagene er et eksempel på et prosjekt lokalisert nettopp i dette mellomrommet.

Et eksempel på koblingen mellom gatelagsmodellen og mer formell form for arbeidstrening er Brannsjansen. Brann har hjulpet over 120 unge voksne gjennom arbeidstreningens programmet. Over 5 uker får deltakerne kursing, praksis på stadion og i en ekstern bedrift før de forsøker å lande en fast jobb. 55 prosent av deltakerne har fått fast jobb gjennom dette tiltaket.

5.2 Gatelagene bidrar til tilpasset oppfølging av spillere

En av styrkene til gatelagene er at opplegget rundt spillerne i stor grad kan tilpasses den enkelte spiller. Spillerne kan få ansvar for alt fra utstyr og arbeid på arenaene til å bidra i organiseringen av laget. Flere informanter trekker frem at gatelagsmodellen sørger for en stegvis og hensiktsmessig oppfølging. Trener og ruskonsulent kan dermed bidra til at spillerne bygger opp en reell CV som belyser deres egenskaper.

Gatelagsfotballens uventede ettervernseffekt **Lars Ueland Kobro, seniorforsker ved USN**

Seniorforsker Lars Ueland Kobro har med forskningsprosjektet «Recovery på banen» fra 2019 studert gatelagsfotballen som en samskapende innovasjon innen rusfeltet. Kobro innrømmer at studiet var motivert av en hypotese om at aktiviteten antagelig var bygget på betydelige overdrivelser. Kobro et al. (Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner, 2019) startet med en kritisk innstilling, men de ble stadig mer overrasket etter hvert som studien skred frem.

- Det endte med at vi satt litt himmelfalne tilbake i forskergruppa og stilte hverandre spørsmålet om vi var vitne til verdens beste ettervernstiltak. Og mest overraskende; det var drevet fram av miljøer som ikke til vanlig jobber med rus og psykiatri.

Foto: USN

Rehabilitering utenfor kontorets fire vegger **Geir Ådne Lervåg, ruskonsulent/trener i Moldes gatelag**

Geir Ådne Lervåg, rusfaglig konsulent i Molde kommune, har også rolle som trener for gatelaget til Molde. Han fremhever viktigheten av samarbeid mellom ulike aktører for å støtte spillerens progresjon.

- Det at NAV og kommune har kommet ut på en ny arena har gitt unik mulighet for nær og tett oppfølging. Klubben har mye å bidra med når det gjelder kunnskap og fasiliteter innen trening, men det er også mangler når det gjelder faglig forståelse. Dette kan NAV og kommune gi.

Lervåg peker på at gatelagene fungerer som en utmerket plattform for stabilisering, invertering, sosialisering og personlig utvikling. I motsetning til tradisjonell behandling gjennom kommunen eller NAV, gir gatelagene en arena som er fri for kontorer, endeløse samtaler og byråkrati.

Foto: Fotballstiftelsen

6. Pårørende – store gevinster for de nærmeste

Pårørende forteller at de opplever stor glede og en lettere hverdag når deres nære enten reduserer rusbruken eller blir rusfri gjennom deltagelse på gatelaget.

En gatelagsspiller har pårørende som foreldre, partner, barn, storfamilie, kollegaer og venner. Dessverre medfører rus at man mister kontakten med nære relasjoner og det sosiale nettverket blir mindre. Ruskonsulenter forteller at gatelagsspillere normalt ikke bor med familien, men i ulik grad har kontakt med tre til fire pårørende.

«For hver spiller, hver rusbruker, så er det en hel familie rundt som er fortvilet, lei seg, og bekymret.»

Victor Torrison, gatelagsspiller på Glimtvis

6.1 Belastningen for pårørende er stor

Å være pårørende til rusavhengige er krevende, med konstant bekymring og utrygghet. I den nasjonale pårørendeundersøkelsen fra 2021 rapporterer pårørende til rusavhengige om større opplevd belastning enn pårørende til andre grupper (Opinion, 2021). Hverdagen deres blir ofte beskrevet som preget av «medavhengighet», hvor deres velbefinnende sentres rundt personen med rusutfordringer (Birkeland & Weimand, 2015). Utfordringer kan inkludere angst, nedstemthet og problemer med søvn. I tillegg forekommer fysiske symptomer relatert til stress, som muskel- og skjelettplager samt smerter i hode, bryst og mage hos pårørende (Prop. 15 S (2016-2020)). Videre kan det å vokse opp med en forelder som har problemer med rusmidler øke risikoen for dårlig psykisk helse, egne rusmiddelutfordringer og tidlig død (Birkeland & Weimand, 2015).

Pårørende forteller at de er bekymret da de ofte ikke vet hvor deres familiemedlem oppholder seg og sover om natten. De bruker mye tid på å oppsøke og lete etter deres nære og hjelpe til så mye de kan. Det er også en stor påkjenning for pårørende å ikke vite hvilken tilstand rusbrukeren møter opp i og hvordan de vil oppføre seg.

Pårørende er også gjenstand for trusler, vold og helseskade fra de nære, i tillegg til at de kan oppleve tyveri og skadeverk på eiendeler. Mange hjelper også til med å betale regninger, opphold,

mat, inkassokrav, narkotikagjeld og andre finansielle krav den nære ikke klarer å betjene. Den britiske studien av Capello et al. (2009) anslår blant annet at familiemedlemmer bruker årlig om lag 44 000 kroner for å støtte den nære med rusproblemer.

Pårørende bruker ikke bare mye av sin fritid på å hjelpe sine nære, men det går også utover jobb, studier og evnene til å konsentrere seg. I flere tilfeller kan belastningen være så stor at pårørende sykemeldes, må jobbe deltid eller går ut av arbeidsstyrken.

6.2 Gatelagene gir også store fordeler for pårørende

For pårørende letter bekymringen for sine nære når de aktivt deltar på et gatelag. Det gjelder både om spilleren blir rusfri gjennom deltagelse i gatelaget eller ved at den nære velger av fri vilje å delta på en konkret aktivitet som er steg på veien til en rusfri tilværelse. Man er trygg på at den nære har et sted å gå til i form av gatelagstreninger og får nye venner på og rundt laget som gjør det lettere å forbli rusfri.

For sin egen del forteller pårørende at det er lettere å prestere i hverdagen, både på jobb og sosialt, når en i nær relasjon blir rusfri. De får bedre konsentrasjon i jobben, det er mindre behov for sykemelding og helsetjenester og de har mer tid til å tenke på andre ting, som å følge opp barn og partner, være med venner og ha hobbyer.

Samtidig vet de pårørende at spillerne blir behandlet med verdighet når de deltar på aktivitetene i regi av gatelagene. Pårørende trekker frem hvordan spillere har fått livsglede og noe å se frem til i hverdagen.

«På gatelaget blir faren min behandlet som et menneske. Ikke bare en bruker eller pasient, men noen som er verdig. Det har utrolig mye å si. Her blir pappa behandlet med verdighet.»

Christina Gjeruldsen, pårørende til gatelagsspiller

Får endelig oppleve en rusfri far

Intervju med Dag Gjeruldsen, spiller på Stabæk gatelag og Christina Gjeruldsen, pårørende

Etter mer enn 40 år med rusutfordringer og utallige forsøk på å bli rusfri uten å lykkes, fikk Dag høre om gatelaget til Stabæk av en kamerat. Nå har Dag vært rusfri i mer enn 2,5 år, mye takket være gatelaget.

Det har ikke bare hatt enorm betydning for Dag. Også datteren hans Christina har fått gleden av å få tilbake en far som er rusfri, som hele hennes liv har hatt rusutfordringer.

Blir behandlet med verdighet

Christina forteller at gatelaget har gitt henne håpet og troen tilbake. Det å se at faren hennes mestrer noe, har noe konkret å holde fast i og noe å glede seg over i livet betyr veldig mye.

- På gatelaget blir faren min behandlet som et menneske. Ikke bare en bruker eller pasient, men som noe verdig. Det har utrolig mye å si. Her blir pappa behandlet med verdighet.

Christina forteller at håp er kanskje det viktigste gatelaget har gitt henne som pårørende.

- Det å se pappa på en arena som kun er konstruktiv, positiv og sunn, det gir håp. Nå kan jeg si at faren min er fotballspiller på Stabæks gatelag i stedet for en ruspasient, forteller hun.

Christina forteller at hun alltid har brukt menneskene rundt seg til å prate om det å være en pårørende.

- Jeg har aldri skjult det for noen. Det å prate åpent om det har vært min form for terapi. Men det finnes utrolig mange som er mer innesluttet, og det koster enormt mye i form av sykemeldinger, psykologer og liknende tilbud for å ta vare på de pårørende, sier Christina.

Store skritt i riktig retning

Christina er overbevist om at dersom man klarer å ha rusfrie dager og møte opp på fotballtreninger, er det store skritt i riktig retning. Samtidig sparer man enorme kostnader. Det gjelder også de pårørende.

- Helt siden jeg var liten har jeg fått utallige tilbud om ulike barnevernstjenester og oppfølging. Det koster enormt med ressurser. Så det å få folk ut av rusen, sparer ikke bare de pårørende for enorme påkjenninger, men også samfunnet for store kostnader knyttet til oppfølging.

Enorme kostnader for de pårørende

Dag forteller om lagkamerater på gatelaget som opplever hvor krevende det er for de pårørende til spillerne.

- Den påkjenningen for pårørende hvor de presterer dårligere i hverdagen fordi de har hodet et helt annet sted og ikke klarer å gjøre det de ellers ville klart er enorm.

Han forteller videre om pårørende som trenger psykologer, offentlige tjenester og som jobber mindre.

- Enkelte går ned til halv stilling eller slutter helt i jobben for å prøve å redde barnet sitt fra rusproblemer.

En helt ny hverdag

Før Dag begynte på gatelaget, dreide livet seg stort sett om rus. Han har hatt kontakt med Christina hele veien, og hun har vært lyspunktet i livet hans.

Men når han ikke har vært sammen med datteren, var det lett å ty til rusen fordi han ofte ikke har taklet tilværelsen. Hele livet har opplevdes som for drøyt og for heftig. Nå har gatelaget gitt en helt ny hverdag. Både for Dag og for Christina.

- Nå kan jeg ringe han klokken 7 om morgenen eller 12 om natta og han er alltid der. Det kunne jeg ikke før. Det er en enorm forandring, forteller hun.

Veien videre

Nå ser Dag for seg å kunne komme inn i en mer administrativ rolle rundt gatelaget i fremtiden. Der håper han å kunne bruke egne erfaringer til å hjelpe spillere som har havnet i den posisjonen han selv havnet i. Uavhengig av hva fremtiden bringer, har Christina fått et helt nytt forhold til faren sin etter at han begynte på gatelaget.

- Det er ingenting jeg har ønsket mer her i livet enn å få tilbake pappa. Så det betyr alt.

Foto: Fotballstiftelsen

7. Gevinster ved gatelagsmodellen

Vi estimerer at gatelagenes aktiviteter årlig bidrar med en helsegevinst på 328 millioner, 102 millioner i reduserte kostnader i offentlige tjenester, 50 millioner i økt verdiskaping, 127 millioner i redusert belastning for pårørende, og 21 millioner i reduserte skattefinansieringskostnader.

7.1 Hva måler vi?

I enhver analyse av samfunnsøkonomiske gevinster er heftet med usikkerhet. I denne analysen har vi forsøkt å belyse de viktigste gevinstene og tallfeste gevinstene i så stor grad som mulig. Imidlertid er noen effekter krevende å tallfeste, og inngår følgelig kun som ikke-prissatte gevinster. Selv om disse gevinstene ikke er prissatte er de like reelle, og bør derfor være med i totalbildet.

Det er metodisk utfordrende å skille gatelagets bidrag fra betydningen av annet arbeid i hjelpeapparatet. Personene som deltar på gatelagene mottar gjerne hjelp av primær- og spesialisthelsetjenesten, NAV, kommunen og mer. Følgende beskrivelser av gevinster er derfor ikke et forsøk på å isolere gevinstene knyttet til gatelagenes virksomhet, men heller en sammenfatning av positive gevinster assosiert med gatelagsmodellen.

For de prissatte gevinstene presenterer vi årlige gevinster ved gatelagsmodellen. Dette er dels nyttevirkningene som oppstår samme år, og dels

gevinster over tid for de som klarer å legge fra seg rusen. For å unngå dobbelttelling inkluderer vi i den siste virkningen kun gevinster for nye gatelagspillere, og bruker anslag for hvor mange som blir rusfrie eller reduserer sin rusbruk over tid, der vi har lagt til grunn fem års varighet i gjennomsnitt.

7.2 Samfunnsøkonomiske gevinster

Samlet finner vi en nåverdi på 638 millioner kroner knyttet til gatelagene. Dette er en økning fra estimatene i samfunnsregnskapet for gatelagene i 2023 (Oslo Economics, 2023). Økningen drives av at gevinstene for pårørende nå er prissatt, samt av gatelagenes egen ekspansjon, med flere lag og spillere. I tillegg er det justert for prisveksten i samfunnet. Alle estimatene under er oppgitt i nåverdi. Tallene er ikke eksakte størrelser, men baserte på konkrete regnestykker.

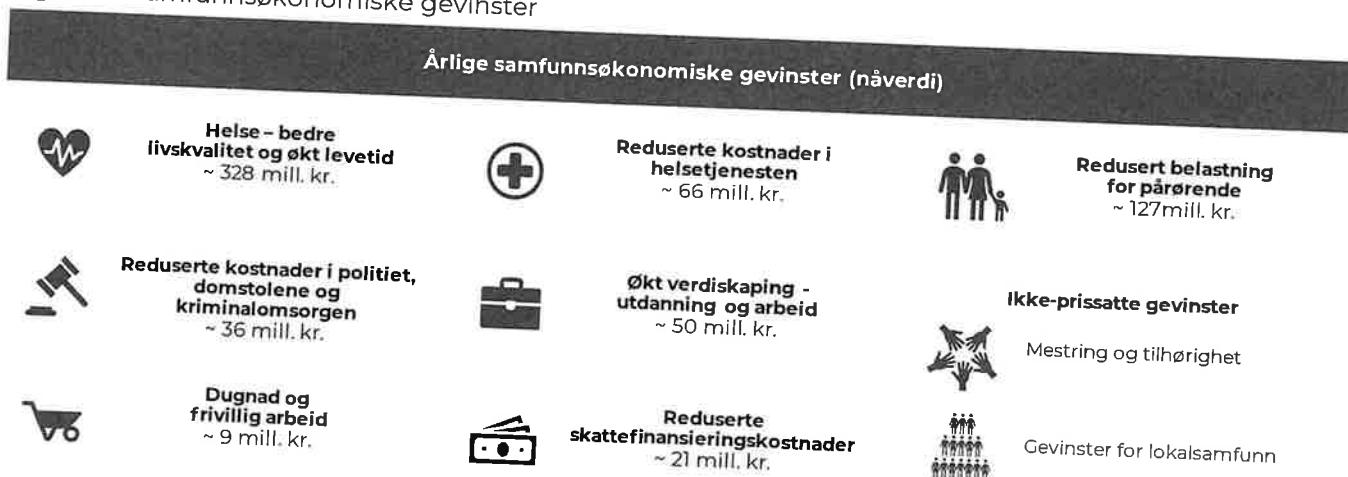
Helse – bedre livskvalitet og økt levetid

En person med alvorlig rusbruk har om lag 20 år kortere levetid og redusert livskvalitet. Gatelagsmodellen gir spillerne helsegevinster som følge av redusert rusbruk og økt fysisk aktivitet. Vi estimerer en gevinst på 328 millioner¹.

Reduserte kostnader i helsetjenesten

I tillegg til økt livskvalitet for den enkelte vil en reduksjon i rusmiddelbruk føre til redusert belastning i helsetjenesten. Vi estimerer gevinsten

Figur 7-1: Samfunnsøkonomiske gevinster

¹ I vedlegget redegjøres det for hvordan gevinstene er estimert.

av reduserte kostnader i helsetjenesten til å være 66 millioner kroner.

Redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen

Rusmiddelbruk er ofte forbundet med andre former for kriminalitet, herunder vold, ordensforstyrrelser, kjøring i ruspåvirket tilstand og svart økonomi. Dette medfører kostnader for politi, domstolene og kriminalomsorgen.

Ved å anta at kostnadene bortfaller for spillerne som blir rusfrie anslår vi en årlig gevinst på om lag 36 millioner kroner.

Økt verdiskaping – utdanning og arbeid

Et av målene til gatelagene er å bidra til at spillerne kommer seg i arbeid. Vi estimerer den årlige produksjonsgevinsten ved økt arbeidsdeltagelse for gatelagene til om lag 50 millioner kroner.

Dugnad og frivillig arbeid

Både spillerne og frivillige rundt klubbene legger ned en betydelig dugnadsinnsats gjennom året. Vi estimerer at verdien av det ulønnede arbeidet utgjør om lag 9 millioner kroner årlig.

Reduserte skattefinansieringskostnader

Gatelagsmodellen er med på å redusere skattefinansieringskostnader. Vi anslår at nåverdien av den reduserte kostnaden er om lag 21 millioner kroner.

Pårørendegevinst

Også pårørende opplever personlige gevinster som følge av at en gatelagsspiller blir rusfrie. Vi anslår en årlig gevinst på 127 millioner kroner. Av denne totale gevinsten kommer 62 millioner fra økt helserelatert livskvalitet, 3 millioner i form av reduserte offentlige utgifter (helse og justis), 32 millioner som følge av at pårørende kan jobbe mer og må bruke mindre av fritiden på gatelagspillere, samt 30 millioner fra reduserte merkostnader som pårørende fra skadeverk, tyveri, gjeldsbetaling, kjørekostnader mv.

Mestring og tilhørighet

Vi har identifisert virkningene mestring og tilhørighet. Mange opplever at fotballen og miljøet rundt gir noe positivt å jobbe for, og at de får en mestringfølelse gjennom tilrettelagte og utviklende oppgaver. Dette tar de med seg på andre livsarenaer. Tilhørighet til et fellesskap er særlig viktig når man kommer fra utenforskap til å bære drakten til «byens stolthet». Toppklubbene har nettopp en særlig kraft som identitetsbygger. Dette er virkninger som kommer i tillegg til det som måles ved kvalitetsjusterte leveår.

Videre kan en felles møteplass for NAV, kommune og øvrig hjelpeapparat gjennom gatelagene bidra til å tilgjengeliggjøre eksisterende tilbud og dermed gi en synlighetsgevinst og synergisgevinster i samspillet mellom tjenestene, herunder at personer med rusutfordringer mottar en helhetlig og forenklet tilnærming i behandlings- og ettervernsprosessen.

8. Potensial for besparelser gjennom gatelagsmodellen

Gatelagsmodellen kan vise til imponerende resultater. Samtidig er det fortsatt mange personer med rusutfordringer som ikke får tilbud om å være med på gatelag eller liknende tilbud. I tillegg kan modellen stadig forbedres slik at man får enda bedre samarbeid mellom klubbene, Fotballstiftelsen, kommunene, NAV og lokale samarbeidspartnere.

8.1 Potensial for gevinster gjennom gatelagsmodellen

Rus er en stor utfordring og påfører samfunnet betydelige kostnader årlig. Tiltak som bidrar til å redusere rusutfordringer og belastningen det påfører samfunnet vil derfor ha en stor verdi – både for den enkelte, for samfunnet som helhet og for offentlige finanser.

«Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer. Svært få andre tiltak greier å finne virksomme tiltak for den aktuelle gruppen mennesker.»

Lars Kobro, seniorforsker ved USN

Antallet gatelagsspillere i 2023 er flere enn noensinne. Samtidig tyder antallet TSB-pasienter på at det fortsatt er mange personer som ikke har vært innom gatelagene (illustrert i figur 8-1). Vår vurdering er at gatelagsmodellen er et tilbud med betydelige samfunnsøkonomiske gevinster, og potensial for videre utvidelse og gevinstinnhenting. I de følgende delkapitlene drøfter vi barrierer for å kunne hente ytterligere gevinster knyttet til gatelags-modellen.

Figur 8-1: Omfang av personer med rusutfordringer

*Antall voksne pasienter som fikk behandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i 2020.

Kilde: (Lilleeng & Sitter, 2021)

8.2 Uforutsigbar finansiering skaper usikre rammebetingelser

Gatelagene har flere finansieringskilder, og tilskuddet fra Fotballstiftelsen utgjør de fleste steder kun en andel av den totale finansieringen. Samtidig er tilskuddet og den organisatoriske støtten fra Fotballstiftelsen avgjørende for både opprettelsen av nye og driften av eksisterende gatelag. Midlene fra Fotballstiftelsen er ofte fundamentet som utløser annen finansiering fra klubb og kommune. Om midlene fra Fotballstiftelsen opphører, betyr det at midlene fra andre finansieringskilder også kan stoppe opp.

Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, og måtte derfor søke om tilskudd som mange andre organisasjoner (Fotballstiftelsen, 2024). Dette medførte en overgang til søknadsbasert tilskudd, noe som skapte usikkerhet og forsinkelser for både nye og eksisterende gatelag. Fotballstiftelsen har arbeidet for økt forutsigbarhet, og i statsbudsjettet for 2024 er det åpnet for treårige tilskudd, tildelt med 20 millioner kroner årlig, som gir bedre forutsigbarhet fra 2025 – selv om beløpet ikke dekker dagens behov eller stimulerer til ytterligere vekst.

8.3 Ønske om videre utvidet samarbeid med eksterne partnere

Personer i og rundt gatelagene, som vi har intervjuet, trekker frem samarbeidet med eksterne partnere som svært viktig for å støtte klubbene og dermed gatelagene økonomisk. Videre poengterer informanter at eksterne samarbeidspartnere ofte tilbyr gode muligheter for å gi spillerne en inngang til arbeidslivet. Tett samarbeid mellom gatelagene og eksterne bedrifter skaper gjensidig tillit, som igjen kan åpne jobbmuligheter for spillere som er klare for arbeid.

Selv om mange velfungerende samarbeid allerede eksisterer, fremhever flere trenere betydningen av å forsterke samarbeidene. Å lykkes med dette fordrer at gatelagene er synlig både lokalt og nasjonalt, og at potensielle samarbeidspartnere er bevisste på hva gatelagene gjør og kan tilby.

8.4 Behov for tett samarbeid mellom kommune og NAV

I mange klubber fungerer arbeidet med kommunen, NAV og det øvrige behandlingsapparatet for rus på en god måte. I andre klubber er det derimot et behov for et tettere og bedre samarbeid med kommunen. Flere har ønsket at gatelagene, kommune og NAV i større grad kan spille hverandre gode. For eksempel ved at lokale NAV-kontor i større grad informerer potensielle spillere om aktiviteten på gatelagene og slik bidrar til rekrutteringen.

En annen utfordring omhandler klubber der gatelagsspiillerne er bosatt i ulike kommuner eller bydeler. Ettersom forskjellige NAV-kontorer har ansvar for ulike spillere, vanskeliggjøres et felles samarbeid mellom gatelaget og NAV, og prosessen stopper opp. Heldigvis finnes det gode eksempler på vellykket samarbeid, der gatelaget samarbeider med flere kommuner i nærområdet.

Gatelagenes samarbeid med kommunene har blitt vesentlig tettere siden gatelagets begynnelse. Det er nå et krav fra Fotballstiftelsen til klubbene om at kommunene skal være forpliktet til samarbeidet. Det innebærer også at det nå skal være rus- eller erfaringskonsulenter på alle lag.

Fra Brann til byråkrati

Erlend Hanstveit, statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet

Erlend Hanstveit har lang fartstid i Brann – både som spiller og som trener for klubbens gatelag. I dag jobber han som statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet. Hanstveit trekker frem verdien av rutiner, tilhørighet og det å kjenne på at du som spiller har noe å bidra med til et lag, som sentralt i gatelagets arbeid.

- Gatelagene utfordrer deltakerne på å bryte mønstre og delta i et miljø med rutiner hvor det stilles tydelige krav. Å være del av et fellesskap hvor det er forventninger gir retning, engasjement og langt større evne til å håndtere ting som oppstår.

- Det meste av idrettens kraft ligger jo nettopp i fellesskapene. Det å tilhøre noe som er større enn seg selv, at man er en del av en gruppe som gjør livet mer meningsfullt. Det samme gjør følelsen av at noen trenger deg, og at man betyr noe for andre. For mennesker som kanskje i årevis har levd litt på siden av samfunnsveven er det å få et ankerpunkt ekstremt viktig.

I sin tid som trener for Brann sitt gatelag fikk Hanstveit selv oppleve den positive effekten gatelaget hadde på spillerne.

- Det jeg husker veldig godt er den enorme utviklingen mange spillere hadde etter 3-4 måneder på laget. Spillere som knapt kunne bevege seg da de begynte, klarte å grave frem den motorikken som en gang hadde vært like god som alle andre sin. Det var samme type fremgang som vi ser på enkelte toppidrettsungdommer, typisk i 16-17 års alderen.

Foto: Ilja C. Hendel/KUD

Vedlegg: Metode

I det følgende presenterer vi vår overordnet framgangsmåte og hvordan de ulike prissatte gevinstene er beregnet. Det er utfordrende å tallfeste samfunnsøkonomiske gevinster, noe som gjør at tallene er usikre og må tolkes med forsiktighet. Likevel er det sikkert at gatelagene gir betydelige gevinster, og tallene er ment å illustrere dette.

Overordnet framgangsmåte

For de prissatte gevinstene beregner vi årlige gevinster ved gatelagsmodellen. Dette er dels nyttevirkningene som oppstår samme år, og dels gevinster over tid for de som klarer å legge fra seg rusen. For å unngå dobbelttelling inkluderer vi i den siste virkningen kun gevinster for nye gatelagspillere som blir rusfrie eller reduserer sin rusbruk over tid, der vi har lagt til grunn fem års varighet i gjennomsnitt.

Vi måler antallet nye gatelagsspillere som et snitt av antallet nye gatelagsspillere i 2022 og 2023.

Vi beregner nåverdier i tråd med veilederen for samfunnsøkonomisk analyse (DFØ, 2023) og benytter en kalkulasjonsrente på 4 prosent til å neddiskontere fremtidige gevinster. For å justere for at reallønnen og dermed verdsettingen av liv blir litt høyere hvert år, korrigerer vi med en årlig realprisvekst på 0,9 prosent. For dugnad og frivillig arbeid presenteres verdien av den årlige innsatsen fra alle medvirkende.

Alle tall er justert til 2024-kroner.

Helse – bedre livskvalitet og økt levetid

En av de mest sentrale gevinstene ved gatelagsmodellen er knyttet til bedre helse og redusert sykdomsbyrde som følge av redusert rusmiddelbruk. Ifølge det internasjonale sykdomsprosjektet Global Burden of Disease var det samlede årlige helsetapet i Norge knyttet til bruken av cannabis, opioider, amfetamin og kokain i 2019 anslått til 19 129 helsetapsjusterte leveår. Med en prevalens av slik rusbruk anslått til 45 448 personer, gir dette anslagsvis 0,42 helsetapsjusterte leveår per år per person, noe som reflekterer tidlig død og redusert helse for mange rusavhengige.

I spillerundersøkelsen gjennomført i februar 2024 oppgir 38 prosent av deltakerne at de ikke ruser seg etter å ha begynt på gatelagene, samme andel som

i fjorårets undersøkelse. Samtidig har andelen spillere som oppgir at de ruser seg mindre økt til 39 prosent, opp fra 31 prosent. Basert på de 339 nye aktive spillerne i 2023 anslår vi at 129 av disse ikke ruser seg etter å ha begynt på gatelagene, mens antallet som har redusert rusbruk er 132 spillere.

Det er rimelig å anta at noe av skaden i form av helsetapsjusterte leveår er irreversibel, og vi antar derfor forenklet at gevinsten i form av kvalitetsjusterte leveår er 0,3 per person som blir rusfri per år, noe lavere enn anslaget på helsetapet over. Videre antar vi at personene som reduserer rusbruken får en lavere gevinst, satt til 0,1 kvalitetsjusterte leveår per person per år.

Samtlige av spillerne får en gevinst av økt fysisk aktivitet gjennom fotballtreningene. Dette gjelder også de spillerne som ikke reduserer rusbruken som følge av deltakelse i et gatelag, om lag 23 prosent av spillerne. Helsedirektoratet anslår at en person som går fra å være fysisk inaktiv til å være delvis aktiv vinner 0,08 kvalitetsjusterte leveår hvert år. Dette tallet er antakelig for høyt som anslag for personer som har alvorlige rusutfordringer og komplekse helseutfordringer. Vi legger derfor til grunn en årlig gevinst på 0,02 kvalitetsjusterte leveår per år. kroner. For å unngå dobbelttelling, har vi beregnet denne effekten kun for de som ikke oppgir å ha redusert rusbruk, siden vi inkluderer helsegevinsten av fysisk aktivitet i beregningen av redusert rusbruk.

Verdien av et kvalitetsjustert leveår er forutsatt å være 1,51 millioner, uten produksjonstap og 1,75 millioner med produksjonstap. Dette er verdier i 2024-kroner, inflasjonsjustert fra Helsedirektoratets utkast til veileder om hvordan helseøkonomiske effekter skal behandles i samfunnsøkonomiske analyser (Helsedirektoratet, 2021), og konsekvent med utredninger fra Helsedirektoratet og tidligere publisert forskning (Helsedirektoratet, 2018; Helsedirektoratet, 2020; Bugge, et. al., 2021). Vi benytter verdien uten produksjonstap og anslår dermed den totale gevinsten i form av bedre livskvalitet (helse og fysisk aktivitet) til 328 millioner kroner per år.

Reduserte kostnader i helsetjenesten

Basert på anslagene fra rapporten om konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler i befolkningen (Oslo Economics, 2020) utgjør årlige gjennomsnittlige utgiftene til primær- og spesialisthelsetjenesten knyttet til behandling av personer med rusutfordringer til 106 000 kroner per

person i 2019. Når vi inflasjonsjusterer dette til 2024-kroner og multipliserer med anslaget på 111 nye spillere som oppgir å ikke ruse seg etter å ha begynt på gatelagene, får vi en innsparing i helse-tjenesten på omlag 66,5 millioner kroner.

Redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen

Vi baserer estimatene på redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen på anslagene fra rapporten Konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler i befolkningen (Oslo Economics, 2020). Basert på rapporten anslår vi de årlige kostnadene for politi, domstolene og kriminalomsorgen knyttet til illegale rusmidler, justert for 2024 priser, til om lag 69 000 kroner. Ved å anta at kostnadene bortfaller for spillerne som blir rusfrie anslår vi en total årlig gevinst på om lag 36 millioner kroner.

Økt verdiskaping – utdanning og arbeid

Ifølge klubbundersøkelsen kom 143 spillere ut i lønnet arbeid i 2023, opp fra 102 året før, herunder om lag halvparten i fulltidsstilling. Vi antar at om lag 10 prosent av nye aktive spillere går over i et arbeidsforhold. Videre antar vi at lønnen til disse personene er tilsvarende lønn i nedre kvartil for alle næringer. I 2023 var en slik årslønn på 499 560 kroner (SSB-tabell 11418), som tilsvarer om lag 513 000 i 2024-kroner. Deretter legger vi på et påslag på 40 prosent (feriepenger, tjenestepensjon, arbeidsgiveravgift, forsikringer, lokaler og fortjeneste) som gir en årlig verdiskapningsgevinst på om lag 718 000 kroner per person i fullt arbeid. Videre antar vi at en gjennomsnittlig gatelagsspiller vil ha en stillingsbrøk tilsvarende 50 prosent. Basert på disse antakelsene anslår vi produksjons-gevinsten ved økt arbeidsdeltagelse til om lag 50 millioner kroner per år.

Dugnad og frivillig arbeid

Fra klubb-undersøkelsen for 2023 vet vi at det ble lagt ned omtrent 9 800 dugnadstimer av spillerne dette året, tilsvarende seks årsverk. I tillegg la frivillige rundt gatelagene ned omtrent 12 700 timer, tilsvarende syv årsverk.

For å verdsette verdien av ulønnet arbeid, benytter vi SSBs satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner. Dette regnskapet samler statistikk om den frivillige sektoren, og viser blant annet sektorens bidrag til bruttonasjonalproduktet og verdien av ulønnet arbeid. Den gjennomsnittlige lønnskostnadsekivalenteren for ulønnet arbeid på tvers av frivillig sektor tilsvarer 548 725 kroner per årsverk i 2018. Inflasjonsjustert til 2023 blir dette 673 251 kroner. Ved å gange årslønnen med antall

årsverk får vi en årlig verdi på om lag 9 millioner kroner.

Reduserte skattefinansieringskostnader

Offentlige overføringer, både i form av finansiering av offentlige tjenester og trygdeutgifter, finansieres med vridende skatter. Ifølge veilederen for samfunnsøkonomisk analyse (DFØ, 2023) skal denne kostnaden verdsettes til 20 prosent av overføringen.

Vi anslår den reduserte skattefinansierings-kostnaden på følgende måte. 85 prosent av kostnadene i helsetjenesten antas dekket av det offentlige, basert på SSBs helseregnskap (SSB-tabell 10811). For politi, domstolene og kriminalomsorgen antas det at alle kostnadene er dekket av det offentlige. Skattefinansieringskostnaden er 20 prosent av disse kostnadene. Videre legger vi til reduksjonen i uføretrygd som forventes i forbindelse med spillerne som går over i arbeid og antar at spillerne i utgangspunktet får ytelser fra det offentlige tilsvarende minstesatsen for 100 prosent uføretrygd, som er 307 589 kroner. Deretter antar vi at overgangen til 50 prosent arbeid utløser en reduksjon på 25 prosent i uføretrygden. Grunnen til dette er at en del spillere mottar offentlig støtte i forbindelse med jobben de får. Til slutt beregner vi skattefinansieringskostnaden av dette som 20 prosent av den reduserte uføretrygden. Til sammen blir den årlige reduserte skattefinansierings-kostnaden om lag 21,4 millioner kroner.

Pårørendegevinst

Som beskrevet i kapittel 6, kan det være svært belastende å være en pårørende. En gjennomgang av statistikk fra tre gatelag viser at gjennomsnittlig antall pårørende per spiller er 3,7, hvorav 0,6 av disse bor sammen med spilleren. Forenklet sier vi derfor at gatelagsspillerne i gjennomsnitt har tre pårørende utenfor husstanden og en spiller i gjennomsnitt har 0,6 pårørende boende i samme husstand.

For å estimere tapt livskvalitet per pårørende av en gatelagsspiller, benytter vi estimerer den svenske studien om alkoholens kostnader av fra Jarl et al (2006). Rapporten estimerer at pårørende som bor i samme husholdning, og pårørende som ikke bor i samme husholdning, taper henholdsvis 0,08 og 0,01 kvalitetsjusterte leveår. Vi vurderer det som rimelig å anta at tapet av kvalitetsjusterte leveår for pårørende av rusbrukere er minst like stort som for pårørende av personer med alkoholproblemer. Tilsvarende tidligere beregninger, benytter vi verdien av et kvalitetsjustert leveår uten produksjonstap på 1,51 millioner kroner med antakelsen om 0,6 pårørende per spiller innad i

husstanden og 3 pårørende per spiller utenfor husstanden, gir det en samlet årlig gevinst på i underkant av 62 millioner kroner.

Videre følger det besparelser for knyttet til redusert belastning for det offentlige, også for de pårørende. Reduksjonen i offentlige kostnader inkluderer besparelser både redusert belastning i helsetjenesten og i justissektoren. Anslagene for gevinster knyttet til helsetjenester og justis er basert på en britisk studie av Capello et al. (2009) som beregnet årlig enhetskostnad til pårørende av en rusbruker i Storbritannia fra kommisjonen for ruspolitikk, den nasjonale pårørendeundersøkelsen til Helsedirektoratet og en rapport om konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler (Oslo Economics, 2020). Samlet sett finner vi at årlige snitt utgiftene til primær- og spesialisthelsetjenesten knyttet til behandling av personer med rusutfordringer til 126 000 kroner per person, og kostnadene i justissektoren knyttet til illegale rusmidler estimeres til om lag 69 000 kroner per person. Basert på anslagene i studiene nevnt ovenfor utgjør pårørende sine utgifter en mindre andel sammenlignet med rusbrukere. Anslaget på den samlede årlige besparelsen knyttet til offentlig tjenester for pårørende til å være omtrent 3.4 millioner kroner.

I tillegg opplever mange pårørende kostnader knyttet til tapt tid, herunder både tapt tid til arbeid og fritid. Beregningene er gjort med Unit cost metoden, basert på den britiske studien til Capello et al. (2009) som viser at pårørende til personer med rusutfordringer i snitt taper 260 timer per årsverk. Lønnsstatistikk fra SSB (2024) gir en gjennomsnittlig timelønn i Norge på 382 kroner. Beregningene er justert med en faktor på 0.7, basert på SSB (2024) sin sysselsettingsstatistikk som tilsier at om lag 70 prosent av personer som er

55 år eller eldre er i arbeid. Det gir en årlig gevinst i tapt fritid på omtrent 31 millioner.

Pårørende opplever også kostnader knyttet til kriminalitet ved at personen med rusutfordringer kan stjele penger for å finansiere narkotikakjøp, ødelegge eiendeler osv. I en rapport fra Samfunnsøkonomisk Analyse (2022) om kostnader ved kriminalitet anslår de at de samlede behandlingsstedene for psykiske lidelser som følge av kriminalitet summerer seg til 24 000 kroner per tilfelle. Estimater inkluderer kun kriminalitet som er relevante for pårørende av en person med rusutfordringer. Videre beregner Samfunnsøkonomisk analyse (2022) helse og produksjonstapet, som inkluderer ran, vold uten synlig skade, trusler, eiendomstyveri, bedrageri og andre lovbrudd til 180 000 kroner per tilfelle. Til slutt beregner Samfunnsøkonomisk analyse (2022) kostnadene ved lovstridig omfordeling av verdier og eiendomsskade til å være 37 000 kroner per tilfelle. Kostnadene ved kriminalitet som er relevant for pårørende summerer seg til 241 000 kroner per tilfelle. Vi anslår at hver type kriminalitet som er inkludert i kostnaden på 241 000 treffer hver enkelt pårørende en gang hvert femte år. Det gir en årlig gevinst for pårørende på om lag 30, 4 millioner kroner.

Samlet sett utgjør den årlige gevinsten for pårørende 127 millioner kroner ved at en i nær relasjon blir rusfri.

Referanser

- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*(3), ss. 497-529.
- Birkeland, B., & Weimand, B. (2015). En kvalitativ undersøkelse av levekår hos voksne pårørende til personer med rusmiddelproblemer. Oslo: Helsedirektoratet.
- Copello, & Templeton, G. M. (2012). *Adult Family Members Affected by a relatives substance misuse*. Hentet fra https://www.drugsandalcohol.ie/17152/3/UK_DPC_Families_Qualitative_report.pdf
- Copello, Templeton, & Powell. (u.d.). *UK Drug Policy Commission*. Hentet fra Adult family members and carers of dependent drug users: prevalence, social cost, resource savings and treatment responses: https://www.ukdpc.org.uk/wp-content/uploads/Evidence%20review%20-%20Adult%20family%20members%20and%20carers%20of%20dependent%20drug%20users_%20prevalence,%20social%20cost,%20resource%20savings%20and%20treatment%20responses.pdf
- DFØ. (2023). *Veileder i samfunnsøkonomiske analyser*. Oslo: Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.
- Dutra, L., Stathopoulou, G., Basden, S. L., Leyro, T. M., Powers, M. B., & Otto, M. W. (2008, 02 01). A meta-analytic review of psychosocial interventions for substance use disorders. *The American Journal of Psychiatry*. Hentet fra <https://ajp.psychiatryonline.org/doi/full/10.1176/appi.ajp.2007.06111851>
- Europeisk overvåkingssenter for narkotika og narkotikamisbruk. (2021). *Europeisk narkotikarapport 2021: Trender og utviklinger*. Luxembourg: Den europeiske unions publikasjonskontor.
- FHI. (2018). *Psykisk helse i Norge*. Folkehelseinstituttet.
- Folkehelseinstituttet. (2024). *FHI.no*. Hentet fra Narkotikabruk i Norge: <https://www.fhi.no/le/rusmidler-og-avhengighet/narkotikainorge/bruk-av-narkotika/narkotikabruk-i-norge/?term=#cannabis>
- Fotballstiftelsen. (2024). *Årsberetning 2023 for Fotballstiftelsen*. Hentet fra https://gatelaget.no/om-fotballstiftelsen/arsmelding-og-vedtekter/_/attachment/inline/98a57d1b-3511-4719-a07f-394aec9b307:c6efad754a6800f68e825a49bafed77c2d57c4c4/%C3%85rsberetning%20Fotballstiftelsen%202023%20-%20signert.pdf
- Fugletveit, R., & Tonholm, T. (2010). *Rehabilitering etter langvarig rusavhengighet: "To liv i ett": en kvalitativ studie om å bli rusfri*. Høgskolen i Østfold.
- Gjersing, L. (2024). Narkotikautløste dødsfall i 2023. Folkehelseinstituttet. Hentet fra Folkehelseinstituttet.
- Helsedirektoratet. (2014). *Sammen om mestring*. Hentet fra https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/sammen-om-mestring-lokalt-psykisk-helsearbeid-og-rusarbeid-for-voksne/Lokalt%20psykisk%20helsearbeid%20og%20rusarbeid%20for%20voksne%20E2%80%93%20Veileder.pdf/_/attachment/inline/739b0cbe-9310-41c7-88cf-c6f44a3c
- Helsedirektoratet. (2018). Pasient- og brukerrettighetsloven med kommentarer. Helsedirektoratet.
- Jarl, J., Johansson, P., Eriksson, A., & Eriksson, M. (2006). *Till vilket pris?: Om alkoholens kostnader och hälsoeffekter i Sverige 2002*. Stockholm: SoRAD.
- Kobro, L. U., Borg, M., B, K., & Vike, H. (2019). Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner. *USN Skriftserien nr. 16: 2019*.
- Lilleeng, S., & Sitter, M. (2021). *Tjenester i psykisk helsevern og TSB 2020*. Oslo: Helsedirektoratet.
- Meld. St. 30 (2011-2012). (2012). *Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk. alkohol-narkotika-doping*. Helsedepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/bba17f176efc40269984ef0de3dc48e5/no/pdfs/stm201120120030000dddpdfs.pdf>

- Nordlie, E. (2003). *Alkoholmisbruk – hvilke konsekvenser har det for familiemedlemmene?* Oslo: Tidsskrift for Den norske legeförening.
- Opinion. (2021). *Nasjonal pårørendeundersökelse*. Oslo: Regjeringen.no.
- Oslo Economics. (2020). *Konsekvenser av ökt bruk av illegale rusmidler i befolkning*. Oslo: Oslo Economics.
- Oslo Economics. (2022). *Samfunnskostnader ved alkoholbruk*. Oslo: Oslo Economics.
- Oslo Economics. (2023). *Et bedre liv med flere dager uten rus - Samfunnsregnskap for gatelagene*.
- Pringle, A. (2009, Juli). The growing role of football as a vehicle for interventions in mental health care. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*(16), ss. 553-557. doi:0.1111/j.1365-2850.2009.01417.x
- Röiseland, A., & Lo, C. (2019, 04 05). Samskaping – nyttig begrep for norske forskere og praktikere? *Norsk Statsvitenskapelig tidsskrift*, 35, ss. 51-58.
- Semb, R., Borg, M., & Ness, O. (2016, September 23). Tilpasning eller tilbaketrekning? - Tilhörighetsstrategier bland unge voksne med rus- og psykiske helseproblemer. *Tidsskrift for velferdsforskning*.
- Thompson, T., Knutsen, T., Johansen, C., Borg, M., & Karlsson, B. (2019). Gatelagsfotball som Recovery på banen - "Verdens beste ettervern?". *Forskningsrapport nr. 1 2019. Universitetet i Söröst-Norge Senter for psykisk helse og rus*.
- Uldal, E., & Bökman, H. (2017). *Bedringsprosesser i et hverdagsperspektiv*. Universitetet i Agder- Institutt for psykososiale helse. Hentet fra <https://uia.brage.unit.no/uia-xmlui/bitstream/handle/11250/2465436/Uldal%2C%20Edel%20og%20B%2C%20B8ckman%2C%20Hildegunn%20Ruud.pdf?sequence=1>

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

E-post og telefon:
post@osloeconomics.no
+47 21 99 28 00

Besøksadresse:
Klingenberggata 7A
0161 Oslo

Postadresse:
Postboks 1562 Vika
0118 Oslo

Asker 27.09.2024

Overskrift

Forslaget om å kutte/halvere tilbudet til Gatelaget i Asker anses som alvorlig og bekymringsverdig, særlig for innbyggere som er bosatt sør i kommunen. På grunn av behov for prioritering av oppgaver vil det ikke lenger være mulig å kunne tilby transport til tilbudet for de som bor i gamle Hurum og Røyken. Erfaringsvis er dette et viktig behov for innbyggere i vår brukergruppe, for å klare å benytte seg av tilbudet. Denne nedskalleringen av tilbud legger seg på toppen av flere nedskjæringer i vårt område de siste par år, og vi ser tendensen til det motsatte av den harmoniseringen som var tenkt etter kommunesammenslåingen. Nesten samtlige av de aktivitetstilbudene som er startet sør i kommunen er etter hvert lagt ned og flyttet inn mot sentrum. Med dårligere økonomi blir det ikke prioritert tilbud som er mere tidskrevende, og dette ser gjentakende ut til å gå utover innbyggerne i sør. Nå ser vi det samme også når det gjelder Gatelaget, som er et veldig viktig tilbud for mange i vår kommune, og som har skapt nye og bedre liv for mange.

Det skal i denne sammenheng også nevnes at Oppfølgingstjenesten sør, som vi representerer, får betydelig større arbeidsbelastning når det i realiteten ikke er mulig å benytte seg av gode tiltak for innbyggere med psykisk helse- og/eller rusproblematikk. Dette i tillegg til at tjenesten har måttet kutte flere stillinger den siste tiden.

De store nedskjæringerne i virksomhet for psykisk helse- og rus anses særs bekymringsverdig for kommunen videre.

Mvh Oppfølgingstjenesten sør

Med vennlig hilsen

Øydis Haavardsholm Torgersen

Fagkoordinator

Psykisk helse og rustjenester, Oppfølgingstjenesten sør

Argumentasjon fra Aktivitetshuset

Hei Andre,

Gatelaget og Aktivitetshuset har per i dag én felles bruker - M.U. Tone og jeg er kontaktpersoner for brukeren her på Aktivitetshuset. Vi har hatt flere felles brukere med gatelaget tidligere.

Tone og jeg er, som flere andre, rystet over forslaget om å redusere kommunal bemanning i Asker Gatelag med 0,75 årsverk.

Vi sender deg derfor en mail fordi Aina fortalte oss at du samler inn henvendelser som kan benyttes som argumenter i kampen for å stoppe ovennevnte forslag.

Og det tyngste argumentet fra oss er ikke vårt, men kommer fra brukeren selv: Brukeren har gjentatte ganger i samtaler med oss her på huset gjennom sommeren/høsten, og senest i ansvarsgruppemøte i går, presisert at det er deltakelsen på gatelaget gjennom hele sommeren som har vært "redningen". Med andre ord: Brukeren vet ikke hvordan, eller om, hen hadde klart seg over en tøff sommer preget av svært store psykiske utfordringer og innleggelse, uten oppfølging og kontinuerlig deltakelse på Asker Gatelag.

Stå på - og lykke til!

Med vennlig hilsen

Tone Wittenberg og Jørgen Gudbrandsen

Aktivitetshuset
Psykisk helse og rus

Monica Lauritzen, verge for mange spillere

«Hei!

Jeg er verge for flere av deltagere på gatelaget hos Asker fotball. Tilbudet med Wenche og Aina i spissen er uvurderlig for mine klienter. Måten disse lederne utfyller hverandre på, blir vingeklippet om en stilling taes bort.

Om det besluttes at en stilling kuttes i Asker kommune sin spareplan, vil det ha stor innvirkning på livskvalitet for mange mennesker og miljøer i kommunen.

Lavterskeltilbud for en sårbar gruppe, som trenger noen som ser dem og tar tak sammen med de, der de er i livet.

Jeg håper virkelig på vegne av mine klienter at Asker kommune ikke tar bort en stilling hos gatelaget, så mine klienter kan leve aktivt og meningsfulle liv takket være gatelaget.

Mvh

Monica Lauritzen, verge»

Jens og Ellen Augestad Halvorsen, frivillige i Asker Fotball.

Jeg reagerer sterkt på at man vurderer å fjerne en av de som jobber for gatelaget! Dette ville blitt fatalt, mest for brukerne, men også for alle som jobber ved gatelaget.

Brukerne er flotte ungdommer som har jobbet seg videre for en bedre tilværelse, de er sporty, flinke til å trene, er omgjengelige og fulle av humor. De er avhengig av hjelpere for å få alt til å fungere og de fortjener det beste man kan tilby dem. Det MÅ IKKE skje at man skal spare inn på en stilling!

mvh

Ellen Augestad Halvorsen

Jeg ser med uro at det vurderes å kutte en stilling for Gatelaget i Asker.

Jeg har fulgt Gatelaget en god stund, og ser hvilket flott tilbud dette er.

Jeg har også sett hvor viktig det er at støtteapparatet fungerer - trening, kjøring, måltider, gode samtaler. Kort sagt alt som skal til for at de med utfordringer skal klare seg i samfunnet.

Ved å redusere bemanningen fratrar man Gatelaget viktige ressurser.

Det vil unektelig gå ut over kvaliteten på tilbudet, og virke negativt på deltagerne.

Jeg håper man revurderer denne form for «sparing», og lar Gatelaget være i fred.

Gatelaget betyr veldig mye for veldig mange!

Mvh

Jens-Kristian Augestad Halvorsen

Helene Sundseth Ulvin, gift med spiller på Asker Gatelag.

Hei mitt navn er Helene Sundsethvik Ulvin, jeg ser at Marte Ulvin min kone har stor nytte av å være med på fotball jeg ser at hun får god mestring godt samhold og god hjelp med at Aina og Wenche henter og bringer at du får mat og bli bedre Koordinering bedre psykisk og jeg er trygg på at hun får masse bra utbytte av dette og har hatt godt utbytte av at du skal til Tyrkia kvart på og stå på med masse dugnader jobbe med grenser vi får jo fått en mye bedre fysisk og psykisk med å være fotball For meg som pårørende så er det veldig fint at du er med deg for vet at du har noe meningsfylt å gjøre to til tre dager i uken og at han følger med på møter og lignende er det noe mer informasjon dere trenger så er det bare til å ta kontakt hilsen Helene Ulvin og dette her får jo bygget innleggelse tilbakefall og store kostnader for samfunnet med at jeg har platelager å gå til

Litt tilleggs informasjon Aina har også hjulpet til at Marte har innleggelser gjennom hele sommeren regelmessig på medisiner for vektene dugnaden føre til at hun har fått en bedre mestring i hverdagen og en bedre koordinering på veien og blitt mye klarere og han hadde ikke klart dette uten deres hjelp med at hun hadde hentet henne til og fra på fotballtrening og Pål vært med på dugnad Fotball og mye mestring og sosialt samvær dere gir dere den helheten som du kan trenge så slipper masse innleggelse og tilbakefall i forhold til hennes lidelse i forhold til hennes sykdom og god støtte og god stabilitet som jeg som pårørende blir veldig trygg når hun er med på fotball for jeg vet at du får en så god oppfølging og ser at vi får også små oppgaver som hun mestrer mer og mer på en gang håper dette kan være til god nytte og det er også samfunnsverdi det dere gjør for henne

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Bente Sigrid	
Etternavn Gjersøe	
Adresse Bleikervangen 67	
Postnr. 1387	Poststed Asker
Mobilnr. 95923620	E-postadresse b.s.gjersoe@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Bevar Home-Start i Asker kommune. Det er forebyggende arbeid vi driver med, som tjener familier, samfunnet og ikke minst kommunen. Mvh Bente Gjersøe

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

From: "Gunnar Andersen" <and-gun@online.no>
Sent: Thu, 7 Nov 2024 00:34:06 +0100
To: "Postmottak Asker kommune"
<Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no>; "Lars Erik Bjerke"
<Lars.Erik.Bjerke@asker.kommune.no>
Subject: Innspill til Kommunedirektørens Handlingsprogram ute til høring

Magneten i ønsket befolkningsvekst er nærhet til skoler og barnehager

For å øke skatteinntektene og for å unngå minst mulig kutt i tjenestetilbudet, ønsker Asker kommune og Kommunedirektøren seg mer utbygging og befolkningsvekst. I tidligere Røyken kommune som er videreført i den nye kommunen, er det 3 tettsteder som skal utvikles med mer bygging, utvikling og økt befolkningsvekst. Dette er, Spikkestad, Røyken og Slemmestad. Siden jeg bor i Røyken som skal utvikles og utbygges, lar jeg for meg «Områdeplan for Røyken sentrum med tiliggende områder» som ligger på kommunens hjemmeside. I denne sentrumsplanen er skoler et viktig element. Skal det være attraktivt for unge i etableringsfasen og de som ønsker å flytte til Askers tettsteder – Røyken som eksempel – så er noe av det barnefamilier er opptatte av, er nærhet til barnehager og skoler. Noe av årsaken til at en del elevtall har gått ned, er jo fordi de 3 tettstedene i tidligere Røyken kommune ikke er ferdig utbygget. Nærhet til skoler er derfor selve årsaken til at et nettsted er attraktivt å flytte til. I sentrumsplanen for Røyken, står det bl.a. *Røyken sentrum er definert som nest høyeste nivå av fire nivåer. I planen skal det legges til rette for kortere reiseavstander og redusert behov for bruk av bil gjennom lokalisering av boliger, skoler, arbeidsplasser, servicetilbud og infrastruktur.* Det må forutsettes at redusert bruk av bil også gjelder redusert bruk av buss for å unngå frakt av skoleungdom fordi en ikke vil vedlikeholde en ungdomsskole som har et etterslep på vedlikehold. Jeg tenstiller derfor til politikere i Asker om at Områdeplanen for Røyken sentrum respekteres, når det gjelder lokalisering av boliger og skoler og de øvrige forholdene i planen.

Gunnar Andersen
Røyken

Sendt fra min iPhone

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Ingegerd	
Etternavn Hauknes	
Adresse Engelsrudstranda 4b	
Postnr. 1385	Poststed Asker
Mobilnr. 90924596	E-postadresse ingegerd.hauknes@outlook.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Jeg ser av ovenstående at kommunen tenker å avvikle Home-Start Familiekontakten og forventer en årlig innsparing på 2 mill. kroner. Home-Start Familiekontakten består av en mengde frivillige familiekontakter og 2 1/2 stilling som koordinator. Ca 50 familiekontakter var på ukentlige besøk hos mer enn 150 barn fordelt på 71 familier. HSF er et lavterskeltilbud for familier som har behov for hjelp og støtte i en krevende periode. Tilbudet er en gang per uke i 6 måneder. Familiekontakten kan bistå med bl.a. praktisk støtte, sosial voksenkontakt og avlastning. Home-Start Familiekontakten gjennomfører en rekke fag- og sosiale samlinger for å øke familiekontaktene kompetanse. Det er ikke gjort beregning på verdien av den frivillige innsatsen, men det er vanskelig å se for seg at regnestykket totalt sett blir en innsparing på MNOK 2 000 pr år ved å legge ned Home-Start Familiekontakten. Jeg ser det som en stor risiko at flere av barna og familiene som kvalifiserer for besøk av frivillige familiekontakter, som da ikke vil få tilbud om dette etter nyttår, vil på nåværende eller et senere tidspunkt få behov for annen ytelse fra kommunen.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Liv Karin	
Etternavn Krogstad	
Adresse Krillåsveien 89	
Postnr. 1392	Poststed Vettre
Mobilnr. 90632374	E-postadresse liv.karin.krogstad@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Gjelder avvikling av HomeStart. Se innlegg i dokumentasjon.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon HomeStart.docx

Kommunedirektøren i Asker foreslår i årets budsjettforslag å avvikle HomeStart, - i år igjen! Dette er en trussel vi har sloss mot og vi har vunnet kampen igjen og igjen. Vi vet at mange av Askers politikere kjenner til den jobben vi gjør som frivillige, og vi håper de fremdeles er på vår side når budsjettet skal behandles i desember.

Det høres kanskje pussig ut at nesten 50 kvinner, mødre, bestemødre og medmennesker, nå må ut med alt vi har av stemme- og påvirkningskraft for å få lov til å fortsette å jobbe gratis for å hjelpe små familier, enslige forsørgere og mennesker i alle varianter av etnisitet og bakgrunn. Vi jobber 100% frivillig og dekker selv det som måtte påløpe av utgifter, bl.a. til transport og eventuelle nødvendige klær og andre ting vi trenger for å hjelpe i de familiene vi blir koblet til.

Oppdragene kan være svært forskjellige, alt fra enkle «trillepikejobber» (i all slags vær og føre), til å avhjelpe en vanskelig familielogistikk i forbindelse med spesielle utfordringer som sykdom, utbrenthet, samlivsbrudd, eller rett og slett en periode der familien står fast i «tidsklemma».

Noe alle familiene har felles, er at de har minst ett barn i barneskolealder, - en annen sak, er at de selv har tatt kontakt fordi de har innsett at de er i en situasjon der de trenger hjelp. Det er ikke enkelt å bestemme seg for å be fremmede om hjelp!

Vi er der ikke som helsepersonell, sosiologer, pedagoger eller psykologer, men kommer inn, vanligvis en gang pr uke i 3-4 timer, kun som medmennesker, - som lyttende, lekende, avlastende og noen ganger reflekterende hjelpere. Vi tilbyr et ekstra par hender og deler det vi har av oppmerksomhet og erfaring når det blir etterspurt. Om vi ser at det trenges annen assistanse i familien, så kobler vi inn våre koordinatorene som kan gi råd og lede familien videre til andre, mer profesjonelle instanser.

Det er koordinatorene som er den «utgiftsposten» kommunedirektøren vil kvitte seg med. Et frivillig hjelpetilbud som HomeStart kan ikke fungere uten den trygghet og spesialkompetanse våre koordinatorene besitter. De har den viktige oppgaven å gjøre seg kjent med de familiene som ber om hjelp og de kjenner oss familiekontakter så godt at de kobler riktig person med riktig familie, slik at «kjemien» stemmer og vi forstår hverandre og vet hva som ventes av oss. Uten kompetente koordinatorene i ryggen, vil de fleste av oss ikke våge å påta oss de oppgavene vi gjør, - de finnes alltid der for å gi oss støtte og råd om noe er vanskelig å takle, og de er garantien for at vi ikke blir låst i ett oppdrag vi ikke kan løse.

De to HomeStart-koordinatorene gjør det mulig for Asker kommune å legge inn minst det dobbelte, tilsvarende 4 hele stillinger, i frivillig innsats på et lavterskel-tilbud som i mange tilfeller forebygger kriser som i sin tur kunne ha utløst helt andre ressursuttak i det kommunale hjelpeapparatet. Dette er selvsagt omtrentlig anslått, ettersom forebyggende tiltak er vanskelig å måle, men det er ikke for høyt!

Å avvikle HomeStart-Asker vil være både korttenkt og ulønnsomt, - vi er riktignok ikke en av de pålagte kjerneoppgavene for kommunen, men vi bidrar til å dempe etterspørselen etter de tyngre, pålagte fagområdene.

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Reidun	
Etternavn Fløisand	
Adresse Østliveien 111	
Postnr. 1389	Poststed Heggedal
Mobilnr. 99308443	E-postadresse reidun.floisand@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Innspill til forslag om å avvikle Home-Start Asker
<p>Home-Start er et lavterskeltilbud til småbarnsfamilier. Det er et tilbud som er lett tilgjengelig og tjenesten er fleksibel og lite byråkratisk. Hjelp kan enkelt formidles i en tilspisset situasjon i familier.</p> <p>Foreldre som har en iboende evne til omsorg for sine barn kan komme i en situasjon der de blir satt ut av spill blant annet ved traumer, skilsmisser, dødsfall med mere.</p> <p>Da er det viktig å gi en håndrekning slik at de kan komme tilbake til sitt naturlige funksjonsnivå.</p> <p>Dersom de ikke får en hjelp i tilspissede situasjoner, vil dette gå hardt utover barn.</p> <p>Der barn som ikke får dekket sine behov for trygghet og oppfølging kan gå inn i en skjevutvikling som kan føre til store konsekvenser for dem med inntil store adferds avvik.</p> <p>Det er viktig at et samfunn har et hjelpetiltak som er lett tilgjengelig og kan gi støtte slik at balansen gjenopprettes i familien som er rammet.</p> <p>Økonomisk sett vil det å gi hjelp når en krise oppstår innebære en lav kostnad. Dersom hjelp ikke er tilgjengelig, kan uheldige mønstre utvikles og i noen tilfeller føre til store adferdsavvik hos barn.</p> <p>Samfunnsøkonomisk kan skjevutvikling hos barn føre til veldig store utgifter, i noen tilfeller astronomiske beløp.</p> <p>Ved å gi hjelp i sårbare situasjoner kan dette forhindres, og utgiftene er på dette tidspunkt svært små.</p> <p>Home-Start er en instans som kan gi en slik hjelp. Samfunnsutgiftene ved å ha en slik tjeneste er veldig lave på bakgrunn av at 50 mennesker ser dette store behovet og ser den enorme viktigheten av en slik hjelpeinstans.</p> <p>De sier seg villig til å gjøre denne jobben gratis. Disse hjelperne er et bevis på at vi har et sunt samfunn. De er villig til å gi sin hjelp og tid til barn som trenger for å utvikle seg i en god retning.</p> <p>Dette er positiv samfunnsutvikling. Barn er morgendagens samfunn.</p>

Offentlig høring - hørings svar

Med vennlig hilsen Reidun Fløisand, familiekontakt i Home-Start Asker.

Bakgrunn: Jeg er sosionom. Jeg har jobbet i 22 år i offentlig og privat (som selvstendig) barnevern, hvorav 6 år som leder for en kommunal barnevernstjeneste.

Jeg har også jobbet 17 år i kriseteamet i Oslo legevakt.

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret	
Org.nr. 993597759	
Forening/organisasjon Borgen vel	
Adresse Postboks 341	
Postnr. 1372	Poststed Asker
Telefonnr. 45 20 69 64	E-postadresse styret@borgenvel.no
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Tor Ole	
Etternavn Bergan	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Innspill til forslaget om å redusere aktiviteten/driften på Borgen innbyggertorg til et minimum. Bakgrunnen for opprettelsen av Borgen innbyggertorg, Kime og Borgen nærmiljøsentral er Borgenprosjektet. Før dette hadde vi flere store utfordringer på skoler og ved fritid. Vi har fortsatt noen utfordringer med ungdom, men ser at tiltakene som er gjennomført har hjulpet! Vi ser at Borgen innbyggertorg har etablert seg som en viktig aktør på Borgen, med mange og godt besøkte aktiviteter. Det har blitt et sted der mange føler seg hjemme, både småbarnsfamilier, eldre, ungdommer, voksne med lite sosialt nettverk finner alle sin plass og man ser stadig nye ansikter. Stedet er levende og samlende. Det er mange som føler tilhørighet og er innom flere ganger i uka i forskjellige ærend. Noen som frivillige, noen for å snakke med kommunen, noen for å ta en kaffe eller lunsj, noen for å ha «hjemmekontor» og andre for å delta på noen av de mange aktivitetene. Barseltreff, familiemiddag, barnedans, karatetrening, teater, morsmålsundervisning, besøk fra elderrådet, datahjelp, turgruppe, strikkekafé, jobbkafé, ungdomsarrangement, nabolunsj og lunsjklubben er noen av aktivitetene som foregår i løpet av en uke. Dette bidrar også til møter på tvers av generasjoner og på tvers av sosioøkonomisk bakgrunn. Barn, ungdom og deres foreldre får et sted der de møtes. Dette gjør at nye nettverk dannes, som igjen skaper ringvirkninger i lokalmiljøet. Innbyggertorget er helt tydelig en viktig positiv bidragsyter til at Borgenprosjektets mål lever videre. Man skulle kanskje tro at all den frivillige aktiviteten og alle aktørene som er inne ville klart seg selv så lenge stedet finnes. Men det trengs noen som holder i trådene, som har oversikt og som sørger for at ting skjer. Det gjør det lettere å være frivillig og det gjør det mer attraktivt å holde aktiviteter der. Det er tydelig at på de dagene det ikke er

kommunalt bemannet faller aktiviteten, og situasjoner som dukker opp skaper utfordringer fordi det ikke blir løst umiddelbart.

Hvis man ser til evalueringen av innbyggertorgene gjort av Eugene Guribye i 2024 står det tydelig «at sivilsamfunnet har tillit til kommunen er en viktig faktor for at de skal ønske å samskape, og ordninger med bindeleddsfunksjoner bidrar til å bygge slik tillit. Tilliten kan svekkes når slike bindeleddsfunksjoner svekkes». Er det noe vi er avhengige av fremover er det at innbyggerne har troen på samskaping.

Vi stiller derfor spørsmål ved at det foreslås å redusere tilbudet til et minimum på et lite sted med stor aktivitet og lite bemanning, når de store stedene som skal bevares og forsterkes allerede er forsterket med bibliotekets tilstedeværelse.

Vi mener man heller må tenke utvikling og tenke kreativt for å se hvordan man kan bruke ressursene enda bedre.

Hvis det går som foreslått og åpen barnehage legges ned vil man kanskje heller trenge flere møteplasser, og ikke færre. Et alternativ er å åpne innbyggertorget også for de litt større barna som ikke er i barnehage og deres foreldre, og se hva man kan få til i innbyggertorget lokaler.

Det går ikke bare mot trangere tider for kommunen, men også for den enkelte innbygger. Det er desto viktigere å opprettholde møteplasser og fungerende tiltak for å forebygge ensomhet, isolasjon og redusert engasjement.

Med vennlig hilsen styret i Borgen Vel

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Høringsinnspill fra BV til kommunens tillegginstilling-BIT - høst2024.docx

BORGEN VEL BRENNER FOR BORGEN!

Innspill til forslaget om å redusere aktiviteten/driften på Borgen innbyggertorg til et minimum.

Bakgrunnen for opprettelsen av Borgen innbyggertorg, Kime og Borgen nærmiljøsentral er Borgenprosjektet. Før dette hadde vi flere store utfordringer på skoler og ved fritid. Vi har fortsatt noen utfordringer med ungdom, men ser at tiltakene som er gjennomført har hjulpet!

Vi ser at Borgen innbyggertorg har etablert seg som en viktig aktør på Borgen, med mange og godt besøkte aktiviteter. Det har blitt et sted der mange føler seg hjemme, både småbarnsfamilier, eldre, ungdommer, voksne med lite sosialt nettverk finner alle sin plass og man ser stadig nye ansikter. Stedet er levende og samlende. Det er mange som føler tilhørighet og er innom flere ganger i uka i forskjellige ærend. Noen som frivillige, noen for å snakke med kommunen, noen for å ta en kaffe eller lunsj, noen for å ha «hjemmekontor» og andre for å delta på noen av de mange aktivitetene. Barseltreff, familiemiddag, barnedans, karatetrening, teater, morsmålsundervisning, besøk fra eldrerådet, datahjelp, turgruppe, strikkekafé, jobbkafe, ungdomsarrangement, nabolunsj og lunsjklubben er noen av aktivitetene som foregår i løpet av en uke.

Dette bidrar også til møter på tvers av generasjoner og på tvers av sosioøkonomisk bakgrunn. Barn, ungdom og deres foreldre får et sted der de møtes. Dette gjør at nye nettverk dannes, som igjen skaper ringvirkninger i lokalmiljøet. Innbyggertorget er helt tydelig en viktig positiv bidragsyter til at Borgenprosjektets mål lever videre.

Man skulle kanskje tro at all den frivillige aktiviteten og alle aktørene som er inne ville klart seg selv så lenge stedet finnes. Men det trengs noen som holder i trådene, som har oversikt og som sørger for at ting skjer. Det gjør det lettere å være frivillig og det gjør det mer attraktivt å holde aktiviteter der. Det er tydelig at på de dagene det ikke er kommunalt bemannet faller aktiviteten, og situasjoner som dukker opp skaper utfordringer fordi det ikke blir løst umiddelbart.

Hvis man ser til evalueringen av innbyggertorgene gjort av Eugene Guribye i 2024 står det tydelig «at sivilsamfunnet har tillit til kommunen er en viktig faktor for at de skal ønske å samskape, og ordninger med bindeleddsfunksjoner bidrar til å bygge slik tillit. Tilliten kan svekkes når slike bindeleddsfunksjoner svekkes». Er det noe vi er avhengige av fremover er det at innbyggerne har troen på samskaping.

Vi stiller derfor spørsmål ved at det foreslås å redusere tilbudet til et minimum på et lite sted med stor aktivitet og lite bemanning, når de store stedene som skal bevares og forsterkes allerede er forsterket med bibliotekets tilstedeværelse.

Vi mener man heller må tenke utvikling og tenke kreativt for å se hvordan man kan bruke ressursene enda bedre. Hvis det går som foreslått og åpen barnehage legges ned vil man kanskje heller trenge flere møteplasser, og ikke færre. Et alternativ er å åpne innbyggertorget også for de litt større barna som ikke er i barnehage og deres foreldre, og se hva man kan få til i innbyggertorget lokaler.

Det går ikke bare mot trangere tider for kommunen, men også for den enkelte innbygger. Det er desto viktigere å opprettholde møteplasser og fungerende tiltak for å forebygge ensomhet, isolasjon og redusert engasjement.

Med vennlig hilsen styret i Borgen Vel

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender			
Innsender er:			
Enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer			
Foretakets eller foreningens navn			
Borgen og vardåsen områdeforum			
Adresse			
Tyrihansveien 14			
Postnr.		Poststed	
1388		Borgen	
Telefonnr.		E-postadresse	
98230750		nvikdal@hotmail.com	
Kontaktperson:			
Fornavn og ev. mellomnavn			
Njål			
Etternavn			
Vikdal			

Saken gjelder	
Velg sak du vil gi høringsvar til	
Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling	
Saksnr.	
24/02262	
Høringsvar	
Høringsvar til tilleggsinnstillingen - Fra Borgen og Vardåsen Områdeforum	
Borgensonen er preget av store sosio-økonomiske forskjeller og har høy andel av flerspråklige elever (Hagaløkka barneskole over 65%, Rønningen barneskole over 40%, Borgen ungdomsskole over 30%). Konsekvensene dette har for nærmiljøet er utredet grundig gjennom Borgenprosjektet.	
Med ujevne mellomrom har dette gitt store utfordringer som i 2014 eller 2018. Slike perioder påvirker livet for ungdom og deres familier på Vardåsen, Borgen og Hagaløkka.	
Lærertetthet – Ulikhet	
Likeverdstildelingen i skoler og barnehager på tvers av Asker bør ikke svekkes.	
Tilbakemeldinger fra FAU'ene på Borgen er lærertettheten er redusert. Vi frykter at dette kan rive ned det som er bygget de siste 10 årene på Borgen og Vardåsen.	
Lærertettheten på Borgen har vært noe høyere enn i Andre områder i Asker pga. de sosio-økonomiske ulikhetene og høy andel flerspråklige elever. Likeverdsmodellen i Askerskolen (utviklet av KPMG) er en modell som fanger opp sosi-økonomiske indikatorer i elevmassen til hver skole med behov for økt innsats. Denne modellen har dokumentert behov for økt lærertetthet på særlig Tofte, Slemmestad og på de tre skolene i Borgen, men også på andre skoler i Asker.	
Askerskolen likeverdsmodell er i tråd med «Ekspergruppen foreslår en omfordeling av midlene ... , til mer effektiv bruk av voksenressurser, i intensiv smågruppeundervisning og mer systematisk arbeid med sosioemosjonelle ferdigheter, i noen grad målrettet til skoler der det er ekstra behov for dette på grunn av levekårsutfordringer.» (Ekspergruppen for «Et jevnere utdanningsløp Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn»,	

Kunnskapsdepartementet, Februar 2024, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/et-jevnerer-utdanningslop/id3025513/>).

Likeverdsmodellen har vært en viktig bidragsyter til de gode skolebidragene på Borgen og Borgenprosjektet. En reduksjon av tildelingene av disse midlene kan true resultatene og tilliten man har bygget opp fra 2014.

Åpen Barnehage Borgen –

Åpen Barnehage på Borgen bør videreføres

Åpen barnehage på Borgen i «Barnas Hus» bør bestå, men være et tilbud for hele Asker. Åpen barnehage er et tilbud som bidrar til integrasjon gjennom deltagelse fra innbyggere fra flere grupper som gir indirekte norskopplæring og gjensidig kulturforståelse.

Oppvekstutvalget kan vurdere om man kan gå tilbake til redusert åpningstid, i stedet for å legge ned tilbudet.

Tilbudet kan kanskje også integreres mot det frivillige barseltilbudet som er på Borgen Innbyggertorg.

Kommunen er i diskusjonen med Borgen Vel og Askerlia Fellesråd for å overta forvaltningen rundt Barnas Hus.

Barnas Hus kan også brukes som et satellittlokale til Innbyggertorget på kveldstid.

Innbyggertorget på Borgen

Innbyggertorget på Borgen bør bestå og ha tilstrekkelig ressurser

Innbyggerne på Borgen er meget glade for at vårt innbyggertorg er foreslått å bestå. Innbyggertorget på Borgen har lavest kostnad og høyest (?) aktivitet. Innbyggertorget har på tross av de minste (?) lokalene klart å få til et vellykket samarbeidet med frivilligheten på Borgen som har gitt meget høy aktivitet.

Det er likevel behov for fortsatt tilrettelegging og hjelp til frivilligheten fra kommunalt ansatte med sterkt engasjement for lokalmiljøet.

Asker 8.november 2024

På vegne av Styret i Borgen og Vardåsen områdeforum

Njål Vikdal (leder), Hanna Englund, Habteab Dagnew, Mari Elise Smeby og Amelia

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Høringssvar til tilleggsinnstillingen 2024-11-08.pdf

Hørings svar til tilleggsinnstillingen - Fra Borgen og Vardåsen Områdeforum

Borgensonen er preget av store sosio-økonomiske forskjeller og har høy andel av flerspråklige elever (Hagaløkka barneskole over 65%, Rønningen barneskole over 40%, Borgen ungdomsskole over 30%). Konsekvensene dette har for nærmiljøet er utredet grundig gjennom Borgenprosjektet.

Med ujevne mellomrom har dette gitt store utfordringer som i 2014 eller 2018. Slike perioder påvirker livet for ungdom og deres familier på Vardåsen, Borgen og Hagaløkka.

Lærertetthet – Ulikhet

Likeverdstillingen i skoler og barnehager på tvers av Asker bør ikke svekkes.

Tilbakemeldinger fra FAU'ene på Borgen er lærertettheten er redusert. Vi frykter at dette kan rive ned det som er bygget de siste 10 årene på Borgen og Vardåsen.

Lærertettheten på Borgen har vært noe høyere enn i Andre områder i Asker pga. de sosio-økonomiske ulikhetene og høy andel flerspråklige elever. Likeverdsmodellen i Askerskolen (utviklet av KPMG) er en modell som fanger opp sosi-økonomiske indikatorer i elevmassen til hver skole med behov for økt innsats. Denne modellen har dokumentert behov for økt lærertetthet på særlig **Tofte, Slemmestad og på de tre skolene i Borgen, men også på andre skoler i Asker.**

Askerskolen likeverdsmodell er i tråd med «Ekspertgruppen foreslår en omfordeling av midlene ... , til mer effektiv bruk av voksenressurser, i intensiv smågruppeundervisning og mer systematisk arbeid med sosioemosjonelle ferdigheter, i noen grad målrettet til skoler der det er ekstra behov for dette på grunn av levekårsutfordringer.» (Ekspertgruppen for «Et jevnere utdanningsløp Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn», Kunnskapsdepartementet, Februar 2024, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/et-jevnere-utdanningslop/id3025513/>).

Likeverdsmodellen har vært en viktig bidragsyter til de gode skolebidragene på Borgen og Borgenprosjektet. En reduksjon av tildelingene av disse midlene kan true resultatene og tilliten man har bygget opp fra 2014.

Åpen Barnehage Borgen –

Åpen Barnehage på Borgen bør videreføres

Åpen barnehage på Borgen i «Barnas Hus» bør bestå, men være et tilbud for hele Asker. Åpen barnehage er et tilbud som bidrar til integrasjon gjennom deltagelse fra innbyggere fra flere grupper som gir indirekte norskopplæring og gjensidig kulturforståelse.

Oppvekstutvalget kan vurdere om man kan gå tilbake til redusert åpningstid, i stedet for å legge ned tilbudet. Tilbudet kan kanskje også integreres mot det frivillige barseltilbudet som er på Borgen Innbyggertorg.

Kommunen er i diskusjonen med Borgen Vel og Askerlia Fellesråd for å overta forvaltningen rundt Barnas Hus. Barnas Hus kan også brukes som et satellittlokale til Innbyggertorget på kveldstid.

Innbyggertorget på Borgen

Innbyggertorget på Borgen bør bestå og ha tilstrekkelig ressurser

Innbyggerne på Borgen er meget glade for at vårt innbyggertorg er foreslått å bestå. Innbyggertorget på Borgen har lavest kostnad og høyest (?) aktivitet. Innbyggertorget har på tross av de minste (?) lokalene klart å få til et vellykket samarbeidet med frivilligheten på Borgen som har gitt meget høy aktivitet.

Det er likevel behov for fortsatt tilrettelegging og hjelp til frivilligheten fra kommunalt ansatte med sterkt engasjement for lokalmiljøet.

Asker 8.november 2024

På vegne av Styret i Borgen og Vardåsen områdeforum

Njål Vikdal (leder), Hanna Englund, Habteab Dagnew, Mari Elise Smeby og Amelia

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
24/02262-39

Vår saksbehandler
Kathrine Bolsø

Dato
19.11.2024

Til: Ordfører

Fra: Kommunedirektør

Tilleggsnotat lagt til 19.11.24 - Høringsinnspill

Vedlagt ligger oppdatert dokument med ytterligere høringsinnspill til kommunedirektørens forslag og tilleggsinnstilling til Handlingsprogrammet 2025-2028. Disse har blitt registrert i sakssystemet etter at første samledokument med høringsinnspill ble laget og publisert.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Innspill til kommunedirektørens forslag og tilleggsinnstillingen innen 8. november 2024

FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123

MiA- museene i Akershus

Norsk forbund for utviklingshemmede

Utdanningsforbundet

Asker kirkeligefellesråd

Privat person O. Lockert

Asker kulturråd

Privat person C. Nyhus

Fotballstiftelsen- Gatelaget

Privat person B.S. Gjersøe

Privat person G. Andersen

Privat person I. Hauknes

Privat person L.K. Krogstad

Privat person R. Fløisand

Borgen vel

Borgen og Vardåsen Områdeforum

Samfunnsviterne i Asker kommune

Asker idrettsråd

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Emilie	
Etternavn Strømøy	
Adresse Skjellestadjordet 25	
Postnr. 1389	Poststed Heggedal
Mobilnr. 41291316	E-postadresse emilie.stromoy@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 Fra: FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123 Innspillet er også signert av: FAU Vikingjordet og Kistefosdammen barnehage, FAU-representanter for Heggedalsskogen barnehage, SU-representanter ved Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager, Heggedal og Omegn områdeforum og Askerbørskogen vel. SE VEDLEGG

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene - Fra FAU Idrett og Friluft 123.pdf

Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123

Fra: FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123

Innspillet er også signert av: FAU Vikingjordet og Kistefossdammen barnehage, FAU-representanter for Heggedalsskogen barnehage, SU-representanter ved Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager, Heggedal og Omegn områdeforum og Askerbørskogen vel.

Bilde tatt av Vigdis 7.11.24 - de eldste på Idrett på toppen av Vardåsen

Sammendrag

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned Vikingjordet avdeling idrett, samt Heggedalskogen avdeling Friluft 123 fra og med 1. august 2025. Dette vil få store konsekvenser for barna i Heggedal og omegn. FAU på avdeling Idrett og Friluft 123, samt signerte parter, fraråder det politiske styret i Asker kommune nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Konsekvensen for barnehagekapasitet er at 32 barnehageplasser blir lagt ned i perioden 2024-2025. Sammen med fremskrivningene i Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033, vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Konsekvensen for drift og tilbud, ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123, er at dette blir mer sårbart for Heggedalsbarnehagene. Avdelingene har svært godt arbeidsmiljø og svært lavt sykefravær. Avdelingene er en del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster de øvrige barnehagene ved behov. Løsningen på Asker kommunes ønske om å gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Ved beregning av økonomisk potensial benytter kommunedirektøren stordrift som utgangspunkt for omstilling, men avdeling Idrett og Friluft 123 er ikke enkeltstående enheter, de drives av større barnehageenheter. Videre er lønnsmidler fremsatt som driveren for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdelingene, samtidig som kommunedirektøren har uttalt at det er et mål om at stillinger ikke skal kuttes. Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted. Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Konsekvensen for kompetanse og kvalitet er at de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal blir lagt ned. Disse drives på linje med regjeringens kompetansestrategi "Kompetanse for fremtidens barnehage". Avdelingene har spesialkompetanse innenfor fysisk aktivitet og helse, natur og miljø, og bærekraftig utvikling. Dette er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune. Avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune, og blir omtalt som "Askers beste barnehage". Løsningen på Asker kommune og regjeringens kompetansestrategi, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 som leverer i henhold til dette, disse avdelingene må bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin i verdens viktigste jobb.

Konsekvenser med tanke på barnets beste ved å legge ned avdelingene er at barna får et dårligere tilbud enn det de har nå. Ved å legge ned avdelingene er det ingen klar plan for hvor barna skal overføres til. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små

barns liv. Barna og foreldre ved avdeling Idrett og Friluft 123 ønsker ikke en nedleggelse av disse barnehageavdelingene. Vi vurderer derfor at det ikke er forsvarlig og ikke til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned med konsekvens at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Det er dermed ikke til barnas beste at avdeling Idrett og Friluft 123 legges ned.

Konsekvensen for stedsutvikling av Heggedal og omegn er at området blir mindre attraktivt, og det vil begrense den planlagte utbyggingen, da tilstrekkelig kapasitet i skoler og barnehager er en forutsetning for utbygging. Næringen i Heggedal vil også bli påvirket, da aktivitet trekkes ut av Heggedal. Et levende sentrum i Heggedal avhenger av at folk og spesielt barnefamilier flytter til området. Å legge ned barnehageavdelinger vil motvirke stedsutvikling av de prioriterte vekstområdene Heggedal og Dikemark. Dette vil i tillegg motvirke Asker kommunes strategi om økt befolkningsvekst for å øke skatteinntekter. Løsningen på tapte inntekter til Asker kommune med å øke befolkningsvekst går ikke når barnehageavdelinger legges ned.

Vi stiller oss kritisk til om kommunedirektøren har oppfylt kravet om vurdering, da det fremkommer udokumenterte og ubegrunnede påstander gjennom hele innstillingen. Mye er også basert på overbevisninger om effektivisering, som vi mener ikke bør brukes som en objektiv sannhet. Vurderingene det henvises til oppleves som synsing, og er ikke begrunnet, utredet eller gjort rede for med økonomiske modeller.

Påstander om at barna blir ivaretatt fremkommer flere steder, uten at det virker å være planlagt hvordan. De motstridende beregningene og påstandene i dokumentet svekker også tilliten til slike ubegrunnede påstander.

Prioriteringer for omstillingen i Asker kommune sier spesifikt at lovpålagte tjenester skal prioriteres. Ved en helhetlig gjennomgang av budsjettet og forslag til kutt, kommer det tydelig frem at kommunedirektøren foreslår kutt i oppvekstposter med lovpålagt tilbud (ref. barnehager). Samtidig er det satt av betydelige midler til tilbud som ikke er lovpålagt, og der ytterligere kutt vil gi nødvendige midler til barnehagene og sørge for videre drift. Gitt uttalelsene fra Asker kommunes politikere, om å "snu hver stein" for å unngå nedleggelse i oppvekstsektoren, oppfordrer vi politikerne til å revurdere prioriteringene i budsjettet på overordnet nivå. Vi påpeker i dette høringsinnspillet omfordelinger i budsjettet som bedre ivaretar lovpålagte tjenester og barnas beste, og som bør gjennomføres for ikke å kutte ytterligere i oppvekstsektoren.

Kommunedirektørens argument er basert på feil grunnlag, og faller dermed bort. Vi står igjen med behov for å ivareta barnets beste, nå må våre folkevalgte politikere sørge for denne grunnleggende rettigheten.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
Innledning	6
Drift og tilbud	6
Fakta om avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage.....	6
Fakta om avdeling Friluft 123 på Heggedalskogen barnehage.....	7
Påstått sårbarhet ved avdeling Idrett og Friluft 123 er feil.....	8
Konklusjon angående drift og tilbud.....	8
Økonomisk potensial	9
UNICEFs kommuneanalyse.....	9
Vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.....	10
Lønnskostnader som driver for økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123.....	10
Avdeling Idrett: Selvmotsigelse i uttalelse om vedlikeholdskostnader.....	12
Avdeling Friluft 123: Manglende kostnader ved riving.....	13
Manglende kostnader ved nedleggelse av avdelingene.....	13
Mangel på troverdige økonomiske analyser.....	13
Fravær av helhetlige samfunnsøkonomiske analyser og flytting av ansvar og byrde.....	14
Konklusjon angående økonomisk potensial.....	14
Kapasitet	15
Tap av 32 barnehageplasser i Heggedal i perioden 2024-2025.....	15
Ny barnehage i Heggedal skjøvet ut i tid.....	15
Ingen klare svar på hvor barna skal flyttes til.....	15
Er de påståtte ledige arealene i sonen på Sydskogen eller Slemmestad?.....	16
Absurditet ved å flytte barn fra Heggedalskogen til Heggedalskogen.....	16
Forskjellige prinsipper for vurdering av kapasitet i områdene i Asker.....	17
Konklusjon angående kapasitet.....	18
Kompetanse og kvalitet	18
Avdeling Idrett - Askers beste barnehage iht. foreldreundersøkelsen.....	18
Avdeling Idrett - pedagogisk tilnærming.....	19
Regjeringen: Kompetanse for fremtidens barnehage.....	20
Konklusjon angående kompetanse og kvalitet.....	21
Vurdering av barnets beste	21
Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste.....	22
Barna på Idretts syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse.....	22
Barna på Friluft 123s syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse.....	24
Barnehagens innhold.....	25
Konklusjon knyttet til vurdering av barnets beste.....	25
Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn	26
Boligutvikling i Heggedal med svekket barnehagekapasitet.....	26

Boligutvikling på Dikemark med svekket barnehagekapasitet.....	27
Boligpriser og attraktivitet.....	27
Sentrumsutvikling Heggedal.....	27
Trygge og aktive lokalsamfunn.....	27
Konklusjon angående stedsutvikling.....	28
Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24).....	28
Nedprioritering av Askerbarnehagen gjør denne til en lite attraktiv arbeidsgiver.....	29
Informasjon og medvirkningsprosesser.....	29
Saksgang.....	30
Konklusjon angående informasjon og medvirkning.....	31
Kommentar til Kommunedirektørens vurderinger.....	31
Kommentarer til Kommunedirektørens forslag til budsjett.....	31
Alternativer til kutt i barnehager.....	32
Rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania.....	33
Redusert tilskudd over minimumssatsen til VTA-bedrifter.....	34
Besparelse ved nedleggelse av innbyggertorg.....	34
Redusere i tilskudd til kirken.....	35
Redusere budsjett til nytt inventar i kulturhuset og kulturlokaler.....	35
Redusere budsjett til ny utfartsparkering på Dikemark.....	35
Redusere næringsbudsjettet.....	36

Innledning

Det er mange som har en svært viktig rolle i små barns liv. Det kan være besteforeldre, tante og onkler, foreldre, naboer og ikke minst foreldre og foresatte selv. De som derimot tilbringer mest tid sammen med barn, er de ansatte i barnehagen. Ved utgangen av [2023](#) hadde 261 829 barn, av totalt 266 900 barn, heltidsplass i barnehager i Norge. Det vil si at de hadde en avtalt oppholdstid som tilsvarer 41 timer eller mer per uke. De kommunalt eide Asker barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har derfor en svært viktig rolle i barns liv i dag, men vil også ha en viktig rolle i fremtidige barns liv.

Barnehageeieren, i dette tilfellet Asker kommune, har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. [barnehageloven](#) § 7 første ledd. Barnehageeieren har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet.

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 med argument om at "Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart.". Videre vurderer kommunedirektøren at "(...) det er forsvarlig og til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage".

I denne anbefalingen ligger mange feil. I det videre fremlegges det at hverken driften eller tilbudet er sårbart ved disse avdelingene, og at det ikke bare er til barnets beste, men Asker kommunes beste, at disse barnehageavdelingene bevares. Hvis kommunedirektørens påstander var korrekt, hvorfor engasjerer en foreslått nedleggelse, barn, foreldre, ansatte, Utdanningsforbundet, barnehageledere, vel og områdeforum? Det ønskes bevist nedenfor.

Drift og tilbud

Selv om barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har egne organisasjonsnummere, er dette ikke selvstendige barnehager. De er storbarnsavdelinger, knyttet til hhv. Vikingjordet barnehage og Heggedalsskogen barnehage. Disse avdelingene er dermed del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster hverandre ved behov. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 driftes med særdeles god kvalitet og spesialkompetanse, og tilbudet er ikke sårbart.

Fakta om avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage

Under "fakta om barnehagen" på side 53 i tilleggsinnstillingen står det at: *Vikingjordet idrettsbarnehage er en én-avdeling-barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 12 barn og 2 ansatte i barnehagen.*

Vi ønsker å presisere at Idrett ikke er en selvstendig barnehage, men en avdeling på Vikingjordet barnehage. Det er riktig at avdelingen er for barn i alderen 3 til 6 år, og den defineres som en storbarnsavdeling. Det er også riktig at det er 12 barn på avdelingen, og at fire

av disse skal begynne på skolen høsten 2025. Ved nedleggelse av avdeling Idrett vil 8 barn måtte flyttes til andre barnehager.

Informasjon om avdeling Idrett kan leses på barnehagefakta.no samt på Asker kommunes egne [hjemmesider](#). På Asker kommunes hjemmesider står det:

Avdeling Idrett på Vikingjordet

Idrett holder til i Gjellum Grendehus og i "parken" vis a vis grendehuset. Avdelingen ønsker å gi barna positive opplevelser innen ulike idrettsaktiviteter. De positive opplevelsene måles ikke i resultater, men i barnas mestring, og ikke minst gleden de opplever ved å bevege seg.

- *På idrett læres barna opp til å ta sjanser.*
- *Barna blir satt på utfordringer som gir dem en følelse av mestring og mening.*
- *Kulturen er preget av at "alt er mulig"!*

Balansetrening, hinderløype, friidrett og ballspill vil være en rød tråd gjennom hele året. Vi har gode forhold for sykling og frilek, og vi tilbyr også malingsaktiviteter, dukke- og billek, brettspill, sangleiker og lesing. Vi jobber med språkstimulering og får matematikken inn i hverdagen. I vinterhalvåret leker vi i snøen, vi aker, går på ski i nypreparerte løyper på jordene, og skøyter på den islagte grusbanen.

Med to hunder i huset legges det vekt på hvordan forholde seg sammen med hundene og hunder generelt.

Vi jobber mye med samholdet i gruppa og hvordan vi skal oppføre oss mot hverandre. Barnet skal lære å respektere seg selv og andre.

Vi gir barna positive erfaringer i skog og mark slik at de blir glad i og tar vare på naturen. Vi bruker nær- og fjernmiljø for friluftsliv, vi lager mat på bål, ser på endringene i naturen og bruker ulike typer verktøy. Vi kommer raskt til målet ved bruk av minibussen til barnehagen, som vi disponerer hver onsdag gjennom hele året.

På Idrett drar vi på toppturer, barna velger ut flere topper sammen med de voksne som bestiges på vårparten. Vi har flere overnattinger med barna, hvor og når bestemmes sammen med barna og foreldrene.

Mer om kompetansen og kvaliteten som de ansatte, Ellen og Vigdis, tilbyr barna på Idrett fremkommer av kapittelet "Kompetanse og kvalitet" samt i kapittel "Vurdering av barnets beste".

Fakta om avdeling Friluft 123 på Heggedalskogen barnehage

Under "fakta om barnehagen" på side 54 i tilleggsinnstillingen står det at: *Heggedalskogen friluftsbarnehage er en én-avdelings barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 13 barn og to ansatte i barnehagen.*

Vi ønsker å presisere at Friluft 123 ikke er en selvstendig barnehage, men en avdeling på Heggedalsskogen barnehage. Det er riktig at avdelingen er for barn i alderen 3 til 6 år, og den defineres som en storbarnsavdeling. Det er også riktig at det er 13 barn på avdelingen, og at 8 av disse skal begynne på skolen høsten 2025. Ved nedleggelse av avdeling Friluft 123 vil 5 barn måtte flyttes til andre barnehager.

Informasjon av avdeling Friluft 123 kan leses på barnehagefakta.no og på [Asker kommunes hjemmesider](http://Asker.kommunes.hjemmesider). Her står det at avdeling Friluft 123 er friluftsavdeling for barn i alderen 3 - 6 år, og er en avdeling i barnehagen Heggedalsskogen barnehage.

Påstått sårbarhet ved avdeling Idrett og Friluft 123 er feil

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart.*

Samtidig, i møtet for utvalget i oppvekst den 29.10.2024 beskriver kommuneadministrasjonen v./ Kommunalsjef Barnehage, Bodil Moe, en annen virkelighet:

Det er lavt sykefravær i de to barnehagene [...] med holdninger til det å møte på jobb og det gode arbeidsmiljøet som er det. For det er godt. Og det er det ingen tvil om. Det er mye å hente og lære av de små enhetene som er der. Vi setter inn vikar når det er fravær, men det gjøres en helhetsvurdering i den enkelte barnehage hver dag for å se på om man kan samarbeide i barnehagens åpningstid, sånn at avdelingene isolert sett setter ikke vikarer inn på en avdeling hvis det er 4 barn borte i den andre. Da må vi tenke stordrift. Dette er også muligheten vi har i disse sonene våre, som Friluft 123 og Idrett er en del av, det er større enheter og større miljø, og det er muligheter for å samarbeide på tvers av barnehagene i denne sonen ved behov.

I dette motbeviser Bodil Moe Kommunedirektørens påstand om at avdeling Idrett og Friluft 123 er sårbare. Det er faktisk det motsatte. Avdeling Idrett og Friluft 123 er med å styrke driften og tilbudet til hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehage. Denne høsten har f.eks. avdeling Idrett tatt imot småsøsken fra "hovedhuset" på Vikingjordet barnehage, da det var stort sykefravær på de ansatte på hovedhuset. Det er også planlagt at småsøsken fra småbarnsavdelingen skal være på Idrett den 6. desember i forbindelse med ferieavvikling.

Konklusjon angående drift og tilbud

Selv om barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har egne organisasjonsnummere, er dette ikke selvstendige barnehager. De er storbarnsavdelinger, knyttet til hhv. Vikingjordet barnehage og Heggedalsskogen barnehage. Disse avdelingene er dermed del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster hverandre ved behov. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 driftes med særdeles god kvalitet og spesialkompetanse, og tilbudet er ikke sårbart.

Økonomisk potensial

I det følgende presenteres overordnet de økonomiske forutsetningene for barnehager i Asker kommune, samt innspill på det økonomiske potensialet ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, som er fremlagt av kommunedirektøren i tilleggsinnstillingen. Vi påpeker også mangler ved kostnadsvurderingen og fravær av troverdige økonomiske analyser i kommunedirektørens vurdering.

UNICEFs kommuneanalyse

Kort om UNICEFs kommuneanalyse hentet fra [unicef.no](https://www.unicef.no):

ASKER

BARNEHAGE

Brutto driftsutgifter per barn 1-5 år

215.099 kr

▼ -16%

Fra landsgjennomsnitt: 256.814,8 kr

Brutto investeringsutgifter per barn 1-5 år

6.649 kr

▼ -40%

Fra landsgjennomsnitt: 11.164,1 kr

Andel barn 1-5 år med barnehageplass

94%

▲ 1%

Fra landsgjennomsnitt: 92,8%

Lek og oppholdsareal per barn i barnehage

5 m2

▼ -37%

Fra landsgjennomsnitt: 7,6 m2

Andel ansatte med pedagogisk utdanning

39%

▼ -9%

Fra landsgjennomsnitt: 42,6%

I Kommuneanalysen kartlegger og rangerer UNICEF Norge hvor mye kommunene bruker på tjenester til barn og unge i sin kommune, og hvor god kvaliteten er på de tjenestene som ytes. UNICEF Norges intensjon er at Kommuneanalysen kan være et utgangspunkt for debatt om prioritering av barn og unge på kommunenivå i Norge, og et grunnlag for videre analyse og innsats for å styrke barns rettigheter. Datagrunnlaget for Kommuneanalysen baserer seg utelukkende på tall kommunene selv rapporterer til Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennom Kommune-Stat-Rapportering (KOSTRA).

Kommuneanalysen for Asker kommune viser følgende:

For barnehager har Asker kommune brutto driftsutgifter som er 16 % mindre enn landsgjennomsnittet, og brutto investeringsutgifter som er 40 % mindre enn landsgjennomsnittet.

At det i tilleggsinnstillingen anbefales ytterligere reduksjon av driftsutgifter og investeringsutgifter for barnehage er vanskelig for foreldregruppen i Heggedal å forstå, når Asker kommune ifølge kommunedirektøren har skatteinntekter over landsgjennomsnittet og omtales som en skattesterk kommune.

Lek og oppholdsareal per barn i barnehage er på 5 m2, som er 37 % mindre areal per barn enn for landsgjennomsnittet.

At det i tilleggsinnstillingen anbefales å legge ned to barnehageavdelinger for å flytte barna til andre barnehager er igjen vanskelig å forstå når

Askerbarnehagebarn har 37 % mindre areal enn landsgjennomsnittet samtidig som Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet. Konsekvensen av tiltaket medfører enda mindre areal per barn i Asker kommune.

Vi foreldre betaler skatt til Asker kommune og forventer at Asker kommune tilbyr lovpålagte tjenester i form av bl.a. barnehage. Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123

Under "Økonomisk potensial" på side 49 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Kommunedirektøren legger til grunn at større enheter er mer effektive og gir mulighet for stordriftsfordeler blant annet med tanke på samarbeid og bemanning, samt et større og mer robust fagmiljø, noe som gir større mulighet for å tilby god kvalitet i tjenestetilbudet.

Det er bevist under kapittel "Drift og tilbud" at avdeling Idrett og Friluft 123 er en del av større enheter. Kommunedirektørens argument er basert på feil grunnlag, og faller dermed bort. Dette er også en politisk påstand som ikke tar hensyn til hva som er målet med barnehagene - nettopp gode oppvekstvilkår for barna.

Se nærmere om den økonomiske beregningen for lønnskostnader og vedlikeholdskostnader, samt kommentar om manglende kostnader i grunnlaget for "økonomisk potensial" i delkapitlene under.

Lønnskostnader som driver for økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123

Under "økonomisk beregning" på side 53 og 55 i tilleggsinnstillingen fremkommer Kommunedirektørens beregnede kostnadsbesparelser ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Tabellene under er hentet herfra.

	Vikingjordet idrettsbarnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	160 000
Tildeling driftsmidler	60 000
FDVU-kostnader	-
Sum	460 000

	Heggedalskogen friluftsbarnhage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	140 000
Tildeling driftsmidler	80 000
FDVU-kostnader	30 000
Sum	490 000

Kostnadsbesparelsene som kommunen legger frem lener seg i stor grad på innsparinger i lønnsutgifter. Det er ved begge avdelinger kutt i lønn til lederressurs, samt kutt i lønnsmidler til avdelingen. Samtidig, når Kommunedirektøren den 20.august orienterte formannskapet om omstillingsbehovet i Asker kommune [uttalte Kommunedirektøren følgende](#):

*- Vi legger stor vekt på tillitsvalgte og verneombudets medvirkning og involvering i prosessen. Jeg vil også understreke at det er et mål gjennom omstillingene fra 2025 og framover at **ansatte ikke mister jobben i Asker kommune**. Ansatte som blir berørt av omstillingen i sin virksomhet skal så langt det er mulig få tilbud om annet arbeid i kommunen. Dette må utredes grundig og drøftes med de tillitsvalgte dersom det blir aktuelt.*

På tross av dette målet om at stillinger ikke skal kuttes, så er lønnskostnader driver for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Hvordan mener kommunen at disse to påstandene er gyldige, når de er i direkte konflikt.

I tillegg, lederressurs for både avdeling Idrett og avdeling Friluft 123 ivaretar også de andre barnehageavdelingene i hhv. Vikingjordet og Heggedalskogen barnehager. Dermed får vi ikke estimerte kutt i lønnsmidler til disse stillingene til å stemme.

Kutt i lønnsmidler går i mot målet om at stillinger ikke skal kuttes. Vi ba derfor om innsyn i den økonomiske beregningen for avdeling Idrett. Innsynssakene er registrert med ([saksnummeret 24/14080](#) og [saksnummer 24/15802](#)). Her fremkommer følgende:

Du ber om en oversikt over de faktiske lønnskostnadene spesifikt for ledelse og assistenter i idrettsavdelingen. Dette for å se hvilke kostnader som faktisk vil bli fjernet.

Når det gjelder lønnskostnader så har vi ikke basert oss på regnskapstall, men på tildelingsmodellen til barnehagene. Der tildeles det faste summer til ledere basert på lønnstabellen i kommunen. Barnehagene disponerer midlene som ligger innenfor deres rammer nettopp fordi lønn varierer litt fra barnehage til barnehage, og fra år til år med tanke på sammensetning av personale. Lønn til pedagoger og assistenter/fagarbeidere blir oppdatert hvert år slik at man skal få finansiert gjennomsnittlig lønn på tvers av barnehagene.

Når det gjelder lederressurs foreslås det at man kan spare 240 000 kr. som er det enheten blir tildelt i midler for en 25 % lederressurs. Barnehagen får også tildelt lønnsmidler til pedagogen

som jobber der. Den er ikke foreslått kuttet, fordi barna fremdeles skal få et barnehagetilbud et annet sted.

Til informasjon, er dette ikke innsparing spesifikt for Vikingjordet, men for hele kommunen.

Hvorfor er disse kostnadene tatt med når det ikke er realistisk at disse kostnadene vil bli kuttet ved en nedleggelse? De ansatte må fortsette å jobbe i andre barnehager da det er presset barnehagekapasitet i området. Dette svekker kommunens argumenter rundt nedleggelse ytterligere. Hvilken versjon er sann?

Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted. Effektivisering som begrunnelse for nedleggelse av barnehagene strider imot prinsippet om barnas beste.

Avdeling Idrett: Selvmotsigelse i uttalelse om vedlikeholdskostnader

Under "økonomisk beregning" på side 53 og 54 i tilleggsinnstillingen står det:

*Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 460 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Dersom barnehagen ikke legges ned, **vil det i tillegg påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene. FDVU-kostnader er kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg. For Vikingjordet idrettsbarnehage er det ikke beregnet noen innsparing på FDVU-kostnader, ettersom barnehagene ligger i bygg som benyttes av andre og nedleggelse vil ikke utgjøre noen reell innsparing for kommunen.***

Kommunedirektøren legger her frem en påstand om at videre drift av barnehageavdelingen innebærer at det i tillegg vil "påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene". Samtidig er kostnader ikke lagt frem, og ifølge kommunen heller ikke beregnet. Kommunedirektøren skriver selv at det ikke vil bli innsparing av noen FDVU- kostnader ved nedleggelse ettersom bygget fremdeles skal eies og driftes av Asker kommune.

Det er uforståelig at kommunedirektøren kommer med påstander som motsies i samme avsnitt i innstillingen. Det er dermed ikke mulig å ta noen beslutning på bakgrunn av denne informasjonen, og oppleves kun misvisende for de som skal ta stilling til innsparingsmuligheter i kommunen.

Under "tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder" på side 54 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Barnehagen ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes. Siden barnehage er en del av et større bygg som benyttes av andre, vil det ikke være aktuelt å selge bygget.

I påstanden om at lekeapparater må fjernes ved nedleggelse legges det ikke frem kostander på å utføre dette. Hvilke lekeapparater er det som anses som nødvendig å fjerne og hva blir kostnaden av dette? Er det i dag kontroll av at disse ikke benyttes på kveldstid av andre brukere av bygget? Dette er ikke oppført i Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett.

Avdeling Friluft 123: Manglende kostnader ved riving

Under "tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder" på side 55 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Hvis barnehagen legges ned, må bygget rives.

Hva er kostnadene av denne rivningen? Dette er ikke oppført i Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Friluft 123.

Manglende kostnader ved nedleggelse av avdelingene

I Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 mangler kostnader knyttet til nedleggelse. Det er kun påståtte driftsutgifter som er fremvist i tilleggsinnstillingen. Kun utgifter som taler for innsparing er redegjort for, mens kostnader knyttet til forslaget om nedleggelse, og av å flytte barn inn i en annen barnehage, ikke er utarbeidet. Dette underlaget krever ytterligere økonomiske beregninger for å ha noen reell verdi inn i beslutningsprosessen i kommunen.

For å kunne gjøre en vurdering av innsparing må vi ha et budsjett med kostnader relatert til de forskjellige scenarioene - med og uten nedleggelser. Disse må inneholde både kostnader i dagens ordning og kostnader av hva en eventuell endring vil medføre. Regnestykket slik det står nå er derfor ikke mulig å vurdere. Vi vet ikke hva en nedleggelse og flytting vil koste. Gitt manglende utredninger og feilaktig grunnlag for kommunedirektørens vurderinger frykter vi at dette kan ende med å koste kommunen mer enn postene koster i dag. Det er helt uakseptabelt.

Mangel på troverdige økonomiske analyser

Forslaget til kutt er ikke forankret i troverdige økonomiske analyser, og ser ikke på kommunen som helhet. Forslaget strider imot Asker sin visjon: *Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.*

Prinsippene kommunen legger frem for omstilling, blant annet "Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt" oppleves ikke som opprettholdt da barnehager og skoler er helt essensielle forhold, der gode forhold sikrer en god barndom og motvirker store samfunnsutfordringer som sosiale utfordringer, psykisk helse, utenforskap, og fører til dyre kostnader for bla.a. helse og omsorgsektoren på lengre sikt.

Fravær av helhetlige samfunnsøkonomiske analyser og flytting av ansvar og byrde
Under "Risiko, konsekvenser og forsvarlighet" på side 49 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Å bytte fra en barnehage til en annen er en overgang og kan oppleves ulikt. Barnehagene vil arbeide for å gi god støtte til barn og familier og sikre en trygg og god tilvenning i den nye barnehagen. Barnehagene vil sørge for en trygg og god overgang for alle barna. Noen vil oppleve å få lengre reisevei til barnehagen ved nedleggelse. Det kan oppleves som en ekstra belastning for noen.

Det blir poengtert at noen kan oppleve lengre reisevei som en belastning. Dette er ikke bare noe noen vil oppleve, men en faktisk belastning for lokalmiljøet og den enkelte.

Det er ikke utført samfunnsøkonomiske analyser der faktiske kostnader for samfunnet av foreslått politikk fremkommer. Budsjettet og innstillingen viser ikke engang direkte kostnader av riving/bygging pga nedleggelsene.

En endring i tilbudet, eksempelvis ved lengre vei til barnehage og/eller skole, vil koste resten av samfunnet på mange områder fordi man lempet en synlig utgift i kommunen over til en usynlig kostnad for innbyggerne - en eksternalitet. Dette viser seg i form av økt tid brukt på å levere barn i bhg, som igjen gir tapte arbeidstimer for foreldre, mer bilkjøring, mer forurensning og klimagassutslipp, kø som forsinker annen transport og nyttekjøretøy, veislitasje øker og tiltak for veisikkerhet må utføres.

Det viser seg også i psykososialt miljø for barna som svekkes dersom gode miljøer fjernes og ved å påføre barna en stressende situasjon. Barn blir mindre sett i en kommune som higer etter stordriftsfordeler - ikke målt i barnas ve og vel, men i kroner og øre.

Helsemessige belastninger av at barna går i en stor barnehage hvor areal per barn er skrenket inn må beregnes inn. Dette innebærer høyere sykefravær, mer smitte og at flere foresatte må være hjemme fra jobb.

Næringsliv og lokalsamfunn: Nedleggelse av barnehagene fører til at Heggedal og Asker blir mindre attraktivt som boligområde og går ut over innflyttingen til området og kommunen. Dette fører også til tap av potensielle inntekter til lokale virksomheter, skattegrunnlag og lokalmiljø. Dette poengteres også under kapittel "Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn".

Konklusjon angående økonomisk potensial

Stordrift brukes som utgangspunkt for omstilling, men avdeling Idrett og Friluft 123 er allerede avdelinger som drives av større barnehageenheter. Videre er lønnsmidler fremsatt som driveren for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdelingene, samtidig som kommunedirektøren har uttalt at det er et mål om at stillinger ikke kuttes. I tillegg, lederressurs for både avdeling Idrett og avdeling Friluft 123 ivaretar også de andre barnehageavdelingene i

hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager. Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted.

Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Kapasitet

Barnehagekapasiteten i Heggedal er presset. Dette fremkommer også i tilleggsinnstillingen, hvor det på side 47 står: *Det er presset kapasitet i Asker nord (Landøya og Torstad) og i Heggedal.*

Tap av 32 barnehageplasser i Heggedal i perioden 2024-2025

En nedleggelse av avdelingene Idrett og Friluft 123 vil medføre tap av inntil 26 barnehageplasser i Heggedal. Dette kommer på toppen av at avdeling Friluft, ved Vikingjordet barnehage, ble omgjort til en inneavdeling, Tor, i år. Dette medførte tap av 6 barnehageplasser. Totalt sett medfører dette et tap av inntil 32 barnehageplasser i Heggedal i løpet av 2024 og 2025. Med en allerede presset kapasitet er det ikke et klokt valg å legge ned barnehageavdelinger.

Ny barnehage i Heggedal skjøvet ut i tid

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030.* Denne var ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) (publisert i september) planlagt ferdigstilt i 2028, men er nå skjøvet ut i tid til 2030. I [Handlingsprogram 2025- 2028](#) står det på side 97: *Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet.*

Med tap av 32 barnehageplasser og ny barnehage skjøvet ut i tid legges det ikke opp til å styrke barnehagekapasiteten i Heggedal, kun svekke den. Sammen med fremskrivningene i [Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033](#), vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Ingen klare svar på hvor barna skal flyttes til

På side 12 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

Det fremkommer dermed ikke hvilke barnehager barna er tenkt flyttet til. Det står ikke i klartekst hvilke barnehager som ut ifra kommunedirektørens vurdering har plass til å ta i mot barna fra storebarnsavdelingene Idrett og Friluft 123, samtidig som at de skal ha plass til å ta imot nye småbarn fra høsten 2025. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små barns liv, og er ikke noe vi eller barna ønsker. Dette poengteres også under kapittel "Vurdering av barnets beste".

Er de påståtte ledige arealene i sonen på Sydskogen eller Slemmestad?

Spørsmål knyttet til barnehagekapasitet i Heggedal ble også stilt av leder for utvalg for oppvekst, Elisabeth Holter-Schøyen i utvalgsmøtet 29.10.2024:

To av barnehagene ligger i Heggedal, og der forskyver man en ny barnehage 2 år frem i tid, det bygges nye boliger bl.a. Heggedal hage med 118 boliger, er det fremdeles sann at dette ikke går ut over kapasiteten?

Kommuneadministrasjonens svar v/ Kommunalsjef Barnehage, Bodil Moe, var som følger:

Det er gjort en vurdering av kapasiteten av området, som viser at det er kapasitet i noen av de eksisterende barnehagene som er der i dag, ledig areal i den samme geografiske sonen, som kan brukes til å opprette barnehageplasser. Så det berører ikke den totale kapasiteten i området.

Selv ikke på spørsmål fra leder for utvalg for oppvekst gir kommuneadministrasjonen tydelige svar på kapasitetsvurderinger knyttet til hvor barna skal flyttes til. Det henvises til at det er ledig areal i den samme geografiske sonen. Hvilke barnehager som inngår i den nevnte sonen, og hva slags areal det er snakk om, er ikke tydeliggjort.

Det fremkommer bl.a. på side 53 i tilleggsinnstillingen at Vikingjordet (med avdeling Idrett) og Heggedalsskogen (med avdeling Friluft 123) tilhører Heggedal- og Slemmestadsonen barnehager sammen med barnehagene Kistefossdammen, Sydskogen og Slemmestad barnehager. Ut ifra kommunens egne påpekelse av at det er kapasitetsutfordringer for barnehager i Heggedal er det nærliggende å trekke konklusjoner om at barna i Heggedal skal tilbys plass på Sydskogen eller Slemmestad barnehager. Dette er ikke en akseptabel løsning for barna i Heggedal.

Absurditet ved å flytte barn fra Heggedalskogen til Heggedalskogen

Vi har sendt innsynsbegjæringer til kommunen ([saksnummeret 24/14080](#) og [saksnummer 24/15802](#)) for å få avklart flere forhold knyttet til nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Den 5. november svarte kommunen på spørsmålet "hvilke barnehager er barna tenkt å overføres til?" som følger:

Det er ledig leke- og oppholdsareal i barnehager i samme sone, for eksempel i Heggedalsskogen. En flytting av barna vil dermed ikke medføre utgifter.

Ifølge barnehagefakta.no skal det i henhold til veiledende norm være i gjennomsnitt 5,3 kvadratmeter oppholdsareal for små barn under tre år, mens store barn skal ha 4,0 kvadratmeter. Vi ønsker også å påpeke at ifølge [kommuneanalysen](#) er landsgjennomsnittet per barn i barnehage 7,6 kvadratmeter. På Heggedalskogen barnehage er det ifølge samme kilde totalt 256 kvadratmeter leke- og oppholdsareal og 44 barn, som i gjennomsnitt tilsvarer 5,8 kvadratmeter per barn.

Det må kunne påpekes at det er noe absurd at en nedleggelse av Heggedalskogen barnehage avdeling Friluft 123 foreslås løses med at barna skal flyttes til Heggedalskogen barnehage. Gitt at dette er tilfelle så opplyses det herved om at avdeling Friluft 123 er i et eget hus og har egne arealer (se bl.a. barnehagefakta.no). Hvis disse arealene ikke lenger kan benyttes som barnehage, hvordan vil da kapasitet- og arealvurderingen til Heggedalsskogen barnehage se ut? Er det plass til å flytte avdeling Friluft 123 fra sine arealer inn i hovedhusets arealer?

I tillegg ønsker vi å presisere at Kommunedirektøren i samme innstilling på side 47 foreslår at Heggedalskogen barnehage legges ned, (...) *da det her er barnehager med så dårlig tilstand at de må erstattes. Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030 (fra 45 til 100 plasser).* Er det da forsvarlig at areal per barn, for denne barnehagen, skal reduseres ytterligere ved at barna overføres hit? Dette er ikke en akseptabel løsning for barna i Heggedal.

Forskjellige prinsipper for vurdering av kapasitet i områdene i Asker

På side 47 i tilleggssinnstillingen står det: *I områdene rundt Asker sentrum er det imidlertid kapasitet, og to nye barnehager står her ferdig neste år (Søndre Borgen og Føyka). Ny barnehage på Høn fra 2032 vil også bidra til økt kapasitet i dette området.*

Her står det at selv om det allerede er kapasitet i Asker sentrum, bygges det nye barnehager. Det er her allerede kapasitet, i motsetning til Heggedal som har presset kapasitet. Kapasiteten i Asker sentrum skal allikevel økes med ny barnehage på Høn. Her kan umulig samme prinsipper ligge bak vurdering av kapasitet og behov i lokalsamfunnet.

På samme side (47) i tilleggssinnstillingen står det at barnehagekapasiteten i Heggedal er presset. Allikevel er barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal foreslått nedlagt i 2025, samtidig som prosjektet for utvidelse av barnehagekapasitet i Heggedal er utsatt ytterligere 2 år, med ferdigstillelse i 2030. Her er det minst 5 år hvor behovet for barnehagekapasitet ikke dekkes av eksisterende plasser, og hvor man heller ikke får tilført nye barnehageplasser. Derav faller vurderingen til kommunedirektøren om nedleggelse på sin egen urimelighet. En kan ikke bruke falske virkeligheter for å forsvare forslag om nedleggelse. Tilbudene som potensielt gjør forslagene minimalt forsvarlige, er vedtatt fjernet i samme budsjettforslag.

Konklusjon angående kapasitet

Konsekvensen for barnehagekapasitet er at 32 barnehageplasser blir lagt ned i perioden 2024-2025. Sammen med fremskrivningene i Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033, vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Det er også sterk befolkningsvekst i området og det vil bli behov for flere barnehageplasser, men ny barnehage i Heggedal forskyves frem i tid. Kommunen påstår at det er tilstrekkelig areal i barnehagene i sonen. Dette betviles da det i Handlingsprogram 2025 - 2028 står: Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet.

Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Kompetanse og kvalitet

Med nedleggelse av avdeling Friluft på Vikingjordet barnehage i år, og ev. nedleggelse av avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage og Friluft 123 på Heggedalsskogen barnehage fra 2025 vil dette medføre nedleggelse av de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal.

Idrett og Friluft 123 er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og gjør det attraktivt å bosette seg med småbarn i Heggedal. Dette vises bl.a. i omfang av signaturer på dette innspillet samt i signaturer i [underskriftskampanje](#) for bevaring av avdeling Idrett og Friluft 123.

Avdeling Idrett - Askers beste barnehage iht. foreldreundersøkelsen

Avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune, og avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune.

Ifølge [Røyken og Hurum avis](#) hadde avdeling Idrett i 2023, for tredje året på rad, fått best score på foreldreundersøkelsen, og ble omtalt av avisen som Askers beste barnehage. I denne artikkelen står følgende:

Virksomhetsleder for Slemmestad og Heggedal barnehager Merete Bjertnes er strålende fornøyd med resultatet i den kommunale barnehagen.

– Det er veldig imponerende! Og en tydelig anerkjennelse av de ansattes innsats, kompetanse og engasjement. Vi er spesielt fornøyd med toppscore på «Barnets trivsel og utvikling», «Informasjon til foreldre», «Tilvenning i barnehage» og «Forberedelse til skolestart», sier hun.

Bjertnes forteller at de ansatte jobber systematisk og godt med foreldremedvirkning, samt med barnas medvirkning.

– Foreldre og barn blir anerkjent, lyttet til og får påvirke. De har en særlig god og tett dialog med foreldrene – hver dag. Lokalene er store og gode, og nærmiljøet er meget godt tilrettelagt for mange gode og varierte uteaktiviteter, fortsetter lederen og legger til:

– Barna får spille fotball, håndball og bandy. De tilbys ulike «friidrettsgrener», og de får syklet, akt i bakker, gått på ski og klatret på topper. Idrettsprofilen er med andre ord tydelig, innarbeidet og godt kommunisert.

Hun fortsetter å skryte av de ansattes profesjonalitet, og spesielt skryter hun av at de er svært opptatt av å skaffe seg ny kunnskap om faget.

– De jobber blant annet meget godt og grundig med å lære barn livsmestring og sosial kompetanse. Barna får øve seg på å bli robuste og gode til å utvikle positive vennereelasjoner. Det er altså et langsiktig og målrettet arbeid av et særdeles godt team som ligger til grunn for dette imponerende resultatet nok en gang, forteller Bjertnes.

For å opprettholde den gode trenden forteller Bjertnes at de skal fortsette å ha en tett og god dialog med foreldrene, og i tillegg la de ansatte få faglig påfyll av ny kunnskap.

– Både lokalt her i Heggedal sammen våre øvrige medarbeidere i våre barnehager, men også ved å få delta i felles kompetanseutviklingstiltak i regi av kommunalsjef for barnehager i Asker kommune. Dette gir fortsatt økt motivasjon, mestring og mening i «verdens viktigste jobb».

Basert på det overstående må avdeling Idrett, "Askers beste barnehage", bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin på avdeling Idrett og Friluft 123 i «verdens viktigste jobb».

Avdeling Idrett - pedagogisk tilnærming

Idretts pedagogiske tilnærming er pedagogisk idrett, med bærekraftsmålet "god helse og livskvalitet" som hovedmål. I pedagogisk idrett kommer pedagogikken før idretten, noe som innebærer at de bruker idrett, lek og bevegelse for å arbeide mot de pedagogiske målene, med hovedmål "fremme positive relasjoner".

På Idrett er det trygge og gode barnehagemiljøet preget av fysisk aktivitet. Gjennom fysisk aktivitet får barna en sterk hjerne og innlærte sunne holdninger for senere i livet. Barn i fysisk aktivitet mestrer bedre å ha fokus i sittestillende aktiviteter.

Nyere forskning sier at det faktisk er hjernen som påvirkes aller mest av fysisk aktivitet. Dette understreker hjerneforsker Ole Petter Hjelle, blant annet fordi hjernen er laget for fysisk aktivitet. Barn og voksne som er i regelmessig fysisk aktivitet opplever økt konsentrasjonsevne, bedre impuls kontroll og føler seg roligere. Fordelen med fysisk aktivitet er at den fører til varige strukturelle endringer i viktige hjerneområder som er affisert for eksempel ved ADHD, slik som den prefrontale korteks, basalgangliene og lillehjernen. Fysisk aktivitet demper dermed ADHD symptomer. Fysisk aktivitet medfører bedre hukommelse og økt stressmestring, det gjør en mer kreativ og intelligent. Carl-Johan Borbakk er professor i kognitiv nevrovitenskap. Han støtter Hjelle sin forskning på at fysisk aktivitet er avgjørende for et liv med god helse og utvikling. Store undersøkelser har vist at mennesker som er aktive, kan opprettholde hjernefunksjonene

sine i flere tiår lengre enn dem som ikke trener. Forskning viser at fysisk aktivitet reduserer risikoen for sykdommer som hjerteinfarkt, hjerneslag, diabetes, kreft, depresjon og demens.

På idrett lærer barna respekt og raushet for seg selv, hverandre og naturen. På Idrett bruker de nærmiljøet for friluftsliv. De lager mat på bål, ser på endringene i naturen og bruker ulike typer verktøy. På turer er uteleken i fokus - uten medbragte leker. De bruker det naturen gir dem og lager lekene de trenger. De går i ullent terreng, tar seg over stokker og stein og under rotvelta og opp igjen. De bruker kroppene sine til å hogge ved, felle trær og bære sekker og medbragt vann i bøtter og spann. Fagområdene natur, miljø og teknikk får barna ved positive erfaringer i skog og mark, slik at de blir glade i å være ute. De lærer miljøvern ved å kildesortere og ta på naturen og miljøet der de er.

På Idrett lærer også barna om mat. Hver onsdag lages det varmmat, hvor barna får være med på å handle og lage mat. De lærer om råvarer, hva de koster, hva de smaker, og hvordan de kan tilberedes. På fredager får barna ta med "bålmat" som de tilbreder på bålpannen ute. Gjennom barnehagen får de tilbudt og medvirket til et variert kosthold, som er nøkkelen til å ta vare på kroppen vår.

Gjennom fysisk aktivitet som idrettslek opplever barna mestring som gir god selvtillit, og gjennom å se det enkelte barnet får barnet et godt selvilde.

Regjeringen: Kompetanse for fremtidens barnehage

Regjeringens reviderte kompetansestrategi for perioden 2023 - 2025 skal støtte opp om arbeidet med rekruttering og kompetanseutvikling, og er en videreføring og videreutvikling av Kompetanse for fremtidens barnehage 2018 – 2022. I dokumentet "[Kompetanse for fremtidens barnehage](#)" er det flere punkter som omhandler fysisk aktivitet og natur. Her er en oversikt over de viktigste punktene:

Fysisk aktivitet og helse:

- Dokumentet understreker viktigheten av fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske opplegget i barnehagen. Fysisk aktivitet er avgjørende for barns motoriske utvikling, helse og velvære.
- Barnehagene oppfordres til å integrere daglig fysisk aktivitet i sine rutiner for å fremme barnas fysiske og psykiske helse.

Natur og miljø:

- Naturen brukes som en læringsarena hvor barna kan utforske, lære og utvikle seg. Dette inkluderer aktiviteter som lek i skogen, turer og andre naturopplevelser.
- Dokumentet fremhever betydningen av å gi barna opplevelser i naturen for å styrke deres tilhørighet til og forståelse for miljøet. Dette bidrar også til å fremme bærekraftig utvikling.

Kompetanseutvikling:

- Det legges vekt på at barnehageansatte skal ha kompetanse til å bruke naturen og fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske arbeidet. Dette inkluderer både individuell og kollektiv kompetanseutvikling.
- Barnehageeiere og ledelse oppfordres til å legge til rette for at ansatte kan utvikle sin kompetanse innenfor disse områdene.

Ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 motvirker Asker kommune regjeringens kompetansestrategi. Dette er avdelinger som fremmer fysisk aktivitet og helse, fremmer bruken av og tilhørighet til naturen og miljøet, og ansatte med slik kompetanse får sin arbeidsplass nedlagt.

Konklusjon angående kompetanse og kvalitet

Konsekvensen for kompetanse og kvalitet er at de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal blir lagt ned. Disse drives på linje med regjeringens kompetansestrategi "Kompetanse for fremtidens barnehage". Avdelingene har spesialkompetanse innenfor fysisk aktivitet og helse, natur og miljø, og bærekraftig utvikling. Dette er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune. Avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune, og blir omtalt som "Askers beste barnehage". Løsningen på Asker kommune og regjeringens kompetansestrategi, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 som leverer i henhold til dette. Disse avdelingene må bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin i verdens viktigste jobb.

Vurdering av barnets beste

På side 13 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage.

Vi ønsker å påpeke at dette ikke er en barns beste vurdering, men påstander. Hva gjelder drift og tilbud, kapasitet, kompetanse og kvalitet er dette allerede drøftet i de foregående kapitlene. Konklusjonen kommunedirektøren kommer med, sitert over, er dermed tilbakevist.

I det følgende fremlegges det en reell vurdering av barnets beste.

Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. [Grunnloven § 104](#) og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1. Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet.

Barn i barnehagen har rett til medvirkning, jf. barnehageloven § 3. Barna i barnehagen har derfor rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.

Under er barnas syn på Idrett og Friluft 123, samt synet på forslag om nedleggelse.

Barna på Idretts syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse

Barna på idrett viser tydelig at de har et trygt og godt barnehagemiljø på avdeling Idrett og en sterk tilhørighet og tilknytning til de ansatte, Vigdis og Ellen. Barna gleder seg hver dag til å komme i barnehagen. Pappaen til Sverre forteller at "Sverre sier at hans favorittdag er mandag, for da har de skoleknetgruppe med Vigdis". Mammaen til Sokrates forteller at "Sokrates sier omtrent alltid i helger og ferier at han gjerne vil i barnehagen, og savner å være der når han har fri". Et annet barn på Idrett forteller «På idrett lærer jeg noe nytt hele tiden. Jeg har det veldig gøy, og vi er veldig gode venner. Jeg gleder meg til at lillebror kan få gå på idrett og ha det like bra som meg».

Foreldre med barn på Idrett forteller også om den utrolige utviklingen de opplever hos sine barn etter at de begynte på avdeling Idrett.

Mammaen til Ida forteller: Ida er helt ny og fant seg til rette i løpet av første uka. Hun har hatt en enorm utvikling etter at hun begynte på Idrett. Hun er trygg på begge de voksne, Ellen og Vigdis, og sier selv at hun er venn med alle barna. Ida sier «Den nye barnehagen min er kjempegøy, og jeg liker alle».

Mammaen til Sokrates forteller: Vi var altså så heldige som fikk plass til Sokrates på Idrett i fjor sommer i forbindelse med flytting til Heggedal. Sokrates har mange gode egenskaper og har alltid vært godt likt blant andre barn. Men han har likevel alltid strevet med å «ta plass» og vært et barn som har trengt en stor dose trygghet. Vi er så uendelig takknemlige for den enorme utviklingen Sokrates har hatt siden han startet på Idrett, måten han alltid har blitt hørt, sett, respektert og viktigst av alt blitt møtt med forståelse og tålmodighet. Vigdis og Ellen er så vanvittig flinke til å fokusere på alle de gode kvalitetene hans, så Sokrates har blitt så mye tryggere på seg selv og mestrer så mye bedre nå å ta plass i gruppen. Vigdis og Ellen er usedvanlig genuint opptatt av at alle barna skal ha det bra, og vi ser hver dag den ekstra innsatsen de legger i denne fantastiske barnehagen.

Pappaen til Sverre forteller: Sverre fikk plass på Idrett i oktober 2022 da vi flyttet til Heggedal. Da hadde de andre 3-åringene allerede vært på idrett i 2 måneder, men han ble likevel fort inkludert i gruppa. Allerede etter første uken i barnehagen sa Sverre "Pappa, jeg elsker den nye

barnehagen min!". Det var en fantastisk utvikling på Sverre den første måneden i barnehagen. I den gamle barnehagen hadde han for det meste lekt for seg selv. På Idrett lærte han seg på en måned sosiale ferdigheter som rollelek, inkludering, å ikke ta ting i verste mening, og å gi oss og seg selv ros. Sverre forteller at han gleder seg til vinteren, for da tar Vigdis dem med på skitur, og Ellen fyrer opp i bålpannen ute. Når det er bart ute sykler Sverre med mamma til barnehagen. I trivselsundersøkelsen ble Sverre spurt om hvem i barnehagen han helst ville hatt med på busstur, da svarte han "Ellen".

Pappaen til Hilda forteller: Hilda, 4 1/2 år, går på idrett på 2. året, og vil forhåpentligvis få lov til å være skoleknert på Idrett neste år. Hilda forteller " Idrett er verdens beste barnehage! Vi får være mye ute, men også inne hvis vi vil. Det er gøy å leke i uteparken og å øve på å gå på ski ute i sandkassa er morsomt."

Pappaen til Hilda forteller også om Olav og Signe som nå går i 2. klasse på Heggedal skole. Olav, går i 2. klasse: Savner idrett ofte. Savner Vigdis sine klemmer, hundene Leo, Enya og Jonas og alle de fine kosetundene, leken og turene med dem. Savner hengekøyen inne på idrett. Hinderløype over stoler og bord og hopping fra ribbeveggen ned på madrassen er gode minner! Signe, går i 2. klasse: Savner hundene og Vigdis og Ellen. Elsket de morsomme aktivitetene de ble tatt med på hver uke. Og at barnehagen var liten og derfor lett å leke med alle barna.

Olav og Signe er med på levering og henting av lillesøster Hilda flere ganger i uken, og uttrykker ofte at de heller vil være der enn på skolen.

Pappen til Hilda forteller videre: Etter tre barn med kumulativt 6 år på idrett har vi opplevd å bli møtt som foreldre med våre behov og bekymringer, og opplevd at barna har blitt møtt på en omsorgsfull og leken måte på deres eget nivå. Dette har vi ikke erfart på samme måte i andre barnehager hvor barna har gått. Idrett tar barnas medbestemmelse på alvor, og barna får i stor grad være med på å bestemme og gi forslag til aktiviteter. De voksne viser stor fleksibilitet og møter barna så langt det er mulig på dette. Vi har ikke opplevd sykefravær i perioden vi har hatt barn på idrett, og det har gitt en unik forutsigbarhet og trygghet for barna at de vet hvilke voksne som er på jobb og at det ikke finnes uforutsigbarhet hva gjelder vikarbruk. Både barna og vi som foreldre har fått nyttig og nødvendig lærdom, veiledning, opplevd mestring og fått omsorg av vår tilknytning til Idrett og av de helt unike egenskapene de ansatte innehar! La Idrett leve!

Småsøsken til barna på Idrett viser også tydelig tilhørighet til de ansatte, Ellen og Vigdis. Avesta og Jenny vil helst opp i armene til Vigdis og Ellen når storebrødrene Sokrates og Cedrik blir levert og hentet. Alvilde, lillesøsteren til Sverre, løper så fort hun kan inn i barnehagen og skriker av skuffelse når hun må si hadet, og ikke får være på Idrett.

Flere barn uttrykker at de helst vil bli hentet sist. Som forelder kjenner man på en ambivalent følelse når barnet ditt viser skuffelse når du står der med åpne armer for å ta dem med hjem. Dette fordi skuffelsen indikerer hvor godt de har det på avdelingen, selv om vi som foreldre

ønsker helst at barna skal bli glade når vi kommer. Nå må det sies at skuffelsen heldigvis går over til glede når barna omstiller seg og forstår at nå er det på tide å dra hjem.

I samtaler med foreldregruppen er det sterke samholdet mellom barna en gjenganger. Vi foreldre har ved henting og levering sett at når et barn er lei seg eller slår seg, løper de andre barna til for å hjelpe og trøste. Våre barn forteller om viktigheten av "å ta vare på flokken sin", "å gå sammen med flokken sin" og "gi plass".

Også foreldre som nå ikke har barn på Idrett har tatt kontakt for å støtte opp under det unike tilbudet Ellen og Vigdis tilbyr. En familie som nå bor i Risør har blant annet tatt kontakt, og pappaen til tidligere Idrett-barn forteller: Vi hadde hørt mye bra om Vikingjordet avdeling Idrett, men hadde eldstemann i Heggedalskogen da minstemann ble født. Etter at eldstemann sluttet i bhg og startet på skolen flyttet vi minstemann (som da var 3 år) til Vikingjordet avdeling Idrett. Dette er det beste valget vi har gjort for vår minste, da dette viste seg å overgå alle de positive ryktene. Den utviklingen vi merket på minstemann var helt enorm, han kom hjem og skolerte oss om ting vi ikke visste eller kunne. Han gledet seg til å dra i barnehagen hver eneste dag! Månen til barnehage har jeg aldri vært borti. De ansatte tok imot barn og foreldre med åpne og nysgjerrige armer hver eneste dag. De bryr seg virkelig om alle som er innom der, om det er barna, storesøsken, foreldre, besteforeldre og oldeforeldre! Jeg kan ikke si annet enn at det ville vært ufattelig trist for de barna som går der nå og de barna som eventuelt skal fortsette der hvis denne barnehagen blir lagt ned. Vi flyttet fra Heggedal, men ikke fordi vi ikke trivdes. Noe av det som faktisk var det mest såre ved flyttingen var å gi slipp på denne eksepsjonelle barnehageavdelingen! Etter å ha bodd borte fra Heggedal i 1 år nå, savner både minstemann og vi foreldre avdeling Idrett og alle de involverte i denne barnehageavdelingen! Så Asker kommune!!! IKKE RØR VIKINGJORDET AVDELING IDRETT!

Når barna har blitt spurt (hypotetisk) om hva de skulle gjort hvis de ikke skulle gått på Idrett resoneres det klokt fra barna; hvis barna ikke kan gå på Idrett, da må de være hjemme, og hvis barna er hjemme, da må foreldrene være hjemme, og da kan foreldrene ikke dra på jobb.

Barna på avdeling Idrett ønsker ikke at avdeling Idrett legges ned, og de ønsker ikke å flyttes til en annen barnehageavdeling.

Barna på Friluft 123s syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse

Forelder Kine har sendt en hilsen fra Emilie og Jesper fra Friluft 123:

Emilie, nå begynt i 1.klasse på Heggedal skole savner Friluft 123. Hun gikk på Friluft 123 i tre år. *"Jeg savner Gro, og alle barna, samholdet og alt det gøy vi gjorde. Når jeg blir ungdom vil jeg jobbe på Friluft"*.

Jesper, skoleknert, inne i sitt tredje år på Friluft;

«Vi lærer masse om naturen på Friluft. Også får jeg spille så mye fotball jeg vil i ballbingen. På turene passer jeg på de minste og spesielt læringspartneren min. Snart er det min middag og da lager jeg middag med en voksen og får ta med en kompis»

Som forelder til to som har gått og går på Friluft er jeg superfornøyd med barnehageavdelingen. Jeg har ikke noe å klage på- på snart fire år! Stabilt og trygge ansatte, kjempetilbud på uteområde, aktiviteter og turer. La Friluft og Idrett leve!

Barna på avdeling Friluft 123 ønsker ikke at avdeling Friluft 123 legges ned, og de ønsker ikke å flyttes til en annen barnehageavdeling.

Barnehagens innhold

Kommunen kan selv velge hvordan den ønsker å løse sine oppgaver, innenfor de rammene som følger av barnehageloven og forvaltningsloven. Derimot fremgår det av Barnehageloven at barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Videre skal barna utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Det fremgår av barnehageloven at barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter, samt ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Vi mener at lovkravet understøttes på en svært god måte av avdeling Idrett og Friluft 123. Dette er tidligere belyst i kapittelet kompetanse og kvalitet.

Det fremgår videre av forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Dette leverer avdeling Idrett og Friluft 123 på, og er også beskrevet i kapitelene over. Forskning viser at mye utetid i barnehagen har positive effekter for barna også etter at de har begynt på skolen.

Videre fremgår det av forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 understøtter dette ved å dra på daglige turer i små grupper, uansett vær, og får på den måten oppleve naturens årstider tett på kroppen. Det gir stor glede for små barn.

Å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 vil være å legge ned avdelinger som leverer med høy måloppnåelse på lover og forskrifter knyttet til barnehagens innhold.

Konklusjon knyttet til vurdering av barnets beste

Barna og foreldre ved avdeling Idrett og Friluft 123 ønsker ikke en nedleggelse av disse barnehageavdelingene. Ved å legge ned avdelingene vil barna få et dårligere tilbud enn det de har nå. Ved å legge ned avdelingene er det ingen klar plan for hvor barna skal overføres til. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små barns liv. Vi vurderer

derfor at det ikke er forsvarlig og ikke til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned med konsekvens at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Det er dermed ikke til barnas beste at avdeling Idrett og Friluft 123 legges ned.

Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn

Boligutvikling i Heggedal med svekket barnehagekapasitet

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Befolkningsprognosen for områdene tilsier at en nedleggelse av de fire små enhetene ikke vil være kritisk for kapasiteten.* Dette kan ikke stemme sett i lys av kommunens egne prognoser i [Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033](#), samt tallgrunnlaget vist til over. Ifølge [Retningslinjer: kommuneplanens arealdel 2023 - 2035](#) er Heggedal definert som et prioritert vekstområde, og for videre vekst er tilstrekkelig barnehagekapasitet kritisk. Boligbyggeprogrammet skal bl.a. benyttes for framskrivning av boligutvikling/demografiutvikling og barnehagebehov. Denne framskrivningen må vurderes opp mot den allerede reduserte barnehagekapasiteten i Heggedal, hvor 6 storebarnsplasser ble kuttet i 2024, samt vurderes opp mot nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, med tap av 26 storebarnsplasser fra og med august 2025, samt ny barnehage som blir forskjøvet ut i tid.

[Plan- og bygningsloven](#) inneholder bestemmelser som skal sikre at det er tilstrekkelig barnehagekapasitet ved boligutbygging, helt fra godkjenning av reguleringsplan, ved rammetillatelse og til slutt for å få igangsettingstillatelse (IG). Ved reguleringsplan må kommunen vurdere behovet for barnehageplasser. Ved søknad om rammetillatelse skal kommunen vurdere om tiltaket er i samsvar med gjeldende reguleringsplan. Og før igangsettingstillatelse gis, må det være avklart at alle nødvendige tiltak for å sikre tilstrekkelig barnehagekapasitet er på plass. Det er utført storstilt boligutbygging i Heggedal de siste årene uten å øke barnehagekapasiteten i Heggedal. Sist i rekken er Heggedal Hage, med 118 leiligheter, som hadde salgsstart 17. september 2024.

Da tilleggsinnstillingen ble offentliggjort den 22. oktober sendte vi 23. oktober en innsynsbegjæring til kommunen. Denne lød slik: *Jeg vil ha fremlagt kapasitetsvurderinger på barnehage- og skolekapasitet i forbindelse med utbygging av boligprosjektet "Heggedal Hage". Dette spørsmålet skal avklares både i oppstart av reguleringsarbeid, ved behandling av byggesak (rammetillatelse) og for å få IG (igangsettingstillatelse). Ber om å få fremlagt denne informasjonen.* Hverken vedtak eller ev. informasjon er per dags dato fremlagt, selv etter to purringer.

Vi stiller oss svært kritisk til kommunedirektørens påstand om at nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 ikke vil være kritisk for barnehagekapasiteten, sett i lys av at det er utført storstilt boligutvikling i området, ny barnehage anbefales å skyves ut i tid, og ny boligutvikling står på trappene.

Boligutvikling på Dikemark med svekket barnehagekapasitet

Den neste barnehagen vest for Heggedal sentrum er Stinaløkka Kanvas-barnehage på Dikemark, og vest for denne er Engelsrud barnehage. Begge disse barnehagene er private barnehager. Disse vil få økt press ved nedleggelse av barnehager i Heggedal. Selv i dag er det vanskelig å få plass i Stinaløkka Kanvas-barnehage. I likhet med Heggedal er Dikemark definert som et prioritert vekstområde. I kommunens «[Dikemark utfordringsdokument](#)» står det at Dikemark skal utvikles med bl.a. 1200 nye boliger. Vi minner om at tilstrekkelig barnehagekapasitet skal sikres ved boligutbygging iht. Plan- og bygningsloven (se over), og at en nedleggelse av barnehageavdelinger i Heggedal vil føre til økt press på barnehagene på Dikemark.

Boligpriser og attraktivitet

Vi stilte spørsmålet "på hvilken måte påvirker barnehager boligpriser?" til den lokale eiendomsmeglern Jostein Sommervoll. Han svarte følgende:

"Når barnefamilier skal etablere seg, er de ofte opptatt av kapasiteten på barnehage- og skoleplass, samt plassering i forhold til boligen de kjøper. Mange barnefamilier velger vekk områder med dårlig dekning av slike tjenester, så om det blir mangel på barnehageplasser i Heggedal kan det absolutt påvirke boligpriser og attraktiviteten til området på sikt."

Sentrumsutvikling Heggedal

Ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, samt fremskrivningen om utilstrekkelig barnehagekapasitet i området, vil næringen i Heggedal bli påvirket. Et levende sentrum i Heggedal avhenger av at folk og da spesielt barnefamilier flytter til, og blir boende. Som påpekt under "Boligpriser og attraktivitet" over så er skoler og barnehagetilbudet viktig for oss småbarnsforeldre. Mange familier fra det berørte området benytter seg mye av tilbudene i Heggedal sentrum.

Trygge og aktive lokalsamfunn

I [Handlingsprogram 2025- 2028](#) side 91 står det: *I arbeidet med å fremme barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer, er det etablert et pilotprosjekt i Heggedal om fritidstilbud til barn og ungdom.*

I dette anerkjenner kommunedirektøren at barnehager er nærmiljøarenaer som kan benyttes for å fremme trygge og aktive lokalsamfunn. I tillegginnstillingen på side 54 står det om hvordan avdeling Idrett blir benyttet for å fremme trygge og aktive lokalsamfunn:

Barnehagen [avdeling Idrett] ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes.

Hvilke lekeapparater er det som trenger daglig oppsyn, og anses som nødvendig å fjerne? Er det i dag kontroll av at disse ikke benyttes på kveldstid av andre brukere av bygget? En fjerning av lekeapparater som kan benyttes for å fremme aktive nærmiljøarenaer vil gå i strid med kommunens arbeid om å fremme aktive nærmiljøarenaer.

Behovet for å bruke nærmiljøet er også tatt opp som viktig prinsipp og mål i Handlingsprogrammet, "Medborgerskap", "bærekraftige samfunn". Her vurderes det at:

"Det har en stor miljømessig effekt å ha anlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene. Transportbehovet reduseres ved at innbyggerne kan sykle eller gå til aktiviteten, og lokalsamfunnet styrkes ved at anleggene blir naturlige møteplasser i nærmiljøet. "

Dette gjelder også for barnehager i lokalmiljøet som gjør det mulig for barn og foreldre å gå og sykle til barnehagen og bli kjent i nærmiljøet.

Konklusjon angående stedsutvikling

Å legge ned barnehageavdelinger vil motvirke stedsutvikling av det prioriterte vekstområdet Heggedal og det prioriterte vekstområdet Dikemark. Dette vil i tillegg motvirke Asker kommunes strategi om økt befolkningsvekst for å øke skatteinntekter. Løsningen på tapte inntekter til Asker kommune er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24)

Under er et utvalg av de prioriterte satsninger utvalget for oppvekst fremmet som innspill til [Handlingsprogram 2025- 2028](#).

- Involvere barn og unge i saker som angår dem.
- Fokus på praktisk læring.
- Gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage.
- Ivareta forebyggende tiltak/tjenester som allerede er etablert, for å sikre gjennomføring av temaplan for oppvekst og forebyggende plan.
- Fokus på tidlig innsats, for å tilrettelegge bedre på et tidligere stadium der det trengs, og også forebygge utfordringer senere (for eksempel ufrivillig skolefravær, oppleving av mobbing, utenforskap).

Utvalgets innspill og prioriteringer ble gitt for å vurderes i forbindelse med kommunedirektørens arbeid med forslag til Handlingsprogram 2025-2028. Det ser ut til at disse ikke har blitt tatt i betraktning i arbeidet med Handlingsprogram og tilleggsinnstilling til denne.

Vi bemerker oss punktene "Involvere barn og unge i saker som angår dem", "Fokus på praktisk læring", "ivareta forebyggende tiltak" og "fokus på tidlig innsats". Dette er alle områder som vi mener barnehageavdelingen Idrett og Friluft 123 leverer godt på, og som har blitt belyst i kapitler over.

I kapittelet under ønsker vi å drøfte punktet "gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage".

Nedprioritering av Askerbarnehagen gjør denne til en lite attraktiv arbeidsgiver

Ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) utvikles det en rekrutteringsstrategi med mål om å fremme Askerbarnehagene som en attraktiv arbeidsplass med mange muligheter (s.92). Dette inkluderer å synliggjøre fordelene ved å jobbe i barnehage og å tiltrekke seg kvalifiserte barnehagelærere.

Når det pedagogiske rammeverket snevres inn, med ev. nedleggelse av avdelinger med idrett- og friluftslivsprofil, hva menes med "mange muligheter?" Hvilke signaleffekter blir det med tanke på attraktivitet for Askerbarnehagene når kommunen prioriterer ned midler til barnehagene i budsjettet for 2025-2028 og legger opp til å legge ned barnehager og barnehageavdelinger? Dette fører til at Asker kommune blir sett på som en uattraktiv arbeidsgiver.

Ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) skal kommunen legge vekt på å tilby relevant kompetanseutvikling for ansatte. Dette innebærer kurs, videreutdanning og andre læringsmuligheter som gjør det mulig for ansatte å utvikle seg faglig og personlig.

Ref. regjeringens [Revidert kompetansestrategi for perioden 2023 - 2025](#), som er en videreføring og videreutvikling av Kompetanse for fremtidens barnehage 2018 – 2022, så legges det vekt på at barnehageansatte skal ha kompetanse til å bruke naturen og fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske arbeidet.

Asker kommune legger ikke rette for kompetanseutvikling med vekt på natur og fysisk aktivitet når det foreslås å legge ned avdeling Idrett og Friluft 123 som baserer seg på friluftsliv og idrett.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Under "medvirkningsprosesser" på side 50 i tilleggsinnstillingen beskriver kommunedirektøren på hvilken måte kommunen har bidratt til medvirkningsprosesser. Med tanke på medvirkning med oss foreldre står det følgende:

Kommunalsjef har fulgt opp berørte ledere tett via møter, samtaler og med skiftelig materiell og presentasjoner til bruk i møter med ansatte og foreldre.

Som foreldre opplever vi ikke at det har vært en reell medvirkningsprosess, hverken for oss eller for våre barn. Vi ønsker med dette å klage på manglende informasjon og medvirkningsprosess.

På grunn av utilstrekkelig informasjon har representant for SU og FAU sendt innsynsbegjøringer som er registrert i kommunen med: [Saksnummeret 24/14080](#) og [Saksnummer 24/15802](#), men inneholdt 27.10.2024 ikke all korrespondanse.

Videre fremlegges saksgangen kortfattet:

Saksgang

20.08.2024 informerte Asker kommune om forslag på nedleggelse av blant annet barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

21.08.2024 sendte SU-representant innsynsbegjæring på vurderinger knyttet til ev. nedleggelse. FAU-representant sendte også innsynsbegjæring, og er den som følger opp e-postkorrespondanse knyttet til innsynsbegjæring ved dags dato. Bakgrunnen for innsynsbegjæringen var i utgangspunktet at det ikke var fremlagt saksdokumenter som belyser vurderinger knyttet til nedleggelse.

06.09.2024 inviterte kommunalsjef barnehage, Bodil Moe, samarbeidsutvalget (SU) om å sende innspill til forslaget om nedleggelse av Vikingjordet barnehage avdeling Idrett og Friluft 123 innen 30.09.2024. Det stod at innspillene skulle bidra til å belyse den politiske saken som skulle behandles i utvalget for oppvekst 29.10.2024. Det første svaret på innsynsbegjæringen fra FAU-representant ble sendt fra kommunen 26.09.2024. Det første svaret på innsynsbegjæringen fra SU-representant ble sendt fra kommunen 01.10.2024. Det ble ikke fremlagt saksdokumenter innen 30.09.2024.

Innen 30.09.2024 sendte SU sitt innspill. Basert på det overstående hadde SU ingen reell mulighet for å gi et godt innspill innen 30.09.2024. Dette presiseres i innspillet fra SU.

17.10.2024 er datoen på agendaen for utvalget i oppvekst som er offentliggjort. Der står presentasjon av kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2025 - 2028 for Asker kommune – tilleggsinnstilling, på agendaen, men sakspapirer for dette var ikke tilgjengelige.

22.10.2024 ble tilleggsinnstilling til budsjett og handlingsplan for Asker kommune offentliggjort. I vedlegg 1 av denne fremkommer sakspapirene for nedleggelse av Vikingjordet avdeling Idrett. Vurderingen er svært mangelfull, som påpekt i dette innspillet.

29.10.2024 var det møte for utvalget i oppvekst, med tilleggsinnstilling offentliggjort 22.10 på agendaen. Fra offentliggjøring medfører dette kun 6 dager for FAU å se igjennom grunnlaget og gi innspill til utvalgets medlemmer på hvilke spørsmål som bør stilles til administrasjonen. Vi er heller ikke oppfordret av kommunen til å gi innspill til møtet etter offentligjøring av sakspapirene.

05.11.2024 er siste korrespondanse knyttet til innsynsbegjæring.

08.11.2024 er fristen for innspill på tilleggsinnstillingen til budsjett og handlingsplan for Asker kommune. Dette gir FAU kun 2 uker og 2 dager på å gjennomgå og stille spørsmål til saksgrunnlaget før innspillet må leveres. Sett i lys av at det ikke oppgis tilstrekkelig grunnlag for

nedleggelse i saksdokumentene har SU og FAU heller ikke nå tilstrekkelig grunnlag for å komme med innspill.

26.11.2024 er det møte for utvalget for oppvekst. Innkallingen og saksdokumentene for dette møtet er ikke offentliggjort per dags dato (07.11.2024). FAU har ikke blitt informert av kommunen om saken kommer til å bli tatt opp da.

19.12.2024 skal budsjettet for Asker kommune vedtas.

Konklusjon angående informasjon og medvirkning

Det har vært utilstrekkelig med informasjon og medvirkning i saken om nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Dette har medført at foreldre har sittet på kveldstid, på morgenvisten, i helger og til og med tatt seg fri fra jobben for å oppdrive informasjon om saksgang og vurderingsgrunnlag for nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Informasjon og medvirkning må kommuniseres og gjennomføres på en mer tilfredsstillende måte når såpass inngripende forslag på kutt i tilbud til sårbare i samfunnet vurderes.

Kommentar til Kommunedirektørens vurderinger

Handlingsplanen og tilleggsinnstillingen gir ikke en tilstrekkelig bakgrunn for å vurdere det økonomiske potensialet av tiltakene. Det grunnlaget som er vurdert er mangelfullt og i flere tilfeller feilaktig og selvmotsigende. Kostnader av endringene er ikke inkludert i innstillingen, selv om de noen steder er nevnt som mulige konsekvenser av innsparingene.

Vi stiller oss kritisk til om kommunedirektøren har oppfylt kravet om vurdering, da det fremkommer udokumenterte og ubegrunnede påstander gjennom hele innstillingen. Mye er også basert på overbevisninger om effektivisering, som vi mener ikke bør brukes som om det var en objektiv sannhet. Vurderingene det henvises til oppleves som synsing, og er ikke begrunnet, utredet eller gjort rede for med økonomiske modeller.

Påstander om at barna blir ivaretatt fremkommer flere steder, uten at det virker å være planlagt eller i det hele tatt tenkt igjennom hvordan det kan være tilfelle. De motstridende beregningene, og manglende vurdering av kostnader ved endring, svekker også tilliten til slike ubegrunnede påstander om barnas beste.

Kommunedirektørens argumenter er basert på feil grunnlag, og fremstår derfor som en ugyldig vurdering. Vi står igjen med behov for å ivareta barnets beste. Nå må våre folkevalgte politikere sørge for denne grunnleggende rettigheten.

Kommentarer til Kommunedirektørens forslag til budsjett

I prosessen fra forslaget om nedleggelse av barnehageavdeling Idrett og Friluft 123 ble framlagt 20. august har våre folkevalgte politikere gang etter gang bedt om at vi skal komme med forslag

til hvor det kan kuttes slik at ikke skoler og barnehage (-avdelinger) må legges ned. Vi har dermed tatt en grov gjennomgang av det fremlagte budsjettet og kommentert på dette.

Prioriteringer for omstillingen i Asker kommune sier spesifikt at lovpålagte tjenester skal prioriteres. Ved en helhetlig gjennomgang av budsjettet og forslag til kutt, kommer det tydelig frem at Kommunedirektøren foreslår kutt i oppvekstposter, som innebærer et lovpålagt tilbud (ref. barnehager), som allerede er presset ressursmessig etter flere års nedprioritering.

Samtidig viser en gjennomgang av tilleggsinnstillingen at det er satt av betydelige midler til tilbud som ikke er lovpålagt, og der ytterligere kutt vil sørge for bevaring av barnehagene. Gitt uttalelsene fra Asker kommunes politikere om å "snu hver stein", fremstår det uvirkelig at det er så mange poster i budsjettet som går til ikke-lovpålagte tilbud, der vi kan kutte (mer) for å ivareta oppvekstsektoren. Vi oppfordrer Asker kommunes politikere til å revurdere prioriteringene i budsjettet på overordnet nivå.

Våre forslag til alternative kutt følger under. Dette er andre steder i budsjettet som må sees næyttere på hvor vi ser potensial for å omfordele midler til barnehagene.

Alternativer til kutt i barnehager

Her følger forslag som kan bidra til å dekke opp for Kommunedirektørens estimerte innsparinger på 2,29 millioner kroner årlig ved nedleggelse av barnehager (og -avdelinger).

Tallet 2,29 millioner kroner baserer seg på tabellen under, som er hentet fra side 48 i tilleggsinnstillingen. 2,29 millioner kroner er for de lovpålagte barnehagetjenestene, og ekskluderer Åpen barnehage, som ikke er en lovpålagt tjeneste.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle Bondi barnehage	275	660	660	660
Avvikle Haugtussa barnehage	283	680	680	680
Avvikle Vikingjordet idrettsbarnehage	192	460	460	460
Avvikle Heggedalsskogen friluftsbarnhage	204	490	490	490
Avvikle Åpen barnehage	1 046	1 770	1 770	1 770
Sum	2 000	4 060	4 060	4 060

Vi ber om at kommunen følger sine egne prinsipper for prioritering for omstillingen som presenteres i handlingsplanen og tilleggsinnstillingen, og nettopp prioriterer de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer.

Kommunedirektøren argumenterer gjennomgående for at kutt i tilbud (f.eks. avvikling av Åpen barnehage) er forsvarlig ettersom det ikke er et lovpålagt tilbud. Vi ber om at politikerne følger de samme prinsippene for prioriteringer når de vurderer de forskjellige postene i budsjettet. Våre alternative innsparinger er dermed påpekelse av hvor det burde vurderes kutt, slik at lovpålagte tjenester og barns beste vil bedre ivaretas. Dette er påpekelse av alternative innsparinger som bør vurderes før kutt i oppvekstsektoren.

Det kan også være at det er andre steder i driften av kommunen, enn de vi har påpekt, hvor det er mulig å kutte før kutt i oppvekstsektoren. Vi presiserer at vi kun har hatt mulighet til å vurdere det som er presentert i de offentliggjorte dokumentene på [Asker kommunes hjemmesider](#): forslag til Handlingsprogram 2025-2028 og tilleggsinnstillingen til Handlingsprogram 2025-2028.

Rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania

Ifølge kommunedirektøren har Asker kommune i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania. Brukerne som kvalifiserer for tilbudet beskrives som "friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune". Kommunedirektøren foreslår å redusere kjøp av plasser fra 4 til 2.

Dette er ikke et tilbud Asker kommune bør prioritere over rettighetene barnehagebarn. I motsetning til plasser på rehabilitering i Spania, er barnehage (-avdelingene) lovpålagte tilbud. Vi ber om at kommunen følger sine egne prinsipper, og prioriterer de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer. Det innebærer at kostnader som kjøp av rehabiliteringsplasser i Spania kuttet før en vurderer kutt for sårbare grupper. Barn som er i en utviklingsfase, som avgjør deres livsutvikling, og som ikke har påvirkningsmulighet via stemmeretten, er mer sårbare enn eldre med over gjennomsnittet god helse.

Ved å kutte alle fire plasser vil innsparingen bli ytterligere 1,75 millioner per år - totalt 3,5 millioner per år. Denne endringen alene vil dekke 100 % av estimerte kostnader til drift i 2025 av barnehage (-avdelingene) som er foreslått nedlagt, der kommunedirektøren estimerer en innsparing på 0,95 millioner kroner i 2025. Dette tiltaket vil skape ekstra innsparing på 0,8 millioner kroner for 2025. Fra 2026-2028 finansierer dette kuttet 76,4 % av årlige kostnader for barnehage (-avdelingene). Kostnaden kan dekkes ytterligere ved å fordele tilleggsinnsparingen fra 2025 på resterende år i budsjettet.

Innsparing i 1000 kr ved kutt i plasser ved CAN Altea:

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea (2 plasser)	1 750	1 750	1 750	1 750

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Alternativ innsparing: kutt av alle 4 plasser	(=1750*2) 3500	3500	3500	3500

Redusert tilskudd over minimumssatsen til VTA-bedrifter

Asker kommune gir støtte til tilbudet om varig tilrettelagte arbeidsplasser i vekstbedrifter (VTA) for personer med funksjonsnedsettelse. Asker kommune må dekke 25 % av hver VTA-plass, mens staten betaler resterende 75 %. Kommunedirektøren informerer om at kommunen betaler tilskudd per VTA-plass ved Asker Produkt og Jobbhuset som "ligger vesentlig over minimumssatsen". Kostnadene av det totale tilskuddet over minimumssatsen foreligger ikke, og innsparingspotensialet er derfor ukjent for oss.

Kommunedirektøren foreslår å kutte noe av tilskuddet som overgår minimumssatsen, tilsvarende en innsparing på 1 million årlig. Tilskuddet til de to VTA-bedriftene er planlagt å fortsatt ligge over minimumssatsen i budsjettperioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000

Kommunedirektøren vurderer at en reduksjon i tilskudd "ikke vil medføre redusert antall plasser" og derfor er forsvarlig.

Ettersom det foreligger begrenset informasjon om dagens tilskudd, ber vi kommunen informere om hva en ytterligere reduksjon av tilskuddet ned til minimumssatsen vil gi av innsparinger. Disse innsparingene bør vurderes for kutt i budsjettet, da de er ikke-lovpålagte tilskudd til bedriftene. Vi minner om at ikke-lovpålagte tilskudd skal nedprioriteres, og de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer skal prioriteres i budsjettet.

Besparelse ved nedleggelse av innbyggertorg

Nedleggelse av innbyggertorg er foreslått av Kommunedirektøren, med en estimert besparelse på 15 millioner kroner i året.

I motsetning til i vurderingen av nedleggelse av barnehager, er ikke utgifter knyttet til lokaler (eide/leide) tatt med i beregningsgrunnlaget for innsparingen ved nedleggelse av innbyggertorg. Vi ber om at innsparinger beregnes og tas med i grunnlaget for beslutning av budsjettet, og at eventuelle innsparinger knyttet til lokaler benyttes til å dekke kostnadene ved videre drift av barnehage (-avdelingene).

Kommunedirektøren foreslår at tre innbyggertorg nedskaleres til et minimum med et lite antall funksjoner:

- Tofte innbyggertorg
- Borgen innbyggertorg
- **Slemmestad innbyggertorg**

I budsjett for Medborgerskap er det satt av 10 millioner kroner til inventar og utstyr til det permanente innbyggertorget i Slemmestad i 2027. Ettersom dette torget skal reduseres til et minimum, anser vi det som aktuelt å kutte i denne posten.

Redusere i tilskudd til kirken

Kirken mottar over 50 % av tilskudd til Medborgerskap - kultur og frivillighet. På tross av den store andelen av budsjettet under Medborgerskap, er ikke kirkens rolle nevnt i kapittelet om Medborgerskap i Handlingsplanen. I vedlegg 5 i tilleggsinnstillingen blir heller ikke prioriteringen av kirkens tilskudd forklart nærmere. Kommunaldirektøren skriver at:

“Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger til frivillighet, kultur og idrett. Dette gjelder både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 50 mill. kroner. I tillegg kommer ca. 58 mill. kroner til kirken, men dette er ikke omtalt videre i dette vedlegget.”

Hvorfor er et så stort beløp til en post ikke omtalt i handlingsplanen for 2025-2028? Dette er en stor post i både drift- og investeringsbudsjettet til kommunen, og det er ikke spesifisert i stor nok grad hva pengene går til. Dette reduserer vår evne til å gi innspill på mulighetene for reduksjoner.

Vi anbefaler at politikerne gjennomgår og gjør reduksjoner i postene for driftstilskudd og investeringer til kirken i tilstrekkelig grad for å ivareta barnas beste i budsjettet for 2025-2028. 2,29 millioner kroner til barnehager utgjør 4 % av nåværende tilskudd på 58 millioner kroner til kirken. En overførsel av disse midlene til oppvekst vil føre til at barnehage (-avdelingene) kan bevares.

Redusere budsjett til nytt inventar i kulturhuset og kulturlokaler

Det er budsjettetert med 1,5 millioner kroner i 2025 og 3 millioner kroner årlig fra 2026 til utskifting av inventar i kulturhuset og andre kulturlokaler. Vi mener denne posten kan utsettes eller reduseres for å møte de krevende økonomiske situasjonene. 3 millioner kroner er mer penger til inventar enn det det koster å drifte de 4 barnehage (-avdelingene) som Kommunedirektøren har foreslått å legge ned.

Redusere budsjett til ny utfartsparkering på Dikemark

Det er i F-sak 60/24 vedtatt 3 millioner kroner til opparbeidelse av utfartsparkeringsplass ved Dikemark idrettsanlegg, som vil dekke behov ved besøk til friluftsområder, skiløypenett, turskøytebane, badeplass og til idrettsanlegget. Gitt den pressede økonomiske situasjonen, kan

det vurderes at denne posten kan utsettes eller reduseres for å møte de krevende økonomiske situasjonene.

Redusere næringsbudsjettet

Asker kommune har et årlig næringsbudsjett på ca. 10,8 millioner kroner som går til tiltak knyttet til oppfølging av temaplan for næring. Kommunedirektøren foreslår å redusere næringsbudsjettet med 2 millioner kroner årlig. Gitt behovet for midler til grunnleggende tjenester i Asker kommune, anbefaler vi å kutte mer av tilskudd til næringslivet. Vi vurderer oppvekst og barnas beste som kjerneoppgaver som skal prioriteres over tilskudd til ikke-lovpålagte, ikke-sårbare grupper, som disse midlene i dag brukes på.

Svake grupper skal prioriteres, og kostnader til næringslivet bør kuttes før tilbud til barn, ungdom, utviklingshemmede og eldre. Lovpålagte tjenester med stor samfunnsnytte, som vi som er innbyggere i Asker kommune trenger, skal prioriteres.

From: "Per Olav Torgnesskar" <Per.Olav.Torgnesskar@mia.no>
Sent: Mon, 4 Nov 2024 22:50:33 +0100
To: "Postmottak Asker kommune"
<Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no>
Cc: "Hulda Brastad Bernhardt" <hulda.bernhardt@mia.no>
Subject: Innspill, sak 24/02262
Attachments: Innspill til budsjett 2025_MiA.pdf

Vedlagt følger innspill fra MiA – Museene i Akershus til kommunedirektørens tilleggsinnstilling til budsjett for 2025. Hovedmomentene vil også bli presentert i det muntlige høringsmøtet.

Med vennlig hilsen

Per Olav Torgnesskar

Avdelingsdirektør klynge vest

MiA – Museene i Akershus

Telefon (+47) 98656865

per.olav.torgnesskar@mia.no

Museene i Akershus

www.mia.no

Klynge vest:

[Asker museum](#)

[Grinimuseet](#)

[Oslofjordmuseet](#)

[Lommedalsbanen](#)

post@asker.kommune.no

04.11.2024

Innspill til budsjettprosess 2025, sak 24/02262

Innledning

MiA er svært glade og lettet for at vi er skjermet i kommunedirektørens tilleggsinnstilling til budsjett for 2025. Vi innser at dette på ingen måte er en selvfølge med tanke på kommunens anstrengte økonomi. Vi velger å tro at skjermingen er et resultat av forståelse for den allerede pressede økonomiske situasjonen på Oslofjordmuseet og Asker museum, og at vi leverer godt for de midlene vi får. Som nevnt i innspillet tidligere i høst om konsekvenser av kutt på 20%, har vi også gjerne en dialog med kommunen om hvordan museene i enda større grad kan bidra til samfunnsnyttig merverdi.

Vi er også glade for at kommune og fylkeskommune har satt av til sammen 2 mill. kroner til drift av Holmsbu kunstmuseum i 2025. Museet er utvilsomt en arena som kan spille en rolle i steds- og næringsutviklingen på Holmsbu, Hurum og i Asker. MiA vil nå se nærmere på hvordan vi kan gå videre i prosessen med å etablere et bærekraftig grunnlag for drift av museet i dialog med kommune, fylke og stat.

I dette innspillet vil vi videre gjenta de viktigste poengene fra innspillet tidligere i høst knyttet til budsjettsituasjonen, spesielt for Asker museum, og potensialet for merverdier og positive ringvirkninger ved bruk av museene i steds- og samfunnsutvikling. Vi peker på følgende hovedmomenter:

- Museenes allerede svært begrensede handlingsrom og anstrengte forhold mellom rammer og forventninger
- Positive ringvirkninger av museenes sammensatte aktivitet innen kultur, frivillighet, stedsutvikling, tilhørighet, inkludering og sosial bærekraft
- Troen på ytterligere positive ringvirkninger i samarbeid med kommunen på flere samfunnsområder
- Den skjøre og sammensatte kulturøkonomien
- Kultur som vesentlig faktor i kommunens utvikling og attraktivitet

Anstrengt museumsøkonomi

MiA har i likhet med andre konsoliderte museer en svært anstrengt økonomi. I flere år fikk museene en realnedgang i de offentlige tilskuddene grunnet avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, samt flere år med manglende indeksregulering. MiA mistet også vesentlige inntekter ved bortfallet av gaveforsterkningsordningen, som ga et statlig tilskudd på 25% av private bidrag. Som i alle andre virksomheter merker vi også økte kostnader bl.a. til lønn- og pensjonsutgifter. Vi har i dag svært små marginer. Eksempelvis går så mye som 70% av driftsbudsjettet på både Asker museum og Oslofjordmuseet til lønn, hvilket gir et svært begrenset økonomisk handlingsrom. Vi opplever stadig å måtte søke prosjektmidler til kjerneaktivitet, og til tross for økte egeninntekter, opplever vi at økonomien har passert en smertegrense. MiA har derfor i vår strategi for de nærmeste fem årene adressert behovet for en strengere prioritering av vår aktivitet selv uten kutt i bevilgningene.

Varmere, våtere, villere

Det er et stort sprik mellom oppgaver og ressurser, spesielt innen bygningsvernet. Et økende vedlikeholdsetterlep forsterkes av klimaendringene. Dette er godt dokumentert gjennom de siste 10-15 årene. Her er Asker museum et relevant eksempel, hvor vi forvalter 30 bygg, hvorav 21 antikvariske, på vegne av kommunen. Vi har startet arbeidet med en fullstendig tilstandsvurdering av bygningsmassen, og har allerede påvist fukt- og muggutfordringer bl.a. i magasinet på Fusdal-låven.

Det årlige vedlikeholdsbudsjettet på Asker museum tilsvarer i snitt kr 2 500 per bygg. I tillegg forvalter vi 50 mål grøntanlegg, hvorav ca. 30 mål hageanlegg på tre ulike arenaer. Til teknisk drift og skjøtsel av alt dette har vi kun 1,5 årsverk og et årsbudsjett på kr 75 000. Med totalt 5,2 årsverk til rådighet, en samling på over 7 000 gjenstander, 32 arrangementer per år og 31 000 besøkende, opplever vi heller ikke at det er rom for omdisponering av ressurser og personale.

Generasjonsskifte på Asker museum

Asker museum har de siste få årene vært igjennom et generasjonsskifte, hvor fire av seks ansatte har gått av med pensjon. Med dette opphører en lang tradisjon med uklare skiller mellom lønnet og frivillig arbeid. De fire pensjonistene utgjorde til sammen 2,7 årsverk, men jobbet i praksis langt mer. Dette er hverken rimelig eller ønskelig å forvente av ansatte i et moderne arbeidsliv, og selv om et par av de pensjonerte ansatte har gått inn i museets frivillighet, er den totale arbeidsressursen ved museet i realiteten redusert. Vi jobber aktivt med å rekruttere nye ressurspersoner til den allerede omfattende frivilligheten ved museet, men alt kan ikke utføres av frivillige, og også frivilligheten krever koordinering og oppfølging.

Vi opplever alt i alt at Asker museum er klart underfinansiert, og har de siste par årene meldt inn et nøkternt behov for et økt tilskudd på kr 500 000 til teknisk drift og skjøtsel. En reduksjon i driftstilskuddet vil ikke kunne møtes uten kutt i aktivitet og i verste fall kutt i stillinger.

MiA

Det første vi vil måtte vurdere på Asker museum er reduksjon i skjøtsel og vedlikehold, siden dette er kostnadsdrivende arbeid uten en inntektsside, og som heller ikke lar seg finansiere gjennom private prosjekttilskudd. Dette er f.eks. Sparebankstiftelsen DNB, som er vår største private tilskuddsyter, helt tydelige på. Vi vet av erfaring at redusert skjøtsel og vedlikehold veldig raskt genererer misnøye fra publikum. Et alternativ kan være at kommunen som eier overtar noe av den løpende skjøttselen.

Annen aktivitet vi vil måtte redusere er gratisaktivitet. Dette vil ofte bety aktivitet med et inkluderingselement og/eller møteplasskarakter. For Oslofjordmuseets del gjelder dette bl.a. gratis SFO-tilbud i sommer- og høstferie, som museet har arrangert de siste to årene, delvis med tilskudd fra kommunens aktivitetspott. Dette er populære aktiviteter vi ikke har inntekter på i dag, og som vi har vurdert å måtte slutte med eller ta betalt for, selv med dagens budsjetter.

Kommunens søkbare tilskuddsordninger

Is-festivalen, ferie-SFO og andre gratistilbud er tidligere år finansiert delvis gjennom tilskudd fra kommunens «aktivitets-pott», og er eksempler på at også kutt i aktuelle tilskuddsordninger kan ha negative konsekvenser for aktiviteten på museene. Bygningsvern og større reparasjoner/istandsettinger er i realiteten helt avhengig av at kommunen har tilskuddsmidler utover regulære driftsmidler. Kutt i sentrale pottar til vedlikehold av (kultur-)bygg, vil dermed også gå utover museumsarenaene. Dette gjelder også Oslofjordmuseet, som til tross for at bygget er relativt nytt, likevel har kostnader til vedlikehold og oppgradering (eksempelvis ventilasjonsanlegg og solskjerming) som museet som leietaker ikke er i stand til å bære.

Kommunen har varslet omfattende arbeider på museets tak og vinduer for å tette lekkasjer. Dersom disse arbeidene utsettes vil museets planlagte nye utstilling i båthallen (søknad til Sparebankstiftelsen DNB 1.12.24, tentativ åpning i 2026/2027) måtte skyves ut i tid. Manglende solskjerming og kontroll på klima vil gå på bekostning av de utstilte gjenstandene, og sterkt begrense muligheten for innlån fra andre museer, og dermed muligheten for å drive profesjonell og bærekraftig museumsvirksomhet i lokalene.

Museenes merverdi

I en anstrengt økonomi må vi bli flinkere til å synliggjøre og utnytte museenes merverdi. Vi opplever allerede å bidra godt til den sosiale bærekraften, både gjennom å bidra til identitet, tilhørighet og gode lokalmiljøer, men også ved å være viktige inkluderingsarenaer for bl.a. frivillighet og personer som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet. Dette er arbeid som føles meningsfylt og også bidrar med viktige ressurser til museene. Men det krever også ressurser for å kunne tilby nødvendig oppfølging og koordinering.

Museene i MiA får tilskudd fra mange kommunale budsjettposter i de ulike kommunene mot å levere tjenester til ulike avdelinger og etater. Noen steder er vi språktreningsarenaer for nye innvandrere, eller jobbarena for friomsorgen. I Lørenskog leverer vi skolehagetjenester – en nærliggende mulighet for Asker museum på litt sikt. I Follo samarbeider museet med

MiA

kommunen om å lage relevante tiltak for barn og unge med midler fra Bufdir. I flere kommuner har vi samarbeid om tilbud for demens-pasienter (møte med minner o.l.).

Asker museum og Oslofjordmuseet har allerede godt etablerte tilbud for Askers skolebarn gjennom Den kulturelle skolesekken (for øvrig den eneste modellen som gir alle skolebarn uavhengig av bakgrunn og økonomi et profesjonelt kulturtilbud). Gjennom ekstern prosjektfinansiering har vi flere gratis-arrangementer gjennom året, hovedsakelig rettet mot barn og unge. Vi er også viktige arenaer for frivillighet og arbeidstrening. På Asker museum er til enhver tid flere personer tilknyttet gjennom ulike NAV-ordninger. Dette øker vår felles sosiale bærekraft, som er viktig for oss å bidra til. Likevel tror vi det er mer å hente med inspirasjon fra andre MiA-kommuner som nevnt ovenfor. Her kan vi trenge dialog og samarbeid med kommunen for å levere bedre på å avhjelpe generelle samfunnsbehov utover museenes kjerneoppgaver, og på den måten skape samfunnsnyttig merverdi.

Det kulturelle økosystemet

Det er også viktig for MiA å peke på at museene ikke opererer i et kulturfaglig vakuum i kommunen. Vi har hatt tett samarbeid med kommunens administrasjon om prosesser knyttet til både Konglungen, Holmsbu og Dikemark. Når vi nå jobber for å etablere et godt grunnlag for drift på Holmsbu kunstmuseum, er både kommunens administrasjon og Trafo kunsthall gode konsulenter og bidragsyttere. Vi har god dialog med Den kulturelle skolesekken i Asker om utvikling og tilrettelegging for et treffsikkert DKS-tilbud på museene. Kommunale tilskuddsordninger, både aktivitetsmidler og kulturarenamidler, er viktige for å få gjennomført ønskede tiltak. Et så konkret eksempel som kommunens faste kultur frokost bidrar positivt til nettverksbygging, markedsføring, inspirasjon og sunn konkurranse i en skjør kulturøkonomi. Kutt ett sted i dette «økosystemet» vil merkes i hele kretsløpet.

Vi innser at kulturen står lagelig til for hogg i en anstrengt kommuneøkonomi i og med at den i begrenset grad er lovpålagt. Vi oppfordrer likevel kommunen til å fare varsomt med en sektor som produserer mye for lite med store ringvirkninger for identitet og attraktivitet i kommunen. Vi oppfordrer også til å tenke på kultur som utvikling, og en viktig del av grunnmuren for godt medborgerskap. Kultur er en vesentlig faktor for å bygge attraktive lokalsamfunn. Det er godt dokumentert. Vi opplever at Asker kommune har jobbet godt med dette over tid, og at Dikemark og Holmsbu nå står for tur som spennende kulturelterte utviklingsprosjekter. Asker museum og Oslofjordmuseet er også midt i en spennende og ambisiøs utviklingsfase, og håper i det lengste på rammevilkår som gir rom for å spille viktige roller i kommunen også fremover.

Med vennlig hilsen

Hulda Brastad Bernhardt
Direktør MiA – Museene i Akershus

Per Olav Torgnesskar
Avdelingsdirektør klynge vest

MiA

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender		
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret		
Org.nr. 943260672		
Forening/organisasjon Norsk forbund for utviklingshemmede		
Adresse Youngstorget 2		
Postnr. 0181	Poststed Oslo	
Telefonnr. 22 39 60 50	E-postadresse firmapost@nfunorge.org	
Kontaktperson:		
Fornavn og ev. mellomnavn Ivar Magnus		
Etternavn Næsset		

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Om lovligheten av kutt av avlastningstilbud på røde dager
Jeg viser til kommunens forslag om kutt i avlastningstilbud på røde dager gjengitt her i Budstikka, https://www.budstikka.no/nye-kutt-pa-146-millioner-kroner/s/5-55-1823890 .
Pårørendes rettigheter når det kommer til avlastningstilbud finner man i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8. Her står det at «de som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i».
Slik denne bestemmelsen er utformet, gir den ikke rett til en bestemt type avlastning – kun at kommunen skal treffe vedtak om det.
Kommunens plikt til å tilby støtte til pårørende står i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6. Den lyder slik:
«Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:
1. opplæring og veiledning
2. avlastningstiltak

3. omsorgsstønad»

Denne bestemmelsen gir en oversikt over hvilke tjenester som kan inngå i et vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8. Ingen av disse bestemmelsene gir derimot rett til et bestemt type tiltak, og det er i stor grad opp til kommunen å bestemme hvordan de vil organisere sine tjenester og å avgjøre hvilke tjenester de velger å gi den enkelte tilbud om. Dette står i lovens forarbeider (Prop. 49 L (2016-2017)). Kommunen vil nok da i utgangspunktet stå fritt til å legge ned avlastningstilbudet på røde dager.

Selv om kommunen har en viss frihet til å avgjøre hvilke tjenester som tilbys, skal tjenestene alltid være forsvarlige og møte den enkeltes nødvendige behov. Dette følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og § 3-1. Hva som er nødvendig og forsvarlig må vurderes i hver enkelt sak, og her må kommunen gi pårørende adgang til å medvirke til utforming av egne tjenester.

En del av hensikten bak reglene om avlastningstiltak er å hindre overbelastning og gi omsorgsyster nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlige samfunnsaktiviteter, ifølge Prop. 49 L (2016-2017).

Derfor kan det virke mot sin hensikt å legge ned avlastningstilbudet nettopp på røde dager, når de pårørende har mulighet til å ha fri. Dette kan medføre at tilbudet i mange tilfeller ikke lengre vil bli forsvarlig for den enkelte.

Dersom tilbudet for den enkelte ikke lengre blir forsvarlig, vil kommunen da måtte tilby en annen type pårørendestøtte. Dette kan også gjøres gjennom bl.a. BPA eller støttekontakter. Som sagt, er det opp til kommunen å avgjøre hvilke tjenester de vil gi tilbud om. Poenget er uansett at kommunen ikke kan redusere tilbudet uten videre. De blir da nødt til å erstatte tilbudet med noe annet, slik at de som har behov for denne type hjelp fremdeles mottar et forsvarlig tjenestetilbud.

Dersom avlastningstilbudet man har fra kommunen reduseres, må det fattes nytt vedtak om dette. Disse vedtakene kan man da klage på. NFU vil bistå med slike klager.

Med vennlig hilsen
Ivar Magnus Næsset
NFU Asker
+47 91 80 27 75

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret	
Org.nr. 971262354	
Forening/organisasjon Utdanningsforbundet asker	
Adresse Gamle borgenvei 6	
Postnr. 1383	Poststed Asker
Telefonnr. 98070375	E-postadresse utanningsforbundet.asker@asker.kommune.no
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Børre	
Etternavn Holen	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Eget hørings svar som omhandler nedleggelse av avdelinger i noen barnehager, samt tilbakemelding på ressurstildelingen til skolene fra alle tillitsvalgte i skolene.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon Hørings svar Bhg, tilleggsinnstillingen.pdf
Last opp dokumentasjon Hørings svar fra 40 klubber i Utdanningsforbundet.pdf

Hørings svar fra 40 klubber i Utdanningsforbundet Asker:

Økonomiske innstramminger i skolen

Tenk dere svært nøye om før dere tør å gjennomføre disse innstramminger i skolen – det er en direkte handling mot barn og unge i Asker kommune! Tør dere virkelig å svekke barn og unges oppvekstvilkår enda mer enn dere allerede har gjort? Vi som ser dette fra innsiden, kan ikke forstå de valgene dere vurderer å gjøre på vegne av barn og unge i denne kommunen. Siden kommunesammenslåingen har det allerede vært omstilt for 112 millioner innenfor oppvekst i Asker kommune. Disse kuttene har rammet hele oppvekst, men det er skole som har tatt mest. Dette mener vi allerede har gått ut over undervisningstilbudet og arbeidsmiljøet til både elever og ansatte. Vi ser bl.a. økte tendenser til vold og trusler, og trakassering av lærere og elever i skolen. Vi ser også lærere som har sluttet, og flere som vurderer å slutte i yrket, enten av utbrenthet eller den økonomiske situasjonen.

Vi mener at Asker kommune for lengst har kuttet til beinet i skolen, og at flere penger ikke kan spares i vår sektor. Likevel fikk vi i august vite at fire skoler vurderes nedlagt allerede fra neste skoleår. Det er mange skjebner involvert i noe som både skal besluttes og gjennomføres i løpet av et halvt år. Vi er redd dette er hastverksarbeid gjort med et kortsiktig syn. Asker kommune må ta seg råd til å tenke langsiktig og bredt. Skolene er en sentral aktør i et nærmiljø, og dermed en viktig brikke i hele vår langstrakte kommune.

Vi spør oss også om hvor mye kommunen faktisk sparer på disse omstillings- og strukturtiltakene. Kan tallene i utredningen stemme? Vi stiller dette spørsmålet med tanke på lærernormen som kommunen fremdeles har lovpålagt plikt til å følge - for det blir ikke færre elever selv om de flyttes til en annen skole. Vi lurer også på om dere ser fordelene av å opprettholde en levende stor kommune, nær storbyene, som kan tilby små bygder og nærskoler. På lengre sikt vil Asker sannsynligvis stadig være et attraktivt sted å bo for barnefamilier og skattebetalere, men da er det viktig at vi tar i bruk og investerer i hele den nye kommunen.

Bare for å nevne noe: Kommunen bruker over 800 millioner i året på renter og avdrag. Det ble tatt noen valg i alle de tre kommunene før 2020, som stadig preger kommunens økonomi. Vi ser at det må spares – kanskje må dere som styrer kommunen vår finne andre former for inntjening og sparing, så lenge dere skjermer skolen. På vegne av alle lærere, barn og unge vil vi rope høyt: *Ikke kutt i skolen!*

I opplæringsloven, som er vårt styrende dokument, ser vi at det legges stor vekt på trygghet (§12) og nærhet (§8). I tillegg er nye begreper som "Folkehelse og livsmestring" sentrale områder i den overordnede delen av lærerplanen (2020). Derfor må politikere i Asker tenke seg nøye om, er det virkelig gjennomførbart å legge denne spare-byrden over på barn og unge i kommunen uten å bryte med loven? Vi som profesjonsutøvere, er imot at barna blir nedprioritert. Vi ser hver dag ute på skolene hvordan dårligere økonomiske forhold for skolene, gir direkte, negative utslag for elevene. Asker kommune risikerer også å miste mange kompetente lærere når rammene blir enda trangere og arbeidsbelastningen enda større. Her må både elever og lærere bli tatt hensyn til!

Derfor burde bevilgningene til skolene økes, ikke minskes.

Vennlig hilsen 40 tillitsvalgte, på vegne av sine klubber på den enkelte skole

Tilbakemelding på mulig omstilling i Asker kommune, nedleggelse av barnehager.

Høsten 2024 er det gitt informasjon om at det vil foretas en utredning på innsparinger ved nedleggelse av 4 (Kanskje 5) barnehager i Asker.

Enhetene som foreslås utredet er små barnehager som har en tilknytning til en større enhet i samme område. Enhetene er små med gode relasjoner mellom foreldre, barn og ansatte. Enhetene scorer høyt på både brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Tilbakemelding fra ansatte er at enhetene det er snakk om har lavt sykefravær og høy grad av trivsel på jobb.

Vi oppfordrer til å ta foreldrenes perspektiv med i beslutningsprosessen om nedleggelse. De ansatte i enhetene må også få bidra til en raus høringsprosess. Å inkludere deres erfaringer og perspektiver vil bidra til å skape et mer helhetlig bilde av situasjonen.

Barnehagen spiller en avgjørende rolle i barns liv og utvikling. Den gir ikke bare et trygt miljø for lek og læring, men fremmer også sosial kompetanse og emosjonell utvikling. Nedleggelse av barnehager kan føre til økt press på eksisterende barnehager, som kan ha negative konsekvenser for både barnas trivsel og kvaliteten på tilbudet. At det skal planlegges for at barnegrupper skal måtte ha sin normale drift i fellesrom/kjøkken/gang/uteområder som ikke er tilrettelagt for denne driften er vi sterkt imot. Å presse barn og ansatte inn i en barnehage som ikke har reell ledig kapasitet vil virke negativt inn på barn, foreldre og ansatte i hele denne barnehagen. Dette vil i høyeste grad påvirke kvaliteten på tilbudet til barna.

Vi oppfordrer til å ta hensyn til både arealkapasitet og bemanning når det snakkes om ledig kapasitet. Eksempel: En storebarnsavdeling driftes nå med 18 barn, men har ledig arealkapasitet til 20. Å øke med to barn utløser ca. 33,5% ansatt. Dette vil i realiteten si at

denne avdelingen kun vil dekke bemanningsnormen for 20 barn en og en halv dag i uka. De resterende tre og en halv dag vil man måtte jobbe underbemannet. Barnehageloven blir da brutt ved å planlegge for å drifte underbemannet store deler av året.

Vi i Utdanningsforbundet er ikke imot private barnehager, men er fortvilet over at andelen kommunale barnehager reduseres. Utdanningsdirektoratets tallfakta om barnehager fra 2023 viser på landsbasis at 49 % av barnehagene er kommunale og 51 % er private (barnehagefakta.no). Her i Asker kan vi få opptil 2/3 privat barnehagedrift og 1/3 kommunal barnehagedrift hvis dette gjennomføres. Kommunen bør absolutt eie og drive en høy andel kommunale barnehager når man ser på Asker kommune sine ambisjoner om god kvalitet i barnehagen. Derfor mener vi dette er helt feil vei å gå. Vi er også kjent med at vi har en andel private barnehager i kommunen uten tariffavtale. Selv om dette ikke er et lovkrav, er vi godt kjent med at de fleste barnehagelærere ønsker seg et forutsigbart avtaleverk og lønnsavtale som gjør at de kan stå lenger i yrket. Med større andel private barnehager, risikerer vi at flere barnehageansatte jobber uten tariffavtale.

Antall dispensjoner fra utdanningskravet er veldig høyt i Asker kommune. Nedleggelse kan føre til usikkerhet blant barnehagelærerne, som fører til at de søker jobb utenfor kommunen. Dersom vi mister mange pedagogiske ledere pga. denne omstillingen, kan vi risikere enda flere dispensjoner. Dette påvirker i stor grad kvaliteten i den enkelte barnehage. Asker har allerede langt færre pedagoger med utdanning enn på landsbasis; kun 39,6% av ped.ledere oppfyller utdanningskravet (barnehagefakta.no).

Flere kommuner satser på økt grunnbemanning som resulterer i lavere sykefravær, bedre kvalitet på tilbudet og bedre trivsel for de ansatte. Kutt og forslagene om nedleggelse i barnehagesektoren i Asker vil gjøre at vi går motsatt vei i satsning på barnehagene.

Vi i Utdanningsforbundet Asker erfarer at det er snakk om svært små innsparinger til sammen ved å legge ned disse små, populære enhetene. Det vil skape mye uro blant foreldre, barn og ansatte. Både i de enhetene som legger ned og de enhetene som skal ta imot barn og ansatte.

Å legge ned eller kraftig redusere Åpen barnehage vil kunne ha konsekvenser for mange familier som har dette som sitt eneste tilbud. Dette kan få langsiktige konsekvenser som vi ennå ikke kjenner omfanget av i dag.

Vi ber om at kommunen revurderer nedleggelsesplanene, og i stedet arbeider for å finne løsninger som ivaretar behovene til barna og familiene i vårt samfunn. Barnehagene våre er en viktig del av lokalsamfunnet, og det er vårt ansvar å sørge for at de forblir tilgjengelige for fremtidige generasjoner.

Det er billigere å investere i små mennesker, enn å reparere store. Utdanningsforbundet Asker mener at det ikke skal kuttes i oppvekst og barnehage.

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Asker 04.10.2024

Høringsuttalelse fra Asker kirkelige fellesråd til kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028.

Bakgrunn

Asker kirkelige fellesråd og de 10 soknene i Asker er både trossamfunn og lokalsamfunnsaktør i vår kommune. I henhold til den lokale samarbeidsavtalen (11.10.2023) gir kirken tjenester på en rekke samfunnsområder og til alle kommunens innbyggere.

Magasinet «Kirken i Asker 2023-2024» gir en aktuell beskrivelse av den samlede kirkelige virksomheten.

I tillegg til kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 har direktør for medborgerskap i informasjonsmøte med frivilligheten i Asker 28.08. bedt om en konsekvensvurdering av eventuelle kutt i 20 % av kommunale driftstilskudd i 2025-2026. Asker kirkelige fellesråd er i den kommunale forvaltningen en del av tjenesteområde Medborgerskap, og ble derfor bedt om å gjøre en tilsvarende konsekvensvurdering. Denne ble sendt kommunedirektøren 13.09. og er også kommentert i denne høringsuttalelsen.

Oppsummering

Kommunedirektøren har bekreftet at Asker kirkelige fellesråd så langt det er mulig vil bli likebehandlet med kommunens egen virksomhet.

Fellesrådet ønsker å ta medansvar for en nødvendig kommunal omstillingsprosess. Fellesrådet forbereder derfor i likhet med kommunen et samlet kutt for egen virksomhet på 5 % i 2024-2026. Dette utgjør 3,5 mill. kroner.

Et kutt tilsvarende kommunens samlede innsparingsbehov forutsetter at kommunen dekker fellesrådets faktiske kostnader knyttet til pensjon og strøm. Fellesrådet har i regulert forslag til budsjett derfor foreslått en ramme for kommunale tilskudd i 2025 på 70,1 mill. I denne rammen er fratrukket 1,2 mill. i reduserte tilskudd. Dekning av pensjons- og strømkostnader er imidlertid medregnet. Heller ikke kommunens egne virksomheter dekker økte kostnader knyttet til strøm eller pensjon.

Asker kirkelige fellesråd er tilfreds med at kommunedirektøren i forslag til investeringer til kirkelige formål har fulgt kirkelig fellesråds oversendte forslag.

I tråd med samarbeidsavtalens pkt. 10 gis representant for Asker kirkelig fellesråd møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet. Fellesrådet har varslet ordføreren om at vi ønsker å benytte denne muligheten.

Ikke helt som andre tilskuddsmottakere

Kommunens finansieringsplikt for kirkelig virksomhet er regulert av trossamfunnsloven § 14 og departementets presiseringer i senere brev til norske kommuner.

Det er ikke naturlig å sammenligne kirkelig fellesråd kun med andre tilskuddsmottakere innenfor tjenesteområde medborgerskap.

Kirkelig fellesråd vil ta medansvar

Samtidig ønsker Asker kirkelige fellesråd som lokalsamfunnsaktør og lokalkirke å ta medansvar for en nødvendig kommunal omstillingsprosess.

Kommunedirektøren beskriver i forslaget til HP 2025-2028 et samlet behov for å kutte samlede kommunale kostnader med 5 % i 2024-2026 ¹.

Med et omstillingskrav likestilt med kommunens samlede krav til egen virksomhet på 5 % i 2024-2026, er det kirkelig fellesråds foreløpige oppfatning at kommunen fortsatt ville ivareta sine lovpålagte forpliktelser knyttet til kirkelig virksomhet. Tilsvarende at kirkelig fellesråd med begrensede omstillingskostnader fortsatt ville kunne fylle sin rolle som trossamfunn og lokalsamfunnsaktør i hele Asker.

Et kutt på 5 % over 3 år forutsetter imidlertid at kommunen dekker økte pensjons- og strømknstnader og kompensasjon for lønns- og prisstigning. Heller ikke kommunens egne virksomheter og tjenesteområder blir direkte belastet disse kostnadene. I fellesrådets regulerte forslag til budsjett for kommunale tilskudd i 2025 er derfor lagt slike forutsetninger:

1. Asker kommune må ta ansvar for kirkelig fellesråds økte pensjonsforpliktelser. I 2025 er G-reguleringspremie estimert til 5,1 mill.
2. Asker kommune må i likhet med egne virksomheter dekke ordinære strømkostnader. For 2023 er fortsatt udekket 0,4 mill. og i 2024 udekket 2,0 mill. Endringen i tilskudd for 2023 og 2024 skjedde uten kirkelig fellesråds viten og medvirkning.

I 2024 er kommunale tilskudd til Asker kirkelige fellesråd allerede redusert med 1,06 mill.

For 2025-2026 vil et kutt tilsvarende Asker kommunes samlede virksomhet utgjør en reduksjon på ytterligere 2,43 mill. over to år.

Forutsetninger for likebehandling

Kommunedirektøren har understreket at kirkelig fellesråd i utgangspunktet vil bli likebehandlet med kommunens egne virksomheter, senest i e-post til kirkesjefen 07.08. og i møte 09.08. mellom ordfører, kommunedirektør og fellesrådets leder.

I samarbeidsavtalen heter det tilsvarende i § 10 at

«Kommunen skal oppjustere budsjettet med kommunal prisjusteringsindeks. Økt bevilgningsbehov som skyldes merutgifter som følge av endringer i sentralt inngåtte tariffavtaler, endringer i offentlige avgifter og innskuddsforpliktelser overfor pensjonskasser skal i utgangspunktet imøtekommes av kommunen for stillinger som ivaretar administrasjon, kirker og gravplasser»

---

¹ 0,5 milliarder kroner av samlet kommunebudsjett på 10 milliarder.

Asker kirkelige fellesråd har derfor lagt slike hovedpunkter til grunn for revidert forslag til budsjett for kommunale tilskudd:

- at Asker kommune fra 2025 tar ansvar for kirkelig fellesråds G-reguleringspremie knyttet til pensjon. Økte pensjonskostnader er knyttet til historiske forpliktelser og et forhold fellesrådet ikke selv kan påvirke. I 2024 blir de økte kostnadene dekket ved bruk av avsetninger fra tidligere år. De er nå brukt opp.

For Asker kirkelige fellesråd er den økte kostnaden i 2025 estimert til 5,1 mill. kroner. En slik merkostnad knyttet til historiske pensjonskostnader kan ikke en tilskuddsmottaker som kirkelig fellesråd klare selv.

Heller ikke kommunens egne virksomheter og tjenesteområder blir direkte belastet denne kostnaden.

- at Asker kommune fortsatt må ta ansvar for fellesrådets strømkostnader. Strøm er i likhet med kommunens egne virksomheter en del av fellesrådets ordinære drift etter trossamfunnsloven. Fellesrådet følger samme rutiner som Asker kommune for å redusere strømforbruket, og arbeider fortløpende med nye ENØK-tiltak.

For Asker kirkelige fellesråd er den økte kostnaden knyttet til strøm i 2025 estimert til 2 mill. kroner. Dette er lagt inn i det reviderte forslaget til samlet budsjetttramme for kommunale tilskudd til kirkelig virksomhet.

Differansen mellom kostnad og tilskudd i 2023 og 2024 utgjør 2,4 mill. som kommunen foreløpig ikke har dekket. Kirkelig fellesråd vil i avtalt møte med kommunedirektøren 11.10. forhåpentligvis få avklart etterskuddsvis dekning.

- Asker kirkelige fellesråd vil i likhet med kommunens egne virksomheter solidarisk forberede seg på reduserte tilskudd i 2025 og 2026. Dette må skje under nevnte forutsetninger om dekning av faktiske pensjons- og strømkostnader gjennom det ordinære tilskuddet.

Utgangspunkt for nye innsparinger

I kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 er det samlede omstillingskravet antydnet å utgjøre 470 mill. kroner i perioden 2024-2026. Dette utgjør omtrent 5 % av samlet kommunebudsjett.

31.12.2023 hadde Asker kirkelige fellesråd 95 årsverk. Det var 1,37 årsverk mindre enn ved årets begynnelse. I tillegg er inntil 1,7 administrative årsverk fortsatt stilt vakant.

Asker kirkelige fellesråd gjennomfører i 2024 et kutt på 1,66 %. Dette tilsvarer 1,06 mill. Dersom kommunen fastholder at fellesråd ikke får dekket faktiske strømkostnader i 2023 og 2024 vil det reelle kuttet i 2024 bli det tredobbelte av forutsetningene i budsjettet: 3,5 mill. For å kunne få et regnskap for 2024 i balanse, er kirkelig fellesråd avhengig av at faktiske kostnader blir dekket etterskuddsvis.

Forutsatt at kommunen dekker faktiske strømkostnader i 2023 og 2024, vil resterende innsparing i 2025-2026 med 3,34 % utgjøre 2,4 mill. kroner over de to neste årene ². Et slik

---

² I beregningsgrunnlaget er regnet med 7,1 mill. i tilskudd til økte strøm- og pensjonskostnader

Samlet kutt over 3 år vil kirkelig fellesråd kunne håndtere, under nevnte forutsetninger av dekning av økte pensjons- og strømkostnader og kompensasjon for lønns- og prisstigning.

Konsekvenser

Utgangspunktet for en konsekvensvurdering av kutt i kommunale tilskudd er tjenesteområdene beskrevet i samarbeidsavtalen mellom kommune og kirke:

«Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune samarbeider på en rekke felt knyttet til folkehelse og omsorg, frivillighet, kultur, samfunnssikkerhet og beredskap, forvaltning av kulturarv og utvikling av gode lokalmiljøer i hele Asker».

Asker kirkelige fellesråd leverte 13.09. en konsekvensvurdering av eventuelle kutt i 2025-2026 på 20 % - tilsvarende 13,22 mill. kroner. Lønn utgjør 2/3 av fellesrådets samlede budsjett. Fordi handlingsrommet for enkle sparegrep er brukt opp og budsjett for vedlikehold allerede redusert med 40 %, må nye kutt i hovedsak skje ved nedbemanning. I ytterste konsekvens ville antallet årsverk i kirkelig fellesråd bli redusert med 9,5 årsverk. Etter fellesrådets oppfatning ville et kutt i slik størrelsesorden bryte både med kommunens lovpålagte finansieringsplikt og forutsetningene i gjeldende samarbeidsavtale.

De negative konsekvensene av reduserte tilskudd ut over rammen på 5 % for kommunens egen virksomhet vil bli uforholdsmessig store på mange viktige samfunnsområder og -funksjoner. Samarbeidsavtalen nevner blant annet innsatsområder som oppvekst, barn og unge, eldre og andre utsatte grupper, frivillighet og frivillighetsledelse, folkehelse og velferd, gravplass og gravferd, kultur, kulturarv og bærekraftige lokalsamfunn.

Asker kirkelige fellesråd vil i dette høringsforslaget åpne for et samlet kutt på 5 % i 2024-2026. I 2024 gjennomfører fellesrådet en innsparing på 1,06 mill, hvilket tilsvarer 1,66 %. Med et ytterligere kutt på 3,33 % i 2025-2026 vil kommunen oppnå en besparelse på ytterligere 2,4 mill. kroner. Konsekvensen vil være at antallet årsverk i kirkelig fellesråds virksomhet allerede er redusert i 2023 og 2024, og må sannsynligvis i 2025-2026 bli ytterligere redusert. Tilsyn og vedlikehold av kirkebygg vil bli ytterligere redusert.

Slike strukturelle endringer vil ha betydelige ringvirkninger for kirken som trossamfunn og ikke minst for det samfunnsoppdraget som er beskrevet i samarbeidsavtalen mellom kirke og kommune. Fellesrådet vil spesielt peke på:

a. Kirkelig frivillighet, samfunnsdugnad og folkehelse i Asker

Den kirkelige frivilligheten i Asker er en betydelig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomheten, men for hele Askersamfunnet. Den kirkelige frivilligheten bidrar i samarbeid med annen frivillighet og kommune både til folkehelse og bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn i Asker.

I 2023 er det registrert hele 1179 frivillige i kirkelig arbeid i Asker. Beregnet på tidligere tellinger utgjør denne kirkelige frivilligheten 44,3 årsverk³.

I tillegg til andre kjerneoppgaver er diakoner, kantorer og undervisningsansatte frivillighetsledere. Det er derfor investering i kirkelige fagstillinger gir «mye for lite» i deres

³ I en detaljert telling i 2021 utførte 976 frivillige 64 200 timer (36,6 årsverk). Antall frivillige har siden da økt.

lokalsamfunn. Tilsvarende vil ringvirkningene ved å redusere antallet kirkelige fagstillinger også ramme frivilligheten og dermed lokalsamfunn i Asker i betydelig grad.

b. Kirkelige bygg

Asker har 14 kirker, 5 kapell og 9 andre kirkelige bygg. Se oversikt i gjeldende samarbeidsavtale mellom Asker kommune og Asker kirkelige fellesråd. Av de 14 kirkene er de to middelalderkirkene fredet og 5 andre listeført av Riksantikvaren som kulturhistorisk verdifulle kirker.

Ytterligere kutt i verdiskapende vedlikehold av kirkebyggene vil med nødvendighet føre til betydelig merkostnader over tid. Spesielt vil ytterligere reduksjon av utvendig tilsyn og vedlikehold av sårbare kirkebygg medføre svekket vern av byggene og øke vedlikeholdsetterslepet for årene som kommer.

c. Samfunnssikkerhet og beredskap

Asker kirkelige fellesråd har overordnet ansvar for forsvarlig beredskapsarbeid og kriseledelse i egen organisasjon. Denne overordnede beredskapsplanen er felles for alle menigheter og enheter i Asker. Fellesrådet er også gravplassmyndighet i Asker. Dette er et særskilt beredskapsområde i samvirke mellom kirke og kommune.

I tillegg til samarbeidsavtalen har Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune egen avtale om bistand og bemanning knyttet til Evakuert og pårørendesenter (EPS) etter ulykker eller katastrofer. Med kutt i kommunale tilskudd vil lokalkirkens beredskapsrolle i Asker kommune bli betydelig svekket som følge av redusert antall årsverk og betydelig mindre ressurser til kompetanseutvikling og beredskap.

d. Fellesrådet som arbeidsgiver og hensynet til ansatte

Asker kirkelige fellesråd vil som arbeidsgiver i liten grad kunne tilby overtallige annet passende arbeid i virksomheten. Dette gjelder både de kirkefaglige og administrative stillingene. Dersom flere årsverk blir borte, vil omkostningene bli store både for de som blir direkte berørt og for virksomheten som helhet.

Bemanningstilpasninger tar tid. For å følge arbeidsmiljølovens bestemmelser og krav til forsvarlige prosesser vil effekten av eventuell nedbemanning i 2025 ikke gi vesentlig økonomisk effekt før tidligst i 2026. Asker kirkelige fellesråd har heller ikke avsetninger til å kunne dekke omstillingskostnader i en slik størrelsesorden.

e. Kommunens forpliktelser

Den norske kirke er en annen type ekstern tilskuddsmottaker enn de fleste andre virksomheter kommunen yter tilskudd til. Siden formannskapsloven av 1837 har kommunene hatt ansvar for å finansiere lokalkirkens drift, og i dag er det trossamfunnslovens § 14 som detaljerer kommunens forpliktelser overfor kirkelig fellesråd:

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens

tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

En måned før trossamfunnsloven trådte i kraft, i desember 2020, sendte Barne- og familiedepartementet et brev til norske kommuner, der de understreket:

«§ 14 annet ledd viderefører en rettslig forpliktelse for kommunen til å finansiere disse formålene, og avgrenser dermed det statlige finansieringsansvaret. Bestemmelsen er formulert annerledes enn kirkeloven § 15 første til tredje ledd, men kommunenes finansieringsansvar endres ikke. Vi viser til at kommunesektoren ikke er trukket i rammetilskudd ved lovendringen, hvilket tilsier en statlig forventning om videreført ressursinnsats.»

Mulighet for å redusere kommunale tilskudd til gravferd og gravplass

Sett i sammenheng med kommunens varslede behov for å redusere kostnader kan kommunestyret ved å øke festeavgift og kremasjonsavgift redusere behovet for tilskudd til fellesrådet som gravplassmyndighet med inntil 3.0 mill. kroner.

Feste av grav koster i 2024 kr. 345. Omkringliggende kommuner ligger til dels betydelig høyere ⁴ Ved å øke festeavgiften til 415 kroner vil det gi økte inntekter i 2025 på kr. 560 000.

Kremasjonsavgiften i 2025 er i den vedlagte oversikten beregnet til kr. 2 490 medregnet deflator. Dersom kremasjonsavgiften blir økt til faktisk kostnad på kr. 7 000, vil tiltaket alene redusere behovet for kommunalt tilskudd til gravferd og gravplass med 2,4 mill. kroner.

Endringer i forslag til kremasjonsavgift ble forrige gang oversendt Asker kommune etter vedtak i fellesrådets møtesak 084/2021. En økning av kremasjonsavgiften vil kunne føre til en synkende andel av kremasjoner og tilsvarende mulig økning av kistebegravelser.

Møte med formannskapet

Asker kirkelige fellesråd setter pris på den gode dialogen med politisk og administrativ ledelse i Asker kommune. Dette høringssvaret er ment som et bidrag til forståelse og fortsatt konstruktiv dialog.

I tråd med samarbeidsavtalens pkt. 10 gis representant for Asker kirkelig fellesråd møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Asker kirkelige fellesråd ønsker å benytte denne muligheten og ser fram til å møte formannskapet ved første anledning.

Investeringer

Asker kirkelige fellesråd er tilfreds med at kommunedirektøren i forslag til investeringer til kirkelige formål har fulgt kirkelig fellesråds oversendte forslag.

Det er spesielt viktig at 2025 blir det siste av de fire årene med halverte sekkeposter til kirkebygg.

---

⁴ Bærum har i 2024 en festeavgift på kr. 401, Drammen kr. 420 og Oslo kr. 800.

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Oda	
Etternavn Lockert	
Adresse Brusetkollen 2	
Postnr. 1395	Poststed Hvalstad
Mobilnr. 93838393	E-postadresse oda.lockert@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Viser til forslag om nedleggelse av Haugtussa barnehage i Asker. Her kommer noen argumenter mot en slik nedleggelse. Større er ikke alltid bedre Noe av det unike med Haugtussa barnehage, er nettopp størrelsen. Små barnehager har muligheten til å skape intime og trygge soner for barna. Det gir barna og foreldrene få ansatte å måtte forholde seg til, noe som gir økt trygghet for barna og deres foreldre. Små forhold gir også gode arbeidsrammer for de ansatte. Videre i handlingsprogrammet står det «Prioritere barn og unge og sårbare grupper og arbeid mot ungt utenforskap.» Enkelte barn har utfordringer/diagnoser som kan gjøre hverdagen i store grupper utfordrende. En liten barnehage som haugtussa barnehage vil kunne bidra til at disse barna kan bli ivaretatt i en vanlig barnehage, og således vil man allerede i småbarnsalder kunne begynne forebyggende arbeid mot utenforskap for denne gruppen. Viktig møtepunkt i nabolaget Barnehagens område benyttes mye av unge i alle aldre utenfor barnehagens åpningstider. På dagtid i helger og ferier er det et yndet mål for barnelek og et fint møtepunkt for barnefamilier i området. På kveldstid benytter ofte ungdom seg av området, særlig blir sittegruppene hyppig brukt av denne gruppen. Ved en nedleggelse av barnehagen, vil derfor et tilbud til særlig barn, men også ungdom, i området forsvinne. Vakås og Hvalstad er et populært område for barnefamilier, men for at dette skal bestå, må også leketilbud i området bestå. Fra Asker kommunes handlingsprogram 2025-2028 er «møteplasser for ungdom uavhengig av aktivitet» angitt som en prioritert satsning. En nedleggelse av denne barnehagen, vil i så fall gå direkte mot dette. Betydelig økt reisevei

Offentlig høring - hørings svar

Ved tap av 14 barnehageplasser for de aller minste, vil hverdagskabalene kunne bli betydelig vanskeligere å få til å gå opp for en del småbarnsfamilier i området. Det er blitt sagt at de nærmeste ledige plassene som kan erstatte tapet av plassene ved Haugtussa vil være på Holmen slik det ser ut per i dag. I rushtiden vil dette gå særlig hardt utover toggpendlerne. Dersom man nå bor på Vakås i nærheten av Haugtussa, må man først kjøre til Holmen før man returnerer til togstasjonen. Ifølge Google vil dette kunne medføre ca en time ekstra reisevei daglig (15-17 min til barnehagen og 15-17 min fra barnehagen til toget morgen og ettermiddag). Flere biler på veien vil ikke akkurat hjelpe dagens køsituasjon, og i verste fall vil nok noen toggpendlere kunne ende med å velge bilen fremfor toget for å slippe den ekstra turen.

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker, 4. oktober 2024

Til: Asker kommune
Kopi: Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen
Kultursjef Jan Erik Lindøe
Utvalg for medborgerskap

Innspill til forslag til HP 2025-2028 fra Asker Kulturråd

Innledning

Asker kommune er en stor og kraftig kommune med gode offentlige tjenester og god tilgang til et rikt, variert og mangfoldig kunst- og kulturtilbud. I godt samarbeide mellom frivillige, kommersielle og kommunale tilbydere, mangler det ikke på tilbud til hverken barn, ungdom, voksne eller eldre.

Med kunst og kultur skaper vi sammen «det gode liv» i Asker. Kunst og kultur er med på å gjøre livene våre bedre, og bidrar til god folkehelse. Kulturtilbudet er en målestokk på hvor god og attraktiv en kommune er å arbeide, bo og leve i. I så måte skårer Asker høyt. Vi har kommunale, profesjonelle kulturhus, en god kulturskole og et stort utvalg private kommersielle og frivillige tilbydere i så godt som alle kulturuttrykk.

Gjennom godt samarbeide videreutvikler vi kulturdelen av Askersamfunnet. Utenforskap, mindre inkludering, vanskelig økonomi og lavere deltagelse i fritidsaktiviteter i kultur er dessverre gjengangere. Dette blir enda mer aktuelt nå som Asker skal omstille vesentlig kraftigere enn vi la til grunn tidligere i år.

Asker Kulturråd ønsker å fortsette å være en bidragsyter for kulturens rammebetingelser og vilkår.

Kunst og kultur gjør Asker til en bedre kommune for oss alle

Kommentarer til forslaget for virksomhetsområde medborgerskap

Kunst og kultur er sektorovergripende og berører flere virksomhetsområder i den kommunale forvaltningen. Vi velger å særlig kommentere virksomhetsområde medborgerskap, der hovedtyngden av kulturen hører hjemme.

Driftsbudsjettet bærer preg av den pågående, og kommende, økonomiske omstillingsprosessen. Det er allerede gjort en mengde tiltak for å redusere kostnader internt i administrasjonen. Vi forstår at det har vært noen tøffe tak. Samtidig er det gledelig at det som er gjort, i svært liten grad berører publikum eller tjenestemottakere. Takk til administrasjonen for den krevende jobben de har gjort.

Det er lett å forstå at det ikke er rom før økninger, hverken i penger eller tiltak. Derfor er det godt å se at demenskoeret er lagt inn som varig tiltak. Det er fint at et noe så positivt for det gode Askersamfunnet er med videre.

For kulturfrivilligheten er barne- og ungdomsskolene helt nødvendige som bo- og øvingslokaler. Ny sentrumsskole på Høn/Landås og Solvang skole foreslås utsatt i to år med ferdigstillelse i henholdsvis 2030 og 2033. Vi erkjenner situasjonen samtidig som vi mener det er synd at de skyves på, egnede lokaler for kulturlivet er som vi alle vet en mangelvare.

Samfunnshuset på Tofte blir etter en forsinkelse rehabilitert i 2026. Det er på sin plass, vi er glade for at det nå blir gjort.

Kulturskolen ligger inne med midler til detaljregulering til nye lokaler på Østre Asker Gård først i 2028. Det mener vi er for sent i perioden og ber om at summen flyttes frem til senest 2026.

Det er nå en pågående prosess om hvor mye det skal kuttes i tilskuddsordningene. Utvalg for medborgerskap skriver at deltakelse i fritidsaktiviteter, arbeidet for innenforskap og å hjelpe de med lav økonomi, prioriteres i perioden. De skriver også at tildeling av tilskudd til lag og foreninger **«er en viktig del av kommunens arbeid for å tilrettelegge for aktivitet for innbyggerne»**. Vi mener særlig barn, unge og ellers sårbare grupper, må skjermes og at eventuelle kutt i tilskuddsordninger skjer der det kan søkes tilsvarende ordninger andre steder. Faste, varige avtaletilskudd ansees som et sterkere virkemiddel for å nå målene enn enkeltstående og kortvarige arrangement- og aktivitetstilskudd.

Oppgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. I disse krevende økonomiske tidene er vi sikre på at vi sammen kan jobbe for at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

Vi ser frem til videre behandling av HP 2025-2028.

Vennlig hilsen
Asker Kulturråd

Kristin Engebretsen (sign)
styreleder

Ole Martin Helgesen (sign)
nestleder

Erik de Mora (sign)
daglig leder

Tiril Andøl (sign)
styremedlem

Børge Tronrud (sign)
styremedlem

Per Harald Kjendlie (sign)
styremedlem

Anne-Berit Sørлие (sign)
styremedlem

Per Olav Berg (sign)
styremedlem

Ole Andre Eriksen (sign)
varamedlem

Marit Hasvang (sign)
varamedlem

Vedlegg: Innspill til HP etter dialogmøte med utvalg for medborgerskap april 2024

Asker, 12. mars 2024

Til: Utvalg for medborgerskap
Kopi: Kultursjef Jan Erik Lindøe
Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen

Dialogmøte med utvalg for medborgerskap om HP 2025 – innspill fra Asker Kulturråd (AKR)

Asker kulturråd takker for anledningen til å møte utvalget for å diskutere innspill til HP 2025. Her følger våre innspill slik vi snakket om i møtet.

En strammere økonomisk situasjon i Asker – AKR sine prioriteringer for HP 2025

- **Utvikling av kulturskolen på Østre Asker Gård**
Det er satt av kr. 1 mill. til detaljregulering av det planlagte nye formålsbygget. Men avdeling for Prosjekt og utvikling trenger 3 mill. Ønsket om nytt bygg har pågått siden innflytting for ca. 20 år siden. Gjennom årene har det vært laget intet mindre enn tre mulighetsstudier for utviklingen på ØAG. AKR ber om at den manglende finansieringen for detaljreguleringen kommer på plass.
- **Skjerming av barn, unge og sårbare grupper**
Generelt må barn, unge og sårbare grupper fortsatt skjermes for kutt og reduksjon i tilbud, tilskudd og annen finansiering.
- **Tofte samfunnshus.**
Summen som er avsatt til inventar i nye Slemmestad innbyggertorg, kr. 10 mill., bes omdisponert til oppstart rehabilitering av Tofte samfunnshus. Det er en ren omdisponering av midler som dermed ikke får budsjettmessige konsekvenser.
- **Slemmestad**
AKR understreker viktigheten av at bygging av innbyggertorg, rehabilitering av Sekkefabrikken og ombygging av L-kvartalet i Slemmestad fortsatt prioriteres tids- og ressursmessig slik at det ferdigstilles i 2027 som skissert. Som rekkefølge må Sekkefabrikken rehabiliteres først, deretter L-kvartalet.

- **Den kulturelle barnehagesekken**
Asker kommune har suksess med kulturtilbud i barnehager (Den kulturelle barnehagesekken) slik at alle barn får seks kulturopplevelser i barnehagetiden. Dette bør utvikles og utvides for barneskolen. Den kulturelle skolesekken er jo der allerede, men bør styrkes og utvikles. Og tilbudene og aktivitetene bør skje i profesjonelle kulturlokaler som for eksempel kulturhusene. Å oppleve profesjonelle kulturtilbud i ordentlige kulturhus gjør noe for forståelse og opplevelsen av forestillingen. Dette bør være en rettesnor for programmering av aktiviteter og tilbud.
- **Pris og kapasitet i Asker kulturskole**
Kapasitet og prisnivå i kulturskolen er en utfordring. Asker bør ikke lengre være landets dyreste kulturskole, og samtidig ha lange ventelister. Kommunedirektøren skal komme med en sak i løpet av 2024 om dette som oppfølging av verbalvedtak. AKR ser frem til å bli hørt og medvirke i saken.

Hva er viktig for å kunne samarbeide godt om gode tjenester i kommunen

Kommunen og kulturrådet signerte i fjor høst ny samarbeidsavtale. Avtalen er tuftet på de beste intensjoner om tettest mulig samarbeidsklima, forutsigbarhet, åpenhet og vilje til å sammen ta fatt på små og store oppgaver som kommer vår felles vei.

Det er spesielt viktig med tidlig medvirkning og evne og vilje til å samarbeide helt konkret om saker. Begge parter er opptatt av at vi sammen skal løse de store samfunnsflokene som for eksempel utenforskap og manglende mulighet til å delta. Det betyr at partene må jobbe mest mulig sammen på så tidlig stadier som mulig, det sikrer gode prosesser og gir de beste løsningene.

Andre saker og temaer

Linje for musikk, dans og drama (MDD) på vdg. skole

Tidligere kunne elever i Røyken og Hurum søke til St. Hallvard i Lier. Det kan de ikke lenger pga. nye fylkesgrenser. Eneste mulighet er som gjesteelev, det er lite aktuelt da det er kostbart for Akershus og søkerne uansett kommer sist i køen til allerede få plasser.

Vi ber om politisk støtte og engasjement til å opprette egen linje i Asker. Dette kan ivaretas av kulturskoleansatte i kulturskolens lokaler. Det er kostnadsbesparende for fylkene og ivaretar samtidig kulturskolelærere som er i uønsket deltid og som dermed kan tilbys større stillinger. Dette bygger også opp om kommunens eget arbeid for heltidskultur.

Det er nettopp gjort en privat undersøkelse gjennomført blant utøvere i ungdomsskolealder ved Asker kulturskole og andre private kulturskoler i Asker. Den viser følgende:

- 112 elever svart på undersøkelsen om musikk, dans og dramalinje på VGS i Asker. Av disse elevene er 80 elever fra Asker kulturskole og 32 elever fra andre private kulturskoler.
- 89 % ønsker å gå videre med musikk, dans og drama på VGS.
- 93 % har krysset av at de ønsker en VGS med musikk, dans og drama i Asker.
- 75 % ønsker studiekompetanse med høyt nivå for linjen musikk, dans og drama.
- 89 % sier reisevei er en viktig faktor

Resultatet viser at søkertallet for musikk, dans og dramalinje på en videregående skole i Asker vil overgå søkertallene til St Halvard VGS i Buskerud de siste 3 år.

Asker Kunstfagskole

Asker Kunstfagskole trenger nye lokaler tett på Asker sentrum om ikke lenge på grunn av den pågående utbyggingen på Lenken, tvers overfor Føyka stadion. Kunstfagskolen er det eneste utdanningstilbudet i Asker på høyskolenivå. Det vil være meget trist om skolen ser seg nødt til å forlate Asker. I fjorårets innspill til HP skrev AKR dette om kunstfagskolen:

«Asker er vertskommune for Asker Kunstfagskole. Skolen er det eneste høyere utdanningstilbudet i Asker. På grunn av utbyggingen i Asker sentrum må skolen finne nye lokaler senest i 2026. Vi håper kommunen er bevisst på situasjonen og vil bidra til å finne egnede lokaler nært Asker sentrum. Det vil være et nederlag om Asker blir uten et eneste utdanningstilbud på høyt nivå.»

AKR ber derfor om politisk initiativ og engasjement med mål om å sikre kunstfagskolen i Asker.

Prosjektering ny skoler

AKR gleder seg over at tidlig medvirkning stadig blir bedre når det skal planlegges nye skoleanlegg og andre formålsbygg hvor kultur er tenkt som del av innholdet. Tidlig medvirkning er presisert politisk som viktig for å sikre gode prosesser, økonomisk forsvarlighet og redusere risiko, både for prosjektet som sådan, men også for å redusere risiko for feilbygging. Det er som kjent dyrt og ofte nær umulig å gjøre om når bygget str ferdig.

AKR håper prosesser for medvirkning fortsetter i det gode sporet vi er i, spesielt med tanke på at tidlig medvirkning sparer både tid og ressursbruk, og dermed også er økonomisk fordelaktig.

Rom og funksjonsplan for skolebygg

Administrasjonen ved Prosjekt og utvikling er i ferd med å ferdigstille Standard Rom og funksjonsprogram for skoleanlegg. Det antas at saken kommer til politisk behandling rett før sommeren. AKR har vært delaktig i utformingen av standarden og vi ser frem til politisk behandling.

Avslutningsvis takker vi kommunen for godt samarbeidsklima. Arbeidet vi gjør nå med budsjett og HP er med det første utvalget for medborgerskap i ny kommunestyreperiode. Vår erfaring med det forrige utvalget er gjennomgående positivt, og vi ser at denne positiviteten fortsetter i det nye utvalget.

Oppgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. Sammen er vi sikre på at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

Asker Kulturråd ser frem til videre behandling av HP 2025-2028 sammen med hovedutvalg for medborgerskap.

Vennlig hilsen
Asker Kulturråd

Erik de Mora
daglig leder

Kristin Engebretsen
styreleder

Ole Martin Helgesen
nestleder

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Constance	
Etternavn Nyhus	
Adresse Nye stasjonsvei 27	
Postnr. 3430	Poststed Spikkestad
Mobilnr. 97628663	E-postadresse cinyhus@online.no

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Midtbygda bibliotek, forslag om nedleggelse: Hvis dette blir vedtatt vil det ha store konsekvenser for barns læring. Vi vet at vi lærer gjennom å lese, både barn og voksne. Lesing er viktig i alle livets faser. Vi får større forståelse for mennesker, samfunn og verden. Det gir næring til fantasien på en annen måte enn å oppleve gjennom bilder. Hvis biblioteket forsvinner vil færre låne bøker, finne ro i lesing, det blir færre sosiale møtepunkter, skolen blir fattigere, og miljøet vil bli påvirket ved at man må reise til Sætre, Heggedal, Slemmestad eller Asker sentrum for å låne eller levere bøker. Digital lesing vil ikke gi samme utbytte som en fysisk biblioteks beliggenhet. Dessuten er diskusjonen om for mye skjermaktivitet høyst oppegående.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

Emne: VS: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Fra: andre@askerfotball.no <andre@askerfotball.no>

Sendt: Sunday, October 27, 2024 12:49:41 PM

Til: Lars Erik Bjerke <Lars.Erik.Bjerke@asker.kommune.no>

Emne: SV: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Til Kommunedirektør Lars Bjerke.

Under følger et sammendrag av vedleggene i tidligere mail.

Vi vil vise at fjerning av en ruskonsulent rammer mange svært sårbare personer, og at kutt vil bli mange ganger dyrere enn summen man sparer.

Asker Gatelag kan vise til følgende under forutsetning om videreført støtte og bemanning med to ruskonsulenter:

- Besparelse for samfunnet med mer enn 20,6 millioner årlig. (Rapporten er konservativt regnet. Faktorene "mestring og tilhørighet" og "positive effekter for lokalsamfunnet" er utelatt fra regnestykket.)
- Svært gode skussmål og dokumentasjon fra høyt anerkjente forskere som er internasjonale kapasiteter på feltet. Forskningsrapporten "Recovery på banen" fra 2019 finner "forbausende gode resultater" og stiller spørsmål om gatelag er "Verdens beste ettervern?" Seniorforsker Lars Kobro ved USN/SESAM uttaler følgende i Oslo Economics ferske rapport: "Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer. Svært få andre tiltak greier å finne virksomme tiltak for den aktuelle gruppen mennesker."
- Målgruppa består av svært sårbare personer med rusmiddelavhengighet. Mange strever med sterk angst, psykiske lidelser og diverse/omfattende utfordringer. Vi gjennomfører 3 faste tider hver uke hvor ruskonsulentene er å treffe, og både små og store utfordringer kan tas tak i. Fordi vi har to ruskonsulenter i Gatelaget har vi kapasitet til å løse problemer trygt og raskt, og kapasitet til nødvendig oppfølging/forebygging.
- En svært effektiv måte å nå og møte målgruppa på. Med aktivitet og oppfølging 3 ganger i uken sørger vi for rundt 5000 timer helsebringende aktivitet årlig for målgruppa (antall spillere møtt x timer brukt). Vi har 47 personer inntil i år 2024 (34 menn, 13 kvinner). Til sammenligning gir en ruskonsulent i ordinær rolle normalt samtaler hver 14. dag.
- Med to ruskonsulenter i Gatelaget avlastes vi effektivt øvrige vedtaksbaserte tjenester i kommunen for målgruppa. Ved å gi forebyggende råd/oppfølging, initiere tiltak, assistere med søknader, timebestilling, praktisk hjelp, støttesamtaler, m.m. dempes belastningen på kommunens tjenester.
- Gatelaget er lavterskel. Vedtak eller andre prosesser som kan bremse motivasjon til oppmøte er ikke nødvendig.
- Vi gir målgruppa struktur, fysisk trening (som er svært effektivt og støttet av forskning), en trygg sosial møteplass og inkludering i lokalsamfunnet.
- Asker er det Gatelaget i landet med desidert flest kvinner. Fra 2 i 2014, stigende til 13 de siste årene. Dette er en direkte konsekvens av ruskonsulentenes arbeid. Mange lag har ikke kvinner i det hele tatt.

- Gatelaget holder i gang når andre tilbud stenger i høytider og ferier, som ofte er de vanskeligste periodene for målgruppa og gjerne innleder dårlige perioder for mange individer.
- Vi tilrettelegger for god ernæring og avlaster spillernes matkostnader ved å dele ut mellom 13-14 tonn matposer i året til spillerne. Næringsrik lunsj 3 ganger i uka kommer i tillegg til det.
- Deltagelse i en fotballklubb (landets største idrett) inkluderer målgruppa på en helt annen måte enn kommunen kan.
- Vi hjelper mange ut i jobb. I 2023 kom 15 i lønnet arbeid. Av disse er 4 i 100% stilling, 3 i 60%, 1 i 50%, 1 i 40% og 6 i 20% stilling. I tillegg to heltidsstudenter og to i arbeidstrening.
- Ruskonsulentene i Asker Gatelag vant den høythengende prisen "Årets sosialarbeider" fra Fellesorganisasjonen i mars 2024 for sitt arbeid med Asker Gatelag.
- Gatelaget er et ypperlig eksempel på bærekraftsmål nr. 17. Samarbeidet mellom Asker kommune, Fotballstiftelsen, Helsedirektoratet, Avdeling psykisk helse og rus og Asker Fotball m. flere har sammen endret mange liv totalt og påvirket idrett-Norges største og mest vellykkede samfunnsprosjekt i riktig retning. La oss fortsette med det!

Vi skaper unike og svært gode resultater fordi vi har to ruskonsulenter.

Gatelaget oppnår mye til en allerede lav kostnad, men kutt vil svekke forutsetningene våre for å skape endring for spillerne og gode resultater drastisk.

Mvh
André Muri

Fra: andre@askerfotball.no <andre@askerfotball.no>

Sendt: mandag 30. september 2024 15:43

Til: Lars Bjerke (lars.bjerke@asker.kommune.no) <lars.bjerke@asker.kommune.no>

Emne: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Til Kommunedirektør Lars Bjerke.

Det er foreslått kutt i tilskudd og fjerning av en ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Som trener for Asker Gatelag jobber vi nå hardt for å bevise at det å bevare bemanningen og støtten til tiltaket er det riktige. Vedlagt er beskrivelse og dokumentasjon som underbygger hvorfor dagens våre to ruskonsulenter må vernes om.

Vårt tydeligste argument er at Gatelagene i Norge under Fotballstiftelsen gir tilbake 638 millioner kroner årlig til samfunnet.

Asker Gatelag bidrar altså i sin nåværende form med over 20,6 millioner kroner tilbake til samfunnet. Hvert eneste år (se V4).

Tallet er konservativt regnet og tar ikke hensyn til mestring og tilhørighet eller gevinster for lokalsamfunn. Altså er det det reelle tallet betydelig høyere.

Se vedleggene for mer informasjon.

Vedlegg 1: Argumenter for hvorfor bemanning på dagens nivå må beholdes.

Vedlegg 2: Daglig leder i Fotballstiftelsen Arne Knoph om status, betydning og samfunnsøkonomi.

Vedlegg 3: Notat om Gatelaget og forskning fra Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge. Professor Ottar Ness, Nordisk forskningssenter

for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU. Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Vedlegg 4: Det ferske samfunnsregnskapet fra Oslo Economics.

Vedlegg 5: Uttalelser og individuelle historier skrevet av spillere på Asker Gatelag.

Vedlegg 6: Støtteskriv fra diverse personer.

Vennlig hilsen

André Muri

99504932

Asker Fotball, samfunn.

**GRASROT
ANDELEN**
NORSK TIPPING

STØTT ASKER FOTBALL

MED DIN GRASROTANDEL – UTEN AT DET KOSTER DEG EN KRONE

Du kan bli grasrotgiver for Asker Fotball i alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende SMS «Grasrotandelen 982910544» til 2020

Asker Kommune

v/ kommunedirektør Lars Bjerke

STERK BEKYMRING FOR KUTT SOM RAMMER FREMTIDSRETTET OG VELLYKKET SATSING FOR VÅRE SVAKESTE

Fotballstiftelsen, som paraplyorganisasjon for gatelagene i Norge, følger med bekymring budsjettprosessen i Asker kommune. Vi frykter det i en økonomisk utfordrende situasjon gjøres vedtak som ikke bare rammer Asker-samfunnets aller svakeste, men som også bremser en modell som både er veldokumentert og fremtidsrettet – og som samfunnsøkonomisk utvilsomt er meget lønnsom.

Vi har full forståelse for de utfordringer kommunens ledelse nå opplever, forsterket som følge regjeringens endring av kommunenes inntektssystem. Men nettopp i en tid der budsjetter må kuttes, må man skjerme satsinger som beviselig gir verdi tilbake – i dette tilfellet både for økonomien og for de svakeste i samfunnet.

Samarbeidet mellom rustjenesten i kommunen og Asker Fotball er for oss et eksempel som ikke bare må skjermes, men som i utfordrende tider bør vurderes forsterket. Samskapingsmodellen dette er et lysende eksempel på, er også en fremtidsrettet arbeidsform som bør vurderes overført til andre områder i samfunnet. Det altså også av økonomiske argumenter.

Samfunnsøkonomisk gevinst på 638 millioner kroner årlig

Dette innspill skrives få dager før Fotballstiftelsen offentliggjør årets samfunnsregnskap som Oslo Economics har utarbeidet for gatelagene i stiftelsen. Det vil vise en årlig samfunnsøkonomisk gevinst på fantastiske 638 millioner kroner.

Både i tekst i selve rapporten og i bred presentasjon av denne blir Asker kommune fremhevet som et skoleeksempel på hvordan frivilligheten og det offentlige her samskaper for å oppnå enestående resultater både for enkeltmennesker og for storsamfunnet.

Fotballstiftelsens gatelagssatsing er for lengst blitt Idretts-Norges største samfunnsprosjekt, og kommuner og klubber henvender seg stadig oftere for å få tilsvarende satsing i sitt område.

Asker en foregangskommune

Satsingen er veldokumentert i forskningen og lovprist av det offentlige, så også i Asker. Fotballstiftelsen har da også i lang tid både fremhevet og sitert kommunens ledere når gatelagsmodellen presenteres andre steder.

Det gjør undertegnede, som selv bor i Asker og har vært engasjert i mange ulike roller lokalt, ekstra stolt.

«Gatelagene hjelper med å stable på beina en hverdag som for mange har falt fra hverandre» og «Her drev vi med samskaping før ordet var funnet opp» er to av ordfører Lene Conrads utsagn om satsingen.

«Deltagelse på gatelaget er med på å skape en tilhørighet til lokalsamfunnet som kommunale tiltak ikke gir mulighet for» er hentet fra et skriv der fagrådgiver Lise Størkersen signerte.

Forskere ved USN, som Lars Ueland Kobro, Bengt Eirik Karlsson og Marit Borg, har i lang tid fulgt Fotballstiftelsen og gatelagenes utvikling, resultater og arbeidsform – samtidig som de jo også kjenner Asker kommune godt. De er tydelige på betydningen av denne satsingen.

Kobro har overfor helse- og omsorgskomiteen på stortinget ikke bare understreket at samskapingen rundt gatelagene er den beste han har sett, men at modellen også er overførbart til veldig mye annet der frivilligheten og det offentlige må løse utfordrende samfunnsproblem.

Og i et intervju med Oslo Economics i forbindelse med samfunnsregnskapet som nå presenteres sa Kobro: «Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer».

Årets sosialarbeidere

Aina Rype og Wenche Rudsengen har nå hatt en vesentlig del av sin stilling knyttet mot gatelaget i Asker Fotball. Den jobben de har lagt ned er enestående og den effekten modellen de har jobbet under er utvilsomt en kraftfull suksess de ikke ville hatt mulighet til å lykkes med i en annen organisering. Det oppleves samtidig som et lite paradoks at dette utfordres samme år som Rype og Rudsengen ble kåret til årets sosialarbeidere – presentert under overskriften «de driver sosialt arbeid på kunstgress».

Fotballstiftelsen har mange slike gode eksempler på samskaping landet rundt, og vi vil få frem vårt budskap om verdien av dette fra andre steder. Men som flere mottagere av dette skriv vet, er undertegnede både bosatt i og har vært engasjert i flere roller i Asker. Og det oppleves derfor ekstra utfordrende at kommunen som først så denne muligheten og har hatt så stor suksess med den i over 10 år, nå vurderer en nedskalering fremfor en forsterket satsing. Det vil ramme både enkeltmennesker, arbeidet på rusfeltet – og slik vi og våre resultater tilsier – i neste omgang også kommuneøkonomien ytterligere.

Vi håper derfor dette viktige arbeidet skjermes.

Fotballstiftelsens samfunnsregnskap, utarbeidet av Oslo Economics, legges ved dette skriv, men den kan også lastes ned direkte her: <https://osloeconomics.no/wp-content/uploads/2024/09/Samfunnsregnskap-for-gatelagene-2024-Oslo-Economics.pdf>

Ullevaal stadion, 23.september 2024

Arne Knoph

Daglig leder, Fotballstiftelsen

26.09.2024

Argumenter for vern av ruskonsulentene i Asker Gatelag

I forbindelse med forslag om å fjerne en ruskonsulent i 75% stilling rundt Asker Gatelag ønsker vi å understreke nødvendigheten av to ruskonsulenter rundt laget, og tydeliggjøre Asker Gatelags betydning og verdi i en tid vi forstår innebærer svært vanskelige og tøffe prioriteringer.

Vi har mye på hjertet og vil vise hvorfor investeringen som gjøres i Asker Gatelag aldri bør havne under dagens nivå.

Vårt hovedbudskap er at vi kan dokumentere at Gatelaget gir svært mye tilbake til samfunnet i både livskvalitet og penger, og det får vi til fordi vi har tilstrekkelig og riktig bemanning.

Asker Gatelag er avhengig av to ruskonsulenter i 75% stilling hver for å opprettholde kvalitet og resultater på dagens nivå.

Det er paradoksalt at det vurderes kutt når det er brukt så mye tid og ressurser på å finne fram til en modell som:

- Er svært vellykket og effektiv og med høy anerkjennelse fra fagmiljøer i inn og utland.
- Hjelper mange personer til lav kostnad sammenlignet med annen rusomsorg.
- Treffer flere av FNs bærekraftsmål svært godt, spesielt nummer 17.
- Stadig blir trukket fram som et godt eksempel i det som er blitt idrett-Norges største og mest vellykkede samfunnsprosjekt.

Vi kan dokumentere mange personlige historier med enorm endring for individ og pårørende, og kostnadsbesparelsen for samfunnet. Vedlagt er et ferskt samfunnsregnskap fra Oslo Economics som forteller at Gatelagene hver for seg står for 20,6 millioner tilbake til samfunnet hvert eneste år.

Asker Gatelag ble opprettet våren 2013 som landets andre Gatelag og er medstifter av Fotballstiftelsen. Konseptet er blitt en suksesshistorie og i dag er vi 31 Gatelag under Fotballstiftelsens paraply. Oslo Economics leverte i 2023 en rapport som slo fast at landets 31 Gatelag sto for **430 millioner** i besparelser for samfunnet. Denne rapporten tok ikke med effekter for pårørende og lokalsamfunn, men årets rapport har inkludert disse faktorene. Rapporten er klar for publisering rett rundt hjørnet, og vi vet det nye tallet er **638 millioner** i gevinst til samfunnet. Ut ifra dette sparer Asker Gatelag samfunnet for **20,6 millioner** hvert eneste år. Se vedlagt rapport.

Asker Gatelag har en unik posisjon blant de andre lagene som følge av det tette samarbeidet med Psykisk helse og rustjenester. Som prosjektleder siden 2016 tør jeg påstå at ingen andre lag under Fotballstiftelsens fane har hatt kraftigere påvirkning på konseptutviklingen enn nettopp Asker. Det unike samarbeidet med Asker kommune har vekket mye anerkjennende oppmerksomhet i fagmiljøer, også internasjonalt. Kommunen har vært støttende og delaktig i utviklingen helt fra begynnelsen. Helt konkret har dette resultert i en langt større faglig kompetanse og et mer helhetlig fokus innad i laget, også til tydelig inspirasjon for andre. Vi har mottatt mange henvendelser fra andre Gatelag, både under og utenfor Fotballstiftelsens paraply, om hvordan modellen i Asker kan overføres til andre lag og kommuner.

Jeg prøver å være så kort som mulig. Under følger de viktigste grunnene til at to ruskonsulenter er nødvendig:

Motivering og transport.

Henting og motivering av spillere er helt avgjørende for å få flest mulig til å møte på trening. Én ruskonsulent vil ikke klare å nå alle spillere som trenger henting, og spillere sør i kommunen vil miste mulighet for henting mange vil bli ekskludert. Bilkjøring er ikke bare et transportmiddel, men også en viktig arena for fortrolige samtaler. To ruskonsulenter som henter spillere gir mye tid og anledning for samtaler i bil, som er miljøterapeutisk svært effektivt. Mye endring og relasjonsbygging starter med samtaler under henting. Vi ser at når Aina og Wenche ikke er på jobb daler oppmøtet på trening som regel ned mot halvparten av vanlig antall.

Rekruttering.

Aina eller Wenche har anslagsvis rekruttert mellom 80-90% prosent av alle spillerne som er på Gatelaget. Redusert rekruttering/oppmøte gjør at vi når færre i målgruppa som igjen gir betydelig høyere kostnader til samfunnet. (se vedlagt rapport fra Oslo Economics)

Oppfølging og avlastning av øvrige kommunale tjenester.

Aina og Wenche følger i praksis opp alle Gatelagets spillere (46 unike pers bare til nå i 2024). Rollene deres innebærer en betydelig avlastning for de øvrige tjenestene til målgruppa. Ved å være tilgjengelig tre faste tider i uka er det alltid mulig å få hjelp til små og store oppgaver på kort tid. Alt fra kontakt med NAV, skrive søknader, bestille timer, følge opp egen helse, livsmestringssamtaler og rådgivning om alt mulig fra småting til jobb, utdanning, familierelasjoner mm. Tilgjengeligheten og den kompetente behandlingen spilleren får forebygger mye frustrasjon, tankekjør, rus og forverring av psykisk lidelse. Med kun en ruskonsulent tilgjengelig vil vår evne til å veilede til gode valg og støtte individets recovery svekkes kraftig, vi trenger å være to! Det er også et viktig poeng i seg selv at Gatelaget er et lavterskeltilbud (vedtak trengs ikke) der spillerne enkelt kan bruke hjelpen to ruskonsulenter gir.

Ernæring.

Vi serverer sunn og næringsrik lunsj 3 ganger i uken. Dette er svært kjærkomment blant spillerne, en svært viktig sosial arena og en bærebjelke for kulturbygging. De 3 måltidene gir viktig næring og avlaster matbudsjettet i en anstrengt økonomi. Ruskonsulenten som steller i stand lunsjen tar vare på spillere som ikke kan trene eller har en dårlig dag, evt som trenger medisinsk/annen bistand. Ruskonsulenten som er inne under økta gjør at ingen blir overlatt til seg selv, spillerne får et tilbud når noe står i veien for trening og kan aktiviseres ved å hjelpe til med lunsj eller ha konstruktive samtaler.

Forebygging.

Én ruskonsulent er ute på feltet og er med på treningene på lik linje med spillerne. Denne rollen fyller flere funksjoner. Den utjevner maktforholdet og forbedrer betydelig forutsetningen for å bygge relasjon mellom ruskonsulent og spillerne. Man kommer tett på og får en helt annen forutsetning for å avdekke informasjon som går mellom spillerne. Med en ruskonsulent på feltet har vi løst mange situasjoner før det vokser til et problem, og akutte krevende situasjoner løses mye mer effektivt og med færre langtidskonsekvenser for alle til stede. Vi strekker oss langt for å ha vanlig ukestruktur med 3 økter til samme tid gjennom årets 52 uker. Dette er av stor verdi for spillerne fordi Gatelaget er i normal drift når annen oppfølging stenger og har ferieavvikling. Vi har aktivitet hele sommeren og høytider, og dette lar seg kun gjøre med to ruskonsulenter. Med høy tilgjengelighet og forutsigbarhet øker sannsynligheten for å forlenge gode perioder og forkorte dårlige. Med én ruskonsulent er vi nødt til å ta flere ukers pause i løpet av året som vi vet ofte er starten på dårlige perioder for vår målgruppe.

Sikkerhet.

I Gatelaget jobber vi med personer med rusavhengighet, alvorlige psykiske lidelser og tidvis svært dårlig helse som er krevende å stå i. Spekteret er vidt og vi møter psykoselidelser, personlighetsforstyrrelser, traumer, utagering og trusler for å nevne noen. To ruskonsulenter med rik og utfyllende kompetanse ivaretar både spillere og ledere og sørger for en unik trygghet i et miljø hvor det slett ikke er noen selvfølge, men et resultat av målbevisst arbeid over tid. Sammen kan lederne sparre og utveksle meninger/erfaringer til det beste for Gatelaget som helhet. To ruskonsulenter gir også langt flere muligheter for god tilnærming til spillerne hvor man kan hensynta relasjon og historikk. I opphetede situasjoner er det også nødvendig å ha nok lederkapasitet til å vare på resten av spillergruppa. Vi har flere eksempler på at ruskonsulentene har tatt vare på svært dårlige og ustabile personer på en god måte, men kun fordi de har vært to personer med en relasjon til vedkommende. Dette ville ikke latt seg gjøre på annet vis enn å belaste politiet, som ville blitt mer ressurskrevende, garantert eskalert situasjonen og trolig ødelagt relasjonen til Gatelaget. Da blir veien kort til videre institusjoner og en lengre og vanskeligere vei tilbake til samfunnet. Vi er rett og

slett avhengig av to ruskonsulenter for å ha nødvendig trygghet og evne til å løse utfordrende situasjoner effektivt.

Turer/bortekamper/turneringer/reiser.

På tur er det også nødvendig med to ruskonsulenter. Det dukker ofte opp behov vi ikke vil klare å ivareta med en trener og en ruskonsulent. Legevaktbesøk, psykoser, psykiske utfordringer eller nok oppmerksomhet til å skape en god opplevelse for gruppa for å nevne noen eksempler. Mange spillere har behov for betydelig med oppfølging og samtaler for en god opplevelse på reise, det behovet lar seg ikke dekke med bare en ruskonsulent.

Forutsigbarhet, trygghet, kultur.

Gjennom år er det bygget en god kultur i gruppa som bygger på en forutsigbar, fleksibel, trygg og kompetent ledelse. Vi anerkjennes blant de andre lagene som best på fair play og det hyggeligste laget å møte. Asker er også laget med desidert flest kvinner og har hatt fra 2-13 hvert år, der er vi virkelig i en særstilling. Andre Gatelag sliter med å rekruttere kvinner og trenger Asker som forbilder og motvekt. I arbeidet med en sårbar målgruppe med mange sterke følelser, oppstår mange utfordrende situasjoner hvor vi er nødt til å være minst tre ledere for å løse situasjoner godt. Redusert bemanning gjør Gatelaget utrygt og vil ødelegge jobben som er lagt ned over år. Det tar lang tid å bygge opp nivået vi er på i dag, men er fort gjort å rive ned. Kulturen vi etterstreber i Gatelaget kan overføres til det øvrige samfunnet med blant annet fokus på samarbeid og respekt for regler og andre menneskers behov. Dette er grunnlaget for at så mange spillere er kommet ut i jobb/utdanning og blir skattebetalere og at vi har flere som er kommet helt ut av NAV-systemet.

Årets sosialarbeidere – er den beste løsningen funnet, for så å fjerne den?

Aina og Wenche er ildsjeler som virkelig brenner for jobben, og legger ned ekstra innsats i både timer og oppgaver utover stillingsbeskrivelsen. Et eksempel på det er da begge overnattet på taket på Føyka før avreise til landsturnering i sommer sammen med 3 spillere som strever med å stå opp tidlig. De færreste strekker seg så langt utenfor egen arbeidstid, og det å være to er en forutsetning for å gjøre sånt. Våren 2024 ble begge tildelt Fellesorganisasjonens «Årets sosialarbeider». Aina og Wenche ble altså i 2023 vurdert av fagforeningen for sosialarbeidere til å være de beste i landet i sitt yrke, og indirekte ble Asker Gatelag sin modell stemplet som det mest effektfulle stedet å drive sosialt arbeid. Kutt vil være en absurd fallitterklæring! Det er også et paradoks fordi Asker kommune har viet seg til FNs bærekraftsmål, fordi kommunen har vært med å bygge opp og utvikle modellen fra og med 2013 og ved flere anledninger blitt assosiert med Gatelaget for å framstå nyskapende og inspirerende. I tillegg er Asker kommunes verdier essensen av Gatelaget; nær, skapende, raus og modig. Disse adjektivene beskriver Gatelagets kultur og jobben Aina og Wenche har gjort med stor presisjon.

En suksesshistorie – veien videre?

Asker Gatelag er et enestående eksempel på samskapning mellom kommune/offentlig rusomsorg, offentlige myndigheter, stiftelse og frivillighet med dokumentert effekt for individer, familier, nabolag, lokalsamfunn, samt det nasjonale samfunnsregnskapet. Det styrker både sosial og økonomisk bærekraft og treffer FNs bærekraftsmål nr. 17 midt i blinken.

For mange er Gatelaget den eneste familien de har, og ved å rive vekk viktige holdepunkt påvirker det mange sårbare personer som vil gå en vanskelig tid i møte. Ikke bare fordi en nær person de kaller «mamma» forsvinner, men fordi Gatelaget som tilbud vil få kraftig redusert sin evne til å følge opp, bygge kultur, å være den klippen og det holdepunkt som er svært tiltrengt i en vanskelig hverdag. For spillerne våre kan små endringer gi enorme og kostbare konsekvenser både på kort og lang sikt.

Vi ber om å beholde støtten på dagens nivå til beste for alle parter.

André Muri

Prosjektleder Asker Gatelag

Rolf Magne Walstad

Daglig leder Asker Fotball

Oversikt over vedlegg:

Vedlegg 1: E-postens innhold i signert PDF.

Vedlegg 2: Daglig leder i Fotballstiftelsen Arne Knoph om status, betydning og samfunnsøkonomi.

Vedlegg 3: Notat om Gatelaget og forskning fra Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge.

Professor Ottar Ness, Nordisk forskningscenter for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU.
Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Vedlegg 4: Det ferske samfunnsregnskapet fra Oslo Economics.

Vedlegg 5: Uttalelser og individuelle historier skrevet av spillere på Asker Gatelag.

Vedlegg 6: Støtteskriv fra diverse personer.

Asker 26.09.2024

Uttalelser fra spillere i Asker Gatelag vedr. forslag om fjerning av en stilling og kutt i tilskudd.

Dette dokumentet er en samling av uredigerte skriv fra bekymrede spillere på Asker Gatelag. Spesielt de tre øverste innleggene har meget gode poeng.

Hege

«Som spiller på Gatelaget er det uforståelig å høre om de planlagte kuttene i det fremlagte budsjettforslaget. Å fjerne én av to ruskonsulenter vil ha utrolig store konsekvenser for oss som spillere, og samfunnsøkonomisk vil det være det motsatte av kostnadseffektivt, og uten tvil føre til økt belastning på andre tjenester og budsjettposter.

Jeg ble utsatt for seksuelle overgrep som barn og sliter med å få tillit til folk som prøver å hjelpe meg. Før jeg begynte på Gatelaget kostet jeg Asker kommune utrolig mye penger. Jeg har blant annet mottatt sosialhjelp, vært bruker på Aktivitetshuset med individuell oppfølging, hatt vedtak på tilrettelagt fritidsaktivitet, deltatt på Aktiv på dagtid og hatt vedtak ved Oppfølgingstjenesten over lengre tid hvor jeg var innom 3-4 veiledere uten å klare å etablere tillit til noen av dem.

Etter jeg begynte på Gatelaget har jeg ikke lenger behov for noen av de overnevnte tjenestene, og dette ville ikke vært tilfelle uten Gatelagets to ruskonsulenter. Vi er mange spillere på Gatelaget og behovene er mye større enn det én ruskonsulent kan klare å dekke. Nettopp fordi de er to, og har mulighet til å være tett på og få etablert gode relasjoner, delta på trening, spise lunsj, kjøre og hente, være med på møter, ha samtaler, gi individuell oppfølging, være der når det trengs og rett og slett være en del av laget, har jeg etter ti år i systemet for første gang i livet fått tillit til en ruskonsulent. Jeg har opplevd å få hjelp, både fysisk, psykisk og praktisk, når jeg trenger det, føle meg støttet, inkludert og heiet på, og er nå i arbeidsrettet tiltak og på vei ut i arbeidslivet igjen, og det hadde ikke vært mulig uten begge ruskonsulentene.

Hvorfor rasere et velfungerende og kostnadseffektivt tilbud med kompetente, erfarne og engasjerte ansatte som er bygget opp gjennom så mange år? Jeg skjønner at penger må spares, men det er ikke budsjettet til Gatelaget som bør kuttes. Å kutte i budsjettet til Asker Gatelag er ikke bare kunnskapsløst og lite effektivt. Det er rett og slett hjerterått.»

Kaptein Jon Matre

«Min gatelags historie

Da jeg kom inn på Føyka for første gang, visste jeg ikke hvilke varige endringer dette skulle føre til i den nye epoken av livet mitt. Før jeg går videre, vil jeg dele litt om fortiden min.

I mange år slet jeg med psykisk sykdom og periodevis rusavhengighet. Livet var en berg-og-dalbane, til tross for mye hjelp fra hjelpeapparatet. Jeg hadde omtrent fem lange sykehusinnleggelseser og fikk oppfølging fra psykolog, psykiater, psykososialt team og fritidskontakt.

Da jeg møtte opp på gatefotball for første gang, var jeg inne i en tung periode. Jeg hadde hatt en lang fase med rus, spesielt amfetamin. Datteren min bodde i sitt andre fosterhjem på ett år, og det gikk ikke bra der heller. Jeg var på bunnen, men heldigvis skulle alt snu etter 20 år med en evig runddans av problemer.

Det startet i det små. Jeg møtte opp på fotballtrening, som den gang var to ganger i uken. Dagene mellom treningene var lange, men frøet var sådd. Gradvis ble jeg sterkere, både psykisk og fysisk. Etter en stund fant jeg glede i livet igjen, noe som gjorde at jeg for ti år siden klarte å kutte rusen for godt.

Men kampen slutter ikke der.

Heldigvis utviklet gatelaget seg videre, med trening tre dager i uken, sunn lunsj, og et fantastisk initiativ fra kommunen. Aina og Wenche bidro til å gjøre gatelaget til et helhetlig tilbud. Plutselig kunne jeg bygge struktur i livet mitt på en måte som hjelpeapparatet aldri hadde klart før.

Det ble også mulig for meg å kutte mye ned på den psykiske helsehjelpen jeg tidligere hadde vært avhengig av. Med nesten to års totale sykehusinnleggelseser på ti år, har de siste ti årene vært uten innleggelseser. Jeg kunne også trappe ned på resten av den psykiske helsehjelpen, fordi Aina og Wenche var der når jeg trengte dem – en fantastisk ressurs og helt avgjørende for meg i tiden fremover. De hjelper og støtter meg med alt fra samtaler og NAV-saker til praktisk krisehjelp. Med all denne hjelpen kunne jeg bygge et solid fundament, slik at jeg også kunne bli en ressurs for andre – enten gjennom frivillig arbeid eller som en del av laget. Men viktigst av alt, for min datter.

Ting gikk ikke som de skulle i fosterhjemmet, og det oppstod en alvorlig krise. Det var ikke lenger mulig for henne å bli boende der, og da fikk jeg datteren min hjem igjen.

Med det solide fundamentet jeg hadde bygget opp, takket være gatelaget, Aina, Wenche og treneren, kunne datteren min endelig være sammen med familien sin igjen. Etter alt hun hadde opplevd, var det utfordrende for henne på skolen, men hun gjorde rask fremgang. Nå har hun bare kort tid igjen av utdanningen sin. Jeg er trygg på styrken som bor i henne og de valgene hun tar.

Selv om jeg fortsatt sliter med psykisk sykdom, er veien tilbake aldri like lang og tung som før, fordi strukturen og gleden i livet opprettholdes av gatelaget. Uten den helhetlige hjelpen jeg har fått fra gatelaget, Aina og Wenche fra kommunen, og Andre som trener, ville historien til både meg og datteren min sett helt annerledes ut.

Jeg håper det blir tydelig hvor stor verdi Aina, wenche og gatelaget har, både sosialt og økonomisk. Den måten Aina og Wenche jobber på skaper positive ringvirkninger som påvirker langt flere enn bare spillerne på gatelaget. Det arbeidet de gjør i Asker gatelag er uvurderlig. Hvordan den bedre avslutningen på oppveksten til datteren min har å si for hennes barn tror jeg har stor betydning. Valg som gjøres i dag, vil ha mye og si for fremtiden.

M.v.h. En gatelagsspiller»

Bettina De Nijs

«Til den det måtte gjelde:

Jeg har spilt på Asker gatelag i snart 10 år. I store deler av de årene har både wenche og Aina vært en del av støtteapparatet. De har begge to hatt og har enorm betydning for både meg og de andre på laget. De utfyller hverandre på en unik måte og er i mine øyne verdens beste team sammen med trener André Muri. Ikke så rart de vant prisen "årets solialarbeidere".

Aina deltar ofte på selve treningene og spiller fotball sammen med oss. Det utgjør en egen ro og trygghet i gruppa, spesielt for oss jenter, men også nye jenter som kommer inn i laget.

Både wenche og Aina legger på plass alle pusslebitene rundt laget. De er limet som sørger for at de som sliter og detter utenfor kommer tilbake på trening og i et godt mønster. De er alltid der når man trenger de. Jeg kunne snakket i evigheter om hvor mye disse to betyr for meg og mitt liv.

Om vi hadde mistet en av de på laget, ville det straks blitt merkbart svekket.

Det er de som får med alle spillere på trening, når vi skal ut på turneringer og kamper. Vi hadde nok

ikke klart å stille med halvparten av laget om de ikke hadde vært for de begges motivasjon, samtaler og tilrettelegging for hver enkelt.

Jeg har selv i perioder slitt mye med angst. Det ville aldri vært mulig for meg å delta på kamper og treninger om det ikke hadde vært for Aina og wences tilrettelegging, samtaler og tilstedeværelse. At alltid en av de har tatt seg tiden til å møte meg med hyggelige støttende ord, oppmuntring, motivasjon og telefonsamtaler har gjort at jeg har kommet meg igjennom det tyngste periodene i mitt liv, og at jeg i dag har et godt stabilt liv med mann, barn, eget hus og at jeg nå mestrer livet godt.

Det ville vært en stor skam å ta bort Aina fra sin stilling i laget!

Det er vi allesammen enige om.

Mvh Bettina de Nijs

Marte Ulvin

«HVA BETYR RUSKONSULENTENE WENCHE OG AINA FOR MEG, ASKER GATELAG.

De ser meg for den jeg er. De gjør meg trygg, hjelper meg, og har bla støttet meg igjennom hele sommeren, slik at jeg har unngått flere innleggelsler, og isolasjon. Og depresjon. Det sparer samfunnet for store kostnader.

Jeg har vært med siden 2021, og dette har vært en stor glede i livet ^jobben min^.

DPS døgn ved en av overlegene anbefalte dette sterkt. Og er veldig for dette prosjektet.

Ref fra Helsedirektoratet:

«Det er velkjent at fysisk aktivitet har mange positive helsegevinster, som gir glede og reduserer stress og depresjon.

Viser til Helsedirektoratets skriv fra 2004 kap 3-14, hvor forskning viser at fysisk aktivitet gjør at den psykiske helse bedres.

Jeg har fått selvtilliten tilbake, og blitt psykisk og fysisk mye bedre form. Bla blitt bedre kognitivt.og gjennomfører 2 treninger i uka. Jeg har fått gode tilbakemeldinger på bedring. Takket være at de vekker meg, henter og kjører meg. Har jeg en dårlig dag, fanger de det opp med en gang, og de gir støttesamtaler, og da blir dagen straks bedre. De starter alltid dagen med å spørre hvordan det går. De er også med og trener sammen med oss, og de lager sunn lunsj hver trening, med varmmat og salat. De har hjulpet meg å tørre å bli sosial igjen. De er tilgjengelige 24/7 på telefon. De har fått meg med på dugnader, noe som har ført til at jeg får bli med på ferie/fotball tur i 5 dager i Tyrkia i November. De motiverer meg til å klare å holde meg stabil, slik at jeg klarer å delta på alt dette. Dugnadene var bla å rydde ned etter Øyafestivalen, rydde Lierelva og legge ut gyte grus mm. Vi får klær, og får lånt klær når vi trenger det.

De får dagen vår og uken til å bli meningsfull og til å fungere. De arrangerer også tur hver torsdag utenom fotballene, noe som også hjelper å forebygge isolasjon. De minner meg på medisiner og.

De 2 damene er ett unikum, og der kommer til å bli katastrofe om en av de blir tatt bort.

De hjelper, engasjerer og bistår folk ut i jobb. De er med på diverse samarbeidsmøter, med bla Nav, DPS, Verge, Lege mm.

Noe som har vært alfa omega for meg, det gode samarbeidet. De har alltid vært i bakgrunnen, selv om jeg har vært innlagt.

Jeg anbefaler at dere vurderer nøye om dere skal ødelegge dette. Hvis en av de blir tatt bort, kommer det til å rakne, flere kommer til felle bort. Både til rus og til innleggelse. Og tilbudet kommer til å bli mangelfullt.

Hilsen Marte

God dag»

Tor Erland Ringstad

«Hei. Jeg ser kommunen skal spare penger og legge ned en stilling innen Asker Gatefotball. Det er sykt og bare tenke på att dere i hele tatt ikke tenker hvilken jobb Andre, Wenche og Aina gjør for oss Jeg er selv Gate spiller i Asker og det tilbudet der er så viktig for meg og alle di andre .Vi får en ny hverdag og holder oss rusfrie og flere har også fått jobb og skatter til kommunen. Aina Rype har minst ansinitet og det er den stillingen som eventuelt ryker . Hun gjør en fantastisk jobb for oss sammen med di 2 andre . vis vi sliter en dag kan vi bare ringe når vi vil og dem kommer og støtter oss Og vi trenger både Andre, Wenche og Aina for att gatelaget skal fungere godt.Vi er over 50 stk som er registrerte og flere kommer, tenk og mye det kommer til og koste kommunen vis vi sklir ut og gjør innbrudd, sitter i fengsel eller er innlagt på behandling. jeg har vert innlagt på behandling flere ganger og det er gate laget som har fått meg på beina igjen . Skulle jeg forresten sprekke og må inn på en behandling i 6 mnd , det vil koste kommunen mere en hva en stilling i Asker gatefotball vil gjøre, og husk det er 50 stk av oss. Så jeg ber dere om og begynne og tenke litt på hva dere har tenkt og gjøre . Her står det faktisk om mange liv og da er det lov til og bruke hodet litt. Tor Erland Ringstad «

Niklas Jensen

«Aina ♥

Når jeg kom til Asker gatelag, var det godt at det jobbet folk fra rusfeltet sammen med oss. Man fikk en annen tilnærming til å komme på trening, for det var alltid noen som lyttet til deg, og hjalp til med å fikse ting man ellers ikke ville gjort.

Aina og Wenche er et lag i seg selv, som fyller hverandre. Den ene har behov for den andre, som vi i Gatelaget blomstrer av å ha de sammen.- for ett lag er best når man er flere. Det er da man skaper resultater.

Er takknemlig for at Asker kommune satser på å ha arbeidere som Wenche, og Aina. Og de er mye av grunnen for at jeg fortsatt klarer å leve et normalt liv. Med sin unike måte å bry seg på, og omsorgen de gir.

Du føler at du har ett lag som støtter deg, og heier på deg. Vi kan ikke gjøre om på noe som bidrar til trygghet og støtte for folk i oppegående kurve.

Det er mennesker med forskjellig bakgrunn som kommer innom treningen, noen for å være med å trene, og andre for å slå av en prat og få seg et måltid som disse to lager for oss.

Niklas»

Håvar Skarkerud

«Hei.

I mine 2 år på Asker Gatelag har Aina og Wenche som team hvert like viktige for meg. Det at de har jobbet sammen har gjort at alle problemstillinger som har oppstått på laget har blitt tatt hånd om umiddelbart. Uten Aina på laget vil vi miste mye trygghet og ville svekket tilbudet betraktelig. Hun er som Wenche, uerstattelig for oss spillere.

De henter spillere med bil for å få folk opp og ut av depresjoner og vanskelige liv, lager kjempefin lunsj hver trening, tar samtaler når vi sliter, bryr seg på telefonen. Gatelaget er et tilbud som kjører hele året, nesten 52 uker tenker jeg- uten Aina så vil det ikke være mulig å få til økter året rundt.

Asker Gatelag er et TEAM. Og det er: Andre, Aina og Wenche. Det har det alltid vært og sånn skal det fortsette å være.

Forskjellen på laget vårt og andres er at vi alltid har hatt mye bedre miljø, det er fordi vi har både Aina og Wenche til å holde orden på oss.

Vi trenger Aina, hun gjør en KJEMPEGOD jobb for oss alle.

Mvh. Håvar Skarkerud»

Irene Saioti Medukenye

«Hei!

Aina er helt fantastisk menneske å ha på gatelaget. Hun bryr seg oppriktig om alle og viser det. Hun heier, støtter og motiverer. Det hadde vært veldig tomt uten henne.»

Stian Gjellum

«Fjerning av ruskonsulent

Jeg blir utrygg når det blir sagt at vi skal miste en av ruskonsulentene på Gatelaget i Asker.

Begge ruskonsulentene våre har allerede mye å gjøre. Den ene konsulenten kjører ofte for å hente spillere, for at de som bor langt unna skal ha mulighet til å delta. Samtidig lager den andre for eksempel mat og gjør andre viktige oppgaver. Vi som har rusproblemer, trenger et riktig kosthold for å klare oss, og ruskonsulentene gjør en god jobb med det. Konsulentene hjelper også treneren, og det er de som blant annet gir førstehjelp hvis noe skader seg. De er gode mennesker, og har tid til å gi oss personlig oppfølging når livet er vanskelig. Begge ruskonsulentene bruker mye tid på slikt, og det er mange som har fått hjelp ut av knipa av dem.

Jeg er veldig glad for at kommunen har dette tilbudet, og jeg håper det får fortsette som det er. For å ha et godt liv er jeg avhengig at det er et godt nettverk rundt meg, og at jeg har mulighet til aktiviteter for å fylle hverdagen med noe meningsfullt. En ruskonsulent klarer ikke å følge opp lagets spillere og jobben som må gjøres alene. Det blir vanskelig både for konsulentene, treneren og oss.

Jeg skjønner at kommunen må spare penger, men ikke la det gå utover oss som trenger støtte for å klare hverdagen. Vi har ikke like gode muligheter til å finne annen hjelp som de med mer penger og kontakter. Vær så snill å ikke fjern noen ruskonsulenter. Vi trenger heller flere av dem i nærmiljøet. Alle kan en dag havne i en situasjon hvor de trenger hjelp fra en ruskonsulent.

Hilsen

Stian G.»

Nikolai Klausen Engan

«Aina har betydd enormt mye for meg på gatelaget.

Hun har backet meg og pushet meg ut av komfort sonen både med samtaler, tilstedeværelse og omsorg i en tung periode i livet for meg.

Uten Aina vet jeg ikke om jeg hadde vært der jeg er mentalt idag.

Man blir litt smartere og bedre for hver gang man snakker med henne.

Å fjerne henne fra gatelaget vil få enorme konsekvenser for dem aller svakeste i samfunnet, som trenger henne i hverdagen»

Daniel Nejati

«Hei!Aina er veldig snill og hjelpsom og uten henne mister gateslaget en stor støtte person og mange kommer til å bli svært skuffet over det!

Mvh

Daniel Nejati»

Tina Anita Bøkestad og Marita Victoria Jacobsen

«Aina Rype er en av de som bryr seg om alle når det gjelder. Hun er limet i laget. Hadde det ikke vært for Aina er det mange som ikke hadde kommet seg på trening. Hun er lojal og tar ingen parti. Hun har humor og er utrolig støttende når du sliter. Hun kommer løpende hvis du har problemer. Eller ringer deg og motiverer utenom jobbtid. Hun lager god mat til laget og hun bruker mange timer på å holde folk gående. Hvis vi mister Aina fører det til tap av en jævlige god ressurs for asker gatelaget. Hilsen Tina Anita Bøkestad og Marita Victoria Jacobsen.»

Daniel Robert Hall

«Hei,

Jeg skriver dette med håp om at det leses og at det fremdeles er en mulighet å påvirke planen deres om å fjerne en stilling rundt Gatelaget. Jeg er en av mange som har blitt reddet av tilbudet Gatelaget har, og uten dette flotte tilbudet tror jeg at jeg fremdeles hadde vært på institusjon (der jeg fremdeles hadde kjent på utenforskap og ensomhet). Jeg tviler sterkt på at denne stillingen hadde vært vurdert som greit å fjerne for å spare penger hvis dere virkelig forsto viktigheten som Gatelaget har for så mange, og ønsker derfor å gi dere et par eksempler fra egenerfaring. Med en ansatt færre på Gatelaget, har ikke de resterende ansatte kapasitet til å gjennomføre et så godt tilbud som de har nå, for så mange som meg som også kjenner på utenforskap.

Jeg var på institusjon i et halvt år, og jeg gruet meg til å bli skrevet ut da jeg fryktet å komme hjem til isolasjon, ensomhet og utenforskap. Asker Gatelag hadde et godt rykte på institusjonen og vi ble hentet av Aina. Ryktet går ut på at hovedmålet er inkludering, og ikke å vinne flest kamper, som de fleste andre. Dette har både Aina og Wenche jobbet hardt for, og det kjennes med en gang man møter opp. Hadde det ikke vært for henteordningen, hadde jeg aldri greid å komme meg dit på grunn av angst. For dem som ikke vet så mye om angst så slet jeg med å være sammen med andre folk, slet med å spise sammen med andre på institusjon bare for å nevne noe. Med en ansatt færre, vil tilbudet være mye dårligere og jeg hadde ikke hatt den fremgangen jeg har hatt.

Den første kampen jeg spilte var jeg uheldig og fikk muskelruptur i leggen og greide ikke å gå. Vi var i Sarpsborg og jeg måtte bli hentet av ambulanse og kjørt til sykehuset. Jeg slet fremdeles psykisk og det hjalp ikke å være på et nytt sted, med en skade jeg aldri har fått før. Resten av laget måtte kjøre

tilbake, og jeg hadde vært alene om det ikke var for de ansatte som ordnet det slik at jeg ble hentet på sykehuset. Til tross for skaden og at jeg ikke kunne spille på 6mnd. ble jeg fulgt opp av Aina og Wenche slik at jeg ikke havnet utenfor igjen. Vi gikk på turer på torsdager når bena var bra nok til å gå, men fortsatt frarådet av fysio å trene fotball. Dersom en stilling fjernes, så frykter jeg at slikt hadde vært umulig.

Jeg skriver dette for at dere skal vite viktigheten Gatelaget har, og at ressursene dere gir per nå er gullverdt. Det å ta vekk en stilling for å spare penger er ikke noe nytt, men jeg ber dere om å ikke ta det fra de mest sårbare i samfunnet og heller finner andre løsninger. Vi trenger både Wenche og Aina.

Mvh Daniel Robert Hall»

Rune Myrvold

«Å ta bort stillingen til Aina for at kommunene skal spare penger er så samfunnsøkonomisk dårlig måte å spare penger på som mulig er!!!

Aina med hennes stilling hjelper så mange, med sine forskjellige issues, til en aktiv hverdag m gatelaget i stedet for at de mange velger en hverdag som raskt blir langt dyrere for de kommunale tjenestene.»

Abdulwahid Hassan

«Jeg har fått informasjon om at Asker kommune foreslår å kutte en stilling knyttet til Gatelaget. Jeg har vært tilknyttet Gatelaget i snart ett år. Det har vært veldig viktig for meg å kunne trene og spille kamper, men kanskje det viktigste har vært å sammen med laget på turer, lunsj etter treninger og kunne snakke med Aina og Wenche. Jobben de gjør for laget er veldig viktig. Jeg er i en situasjon der jeg ikke har kontakt med mange mennesker og sosiale situasjoner så kontakt med Gatelaget med Aina og Wenche er ukens høydepunkter i mitt liv. Jeg synes det er merkelig at kommunen skal skjære ned på stillinger knyttet til Gatelaget da både jeg og lagkameratene mine har dette som et fast holdepunkt i våres felles vanskelige situasjon.

Ber om at Asker kommune ikke gjennomfører kutt i stillinger.

Med vennlig hilsen

Abdulwahid Hassan.»

Maria Jensine Ntukidem

«1.Rekruttering

Uten Aina ville det ikke vært noe gatelag eller et lag med veldig få spillere. Jeg ble kjent med Aina rett etter jeg kom fra behandling på tur med medvandrere. Jeg hadde aldri spilt fotball før og ingen lyst til heller, men hun maste og maste tur etter tur og til slutt ble jeg med for å få henne til å tie. Det har forandret livet mitt å jeg vil være takknemlig til henne i evighet

2 Støtte til spillere og velvære

Aina er avgjørende for å sikre spillernes fysiske og mentale velvære.

Hun er med på trening så hun ser med en gang hvis noen har det vondt eller mentalt er ikke i form og da tar kanskje en tur rundt banen med den personen for å se at de har det bra og da pleier de å komme rask tilbake på trening eller trener med henne på siden. Det betyr veldig mye for damene at hun er med på banen før da er vi aldri den eneste damen! Tre av oss damer har matintoleranser og når vi spiller bortekamp eller på turnering passer hun alltid på at det er noe mat vi kan spise. Hun passer også på at damene har et greit sted å skifte, det er ikke alle lag som har damer.

3. Bygge tillit og tilhørighet

At hun er med både av og på banen skaper et trygt miljø hvor vi føler oss sett og hørt. Hun er alltid multi tasking, problem solving før vi en jo en spesiell gruppe totalt ivaretatt av både Aina og Wenche.

4. Motivasjon

Det er ikke bare rekruttering hun er flink til. Hun motiverer spillerne til å jobbe med sin personlige vekst. Jeg brakk min kragebein i fjor og kunne ikke spille mista total motivasjon men hun alltid ringte meg før å bli med å spise, se på eller gjøre noe så at jeg var ikke hjemme alene, da følte jeg var fortsatt inkludert på laget og det betydde mye før meg Jeg ser når hennes oppmuntring hjelper å bygge selvtillit og tro på seg selv og jeg synes det er veldig fint og sterkt.

Dette er en del av jobben som Aina tar, vi har to `mamma´ Aina og Wenche, det er umulig at en person kunne ta vare på oss alene! Vi er mange personer med mange utfordringer som jobber veldig bra som et team, vi kunne aldri har gjort det uten Aina og Wenche!»

Marie-Lou Mayazi

«Hej,

Mitt navn är Marie-Lou och jag spelar i Asker gatulag, Jag vill ta upp något som verkligen betyder mycket för mig, våra två ruskonsulenter Aina och Wenche. De är en avgörande roll för oss som spelar gatufotboll. Deras stöd och engagemang har gjort en enorm skillnad för mig personligen, och för många andra.

Innan jag kom i kontakt med dem kände jag mig vilsen och hade svært att hitta en plats där jag kunde känna mig trygg. Tack vare deras stöd har jag fått tillbaka tron på mig själv och hittat motivationen att fortsätta framåt. Det är inte bara på planen de hjälper till, utan även i livet utanför. De har hjälpt mig att bygga upp självförtroende och har alltid funnits där när jag behövt prata, få råd eller bara en go kram.

Det är ingen överdrift att säga att Asker gatufotboll inte skulle vara densamma utan dem båda. Det är inget gatulag utan de båda. Aina och Wenche är vår ryggrad. De kompletterar varandra på ett fantastisk sätt. Den ena är alltid snabb med att fånga upp känslor och stöttar oss personligen, medan den andra ser till att allt fungerar praktiskt och organisatoriskt. Detta samspel mellan dem gör att hela verksamheten fungerar så smidigt som den gör, och skapar en atmosfär där vi alla känner oss både trygga och motiverade.

Deras arbete har också ett större värde. Genom att stötta oss som deltar i gatufotbollen hjälper de till att förebygga utanförskap och ger oss en plats där vi kan utvecklas både som spelare och individer. Det stärker gemenskapen i Asker, och många av oss som deltar hade aldrig fått den här möjligheten om det inte vore för deras engagemang.

Jag vill verkligen understryka att deras närvaro inte bara betyder att verksamheten fungerar, utan också att vi som deltar känner oss sedda och värderade. För oss är de inte bara ruskonsulenter, de är förebilder och trygga stöttepelare. Deras samarbete är avgörande för att skapa den inkluderande och positiva miljö som gör Asker gatufotboll så unik.

Jag hoppas verkligen att ni ser hur viktigt det är att behålla båda dessa två kvinnor i deras nuvarande roller. Deras insatser är ovärderliga, både för oss som deltar i gatufotbollen. Utan dem skulle vi förlora något mycket värdefullt.

Tack för att ni tar er tid att läsa och överväga detta. Jag hoppas ni förstår hur mycket de betyder för oss alla.

Hälsningar

Marie-Lou»

NOTAT

Fra: Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge.

Professor Ottar Ness, Nordisk forskningscenter for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU.

Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Dato: 24.9. 2024

Gatelagsfotball – Et effektivt tiltak på et krevende sosialpolitisk område

Rapporten «Rapid Review of Inequalities in Health and Wellbeing in Norway Since 2014» behandler ulikhet i helse, etter FNs bærekraftsmål om trygghet og helse for alle. Den trekker fram Gate-lagsfotball på denne måten (oversatt her): «Gatefotball rommer fotballspesifikke aktiviteter og prosjekter for å støtte recovery for mennesker med psykiske helse- og/eller rusutfordringer. Gatefotball arrangeres i samarbeid med ordinære fotballklubber, også i samarbeid med tjenester innen psykisk helse og rus, andre helse- og velferdstjenester, og med frivillighetssektoren. *Fotballstiftelsen* organiserer kamper, turneringer og støtter lagene ved finansiering og promotering gjennom media og politiske initiativ. Målet er å tilby et fellesskap av støtte og hjelp til å forbedre hverdagen til deltakerne. Gatefotballagene regnes som en lavterskelaktivitet, der alle med psykisk helse og/eller rusmisbruk problem kan delta. Det skilles ikke mellom kjønn eller alder. Alle er velkomne. I mange av lagene deltar fagpersoner fra ulike helse- og velferdstjenester jevnlig på trening og spill. På denne måten blir tjenestene mer tilgjengelige og nyttige for deltakerne. Studier finner at deltakelse i gatelagsfotball fremhevet viktigheten av fellesskap og fellesskapene aktiviteter som styrker medborgerskap, tilrettelegger og fremmer sosial inkludering for personer i utfordrende livssituasjoner. Lokalsamfunn, beslutningstakere og finansierer må erkjenne og utvikle innsikt og forståelse for verdien som gatelagsfotball representerer» (s. 129).

(<https://www.instituteoftheequity.org/resources-reports/rapid-review-of-inequalities-in-health-and-wellbeing-in-norway-since-2014/read-the-full-report.pdf>)

Forskningen viser et Gate-lagsfotball-ordningen i Asker er et konkret eksempel på tiltak som bidrar til opplevelser av samfunnsdeltakelse, medborgerskap og livskvalitet (Thomson et al 2019; Ogundipe et al., 2020, Benkwitz et al., 2023, 2024, Kobro, Borg, Karlsson og Vike, 2019). Asker fotball har, sammen med Asker kommune etablert et unikt samarbeid som muliggjør tilgjengelighet av faglig kompetanse og tilpasning av ellers fragmenterte tilbud, til enkeltmennesker som har individuelle behov for hjelpetjenester. Dette gir innbyggere med psykisk helse- og rusproblemer en mulighet til å oppleve seg verdsatt, ønsket og betydningsfull for andre.

I studier av gatelagsfotball viser resultatene til konkrete resultater, som vi finner i få andre tilbud til samme målgruppe: 1) Betydningen av et meningsfullt hverdagsliv; 2) Betydningen av å kunne prøve seg ut og øve seg på sosial deltakelse på en trygg og anerkjent arena; 3) Betydningen av

inkluderende og inviterende miljøer med rom for å være seg selv, og; 4) Betydningen av at ulike personer, tilbud og tjenester involveres på *en* arena.

Forskning om gatelagsfotball i Norge viser at det å legge vekt på samskaping og sosial inkludering, slik Asker fotball og kommune gjør, bidrar til å utvikle og endre arbeidsmåtene i helse-, sosial- og velferdstjenester (Ogundipe et al., 2020. Karlsson & Borg, 2024). Det er ellers i det omfattende norske tiltaksapparatet, en mangel på skreddersydde og koordinerte tjenester for personer som opplever psykisk helse- og rusvansker (Ose & Kaspersen, 2020). Konsekvenser manglende treffsikkerhet fører til sosial ekskludering, lav deltakelse i få meningsfulle aktiviteter med redusert livskvalitet og repeterende rusmisbruk som konsekvens. *Det er derfor stort behov for å opprettholde og videreutvikle tilgjengelige og koordinerte tjenester som det Gatelagsatsingen har vist seg å være, for å hindre langvarig og kostbar sosial utenforskap av personer med psykisk helse- og rusvansker, både for den enkelte, dennes nære nettverk og samfunnet som helhet.*

Å hjelpe mennesker gjennom verdsatte og meningsfulle aktiviteter må være et mål for alle kommunale tjenester (McKay et al., 2017; Veseth et al. 2021). Gatelaget til Asker fotball og Asker kommune spiller en sentral rolle i å legge til rette for medmenneskelige relasjoner, og aktiviteten har et sterkt potensial for å støtte aktivt medborgerskap (Thomson et al., 2019; Ogundipe et al., 2020). Gatelagsfotball virker!

Mennesker med samtidig psykisk helse- og rusproblemer er blant de gruppene i Norge som er mest levekårsutsatt. Gruppen består av mennesker med minst grad av tilhørighet til sine nærmiljøer og lavest deltakelse i en rekke samfunnsarenaer, lokaldemokratiet og arbeidslivet (Goldblatt et al., 2023). Ved å delta i gatelagsfotball ser vi fra forskningen, at mennesker i utsatte situasjoner erfare at de har verdsatte sosiale roller, de opparbeider seg nettverk utenfor sitt alminnelige gate-rusmiljø, og de får «gjøre» medborgerskap i praksis. Dette gir gevinster på individ-, gruppe og samfunnsnivå. Vi ser at deltakelse i gatelagsfotballen kan bidra direkte til økt livskvalitet (glede, samhold, mestring) og bedre livssjanser på sikt (deltakelse, helse og levekår). For nabolag, nære nettverk og lokalsamfunn vil økt inkludering med redusert rus og psykisk skade kunne redusere kriminalitet og gi gevinster av økt trygghet og tillit. For storsamfunnet er gatelagene derfor en svært god samfunnsøkonomisk investering, og samtidig et effektivt virkemiddel som krever moderate profesjonelle ressurser (Goldblatt et al., 2023).

Den norske modellen med organisering av gatelagsfotball slik Asker kommune og Asker kommune samarbeider om, er original og lite utbredt internasjonalt. Også i norsk sammenheng har den sterke samskapingen som Asker har utviklet, vært et eksempel som en rekke kommuner har tatt etter, både i tjenester på rusomsorgsfeltet og på andre velferdsområder. I vår undervisning ved USN bruker vil «Askermodellen» fra gatelagsamarbeidet som eksempel på radikal samskaping. Asker kommunens veilednings- og miljøtjenester rettet mot deltakerne i gatelaget, som det kan være vanskelig å finne passende tiltak til, er forbilledlig og åpenbart en modell som få andre kommuner kan vise maken til. Samarbeidsmodellen i Asker bør derfor utvikles videre til læring og inspirasjon for andre deler av helse-, sosial- og velferdstjenestene.

Gatelaget i Asker er et tilbud helt i tråd med helsepersonellkommissjonens anbefalinger om å mobilisere sivilsamfunnet og styrke betingelser for menneskers egenomsorg og livsmestring (NOU 2023:4) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2961552/> Medborgerskap er, slik vi ser det, avhengig av bred forankring og partnerskap på tvers av sektorer, slik

gatelagsfotballen i Asker er. Gatelagsfotballen i Asker er derfor et godt eksempel på kommunens ambisiøse satsing på medborgerskap, slik det blant annet kommer til uttrykk i kommunens Tema-planen for medborgerskap. Med et erklært og bredt politisk forankret mål om «...å legge til rette for at alle målgrupper kan lære hele livet, være aktive, selvstendige og oppleve mestring og livskvalitet i hverdagen, slik at de kan delta i, og ta medansvar for, samfunn og felleskap» berømmer vi kommunen for det arbeidet de legger inn i Asker-Fotballs gatelag.

<https://pub.framsikt.net/plan/nyeasker/plan-141c2acb-ad27-4143-bdb8-98d741c49bde-5043/#/>

Drammen/Trondheim/Porsgrunn, 23.09.2024.

Marit Borg

Marit Borg

Bengt Karlsson

Bengt Karlsson

Ottar Ness

Ottar Ness

Lars U. Kobro

Lars U. Kobro

Samfunnsregnskap for gatelagene 2024
– med gevinster for pårørende

Et bedre liv med flere dager uten rus

oslo**economics**

Tittel: Et bedre liv med flere dager uten rus
Utarbeidet av: Oslo Economics
Oppdragsgiver: Fotballstiftelsen

Publisert: September 2024
Rapportnummer: 2024-72

Kontaktperson: Erik Magnus Sæther / Partner, Oslo Economics
E-post: ems@osloeconomics.no
Tel: 940 58 192

Kontaktperson: Arne Knoph / Daglig leder, Fotballstiftelsen
E-post: arne.knoph@fotballstiftelsen.no
Tel: 970 57 400

Foto/illustrasjon forside: Fotballstiftelsen

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1. Ønske om å belyse virkninger av gatelagsmodellen	7
1.1 Om samfunnsregnskap	7
2. Gatelagsmodellen	9
2.1 Hva er gatelagene?	9
2.2 Utbredelse og utvikling	10
2.3 Gatelagsjentene	11
2.4 Samskaping – Fotballstiftelsen, klubb, NAV og kommune	11
3. Trening – samhold, mestring og rusfrie timer	13
3.1 Samhold og tilhørighet	13
3.2 Mestringsfølelse på trening	14
3.3 Struktur og rammer med en klar målsetning	14
4. Dugnad – en givende forpliktelse	17
4.1 Spillerne tilfører klubbene merverdi	17
4.2 Dugnad fører til inkludering og tilhørighet	18
4.3 Frivillige bidrar til gatelagene	18
5. Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid	19
5.1 Gatelagene legger til rette for arbeidstrening	19
5.2 Gatelagene bidrar til tilpasset oppfølging av spillere	20
6. Pårørende – store gevinster for de nærmeste	21
6.1 Belastningen for pårørende er stor	21
6.2 Gatelagene gir også store fordeler for pårørende	21
7. Gevinster ved gatelagsmodellen	23
7.1 Hva måler vi?	23
7.2 Samfunnsøkonomiske gevinster	23
8. Potensial for besparelser gjennom gatelagsmodellen	25
8.1 Potensial for gevinster gjennom gatelagsmodellen	25
8.2 Uforutsigbar finansiering skaper usikre rammebetingelser	25
8.3 Ønske om videre utvidet samarbeid med eksterne partnere	26
8.4 Behov for tett samarbeid mellom kommune og NAV	26
Vedlegg: Metode	27
Referanser	30

Forord

Det første gatelaget i norske fotballklubber ble etablert i 2011. Etter at Fotballstiftelsen så dagens lys i 2015, har satsingen blitt landsomfattende, og bare de fire siste årene er aktiviteten tredoblet.

I dag aktiviserer Fotballstiftelsens 31 gatelag treninger for et stadig økende antall mennesker med rusutfordringer. Rundt disse organiseres sosiale aktiviteter, fengselsprosjekter og ikke minst arbeidstrening i samarbeid med NAV og kommune. Gjennom inkluderende fellesskap, trygge rammer og positiv aktivitet skapes mestring og motivasjon til å ta nye steg langt utenfor banen. Og med fotballens sterke samfunnsposisjon og klubbenes unike, inkluderende kraft åpnes helt nye muligheter. Bare i 2023 var 1 443 spillere registrert på trening – av dem kom hele 286 over i lønnet arbeid, skole og arbeidstrening.

Dette har naturlig nok store gevinster. Verdien for den enkelte og familien rundt er like fantastisk som den er stor, men hva er den samfunnsøkonomiske gevinsten av tusenvis av rusfrie timer og at så mange lykkes i overgangen til arbeid og skole?

I fjor utviklet Oslo Economics tidenes første samfunnsregnskap for Fotballstiftelsen og gatelagene i norske fotballklubber. Årets rapport er utvidet – og summeres med en betydelig økning i samfunnsøkonomisk gevinst. Dette både fordi veksten i antall lag og aktiviteter er ytterligere økt, og fordi betydningen for pårørende i år er inkludert.

Utfordringene innen rus og utenforskap er store. Vi håper denne rapporten kan inspirere, slik at flere kan få «Et bedre liv med flere dager uten rus».

Arne Knoph
Daglig leder, Fotballstiftelsen

Erik Magnus Sæther
Partner, Oslo Economics

Sammendrag

Gatelagene er et tilbud med fotball som virkemiddel for å gi personer med rusmiddelutfordringer et bedre liv med flere dager uten rus. Gatelagsmodellen har vist seg å være en effektiv tilnærming og vurderes som en suksesshistorie innenfor rusfeltet, med sin samskaping mellom fotballen, kommune, NAV og andre aktører i lokalsamfunnet.

Gatelagene er et lavterskeltilbud med flere ukentlige fotballtreninger på faste tidspunkter på dagtid. Tilbudet er for personer over 18 år som har eller har hatt rusutfordringer. Det eneste kravet for å delta er å være nykter på trening. Tilbudet fungerer godt på veien mot å bli rusfri og som et ettervernstillbud.

Personer med rusutfordringer har ofte krevende liv. Mange har vært i barnevernet og har ustabile familierelasjoner. Flere er hjemløse, og psykiske lidelser som angst, depresjon og psykoselidelser er sterkt overrepresentert. Gatelagene eksisterer for å gi disse en bedre livssituasjon.

Et viktig aspekt ved gatelagsmodellen er samskaping mellom klubben, Fotballstiftelsen, NAV og kommunen. I tillegg involveres andre organisasjoner på rusfeltet og miljøet rundt klubben. For eksempel en lokal virksomhet som er sponsor og kan gi både arbeidstrening og lønnet arbeid.

Stadig flere spillere

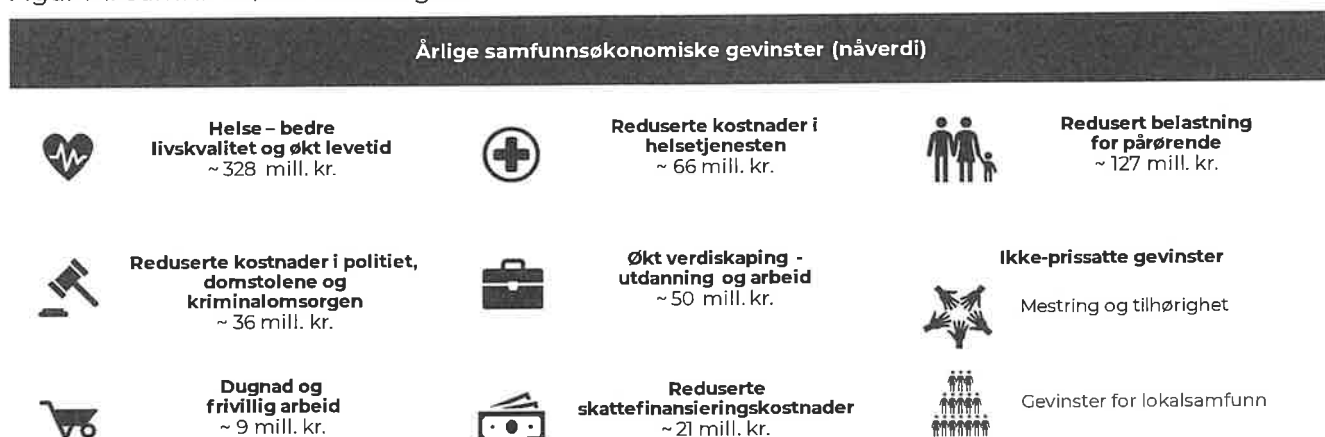
Tallene på antall gatelag og spillere fortsetter å øke. I 2023 deltok 1 443 spillere på treninger og per august 2024 er det 31 gatelag, fordelt fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør. Alle eliteserieklubbene er blant disse. Årets Nasjonale turnering var rekordstor, og ble arrangert på Aspmyra stadion i Bodø.

Trening – samhold, mestring og rusfrie timer

Treningene er en arena som gir spillerne en opplevelse av samhold og tilhørighet. Samholdet skapes gjennom å være en del av et lag og et fellesskap som har opplevd mange av de samme utfordringene. Gjennom regelmessige treninger kan spillerne oppleve mestring. Noen opplever mestring ved å bli bedre på fotballbanen, mens andre opplever mestring ved å ha overkommet angst og klart å møte opp på trening. For mange er det en prestasjon i seg selv å møte opp rusfri på trening. Felles er at følelsen av mestring bygger selvtillit og positive opplevelser som spillerne tar med seg videre i hverdagen.

Deltakelse på faste treninger skaper tydelige rammer og struktur for spillerne, noe som er avgjørende for hverdagsmestring. Kravet om rusfrihet ved oppmøtet gir en konkret målsetting, og den etablerte strukturen gjennom treningene bidrar til stabilitet i hverdagen. Dette er avgjørende momenter i bedringsprosessen. Flere rusfrie timer gir spillerne et verdifullt grunnlag for en varig rusfri tilværelse.

Figur 1-1: Samfunnsøkonomiske gevinster

Dugnad – en givende forpliktelse

Norsk idrett er tuftet på dugnad og frivillighet. Dette gjelder også for gatelagene. Både frivillige rundt klubben og spillerne selv legger ned dugnadsinnsats. Frivillige rundt gatelagene utgjør en sentral rolle i den daglige driften, ved å legge til rette for at spillerne har et velorganisert lag å komme til. Spillernes dugnadsarbeid kan inkludere oppgaver som å klargjøre stadion, bidra som parkeringsvakter og publikumsverter eller drive kiosken under A-lagets hjemmekamper. I tillegg kan spillerne utføre enkeltjobber hos samarbeidspartnere i lokalmiljøet, som vedproduksjon, gartnertjenester og enklere snekkerarbeid. Denne innsatsen er verdifull for spillerne, da den ikke bare bidrar til lagkassen eller klubben, men også gir en følelse av inkludering og tilhørighet.

Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid

Selv om gatelagene ikke først og fremst er et arbeidsmarkedstiltak, bidrar aktivitetene til å ruste spillerne for å klare overgangen til arbeid. Spillerne får praktisk arbeidserfaring, verdifulle referanser og lærer å knytte kontakter. Gjennom kravet om å møte rusfri på aktivitetene, blir spillerne eksponert for kravene som stilles i arbeidslivet og utdanning.

Klubbene, med sine stadionbygg og klubbhus, er en gode arena for slike tiltak. Klubbene har også mange gode samarbeidspartnere som kan bidra til trygg, effektiv og god arbeidstrening. Et svært viktig aspekt for overgangen til arbeid er at gatelagsmodellen bidrar til samskaping mellom Fotballstiftelsen, klubben og NAV/kommunen. Spillerne får mulighet til mer formell arbeidstrening gjennom NAV og avtaler med klubbens lokale samarbeidspartnere. I tillegg har stadig flere av klubbene egne avtaler med arbeidsmarkedsbedrifter.

I løpet av 2023 kom 143 spillere ut i lønnet arbeid, 35 spillere startet på skole eller utdanning, og 108 spillere begynte med formell arbeidstrening. Totalt utgjorde dette 286 positive «overganger».

Pårørende – en bedre hverdag når deres nære får et nytt liv

Å være pårørende til rusavhengige er krevende, med konstant bekymring og utrygghet. Pårørende forteller at de bekymrer seg da de ikke vet hvor deres nære oppholder seg eller sover om natten. I tillegg kan de være gjenstand for trusler, vold og helseskade fra deres nære. Tyveri og skadeverk på eiendeler er også noe mange opplever. Flere pårørende hjelper til økonomisk ved å betale opphold, narkotikagjeld og andre finansielle krav. Pårørende bruker ikke bare mye av sin fritid på å hjelpe sine nære, men det går også utover deres arbeidshverdag og konsentrasjonsevnen.

For pårørende letter noe av denne bekymringen når deres nære aktivt deltar på et gatelag. Man er trygg på at den nære har et sted å gå til i form av gatelagstreninger og får nye venner på og rundt laget som gjør det lettere å redusere bruken av rus eller bli rusfri. For sin egen del forteller pårørende at det er lettere å prestere i hverdagen, både på jobb og sosialt, når en i nær relasjon blir rusfri. De får bedre konsentrasjon i jobben, det er mindre behov for sykemelding og helsetjenester og de har mer tid til å tenke på andre ting, som å følge opp barn og partner, være med venner og ha hobbyer.

Betydelige samfunnsøkonomiske gevinster

Den største prissatte gevinsten kommer som følge av bedret helse og økt levetid, slik dette verdsettes i helseøkonomiske veiledere, anslått til 328 millioner kroner årlig. Deretter følger reduserte kostnader i helsetjenesten og rusomsorgen anslått til 66 millioner kroner, etterfulgt av økt verdiskapning som følge av utdanning og arbeid, anslått til 50 millioner kroner. Sparte kostnader i politiet, domstolene og kriminalomsorgen prissettes til 36 millioner kroner årlig, reduserte skattefinansieringskostnader til 21 millioner kroner og verdien av dugnadsarbeidet til 9 millioner kroner. I samfunnsregnskapet for gatelagene i 2024 har vi inkludert prissetting av samfunnsøkonomiske gevinster knyttet til spillernes pårørende, som utgjør totalt 127 millioner kroner. Anslagene er ikke eksakte, men synliggjør den store byrden av rus og psykisk lidelser og dermed verdien av tiltak.

Med disse forutsetningene blir de samlede årlige samfunnsøkonomiske gevinstene om lag 638 millioner kroner i nåverdi, slik vist i Figur 1-1. I tillegg kommer ikke-prissatte gevinster som mestring og tilhørighet for spillere, samt gevinster for lokalsamfunnet.

Stort potensial for ytterligere gevinster fra gatelagenes aktiviteter

Gatelagsmodellen viser imponerende resultater, og gjennom samskaping mellom Fotballstiftelsen, klubben og NAV/kommunen kan modellen bidra til å spare samfunnet for store kostnader. Antallet gatelagsspillere i 2023 er flere enn noensinne. Samtidig tyder antallet TSB-pasienter på at det fortsatt er mange personer med rusutfordringer som ikke har vært innom gatelagene. Vår vurdering er at gatelagsmodellen er et tilbud med store samfunnsøkonomiske gevinster og en effektiv inngang til behandlingsapparatet.

1. Ønske om å belyse virkninger av gatelagsmodellen

Samfunnsregnskapet gir en systematisk fremstilling av virkningene av gatelagsmodellen og samarbeidende tiltak for spillerne og samfunnet.

1.1 Om samfunnsregnskap

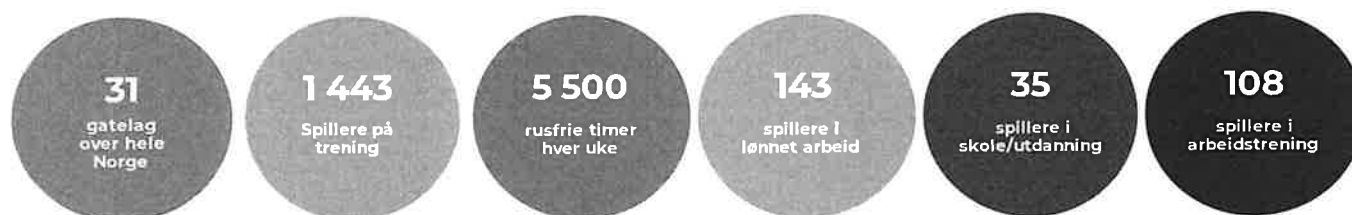
Det er ikke lett å prissette liv, helse, mestring og vennskap. Ved hjelp av forskningslitteratur, spillerundersøkelsen blant gatelagsspillere, klubbundersøkelsen, intervjuer og nøkkeltall fra offentlige veiledere har vi likevel forsøkt å tallfeste ikke bare antall spillere og treninger, men også samfunnsøkonomisk nytte av gatelagsmodellen. Nytt av året er prissetting av gevinster for pårørende.

Av forskningslitteratur er to artikler sentrale: Recovery på banen – Gatelag som samskapende

sosial innovasjon i norske kommuner (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019) og Gatelagsfotball som Recovery på banen – «Verdens beste ettervern?» (Thompson, Knutsen, Johansen, Borg, & Karlsson, 2019)

I gevinstestimaterne er det metodisk utfordrende å skille gatelagens bidrag fra betydningen av annet arbeid i hjelpeapparatet. Personene som deltar på gatelagene mottar gjerne hjelp fra helsetjenesten, NAV, kommune og mer. Våre estimater er derfor ikke et forsøk på å isolere gevinstene som en følge av gatelagens virksomhet, men heller en sammenfatning av positive gevinster assosiert med gatelagsmodellen. Fotballen gir en vei inn hjelpeapparatet, for en gruppe mennesker som mange har gitt opp.

Figur 1-1: Nøkkeltall for gatelagene

Kilde: Klubbundersøkelsen 2023

«Fra et samfunnsperspektiv er gatelagene veldig god rusrehabilitering. Klubbene er stolte av gatelagene. Engasjementet er reelt og ekte»

Lise Klaveness, president i Norges fotballforbund Foto: NFF

«Er det ikke paven som sa at av alle uviktige ting er fotballen det viktigste. Og jeg mener fotballen er veldig viktig.»

Jonas Gahr Støre, statsminister, besøk hos KFUMs gatelag høsten 2023 Foto: Sigve Mejdal, NPGJ

To generasjoner Lerstein: om støtte, fotball og veien tilbake

Intervju med Are Lerstein, tidligere gatelagsspiller i Asker og styremedlem Fotballstiftelsen og Frode Lerstein, politiker og pårørende

I over 25 år har Are kjempet mot rusavhengighet, med foreldre som aldri ga opp på sidelinjen. Are beskriver sin bakgrunn uten å forskjønne situasjonen:

- Jeg er vel det man kan kalle for en god gammel røver. Jeg har levd et langt liv. I 27 år som en flekk på fasaden som skulle vært ren. Som det man kan definere som tung rusavhengig, sprøytenarkoman, til tider bostedsløs, inn og ut av fengsler og institusjoner i mange år.

Faren Frode var en av initiativtakerne til å starte gatelaget i Asker. Frode forklarer hvordan støtten fra kommunen var avgjørende for å få laget i gang, han satt på den tiden i kommunestyret i Asker. Ideen var å skape et fristed for rusavhengige hvor de flere ganger i uken kunne spille fotball og glemme alt annet.

Mestring, mening og sunne relasjoner

Are peker på mestring, mening og sunne relasjoner som nøkkelkomponenter i tilfriskningsprosessen. Han beskriver det som en enkel løsning, men vanskelig å legge til rette for.

- Ikke bare det å mestre fotballen, men det å få rutiner i hverdagen. Det å mestre det man står i, disse følelsesmessige utfordringene man gjerne har ruset seg vekk fra eller flyktet vekk fra, og det å kunne være i en trygg og sosial arena der man kan tørre å være seg selv er det mye mestring i.

Belastning for pårørende

Både Frode og hans kone har kjent på kroppen hva det vil si å være pårørende til en rusavhengig.

- De verste årene, da vi ikke visste hvor Are sov eller overnattet, kjørte jeg sikkert 70-80 tusen kilometer rundt i Oslo-området for å plukke ham opp. Jeg

betalte krav, inkasso, og til og med gjeld på narkotika. Jeg sa en gang for moro skyld til skattevesenet at jeg hadde utgifter på kanskje 100 000 i året, hvorfor får jeg ikke fradrag for det? Det var selvfølgelig helt uaktuelt, forteller han.

Frode påpeker at pårørende kan bruke mye penger på den rusavhengige, noe som kan slite på familierelasjoner og kan føre til brudd på grunn av skam og usikkerhet om håndtering.

- Det blir ofte til at alt i familien dreier seg om den rusavhengige, og søsken kan derfor føle seg tilsidesatt. Vi prøvde å unngå det, men det kan være vanskelig, innrømmer Frode.

Frode peker også på manglende tilbud til pårørende når det skjer rusrelaterte dødsfall.

- Hvis en vanlig gutt i Asker drukner, kommer det kriseteam og prest til skoler og familier. Men hvis noen av vennene til Are tar overdose, er det ingen som tilbyr hjelp. Selvfølgelig skal det være samme tilbud, sier Frode.

Are forteller hvordan faren Frode har vært en ufattelig viktig støttespiller for ham, og hvordan faren har strekt seg langt for å hjelpe han.

- Han har vært alt fra jurist til taxisjåfør. Jeg husker at ruskonsultene nesten ikke turte ta telefonen da han ringte, for han ga seg aldri. Det at han aldri ga seg, er jeg utrolig takknemlig for.

En viktig brikke i rehabiliteringsprosessen

Frode understreker at gatelaget bare er ett eller to steg på veien til en rusfri tilværelse.

- Gatelaget kan gjøre at spilleren begynner å tenke litt nytt og se at det er gøy å ha venner, og møtes. Men det er alltid den rusavhengige selv som gjør seg rusfri, ingen andre, avslutter han.

For Are har gatelaget betydd alt, selv om han ikke kan si at det var det ene tiltaket som fungerte alene. Han beskriver hvordan gatelaget har vært en brikke som en del av mye mer.

- Det gatelaget har bidratt til, er at jeg har fått personlige vekst gjennom samhold og aktiviteter.

Det nye A4-livet

Etter mer enn ti år som rusfri er Are nå grunnlegger av Stiftelsen Medvandrerne, har fast jobb og er styremedlem i Fotballstiftelsen. Han har nå samboer, to bonusdøtre og hus.

- Jeg lever det livet jeg sa at jeg aldri skulle leve. Jeg lever et A4-liv, nå mangler jeg bare hund, avslutter Are.

Foto: Ådne Jensen Birkeland, Fotballstiftelsen

2. Gatelagsmodellen

Gatelagene er et lavterskeltilbud for personer som har eller har hatt en utfordring knyttet til rus. Lagene tilbyr flere fotballtreninger på faste tidspunkter hver uke. Det stilles kun krav om at spillerne møter rusfrie på trening.

2.1 Hva er gatelagene?

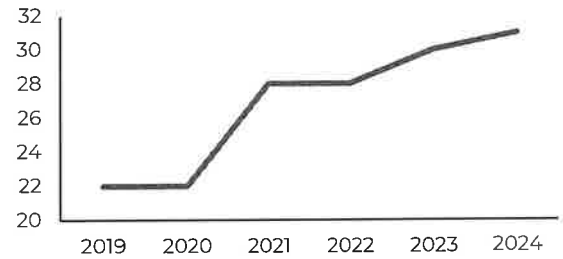
Hovedformålet med lagene er å gi personer med utfordringer knyttet til rus en arena for både sportslig og personlig utvikling. Det er lokale tilpasninger i hvordan gatelagene opererer, men et fellestrekk er at lagene samarbeider tett med aktører utenfor klubbene, ikke minst de offentlige rustjenestene.

Hovedmålet med aktivitetene er å bidra til et bedre liv for spillerne og å redusere bruk av rus. Dette oppnår de gjennom

- fysisk aktivitet
- samhold
- mestring
- inkludering
- trygghet

Klubbene tilbyr fotballtrening ledet av kvalifiserte fotballtrenere og ledere. Treningen foregår hovedsakelig på dagtid, og sammen med treningene serveres det alltid et måltid. Dette gir spillerne en meningsfylt aktivitet å gå til. I tillegg til

Figur 2-2: Antall klubber i perioden 2019-2024

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

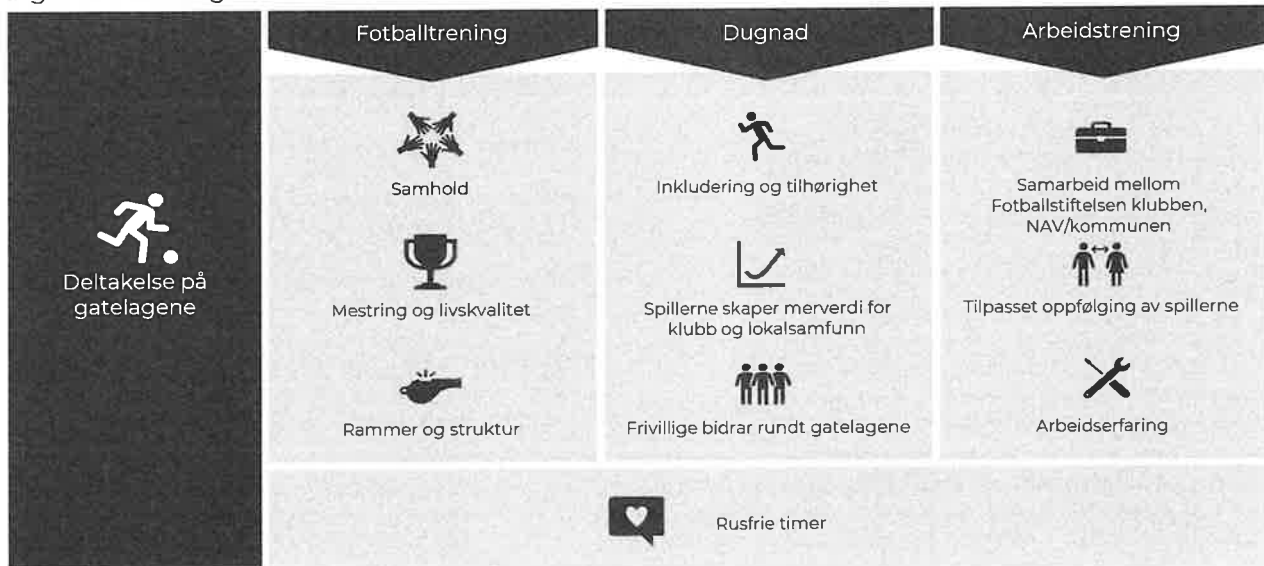
trening deltar gatelagene i regionale og nasjonale turneringer med andre gatelag.

Gatelagene gjennomfører ofte dugnad i samarbeid med klubben eller lokalt næringsliv. Gjennom tett samarbeid med NAV og kommune tilbys arbeids- trening, CV-hjelp og andre virkemidler for å hjelpe den som ønsker og er egnet til å komme ut i arbeid eller utdanning.

«Alle heier på gatelagene, det er umulig å ikke like det.»

Ørjan Berg, tidligere landslagsspiller og leder for samfunnsavdeling Bodø/Glimt

Figur 2-1: Gatelagenes aktiviteter

Hvem er gatelagsspilleren?

Gatelagsspillerne er personer over 18 år, både kvinner og menn, med en eller annen form for rusutfordring. Dette kan være alt fra aktive rusbrukere til personer som har blitt rusfrie, men som sliter med å komme tilbake til samfunnet.

Gatelagsspillernes utfordringer er derfor forskjellige både i omfang og art. Mange har hatt en vanskelig barndom og ustabile familieforhold. Psykiske lidelser som angst, depresjon, personlighetslidelser og psykoselidelser er også vanlig for personer med rusutfordringer. Statistikk fra FHI (2018) viser at så mange som 9 av 10 pasienter i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) har en psykisk lidelse.

Da gatelagene startet opp var hovedvekten av spillerne godt voksne med langvarige rusutfordringer. De siste årene har imidlertid flere yngre personer med rusutfordringer kommet til. Det største antallet av gatelagsspillere er i aldersgruppen 30-39 år. Til sammen utgjør spillerne under 40 år 65 prosent av det totale antall spillere.

I 2023 var 88 prosent av spillerne menn. Samtidig øker andelen kvinner – noe som forsterkes gjennom en egen satsing, Gatelagsjentene.

Rekrutteringen av spillerne skjer på flere ulike arenaer. Den største andelen, omtrent en fjerdedel, rekrutteres gjennom spillernes nettverk. Dette kommer frem i de årlige klubbundersøkelsene for årene 2019-2023. Resten rekrutteres gjennom institusjoner som NAV, kommunens rustjeneste, behandlingstilbud og kriminalomsorgen.

Spillerne kan tilhøre gatelagene så lenge de ønsker og har behov for det. Ofte slutter deltagelsen hvis spilleren går videre til jobb eller utdanning. Enkelte klubber, som for eksempel Bodø/Glimt, har imidlertid opprettet et ettervernslag. Dette laget har treninger på kveldstid, som gjør det mulig å fortsette etter man har gått ut i jobb eller utdanning. Andre steder tilpasses jobb til gatelagsøktene, eller at de beholder tilknytningen gjennom deltagelse på andre aktiviteter i klubben – som gatelagets sosiale aktiviteter og/eller dugnader på A-lagskamper.

2.2 Utbredelse og utvikling

Det særnorske ved gatelagene er at de drives som integrerte lag i toppfotballklubber. Dette gjør den norske gatelagsmodellen unik i verdensammenheng. Det første gatelaget ble startet av Fredrikstad Fotballklubb i 2011. I dag organiserer Fotballstiftelsen 31 gatelag i store

Jentesatsing på Sandefjords gatelag

Kirvil Paulsen og Carmen Anette Lilleng, spillere på Sandefjords gatelag

Sandefjords gatelag ble etablert høsten 2015. Fire år senere møtte Kirvil Paulsen opp på trening som eneste kvinnelige spiller på laget. Hun er i dag målvakt for Sandefjord.

- Laget trente i Bugårdsparken, 300 meter fra der jeg bor. Jeg begynte å gå tur i området da de trente – henge litt i buskene der. Da tenkte jeg at jeg måtte prøve meg. På første treninga klarte jeg å drible så mange av guttene, at både de og jeg ble overraska. Det var så gøy, at jeg kom på en trening il.

Det skulle ta tre år til før neste kvinne dukket opp. Kirvil forteller at hun ble tatt godt imot av gutta og trivdes som eneste kvinne på laget, men at det også har vært fint å få inn noen flere gatelagsjenter. Å være alene om å skulle inn i damegarderoben etter trening kan være ensomt. Carmen Anette Lilleng kom på første trening i fjor høst. Det var en avisartikkel som gjorde at hun tok steget inn i laget.

- Jeg er frivillig i Røde Kors, også begynte Kirvil litt der. Men det var faktisk avisartikkelen i NRK med deg i september som gjorde at jeg fikk ut fingeren og sendte melding.

Økt satsing på gatelagsjentene

Sandefjord har økt satsingen på å rekruttere kvinner de siste årene. Et tiltak har vært å ha egne treninger for kvinner en dag i uken. Da er det ikke fotball på programmet, men diverse andre aktiviteter.

- Vi gjør andre aktiviteter som bowling og sånt. Vi spiller ofte mot trenerne, men de pleier å vinne. Og når vi prøver å finne ting treneren vår Roger ikke kan vinne i, da vil de ikke være med. Dart for eksempel, forteller Kirvil.

- Synkronsvømming, skyter Carmen inn.

Det er med andre ord ikke bare fotballen som gjør at de to damene stadig kommer tilbake til trening.

- Det er mye mer enn bare fotball, men det vet man ikke før man begynner. Samholdet og dugnader, forteller Carmen

- Tilhørigheten har vært det viktigste for meg, fortsetter Kirvil. Jeg påstår at gatelaget har reddet livet mitt. Jeg skal bli eldste dama som spiller på et gatelag, om så jeg må løpe med rullator utpå der.

Foto: Privat

klubber rundt om i Norge. Samtlige klubber i Eliteserien i 2024 er representert blant dem.

Flere klubber og kommuner ønsker å opprette lag, og antallet spillere er i kraftig vekst. Alle gatelagene er organisert under Fotball-stiftelsen, som ble etablert i 2015 med formål å gi faglig og økonomisk støtte til fotballklubber som driver gatelag.

Fotballstiftelsen og gatelagene fortsetter å slå egne rekorder når det gjelder antall lag og spillere. I 2023 deltok til sammen 1 443 personer på gatelags-trening. Dette er en økning fra 1 171 personer i 2022. I snitt møtte opp mot 600 spillere på trening hver uke.

Tilhørende prosjekter

Rundt den faste aktiviteten er det etablert flere prosjekter som har til hensikt å både videreutvikle kvaliteten i satsingen, utvide tilbudet og bistå den enkelte spiller på veien mot et rusfritt liv:

- **Fra soning til scoring** forsøker å etablere gode overganger for innsatte i soningsinstitusjoner til gatelagene.
- **Gatelagsjentene** har mål om å rekruttere flere kvinner til lagene.
- **Gatelagsrekruttene** er et prosjekt i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB, som har til hensikt å etablere nye lag og å forsterke eksisterende lag gjennom å trygge nye spillere.
- **Gatelagsweben** er en heldigital møteplass som ble utviklet under pandemien. Under nedstengingen ble det tilbud interaktive aktiviteter hver uke.
- **Gatelagene redder liv** er et førstehjelps-prosjekt der alle spillere og bidragsyter skal få grunnleggende opplæring i hjerte- og lungeredning og førstehjelp.

«Her drev vi med samskaping før ordet var funnet opp.»

Lene Conradi, ordfører i Asker, på gateslagets 10-årsjubileum.
Foto: Høyre.no

I tillegg arrangeres det aktiviteter rettet mot spillerne og deres barn, gjennom blant annet prosjektet:

- **Aktivitet/møteplasser for gatelagsfamilien**, har som mål at spillerne kan invitere barn og familie til positive opplevelser de ellers ikke hadde hatt muligheten til å delta i.

2.3 Gatelagsjentene

Gatelagsjentene ble startet som et pilotprosjekt i 2022 med målsetning om å rekruttere flere kvinner til gatelagene. Blant tiltakene som har blitt iverksatt i flere klubber, er økt kvinnerepresentasjon i ledelsen rundt lagene, egne treninger og aktivitetsdager spesielt tilpasset kvinner.

Figur 2-2: Kjønnfordeling på gatelagene i 2023

Kilde: Klubbundersøkelsen 2023

Rusmiddelbruk er mer utbredt blant menn, og forskjellene blir tydeligere ved mer intens og regelmessig bruk av narkotika Tall fra FHI (2024) viser at 70 prosent av dem som mottar hjelp knyttet til rusutfordringer er menn.

Prosjektet har ført til økt bevissthet rundt kjønnsspesifikke utfordringer innen rusbehandling og rehabilitering. Ved å tilby et skreddersydd opplegg for kvinner, anerkjennes det at kvinner kan ha andre behov og barrierer for deltakelse enn menn.

2.4 Samskaping – Fotballstiftelsen, klubb, NAV og kommune

Gatelagene er et eksempel på sosial samskaping. Samskaping kan forstås som at det offentlige og private og/eller sivile aktører arbeider sammen gjennom å dele kunnskap og ressurser med hverandre (Røiseland & Lo, 2019). Det er klubbene som organiserer aktiviteten i gatelagene, men dette skjer i tett samarbeid med Fotballstiftelse, NAV og kommunen.

Klubbene

Det er hovedsakelig klubbene selv som tar initiativ til å starte et gatelag – dette gjennom en prosess godt hjulpet av Fotballstiftelsen og ofte med råd og innspill fra etablerte gatelagsklubber. Gatelagene er en integrert del av klubben fra starten og spillerne omgås gjerne A-lagsspillere på treningsfeltet. Klubben jobber også aktivt opp mot sine samarbeidspartnere og sponsorer, spesielt i forbindelse med å hjelpe spillere ut i jobb.

Kommune og NAV

Gatelagene organiserer samarbeidet med NAV og kommune på ulike måter. Mange av lagene har faste ruskonsulenter, ofte ansatt i NAV eller kommune, på treningene. Disse er med når lagene møtes før trening og følger opp spillerne i deres utvikling utenom fotballen. Mange steder er samarbeidet med kommunen tett, eksempelvis ved at kommunen aktivt rekrutterer spillere til gatelagene, eller at klubbene og NAV samarbeider om å tilby arbeidstrening og finne arbeidsgivere.

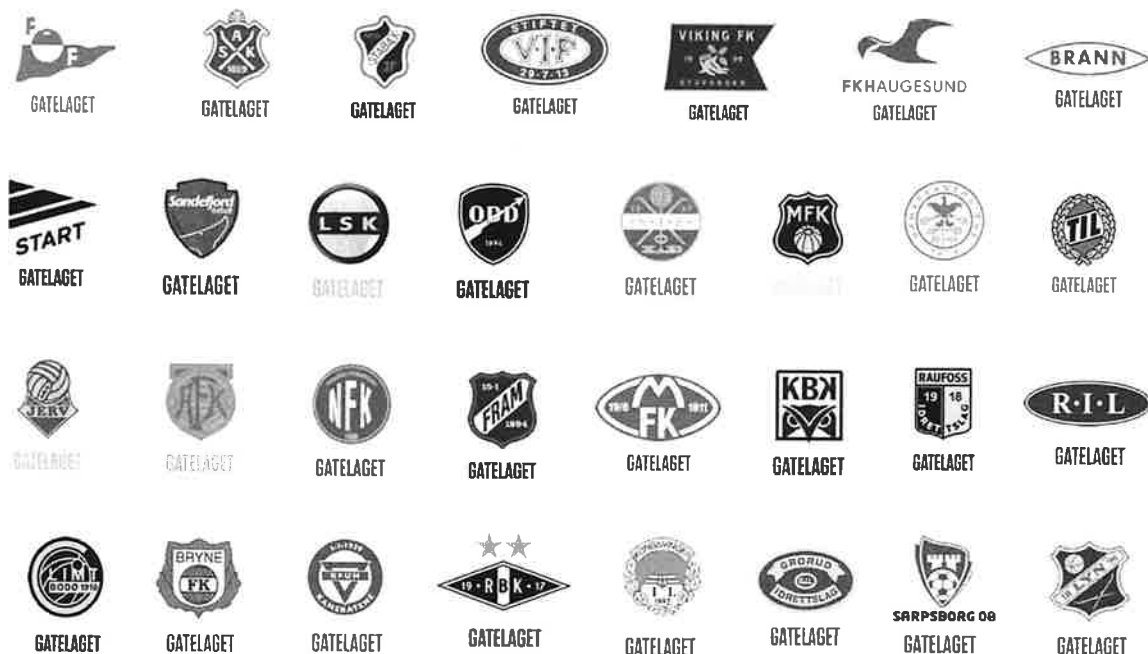
Fotballstiftelsen

Fotballstiftelsen ble etablert i 2015 og støtter gatelagsklubbene finansielt, faglig og bidrar med å arrangere turneringer og treff, slik som faglige samlinger for trenere og ledere. Stiftelsen

finansierer og administrerer også tilhørende prosjekter. I opprettellesfasen hos gatelagene bidrar Fotballstiftelsen med informasjon, å sikre økonomisk støtte samt annen praktisk hjelp. Fotballstiftelsen har et krav om at klubben oppretter et konkret samarbeid med det offentlige, og bistår i dette arbeidet.

For å opprettholde og utvide aktivitetsnivået, estimerer Fotballstiftelsen et årlig budsjettbehov på omkring 28 millioner kroner. Behovet er reelt sett enda høyere. Dette skyldes at stadig flere spillere ønsker å spille på gatelag og flere klubber ønsker hjelp til å starte opp. Stiftelsen arbeider aktivt med å sikre finansiering utover de viktige offentlige bidragene og å styrke gatelagene lokale forankring. I august 2023 mottok stiftelsen 18,9 millioner kroner i tilskudd via Helsedirektoratet. Kronebeløpet er høyere enn tidligere, men økningen kompenseres ikke fullt ut for pris- og kostnadsveksten. Regnskapet for 2023 viste inntekter på 24,9 millioner kroner og utgifter på 25,3 millioner kroner, med et underskudd dekket av oppsparte midler. Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, som skapte usikkerhet og forsinkelser for både nye og eksisterende gatelag. Det er fra 2024 gitt flerårig tilskudd fra Helsedirektoratet.

Figur 2-3: Oversikt over gatelagene

3. Trening – samhold, mestring og rusfrie timer

Kjerneaktiviteten i gatelagene er de ukentlige treningene. I tillegg til fysisk aktivitet og mestring på banen, blir treningene en arena der spillerne får hjelp til å mestre livet.

I gatelagene brukes fotballtreningene som et verktøy for å hjelpe spillerne med å takle rusutfordringer. Lagfølelse og samhold er avgjørende for at et fotballag skal fungere, både på og utenfor banen. Etter hvert som spillere møter regelmessig på trening med gatelaget, er tanken at de får opplevelser og utvikler egenskaper som gjør dem bedre egnet til å mestre egne liv. Samhold, struktur og mestring utvikles på og rundt treningene, men kan gi effekter langt utover det som skjer på banen.

Gatelagene har vanligvis tre treninger i uken, med noen lokale variasjoner. Mange klubber tilbyr henteordninger slik at spillerne enkelt kan delta.

En typisk treningsdag begynner rundt klokken 09:15 med transport for de som trenger det. Dagen starter ofte med en kaffekopp og en prat på stadion. Noen steder serveres mat også før trening. I garderoben venter treningstøy fra klubben i spillerens foretrukne størrelse – og samme modell som klubbens øvrige lag bruker. De faste spillerne får egne fotballsko, mens andre kan låne ved behov.

Når alle har skiftet, starter treningen som er tilpasset alle deltakernes nivå. Treningsøktene består av oppvarming, teknikkøvelser, kamp og straffekonkurranser. Etter trening kan spillerne dusje i garderoben, hvor både håndklær og såpe er tilgjengelig.

Etter treningene serveres lunsj. Her kan spillerne ha uformelle samtaler med hverandre, ruskonsulenter, jobbkonsulenter og trenere. Måltidene, både før og etter trening, skaper en trygg ramme for å diskutere utfordringer eller andre aspekter av spillernes liv.

3.1 Samhold og tilhørighet

Personer med rusutfordringer opplever ofte utenforskap og marginalisering. Dermed er tilhørighet til et fellesskap spesielt viktig. Forskning peker også på at resosialisering med storsamfunnet er avgjørende for tilfriskning (Fugletveit & Tonholm, 2010).

I forskningsartikkelen «Gatelag som recovery på banen» (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019), som ser på arbeidet i og effekten av fire gatelag, beskriver flere av de intervjuede spillerne et sterkt samhold innenfor rusmiljøene de tidligere tilhørte eller fortsatt tilhører. Gatelagene kan fungere som en erstatning for belastede miljøer. Lagene blir en positiv arena der de føler tilhørighet med andre som også har «stått utenfor». Felleskapet som gatelagene representerer blir beskrevet som avgjørende for at spillerne ikke oppsøker «gamle» rusmiljøer.

«Jeg er helt sikkert på at hadde det ikke vært for gatelaget ville det vært mye vanskeligere for meg å holde meg rusfri.»

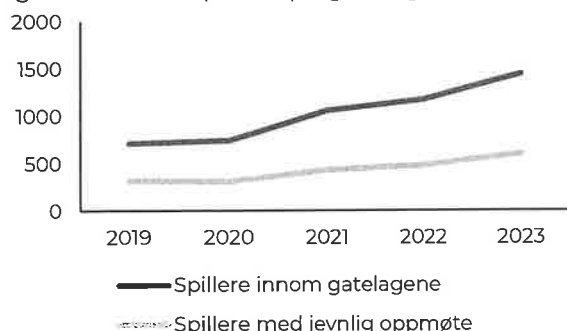
Victor Torrison, gatelagsspiller på Glimtvis

Samhold i gatelagsfamilien

Samholdet i gatelaget eksisterer på flere nivåer. Nærmest spillerne er felleskapet i det enkelte gatelag. Dette kommer til uttrykk ved at man blir kontaktet og etterspurt dersom man ikke møter opp. Det settes forventninger til at man deltar i felleskapet, og til gjengled gir felleskapet omsorg og støtte tilbake.

Samholdet strekker seg også nasjonalt gjennom tilknytningen til gatelag over hele landet. Dette blir ekstra synlig når gatelagene møtes til nasjonale turneringer, og deltagerne opplever at de er en del av et stort samhold som går utover deres egen klubb.

Figur 3-1: Antall spillere på gatelagene

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

Nasjonal gatelagsturnering

Et årlig høydepunkt er den nasjonale turneringen, der gatelag fra hele landet spiller kamper. Turneringen innebærer også sosiale aktiviteter og underholdningsbankett. I 2024 ble turneringen arrangert på Aspmyra stadion i Bodø. Der var det rekord i antall lag, spillere og kvinner som deltok på turneringen. Bodø/Glimt gir stafettpinnen videre til Viking som sammen med Fotballstiftelsen skal arrangere den nasjonale turneringen i Stavanger i 2025.

Resten av året spiller de fleste av lagene mot hverandre i regionale turneringer og ligaer. Det arrangeres også mange andre mindre turneringer og møteplasser mellom gatelagene. Østlandsligaen har pågått i mange år, hvor 19 av lagene deltar. I 2024 ble SørVest-ligaen etablert, mens det for lagene i Midt- og Nord-Norge blir arrangert regional turnering over to dager.

3.2 Mestringsfølelse på trening

Mestring handler om å kunne håndtere utfordringer i eget liv, men også å ha en følelse av å være til nytte og få til noe. Gjennom deltakelse i gatelagene, er det flere elementer som legger til rette for mestring, både på og utenfor banen.

Spillerundersøkelsen fra 2024 viser at gatelagene skaper et fellesskap for deltakerne. Hele 83 prosent av spillerne sier seg helt eller delvis enige i at de føler seg som en del av klubben. Enda flere, 88 prosent, er helt eller delvis enig i at det er godt samhold på laget. Samlet sett peker dette på en betydelig andel av spillerne opplever et positivt fellesskap i gatelagene. Videre svarer 77 prosent av

respondentene at de er helt eller delvis enig i at gatelagene har gitt dem økt selvtillit. Og hele 88 prosent av spillerne oppgir at de er helt eller delvis enige i at gatelagene bidrar til et mer meningsfullt liv. Dette tyder på at deltakelse i gatelagene kan ha en positiv innvirkning på majoriteten av spillernes hverdag.

3.3 Struktur og rammer med en klar målsetning

Deltakelse på treningene gir rammer og strukturer som kan bidra til en bedre hverdag for spillerne. På sikt kan det også gi ferdighetene som trengs for å gå over i arbeid. Deltakelse på treningene til gatelaget krever at du er rusfri, møter i tide og har på deg riktig utstyr (klubbens identitetsbyggende tøy).

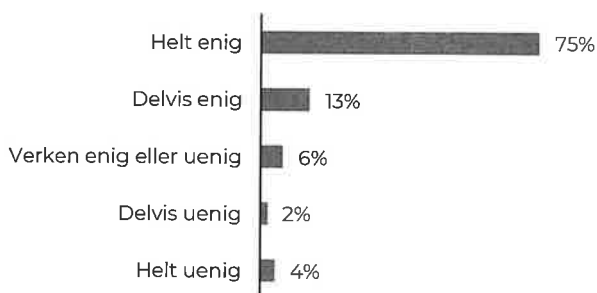
Gatelagets treninger foregår i hovedsak på dagtid, noe som kan bidra til en hensiktsmessig døgnrytme – og i seg selv bygger opp en rutine og struktur som første skritt på vei mot arbeidslivet.

Viktigheten av tydelige rammer og strukturer for trygghet og livsmestring trekkes frem gjennomgående i intervjuer og i forskningsartikkelen «Gatelag som recovery på banen» (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019). Tydelige rammer og strukturer legger klare premisser for det sosiale fellesskapet og senker dermed terskelen for å delta. En gjennomgående holdning som kommer frem blant informantene er at rammene som legges i gatelagene, sammen med opplevelsen av mestring og fellesskap, er helt sentralt for å komme tilbake til et rusfritt liv, og på sikt ut i arbeid. Kravet om rusfrihet ved oppmøte gir deltakerne en tydelig og konkret målsetting. Ved å klare å møte rusfri på trening kan spillerne oppleve økt selvkontroll og mestringsevne. Når denne

Motiverte spillere fra Fredrikstad sitt gatelag under nasjonal turnering i Bodø 2024. Foto: Kent Even Grundstad

Figur 3-2: «Gatelagene bidrar til et mer meningsfullt liv»

Kilde: Spillerundersøkelsen 2024. n = 282

milepælen er nådd, kan veien mot å oppnå flere rusfrie timer oppleves som mer overkommelig (Uldal & Bøckman, 2017). Disse aspektene spiller en avgjørende rolle i bedringsprosessen, kontroll over eget liv er viktig for å oppnå flere rusfrie timer og vedvarende forandring (Helsedirektoratet, 2014).

Ifølge Fotballstiftelsens årsberetning ble det levert 5 500 rusfrie timer hver eneste uke i 2023. Tallet er

stadig økende. 38 prosent av gatelagets spillere oppgir at de ikke ruser seg etter at de begynte på gatelaget. De rusfrie timene er et steg på veien mot en varig endring. Ettervern og vedlikehold er essensielt for å lykkes med avrusning, og gatelagene tilbyr gode rammer for å kunne lykkes med dette.

Intervju med involverte rundt gatelagene

Respekt, forståelse og likeverd

Intervju med Rune Haugan, trener for Sarpsborg 08s gatelag

Våren 2023 var Sarpsborg 08 det eneste Eliteserien-laget uten et gatelag. Rune Haugan tok på seg rollen som trener etter å ha jobbet de siste 30 årene med helse, barnevern, skole og oppvekst. Allerede på første trening møtte 18 spillere opp. Treneren forklarer hvordan laget prioriterer sosial tilhørighet over fotballtekniske kvaliteter.

- Vi har et overordnet fokus på det å møte spillere med respekt, forståelse og likeverd. Dette skal gi spillerne tilhørighet, relasjoner og trygghet i gruppa som skal gi alle en opplevelse av et sosialt fellesskap, forklarer Haugan.

Han fremhever også betydningen av at spillerne har et fast tilbud der de blir sett, hørt og anerkjent.

- Vi har et stort støtteapparat rundt laget og påstår at vi har tid og forutsetninger til å møte hver enkelt ut ifra behov og forutsetninger.

Haugan påpeker at fokuset alltid er på å støtte og heie på hverandre.

- Vi har spillere som får kjenne på anerkjennelse fra medspillere, trener, støtteapparat, klubb og nærmiljø som tidligere har meldt om et tydelig utenforskap, avslutter han.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

Fotballproffen som bygger fellesskap Ørjan Berg, tidligere landslagsspiller, nå leder av samfunnsavdeling Bodø/Glimt

Ørjan Berg er dag leder av samfunnsavdelingen til Glimt. Berg er tydelig stolt av den kulturen gatelaget Glimtvis har utviklet.

- Vi så at den kulturen de tok med seg, var dønn lik kulturen på A-laget vårt – som igjen er en kultur som er veldig preget av samhold, og det å være seg sjøl.

Han beskriver den unike dynamikken i garderoben, hvor alle er likestilt og fotball er det samlende temaet.

- Det er noe med det at du sitter i en garderobe som et lag, der alle er like, også prater du om fotball. Det er jo så ufarlig.

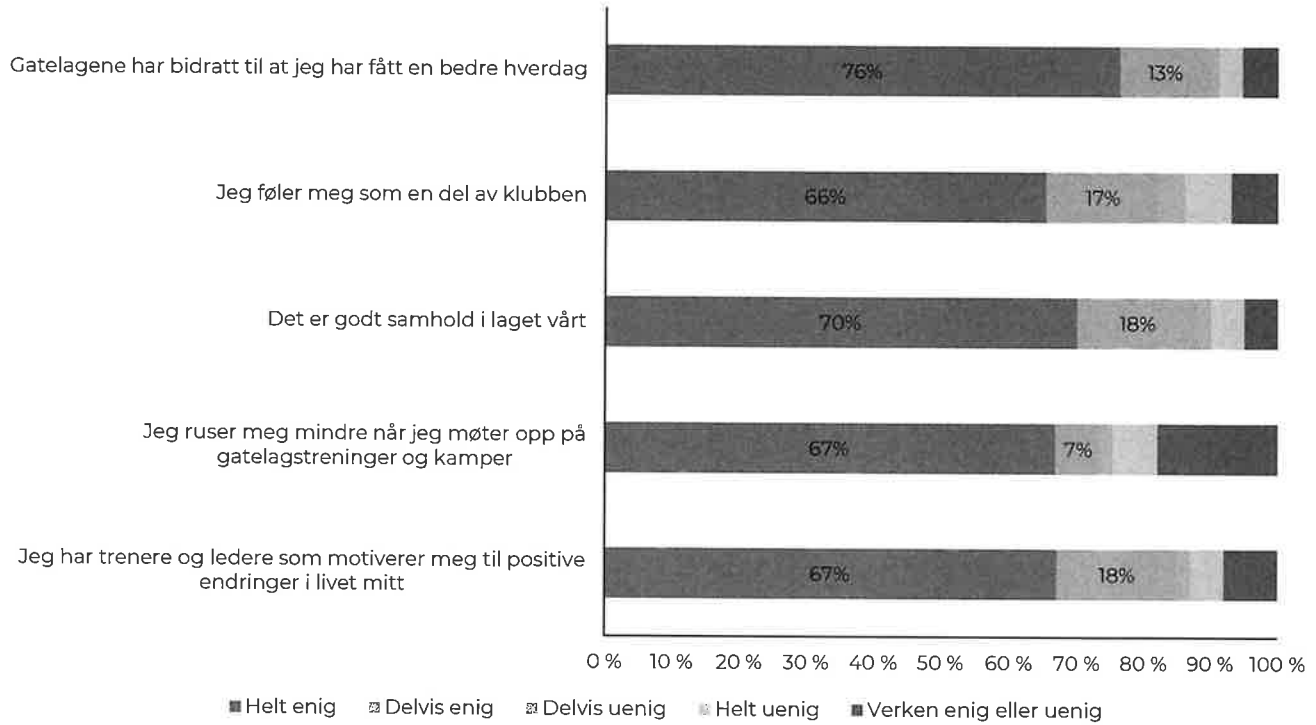
- Du kan jo prate ned Liverpool som jeg alltid gjør, ikke sant. Eller så kan du prate om en pasningsøvelse, legger Berg til.

For Berg er inkludering det viktigste prinsippet, og han mener at ekte inkludering krever mer enn bare ord.

- Og i praksis så betyr det at vi må sentre til alle. Det holder ikke å si det, «ja, vi er glad for at du er med», men så får du ikke en pasning i løpet av en trening. Det går ikke, understreker Berg.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

Figur 3-3: Spillerundersøkelsen februar 2024

Kilde: Spillerundersøkelsen 2024 (n = 285)

Gatelagene samlet på Keiservarden under nasjonal turnering 2024. Foto: Kent Even Grundstad

4. Dugnad – en givende forpliktelse

Norsk idrett er tuftet på dugnad og frivillighet. Dette gjelder også for gatelagene hvor både frivillige rundt klubben og spillere selv legger ned dugnadstimer. Dugnadsarbeidet tilfører klubbene merverdi og gir spillerne en følelse av inkludering og tilhørighet.

Dugnad omhandler i denne sammenheng både dugnadsarbeidet spillerne deltar på gjennom gatelagene og frivillige rundt klubbene som hjelper til og gir av deres egen tid. Frivilliges dugnadsarbeid omfatter tilrettelegging av trening og andre funksjoner for laget, som organisering av utstyr og måltider.

4.1 Spillerne tilfører klubbene merverdi

Spillernes dugnadsinnsats omfatter et bredt spekter av oppgaver som støtter oppunder driften av klubben de tilhører. Spillerne bidrar med arbeid på stadion når A-laget spiller hjemmekamp, som klargjøring av arena, parkeringsvakter, publikumsverter og drift av kiosker. Spillerne utfører også enkeltjobber hos samarbeidspartnere i lokalmiljøet som vedproduksjon og -salg, gartnertjenester og enklere snekkerarbeid. Betalte dugnader er med på å finansiere aktiviteter og turer, eksempelvis sosiale treningsleirer.

Eksempler på dugnadsarbeid

I Raufoss er flere gatelagsspillere faste bidragsytere under OBOS-kampene. De hjelper til med å rydde og klargjøre stadion før kampene, bistår med vakthold under arrangementene og arbeider i kiosken. Tommy Fyhn, trener for Raufoss gatelag, forteller om en årlig vårdugnad der laget plukker søppel langs veiene i distriktet.

Raufoss har i tillegg en dag dedikert til arbeids trening, der spillerne produserer ved. Vedprosjektet ble startet i april 2024, og det har allerede blitt lagt ned 300 timer i vedproduksjonen. Initiativet ble iverksatt for å inkludere de som ikke nødvendigvis er interessert i fotball.

På andre siden av Mjøsa drifter gatelaget til HamKam en egen kiosk på stadion under A-lagets hjemmekamper. I tillegg til dette bidrar de med å hjelpe Storhamar håndball med å bytte banedekke før Champions League-kamper og hagearbeid på et eldresenter.

Fra Glimtsupporter til gatelagsspiller

Victor Torrisen, gatelagsspiller i Glimtvis

Siden 1972 har Victor Torrisen vært en lidenskapelig Bodø/Glimt-supporter. Nå spiller han på ettervernslaget Glimtvis. Etter 40 år med rus var Victor så vidt innom gatelaget i 2017 før han dro i rusbehandling. Da han kom hjem våren 2018, ble han med på laget for fullt.

- Det har virkelig vært en del av min tilfriskning og det å komme tilbake til et normalt liv, og det å ha de faste treningene å gå til og det positive miljøet som er.

Victor trekker frem hvordan nye spillere forandrer seg når de blir en del av gatelaget, og selv om det stilles krav til spillerne, er systemet forankret i positivitet.

- Er du med så kommer du liksom. Ta ansvar, og ikke minst vise omsorg for hverandre. Det er det fine; samholdet, inkluderingen og det å gi hverandre ros. Vi skal heie på hverandre – og det er vakkert.

- Jeg ser de nye på laget, hvordan selvfølelsen og selvbildet deres vokser. De blir trygge på seg selv. De føler at de blir verdsatt, og satt pris på for akkurat for den de er. Det er så utrolig viktig. Vi blir som en familie på en måte.

Dugnad styrker samholdet

Victor tilbringer mange timer på stadion med både treninger og dugnadsarbeid. Gatelaget bidrar blant annet med dugnadsarbeid på stadion før eliteseriekampene, ved å vaske over setene, og fjerne søppel fra stadion.

- Selv om det er over 8 000 seter på stadion, går arbeidet fint fordi vi synes det er gøy å bidra. Det blir ofte fire timer på stadion, siden publikum slippes inn en time før kamp, sier Victor.

- Det er en veldig fin greie, det styrker også samholdet at vi møtes og har det gøy sammen, avslutter han.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

I Bodø er Victor Torrisen og hans medspillere aktive bidragsyttere på dugnad under hver hjemmekamp på Aspmyra. I Grimstad har gatelagsspillere til Jerv i hele sommer ryddet søppel i byens gater før folk står opp. Og i Oslo har flere gatelag gått sammen om opp- og nedrigg i tilknytning til Øyafestivalen.

Disse eksemplene illustrer bare noen av de mange måtene gatelagene engasjerer seg i dugnadsarbeid og gir tilbake til sine respektive klubber og lokalsamfunn.

4.2 Dugnad fører til inkludering og tilhørighet

Et sentralt trekk ved den norske gatelagsmodellen er at lagene er en integrert del av toppklubbene. Dugnad er en måte å styrke dette båndet mellom gatelag og klubb.

Tommy Fyhn, trener for Raufoss gatelag, fremhever at særlig for spillere uten fast arbeid blir dugnadsarbeidet en meningsfull måte å strukturere dagen på, og at spillerne aktivt ønsker å gi tilbake til klubben gjennom sin dugnadsinnsats.

Dugnad er mer enn penger til lagkassen eller frivillige arbeidstimer for klubben. Dugnadsarbeid

gir spillerne mulighet til å bidra med noe som oppleves verdifullt. Ikke bare av spillerne selv, men av omverden. Når spillerne driver en kiosk eller gjør fysisk arbeid for et lokalt eldrecenter, får de muligheten til å bidra med noe som anerkjennes av omverden. For personer som i mange tilfeller kommer fra utenforskap, er verdien av å bli sett høy.

«Spillerne føler at de bidrar og deltar i byens stolthet.»

Geir Ådne Lervåg, ruskonsulent i Molde kommune

4.3 Frivillige bidrar til gatelagene

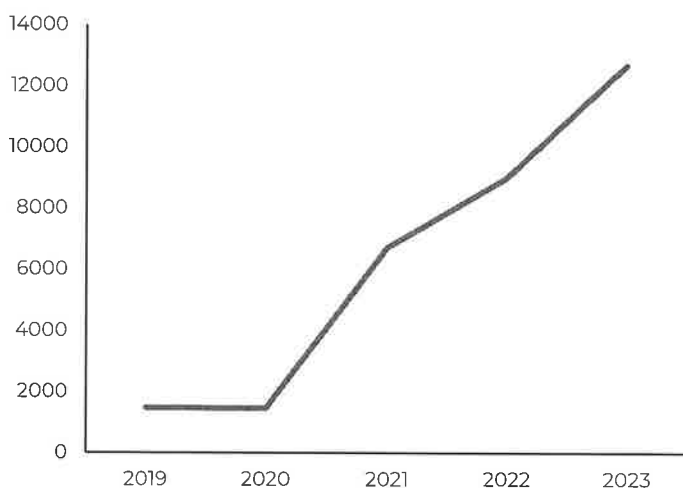
Gatelagene inspirerer frivillige rundt klubbene til å hjelpe til og gi av deres egen tid. De frivillige hjelper til rundt treninger eller andre funksjoner for laget. I 2023 la frivillige ned rundt 12 700 timer, tilsvarende 7 årsverk, se Figur 4-1.

Dugnadsarbeid i KFUM

Foto: Halvor H. Byfuglien/ KFUM

Figur 4-1: Antall frivillige timer rundt gatelagene

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

5. Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid

En bakgrunn med rusutfordringer kan gjøre veien til studier eller arbeid overveldende. Gatelagene fungerer som et alternativ til det mer tradisjonelle møtet med arbeidslivet på NAV-kontoret.

Mennesker med rusbakgrunn står overfor utfordringer som kan påvirke mulighet for å få fast arbeid. Noen av de vanligste barrierene er avbrutt skolegang og mangel på utdanning, arbeidserfaring og sosialt nettverk, i tillegg til fysiske og psykiske helseplager. Deltakelse på et gatelag er et viktig steg på vei mot utdanning eller arbeid.

Det er verdt å poengtere at gatelagene ikke først og fremst er et arbeidstiltak, men et rusfritt anker i hverdagen for mennesker som er på ulike steder i livet. Fokuset for mange spillere er å mestre livet, og de har ikke i første omgang et mål om å begynne på et studium eller finne seg en fast jobb.

5.1 Gatelagene legger til rette for arbeidstrening

Gjennom gatelagsmodellen får spillerne muligheten til å utvikle sine ferdigheter, bygge selvtillit og få verdifull arbeidserfaring som er nødvendig for å lykkes også utenfor fotballbanen.

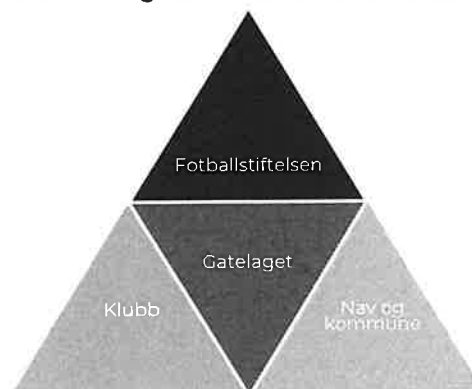
Uformell arbeidstrening skjer blant annet gjennom dugnadsarbeid i klubben eller hos aktører i tilknytning til klubben. Spillerne tildeles ansvar i en mindre formell setting enn mye annet arbeid, og forventes å oppfylle oppgavene. Om spilleren gjør en god jobb kan treneren og andre rundt laget være referanse for senere jobb.

I enkelte klubber har spillere gått fra dugnad til fast arbeid i klubben. Andre har fått jobb hos en av klubbens samarbeidspartnere.

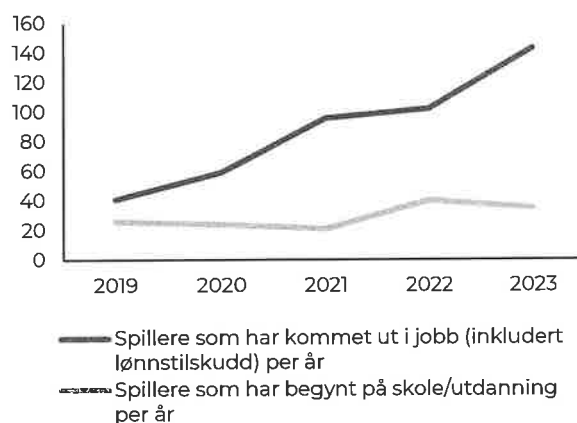
Den formelle arbeidstreningen gjennomføres normalt i regi av NAV og kommunen. NAV tilbyr CV-kurs, tilrettelegger jobbtrening, gir økonomisk støtte og identifiserer jobbmuligheter. Kommunen legger til rette for arbeidsplasser, ettervern og oppfølgingstjenester.

For å kunne navigere mellom de ulike instansene behøver man kjennskap til strukturene og prosessene i kommunene og i NAV. Gatelaget har rigget sitt apparat for å fungere godt rundt trekantsamarbeidet. Hvert lag har en eller flere

Figur 5-1: Gatelagens samarbeidsmodell

Figur 5-2: Overgangen til jobb og utdanning

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

faste trenere i tillegg til en rus-/erfarings konsulent fra kommune eller NAV.

Rus-/erfaringskonsulentene spiller en sentral rolle og fungerer som en tillitsperson på laget og som bindeledd til kommunens øvrige behandlingsapparat. Rollen er allsidig og inkluderer en hjelpende hånd til spillere som står ovenfor krevende oppgaver. Det er vanlig praksis å bidra med alt fra å lage CV-er, følge spillerne på jobbintervjuer, sette dem i kontakt med arbeidsgivere og tilby mental støtte. Effekten er at spillerne enklere kan overvinne utfordringer som har vært et hinder for tidligere jobbsøking.

Samarbeidet mellom klubben, private samarbeidspartnere og kommunen er et eksempel på samskaping i praksis. Kobro et al. (Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner, 2019) forklarer hvordan den norske velferdsstaten i økende grad har blitt en modell dominert av såkalte velferds-kommuner. I disse kommunene vokser flere og flere løsninger frem i mellomrommet mellom det offentlige, private og en frivillige «tredjesektor». Gatelagene er et eksempel på et prosjekt lokalisert nettopp i dette mellomrommet.

Et eksempel på koblingen mellom gatelagsmodellen og mer formell form for arbeidstrening er Brannsjansen. Brann har hjulpet over 120 unge voksne gjennom arbeidstreningsprogrammet. Over 5 uker får deltakerne kursing, praksis på stadion og i en ekstern bedrift før de forsøker å lande en fast jobb. 55 prosent av deltakerne har fått fast jobb gjennom dette tiltaket.

5.2 Gatelagene bidrar til tilpasset oppfølging av spillere

En av styrkene til gatelagene er at opplegget rundt spillerne i stor grad kan tilpasses den enkelte spiller. Spillerne kan få ansvar for alt fra utstyr og arbeid på arenaene til å bidra i organiseringen av laget. Flere informanter trekker frem at gatelagsmodellen sørger for en stegvis og hensiktsmessig oppfølging. Trener og ruskonsulent kan dermed bidra til at spillerne bygger opp en reell CV som belyser deres egenskaper.

Gatelagsfotballens uventede ettervernseffekt **Lars Ueland Kobro, seniorforsker ved USN**

Seniorforsker Lars Ueland Kobro har med forskningsprosjektet «Recovery på banen» fra 2019 studert gatelagsfotballen som en samskapende innovasjon innen rusfeltet. Kobro innrømmer at studiet var motivert av en hypotese om at aktiviteten antagelig var bygget på betydelige overdrivelser. Kobro et al. (Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner, 2019) startet med en kritisk innstilling, men de ble stadig mer overrasket etter hvert som studien skred frem.

- Det endte med at vi satt litt himmelfalne tilbake i forskergruppa og stilte hverandre spørsmålet om vi var vitne til verdens beste ettervernstiltak. Og mest overraskende; det var drevet fram av miljøer som ikke til vanlig jobber med rus og psykiatri.

Foto: USN

Rehabilitering utenfor kontorets fire vegger **Geir Ådne Lervåg, ruskonsulent/trener i Moldes gatelag**

Geir Ådne Lervåg, rusfaglig konsulent i Molde kommune, har også rolle som trener for gatelaget til Molde. Han fremhever viktigheten av samarbeid mellom ulike aktører for å støtte spillerens progresjon.

- Det at NAV og kommune har kommet ut på en ny arena har gitt unik mulighet for nær og tett oppfølging. Klubben har mye å bidra med når det gjelder kunnskap og fasiliteter innen trening, men det er også mangler når det gjelder faglig forståelse. Dette kan NAV og kommune gi.

Lervåg peker på at gatelagene fungerer som en utmerket plattform for stabilisering, invertering, sosialisering og personlig utvikling. I motsetning til tradisjonell behandling gjennom kommunen eller NAV, gir gatelagene en arena som er fri for kontorer, endeløse samtaler og byråkrati.

Foto: Fotballstiftelsen

6. Pårørende – store gevinster for de nærmeste

Pårørende forteller at de opplever stor glede og en lettere hverdag når deres nære enten reduserer rusbruken eller blir rusfri gjennom deltagelse på gatelaget.

En gatelagsspiller har pårørende som foreldre, partner, barn, storfamilie, kollegaer og venner. Dessverre medfører rus at man mister kontakten med nære relasjoner og det sosiale nettverket blir mindre. Ruskonsulenter forteller at gatelagsspillere normalt ikke bor med familien, men i ulik grad har kontakt med tre til fire pårørende.

«For hver spiller, hver rusbruker, så er det en hel familie rundt som er fortvilet, lei seg, og bekymret.»

Victor Torrisen, gatelagsspiller på Glimtvis

6.1 Belastningen for pårørende er stor

Å være pårørende til rusavhengige er krevende, med konstant bekymring og utrygghet. I den nasjonale pårørendeundersøkelsen fra 2021 rapporterer pårørende til rusavhengige om større opplevd belastning enn pårørende til andre grupper (Opinion, 2021). Hverdagen deres blir ofte beskrevet som preget av «medavhengighet», hvor deres velbefinnende sentres rundt personen med rusutfordringer (Birkeland & Weimand, 2015). Utfordringer kan inkludere angst, nedstemthet og problemer med søvn. I tillegg forekommer fysiske symptomer relatert til stress, som muskel- og skjelettplager samt smerter i hode, bryst og mage hos pårørende (Prop. 15 S (2016-2020)). Videre kan det å vokse opp med en forelder som har problemer med rusmidler øke risikoen for dårlig psykisk helse, egne rusmiddelutfordringer og tidlig død (Birkeland & Weimand, 2015).

Pårørende forteller at de er bekymret da de ofte ikke vet hvor deres familiemedlem oppholder seg og sover om natten. De bruker mye tid på å oppsøke og lete etter deres nære og hjelpe til så mye de kan. Det er også en stor påkjenning for pårørende å ikke vite hvilken tilstand rusbrukeren møter opp i og hvordan de vil oppføre seg.

Pårørende er også gjenstand for trusler, vold og helseskade fra de nære, i tillegg til at de kan oppleve tyveri og skadeverk på eiendeler. Mange hjelper også til med å betale regninger, opphold,

mat, inkassokrav, narkotikagjeld og andre finansielle krav den nære ikke klarer å betjene. Den britiske studien av Capello et al. (2009) anslår blant annet at familiemedlemmer bruker årlig om lag 44 000 kroner for å støtte den nære med rusproblemer.

Pårørende bruker ikke bare mye av sin fritid på å hjelpe sine nære, men det går også utover jobb, studier og evnene til å konsentrere seg. I flere tilfeller kan belastningen være så stor at pårørende sykemeldes, må jobbe deltid eller går ut av arbeidsstyrken.

6.2 Gatelagene gir også store fordeler for pårørende

For pårørende letter bekymringen for sine nære når de aktivt deltar på et gatelag. Det gjelder både om spilleren blir rusfri gjennom deltagelse i gatelaget eller ved at den nære velger av fri vilje å delta på en konkret aktivitet som er steg på veien til en rusfri tilværelse. Man er trygg på at den nære har et sted å gå til i form av gatelagstreninger og får nye venner på og rundt laget som gjør det lettere å forbli rusfri.

For sin egen del forteller pårørende at det er lettere å prestere i hverdagen, både på jobb og sosialt, når en i nær relasjon blir rusfri. De får bedre konsentrasjon i jobben, det er mindre behov for sykemelding og helsetjenester og de har mer tid til å tenke på andre ting, som å følge opp barn og partner, være med venner og ha hobbyer.

Samtidig vet de pårørende at spillerne blir behandlet med verdighet når de deltar på aktivitetene i regi av gatelagene. Pårørende trekker frem hvordan spillere har fått livsglede og noe å se frem til i hverdagen.

«På gatelaget blir faren min behandlet som et menneske. Ikke bare en bruker eller pasient, men noen som er verdig. Det har utrolig mye å si. Her blir pappa behandlet med verdighet.»

Christina Gjeruldsen, pårørende til gatelagsspiller

Får endelig oppleve en rusfri far

Intervju med Dag Gjeruldsen, spiller på Stabæk gatelag og Christina Gjeruldsen, pårørende

Etter mer enn 40 år med rusutfordringer og utallige forsøk på å bli rusfri uten å lykkes, fikk Dag høre om gatelaget til Stabæk av en kamerat. Nå har Dag vært rusfri i mer enn 2,5 år, mye takket være gatelaget.

Det har ikke bare hatt enorm betydning for Dag. Også datteren hans Christina har fått gleden av å få tilbake en far som er rusfri, som hele hennes liv har hatt rusutfordringer.

Blir behandlet med verdighet

Christina forteller at gatelaget har gitt henne håpet og troen tilbake. Det å se at faren hennes mestrer noe, har noe konkret å holde fast i og noe å glede seg over i livet betyr veldig mye.

- På gatelaget blir faren min behandlet som et menneske. Ikke bare en bruker eller pasient, men som noe verdig. Det har utrolig mye å si. Her blir pappa behandlet med verdighet.

Christina forteller at håp er kanskje det viktigste gatelaget har gitt henne som pårørende.

- Det å se pappa på en arena som kun er konstruktiv, positiv og sunn, det gir håp. Nå kan jeg si at faren min er fotballspiller på Stabæks gatelag i stedet for en ruspasient, forteller hun.

Christina forteller at hun alltid har brukt menneskene rundt seg til å prate om det å være en pårørende.

- Jeg har aldri skjult det for noen. Det å prate åpent om det har vært min form for terapi. Men det finnes utrolig mange som er mer innesluttet, og det koster enormt mye i form av sykemeldinger, psykologer og liknende tilbud for å ta vare på de pårørende, sier Christina.

Store skritt i riktig retning

Christina er overbevist om at dersom man klarer å ha rusfrie dager og møte opp på fotballtreninger, er det store skritt i riktig retning. Samtidig sparer man enorme kostnader. Det gjelder også de pårørende.

- Helt siden jeg var liten har jeg fått utallige tilbud om ulike barnevernstjenester og oppfølging. Det koster enormt med ressurser. Så det å få folk ut av rusen, sparer ikke bare de pårørende for enorme påkjenninger, men også samfunnet for store kostnader knyttet til oppfølging.

Enorme kostnader for de pårørende

Dag forteller om lagkamerater på gatelaget som opplever hvor krevende det er for de pårørende til spillerne.

- Den påkjenningen for pårørende hvor de presterer dårligere i hverdagen fordi de har hodet et helt annet sted og ikke klarer å gjøre det de ellers ville klart er enorm.

Han forteller videre om pårørende som trenger psykologer, offentlige tjenester og som jobber mindre.

- Enkelte går ned til halv stilling eller slutter helt i jobben for å prøve å redde barnet sitt fra rusproblemer.

En helt ny hverdag

Før Dag begynte på gatelaget, dreide livet seg stort sett om rus. Han har hatt kontakt med Christina hele veien, og hun har vært lyspunktet i livet hans.

Men når han ikke har vært sammen med datteren, var det lett å ty til rusen fordi han ofte ikke har taklet tilværelsen. Hele livet har opplevdes som for drøyt og for heftig. Nå har gatelaget gitt en helt ny hverdag. Både for Dag og for Christina.

- Nå kan jeg ringe han klokken 7 om morgenen eller 12 om natta og han er alltid der. Det kunne jeg ikke før. Det er en enorm forandring, forteller hun.

Veien videre

Nå ser Dag for seg å kunne komme inn i en mer administrativ rolle rundt gatelaget i fremtiden. Der håper han å kunne bruke egne erfaringer til å hjelpe spillere som har havnet i den posisjonen han selv havnet i. Uavhengig av hva fremtiden bringer, har Christina fått et helt nytt forhold til faren sin etter at han begynte på gatelaget.

- Det er ingenting jeg har ønsket mer her i livet enn å få tilbake pappa. Så det betyr alt.

Foto: Fotballstiftelsen

7. Gevinster ved gatelagsmodellen

Vi estimerer at gatelagens aktiviteter årlig bidrar med en helsegevinst på 328 millioner, 102 millioner i reduserte kostnader i offentlige tjenester, 50 millioner i økt verdiskaping, 127 millioner i redusert belastning for pårørende, og 21 millioner i reduserte skattefinansieringskostnader.

7.1 Hva måler vi?

I enhver analyse av samfunnsøkonomiske gevinster er heftet med usikkerhet. I denne analysen har vi forsøkt å belyse de viktigste gevinstene og tallfeste gevinstene i så stor grad som mulig. Imidlertid er noen effekter krevende å tallfeste, og inngår følgelig kun som ikke-prissatte gevinster. Selv om disse gevinstene ikke er prissatte er de like reelle, og bør derfor være med i totalbildet.

Det er metodisk utfordrende å skille gatelagets bidrag fra betydningen av annet arbeid i hjelpeapparatet. Personene som deltar på gatelagene mottar gjerne hjelp av primær- og spesialisthelsetjenesten, NAV, kommunen og mer. Følgende beskrivelser av gevinster er derfor ikke et forsøk på å isolere gevinstene knyttet til gatelagens virksomhet, men heller en sammenfatning av positive gevinster assosiert med gatelagsmodellen.

For de prissatte gevinstene presenterer vi årlige gevinster ved gatelagsmodellen. Dette er dels nyttevirkningene som oppstår samme år, og dels

gevinster over tid for de som klarer å legge fra seg rusen. For å unngå dobbelttelling inkluderer vi i den siste virkningen kun gevinster for nye gatelagspillere, og bruker anslag for hvor mange som blir rusfrie eller reduserer sin rusbruk over tid, der vi har lagt til grunn fem års varighet i gjennomsnitt.

7.2 Samfunnsøkonomiske gevinster

Samlet finner vi en nåverdi på 638 millioner kroner knyttet til gatelagene. Dette er en økning fra estimatene i samfunnsregnskapet for gatelagene i 2023 (Oslo Economics, 2023). Økningen drives av at gevinstene for pårørende nå er prissatt, samt av gatelagens egen ekspansjon, med flere lag og spillere. I tillegg er det justert for prisveksten i samfunnet. Alle estimatene under er oppgitt i nåverdi. Tallene er ikke eksakte størrelser, men baserte på konkrete regnestykker.

Helse – bedre livskvalitet og økt levetid

En person med alvorlig rusbruk har om lag 20 år kortere levetid og redusert livskvalitet. Gatelagsmodellen gir spillerne helsegevinster som følge av redusert rusbruk og økt fysisk aktivitet. Vi estimerer en gevinst på 328 millioner¹.

Reduserte kostnader i helsetjenesten

I tillegg til økt livskvalitet for den enkelte vil en reduksjon i rusmiddelbruk føre til redusert belastning i helsetjenesten. Vi estimerer gevinsten

Figur 7-1: Samfunnsøkonomiske gevinster

¹ I vedlegget redegjøres det for hvordan gevinstene er estimert.

av reduserte kostnader i helsetjenesten til å være 66 millioner kroner.

Redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen

Rusmiddelbruk er ofte forbundet med andre former for kriminalitet, herunder vold, ordensforstyrrelser, kjøring i ruspåvirket tilstand og svart økonomi. Dette medfører kostnader for politi, domstolene og kriminalomsorgen.

Ved å anta at kostnadene bortfaller for spillerne som blir rusfrie anslår vi en årlig gevinst på om lag 36 millioner kroner.

Økt verdiskaping – utdanning og arbeid

Et av målene til gatelagene er å bidra til at spillerne kommer seg i arbeid. Vi estimerer den årlige produksjonsgevinsten ved økt arbeidsdeltagelse for gatelagene til om lag 50 millioner kroner.

Dugnad og frivillig arbeid

Både spillerne og frivillige rundt klubbene legger ned en betydelig dugnadsinnsats gjennom året. Vi estimerer at verdien av det ulønnede arbeidet utgjør om lag 9 millioner kroner årlig.

Reduserte skattefinansieringskostnader

Gatelagsmodellen er med på å redusere skattefinansieringskostnader. Vi anslår at nåverdien av den reduserte kostnaden er om lag 21 millioner kroner.

Pårørendegevinst

Også pårørende opplever personlige gevinster som følge av at en gatelagsspiller blir rusfrie. Vi anslår en årlig gevinst på 127 millioner kroner. Av denne totale gevinsten kommer 62 millioner fra økt helserelatert livskvalitet, 3 millioner i form av reduserte offentlige utgifter (helse og justis), 32 millioner som følge av at pårørende kan jobbe mer og må bruke mindre av fritiden på gatelagsspillere, samt 30 millioner fra reduserte merkostnader som pårørende fra skadeverk, tyveri, gjeldsbetaling, kjørekostnader mv.

Mestring og tilhørighet

Vi har identifisert virkningene mestring og tilhørighet. Mange opplever at fotballen og miljøet rundt gir noe positivt å jobbe for, og at de får en mestringsfølelse gjennom tilrettede og utviklende oppgaver. Dette tar de med seg på andre livsarenaer. Tilhørighet til et fellesskap er særlig viktig når man kommer fra utenforskap til å bære drakten til «byens stolthet». Toppklubbene har nettopp en særlig kraft som identitetsbygger. Dette er virkninger som kommer i tillegg til det som måles ved kvalitetsjusterte leveår.

Videre kan en felles møteplass for NAV, kommune og øvrig hjelpeapparat gjennom gatelagene bidra til å tilgjengeliggjøre eksisterende tilbud og dermed gi en synlighetsgevinst og synergigevinster i samspillet mellom tjenestene, herunder at personer med rusutfordringer mottar en helhetlig og forenklet tilnærming i behandlings- og ettervernsprosessen.

8. Potensial for besparelser gjennom gatelagsmodellen

Gatelagsmodellen kan vise til imponerende resultater. Samtidig er det fortsatt mange personer med rusutfordringer som ikke får tilbud om å være med på gatelag eller liknende tilbud. I tillegg kan modellen stadig forbedres slik at man får enda bedre samarbeid mellom klubbene, Fotballstiftelsen, kommunene, NAV og lokale samarbeidspartnere.

8.1 Potensial for gevinster gjennom gatelagsmodellen

Rus er en stor utfordring og påfører samfunnet betydelige kostnader årlig. Tiltak som bidrar til å redusere rusutfordringer og belastningen det påfører samfunnet vil derfor ha en stor verdi – både for den enkelte, for samfunnet som helhet og for offentlige finanser.

«Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer. Svært få andre tiltak greier å finne virksomme tiltak for den aktuelle gruppen mennesker.»

Lars Kobro, seniorforsker ved USN

Antallet gatelagspillere i 2023 er flere enn noensinne. Samtidig tyder antallet TSB-pasienter på at det fortsatt er mange personer som ikke har vært innom gatelagene (illustrert i figur 8-1). Vår vurdering er at gatelagsmodellen er et tilbud med betydelige samfunnsøkonomiske gevinster, og potensial for videre utvidelse og gevinstinnhenting. I de følgende delkapitlene drøfter vi barrierer for å kunne hente ytterligere gevinster knyttet til gatelags-modellen.

Figur 8-1: Omfang av personer med rusutfordringer

*Antall voksne pasienter som fikk behandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i 2020.

Kilde: (Lilleeng & Sitter, 2021)

8.2 Uforutsigbar finansiering skaper usikre rammebetingelser

Gatelagene har flere finansieringskilder, og tilskuddet fra Fotballstiftelsen utgjør de fleste steder kun en andel av den totale finansieringen. Samtidig er tilskuddet og den organisatoriske støtten fra Fotballstiftelsen avgjørende for både opprettelsen av nye og driften av eksisterende gatelag. Midlene fra Fotballstiftelsen er ofte fundamentet som utløser annen finansiering fra klubb og kommune. Om midlene fra Fotballstiftelsen opphører, betyr det at midlene fra andre finansieringskilder også kan stoppe opp.

Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, og måtte derfor søke om tilskudd som mange andre organisasjoner (Fotballstiftelsen, 2024). Dette medførte en overgang til søknadsbasert tilskudd, noe som skapte usikkerhet og forsinkelser for både nye og eksisterende gatelag. Fotballstiftelsen har arbeidet for økt forutsigbarhet, og i statsbudsjettet for 2024 er det åpnet for treårige tilskudd, tildelt med 20 millioner kroner årlig, som gir bedre forutsigbarhet fra 2025 – selv om beløpet ikke dekker dagens behov eller stimulerer til ytterligere vekst.

8.3 Ønske om videre utvidet samarbeid med eksterne partnere

Personer i og rundt gatelagene, som vi har intervjuet, trekker frem samarbeidet med eksterne partnere som svært viktig for å støtte klubbene og dermed gatelagene økonomisk. Videre poengterer informanter at eksterne samarbeidspartnere ofte tilbyr gode muligheter for å gi spillerne en inngang til arbeidslivet. Tett samarbeid mellom gatelagene og eksterne bedrifter skaper gjensidig tillit, som igjen kan åpne jobbmuligheter for spillere som er klare for arbeid.

Selv om mange velfungerende samarbeid allerede eksisterer, fremhever flere trenere betydningen av å forsterke samarbeidene. Å lykkes med dette fordrer at gatelagene er synlig både lokalt og nasjonalt, og at potensielle samarbeidspartnere er bevisste på hva gatelagene gjør og kan tilby.

8.4 Behov for tett samarbeid mellom kommune og NAV

I mange klubber fungerer arbeidet med kommunen, NAV og det øvrige behandlingsapparatet for rus på en god måte. I andre klubber er det derimot et behov for et tettere og bedre samarbeid med kommunen. Flere har ønsket at gatelagene, kommune og NAV i større grad kan spille hverandre gode. For eksempel ved at lokale NAV-kontor i større grad informerer potensielle spillere om aktiviteten på gatelagene og slik bidrar til rekrutteringen.

En annen utfordring omhandler klubber der gatelagsspillere er bosatt i ulike kommuner eller bydeler. Ettersom forskjellige NAV-kontorer har ansvar for ulike spillere, vanskeliggjøres et felles samarbeid mellom gatelaget og NAV, og prosessen stopper opp. Heldigvis finnes det gode eksempler på vellykket samarbeid, der gatelaget samarbeider med flere kommuner i nærområdet.

Gatelagenes samarbeid med kommunene har blitt vesentlig tettere siden gatelagets begynnelse. Det er nå et krav fra Fotballstiftelsen til klubbene om at kommunene skal være forpliktet til samarbeidet. Det innebærer også at det nå skal være rus- eller erfaringskonsulenter på alle lag.

Fra Brann til byråkrati

Erlend Hanstveit, statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet

Erlend Hanstveit har lang fartstid i Brann – både som spiller og som trener for klubbens gatelag. I dag jobber han som statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet. Hanstveit trekker frem verdien av rutiner, tilhørighet og det å kjenne på at du som spiller har noe å bidra med til et lag, som sentralt i gatelagets arbeid.

- Gatelagene utfordrer deltakerne på å bryte mønstre og delta i et miljø med rutiner hvor det stilles tydelige krav. Å være del av et fellesskap hvor det er forventninger gir retning, engasjement og langt større evne til å håndtere ting som oppstår.

- Det meste av idrettens kraft ligger jo nettopp i fellesskapene. Det å tilhøre noe som er større enn seg selv, at man er en del av en gruppe som gjør livet mer meningsfullt. Det samme gjør følelsen av at noen trenger deg, og at man betyr noe for andre. For mennesker som kanskje i årevis har levd litt på siden av samfunnsveven er det å få et ankerpunkt ekstremt viktig.

I sin tid som trener for Brann sitt gatelag fikk Hanstveit selv oppleve den positive effekten gatelaget hadde på spillerne.

- Det jeg husker veldig godt er den enorme utviklingen mange spillere hadde etter 3-4 måneder på laget. Spillere som knapt kunne bevege seg da de begynte, klarte å grave frem den motorikken som en gang hadde vært like god som alle andre sin. Det var samme type fremgang som vi ser på enkelte toppidrettsungdommer, typisk i 16-17 års alderen.

Foto: Ilja C. Hendel/KUD

Vedlegg: Metode

I det følgende presenterer vi vår overordnet framgangsmåte og hvordan de ulike prissatte gevinstene er beregnet. Det er utfordrende å tallfeste samfunnsøkonomiske gevinster, noe som gjør at tallene er usikre og må tolkes med forsiktighet. Likevel er det sikkert at gatelagene gir betydelige gevinster, og tallene er ment å illustrere dette.

Overordnet framgangsmåte

For de prissatte gevinstene beregner vi årlige gevinster ved gatelagsmodellen. Dette er dels nyttevirkningene som oppstår samme år, og dels gevinster over tid for de som klarer å legge fra seg rusen. For å unngå dobbelttelling inkluderer vi i den siste virkningen kun gevinster for nye gatelagspillere som blir rusfrie eller reduserer sin rusbruk over tid, der vi har lagt til grunn fem års varighet i gjennomsnitt.

Vi måler antallet nye gatelagsspillere som et snitt av antallet nye gatelagsspillere i 2022 og 2023.

Vi beregner nåverdier i tråd med veilederen for samfunnsøkonomisk analyse (DFØ, 2023) og benytter en kalkulasjonsrente på 4 prosent til å neddiskontere fremtidige gevinster. For å justere for at reallønnen og dermed verdsettingen av liv blir litt høyere hvert år, korrigerer vi med en årlig realprisvekst på 0,9 prosent. For dugnad og frivillig arbeid presenteres verdien av den årlige innsatsen fra alle medvirkende.

Alle tall er justert til 2024-kroner.

Helse – bedre livskvalitet og økt levetid

En av de mest sentrale gevinstene ved gatelagsmodellen er knyttet til bedre helse og redusert sykdomsbyrde som følge av redusert rusmiddelbruk. Ifølge det internasjonale sykdomsprosjektet Global Burden of Disease var det samlede årlige helsetapet i Norge knyttet til bruken av cannabis, opioider, amfetamin og kokain i 2019 anslått til 19 129 helsetapsjusterte leveår. Med en prevalens av slik rusbruk anslått til 45 448 personer, gir dette anslagsvis 0,42 helsetapsjusterte leveår per år per person, noe som reflekterer tidlig død og redusert helse for mange rusavhengige.

I spillerundersøkelsen gjennomført i februar 2024 oppgir 38 prosent av deltakerne at de ikke ruser seg etter å ha begynt på gatelagene, samme andel som

i fjorårets undersøkelse. Samtidig har andelen spillere som oppgir at de ruser seg mindre økt til 39 prosent, opp fra 31 prosent. Basert på de 339 nye aktive spillerne i 2023 anslår vi at 129 av disse ikke ruser seg etter å ha begynt på gatelagene, mens antallet som har redusert rusbruk er 132 spillere.

Det er rimelig å anta at noe av skaden i form av helsetapsjusterte leveår er irreversibel, og vi antar derfor forenklet at gevinsten i form av kvalitetsjusterte leveår er 0,3 per person som blir rusfri per år, noe lavere enn anslaget på helsetapet over. Videre antar vi at personene som reduserer rusbruken får en lavere gevinst, satt til 0,1 kvalitetsjusterte leveår per person per år.

Samtlige av spillerne får en gevinst av økt fysisk aktivitet gjennom fotballtreningene. Dette gjelder også de spillerne som ikke reduserer rusbruken som følge av deltakelse i et gatelag, om lag 23 prosent av spillerne. Helsedirektoratet anslår at en person som går fra å være fysisk inaktiv til å være delvis aktiv vinner 0,08 kvalitetsjusterte leveår hvert år. Dette tallet er antakelig for høyt som anslag for personer som har alvorlige rusutfordringer og komplekse helseutfordringer. Vi legger derfor til grunn en årlig gevinst på 0,02 kvalitetsjusterte leveår per år. kroner. For å unngå dobbelttelling, har vi beregnet denne effekten kun for de som ikke oppgir å ha redusert rusbruk, siden vi inkluderer helsegevinsten av fysisk aktivitet i beregningen av redusert rusbruk.

Verdien av et kvalitetsjustert leveår er forutsatt å være 1,51 millioner, uten produksjonstap og 1,75 millioner med produksjonstap. Dette er verdier i 2024-kroner, inflasjonsjustert fra Helsedirektoratets utkast til veileder om hvordan helseøkonomiske effekter skal behandles i samfunnsøkonomiske analyser (Helsedirektoratet, 2021), og konsekvent med utredninger fra Helsedirektoratet og tidligere publisert forskning (Helsedirektoratet, 2018; Helsedirektoratet, 2020; Bugge, et. al., 2021). Vi benytter verdien uten produksjonstap og anslår dermed den totale gevinsten i form av bedre livskvalitet (helse og fysisk aktivitet) til 328 millioner kroner per år.

Reduserte kostnader i helsetjenesten

Basert på anslagene fra rapporten om konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler i befolkningen (Oslo Economics, 2020) utgjør årlige gjennomsnittlige utgiftene til primær- og spesialisthelsetjenesten knyttet til behandling av personer med rusutfordringer til 106 000 kroner per

person i 2019. Når vi inflasjonsjusterer dette til 2024-kroner og multipliserer med anslaget på 111 nye spillere som oppgir å ikke ruse seg etter å ha begynt på gatelagene, får vi en innsparing i helse-tjenesten på omlag 66,5 millioner kroner.

Redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen

Vi baserer estimatene på redusert belastning for politi, domstoler og kriminalomsorgen på anslagene fra rapporten Konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler i befolkningen (Oslo Economics, 2020). Basert på rapporten anslår vi de årlige kostnadene for politi, domstolene og kriminalomsorgen knyttet til illegale rusmidler, justert for 2024 priser, til om lag 69 000 kroner. Ved å anta at kostnadene bortfaller for spillerne som blir rusfrie anslår vi en total årlig gevinst på om lag 36 millioner kroner.

Økt verdiskaping – utdanning og arbeid

Ifølge klubbundersøkelsen kom 143 spillere ut i lønnet arbeid i 2023, opp fra 102 året før, herunder om lag halvparten i fulltidsstilling. Vi antar at om lag 10 prosent av nye aktive spillere går over i et arbeidsforhold. Videre antar vi at lønnen til disse personene er tilsvarende lønn i nedre kvartil for alle næringer. I 2023 var en slik årslønn på 499 560 kroner (SSB-tabell 11418), som tilsvarer om lag 513 000 i 2024-kroner. Deretter legger vi på et påslag på 40 prosent (feriepenger, tjenestepensjon, arbeidsgiveravgift, forsikringer, lokaler og fortjeneste) som gir en årlig verdiskapningsgevinst på om lag 718 000 kroner per person i fullt arbeid. Videre antar vi at en gjennomsnittlig gatelagsspiller vil ha en stillingsbrøk tilsvarende 50 prosent. Basert på disse antakelsene anslår vi produksjons-gevinsten ved økt arbeidsdeltagelse til om lag 50 millioner kroner per år.

Dugnad og frivillig arbeid

Fra klubb-undersøkelsen for 2023 vet vi at det ble lagt ned omtrent 9 800 dugnadstimer av spillerne dette året, tilsvarende seks årsverk. I tillegg la frivillige rundt gatelagene ned omtrent 12 700 timer, tilsvarende syv årsverk.

For å verdsette verdien av ulønnet arbeid, benytter vi SSBs satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner. Dette regnskapet samler statistikk om den frivillige sektoren, og viser blant annet sektorens bidrag til bruttonasjonalproduktet og verdien av ulønnet arbeid. Den gjennomsnittlige lønnskostnadsekivalenteren for ulønnet arbeid på tvers av frivillig sektor tilsvarer 548 725 kroner per årsverk i 2018. Inflasjonsjustert til 2023 blir dette 673 251 kroner. Ved å gange årslønnen med antall

årsverk får vi en årlig verdi på om lag 9 millioner kroner.

Reduserte skattefinansieringskostnader

Offentlige overføringer, både i form av finansiering av offentlige tjenester og trygdeutgifter, finansieres med vridende skatter. Ifølge veilederen for samfunnsøkonomisk analyse (DFØ, 2023) skal denne kostnaden verdsettes til 20 prosent av overføringen.

Vi anslår den reduserte skattefinansierings-kostnaden på følgende måte. 85 prosent av kostnadene i helsetjenesten antas dekket av det offentlige, basert på SSBs helseregnskap (SSB-tabell 10811). For politi, domstolene og kriminalomsorgen antas det at alle kostnadene er dekket av det offentlige. Skattefinansieringskostnaden er 20 prosent av disse kostnadene. Videre legger vi til reduksjonen i uføretrygd som forventes i forbindelse med spillerne som går over i arbeid og antar at spillerne i utgangspunktet får ytelser fra det offentlige tilsvarende minstesatsen for 100 prosent uføretrygd, som er 307 589 kroner. Deretter antar vi at overgangen til 50 prosent arbeid utløser en reduksjon på 25 prosent i uføretrygden. Grunnen til dette er at en del spillere mottar offentlig støtte i forbindelse med jobben de får. Til slutt beregner vi skattefinansieringskostnaden av dette som 20 prosent av den reduserte uføretrygden. Til sammen blir den årlige reduserte skattefinansierings-kostnaden om lag 21,4 millioner kroner.

Pårørendegevinst

Som beskrevet i kapittel 6, kan det være svært belastende å være en pårørende. En gjennomgang av statistikk fra tre gatelag viser at gjennomsnittlig antall pårørende per spiller er 3,7, hvorav 0,6 av disse bor sammen med spilleren. Forenklet sier vi derfor at gatelagspillerne i gjennomsnitt har tre pårørende utenfor husstanden og en spiller i gjennomsnitt har 0,6 pårørende boende i samme husstand.

For å estimere tapt livskvalitet per pårørende av en gatelagsspiller, benytter vi estimerer den svenske studien om alkoholens kostnader av fra Jarl et al (2006). Rapporten estimerer at pårørende som bor i samme husholdning, og pårørende som ikke bor i samme husholdning, taper henholdsvis 0,08 og 0,01 kvalitetsjusterte leveår. Vi vurderer det som rimelig å anta at tapet av kvalitetsjusterte leveår for pårørende av rusbrukere er minst like stort som for pårørende av personer med alkoholproblemer. Tilsvarende tidligere beregninger, benytter vi verdien av et kvalitetsjustert leveår uten produksjonstap på 1,51 millioner kroner med antakelsen om 0,6 pårørende per spiller innad i

husstanden og 3 pårørende per spiller utenfor husstanden, gir det en samlet årlig gevinst på i underkant av 62 millioner kroner.

Videre følger det besparelser for knyttet til redusert belastning for det offentlige, også for de pårørende. Reduksjonen i offentlige kostnader inkluderer besparelser både redusert belastning i helsetjenesten og i justissektoren. Anslagene for gevinster knyttet til helsetjenester og justis er basert på en britisk studie av Capello et al. (2009) som beregnet årlig enhetskostnad til pårørende av en rusbruker i Storbritannia fra kommisjonen for ruspolitikk, den nasjonale pårørendeundersøkelsen til Helsedirektoratet og en rapport om konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler (Oslo Economics, 2020). Samlet sett finner vi at årlige snitt utgiftene til primær- og spesialisthelsetjenesten knyttet til behandling av personer med rusutfordringer til 126 000 kroner per person, og kostnadene i justissektoren knyttet til illegale rusmidler estimeres til om lag 69 000 kroner per person. Basert på anslagene i studiene nevnt ovenfor utgjør pårørende sine utgifter en mindre andel sammenlignet med rusbrukere. Anslaget på den samlede årlige besparelsen knyttet til offentlig tjenester for pårørende til å være omtrent 3,4 millioner kroner.

I tillegg opplever mange pårørende kostnader knyttet til tapt tid, herunder både tapt tid til arbeid og fritid. Beregningene er gjort med Unit cost metoden, basert på den britiske studien til Capello et al. (2009) som viser at pårørende til personer med rusutfordringer i snitt taper 260 timer per årsverk. Lønnsstatistikk fra SSB (2024) gir en gjennomsnittlig timelønn i Norge på 382 kroner. Beregningene er justert med en faktor på 0,7, basert på SSB (2024) sin sysselsettingsstatistikk som tilsier at om lag 70 prosent av personer som er

55 år eller eldre er i arbeid. Det gir en årlig gevinst i tapt fritid på omtrent 31 millioner.

Pårørende opplever også kostnader knyttet til kriminalitet ved at personen med rusutfordringer kan stjele penger for å finansiere narkotikakjøp, ødelegge eiendeler osv. I en rapport fra Samfunnsøkonomisk Analyse (2022) om kostnader ved kriminalitet anslår de at de samlede behandlingsstedene for psykiske lidelser som følge av kriminalitet summerer seg til 24 000 kroner per tilfelle. Estimater inkluderer kun kriminalitet som er relevante for pårørende av en person med rusutfordringer. Videre beregner Samfunnsøkonomisk analyse (2022) helse og produksjonstapet, som inkluderer ran, vold uten synlig skade, trusler, eiendomstyveri, bedrageri og andre lovbrudd til 180 000 kroner per tilfelle. Til slutt beregner Samfunnsøkonomisk analyse (2022) kostnadene ved lovstridig omfordeling av verdier og eiendomsskade til å være 37 000 kroner per tilfelle. Kostnadene ved kriminalitet som er relevant for pårørende summerer seg til 241 000 kroner per tilfelle. Vi anslår at hver type kriminalitet som er inkludert i kostnaden på 241 000 treffer hver enkelt pårørende en gang hvert femte år. Det gir en årlig gevinst for pårørende på om lag 30, 4 millioner kroner.

Samlet sett utgjør den årlige gevinsten for pårørende 127 millioner kroner ved at en i nær relasjon blir rusfri.

Referanser

- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*(3), ss. 497-529.
- Birkeland, B., & Weimand, B. (2015). En kvalitativ undersøkelse av levekår hos voksne pårørende til personer med rusmiddelproblemer. Oslo: Helsedirektoratet.
- Copello, & Templeton, G. M. (2012). *Adult Family Members Affected by a relatives substance misuse*. Hentet fra https://www.drugsandalcohol.ie/17152/3/UK_DPC_Families_Qualitative_report.pdf
- Copello, Templeton, & Powell. (u.d.). *UK Drug Policy Commission*. Hentet fra Adult family members and carers of dependent drug users: prevalence, social cost, resource savings and treatment responses: https://www.ukdpc.org.uk/wp-content/uploads/Evidence%20review%20-%20Adult%20family%20members%20and%20carers%20of%20dependent%20drug%20users_%20prevalence,%20social%20cost,%20resource%20savings%20and%20treatment%20responses.pdf
- DFØ. (2023). *Veileder i samfunnsøkonomiske analyser*. Oslo: Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.
- Dutra, L., Stathopoulou, G., Basden, S. L., Leyro, T. M., Powers, M. B., & Otto, M. W. (2008, 02 01). A meta-analytic review of psychosocial interventions for substance use disorders. *The American Journal of Psychiatry*. Hentet fra <https://ajp.psychiatryonline.org/doi/full/10.1176/appi.ajp.2007.06111851>
- Europeisk overvåkingscenter for narkotika og narkotikamisbruk. (2021). *Europeisk narkotikarapport 2021: Trender og utviklinger*. Luxembourg: Den europeiske unions publikasjonskontor.
- FHI. (2018). *Psykisk helse i Norge*. Folkehelseinstituttet.
- Folkehelseinstituttet. (2024). *FHI.no*. Hentet fra Narkotikabruk i Norge: <https://www.fhi.no/te/rusmidler-og-avhengighet/narkotikainorge/bruk-av-narkotika/narkotikabruk-i-norge/?term=#cannabis>
- Fotballstiftelsen. (2024). *Årsberetning 2023 for Fotballstiftelsen*. Hentet fra https://gatelaget.no/om-fotballstiftelsen/arsmelding-og-vedtekter/_/attachment/inline/98a57d1b-3511-4719-a07f-394aec9b307:c6efad754a6800f68e825a49bafed77c2d57c4c4/%C3%85rsberetning%20Fotballstiftelsen%202023%20-%20signert.pdf
- Fugletveit, R., & Tonholm, T. (2010). *Rehabilitering etter langvarig rusavhengighet: "To liv i ett": en kvalitativ studie om å bli rusfri*. Høgskolen i Østfold.
- Gjersing, L. (2024). Narkotikautløste dødsfall i 2023. Folkehelseinstituttet. Hentet fra Folkehelseinstituttet.
- Helsedirektoratet. (2014). *Sammen om mestring*. Hentet fra https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/sammen-om-mestring-lokalt-psykisk-helsearbeid-og-rusarbeid-for-voksne/Lokalt%20psykisk%20helsearbeid%20og%20rusarbeid%20for%20voksne%20%E2%80%93%20Veileder.pdf/_/attachment/inline/739b0cbe-9310-41c7-88cf-c6f44a3c
- Helsedirektoratet. (2018). Pasient- og brukerrettighetsloven med kommentarer. Helsedirektoratet.
- Jarl, J., Johansson, P., Eriksson, A., & Eriksson, M. (2006). Till vilket pris?: Om alkoholens kostnader och hälsoeffekter i Sverige 2002. Stockholm: SoRAD.
- Kobro, L. U., Borg, M., B, K., & Vike, H. (2019). Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner. *USN Skriftserien nr. 16: 2019*.
- Lilleeng, S., & Sitter, M. (2021). *Tjenester i psykisk helsevern og TSB 2020*. Oslo: Helsedirektoratet.
- Meld. St. 30 (2011-2012). (2012). *Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk. alkohol-narkotika-doping*. Helsedepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/bba17f176efc40269984ef0de3dc48e5/no/pdfs/stm201120120030000dddpdfs.pdf>

- Nordlie, E. (2003). *Alkoholmisbruk – hvilke konsekvenser har det for familiemedlemmene?* Oslo: Tidsskrift for Den norske legeförening.
- Opinion. (2021). Nasjonal pårørendeundersökelse. Oslo: Regjeringen.no.
- Oslo Economics. (2020). *Konsekvenser av ökt bruk av illegale rusmidler i befolkning*. Oslo: Oslo Economics.
- Oslo Economics. (2022). *Samfunnskostnader ved alkoholbruk*. Oslo: Oslo Economics.
- Oslo Economics. (2023). *Et bedre liv med flere dager uten rus - Samfunnsregnskap for gatelagene*.
- Pringle, A. (2009, Juli). The growing role of football as a vehicle for interventions in mental health care. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*(16), ss. 553-557. doi:0.1111/j.1365-2850.2009.01417.x
- Røiseland, A., & Lo, C. (2019, 04 05). Samskaping – nyttig begrep for norske forskere og praktikere? *Norsk Statsvitenskapelig tidsskrift*, 35, ss. 51-58.
- Semb, R., Borg, M., & Ness, O. (2016, September 23). Tilpasning eller tilbaketrekning? - Tilhørighetsstrategier bland unge voksne med rus- og psykiske helseproblemer. *Tidsskrift for velferdsforskning*.
- Thompson, T., Knutsen, T., Johansen, C., Borg, M., & Karlsson, B. (2019). Gatelagsfotball som Recovery på banen - "Verdens beste ettervern?". *Forskningsrapport nr. 1 2019. Universitetet i Søröst-Norge Senter for psykisk helse og rus*.
- Uldal, E., & Bøckman, H. (2017). *Bedringsprosesser i et hverdagsperspektiv*. Universitetet i Agder- Institutt for psykososiale helse. Hentet fra <https://uia.brage.unit.no/uia-xmlui/bitstream/handle/11250/2465436/Uldal%2C%20Edel%20og%20B%3CB%ckman%2C%20Hildegunn%20Ruud.pdf?sequence=1>

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

E-post og telefon:
post@osloeconomics.no
+47 21 99 28 00

Besøksadresse:
Klingenberggata 7A
0161 Oslo

Postadresse:
Postboks 1562 Vika
0118 Oslo

Asker 27.09.2024

Overskrift

Forslaget om å kutte/halvere tilbudet til Gatelaget i Asker anses som alvorlig og bekymringsverdig, særlig for innbyggere som er bosatt sør i kommunen. På grunn av behov for prioritering av oppgaver vil det ikke lenger være mulig å kunne tilby transport til tilbudet for de som bor i gamle Hurum og Røyken. Erfaringsvis er dette et viktig behov for innbyggere i vår brukergruppe, for å klare å benytte seg av tilbudet. Denne nedskalleringen av tilbud legger seg på toppen av flere nedskjæringer i vårt område de siste par år, og vi ser tendensen til det motsatte av den harmoniseringen som var tenkt etter kommunesammenslåingen. Nesten samtlige av de aktivitetstilbudene som er startet sør i kommunen er etter hvert lagt ned og flyttet inn mot sentrum. Med dårligere økonomi blir det ikke prioritert tilbud som er mere tidskrevende, og dette ser gjentakende ut til å gå utover innbyggerne i sør. Nå ser vi det samme også når det gjelder Gatelaget, som er et veldig viktig tilbud for mange i vår kommune, og som har skapt nye og bedre liv for mange.

Det skal i denne sammenheng også nevnes at Oppfølgingstjenesten sør, som vi representerer, får betydelig større arbeidsbelastning når det i realiteten ikke er mulig å benytte seg av gode tiltak for innbyggere med psykisk helse- og/eller rusproblematikk. Dette i tillegg til at tjenesten har måttet kutte flere stillinger den siste tiden.

De store nedskjæringene i virksomhet for psykisk helse- og rus anses særs bekymringsverdig for kommunen videre.

Mvh Oppfølgingstjenesten sør

Med vennlig hilsen

Øydis Haavardsholm Torgersen

Fagkoordinator

Psykisk helse og rustjenester, Oppfølgingstjenesten sør

Argumentasjon fra Aktivitetshuset

Hei Andre,

Gatelaget og Aktivitetshuset har per i dag én felles bruker - M.U. Tone og jeg er kontaktpersoner for brukeren her på Aktivitetshuset. Vi har hatt flere felles brukere med gatelaget tidligere.

Tone og jeg er, som flere andre, rystet over forslaget om å redusere kommunal bemanning i Asker Gatelag med 0,75 årsverk.

Vi sender deg derfor en mail fordi Aina fortalte oss at du samler inn henvendelser som kan benyttes som argumenter i kampen for å stoppe ovennevnte forslag.

Og det tyngste argumentet fra oss er ikke vårt, men kommer fra brukeren selv: Brukeren har gjentatte ganger i samtaler med oss her på huset gjennom sommeren/høsten, og senest i ansvarsgruppemøte i går, presisert at det er deltakelsen på gatelaget gjennom hele sommeren som har vært "redningen". Med andre ord: Brukeren vet ikke hvordan, eller om, hen hadde klart seg over en tøff sommer preget av svært store psykiske utfordringer og innleggelse, uten oppfølging og kontinuerlig deltakelse på Asker Gatelag.

Stå på - og lykke til!

Med vennlig hilsen

Tone Wittenberg og Jørgen Gudbrandsen

Aktivitetshuset
Psykisk helse og rus

Monica Lauritzen, verge for mange spillere

«Hei!

Jeg er verge for flere av deltagere på gatelaget hos Asker fotball. Tilbudet med Wenche og Aina i spissen er uvurderlig for mine klienter. Måten disse lederne utfyller hverandre på, blir vingeklippet om en stilling taes bort.

Om det besluttes at en stilling kuttes i Asker kommune sin spareplan, vil det ha stor innvirkning på livskvalitet for mange mennesker og miljøer i kommunen.

Lavterskeltilbud for en sårbar gruppe, som trenger noen som ser dem og tar tak sammen med de, der de er i livet.

Jeg håper virkelig på vegne av mine klienter at Asker kommune ikke tar bort en stilling hos gatelaget, så mine klienter kan leve aktivt og meningsfulle liv takket være gatelaget.

Mvh

Monica Lauritzen, verge»

Jens og Ellen Augestad Halvorsen, frivillige i Asker Fotball.

Jeg reagerer sterkt på at man vurderer å fjerne en av de som jobber for gatelaget! Dette ville blitt fatalt, mest for brukerne, men også for alle som jobber ved gatelaget.

Brukerne er flotte ungdommer som har jobbet seg videre for en bedre tilværelse, de er sporty, flinke til å trene, er omgjengelige og fulle av humor. De er avhengig av hjelpere for å få alt til å fungere og de fortjener det beste man kan tilby dem. Det MÅ IKKE skje at man skal spare inn på en stilling!

mvh

Ellen Augestad Halvorsen

Jeg ser med uro at det vurderes å kutte en stilling for Gatelaget i Asker.

Jeg har fulgt Gatelaget en god stund, og ser hvilket flott tilbud dette er.

Jeg har også sett hvor viktig det er at støtteapparatet fungerer - trening, kjøring, måltider, gode samtaler. Kort sagt alt som skal til for at de med utfordringer skal klare seg i samfunnet.

Ved å redusere bemanningen fratrar man Gatelaget viktige ressurser.

Det vil unektelig gå ut over kvaliteten på tilbudet, og virke negativt på deltagerne.

Jeg håper man revurderer denne form for «sparing», og lar Gatelaget være i fred.

Gatelaget betyr veldig mye for veldig mange!

Mvh

Jens-Kristian Augestad Halvorsen

Helene Sundseth Ulvin, gift med spiller på Asker Gatelag.

Hei mitt navn er Helene Sundsethvik Ulvin, jeg ser at Marte Ulvin min kone har stor nytte av å være med på fotball jeg ser at hun får god mestring godt samhold og god hjelp med at Aina og Wenche henter og bringer at du får mat og bli bedre Koordinering bedre psykisk og jeg er trygg på at hun får masse bra utbytte av dette og har hatt godt utbytte av at du skal til Tyrkia kvart på og stå på med masse dugnader jobbe med grenser vi får jo fått en mye bedre fysisk og psykisk med å være fotball For meg som pårørende så er det veldig fint at du er med deg for vet at du har noe meningsfylt å gjøre to til tre dager i uken og at han følger med på møter og lignende er det noe mer informasjon dere trenger så er det bare til å ta kontakt hilsen Helene Ulvin og dette her får jo bygget innleggelse tilbakefall og store kostnader for samfunnet med at jeg har platelager å gå til

Litt tilleggs informasjon Aina har også hjulpet til at Marte har innleggelser gjennom hele sommeren regelmessig på medisiner for vektene dugnaden fører til at hun har fått en bedre mestring i hverdagen og en bedre koordinering på veien og blitt mye klarere og han hadde ikke klart dette uten deres hjelp med at hun hadde hentet henne til og fra på fotballtrening og Pål vært med på dugnad Fotball og mye mestring og sosialt samvær dere gir dere den helheten som du kan trenge så slipper masse innleggelse og tilbakefall i forhold til hennes lidelse i forhold til hennes sykdom og god støtte og god stabilitet som jeg som pårørende blir veldig trygg når hun er med på fotball for jeg vet at du får en så god oppfølging og ser at vi får også små oppgaver som hun mestrer mer og mer på en gang håper dette kan være til god nytte og det er også samfunnsverdi det dere gjør for henne

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Bente Sigrid	
Etternavn Gjersøe	
Adresse Bleikervangen 67	
Postnr. 1387	Poststed Asker
Mobilnr. 95923620	E-postadresse b.s.gjersoe@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Bevar Home-Start i Asker kommune. Det er forebyggende arbeid vi driver med, som tjener familier, samfunnet og ikke minst kommunen. Mvh Bente Gjersøe

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

From: "Gunnar Andersen" <and-gun@online.no>
Sent: Thu, 7 Nov 2024 00:34:06 +0100
To: "Postmottak Asker kommune"
<Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no>; "Lars Erik Bjerke"
<Lars.Erik.Bjerke@asker.kommune.no>
Subject: Innspill til Kommunedirektørens Handlingsprogram ute til høring

Magneten i ønsket befolkningsvekst er nærhet til skoler og barnehager

For å øke skatteinntektene og for å unngå minst mulig kutt i tjenestetilbudet, ønsker Asker kommune og Kommunedirektøren seg mer utbygging og befolkningsvekst. I tidligere Røyken kommune som er videreført i den nye kommunen, er det 3 tettsteder som skal utvikles med mer bygging, utvikling og økt befolkningsvekst. Dette er, Spikkestad, Røyken og Slemmestad. Siden jeg bor i Røyken som skal utvikles og bygges, lar jeg for meg «Områdeplan for Røyken sentrum med tiliggende områder» som ligger på kommunens hjemmeside. I denne sentrumsplanen er skoler et viktig element. Skal det være attraktivt for unge i etableringsfasen og de som ønsker å flytte til Askers tettsteder -- Røyken som eksempel -- så er noe av det barnefamilier er opptatte av, er nærhet til barnehager og skoler. Noe av årsaken til at en del elevtall har gått ned, er jo fordi de 3 tettstedene i tidligere Røyken kommune ikke er ferdig utbygget. Nærhet til skoler er derfor selve årsaken til at et tettsted er attraktivt å flytte til. I sentrumsplanen for Røyken, står det bl.a. *Røyken sentrum er definert som nest høyeste nivå av fire nivåer. I planen skal det legges til rette for kortere reiseavstander og redusert behov for bruk av bil gjennom lokalisering av boliger, skoler, arbeidsplasser, servicetilbud og infrastruktur.* Det må forutsettes at redusert bruk av bil også gjelder redusert bruk av buss for å unngå frakt av skoleungdom fordi en ikke vil vedlikeholde en ungdomsskole som har et etterlep på vedlikehold. Jeg henstiller derfor til politikere i Asker om at Områdeplanen for Røyken sentrum respekteres, når det gjelder lokalisering av boliger og skoler og de øvrige forholdene i planen.

Gunnar Andersen
Røyken

Sendt fra min iPhone

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Ingegerd	
Etternavn Hauknes	
Adresse Engelsrudstranda 4b	
Postnr. 1385	Poststed Asker
Mobilnr. 90924596	E-postadresse ingegerd.hauknes@outlook.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Jeg ser av ovenstående at kommunen tenker å avvike Home-Start Familiekontakten og forventer en årlig innsparing på 2 mill. kroner. Home-Start Familiekontakten består av en mengde frivillige familiekontakter og 2 1/2 stilling som koordinator. Ca 50 familiekontakter var på ukentlige besøk hos mer enn 150 barn fordelt på 71 familier. HSF er et lavterskeltilbud for familier som har behov for hjelp og støtte i en krevende periode. Tilbudet er en gang per uke i 6 måneder. Familiekontakten kan bistå med bl.a. praktisk støtte, sosial voksenkontakt og avlastning. Home-Start Familiekontakten gjennomfører en rekke fag- og sosiale samlinger for å øke familiekontaktene kompetanse. Det er ikke gjort beregning på verdien av den frivillige innsatsen, men det er vanskelig å se for seg at regnestykket totalt sett blir en innsparing på MNOK 2 000 pr år ved å legge ned Home-Start Familiekontakten. Jeg ser det som en stor risiko at flere av barna og familiene som kvalifiserer for besøk av frivillige familiekontakter, som da ikke vil få tilbud om dette etter nyttår, vil på nåværende eller et senere tidspunkt få behov for annen ytelse fra kommunen.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Liv Karin	
Etternavn Krogstad	
Adresse Krillåsveien 89	
Postnr. 1392	Poststed Vettre
Mobilnr. 90632374	E-postadresse liv.karin.krogstad@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Gjelder avvikling av HomeStart. Se innlegg i dokumentasjon.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon HomeStart.docx

Kommunedirektøren i Asker foreslår i årets budsjettforslag å avvikle HomeStart, - i år igjen! Dette er en trussel vi har slått mot og vi har vunnet kampen igjen og igjen. Vi vet at mange av Askers politikere kjenner til den jobben vi gjør som frivillige, og vi håper de fremdeles er på vår side når budsjettet skal behandles i desember.

Det høres kanskje pussig ut at nesten 50 kvinner, mødre, bestemødre og medmennesker, nå må ut med alt vi har av stemme- og påvirkningskraft for å få lov til å fortsette å jobbe gratis for å hjelpe små familier, enslige forsørgere og mennesker i alle varianter av etnisitet og bakgrunn. Vi jobber 100% frivillig og dekker selv det som måtte påløpe av utgifter, bl.a. til transport og eventuelle nødvendige klær og andre ting vi trenger for å hjelpe i de familiene vi blir koblet til.

Oppdragene kan være svært forskjellige, alt fra enkle «trillepikejobber» (i all slags vær og føre), til å avhjelpe en vanskelig familielogistikk i forbindelse med spesielle utfordringer som sykdom, utbrenthet, samlivsbrudd, eller rett og slett en periode der familien står fast i «tidsklemma».

Noe alle familiene har felles, er at de har minst ett barn i barneskolealder, - en annen sak, er at de selv har tatt kontakt fordi de har innsett at de er i en situasjon der de trenger hjelp. Det er ikke enkelt å bestemme seg for å be fremmede om hjelp!

Vi er der ikke som helsepersonell, sosiologer, pedagoger eller psykologer, men kommer inn, vanligvis en gang pr uke i 3-4 timer, kun som medmennesker, - som lyttende, lekende, avlastende og noen ganger reflekterende hjelpere. Vi tilbyr et ekstra par hender og deler det vi har av oppmerksomhet og erfaring når det blir etterspurt. Om vi ser at det trenges annen assistanse i familien, så kobler vi inn våre koordinatorene som kan gi råd og lede familien videre til andre, mer profesjonelle instanser.

Det er koordinatorene som er den «utgiftsposten» kommunedirektøren vil kvitte seg med. Et frivillig hjelpetilbud som HomeStart kan ikke fungere uten den trygghet og spesialkompetanse våre koordinatorene besitter. De har den viktige oppgaven å gjøre seg kjent med de familiene som ber om hjelp og de kjenner oss familiekontakter så godt at de kobler riktig person med riktig familie, slik at «kjemien» stemmer og vi forstår hverandre og vet hva som ventes av oss. Uten kompetente koordinatorene i ryggen, vil de fleste av oss ikke våge å påta oss de oppgavene vi gjør, - de finnes alltid der for å gi oss støtte og råd om noe er vanskelig å takle, og de er garantien for at vi ikke blir låst i ett oppdrag vi ikke kan løse.

De to HomeStart-koordinatorene gjør det mulig for Asker kommune å legge inn minst det dobbelte, tilsvarende 4 hele stillinger, i frivillig innsats på et lavterskel-tilbud som i mange tilfeller forebygger kriser som i sin tur kunne ha utløst helt andre ressursuttak i det kommunale hjelpeapparatet. Dette er selvsagt omtrentlig anslått, ettersom forebyggende tiltak er vanskelig å måle, men det er ikke for høyt!

Å avvikle HomeStart-Asker vil være både korttenkt og ulønnsomt, - vi er riktignok ikke en av de pålagte kjerneoppgavene for kommunen, men vi bidrar til å dempe etterspørselen etter de tynge, pålagte fagområdene.

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Reidun	
Etternavn Fløisand	
Adresse Østliveien 111	
Postnr. 1389	Poststed Heggedal
Mobilnr. 99308443	E-postadresse reidun.fløisand@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Innspill til forslag om å avvikle Home-Start Asker
<p>Home-Start er et lavterskeltilbud til småbarnsfamilier. Det er et tilbud som er lett tilgjengelig og tjenesten er fleksibel og lite byråkratisk. Hjelp kan enkelt formidles i en tilspisset situasjon i familier.</p> <p>Foreldre som har en iboende evne til omsorg for sine barn kan komme i en situasjon der de blir satt ut av spill blant annet ved traumer, skilsmisser, dødsfall med mere.</p> <p>Da er det viktig å gi en håndsekning slik at de kan komme tilbake til sitt naturlige funksjonsnivå.</p> <p>Dersom de ikke får en hjelp i tilspissede situasjoner, vil dette gå hardt utover barn.</p> <p>Der barn som ikke får dekket sine behov for trygghet og oppfølging kan gå inn i en skjevutvikling som kan føre til store konsekvenser for dem med inntil store adferds avvik.</p> <p>Det er viktig at et samfunn har et hjelpetiltak som er lett tilgjengelig og kan gi støtte slik at balansen gjenopprettes i familien som er rammet.</p> <p>Økonomisk sett vil det å gi hjelp når en krise oppstår innebære en lav kostnad. Dersom hjelp ikke er tilgjengelig, kan uheldige mønstre utvikles og i noen tilfeller føre til store adferdsavvik hos barn.</p> <p>Samfunnsøkonomisk kan skjevutvikling hos barn føre til veldig store utgifter, i noen tilfeller astronomiske beløp.</p> <p>Ved å gi hjelp i sårbare situasjoner kan dette forhindres, og utgiftene er på dette tidspunkt svært små.</p> <p>Home-Start er en instans som kan gi en slik hjelp. Samfunnsutgiftene ved å ha en slik tjeneste er veldig lave på bakgrunn av at 50 mennesker ser dette store behovet og ser den enorme viktigheten av en slik hjelpeinstans.</p> <p>De sier seg villig til å gjøre denne jobben gratis. Disse hjelperne er et bevis på at vi har et sunt samfunn. De er villig til å gi sin hjelp og tid til barn som trenger for å utvikle seg i en god retning.</p> <p>Dette er positiv samfunnsutvikling. Barn er morgendagens samfunn.</p>

Offentlig høring - høringssvar

Med vennlig hilsen Reidun Fløisand, familiekontakt i Home-Start Asker.

Bakgrunn: Jeg er sosionom. Jeg har jobbet i 22 år i offentlig og privat (som selvstendig) barnevern, hvorav 6 år som leder for en kommunal barnevernstjeneste.

Jeg har også jobbet 17 år i kriseteamet i Oslo legevakt.

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret	
Org.nr. 993597759	
Forening/organisasjon Borgen vel	
Adresse Postboks 341	
Postnr. 1372	Poststed Asker
Telefonnr. 45 20 69 64	E-postadresse styret@borgenvel.no
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Tor Ole	
Etternavn Bergan	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Innspill til forslaget om å redusere aktiviteten/driften på Borgen innbyggertorg til et minimum. Bakgrunnen for opprettelsen av Borgen innbyggertorg, Kime og Borgen nærmiljøsentral er Borgenprosjektet. Før dette hadde vi flere store utfordringer på skoler og ved fritid. Vi har fortsatt noen utfordringer med ungdom, men ser at tiltakene som er gjennomført har hjulpet! Vi ser at Borgen innbyggertorg har etablert seg som en viktig aktør på Borgen, med mange og godt besøkte aktiviteter. Det har blitt et sted der mange føler seg hjemme, både småbarnsfamilier, eldre, ungdommer, voksne med lite sosialt nettverk finner alle sin plass og man ser stadig nye ansikter. Stedet er levende og samlende. Det er mange som føler tilhørighet og er innom flere ganger i uka i forskjellige ærend. Noen som frivillige, noen for å snakke med kommunen, noen for å ta en kaffe eller lunsj, noen for å ha «hjemmekontor» og andre for å delta på noen av de mange aktivitetene. Barseltreff, familiemiddag, barnedans, karatetrening, teater, morsmålsundervisning, besøk fra eldrerådet, datahjelp, turgruppe, strikkekafe, jobbkafe, ungdomsarrangement, nabolunsj og lunsjklubben er noen av aktivitetene som foregår i løpet av en uke. Dette bidrar også til møter på tvers av generasjoner og på tvers av sosioøkonomisk bakgrunn. Barn, ungdom og deres foreldre får et sted der de møtes. Dette gjør at nye nettverk dannes, som igjen skaper ringvirkninger i lokalmiljøet. Innbyggertorget er helt tydelig en viktig positiv bidragsyter til at Borgenprosjektets mål lever videre. Man skulle kanskje tro at all den frivillige aktiviteten og alle aktørene som er inne ville klart seg selv så lenge stedet finnes. Men det trengs noen som holder i trådene, som har oversikt og som sørger for at ting skjer. Det gjør det lettere å være frivillig og det gjør det mer attraktivt å holde aktiviteter der. Det er tydelig at på de dagene det ikke er

kommunalt bemannet faller aktiviteten, og situasjoner som dukker opp skaper utfordringer fordi det ikke blir løst umiddelbart.

Hvis man ser til evalueringen av innbyggertorgene gjort av Eugene Guribye i 2024 står det tydelig «at sivilsamfunnet har tillit til kommunen er en viktig faktor for at de skal ønske å samskape, og ordninger med bindeleddsfunksjoner bidrar til å bygge slik tillit. Tilliten kan svekkes når slike bindeleddsfunksjoner svekkes». Er det noe vi er avhengige av fremover er det at innbyggerne har troen på samskaping.

Vi stiller derfor spørsmål ved at det foreslås å redusere tilbudet til et minimum på et lite sted med stor aktivitet og lite bemanning, når de store stedene som skal bevares og forsterkes allerede er forsterket med bibliotekets tilstedeværelse.

Vi mener man heller må tenke utvikling og tenke kreativt for å se hvordan man kan bruke ressursene enda bedre. Hvis det går som foreslått og åpen barnehage legges ned vil man kanskje heller trenge flere møteplasser, og ikke færre. Et alternativ er å åpne innbyggertorget også for de litt større barna som ikke er i barnehage og deres foreldre, og se hva man kan få til i innbyggertorget lokaler.

Det går ikke bare mot trangere tider for kommunen, men også for den enkelte innbygger. Det er desto viktigere å opprettholde møteplasser og fungerende tiltak for å forebygge ensomhet, isolasjon og redusert engasjement.

Med vennlig hilsen styret i Borgen Vel

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Høringsinnspill fra BV til kommunens tillegginnstilling-BIT - høst2024.docx

BORGEN VEL BRENNER FOR BORGEN!

Innspill til forslaget om å redusere aktiviteten/driften på Borgen innbyggertorg til et minimum.

Bakgrunnen for opprettelsen av Borgen innbyggertorg, Kime og Borgen nærmiljøsentral er Borgenprosjektet. Før dette hadde vi flere store utfordringer på skoler og ved fritid. Vi har fortsatt noen utfordringer med ungdom, men ser at tiltakene som er gjennomført har hjulpet!

Vi ser at Borgen innbyggertorg har etablert seg som en viktig aktør på Borgen, med mange og godt besøkte aktiviteter. Det har blitt et sted der mange føler seg hjemme, både småbarnsfamilier, eldre, ungdommer, voksne med lite sosialt nettverk finner alle sin plass og man ser stadig nye ansikter. Stedet er levende og samlende. Det er mange som føler tilhørighet og er innom flere ganger i uka i forskjellige ærend. Noen som frivillige, noen for å snakke med kommunen, noen for å ta en kaffe eller lunsj, noen for å ha «hjemmekontor» og andre for å delta på noen av de mange aktivitetene. Barseltreff, familiemiddag, barnedans, karatetrening, teater, morsmålsundervisning, besøk fra eldrerådet, datahjelp, turgruppe, strikkekafé, jobbkafé, ungdomsarrangement, nabolunsj og lunsjklubben er noen av aktivitetene som foregår i løpet av en uke.

Dette bidrar også til møter på tvers av generasjoner og på tvers av sosioøkonomisk bakgrunn. Barn, ungdom og deres foreldre får et sted der de møtes. Dette gjør at nye nettverk dannes, som igjen skaper ringvirkninger i lokalmiljøet. Innbyggertorget er helt tydelig en viktig positiv bidragsyter til at Borgenprosjektets mål lever videre.

Man skulle kanskje tro at all den frivillige aktiviteten og alle aktørene som er inne ville klart seg selv så lenge stedet finnes. Men det trengs noen som holder i trådene, som har oversikt og som sørger for at ting skjer. Det gjør det lettere å være frivillig og det gjør det mer attraktivt å holde aktiviteter der. Det er tydelig at på de dagene det ikke er kommunalt bemannet faller aktiviteten, og situasjoner som dukker opp skaper utfordringer fordi det ikke blir løst umiddelbart.

Hvis man ser til evalueringen av innbyggertorgene gjort av Eugene Guribye i 2024 står det tydelig «at sivilsamfunnet har tillit til kommunen er en viktig faktor for at de skal ønske å samskape, og ordninger med bindeleddsfunksjoner bidrar til å bygge slik tillit. Tilliten kan svekkes når slike bindeleddsfunksjoner svekkes». Er det noe vi er avhengige av fremover er det at innbyggerne har troen på samskaping.

Vi stiller derfor spørsmål ved at det foreslås å redusere tilbudet til et minimum på et lite sted med stor aktivitet og lite bemanning, når de store stedene som skal bevares og forsterkes allerede er forsterket med bibliotekets tilstedeværelse.

Vi mener man heller må tenke utvikling og tenke kreativt for å se hvordan man kan bruke ressursene enda bedre. Hvis det går som foreslått og åpen barnehage legges ned vil man kanskje heller trenge flere møteplasser, og ikke færre. Et alternativ er å åpne innbyggertorget også for de litt større barna som ikke er i barnehage og deres foreldre, og se hva man kan få til i innbyggertorget's lokaler.

Det går ikke bare mot trangere tider for kommunen, men også for den enkelte innbygger. Det er desto viktigere å opprettholde møteplasser og fungerende tiltak for å forebygge ensomhet, isolasjon og redusert engasjement.

Med vennlig hilsen styret i Borgen Vel

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer	
Foretakets eller foreningens navn Borgen og vardåsen områdeforum	
Adresse Tyrihansveien 14	
Postnr. 1388	Poststed Borgen
Telefonnr. 98230750	E-postadresse nvikdal@hotmail.com
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Njål	
Etternavn Vikdal	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Høringssvar til tilleggsinnstillingen - Fra Borgen og Vardåsen Områdeforum Borgensonen er preget av store sosio-økonomiske forskjeller og har høy andel av flerspråklige elever (Hagaløkka barneskole over 65%, Rønningen barneskole over 40%, Borgen ungdomsskole over 30%). Konsekvensene dette har for nærmiljøet er utredet grundig gjennom Borgenprosjektet. Med ujevne mellomrom har dette gitt store utfordringer som i 2014 eller 2018. Slike perioder påvirker livet for ungdom og deres familier på Vardåsen, Borgen og Hagaløkka. Lærertetthet – Ulikhet Likeverdstildelingen i skoler og barnehager på tvers av Asker bør ikke svekkes. Tilbakemeldinger fra FAU'ene på Borgen er lærertettheten er redusert. Vi frykter at dette kan rive ned det som er bygget de siste 10 årene på Borgen og Vardåsen. Lærertettheten på Borgen har vært noe høyere enn i Andre områder i Asker pga. de sosio-økonomiske ulikhetene og høy andel flerspråklige elever. Likeverdsmodellen i Askerskolen (utviklet av KPMG) er en modell som fanger opp sosi-økonomiske indikatorer i elevmassen til hver skole med behov for økt innsats. Denne modellen har dokumentert behov for økt lærertetthet på særlig Tofte, Slemmestad og på de tre skolene i Borgen, men også på andre skoler i Asker. Askerskolen likeverdsmodell er i tråd med «Ekspertgruppen foreslår en omfordeling av midlene ... , til mer effektiv bruk av voksenressurser, i intensiv smågruppeundervisning og mer systematisk arbeid med sosioemosjonelle ferdigheter, i noen grad målrettet til skoler der det er ekstra behov for dette på grunn av levekårsutfordringer.» (Ekspertgruppen for «Et jevnere utdanningsløp Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn»),

Kunnskapsdepartementet, Februar 2024, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/et-jevnere-utdanningslop/id3025513/>).

Likeverdsmodellen har vært en viktig bidragsyter til de gode skolebidragene på Borgen og Borgenprosjektet. En reduksjon av tildelingene av disse midlene kan true resultatene og tilliten man har bygget opp fra 2014.

Åpen Barnehage Borgen –

Åpen Barnehage på Borgen bør videreføres

Åpen barnehage på Borgen i «Barnas Hus» bør bestå, men være et tilbud for hele Asker. Åpen barnehage er et tilbud som bidrar til integrasjon gjennom deltagelse fra innbyggere fra flere grupper som gir indirekte norskopplæring og gjensidig kulturforståelse.

Oppvekstutvalget kan vurdere om man kan gå tilbake til redusert åpningstid, i stedet for å legge ned tilbudet.

Tilbudet kan kanskje også integreres mot det frivillige barseltilbudet som er på Borgen Innbyggertorg.

Kommunen er i diskusjonen med Borgen Vel og Askerlia Fellestid for å overta forvaltningen rundt Barnas Hus.

Barnas Hus kan også brukes som et satellittlokale til Innbyggertorget på kveldstid.

Innbyggertorget på Borgen

Innbyggertorget på Borgen bør bestå og ha tilstrekkelig ressurser

Innbyggerne på Borgen er meget glade for at vårt innbyggertorg er foreslått å bestå. Innbyggertorget på Borgen har lavest kostnad og høyest (?) aktivitet. Innbyggertorget har på tross av de minste (?) lokalene klart å få til et vellykket samarbeidet med frivilligheten på Borgen som har gitt meget høy aktivitet.

Det er likevel behov for fortsatt tilrettelegging og hjelp til frivilligheten fra kommunalt ansatte med sterkt engasjement for lokalmiljøet.

Asker 8.november 2024

På vegne av Styret i Borgen og Vardåsen områdeforum

Njål Vikdal (leder), Hanna Englund, Habteab Dagnev, Mari Elise Smeby og Amelia

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Høringssvar til tilleggsinnstillingen 2024-11-08.pdf

Høringssvar til tilleggsinnstillingen - Fra Borgen og Vardåsen Områdeforum

Borgensonen er preget av store sosio-økonomiske forskjeller og har høy andel av flerspråklige elever (Hagaløkka barneskole over 65%, Rønningen barneskole over 40%, Borgen ungdomsskole over 30%). Konsekvensene dette har for nærmiljøet er utredet grundig gjennom Borgenprosjektet.

Med ujevne mellomrom har dette gitt store utfordringer som i 2014 eller 2018. Slike perioder påvirker livet for ungdom og deres familier på Vardåsen, Borgen og Hagaløkka.

Lærertetthet – Ulikhet

Likeverdstillingen i skoler og barnehager på tvers av Asker bør ikke svekkes.

Tilbakemeldinger fra FAU'ene på Borgen er lærertettheten er redusert. Vi frykter at dette kan rive ned det som er bygget de siste 10 årene på Borgen og Vardåsen.

Lærertettheten på Borgen har vært noe høyere enn i Andre områder i Asker pga. de sosio-økonomiske ulikhetene og høy andel flerspråklige elever. Likeverdsmodellen i Askerskolen (utviklet av KPMG) er en modell som fanger opp sosi-økonomiske indikatorer i elevmassen til hver skole med behov for økt innsats. Denne modellen har dokumentert behov for økt lærertetthet på særlig **Tofte, Slemmestad og på de tre skolene i Borgen, men også på andre skoler i Asker.**

Askerskolen likeverdsmodell er i tråd med «Ekspertgruppen foreslår en omfordeling av midlene ... , til mer effektiv bruk av voksenressurser, i intensiv smågruppeundervisning og mer systematisk arbeid med sosioemosjonelle ferdigheter, i noen grad målrettet til skoler der det er ekstra behov for dette på grunn av levekårsutfordringer.» (Ekspertgruppen for «Et jevnere utdanningsløp Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn», Kunnskapsdepartementet, Februar 2024, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/et-jevnere-utdanningslop/id3025513/>).

Likeverdsmodellen har vært en viktig bidragsyter til de gode skolebidragene på Borgen og Borgenprosjektet. En reduksjon av tildelingene av disse midlene kan true resultatene og tilliten man har bygget opp fra 2014.

Åpen Barnehage Borgen –

Åpen Barnehage på Borgen bør videreføres

Åpen barnehage på Borgen i «Barnas Hus» bør bestå, men være et tilbud for hele Asker. Åpen barnehage er et tilbud som bidrar til integrasjon gjennom deltagelse fra innbyggere fra flere grupper som gir indirekte norskopplæring og gjensidig kulturforståelse.

Oppvekstutvalget kan vurdere om man kan gå tilbake til redusert åpningstid, i stedet for å legge ned tilbudet. Tilbudet kan kanskje også integreres mot det frivillige barseltilbudet som er på Borgen Innbyggertorg.

Kommunen er i diskusjonen med Borgen Vel og Askerlia Fellesråd for å overta forvaltningen rundt Barnas Hus. Barnas Hus kan også brukes som et satellittlokale til Innbyggertorget på kveldstid.

Innbyggertorget på Borgen

Innbyggertorget på Borgen bør bestå og ha tilstrekkelig ressurser

Innbyggerne på Borgen er meget glade for at vårt innbyggertorg er foreslått å bestå. Innbyggertorget på Borgen har lavest kostnad og høyest (?) aktivitet. Innbyggertorget har på tross av de minste (?) lokalene klart å få til et vellykket samarbeidet med frivilligheten på Borgen som har gitt meget høy aktivitet.

Det er likevel behov for fortsatt tilrettelegging og hjelp til frivilligheten fra kommunalt ansatte med sterkt engasjement for lokalmiljøet.

Asker 8.november 2024

På vegne av Styret i Borgen og Vardåsen områdeforum

Njål Vikdal (leder), Hanna Englund, Habteab Dagnew, Mari Elise Smeby og Amelia

Virksomhet	Avdeling/type aktivitet	Innbyggertorgene							
		Holmen	Asker	Borgen	Heggedal	Slemmestad	Sætre	Spikkestad	Tofte
Idrett og frituft	Aktiv på dagtid - salg	x	x	x	x	x	x		x
	Aktiv på dagtid - aktivitet/trening				x				
Kulturskole	Frisklivsentral- tilbud/kurs/frisklivssamtaler	x		x	x	x	x		
	Visuell kunst (animasjon, tegning, maling, keramikk)					x			
	Dans					x			
	Musikk (korps, musikkinstrumenter, sang, band)		x			x		x	
Kulturliv	Teater			x		x			
	Sommerferieaktiviteter	x	x			x			
	Elevkonsserter og fremvisninger		x	x		x		x	
	UngKultur - samlokalisert	x							x
	UngKultur - faste aktiviteter på huset	x		x	x				
	Arena for Kulturfestivalen	x	x	x	x				
	Kulturliv- DKS/kulturell barnehagesekk	x	x	x	x	x	x	x	x
Den kulturelle spaserstokken	x	x							
Bibliotek	Kulturscene			x	x				
	Bibliotek - samlokalisert				x	x			
Innbyggerdialog og frivillighet	Bibliotek - faste aktiviteter på huset				x	x			
	Aktiviteter i regi av kommunale frivilligsentraler		x					x	x
	Kommunal veiledning		x	x					x
	Kafé		x						
	Bygdokino	x							x

Virksomhet	Avdeling/type aktivitet	Innbyggertengene							
		Holmen	Asker	Borgen	Heggedal	Slommesta	Sætre	Spikkestad	Tofte
NAV Asker	Jobbentreen		X		X	X			
	Jobbkaffe			X					
	Samarbeid om kafe KIME			X					
	Brudemøter	X	X		X	X	X		X
Mangfold og inkludering	Møter inkluderingshagen			X					
	Ukrainsk treff	X			X				
Asker elderråd	Samarbeid om kafe KIME			X					
	Estherråds time	X	X	X	X	X			X
Velferd									
Helse rehabilitering og mestring Helsefremmende og forebyggende tjenester Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	Læring og mestring - trening og temasamlinger, 78+ treff	X	X	X	X	X	X	X	
	Tilgjengelig skjermet møterom	X		X	X	X	X	X	X
	Mestringstilbudet	X		X	X	X	X	X	
	Parerendesamlinger			X			X		
	Foreldreveiledningskurs			X		X	X		
Oppvekst	ICDP-kurs			X					
	Tilgjengelig skjermet møterom	X		X	X	X	X	X	X
	Fekassamlinger								
	Funksjon/gruppearbeid elever	X		X	X	X	X	X	X
	Småbanetreff	X		X	X	X	X	X	X
	Arena for fellesmøter	X	X	X	X	X	X	X	X
	Famøveveiledning			X			X		X
	Byggesaksveiledning	X	X			X			X
	Byggesakveid					X			X
	Watn og vannmøte drop-in						X		X
Samfunnstjenester	Raiseiv- og oppfølvebas tjeneste						X	X	X
	Matsvinkurs			X					
Organisasjon, styring og utvikling	Oppføringskurs ansatte						X		
Brannvesenet									
Fylke og stat	Foreskifteretten (rettsaker)						X	X	X
	Postbet / PST (vitneavkøri)						X	X	X
	Fordisrådet (kommunalt oppnevnt)						X	X	X
	Konfliktrådet						X	X	X
	Stortingssvige + kommunestyre- og fylkestingsvige	X	X		X	X	X	X	X

Innbyggertorgene – møteplassen vi skaper sammen!

Oversikt over aktører som er til stede på møteplassene (kommune/fylke/stat)

Resultatopnåelse opp mot mål for innbyggertorgene

Mål for innbyggertorgene:

Fellesnemda vedtok under arbeidet med kommunesammenslåingen i 2018 blant annet at innbyggertorgene skulle

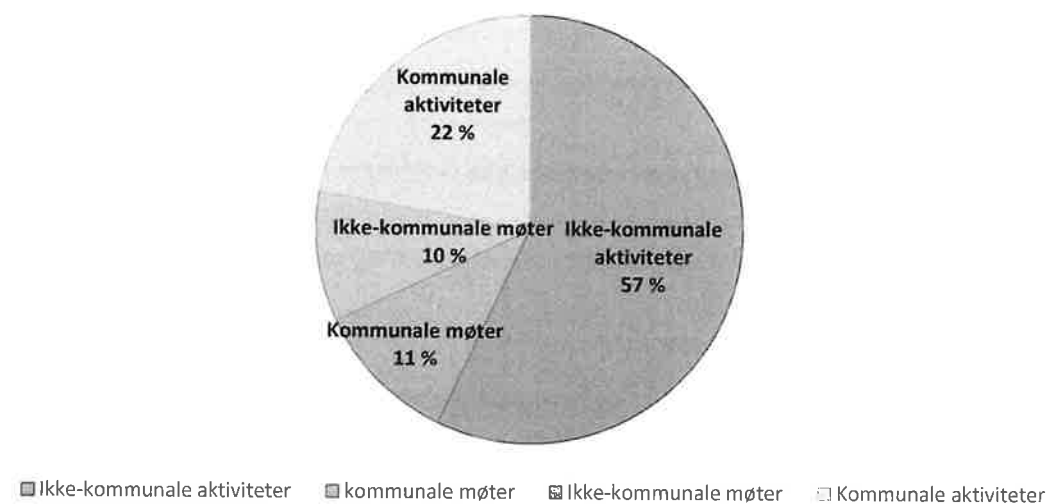
- være en arena for samskaping og deltagelse gjennom frivillighet, partnerskap og medborgerskap.
- bidra til et likeverdig tjeneste- og velferdstilbud
- bidra til å forsterke kommunens rolle som tilrettelegger, koordinator og samskaper.
- et sted for utprøving av nærdemokratiske ordninger
- bidra til at Asker etter kommunesammenslåingen skulle oppleves som en flersenterkommune med levende lokalsamfunn og stor grad av innbyggermedvirkning.

Status i 2024:

- Det er en økning innen både kommunale aktiviteter og ikke-kommunale aktiviteter på innbyggertorgene fra 2023-2024
- Med 67% ikke-kommunalt innhold er innbyggertorgene godt benyttet av frivillighet, og bidrar slik til samskaping og deltagelse i lokalsamfunnene. Prosentandelen fordeler seg litt ujevnt på de ulike innbyggertorgene, men alle innbyggertorgene benyttes av frivillighet.
- Med 33% kommunalt innhold benyttes innbyggertorgene jevnt over til kommunale tilbud til innbyggerne nær der de bor, av et bredt spekter av kommunale tjenester. Prosentandelen fordeler seg ujevnt over de ulike innbyggertorgene, men alle innbyggertorgene benyttes til kommunale tilbud. Dette viser at innbyggertorgene bidrar til et likeverdig tjeneste- og velferdstilbud etter intensjonen, og det er sannsynlig at dette også bidrar til å gi opplevelse av Asker som en flersenterkommune.
- Innbyggertorgene benyttes til tilbud for grupper som kommunen har pekt på som satsningsområder gjennom samfunnsflope-arbeidet. Det er særlig seniorer og barn og unge de ulike aktørene som bidrar på innbyggertorgene skaper tilbud for og med.
- Basert på mengden ikke-kommunale tilbud på innbyggertorgene (67%), kan vi slå fast at innbyggertorgene styrker kommunens rolle som tilrettelegger, koordinator og samskaper etter intensjonen
- Innbyggertorgene benyttes som lokasjon for folkemøter og andre åpne måter i regi av kommunen, samt som kontaktpunkt for nærdemokratiske ordninger og dialog mellom kommune og innbyggere.
- De fleste henvendelsene fra innbyggere som kommer fysisk på innbyggertorgene, handler om hva som skjer på huset, spørsmål om lokalsamfunnet, eller andre praktiske spørsmål. Noen spørsmål handler også om kommunale tjenester. Registreringen av henvendelser i front viser at innbyggertorgene spiller en viktig rolle som kontaktpunkt om stort og smått for lokalsamfunnet.

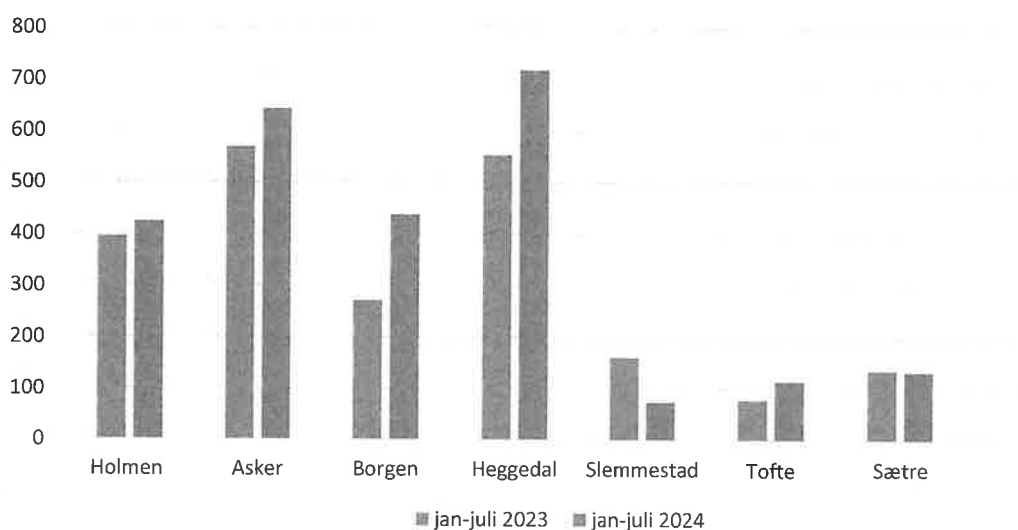
Nøkkeltall fra innbyggertorgene

Fordeling kommunale og ikke-kommunale aktiviteter og møter 2023

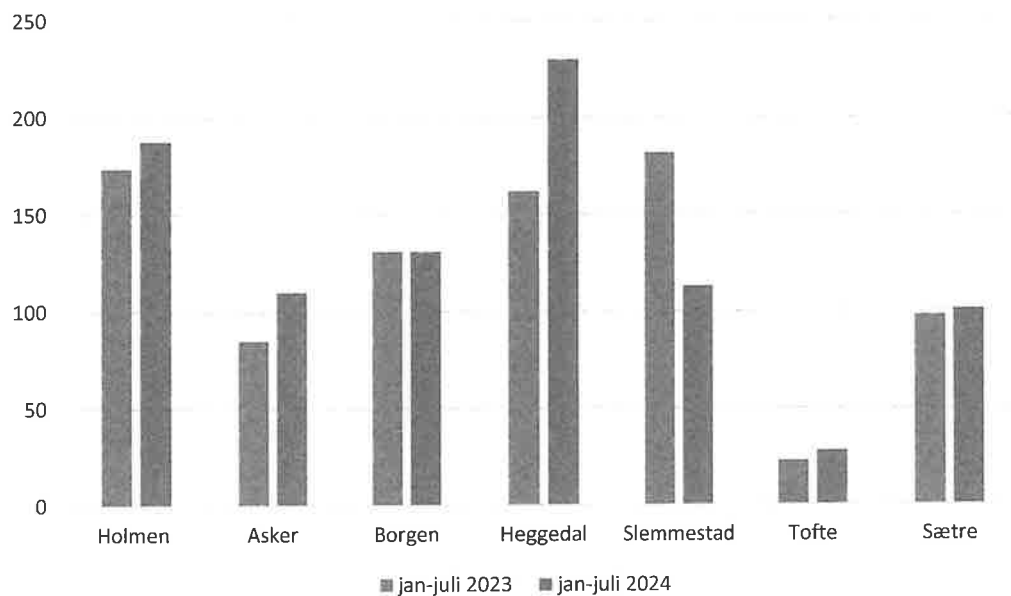

Figur: Oversikt over andel kommunale og ikke-kommunale aktiviteter på innbyggertorgene, samt andel møter i regi av kommunale tjenester og ikke-kommunale aktører

Antall aktiviteter i regi av av ikke-kommunale aktører

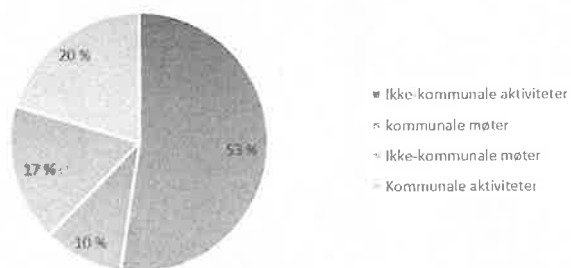

Antall aktiviteter i regi av kommunale virksomheter

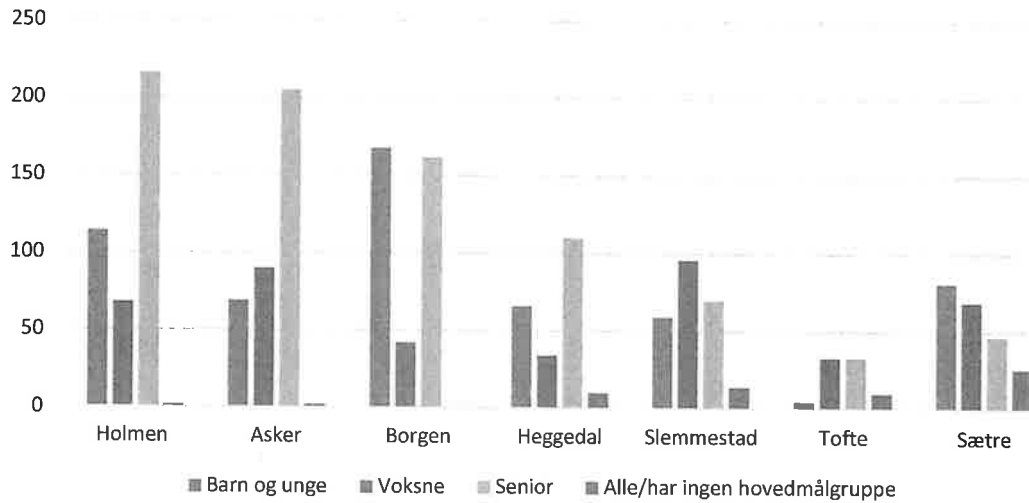

Ikke-kommunale aktiviteter	3896
kommunale møter	744
Ikke-kommunale møter	1275
Kommunale aktiviteter	1517

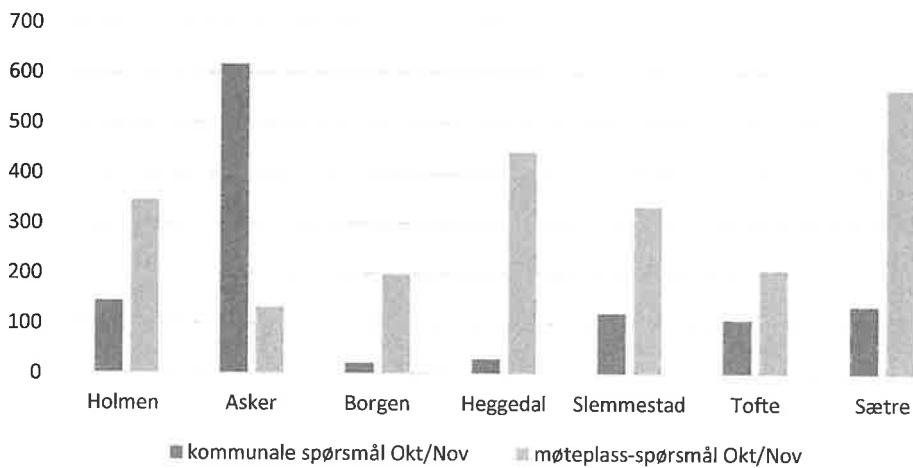
Fordeling kommunale og ikke-kommunale aktiviteter 2023

Målgruppefordeling av aktiviteter pr. innbyggetrorg august- desember 2023

Type henvendelser i front på innbyggertorgene

Innspill til forslaget om å endre innbyggertorgstrukturen

Vi i fagforeningene Samfunnsviterne og Fagforbundet, lokallag i virksomhet innbyggerdialog og frivillighet, er bekymret for om politikerne har nok informasjon til å ta veloverveide beslutninger om kommunens kostnadsutt.

I tilleggsinnstillingen var det først en grundigere utredning av konsekvensene ved endring av innbyggertorgstrukturen. Dette ble fjernet før politikerne fikk se det, på grunn av sakens omfang. Under følger en oppsummering av noen av konsekvensene de foreslåtte kuttene kan ha.

Våre hovedargumenter

Nærhet til tjenester og aktiviteter: Innbyggertorgene skal sikre nærhet til kommunale tjenester, tilbud og aktiviteter for innbyggerne i hele kommunen. De foreslåtte kuttene vil svekke tilbudet og reversere en del av arbeidet som er gjort med å harmonisere tjenestetilbudet i nye Asker kommune.

Bevaring av kompetanse som frigjør ressurser i lokalsamfunnet: Kompetanse på medborgerskap og samskaping – sentrale verktøy for fremtidens kommune, som frigjør ressurser i lokalsamfunnet – kan gå tapt. Ansatte i innbyggerdialog og frivillighet har nøkkelkompetanse på disse områdene.

Støtte til arbeid med samfunnsflokene: Innbyggerdialog og frivillighet spiller en viktig rolle i kommunens forebyggende og helsefremmende arbeid, for eksempel arbeidet med utenforskap blant unge og demografiutfordringer. Færre ansatte vil svekke denne innsatsen.

Risiko for tapt tillit: Ifølge forsker Eugene Guribye kan nedbemanning i kommunens bindeleddsfunksjoner (som områdekoordinatorer) svekke innbyggernes tillit til kommunen og politikerne. Utvikling av tillit er en svært sårbar prosess og et viktig grunnlag for å få til samskaping.

Forskjellen mellom arenaen "innbyggertorg" og virksomheten "innbyggerdialog og frivillighet"

Vi ser at det ofte oppstår forvirring rundt forskjellen på innbyggertorgene og virksomheten innbyggerdialog og frivillighet. Denne forskjellen er viktig for å forstå konsekvensene av kuttene – som ikke bare rammer innbyggertorgstrukturen – men også virksomheten innbyggerdialog og frivillighet.

Innbyggertorgene er møteplasser og arenaer som er initiert av kommunen, og er et nyskapende samarbeid mellom flere virksomheter, frivilligheten og næringslivet. Innbyggertorgene hadde rundt 300 000 besøkende i 2023 og i første halvdel av 2024 har lokalsamfunnet arrangert ca. 2550 aktiviteter på innbyggertorgene, samt ca. 900 åpne aktiviteter i kommunal regi som bidrar til likeverdige tjenester der folk bor (se vedlegg 3 for oversikt over kommunale virksomheter som er til stede på innbyggertorgene og vedlegg 4 for resultatoppnåelse og nøkkeltall for innbyggertorgene).

Virksomheten innbyggerdialog og frivillighet – som berøres av tilleggsinnstillingen – har ansvar for å koordinere driften av innbyggertorgene, men jobber også med en rekke andre oppgaver.

Virksomheten har blant annet rådgivere innenfor frivillighet og kommunikasjon, kommunale veiledere, prosjektmedarbeidere for digitale løsninger (eks. utvikling og drift av aktivitetskalenderen «Hva skjer i Asker»), seniorkoordinator og ansatte ved kommunale frivilligsentraler.

Og noen av oppgavene som ligger til virksomheten er:

- Drift av kommunens førstelinje: Kommunal veiledning (tidligere innbyggerservice).
- Ansvar for oppfølging av de nye nærdemokratiske ordningene.
- Er i front på å jobbe med medborgerskapsperspektivet og samskaping (der innbyggertorgene blant annet brukes som verktøy i arbeidet).
- Koordinere kommunale tjenester, tilbud og aktiviteter ut lokalt til innbyggerne på innbyggertorgene- for et likeverdige tjenestetilbud.
- Koordinere "leve-livet-treff" der seniorer får helserelaterte "treff" i sitt nærmiljø.
- Er med på nyskapende prosjekter som "på dørterskelen", samarbeid Posten og KS.
- Jobbe med valg gjennomføring.
- Ansvar for tildeling av tilskuddsmidler til frivilligheten og for tildeling av midler til barn og unge som faller utenfor aktivitet gjennom Fritidskassa.

Kompetanse for fremtidens kommune kan gå tapt

Asker er i endring for å møte fremtidens utfordringer og utvikle "Kommune 3.0". Målet er å bygge lokalsamfunn der innbyggerne blir aktive og engasjerte medborgere som – i samarbeid med kommunens ansatte – selv tar ansvar for å utvikle nærmiljøene sine.

I "Kommune 3.0" skal politikerne først og fremst stimulere aktiviteten i lokalsamfunnet. De kommunale medarbeiderne skal være opptatt av å hente ut ressursene hos medborgerne, skape fellesskap, støtte og tilrettelegge for innbyggenes initiativ.

Virksomhet Innbyggerdialog og frivillighet har ledende kompetanse og førstehåndserfaring i arbeidet mot kommunen 3.0. Vi har spisskompetanse på samskaping, og er i dag til stede i åtte av ni lokalsentre i kommunen gjennom innbyggertorgene.

Virksomhetens budsjett går i stor grad til lønn, og eventuelle kutt vil direkte redusere antall årsverk. Et kutt på én av fire/fem stillinger som foreslått, vil svekke kommunens kapasitet til samskaping og evne til å legge til rette for aktivt medborgerskap.

Risiko for redusert innsats i viktige samfunnsutfordringer

Reduksjon i kompetanse og bemanning vil også svekke kommunens innsats innen samfunnsflokene og det helsefremmende og forebyggende folkehelsearbeidet. Dette gjør det vanskeligere å håndtere utfordringer som utenforskap blant unge og de demografiske endringene, som krever samarbeid på tvers mellom ulike kommunale virksomheter, sivilsamfunnet og næringslivet.

Nedbemanning kan svekke tillit

Selv om Spikkestad innbyggertorg er under planlegging, ble opprettelsen vedtatt samtidig med de andre innbyggertorgene i 2018. Det er tilfeldigheter som gjør at oppstarten er utsatt. Spikkestad har allerede et midlertidig innbyggertorg, og område er i starten av en stor steds- og befolkningsutvikling.

Forsker Eugene Guribye ved NORCE, påpeker i [rapporten for evaluering av innbyggertorg, frivilligsentraler og områdeforum](#) i Asker kommune at nedbemanning, nedprioritering og effektivisering innen kommunens bindeledd (som områdekoordinator) kan svekke innbyggenes tillit. Guribye understreker at tillit er avgjørende for å lykkes med samskaping mellom kommune og innbyggere. [Se video av presentasjonen han holdt for utvalg for medborgerskap onsdag 26. september 2024.](#)

Ved å fjerne en lokal koordinator kan innbyggernes tillit bli svekket, særlig siden kommunen har hatt en politisk satsning på å støtte opp under utviklingen av Spikkestad på lang sikt. Det er påbegynt et stort arbeid og lagt ned et godt fundament for å etablere en levende møteplass for alle generasjoner og møte områdets behov.

For mer informasjon om Spikkestad-prosjektet, [se innsiktsrapport første fase](#).

Vennlig hilsen

Fagforeningene Samfunnsviterne og Fagforbundet, lokallag virksomhet Innbyggerdialog og frivillighet

INNBYGGERDIALOG OG FRIVILLIGHET

RÅDGIVERE
- TILFATNING
- DIGITALISERING
- FRIVILLIGHET
- TENDRER

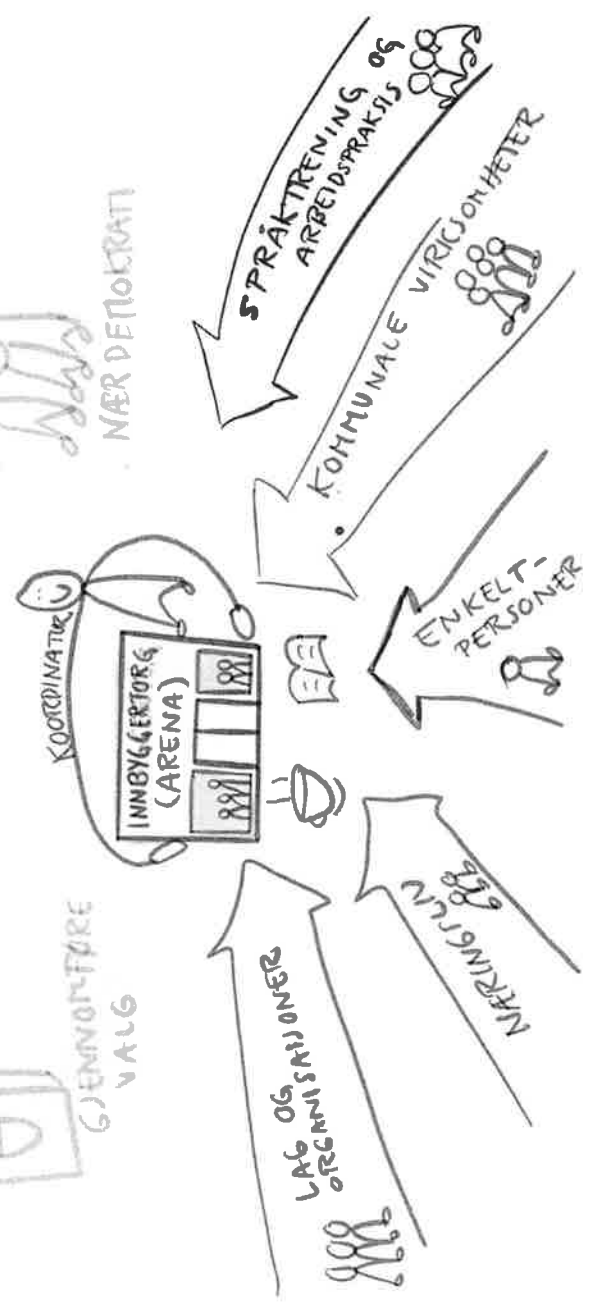
KOMMUNAL
VEILEDNING

TILFØDDJ-
ORDNING

VIRKSOMHET OG ARENA

FRIVILLIG-
TENDRER

GJENNOMFØRE
VALG

Til Asker kommune,

Asker, 8. november 2024

Innspill fra Asker idrettsråd | Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-28

Asker idrettsråd er paraplyorganisasjon for idrettslag i Asker. Askeridretten teller hele 36 263 medlemskap gjennom 94 idrettslag – der hvert enkelt medlem og alle rundt hvert enkelt medlem til sammen utgjør en fantastisk kraft i sitt nærmiljø i alle deler av bygda vår.

Idrettsrådets hovedoppgave er å ivareta og styrke idrettslagenes rammevilkår slik at det enkelte idrettslag kan fortsette å være en viktig **kraft for fysisk aktivitet, mestring og fellesskap**. Vår visjon om idrettsglede for alle er krevende, spesielt i en hverdag der både familieøkonomi og kommuneøkonomi er presset.

Vi takker både folkevalgte og administrasjon for å lytte til oss, samarbeide med oss og investere i idretten i Asker.

Idrettsglede for alle | Skjerm barn, unge og sårbare grupper – ingen kostnad

Asker idrettsråd er opptatt av å sikre mulighet for deltagelse i fritidsaktiviteter, bidra til større innenforskap og å bidra til å sikre løsninger for at hverken økonomi, språk eller kultur er barrierer for deltagelse. Vi ber om at barn, unge og sårbare grupper, inkludert Gatelaget, skjermes slik at fritiden fortsatt kan være en viktig og meningsfull arena for flest mulig!

Våre tre hovedmomenter til tilleggsinnstillingen er:

- Deflatorreguler alle tilskudd til barn, unge og sårbare grupper
- Sikre gratis tilgang til kommunale idrettsanlegg for barn og unge opp til 25 år
- Inngå kostnadsfrie partnerskap for mer samhandling mellom frivillighet og kommune

Sikre deflatorregulering alle tilskudd til skjermede grupper

Det er viktig å deflatorregulere tilskudd til frivilligheten for å sikre at tilskuddenes reelle verdi opprettholdes over tid. Prisnivået og kostnader øker normalt år for år, og uten en justering ville kjøpekraften til disse tilskuddene reduseres, noe som kan svekke frivillige organisasjoners evne til å dekke sine utgifter og opprettholde aktivitetene sine.

Sikre gratis tilgang til kommunale idrettsanlegg for barn og unge opp til 25 år

Vi foreslår at kriterie for gratis trening i kommunale idrettsanlegg settes til og med 25 år. Dagens ordning om gratis for aldersbestemte klasser skaper ulikhet mellom kjønn og idretter pga ulike regelsett i de ulike idrettene.

Partnerskap for en fysisk aktiv befolkning – ingen kostnad

Vi ønsker å diskutere inngåelse av partnerskap med kommunen rundt idrettens initiativer Aktive Lokalsamfunn og Aktivitetsguiden.

Partnerskap vil ikke medføre økte kostnader, men gir mulighet for felles rammer, markedsføring, forankring og mål om en fysisk aktiv hverdag – som gjøres tilgjengelig for alle. Vi håper at både våre folkevalgte og administrasjonen ser verdien av et styrket, gjensidig samarbeid i to sektorer som begge er nære, skalende, rause og modige. **Sammen får vi til mer!**

Idrettslagene er viktige lokalsamfunnsaktører og bidrar til bedre folkehelse, mer fellesskap og sikrer innenforskap. - Og ikke minst sikres gleden og nytten av å være i fysisk aktivitet. Ingen medisiner kan konkurrere med helsegevinstene av fysisk aktivitet (Ø. Kjerpeseth, Tidsskrift for den norske legeforening, 19. aug. 2024)¹.

Asker idrettsråd vil derfor også minne om saker vi er opptatt av og som vi vil jobbe videre med fremover:

- Frivillige organisasjoner kan søke midler til aktivitet gjennom svært mange tilskudd. Gjeninnfør abonnement på www.tilskuddspotalen.no og derigjennom gi mulighet for å søke direkte på 2 700 ulike tilskudd. Gjerne istedet for en lokal aktivitetsspott.
- Om aktivitetsspotten opprettholdes bør alle organisasjoner kunne søke om kompetansehevede tiltak gjennom aktivitetsspotten.
- Det bør vurderes om flere barnefamilier med idrettsaktivitet også kan søke Fritidskassen.

44 idrettslag | 15 299 medl. 6-19 år Solidaritetsfondet idrett kr. 270 000 → 17,6 kr/medl

36 idrettslag | 1 903 medl. 6-19 år Fritidskassen kr. 100 000 (?) → 52,5 kr/medl

Solidaritetsfondet kultur | 2 000 medl.? → 135 kr/medl.

- Gebyrer for frivillige organisasjoner er en unødvendig byrde. 1) Det bør søkes å unngå at mindre saker blir byggesak 2) Ved byggesak for frivillige organisasjoner må det opprettes et tilskudd som dekker helt eller delvis gebyret.
- Vi er bekymret for idrettslagenes evne til å skape aktivitet med stadig redusert bidrag fra kommunen til drift og investering. For å opprettholde aktivitetsnivå blant barn og unge må det legges planer for opptrapping av støtte til drift av idrettsanlegg og rehabilitering av anlegg (inkludert fotballpotten og «eie leie»).

Vi ber om at idrettslagenes aktivitet ikke tas for gitt! Idrettslagene går ikke rundt «av seg selv», men av tusenvis av frivillige som brenner for gode oppvekstvilkår. Vi ber om at det satses mer på det som fungerer godt – nettopp fordi det fungerer godt og dermed bidrar til innenforskapet. Idretten er en slik arena.

Vi tillater oss til slutt å minne om at :

- Frivilligheten i idrettslagene i Asker tilsvarer over 600 årsverk og verdien av det frivillige arbeidet tilsvarer over 300 millioner kroner (2019 tall). Vi må sikre at dette nivået beholdes – for samfunnets beste!
- En krone investert i idrettsanlegg gir tredobbelt samfunnsøkonomisk gevinst² (Vista Analyse, 2022)
- Investering i Gatelagsfotball er veldokumentert. Se også rapport fra Asker Fotball/Gatelagsstiftelsen.

/Styret i Asker idrettsråd

¹ <https://tidsskriftet.no/2024/08/kronikk/den-neglisjerte-vidundermedisinen>

² <https://www.vista-analyse.no/no/publikasjoner/nyttent-av-idrettsanlegg-og-betydning-for-fysisk-aktivitet/>

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
24/02262-44

Vår saksbehandler
Kathrine Bolsø

Dato
27.11.2024

Til: Ordfører

Fra: Kommunedirektør

Tilleggsnotat lagt til 27.11.24 - Høringsinnspill

Vedlagt ligger oppdatert dokument med ytterligere høringsinnspill til kommunedirektørens forslag og tilleggsinnstilling til Handlingsprogrammet 2025-2028. Disse har blitt registrert i sakssystemet etter at første samledokument med høringsinnspill ble laget og publisert.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Innspill til kommunedirektørens forslag og tilleggsinnstillingen innen 8. november 2024

FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123

MiA- museene i Akershus

Norsk forbund for utviklingshemmede

Utdanningsforbundet

Asker kirkeligefellesråd

Privat person O. Lockert

Asker kulturråd

Privat person C. Nyhus

Fotballstiftelsen- Gatelaget

Privat person B.S. Gjersøe

Privat person G. Andersen

Privat person I. Hauknes

Privat person L.K. Krogstad

Privat person R. Fløisand

Borgen vel

Borgen og Vardåsen Områdeforum

Samfunnsviterne i Asker kommune

Asker idrettsråd

Privat person S. Effendi

Privat person N. Sharma

Privat person S. Fayers

Privat person, ikke navn.

Privat person A.-M. Leivann

Privat person, ikke navn.

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender		
Innsender er: Privatperson		
Privatperson:		
Fornavn og ev. mellomnavn Emilie		
Etternavn Strømøy		
Adresse Skjellestadjordet 25		
Postnr. 1389	Poststed Heggedal	
Mobilnr. 41291316	E-postadresse emilie.stromoy@gmail.com	

Saken gjelder	
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling	
Saksnr. 24/02262	
Høringsvar Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123	
Fra: FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123	
Innspillet er også signert av: FAU Vikingjordet og Kistefosdammen barnehage, FAU-representanter for Heggedalsskogen barnehage, SU-representanter ved Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager, Heggedal og Omegn områdeforum og Askerbørskogen vel.	
SE VEDLEGG	

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene - Fra FAU Idrett og Friluft 123.pdf

Høringsinnspill angående forslag om nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123

Fra: FAU avdeling Idrett og FAU avdeling Friluft 123

Innspillet er også signert av: FAU Vikingjordet og Kistefossdammen barnehage, FAU-representanter for Heggedalsskogen barnehage, SU-representanter ved Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager, Heggedal og Omegn områdeforum og Askerbørskogen vel.

Bilde tatt av Vigdis 7.11.24 - de eldste på Idrett på toppen av Vardåsen

Sammendrag

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned Vikingjordet avdeling idrett, samt Heggedalskogen avdeling Friluft 123 fra og med 1. august 2025. Dette vil få store konsekvenser for barna i Heggedal og omegn. FAU på avdeling Idrett og Friluft 123, samt signerte parter, fraråder det politiske styret i Asker kommune nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Konsekvensen for barnehagekapasitet er at 32 barnehageplasser blir lagt ned i perioden 2024-2025. Sammen med fremskrivningene i Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033, vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Konsekvensen for drift og tilbud, ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123, er at dette blir mer sårbart for Heggedalsbarnhagene. Avdelingene har svært godt arbeidsmiljø og svært lavt sykefravær. Avdelingene er en del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster de øvrige barnehagene ved behov. Løsningen på Asker kommunes ønske om å gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.

Ved beregning av økonomisk potensial benytter kommunedirektøren stordrift som utgangspunkt for omstilling, men avdeling Idrett og Friluft 123 er ikke enkeltstående enheter, de drives av større barnehageenheter. Videre er lønnsmidler fremsatt som driveren for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdelingene, samtidig som kommunedirektøren har uttalt at det er et mål om at stillinger ikke skal kuttes. Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted. Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Konsekvensen for kompetanse og kvalitet er at de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal blir lagt ned. Disse drives på linje med regjeringens kompetansestrategi "Kompetanse for fremtidens barnehage". Avdelingene har spesialkompetanse innenfor fysisk aktivitet og helse, natur og miljø, og bærekraftig utvikling. Dette er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune. Avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune, og blir omtalt som "Askers beste barnehage". Løsningen på Asker kommune og regjeringens kompetansestrategi, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 som leverer i henhold til dette, disse avdelingene må bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin i verdens viktigste jobb.

Konsekvenser med tanke på barnets beste ved å legge ned avdelingene er at barna får et dårligere tilbud enn det de har nå. Ved å legge ned avdelingene er det ingen klar plan for hvor barna skal overføres til. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små

barns liv. Barna og foreldre ved avdeling Idrett og Friluft 123 ønsker ikke en nedleggelse av disse barnehageavdelingene. Vi vurderer derfor at det ikke er forsvarlig og ikke til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned med konsekvens at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Det er dermed ikke til barnas beste at avdeling Idrett og Friluft 123 legges ned.

Konsekvensen for stedsutvikling av Heggedal og omegn er at området blir mindre attraktivt, og det vil begrense den planlagte utbyggingen, da tilstrekkelig kapasitet i skoler og barnehager er en forutsetning for utbygging. Næringen i Heggedal vil også bli påvirket, da aktivitet trekkes ut av Heggedal. Et levende sentrum i Heggedal avhenger av at folk og spesielt barnefamilier flytter til området. Å legge ned barnehageavdelinger vil motvirke stedsutvikling av de prioriterte vekstområdene Heggedal og Dikemark. Dette vil i tillegg motvirke Asker kommunes strategi om økt befolkningsvekst for å øke skatteinntekter. Løsningen på tapte inntekter til Asker kommune med å øke befolkningsvekst går ikke når barnehageavdelinger legges ned.

Vi stiller oss kritisk til om kommunedirektøren har oppfylt kravet om vurdering, da det fremkommer udokumenterte og ubegrunnede påstander gjennom hele innstillingen. Mye er også basert på overbevisninger om effektivisering, som vi mener ikke bør brukes som en objektiv sannhet. Vurderingene det henvises til oppleves som syensing, og er ikke begrunnet, utredet eller gjort rede for med økonomiske modeller.

Påstander om at barna blir ivaretatt fremkommer flere steder, uten at det virker å være planlagt hvordan. De motstridende beregningene og påstandene i dokumentet svekker også tilliten til slike ubegrunnede påstander.

Prioriteringer for omstillingen i Asker kommune sier spesifikt at lovpålagte tjenester skal prioriteres. Ved en helhetlig gjennomgang av budsjettet og forslag til kutt, kommer det tydelig frem at kommunedirektøren foreslår kutt i oppvekstposter med lovpålagt tilbud (ref. barnehager). Samtidig er det satt av betydelige midler til tilbud som ikke er lovpålagt, og der ytterligere kutt vil gi nødvendige midler til barnehagene og sørge for videre drift. Gitt uttalelsene fra Asker kommunes politikere, om å "snu hver stein" for å unngå nedleggelse i oppvekstsektoren, oppfordrer vi politikerne til å revurdere prioriteringene i budsjettet på overordnet nivå. Vi påpeker i dette høringsinnspillet omfordelinger i budsjettet som bedre ivaretar lovpålagte tjenester og barnas beste, og som bør gjennomføres for ikke å kutte ytterligere i oppvekstsektoren.

Kommunedirektørens argument er basert på feil grunnlag, og faller dermed bort. Vi står igjen med behov for å ivareta barnets beste, nå må våre folkevalgte politikere sørge for denne grunnleggende rettigheten.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
Innledning	6
Drift og tilbud	6
Fakta om avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage.....	6
Fakta om avdeling Friluft 123 på Heggedalskogen barnehage.....	7
Påstått sårbarhet ved avdeling Idrett og Friluft 123 er feil.....	8
Konklusjon angående drift og tilbud.....	8
Økonomisk potensial	9
UNICEFs kommuneanalyse.....	9
Vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123.....	10
Lønnskostnader som driver for økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123.....	10
Avdeling Idrett: Selvmotsigelse i uttalelse om vedlikeholdskostnader.....	12
Avdeling Friluft 123: Manglende kostnader ved riving.....	13
Manglende kostnader ved nedleggelse av avdelingene.....	13
Mangel på troverdige økonomiske analyser.....	13
Fravær av helhetlige samfunnsøkonomiske analyser og flytting av ansvar og byrde.....	14
Konklusjon angående økonomisk potensial.....	14
Kapasitet	15
Tap av 32 barnehageplasser i Heggedal i perioden 2024-2025.....	15
Ny barnehage i Heggedal skjøvet ut i tid.....	15
Ingen klare svar på hvor barna skal flyttes til.....	15
Er de påståtte ledige arealene i sonen på Sydskogen eller Slemmestad?.....	16
Absurditet ved å flytte barn fra Heggedalskogen til Heggedalskogen.....	16
Forskjellige prinsipper for vurdering av kapasitet i områdene i Asker.....	17
Konklusjon angående kapasitet.....	18
Kompetanse og kvalitet	18
Avdeling Idrett - Askers beste barnehage iht. foreldreundersøkelsen.....	18
Avdeling Idrett - pedagogisk tilnærming.....	19
Regjeringen: Kompetanse for fremtidens barnehage.....	20
Konklusjon angående kompetanse og kvalitet.....	21
Vurdering av barnets beste	21
Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste.....	22
Barna på Idretts syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse.....	22
Barna på Friluft 123s syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse.....	24
Barnehagens innhold.....	25
Konklusjon knyttet til vurdering av barnets beste.....	25
Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn	26
Boligutvikling i Heggedal med svekket barnehagekapasitet.....	26

Boligutvikling på Dikemark med svekket barnehagekapasitet.....	27
Boligpriser og attraktivitet.....	27
Sentrumsutvikling Heggedal.....	27
Trygge og aktive lokalsamfunn.....	27
Konklusjon angående stedsutvikling.....	28
Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24).....	28
Nedprioritering av Askerbarnehagen gjør denne til en lite attraktiv arbeidsgiver.....	29
Informasjon og medvirkningsprosesser.....	29
Saksgang.....	30
Konklusjon angående informasjon og medvirkning.....	31
Kommentar til Kommunedirektørens vurderinger.....	31
Kommentarer til Kommunedirektørens forslag til budsjett.....	31
Alternativer til kutt i barnehager.....	32
Rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania.....	33
Redusert tilskudd over minimumssatsen til VTA-bedrifter.....	34
Besparelse ved nedleggelse av innbyggertorg.....	34
Redusere i tilskudd til kirken.....	35
Redusere budsjett til nytt inventar i kulturhuset og kulturlokaler.....	35
Redusere budsjett til ny utfartsparkering på Dikemark.....	35
Redusere næringsbudsjettet.....	36

Innledning

Det er mange som har en svært viktig rolle i små barns liv. Det kan være besteforeldre, tante og onkler, foreldre, naboer og ikke minst foreldre og foresatte selv. De som derimot tilbringer mest tid sammen med barn, er de ansatte i barnehagen. Ved utgangen av [2023](#) hadde 261 829 barn, av totalt 266 900 barn, heltidsplass i barnehager i Norge. Det vil si at de hadde en avtalt oppholdstid som tilsvarer 41 timer eller mer per uke. De kommunalt eide Asker barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har derfor en svært viktig rolle i barns liv i dag, men vil også ha en viktig rolle i fremtidige barns liv.

Barnehageeieren, i dette tilfellet Asker kommune, har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. [barnehageloven](#) § 7 første ledd. Barnehageeieren har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet.

Kommunedirektøren anbefaler å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 med argument om at "Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart." Videre vurderer kommunedirektøren at "(...) det er forsvarlig og til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage".

I denne anbefalingen ligger mange feil. I det videre fremlegges det at hverken driften eller tilbudet er sårbart ved disse avdelingene, og at det ikke bare er til barnets beste, men Asker kommunes beste, at disse barnehageavdelingene bevares. Hvis kommunedirektørens påstander var korrekt, hvorfor engasjerer en foreslått nedleggelse, barn, foreldre, ansatte, Utdanningsforbundet, barnehageledere, vel og områdeforum? Det ønskes bevist nedenfor.

Drift og tilbud

Selv om barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har egne organisasjonsnummere, er dette ikke selvstendige barnehager. De er storbarnsavdelinger, knyttet til hhv. Vikingjordet barnehage og Heggedalsskogen barnehage. Disse avdelingene er dermed del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster hverandre ved behov. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 driftes med særdeles god kvalitet og spesialkompetanse, og tilbudet er ikke sårbart.

Fakta om avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage

Under "fakta om barnehagen" på side 53 i tilleggsinnstillingen står det at: *Vikingjordet idrettsbarnehage er en én-avdeling-barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 12 barn og 2 ansatte i barnehagen.*

Vi ønsker å presisere at Idrett ikke er en selvstendig barnehage, men en avdeling på Vikingjordet barnehage. Det er riktig at avdelingen er for barn i alderen 3 til 6 år, og den defineres som en storbarnsavdeling. Det er også riktig at det er 12 barn på avdelingen, og at fire

av disse skal begynne på skolen høsten 2025. Ved nedleggelse av avdeling Idrett vil 8 barn måtte flyttes til andre barnehager.

Informasjon om avdeling Idrett kan leses på barnehagefakta.no samt på Asker kommunes egne [hjemmesider](#). På Asker kommunes hjemmesider står det:

Avdeling Idrett på Vikingjordet

Idrett holder til i Gjellum Grendehus og i "parken" vis a vis grendehuset. Avdelingen ønsker å gi barna positive opplevelser innen ulike idrettsaktiviteter. De positive opplevelsene måles ikke i resultater, men i barnas mestring, og ikke minst gleden de opplever ved å bevege seg.

- *På idrett læres barna opp til å ta sjanser.*
- *Barna blir satt på utfordringer som gir dem en følelse av mestring og mening.*
- *Kulturen er preget av at "alt er mulig"!*

Balansetrening, hinderløype, friidrett og ballspill vil være en rød tråd gjennom hele året. Vi har gode forhold for sykling og frilek, og vi tilbyr også malingsaktiviteter, dukke- og billek, brettspill, sangleiker og lesing. Vi jobber med språkstimulering og får matematikken inn i hverdagen. I vinterhalvåret leker vi i snøen, vi aker, går på ski i nypreparerte løyper på jordene, og skøyter på den islagte grusbanen.

Med to hunder i huset legges det vekt på hvordan forholde seg sammen med hundene og hunder generelt.

Vi jobber mye med samholdet i gruppa og hvordan vi skal oppføre oss mot hverandre. Barnet skal lære å respektere seg selv og andre.

Vi gir barna positive erfaringer i skog og mark slik at de blir glad i og tar vare på naturen. Vi bruker nær- og fjernmiljø for friluftsliv, vi lager mat på bål, ser på endringene i naturen og bruker ulike typer verktøy. Vi kommer raskt til målet ved bruk av minibussen til barnehagen, som vi disponerer hver onsdag gjennom hele året.

På Idrett drar vi på topturer, barna velger ut flere topper sammen med de voksne som bestiges på vårparten. Vi har flere overnattinger med barna, hvor og når bestemmes sammen med barna og foreldrene.

Mer om kompetansen og kvaliteten som de ansatte, Ellen og Vigdis, tilbyr barna på Idrett fremkommer av kapitlet "Kompetanse og kvalitet" samt i kapittel "Vurdering av barnets beste".

Fakta om avdeling Friluft 123 på Heggedalskogen barnehage

Under "fakta om barnehagen" på side 54 i tilleggsinnstillingen står det at: *Heggedalskogen friluftsbarnehage er en én-avdelings barnehage for barn i alderen 3 til 6 år. Det er 13 barn og to ansatte i barnehagen.*

Vi ønsker å presisere at Friluft 123 ikke er en selvstendig barnehage, men en avdeling på Heggedalsskogen barnehage. Det er riktig at avdelingen er for barn i alderen 3 til 6 år, og den defineres som en storbarnsavdeling. Det er også riktig at det er 13 barn på avdelingen, og at 8 av disse skal begynne på skolen høsten 2025. Ved nedleggelse av avdeling Friluft 123 vil 5 barn måtte flyttes til andre barnehager.

Informasjon av avdeling Friluft 123 kan leses på barnehagefakta.no og på [Asker kommunes hjemmesider](http://Asker.kommunes.hjemmesider). Her står det at avdeling Friluft 123 er friluftsavdeling for barn i alderen 3 - 6 år, og er en avdeling i barnehagen Heggedalskogen barnehage.

Påstått sårbarhet ved avdeling Idrett og Friluft 123 er feil

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Dette er svært små barnehager med gjennomsnittlig 13 barn per barnehage, noe som gjør at driften og tilbudet er sårbart.*

Samtidig, i møtet for utvalget i oppvekst den 29.10.2024 beskriver kommuneadministrasjonen v./ Kommunalsjef Barnehage, Bodil Moe, en annen virkelighet:

Det er lavt sykefravær i de to barnehagene [...] med holdninger til det å møte på jobb og det gode arbeidsmiljøet som er det. For det er godt. Og det er det ingen tvil om. Det er mye å hente og lære av de små enhetene som er der. Vi setter inn vikar når det er fravær, men det gjøres en helhetsvurdering i den enkelte barnehage hver dag for å se på om man kan samarbeide i barnehagens åpningstid, sånn at avdelingene isolert sett setter ikke vikarer inn på en avdeling hvis det er 4 barn borte i den andre. Da må vi tenke stordrift. Dette er også muligheten vi har i disse sonene våre, som Friluft 123 og Idrett er en del av, det er større enheter og større miljø, og det er muligheter for å samarbeide på tvers av barnehagene i denne sonen ved behov.

I dette motbeviser Bodil Moe Kommunedirektørens påstand om at avdeling Idrett og Friluft 123 er sårbare. Det er faktisk det motsatte. Avdeling Idrett og Friluft 123 er med å styrke driften og tilbudet til hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehage. Denne høsten har f.eks. avdeling Idrett tatt imot småsøsken fra "hovedhuset" på Vikingjordet barnehage, da det var stort sykefravær på de ansatte på hovedhuset. Det er også planlagt at småsøsken fra småbarnsavdelingen skal være på Idrett den 6. desember i forbindelse med ferieavvikling.

Konklusjon angående drift og tilbud

Selv om barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 har egne organisasjonsnummere, er dette ikke selvstendige barnehager. De er storbarnsavdelinger, knyttet til hhv. Vikingjordet barnehage og Heggedalsskogen barnehage. Disse avdelingene er dermed del av et større, felles fagmiljø, og deler erfaringer, ekspertise og avlaster hverandre ved behov. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 driftes med særdeles god kvalitet og spesialkompetanse, og tilbudet er ikke sårbart.

Økonomisk potensial

I det følgende presenteres overordnet de økonomiske forutsetningene for barnehager i Asker kommune, samt innspill på det økonomiske potensialet ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, som er fremlagt av kommunedirektøren i tilleggsinnstillingen. Vi påpeker også mangler ved kostnadsvurderingen og fravær av troverdige økonomiske analyser i kommunedirektørens vurdering.

UNICEFs kommuneanalyse

Kort om UNICEFs kommuneanalyse hentet fra [unicef.no](https://www.unicef.no):

ASKER

BARNEHAGE

Brutto driftsutgifter per barn 1-5 år

215.099 kr

▼ -16%

Fra landsgjennomsnitt: 256.814,8 kr

Brutto investeringsutgifter per barn 1-5 år

6.649 kr

▼ -40%

Fra landsgjennomsnitt: 11.164,1 kr

Andel barn 1-5 år med barnehageplass

94%

▲ 1%

Fra landsgjennomsnitt: 92,8%

Lek og oppholdsareal per barn i barnehage

5 m²

▼ -37%

Fra landsgjennomsnitt: 7,6 m²

Andel ansatte med pedagogisk utdanning

39%

▼ -9%

Fra landsgjennomsnitt: 42,6%

I Kommuneanalysen kartlegger og rangerer UNICEF Norge hvor mye kommunene bruker på tjenester til barn og unge i sin kommune, og hvor god kvaliteten er på de tjenestene som ytes. UNICEF Norges intensjon er at Kommuneanalysen kan være et utgangspunkt for debatt om prioritering av barn og unge på kommunenivå i Norge, og et grunnlag for videre analyse og innsats for å styrke barns rettigheter. Datagrunnlaget for Kommuneanalysen baserer seg utelukkende på tall kommunene selv rapporterer til Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennom Kommune-Stat-Rapportering (KOSTRA).

Kommuneanalysen for Asker kommune viser følgende:

For barnehager har Asker kommune brutto driftsutgifter som er 16 % mindre enn landsgjennomsnittet, og brutto investeringsutgifter som er 40 % mindre enn landsgjennomsnittet.

At det i tilleggsinnstillingen anbefales ytterligere reduksjon av driftsutgifter og investeringsutgifter for barnehage er vanskelig for foreldregruppen i Heggedal å forstå, når Asker kommune ifølge kommunedirektøren har skatteinntekter over landsgjennomsnittet og omtales som en skattesterk kommune.

Lek og oppholdsareal per barn i barnehage er på 5 m², som er 37 % mindre areal per barn enn for landsgjennomsnittet.

At det i tilleggsinnstillingen anbefales å legge ned to barnehageavdelinger for å flytte barna til andre barnehager er igjen vanskelig å forstå når

Askerbarnehagebarn har 37 % mindre areal enn landsgjennomsnittet samtidig som Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet. Konsekvensen av tiltaket medfører enda mindre areal per barn i Asker kommune.

Vi foreldre betaler skatt til Asker kommune og forventer at Asker kommune tilbyr lovpålagte tjenester i form av bl.a. barnehage. Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123

Under "Økonomisk potensial" på side 49 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Kommunedirektøren legger til grunn at større enheter er mer effektive og gir mulighet for stordriftsfordeler blant annet med tanke på samarbeid og bemanning, samt et større og mer robust fagmiljø, noe som gir større mulighet for å tilby god kvalitet i tjenestetilbudet.

Det er bevist under kapittel "Drift og tilbud" at avdeling Idrett og Friluft 123 er en del av større enheter. Kommunedirektørens argument er basert på feil grunnlag, og faller dermed bort. Dette er også en politisk påstand som ikke tar hensyn til hva som er målet med barnehagene - nettopp gode oppvekstvilkår for barna.

Se nærmere om den økonomiske beregningen for lønnskostnader og vedlikeholdskostnader, samt kommentar om manglende kostnader i grunnlaget for "økonomisk potensial" i delkapitlene under.

Lønnskostnader som driver for økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123

Under "økonomisk beregning" på side 53 og 55 i tilleggsinnstillingen fremkommer Kommunedirektørens beregnede kostnadsbesparelser ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Tabellene under er hentet herfra.

	Vikingjordet idrettsbarnehage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	160 000
Tildeling driftsmidler	60 000
FDVU-kostnader	-
Sum	460 000

	Heggedalskogen friluftsbarnhage
Lønn lederressurs	240 000
Lønnsmidler	140 000
Tildeling driftsmidler	80 000
FDVU-kostnader	30 000
Sum	490 000

Kostnadsbesparelsene som kommunen legger frem lener seg i stor grad på innsparinger i lønnsutgifter. Det er ved begge avdelinger kutt i lønn til lederressurs, samt kutt i lønnsmidler til avdelingen. Samtidig, når Kommunedirektøren den 20. august orienterte formannskapet om omstillingsbehovet i Asker kommune [uttalte Kommunedirektøren følgende](#):

*- Vi legger stor vekt på tillitsvalgtes og verneombudets medvirkning og involvering i prosessen. Jeg vil også understreke at det er et mål gjennom omstillingene fra 2025 og framover at **ansatte ikke mister jobben i Asker kommune**. Ansatte som blir berørt av omstillingen i sin virksomhet skal så langt det er mulig få tilbud om annet arbeid i kommunen. Dette må utredes grundig og drøftes med de tillitsvalgte dersom det blir aktuelt.*

På tross av dette målet om at stillinger ikke skal kuttes, så er lønnskostnader driver for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Hvordan mener kommunen at disse to påstandene er gyldige, når de er i direkte konflikt.

I tillegg, lederressurs for både avdeling Idrett og avdeling Friluft 123 ivaretar også de andre barnehageavdelingene i hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager. Dermed får vi ikke estimerte kutt i lønnsmidler til disse stillingene til å stemme.

Kutt i lønnsmidler går i mot målet om at stillinger ikke skal kuttes. Vi ba derfor om innsyn i den økonomiske beregningen for avdeling Idrett. Innsynssakene er registrert med ([saksnummeret 24/14080](#) og [saksnummer 24/15802](#)). Her fremkommer følgende:

Du ber om en oversikt over de faktiske lønnskostnadene spesifikt for ledelse og assistenter i idrettsavdelingen. Dette for å se hvilke kostnader som faktisk vil bli fjernet.

Når det gjelder lønnskostnader så har vi ikke basert oss på regnskapstall, men på tildelingsmodellen til barnehagene. Der tildeles det faste summer til ledere basert på lønnstabellen i kommunen. Barnehagene disponerer midlene som ligger innenfor deres rammer nettopp fordi lønn varierer litt fra barnehage til barnehage, og fra år til år med tanke på sammensetning av personale. Lønn til pedagoger og assistenter/fagarbeidere blir oppdatert hvert år slik at man skal få finansiert gjennomsnittlig lønn på tvers av barnehagene.

Når det gjelder lederressurs foreslås det at man kan spare 240 000 kr. som er det enheten blir tildelt i midler for en 25 % lederressurs. Barnehagen får også tildelt lønnsmidler til pedagogen

som jobber der. Den er ikke foreslått kuttet, fordi barna fremdeles skal få et barnehagetilbud et annet sted.

Til informasjon, er dette ikke innsparing spesifikt for Vikingjordet, men for hele kommunen.

Hvorfor er disse kostnadene tatt med når det ikke er realistisk at disse kostnadene vil bli kuttet ved en nedleggelse? De ansatte må fortsette å jobbe i andre barnehager da det er presset barnehagekapasitet i området. Dette svekker kommunens argumenter rundt nedleggelse ytterligere. Hvilken versjon er sann?

Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted. Effektivisering som begrunnelse for nedleggelse av barnehagene strider imot prinsippet om barnas beste.

Avdeling Idrett: Selvmotsigelse i uttalelse om vedlikeholdskostnader

Under "økonomisk beregning" på side 53 og 54 i tilleggsinnstillingen står det:

*Kommunedirektøren har beregnet en besparelse på ca. 460 000 kroner årlig i driftsbudsjettet. Dersom barnehagen ikke legges ned, **vil det i tillegg påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene.** FDVU-kostnader er kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg. For Vikingjordet idrettsbarnehage er det ikke beregnet noen innsparing på FDVU-kostnader, ettersom barnehagene ligger i bygg som benyttes av andre og **nedleggelse vil ikke utgjøre noen reell innsparing** for kommunen.*

Kommunedirektøren legger her frem en påstand om at videre drift av barnehageavdelingen innebærer at det i tillegg vil "påløpe økte utgifter til vedlikehold de neste årene". Samtidig er kostnader ikke lagt frem, og ifølge kommunen heller ikke beregnet. Kommunedirektøren skriver selv at det ikke vil bli innsparing av noen FDVU- kostnader ved nedleggelse ettersom bygget fremdeles skal eies og driftes av Asker kommune.

Det er uforståelig at kommunedirektøren kommer med påstander som motsies i samme avsnitt i innstillingen. Det er dermed ikke mulig å ta noen beslutning på bakgrunn av denne informasjonen, og oppleves kun misvisende for de som skal ta stilling til innsparingsmuligheter i kommunen.

Under "tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder" på side 54 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Barnehagen ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes. Siden barnehage er en del av et større bygg som benyttes av andre, vil det ikke være aktuelt å selge bygget.

I påstanden om at lekeapparater må fjernes ved nedleggelse legges det ikke frem kostnader på å utføre dette. Hvilke lekeapparater er det som anses som nødvendig å fjerne og hva blir kostnaden av dette? Er det i dag kontroll av at disse ikke benyttes på kveldstid av andre brukere av bygget? Dette er ikke oppført i Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett.

Avdeling Friluft 123: Manglende kostnader ved riving

Under "tilstand på og kostnader ved bygg og uteområder" på side 55 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Hvis barnehagen legges ned, må bygget rives.

Hva er kostnadene av denne rivningen? Dette er ikke oppført i Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Friluft 123.

Manglende kostnader ved nedleggelse av avdelingene

I Kommunedirektørens vurdering av økonomisk potensial ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 mangler kostnader knyttet til nedleggelse. Det er kun påståtte driftsutgifter som er fremvist i tilleggsinnstillingen. Kun utgifter som taler for innsparing er redegjort for, mens kostnader knyttet til forslaget om nedleggelse, og av å flytte barn inn i en annen barnehage, ikke er utarbeidet. Dette underlaget krever ytterligere økonomiske beregninger for å ha noen reell verdi inn i beslutningsprosessen i kommunen.

For å kunne gjøre en vurdering av innsparing må vi ha et budsjett med kostnader relatert til de forskjellige scenarioene - med og uten nedleggelser. Disse må inneholde både kostnader i dagens ordning og kostnader av hva en eventuell endring vil medføre. Regnestykket slik det står nå er derfor ikke mulig å vurdere. Vi vet ikke hva en nedleggelse og flytting vil koste. Gitt manglende utredninger og feilaktig grunnlag for kommunedirektørens vurderinger frykter vi at dette kan ende med å koste kommunen mer enn postene koster i dag. Det er helt uakseptabelt.

Mangel på troverdige økonomiske analyser

Forslaget til kutt er ikke forankret i troverdige økonomiske analyser, og ser ikke på kommunen som helhet. Forslaget strider imot Asker sin visjon: *Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.*

Prinsippene kommunen legger frem for omstilling, blant annet "Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt" oppleves ikke som opprettholdt da barnehager og skoler er helt essensielle forhold, der gode forhold sikrer en god barndom og motvirker store samfunnsutfordringer som sosiale utfordringer, psykisk helse, utenforskap, og fører til dyre kostnader for bla.a. helse og omsorgsektoren på lengre sikt.

Fravær av helhetlige samfunnsøkonomiske analyser og flytting av ansvar og byrde
Under "Risiko, konsekvenser og forsvarlighet" på side 49 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Å bytte fra en barnehage til en annen er en overgang og kan oppleves ulikt. Barnehagene vil arbeide for å gi god støtte til barn og familier og sikre en trygg og god tilvenning i den nye barnehagen. Barnehagene vil sørge for en trygg og god overgang for alle barna. Noen vil oppleve å få lengre reisevei til barnehagen ved nedleggelse. Det kan oppleves som en ekstra belastning for noen.

Det blir poengtert at noen kan oppleve lengre reisevei som en belastning. Dette er ikke bare noe noen vil oppleve, men en faktisk belastning for lokalmiljøet og den enkelte.

Det er ikke utført samfunnsøkonomiske analyser der faktiske kostnader for samfunnet av foreslått politikk fremkommer. Budsjettet og innstillingen viser ikke engang direkte kostnader av riving/bygging pga nedleggelsene.

En endring i tilbudet, eksempelvis ved lengre vei til barnehage og/eller skole, vil koste resten av samfunnet på mange områder fordi man lemper en synlig utgift i kommunen over til en usynlig kostnad for innbyggerne - en eksternalitet. Dette viser seg i form av økt tid brukt på å levere barn i bhg, som igjen gir tapte arbeidstimer for foreldre, mer bilkjøring, mer forurensning og klimagassutslipp, kø som forsinker annen transport og nyttekjøretøy, veislitasje øker og tiltak for veisikkerhet må utføres.

Det viser seg også i psykososialt miljø for barna som svekkes dersom gode miljøer fjernes og ved å påføre barna en stressende situasjon. Barn blir mindre sett i en kommune som higer etter stordriftsfordeler - ikke målt i barnas ve og vel, men i kroner og øre.

Helsemessige belastninger av at barna går i en stor barnehage hvor areal per barn er skrenket inn må beregnes inn. Dette innebærer høyere sykefravær, mer smitte og at flere foresatte må være hjemme fra jobb.

Næringsliv og lokalsamfunn: Nedleggelse av barnehagene fører til at Heggedal og Asker blir mindre attraktivt som boligområde og går ut over innflyttingen til området og kommunen. Dette fører også til tap av potensielle inntekter til lokale virksomheter, skattegrunnlag og lokalmiljø. Dette poengteres også under kapittel "Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn".

Konklusjon angående økonomisk potensial

Stordrift brukes som utgangspunkt for omstilling, men avdeling Idrett og Friluft 123 er allerede avdelinger som drives av større barnehageenheter. Videre er lønnsmidler fremsatt som driveren for det økonomiske potensialet ved nedleggelse av avdelingene, samtidig som kommunedirektøren har uttalt at det er et mål om at stillinger ikke kuttes. I tillegg, lederressurs for både avdeling Idrett og avdeling Friluft 123 ivaretar også de andre barnehageavdelingene i

hhv. Vikingjordet og Heggedalsskogen barnehager. Dersom de ansatte ikke mister jobben, vil ikke innsparingene finne sted.

Når Asker kommune har skatteinntekter over landsgjennomsnittet, forventes det at kommunen i det minste bevilger tilstrekkelig med midler til barnehagene for å sikre kapasitet og kvalitet. Da er ikke løsningen å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

Kapasitet

Barnehagekapasiteten i Heggedal er presset. Dette fremkommer også i tilleggsinnstillingen, hvor det på side 47 står: *Det er presset kapasitet i Asker nord (Landøya og Torstad) og i Heggedal.*

Tap av 32 barnehageplasser i Heggedal i perioden 2024-2025

En nedleggelse av avdelingene Idrett og Friluft 123 vil medføre tap av inntil 26 barnehageplasser i Heggedal. Dette kommer på toppen av at avdeling Friluft, ved Vikingjordet barnehage, ble omgjort til en inneavdeling, Tor, i år. Dette medførte tap av 6 barnehageplasser. Totalt sett medfører dette et tap av inntil 32 barnehageplasser i Heggedal i løpet av 2024 og 2025. Med en allerede presset kapasitet er det ikke et klokt valg å legge ned barnehageavdelinger.

Ny barnehage i Heggedal skjøvet ut i tid

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030.* Denne var ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) (publisert i september) planlagt ferdigstilt i 2028, men er nå skjøvet ut i tid til 2030. I [Handlingsprogram 2025- 2028](#) står det på side 97: *Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet.*

Med tap av 32 barnehageplasser og ny barnehage skjøvet ut i tid legges det ikke opp til å styrke barnehagekapasiteten i Heggedal, kun svekke den. Sammen med fremskrivningene i [Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033](#), vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Ingen klare svar på hvor barna skal flyttes til

På side 12 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

Det fremkommer dermed ikke hvilke barnehager barna er tenkt flyttet til. Det står ikke i klartekst hvilke barnehager som ut ifra kommunedirektørens vurdering har plass til å ta i mot barna fra storebarnsavdelingene Idrett og Friluft 123, samtidig som at de skal ha plass til å ta imot nye småbarn fra høsten 2025. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små barns liv, og er ikke noe vi eller barna ønsker. Dette poengteres også under kapittel "Vurdering av barnets beste".

Er de påståtte ledige arealene i sonen på Sydskogen eller Slemmestad?

Spørsmål knyttet til barnehagekapasitet i Heggedal ble også stilt av leder for utvalg for oppvekst, Elisabeth Holter-Schøyen i utvalgsmøtet 29.10.2024:

To av barnehagene ligger i Heggedal, og der forskyver man en ny barnehage 2 år frem i tid, det bygges nye boliger bl.a. Heggedal hage med 118 boliger, er det fremdeles sann at dette ikke går ut over kapasiteten?

Kommuneadministrasjonens svar v/ Kommunalsjef Barnehage, Bodil Moe, var som følger:

Det er gjort en vurdering av kapasiteten av området, som viser at det er kapasitet i noen av de eksisterende barnehagene som er der i dag, ledig areal i den samme geografiske sonen, som kan brukes til å opprette barnehageplasser. Så det berører ikke den totale kapasiteten i området.

Selv ikke på spørsmål fra leder for utvalg for oppvekst gir kommuneadministrasjonen tydelige svar på kapasitetsvurderinger knyttet til hvor barna skal flyttes til. Det henvises til at det er ledig areal i den samme geografiske sonen. Hvilke barnehager som inngår i den nevnte sonen, og hva slags areal det er snakk om, er ikke tydeliggjort.

Det fremkommer bl.a. på side 53 i tilleggsinnstillingen at Vikingjordet (med avdeling Idrett) og Heggedalsskogen (med avdeling Friluft 123) tilhører Heggedal- og Slemmestadsonen barnehager sammen med barnehagene Kistefossdammen, Sydskogen og Slemmestad barnehager. Ut ifra kommunens egne påpekelse av at det er kapasitetsutfordringer for barnehager i Heggedal er det nærliggende å trekke konklusjoner om at barna i Heggedal skal tilbys plass på Sydskogen eller Slemmestad barnehager. Dette er ikke en akseptabel løsning for barna i Heggedal.

Absurditet ved å flytte barn fra Heggedalskogen til Heggedalskogen

Vi har sendt innsynsbegjæringer til kommunen ([saksnummeret 24/14080](#) og [saksnummer 24/15802](#)) for å få avklart flere forhold knyttet til nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Den 5. november svarte kommunen på spørsmålet "hvilke barnehager er barna tenkt å overføres til?" som følger:

Det er ledig leke- og oppholdsareal i barnehager i samme sone, for eksempel i Heggedalsskogen. En flytting av barna vil dermed ikke medføre utgifter.

Ifølge barnehagefakta.no skal det i henhold til veiledende norm være i gjennomsnitt 5,3 kvadratmeter oppholdsareal for små barn under tre år, mens store barn skal ha 4,0 kvadratmeter. Vi ønsker også å påpeke at ifølge [kommuneanalysen](#) er landsgjennomsnittet per barn i barnehage 7,6 kvadratmeter. På Heggedalskogen barnehage er det ifølge samme kilde totalt 256 kvadratmeter leke- og oppholdsareal og 44 barn, som i gjennomsnitt tilsvarer 5,8 kvadratmeter per barn.

Det må kunne påpekes at det er noe absurd at en nedleggelse av Heggedalskogen barnehage avdeling Friluft 123 foreslås løses med at barna skal flyttes til Heggedalskogen barnehage. Gitt at dette er tilfelle så opplyses det herved om at avdeling Friluft 123 er i et eget hus og har egne arealer (se bl.a. barnehagefakta.no). Hvis disse arealene ikke lenger kan benyttes som barnehage, hvordan vil da kapasitet- og arealvurderingen til Heggedalsskogen barnehage se ut? Er det plass til å flytte avdeling Friluft 123 fra sine arealer inn i hovedhusets arealer?

I tillegg ønsker vi å presisere at Kommunedirektøren i samme innstilling på side 47 foreslår at Heggedalskogen barnehage legges ned, (...) *da det her er barnehager med så dårlig tilstand at de må erstattes. Det planlegges å øke barnehagekapasiteten i Heggedal ved at Heggedalskogen barnehage erstattes med en ny barnehage som utvides fra fire til åtte avdelinger i 2030 (fra 45 til 100 plasser)*. Er det da forsvarlig at areal per barn, for denne barnehagen, skal reduseres ytterligere ved at barna overføres hit? Dette er ikke en akseptabel løsning for barna i Heggedal.

Forskjellige prinsipper for vurdering av kapasitet i områdene i Asker

På side 47 i tilleggssinnstillingen står det: *I områdene rundt Asker sentrum er det imidlertid kapasitet, og to nye barnehager står her ferdig neste år (Søndre Borgen og Føyka). Ny barnehage på Høn fra 2032 vil også bidra til økt kapasitet i dette området.*

Her står det at selv om det allerede er kapasitet i Asker sentrum, bygges det nye barnehager. Det er her allerede kapasitet, i motsetning til Heggedal som har presset kapasitet. Kapasiteten i Asker sentrum skal allikevel økes med ny barnehage på Høn. Her kan umulig samme prinsipper ligge bak vurdering av kapasitet og behov i lokalsamfunnet.

På samme side (47) i tilleggssinnstillingen står det at barnehagekapasiteten i Heggedal er presset. Allikevel er barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal foreslått nedlagt i 2025, samtidig som prosjektet for utvidelse av barnehagekapasitet i Heggedal er utsatt ytterligere 2 år, med ferdigstillelse i 2030. Her er det minst 5 år hvor behovet for barnehagekapasitet ikke dekkes av eksisterende plasser, og hvor man heller ikke får tilført nye barnehageplasser. Derav faller vurderingen til kommunedirektøren om nedleggelse på sin egen urimelighet. En kan ikke bruke falske virkeligheter for å forsvare forslag om nedleggelse. Tilbudene som potensielt gjør forslagene minimalt forsvarlige, er vedtatt fjernet i samme budsjettforslag.

Konklusjon angående kapasitet

Konsekvensen for barnehagekapasitet er at 32 barnehageplasser blir lagt ned i perioden 2024-2025. Sammen med fremskrivningene i Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033, vil det mangle over 90 barnehageplasser i Heggedal i 2030. Det er også sterk befolkningsvekst i området og det vil bli behov for flere barnehageplasser, men ny barnehage i Heggedal forskyves frem i tid. Kommunen påstår at det er tilstrekkelig areal i barnehagene i sonen. Dette betviles da det i Handlingsprogram 2025 - 2028 står: Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet.

Løsningen på kapasitetsutfordringene er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Kompetanse og kvalitet

Med nedleggelse av avdeling Friluft på Vikingjordet barnehage i år, og ev. nedleggelse av avdeling Idrett på Vikingjordet barnehage og Friluft 123 på Heggedalsskogen barnehage fra 2025 vil dette medføre nedleggelse av de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal.

Idrett og Friluft 123 er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og gjør det attraktivt å bosette seg med småbarn i Heggedal. Dette vises bl.a. i omfang av signaturer på dette innspillet samt i signaturer i [underskriftskampanje](#) for bevaring av avdeling Idrett og Friluft 123.

Avdeling Idrett - Askers beste barnehage iht. foreldreundersøkelsen

Avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune, og avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune.

Ifølge [Røyken og Hurum avis](#) hadde avdeling Idrett i 2023, for tredje året på rad, fått best score på foreldreundersøkelsen, og ble omtalt av avisen som Askers beste barnehage. I denne artikkelen står følgende:

Virksomhetsleder for Slemmestad og Heggedal barnehager Merete Bjertnes er strålende fornøyd med resultatet i den kommunale barnehagen.

– Det er veldig imponerende! Og en tydelig anerkjennelse av de ansattes innsats, kompetanse og engasjement. Vi er spesielt fornøyd med toppscore på «Barnets trivsel og utvikling», «Informasjon til foreldre», «Tilvenning i barnehage» og «Forberedelse til skolestart», sier hun.

Bjertnes forteller at de ansatte jobber systematisk og godt med foreldremedvirkning, samt med barnas medvirkning.

– Foreldre og barn blir anerkjent, lyttet til og får påvirke. De har en særlig god og tett dialog med foreldrene – hver dag. Lokalene er store og gode, og nærmiljøet er meget godt tilrettelagt for mange gode og varierte uteaktiviteter, fortsetter lederen og legger til:

– Barna får spille fotball, håndball og bandy. De tilbys ulike «friidrettsgrener», og de får syklet, akt i bakker, gått på ski og klatret på topper. Idrettsprofilen er med andre ord tydelig, innarbeidet og godt kommunisert.

Hun fortsetter å skryte av de ansattes profesjonalitet, og spesielt skryter hun av at de er svært opptatt av å skaffe seg ny kunnskap om faget.

– De jobber blant annet meget godt og grundig med å lære barn livsmestring og sosial kompetanse. Barna får øve seg på å bli robuste og gode til å utvikle positive vennerelasjoner. Det er altså et langsiktig og målrettet arbeid av et særdeles godt team som ligger til grunn for dette imponerende resultatet nok en gang, forteller Bjertnes.

For å opprettholde den gode trenden forteller Bjertnes at de skal fortsette å ha en tett og god dialog med foreldrene, og i tillegg la de ansatte få faglig påfyll av ny kunnskap.

– Både lokalt her i Heggedal sammen våre øvrige medarbeidere i våre barnehager, men også ved å få delta i felles kompetanseutviklingstiltak i regi av kommunalsjef for barnehager i Asker kommune. Dette gir fortsatt økt motivasjon, mestring og mening i «verdens viktigste jobb».

Basert på det overstående må avdeling Idrett, "Askers beste barnehage", bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin på avdeling Idrett og Friluft 123 i «verdens viktigste jobb».

Avdeling Idrett - pedagogisk tilnærming

Idretts pedagogiske tilnærming er pedagogisk idrett, med bærekraftsmålet "god helse og livskvalitet" som hovedmål. I pedagogisk idrett kommer pedagogikken før idretten, noe som innebærer at de bruker idrett, lek og bevegelse for å arbeide mot de pedagogiske målene, med hovedmål "fremme positive relasjoner".

På Idrett er det trygge og gode barnehagemiljøet preget av fysisk aktivitet. Gjennom fysisk aktivitet får barna en sterk hjerne og innlærte sunne holdninger for senere i livet. Barn i fysisk aktivitet mestrer bedre å ha fokus i sittestillende aktiviteter.

Nyere forskning sier at det faktisk er hjernen som påvirkes aller mest av fysisk aktivitet. Dette understreker hjerneforsker Ole Petter Hjelle, blant annet fordi hjernen er laget for fysisk aktivitet. Barn og voksne som er i regelmessig fysisk aktivitet opplever økt konsentrasjonsevne, bedre impuls kontroll og føler seg roligere. Fordelen med fysisk aktivitet er at den fører til varige strukturelle endringer i viktige hjerneområder som er affisert for eksempel ved ADHD, slik som den prefrontale korteks, basalgangliene og lillehjernen. Fysisk aktivitet demper dermed ADHD symptomer. Fysisk aktivitet medfører bedre hukommelse og økt stressmestring, det gjør en mer kreativ og intelligent. Carl-Johan Borbeck er professor i kognitiv nevrovitenskap. Han støtter Hjelle sin forskning på at fysisk aktivitet er avgjørende for et liv med god helse og utvikling. Store undersøkelser har vist at mennesker som er aktive, kan opprettholde hjernefunksjonene

sine i flere tiår lengre enn dem som ikke trener. Forskning viser at fysisk aktivitet reduserer risikoen for sykdommer som hjerteinfarkt, hjerneslag, diabetes, kreft, depresjon og demens.

På idrett lærer barna respekt og raushet for seg selv, hverandre og naturen. På Idrett bruker de nærmiljøet for friluftsliv. De lager mat på bål, ser på endringene i naturen og bruker ulike typer verktøy. På turer er uteleken i fokus - uten medbragte leker. De bruker det naturen gir dem og lager lekene de trenger. De går i ullent terreng, tar seg over stokker og stein og under rotvelta og opp igjen. De bruker kroppene sine til å hogge ved, felle trær og bære sekker og medbragt vann i bøtter og spann. Fagområdene natur, miljø og teknikk får barna ved positive erfaringer i skog og mark, slik at de blir glade i å være ute. De lærer miljøvern ved å kildesortere og ta på naturen og miljøet der de er.

På Idrett lærer også barna om mat. Hver onsdag lages det varmmat, hvor barna får være med på å handle og lage mat. De lærer om råvarer, hva de koster, hva de smaker, og hvordan de kan tilberedes. På fredager får barna ta med "bålmat" som de tilbereder på bålpannen ute. Gjennom barnehagen får de tilbudt og medvirket til et variert kosthold, som er nøkkelen til å ta vare på kroppen vår.

Gjennom fysisk aktivitet som idrettslek opplever barna mestring som gir god selvtillit, og gjennom å se det enkelte barnet får barnet et godt selvilde.

Regjeringen: Kompetanse for fremtidens barnehage

Regjeringens reviderte kompetansestrategi for perioden 2023 - 2025 skal støtte opp om arbeidet med rekruttering og kompetanseutvikling, og er en videreføring og videreutvikling av Kompetanse for fremtidens barnehage 2018 – 2022. I dokumentet "[Kompetanse for fremtidens barnehage](#)" er det flere punkter som omhandler fysisk aktivitet og natur. Her er en oversikt over de viktigste punktene:

Fysisk aktivitet og helse:

- Dokumentet understreker viktigheten av fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske opplegget i barnehagen. Fysisk aktivitet er avgjørende for barns motoriske utvikling, helse og velvære.
- Barnehagene oppfordres til å integrere daglig fysisk aktivitet i sine rutiner for å fremme barnas fysiske og psykiske helse.

Natur og miljø:

- Naturen brukes som en læringsarena hvor barna kan utforske, lære og utvikle seg. Dette inkluderer aktiviteter som lek i skogen, turer og andre naturopplevelser.
- Dokumentet fremhever betydningen av å gi barna opplevelser i naturen for å styrke deres tilhørighet til og forståelse for miljøet. Dette bidrar også til å fremme bærekraftig utvikling.

Kompetanseutvikling:

- Det legges vekt på at barnehageansatte skal ha kompetanse til å bruke naturen og fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske arbeidet. Dette inkluderer både individuell og kollektiv kompetanseutvikling.
- Barnehageeiere og ledelse oppfordres til å legge til rette for at ansatte kan utvikle sin kompetanse innenfor disse områdene.

Ved nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 motvirker Asker kommune regjeringens kompetansestrategi. Dette er avdelinger som fremmer fysisk aktivitet og helse, fremmer bruken av og tilhørighet til naturen og miljøet, og ansatte med slik kompetanse får sin arbeidsplass nedlagt.

Konklusjon angående kompetanse og kvalitet

Konsekvensen for kompetanse og kvalitet er at de eneste avdelingene med pedagogisk profil med fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i Heggedal blir lagt ned. Disse drives på linje med regjeringens kompetansestrategi "Kompetanse for fremtidens barnehage". Avdelingene har spesialkompetanse innenfor fysisk aktivitet og helse, natur og miljø, og bærekraftig utvikling. Dette er avdelinger som er høyt verdsatt i lokalsamfunnet, og avdelingene gjør det svært godt på foreldreundersøkelsen i Asker kommune. Avdeling Idrett har i flere år vært avdelingen som har scoret best i Asker kommune, og blir omtalt som "Askers beste barnehage". Løsningen på Asker kommune og regjeringens kompetansestrategi, er ikke å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 som leverer i henhold til dette. Disse avdelingene må bestå og de ansatte må få beholde arbeidsplassen sin i verdens viktigste jobb.

Vurdering av barnets beste

På side 13 i tilleggsinnstillingen står det følgende:

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage.

Vi ønsker å påpeke at dette ikke er en barns beste vurdering, men påstander. Hva gjelder drift og tilbud, kapasitet, kompetanse og kvalitet er dette allerede drøftet i de foregående kapitlene. Konklusjonen kommunedirektøren kommer med, sitert over, er dermed tilbakevist.

I det følgende fremlegges det en reell vurdering av barnets beste.

Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. [Grunnloven § 104](#) og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1 . Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet.

Barn i barnehagen har rett til medvirkning, jf. barnehageloven § 3. Barna i barnehagen har derfor rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.

Under er barnas syn på Idrett og Friluft 123, samt synet på forslag om nedleggelse.

Barna på Idretts syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse

Barna på idrett viser tydelig at de har et trygt og godt barnehagemiljø på avdeling Idrett og en sterk tilhørighet og tilknytning til de ansatte, Vigdis og Ellen. Barna gleder seg hver dag til å komme i barnehagen. Pappaen til Sverre forteller at "Sverre sier at hans favorittdag er mandag, for da har de skoleknetgruppe med Vigdis". Mammaen til Sokrates forteller at "Sokrates sier omtrent alltid i helger og ferier at han gjerne vil i barnehagen, og savner å være der når han har fri". Et annet barn på Idrett forteller «På idrett lærer jeg noe nytt hele tiden. Jeg har det veldig gøy, og vi er veldig gode venner. Jeg gleder meg til at lillebror kan få gå på idrett og ha det like bra som meg».

Foreldre med barn på Idrett forteller også om den utrolige utviklingen de opplever hos sine barn etter at de begynte på avdeling Idrett.

Mammaen til Ida forteller: Ida er helt ny og fant seg til rette i løpet av første uka. Hun har hatt en enorm utvikling etter at hun begynte på Idrett. Hun er trygg på begge de voksne, Ellen og Vigdis, og sier selv at hun er venn med alle barna. Ida sier «Den nye barnehagen min er kjempegøy, og jeg liker alle».

Mammaen til Sokrates forteller: Vi var altså så heldige som fikk plass til Sokrates på Idrett i fjor sommer i forbindelse med flytting til Heggedal. Sokrates har mange gode egenskaper og har alltid vært godt likt blant andre barn. Men han har likevel alltid strevet med å «ta plass» og vært et barn som har trengt en stor dose trygghet. Vi er så uendelig takknemlige for den enorme utviklingen Sokrates har hatt siden han startet på Idrett, måten han alltid har blitt hørt, sett, respektert og viktigst av alt blitt møtt med forståelse og tålmodighet. Vigdis og Ellen er så vanvittig flinke til å fokusere på alle de gode kvalitetene hans, så Sokrates har blitt så mye tryggere på seg selv og mestrer så mye bedre nå å ta plass i gruppen. Vigdis og Ellen er usedvanlig genuint opptatt av at alle barna skal ha det bra, og vi ser hver dag den ekstra innsatsen de legger i denne fantastiske barnehagen.

Pappaen til Sverre forteller: Sverre fikk plass på Idrett i oktober 2022 da vi flyttet til Heggedal. Da hadde de andre 3-åringene allerede vært på idrett i 2 måneder, men han ble likevel fort inkludert i gruppa. Allerede etter første uken i barnehagen sa Sverre "Pappa, jeg elsker den nye

barnehagen min!". Det var en fantastisk utvikling på Sverre den første måneden i barnehagen. I den gamle barnehagen hadde han for det meste lekt for seg selv. På Idrett lærte han seg på en måned sosiale ferdigheter som rollelek, inkludering, å ikke ta ting i verste mening, og å gi oss og seg selv ros. Sverre forteller at han gleder seg til vinteren, for da tar Vigdis dem med på skitur, og Ellen fyrer opp i bålpannen ute. Når det er bart ute sykler Sverre med mamma til barnehagen. I trivselsundersøkelsen ble Sverre spurt om hvem i barnehagen han helst ville hatt med på busstur, da svarte han "Ellen".

Pappaen til Hilda forteller: Hilda, 4 1/2 år, går på idrett på 2. året, og vil forhåpentligvis få lov til å være skoleknert på Idrett neste år. Hilda forteller " Idrett er verdens beste barnehage! Vi får være mye ute, men også inne hvis vi vil. Det er gøy å leke i uteparken og å øve på å gå på ski ute i sandkassa er morsomt."

Pappaen til Hilda forteller også om Olav og Signe som nå går i 2. klasse på Heggedal skole. Olav, går i 2. klasse: Savner idrett ofte. Savner Vigdis sine klemmer, hundene Leo, Enya og Jonas og alle de fine kosetundene, leken og turene med dem. Savner hengekøyen inne på idrett. Hinderløype over stoler og bord og hopping fra ribbeveggen ned på madrassen er gode minner! Signe, går i 2. klasse: Savner hundene og Vigdis og Ellen. Elsket de morsomme aktivitetene de ble tatt med på hver uke. Og at barnehagen var liten og derfor lett å leke med alle barna.

Olav og Signe er med på levering og henting av lillesøster Hilda flere ganger i uken, og uttrykker ofte at de heller vil være der enn på skolen.

Pappen til Hilda forteller videre: Etter tre barn med kumulativt 6 år på idrett har vi opplevd å bli møtt som foreldre med våre behov og bekymringer, og opplevd at barna har blitt møtt på en omsorgsfull og leken måte på deres eget nivå. Dette har vi ikke erfart på samme måte i andre barnehager hvor barna har gått. Idrett tar barnas medbestemmelse på alvor, og barna får i stor grad være med på å bestemme og gi forslag til aktiviteter. De voksne viser stor fleksibilitet og møter barna så langt det er mulig på dette. Vi har ikke opplevd sykefravær i perioden vi har hatt barn på idrett, og det har gitt en unik forutsigbarhet og trygghet for barna at de vet hvilke voksne som er på jobb og at det ikke finnes uforutsigbarhet hva gjelder vikarbruk. Både barna og vi som foreldre har fått nyttig og nødvendig lærdom, veiledning, opplevd mestring og fått omsorg av vår tilknytning til Idrett og av de helt unike egenskapene de ansatte innehar! La Idrett leve!

Småsøsken til barna på Idrett viser også tydelig tilhørighet til de ansatte, Ellen og Vigdis. Avesta og Jenny vil helst opp i armene til Vigdis og Ellen når storebrødrene Sokrates og Cedrik blir levert og hentet. Alvilde, lillesøsteren til Sverre, løper så fort hun kan inn i barnehagen og skriker av skuffelse når hun må si hadet, og ikke får være på Idrett.

Flere barn uttrykker at de helst vil bli hentet sist. Som forelder kjenner man på en ambivalent følelse når barnet ditt viser skuffelse når du står der med åpne armer for å ta dem med hjem. Dette fordi skuffelsen indikerer hvor godt de har det på avdelingen, selv om vi som foreldre

ønsker helst at barna skal bli glade når vi kommer. Nå må det sies at skuffelsen heldigvis går over til glede når barna omstiller seg og forstår at nå er det på tide å dra hjem.

I samtaler med foreldregruppen er det sterke samholdet mellom barna en gjenganger. Vi foreldre har ved henting og levering sett at når et barn er lei seg eller slår seg, løper de andre barna til for å hjelpe og trøste. Våre barn forteller om viktigheten av "å ta vare på flokken sin", "å gå sammen med flokken sin" og "gi plass".

Også foreldre som nå ikke har barn på Idrett har tatt kontakt for å støtte opp under det unike tilbudet Ellen og Vigdis tilbyr. En familie som nå bor i Risør har blant annet tatt kontakt, og pappaen til tidligere Idrett-barn forteller: Vi hadde hørt mye bra om Vikingjordet avdeling Idrett, men hadde eldstemann i Heggedalskogen da minstemann ble født. Etter at eldstemann sluttet i bhg og startet på skolen flyttet vi minstemann (som da var 3 år) til Vikingjordet avdeling Idrett. Dette er det beste valget vi har gjort for vår minste, da dette viste seg å overgå alle de positive ryktene. Den utviklingen vi merket på minstemann var helt enorm, han kom hjem og skolerte oss om ting vi ikke visste eller kunne. Han gledet seg til å dra i barnehagen hver eneste dag! Månen til barnehage har jeg aldri vært borti. De ansatte tok imot barn og foreldre med åpne og nysgjerrige armer hver eneste dag. De bryr seg virkelig om alle som er innom der, om det er barna, storesøsken, foreldre, besteforeldre og oldeforeldre! Jeg kan ikke si annet enn at det ville vært ufattelig trist for de barna som går der nå og de barna som eventuelt skal fortsette der hvis denne barnehagen blir lagt ned. Vi flyttet fra Heggedal, men ikke fordi vi ikke trivdes. Noe av det som faktisk var det mest såre ved flyttingen var å gi slipp på denne eksepsjonelle barnehageavdelingen! Etter å ha bodd borte fra Heggedal i 1 år nå, savner både minstemann og vi foreldre avdeling Idrett og alle de involverte i denne barnehageavdelingen! Så Asker kommune!!! IKKE RØR VIKINGJORDET AVDELING IDRETT!

Når barna har blitt spurt (hypotetisk) om hva de skulle gjort hvis de ikke skulle gått på Idrett resoneres det klokt fra barna; hvis barna ikke kan gå på Idrett, da må de være hjemme, og hvis barna er hjemme, da må foreldrene være hjemme, og da kan foreldrene ikke dra på jobb.

Barna på avdeling Idrett ønsker ikke at avdeling Idrett legges ned, og de ønsker ikke å flyttes til en annen barnehageavdeling.

Barna på Friluft 123s syn på barnehageavdelingen og forslag om nedleggelse

Forelder Kine har sendt en hilsen fra Emilie og Jesper fra Friluft 123:

Emilie, nå begynt i 1.klasse på Heggedal skole savner Friluft 123. Hun gikk på Friluft 123 i tre år. *"Jeg savner Gro, og alle barna, samholdet og alt det gøy vi gjorde. Når jeg blir ungdom vil jeg jobbe på Friluft"*.

Jesper, skoleknert, inne i sitt tredje år på Friluft;
«Vi lærer masse om naturen på Friluft. Også får jeg spille så mye fotball jeg vil i ballbingen. På turene passer jeg på de minste og spesielt læringspartneren min. Snart er det min middag og da lager jeg middag med en voksen og får ta med en kompis»

Som forelder til to som har gått og går på Friluft er jeg superfornøyd med barnehageavdelingen. Jeg har ikke noe å klage på- på snart fire år! Stabilt og trygge ansatte, kjempetilbud på uteområde, aktiviteter og turer. La Friluft og Idrett leve!

Barna på avdeling Friluft 123 ønsker ikke at avdeling Friluft 123 legges ned, og de ønsker ikke å flyttes til en annen barnehageavdeling.

Barnehagens innhold

Kommunen kan selv velge hvordan den ønsker å løse sine oppgaver, innenfor de rammene som følger av barnehageloven og forvaltningsloven. Derimot fremgår det av Barnehageloven at barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Videre skal barna utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Det fremgår av barnehageloven at barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter, samt ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Vi mener at lovkravet understøttes på en svært god måte av avdeling Idrett og Friluft 123. Dette er tidligere belyst i kapittelet kompetanse og kvalitet.

Det fremgår videre av forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Dette leverer avdeling Idrett og Friluft 123 på, og er også beskrevet i kapitlene over. Forskning viser at mye utetid i barnehagen har positive effekter for barna også etter at de har begynt på skolen.

Videre fremgår det av forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 understøtter dette ved å dra på daglige turer i små grupper, uansett vær, og får på den måten oppleve naturens årstider tett på kroppen. Det gir stor glede for små barn.

Å legge ned barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 vil være å legge ned avdelinger som leverer med høy måloppnåelse på lover og forskrifter knyttet til barnehagens innhold.

Konklusjon knyttet til vurdering av barnets beste

Barna og foreldre ved avdeling Idrett og Friluft 123 ønsker ikke en nedleggelse av disse barnehageavdelingene. Ved å legge ned avdelingene vil barna få et dårligere tilbud enn det de har nå. Ved å legge ned avdelingene er det ingen klar plan for hvor barna skal overføres til. Det står heller ikke noe om at det legges opp til at barna flyttes samlet, eller om de er nødt til å spres over flere barnehager. Det siste vil være svært inngripende i små barns liv. Vi vurderer

derfor at det ikke er forsvarlig og ikke til barnets beste at de aktuelle barnehagene legges ned med konsekvens at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Det er dermed ikke til barnas beste at avdeling Idrett og Friluft 123 legges ned.

Konsekvens for stedsutvikling av Heggedal og omegn

Boligutvikling i Heggedal med svekket barnehagekapasitet

På side 47 i tilleggsinnstillingen står det: *Befolkningsprognosen for områdene tilsier at en nedleggelse av de fire små enhetene ikke vil være kritisk for kapasiteten.* Dette kan ikke stemme sett i lys av kommunens egne prognoser i [Temaplan for barnehage- og skolekapasitet 2021 - 2033](#), samt tallgrunnlaget vist til over. Ifølge [Retningslinjer: kommuneplanens arealdel 2023 - 2035](#) er Heggedal definert som et prioritert vekstområde, og for videre vekst er tilstrekkelig barnehagekapasitet kritisk. Boligbyggeprogrammet skal bl.a. benyttes for framskrivning av boligutvikling/demografiutvikling og barnehagebehov. Denne framskrivningen må vurderes opp mot den allerede reduserte barnehagekapasiteten i Heggedal, hvor 6 storebarnsplasser ble kuttet i 2024, samt vurderes opp mot nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, med tap av 26 storebarnsplasser fra og med august 2025, samt ny barnehage som blir forskjøvet ut i tid.

[Plan- og bygningsloven](#) inneholder bestemmelser som skal sikre at det er tilstrekkelig barnehagekapasitet ved boligutbygging, helt fra godkjenning av reguleringsplan, ved rammetillatelse og til slutt for å få igangsettingstillatelse (IG). Ved reguleringsplan må kommunen vurdere behovet for barnehageplasser. Ved søknad om rammetillatelse skal kommunen vurdere om tiltaket er i samsvar med gjeldende reguleringsplan. Og før igangsettingstillatelse gis, må det være avklart at alle nødvendige tiltak for å sikre tilstrekkelig barnehagekapasitet er på plass. Det er utført storstilt boligutbygging i Heggedal de siste årene uten å øke barnehagekapasiteten i Heggedal. Sist i rekken er Heggedal Hage, med 118 leiligheter, som hadde salgsstart 17. september 2024.

Da tilleggsinnstillingen ble offentliggjort den 22. oktober sendte vi 23. oktober en innsynsbegjæring til kommunen. Denne lød slik: *Jeg vil ha fremlagt kapasitetsvurderinger på barnehage- og skolekapasitet i forbindelse med utbygging av boligprosjektet "Heggedal Hage". Dette spørsmålet skal avklares både i oppstart av reguleringsarbeid, ved behandling av byggesak (rammetillatelse) og for å få IG (igangsettingstillatelse). Ber om å få fremlagt denne informasjonen.* Hverken vedtak eller ev. informasjon er per dags dato fremlagt, selv etter to purringer.

Vi stiller oss svært kritisk til kommunedirektørens påstand om at nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123 ikke vil være kritisk for barnehagekapasiteten, sett i lys av at det er utført storstilt boligutvikling i området, ny barnehage anbefales å skyves ut i tid, og ny boligutvikling står på trappene.

Boligutvikling på Dikemark med svekket barnehagekapasitet

Den neste barnehagen vest for Heggedal sentrum er Stinaløkka Kanvas-barnehage på Dikemark, og vest for denne er Engelsrud barnehage. Begge disse barnehagene er private barnehager. Disse vil få økt press ved nedleggelse av barnehager i Heggedal. Selv i dag er det vanskelig å få plass i Stinaløkka Kanvas-barnehage. I likhet med Heggedal er Dikemark definert som et prioritert vekstområde. I kommunens «[Dikemark utfordringsdokument](#)» står det at Dikemark skal utvikles med bl.a. 1200 nye boliger. Vi minner om at tilstrekkelig barnehagekapasitet skal sikres ved boligutbygging iht. Plan- og bygningsloven (se over), og at en nedleggelse av barnehageavdelinger i Heggedal vil føre til økt press på barnehagene på Dikemark.

Boligpriser og attraktivitet

Vi stilte spørsmålet "på hvilken måte påvirker barnehager boligpriser?" til den lokale eiendomsmeglere Jostein Sommervoll. Han svarte følgende:

"Når barnefamilier skal etablere seg, er de ofte opptatt av kapasiteten på barnehage- og skoleplass, samt plassering i forhold til boligen de kjøper. Mange barnefamilier velger vekk områder med dårlig dekning av slike tjenester, så om det blir mangel på barnehageplasser i Heggedal kan det absolutt påvirke boligpriser og attraktiviteten til området på sikt."

Sentrumsutvikling Heggedal

Ved nedleggelse av barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123, samt fremskrivningen om utilstrekkelig barnehagekapasitet i området, vil næringen i Heggedal bli påvirket. Et levende sentrum i Heggedal avhenger av at folk og da spesielt barnefamilier flytter til, og blir boende. Som påpekt under "Boligpriser og attraktivitet" over så er skoler og barnehagetilbudet viktig for oss småbarnsforeldre. Mange familier fra det berørte området benytter seg mye av tilbudene i Heggedal sentrum.

Trygge og aktive lokalsamfunn

I [Handlingsprogram 2025- 2028](#) side 91 står det: *I arbeidet med å fremme barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer, er det etablert et pilotprosjekt i Heggedal om fritidstilbud til barn og ungdom.*

I dette anerkjenner kommunedirektøren at barnehager er nærmiljøarenaer som kan benyttes for å fremme trygge og aktive lokalsamfunn. I tillegginnstillingen på side 54 står det om hvordan avdeling Idrett blir benyttet for å fremme trygge og aktive lokalsamfunn:

Barnehagen [avdeling Idrett] ligger i Gjellum grendehus som den deler med Gjellum idrettslag. Arealene som barnehagen disponerer er del av et tidligere selskapslokale, som også benyttes av idrettslaget på kveldstid. Tilstand på bygget og uteområdene er tilfredsstillende, men dersom barnehagen legges ned bør alle lekeapparater med behov for daglig oppsyn fjernes.

Hvilke lekeapparater er det som trenger daglig oppsyn, og anses som nødvendig å fjerne? Er det i dag kontroll av at disse ikke benyttes på kveldstid av andre brukere av bygget? En fjerning av lekeapparater som kan benyttes for å fremme aktive nærmiljøarenaer vil gå i strid med kommunens arbeid om å fremme aktive nærmiljøarenaer.

Behovet for å bruke nærmiljøet er også tatt opp som viktig prinsipp og mål i Handlingsprogrammet, "Medborgerskap", "bærekraftige samfunn". Her vurderes det at:

"Det har en stor miljømessig effekt å ha anlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene. Transportbehovet reduseres ved at innbyggerne kan sykle eller gå til aktiviteten, og lokalsamfunnet styrkes ved at anleggene blir naturlige møteplasser i nærmiljøet. "

Dette gjelder også for barnehager i lokalmiljøet som gjør det mulig for barn og foreldre å gå og sykle til barnehagen og bli kjent i nærmiljøet.

Konklusjon angående stedsutvikling

Å legge ned barnehageavdelinger vil motvirke stedsutvikling av det prioriterte vekstområdet Heggedal og det prioriterte vekstområdet Dikemark. Dette vil i tillegg motvirke Asker kommunes strategi om økt befolkningsvekst for å øke skatteinntekter. Løsningen på tapte inntekter til Asker kommune er ikke å legge ned barnehageavdelinger.

Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24)

Under er et utvalg av de prioriterte satsninger utvalget for oppvekst fremmet som innspill til [Handlingsprogram 2025- 2028](#).

- Involvere barn og unge i saker som angår dem.
- Fokus på praktisk læring.
- Gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage.
- Ivareta forebyggende tiltak/tjenester som allerede er etablert, for å sikre gjennomføring av temaplan for oppvekst og forebyggende plan.
- Fokus på tidlig innsats, for å tilrettelegge bedre på et tidligere stadium der det trengs, og også forebygge utfordringer senere (for eksempel ufrivillig skolefravær, oppleving av mobbing, utenforskap).

Utvalgets innspill og prioriteringer ble gitt for å vurderes i forbindelse med kommunedirektørens arbeid med forslag til Handlingsprogram 2025-2028. Det ser ut til at disse ikke har blitt tatt i betraktning i arbeidet med Handlingsprogram og tilleggsinnstilling til denne.

Vi bemerker oss punktene "Involvere barn og unge i saker som angår dem", "Fokus på praktisk læring", "ivareta forebyggende tiltak" og "fokus på tidlig innsats". Dette er alle områder som vi mener barnehageavdelingen Idrett og Friluft 123 leverer godt på, og som har blitt belyst i kapitler over.

I kapittelet under ønsker vi å drøfte punktet "gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage".

Nedprioritering av Askerbarnehagen gjør denne til en lite attraktiv arbeidsgiver

Ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) utvikles det en rekrutteringsstrategi med mål om å fremme Askerbarnehagene som en attraktiv arbeidsplass med mange muligheter (s.92). Dette inkluderer å synliggjøre fordelene ved å jobbe i barnehage og å tiltrekke seg kvalifiserte barnehagelærere.

Når det pedagogiske rammeverket snevres inn, med ev. nedleggelse av avdelinger med idrett- og friluftslivsprofil, hva menes med "mange muligheter?" Hvilke signaleffekter blir det med tanke på attraktivitet for Askerbarnehagene når kommunen prioriterer ned midler til barnehagene i budsjettet for 2025-2028 og legger opp til å legge ned barnehager og barnehageavdelinger? Dette fører til at Asker kommune blir sett på som en uattraktiv arbeidsgiver.

Ifølge [Handlingsprogram 2025- 2028](#) skal kommunen legge vekt på å tilby relevant kompetanseutvikling for ansatte. Dette innebærer kurs, videreutdanning og andre læringsmuligheter som gjør det mulig for ansatte å utvikle seg faglig og personlig.

Ref. regjeringens [Revidert kompetansestrategi for perioden 2023 - 2025](#), som er en videreføring og videreutvikling av Kompetanse for fremtidens barnehage 2018 – 2022, så legges det vekt på at barnehageansatte skal ha kompetanse til å bruke naturen og fysisk aktivitet som en del av det pedagogiske arbeidet.

Asker kommune legger ikke rette for kompetanseutvikling med vekt på natur og fysisk aktivitet når det foreslås å legge ned avdeling Idrett og Friluft 123 som baserer seg på friluftsliv og idrett.

Informasjon og medvirkningsprosesser

Under "medvirkningsprosesser" på side 50 i tilleggsinnstillingen beskriver kommunedirektøren på hvilken måte kommunen har bidratt til medvirkningsprosesser. Med tanke på medvirkning med oss foreldre står det følgende:

Kommunalsjef har fulgt opp berørte ledere tett via møter, samtaler og med skiftelig materiell og presentasjoner til bruk i møter med ansatte og foreldre.

Som foreldre opplever vi ikke at det har vært en reell medvirkningsprosess, hverken for oss eller for våre barn. Vi ønsker med dette å klage på manglende informasjon og medvirkningsprosess.

På grunn av utilstrekkelig informasjon har representant for SU og FAU sendt innsynsbegjæringer som er registrert i kommunen med: [Saksnummeret 24/14080](#) og [Saksnummer 24/15802](#), men inneholdt 27.10.2024 ikke all korrespondanse.

Videre fremlegges saksgangen kortfattet:

Saksgang

20.08.2024 informerte Asker kommune om forslag på nedleggelse av blant annet barnehageavdelingene Idrett og Friluft 123 i Heggedal.

21.08.2024 sendte SU-representant innsynsbegjæring på vurderinger knyttet til ev. nedleggelse. FAU-representant sendte også innsynsbegjæring, og er den som følger opp e-postkorrespondanse knyttet til innsynsbegjæring ved dags dato. Bakgrunnen for innsynsbegjæringen var i utgangspunktet at det ikke var fremlagt saksdokumenter som belyser vurderinger knyttet til nedleggelse.

06.09.2024 inviterte kommunalsjef barnehage, Bodil Moe, samarbeidsutvalget (SU) om å sende innspill til forslaget om nedleggelse av Vikingjordet barnehage avdeling Idrett og Friluft 123 innen 30.09.2024. Det stod at innspillene skulle bidra til å belyse den politiske saken som skulle behandles i utvalget for oppvekst 29.10.2024. Det første svaret på innsynsbegjæringen fra FAU-representant ble sendt fra kommunen 26.09.2024. Det første svaret på innsynsbegjæringen fra SU-representant ble sendt fra kommunen 01.10.2024. Det ble ikke fremlagt saksdokumenter innen 30.09.2024.

Innen 30.09.2024 sendte SU sitt innspill. Basert på det overstående hadde SU ingen reell mulighet for å gi et godt innspill innen 30.09.2024. Dette presiseres i innspillet fra SU.

17.10.2024 er datoen på agendaen for utvalget i oppvekst som er offentliggjort. Der står presentasjon av kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2025 - 2028 for Asker kommune – tilleggsinnstilling, på agendaen, men sakspapirer for dette var ikke tilgjengelige.

22.10.2024 ble tilleggsinnstilling til budsjett og handlingsplan for Asker kommune offentliggjort. I vedlegg 1 av denne fremkommer sakspapirene for nedleggelse av Vikingjordet avdeling Idrett. Vurderingen er svært mangelfull, som påpekt i dette innspillet.

29.10.2024 var det møte for utvalget i oppvekst, med tilleggsinnstilling offentliggjort 22.10 på agendaen. Fra offentliggjøring medfører dette kun 6 dager for FAU å se igjennom grunnlaget og gi innspill til utvalgets medlemmer på hvilke spørsmål som bør stilles til administrasjonen. Vi er heller ikke oppfordret av kommunen til å gi innspill til møtet etter offentliggjøring av sakspapirene.

05.11.2024 er siste korrespondanse knyttet til innsynsbegjæring.

08.11.2024 er fristen for innspill på tilleggsinnstillingen til budsjett og handlingsplan for Asker kommune. Dette gir FAU kun 2 uker og 2 dager på å gjennomgå og stille spørsmål til saksgrunnlaget før innspillet må leveres. Sett i lys av at det ikke oppgis tilstrekkelig grunnlag for

nedleggelse i saksdokumentene har SU og FAU heller ikke nå tilstrekkelig grunnlag for å komme med innspill.

26.11.2024 er det møte for utvalget for oppvekst. Innkallingen og saksdokumentene for dette møtet er ikke offentliggjort per dags dato (07.11.2024). FAU har ikke blitt informert av kommunen om saken kommer til å bli tatt opp da.

19.12.2024 skal budsjettet for Asker kommune vedtas.

Konklusjon angående informasjon og medvirkning

Det har vært utilstrekkelig med informasjon og medvirkning i saken om nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Dette har medført at foreldre har sittet på kveldstid, på morgenkvisten, i helger og til og med tatt seg fri fra jobben for å oppdrive informasjon om saksgang og vurderingsgrunnlag for nedleggelse av avdeling Idrett og Friluft 123. Informasjon og medvirkning må kommuniseres og gjennomføres på en mer tilfredsstillende måte når såpass inngripende forslag på kutt i tilbud til sårbare i samfunnet vurderes.

Kommentar til Kommunedirektørens vurderinger

Handlingsplanen og tilleggsinnstillingen gir ikke en tilstrekkelig bakgrunn for å vurdere det økonomiske potensialet av tiltakene. Det grunnlaget som er vurdert er mangelfullt og i flere tilfeller feilaktig og selvmotsigende. Kostnader av endringene er ikke inkludert i innstillingen, selv om de noen steder er nevnt som mulige konsekvenser av innsparingene.

Vi stiller oss kritisk til om kommunedirektøren har oppfylt kravet om vurdering, da det fremkommer udokumenterte og ubegrunnede påstander gjennom hele innstillingen. Mye er også basert på overbevisninger om effektivisering, som vi mener ikke bør brukes som om det var en objektiv sannhet. Vurderingene det henvises til oppleves som syensing, og er ikke begrunnet, utredet eller gjort rede for med økonomiske modeller.

Påstander om at barna blir ivaretatt fremkommer flere steder, uten at det virker å være planlagt eller i det hele tatt tenkt igjennom hvordan det kan være tilfelle. De motstridende beregningene, og manglende vurdering av kostnader ved endring, svekker også tilliten til slike ubegrunnede påstander om barnas beste.

Kommunedirektørens argumenter er basert på feil grunnlag, og fremstår derfor som en ugyldig vurdering. Vi står igjen med behov for å ivareta barnets beste. Nå må våre folkevalgte politikere sørge for denne grunnleggende rettigheten.

Kommentarer til Kommunedirektørens forslag til budsjett

I prosessen fra forslaget om nedleggelse av barnehageavdeling Idrett og Friluft 123 ble framlagt 20. august har våre folkevalgte politikere gang etter gang bedt om at vi skal komme med forslag

til hvor det kan kuttes slik at ikke skoler og barnehage (-avdelinger) må legges ned. Vi har dermed tatt en grov gjennomgang av det fremlagte budsjettet og kommentert på dette.

Prioriteringer for omstillingen i Asker kommune sier spesifikt at lovpålagte tjenester skal prioriteres. Ved en helhetlig gjennomgang av budsjettet og forslag til kutt, kommer det tydelig frem at Kommunedirektøren foreslår kutt i oppvekstposter, som innebærer et lovpålagt tilbud (ref. barnehager), som allerede er presset ressursmessig etter flere års nedprioritering.

Samtidig viser en gjennomgang av tilleggsinnstillingen at det er satt av betydelige midler til tilbud som ikke er lovpålagt, og der ytterligere kutt vil sørge for bevaring av barnehagene. Gitt uttalelsene fra Asker kommunes politikere om å "snu hver stein", fremstår det uvirkelig at det er så mange poster i budsjettet som går til ikke-lovpålagte tilbud, der vi kan kutte (mer) for å ivareta oppvekstsektoren. Vi oppfordrer Asker kommunes politikere til å revurdere prioriteringene i budsjettet på overordnet nivå.

Våre forslag til alternative kutt følger under. Dette er andre steder i budsjettet som må sees næyere på hvor vi ser potensial for å omfordele midler til barnehagene.

Alternativer til kutt i barnehager

Her følger forslag som kan bidra til å dekke opp for Kommunedirektørens estimerte innsparinger på 2,29 millioner kroner årlig ved nedleggelse av barnehager (og -avdelinger).

Tallet 2,29 millioner kroner baserer seg på tabellen under, som er hentet fra side 48 i tilleggsinnstillingen. 2,29 millioner kroner er for de lovpålagte barnehagetjenestene, og ekskluderer Åpen barnehage, som ikke er en lovpålagt tjeneste.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle Bondi barnehage	275	660	660	660
Avvikle Haugtussa barnehage	283	680	680	680
Avvikle Vikingjordet idrettsbarnehage	192	460	460	460
Avvikle Heggedalsskogen friluftsbarnhage	204	490	490	490
Avvikle Åpen barnehage	1 046	1 770	1 770	1 770
Sum	2 000	4 060	4 060	4 060

Vi ber om at kommunen følger sine egne prinsipper for prioritering for omstillingen som presenteres i handlingsplanen og tilleggsinnstillingen, og nettopp prioriterer de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer.

Kommunedirektøren argumenterer gjennomgående for at kutt i tilbud (f.eks. avvikling av Åpen barnehage) er forsvarlig ettersom det ikke er et lovpålagt tilbud. Vi ber om at politikerne følger de samme prinsippene for prioriteringer når de vurderer de forskjellige postene i budsjettet. Våre alternative innsparinger er dermed påpekelse av hvor det burde vurderes kutt, slik at lovpålagte tjenester og barns beste vil bedre ivaretas. Dette er påpekelse av alternative innsparinger som bør vurderes før kutt i oppvekstsektoren.

Det kan også være at det er andre steder i driften av kommunen, enn de vi har påpekt, hvor det er mulig å kutte før kutt i oppvekstsektoren. Vi presiserer at vi kun har hatt mulighet til å vurdere det som er presentert i de offentliggjorte dokumentene på [Asker kommunes hjemmesider](#): forslag til Handlingsprogram 2025-2028 og tilleggsinnstillingen til Handlingsprogram 2025-2028.

Rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania

Ifølge kommunedirektøren har Asker kommune i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea i Spania. Brukerne som kvalifiserer for tilbudet beskrives som *“friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune”*. Kommunedirektøren foreslår å redusere kjøp av plasser fra 4 til 2.

Dette er ikke et tilbud Asker kommune bør prioritere over rettighetene barnehagebarn. I motsetning til plasser på rehabilitering i Spania, er barnehage (-avdelingene) lovpålagte tilbud. Vi ber om at kommunen følger sine egne prinsipper, og prioriterer de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer. Det innebærer at kostnader som kjøp av rehabiliteringsplasser i Spania kuttes før en vurderer kutt for sårbare grupper. Barn som er i en utviklingsfase, som avgjør deres livsutvikling, og som ikke har påvirkningsmulighet via stemmeretten, er mer sårbare enn eldre med over gjennomsnittet god helse.

Ved å kutte alle fire plasser vil innsparingen bli ytterligere 1,75 millioner per år - totalt 3,5 millioner per år. Denne endringen alene vil dekke 100 % av estimerte kostnader til drift i 2025 av barnehage (-avdelingene) som er foreslått nedlagt, der kommunedirektøren estimerer en innsparing på 0,95 millioner kroner i 2025. Dette tiltaket vil skape ekstra innsparing på 0,8 millioner kroner for 2025. Fra 2026-2028 finansierer dette kuttet 76,4 % av årlige kostnader for barnehage (-avdelingene). Kostnaden kan dekkes ytterligere ved å fordele tilleggsinnsparingen fra 2025 på resterende år i budsjettet.

Innsparing i 1000 kr ved kutt i plasser ved CAN Altea:

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea (2 plasser)	1 750	1 750	1 750	1 750

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Alternativ innsparing: kutt av alle 4 plasser	(=1750*2) 3500	3500	3500	3500

Redusert tilskudd over minimumssatsen til VTA-bedrifter

Asker kommune gir støtte til tilbudet om varig tilrettelagte arbeidsplasser i vekstbedrifter (VTA) for personer med funksjonsnedsettelse. Asker kommune må dekke 25 % av hver VTA-plass, mens staten betaler resterende 75 %. Kommunedirektøren informerer om at kommunen betaler tilskudd per VTA-plass ved Asker Produkt og Jobbhuset som "ligger vesentlig over minimumssatsen". Kostnadene av det totale tilskuddet over minimumssatsen foreligger ikke, og innsparingspotensialet er derfor ukjent for oss.

Kommunedirektøren foreslår å kutte noe av tilskuddet som overgår minimumssatsen, tilsvarende en innsparing på 1 million årlig. Tilskuddet til de to VTA-bedriftene er planlagt å fortsatt ligge over minimumssatsen i budsjettperioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000

Kommunedirektøren vurderer at en reduksjon i tilskudd "ikke vil medføre redusert antall plasser" og derfor er forsvarlig.

Ettersom det foreligger begrenset informasjon om dagens tilskudd, ber vi kommunen informere om hva en ytterligere reduksjon av tilskuddet ned til minimumssatsen vil gi av innsparinger. Disse innsparingene bør vurderes for kutt i budsjettet, da de er ikke-lovpålagte tilskudd til bedriftene. Vi minner om at ikke-lovpålagte tilskudd skal nedprioriteres, og de lovpålagte og rettighetsbaserte tjenestene barnehagene representerer skal prioriteres i budsjettet.

Besparelse ved nedleggelse av innbyggertorg

Nedleggelse av innbyggertorg er foreslått av Kommunedirektøren, med en estimert besparelse på 15 millioner kroner i året.

I motsetning til i vurderingen av nedleggelse av barnehager, er ikke utgifter knyttet til lokaler (eide/leide) tatt med i beregningsgrunnlaget for innsparingen ved nedleggelse av innbyggertorg. Vi ber om at innsparinger beregnes og tas med i grunnlaget for beslutning av budsjettet, og at eventuelle innsparinger knyttet til lokaler benyttes til å dekke kostnadene ved videre drift av barnehage (-avdelingene).

Kommunedirektøren foreslår at tre innbyggertorg nedskaleres til et minimum med et lite antall funksjoner:

- Tofte innbyggertorg
- Borgen innbyggertorg
- **Slemmestad innbyggertorg**

I budsjett for Medborgerskap er det satt av 10 millioner kroner til inventar og utstyr til det permanente innbyggertorget i Slemmestad i 2027. Ettersom dette torget skal reduseres til et minimum, anser vi det som aktuelt å kutte i denne posten.

Redusere i tilskudd til kirken

Kirken mottar over 50 % av tilskudd til Medborgerskap - kultur og frivillighet. På tross av den store andelen av budsjettet under Medborgerskap, er ikke kirkens rolle nevnt i kapittelet om Medborgerskap i Handlingsplanen. I vedlegg 5 i tilleggssinnstillingen blir heller ikke prioriteringen av kirkens tilskudd forklart nærmere. Kommunaldirektøren skriver at:

“Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger til frivillighet, kultur og idrett. Dette gjelder både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 50 mill. kroner. I tillegg kommer ca. 58 mill. kroner til kirken, men dette er ikke omtalt videre i dette vedlegget.”

Hvorfor er et så stort beløp til en post ikke omtalt i handlingsplanen for 2025-2028? Dette er en stor post i både drift- og investeringsbudsjettet til kommunen, og det er ikke spesifisert i stor nok grad hva pengene går til. Dette reduserer vår evne til å gi innspill på mulighetene for reduksjoner.

Vi anbefaler at politikerne gjennomgår og gjør reduksjoner i postene for driftstilskudd og investeringer til kirken i tilstrekkelig grad for å ivareta barnas beste i budsjettet for 2025-2028. 2,29 millioner kroner til barnehager utgjør 4 % av nåværende tilskudd på 58 millioner kroner til kirken. En overførsel av disse midlene til oppvekst vil føre til at barnehage (-avdelingene) kan bevares.

Redusere budsjett til nytt inventar i kulturhuset og kulturlokaler

Det er budsjettetert med 1,5 millioner kroner i 2025 og 3 millioner kroner årlig fra 2026 til utskifting av inventar i kulturhuset og andre kulturlokaler. Vi mener denne posten kan utsettes eller reduseres for å møte de krevende økonomiske situasjonene. 3 millioner kroner er mer penger til inventar enn det det koster å drifte de 4 barnehage (-avdelingene) som Kommunedirektøren har foreslått å legge ned.

Redusere budsjett til ny utfartsparkering på Dikemark

Det er i F-sak 60/24 vedtatt 3 millioner kroner til opparbeidelse av utfartsparkeringsplass ved Dikemark idrettsanlegg, som vil dekke behov ved besøk til friluftsområder, skiløypenett, turskøytebane, badeplass og til idrettsanlegget. Gitt den pressede økonomiske situasjonen, kan

det vurderes at denne posten kan utsettes eller reduseres for å møte de krevende økonomiske situasjonene.

Redusere næringsbudsjettet

Asker kommune har et årlig næringsbudsjett på ca. 10,8 millioner kroner som går til tiltak knyttet til oppfølging av temaplan for næring. Kommunedirektøren foreslår å redusere næringsbudsjettet med 2 millioner kroner årlig. Gitt behovet for midler til grunnleggende tjenester i Asker kommune, anbefaler vi å kutte mer av tilskudd til næringslivet. Vi vurderer oppvekst og barnas beste som kjerneoppgaver som skal prioriteres over tilskudd til ikke-lovpålagte, ikke-sårbare grupper, som disse midlene i dag brukes på.

Svake grupper skal prioriteres, og kostnader til næringslivet bør kuttes før tilbud til barn, ungdom, utviklingshemmede og eldre. Lovpålagte tjenester med stor samfunnsnytte, som vi som er innbyggere i Asker kommune trenger, skal prioriteres.

From: "Per Olav Torgnesskar" <Per.Olav.Torgnesskar@mia.no>
Sent: Mon, 4 Nov 2024 22:50:33 +0100
To: "Postmottak Asker kommune"
<Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no>
Cc: "Hulda Brastad Bernhardt" <hulda.bernhardt@mia.no>
Subject: Innspill, sak 24/02262
Attachments: Innspill til budsjett 2025_MiA.pdf

Vedlagt følger innspill fra MiA – Museene i Akershus til kommunedirektørens tilleggsinnstilling til budsjett for 2025. Hovedmomentene vil også bli presentert i det muntlige høringsmøtet.

Med vennlig hilsen

Per Olav Torgnesskar

Avdelingsdirektør klynge vest

MiA – Museene i Akershus

Telefon (+47) 98656865

per.olav.torgnesskar@mia.no

Museene i Akershus

www.mia.no

Klynge vest:

[Asker museum](#)

[Grinimuseet](#)

[Oslofjordmuseet](#)

[Lommedalsbanen](#)

post@asker.kommune.no

04.11.2024

Innspill til budsjettprosess 2025, sak 24/02262

Innledning

MiA er svært glade og lettet for at vi er skjermet i kommunedirektørens tilleggsinnstilling til budsjett for 2025. Vi innser at dette på ingen måte er en selvfølge med tanke på kommunens anstrengte økonomi. Vi velger å tro at skjermingen er et resultat av forståelse for den allerede pressede økonomiske situasjonen på Oslofjordmuseet og Asker museum, og at vi leverer godt for de midlene vi får. Som nevnt i innspillet tidligere i høst om konsekvenser av kutt på 20%, har vi også gjerne en dialog med kommunen om hvordan museene i enda større grad kan bidra til samfunnsnyttig merverdi.

Vi er også glade for at kommune og fylkeskommune har satt av til sammen 2 mill. kroner til drift av Holmsbu kunstmuseum i 2025. Museet er utvilsomt en arena som kan spille en rolle i steds- og næringsutviklingen på Holmsbu, Hurum og i Asker. MiA vil nå se nærmere på hvordan vi kan gå videre i prosessen med å etablere et bærekraftig grunnlag for drift av museet i dialog med kommune, fylke og stat.

I dette innspillet vil vi videre gjenta de viktigste poengene fra innspillet tidligere i høst knyttet til budsjettsituasjonen, spesielt for Asker museum, og potensialet for merverdier og positive ringvirkninger ved bruk av museene i steds- og samfunnsutvikling. Vi peker på følgende hovedmomenter:

- Museenes allerede svært begrensede handlingsrom og anstrengte forhold mellom rammer og forventninger
- Positive ringvirkninger av museenes sammensatte aktivitet innen kultur, frivillighet, stedsutvikling, tilhørighet, inkludering og sosial bærekraft
- Troen på ytterligere positive ringvirkninger i samarbeid med kommunen på flere samfunnsområder
- Den skjøre og sammensatte kulturøkonomien
- Kultur som vesentlig faktor i kommunens utvikling og attraktivitet

Anstrengt museumsøkonomi

MiA har i likhet med andre konsoliderte museer en svært anstrengt økonomi. I flere år fikk museene en realnedgang i de offentlige tilskuddene grunnet avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, samt flere år med manglende indeksregulering. MiA mistet også vesentlige inntekter ved bortfallet av gaveforsterkningsordningen, som ga et statlig tilskudd på 25% av private bidrag. Som i alle andre virksomheter merker vi også økte kostnader bl.a. til lønn- og pensjonsutgifter. Vi har i dag svært små marginer. Eksempelvis går så mye som 70% av driftsbudsjettet på både Asker museum og Oslofjordmuseet til lønn, hvilket gir et svært begrenset økonomisk handlingsrom. Vi opplever stadig å måtte søke prosjektmidler til kjerneaktivitet, og til tross for økte egeninntekter, opplever vi at økonomien har passert en smertegrense. MiA har derfor i vår strategi for de nærmeste fem årene adressert behovet for en strengere prioritering av vår aktivitet selv uten kutt i bevilgningene.

Varmere, våtere, villere

Det er et stort sprik mellom oppgaver og ressurser, spesielt innen bygningsvernet. Et økende vedlikeholdsetterslep forsterkes av klimaendringene. Dette er godt dokumentert gjennom de siste 10-15 årene. Her er Asker museum et relevant eksempel, hvor vi forvalter 30 bygg, hvorav 21 antikvariske, på vegne av kommunen. Vi har startet arbeidet med en fullstendig tilstandsvurdering av bygningsmassen, og har allerede påvist fukt- og muggutfordringer bl.a. i magasinet på Fusdal-låven.

Det årlige vedlikeholdsbudsjettet på Asker museum tilsvarer i snitt kr 2 500 per bygg. I tillegg forvalter vi 50 mål grøntanlegg, hvorav ca. 30 mål hageanlegg på tre ulike arenaer. Til teknisk drift og skjøtsel av alt dette har vi kun 1,5 årsverk og et årsbudsjett på kr 75 000. Med totalt 5,2 årsverk til rådighet, en samling på over 7 000 gjenstander, 32 arrangementer per år og 31 000 besøkende, opplever vi heller ikke at det er rom for omdisponering av ressurser og personale.

Generasjonsskifte på Asker museum

Asker museum har de siste få årene vært igjennom et generasjonsskifte, hvor fire av seks ansatte har gått av med pensjon. Med dette opphører en lang tradisjon med uklare skiller mellom lønnet og frivillig arbeid. De fire pensjonistene utgjorde til sammen 2,7 årsverk, men jobbet i praksis langt mer. Dette er hverken rimelig eller ønskelig å forvente av ansatte i et moderne arbeidsliv, og selv om et par av de pensjonerte ansatte har gått inn i museets frivillighet, er den totale arbeidsressursen ved museet i realiteten redusert. Vi jobber aktivt med å rekruttere nye ressurspersoner til den allerede omfattende frivilligheten ved museet, men alt kan ikke utføres av frivillige, og også frivilligheten krever koordinering og oppfølging.

Vi opplever alt i alt at Asker museum er klart underfinansiert, og har de siste par årene meldt inn et nøkternt behov for et økt tilskudd på kr 500 000 til teknisk drift og skjøtsel. En reduksjon i driftstilskuddet vil ikke kunne møtes uten kutt i aktivitet og i verste fall kutt i stillinger.

MiA

Det første vi vil måtte vurdere på Asker museum er reduksjon i skjøtsel og vedlikehold, siden dette er kostnadsdrivende arbeid uten en inntektsside, og som heller ikke lar seg finansiere gjennom private prosjekttilskudd. Dette er f.eks. Sparebankstiftelsen DNB, som er vår største private tilskuddsyter, helt tydelige på. Vi vet av erfaring at redusert skjøtsel og vedlikehold veldig raskt genererer misnøye fra publikum. Et alternativ kan være at kommunen som eier overtar noe av den løpende skjøtselen.

Annen aktivitet vi vil måtte redusere er gratisaktivitet. Dette vil ofte bety aktivitet med et inkluderingselement og/eller møteplasskarakter. For Oslofjordmuseets del gjelder dette bl.a. gratis SFO-tilbud i sommer- og høstferie, som museet har arrangert de siste to årene, delvis med tilskudd fra kommunens aktivitetspott. Dette er populære aktiviteter vi ikke har inntekter på i dag, og som vi har vurdert å måtte slutte med eller ta betalt for, selv med dagens budsjetter.

Kommunens søkbare tilskuddsordninger

Is-festivalen, ferie-SFO og andre gratistilbud er tidligere år finansiert delvis gjennom tilskudd fra kommunens «aktivitets-pott», og er eksempler på at også kutt i aktuelle tilskuddsordninger kan ha negative konsekvenser for aktiviteten på museene. Bygningsvern og større reparasjoner/istandsettinger er i realiteten helt avhengig av at kommunen har tilskuddsmidler utover regulære driftsmidler. Kutt i sentrale pottar til vedlikehold av (kultur-)bygg, vil dermed også gå utover museumsarenaene. Dette gjelder også Oslofjordmuseet, som til tross for at bygget er relativt nytt, likevel har kostnader til vedlikehold og oppgradering (eksempelvis ventilasjonsanlegg og solskjerming) som museet som leietaker ikke er i stand til å bære.

Kommunen har varslet omfattende arbeider på museets tak og vinduer for å tette lekkasjer. Dersom disse arbeidene utsettes vil museets planlagte nye utstilling i båthallen (søknad til Sparebankstiftelsen DNB 1.12.24, tentativ åpning i 2026/2027) måtte skyves ut i tid. Manglende solskjerming og kontroll på klima vil gå på bekostning av de utstilte gjenstandene, og sterkt begrense muligheten for innlån fra andre museer, og dermed muligheten for å drive profesjonell og bærekraftig museumsvirksomhet i lokalene.

Museenes merverdi

I en anstrengt økonomi må vi bli flinkere til å synliggjøre og utnytte museenes merverdi. Vi opplever allerede å bidra godt til den sosiale bærekraften, både gjennom å bidra til identitet, tilhørighet og gode lokalmiljøer, men også ved å være viktige inkluderingsarenaer for bl.a. frivillighet og personer som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet. Dette er arbeid som føles meningsfylt og også bidrar med viktige ressurser til museene. Men det krever også ressurser for å kunne tilby nødvendig oppfølging og koordinering.

Museene i MiA får tilskudd fra mange kommunale budsjettposter i de ulike kommunene mot å levere tjenester til ulike avdelinger og etater. Noen steder er vi språktreningsarenaer for nye innvandrere, eller jobbarena for friomsorgen. I Lørenskog leverer vi skolehagetjenester – en nærliggende mulighet for Asker museum på litt sikt. I Follo samarbeider museet med

MiA

kommunen om å lage relevante tiltak for barn og unge med midler fra Bufdir. I flere kommuner har vi samarbeid om tilbud for demens-pasienter (møte med minner o.l.).

Asker museum og Oslofjordmuseet har allerede godt etablerte tilbud for Askers skolebarn gjennom Den kulturelle skolesekken (for øvrig den eneste modellen som gir alle skolebarn uavhengig av bakgrunn og økonomi et profesjonelt kulturtilbud). Gjennom ekstern prosjektfinansiering har vi flere gratis-arrangementer gjennom året, hovedsakelig rettet mot barn og unge. Vi er også viktige arenaer for frivillighet og arbeidstrening. På Asker museum er til enhver tid flere personer tilknyttet gjennom ulike NAV-ordninger. Dette øker vår felles sosiale bærekraft, som er viktig for oss å bidra til. Likevel tror vi det er mer å hente med inspirasjon fra andre MiA-kommuner som nevnt ovenfor. Her kan vi trenge dialog og samarbeid med kommunen for å levere bedre på å avhjelpe generelle samfunnsbehov utover museenes kjerneoppgaver, og på den måten skape samfunnsnyttig merverdi.

Det kulturelle økosystemet

Det er også viktig for MiA å peke på at museene ikke opererer i et kulturfaglig vakuum i kommunen. Vi har hatt tett samarbeid med kommunens administrasjon om prosesser knyttet til både Konglungen, Holmsbu og Dikemark. Når vi nå jobber for å etablere et godt grunnlag for drift på Holmsbu kunstmuseum, er både kommunens administrasjon og Trafo kunsthall gode konsulenter og bidragsyttere. Vi har god dialog med Den kulturelle skolesekken i Asker om utvikling og tilrettelegging for et treffsikkert DKS-tilbud på museene. Kommunale tilskuddsordninger, både aktivitetsmidler og kulturarenamidler, er viktige for å få gjennomført ønskede tiltak. Et så konkret eksempel som kommunens faste kultur frokost bidrar positivt til nettverksbygging, markedsføring, inspirasjon og sunn konkurranse i en skjør kulturøkonomi. Kutt ett sted i dette «økosystemet» vil merkes i hele kretsløpet.

Vi innser at kulturen står lagelig til for hogg i en anstrengt kommuneøkonomi i og med at den i begrenset grad er lovpålagt. Vi oppfordrer likevel kommunen til å fare varsomt med en sektor som produserer mye for lite med store ringvirkninger for identitet og attraktivitet i kommunen. Vi oppfordrer også til å tenke på kultur som utvikling, og en viktig del av grunnmuren for godt medborgerskap. Kultur er en vesentlig faktor for å bygge attraktive lokalsamfunn. Det er godt dokumentert. Vi opplever at Asker kommune har jobbet godt med dette over tid, og at Dikemark og Holmsbu nå står for tur som spennende kulturrelaterte utviklingsprosjekter. Asker museum og Oslofjordmuseet er også midt i en spennende og ambisiøs utviklingsfase, og håper i det lengste på rammevilkår som gir rom for å spille viktige roller i kommunen også fremover.

Med vennlig hilsen

Hulda Brastad Bernhardt
Direktør MiA – Museene i Akershus

Per Olav Torgnesskar
Avdelingsdirektør klynge vest

MiA

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender		
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret		
Org.nr. 943260672		
Forening/organisasjon Norsk forbund for utviklingshemmede		
Adresse Youngstorget 2		
Postnr. 0181	Poststed Oslo	
Telefonnr. 22 39 60 50	E-postadresse firmapost@nfunorge.org	
Kontaktperson:		
Fornavn og ev. mellomnavn Ivar Magnus		
Etternavn Næsset		

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Om lovligheten av kutt av avlastningstilbud på røde dager
Jeg viser til kommunens forslag om kutt i avlastningstilbud på røde dager gjengitt her i Budstikka, https://www.budstikka.no/nye-kutt-pa-146-millioner-kroner/s/5-55-1823890 .
Pårørendes rettigheter når det kommer til avlastningstilbud finner man i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8. Her står det at «de som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i».
Slik denne bestemmelsen er utformet, gir den ikke rett til en bestemt type avlastning – kun at kommunen skal treffe vedtak om det.
Kommunens plikt til å tilby støtte til pårørende står i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6. Den lyder slik:
«Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:
1. opplæring og veiledning
2. avlastningstiltak

3. omsorgsstønad»

Denne bestemmelsen gir en oversikt over hvilke tjenester som kan inngå i et vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8. Ingen av disse bestemmelsene gir derimot rett til et bestemt type tiltak, og det er i stor grad opp til kommunen å bestemme hvordan de vil organisere sine tjenester og å avgjøre hvilke tjenester de velger å gi den enkelte tilbud om. Dette står i lovens forarbeider (Prop. 49 L (2016-2017)). Kommunen vil nok da i utgangspunktet stå fritt til å legge ned avlastningstilbudet på røde dager.

Selv om kommunen har en viss frihet til å avgjøre hvilke tjenester som tilbys, skal tjenestene alltid være forsvarlige og møte den enkeltes nødvendige behov. Dette følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og § 3-1. Hva som er nødvendig og forsvarlig må vurderes i hver enkelt sak, og her må kommunen gi pårørende adgang til å medvirke til utforming av egne tjenester.

En del av hensikten bak reglene om avlastningstiltak er å hindre overbelastning og gi omsorgsyster nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlige samfunnsaktiviteter, ifølge Prop. 49 L (2016-2017). Derfor kan det virke mot sin hensikt å legge ned avlastningstilbudet nettopp på røde dager, når de pårørende har mulighet til å ha fri. Dette kan medføre at tilbudet i mange tilfeller ikke lengre vil bli forsvarlig for den enkelte.

Dersom tilbudet for den enkelte ikke lengre blir forsvarlig, vil kommunen da måtte tilby en annen type pårørendestøtte. Dette kan også gjøres gjennom bl.a. BPA eller støttekontakter. Som sagt, er det opp til kommunen å avgjøre hvilke tjenester de vil gi tilbud om. Poenget er uansett at kommunen ikke kan redusere tilbudet uten videre. De blir da nødt til å erstatte tilbudet med noe annet, slik at de som har behov for denne type hjelp fremdeles mottar et forsvarlig tjenestetilbud.

Dersom avlastningstilbudet man har fra kommunen reduseres, må det fattes nytt vedtak om dette. Disse vedtakene kan man da klage på. NFU vil bistå med slike klager.

Med vennlig hilsen
Ivar Magnus Næsset
NFU Asker
+47 91 80 27 75

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret	
Org.nr. 971262354	
Forening/organisasjon Utdanningsforbundet asker	
Adresse Gamle borgenvei 6	
Postnr. 1383	Poststed Asker
Telefonnr. 98070375	E-postadresse utanningsforbundet.asker@asker.kommune.no
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Børre	
Etternavn Holen	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Eget høringsvar som omhandler nedleggelse av avdelinger i noen barnehager, samt tilbakemelding på ressurstildeling til skolene fra alle tillitsvalgte i skolene.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon HøringsvarBhg,tilleggsinnstillingen.pdf
Last opp dokumentasjon Høringsvar fra 40 klubber i Utdanningsforbundet.pdf

Høringssvar fra 40 klubber i Utdanningsforbundet Asker:

Økonomiske innstramminger i skolen

Tenk dere svært nøye om før dere tør å gjennomføre disse innstrammingerne i skolen – det er en direkte handling mot barn og unge i Asker kommune! Tør dere virkelig å svekke barn og unges oppvekstvilkår enda mer enn dere allerede har gjort? Vi som ser dette fra innsiden, kan ikke forstå de valgene dere vurderer å gjøre på vegne av barn og unge i denne kommunen. Siden kommunesammenslåingen har det allerede vært omstilt for 112 millioner innenfor oppvekst i Asker kommune. Disse kuttene har rammet hele oppvekst, men det er skole som har tatt mest. Dette mener vi allerede har gått ut over undervisningstilbudet og arbeidsmiljøet til både elever og ansatte. Vi ser bl.a. økte tendenser til vold og trusler, og trakassering av lærere og elever i skolen. Vi ser også lærere som har sluttet, og flere som vurderer å slutte i yrket, enten av utbrenthet eller den økonomiske situasjonen.

Vi mener at Asker kommune for lengst har kuttet til beinet i skolen, og at flere penger ikke kan spares i vår sektor. Likevel fikk vi i august vite at fire skoler vurderes nedlagt allerede fra neste skoleår. Det er mange skjebner involvert i noe som både skal besluttes og gjennomføres i løpet av et halvt år. Vi er redd dette er hastverksarbeid gjort med et kortsiktig syn. Asker kommune må ta seg råd til å tenke langsiktig og bredt. Skolene er en sentral aktør i et nærmiljø, og dermed en viktig brikke i hele vår langstrakte kommune.

Vi spør oss også om hvor mye kommunen faktisk sparer på disse omstillings- og strukturtiltakene. Kan tallene i utredningen stemme? Vi stiller dette spørsmålet med tanke på lærernormen som kommunen fremdeles har lovpålagt plikt til å følge - for det blir ikke færre elever selv om de flyttes til en annen skole. Vi lurar også på om dere ser fordelene av å opprettholde en levende stor kommune, nær storbyene, som kan tilby små bygder og nærskoler. På lengre sikt vil Asker sannsynligvis stadig være et attraktivt sted å bo for barnefamilier og skattebetalere, men da er det viktig at vi tar i bruk og investerer i hele den nye kommunen.

Bare for å nevne noe: Kommunen bruker over 800 millioner i året på renter og avdrag. Det ble tatt noen valg i alle de tre kommunene før 2020, som stadig preger kommunens økonomi. Vi ser at det må spares – kanskje må dere som styrer kommunen vår finne andre former for inntjening og sparing, så lenge dere skjermer skolen. På vegne av alle lærere, barn og unge vil vi rope høyt: *Ikke kutt i skolen!*

I opplæringsloven, som er vårt styrende dokument, ser vi at det legges stor vekt på trygghet (§12) og nærhet (§8). I tillegg er nye begreper som "Folkehelse og livsmestring" sentrale områder i den overordnede delen av lærerplanen (2020). Derfor må politikere i Asker tenke seg nøye om, er det virkelig gjennomførbart å legge denne spare-byrden over på barn og unge i kommunen uten å bryte med loven? Vi som profesjonsutøvere, er imot at barna blir nedprioritert. Vi ser hver dag ute på skolene hvordan dårligere økonomiske forhold for skolene, gir direkte, negative utslag for elevene. Asker kommune risikerer også å miste mange kompetente lærere når rammene blir enda trangere og arbeidsbelastningen enda større. Her må både elever og lærere bli tatt hensyn til!

Derfor burde bevilgningene til skolene økes, ikke minskes.

Vennlig hilsen 40 tillitsvalgte, på vegne av sine klubber på den enkelte skole

Tilbakemelding på mulig omstilling i Asker kommune, nedleggelse av barnehager.

Høsten 2024 er det gitt informasjon om at det vil foretas en utredning på innsparinger ved nedleggelse av 4 (Kanskje 5) barnehager i Asker.

Enhetene som foreslås utredet er små barnehager som har en tilknytning til en større enhet i samme område. Enhetene er små med gode relasjoner mellom foreldre, barn og ansatte. Enhetene scorer høyt på både brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Tilbakemelding fra ansatte er at enhetene det er snakk om har lavt sykefravær og høy grad av trivsel på jobb.

Vi oppfordrer til å ta foreldrenes perspektiv med i beslutningsprosessen om nedleggelse. De ansatte i enhetene må også få bidra til en raus høringsprosess. Å inkludere deres erfaringer og perspektiver vil bidra til å skape et mer helhetlig bilde av situasjonen.

Barnehagen spiller en avgjørende rolle i barns liv og utvikling. Den gir ikke bare et trygt miljø for lek og læring, men fremmer også sosial kompetanse og emosjonell utvikling. Nedleggelse av barnehager kan føre til økt press på eksisterende barnehager, som kan ha negative konsekvenser for både barnas trivsel og kvaliteten på tilbudet. At det skal planlegges for at barnegrupper skal måtte ha sin normale drift i fellesrom/kjøkken/gang/uteområder som ikke er tilrettelagt for denne driften er vi sterkt imot. Å presse barn og ansatte inn i en barnehage som ikke har reell ledig kapasitet vil virke negativt inn på barn, foreldre og ansatte i hele denne barnehagen. Dette vil i høyeste grad påvirke kvaliteten på tilbudet til barna.

Vi oppfordrer til å ta hensyn til både arealkapasitet og bemanning når det snakkes om ledig kapasitet. Eksempel: En storebarnsavdeling driftes nå med 18 barn, men har ledig arealkapasitet til 20. Å øke med to barn utløser ca. 33,5% ansatt. Dette vil i realiteten si at

denne avdelingen kun vil dekke bemanningsnormen for 20 barn en og en halv dag i uka. De resterende tre og en halv dag vil man måtte jobbe underbemannet. Barnehageloven blir da brutt ved å planlegge for å drifte underbemannet store deler av året.

Vi i Utdanningsforbundet er ikke imot private barnehager, men er fortvilet over at andelen kommunale barnehager reduseres. Utdanningsdirektoratets tallfakta om barnehager fra 2023 viser på landsbasis at 49 % av barnehagene er kommunale og 51 % er private (barnehagefakta.no). Her i Asker kan vi få opptil 2/3 privat barnehagedrift og 1/3 kommunal barnehagedrift hvis dette gjennomføres. Kommunen bør absolutt eie og drive en høy andel kommunale barnehager når man ser på Asker kommune sine ambisjoner om god kvalitet i barnehagen. Derfor mener vi dette er helt feil vei å gå. Vi er også kjent med at vi har en andel private barnehager i kommunen uten tariffavtale. Selv om dette ikke er et lovkrav, er vi godt kjent med at de fleste barnehagelærere ønsker seg et forutsigbart avtaleverk og lønnsavtale som gjør at de kan stå lenger i yrket. Med større andel private barnehager, risikerer vi at flere barnehageansatte jobber uten tariffavtale.

Antall dispensjoner fra utdanningskravet er veldig høyt i Asker kommune. Nedleggelse kan føre til usikkerhet blant barnehagelærerne, som fører til at de søker jobb utenfor kommunen. Dersom vi mister mange pedagogiske ledere pga. denne omstillingen, kan vi risikere enda flere dispensjoner. Dette påvirker i stor grad kvaliteten i den enkelte barnehage. Asker har allerede langt færre pedagoger med utdanning enn på landsbasis; kun 39,6% av ped.ledere oppfyller utdanningskravet (barnehagefakta.no).

Flere kommuner satser på økt grunnbemanning som resulterer i lavere sykefravær, bedre kvalitet på tilbudet og bedre trivsel for de ansatte. Kutt og forslagene om nedleggelse i barnehagesektoren i Asker vil gjøre at vi går motsatt vei i satsning på barnehagene.

Vi i Utdanningsforbundet Asker erfarer at det er snakk om svært små innsparinger til sammen ved å legge ned disse små, populære enhetene. Det vil skape mye uro blant foreldre, barn og ansatte. Både i de enhetene som legger ned og de enhetene som skal ta imot barn og ansatte.

Å legge ned eller kraftig redusere Åpen barnehage vil kunne ha konsekvenser for mange familier som har dette som sitt eneste tilbud. Dette kan få langsiktige konsekvenser som vi ennå ikke kjenner omfanget av i dag.

Vi ber om at kommunen revurderer nedleggingsplanene, og i stedet arbeider for å finne løsninger som ivaretar behovene til barna og familiene i vårt samfunn. Barnehagene våre er en viktig del av lokalsamfunnet, og det er vårt ansvar å sørge for at de forblir tilgjengelige for fremtidige generasjoner.

Det er billigere å investere i små mennesker, enn å reparere store. Utdanningsforbundet Asker mener at det ikke skal kuttes i oppvekst og barnehage.

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Asker 04.10.2024

Høringsuttalelse fra Asker kirkelige fellesråd til kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028.

Bakgrunn

Asker kirkelige fellesråd og de 10 soknene i Asker er både trossamfunn og lokalsamfunnsaktør i vår kommune. I henhold til den lokale samarbeidsavtalen (11.10.2023) gir kirken tjenester på en rekke samfunnsområder og til alle kommunens innbyggere.

Magasinet «Kirken i Asker 2023-2024» gir en aktuell beskrivelse av den samlede kirkelige virksomheten.

I tillegg til kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 har direktør for medborgerskap i informasjonsmøte med frivilligheten i Asker 28.08. bedt om en konsekvensvurdering av eventuelle kutt i 20 % av kommunale driftstilskudd i 2025-2026. Asker kirkelige fellesråd er i den kommunale forvaltningen en del av tjenesteområde Medborgerskap, og ble derfor bedt om å gjøre en tilsvarende konsekvensvurdering. Denne ble sendt kommunedirektøren 13.09. og er også kommentert i denne høringsuttalelsen.

Oppsummering

Kommunedirektøren har bekreftet at Asker kirkelige fellesråd så langt det er mulig vil bli likebehandlet med kommunens egen virksomhet.

Fellesrådet ønsker å ta medansvar for en nødvendig kommunal omstillingsprosess. Fellesrådet forbereder derfor i likhet med kommunen et samlet kutt for egen virksomhet på 5 % i 2024-2026. Dette utgjør 3,5 mill. kroner.

Et kutt tilsvarende kommunens samlede innsparingsbehov forutsetter at kommunen dekker fellesrådets faktiske kostnader knyttet til pensjon og strøm. Fellesrådet har i regulert forslag til budsjett derfor foreslått en ramme for kommunale tilskudd i 2025 på 70,1 mill. I denne rammen er fratrukket 1,2 mill. i reduserte tilskudd. Dekning av pensjons- og strømkostnader er imidlertid medregnet. Heller ikke kommunens egne virksomheter dekker økte kostnader knyttet til strøm eller pensjon.

Asker kirkelige fellesråd er tilfreds med at kommunedirektøren i forslag til investeringer til kirkelige formål har fulgt kirkelig fellesråds oversendte forslag.

I tråd med samarbeidsavtalens pkt. 10 gis representant for Asker kirkelig fellesråd møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet. Fellesrådet har varslet ordføreren om at vi ønsker å benytte denne muligheten.

Ikke helt som andre tilskuddsmottakere

Kommunens finansieringsplikt for kirkelig virksomhet er regulert av trossamfunnsloven § 14 og departementets presiseringer i senere brev til norske kommuner.

Det er ikke naturlig å sammenligne kirkelig fellesråd kun med andre tilskuddsmottakere innenfor tjenesteområde medborgerskap.

Kirkelig fellesråd vil ta medansvar

Samtidig ønsker Asker kirkelige fellesråd som lokalsamfunnsaktør og lokalkirke å ta medansvar for en nødvendig kommunal omstillingsprosess.

Kommunedirektøren beskriver i forslaget til HP 2025-2028 et samlet behov for å kutte samlede kommunale kostnader med 5 % i 2024-2026 ¹.

Med et omstillingskrav likestilt med kommunens samlede krav til egen virksomhet på 5 % i 2024-2026, er det kirkelig fellesråds foreløpige oppfatning at kommunen fortsatt ville ivareta sine lovpålagte forpliktelser knyttet til kirkelig virksomhet. Tilsvarende at kirkelig fellesråd med begrensede omstillingskostnader fortsatt ville kunne fylle sin rolle som trossamfunn og lokalsamfunnsaktør i hele Asker.

Et kutt på 5 % over 3 år forutsetter imidlertid at kommunen dekker økte pensjons- og strømkostnader og kompensasjon for lønns- og prisstigning. Heller ikke kommunens egne virksomheter og tjenesteområder blir direkte belastet disse kostnadene. I fellesrådets regulerte forslag til budsjett for kommunale tilskudd i 2025 er derfor lagt slike forutsetninger:

1. Asker kommune må ta ansvar for kirkelig fellesråds økte pensjonsforpliktelser. I 2025 er G-reguleringspremie estimert til 5,1 mill.
2. Asker kommune må i likhet med egne virksomheter dekke ordinære strømkostnader. For 2023 er fortsatt udekket 0,4 mill. og i 2024 udekket 2,0 mill. Endringen i tilskudd for 2023 og 2024 skjedde uten kirkelig fellesråds viten og medvirkning.

I 2024 er kommunale tilskudd til Asker kirkelige fellesråd allerede redusert med 1,06 mill.

For 2025-2026 vil et kutt tilsvarende Asker kommunes samlede virksomhet utgjør en reduksjon på ytterligere 2,43 mill. over to år.

Forutsetninger for likebehandling

Kommunedirektøren har understreket at kirkelig fellesråd i utgangspunktet vil bli likebehandlet med kommunens egne virksomheter, senest i e-post til kirkesjefen 07.08. og i møte 09.08. mellom ordfører, kommunedirektør og fellesrådets leder.

I samarbeidsavtalen heter det tilsvarende i § 10 at

«Kommunen skal oppjustere budsjettet med kommunal prisjusteringsindeks. Økt bevilgningsbehov som skyldes merutgifter som følge av endringer i sentralt inngåtte tariffavtaler, endringer i offentlige avgifter og innskuddsforpliktelser overfor pensjonskasser skal i utgangspunktet imøtekommes av kommunen for stillinger som ivaretar administrasjon, kirker og gravplasser»

---

¹ 0,5 milliarder kroner av samlet kommunebudsjett på 10 milliarder.

Asker kirkelige fellesråd har derfor lagt slike hovedpunkter til grunn for revidert forslag til budsjett for kommunale tilskudd:

- at Asker kommune fra 2025 tar ansvar for kirkelig fellesråds G-reguleringspremie knyttet til pensjon. Økte pensjonskostnader er knyttet til historiske forpliktelser og et forhold fellesrådet ikke selv kan påvirke. I 2024 blir de økte kostnadene dekket ved bruk av avsetninger fra tidligere år. De er nå brukt opp.

For Asker kirkelige fellesråd er den økte kostnaden i 2025 estimert til 5,1 mill. kroner. En slik merkostnad knyttet til historiske pensjonskostnader kan ikke en tilskuddsmottaker som kirkelig fellesråd klare selv.

Heller ikke kommunens egne virksomheter og tjenesteområder blir direkte belastet denne kostnaden.

- at Asker kommune fortsatt må ta ansvar for fellesrådets strømkostnader. Strøm er i likhet med kommunens egne virksomheter en del av fellesrådets ordinære drift etter trossamfunnsloven. Fellesrådet følger samme rutiner som Asker kommune for å redusere strømforbruket, og arbeider fortløpende med nye ENØK-tiltak.

For Asker kirkelige fellesråd er den økte kostnaden knyttet til strøm i 2025 estimert til 2 mill. kroner. Dette er lagt inn i det reviderte forslaget til samlet budsjetttramme for kommunale tilskudd til kirkelig virksomhet.

Differansen mellom kostnad og tilskudd i 2023 og 2024 utgjør 2,4 mill. som kommunen foreløpig ikke har dekket. Kirkelig fellesråd vil i avtalt møte med kommunedirektøren 11.10. forhåpentligvis få avklart etterskuddsvis dekning.

- Asker kirkelige fellesråd vil i likhet med kommunens egne virksomheter solidarisk forberede seg på reduserte tilskudd i 2025 og 2026. Dette må skje under nevnte forutsetninger om dekning av faktiske pensjons- og strømkostnader gjennom det ordinære tilskuddet.

Utgangspunkt for nye innsparinger

I kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 er det samlede omstillingskravet antydnet å utgjøre 470 mill. kroner i perioden 2024-2026. Dette utgjør omtrent 5 % av samlet kommunebudsjett.

31.12.2023 hadde Asker kirkelige fellesråd 95 årsverk. Det var 1,37 årsverk mindre enn ved årets begynnelse. I tillegg er inntil 1,7 administrative årsverk fortsatt stilt vakant.

Asker kirkelige fellesråd gjennomfører i 2024 et kutt på 1,66 %. Dette tilsvarer 1,06 mill. Dersom kommunen fastholder at fellesråd ikke får dekket faktiske strømkostnader i 2023 og 2024 vil det reelle kuttet i 2024 bli det tredobbelte av forutsetningene i budsjettet: 3,5 mill. For å kunne få et regnskap for 2024 i balanse, er kirkelig fellesråd avhengig av at faktiske kostnader blir dekket etterskuddsvis.

Forutsatt at kommunen dekker faktiske strømkostnader i 2023 og 2024, vil resterende innsparing i 2025-2026 med 3,34 % utgjøre 2,4 mill. kroner over de to neste årene ². Et slik

---

² I beregningsgrunnlaget er regnet med 7,1 mill. i tilskudd til økte strøm- og pensjonskostnader

samlet kutt over 3 år vil kirkelig fellesråd kunne håndtere, under nevnte forutsetninger av dekning av økte pensjons- og strømkostnader og kompensasjon for lønns- og prisstigning.

Konsekvenser

Utgangspunktet for en konsekvensvurdering av kutt i kommunale tilskudd er tjenesteområdene beskrevet i samarbeidsavtalen mellom kommune og kirke:

«Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune samarbeider på en rekke felt knyttet til folkehelse og omsorg, frivillighet, kultur, samfunnssikkerhet og beredskap, forvaltning av kulturarv og utvikling av gode lokalmiljøer i hele Asker».

Asker kirkelige fellesråd leverte 13.09. en konsekvensvurdering av eventuelle kutt i 2025-2026 på 20 % - tilsvarende 13,22 mill. kroner. Lønn utgjør 2/3 av fellesrådets samlede budsjett. Fordi handlingsrommet for enkle sparegrep er brukt opp og budsjett for vedlikehold allerede redusert med 40 %, må nye kutt i hovedsak skje ved nedbemanning. I ytterste konsekvens ville antallet årsverk i kirkelig fellesråd bli redusert med 9,5 årsverk. Etter fellesrådets oppfatning ville et kutt i slik størrelsesorden bryte både med kommunens lovpålagte finansieringsplikt og forutsetningene i gjeldende samarbeidsavtale.

De negative konsekvensene av reduserte tilskudd ut over rammen på 5 % for kommunens egen virksomhet vil bli uforholdsmessig store på mange viktige samfunnsområder og -funksjoner. Samarbeidsavtalen nevner blant annet innsatsområder som oppvekst, barn og unge, eldre og andre utsatte grupper, frivillighet og frivillighetsledelse, folkehelse og velferd, gravplass og gravferd, kultur, kulturarv og bærekraftige lokalsamfunn.

Asker kirkelige fellesråd vil i dette høringsforslaget åpne for et samlet kutt på 5 % i 2024-2026. I 2024 gjennomfører fellesrådet en innsparing på 1,06 mill, hvilket tilsvarer 1,66 %. Med et ytterligere kutt på 3,33 % i 2025-2026 vil kommunen oppnå en besparelse på ytterligere 2,4 mill. kroner. Konsekvensen vil være at antallet årsverk i kirkelig fellesråds virksomhet allerede er redusert i 2023 og 2024, og må sannsynligvis i 2025-2026 bli ytterligere redusert. Tilsyn og vedlikehold av kirkebygg vil bli ytterligere redusert.

Slike strukturelle endringer vil ha betydelige ringvirkninger for kirken som trossamfunn og ikke minst for det samfunnsoppdraget som er beskrevet i samarbeidsavtalen mellom kirke og kommune. Fellesrådet vil spesielt peke på:

a. Kirkelig frivillighet, samfunnsdugnad og folkehelse i Asker

Den kirkelige frivilligheten i Asker er en betydelig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomheten, men for hele Askersamfunnet. Den kirkelige frivilligheten bidrar i samarbeid med annen frivillighet og kommune både til folkehelse og bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn i Asker.

I 2023 er det registrert hele 1179 frivillige i kirkelig arbeid i Asker. Beregnet på tidligere tellinger utgjør denne kirkelige frivilligheten 44,3 årsverk ³.

I tillegg til andre kjerneoppgaver er diakoner, kantorer og undervisningsansatte frivillighetsledere. Det er derfor investering i kirkelige fagstillinger gir «mye for lite» i deres

³ I en detaljert telling i 2021 utførte 976 frivillige 64 200 timer (36,6 årsverk). Antall frivillige har siden da økt.

lokalsamfunn. Tilsvarende vil ringvirkningene ved å redusere antallet kirkelige fagstillinger også ramme frivilligheten og dermed lokalsamfunn i Asker i betydelig grad.

b. Kirkelige bygg

Asker har 14 kirker, 5 kapell og 9 andre kirkelige bygg. Se oversikt i gjeldende samarbeidsavtale mellom Asker kommune og Asker kirkelige fellesråd. Av de 14 kirkene er de to middelalderkirkene fredet og 5 andre listeført av Riksantikvaren som kulturhistorisk verdifulle kirker.

Ytterligere kutt i verdiskapende vedlikehold av kirkebyggene vil med nødvendighet føre til betydelig merkostnader over tid. Spesielt vil ytterligere reduksjon av utvendig tilsyn og vedlikehold av sårbare kirkebygg medføre svekket vern av byggene og øke vedlikeholdsetterslepet for årene som kommer.

c. Samfunnssikkerhet og beredskap

Asker kirkelige fellesråd har overordnet ansvar for forsvarlig beredskapsarbeid og kriseledelse i egen organisasjon. Denne overordnede beredskapsplanen er felles for alle menigheter og enheter i Asker. Fellesrådet er også gravplassmyndighet i Asker. Dette er et særskilt beredskapsområde i samvirke mellom kirke og kommune.

I tillegg til samarbeidsavtalen har Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune egen avtale om bistand og bemanning knyttet til Evakuert og pårørendesenter (EPS) etter ulykker eller katastrofer. Med kutt i kommunale tilskudd vil lokalkirkens beredskapsrolle i Asker kommune bli betydelig svekket som følge av redusert antall årsverk og betydelig mindre ressurser til kompetanseutvikling og beredskap.

d. Fellesrådet som arbeidsgiver og hensynet til ansatte

Asker kirkelige fellesråd vil som arbeidsgiver i liten grad kunne tilby overtallige annet passende arbeid i virksomheten. Dette gjelder både de kirkefaglige og administrative stillingene. Dersom flere årsverk blir borte, vil omkostningene bli store både for de som blir direkte berørt og for virksomheten som helhet.

Bemanningstilpasninger tar tid. For å følge arbeidsmiljølovens bestemmelser og krav til forsvarlige prosesser vil effekten av eventuell nedbemanning i 2025 ikke gi vesentlig økonomisk effekt før tidligst i 2026. Asker kirkelige fellesråd har heller ikke avsetninger til å kunne dekke omstillingskostnader i en slik størrelsesorden.

e. Kommunens forpliktelser

Den norske kirke er en annen type ekstern tilskuddsmottaker enn de fleste andre virksomheter kommunen yter tilskudd til. Siden formannskapsloven av 1837 har kommunene hatt ansvar for å finansiere lokalkirkens drift, og i dag er det trossamfunnslovens § 14 som detaljerer kommunens forpliktelser overfor kirkelig fellesråd:

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens

tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

En måned før trossamfunnsloven trådte i kraft, i desember 2020, sendte Barne- og familiedepartementet et brev til norske kommuner, der de understreket:

«§ 14 annet ledd viderefører en rettslig forpliktelse for kommunen til å finansiere disse formålene, og avgrenser dermed det statlige finansieringsansvaret. Bestemmelsen er formulert annerledes enn kirkeloven § 15 første til tredje ledd, men kommunenes finansieringsansvar endres ikke. Vi viser til at kommunesektoren ikke er trukket i rammetilskudd ved lovendringen, hvilket tilsier en statlig forventning om videreført ressursinnsats.»

Mulighet for å redusere kommunale tilskudd til gravferd og gravplass

Sett i sammenheng med kommunens varslede behov for å redusere kostnader kan kommunestyret ved å øke festeavgift og kremasjonsavgift redusere behovet for tilskudd til fellesrådet som gravplassmyndighet med inntil 3.0 mill. kroner.

Feste av grav koster i 2024 kr. 345. Omkringliggende kommuner ligger til dels betydelig høyere ⁴ Ved å øke festeavgiften til 415 kroner vil det gi økte inntekter i 2025 på kr. 560 000.

Kremasjonsavgiften i 2025 er i den vedlagte oversikten beregnet til kr. 2 490 medregnet deflator. Dersom kremasjonsavgiften blir økt til faktisk kostnad på kr. 7 000, vil tiltaket alene redusere behovet for kommunalt tilskudd til gravferd og gravplass med 2,4 mill. kroner.

Endringer i forslag til kremasjonsavgift ble forrige gang oversendt Asker kommune etter vedtak i fellesrådets møtesak 084/2021. En økning av kremasjonsavgiften vil kunne føre til en synkende andel av kremasjoner og tilsvarende mulig økning av kistebegravelser.

Møte med formannskapet

Asker kirkelige fellesråd setter pris på den gode dialogen med politisk og administrativ ledelse i Asker kommune. Dette høringssvaret er ment som et bidrag til forståelse og fortsatt konstruktiv dialog.

I tråd med samarbeidsavtalens pkt. 10 gis representant for Asker kirkelig fellesråd møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Asker kirkelige fellesråd ønsker å benytte denne muligheten og ser fram til å møte formannskapet ved første anledning.

Investeringer

Asker kirkelige fellesråd er tilfreds med at kommunedirektøren i forslag til investeringer til kirkelige formål har fulgt kirkelig fellesråds oversendte forslag.

Det er spesielt viktig at 2025 blir det siste av de fire årene med halverte sekkeposter til kirkebygg.

---

⁴ Bærum har i 2024 en festeavgift på kr. 401, Drammen kr. 420 og Oslo kr. 800.

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Oda	
Etternavn Lockert	
Adresse Brusetkollen 2	
Postnr. 1395	Poststed Hvalstad
Mobilnr. 93838393	E-postadresse oda.lockert@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028
Saksnr. 24/02262
Hørings svar Viser til forslag om nedleggelse av Haugtussa barnehage i Asker. Her kommer noen argumenter mot en slik nedleggelse. Større er ikke alltid bedre Noe av det unike med Haugtussa barnehage, er nettopp størrelsen. Små barnehager har muligheten til å skape intime og trygge soner for barna. Det gir barna og foreldrene få ansatte å måtte forholde seg til, noe som gir økt trygghet for barna og deres foreldre. Små forhold gir også gode arbeidsrammer for de ansatte. Videre i handlingsprogrammet står det «Prioritere barn og unge og sårbare grupper og arbeid mot ungt utenforskap.» Enkelte barn har utfordringer/diagnoser som kan gjøre hverdagen i store grupper utfordrende. En liten barnehage som haugtussa barnehage vil kunne bidra til at disse barna kan bli ivaretatt i en vanlig barnehage, og således vil man allerede i småbarnsalder kunne begynne forebyggende arbeid mot utenforskap for denne gruppen. Viktig møtepunkt i nabolaget Barnehagens område benyttes mye av unge i alle aldre utenfor barnehagens åpningstider. På dagtid i helger og ferier er det et yndet mål for barnelek og et fint møtepunkt for barnefamilier i området. På kveldstid benytter ofte ungdom seg av området, særlig blir sittegruppene hyppig brukt av denne gruppen. Ved en nedleggelse av barnehagen, vil derfor et tilbud til særlig barn, men også ungdom, i området forsvinne. Vakås og Hvalstad er et populært område for barnefamilier, men for at dette skal bestå, må også leketilbud i området bestå. Fra Asker kommunes handlingsprogram 2025-2028 er «møteplasser for ungdom uavhengig av aktivitet» angitt som en prioritert satsning. En nedleggelse av denne barnehagen, vil i så fall gå direkte mot dette. Betydelig økt reisevei

Offentlig høring - hørings svar

Ved tap av 14 barnehageplasser for de aller minste, vil hverdagskabalene kunne bli betydelig vanskeligere å få til å gå opp for en del småbarnsfamilier i området. Det er blitt sagt at de nærmeste ledige plassene som kan erstatte tapet av plassene ved Haugtussa vil være på Holmen slik det ser ut per i dag. I rushtiden vil dette gå særlig hardt utover topendlerne. Dersom man nå bor på Vakås i nærheten av Haugtussa, må man først kjøre til Holmen før man returnerer til togstasjonen. Ifølge Google vil dette kunne medføre ca en time ekstra reisevei daglig (15-17 min til barnehagen og 15-17 min fra barnehagen til toget morgen og ettermiddag). Flere biler på veien vil ikke akkurat hjelpe dagens køsituasjon, og i verste fall vil nok noen topendlere kunne ende med å velge bilen fremfor toget for å slippe den ekstra turen.

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker, 4. oktober 2024

Til: Asker kommune
Kopi: Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen
Kultursjef Jan Erik Lindøe
Utvalg for medborgerskap

Innspill til forslag til HP 2025-2028 fra Asker Kulturråd

Innledning

Asker kommune er en stor og kraftig kommune med gode offentlige tjenester og god tilgang til et rikt, variert og mangfoldig kunst- og kulturtilbud. I godt samarbeide mellom frivillige, kommersielle og kommunale tilbydere, mangler det ikke på tilbud til hverken barn, ungdom, voksne eller eldre.

Med kunst og kultur skaper vi sammen «det gode liv» i Asker. Kunst og kultur er med på å gjøre livene våre bedre, og bidrar til god folkehelse. Kulturtilbudet er en målestokk på hvor god og attraktiv en kommune er å arbeide, bo og leve i. I så måte skårer Asker høyt. Vi har kommunale, profesjonelle kulturhus, en god kulturskole og et stort utvalg private kommersielle og frivillige tilbydere i så godt som alle kulturuttrykk.

Gjennom godt samarbeide videreutvikler vi kulturdelen av Askersamfunnet. Utenforskap, mindre inkludering, vanskelig økonomi og lavere deltagelse i fritidsaktiviteter i kultur er dessverre gjengangere. Dette blir enda mer aktuelt nå som Asker skal omstille vesentlig kraftigere enn vi la til grunn tidligere i år.

Asker Kulturråd ønsker å fortsette å være en bidragsyter for kulturens rammebetingelser og vilkår.

Kunst og kultur gjør Asker til en bedre kommune for oss alle

Kommentarer til forslaget for virksomhetsområde medborgerskap

Kunst og kultur er sektorovergrepene og berører flere virksomhetsområder i den kommunale forvaltningen. Vi velger å særlig kommentere virksomhetsområde medborgerskap, der hovedtyngden av kulturen hører hjemme.

Driftsbudsjettet bærer preg av den pågående, og kommende, økonomiske omstillingsprosessen. Det er allerede gjort en mengde tiltak for å redusere kostnader internt i administrasjonen. Vi forstår at det har vært noen tøffe tak. Samtidig er det gledelig at det som er gjort, i svært liten grad berører publikum eller tjenestemottakere. Takk til administrasjonen for den krevende jobben de har gjort.

Det er lett å forstå at det ikke er rom for økninger, hverken i penger eller tiltak. Derfor er det godt å se at demenskorset er lagt inn som varig tiltak. Det er fint at et noe så positivt for det gode Askersamfunnet er med videre.

For kulturfrivilligheten er barne- og ungdomsskolene helt nødvendige som bo- og øvingslokaler. Ny sentrumsskole på Høn/Landås og Solvang skole foreslås utsatt i to år med ferdigstillelse i henholdsvis 2030 og 2033. Vi erkjenner situasjonen samtidig som vi mener det er synd at de skyves på, egnede lokaler for kulturlivet er som vi alle vet en mangelvare.

Samfunnshuset på Tofte blir etter en forsinkelse rehabilitert i 2026. Det er på sin plass, vi er glade for at det nå blir gjort.

Kulturskolen ligger inne med midler til detaljregulering til nye lokaler på Østre Asker Gård først i 2028. Det mener vi er for sent i perioden og ber om at summen flyttes frem til senest 2026.

Det er nå en pågående prosess om hvor mye det skal kuttes i tilskuddsordningene. Utvalg for medborgerskap skriver at deltakelse i fritidsaktiviteter, arbeidet for innenfor skap og å hjelpe de med lav økonomi, prioriteres i perioden. De skriver også at tildeling av tilskudd til lag og foreninger **«er en viktig del av kommunens arbeid for å tilrettelegge for aktivitet for innbyggerne»**. Vi mener særlig barn, unge og ellers sårbare grupper, må skjermes og at eventuelle kutt i tilskuddsordninger skjer der det kan søkes tilsvarende ordninger andre steder. Faste, varige avtaletilskudd ansees som et sterkere virkemiddel for å nå målene enn enkeltstående og kortvarige arrangement- og aktivitetstilskudd.

Oppgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. I disse krevende økonomiske tidene er vi sikre på at vi sammen kan jobbe for at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

Vi ser frem til videre behandling av HP 2025-2028.

Vennlig hilsen
Asker Kulturråd

Kristin Engebretsen (sign)
styreleder

Ole Martin Helgesen (sign)
nestleder

Erik de Mora (sign)
daglig leder

Tiril Andøl (sign)
styremedlem

Børge Tronrud (sign)
styremedlem

Per Harald Kjendlie (sign)
styremedlem

Anne-Berit Sørli (sign)
styremedlem

Per Olav Berg (sign)
styremedlem

Ole Andre Eriksen (sign)
varamedlem

Marit Hasvang (sign)
varamedlem

Vedlegg: Innspill til HP etter dialogmøte med utvalg for medborgerskap april 2024

Asker, 12. mars 2024

Til: Utvalg for medborgerskap
Kopi: Kultursjef Jan Erik Lindøe
Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen

Dialogmøte med utvalg for medborgerskap om HP 2025 – innspill fra Asker Kulturråd (AKR)

Asker kulturråd takker for anledningen til å møte utvalget for å diskutere innspill til HP 2025. Her følger våre innspill slik vi snakket om i møtet.

En strammere økonomisk situasjon i Asker – AKR sine prioriteringer for HP 2025

- **Utvikling av kulturskolen på Østre Asker Gård**
Det er satt av kr. 1 mill. til detaljregulering av det planlagte nye formålsbygget. Men avdeling for Prosjekt og utvikling trenger 3 mill. Ønsket om nytt bygg har pågått siden innflytting for ca. 20 år siden. Gjennom årene har det vært laget intet mindre enn tre mulighetsstudier for utviklingen på ØAG. AKR ber om at den manglende finansieringen for detaljreguleringen kommer på plass.
- **Skjerming av barn, unge og sårbare grupper**
Generelt må barn, unge og sårbare grupper fortsatt skjermes for kutt og reduksjon i tilbud, tilskudd og annen finansiering.
- **Tofte samfunnshus.**
Summen som er avsatt til inventar i nye Slemmestad innbyggertorg, kr. 10 mill., bes omdisponert til oppstart rehabilitering av Tofte samfunnshus. Det er en ren omdisponering av midler som dermed ikke får budsjettmessige konsekvenser.
- **Slemmestad**
AKR understreker viktigheten av at bygging av innbyggertorg, rehabilitering av Sekkefabrikken og ombygging av L-kvartalet i Slemmestad fortsatt prioriteres tids- og ressursmessig slik at det ferdigstilles i 2027 som skissert. Som rekkefølge må Sekkefabrikken rehabiliteres først, deretter L-kvartalet.

- **Den kulturelle barnehagesekken**
Asker kommune har suksess med kulturtilbud i barnehager (Den kulturelle barnehagesekken) slik at alle barn får seks kulturopplevelser i barnehagetiden. Dette bør utvikles og utvides for barneskolen. Den kulturelle skolesekken er jo der allerede, men bør styrkes og utvikles. Og tilbudene og aktivitetene bør skje i profesjonelle kulturlokaler som for eksempel kulturhusene. Å oppleve profesjonelle kulturtilbud i ordentlige kulturhus gjør noe for forståelse og opplevelsen av forestillingen. Dette bør være en rettesnor for programmering av aktiviteter og tilbud.
- **Pris og kapasitet i Asker kulturskole**
Kapasitet og prisenivå i kulturskolen er en utfordring. Asker bør ikke lenger være landets dyreste kulturskole, og samtidig ha lange ventelister. Kommunedirektøren skal komme med en sak i løpet av 2024 om dette som oppfølging av verbalvedtak. AKR ser frem til å bli hørt og medvirke i saken.

Hva er viktig for å kunne samarbeide godt om gode tjenester i kommunen

Kommunen og kulturrådet signerte i fjor høst ny samarbeidsavtale. Avtalen er tuftet på de beste intensjoner om tettest mulig samarbeidsklima, forutsigbarhet, åpenhet og vilje til å sammen ta fatt på små og store oppgaver som kommer vår felles vei.

Det er spesielt viktig med tidlig medvirkning og evne og vilje til å samarbeide helt konkret om saker. Begge parter er opptatt av at vi sammen skal løse de store samfunnsflokene som for eksempel utenforskap og manglende mulighet til å delta. Det betyr at partene må jobbe mest mulig sammen på så tidlig stadier som mulig, det sikrer gode prosesser og gir de beste løsningene.

Andre saker og temaer

Linje for musikk, dans og drama (MDD) på vdg. skole

Tidligere kunne elever i Røyken og Hurum søke til St. Hallvard i Lier. Det kan de ikke lenger pga. nye fylkesgrenser. Eneste mulighet er som gjesteelev, det er lite aktuelt da det er kostbart for Akershus og søkerne uansett kommer sist i køen til allerede få plasser.

Vi ber om politisk støtte og engasjement til å opprette egen linje i Asker. Dette kan ivaretas av kulturskoleansatte i kulturskolens lokaler. Det er kostnadsbesparende for fylkene og ivaretar samtidig kulturskolelærere som er i uønsket deltid og som dermed kan tilbys større stillinger. Dette bygger også opp om kommunens eget arbeid for heltidskultur.

Det er nettopp gjort en privat undersøkelse gjennomført blant utøvere i ungdomsskolealder ved Asker kulturskole og andre private kulturskoler i Asker. Den viser følgende:

- 112 elever svart på undersøkelsen om musikk, dans og dramalinje på VGS i Asker. Av disse elevene er 80 elever fra Asker kulturskole og 32 elever fra andre private kulturskoler.
- 89 % ønsker å gå videre med musikk, dans og drama på VGS.
- 93 % har krysset av at de ønsker en VGS med musikk, dans og drama i Asker.
- 75 % ønsker studiekompetanse med høyt nivå for linjen musikk, dans og drama.
- 89 % sier reisevei er en viktig faktor

Resultatet viser at søkertallet for musikk, dans og dramalinje på en videregående skole i Asker vil overgå søkertallene til St Halvard VGS i Buskerud de siste 3 år.

Asker Kunstfagskole

Asker Kunstfagskole trenger nye lokaler tett på Asker sentrum om ikke lenge på grunn av den pågående utbyggingen på Lenken, tvers overfor Føyka stadion. Kunstfagskolen er det eneste utdanningstilbudet i Asker på høyskolenivå. Det vil være meget trist om skolen ser seg nødt til å forlate Asker. I fjorårets innspill til HP skrev AKR dette om kunstfagskolen:

«Asker er vertskommune for Asker Kunstfagskole. Skolen er det eneste høyere utdanningstilbudet i Asker. På grunn av utbyggingen i Asker sentrum må skolen finne nye lokaler senest i 2026. Vi håper kommunen er bevisst på situasjonen og vil bidra til å finne egnede lokaler nært Asker sentrum. Det vil være et nederlag om Asker blir uten et eneste utdanningstilbud på høyt nivå.»

AKR ber derfor om politisk initiativ og engasjement med mål om å sikre kunstfagskolen i Asker.

Prosjektering ny skoler

AKR gleder seg over at tidlig medvirkning stadig blir bedre når det skal planlegges nye skoleanlegg og andre formålsbygg hvor kultur er tenkt som del av innholdet. Tidlig medvirkning er presisert politisk som viktig for å sikre gode prosesser, økonomisk forsvarlighet og redusere risiko, både for prosjektet som sådan, men også for å redusere risiko for feilbygging. Det er som kjent dyrt og ofte nær umulig å gjøre om når bygget str ferdig.

AKR håper prosesser for medvirkning fortsetter i det gode sporet vi er i, spesielt med tanke på at tidlig medvirkning sparer både tid og ressursbruk, og dermed også er økonomisk fordelaktig.

Rom og funksjonsplan for skolebygg

Administrasjonen ved Prosjekt og utvikling er i ferd med å ferdigstille Standard Rom og funksjonsprogram for skoleanlegg. Det antas at saken kommer til politisk behandling rett før sommeren. AKR har vært delaktig i utformingen av standarden og vi ser frem til politisk behandling.

Avslutningsvis takker vi kommunen for godt samarbeidsklima. Arbeidet vi gjør nå med budsjett og HP er med det første utvalget for medborgerskap i ny kommunestyreperiode. Vår erfaring med det forrige utvalget er gjennomgående positivt, og vi ser at denne positiviteten fortsetter i det nye utvalget.

Oppgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. Sammen er vi sikre på at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

Asker Kulturråd ser frem til videre behandling av HP 2025-2028 sammen med hovedutvalg for medborgerskap.

Vennlig hilsen
Asker Kulturråd

Erik de Mora
daglig leder

Kristin Engebretsen
styreleder

Ole Martin Helgesen
nestleder

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Constance	
Etternavn Nyhus	
Adresse Nye stasjonsvei 27	
Postnr. 3430	Poststed Spikkestad
Mobilnr. 97628663	E-postadresse clnyhus@online.no

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Midtbygda bibliotek, forslag om nedleggelse: Hvis dette blir vedtatt vil det ha store konsekvenser for barns læring. Vi vet at vi lærer gjennom å lese, både barn og voksne. Lesing er viktig i alle livets faser. Vi får større forståelse for mennesker, samfunn og verden. Det gir næring til fantasien på en annen måte enn å oppleve gjennom bilder. Hvis biblioteket forsvinner vil færre låne bøker, finne ro i lesing, det blir færre sosiale møtepunkter, skolen blir fattigere, og miljøet vil bli påvirket ved at man må reise til Sætre, Heggedal, Slemmestad eller Asker sentrum for å låne eller levere bøker. Digital lesing vil ikke gi samme utbytte som en fysisk biblioteks beliggenhet. Dessuten er diskusjonen om for mye skjermaktivitet høyst oppegående.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

Emne: VS: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Fra: andre@askerfotball.no <andre@askerfotball.no>

Sendt: Sunday, October 27, 2024 12:49:41 PM

Til: Lars Erik Bjerke <Lars.Erik.Bjerke@asker.kommune.no>

Emne: SV: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Til Kommunedirektør Lars Bjerke.

Under følger et sammendrag av vedleggene i tidligere mail.

Vi vil vise at fjerning av en ruskonsulent rammer mange svært sårbare personer, og at kutt vil bli mange ganger dyrere enn summen man sparer.

Asker Gatelag kan vise til følgende under forutsetning om videreført støtte og bemanning med to ruskonsulenter:

- Besparelse for samfunnet med mer enn 20,6 millioner årlig. (Rapporten er konservativt regnet. Faktorene "mestring og tilhørighet" og "positive effekter for lokalsamfunnet" er utelatt fra regnestykket.)
- Svært gode skussmål og dokumentasjon fra høyt anerkjente forskere som er internasjonale kapasiteter på feltet. Forskningsrapporten "Recovery på banen" fra 2019 finner "forbausende gode resultater" og stiller spørsmål om gatelag er "Verdens beste ettervern?" Seniorforsker Lars Kobro ved USN/SESAM uttaler følgende i Oslo Economics ferske rapport: "Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer. Svært få andre tiltak greier å finne virksomme tiltak for den aktuelle gruppen mennesker."
- Målgruppa består av svært sårbare personer med rusmiddelavhengighet. Mange strever med sterk angst, psykiske lidelser og diverse/omfattende utfordringer. Vi gjennomfører 3 faste tider hver uke hvor ruskonsulentene er å treffe, og både små og store utfordringer kan tas tak i. Fordi vi har to ruskonsulenter i Gatelaget har vi kapasitet til å løse problemer trygt og raskt, og kapasitet til nødvendig oppfølging/forebygging.
- En svært effektiv måte å nå og møte målgruppa på. Med aktivitet og oppfølging 3 ganger i uken sørger vi for rundt 5000 timer helsebringende aktivitet årlig for målgruppa (antall spillere møtt x timer brukt). Vi har 47 personer innom hittil i år 2024 (34 menn, 13 kvinner). Til sammenligning gir en ruskonsulent i ordinær rolle normalt samtaler hver 14. dag.
- Med to ruskonsulenter i Gatelaget avlaster vi effektivt øvrige vedtaksbaserte tjenester i kommunen for målgruppa. Ved å gi forebyggende råd/oppfølging, initiere tiltak, assistere med søknader, timebestilling, praktisk hjelp, støttesamtaler, m.m. dempes belastningen på kommunens tjenester.
- Gatelaget er lavterskel. Vedtak eller andre prosesser som kan bremse motivasjon til oppmøte er ikke nødvendig.
- Vi gir målgruppa struktur, fysisk trening (som er svært effektivt og støttet av forskning), en trygg sosial møteplass og inkludering i lokalsamfunnet.
- Asker er det Gatelaget i landet med desidert flest kvinner. Fra 2 i 2014, stigende til 13 de siste årene. Dette er en direkte konsekvens av ruskonsulentenes arbeid. Mange lag har ikke kvinner i det hele tatt.

- Gatelaget holder i gang når andre tilbud stenger i høytider og ferier, som ofte er de vanskeligste periodene for målgruppa og gjerne innleder dårlige perioder for mange individer.
- Vi tilrettelegger for god ernæring og avlaster spillernes matkostnader ved å dele ut mellom 13-14 tonn matposer i året til spillerne. Næringsrik lunsj 3 ganger i uka kommer i tillegg til det.
- Deltagelse i en fotballklubb (landets største idrett) inkluderer målgruppa på en helt annen måte enn kommunen kan.
- Vi hjelper mange ut i jobb. I 2023 kom 15 i lønnet arbeid. Av disse er 4 i 100% stilling, 3 i 60%, 1 i 50%, 1 i 40% og 6 i 20% stilling. I tillegg to heltidsstudenter og to i arbeidstrening.
- Ruskonsulentene i Asker Gatelag vant den høythengende prisen "Årets sosialarbeider" fra Fellesorganisasjonen i mars 2024 for sitt arbeid med Asker Gatelag.
- Gatelaget er et ypperlig eksempel på bærekraftsmål nr. 17. Samarbeidet mellom Asker kommune, Fotballstiftelsen, Helsedirektoratet, Avdeling psykisk helse og rus og Asker Fotball m. flere har sammen endret mange liv totalt og påvirket idrett-Norges største og mest vellykkede samfunnsprosjekt i riktig retning. La oss fortsette med det!

Vi skaper unike og svært gode resultater fordi vi har to ruskonsulenter.

Gatelaget oppnår mye til en allerede lav kostnad, men kutt vil svekke forutsetningene våre for å skape endring for spillerne og gode resultater drastisk.

Mvh
André Muri

Fra: andre@askerfotball.no <andre@askerfotball.no>

Sendt: mandag 30. september 2024 15:43

Til: Lars Bjerke (lars.bjerke@asker.kommune.no) <lars.bjerke@asker.kommune.no>

Emne: Argumenter for vern av ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Til Kommunedirektør Lars Bjerke.

Det er foreslått kutt i tilskudd og fjerning av en ruskonsulent rundt Asker Gatelag.

Som trener for Asker Gatelag jobber vi nå hardt for å bevise at det å bevare bemanningen og støtten til tiltaket er det riktige. Vedlagt er beskrivelse og dokumentasjon som underbygger hvorfor dagens våre to ruskonsulenter må vernes om.

Vårt tydeligste argument er at Gatelagene i Norge under Fotballstiftelsen gir tilbake 638 millioner kroner årlig til samfunnet.

Asker Gatelag bidrar altså i sin nåværende form med over 20,6 millioner kroner tilbake til samfunnet. Hvert eneste år (se V4).

Tallet er konservativt regnet og tar ikke hensyn til mestring og tilhørighet eller gevinster for lokalsamfunn. Altså er det det reelle tallet betydelig høyere.

Se vedleggene for mer informasjon.

Vedlegg 1: Argumenter for hvorfor bemanning på dagens nivå må beholdes.

Vedlegg 2: Daglig leder i Fotballstiftelsen Arne Knoph om status, betydning og samfunnsøkonomi.

Vedlegg 3: Notat om Gatelaget og forskning fra Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge. Professor Ottar Ness, Nordisk forskningssenter

for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU. Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Vedlegg 4: Det ferske samfunnsregnskapet fra Oslo Economics.

Vedlegg 5: Uttalelser og individuelle historier skrevet av spillere på Asker Gatelag.

Vedlegg 6: Støtteskriv fra diverse personer.

Vennlig hilsen

André Muri

99504932

Asker Fotball, samfunn.

GRASROT ANDELEN
NORSK TIPPING

STØTT ASKER FOTBALL

MED DIN GRASROTANDEL – UTEN AT DET KOSTER DEG EN KRONE

Du kan bli grasrotgiver for Asker Fotball i alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende SMS «Grasrotandelen 982910544» til 2020

Asker Kommune

v/ kommunedirektør Lars Bjerke

STERK BEKYMRING FOR KUTT SOM RAMMER FREMTIDSRETTET OG VELLYKKET SATSING FOR VÅRE SVAKESTE

Fotballstiftelsen, som paraplyorganisasjon for gatelagene i Norge, følger med bekymring budsjettprosessen i Asker kommune. Vi frykter det i en økonomisk utfordrende situasjon gjøres vedtak som ikke bare rammer Asker-samfunnets aller svakeste, men som også bremser en modell som både er veldokumentert og fremtidsrettet – og som samfunnsøkonomisk utvilsomt er meget lønnsom.

Vi har full forståelse for de utfordringer kommunens ledelse nå opplever, forsterket som følge regjeringens endring av kommunenes inntektssystem. Men nettopp i en tid der budsjetter må kuttes, må man skjerme satsinger som beviselig gir verdi tilbake – i dette tilfellet både for økonomien og for de svakeste i samfunnet.

Samarbeidet mellom rustjenesten i kommunen og Asker Fotball er for oss et eksempel som ikke bare må skjermes, men som i utfordrende tider bør vurderes forsterket. Samskapingsmodellen dette er et lysende eksempel på, er også en fremtidsrettet arbeidsform som bør vurderes overført til andre områder i samfunnet. Det altså også av økonomiske argumenter.

Samfunnsøkonomisk gevinst på 638 millioner kroner årlig

Dette innspill skrives få dager før Fotballstiftelsen offentliggjør årets samfunnsregnskap som Oslo Economics har utarbeidet for gatelagene i stiftelsen. Det vil vise en årlig samfunnsøkonomisk gevinst på fantastiske 638 millioner kroner.

Både i tekst i selve rapporten og i bred presentasjon av denne blir Asker kommune fremhevet som et skoleeksempel på hvordan frivilligheten og det offentlige her samskaper for å oppnå enestående resultater både for enkeltmennesker og for storsamfunnet.

Fotballstiftelsens gatelagssatsing er for lengst blitt Idretts-Norges største samfunnsprosjekt, og kommuner og klubber henvender seg stadig oftere for å få tilsvarende satsing i sitt område.

Asker en foregangskommune

Satsingen er veldokumentert i forskningen og lovprist av det offentlige, så også i Asker. Fotballstiftelsen har da også i lang tid både fremhevet og sitert kommunens ledere når gatelagsmodellen presenteres andre steder.

Det gjør undertegnede, som selv bor i Asker og har vært engasjert i mange ulike roller lokalt, ekstra stolt.

«Gatelagene hjelper med å stable på beina en hverdag som for mange har falt fra hverandre» og «Her drev vi med samskaping før ordet var funnet opp» er to av ordfører Lene Conrads utsagn om satsingen.

«Deltagelse på gatelaget er med på å skape en tilhørighet til lokalsamfunnet som kommunale tiltak ikke gir mulighet for» er hentet fra et skriv der fagrådgiver Lise Størkersen signerte.

Forskere ved USN, som Lars Ueland Kobro, Bengt Eirik Karlsson og Marit Borg, har i lang tid fulgt Fotballstiftelsen og gatelagenes utvikling, resultater og arbeidsform – samtidig som de jo også kjenner Asker kommune godt. De er tydelige på betydningen av denne satsingen.

Kobro har overfor helse- og omsorgskomiteen på stortinget ikke bare understreket at samskapingen rundt gatelagene er den beste han har sett, men at modellen også er overførbart til veldig mye annet der frivilligheten og det offentlige må løse utfordrende samfunnsproblemer.

Og i et intervju med Oslo Economics i forbindelse med samfunnsregnskapet som nå presenteres sa Kobro: «Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer».

Årets sosialarbeidere

Aina Rype og Wenche Rudsengen har nå hatt en vesentlig del av sin stilling knyttet mot gatelaget i Asker Fotball. Den jobben de har lagt ned er enestående og den effekten modellen de har jobbet under er utvilsomt en kraftfull suksess de ikke ville hatt mulighet til å lykkes med i en annen organisering. Det oppleves samtidig som et lite paradoks at dette utfordres samme år som Rype og Rudsengen ble kåret til årets sosialarbeidere – presentert under overskriften «de driver sosialt arbeid på kunstgress».

Fotballstiftelsen har mange slike gode eksempler på samskaping landet rundt, og vi vil få frem vårt budskap om verdien av dette fra andre steder. Men som flere mottagere av dette skriv vet, er undertegnede både bosatt i og har vært engasjert i flere roller i Asker. Og det oppleves derfor ekstra utfordrende at kommunen som først så denne muligheten og har hatt så stor suksess med den i over 10 år, nå vurderer en nedskalering fremfor en forsterket satsing. Det vil ramme både enkeltmennesker, arbeidet på rusfeltet – og slik vi og våre resultater tilsier – i neste omgang også kommuneøkonomien ytterligere.

Vi håper derfor dette viktige arbeidet skjermes.

Fotballstiftelsens samfunnsregnskap, utarbeidet av Oslo Economics, legges ved dette skriv, men den kan også lastes ned direkte her: <https://osloeconomics.no/wp-content/uploads/2024/09/Samfunnsregnskap-for-gatelagene-2024-Oslo-Economics.pdf>

Ullevaal stadion, 23.september 2024

Arne Knoph

Daglig leder, Fotballstiftelsen

26.09.2024

Argumenter for vern av ruskonsulentene i Asker Gatelag

I forbindelse med forslag om å fjerne en ruskonsulent i 75% stilling rundt Asker Gatelag ønsker vi å understreke nødvendigheten av to ruskonsulenter rundt laget, og tydeliggjøre Asker Gatelags betydning og verdi i en tid vi forstår innebærer svært vanskelige og tøffe prioriteringer.

Vi har mye på hjertet og vil vise hvorfor investeringen som gjøres i Asker Gatelag aldri bør havne under dagens nivå.

Vårt hovedbudskap er at vi kan dokumentere at Gatelaget gir svært mye tilbake til samfunnet i både livskvalitet og penger, og det får vi til fordi vi har tilstrekkelig og riktig bemanning.

Asker Gatelag er avhengig av to ruskonsulenter i 75% stilling hver for å opprettholde kvalitet og resultater på dagens nivå.

Det er paradoksalt at det vurderes kutt når det er brukt så mye tid og ressurser på å finne fram til en modell som:

- Er svært vellykket og effektiv og med høy anerkjennelse fra fagmiljøer i inn og utland.
- Hjelper mange personer til lav kostnad sammenlignet med annen rusomsorg.
- Treffer flere av FNs bærekraftsmål svært godt, spesielt nummer 17.
- Stadig blir trukket fram som et godt eksempel i det som er blitt idrett-Norges største og mest vellykkede samfunnsprosjekt.

Vi kan dokumentere mange personlige historier med enorm endring for individ og pårørende, og kostnadsbesparelsen for samfunnet. Vedlagt er et ferskt samfunnsregnskap fra Oslo Economics som forteller at Gatelagene hver for seg står for 20,6 millioner tilbake til samfunnet hvert eneste år.

Asker Gatelag ble opprettet våren 2013 som landets andre Gatelag og er medstifter av Fotballstiftelsen. Konseptet er blitt en suksesshistorie og i dag er vi 31 Gatelag under Fotballstiftelsens paraply. Oslo Economics leverte i 2023 en rapport som slo fast at landets 31 Gatelag sto for **430 millioner** i besparelser for samfunnet. Denne rapporten tok ikke med effekter for pårørende og lokalsamfunn, men årets rapport har inkludert disse faktorene. Rapporten er klar for publisering rett rundt hjørnet, og vi vet det nye tallet er **638 millioner** i gevinst til samfunnet. Ut ifra dette sparer Asker Gatelag samfunnet for **20,6 millioner hvert eneste år**. Se vedlagt rapport.

Asker Gatelag har en unik posisjon blant de andre lagene som følge av det tette samarbeidet med Psykisk helse og rustjenester. Som prosjektleder siden 2016 tør jeg påstå at ingen andre lag under Fotballstiftelsens fane har hatt kraftigere påvirkning på konseptutviklingen enn nettopp Asker. Det unike samarbeidet med Asker kommune har vekket mye anerkjennende oppmerksomhet i fagmiljøer, også internasjonalt. Kommunen har vært støttende og delaktig i utviklingen helt fra begynnelsen. Helt konkret har dette resultert i en langt større faglig kompetanse og et mer helhetlig fokus innad i laget, også til tydelig inspirasjon for andre. Vi har mottatt mange henvendelser fra andre Gatelag, både under og utenfor Fotballstiftelsens paraply, om hvordan modellen i Asker kan overføres til andre lag og kommuner.

Jeg prøver å være så kort som mulig. Under følger de viktigste grunnene til at to ruskonsulenter er nødvendig:

Motivering og transport.

Henting og motivering av spillere er helt avgjørende for å få flest mulig til å møte på trening. Én ruskonsulent vil ikke klare å nå alle spillere som trenger henting, og spillere sør i kommunen vil miste mulighet for henting mange vil bli ekskludert. Bilkjøring er ikke bare et transportmiddel, men også en viktig arena for fortrolige samtaler. To ruskonsulenter som henter spillere gir mye tid og anledning for samtaler i bil, som er miljøterapeutisk svært effektivt. Mye endring og relasjonsbygging starter med samtaler under henting. Vi ser at når Aina og Wenche ikke er på jobb daler oppmøtet på trening som regel ned mot halvparten av vanlig antall.

Rekruttering.

Aina eller Wenche har anslagsvis rekruttert mellom 80-90% prosent av alle spillerne som er på Gatelaget. Redusert rekruttering/oppmøte gjør at vi når færre i målgruppa som igjen gir betydelig høyere kostnader til samfunnet. (se vedlagt rapport fra Oslo Economics)

Oppfølging og avlastning av øvrige kommunale tjenester.

Aina og Wenche følger i praksis opp alle Gatelagets spillere (46 unike pers bare til nå i 2024). Rollene deres innebærer en betydelig avlastning for de øvrige tjenestene til målgruppa. Ved å være tilgjengelig tre faste tider i uka er det alltid mulig å få hjelp til små og store oppgaver på kort tid. Alt fra kontakt med NAV, skrive søknader, bestille timer, følge opp egen helse, livsmestringssamtaler og rådgivning om alt mulig fra småting til jobb, utdanning, familierelasjoner mm. Tilgjengeligheten og den kompetente behandlingen spilleren får forebygger mye frustrasjon, tankekjør, rus og forverring av psykisk lidelse. Med kun en ruskonsulent tilgjengelig vil vår evne til å veilede til gode valg og støtte individets recovery svekkes kraftig, vi trenger å være to! Det er også et viktig poeng i seg selv at Gatelaget er et lavterskeltilbud (vedtak trengs ikke) der spillerne enkelt kan bruke hjelpen to ruskonsulenter gir.

Ernæring.

Vi serverer sunn og næringsrik lunsj 3 ganger i uken. Dette er svært kjærkomment blant spillerne, en svært viktig sosial arena og en bærebjelke for kulturbygging. De 3 måltidene gir viktig næring og avlaster matbudsjettet i en anstrengt økonomi. Ruskonsulenten som steller i stand lunsjen tar vare på spillere som ikke kan trene eller har en dårlig dag, evt som trenger medisinsk/annen bistand. Ruskonsulenten som er inne under økta gjør at ingen blir overlatt til seg selv, spillerne får et tilbud når noe står i veien for trening og kan aktiviseres ved å hjelpe til med lunsj eller ha konstruktive samtaler.

Forebygging.

Én ruskonsulent er ute på feltet og er med på treningene på lik linje med spillerne. Denne rollen fyller flere funksjoner. Den utjevner maktforholdet og forbedrer betydelig forutsetningen for å bygge relasjon mellom ruskonsulent og spillerne. Man kommer tett på og får en helt annen forutsetning for å avdekke informasjon som går mellom spillerne. Med en ruskonsulent på feltet har vi løst mange situasjoner før det vokser til et problem, og akutte krevende situasjoner løses mye mer effektivt og med færre langtidskonsekvenser for alle til stede. Vi strekker oss langt for å ha vanlig ukestruktur med 3 økter til samme tid gjennom årets 52 uker. Dette er av stor verdi for spillerne fordi Gatelaget er i normal drift når annen oppfølging stenger og har ferieavvikling. Vi har aktivitet hele sommeren og høytider, og dette lar seg kun gjøre med to ruskonsulenter. Med høy tilgjengelighet og forutsigbarhet øker sannsynligheten for å forlenge gode perioder og forkorte dårlige. Med én ruskonsulent er vi nødt til å ta flere ukers pause i løpet av året som vi vet ofte er starten på dårlige perioder for vår målgruppe.

Sikkerhet.

I Gatelaget jobber vi med personer med rusavhengighet, alvorlige psykiske lidelser og tidvis svært dårlig helse som er krevende å stå i. Spekteret er vidt og vi møter psykoselidelser, personlighetsforstyrrelser, traumer, utagering og trusler for å nevne noen. To ruskonsulenter med rik og utfyllende kompetanse ivaretar både spillere og ledere og sørger for en unik trygghet i et miljø hvor det slett ikke er noen selvfølge, men et resultat av målbevisst arbeid over tid. Sammen kan lederne sparre og utveksle meninger/erfaringer til det beste for Gatelaget som helhet. To ruskonsulenter gir også langt flere muligheter for god tilnærming til spillerne hvor man kan hensynta relasjon og historikk. I opphetede situasjoner er det også nødvendig å ha nok lederkapasitet til å vare på resten av spillergruppa. Vi har flere eksempler på at ruskonsulentene har tatt vare på svært dårlige og ustabile personer på en god måte, men kun fordi de har vært to personer med en relasjon til vedkommende. Dette ville ikke latt seg gjøre på annet vis enn å belaste politiet, som ville blitt mer ressurskrevende, garantert eskalert situasjonen og trolig ødelagt relasjonen til Gatelaget. Da blir veien kort til videre institusjoner og en lengre og vanskeligere vei tilbake til samfunnet. Vi er rett og

slett avhengig av to ruskonsulenter for å ha nødvendig trygghet og evne til å løse utfordrende situasjoner effektivt.

Turer/bortekamper/turneringer/reiser.

På tur er det også nødvendig med to ruskonsulenter. Det dukker ofte opp behov vi ikke vil klare å ivareta med en trener og en ruskonsulent. Legevaktbesøk, psykoser, psykiske utfordringer eller nok oppmerksomhet til å skape en god opplevelse for gruppa for å nevne noen eksempler. Mange spillere har behov for betydelig med oppfølging og samtaler for en god opplevelse på reise, det behovet lar seg ikke dekke med bare en ruskonsulent.

Forutsigbarhet, trygghet, kultur.

Gjennom år er det bygget en god kultur i gruppa som bygger på en forutsigbar, fleksibel, trygg og kompetent ledelse. Vi anerkjennes blant de andre lagene som best på fair play og det hyggeligste laget å møte. Asker er også laget med desidert flest kvinner og har hatt fra 2-13 hvert år, der er vi virkelig i en særstilling. Andre Gatelag sliter med å rekruttere kvinner og trenger Asker som forbilder og motvekt. I arbeidet med en sårbar målgruppe med mange sterke følelser, oppstår mange utfordrende situasjoner hvor vi er nødt til å være minst tre ledere for å løse situasjoner godt. Redusert bemanning gjør Gatelaget utrygt og vil ødelegge jobben som er lagt ned over år. Det tar lang tid å bygge opp nivået vi er på i dag, men er fort gjort å rive ned. Kulturen vi etterstreber i Gatelaget kan overføres til det øvrige samfunnet med blant annet fokus på samarbeid og respekt for regler og andre menneskers behov. Dette er grunnlaget for at så mange spillere er kommet ut i jobb/utdanning og blir skattebetalere og at vi har flere som er kommet helt ut av NAV-systemet.

Årets sosialarbeidere – er den beste løsningen funnet, for så å fjerne den?

Aina og Wenche er ildsjeler som virkelig brenner for jobben, og legger ned ekstra innsats i både timer og oppgaver utover stillingsbeskrivelsen. Et eksempel på det er da begge overnattet på taket på Føyka før avreise til landsturnering i sommer sammen med 3 spillere som strever med å stå opp tidlig. De færreste strekker seg så langt utenfor egen arbeidstid, og det å være to er en forutsetning for å gjøre sånt. Våren 2024 ble begge tildelt Fellesorganisasjonens «Årets sosialarbeider». Aina og Wenche ble altså i 2023 vurdert av fagforeningen for sosialarbeidere til å være de beste i landet i sitt yrke, og indirekte ble Asker Gatelag sin modell stemplet som det mest effektfulle stedet å drive sosialt arbeid. Kutt vil være en absurd fallitterklæring! Det er også et paradoks fordi Asker kommune har viet seg til FNs bærekraftsmål, fordi kommunen har vært med å bygge opp og utvikle modellen fra og med 2013 og ved flere anledninger blitt assosiert med Gatelaget for å framstå nyskapende og inspirerende. I tillegg er Asker kommunes verdier essensen av Gatelaget; nær, skapende, raus og modig. Disse adjektivene beskriver Gatelagets kultur og jobben Aina og Wenche har gjort med stor presisjon.

En suksesshistorie – veien videre?

Asker Gatelag er et enestående eksempel på samskapning mellom kommune/offentlig rusomsorg, offentlige myndigheter, stiftelse og frivillighet med dokumentert effekt for individer, familier, nabolag, lokalsamfunn, samt det nasjonale samfunnsregnskapet. Det styrker både sosial og økonomisk bærekraft og treffer FN's bærekraftsmål nr. 17 midt i blinken.

For mange er Gatelaget den eneste familien de har, og ved å rive vekk viktige holdepunkt påvirker det mange sårbare personer som vil gå en vanskelig tid i møte. Ikke bare fordi en nær person de kaller «mamma» forsvinner, men fordi Gatelaget som tilbud vil få kraftig redusert sin evne til å følge opp, bygge kultur, å være den klippen og det holdepunkt som er svært tiltrengt i en vanskelig hverdag. For spillerne våre kan små endringer gi enorme og kostbare konsekvenser både på kort og lang sikt.

Vi ber om å beholde støtten på dagens nivå til beste for alle parter.

André Muri

Prosjektleder Asker Gatelag

Rolf Magne Walstad

Daglig leder Asker Fotball

Oversikt over vedlegg:

Vedlegg 1: E-postens innhold i signert PDF.

Vedlegg 2: Daglig leder i Fotballstiftelsen Arne Knoph om status, betydning og samfunnsøkonomi.

Vedlegg 3: Notat om Gatelaget og forskning fra Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge.

Professor Ottar Ness, Nordisk forskningscenter for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU.
Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Vedlegg 4: Det ferske samfunnsregnskapet fra Oslo Economics.

Vedlegg 5: Uttalelser og individuelle historier skrevet av spillere på Asker Gatelag.

Vedlegg 6: Støtteskriv fra diverse personer.

Asker 26.09.2024

Uttalelser fra spillere i Asker Gatelag vedr. forslag om fjerning av en stilling og kutt i tilskudd.

Dette dokumentet er en samling av uredigerte skriv fra bekymrede spillere på Asker Gatelag. Spesielt de tre øverste innleggene har meget gode poeng.

Hege

«Som spiller på Gatelaget er det uforståelig å høre om de planlagte kuttene i det fremlagte budsjettforslaget. Å fjerne én av to ruskonsulenter vil ha utrolig store konsekvenser for oss som spillere, og samfunnsøkonomisk vil det være det motsatte av kostnadseffektivt, og uten tvil føre til økt belastning på andre tjenester og budsjettposter.

Jeg ble utsatt for seksuelle overgrep som barn og sliter med å få tillit til folk som prøver å hjelpe meg. Før jeg begynte på Gatelaget kostet jeg Asker kommune utrolig mye penger. Jeg har blant annet mottatt sosialhjelp, vært bruker på Aktivitetshuset med individuell oppfølging, hatt vedtak på tilrettelagt fritidsaktivitet, deltatt på Aktiv på dagtid og hatt vedtak ved Oppfølgingstjenesten over lengre tid hvor jeg var innom 3-4 veiledere uten å klare å etablere tillit til noen av dem.

Etter jeg begynte på Gatelaget har jeg ikke lenger behov for noen av de overnevnte tjenestene, og dette ville ikke vært tilfelle uten Gatelagets to ruskonsulenter. Vi er mange spillere på Gatelaget og behovene er mye større enn det én ruskonsulent kan klare å dekke. Nettopp fordi de er to, og har mulighet til å være tett på og få etablert gode relasjoner, delta på trening, spise lunsj, kjøre og hente, være med på møter, ha samtaler, gi individuell oppfølging, være der når det trengs og rett og slett være en del av laget, har jeg etter ti år i systemet for første gang i livet fått tillit til en ruskonsulent. Jeg har opplevd å få hjelp, både fysisk, psykisk og praktisk, når jeg trenger det, føle meg støttet, inkludert og heiet på, og er nå i arbeidsrettet tiltak og på vei ut i arbeidslivet igjen, og det hadde ikke vært mulig uten begge ruskonsulentene.

Hvorfor rasere et velfungerende og kostnadseffektivt tilbud med kompetente, erfarne og engasjerte ansatte som er bygget opp gjennom så mange år? Jeg skjønner at penger må spares, men det er ikke budsjettet til Gatelaget som bør kuttes. Å kutte i budsjettet til Asker Gatelag er ikke bare kunnskapsløst og lite effektivt. Det er rett og slett hjerterått.»

Kaptein Jon Matre

«Min gatelags historie

Da jeg kom inn på Føyka for første gang, visste jeg ikke hvilke varige endringer dette skulle føre til i den nye epoken av livet mitt. Før jeg går videre, vil jeg dele litt om fortiden min.

I mange år slet jeg med psykisk sykdom og periodevis rusavhengighet. Livet var en berg-og-dalbane, til tross for mye hjelp fra hjelpeapparatet. Jeg hadde omtrent fem lange sykehusinnleggelseser og fikk oppfølging fra psykolog, psykiater, psykososialt team og fritidskontakt.

Da jeg møtte opp på gatefotball for første gang, var jeg inne i en tung periode. Jeg hadde hatt en lang fase med rus, spesielt amfetamin. Datteren min bodde i sitt andre fosterhjem på ett år, og det gikk ikke bra der heller. Jeg var på bunnen, men heldigvis skulle alt snu etter 20 år med en evig runddans av problemer.

Det startet i det små. Jeg møtte opp på fotballtrening, som den gang var to ganger i uken. Dagene mellom treningene var lange, men frøet var sådd. Gradvis ble jeg sterkere, både psykisk og fysisk. Etter en stund fant jeg glede i livet igjen, noe som gjorde at jeg for ti år siden klarte å kutte rusen for godt.

Men kampen slutter ikke der.

Heldigvis utviklet gatelaget seg videre, med trening tre dager i uken, sunn lunsj, og et fantastisk initiativ fra kommunen. Aina og Wenche bidro til å gjøre gatelaget til et helhetlig tilbud. Plutselig kunne jeg bygge struktur i livet mitt på en måte som hjelpeapparatet aldri hadde klart før.

Det ble også mulig for meg å kutte mye ned på den psykiske helsehjelpen jeg tidligere hadde vært avhengig av. Med nesten to års totale sykehusinnleggelseser på ti år, har de siste ti årene vært uten innleggelseser. Jeg kunne også trappe ned på resten av den psykiske helsehjelpen, fordi Aina og Wenche var der når jeg trengte dem – en fantastisk ressurs og helt avgjørende for meg i tiden fremover. De hjelper og støtter meg med alt fra samtaler og NAV-saker til praktisk krisehjelp. Med all denne hjelpen kunne jeg bygge et solid fundament, slik at jeg også kunne bli en ressurs for andre – enten gjennom frivillig arbeid eller som en del av laget. Men viktigst av alt, for min datter.

Ting gikk ikke som de skulle i fosterhjemmet, og det oppstod en alvorlig krise. Det var ikke lenger mulig for henne å bli boende der, og da fikk jeg datteren min hjem igjen.

Med det solide fundamentet jeg hadde bygget opp, takket være gatelaget, Aina, Wenche og treneren, kunne datteren min endelig være sammen med familien sin igjen. Etter alt hun hadde opplevd, var det utfordrende for henne på skolen, men hun gjorde rask fremgang. Nå har hun bare kort tid igjen av utdanningen sin. Jeg er trygg på styrken som bor i henne og de valgene hun tar.

Selv om jeg fortsatt sliter med psykisk sykdom, er veien tilbake aldri like lang og tung som før, fordi strukturen og gleden i livet opprettholdes av gatelaget. Uten den helhetlige hjelpen jeg har fått fra gatelaget, Aina og Wenche fra kommunen, og Andre som trener, ville historien til både meg og datteren min sett helt annerledes ut.

Jeg håper det blir tydelig hvor stor verdi Aina, whenke og gatelaget har, både sosialt og økonomisk. Den måten Aina og Wenche jobber på skaper positive ringvirkninger som påvirker langt flere enn bare spillerne på gatelaget. Det arbeidet de gjør i Asker gatelag er uvurderlig. Hvordan den bedre avslutningen på oppveksten til datteren min har å si for hennes barn tror jeg har stor betydning. Valg som gjøres i dag, vil ha mye og si for fremtiden.

M.v.h. En gatelagsspiller»

Bettina De Nijs

«Til den det måtte gjelde:

Jeg har spilt på Asker gatelag i snart 10 år. I store deler av de årene har både wenche og Aina vært en del av støtteapparatet. De har begge to hatt og har enorm betydning for både meg og de andre på laget. De utfyller hverandre på en unik måte og er i mine øyne verdens beste team sammen med trener André Muri. Ikke så rart de vant prisen "årets solialarbeidere".

Aina deltar ofte på selve treningene og spiller fotball sammen med oss. Det utgjør en egen ro og trygghet i gruppa, spesielt for oss jenter, men også nye jenter som kommer inn i laget.

Både wenche og Aina legger på plass alle pusslebiter rundt laget. De er limet som sørger for at de som sliter og detter utenfor kommer tilbake på trening og i et godt mønster. De er alltid der når man trenger de. Jeg kunne snakket i evigheter om hvor mye disse to betyr for meg og mitt liv.

Om vi hadde mistet en av de på laget, ville det straks blitt merkbart svekket.

Det er de som får med alle spillere på trening, når vi skal ut på turneringer og kamper. Vi hadde nok

ikke klart å stille med halvparten av laget om de ikke hadde vært for de begges motivasjon, samtaler og tilrettelegging for hver enkelt.

Jeg har selv i perioder slitt mye med angst. Det ville aldri vært mulig for meg å delta på kamper og treninger om det ikke hadde vært for Aina og wences tilrettelegging, samtaler og tilstedeværelse. At alltid en av de har tatt seg tiden til å møte meg med hyggelige støttende ord, oppmuntring, motivasjon og telefonsamtaler har gjort at jeg har kommet meg igjennom det tyngste periodene i mitt liv, og at jeg i dag har et godt stabilt liv med mann, barn, eget hus og at jeg nå mestrer livet godt. Det ville vært en stor skam å ta bort Aina fra sin stilling i laget!

Det er vi allesammen enige om.

Mvh Bettina de Nijs

Marte Ulvin

«HVA BETYR RUSKONSULENTENE WENCHE OG AINA FOR MEG, ASKER GATELAG.

De ser meg for den jeg er. De gjør meg trygg, hjelper meg, og har bla støttet meg igjennom hele sommeren, slik at jeg har unngått flere innleggelsler, og isolasjon. Og depresjon. Det sparer samfunnet for store kostnader.

Jeg har vært med siden 2021, og dette har vært en stor glede i livet ^jobben min^.

DPS døgn ved en av overlegene anbefalte dette sterkt. Og er veldig for dette prosjektet.

Ref fra Helsedirektoratet:

«Det er velkjent at fysisk aktivitet har mange positive helsegevinster, som gir glede og reduserer stress og depresjon.

Viser til Helsedirektoratets skriv fra 2004 kap 3-14, hvor forskning viser at fysisk aktivitet gjør at den psykiske helse bedres.

Jeg har fått selvtilliten tilbake, og blitt psykisk og fysisk mye bedre form. Blå blitt bedre kognitivt og gjennomfører 2 treninger i uka. Jeg har fått gode tilbakemeldinger på bedring. Takket være at de vekker meg, henter og kjører meg. Har jeg en dårlig dag, fanger de det opp med en gang, og de gir støttesamtaler, og da blir dagen straks bedre. De starter alltid dagen med å spørre hvordan det går. De er også med og trener sammen med oss, og de lager sunn lunsj hver trening, med varmmat og salat. De har hjulpet meg å tørre å bli sosial igjen. De er tilgjengelige 24/7 på telefon. De har fått meg med på dugnader, noe som har ført til at jeg får bli med på ferie/fotball tur i 5 dager i Tyrkia i November. De motiverer meg til å klare å holde meg stabil, slik at jeg klarer å delta på alt dette. Dugnadene var bla å rydde ned etter Øyafestivalen, rydde Lierelva og legge ut gyte grus mm. Vi får klær, og får lånt klær når vi trenger det.

De får dagen vår og uken til å bli meningsfull og til å fungere. De arrangerer også tur hver torsdag utenom fotballene, noe som også hjelper å forebygge isolasjon. De minner meg på medisiner og.

De 2 damene er ett unikum, og der kommer til å bli katastrofe om en av de blir tatt bort.

De hjelper, engasjerer og bistår folk ut i jobb. De er med på diverse samarbeidsmøter, med bla Nav, DPS, Verge, Lege mm.

Noe som har vært alfa omega for meg, det gode samarbeidet. De har alltid vært i bakgrunnen, selv om jeg har vært innlagt.

Jeg anbefaler at dere vurderer nøye om dere skal ødelegge dette. Hvis en av de blir tatt bort, kommer det til å rakne, flere kommer til felle bort. Både til rus og til innleggelser. Og tilbudet kommer til å bli mangelfullt.

Hilsen Marte

God dag»

Tor Erland Ringstad

«Hei. Jeg ser kommunen skal spare penger og legge ned en stilling innen Asker Gatefotball. Det er sykt og bare tenke på att dere i hele tatt ikke tenker hvilken jobb Andre, Wenche og Aina gjør for oss
Jeg er selv Gate spiller i Asker og det tilbudet der er så viktig for meg og alle di andre .Vi får en ny hverdag og holder oss rusfrie og flere har også fått jobb og skatter til kommunen. Aina Rype har minst ansinitet og det er den stillingen som eventuelt ryker . Hun gjør en fantastisk jobb for oss sammen med di 2 andre . vis vi sliter en dag kan vi bare ringe når vi vil og dem kommer og støtter oss
Og vi trenger både Andre, Wenche og Aina for att gatelaget skal fungere godt.Vi er over 50 stk som er registrerte og flere kommer, tenk og mye det kommer til og koste kommunen vis vi sklir ut og gjør innbrudd, sitter i fengsel eller er innlagt på behandling. jeg har vert innlagt på behandling flere ganger og det er gate laget som har fått meg på beina igjen . Skulle jeg forresten sprekke og må inn på en behandling i 6 mnd , det vil koste kommunen mere en hva en stilling i Asker gatefotball vil gjøre, og husk det er 50 stk av oss. Så jeg ber dere om og begynne og tenke litt på hva dere har tenkt og gjøre . Her står det faktisk om mange liv og da er det lov til og bruke hodet litt. Tor Erland Ringstad «

Niklas Jensen

«Aina ♥

Når jeg kom til Asker gatelag, var det godt at det jobbet folk fra rusfeltet sammen med oss. Man fikk en annen tilnærming til å komme på trening, for det var alltid noen som lyttet til deg, og hjalp til med å fikse ting man ellers ikke ville gjort.

Aina og Wenche er et lag i seg selv, som fyller hverandre. Den ene har behov for den andre, som vi i Gatelaget blomstrer av å ha de sammen.- for ett lag er best når man er flere. Det er da man skaper resultater.

Er takknemlig for at Asker kommune satser på å ha arbeidere som Wenche, og Aina. Og de er mye av grunnen for at jeg fortsatt klarer å leve et normalt liv. Med sin unike måte å bry seg på, og omsorgen de gir.

Du føler at du har ett lag som støtter deg, og heier på deg. Vi kan ikke gjøre om på noe som bidrar til trygghet og støtte for folk i oppegående kurve.

Det er mennesker med forskjellig bakgrunn som kommer innom treningen, noen for å være med å trene, og andre for å slå av en prat og få seg et måltid som disse to lager for oss.

Niklas»

Håvar Skarkerud

«Hei.

I mine 2 år på Asker Gatelag har Aina og Wenche som team hvert like viktige for meg. Det at de har jobbet sammen har gjort at alle problemstillinger som har oppstått på laget har blitt tatt hånd om umiddelbart. Uten Aina på laget vil vi miste mye trygghet og ville svekket tilbudet betraktelig. Hun er som Wenche, uerstattelig for oss spillere.

De henter spillere med bil for å få folk opp og ut av depresjoner og vanskelige liv, lager kjempefin lunsj hver trening, tar samtaler når vi sliter, bryr seg på telefonen. Gatelaget er et tilbud som kjører hele året, nesten 52 uker tenker jeg- uten Aina så vil det ikke være mulig å få til økter året rundt.

Asker Gatelag er et TEAM. Og det er: Andre, Aina og Wenche. Det har det alltid vært og sånn skal det fortsette å være.

Forskjellen på laget vårt og andres er at vi alltid har hatt mye bedre miljø, det er fordi vi har både Aina og Wenche til å holde orden på oss.

Vi trenger Aina, hun gjør en KJEMPEGOD jobb for oss alle.

Mvh. Håvar Skarkerud»

Irene Saioti Medukenye

«Hei!

Aina er helt fantastisk menneske å ha på gatelaget. Hun bryr seg oppriktig om alle og viser det. Hun heier, støtter og motiverer. Det hadde vært veldig tomt uten henne.»

Stian Gjellum

«Fjerning av ruskonsulent

Jeg blir utrygg når det blir sagt at vi skal miste en av ruskonsulentene på Gatelaget i Asker.

Begge ruskonsulentene våre har allerede mye å gjøre. Den ene konsulenten kjører ofte for å hente spillere, for at de som bor langt unna skal ha mulighet til å delta. Samtidig lager den andre for eksempel mat og gjør andre viktige oppgaver. Vi som har rusproblemer, trenger et riktig kosthold for å klare oss, og ruskonsulentene gjør en god jobb med det. Konsulentene hjelper også treneren, og det er de som blant annet gir førstehjelp hvis noe skader seg. De er gode mennesker, og har tid til å gi oss personlig oppfølging når livet er vanskelig. Begge ruskonsulentene bruker mye tid på slikt, og det er mange som har fått hjelp ut av knipa av dem.

Jeg er veldig glad for at kommunen har dette tilbudet, og jeg håper det får fortsette som det er. For å ha et godt liv er jeg avhengig at det er et godt nettverk rundt meg, og at jeg har mulighet til aktiviteter for å fylle hverdagen med noe meningsfullt. En ruskonsulent klarer ikke å følge opp lagets spillere og jobben som må gjøres alene. Det blir vanskelig både for konsulentene, treneren og oss.

Jeg skjønner at kommunen må spare penger, men ikke la det gå utover oss som trenger støtte for å klare hverdagen. Vi har ikke like gode muligheter til å finne annen hjelp som de med mer penger og kontakter. Vær så snill å ikke fjern noen ruskonsulenter. Vi trenger heller flere av dem i nærmiljøet. Alle kan en dag havne i en situasjon hvor de trenger hjelp fra en ruskonsulent.

Hilsen

Stian G.»

Nikolai Klausen Engan

«Aina har betydd enormt mye for meg på gatelaget.

Hun har backet meg og pushet meg ut av komfort sonen både med samtaler, tilstedeværelse og omsorg i en tung periode i livet for meg.

Uten Aina vet jeg ikke om jeg hadde vært der jeg er mentalt idag.

Man blir litt smartere og bedre for hver gang man snakker med henne.

Å fjerne henne fra gatelaget vil få enorme konsekvenser for dem aller svakeste i samfunnet, som trenger henne i hverdagen»

Daniel Nejati

«Hei!Aina er veldig snill og hjelpsom og uten henne mister gateslaget en stor støtte person og mange kommer til å bli svært skuffet over det!

Mvh

Daniel Nejati»

Tina Anita Bøkestad og Marita Victoria Jacobsen

«Aina Rype er en av de som bryr seg om alle når det gjelder. Hun er limet i laget. Hadde det ikke vært for Aina er det mange som ikke hadde kommet seg på trening. Hun er lojal og tar ingen parti. Hun har humor og er utrolig støttende når du sliter. Hun kommer løpende hvis du har problemer. Eller ringer deg og motiverer utenom jobbtid. Hun lager god mat til laget og hun bruker mange timer på å holde folk gående. Hvis vi mister Aina fører det til tap av en jævlige god ressurs for asker gatelaget. Hilsen Tina Anita Bøkestad og Marita Victoria Jacobsen.»

Daniel Robert Hall

«Hei,

Jeg skriver dette med håp om at det leses og at det fremdeles er en mulighet å påvirke planen deres om å fjerne en stilling rundt Gatelaget. Jeg er en av mange som har blitt reddet av tilbudet Gatelaget har, og uten dette flotte tilbudet tror jeg at jeg fremdeles hadde vært på institusjon (der jeg fremdeles hadde kjent på utenforskap og ensomhet). Jeg tviler sterkt på at denne stillingen hadde vært vurdert som greit å fjerne for å spare penger hvis dere virkelig forsto viktigheten som Gatelaget har for så mange, og ønsker derfor å gi dere et par eksempler fra egenerfaring. Med en ansatt færre på Gatelaget, har ikke de resterende ansatte kapasitet til å gjennomføre et så godt tilbud som de har nå, for så mange som meg som også kjenner på utenforskap.

Jeg var på institusjon i et halvt år, og jeg gruet meg til å bli skrevet ut da jeg fryktet å komme hjem til isolasjon, ensomhet og utenforskap. Asker Gatelag hadde et godt rykte på institusjonen og vi ble hentet av Aina. Ryktet går ut på at hovedmålet er inkludering, og ikke å vinne flest kamper, som de fleste andre. Dette har både Aina og Wenche jobbet hardt for, og det kjennes med en gang man møter opp. Hadde det ikke vært for henteordningen, hadde jeg aldri greid å komme meg dit på grunn av angst. For dem som ikke vet så mye om angst så slet jeg med å være sammen med andre folk, slet med å spise sammen med andre på institusjon bare for å nevne noe. Med en ansatt færre, vil tilbudet være mye dårligere og jeg hadde ikke hatt den fremgangen jeg har hatt.

Den første kampen jeg spilte var jeg uheldig og fikk muskelruptur i leggen og greide ikke å gå. Vi var i Sarpsborg og jeg måtte bli hentet av ambulans og kjørt til sykehuset. Jeg slet fremdeles psykisk og det hjalp ikke å være på et nytt sted, med en skade jeg aldri har fått før. Resten av laget måtte kjøre

tilbake, og jeg hadde vært alene om det ikke var for de ansatte som ordnet det slik at jeg ble hentet på sykehuset. Til tross for skaden og at jeg ikke kunne spille på 6mnd. ble jeg fulgt opp av Aina og Wenche slik at jeg ikke havnet utenfor igjen. Vi gikk på turer på torsdager når bena var bra nok til å gå, men fortsatt frarådet av fysio å trene fotball. Dersom en stilling fjernes, så frykter jeg at slikt hadde vært umulig.

Jeg skriver dette for at dere skal vite viktigheten Gatelaget har, og at ressursene dere gir per nå er gullverdt. Det å ta vekk en stilling for å spare penger er ikke noe nytt, men jeg ber dere om å ikke ta det fra de mest sårbare i samfunnet og heller finner andre løsninger. Vi trenger både Wenche og Aina.

Mvh Daniel Robert Hall»

Rune Myrvold

«Å ta bort stillingen til Aina for at kommunene skal spare penger er så samfunnsøkonomisk dårlig måte å spare penger på som mulig er!!!

Aina med hennes stilling hjelper så mange, med sine forskjellige issues, til en aktiv hverdag m gatelaget i stedet for at de mange velger en hverdag som raskt blir langt dyrere for de kommunale tjenestene.»

Abdulwahid Hassan

«Jeg har fått informasjon om at Asker kommune foreslår å kutte en stilling knyttet til Gatelaget. Jeg har vært tilknyttet Gatelaget i snart ett år. Det har vært veldig viktig for meg å kunne trene og spille kamper, men kanskje det viktigste har vært å sammen med laget på turer, lunsj etter treninger og kunne snakke med Aina og Wenche. Jobben de gjør for laget er veldig viktig. Jeg er i en situasjon der jeg ikke har kontakt med mange mennesker og sosiale situasjoner så kontakt med Gatelaget med Aina og Wenche er ukens høydepunkter i mitt liv. Jeg synes det er merkelig at kommunen skal skjære ned på stillinger knyttet til Gatelaget da både jeg og lagkameratene mine har dette som et fast holdepunkt i våres felles vanskelige situasjon.

Ber om at Asker kommune ikke gjennomfører kutt i stillinger.

Med vennlig hilsen

Abdulwahid Hassan.»

Maria Jensine Ntukidem

«1.Rekruttering

Uten Aina ville det ikke vært noe gatelag eller et lag med veldig få spillere. Jeg ble kjent med Aina rett etter jeg kom fra behandling på tur med medvandrere. Jeg hadde aldri spilt fotball før og ingen lyst til heller, men hun maste og maste tur etter tur og til slutt ble jeg med for å få henne til å tie. Det har forandret livet mitt å jeg vil være takknemlig til henne i evighet

2 Støtte til spillere og velvære

Aina er avgjørende for å sikre spillernes fysiske og mentale velvære.

Hun er med på trening så hun ser med en gang hvis noen har det vondt eller mentalt er ikke i form og da tar kanskje en tur rundt banen med den personen for å se at de har det bra og da pleier de å komme rask tilbake på trening eller trener med henne på siden. Det betyr veldig mye for damene at hun er med på banen før da er vi aldri den eneste damen! Tre av oss damer har matintoleranser og når vi spiller bortekamp eller på turnering passer hun alltid på at det er noe mat vi kan spise. Hun passer også på at damene har et greit sted å skifte, det er ikke alle lag som har damer.

3. Bygge tillit og tilhørighet

At hun er med både av og på banen skaper et trygt miljø hvor vi føler oss sett og hørt. Hun er alltid multi tasking, problem solving før vi en jo en spesiell gruppe totalt ivaretatt av både Aina og Wenche.

4. Motivasjon

Det er ikke bare rekruttering hun er flink til. Hun motiverer spillerne til å jobbe med sin personlige vekst. Jeg brakk min kragebein i fjor og kunne ikke spille mista total motivasjon men hun alltid ringte meg før å bli med å spise, se på eller gjøre noe så at jeg var ikke hjemme alene, da følte jeg var fortsatt inkludert på laget og det betydde mye før meg Jeg ser når hennes oppmuntring hjelper å bygge selvtillit og tro på seg selv og jeg synes det er veldig fint og sterkt.

Dette er en del av jobben som Aina tar, vi har to `mamma´ Aina og Wenche, det er umulig at en person kunne ta vare på oss alene! Vi er mange personer med mange utfordringer som jobber veldig bra som et team, vi kunne aldri har gjort det uten Aina og Wenche!»

Marie-Lou Mayazi

«Hej,

Mitt navn är Marie-Lou och jag spelar i Asker gatulag, Jag vill ta upp något som verkligen betyder mycket för mig, våra två ruskonsulenter Aina och Wenche. De är en avgörande roll för oss som spelar gatufotboll. Deras stöd och engagemang har gjort en enorm skillnad för mig personligen, och för många andra.

Innan jag kom i kontakt med dem kände jag mig vilsen och hade svårt att hitta en plats där jag kunde känna mig trygg. Tack vare deras stöd har jag fått tillbaka tron på mig själv och hittat motivationen att fortsätta framåt. Det är inte bara på planen de hjälper till, utan även i livet utanför. De har hjälpt mig att bygga upp självförtroende och har alltid funnits där när jag behövt prata, få råd eller bara en go kram.

Det är ingen överdrift att säga att Asker gatufotboll inte skulle vara densamma utan dem båda. Det är inget gatulag utan de båda. Aina och Wenche är vår ryggrad. De kompletterar varandra på ett fantastiskt sätt. Den ena är alltid snabb med att fånga upp känslor och stöttar oss personligen, medan den andra ser till att allt fungerar praktiskt och organisatoriskt. Detta samspel mellan dem gör att hela verksamheten fungerar så smidigt som den gör, och skapar en atmosfär där vi alla känner oss både trygga och motiverade.

Deras arbete har också ett större värde. Genom att stötta oss som deltar i gatufotbollen hjälper de till att förebygga utanförskap och ger oss en plats där vi kan utvecklas både som spelare och individer. Det stärker gemenskapen i Asker, och många av oss som deltar hade aldrig fått den här möjligheten om det inte vore för deras engagemang.

Jag vill verkligen understryka att deras närvaro inte bara betyder att verksamheten fungerar, utan också att vi som deltar känner oss sedda och värderade. För oss är de inte bara ruskonsulenter, de är förebilder och trygga stöttepelare. Deras samarbete är avgörande för att skapa den inkluderande och positiva miljö som gör Asker gatufotboll så unik.

Jag hoppas verkligen att ni ser hur viktigt det är att behålla båda dessa två kvinnor i deras nuvarande roller. Deras insatser är ovärderliga, både för oss som deltar i gatufotbollen. Utan dem skulle vi förlora något mycket värdefullt.

Tack för att ni tar er tid att läsa och överväga detta. Jag hoppas ni förstår hur mycket de betyder för oss alla.

Hälsningar

Marie-Lou»

NOTAT

Fra: Professor Bengt Karlsson og professor emerita Marit Borg, Senter for psykisk helse og rus, Universitetet i Sørøst-Norge.

Professor Ottar Ness, Nordisk forskningscenter for livskvalitet og sosial bærekraft, NTNU.

Seniorforsker Lars U. Kobro, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon - SESAM, Universitetet i Sørøst-Norge.

Dato: 24.9. 2024

Gatelagsfotball – Et effektivt tiltak på et krevende sosialpolitisk område

Rapporten «Rapid Review of Inequalities in Health and Wellbeing in Norway Since 2014» behandler ulikhet i helse, etter FNs bærekraftsmål om trygghet og helse for alle. Den trekker fram Gate-lagsfotball på denne måten (oversatt her): «Gatefotball rommer fotballspesifikke aktiviteter og prosjekter for å støtte recovery for mennesker med psykiske helse- og/eller rusutfordringer. Gatefotball arrangeres i samarbeid med ordinære fotballklubber, også i samarbeid med tjenester innen psykisk helse og rus, andre helse- og velferdstjenester, og med frivillighetssektoren. *Fotballstiftelsen* organiserer kamper, turneringer og støtter lagene ved finansiering og promotering gjennom media og politiske initiativ. Målet er å tilby et fellesskap av støtte og hjelp til å forbedre hverdagen til deltakerne. Gatefotballagene regnes som en lavterskelaktivitet, der alle med psykisk helse og/eller rusmisbruk problem kan delta. Det skilles ikke mellom kjønn eller alder. Alle er velkomne. I mange av lagene deltar fagpersoner fra ulike helse- og velferdstjenester jevnlig på trening og spill. På denne måten blir tjenestene mer tilgjengelige og nyttige for deltakerne. Studier finner at deltakelse i gatelagsfotball fremhevet viktigheten av fellesskap og fellesskapene aktiviteter som styrker medborgerskap, tilrettelegger og fremmer sosial inkludering for personer i utfordrende livssituasjoner. Lokalsamfunn, beslutningstakere og finansierer må erkjenne og utvikle innsikt og forståelse for verdien som gatelagsfotball representerer» (s. 129).

(<https://www.instituteofhealthequity.org/resources-reports/rapid-review-of-inequalities-in-health-and-wellbeing-in-norway-since-2014/read-the-full-report.pdf>)

Forskningen viser et Gatelagsfotball-ordningen i Asker er et konkret eksempel på tiltak som bidrar til opplevelser av samfunnsdeltakelse, medborgerskap og livskvalitet (Thomson et al 2019; Ogundipe et al., 2020, Benkwitz et al., 2023, 2024, Kobro, Borg, Karlsson og Vike, 2019). Asker fotball har, sammen med Asker kommune etablert et unikt samarbeid som muliggjør tilgjengelighet av faglig kompetanse og tilpasning av ellers fragmenterte tilbud, til enkeltmennesker som har individuelle behov for hjelpetjenester. Dette gir innbyggere med psykisk helse- og rusproblemer en mulighet til å oppleve seg verdsatt, ønsket og betydningsfull for andre.

I studier av gatelagsfotball viser resultatene til konkrete resultater, som vi finner i få andre tilbud til samme målgruppe: 1) Betydningen av et meningsfullt hverdagsliv; 2) Betydningen av å kunne prøve seg ut og øve seg på sosial deltakelse på en trygg og anerkjent arena; 3) Betydningen av

inkluderende og inviterende miljøer med rom for å være seg selv, og; 4) Betydningen av at ulike personer, tilbud og tjenester involveres på *en* arena.

Forskning om gatelagsfotball i Norge viser at det å legge vekt på samskaping og sosial inkludering, slik Asker fotball og kommune gjør, bidrar til å utvikle og endre arbeidsmåtene i helse-, sosial- og velferdstjenester (Ogundipe et al., 2020. Karlsson & Borg, 2024). Det er ellers i det omfattende norske tiltaksapparatet, en mangel på skreddersydde og koordinerte tjenester for personer som opplever psykisk helse- og rusvansker (Ose & Kaspersen, 2020). Konsekvenser manglende treffsikkerhet fører til sosial ekskludering, lav deltakelse i få meningsfulle aktiviteter med redusert livskvalitet og repeterende rusmisbruk som konsekvens. *Det er derfor stort behov for å opprettholde og videreutvikle tilgjengelige og koordinerte tjenester som det Gatelagsatsingen har vist seg å være, for å hindre langvarig og kostbar sosial utenforskap av personer med psykisk helse- og rusvansker, både for den enkelte, dennes nære nettverk og samfunnet som helhet.*

Å hjelpe mennesker gjennom verdsatte og meningsfulle aktiviteter må være et mål for alle kommunale tjenester (McKay et al., 2017; Veseth et al. 2021). Gatelaget til Asker fotball og Asker kommune spiller en sentral rolle i å legge til rette for medmenneskelige relasjoner, og aktiviteten har et sterkt potensial for å støtte aktivt medborgerskap (Thomson et al., 2019; Ogundipe et al., 2020). Gatelagsfotball virker!

Mennesker med samtidig psykisk helse- og rusproblemer er blant de gruppene i Norge som er mest levekårsutsatt. Gruppen består av mennesker med minst grad av tilhørighet til sine nærmiljøer og lavest deltakelse i en rekke samfunnsarenaer, lokaldemokratiet og arbeidslivet (Goldblatt et al., 2023). Ved å delta i gatelagsfotball ser vi fra forskningen, at mennesker i utsatte situasjoner erfare at de har verdsatte sosiale roller, de opparbeider seg nettverk utenfor sitt alminnelige gate-rusmiljø, og de får «gjøre» medborgerskap i praksis. Dette gir gevinster på individ-, gruppe og samfunnsnivå. Vi ser at deltakelse i gatelagsfotballen kan bidra direkte til økt livskvalitet (glede, samhold, mestring) og bedre livssjanser på sikt (deltakelse, helse og levekår). For nabolag, nære nettverk og lokalsamfunn vil økt inkludering med redusert rus og psykisk skade kunne redusere kriminalitet og gi gevinster av økt trygghet og tillit. For storsamfunnet er gatelagene derfor en svært god samfunnsøkonomisk investering, og samtidig et effektivt virkemiddel som krever moderate profesjonelle ressurser (Goldblatt et al., 2023).

Den norske modellen med organisering av gatelagsfotball slik Asker kommune og Asker kommune samarbeider om, er original og lite utbredt internasjonalt. Også i norsk sammenheng har den sterke samskapingen som Asker har utviklet, vært et eksempel som en rekke kommuner har tatt etter, både i tjenester på rusomsorgsfeltet og på andre velferdsområder. I vår undervisning ved USN bruker vil «Askermodellen» fra gatelagsamarbeidet som eksempel på radikal samskaping. Asker kommunens veilednings- og miljøtjenester rettet mot deltakerne i gatelaget, som det kan være vanskelig å finne passende tiltak til, er forbilledlig og åpenbart en modell som få andre kommuner kan vise maken til. Samarbeidsmodellen i Asker bør derfor utvikles videre til læring og inspirasjon for andre deler av helse-, sosial- og velferdstjenestene.

Gatelaget i Asker er et tilbud helt i tråd med helsepersonellkommissjonens anbefalinger om å mobilisere sivilsamfunnet og styrke betingelser for menneskers egenomsorg og livsmestring (NOU 2023:4) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2961552/> Medborgerskap er, slik vi ser det, avhengig av bred forankring og partnerskap på tvers av sektorer, slik

gatelagsfotballen i Asker er. Gatelagsfotballen i Asker er derfor et godt eksempel på kommunens ambisiøse satsing på medborgerskap, slik det blant annet kommer til uttrykk i kommunens Tema-planen for medborgerskap. Med et erklært og bredt politisk forankret mål om «...å legge til rette for at alle målgrupper kan lære hele livet, være aktive, selvstendige og oppleve mestring og livskvalitet i hverdagen, slik at de kan delta i, og ta medansvar for, samfunn og felleskap» berømmer vi kommunen for det arbeidet de legger inn i Asker-Fotballs gatelag.

<https://pub.framsikt.net/plan/nyeasker/plan-141c2acb-ad27-4143-bdb8-98d741c49bde-5043/#/>

Drammen/Trondheim/Porsgrunn, 23.09.2024.

Marit Borg

.....

Marit Borg

Bengt Karlsson

.....

Bengt Karlsson

Ottar Ness

.....

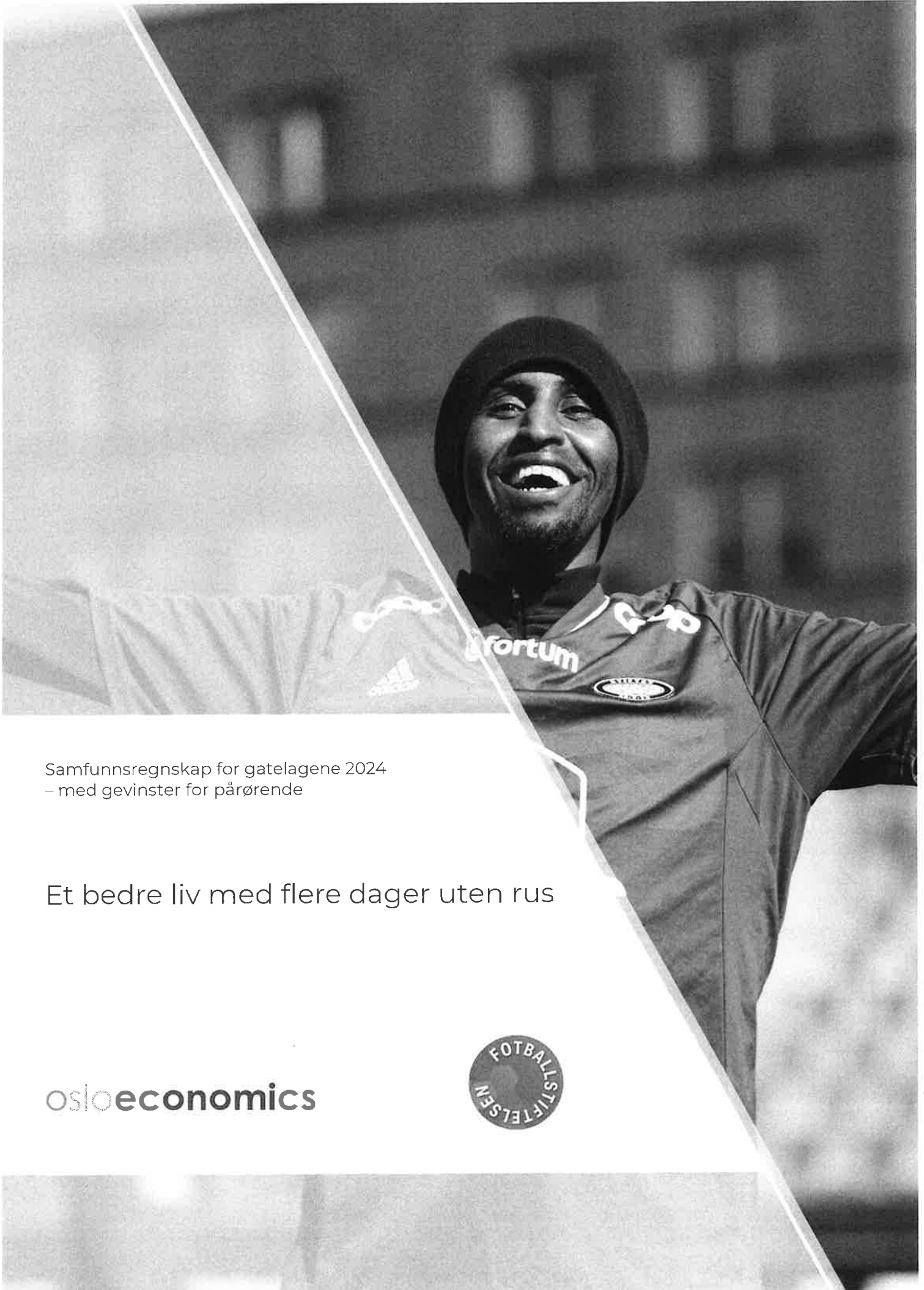
Ottar Ness

Lars U. Kobro

.....

Lars U. Kobro

Samfunnsregnskap for gatelagene 2024
– med gevinster for pårørende

Et bedre liv med flere dager uten rus

oslo**economics**

Tittel: Et bedre liv med flere dager uten rus

Utarbeidet av: Oslo Economics

Oppdragsgiver: Fotballstiftelsen

Publisert: September 2024

Rapportnummer: 2024-72

Kontaktperson: Erik Magnus Sæther / Partner, Oslo Economics

E-post: ems@osloeconomics.no

Tel: 940 58 192

Kontaktperson: Arne Knoph / Daglig leder, Fotballstiftelsen

E-post: arne.knoph@fotballstiftelsen.no

Tel: 970 57 400

Foto/illustrasjon forside: Fotballstiftelsen

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1. Ønske om å belyse virkninger av gatelagsmodellen	7
1.1 Om samfunnsregnskap	7
2. Gatelagsmodellen	9
2.1 Hva er gatelagene?	9
2.2 Utbredelse og utvikling	10
2.3 Gatelagsjentene	11
2.4 Samskaping – Fotballstiftelsen, klubb, NAV og kommune	11
3. Trening – samhold, mestring og rusfrie timer	13
3.1 Samhold og tilhørighet	13
3.2 Mestringsfølelse på trening	14
3.3 Struktur og rammer med en klar målsetning	14
4. Dugnad – en givende forpliktelse	17
4.1 Spillerne tilfører klubbene merverdi	17
4.2 Dugnad fører til inkludering og tilhørighet	18
4.3 Frivillige bidrar til gatelagene	18
5. Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid	19
5.1 Gatelagene legger til rette for arbeidstrening	19
5.2 Gatelagene bidrar til tilpasset oppfølging av spillere	20
6. Pårørende – store gevinster for de nærmeste	21
6.1 Belastningen for pårørende er stor	21
6.2 Gatelagene gir også store fordeler for pårørende	21
7. Gevinster ved gatelagsmodellen	23
7.1 Hva måler vi?	23
7.2 Samfunnsøkonomiske gevinster	23
8. Potensial for besparelser gjennom gatelagsmodellen	25
8.1 Potensial for gevinster gjennom gatelagsmodellen	25
8.2 Uforutsigbar finansiering skaper usikre rammebetingelser	25
8.3 Ønske om videre utvidet samarbeid med eksterne partnere	26
8.4 Behov for tett samarbeid mellom kommune og NAV	26
Vedlegg: Metode	27
Referanser	30

Forord

Det første gatelaget i norske fotballklubber ble etablert i 2011. Etter at Fotballstiftelsen så dagens lys i 2015, har satsingen blitt landsomfattende, og bare de fire siste årene er aktiviteten tredoblet.

I dag aktiviserer Fotballstiftelsens 31 gatelag treninger for et stadig økende antall mennesker med rusutfordringer. Rundt disse organiseres sosiale aktiviteter, fengselsprosjekter og ikke minst arbeidstrening i samarbeid med NAV og kommune. Gjennom inkluderende fellesskap, trygge rammer og positiv aktivitet skapes mestring og motivasjon til å ta nye steg langt utenfor banen. Og med fotballens sterke samfunnsposisjon og klubbens unike, inkluderende kraft åpnes helt nye muligheter. Bare i 2023 var 1 443 spillere registrert på trening – av dem kom hele 286 over i lønnet arbeid, skole og arbeidstrening.

Dette har naturlig nok store gevinster. Verdien for den enkelte og familien rundt er like fantastisk som den er stor, men hva er den samfunnsøkonomiske gevinsten av tusenvis av rusfrie timer og at så mange lykkes i overgangen til arbeid og skole?

I fjor utviklet Oslo Economics tidenes første samfunnsregnskap for Fotballstiftelsen og gatelagene i norske fotballklubber. Årets rapport er utvidet – og summeres med en betydelig økning i samfunnsøkonomisk gevinst. Dette både fordi veksten i antall lag og aktiviteter er ytterligere økt, og fordi betydningen for pårørende i år er inkludert.

Utfordringene innen rus og utenforskap er store. Vi håper denne rapporten kan inspirere, slik at flere kan få «Et bedre liv med flere dager uten rus».

Arne Knoph
Daglig leder, Fotballstiftelsen

Erik Magnus Sæther
Partner, Oslo Economics

Sammendrag

Gatelagene er et tilbud med fotball som virkemiddel for å gi personer med rusmiddelutfordringer et bedre liv med flere dager uten rus. Gatelagsmodellen har vist seg å være en effektiv tilnærming og vurderes som en suksesshistorie innenfor rusfeltet, med sin samskaping mellom fotballen, kommune, NAV og andre aktører i lokalsamfunnet.

Gatelagene er et lavterskeltilbud med flere ukentlige fotballtreninger på faste tidspunkter på dagtid. Tilbudet er for personer over 18 år som har eller har hatt rusutfordringer. Det eneste kravet for å delta er å være nykter på trening. Tilbudet fungerer godt på veien mot å bli rusfri og som et ettervernstilbud.

Personer med rusutfordringer har ofte krevende liv. Mange har vært i barnevernet og har ustabile familierelasjoner. Flere er hjemløse, og psykiske lidelser som angst, depresjon og psykoselidelser er sterkt overrepresentert. Gatelagene eksisterer for å gi disse en bedre livssituasjon.

Et viktig aspekt ved gatelagsmodellen er samskaping mellom klubben, Fotballstiftelsen, NAV og kommunen. I tillegg involveres andre organisasjoner på rusfeltet og miljøet rundt klubben. For eksempel en lokal virksomhet som er sponsor og kan gi både arbeidstrening og lønnet arbeid.

Stadig flere spillere

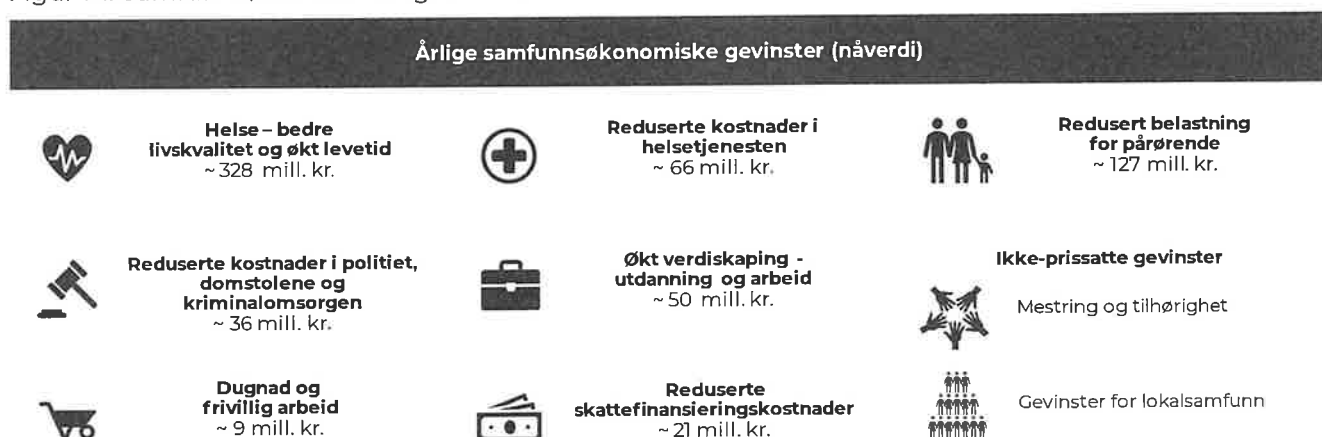
Tallene på antall gatelag og spillere fortsetter å øke. I 2023 deltok 1 443 spillere på treninger og per august 2024 er det 31 gatelag, fordelt fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør. Alle eliteseriekubbene er blant disse. Årets Nasjonale turnering var rekordstor, og ble arrangert på Aspmyra stadion i Bodø.

Trening – samhold, mestring og rusfrie timer

Treningene er en arena som gir spillerne en opplevelse av samhold og tilhørighet. Samholdet skapes gjennom å være en del av et lag og et fellesskap som har opplevd mange av de samme utfordringene. Gjennom regelmessige treninger kan spillerne oppleve mestring. Noen opplever mestring ved å bli bedre på fotballbanen, mens andre opplever mestring ved å ha overkommet angst og klart å møte opp på trening. For mange er det en prestasjon i seg selv å møte opp rusfri på trening. Felles er at følelsen av mestring bygger selvtillit og positive opplevelser som spillerne tar med seg videre i hverdagen.

Deltakelse på faste treninger skaper tydelige rammer og struktur for spillerne, noe som er avgjørende for hverdagsmestring. Kravet om rusfrihet ved oppmøtet gir en konkret målsetting, og den etablerte strukturen gjennom treningene bidrar til stabilitet i hverdagen. Dette er avgjørende momenter i bedringsprosessen. Flere rusfrie timer gir spillerne et verdifullt grunnlag for en varig rusfri tilværelse.

Figur 1-1: Samfunnsøkonomiske gevinster

Dugnad – en givende forpliktelse

Norsk idrett er tuftet på dugnad og frivillighet. Dette gjelder også for gatelagene. Både frivillige rundt klubben og spillerne selv legger ned dugnadsinnsats. Frivillige rundt gatelagene utgjør en sentral rolle i den daglige driften, ved å legge til rette for at spillerne har et velorganisert lag å komme til. Spillernes dugnadsarbeid kan inkludere oppgaver som å klargjøre stadion, bidra som parkeringsvakter og publikumsverter eller drive kiosken under A-lagets hjemmekamper. I tillegg kan spillerne utføre enkeltjobber hos samarbeidspartnere i lokalmiljøet, som vedproduksjon, gartnertjenester og enklere snekkerarbeid. Denne innsatsen er verdifull for spillerne, da den ikke bare bidrar til lagkassen eller klubben, men også gir en følelse av inkludering og tilhørighet.

Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid

Selv om gatelagene ikke først og fremst er et arbeidsmarkedstiltak, bidrar aktivitetene til å ruste spillerne for å klare overgangen til arbeid. Spillerne får praktisk arbeidserfaring, verdifulle referanser og lærer å knytte kontakter. Gjennom kravet om å møte rusfri på aktivitetene, blir spillerne eksponert for kravene som stilles i arbeidslivet og utdanning.

Klubbene, med sine stadionbygg og klubbhus, er en gode arena for slike tiltak. Klubbene har også mange gode samarbeidspartnere som kan bidra til trygg, effektiv og god arbeidstrening. Et svært viktig aspekt for overgangen til arbeid er at gatelagsmodellen bidrar til samskaping mellom Fotballstiftelsen, klubben og NAV/kommunen. Spillerne får mulighet til mer formell arbeidstrening gjennom NAV og avtaler med klubbens lokale samarbeidspartnere. I tillegg har stadig flere av klubbene egne avtaler med arbeidsmarkedsbedrifter.

I løpet av 2023 kom 143 spillere ut i lønnet arbeid, 35 spillere startet på skole eller utdanning, og 108 spillere begynte med formell arbeidstrening. Totalt utgjorde dette 286 positive «overganger».

Pårørende – en bedre hverdag når deres nære får et nytt liv

Å være pårørende til rusavhengige er krevende, med konstant bekymring og utrygghet. Pårørende forteller at de bekymrer seg da de ikke vet hvor deres nære oppholder seg eller sover om natten. I tillegg kan de være gjenstand for trusler, vold og helseskade fra deres nære. Tyveri og skadeverk på eiendeler er også noe mange opplever. Flere pårørende hjelper til økonomisk ved å betale opphold, narkotikagjeld og andre finansielle krav. Pårørende bruker ikke bare mye av sin fritid på å hjelpe sine nære, men det går også utover deres arbeidshverdag og konsentrasjonsevnen.

For pårørende letter noe av denne bekymringen når deres nære aktivt deltar på et gatelag. Man er trygg på at den nære har et sted å gå til i form av gatelagstreninger og får nye venner på og rundt laget som gjør det lettere å redusere bruken av rus eller bli rusfri. For sin egen del forteller pårørende at det er lettere å prestere i hverdagen, både på jobb og sosialt, når en i nær relasjon blir rusfri. De får bedre konsentrasjon i jobben, det er mindre behov for sykemelding og helsetjenester og de har mer tid til å tenke på andre ting, som å følge opp barn og partner, være med venner og ha hobbyer.

Betydelige samfunnsøkonomiske gevinster

Den største prissatte gevinsten kommer som følge av bedret helse og økt levetid, slik dette verdsettes i helseøkonomiske veiledere, anslått til 328 millioner kroner årlig. Deretter følger reduserte kostnader i helsetjenesten og rusomsorgen anslått til 66 millioner kroner, etterfulgt av økt verdiskapning som følge av utdanning og arbeid, anslått til 50 millioner kroner. Sparte kostnader i politiet, domstolene og kriminalomsorgen prissettes til 36 millioner kroner årlig, reduserte skattefinansieringskostnader til 21 millioner kroner og verdien av dugnadsarbeidet til 9 millioner kroner. I samfunnsregnskapet for gatelagene i 2024 har vi inkludert prissetting av samfunnsøkonomiske gevinster knyttet til spillernes pårørende, som utgjør totalt 127 millioner kroner. Anslagene er ikke eksakte, men synliggjør den store byrden av rus og psykisk lidelser og dermed verdien av tiltak.

Med disse forutsetningene blir de samlede årlige samfunnsøkonomiske gevinstene om lag 638 millioner kroner i nåverdi, slik vist i Figur 1-7. I tillegg kommer ikke-prissatte gevinster som mestring og tilhørighet for spillere, samt gevinster for lokalsamfunnet.

Stort potensial for ytterligere gevinster fra gatelagenes aktiviteter

Gatelagsmodellen viser imponerende resultater, og gjennom samskaping mellom Fotballstiftelsen, klubben og NAV/kommunen kan modellen bidra til å spare samfunnet for store kostnader. Antallet gatelagsspillere i 2023 er flere enn noensinne. Samtidig tyder antallet TSB-pasienter på at det fortsatt er mange personer med rusutfordringer som ikke har vært innom gatelagene. Vår vurdering er at gatelagsmodellen er et tilbud med store samfunnsøkonomiske gevinster og en effektiv inngang til behandlingsapparatet.

1. Ønske om å belyse virkninger av gatelagsmodellen

Samfunnsregnskapet gir en systematisk fremstilling av virkningene av gatelagsmodellen og samarbeidende tiltak for spillerne og samfunnet.

1.1 Om samfunnsregnskap

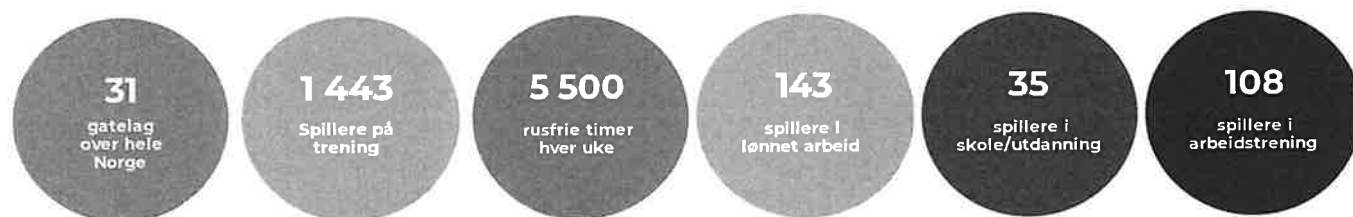
Det er ikke lett å prissette liv, helse, mestring og vennskap. Ved hjelp av forskningslitteratur, spillerundersøkelsen blant gatelagsspillere, klubbundersøkelsen, intervjuer og nøkkeltall fra offentlige veiledere har vi likevel forsøkt å tallfeste ikke bare antall spillere og treninger, men også samfunnsøkonomisk nytte av gatelagsmodellen. Nytt av året er prissetting av gevinster for pårørende.

Av forskningslitteratur er to artikler sentrale: Recovery på banen – Gatelag som samskapende

sosial innovasjon i norske kommuner (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019) og Gatelagsfotball som Recovery på banen – «Verdens beste ettervern?» (Thompson, Knutsen, Johansen, Borg, & Karlsson, 2019)

I gevinstestimaterne er det metodisk utfordrende å skille gatelagens bidrag fra betydningen av annet arbeid i hjelpeapparatet. Personene som deltar på gatelagene mottar gjerne hjelp fra helsetjenesten, NAV, kommune og mer. Våre estimater er derfor ikke et forsøk på å isolere gevinstene som en følge av gatelagens virksomhet, men heller en sammenfatning av positive gevinster assosiert med gatelagsmodellen. Fotballen gir en vei inn hjelpeapparatet, for en gruppe mennesker som mange har gitt opp.

Figur 1-1: Nøkkeltall for gatelagene

Kilde: Klubbundersøkelsen 2023

«Fra et samfunnsperspektiv er gatelagene veldig god rusrehabilitering. Klubbene er stolte av gatelagene. Engasjementet er reelt og ekte»

Lise Klaveness, president i Norges fotballforbund Foto: NFF

«Er det ikke paven som sa at av alle uviktige ting er fotballen det viktigste. Og jeg mener fotballen er veldig viktig.»

Jonas Gahr Støre, statsminister, besøk hos KFUMs gatelag høsten 2023 Foto: Sigve Mejdal, NPCJ

To generasjoner Lerstein: om støtte, fotball og veien tilbake

Intervju med Are Lerstein, tidligere gatelagsspiller i Asker og styremedlem Fotballstiftelsen og Frode Lerstein, politiker og pårørende

I over 25 år har Are kjempet mot rusavhengighet, med foreldre som aldri ga opp på sidelinjen. Are beskriver sin bakgrunn uten å forskjønne situasjonen:

- Jeg er vel det man kan kalle for en god gammel røver. Jeg har levd et langt liv. I 27 år som en flekk på fasaden som skulle vært ren. Som det man kan definere som tung rusavhengig, sprøytenarkoman, til tider bostedsløs, inn og ut av fengsler og institusjoner i mange år.

Faren Frode var en av initiativtakerne til å starte gatelaget i Asker. Frode forklarer hvordan støtten fra kommunen var avgjørende for å få laget i gang, han satt på den tiden i kommunestyret i Asker. Ideen var å skape et fristed for rusavhengige hvor de flere ganger i uken kunne spille fotball og glemme alt annet.

Mestring, mening og sunne relasjoner

Are peker på mestring, mening og sunne relasjoner som nøkkelkomponenter i tilfriskningsprosessen. Han beskriver det som en enkel løsning, men vanskelig å legge til rette for.

- Ikke bare det å mestre fotballen, men det å få rutiner i hverdagen. Det å mestre det man står i, disse følelsesmessige utfordringene man gjerne har ruset seg vekk fra eller flyktet vekk fra, og det å kunne være i en trygg og sosial arena der man kan tørre å være seg selv er det mye mestring i.

Belastning for pårørende

Både Frode og hans kone har kjent på kroppen hva det vil si å være pårørende til en rusavhengig.

- De verste årene, da vi ikke visste hvor Are sov eller overnattet, kjørte jeg sikkert 70-80 tusen kilometer rundt i Oslo-området for å plukke ham opp. Jeg

betalte krav, inkasso, og til og med gjeld på narkotika. Jeg sa en gang for moro skyld til skattevesenet at jeg hadde utgifter på kanskje 100 000 i året, hvorfor får jeg ikke fradrag for det? Det var selvfølgelig helt uaktuelt, forteller han.

Frode påpeker at pårørende kan bruke mye penger på den rusavhengige, noe som kan slite på familierelasjoner og kan føre til brudd på grunn av skam og usikkerhet om håndtering.

- Det blir ofte til at alt i familien dreier seg om den rusavhengige, og søsken kan derfor føle seg tilsidesatt. Vi prøvde å unngå det, men det kan være vanskelig, innrømmer Frode.

Frode peker også på manglende tilbud til pårørende når det skjer rusrelaterte dødsfall.

- Hvis en vanlig gutt i Asker drukner, kommer det kriseteam og prest til skoler og familier. Men hvis noen av vennene til Are tar overdose, er det ingen som tilbyr hjelp. Selvfølgelig skal det være samme tilbud, sier Frode.

Are forteller hvordan faren Frode har vært en ufattelig viktig støttespiller for ham, og hvordan faren har strekt seg langt for å hjelpe han.

- Han har vært alt fra jurist til taxisjåfør. Jeg husker at ruskonsultene nesten ikke turte ta telefonen da han ringte, for han ga seg aldri. Det at han aldri ga seg, er jeg utrolig takknemlig for.

En viktig brikke i rehabiliteringsprosessen

Frode understreker at gatelaget bare er ett eller to steg på veien til en rusfri tilværelse.

- Gatelaget kan gjøre at spilleren begynner å tenke litt nytt og se at det er gøy å ha venner, og møtes. Men det er alltid den rusavhengige selv som gjør seg rusfri, ingen andre, avslutter han.

For Are har gatelaget betydd alt, selv om han ikke kan si at det var det ene tiltaket som fungerte alene. Han beskriver hvordan gatelaget har vært en brikke som en del av mye mer.

- Det gatelaget har bidratt til, er at jeg har fått personlige vekst gjennom samhold og aktiviteter.

Det nye A4-livet

Etter mer enn ti år som rusfri er Are nå grunnlegger av Stiftelsen Medvandrerne, har fast jobb og er styremedlem i Fotballstiftelsen. Han har nå samboer, to bonusdøtre og hus.

- Jeg lever det livet jeg sa at jeg aldri skulle leve. Jeg lever et A4-liv, nå mangler jeg bare hund, avslutter Are.

Foto: Ådne Jensen Birkeland, Fotballstiftelsen

2. Gatelagsmodellen

Gatelagene er et lavterskeltilbud for personer som har eller har hatt en utfordring knyttet til rus. Lagene tilbyr flere fotballtreninger på faste tidspunkter hver uke. Det stilles kun krav om at spillerne møter rusfrie på trening.

2.1 Hva er gatelagene?

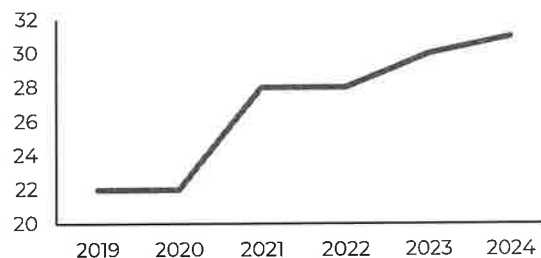
Hovedformålet med lagene er å gi personer med utfordringer knyttet til rus en arena for både sportslig og personlig utvikling. Det er lokale tilpasninger i hvordan gatelagene opererer, men et fellestrekk er at lagene samarbeider tett med aktører utenfor klubbene, ikke minst de offentlige rustjenestene.

Hovedmålet med aktivitetene er å bidra til et bedre liv for spillerne og å redusere bruk av rus. Dette oppnår de gjennom

- fysisk aktivitet
- samhold
- mestring
- inkludering
- trygghet

Klubbene tilbyr fotballtrening ledet av kvalifiserte fotballtrenere og ledere. Treningen foregår hovedsakelig på dagtid, og sammen med treningene serveres det alltid et måltid. Dette gir spillerne en meningsfylt aktivitet å gå til. I tillegg til

Figur 2-2: Antall klubber i perioden 2019-2024

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

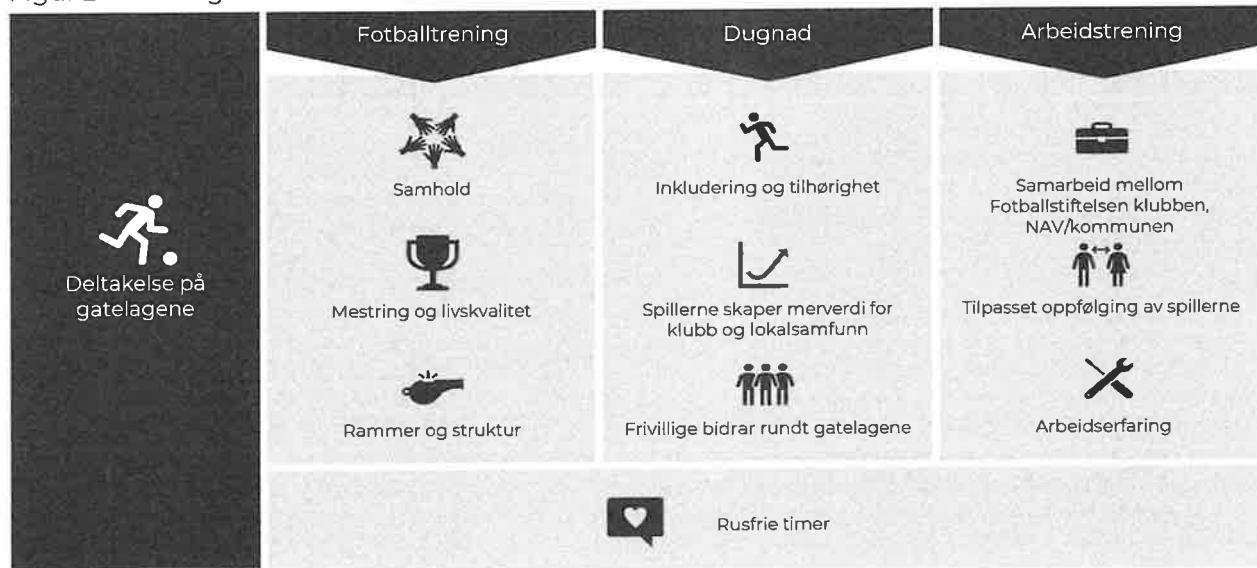
trening deltar gatelagene i regionale og nasjonale turneringer med andre gatelag.

Gatelagene gjennomfører ofte dugnad i samarbeid med klubben eller lokalt næringsliv. Gjennom tett samarbeid med NAV og kommune tilbys arbeidstrening, CV-hjelp og andre virkemidler for å hjelpe den som ønsker og er egnet til å komme ut i arbeid eller utdanning.

«Alle heier på gatelagene, det er umulig å ikke like det.»

Ørjan Berg, tidligere landslagsspiller og leder for samfunnsavdeling Bodø/Glimt

Figur 2-1: Gatelagenes aktiviteter

Hvem er gatelagsspilleren?

Gatelagsspillerne er personer over 18 år, både kvinner og menn, med en eller annen form for rusutfordring. Dette kan være alt fra aktive rusbrukere til personer som har blitt rusfrie, men som sliter med å komme tilbake til samfunnet.

Gatelagsspillerens utfordringer er derfor forskjellige både i omfang og art. Mange har hatt en vanskelig barndom og ustabile familieforhold. Psykiske lidelser som angst, depresjon, personlighetslidelser og psykoselidelser er også vanlig for personer med rusutfordringer. Statistikk fra FHI (2018) viser at så mange som 9 av 10 pasienter i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) har en psykisk lidelse.

Da gatelagene startet opp var hovedvekten av spillerne godt voksne med langvarige rusutfordringer. De siste årene har imidlertid flere yngre personer med rusutfordringer kommet til. Det største antallet av gatelagsspillere er i aldersgruppen 30-39 år. Til sammen utgjør spillerne under 40 år 65 prosent av det totale antall spillere.

I 2023 var 88 prosent av spillerne menn. Samtidig øker andelen kvinner – noe som forsterkes gjennom en egen satsing, Gatelagsjentene.

Rekrutteringen av spillerne skjer på flere ulike arenaer. Den største andelen, omtrent en fjerdedel, rekrutteres gjennom spillernes nettverk. Dette kommer frem i de årlige klubbundersøkelsene for årene 2019-2023. Resten rekrutteres gjennom institusjoner som NAV, kommunens rustjeneste, behandlingstilbud og kriminalomsorgen.

Spillerne kan tilhøre gatelagene så lenge de ønsker og har behov for det. Ofte slutter deltagelsen hvis spilleren går videre til jobb eller utdanning. Enkelte klubber, som for eksempel Bodø/Glimt, har imidlertid opprettet et ettervernslag. Dette laget har treninger på kveldstid, som gjør det mulig å fortsette etter man har gått ut i jobb eller utdanning. Andre steder tilpasses jobb til gatelagsøktene, eller at de beholder tilknytningen gjennom deltagelse på andre aktiviteter i klubben – som gatelagets sosiale aktiviteter og/eller dugnader på A-lagskamper.

2.2 Utbredelse og utvikling

Det særnorske ved gatelagene er at de drives som integrerte lag i toppfotballklubber. Dette gjør den norske gatelagsmodellen unik i verdensammenheng. Det første gatelaget ble startet av Fredrikstad Fotballklubb i 2011. I dag organiserer Fotballstiftelsen 31 gatelag i store

Jentesatsing på Sandefjords gatelag

Kirvil Paulsen og Carmen Anette Lilleng, spillere på Sandefjords gatelag

Sandefjords gatelag ble etablert høsten 2015. Fire år senere møtte Kirvil Paulsen opp på trening som eneste kvinnelige spiller på laget. Hun er i dag målvakt for Sandefjord.

- Laget trente i Bugårdsparken, 300 meter fra der jeg bor. Jeg begynte å gå tur i området da de trente – henge litt i buskene der. Da tenkte jeg at jeg måtte prøve meg. På første treninga klarte jeg å drible så mange av guttene, at både de og jeg ble overraska. Det var så gøy, at jeg kom på en trening til.

Det skulle ta tre år til før neste kvinne dukket opp. Kirvil forteller at hun ble tatt godt imot av gutta og trivdes som eneste kvinne på laget, men at det også har vært fint å få inn noen flere gatelagsjenter. Å være alene om å skulle inn i damegarderoben etter trening kan være ensomt. Carmen Anette Lilleng kom på første trening i fjor høst. Det var en avisartikkel som gjorde at hun tok steget inn i laget.

- Jeg er frivillig i Røde Kors, også begynte Kirvil litt der. Men det var faktisk avisartikkelen i NRK med deg i september som gjorde at jeg fikk ut fingeren og sendte melding.

Økt satsing på gatelagsjentene

Sandefjord har økt satsingen på å rekruttere kvinner de siste årene. Et tiltak har vært å ha egne treninger for kvinner en dag i uken. Da er det ikke fotball på programmet, men diverse andre aktiviteter.

- Vi gjør andre aktiviteter som bowling og sånt. Vi spiller ofte mot trenerne, men de pleier å vinne. Og når vi prøver å finne ting treneren vår Roger ikke kan vinne i, da vil de ikke være med. Dart for eksempel, forteller Kirvil.

- Synkronsvømming, skyter Carmen inn.

Det er med andre ord ikke bare fotballen som gjør at de to damene stadig kommer tilbake til trening.

- Det er mye mer enn bare fotball, men det vet man ikke før man begynner. Samholdet og dugnader, forteller Carmen

- Tilhørigheten har vært det viktigste for meg, fortsetter Kirvil. Jeg påstår at gatelaget har reddet livet mitt. Jeg skal bli eldste dama som spiller på et gatelag, om så jeg må løpe med rullator utpå der.

Foto: Privat

klubber rundt om i Norge. Samtlige klubber i Eliteserien i 2024 er representert blant dem.

Flere klubber og kommuner ønsker å opprette lag, og antallet spillere er i kraftig vekst. Alle gatelagene er organisert under Fotball-stiftelsen, som ble etablert i 2015 med formål å gi faglig og økonomisk støtte til fotballklubber som driver gatelag.

Fotballstiftelsen og gatelagene fortsetter å slå egne rekorder når det gjelder antall lag og spillere. I 2023 deltok til sammen 1 443 personer på gatelags-trening. Dette er en økning fra 1 171 personer i 2022. I snitt møtte opp mot 600 spillere på trening hver uke.

Tilhørende prosjekter

Rundt den faste aktiviteten er det etablert flere prosjekter som har til hensikt å både videreutvikle kvaliteten i satsingen, utvide tilbudet og bistå den enkelte spiller på veien mot et rusfritt liv:

- **Fra soning til scoring** forsøker å etablere gode overganger for innsatte i soningsinstitusjoner til gatelagene.
- **Gatelagsjentene** har mål om å rekruttere flere kvinner til lagene.
- **Gatelagsrekruttene** er et prosjekt i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB, som har til hensikt å etablere nye lag og å forsterke eksisterende lag gjennom å trygge nye spillere.
- **Gatelagsweben** er en heldigital møteplass som ble utviklet under pandemien. Under nedstengingen ble det tilbud interaktive aktiviteter hver uke.
- **Gatelagene redder liv** er et førstehjelpsprosjekt der alle spillere og bidragsyter skal få grunnleggende opplæring i hjerte- og lungeredning og førstehjelp.

«Her drev vi med samskaping før ordet var funnet opp.»

Lene Conradi, ordfører i Asker, på gateslagets 10-årsjubileum.
Foto: Høyre.no

I tillegg arrangeres det aktiviteter rettet mot spillerne og deres barn, gjennom blant annet prosjektet:

- **Aktivitet/møteplasser for gatelagsfamilien**, har som mål at spillerne kan invitere barn og familie til positive opplevelser de ellers ikke hadde hatt muligheten til å delta i.

2.3 Gatelagsjentene

Gatelagsjentene ble startet som et pilotprosjekt i 2022 med målsetning om å rekruttere flere kvinner til gatelagene. Blant tiltakene som har blitt iverksatt i flere klubber, er økt kvinnerepresentasjon i ledelsen rundt lagene, egne treninger og aktivitetsdager spesielt tilpasset kvinner.

Figur 2-2: Kjønnfordeling på gatelagene i 2023

Kilde: Klubbundersøkelsen 2023

Rusmiddelbruk er mer utbredt blant menn, og forskjellene blir tydeligere ved mer intens og regelmessig bruk av narkotika. Tall fra FHI (2024) viser at 70 prosent av dem som mottar hjelp knyttet til rusutfordringer er menn.

Prosjektet har ført til økt bevissthet rundt kjønnsspesifikke utfordringer innen rusbehandling og rehabilitering. Ved å tilby et skreddersydd opplegg for kvinner, anerkjennes det at kvinner kan ha andre behov og barrierer for deltakelse enn menn.

2.4 Samskaping – Fotballstiftelsen, klubb, NAV og kommune

Gatelagene er et eksempel på sosial samskaping. Samskaping kan forstås som at det offentlige og private og/eller sivile aktører arbeider sammen gjennom å dele kunnskap og ressurser med hverandre (Røiseland & Lo, 2019). Det er klubbene som organiserer aktiviteten i gatelagene, men dette skjer i tett samarbeid med Fotballstiftelse, NAV og kommunen.

Klubbene

Det er hovedsakelig klubbene selv som tar initiativ til å starte et gatelag – dette gjennom en prosess godt hjulpet av Fotballstiftelsen og ofte med råd og innspill fra etablerte gatelagsklubber. Gatelagene er en integrert del av klubben fra starten og spillerne omgås gjerne A-lagsspillere på treningsfeltet. Klubben jobber også aktivt opp mot sine samarbeidspartnere og sponsorer, spesielt i forbindelse med å hjelpe spillere ut i jobb.

Kommune og NAV

Gatelagene organiserer samarbeidet med NAV og kommune på ulike måter. Mange av lagene har faste ruskonsulenter, ofte ansatt i NAV eller kommune, på treningene. Disse er med når lagene møtes før trening og følger opp spillerne i deres utvikling utenom fotballen. Mange steder er samarbeidet med kommunen tett, eksempelvis ved at kommunen aktivt rekrutterer spillere til gatelagene, eller at klubbene og NAV samarbeider om å tilby arbeidstrening og finne arbeidsgivere.

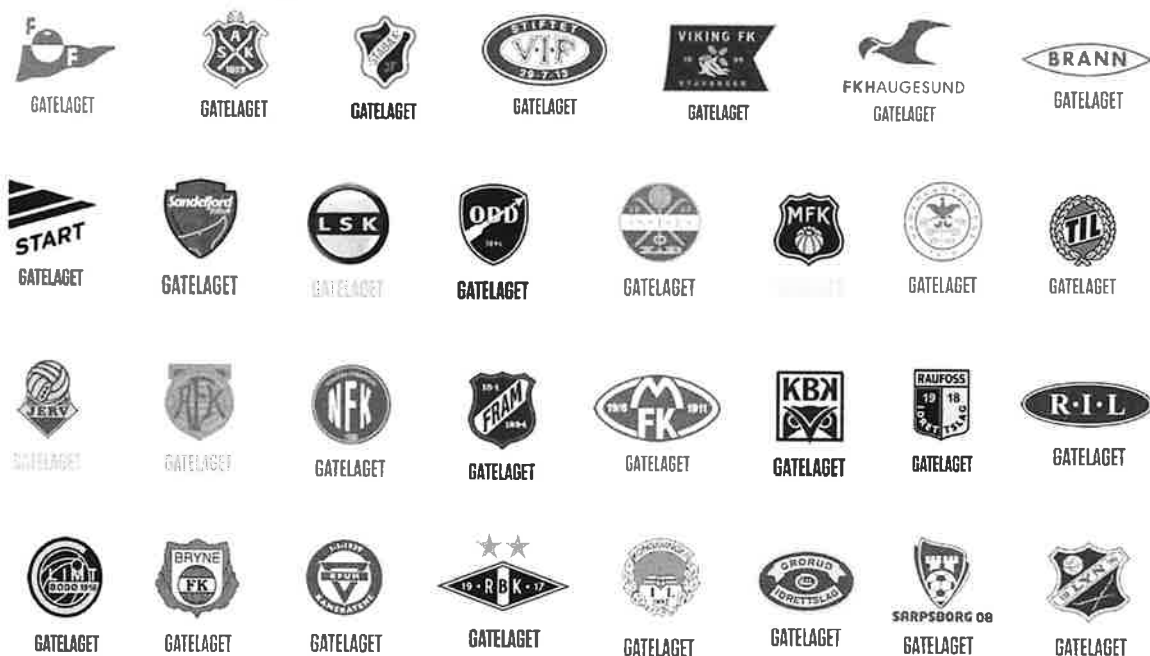
Fotballstiftelsen

Fotballstiftelsen ble etablert i 2015 og støtter gatelagsklubbene finansielt, faglig og bidrar med å arrangere turneringer og treff, slik som faglige samlinger for trenere og ledere. Stiftelsen

finansierer og administrerer også tilhørende prosjekter. I opprettelsesfasen hos gatelagene bidrar Fotballstiftelsen med informasjon, å sikre økonomisk støtte samt annen praktisk hjelp. Fotballstiftelsen har et krav om at klubben oppretter et konkret samarbeid med det offentlige, og bistår i dette arbeidet.

For å opprettholde og utvide aktivitetsnivået, estimerer Fotballstiftelsen et årlig budsjettbehov på omkring 28 millioner kroner. Behovet er reelt sett enda høyere. Dette skyldes at stadig flere spillere ønsker å spille på gatelag og flere klubber ønsker hjelp til å starte opp. Stiftelsen arbeider aktivt med å sikre finansiering utover de viktige offentlige bidragene og å styrke gatelagenes lokale forankring. I august 2023 mottok stiftelsen 18,9 millioner kroner i tilskudd via Helsedirektoratet. Kronebeløpet er høyere enn tidligere, men økningen kompenseres ikke fullt ut for pris- og kostnadsveksten. Regnskapet for 2023 viste inntekter på 24,9 millioner kroner og utgifter på 25,3 millioner kroner, med et underskudd dekket av oppsparte midler. Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, som skapte usikkerhet og forsinkelser for både nye og eksisterende gatelag. Det er fra 2024 gitt flerårig tilskudd fra Helsedirektoratet.

Figur 2-3: Oversikt over gatelagene

3. Trening – samhold, mestring og rusfrie timer

Kjerneaktiviteten i gatelagene er de ukentlige treningene. I tillegg til fysisk aktivitet og mestring på banen, blir treningene en arena der spillerne får hjelp til å mestre livet.

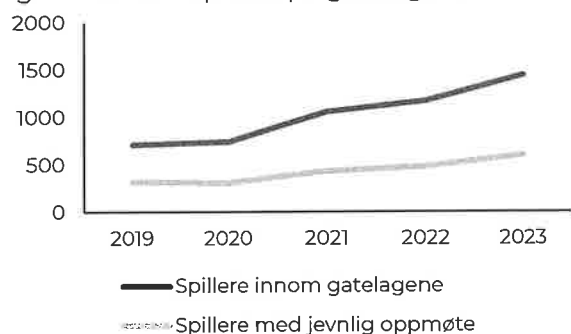
I gatelagene brukes fotballtreningene som et verktøy for å hjelpe spillerne med å takle rusutfordringer. Lagfølelse og samhold er avgjørende for at et fotballag skal fungere, både på og utenfor banen. Etter hvert som spillere møter regelmessig på trening med gatelaget, er tanken at de får opplevelser og utvikler egenskaper som gjør dem bedre egnet til å mestre egne liv. Samhold, struktur og mestring utvikles på og rundt treningene, men kan gi effekter langt utover det som skjer på banen.

Gatelagene har vanligvis tre treninger i uken, med noen lokale variasjoner. Mange klubber tilbyr henteordninger slik at spillerne enkelt kan delta.

En typisk treningsdag begynner rundt klokken 09:15 med transport for de som trenger det. Dagen starter ofte med en kaffekopp og en prat på stadion. Noen steder serveres mat også før trening. I garderoben venter treningstøy fra klubben i spillerens foretrukne størrelse – og samme modell som klubbens øvrige lag bruker. De faste spillerne får egne fotballsko, mens andre kan låne ved behov.

Når alle har skiftet, starter treningen som er tilpasset alle deltakernes nivå. Treningsøktene består av oppvarming, teknikkøvelser, kamp og straffekonkurranser. Etter trening kan spillerne dusje i garderoben, hvor både håndklær og såpe er tilgjengelig.

Figur 3-1: Antall spillere på gatelagene

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

Etter treningene serveres lunsj. Her kan spillerne ha uformelle samtaler med hverandre, ruskonsulenter, jobbkonsulenter og trenere. Måltidene, både før og etter trening, skaper en trygg ramme for å diskutere utfordringer eller andre aspekter av spillernes liv.

3.1 Samhold og tilhørighet

Personer med rusutfordringer opplever ofte utenforskap og marginalisering. Dermed er tilhørighet til et fellesskap spesielt viktig. Forskning peker også på at resosialisering med storsamfunnet er avgjørende for tilfriskning (Fugletveit & Tonholm, 2010).

I forskningsartikkelen «Gatelag som recovery på banen» (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019), som ser på arbeidet i og effekten av fire gatelag, beskriver flere av de intervjuede spillerne et sterkt samhold innenfor rusmiljøene de tidligere tilhørte eller fortsatt tilhører. Gatelagene kan fungere som en erstatning for belastede miljøer. Lagene blir en positiv arena der de føler tilhørighet med andre som også har «stått utenfor». Felleskapet som gatelagene representerer blir beskrevet som avgjørende for at spillerne ikke oppsøker «gamle» rusmiljøer.

«Jeg er helt sikkert på at hadde det ikke vært for gatelaget ville det vært mye vanskeligere for meg å holde meg rusfri.»

Victor Torrisen, gatelagsspiller på Glimtvis

Samhold i gatelagsfamilien

Samholdet i gatelaget eksisterer på flere nivåer. Nærmest spillerne er felleskapet i det enkelte gatelag. Dette kommer til uttrykk ved at man blir kontaktet og etterspurt dersom man ikke møter opp. Det settes forventninger til at man deltar i felleskapet, og til gjengjeld gir felleskapet omsorg og støtte tilbake.

Samholdet strekker seg også nasjonalt gjennom tilknytningen til gatelag over hele landet. Dette blir ekstra synlig når gatelagene møtes til nasjonale turneringer, og deltagerne opplever at de er en del av et stort samhold som går utover deres egen klubb.

Nasjonal gatelagsturnering

Et årlig høydepunkt er den nasjonale turneringen, der gatelag fra hele landet spiller kamper. Turneringen innebærer også sosiale aktiviteter og underholdningsbankett. I 2024 ble turneringen arrangert på Aspmyra stadion i Bodø. Der var det rekord i antall lag, spillere og kvinner som deltok på turneringen. Bodø/Glimt gir stafettspinnen videre til Viking som sammen med Fotballstiftelsen skal arrangere den nasjonale turneringen i Stavanger i 2025.

Resten av året spiller de fleste av lagene mot hverandre i regionale turneringer og ligaer. Det arrangeres også mange andre mindre turneringer og møteplasser mellom gatelagene. Østlandsligaen har pågått i mange år, hvor 19 av lagene deltar. I 2024 ble SørVest-ligaen etablert, mens det for lagene i Midt- og Nord-Norge blir arrangert regional turnering over to dager.

3.2 Mestringsfølelse på trening

Mestring handler om å kunne håndtere utfordringer i eget liv, men også å ha en følelse av å være til nytte og få til noe. Gjennom deltakelse i gatelagene, er det flere elementer som legger til rette for mestring, både på og utenfor banen.

Spillerundersøkelsen fra 2024 viser at gatelagene skaper et fellesskap for deltakerne. Hele 83 prosent av spillerne sier seg helt eller delvis enige i at de føler seg som en del av klubben. Enda flere, 88 prosent, er helt eller delvis enig i at det er godt samhold på laget. Samlet sett peker dette på en betydelig andel av spillerne opplever et positivt fellesskap i gatelagene. Videre svarer 77 prosent av

respondentene at de er helt eller delvis enig i at gatelagene har gitt dem økt selvtillit. Og hele 88 prosent av spillerne oppgir at de er helt eller delvis enige i at gatelagene bidrar til et mer meningsfullt liv. Dette tyder på at deltakelse i gatelagene kan ha en positiv innvirkning på majoriteten av spillernes hverdag.

3.3 Struktur og rammer med en klar målsetning

Deltakelse på treningene gir rammer og strukturer som kan bidra til en bedre hverdag for spillerne. På sikt kan det også gi ferdighetene som trengs for å gå over i arbeid. Deltakelse på treningene til gatelaget krever at du er rusfri, møter i tide og har på deg riktig utstyr (klubbens identitetsbyggende tøy).

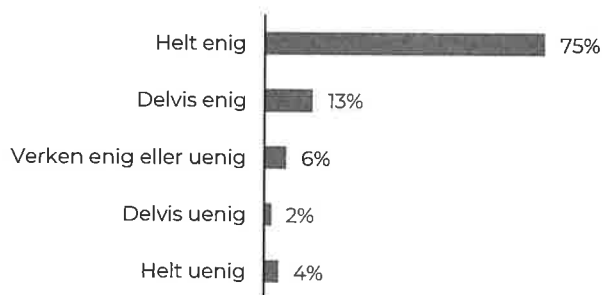
Gatelagens treninger foregår i hovedsak på dagtid, noe som kan bidra til en hensiktsmessig døgnrytme – og i seg selv bygger opp en rutine og struktur som første skritt på vei mot arbeidslivet.

Viktigheten av tydelige rammer og strukturer for trygghet og livsmestring trekkes frem gjennomgående i intervjuer og i forskningsartikkelen «Gatelag som recovery på banen» (Kobro, Borg, B, & Vike, 2019). Tydelige rammer og strukturer legger klare premisser for det sosiale fellesskapet og senker dermed terskelen for å delta. En gjennomgående holdning som kommer frem blant informantene er at rammene som legges i gatelagene, sammen med opplevelsen av mestring og fellesskap, er helt sentralt for å komme tilbake til et rusfritt liv, og på sikt ut i arbeid. Kravet om rusfrihet ved oppmøte gir deltakerne en tydelig og konkret målsetting. Ved å klare å møte rusfri på trening kan spillerne oppleve økt selvkontroll og mestringsevne. Når denne

Motiverte spillere fra Fredrikstad sitt gatelag under nasjonal turnering i Bodø 2024. Foto: Kent Even Grundstad

Figur 3-2: «Gatelagene bidrar til et mer meningsfullt liv»

Kilde: Spillerundersøkelsen 2024. n = 282

milepælen er nådd, kan veien mot å oppnå flere rusfrie timer oppleves som mer overkommelig (Uldal & Bøckman, 2017). Disse aspektene spiller en avgjørende rolle i bedringsprosessen, kontroll over eget liv er viktig for å oppnå flere rusfrie timer og vedvarende forandring (Helsedirektoratet, 2014).

Ifølge Fotballstiftelsens årsberetning ble det levert 5 500 rusfrie timer hver eneste uke i 2023. Tallet er

stadig økende. 38 prosent av gatelagets spillere oppgir at de ikke ruser seg etter at de begynte på gatelaget. De rusfrie timene er et steg på veien mot en varig endring. Ettervern og vedlikehold er essensielt for å lykkes med avrusning, og gatelagene tilbyr gode rammer for å kunne lykkes med dette.

Intervju med involverte rundt gatelagene

Respekt, forståelse og likeverd

Intervju med Rune Haugan, trener for Sarpsborg 08s gatelag

Våren 2023 var Sarpsborg 08 det eneste Eliteserien-laget uten et gatelag. Rune Haugan tok på seg rollen som trener etter å ha jobbet de siste 30 årene med helse, barnevern, skole og oppvekst. Allerede på første trening møtte 18 spillere opp. Treneren forklarer hvordan laget prioriterer sosial tilhørighet over fotballtekniske kvaliteter.

- Vi har et overordnet fokus på det å møte spillere med respekt, forståelse og likeverd. Dette skal gi spillerne tilhørighet, relasjoner og trygghet i gruppa som skal gi alle en opplevelse av et sosialt fellesskap, forklarer Haugan.

Han fremhever også betydningen av at spillerne har et fast tilbud der de blir sett, hørt og anerkjent.

- Vi har et stort støtteapparat rundt laget og påstår at vi har tid og forutsetninger til å møte hver enkelt ut ifra behov og forutsetninger.

Haugan påpeker at fokuset alltid er på å støtte og heie på hverandre.

- Vi har spillere som får kjenne på anerkjennelse fra medspillere, trener, støtteapparat, klubb og nærmiljø som tidligere har meldt om et tydelig utenforskap, avslutter han.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

Fotballproffen som bygger fellesskap Ørjan Berg, tidligere landslagsspiller, nå leder av samfunnsavdeling Bodø/Glimt

Ørjan Berg er dag leder av samfunnsavdelingen til Glimt. Berg er tydelig stolt av den kulturen gatelaget Glimtvis har utviklet.

- Vi så at den kulturen de tok med seg, var dønn lik kulturen på A-laget vårt – som igjen er en kultur som er veldig preget av samhold, og det å være seg sjøl.

Han beskriver den unike dynamikken i garderoben, hvor alle er likestilt og fotball er det samlende temaet.

- Det er noe med det at du sitter i en garderobe som et lag, der alle er like, også prater du om fotball. Det er jo så ufarlig.

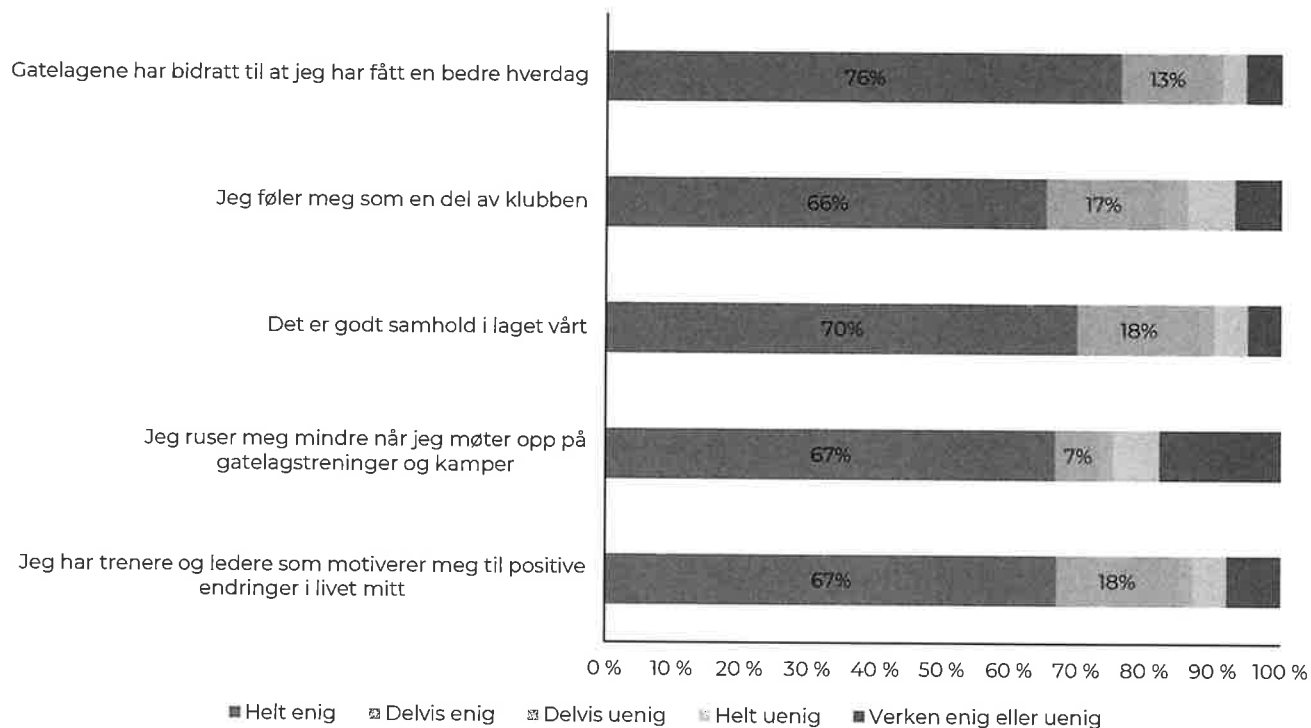
- Du kan jo prate ned Liverpool som jeg alltid gjør, ikke sant. Eller så kan du prate om en pasningsøvelse, legger Berg til.

For Berg er inkludering det viktigste prinsippet, og han mener at ekte inkludering krever mer enn bare ord.

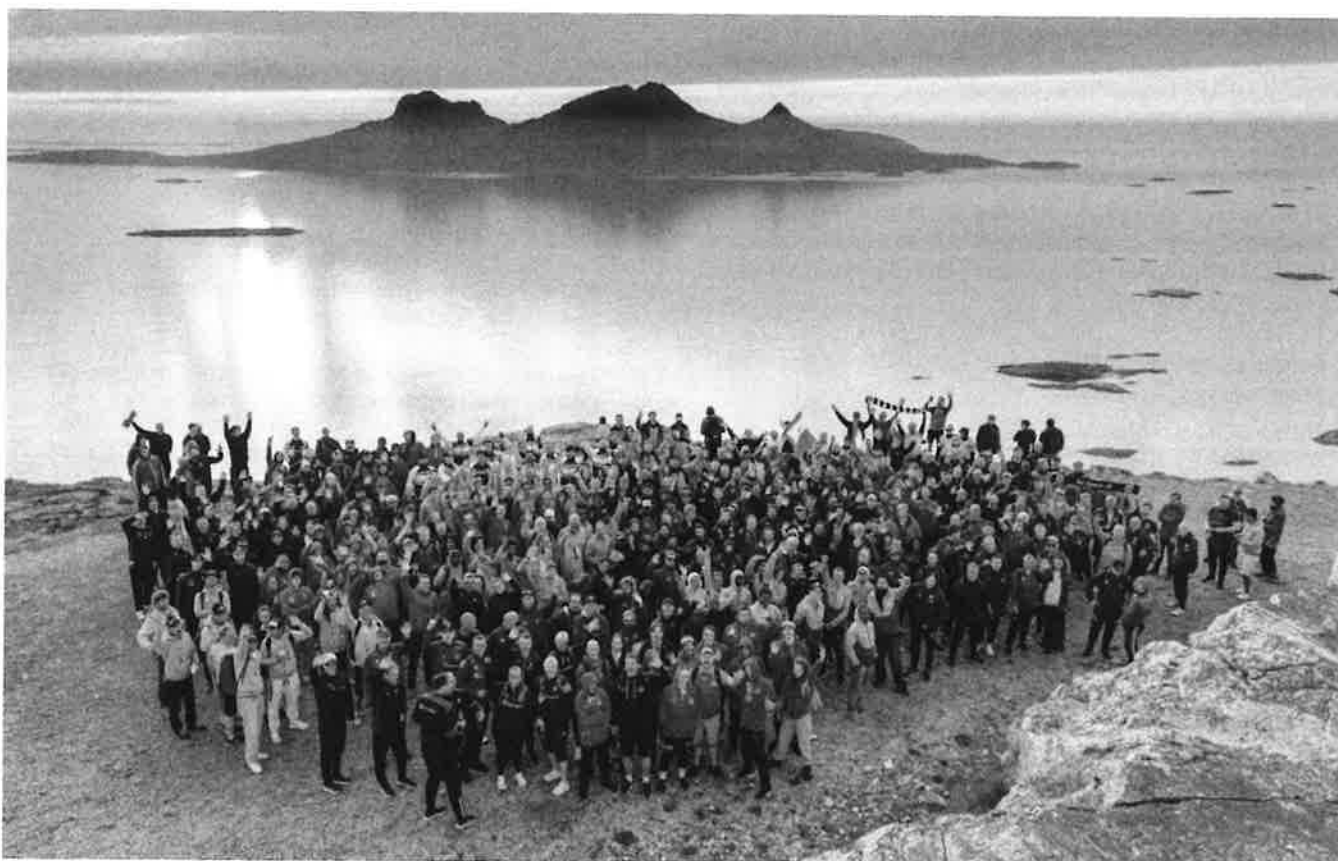
- Og i praksis så betyr det at vi må sentre til alle. Det holder ikke å si det, «ja, vi er glad for at du er med», men så får du ikke en pasning i løpet av en trening. Det går ikke, understreker Berg.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

Figur 3-3: Spillerundersøkelsen februar 2024

Kilde: Spillerundersøkelsen 2024 (n = 285)

Gatelagene samlet på Keiservarden under nasjonal turnering 2024. Foto: Kent Even Grundstad

4. Dugnad – en givende forpliktelse

Norsk idrett er tuftet på dugnad og frivillighet. Dette gjelder også for gatelagene hvor både frivillige rundt klubben og spillere selv legger ned dugnadstimer. Dugnadsarbeidet tilfører klubbene merverdi og gir spillerne en følelse av inkludering og tilhørighet.

Dugnad omhandler i denne sammenheng både dugnadsarbeidet spillerne deltar på gjennom gatelagene og frivillige rundt klubbene som hjelper til og gir av deres egen tid. Frivilliges dugnadsarbeid omfatter tilrettelegging av trening og andre funksjoner for laget, som organisering av utstyr og måltider.

4.1 Spillerne tilfører klubbene merverdi

Spillernes dugnadsinnsats omfatter et bredt spekter av oppgaver som støtter oppunder driften av klubben de tilhører. Spillerne bidrar med arbeid på stadion når A-laget spiller hjemmekamp, som klargjøring av arena, parkeringsvakter, publikumsverter og drift av kiosker. Spillerne utfører også enkeltjobber hos samarbeidspartnere i lokalmiljøet som vedproduksjon og -salg, gartnertjenester og enklere snekkerarbeid. Betaalte dugnader er med på å finansiere aktiviteter og turer, eksempelvis sosiale treningsleirer.

Eksempler på dugnadsarbeid

I Raufoss er flere gatelagsspillere faste bidragsyttere under OBOS-kampene. De hjelper til med å rydde og klargjøre stadion før kampene, bistår med vakthold under arrangementene og arbeider i kiosken. Tommy Fyhn, trener for Raufoss gatelag, forteller om en årlig vårdugnad der laget plukker søppel langs veiene i distriktet.

Raufoss har i tillegg en dag dedikert til arbeids- trening, der spillerne produserer ved. Vedprosjektet ble startet i april 2024, og det har allerede blitt lagt ned 300 timer i vedproduksjonen. Initiativet ble iverksatt for å inkludere de som ikke nødvendigvis er interessert i fotball.

På andre siden av Mjøsa drifter gatelaget til HamKam en egen kiosk på stadion under A-lagets hjemmekamper. I tillegg til dette bidrar de med å hjelpe Storhamar håndball med å bytte banedekke før Champions League-kamper og hagearbeid på et eldrester.

Fra Glimtsupporter til gatelagsspiller

Victor Torrisen, gatelagsspiller i Glimtvis

Siden 1972 har Victor Torrisen vært en lidenskapelig Bodø/Glimt-supporter. Nå spiller han på ettervernslaget Glimtvis. Etter 40 år med rus var Victor så vidt innom gatelaget i 2017 før han dro i rusbehandling. Da han kom hjem våren 2018, ble han med på laget for fullt.

- Det har virkelig vært en del av min tilfriskning og det å komme tilbake til et normalt liv, og det å ha de faste treningene å gå til og det positive miljøet som er.

Victor trekker frem hvordan nye spillere forandrer seg når de blir en del av gatelaget, og selv om det stilles krav til spillerne, er systemet forankret i positivitet.

- Er du med så kommer du liksom. Ta ansvar, og ikke minst vise omsorg for hverandre. Det er det fine; samholdet, inkluderingen og det å gi hverandre ros. Vi skal heie på hverandre – og det er vakkert.

- Jeg ser de nye på laget, hvordan selvfølelsen og selvbildet deres vokser. De blir trygge på seg selv. De føler at de blir verdsatt, og satt pris på for akkurat for den de er. Det er så utrolig viktig. Vi blir som en familie på en måte.

Dugnad styrker samholdet

Victor tilbringer mange timer på stadion med både trening og dugnadsarbeid. Gatelaget bidrar blant annet med dugnadsarbeid på stadion før eliteseriekampene, ved å vaske over setene, og fjerne søppel fra stadion.

- Selv om det er over 8 000 seter på stadion, går arbeidet fint fordi vi synes det er gøy å bidra. Det blir ofte fire timer på stadion, siden publikum slippes inn en time før kamp, sier Victor.

- Det er en veldig fin greie, det styrker også samholdet at vi møtes og har det gøy sammen, avslutter han.

Foto: Rune Larsen (Bodø/Glimt)

I Bodø er Victor Torrisen og hans medspillere aktive bidragsytere på dugnad under hver hjemmekamp på Aspmyra. I Grimstad har gatelagsspillere til Jerv i hele sommer ryddet søppel i byens gater før folk står opp. Og i Oslo har flere gatelag gått sammen om opp- og nedrigg i tilknytning til Øyafestivalen,

Disse eksemplene illustrer bare noen av de mange måtene gatelagene engasjerer seg i dugnadsarbeid og gir tilbake til sine respektive klubber og lokalsamfunn.

4.2 Dugnad fører til inkludering og tilhørighet

Et sentralt trekk ved den norske gatelagsmodellen er at lagene er en integrert del av toppklubbene. Dugnad er en måte å styrke dette båndet mellom gatelag og klubb.

Tommy Fyhn, trener for Raufoss gatelag, fremhever at særlig for spillere uten fast arbeid blir dugnadsarbeidet en meningsfull måte å strukturere dagen på, og at spillerne aktivt ønsker å gi tilbake til klubben gjennom sin dugnadsinnsats.

Dugnad er mer enn penger til lagkassen eller frivillige arbeidstimer for klubben. Dugnadsarbeid

gir spillerne mulighet til å bidra med noe som oppleves verdifullt. Ikke bare av spillerne selv, men av omverden. Når spillerne driver en kiosk eller gjør fysisk arbeid for et lokalt eldrecenter, får de muligheten til å bidra med noe som anerkjennes av omverden. For personer som i mange tilfeller kommer fra utenforskap, er verdien av å bli sett høy.

«Spillerne føler at de bidrar og deltar i byens stolthet.»

Geir Ådne Lervåg, ruskonsulent i Molde kommune

4.3 Frivillige bidrar til gatelagene

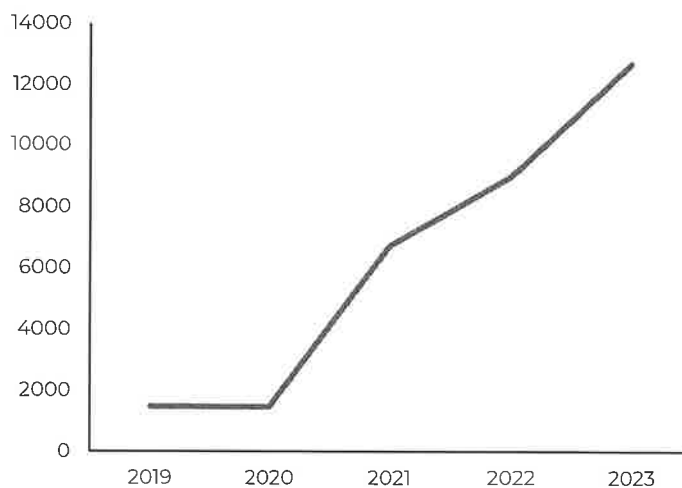
Gatelagene inspirerer frivillige rundt klubbene til å hjelpe til og gi av deres egen tid. De frivillige hjelper til rundt treninger eller andre funksjoner for laget. I 2023 la frivillige ned rundt 12 700 timer, tilsvarende 7 årsverk, se Figur 4-1.

Dugnadsarbeid i KFUM

Foto: Halvor H. Byfuglien/ KFUM

Figur 4-1: Antall frivillige timer rundt gatelagene

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

5. Arbeidstrening – et steg mot overgang til arbeid

En bakgrunn med rusutfordringer kan gjøre veien til studier eller arbeid overveldende. Gatelagene fungerer som et alternativ til det mer tradisjonelle møtet med arbeidslivet på NAV-kontoret.

Mennesker med rusbakgrunn står overfor utfordringer som kan påvirke mulighet for å få fast arbeid. Noen av de vanligste barrierene er avbrutt skolegang og mangel på utdanning, arbeidserfaring og sosialt nettverk, i tillegg til fysiske og psykiske helseplager. Deltakelse på et gatelag er et viktig steg på vei mot utdanning eller arbeid.

Det er verdt å poengtere at gatelagene ikke først og fremst er et arbeidstiltak, men et rusfritt anker i hverdagen for mennesker som er på ulike steder i livet. Fokuset for mange spillere er å mestre livet, og de har ikke i første omgang et mål om å begynne på et studium eller finne seg en fast jobb.

5.1 Gatelagene legger til rette for arbeidstrening

Gjennom gatelagsmodellen får spillerne muligheten til å utvikle sine ferdigheter, bygge selvtillit og få verdifull arbeidserfaring som er nødvendig for å lykkes også utenfor fotballbanen.

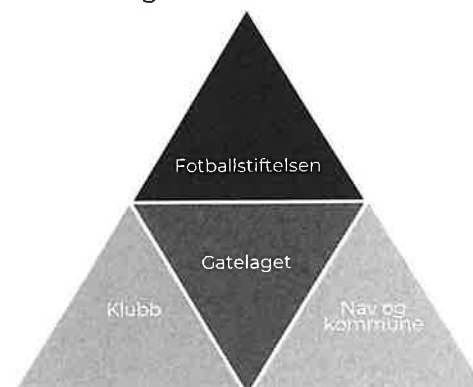
Uformell arbeidstrening skjer blant annet gjennom dugnadsarbeid i klubben eller hos aktører i tilknytning til klubben. Spillerne tildeles ansvar i en mindre formell setting enn mye annet arbeid, og forventes å oppfylle oppgavene. Om spilleren gjør en god jobb kan treneren og andre rundt laget være referanse for senere jobb.

I enkelte klubber har spillere gått fra dugnad til fast arbeid i klubben. Andre har fått jobb hos en av klubbens samarbeidspartnere.

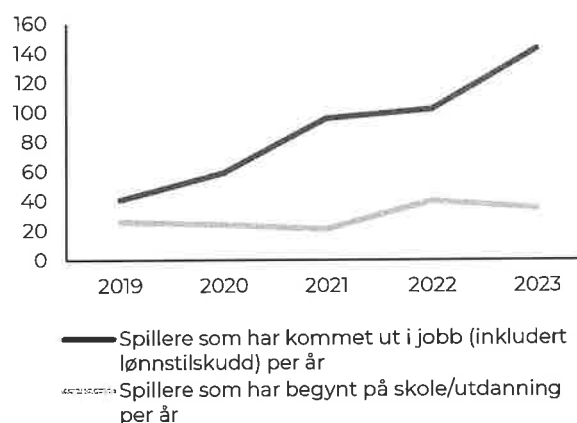
Den formelle arbeidstreningen gjennomføres normalt i regi av NAV og kommunen. NAV tilbyr CV-kurs, tilrettelegger jobbtrening, gir økonomisk støtte og identifiserer jobbmuligheter. Kommunen legger til rette for arbeidsplasser, ettervern og oppfølgingstjenester.

For å kunne navigere mellom de ulike instansene behøver man kjennskap til strukturene og prosessene i kommunene og i NAV. Gatelaget har rigget sitt apparat for å fungere godt rundt trekantsamarbeidet. Hvert lag har en eller flere

Figur 5-1: Gatelagens samarbeidsmodell

Figur 5-2: Overgangen til jobb og utdanning

Kilde: Fotballstiftelsens klubbundersøkelser

faste trenere i tillegg til en rus-/erfarings konsulent fra kommune eller NAV.

Rus-/erfaringskonsulentene spiller en sentral rolle og fungerer som en tillitsperson på laget og som bindeledd til kommunens øvrige behandlingsapparat. Rollen er allsidig og inkluderer en hjelpende hånd til spillere som står ovenfor krevende oppgaver. Det er vanlig praksis å bidra med alt fra å lage CV-er, følge spillerne på jobbintervjuer, sette dem i kontakt med arbeidsgivere og tilby mental støtte. Effekten er at spillerne enklere kan overvinne utfordringer som har vært et hinder for tidligere jobbsøking.

Samarbeidet mellom klubben, private samarbeidspartnere og kommunen er et eksempel på samskaping i praksis. Kobro et al. (Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner, 2019) forklarer hvordan den norske velferdsstaten i økende grad har blitt en modell dominert av såkalte velferds-kommuner. I disse kommunene vokser flere og flere løsninger frem i mellomrommet mellom det offentlige, private og en frivillige «tredjesektor». Gatelagene er et eksempel på et prosjekt lokalisert nettopp i dette mellomrommet.

Et eksempel på koblingen mellom gatelagsmodellen og mer formell form for arbeidstrening er Brannsjansen. Brann har hjulpet over 120 unge voksne gjennom arbeidstreningens programmet. Over 5 uker får deltakerne kursing, praksis på stadion og i en ekstern bedrift før de forsøker å lande en fast jobb. 55 prosent av deltakerne har fått fast jobb gjennom dette tiltaket.

5.2 Gatelagene bidrar til tilpasset oppfølging av spillere

En av styrkene til gatelagene er at opplegget rundt spillerne i stor grad kan tilpasses den enkelte spiller. Spillerne kan få ansvar for alt fra utstyr og arbeid på arenaene til å bidra i organiseringen av laget. Flere informanter trekker frem at gatelagsmodellen sørger for en stegvis og hensiktsmessig oppfølging. Trener og ruskonsulent kan dermed bidra til at spillerne bygger opp en reell CV som belyser deres egenskaper.

Gatelagsfotballens uventede ettervernseffekt **Lars Ueland Kobro, seniorforsker ved USN**

Seniorforsker Lars Ueland Kobro har med forskningsprosjektet «Recovery på banen» fra 2019 studert gatelagsfotballen som en samskapende innovasjon innen rusfeltet. Kobro innrømmer at studiet var motivert av en hypotese om at aktiviteten antagelig var bygget på betydelige overdrivelser. Kobro et al. (Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner, 2019) startet med en kritisk innstilling, men de ble stadig mer overrasket etter hvert som studien skred frem.

- Det endte med at vi satt litt himmelfalne tilbake i forskergruppa og stilte hverandre spørsmålet om vi var vitne til verdens beste etterverntiltak. Og mest overraskende; det var drevet fram av miljøer som ikke til vanlig jobber med rus og psykiatri.

Foto: USN

Rehabilitering utenfor kontorets fire vegger **Geir Ådne Lervåg, ruskonsulent/trener i Moldes gatelag**

Geir Ådne Lervåg, rusfaglig konsulent i Molde kommune, har også rolle som trener for gatelaget til Molde. Han fremhever viktigheten av samarbeid mellom ulike aktører for å støtte spillerens progresjon.

- Det at NAV og kommune har kommet ut på en ny arena har gitt unik mulighet for nær og tett oppfølging. Klubben har mye å bidra med når det gjelder kunnskap og fasiliteter innen trening, men det er også mangler når det gjelder faglig forståelse. Dette kan NAV og kommune gi.

Lervåg peker på at gatelagene fungerer som en utmerket plattform for stabilisering, invertering, sosialisering og personlig utvikling. I motsetning til tradisjonell behandling gjennom kommunen eller NAV, gir gatelagene en arena som er fri for kontorer, endeløse samtaler og byråkrati.

Foto: Fotballstiftelsen

6. Pårørende – store gevinster for de nærmeste

Pårørende forteller at de opplever stor glede og en lettere hverdag når deres nære enten reduserer rusbruken eller blir rusfri gjennom deltagelse på gatelaget.

En gatelagsspiller har pårørende som foreldre, partner, barn, storfamilie, kollegaer og venner. Dessverre medfører rus at man mister kontakten med nære relasjoner og det sosiale nettverket blir mindre. Ruskonsulenter forteller at gatelagsspillere normalt ikke bor med familien, men i ulik grad har kontakt med tre til fire pårørende.

«For hver spiller, hver rusbruker, så er det en hel familie rundt som er fortvilet, lei seg, og bekymret.»

Victor Torrisen, gatelagsspiller på Glimtvis

6.1 Belastningen for pårørende er stor

Å være pårørende til rusavhengige er krevende, med konstant bekymring og utrygghet. I den nasjonale pårørendeundersøkelsen fra 2021 rapporterer pårørende til rusavhengige om større opplevd belastning enn pårørende til andre grupper (Opinion, 2021). Hverdagen deres blir ofte beskrevet som preget av «medavhengighet», hvor deres velbefinnende sentrerer rundt personen med rusutfordringer (Birkeland & Weimand, 2015). Utfordringer kan inkludere angst, nedstemthet og problemer med søvn. I tillegg forekommer fysiske symptomer relatert til stress, som muskel- og skjelettplager samt smerter i hode, bryst og mage hos pårørende (Prop. 15 S (2016-2020)). Videre kan det å vokse opp med en forelder som har problemer med rusmidler øke risikoen for dårlig psykisk helse, egne rusmiddelutfordringer og tidlig død (Birkeland & Weimand, 2015).

Pårørende forteller at de er bekymret da de ofte ikke vet hvor deres familiemedlem oppholder seg og sover om natten. De bruker mye tid på å oppsøke og lete etter deres nære og hjelpe til så mye de kan. Det er også en stor påkjønning for pårørende å ikke vite hvilken tilstand rusbrukeren møter opp i og hvordan de vil oppføre seg.

Pårørende er også gjenstand for trusler, vold og helseskade fra de nære, i tillegg til at de kan oppleve tyveri og skadeverk på eiendeler. Mange hjelper også til med å betale regninger, opphold,

mat, inkassokrav, narkotikagjeld og andre finansielle krav den nære ikke klarer å betjene. Den britiske studien av Capello et al. (2009) anslår blant annet at familiemedlemmer bruker årlig om lag 44 000 kroner for å støtte den nære med rusproblemer.

Pårørende bruker ikke bare mye av sin fritid på å hjelpe sine nære, men det går også utover jobb, studier og evnene til å konsentrere seg. I flere tilfeller kan belastningen være så stor at pårørende sykemeldes, må jobbe deltid eller går ut av arbeidsstyrken.

6.2 Gatelagene gir også store fordeler for pårørende

For pårørende letter bekymringen for sine nære når de aktivt deltar på et gatelag. Det gjelder både om spilleren blir rusfri gjennom deltagelse i gatelaget eller ved at den nære velger av fri vilje å delta på en konkret aktivitet som er steg på veien til en rusfri tilværelse. Man er trygg på at den nære har et sted å gå til i form av gatelagstreninger og får nye venner på og rundt laget som gjør det lettere å forbli rusfri.

For sin egen del forteller pårørende at det er lettere å prestere i hverdagen, både på jobb og sosialt, når en i nær relasjon blir rusfri. De får bedre konsentrasjon i jobben, det er mindre behov for sykemelding og helsetjenester og de har mer tid til å tenke på andre ting, som å følge opp barn og partner, være med venner og ha hobbyer.

Samtidig vet de pårørende at spillerne blir behandlet med verdighet når de deltar på aktivitetene i regi av gatelagene. Pårørende trekker frem hvordan spillere har fått livsglede og noe å se frem til i hverdagen.

«På gatelaget blir faren min behandlet som et menneske. Ikke bare en bruker eller pasient, men noen som er verdig. Det har utrolig mye å si. Her blir pappa behandlet med verdighet.»

Christina Gjeruldsen, pårørende til gatelagsspiller

Får endelig oppleve en rusfri far

Intervju med Dag Gjeruldsen, spiller på Stabæk gatelag og Christina Gjeruldsen, pårørende

Etter mer enn 40 år med rusutfordringer og utallige forsøk på å bli rusfri uten å lykkes, fikk Dag høre om gatelaget til Stabæk av en kamerat. Nå har Dag vært rusfri i mer enn 2,5 år, mye takket være gatelaget.

Det har ikke bare hatt enorm betydning for Dag. Også datteren hans Christina har fått gleden av å få tilbake en far som er rusfri, som hele hennes liv har hatt rusutfordringer.

Blir behandlet med verdighet

Christina forteller at gatelaget har gitt henne håpet og troen tilbake. Det å se at faren hennes mestrer noe, har noe konkret å holde fast i og noe å glede seg over i livet betyr veldig mye.

- På gatelaget blir faren min behandlet som et menneske. Ikke bare en bruker eller pasient, men som noe verdig. Det har utrolig mye å si. Her blir pappa behandlet med verdighet.

Christina forteller at håp er kanskje det viktigste gatelaget har gitt henne som pårørende.

- Det å se pappa på en arena som kun er konstruktiv, positiv og sunn, det gir håp. Nå kan jeg si at faren min er fotballspiller på Stabæks gatelag i stedet for en ruspasient, forteller hun.

Christina forteller at hun alltid har brukt menneskene rundt seg til å prate om det å være en pårørende.

- Jeg har aldri skjult det for noen. Det å prate åpent om det har vært min form for terapi. Men det finnes utrolig mange som er mer innesluttet, og det koster enormt mye i form av sykemeldinger, psykologer og liknende tilbud for å ta vare på de pårørende, sier Christina.

Store skritt i riktig retning

Christina er overbevist om at dersom man klarer å ha rusfrie dager og møte opp på fotballtreninger, er det store skritt i riktig retning. Samtidig sparer man enorme kostnader. Det gjelder også de pårørende.

- Helt siden jeg var liten har jeg fått utallige tilbud om ulike barnevernstjenester og oppfølging. Det koster enormt med ressurser. Så det å få folk ut av rusen, sparer ikke bare de pårørende for enorme påkjenninger, men også samfunnet for store kostnader knyttet til oppfølging.

Enorme kostnader for de pårørende

Dag forteller om lagkamerater på gatelaget som opplever hvor krevende det er for de pårørende til spillerne.

- Den påkjenningen for pårørende hvor de presterer dårligere i hverdagen fordi de har hodet et helt annet sted og ikke klarer å gjøre det de ellers ville klart er enorm.

Han forteller videre om pårørende som trenger psykologer, offentlige tjenester og som jobber mindre.

- Enkelte går ned til halv stilling eller slutter helt i jobben for å prøve å redde barnet sitt fra rusproblemer.

En helt ny hverdag

Før Dag begynte på gatelaget, dreide livet seg stort sett om rus. Han har hatt kontakt med Christina hele veien, og hun har vært lyspunktet i livet hans.

Men når han ikke har vært sammen med datteren, var det lett å ty til rusen fordi han ofte ikke har taklet tilværelsen. Hele livet har opplevdes som for drøyt og for heftig. Nå har gatelaget gitt en helt ny hverdag. Både for Dag og for Christina.

- Nå kan jeg ringe han klokken 7 om morgenen eller 12 om natta og han er alltid der. Det kunne jeg ikke før. Det er en enorm forandring, forteller hun.

Veien videre

Nå ser Dag for seg å kunne komme inn i en mer administrativ rolle rundt gatelaget i fremtiden. Der håper han å kunne bruke egne erfaringer til å hjelpe spillere som har havnet i den posisjonen han selv havnet i. Uavhengig av hva fremtiden bringer, har Christina fått et helt nytt forhold til faren sin etter at han begynte på gatelaget.

- Det er ingenting jeg har ønsket mer her i livet enn å få tilbake pappa. Så det betyr alt.

Foto: Fotballstiftelsen

7. Gevinster ved gatelagsmodellen

Vi estimerer at gatelagens aktiviteter årlig bidrar med en helsegevinst på 328 millioner, 102 millioner i reduserte kostnader i offentlige tjenester, 50 millioner i økt verdiskaping, 127 millioner i redusert belastning for pårørende, og 21 millioner i reduserte skattefinansieringskostnader.

7.1 Hva måler vi?

I enhver analyse av samfunnsøkonomiske gevinster er heftet med usikkerhet. I denne analysen har vi forsøkt å belyse de viktigste gevinstene og tallfeste gevinstene i så stor grad som mulig. Imidlertid er noen effekter krevende å tallfeste, og inngår følgelig kun som ikke-prissatte gevinster. Selv om disse gevinstene ikke er prissatte er de like reelle, og bør derfor være med i totalbildet.

Det er metodisk utfordrende å skille gatelagets bidrag fra betydningen av annet arbeid i hjelpeapparatet. Personene som deltar på gatelagene mottar gjerne hjelp av primær- og spesialisthelsetjenesten, NAV, kommunen og mer. Følgende beskrivelser av gevinster er derfor ikke et forsøk på å isolere gevinstene knyttet til gatelagens virksomhet, men heller en sammenfatning av positive gevinster assosiert med gatelagsmodellen.

For de prissatte gevinstene presenterer vi årlige gevinster ved gatelagsmodellen. Dette er dels nyttevirkningene som oppstår samme år, og dels

gevinster over tid for de som klarer å legge fra seg rusen. For å unngå dobbelttelling inkluderer vi i den siste virkningen kun gevinster for nye gatelagspillere, og bruker anslag for hvor mange som blir rusfrie eller reduserer sin rusbruk over tid, der vi har lagt til grunn fem års varighet i gjennomsnitt.

7.2 Samfunnsøkonomiske gevinster

Samlet finner vi en nåverdi på 638 millioner kroner knyttet til gatelagene. Dette er en økning fra estimatene i samfunnsregnskapet for gatelagene i 2023 (Oslo Economics, 2023). Økningen drives av at gevinstene for pårørende nå er prissatt, samt av gatelagens egen ekspansjon, med flere lag og spillere. I tillegg er det justert for prisveksten i samfunnet. Alle estimatene under er oppgitt i nåverdi. Tallene er ikke eksakte størrelser, men baserte på konkrete regnestykker.

Helse – bedre livskvalitet og økt levetid

En person med alvorlig rusbruk har om lag 20 år kortere levetid og redusert livskvalitet. Gatelagsmodellen gir spillerne helsegevinster som følge av redusert rusbruk og økt fysisk aktivitet. Vi estimerer en gevinst en på 328 millioner¹.

Reduserte kostnader i helsetjenesten

I tillegg til økt livskvalitet for den enkelte vil en reduksjon i rusmiddelbruk føre til redusert belastning i helsetjenesten. Vi estimerer gevinsten

Figur 7-1: Samfunnsøkonomiske gevinster

¹ I vedlegget redegjøres det for hvordan gevinstene er estimert.

av reduserte kostnader i helsetjenesten til å være 66 millioner kroner.

Redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen

Rusmiddelbruk er ofte forbundet med andre former for kriminalitet, herunder vold, ordensforstyrrelser, kjøring i ruspåvirket tilstand og svart økonomi. Dette medfører kostnader for politi, domstolene og kriminalomsorgen.

Ved å anta at kostnadene bortfaller for spillerne som blir rusfrie anslår vi en årlig gevinst på om lag 36 millioner kroner.

Økt verdiskaping – utdanning og arbeid

Et av målene til gatelagene er å bidra til at spillerne kommer seg i arbeid. Vi estimerer den årlige produksjonsgevinsten ved økt arbeidsdeltagelse for gatelagene til om lag 50 millioner kroner.

Dugnad og frivillig arbeid

Både spillerne og frivillige rundt klubbene legger ned en betydelig dugnadsinnsats gjennom året. Vi estimerer at verdien av det ulønnede arbeidet utgjør om lag 9 millioner kroner årlig.

Reduserte skattefinansieringskostnader

Gatelagsmodellen er med på å redusere skattefinansieringskostnader. Vi anslår at nåverdien av den reduserte kostnaden er om lag 21 millioner kroner.

Pårørendegevinst

Også pårørende opplever personlige gevinster som følge av at en gatelagsspiller blir rusfrie. Vi anslår en årlig gevinst på 127 millioner kroner. Av denne totale gevinsten kommer 62 millioner fra økt helserelatert livskvalitet, 3 millioner i form av reduserte offentlige utgifter (helse og justis), 32 millioner som følge av at pårørende kan jobbe mer og må bruke mindre av fritiden på gatelagsspillere, samt 30 millioner fra reduserte merkostnader som pårørende fra skadeverk, tyveri, gjeldsbetaling, kjørekostnader mv.

Mestring og tilhørighet

Vi har identifisert virkningene mestring og tilhørighet. Mange opplever at fotballen og miljøet rundt gir noe positivt å jobbe for, og at de får en mestringfølelse gjennom tilrettelagte og utviklende oppgaver. Dette tar de med seg på andre livsarenaer. Tilhørighet til et fellesskap er særlig viktig når man kommer fra utenforskap til å bære drakten til «byens stolthet». Toppklubbene har nettopp en særlig kraft som identitetsbygger. Dette er virkninger som kommer i tillegg til det som måles ved kvalitetsjusterte leveår.

Videre kan en felles møteplass for NAV, kommune og øvrig hjelpeapparat gjennom gatelagene bidra til å tilgjengeliggjøre eksisterende tilbud og dermed gi en synlighetsgevinst og synergievinster i samspillet mellom tjenestene, herunder at personer med rusutfordringer mottar en helhetlig og forenklet tilnærming i behandlings- og ettervernsprosessen.

8. Potensial for besparelser gjennom gatelagsmodellen

Gatelagsmodellen kan vise til imponerende resultater. Samtidig er det fortsatt mange personer med rusutfordringer som ikke får tilbud om å være med på gatelag eller liknende tilbud. I tillegg kan modellen stadig forbedres slik at man får enda bedre samarbeid mellom klubbene, Fotballstiftelsen, kommunene, NAV og lokale samarbeidspartnere.

8.1 Potensial for gevinster gjennom gatelagsmodellen

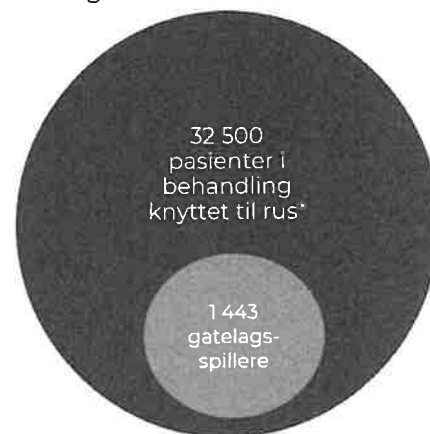
Rus er en stor utfordring og påfører samfunnet betydelige kostnader årlig. Tiltak som bidrar til å redusere rusutfordringer og belastningen det påfører samfunnet vil derfor ha en stor verdi – både for den enkelte, for samfunnet som helhet og for offentlige finanser.

«Gatelagsfotball er sannsynligvis landets mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer. Svært få andre tiltak greier å finne virksomme tiltak for den aktuelle gruppen mennesker.»

Lars Kobro, seniorforsker ved USN

Antallet gatelagspillere i 2023 er flere enn noensinne. Samtidig tyder antallet TSB-pasienter på at det fortsatt er mange personer som ikke har vært innom gatelagene (illustrert i figur 8-1). Vår vurdering er at gatelagsmodellen er et tilbud med betydelige samfunnsøkonomiske gevinster, og potensial for videre utvidelse og gevinstinnhenting. I de følgende delkapitlene drøfter vi barrierer for å kunne hente ytterligere gevinster knyttet til gatelags-modellen.

Figur 8-1: Omfang av personer med rusutfordringer

*Antall voksne pasienter som fikk behandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i 2020.

Kilde: (Lilleeng & Sitter, 2021)

8.2 Uforutsigbar finansiering skaper usikre rammebetingelser

Gatelagene har flere finansieringskilder, og tilskuddet fra Fotballstiftelsen utgjør de fleste steder kun en andel av den totale finansieringen. Samtidig er tilskuddet og den organisatoriske støtten fra Fotballstiftelsen avgjørende for både opprettelsen av nye og driften av eksisterende gatelag. Midlene fra Fotballstiftelsen er ofte fundamentet som utløser annen finansiering fra klubb og kommune. Om midlene fra Fotballstiftelsen opphører, betyr det at midlene fra andre finansieringskilder også kan stoppe opp.

Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, og måtte derfor søke om tilskudd som mange andre organisasjoner (Fotballstiftelsen, 2024). Dette medførte en overgang til søknadsbasert tilskudd, noe som skapte usikkerhet og forsinkelser for både nye og eksisterende gatelag. Fotballstiftelsen har arbeidet for økt forutsigbarhet, og i statsbudsjettet for 2024 er det åpnet for treårige tilskudd, tildelt med 20 millioner kroner årlig, som gir bedre forutsigbarhet fra 2025 – selv om beløpet ikke dekker dagens behov eller stimulerer til ytterligere vekst.

8.3 Ønske om videre utvidet samarbeid med eksterne partnere

Personer i og rundt gatelagene, som vi har intervjuet, trekker frem samarbeidet med eksterne partnere som svært viktig for å støtte klubbene og dermed gatelagene økonomisk. Videre poengterer informanter at eksterne samarbeidspartnere ofte tilbyr gode muligheter for å gi spillerne en inngang til arbeidslivet. Tett samarbeid mellom gatelagene og eksterne bedrifter skaper gjensidig tillit, som igjen kan åpne jobbmuligheter for spillere som er klare for arbeid.

Selv om mange velfungerende samarbeid allerede eksisterer, fremhever flere trenere betydningen av å forsterke samarbeidene. Å lykkes med dette fordrer at gatelagene er synlig både lokalt og nasjonalt, og at potensielle samarbeidspartnere er bevisste på hva gatelagene gjør og kan tilby.

8.4 Behov for tett samarbeid mellom kommune og NAV

I mange klubber fungerer arbeidet med kommunen, NAV og det øvrige behandlingsapparatet for rus på en god måte. I andre klubber er det derimot et behov for et tettere og bedre samarbeid med kommunen. Flere har ønsket at gatelagene, kommune og NAV i større grad kan spille hverandre gode. For eksempel ved at lokale NAV-kontor i større grad informerer potensielle spillere om aktiviteten på gatelagene og slik bidrar til rekrutteringen.

En annen utfordring omhandler klubber der gatelagsspillere er bosatt i ulike kommuner eller bydeler. Ettersom forskjellige NAV-kontorer har ansvar for ulike spillere, vanskeliggjøres et felles samarbeid mellom gatelaget og NAV, og prosessen stopper opp. Heldigvis finnes det gode eksempler på vellykket samarbeid, der gatelaget samarbeider med flere kommuner i nærområdet.

Gatelagens samarbeid med kommunene har blitt vesentlig tettere siden gatelagets begynnelse. Det er nå et krav fra Fotballstiftelsen til klubbene om at kommunene skal være forpliktet til samarbeidet. Det innebærer også at det nå skal være rus- eller erfaringskonsulenter på alle lag.

Fra Brann til byråkrati

Erlend Hanstveit, statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet

Erlend Hanstveit har lang fartstid i Brann – både som spiller og som trener for klubbens gatelag. I dag jobber han som statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet. Hanstveit trekker frem verdien av rutiner, tilhørighet og det å kjenne på at du som spiller har noe å bidra med til et lag, som sentralt i gatelagets arbeid.

- Gatelagene utfordrer deltakerne på å bryte mønstre og delta i et miljø med rutiner hvor det stilles tydelige krav. Å være del av et fellesskap hvor det er forventninger gir retning, engasjement og langt større evne til å håndtere ting som oppstår.

- Det meste av idrettens kraft ligger jo nettopp i fellesskapene. Det å tilhøre noe som er større enn seg selv, at man er en del av en gruppe som gjør livet mer meningsfullt. Det samme gjør følelsen av at noen trenger deg, og at man betyr noe for andre. For mennesker som kanskje i årevis har levd litt på siden av samfunnsveven er det å få et ankerpunkt ekstremt viktig.

I sin tid som trener for Brann sitt gatelag fikk Hanstveit selv oppleve den positive effekten gatelaget hadde på spillerne.

- Det jeg husker veldig godt er den enorme utviklingen mange spillere hadde etter 3-4 måneder på laget. Spillere som knapt kunne bevege seg da de begynte, klarte å grave frem den motorikken som en gang hadde vært like god som alle andre sin. Det var samme type fremgang som vi ser på enkelte toppidrettsungdommer, typisk i 16-17 års alderen.

Foto: Ilja C. Hendel/KUD

Vedlegg: Metode

I det følgende presenterer vi vår overordnet framgangsmåte og hvordan de ulike prissatte gevinstene er beregnet. Det er utfordrende å tallfeste samfunnsøkonomiske gevinster, noe som gjør at tallene er usikre og må tolkes med forsiktighet. Likevel er det sikkert at gatelagene gir betydelige gevinster, og tallene er ment å illustrere dette.

Overordnet framgangsmåte

For de prissatte gevinstene beregner vi årlige gevinster ved gatelagsmodellen. Dette er dels nyttevirkningene som oppstår samme år, og dels gevinster over tid for de som klarer å legge fra seg rusen. For å unngå dobbelttelling inkluderer vi i den siste virkningen kun gevinster for nye gatelagspillere som blir rusfrie eller reduserer sin rusbruk over tid, der vi har lagt til grunn fem års varighet i gjennomsnitt.

Vi måler antallet nye gatelagsspillere som et snitt av antallet nye gatelagsspillere i 2022 og 2023.

Vi beregner nåverdier i tråd med veilederen for samfunnsøkonomisk analyse (DFØ, 2023) og benytter en kalkulasjonsrente på 4 prosent til å neddiskontere fremtidige gevinster. For å justere for at reallønnen og dermed verdsetningen av liv blir litt høyere hvert år, korrigerer vi med en årlig realprisvekst på 0,9 prosent. For dugnad og frivillig arbeid presenteres verdien av den årlige innsatsen fra alle medvirkende.

Alle tall er justert til 2024-kroner.

Helse – bedre livskvalitet og økt levetid

En av de mest sentrale gevinstene ved gatelagsmodellen er knyttet til bedre helse og redusert sykdomsbyrde som følge av redusert rusmiddelbruk. Ifølge det internasjonale sykdomsprosjektet Global Burden of Disease var det samlede årlige helsetapet i Norge knyttet til bruken av cannabis, opioider, amfetamin og kokain i 2019 anslått til 19 129 helsetapsjusterte leveår. Med en prevalens av slik rusbruk anslått til 45 448 personer, gir dette anslagsvis 0,42 helsetapsjusterte leveår per år per person, noe som reflekterer tidlig død og redusert helse for mange rusavhengige.

I spillerundersøkelsen gjennomført i februar 2024 oppgir 38 prosent av deltakerne at de ikke ruser seg etter å ha begynt på gatelagene, samme andel som

i fjorårets undersøkelse. Samtidig har andelen spillere som oppgir at de ruser seg mindre økt til 39 prosent, opp fra 31 prosent. Basert på de 339 nye aktive spillerne i 2023 anslår vi at 129 av disse ikke ruser seg etter å ha begynt på gatelagene, mens antallet som har redusert rusbruk er 132 spillere.

Det er rimelig å anta at noe av skaden i form av helsetapsjusterte leveår er irreversibel, og vi antar derfor forenklet at gevinsten i form av kvalitetsjusterte leveår er 0,3 per person som blir rusfri per år, noe lavere enn anslaget på helsetapet over. Videre antar vi at personene som reduserer rusbruken får en lavere gevinst, satt til 0,1 kvalitetsjusterte leveår per person per år.

Samtlige av spillerne får en gevinst av økt fysisk aktivitet gjennom fotballtreningene. Dette gjelder også de spillerne som ikke reduserer rusbruken som følge av deltakelse i et gatelag, om lag 23 prosent av spillerne. Helsedirektoratet anslår at en person som går fra å være fysisk inaktiv til å være delvis aktiv vinner 0,08 kvalitetsjusterte leveår hvert år. Dette tallet er antakelig for høyt som anslag for personer som har alvorlige rusutfordringer og komplekse helseutfordringer. Vi legger derfor til grunn en årlig gevinst på 0,02 kvalitetsjusterte leveår per år. kroner. For å unngå dobbelttelling, har vi beregnet denne effekten kun for de som ikke oppgir å ha redusert rusbruk, siden vi inkluderer helsegevinsten av fysisk aktivitet i beregningen av redusert rusbruk.

Verdien av et kvalitetsjustert leveår er forutsatt å være 1,51 millioner, uten produksjonstap og 1,75 millioner med produksjonstap. Dette er verdier i 2024-kroner, inflasjonsjustert fra Helsedirektoratets utkast til veileder om hvordan helseøkonomiske effekter skal behandles i samfunnsøkonomiske analyser (Helsedirektoratet, 2021), og konsekvent med utredninger fra Helsedirektoratet og tidligere publisert forskning (Helsedirektoratet, 2018; Helsedirektoratet, 2020; Bugge, et. al., 2021). Vi benytter verdien uten produksjonstap og anslår dermed den totale gevinsten i form av bedre livskvalitet (helse og fysisk aktivitet) til 328 millioner kroner per år.

Reduserte kostnader i helsetjenesten

Basert på anslagene fra rapporten om konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler i befolkningen (Oslo Economics, 2020) utgjør årlige gjennomsnittlige utgiftene til primær- og spesialisthelsetjenesten knyttet til behandling av personer med rusutfordringer til 106 000 kroner per

person i 2019. Når vi inflasjonsjusterer dette til 2024-kroner og multipliserer med anslaget på 111 nye spillere som oppgir å ikke ruse seg etter å ha begynt på gatelagene, får vi en innsparing i helse-tjenesten på omlag 66,5 millioner kroner.

Redusert belastning for politi, domstolene og kriminalomsorgen

Vi baserer estimatene på redusert belastning for politi, domstoler og kriminalomsorgen på anslagene fra rapporten Konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler i befolkningen (Oslo Economics, 2020). Basert på rapporten anslår vi de årlige kostnadene for politi, domstolene og kriminalomsorgen knyttet til illegale rusmidler, justert for 2024 priser, til om lag 69 000 kroner. Ved å anta at kostnadene bortfaller for spillerne som blir rusfrie anslår vi en total årlig gevinst på om lag 36 millioner kroner.

Økt verdiskaping – utdanning og arbeid

Ifølge klubbundersøkelsen kom 143 spillere ut i lønnet arbeid i 2023, opp fra 102 året før, herunder om lag halvparten i fulltidsstilling. Vi antar at om lag 10 prosent av nye aktive spillere går over i et arbeidsforhold. Videre antar vi at lønnen til disse personene er tilsvarende lønn i nedre kvartil for alle næringer. I 2023 var en slik årslønn på 499 560 kroner (SSB-tabell 11418), som tilsvarer om lag 513 000 i 2024-kroner. Deretter legger vi på et påslag på 40 prosent (feriepenger, tjenestepensjon, arbeidsgiveravgift, forsikringer, lokaler og fortjeneste) som gir en årlig verdiskapningsgevinst på om lag 718 000 kroner per person i fullt arbeid. Videre antar vi at en gjennomsnittlig gatelagsspiller vil ha en stillingsbrøk tilsvarende 50 prosent. Basert på disse antakelsene anslår vi produksjons-gevinsten ved økt arbeidsdeltagelse til om lag 50 millioner kroner per år.

Dugnad og frivillig arbeid

Fra klubb-undersøkelsen for 2023 vet vi at det ble lagt ned omtrent 9 800 dugnadstimer av spillerne dette året, tilsvarende seks årsverk. I tillegg la frivillige rundt gatelagene ned omtrent 12 700 timer, tilsvarende syv årsverk.

For å verdsette verdien av ulønnet arbeid, benytter vi SSBs satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner. Dette regnskapet samler statistikk om den frivillige sektoren, og viser blant annet sektorens bidrag til bruttonasjonalproduktet og verdien av ulønnet arbeid. Den gjennomsnittlige lønnskostnadsekivalenteren for ulønnet arbeid på tvers av frivillig sektor tilsvarer 548 725 kroner per årsverk i 2018. Inflasjonsjustert til 2023 blir dette 673 251 kroner. Ved å gange årslønnen med antall

årsverk får vi en årlig verdi på om lag 9 millioner kroner.

Reduserte skattefinansieringskostnader

Offentlige overføringer, både i form av finansiering av offentlige tjenester og trygdeutgifter, finansieres med vridende skatter. Ifølge veilederen for samfunnsøkonomisk analyse (DFØ, 2023) skal denne kostnaden verdsettes til 20 prosent av overføringen.

Vi anslår den reduserte skattefinansierings-kostnaden på følgende måte. 85 prosent av kostnadene i helsetjenesten antas dekket av det offentlige, basert på SSBs helseregnskap (SSB-tabell 10811). For politi, domstolene og kriminalomsorgen antas det at alle kostnadene er dekket av det offentlige. Skattefinansieringskostnaden er 20 prosent av disse kostnadene. Videre legger vi til reduksjonen i uføretrygd som forventes i forbindelse med spillerne som går over i arbeid og antar at spillerne i utgangspunktet får ytelser fra det offentlige tilsvarende minstesatsen for 100 prosent uføretrygd, som er 307 589 kroner. Deretter antar vi at overgangen til 50 prosent arbeid utløser en reduksjon på 25 prosent i uføretrygden. Grunnen til dette er at en del spillere mottar offentlig støtte i forbindelse med jobben de får. Til slutt beregner vi skattefinansieringskostnaden av dette som 20 prosent av den reduserte uføretrygden. Til sammen blir den årlige reduserte skattefinansierings-kostnaden om lag 21,4 millioner kroner.

Pårørendegevinst

Som beskrevet i kapittel 6, kan det være svært belastende å være en pårørende. En gjennomgang av statistikk fra tre gatelag viser at gjennomsnittlig antall pårørende per spiller er 3,7, hvorav 0,6 av disse bor sammen med spilleren. Forenklet sier vi derfor at gatelagsspillerne i gjennomsnitt har tre pårørende utenfor husstanden og en spiller i gjennomsnitt har 0,6 pårørende boende i samme husstand.

For å estimere tapt livskvalitet per pårørende av en gatelagsspiller, benytter vi estimerer den svenske studien om alkoholens kostnader av fra Jarl et al (2006). Rapporten estimerer at pårørende som bor i samme husholdning, og pårørende som ikke bor i samme husholdning, taper henholdsvis 0,08 og 0,01 kvalitetsjusterte leveår. Vi vurderer det som rimelig å anta at tapet av kvalitetsjusterte leveår for pårørende av rusbrukere er minst like stort som for pårørende av personer med alkoholproblemer. Tilsvarende tidligere beregninger, benytter vi verdien av et kvalitetsjustert leveår uten produksjonstap på 1,51 millioner kroner med antakelsen om 0,6 pårørende per spiller innad i

husstanden og 3 pårørende per spiller utenfor husstanden, gir det en samlet årlig gevinst på i underkant av 62 millioner kroner.

Videre følger det besparelser for knyttet til redusert belastning for det offentlige, også for de pårørende. Reduksjonen i offentlige kostnader inkluderer besparelser både redusert belastning i helsetjenesten og i justissektoren. Anslagene for gevinster knyttet til helsetjenester og justis er basert på en britisk studie av Capello et al. (2009) som beregnet årlig enhetskostnad til pårørende av en rusbruker i Storbritannia fra kommisjonen for ruspolitikk, den nasjonale pårørendeundersøkelsen til Helsedirektoratet og en rapport om konsekvenser av økt bruk av illegale rusmidler (Oslo Economics, 2020). Samlet sett finner vi at årlige snitt utgiftene til primær- og spesialisthelse-tjenesten knyttet til behandling av personer med rusutfordringer til 126 000 kroner per person, og kostnadene i justissektoren knyttet til illegale rusmidler estimeres til om lag 69 000 kroner per person. Basert på anslagene i studiene nevnt ovenfor utgjør pårørende sine utgifter en mindre andel sammenlignet med rusbrukere. Anslaget på den samlede årlige besparelsen knyttet til offentlig tjenester for pårørende til å være omtrent 3.4 millioner kroner.

I tillegg opplever mange pårørende kostnader knyttet til tapt tid, herunder både tapt tid til arbeid og fritid. Beregningene er gjort med Unit cost metoden, basert på den britiske studien til Capello et al. (2009) som viser at pårørende til personer med rusutfordringer i snitt taper 260 timer per årsverk. Lønnsstatistikk fra SSB (2024) gir en gjennomsnittlig timelønn i Norge på 382 kroner. Beregningene er justert med en faktor på 0.7, basert på SSB (2024) sin sysselsettingsstatistikk som tilsier at om lag 70 prosent av personer som er

55 år eller eldre er i arbeid. Det gir en årlig gevinst i tapt fritid på omtrent 31 millioner.

Pårørende opplever også kostnader knyttet til kriminalitet ved at personen med rusutfordringer kan stjele penger for å finansiere narkotikakjøp, ødelegge eiendeler osv. I en rapport fra Samfunnsøkonomisk Analyse (2022) om kostnader ved kriminalitet anslår de at de samlede behandlingsstedene for psykiske lidelser som følge av kriminalitet summerer seg til 24 000 kroner per tilfelle. Estimert inkluderer kun kriminalitet som er relevante for pårørende av en person med rusutfordringer. Videre beregner Samfunnsøkonomisk analyse (2022) helse og produksjonstapet, som inkluderer ran, vold uten synlig skade, trusler, eiendomstyveri, bedrageri og andre lovbrudd til 180 000 kroner per tilfelle. Til slutt beregner Samfunnsøkonomisk analyse (2022) kostnadene ved lovstridig omfordeling av verdier og eiendomsskade til å være 37 000 kroner per tilfelle. Kostnadene ved kriminalitet som er relevant for pårørende summerer seg til 241 000 kroner per tilfelle. Vi anslår at hver type kriminalitet som er inkludert i kostnaden på 241 000 treffer hver enkelt pårørende en gang hvert femte år. Det gir en årlig gevinst for pårørende på om lag 30, 4 millioner kroner.

Samlet sett utgjør den årlige gevinsten for pårørende 127 millioner kroner ved at en i nær relasjon blir rusfri.

Referanser

- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*(3), ss. 497-529.
- Birkeland, B., & Weimand, B. (2015). En kvalitativ undersøkelse av levekår hos voksne pårørende til personer med rusmiddelproblemer. Oslo: Helsedirektoratet.
- Copello, & Templeton, G. M. (2012). *Adult Family Members Affected by a relatives substance misuse*. Hentet fra https://www.drugsandalcohol.ie/17152/3/UK_DPC_Families_Qualitative_report.pdf
- Copello, Templeton, & Powell. (u.d.). *UK Drug Policy Commission*. Hentet fra Adult family members and carers of dependent drug users: prevalence, social cost, resource savings and treatment responses: https://www.ukdpc.org.uk/wp-content/uploads/Evidence%20review%20-%20Adult%20family%20members%20and%20carers%20of%20dependent%20drug%20users_%20prevalence,%20social%20cost,%20resource%20savings%20and%20treatment%20responses.pdf
- DFØ. (2023). *Veileder i samfunnsøkonomiske analyser*. Oslo: Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.
- Dutra, L., Stathopoulou, G., Basden, S. L., Leyro, T. M., Powers, M. B., & Otto, M. W. (2008, 02 01). A meta-analytic review of psychosocial interventions for substance use disorders. *The American Journal of Psychiatry*. Hentet fra <https://ajp.psychiatryonline.org/doi/full/10.1176/appi.ajp.2007.06111851>
- Europeisk overvåkingssenter for narkotika og narkotikamisbruk. (2021). *Europeisk narkotikarapport 2021: Trender og utviklinger*. Luxembourg: Den europeiske unions publikasjonskontor.
- FHI. (2018). *Psykisk helse i Norge*. Folkehelseinstituttet.
- Folkehelseinstituttet. (2024). *FHI.no*. Hentet fra Narkotikabruk i Norge: <https://www.fhi.no/te/rusmidler-og-avhengighet/narkotikainorge/bruk-av-narkotika/narkotikabruk-i-norge/?term=#cannabis>
- Fotballstiftelsen. (2024). *Årsberetning 2023 for Fotballstiftelsen*. Hentet fra https://gatelaget.no/om-fotballstiftelsen/arsmelding-og-vedtekter/_/attachment/inline/98a57d1b-3511-4719-a07f-394aec9b307:c6efad754a6800f68e825a49bafed77c2d57c4c4/%C3%85rsberetning%20Fotballstiftelsen%202023%20-%20signert.pdf
- Fugletveit, R., & Tonholm, T. (2010). *Rehabilitering etter langvarig rusavhengighet: "To liv i ett": en kvalitativ studie om å bli rusfri*. Høgskolen i Østfold.
- Gjersing, L. (2024). Narkotikautløste dødsfall i 2023. Folkehelseinstituttet. Hentet fra Folkehelseinstituttet.
- Helsedirektoratet. (2014). *Sammen om mestring*. Hentet fra https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/sammen-om-mestring-lokalt-psykisk-helsearbeid-og-rusarbeid-for-voksne/Lokalt%20psykisk%20helsearbeid%20og%20rusarbeid%20for%20voksne%20E2%80%93%20Veileder.pdf/_/attachment/inline/739b0cbe-9310-41c7-88cf-c6f44a3c
- Helsedirektoratet. (2018). Pasient- og brukerrettighetsloven med kommentarer. Helsedirektoratet.
- Jarl, J., Johansson, P., Eriksson, A., & Eriksson, M. (2006). *Till vilket pris?: Om alkoholens kostnader och hälsoeffekter i Sverige 2002*. Stockholm: SoRAD.
- Kobro, L. U., Borg, M., B, K., & Vike, H. (2019). Recovery på banen - Gatelag som samskapende sosial innovasjon i norske kommuner. *USN Skriftserien nr. 16: 2019*.
- Lilleeng, S., & Sitter, M. (2021). *Tjenester i psykisk helsevern og TSB 2020*. Oslo: Helsedirektoratet.
- Meld. St. 30 (2011-2012). (2012). *Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk. alkohol-narkotika-doping*. Helsedepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/bba17f176efc40269984ef0de3dc48e5/no/pdfs/stm201120120030000dddpdfs.pdf>

- Nordlie, E. (2003). *Alkoholmisbruk – hvilke konsekvenser har det for familiemedlemmene?* Oslo: Tidsskrift for Den norske legeförening.
- Opinion. (2021). *Nasjonal pårørendeundersökelse*. Oslo: Regjeringen.no.
- Oslo Economics. (2020). *Konsekvenser av ökt bruk av illegale rusmidler i befolkning*. Oslo: Oslo Economics.
- Oslo Economics. (2022). *Samfunnskostnader ved alkoholbruk*. Oslo: Oslo Economics.
- Oslo Economics. (2023). *Et bedre liv med flere dager uten rus - Samfunnsregnskap for gatelagene*.
- Pringle, A. (2009, Juli). The growing role of football as a vehicle for interventions in mental health care. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*(16), ss. 553-557. doi:0.1111/j.1365-2850.2009.01417.x
- Röiseland, A., & Lo, C. (2019, 04 05). Samskaping – nyttig begrep for norske forskere og praktikere? *Norsk Statsvitenskapelig tidskrift*, 35, ss. 51-58.
- Semb, R., Borg, M., & Ness, O. (2016, September 23). Tilpasning eller tilbaketrekning? - Tilhörighetsstrategier bland unge voksne med rus- og psykiske helseproblemer. *Tidsskrift for velferdsforskning*.
- Thompson, T., Knutsen, T., Johansen, C., Borg, M., & Karlsson, B. (2019). Gatelagsfotball som Recovery på banen - "Verdens beste ettervern?". *Forskningsrapport nr. 1 2019. Universitetet i Söröst-Norge Senter for psykisk helse og rus*.
- Uldal, E., & Bökckman, H. (2017). *Bedringsprosesser i et hverdagsperspektiv*. Universitetet i Agder- Institutt for psykososiale helse. Hentet fra <https://uia.brage.unit.no/uia-xmlui/bitstream/handle/11250/2465436/Uldal%2C%20Edel%20og%20B%3%B8ckman%2C%20Hildegunn%20Ruud.pdf?sequence=1>

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

E-post og telefon:
post@osloeconomics.no
+47 21 99 28 00

Besøksadresse:
Klingenberggata 7A
0161 Oslo

Postadresse:
Postboks 1562 Vika
0118 Oslo

Asker 27.09.2024

Overskrift

Forslaget om å kutte/halvere tilbudet til Gatelaget i Asker anses som alvorlig og bekymringsverdig, særlig for innbyggere som er bosatt sør i kommunen. På grunn av behov for prioritering av oppgaver vil det ikke lenger være mulig å kunne tilby transport til tilbudet for de som bor i gamle Hurum og Røyken. Erfaringsvis er dette et viktig behov for innbyggere i vår brukergruppe, for å klare å benytte seg av tilbudet. Denne nedskalleringen av tilbud legger seg på toppen av flere nedskjæringer i vårt område de siste par år, og vi ser tendensen til det motsatte av den harmoniseringen som var tenkt etter kommunesammenslåingen. Nesten samtlige av de aktivitetstilbudene som er startet sør i kommunen er etter hvert lagt ned og flyttet inn mot sentrum. Med dårligere økonomi blir det ikke prioritert tilbud som er mere tidskrevende, og dette ser gjentakende ut til å gå utover innbyggerne i sør. Nå ser vi det samme også når det gjelder Gatelaget, som er et veldig viktig tilbud for mange i vår kommune, og som har skapt nye og bedre liv for mange.

Det skal i denne sammenheng også nevnes at Oppfølgingstjenesten sør, som vi representerer, får betydelig større arbeidsbelastning når det i realiteten ikke er mulig å benytte seg av gode tiltak for innbyggere med psykisk helse- og/eller rusproblematikk. Dette i tillegg til at tjenesten har måttet kutte flere stillinger den siste tiden.

De store nedskjæringene i virksomhet for psykisk helse- og rus anses særs bekymringsverdig for kommunen videre.

Mvh Oppfølgingstjenesten sør

Med vennlig hilsen

Øydis Haavardsholm Torgersen

Fagkoordinator

Psykisk helse og rustjenester, Oppfølgingstjenesten sør

Argumentasjon fra Aktivitetshuset

Hei Andre,

Gatelaget og Aktivitetshuset har per i dag én felles bruker - M.U. Tone og jeg er kontaktpersoner for brukeren her på Aktivitetshuset. Vi har hatt flere felles brukere med gatelaget tidligere.

Tone og jeg er, som flere andre, rystet over forslaget om å redusere kommunal bemanning i Asker Gatelag med 0,75 årsverk.

Vi sender deg derfor en mail fordi Aina fortalte oss at du samler inn henvendelser som kan benyttes som argumenter i kampen for å stoppe ovennevnte forslag.

Og det tyngste argumentet fra oss er ikke vårt, men kommer fra brukeren selv: Brukeren har gjentatte ganger i samtaler med oss her på huset gjennom sommeren/høsten, og senest i ansvarsgruppemøte i går, presisert at det er deltakelsen på gatelaget gjennom hele sommeren som har vært "redningen". Med andre ord: Brukeren vet ikke hvordan, eller om, hen hadde klart seg over en tøff sommer preget av svært store psykiske utfordringer og innleggelse, uten oppfølging og kontinuerlig deltakelse på Asker Gatelag.

Stå på - og lykke til!

Med vennlig hilsen

Tone Wittenberg og Jørgen Gudbrandsen

Aktivitetshuset
Psykisk helse og rus

Monica Lauritzen, verger for mange spillere

«Hei!

Jeg er verger for flere av deltagerne på gatelaget hos Asker fotball. Tilbudet med Wenche og Aina i spissen er uvurderlig for mine klienter. Måten disse lederne utfyller hverandre på, blir vingeklippet om en stilling taes bort.

Om det besluttes at en stilling kuttes i Asker kommune sin spareplan, vil det ha stor innvirkning på livskvalitet for mange mennesker og miljøer i kommunen.

Lavterskeltilbud for en sårbar gruppe, som trenger noen som ser dem og tar tak sammen med de, der de er i livet.

Jeg håper virkelig på vegne av mine klienter at Asker kommune ikke tar bort en stilling hos gatelaget, så mine klienter kan leve aktivt og meningsfulle liv takket være gatelaget.

Mvh

Monica Lauritzen, verge»

Jens og Ellen Augestad Halvorsen, frivillige i Asker Fotball.

Jeg reagerer sterkt på at man vurderer å fjerne en av de som jobber for gatelaget! Dette ville blitt fatalt, mest for brukerne, men også for alle som jobber ved gatelaget.

Brukerne er flotte ungdommer som har jobbet seg videre for en bedre tilværelse, de er sporty, flinke til å trene, er omgjengelige og fulle av humor. De er avhengig av hjelpere for å få alt til å fungere og de fortjener det beste man kan tilby dem. Det MÅ IKKE skje at man skal spare inn på en stilling!

mvh

Ellen Augestad Halvorsen

Jeg ser med uro at det vurderes å kutte en stilling for Gatelaget i Asker.

Jeg har fulgt Gatelaget en god stund, og ser hvilket flott tilbud dette er.

Jeg har også sett hvor viktig det er at støtteapparatet fungerer - trening, kjøring, måltider, gode samtaler. Kort sagt alt som skal til for at de med utfordringer skal klare seg i samfunnet.

Ved å redusere bemanningen fratrar man Gatelaget viktige ressurser.

Det vil unektelig gå ut over kvaliteten på tilbudet, og virke negativt på deltagerne.

Jeg håper man revurderer denne form for «sparing», og lar Gatelaget være i fred.

Gatelaget betyr veldig mye for veldig mange!

Mvh

Jens-Kristian Augestad Halvorsen

Helene Sundseth Ulvin, gift med spiller på Asker Gatelag.

Hei mitt navn er Helene Sundsethvik Ulvin, jeg ser at Marte Ulvin min kone har stor nytte av å være med på fotball jeg ser at hun får god mestring godt samhold og god hjelp med at Aina og Wenche henter og bringer at du får mat og bli bedre Koordinering bedre psykisk og jeg er trygg på at hun får masse bra utbytte av dette og har hatt godt utbytte av at du skal til Tyrkia kvart på og stå på med masse dugnader jobbe med grenser vi får jo fått en mye bedre fysisk og psykisk med å være fotball For meg som pårørende så er det veldig fint at du er med deg for vet at du har noe meningsfylt å gjøre to til tre dager i uken og at han følger med på møter og lignende er det noe mer informasjon dere trenger så er det bare til å ta kontakt hilsen Helene Ulvin og dette her får jo bygget innleggelse tilbakefall og store kostnader for samfunnet med at jeg har platelager å gå til

Litt tilleggs informasjon Aina har også hjulpet til at Marte har innleggelse gjennom hele sommeren regelmessig på medisiner for vektene dugnaden føre til at hun har fått en bedre mestring i hverdagen og en bedre koordinering på veien og blitt mye klarere og han hadde ikke klart dette uten deres hjelp med at hun hadde hentet henne til og fra på fotballtrening og Pål vært med på dugnad Fotball og mye mestring og sosialt samvær dere gir dere den helheten som du kan trenge så slipper masse innleggelse og tilbakefall i forhold til hennes lidelse i forhold til hennes sykdom og god støtte og god stabilitet som jeg som pårørende blir veldig trygg når hun er med på fotball for jeg vet at du får en så god oppfølging og ser at vi får også små oppgaver som hun mestrer mer og mer på en gang håper dette kan være til god nytte og det er også samfunnsverdi det dere gjør for henne

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Bente Sigrid	
Etternavn Gjersøe	
Adresse Bleikervangen 67	
Postnr. 1387	Poststed Asker
Mobilnr. 95923620	E-postadresse b.s.gjersoe@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Bevar Home-Start i Asker kommune. Det er forebyggende arbeid vi driver med, som tjener familier, samfunnet og ikke minst kommunen. Mvh Bente Gjersøe

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

From: "Gunnar Andersen" <and-gun@online.no>
Sent: Thu, 7 Nov 2024 00:34:06 +0100
To: "Postmottak Asker kommune"
<Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no>; "Lars Erik Bjerke"
<Lars.Erik.Bjerke@asker.kommune.no>
Subject: Innspill til Kommunedirektørens Handlingsprogram ute til høring

Mågneten i ønsket befolkningsvekst er nærhet til skoler og barnehager

For å øke skatteinntektene og for å unngå minst mulig kutt i tjenestetilbudet ønsker Asker kommune og Kommunedirektøren seg mer utbygging og befolkningsvekst. I tidligere Røyken kommune som er videreført i den nye kommunen, er det 3 tettsteder som skal utvikles med mer bygging, utvikling og økt befolkningsvekst. Dette er, Spikkestad, Røyken og Slemmestad. Siden jeg bor i Røyken som skal utvikles og utbygges, lar jeg for meg «Områdeplan for Røyken sentrum med tiliggende områder» som ligger på kommunens hjemmeside. I denne sentrumsplanen er skoler et viktig element. Skal det være attraktivt for unge i etableringsfasen og de som ønsker å flytte til Askers tettsteder – Røyken som eksempel – så er noe av det barnefamilier er opptatte av, er nærhet til barnehager og skoler. Noe av årsaken til at en del elevvill har gått ned, er jo fordi de 3 tettstedene i tidligere Røyken kommune ikke er ferdig utbygget. Nærhet til skoler er derfor selve årsaken til at et tettsted er attraktivt å flytte til. I sentrumsplanen for Røyken, står det bl.a. *Røyken sentrum er definert som next høyeste nivå av fire nivåer. I planen skal det legges til rette for kortere reiseavstander og redusert behov for bruk av bil gjennom lokalisering av boliger, skoler, arbeidsplasser, serviceilthud og infrastruktur.* Det må forutsettes at redusert bruk av bil også gjelder redusert bruk av buss for å unngå frukt av skoleungdom fordi en ikke vil vedlikeholde en ungdomsskole som har et etterlep på vedlikehold. Jeg henstiller derfor til politikkerne i Asker om at Områdeplanen for Røyken sentrum respekteres, når det gjelder lokalisering av boliger og skoler og de øvrige forholdene i planen.

Gunnar Andersen
Røyken

Sendt fra min iPhone

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Ingegerd	
Etternavn Hauknes	
Adresse Engelsrudstranda 4b	
Postnr. 1385	Poststed Asker
Mobilnr. 90924596	E-postadresse ingegerd.hauknes@outlook.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Jeg ser av ovenstående at kommunen tenker å avvikle Home-Start Familiekontakten og forventer en årlig innsparing på 2 mill. kroner. Home-Start Familiekontakten består av en mengde frivillige familiekontakter og 2 1/2 stilling som koordinator. Ca 50 familiekontakter var på ukentlige besøk hos mer enn 150 barn fordelt på 71 familier. HSF er et lavterskeltilbud for familier som har behov for hjelp og støtte i en krevende periode. Tilbudet er en gang per uke i 6 måneder. Familiekontakten kan bistå med bl.a. praktisk støtte, sosial voksenkontakt og avlastning. Home-Start Familiekontakten gjennomfører en rekke fag- og sosiale samlinger for å øke familiekontaktene kompetanse. Det er ikke gjort beregning på verdien av den frivillige innsatsen, men det er vanskelig å se for seg at regnestykket totalt sett blir en innsparing på MNOK 2 000 pr år ved å legge ned Home-Start Familiekontakten. Jeg ser det som en stor risiko at flere av barna og familiene som kvalifiserer for besøk av frivillige familiekontakter, som da ikke vil få tilbud om dette etter nyttår, vil på nåværende eller et senere tidspunkt få behov for annen ytelse fra kommunen.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - hørings svar

Innsender	
Innsender er:	
Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn	
Liv Karin	
Etternavn	
Krogstad	
Adresse	
Krillåsveien 89	
Postnr.	Poststed
1392	Vettre
Mobilnr.	E-postadresse
90632374	liv.karin.krogstad@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi hørings svar til
Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr.
24/02262
Hørings svar
Gjelder avvikling av HomeStart.
Se innlegg i dokumentasjon.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon
HomeStart.docx

Kommunedirektøren i Asker foreslår i årets budsjettforslag å avvikle HomeStart, - i år igjen! Dette er en trussel vi har sloss mot og vi har vunnet kampen igjen og igjen. Vi vet at mange av Askers politikere kjenner til den jobben vi gjør som frivillige, og vi håper de fremdeles er på vår side når budsjettet skal behandles i desember.

Det høres kanskje pussig ut at nesten 50 kvinner, mødre, bestemødre og medmennesker, nå må ut med alt vi har av stemme- og påvirkningskraft for å få lov til å fortsette å jobbe gratis for å hjelpe små familier, enslige forsørgere og mennesker i alle varianter av etnisitet og bakgrunn. Vi jobber 100% frivillig og dekker selv det som måtte påløpe av utgifter, bl.a. til transport og eventuelle nødvendige klær og andre ting vi trenger for å hjelpe i de familiene vi blir koblet til.

Oppdragene kan være svært forskjellige, alt fra enkle «trillepikejobber» (i all slags vær og føre), til å avhjelpe en vanskelig familielogistikk i forbindelse med spesielle utfordringer som sykdom, utbrenthet, samlivsbrudd, eller rett og slett en periode der familien står fast i «tidsklemma».

Noe alle familiene har felles, er at de har minst ett barn i barneskolealder, - en annen sak, er at de selv har tatt kontakt fordi de har innsett at de er i en situasjon der de trenger hjelp. Det er ikke enkelt å bestemme seg for å be fremmede om hjelp!

Vi er der ikke som helsepersonell, sosiologer, pedagoger eller psykologer, men kommer inn, vanligvis en gang pr uke i 3-4 timer, kun som medmennesker, - som lyttende, lekende, avlastende og noen ganger reflekterende hjelpere. Vi tilbyr et ekstra par hender og deler det vi har av oppmerksomhet og erfaring når det blir etterspurt. Om vi ser at det trenges annen assistanse i familien, så kobler vi inn våre koordinatorene som kan gi råd og lede familien videre til andre, mer profesjonelle instanser.

Det er koordinatorene som er den «utgiftsposten» kommunedirektøren vil kvitte seg med. Et frivillig hjelpetilbud som HomeStart kan ikke fungere uten den trygghet og spesialkompetanse våre koordinatorene besitter. De har den viktige oppgaven å gjøre seg kjent med de familiene som ber om hjelp og de kjenner oss familiekontakter så godt at de kobler riktig person med riktig familie, slik at «kjemien» stemmer og vi forstår hverandre og vet hva som ventes av oss. Uten kompetente koordinatorene i ryggen, vil de fleste av oss ikke våge å påta oss de oppgavene vi gjør, - de finnes alltid der for å gi oss støtte og råd om noe er vanskelig å takle, og de er garantien for at vi ikke blir låst i ett oppdrag vi ikke kan løse.

De to HomeStart-koordinatorene gjør det mulig for Asker kommune å legge inn minst det dobbelte, tilsvarende 4 hele stillinger, i frivillig innsats på et lavterskel-tilbud som i mange tilfeller forebygger kriser som i sin tur kunne ha utløst helt andre ressursuttak i det kommunale hjelpeapparatet. Dette er selvsagt omtrentlig anslått, ettersom forebyggende tiltak er vanskelig å måle, men det er ikke for høyt!

Å avvikle HomeStart-Asker vil være både korttenkt og ulønnsomt, - vi er riktignok ikke en av de pålagte kjerneoppgavene for kommunen, men vi bidrar til å dempe etterspørselen etter de tynge, pålagte fagområdene.

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Reidun	
Etternavn Fløisand	
Adresse Østliveien 111	
Postnr. 1389	Poststed Heggedal
Mobilnr. 99308443	E-postadresse reidun.floisand@gmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Innspill til forslag om å avvike Home-Start Asker
<p>Home-Start er et lavterskeltilbud til småbarnsfamilier. Det er et tilbud som er lett tilgjengelig og tjenesten er fleksibel og lite byråkratisk. Hjelp kan enkelt formidles i en tilspisset situasjon i familier.</p> <p>Foreldre som har en iboende evne til omsorg for sine barn kan komme i en situasjon der de blir satt ut av spill blant annet ved traumer, skilsmisser, dødsfall med mere.</p> <p>Da er det viktig å gi en håndsekning slik at de kan komme tilbake til sitt naturlige funksjonsnivå.</p> <p>Dersom de ikke får en hjelp i tilspissede situasjoner, vil dette gå hardt utover barn.</p> <p>Der barn som ikke får dekket sine behov for trygghet og oppfølging kan gå inn i en skjevutvikling som kan føre til store konsekvenser for dem med inntil store adferds avvik.</p> <p>Det er viktig at et samfunn har et hjelpetiltak som er lett tilgjengelig og kan gi støtte slik at balansen gjenoprettes i familien som er rammet.</p> <p>Økonomisk sett vil det å gi hjelp når en krise oppstår innebære en lav kostnad. Dersom hjelp ikke er tilgjengelig, kan uheldige mønstre utvikles og i noen tilfeller føre til store adferdsavvik hos barn.</p> <p>Samfunnsøkonomisk kan skjevutvikling hos barn føre til veldig store utgifter, i noen tilfeller astronomiske beløp.</p> <p>Ved å gi hjelp i sårbare situasjoner kan dette forhindres, og utgiftene er på dette tidspunkt svært små.</p> <p>Home-Start er en instans som kan gi en slik hjelp. Samfunnsutgiftene ved å ha en slik tjeneste er veldig lave på bakgrunn av at 50 mennesker ser dette store behovet og ser den enorme viktigheten av en slik hjelpeinstans.</p> <p>De sier seg villig til å gjøre denne jobben gratis. Disse hjelperne er et bevis på at vi har et sunt samfunn. De er villig til å gi sin hjelp og tid til barn som trenger for å utvikle seg i en god retning.</p> <p>Dette er positiv samfunnsutvikling. Barn er morgendagens samfunn.</p>

Offentlig høring - høringssvar

Med vennlig hilsen Reidun Fløisand, familiekontakt i Home-Start Asker.

Bakgrunn: Jeg er sosionom. Jeg har jobbet i 22 år i offentlig og privat (som selvstendig) barnevern, hvorav 6 år som leder for en kommunal barnevernstjeneste.

Jeg har også jobbet 17 år i kriseteamet i Oslo legevakt.

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret	
Org.nr. 993597759	
Forening/organisasjon Borgen vel	
Adresse Postboks 341	
Postnr. 1372	Poststed Asker
Telefonnr. 45 20 69 64	E-postadresse styret@borgenvel.no
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Tor Ole	
Etternavn Bergan	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringssvar Innspill til forslaget om å redusere aktiviteten/driften på Borgen innbyggertorg til et minimum. Bakgrunnen for opprettelsen av Borgen innbyggertorg, Kime og Borgen nærmiljøsentral er Borgenprosjektet. Før dette hadde vi flere store utfordringer på skoler og ved fritid. Vi har fortsatt noen utfordringer med ungdom, men ser at tiltakene som er gjennomført har hjulpet! Vi ser at Borgen innbyggertorg har etablert seg som en viktig aktør på Borgen, med mange og godt besøkte aktiviteter. Det har blitt et sted der mange føler seg hjemme, både småbarnsfamilier, eldre, ungdommer, voksne med lite sosialt nettverk finner alle sin plass og man ser stadig nye ansikter. Stedet er levende og samlende. Det er mange som føler tilhørighet og er innom flere ganger i uka i forskjellige ærend. Noen som frivillige, noen for å snakke med kommunen, noen for å ta en kaffe eller lunsj, noen for å ha «hjemmekontor» og andre for å delta på noen av de mange aktivitetene. Barseltreff, familiemiddag, barnedans, karatetrening, teater, morsmålsundervisning, besøk fra eldrerådet, datahjelp, turgruppe, strikkekafe, jobbkafe, ungdomsarrangement, nabolunsj og lunsjklubben er noen av aktivitetene som foregår i løpet av en uke. Dette bidrar også til møter på tvers av generasjoner og på tvers av sosioøkonomisk bakgrunn. Barn, ungdom og deres foreldre får et sted der de møtes. Dette gjør at nye nettverk dannes, som igjen skaper ringvirkninger i lokalmiljøet. Innbyggertorget er helt tydelig en viktig positiv bidragsyter til at Borgenprosjektets mål lever videre. Man skulle kanskje tro at all den frivillige aktiviteten og alle aktørene som er inne ville klart seg selv så lenge stedet finnes. Men det trengs noen som holder i trådene, som har oversikt og som sørger for at ting skjer. Det gjør det lettere å være frivillig og det gjør det mer attraktivt å holde aktiviteter der. Det er tydelig at på de dagene det ikke er

kommunalt bemannet faller aktiviteten, og situasjoner som dukker opp skaper utfordringer fordi det ikke blir løst umiddelbart.

Hvis man ser til evalueringen av innbyggertorgene gjort av Eugene Guribye i 2024 står det tydelig «at sivilsamfunnet har tillit til kommunen er en viktig faktor for at de skal ønske å samskape, og ordninger med bindeleddsfunksjoner bidrar til å bygge slik tillit. Tilliten kan svekkes når slike bindeleddsfunksjoner svekkes». Er det noe vi er avhengige av fremover er det at innbyggerne har troen på samskaping.

Vi stiller derfor spørsmål ved at det foreslås å redusere tilbudet til et minimum på et lite sted med stor aktivitet og lite bemanning, når de store stedene som skal bevares og forsterkes allerede er forsterket med bibliotekets tilstedeværelse.

Vi mener man heller må tenke utvikling og tenke kreativt for å se hvordan man kan bruke ressursene enda bedre. Hvis det går som foreslått og åpen barnehage legges ned vil man kanskje heller trenge flere møteplasser, og ikke færre. Et alternativ er å åpne innbyggertorget også for de litt større barna som ikke er i barnehage og deres foreldre, og se hva man kan få til i innbyggertorget lokaler.

Det går ikke bare mot trangere tider for kommunen, men også for den enkelte innbygger. Det er desto viktigere å opprettholde møteplasser og fungerende tiltak for å forebygge ensomhet, isolasjon og redusert engasjement.

Med vennlig hilsen styret i Borgen Vel

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Høringsinnspill fra BV til kommunens tillegginnstilling-BIT - høst2024.docx

BORGEN VEL **BRENNER FOR BORGEN!**

Innspill til forslaget om å redusere aktiviteten/driften på Borgen innbyggertorg til et minimum.

Bakgrunnen for opprettelsen av Borgen innbyggertorg, Kime og Borgen nærmiljøsentral er Borgenprosjektet. Før dette hadde vi flere store utfordringer på skoler og ved fritid. Vi har fortsatt noen utfordringer med ungdom, men ser at tiltakene som er gjennomført har hjulpet!

Vi ser at Borgen innbyggertorg har etablert seg som en viktig aktør på Borgen, med mange og godt besøkte aktiviteter. Det har blitt et sted der mange føler seg hjemme, både småbarnsfamilier, eldre, ungdommer, voksne med lite sosialt nettverk finner alle sin plass og man ser stadig nye ansikter. Stedet er levende og samlende. Det er mange som føler tilhørighet og er innom flere ganger i uka i forskjellige ærend. Noen som frivillige, noen for å snakke med kommunen, noen for å ta en kaffe eller lunsj, noen for å ha «hjemmekontor» og andre for å delta på noen av de mange aktivitetene. Barseltreff, familiemiddag, barnedans, karatetrening, teater, morsmålsundervisning, besøk fra eldrerådet, datahjelp, turgruppe, strikke kafé, jobbkafé, ungdomsarrangement, nabolunsj og lunsjklubben er noen av aktivitetene som foregår i løpet av en uke.

Dette bidrar også til møter på tvers av generasjoner og på tvers av sosioøkonomisk bakgrunn. Barn, ungdom og deres foreldre får et sted der de møtes. Dette gjør at nye nettverk dannes, som igjen skaper ringvirkninger i lokalmiljøet. Innbyggertorget er helt tydelig en viktig positiv bidragsyter til at Borgenprosjektets mål lever videre.

Man skulle kanskje tro at all den frivillige aktiviteten og alle aktørene som er inne ville klart seg selv så lenge stedet finnes. Men det trengs noen som holder i trådene, som har oversikt og som sørger for at ting skjer. Det gjør det lettere å være frivillig og det gjør det mer attraktivt å holde aktiviteter der. Det er tydelig at på de dagene det ikke er kommunalt bemannet faller aktiviteten, og situasjoner som dukker opp skaper utfordringer fordi det ikke blir løst umiddelbart.

Hvis man ser til evalueringen av innbyggertorgene gjort av Eugene Guribye i 2024 står det tydelig «at sivilsamfunnet har tillit til kommunen er en viktig faktor for at de skal ønske å samskape, og ordninger med bindeleddsfunksjoner bidrar til å bygge slik tillit. Tilliten kan svekkes når slike bindeleddsfunksjoner svekkes». Er det noe vi er avhengige av fremover er det at innbyggerne har troen på samskaping.

Vi stiller derfor spørsmål ved at det foreslås å redusere tilbudet til et minimum på et lite sted med stor aktivitet og lite bemanning, når de store stedene som skal bevares og forsterkes allerede er forsterket med bibliotekets tilstedeværelse.

Vi mener man heller må tenke utvikling og tenke kreativt for å se hvordan man kan bruke ressursene enda bedre. Hvis det går som foreslått og åpen barnehage legges ned vil man kanskje heller trenge flere møteplasser, og ikke færre. Et alternativ er å åpne innbyggertorget også for de litt større barna som ikke er i barnehage og deres foreldre, og se hva man kan få til i innbyggertorget lokaler.

Det går ikke bare mot trangere tider for kommunen, men også for den enkelte innbygger. Det er desto viktigere å opprettholde møteplasser og fungerende tiltak for å forebygge ensomhet, isolasjon og redusert engasjement.

Med vennlig hilsen styret i Borgen Vel

Asker kommune

Offentlig høring - høringsvar

Innsender	
Innsender er: Enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer	
Foretakets eller foreningens navn Borgen og vardåsen områdeforum	
Adresse Tyrihansveien 14	
Postnr. 1388	Poststed Borgen
Telefonnr. 98230750	E-postadresse nvikdal@hotmail.com
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn Njål	
Etternavn Vikdal	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringsvar til Innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling
Saksnr. 24/02262
Høringsvar Høringsvar til tilleggsinnstillingen - Fra Borgen og Vardåsen Områdeforum Borgensonen er preget av store sosio-økonomiske forskjeller og har høy andel av flerspråklige elever (Hagaløkka barneskole over 65%, Rønningen barneskole over 40%, Borgen ungdomsskole over 30%). Konsekvensene dette har for nærmiljøet er utredet grundig gjennom Borgenprosjektet. Med ujevne mellomrom har dette gitt store utfordringer som i 2014 eller 2018. Slike perioder påvirker livet for ungdom og deres familier på Vardåsen, Borgen og Hagaløkka. Lærertetthet – Ulikhet Likeverdstildelingen i skoler og barnehager på tvers av Asker bør ikke svekkes. Tilbakemeldinger fra FAU'ene på Borgen er lærertettheten er redusert. Vi frykter at dette kan rive ned det som er bygget de siste 10 årene på Borgen og Vardåsen. Lærertettheten på Borgen har vært noe høyere enn i Andre områder i Asker pga. de sosio-økonomiske ulikhetene og høy andel flerspråklige elever. Likeverdsmodellen i Askerskolen (utviklet av KPMG) er en modell som fanger opp sosi-økonomiske indikatorer i elevmassen til hver skole med behov for økt innsats. Denne modellen har dokumentert behov for økt lærertetthet på særlig Tofte, Slemmestad og på de tre skolene i Borgen, men også på andre skoler i Asker. Askerskolen likeverdsmodell er i tråd med «Ekspertgruppen foreslår en omfordeling av midlene ... , til mer effektiv bruk av voksenressurser, i intensiv smågruppeundervisning og mer systematisk arbeid med sosioemosjonelle ferdigheter, i noen grad målrettet til skoler der det er ekstra behov for dette på grunn av levekårsutfordringer.» (Ekspertgruppen for «Et jevnere utdanningsløp Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn»,

Kunnskapsdepartementet, Februar 2024, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/et-jevner-utdanningslop/id3025513/>).

Likeverdsmodellen har vært en viktig bidragsyter til de gode skolebidragene på Borgen og Borgenprosjektet. En reduksjon av tildelingene av disse midlene kan true resultatene og tilliten man har bygget opp fra 2014.

Åpen Barnehage Borgen –

Åpen Barnehage på Borgen bør videreføres

Åpen barnehage på Borgen i «Barnas Hus» bør bestå, men være et tilbud for hele Asker. Åpen barnehage er et tilbud som bidrar til integrasjon gjennom deltagelse fra innbyggere fra flere grupper som gir indirekte norskopplæring og gjensidig kulturforståelse.

Oppvekstutvalget kan vurdere om man kan gå tilbake til redusert åpningstid, i stedet for å legge ned tilbudet.

Tilbudet kan kanskje også integreres mot det frivillige barseltilbudet som er på Borgen Innbyggertorg.

Kommunen er i diskusjonen med Borgen Vel og Askerlia Fellesråd for å overta forvaltningen rundt Barnas Hus.

Barnas Hus kan også brukes som et satellittlokale til Innbyggertorget på kveldstid.

Innbyggertorget på Borgen

Innbyggertorget på Borgen bør bestå og ha tilstrekkelig ressurser

Innbyggerne på Borgen er meget glade for at vårt innbyggertorg er foreslått å bestå. Innbyggertorget på Borgen har lavest kostnad og høyest (?) aktivitet. Innbyggertorget har på tross av de minste (?) lokalene klart å få til et vellykket samarbeidet med frivilligheten på Borgen som har gitt meget høy aktivitet.

Det er likevel behov for fortsatt tilrettelegging og hjelp til frivilligheten fra kommunalt ansatte med sterkt engasjement for lokalmiljøet.

Asker 8.november 2024

På vegne av Styret i Borgen og Vardåsen områdeforum

Njål Vikdal (leder), Hanna Englund, Habteab Dagneu, Mari Elise Smeby og Amelia

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Hørings svar til tilleggsinnstillingen 2024-11-08.pdf

Hørings svar til tilleggsinnstillingen - Fra Borgen og Vardåsen Områdeforum

Borgensonen er preget av store sosio-økonomiske forskjeller og har høy andel av flerspråklige elever (Hagaløkka barneskole over 65%, Rønningen barneskole over 40%, Borgen ungdomsskole over 30%). Konsekvensene dette har for nærmiljøet er utredet grundig gjennom Borgenprosjektet.

Med ujevne mellomrom har dette gitt store utfordringer som i 2014 eller 2018. Slike perioder påvirker livet for ungdom og deres familier på Vardåsen, Borgen og Hagaløkka.

Lærertetthet – Ulikhet

Likeverdstillingen i skoler og barnehager på tvers av Asker bør ikke svekkes.

Tilbakemeldinger fra FAU'ene på Borgen er lærertettheten er redusert. Vi frykter at dette kan rive ned det som er bygget de siste 10 årene på Borgen og Vardåsen.

Lærertettheten på Borgen har vært noe høyere enn i Andre områder i Asker pga. de sosio-økonomiske ulikhetene og høy andel flerspråklige elever. Likeverdsmodellen i Askerskolen (utviklet av KPMG) er en modell som fanger opp sosi-økonomiske indikatorer i elevmassen til hver skole med behov for økt innsats. Denne modellen har dokumentert behov for økt lærertetthet på særlig **Tofte, Slemmestad og på de tre skolene i Borgen, men også på andre skoler i Asker.**

Askerskolen likeverdsmodell er i tråd med «Ekspertgruppen foreslår en omfordeling av midlene ... , til mer effektiv bruk av voksenressurser, i intensiv smågruppeundervisning og mer systematisk arbeid med sosioemosjonelle ferdigheter, i noen grad målrettet til skoler der det er ekstra behov for dette på grunn av levekårsutfordringer.» (Ekspertgruppen for «Et jevnere utdanningsløp Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn», Kunnskapsdepartementet, Februar 2024, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/et-jevnere-utdanningslop/id3025513/>).

Likeverdsmodellen har vært en viktig bidragsyter til de gode skolebidragene på Borgen og Borgenprosjektet. En reduksjon av tildelingene av disse midlene kan true resultatene og tilliten man har bygget opp fra 2014.

Åpen Barnehage Borgen –

Åpen Barnehage på Borgen bør videreføres

Åpen barnehage på Borgen i «Barnas Hus» bør bestå, men være et tilbud for hele Asker. Åpen barnehage er et tilbud som bidrar til integrasjon gjennom deltagelse fra innbyggere fra flere grupper som gir indirekte norskopplæring og gjensidig kulturforståelse.

Oppvekstutvalget kan vurdere om man kan gå tilbake til redusert åpningstid, i stedet for å legge ned tilbudet. Tilbudet kan kanskje også integreres mot det frivillige barseltilbudet som er på Borgen Innbyggertorg.

Kommunen er i diskusjonen med Borgen Vel og Askerlia Fellesråd for å overta forvaltningen rundt Barnas Hus. Barnas Hus kan også brukes som et satellittlokale til Innbyggertorget på kveldstid.

Innbyggertorget på Borgen

Innbyggertorget på Borgen bør bestå og ha tilstrekkelig ressurser

Innbyggerne på Borgen er meget glade for at vårt innbyggertorg er foreslått å bestå. Innbyggertorget på Borgen har lavest kostnad og høyest (?) aktivitet. Innbyggertorget har på tross av de minste (?) lokalene klart å få til et vellykket samarbeidet med frivilligheten på Borgen som har gitt meget høy aktivitet.

Det er likevel behov for fortsatt tilrettelegging og hjelp til frivilligheten fra kommunalt ansatte med sterkt engasjement for lokalmiljøet.

Asker 8.november 2024

På vegne av Styret i Borgen og Vardåsen områdeforum

Njål Vikdal (leder), Hanna Englund, Habteab Dagnew, Mari Elise Smeby og Amelia

		Innbyggertorgene							
Virksomhet	Avdeling/type aktivitet	Holmen	Asker	Borgen	Heggedal	Slemmestad	Sætre	Spikkestad	Tofte
<i>Idrett og friluft</i>	Aktiv på dagtid - salg	x	x	x	x	x	x		x
	Aktiv på dagtid - aktivitet/trening				x				
<i>Kulturskole</i>	Frisklivssentral- tilbud/kurs/frisklivssamtaler	x		x	x	x	x		
	Visuell kunst (animasjon, tegning, maling, keramikk)					x			
	Dans					x			
	Musikk (korps, musikkinstrumenter, sang, band)		x			x		x	
	Teater			x		x			
<i>Kulturliv</i>	Sommerferieaktiviteter	x	x	x		x	x		x
	Elevkonsserter og fremvisninger					x			
	UngKultur - samlokalisert	x			x				
	UngKultur - faste aktiviteter på huset	x		x	x				
	Arena for Kulturfestivalen	x	x	x	x	x	x	x	x
	Kulturliv- DKS/kulturell barnehagesekk	x	x	x	x	x	x	x	x
	Den kulturelle spaserstokken	x							
<i>Bibliotek</i>	Kulturscene			x	x		x		
	Bibliotek - samlokalisert				x	x	x		
<i>Innbyggerdialog og frivillighet</i>	Bibliotek - faste aktiviteter på huset				x	x	x	x	x
	Aktiviteter i regi av kommunale frivilligsentraler		x		x		x	x	x
	Kommunal veiledning		x	x					
	Kafé		x						
	Bygdekino	x							x

Innbyggertorgene – møteplassen vi skaper sammen!

Oversikt over aktører som er til stede på møteplassene (*kommune/fylke/stat*)

Resultatopnåelse opp mot mål for innbyggertorgene

Mål for innbyggertorgene:

Fellesnemda vedtok under arbeidet med kommunesammenslåingen i 2018 blant annet at innbyggertorgene skulle

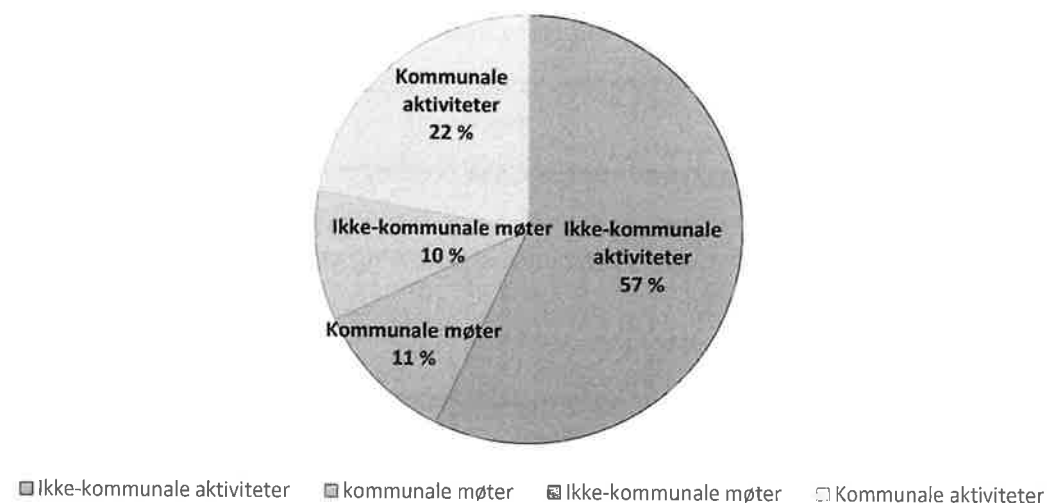
- være en arena for samskaping og deltagelse gjennom frivillighet, partnerskap og medborgerskap.
- bidra til et likeverdig tjeneste- og velferdstilbud
- bidra til å forsterke kommunens rolle som tilrettelegger, koordinator og samskaper.
- et sted for utprøving av nærdemokratiske ordninger
- bidra til at Asker etter kommunesammenslåingen skulle oppleves som en flersenterkommune med levende lokalsamfunn og stor grad av innbyggermedvirkning.

Status i 2024:

- Det er en økning innen både kommunale aktiviteter og ikke-kommunale aktiviteter på innbyggertorgene fra 2023-2024
- Med 67% ikke-kommunalt innhold er innbyggertorgene godt benyttet av frivillighet, og bidrar slik til samskaping og deltagelse i lokalsamfunnene. Prosentandelen fordeler seg litt ujevnt på de ulike innbyggertorgene, men alle innbyggertorgene benyttes av frivillighet.
- Med 33% kommunalt innhold benyttes innbyggertorgene jevnt over til kommunale tilbud til innbyggerne nær der de bor, av et bredt spekter av kommunale tjenester. Prosentandelen fordeler seg ujevnt over de ulike innbyggertorgene, men alle innbyggertorgene benyttes til kommunale tilbud. Dette viser at innbyggertorgene bidrar til et likeverdig tjeneste- og velferdstilbud etter intensjonen, og det er sannsynlig at dette også bidrar til å gi opplevelse av Asker som en flersenterkommune.
- Innbyggertorgene benyttes til tilbud for grupper som kommunen har pekt på som satsningsområder gjennom samfunnsflope-arbeidet. Det er særlig seniorer og barn og unge de ulike aktørene som bidrar på innbyggertorgene skaper tilbud for og med.
- Basert på mengden ikke-kommunale tilbud på innbyggertorgene (67%), kan vi slå fast at innbyggertorgene styrker kommunens rolle som tilrettelegger, koordinator og samskaper etter intensjonen
- Innbyggertorgene benyttes som lokasjon for folkemøter og andre åpne måter i regi av kommunen, samt som kontaktpunkt for nærdemokratiske ordninger og dialog mellom kommune og innbyggere.
- De fleste henvendelsene fra innbyggere som kommer fysisk på innbyggertorgene, handler om hva som skjer på huset, spørsmål om lokalsamfunnet, eller andre praktiske spørsmål. Noen spørsmål handler også om kommunale tjenester. Registreringen av henvendelser i front viser at innbyggertorgene spiller en viktig rolle som kontaktpunkt om stort og smått for lokalsamfunnet.

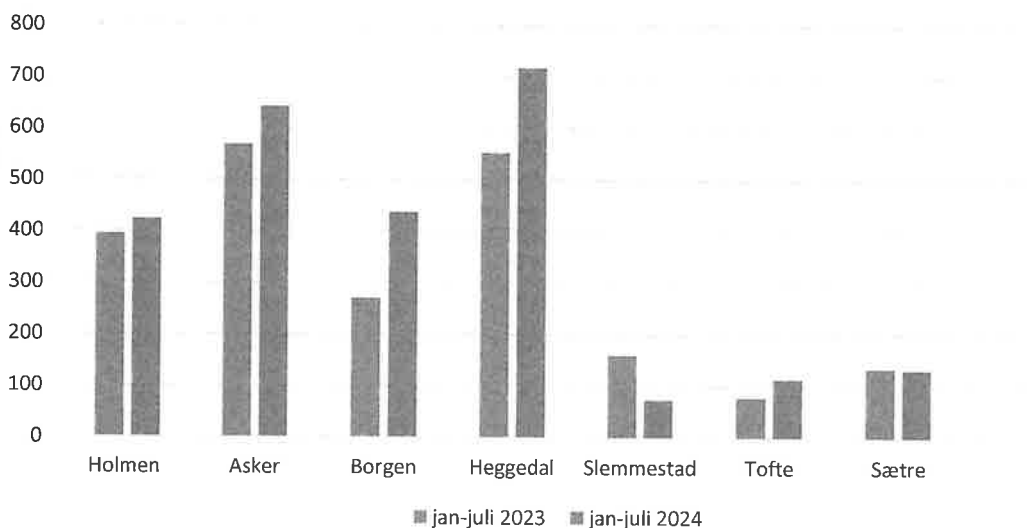
Nøkkeltall fra innbyggertorgene

Fordeling kommunale og ikke-kommunale aktiviteter og møter 2023

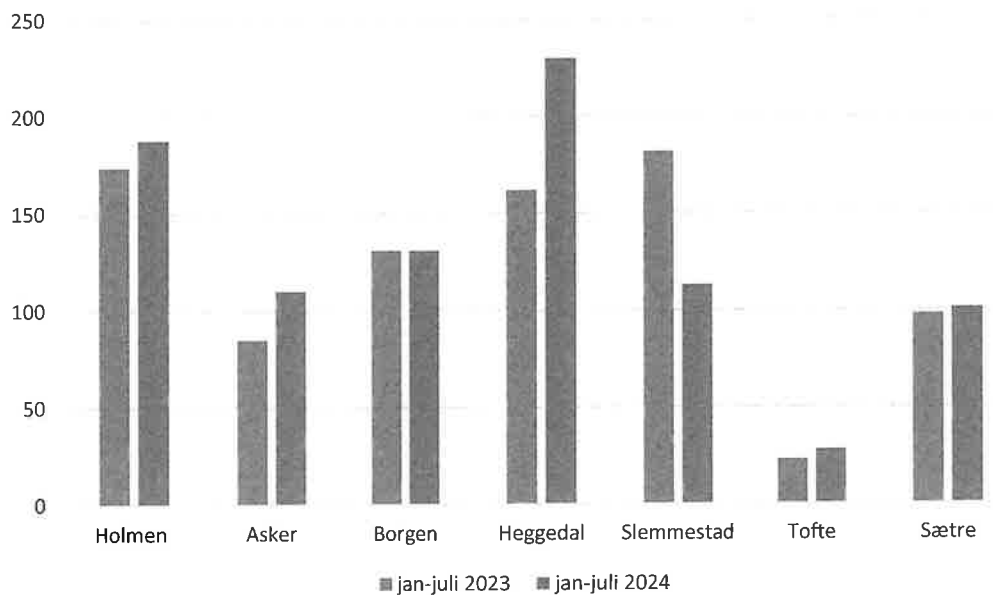

Figur: Oversikt over andel kommunale og ikke-kommunale aktiviteter på innbyggertorgene, samt andel møter i regi av kommunale tjenester og ikke-kommunale aktører

Antall aktiviteter i regi av av ikke-kommunale aktører

Antall aktiviteter i regi av kommunale virksomheter

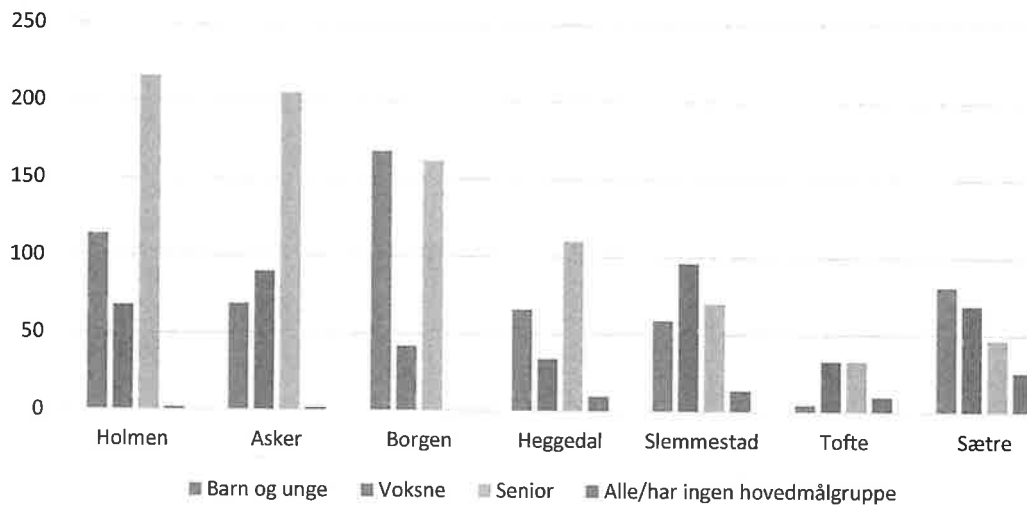

Ikke-kommunale aktiviteter	3896
kommunale møter	744
Ikke-kommunale møter	1275
Kommunale aktiviteter	1517

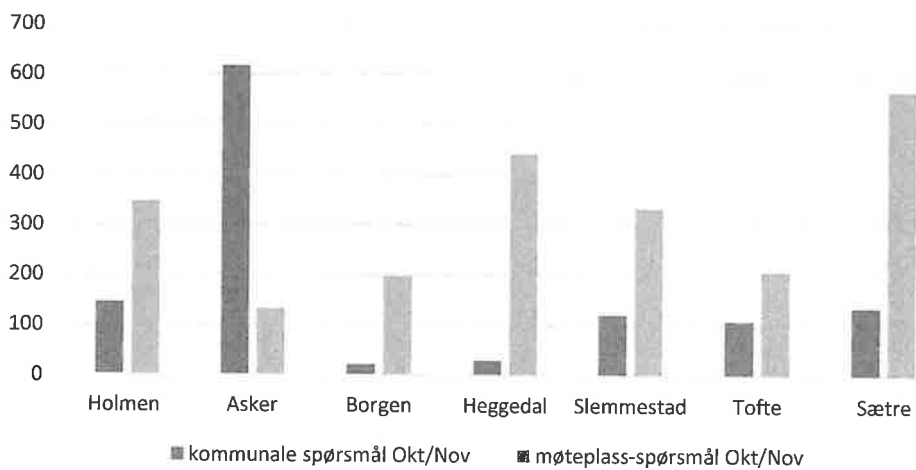
Fordeling kommunale og ikke-kommunale aktiviteter 2023

Målgruppefordeling av aktiviteter pr. innbyggetrorg august- desember 2023

Type henvendelser i front på innbyggertorgene

Innspill til forslaget om å endre innbyggertorgstrukturen

Vi i fagforeningene Samfunnsviterne og Fagforbundet, lokallag i virksomhet innbyggerdialog og frivillighet, er bekymret for om politikerne har nok informasjon til å ta veloverveide beslutninger om kommunens kostnadsnett.

I tilleggsinnstillingen var det først en grundigere utredning av konsekvensene ved endring av innbyggertorgstrukturen. Dette ble fjernet før politikerne fikk se det, på grunn av sakens omfang. Under følger en oppsummering av noen av konsekvensene de foreslåtte kuttene kan ha.

Våre hovedargumenter

Nærhet til tjenester og aktiviteter: Innbyggertorgene skal sikre nærhet til kommunale tjenester, tilbud og aktiviteter for innbyggerne i hele kommunen. De foreslåtte kuttene vil svekke tilbudet og reversere en del av arbeidet som er gjort med å harmonisere tjenestetilbudet i nye Asker kommune.

Bevaring av kompetanse som frigjør ressurser i lokalsamfunnet: Kompetanse på medborgerskap og samskaping – sentrale verktøy for fremtidens kommune, som frigjør ressurser i lokalsamfunnet – kan gå tapt. Ansatte i innbyggerdialog og frivillighet har nøkkelkompetanse på disse områdene.

Støtte til arbeid med samfunnsflokene: Innbyggerdialog og frivillighet spiller en viktig rolle i kommunens forebyggende og helsefremmende arbeid, for eksempel arbeidet med utenforskap blant unge og demografiutfordringer. Færre ansatte vil svekke denne innsatsen.

Risiko for tapt tillit: Ifølge forsker Eugene Guribye kan nedbemanning i kommunens bindeleddsfunksjoner (som områdekoordinatorer) svekke innbyggernes tillit til kommunen og politikerne. Utvikling av tillit er en svært sårbar prosess og et viktig grunnlag for å få til samskaping.

Forskjellen mellom arenaen "innbyggertorg" og virksomheten "innbyggerdialog og frivillighet"

Vi ser at det ofte oppstår forvirring rundt forskjellen på innbyggertorgene og virksomheten innbyggerdialog og frivillighet. Denne forskjellen er viktig for å forstå konsekvensene av kuttene – som ikke bare rammer innbyggertorgstrukturen – men også virksomheten innbyggerdialog og frivillighet.

Innbyggertorgene er møteplasser og arenaer som er initiert av kommunen, og er et nyskapende samarbeid mellom flere virksomheter, frivilligheten og næringslivet. Innbyggertorgene hadde rundt 300 000 besøkende i 2023 og i første halvdel av 2024 har lokalsamfunnet arrangert ca. 2550 aktiviteter på innbyggertorgene, samt ca. 900 åpne aktiviteter i kommunal regi som bidrar til likeverdige tjenester der folk bor (se vedlegg 3 for oversikt over kommunale virksomheter som er til stede på innbyggertorgene og vedlegg 4 for resultatoppnåelse og nøkkeltall for innbyggertorgene).

Virksomheten innbyggerdialog og frivillighet – som berøres av tilleggsinnstillingen – har ansvar for å koordinere driften av innbyggertorgene, men jobber også med en rekke andre oppgaver.

Virksomheten har blant annet rådgivere innenfor frivillighet og kommunikasjon, kommunale veiledere, prosjektmedarbeidere for digitale løsninger (eks. utvikling og drift av aktivitetskalenderen «Hva skjer i Asker»), seniorkoordinator og ansatte ved kommunale frivilligsentraler.

Og noen av oppgavene som ligger til virksomheten er:

- Drift av kommunens førstelinje: Kommunal veiledning (tidligere innbyggerservice).
- Ansvar for oppfølging av de nye nærdemokratiske ordningene.
- Er i front på å jobbe med medborgerskapsperspektivet og samskaping (der innbyggertorgene blant annet brukes som verktøy i arbeidet).
- Koordinere kommunale tjenester, tilbud og aktiviteter ut lokalt til innbyggerne på innbyggertorgene- for et likeverdige tjenestetilbud.
- Koordinere "leve-livet-treff" der seniorer får helserelaterte "treff" i sitt nærmiljø.
- Er med på nyskapende prosjekter som "på dørterskelen", samarbeid Posten og KS.
- Jobbe med valg gjennomføring.
- Ansvar for tildeling av tilskuddsmidler til frivilligheten og for tildeling av midler til barn og unge som faller utenfor aktivitet gjennom Fritidskassa.

Kompetanse for fremtidens kommune kan gå tapt

Asker er i endring for å møte fremtidens utfordringer og utvikle "Kommune 3.0". Målet er å bygge lokalsamfunn der innbyggerne blir aktive og engasjerte medborgere som – i samarbeid med kommunens ansatte – selv tar ansvar for å utvikle nærmiljøene sine.

I "Kommune 3.0" skal politikerne først og fremst stimulere aktiviteten i lokalsamfunnet. De kommunale medarbeiderne skal være opptatt av å hente ut ressursene hos medborgerne, skape fellesskap, støtte og tilrettelegge for innbyggernes initiativ.

Virksomhet Innbyggerdialog og frivillighet har ledende kompetanse og førstehåndserfaring i arbeidet mot kommunen 3.0. Vi har spisskompetanse på samskaping, og er i dag til stede i åtte av ni lokalsentre i kommunen gjennom innbyggertorgene.

Virksomhetens budsjett går i stor grad til lønn, og eventuelle kutt vil direkte redusere antall årsverk. Et kutt på én av fire/fem stillinger som foreslått, vil svekke kommunens kapasitet til samskaping og evne til å legge til rette for aktivt medborgerskap.

Risiko for redusert innsats i viktige samfunnsutfordringer

Reduksjon i kompetanse og bemanning vil også svekke kommunens innsats innen samfunnsflokene og det helsefremmende og forebyggende folkehelsearbeidet. Dette gjør det vanskeligere å håndtere utfordringer som utenforskap blant unge og de demografiske endringene, som krever samarbeid på tvers mellom ulike kommunale virksomheter, sivilsamfunnet og næringslivet.

Nedbemanning kan svekke tillit

Selv om Spikkestad innbyggertorg er under planlegging, ble opprettelsen vedtatt samtidig med de andre innbyggertorgene i 2018. Det er tilfeldigheter som gjør at oppstarten er utsatt. Spikkestad har allerede et midlertidig innbyggertorg, og område er i starten av en stor steds- og befolkningsutvikling.

Forsker Eugene Guribye ved NORCE, påpeker i [rapporten for evaluering av innbyggertorg, frivilligsentraler og områdeforum](#) i Asker kommune at nedbemanning, nedprioritering og effektivisering innen kommunens bindeledd (som områdekoordinator) kan svekke innbyggernes tillit. Guribye understreker at tillit er avgjørende for å lykkes med samskaping mellom kommune og innbyggere. [Se video av presentasjonen han holdt for utvalg for medborgerskap onsdag 26. september 2024.](#)

Ved å fjerne en lokal koordinator kan innbyggernes tillit bli svekket, særlig siden kommunen har hatt en politisk satsning på å støtte opp under utviklingen av Spikkestad på lang sikt. Det er påbegynt et stort arbeid og lagt ned et godt fundament for å etablere en levende møteplass for alle generasjoner og møte områdets behov.

For mer informasjon om Spikkestad-prosjektet, [se innsiktsrapport første fase](#).

Vennlig hilsen

Fagforeningene Samfunnsviterne og Fagforbundet, lokallag virksomhet Innbyggerdialog og frivillighet

INNBYGERDIALOG OG FRIVILLIGHET

RÅDGIVERE
- SAMTALING
- DIGITALISERING
- FRIVILLIGHET
- SENJØRER

KOMMUNAL
VEILEDNING

TILKUBB-
GRUPPING

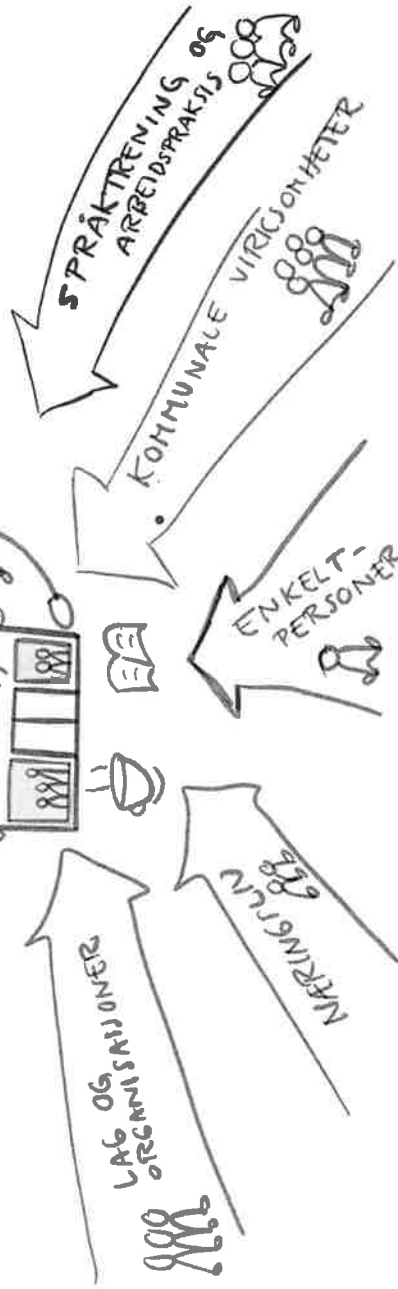
VIRKSOMHET OG ARENA

FRIVILLIG-
SENTRALER

GJENNOMFØRE
VALG

MER DEMOKRATI

Til Asker kommune,

Asker, 8. november 2024

Innspill fra Asker idrettsråd | Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-28

Asker idrettsråd er paraplyorganisasjon for idrettslag i Asker. Askeridretten teller hele 36 263 medlemskap gjennom 94 idrettslag – der hvert enkelt medlem og alle rundt hvert enkelt medlem til sammen utgjør en fantastisk kraft i sitt nærmiljø i alle deler av bygda vår.

Idrettsrådets hovedoppgave er å ivareta og styrke idrettslagenes rammevilkår slik at det enkelte idrettslag kan fortsette å være en viktig **kraft for fysisk aktivitet, mestring og fellesskap**. Vår visjon om idrettsglede for alle er krevende, spesielt i en hverdag der både familieøkonomi og kommuneøkonomi er presset.

Vi takker både folkevalgte og administrasjon for å lytte til oss, samarbeide med oss og investere i idretten i Asker.

Idrettsglede for alle | Skjerm barn, unge og sårbare grupper – ingen kostnad

Asker idrettsråd er opptatt av å sikre mulighet for deltagelse i fritidsaktiviteter, bidra til større innenforskap og å bidra til å sikre løsninger for at hverken økonomi, språk eller kultur er barrierer for deltagelse. Vi ber om at barn, unge og sårbare grupper, inkludert Gatelaget, skjermes slik at fritiden fortsatt kan være en viktig og meningsfull arena for flest mulig!

Våre tre hovedmomenter til tilleggsinnstillingen er:

- Deflatorreguler alle tilskudd til barn, unge og sårbare grupper
- Sikre gratis tilgang til kommunale idrettsanlegg for barn og unge opp til 25 år
- Inngå kostnadsfrie partnerskap for mer samhandling mellom frivillighet og kommune

Sikre deflatorregulering alle tilskudd til skjermede grupper

Det er viktig å deflatorregulere tilskudd til frivilligheten for å sikre at tilskuddenes reelle verdi opprettholdes over tid. Prisnivået og kostnader øker normalt år for år, og uten en justering ville kjøpekraften til disse tilskuddene reduseres, noe som kan svekke frivillige organisasjoners evne til å dekke sine utgifter og opprettholde aktivitetene sine.

Sikre gratis tilgang til kommunale idrettsanlegg for barn og unge opp til 25 år

Vi foreslår at kriterie for gratis trening i kommunale idrettsanlegg settes til og med 25 år. Dagens ordning om gratis for aldersbestemte klasser skaper ulikhet mellom kjønn og idretter pga ulike regelsett i de ulike idrettene.

Partnerskap for en fysisk aktiv befolkning – ingen kostnad

Vi ønsker å diskutere inngåelse av partnerskap med kommunen rundt idrettens initiativer Aktive Lokalsamfunn og Aktivitetsguiden.

Partnerskap vil ikke medføre økte kostnader, men gir mulighet for felles rammer, markedsføring, forankring og mål om en fysisk aktiv hverdag – som gjøres tilgjengelig for alle. Vi håper at både våre folkevalgte og administrasjonen ser verdien av et styrket, gjensidig samarbeid i to sektorer som begge er nære, skalende, rause og modige. **Sammen får vi til mer!**

Idrettslagene er viktige lokalsamfunnsaktører og bidrar til bedre folkehelse, mer fellesskap og sikrer innenforskap. - Og ikke minst sikres gleden og nytten av å være i fysisk aktivitet. Ingen medisiner kan konkurrere med helsegevinstene av fysisk aktivitet (Ø. Kjerpeseth, Tidsskrift for den norske legeforening, 19. aug. 2024)¹.

Asker idrettsråd vil derfor også minne om saker vi er opptatt av og som vi vil jobbe videre med fremover:

- Frivillige organisasjoner kan søke midler til aktivitet gjennom svært mange tilskudd. Gjeninnfør abonnement på www.tilskuddspotalen.no og derigjennom gi mulighet for å søke direkte på 2 700 ulike tilskudd. Gjerne istedet for en lokal aktivitetspott.
- Om aktivitetspotten opprettholdes bør alle organisasjoner kunne søke om kompetansehevende tiltak gjennom aktivitetspotten.
- Det bør vurderes om flere barnefamilier med idrettsaktivitet også kan søke Fritidskassen.

44 idrettslag | 15 299 medl. 6-19 år Solidaritetsfondet idrett kr. 270 000 → 17,6 kr/medl

36 idrettslag | 1 903 medl. 6-19 år Fritidskassen kr. 100 000 (?) → 52,5 kr/medl

Solidaritetsfondet kultur | 2 000 medl.? → 135 kr/medl.

- Gebyrer for frivillige organisasjoner er en unødvendig byrde. 1) Det bør søkes å unngå at mindre saker blir byggesak 2) Ved byggesak for frivillige organisasjoner må det opprettes et tilskudd som dekker helt eller delvis gebyret.
- Vi er bekymret for idrettslagenes evne til å skape aktivitet med stadig redusert bidrag fra kommunen til drift og investering. For å opprettholde aktivitetsnivå blant barn og unge må det legges planer for opptrapping av støtte til drift av idrettsanlegg og rehabilitering av anlegg (inkludert fotballpotten og «eie leie»).

Vi ber om at idrettslagenes aktivitet ikke tas for gitt! Idrettslagene går ikke rundt «av seg selv», men av tusenvis av frivillige som brenner for gode oppvekstvilkår. Vi ber om at det satses mer på det som fungerer godt – nettopp fordi det fungerer godt og dermed bidrar til innenforskapet. Idretten er en slik arena.

Vi tillater oss til slutt å minne om at :

- Frivilligheten i idrettslagene i Asker tilsvarer over 600 årsverk og verdien av det frivillige arbeidet tilsvarer over 300 millioner kroner (2019 tall). Vi må sikre at dette nivået beholdes – for samfunnets beste!
- En krone investert i idrettsanlegg gir tredobbelt samfunnsøkonomisk gevinst² (Vista Analyse, 2022)
- Investering i Gatelagsfotball er veldokumentert. Se også rapport fra Asker Fotball/Gatelagsstiftelsen.

/Styret i Asker idrettsråd

¹ <https://tidsskriftet.no/2024/08/kronikk/den-neglisjerte-vidundermedisinen>

² <https://www.vista-analyse.no/no/publikasjoner/nyttan-av-idrettsanlegg-og-betydning-for-fysisk-aktivitet/>

Innspill som er sendt inn som forbedringsforslag til Asker kommune

- Vi ønsker å beholde Midtbygda biblioteket. Det var en av årsakene vi flyttet til Røyken. Barna våre bruker biblioteket aktivt. Vår sønn også møtes vennene hans på biblioteket. Det synes vi er kjempe fint istedenfor at ungene henger i Røyken storsenter. Vi låner regelmessig fra biblioteket. Santi Effendi
- Ikke legge ned ungdomsskolen, biblioteket i Midtbygda. Navdip Sharma
- I have just learnt that the kommune plans to close down our local library. Why? How much money can be saved by closing down a mostly ubemannet library? The library is a valuable resource for local children and adults. My daughters love to spend time in the library. There is no excuse about the cost of renovation like with the ungdom skole. The library building is new. Is already stocked with books and requires very little money for all the good it provides. I can turn the cheek to the school closures but thr library has really shocked me. Simon Fayers
- Biblioteket er et samlingspunkt for mange barn i bygda. Det er hyggelige aktiviteter hver uke som barna gleder seg til å få være med på. Dette er et tilbud for alle, uten at det koster foreldre noe. Er det ikke viktig å bevare et sted som er med å skape leseglade og sunne aktiviteter som er godt for miljøet barna skal vokse opp i? Ikke satt avsender
- Behold Midtbygda bibliotek! Ann-Mari Leivann
- Forslaget om å legge ned Midtbygda bibliotek og åpen barnehage er så utrolig trist! Det er mange som har leseglade barn (og som selv er leseglade) og som benytter seg av biblioteket. I tillegg er den åpne barnehagen helt super for de som av ulike grunner er hjemme med babyer og småbarn. De har et fantastisk opplegg og det vil være et stort tap for bygda om denne blir lagt ned. Det samme gjelder biblioteket. Skjønner at dere må spare penger, men hvis disse forslagene går gjennom vil Røyken bli et mindre attraktivt sted å bo, og flere vil kanskje velge andre steder å flytte til hvis tilbudene ikke opprettholdes. Dette gjelder for såvidt forslaget om å legge ned Røyken ungdomsskole også. Ikke et bra forslag etter min mening. Ikke satt avsender

H/FrP/V/KrF 2025-2028

Asker kommune - datert 3.12.2024

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Omstilling og effektivisering												
Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-12 500	11 425	-1 075	-30 000	22 850	-7 150	-30 000	18 620	-11 380	-30 000	15 610	-14 390
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	-2 000	2 000	0	-2 000	1 000	-1 000	-2 000	1 000	-1 000	-2 000	1 000	-1 000
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-2 000	230	-1 770	-4 060	460	-3 600	-4 060	460	-3 600	-4 060	460	-3 600
Politiske vedtak												
Forberedelse/overgangsmidler Folkestad, Tofte og Sætre	0	0	0	0	0	0	0	400	400	0	0	0
Forberedelse/overgangsmidler Røyken/Spikkestad ungdomsskole	0	400	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Oppvekst	-18 500	16 055	-2 445	-38 060	26 310	-11 750	-38 060	22 480	-15 580	-38 060	19 070	-18 990
Omstilling og effektivisering												
Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	-2 000	0	-2 000	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Politiske vedtak												
Matutdeling - tilskudd	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oprettholde tilbud gatelaget	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Tilbud til unge med nedsatt funksjonsevne ut av videregående skole	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Tiltak rehabilitering	0	1 750	1 750	0	1 750	1 750	0	1 750	1 750	0	1 750	1 750
Ytterlige styrking lavterskel psykisk helse og rus	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Sum Velferd	-4 750	4 500	-250	-4 750	6 000	1 250	-4 750	6 000	1 250	-4 750	6 000	1 250

H/FrP/V/KrF 2025-2028 - datert 3.12.2024

Politiske vedtak												
Beholde 2024 nivå på innfartsparkering og på middels sats områder pr.time	0	770	770	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Samfunnstjenester	0	770	770	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Politiske vedtak												
Tilskudd for dekning av byggesaksgebyrer idrett/frivillighet	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Øremerkede prosjektmidler for oppfølging av ulovlige fyllinger og deponier	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omstilling og effektivisering												
Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000
Sum Samfunnsutvikling	0	-1 500	-1 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500
Politiske vedtak												
Tilskudd Dikemark kunsthall	0	300	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Medborgerskap	0	300	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Politiske vedtak												
Effektivisert politisk struktur og godtgjøringsstruktur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3 000	-3 000
Sum Tjenesteovergripende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3 000	-3 000
Sentrale poster												
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	-54	586 469	620 270	-136	620 134	651 163	-218	650 945
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	-61	400 939	427 000	-150	426 850	431 500	-238	431 262
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	-20 125	63 334	136 105	-29 695	106 410	139 351	-25 695	113 656	109 085	-19 114	89 971
Sum Sentrale poster	1 082 295	-20 125	1 062 170	1 123 628	-29 810	1 093 818	1 186 621	-25 980	1 160 640	1 191 748	-19 570	1 172 178
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	1 059 045	0	1 059 045	1 080 818	0	1 080 818	1 143 811	0	1 143 810	1 148 938	0	1 148 938

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn.

Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfellesskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud

Tiltaksbeskrivelse

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, inkludert avlastning. Avlastning kan organiseres på ulike måter, og det er viktig at tjenesten er faglig forsvarlig og dekker de faktiske behovene til brukerne.

Kommunedirektøren foreslår å endre tilbudet ved avlastningsinstitusjoner for barn og unge gjennom å holde stengt på høytids- og helligdager. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge – endret tilbud	2 000	2 000	2 000	2 000

Forslaget innebærer at avlastningsinstitusjonene vil holde helt eller delvis stengt på følgende dager:

Nyttårsaften (fra kl. 12.00)	17. mai
1. nyttårsdag	Kristi himmelfartsdag
onsdag før Skjærtorsdag	Pinseaften
Skjærtorsdag	1. pinsedag
Langfredag	2. pinsedag
Påskeaften	Julaften (etter kl. 12.00)
1. påskedag	1. juledag
2. påskedag	2. juledag
1. mai	

Kommunedirektøren understreker at det ikke er lovpålagt å holde avlastningsinstitusjoner åpne på slike dager. Kommunen erfarer også at flere foreldre uansett velger å ha barna hjemme på slike dager. Avlastningsdager som faller på høytids- og helligdager vil flyttes til andre dager, noe som betyr at familiene fortsatt vil motta det antallet avlastningsdager som vedtaket tilsier. Kommunen vil ha en beredskapsordning for akutte kriser på høytids- og helligdager som sikrer at familier som opplever akutte behov får nødvendig hjelp.

Kommunedirektøren vil sikre at tjenesten ivaretar juridiske krav og forsvarlighetskravet, og vurderer på denne bakgrunn tiltaket som forsvarlig.

Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Tiltaksbeskrivelse

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud og ikke en del av kommunens kjernevirksomhet, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier i Asker.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle kommunal drift av Home-Start Familiekontakten. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dersom Home-Starts virksomhet i Asker faller bort, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, og en arena for fellesskap og mestring. En avvikling av Home-Start vil imidlertid ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier.

Det vises til vedlegg 2 for en nærmere redegjørelse for tiltaket, inkludert en alternativ driftsmodell som også kan vurderes.

Endringsbeskrivelse

Home Start videreføres på 24 nivå inn i 2025, det bestilles sak om effektivisering og alternativ drift gjennom 2025

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å utvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Endringsbeskrivelse

Det fremmes sak om sammenslåing av Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. Barnehagene opprettholdes. Det er lagt inn i vårt budsjett en slik sammenslåing fom 1.8.25.

Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens

Tiltaksbeskrivelse

Kommunestyret vedtok i Handlingsprogram 2021-2024 å etablere et avlastningstilbud for pårørende til hjemmeboende personer med demens. Det ble ansatt en koordinator for å følge opp arbeidet. Tilbudet skulle være et supplement til øvrige tilbud som dagsenter og hjemmesykepleie, og skulle bidra til at pårørende som står i betydelige omsorgsoppgaver over tid får nødvendig avlastning.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle tilbudet. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	2 000	2 000	2 000	2 000

Asker kommune har hatt utfordringer med å «rekruttere» brukere som kan nyttiggjøre seg av tilbudet, det vil si personer med demens som er i målgruppen og som bor hjemme. Det har også vært forsøkt gruppetilbud utenfor hjemmet. Asker kommune har altså ikke oppnådd målsetningen med tilbudet, og kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av tilbudet er forsvarlig.

Kommunen erfarer at pårørende i større grad etterspør ordinær avlastning i form av dagsenter eller lignende. Kommunedirektøren vil fremover vurdere om det er behov for økt kapasitet på dette området.

Demenskor

Asker kommune har for øvrig styrket de forebyggende tjenestene til personer med demens gjennom å etablere et demenskor. Det er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 lagt inn 0,5 mill. kroner årlig til finansiering av tiltaket. Tilbudet er åpent for innbyggere i hele kommunen.

Utvalg for medborgerskap ba i sak 20/24 om en ny vurdering av kostnadene for demenskoret, samt en utredning av om det også kan opprettes demenskor i midtre/søndre del av kommunen.

Kommunedirektøren har vurdert kostnadene og redusert disse med 60 000 kroner sammenlignet med det som lå i sak 20/24. Dette er gjort ved å fjerne bidrag til holdningsskapende arbeid, og ved å kun benytte demensfaglig veiledning fra hukommelsesteamet ved behov. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde ukentlige øvelser og tre årlige konserter for demenskoret. Dette er kostnadsberegnet til 0,5 mill. kroner årlig.

Kommunedirektøren vurderer demenskoret som et viktig bidrag til livskvalitet, trivsel og opprettholdelse av funksjon for personer med demens og deres pårørende. Askers modell er basert på modellen til Oslo demenskor. I tillegg til dirigent, forutsetter denne modellen en koordinatorinnsats og musikkterapeut, som utgjør de største kostnadene.

Demenskoret er for øvrig et samskappingsprosjekt med stort innslag av frivillig drift og økonomiske bidrag fra Asker demensforening og næringslivet. Kommunens økonomiske bidrag og ressursen som musikkterapeut er nødvendige forutsetninger for at de frivillige kan gjøre den innsatsen de gjør i dag. Mange av de frivillige er selv pårørende til personer med demens, og har ikke kapasitet til å ta en koordinatorrolle. Dersom det kommunale bidraget skulle bli sterkt redusert, vil demenskoret trolig bli avvirket.

Demenskoret er åpent for innbyggere i hele kommunen, og erfaringen så langt er at innbyggere fra alle deler av kommunen deltar i koret. Kommunedirektøren ser derfor ikke behov for å etablere flere demenskor i kommunen.

Det understrekes at budsjettet og ansvaret for demenskoret ligger i tjenesteområde Medborgerskap.

Endringsbeskrivelse

Knyttes til verbal - jobbes med forbedret og mer treffsikker ordning i 25.

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

Hele ordningen i Can Altea avvikles grunnet kutt i Bærum. Avsatte midler til to plasser beholdes på egen post.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vetre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Tiltak rehabilitering

Endringsbeskrivelse

Som erstatning for at Can Altea avvikles i sin helhet

Tilskudd for dekning av byggesaksgebyrer idrett/frivillighet

Endringsbeskrivelse

Det fremmes en sak om innretning på ordningen.

Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling

Tiltaksbeskrivelse

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har omkring 120 årsverk fordelt på de tre virksomhetene Samfunnsplanlegging, Byggesak og Strategi, næring og analyse. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall årsverk i den delen av tjenesteområdet som ligger utenfor selvkostområdet.

Dette vil kunne gjelde funksjoner innenfor avdelingene samfunnshelse, beredskap og næring, analyse og geodata, juridiske og administrative tjenester, område- og stedsutvikling og reguleringsplan.

Kommunedirektøren har foreløpig ikke vurdert hvilke konkrete funksjoner som vil bli berørt. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 3 mill. kroner, noe som tilsvarer ca. 3 årsverk.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere årsverk i tjenesteområde Samfunnsutvikling	3 000	3 000	3 000	3 000

Tjenesteområde Samfunnsutvikling ivaretar en rekke sentrale funksjoner som overordnet samfunnsplanlegging, byggesak, næringsutvikling, folkehelse og beredskap, samt andre tjenester som legger til rette for befolkningsvekst og utvikling av kommunen. Tiltaket innebærer noe redusert kapasitet til å ivareta sentrale funksjoner og sikre særskilt nøkkelkompetanse. Kommunedirektøren vurderer likevel en reduksjon på ca. 3 årsverk som forsvarlig.

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Investering	Godkjenningsvedtak	Innstilling	2025		2026		2027		2028				
			Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling													
Digital satsing i skolene	0	17 000	-2 000	15 000	17 000	-6 000	11 000	17 000	-6 000	11 000	17 000	-6 000	11 000
Sum Organisasjon, styring og utvikling	0	17 000	-2 000	15 000	17 000	-6 000	11 000	17 000	-6 000	11 000	17 000	-6 000	11 000
Oppvekst													
Fysiske læremidler - til erstatning for redusert tilbud av Chromebook	0	0	0	0	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000
Sum Oppvekst	0	0	0	0	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000
Finansiering og øvrige poster													
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-212 624	464	-212 160	-224 004	792	-223 212	-140 457	792	-139 665	-71 180	792	-70 388
Bruk av lån	0	-798 520	1 536	-796 984	-1 167 779	2 208	-1 165 571	-626 528	2 208	-624 320	-337 420	2 208	-
													335 212
Sum Finansiering og øvrige poster	-	-1 011 144	2 000	-1 009 144	-1 391 783	3 000	-1 388 783	-766 985	3 000	-763 985	-408 600	3 000	-405 600
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	0	-994 144	0	-994 144	-1 374 783	0	-1 374 783	-749 985	0	-749 985	-391 600	0	-391 600

Digital satsing i skolene

Tiltaksbeskrivelse

I tråd med kommunens satsing på digitalisering og digital læring i skolen, avsettes det 17 mill. kroner årlig til digital satsing i skolen på 1. til 10. trinn. Investeringsmidlene skal sikre at alle elever får hver sin PC, oppgradering av nødvendig infrastruktur på skolene, heving av lærernes digitale kompetanse, inkludert nødvendig programvare for elever og lærere, samt digital dialog med foresatte.

Endringsbeskrivelse

Kutt i utdeling av Chromebook i skolene. 1 av 3 utleveringer kuttet i grunnskolen.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 496 695	0	-2 496 695	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 832 042	0	-7 832 042	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	20 125	7 036 944	6 870 237	29 810	6 900 047	6 926 482	25 980	6 952 462	7 022 290	19 570	7 041 860
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046
Sum netto driftsutgifter	7 597 216	20 125	7 617 341	7 465 751	29 810	7 495 561	7 536 288	25 980	7 562 268	7 642 336	19 570	7 661 906
Brutto driftsresultat	-234 826	20 125	-214 701	-270 769	29 810	-240 959	-310 283	25 980	-284 303	-305 989	19 570	-286 419
Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	0	-41 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	-54	586 469	620 270	-136	620 134	651 163	-218	650 945
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	-61	400 939	427 000	-150	426 850	431 500	-238	431 262
Netto finansutgifter	738 486	0	738 486	722 123	-115	722 008	776 320	-285	776 035	804 163	-456	803 707
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-76 737	20 125	-56 612	-144 159	29 695	-114 464	-143 769	25 695	-118 074	-121 872	19 114	-102 758
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	-20 125	63 334	136 105	-29 695	106 410	139 351	-25 695	113 656	109 085	-19 114	89 971
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto	76 737	-20 125	56 612	144 160	-29 695	114 465	143 769	-25 695	118 074	121 872	-19 114	102 758

driftsresultat

Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	0	419 707	402 316	0	402 316	406 727	0	406 727	402 316	0	402 316
Oppvekst	3 170 240	16 055	3 186 295	3 152 048	26 310	3 178 358	3 163 348	22 480	3 185 828	3 196 348	19 070	3 215 418
Velferd	2 425 771	4 500	2 430 271	2 425 626	6 000	2 431 626	2 446 876	6 000	2 452 876	2 501 876	6 000	2 507 876
Samfunnstjenester	650 205	770	650 975	645 303	0	645 303	646 389	0	646 389	651 360	0	651 360
Samfunnsutvikling	61 287	-1 500	59 787	59 932	-2 500	57 432	59 932	-2 500	57 432	59 932	-2 500	57 432
Medborgerskap	321 370	300	321 670	303 893	0	303 893	303 893	0	303 893	303 893	0	303 893
Tjenesteovergripende	186 969	0	186 969	142 031	0	142 031	181 030	0	181 030	214 780	-3 000	211 780
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	20 125	7 036 944	6 870 237	29 810	6 900 047	6 926 482	25 980	6 952 462	7 022 290	19 570	7 041 860

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	-2 000	1 577 164	1 544 783	-3 000	1 541 783	1 031 485	-3 000	1 028 485	685 100	-3 000	682 100
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500
Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	-2 000	1 596 564	1 568 783	-3 000	1 565 783	1 049 985	-3 000	1 046 985	703 600	-3 000	700 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	464	-212 160	-224 004	792	-223 212	-140 457	792	-139 665	-71 180	792	-70 388
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-

H/FrP/V/KrF 2025-2028 - datert 3.12.2024

Bruk av lån	-798 520	1 536	-796 984	-1 167 779	2 208	-1 165 571	-626 528	2 208	-624 320	-337 420	2 208	245 000
												-
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	2 000	-1 446 564	-1 518 783	3 000	-1 515 783	-999 985	3 000	-996 985	-653 600	3 000	335 212
Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-
												250 000
Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Investeringer i varige driftsmidler

Kutt i utdeling av Chromebook i skolene. 1 av 3 utleveringer kuttes i grunnskolen.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	3 000	408 879	300 600	3 000	303 600	53 200	3 000	56 200
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	-2 000	60 000	47 000	-6 000	41 000	47 000	-6 000	41 000	47 000	-6 000	41 000
Samfunnstjenester	825 075	0	825 075	634 450	0	634 450	495 535	0	495 535	476 550	0	476 550
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	0	418 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550
Medborgerskap	66 114	0	66 114	38 904	0	38 904	47 500	0	47 500	62 800	0	62 800
Sum Investeringer	1 579 164	-2 000	1 577 164	1 544 783	-3 000	1 541 783	1 031 485	-3 000	1 028 485	685 100	-3 000	682 100

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

Asker Arbeiderparti - 2025-2028

Asker kommune - datert 3.12.2024

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Omstilling og effektivisering												
Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-12 500	9 375	-3 125	-30 000	22 500	-7 500	-30 000	19 000	-11 000	-30 000	15 000	-15 000
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud	-2 000	1 000	-1 000	-2 000	1 000	-1 000	-2 000	1 000	-1 000	-2 000	1 000	-1 000
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-2 000	865	-1 135	-4 060	1 730	-2 330	-4 060	1 730	-2 330	-4 060	1 730	-2 330
Redusere antall leirskoledager	0	-500	-500	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000
Sum Oppvekst	-16 500	10 740	-5 760	-36 060	24 230	-11 830	-36 060	20 730	-15 330	-36 060	16 730	-19 330
Omstilling og effektivisering												
Omstilling og effektivisering - Velferd	-30 850	10 000	-20 850	-43 245	10 000	-33 245	-43 245	-5 000	-48 245	-43 245	-5 000	-48 245
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Sum Velferd	-33 600	9 250	-24 350	-45 995	9 250	-36 745	-45 995	-5 750	-51 745	-45 995	-5 750	-51 745
Omstilling og effektivisering												
Redusere verdibevarende vedlikehold	-56 000	10 000	-46 000	-56 000	10 000	-46 000	-56 000	10 000	-46 000	-56 000	10 000	-46 000
Parkeringsavgifter - fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500
Sum Samfunnstjenester	-56 000	8 500	-47 500	-56 000	8 500	-47 500	-56 000	8 500	-47 500	-56 000	8 500	-47 500
Omstilling og effektivisering												
Redusere årsverk i tjenesteområdet	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000
Samfunnsutvikling												
Sum Samfunnsutvikling	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000
Omstilling og effektivisering												
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	-8 600	8 600	0	-12 000	6 000	-6 000	-12 000	6 000	-6 000	-12 000	6 000	-6 000
Sum Medborgerskap	-8 600	8 600	0	-12 000	6 000	-6 000	-12 000	6 000	-6 000	-12 000	6 000	-6 000

Sentrale poster

Asker Arbeiderparti - 2025-2028 - datert 3.12.2024

Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	-36 090	47 369	136 105	-46 980	89 125	139 351	-28 480	110 871	109 085	-24 480	84 605
Sum Sentrale poster	83 459	-36 090	47 369	136 105	-46 980	89 125	139 351	-28 480	110 871	109 085	-24 480	84 605
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-31 241	0	-31 241	-13 950	0	-13 950	-10 704	0	-10 704	-40 970	0	-40 970

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn.

Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfellesskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Endringsbeskrivelse

Hyggen og Solberg barneskoler legges ikke ned. Folkestad barneskole legges ned når Sætre barneskole ferdigstilles skoleåret 2027/2028.

Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud

Tiltaksbeskrivelse

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, inkludert avlastning. Avlastning kan organiseres på ulike måter, og det er viktig at tjenesten er faglig forsvarlig og dekker de faktiske behovene til brukerne.

Kommunedirektøren foreslår å endre tilbudet ved avlastningsinstitusjoner for barn og unge gjennom å holde stengt på høytids- og helligdager. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge – endret tilbud	2 000	2 000	2 000	2 000

Forslaget innebærer at avlastningsinstitusjonene vil holde helt eller delvis stengt på følgende dager:

Nyttårsaften (fra kl. 12.00)	17. mai
1. nyttårsdag	Kristi himmelfartsdag

onsdag før Skjærtorsdag	Pinseaften
Skjærtorsdag	1. pinsedag
Langfredag	2. pinsedag
Påskeaften	Julaften (etter kl. 12.00)
1. påskedag	1. juledag
2. påskedag	2. juledag
1. mai	

Kommunedirektøren understreker at det ikke er lovpålagt å holde avlastningsinstitusjoner åpne på slike dager. Kommunen erfarer også at flere foreldre uansett velger å ha barna hjemme på slike dager. Avlastningsdager som faller på høytids- og helligdager vil flyttes til andre dager, noe som betyr at familiene fortsatt vil motta det antallet avlastningsdager som vedtaket tilsier. Kommunen vil ha en beredskapsordning for akutte kriser på høytids- og helligdager som sikrer at familier som opplever akutte behov får nødvendig hjelp.

Kommunedirektøren vil sikre at tjenesten ivaretar juridiske krav og forsvarlighetskravet, og vurderer på denne bakgrunn tiltaket som forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

Vi ønsker å redusere antall dager som er stengt til halvparten. På den måten kan foreldre som ønsker avlastning for å ta vare på andre barn de har på dager som eksempelvis 17. mai. Samtidig kan man holde stengt på dager i jul og påske som uansett ikke brukes.

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelser er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å utvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Endringsbeskrivelse

Bevare Åpen barnehage på Borgen og Vikingjordet barnehage i Heggedal

Redusere antall leirskoledager

Tiltaksbeskrivelse

Elever i Asker får i dag fem dager på leirskole i løpet av mellomtrinnet på barneskolen. Et opphold på tre dager er finansiert gjennom rammetilskuddet fra staten, mens de siste to dagene er finansiert over kommunens budsjett. Det vurderes derfor at tre dager på leirskole innfrir lovkravet i opplæringsloven.

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall leirskoledager fra fem til tre dager. Tiltaket vil gi en innsparing på 1 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner fra 2026 og videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall leirskoledager	1 000	2 000	2 000	2 000

Kommunedirektøren vurderer at et redusert leirskoletilbud vil være fullt ut forsvarlig, og fortsatt bidra til læring, mestring og fellesskap for elevene.

Omstilling og effektivisering - Velferd

Tiltaksbeskrivelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 200 mill. kroner i 2025.

100 mill. kroner av dette beløpet er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 fordelt på tjenesteområdene, og vil i hovedsak løses ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning.

36,6 mill. kroner av dette beløpet er fordelt til tjenesteområde Velferd. Omstillingstiltakene vil blant annet innebære ytterligere effektivisering av tjenestene, effektivisering av administrative stillinger, bemanningstilpasning, strukturelle endringer og å ta i bruk nye digitale løsninger. Tiltakene vil kunne medføre redusert standard og omfang av tjenester.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillingsbeløpet på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	14 220
NAV	1 370
Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	9 360
Psykisk helse og rus	11 650

Endringsbeskrivelse

Forleng omstillingsprogrammet av hensyn til de ansatte. Tiltaket rettes spesifikt mot psykisk helse og rus og tjenester til mennesker med funksjonsnedsettelse.

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere	1 750	1 750	1 750	1 750

rehabiliteringsplasser ved CAN Altea				
---	--	--	--	--

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vetre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Redusere verdibevarende vedlikehold

Tiltaksbeskrivelse

Kommunen har et samlet vedlikeholdsbudsjett på 106 mill. kroner i 2024. Tilstanden på bygningsporteføljen til Asker kommune er generelt god sammenlignet med andre kommuner, og kommunen har vært på grønt/ønsket nivå i henhold til handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet for verdibevarende vedlikehold med 56 mill. kroner årlig i perioden 2025-2028. Det legges til grunn at tiltaket er midlertidig i en omstillingsperiode, og at vedlikeholdet trappes opp igjen til dagens nivå så snart den økonomiske situasjonen gjør det mulig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000

Temaplan for eiendom legger til grunn at kommunen skal ha en kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning. Tiltaket vil medføre en forskyvning av vedlikeholdsbehovet, og kan gi økte driftskostnader og økte kostnader ved følgeskader. Det kan også medføre et noe økt vedlikeholdsbehov ved at nødvendig vedlikehold ikke gjennomføres i tide. I tillegg kan det bli mer utfordrende å tilfredsstille krav til klima og miljø, både det ytre miljøet og arbeidsmiljøet. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er fullt ut forsvarlig i den økonomiske situasjonen kommunen står i.

Det vises til vedlegg 6 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Endringsbeskrivelse

Lavere krav til innsparing skal prioriteres kommunale boliger.

Parkeringsavgifter - fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å innføre betalt parkering med lav sats (per i dag 15 kroner i timen) fra første time på områder hvor det i dag er to timer gratis parkering. Tiltaket vil gi en potensiell årlig inntektsvekst på 1,5 mill. kroner fra 2025.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Parkeringsavgifter – fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time	1 500	1 500	1 500	1 500

Endringene vil gjelde følgende områder:

- Sætre sentrum: Lav sats første time, øke til høy sats etter 1 time som i dag
- Risenga ute: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag
- Varner Arena: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag
- Fredtunveien: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag

Det er i dag tre timer gratis parkering og deretter 35 kroner per time på Hvamodden/DNB-tomta, som brukes både til pendlerparkering og utfartsparkering. Dette foreslås videreført.

Med bakgrunn i temaplan for samferdsel og mobilitet, har kommunen som mål å heve terskelen for at innbyggerne velger bil gjennom en målrettet parkeringspolitikk. Tiltaket kan innebære at flere innbyggere velger mer miljøvennlige løsninger fremfor bil. Avgift fører ofte til mer kortvarig parkering, noe som gir økt rullering av biler på parkeringsområdet og økt sannsynlighet for å finne ledig parkeringsplass. Tiltaket kan også bidra til en generell reduksjon i biltrafikken, mindre kø og samkjøring.

Kommunedirektøren vurderer at en fjerning av gratisparkering og innføring av lav avgift første time på de nevnte områdene er forsvarlig, og vil kunne gi en positiv inntektsvekst for kommunen.

Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling

Tiltaksbeskrivelse

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har omkring 120 årsverk fordelt på de tre virksomhetene Samfunnsplanlegging, Byggesak og Strategi, næring og analyse. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall årsverk i den delen av tjenesteområdet som ligger utenfor selvkostområdet.

Dette vil kunne gjelde funksjoner innenfor avdelingene samfunnshelse, beredskap og næring, analyse og geodata, juridiske og administrative tjenester, område- og stedsutvikling og reguleringsplan.

Kommunedirektøren har foreløpig ikke vurdert hvilke konkrete funksjoner som vil bli berørt. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 3 mill. kroner, noe som tilsvarer ca. 3 årsverk.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere årsverk i tjenesteområde Samfunnsutvikling	3 000	3 000	3 000	3 000

Tjenesteområde Samfunnsutvikling ivaretar en rekke sentrale funksjoner som overordnet samfunnsplanlegging, byggesak, næringsutvikling, folkehelse og beredskap, samt andre tjenester som legger til rette for befolkningsvekst og utvikling av kommunen. Tiltaket innebærer noe redusert kapasitet til å ivareta sentrale funksjoner og sikre særskilt nøkkelkompetanse. Kommunedirektøren vurderer likevel en reduksjon på ca. 3 årsverk som forsvarlig.

Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke

Tiltaksbeskrivelse

Flere av kommunens temaplaner legger til grunn at Asker kommune skal tilrettelegge for og stimulere til frivillighet, kultur og fysisk aktivitet. Dette er spesielt viktig for å gjøre det mulig for innbyggerne å ta et større ansvar for egen velferd i framtiden.

Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger, med både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 108 mill. kroner. Dette inkluderer ca. 50 mill. kroner til søkbare ordninger og faste tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, samt 58 mill. kroner til kirken. I tillegg gir Asker kommune tilskudd til kirkens feltarbeid og Elveplassen (kontraktstyring Velferd) i størrelsesorden 8 mill. kroner i 2024.

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddsrammen med til sammen 12 mill. kroner årlig fra 2026. Dette fordeler seg på tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, og tilskudd til Asker kirkelig fellestråd som vist under.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 200	5 200	5 200	5 200
Redusere tilskudd til Asker kirkelige fellestråd	3 400	6 800	6 800	6 800
Sum	8 600	12 000	12 000	12 000

Reduksjonen i tilskudd til frivilligheten, kultur og idrett innebærer både å redusere søkbare tilskudd og å redusere faste tilskudd. Kommunalt tilskudd utgjør en viktig inntektskilde for mange aktører innenfor frivillighet, kultur og idrett. En reduksjon i tilskuddet kan for flere aktører medføre utfordringer knyttet til videreføring av driften, og kan innebære at frivillige foreninger og stiftelser må legges ned eller redusere driften betydelig. Det kan også medføre redusert frivillig engasjement i kommunen. En reduksjon i tilskuddet vil også redusere kommunens rolle og mulighet til å tilrettelegge for å forebygge utenforskap og fremme inkludering, spesielt av særlig sårbare grupper.

Kommunedirektøren har imidlertid prioritert å skjerme en rekke særlig sårbare grupper, samt avtaleparter med faste tilskudd. Kommunedirektøren prioriterer reduksjon i en del søkbare tilskuddsordninger. For å sikre at de som er mest avhengig av de ulike ordningene skjermes så langt det er mulig, foreslår kommunedirektøren å avgrense målgruppene for de ulike ordningene mer enn i dag. Dette medfører å gå tilbake på en del av den harmoniseringen som er gjort mellom kulturfrivilligheten, idretten og øvrig frivillighet. Samlet er reduksjonen i tilskuddet på i størrelsesorden ca. 10 prosent, og kommunedirektøren mener at dette er forsvarlig.

Alle faste mottakere av tilskudd har vært invitert til egne møter knyttet til tiltaket, og har fått mulighet til å komme med innspill.

Tilskuddet til Asker kirkelige fellesråd reduseres med 3,4 mill. kroner i 2025 og ytterligere 3,4 mill. kroner årlig videre i perioden. Reduksjonen utgjør ca. 5 prosent i 2025 og ca. 10 prosent videre i perioden.

Asker kirkelige fellesråd kan sammenlignes med en relativt stor virksomhet i kommunen, og har i størrelsesorden 95 årsverk i 2024. Asker kirkelige fellesråd er en viktig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomhet, men for hele Askersamfunnet. Reduksjon i tilskudd vil påvirke den kirkelige virksomheten. Kommunedirektøren vurderer likevel reduksjonen som forsvarlig, og viser til at det er lagt inn en trinnvis nedjustering av tilskuddet over to år.

Det vises videre til at kirkens budsjett i denne tilleggsinnstillingen er styrket med midler til å dekke opp for økte pensjonsutgifter, samt økte midler til finansiering av vedlikehold av kirkene. I tillegg er det lagt inn flere gebyrøkninger som øker kirkens inntekter, slik som blant annet økte gebyrer for kremasjon mm. Kommunedirektøren legger videre til grunn at bevilgningene til kirken fortsatt vil være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner.

Det vises til vedlegg 5 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Endringsbeskrivelse

Dette er tilskudd til aktiviteter som berører folk i hverdagen, korps, teatergrupper, idrett, kirke. Verdien for kommunen er høy, og vi ønsker derfor ikke kutte i tilskuddene til disse gruppene.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 496 695	0	-2 496 695	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 832 042	0	-7 832 042	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	36 090	7 052 909	6 870 237	46 980	6 917 217	6 926 482	28 480	6 954 962	7 022 290	24 480	7 046 770
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046

Asker Arbeiderparti - 2025-2028 - datert 3.12.2024

Sum netto driftsutgifter	7 597 216	36 090	7 633 306	7 465 751	46 980	7 512 731	7 536 288	28 480	7 564 768	7 642 336	24 480	7 666 816
Brutto driftsresultat	-234 826	36 090	-198 736	-270 769	46 980	-223 789	-310 283	28 480	-281 803	-305 989	24 480	-281 509
Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	0	-41 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	0	586 523	620 270	0	620 270	651 163	0	651 163
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	0	401 000	427 000	0	427 000	431 500	0	431 500
Netto finansutgifter	738 486	0	738 486	722 123	0	722 123	776 320	0	776 320	804 163	0	804 163
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-76 737	36 090	-40 647	-144 159	46 980	-97 179	-143 769	28 480	-115 289	-121 872	24 480	-97 392
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	-36 090	47 369	136 105	-46 980	89 125	139 351	-28 480	110 871	109 085	-24 480	84 605
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	76 737	-36 090	40 647	144 160	-46 980	97 180	143 769	-28 480	115 289	121 872	-24 480	97 392
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	0	419 707	402 316	0	402 316	406 727	0	406 727	402 316	0	402 316
Oppvekst	3 170 240	10 740	3 180 980	3 152 048	24 230	3 176 278	3 163 348	20 730	3 184 078	3 196 348	16 730	3 213 078
Velferd	2 425 771	9 250	2 435 021	2 425 626	9 250	2 434 876	2 446 876	-5 750	2 441 126	2 501 876	-5 750	2 496 126
Samfunnstjenester	650 205	8 500	658 705	645 303	8 500	653 803	646 389	8 500	654 889	651 360	8 500	659 860
Samfunnsutvikling	61 287	-1 000	60 287	59 932	-1 000	58 932	59 932	-1 000	58 932	59 932	-1 000	58 932
Medborgerskap	321 370	8 600	329 970	303 893	6 000	309 893	303 893	6 000	309 893	303 893	6 000	309 893
Tjenesteovergripende	186 969	0	186 969	142 031	0	142 031	181 030	0	181 030	214 780	0	214 780
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Asker Arbeiderparti - 2025-2028 - datert 3.12.2024

Avskrivninger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	36 090	7 052 909	6 870 237	46 980	6 917 217	6 926 482	28 480	6 954 962	7 022 290	24 480	7 046 770

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	0	1 579 164	1 544 783	0	1 544 783	1 031 485	0	1 031 485	685 100	0	685 100
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500
Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	0	1 598 564	1 568 783	0	1 568 783	1 049 985	0	1 049 985	703 600	0	703 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	0	-212 624	-224 004	0	-224 004	-140 457	0	-140 457	-71 180	0	-71 180
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-
Bruk av lån	-798 520	0	-798 520	-1 167 779	0	-1 167 779	-626 528	0	-626 528	-337 420	0	-
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	0	-1 448 564	-1 518 783	0	-1 518 783	-999 985	0	-999 985	-653 600	0	-653 600
Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-
Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	0	62 000	47 000	0	47 000	47 000	0	47 000	47 000	0	47 000
Samfunnstjenester	825 075	0	825 075	634 450	0	634 450	495 535	0	495 535	476 550	0	476 550
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	0	405 879	300 600	0	300 600	53 200	0	53 200
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	0	418 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550
Medborgerskap	66 114	0	66 114	38 904	0	38 904	47 500	0	47 500	62 800	0	62 800
Sum Investeringer	1 579 164	0	1 579 164	1 544 783	0	1 544 783	1 031 485	0	1 031 485	685 100	0	685 100

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

Asker Arbeiderparti - 2025-2028 - datert 3.12.2024

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

MDG 2025-2028

Asker kommune - datert 3.12.2024

Introduksjon

Hvorfor et grønt budsjett?

Fordi det er økonomisk og økologisk ansvarlig!

- Et grønt budsjett prioriterer barn og unge og bevarer skolene og barnehagene i Asker!
- Et grønt budsjett sikrer naturvennlig styring av Asker!
- Et grønt budsjett gir kommunen økonomisk handlingsrom!

Vi i MDG prioriterer folk fremfor økt forbruk og bidrar dermed til å:

- redde Oslofjorden og Drammensfjorden
- minske utenforskap og øke mangfold og inkludering
- trygge skoleveier og øke bruken av gange, sykkel og kollektivt
- støtte opp under frivilligheten
- følge opp ulovligheter i strandsonen
- satse på sirkulær økonomi og et grønt næringsliv
- skjerme sårbare grupper for kutt
- styrke driftsfondet og fortsette med verdibevarende vedlikehold
- ha flere møteplasser og et blomstrende Asker

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Omstilling og effektivisering												
Redusere streaming av politiske møter	-400	-600	-1 000	-400	-600	-1 000	-400	-600	-1 000	-400	-600	-1 000
Nye tiltak												
Driftskonsekvenser av IKT-investeringer	7 834	-3 000	4 834	7 834	-3 000	4 834	7 834	-3 000	4 834	7 834	-3 000	4 834

MDG 2025-2028 - datert 3.12.2024

Politiske vedtak

Færre utgivelser av Askermagasinet	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000
Kutte bilgodtgjøring til ordfører og kommunedirektør	0	-260	-260	0	-260	-260	0	-260	-260	0	-260	-260
Mindre forbruk, mer ombruk og bærekraftige innkjøp	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	-15 000
Mindre konsulentbruk	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-12 000	-12 000	0	-12 000	-12 000
Redusere lederlønnninger	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Redusere politikergodtgjøring med 10%	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400
Økt levetid for digital utstyr	0	-20 000	-20 000	0	-20 000	-20 000	0	-20 000	-20 000	0	-20 000	-20 000
Sum Organisasjon, styring og utvikling	7 434	-49 260	-41 826	7 434	-49 260	-41 826	7 434	-56 260	-48 826	7 434	-56 260	-48 826

Omstilling og effektivisering

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-12 500	12 500	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-2 000	2 000	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0

Politiske vedtak

Alternativ læringsarena i Asker syd	0	0	0	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0
Helsesykepleier på alle skoler	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000
Målrrettet innsats for å begrense innleie	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000
Målrrettet innsats for å motvirke sykefravær og vikarbruk	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000
Sum Oppvekst	-16 500	12 500	-4 000	-36 060	34 060	-2 000	-36 060	31 060	-5 000	-36 060	31 060	-5 000

Omstilling og effektivisering

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0

Politiske vedtak

Jordmorsatsing	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Målrrettet innsats for å begrense innleie velferd	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000

MDG 2025-2028 - datert 3.12.2024

Målrettet innsats for å motvirke sykefravær og vikarbruk	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000
Styrke tiltak innen psykisk helse og rus	0	2 000	2 000	0	2 500	2 500	0	3 000	3 000	0	3 500	3 500
Sum Velferd	-2 750	-4 750	-7 500	-2 750	-4 250	-7 000	-2 750	-4 750	-7 500	-2 750	-4 250	-7 000
Omstilling og effektivisering												
Redusere verdibevarende vedlikehold	-56 000	56 000	0	-56 000	56 000	0	-56 000	56 000	0	-56 000	56 000	0
Kontorarbeidsplasser - økt arealeffektivitet	-8 000	-4 000	-12 000	-12 000	-8 000	-20 000	-20 000	-5 000	-25 000	-40 000	0	-40 000
Formålsbygg og boliger - økt arealeffektivitet	-7 000	-7 000	-14 000	-17 000	-7 000	-24 000	-17 000	-7 000	-24 000	-17 000	-7 000	-24 000
Redusert innsats innen klima og miljø	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Parkeringsavgifter - fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time	0	-7 500	-7 500	0	-7 500	-7 500	0	-7 500	-7 500	0	-7 500	-7 500
Nye tiltak												
Felleskostnader til Velodrom - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	5 700	-5 700	0	5 700	-5 700	0	5 700	-5 700	0	5 700	-5 700	0
Politiske vedtak												
Avgiftsparkering på utfartsparkeringer	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000
Bekjempelse av fremmede arter	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Effektivisering av FDV kostnader	0	-566	-566	0	-1 097	-1 097	0	-1 545	-1 545	0	-1 868	-1 868
Oppfølging av klimaplanen/klimabudsjett	0	1 500	1 500	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500
Prosjekt blomstrende Asker	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Restaurering av bekker, myr og natur	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Økt inntjening kommersiell bruk av hallene	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000
Sum Samfunnstjenester	-66 300	30 234	-36 066	-80 300	26 703	-53 597	-88 300	29 255	-59 045	-108 300	33 932	-74 368
Politiske vedtak												
Ulovlighetsoppfølging i strandsonen	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Sum Samfunnsutvikling	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Nye tiltak												
Økte pensjonsutgifter kirken	5 100	-5 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Politiske vedtak												
Dyrevelferd - søkbare midler	0	300	300	0	300	300	0	300	300	0	300	300

MDG 2025-2028 - datert 3.12.2024

Gratis tilbud for alle barn og unge i alle tettsteder	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Omstilling og effektivisering												
Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	0	-3 100	-3 100	0	-6 200	-6 200	0	-6 200	-6 200	0	-6 200	-6 200
Sum Medborgerskap	5 100	-6 900	-1 800	0	-4 900	-4 900	0	-4 900	-4 900	0	-4 900	-4 900
Sentrale poster												
Utbytter	-41 800	-2 000	-43 800	-51 800	-2 000	-53 800	-51 800	-2 000	-53 800	-51 800	-2 000	-53 800
Renteutgifter	560 836	0	560 836	586 523	-453	586 070	620 270	-557	619 713	651 163	-1 894	649 269
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	-516	400 484	427 000	-626	426 374	431 500	-2 039	429 461
Avsetninger til disposisjonsfond	46 545	19 176	65 721	136 105	-384	135 721	139 351	7 777	147 128	109 085	5 351	114 436
Sum Sentrale poster	963 581	17 176	980 757	1 071 828	-3 353	1 068 475	1 134 821	4 595	1 139 415	1 139 948	-582	1 139 366
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	890 565	0	890 565	960 152	0	960 152	1 015 145	0	1 015 144	1 000 272	0	1 000 272

Redusere streaming av politiske møter

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune streamer i dag møtene i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene og kontrollutvalget. Kommunedirektøren anbefaler at kun møtene i kommunestyret og formannskapet streames fra 2025. Tiltaket gir en innsparing på 0,4 mill. kroner.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusert streaming av politiske møter	400	400	400	400

Asker kommune har som mål å være en åpen og tilgjengelig kommune. Redusert streaming av politiske møter vil redusere innbyggernes mulighet til digitalt å følge de politiske prosessene i kommunen. Innbyggerne har imidlertid fortsatt mulighet til å være fysisk til stede på alle politiske møter, og kommunen vil fortsatt etterleve kravene til møteoffentlighet. De fleste saker sluttbehandles i formannskapet og kommunestyret, og disse møtene vil fortsatt streames.

Kommunedirektøren registrerer at flere andre kommuner vurderer tilsvarende tiltak på grunn av den krevende økonomiske situasjonen.

Endringsbeskrivelse

Gå fra steaming til lydopptak

Driftskonsekvenser av IKT-investeringer

Tiltaksbeskrivelse

Driftskonsekvenser av IKT-investeringer får effekt samme år som anskaffelsen av nye løsninger. Budsjettrammen er justert i henhold til dette

Endringsbeskrivelse

Økt gjenbruk og økt antatt levetid av digitalt utstyr senker IKT driftskostnader

Færre utgivelser av Askermagasinet

Endringsbeskrivelse

Vi går fra 3-4 eksemplarer til 1-2 eksemplarer. Besparelse cirka 1 million

Kutte bilgodtgjøring til ordfører og kommunedirektør

Endringsbeskrivelse

Droppe bilgodtgjørelse til ordfører og kommunedirektør.

Mindre forbruk, mer ombruk og bærekraftige innkjøp

Endringsbeskrivelse

Asker kommune har offentlige anskaffelser for 1,8 mrd kroner årlig. Det ligger et stort potensiale i å målrettet kutte det materielle forbruket, altså rett og slett kjøpe mindre, satse på ombruk og gjenbruk og holde seg innenfor de inngåtte rammeavttalene. Metodikken innovative innkjøp åpner også for kostnadsbespareler og bør anvendes.

Mindre konsulentbruk

Endringsbeskrivelse

Asker kommune bruker cirka 80 mill kr i året på konsulenter. Vi tror at det er et stort potensiale på innsparing her men anerkjenner at dette må gjennomgås og at det er inngåtte forpliktelser. Likevel mener vi at dette er et nøkternt anslag for mulighetene i perioden.

Redusere lederlønninger

Endringsbeskrivelse

Det bør være rom for å redusere, alternativt fryse lederlønninger i Asker kommune

Økt levetid for digital utstyr

Endringsbeskrivelse

Økt antatt levetid for digital utstyr og elev-PCer skal minst tilsvare reklamasjonstid (vanligvis 5 år). Antatt innsparing er 20 mill. årlig. Økt antatt levetid har en enorm miljøgevinst og minsker forbruk av elektronisk utstyr i tråd med bærekraftsmålene

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn.

Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfellesskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Tiltaksbeskrivelse

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud og ikke en del av kommunens kjernevirksomhet, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier i Asker.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle kommunal drift av Home-Start Familiekontakten. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dersom Home-Starts virksomhet i Asker faller bort, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, og en arena for fellesskap og mestring. En avvikling av Home-Start vil imidlertid ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier.

Det vises til vedlegg 2 for en nærmere redegjørelse for tiltaket, inkludert en alternativ driftsmodell som også kan vurderes.

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnehage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å utvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Alternativ læringsarena i Asker syd

Endringsbeskrivelse

Planlegging og etablering av alternativ læringsarena

Helsesykepleier på alle skoler

Endringsbeskrivelse

Sikre at alle barne- og ungdomsskoler har 100% dekning og tilgang på egen helsesykepleier og helst alternative læringsarenaer

Måltrettet innsats for å begrense innleie

Endringsbeskrivelse

Innleiepris per time er 3x så høyt som ordinær timelønn og Asker bruker 40 mill kr på innleie. God nok egen bemanning/personaltetthet vil redusere behov for innleie og dermed redusere kostnader

Måltrettet innsats for å motvirke sykefravær og vikarbruk

Endringsbeskrivelse

Måltrettet innsats for å dempe sykefravær/evt ansette fast vikar og dermed minske bruk av tilkallingsvikarer -4 mill hvert år i perioden. 2 mill i Velferd og 2 mill i oppvekst

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

MDG vil avvikle alle plasser hos Can Altea i Spania

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vettre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Jordmorsatsing

Endringsbeskrivelse

Styrke jordmorsatsingen i Asker, også med fokus på oppfølging av kvinne og barn etter fødselen 1 mill hvert år i perioden

Måltrettet innsats for å begrense innleie velferd

Endringsbeskrivelse

Innleiepris per time er 3x så høyt som ordinær timelønn og Asker bruker 40 mill kr på innleie. God nok egen bemanning/personaltetthet vil redusere behov for innleie og dermed redusere kostnader.

Målrettet innsats for å motvirke sykefravær og vikarbruk

Endringsbeskrivelse

Målrettet innsats for å dempe sykefravær/evt ansette fast vikar og dermed minske bruk av tilkallingsvikarer -4 mill hvert år i perioden. 2 mill i Velferd og 2 mill i oppvekst

Styrke tiltak innen psykisk helse og rus

Endringsbeskrivelse

Det er et stort omfang av omstilling som sies å være "av ikke prinsipiell karakter" og derfor håndteres administrativt. MDG vil gjerne motvirke disse kuttene innen psykisk helse og rus.

Redusere verdibevarende vedlikehold

Tiltaksbeskrivelse

Kommunen har et samlet vedlikeholdsbudsjett på 106 mill. kroner i 2024. Tilstanden på bygningsporteføljen til Asker kommune er generelt god sammenlignet med andre kommuner, og kommunen har vært på grønt/ønsket nivå i henhold til handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet for verdibevarende vedlikehold med 56 mill. kroner årlig i perioden 2025-2028. Det legges til grunn at tiltaket er midlertidig i en omstillingsperiode, og at vedlikeholdet trappes opp igjen til dagens nivå så snart den økonomiske situasjonen gjør det mulig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000

Temaplan for eiendom legger til grunn at kommunen skal ha en kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning. Tiltaket vil medføre en forskyvning av vedlikeholdsbehovet, og kan gi økte driftskostnader og økte kostnader ved følgeskader. Det kan også medføre et noe økt vedlikeholdsbehov ved at nødvendig vedlikehold ikke gjennomføres i tide. I tillegg kan det bli mer utfordrende å tilfredsstille krav til klima og miljø, både det ytre miljøet og arbeidsmiljøet. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er fullt ut forsvarlig i den økonomiske situasjonen kommunen står i.

Det vises til vedlegg 6 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Endringsbeskrivelse

Dette er ikke smart og vil tvert imot kunne føre til økte kostnader på sikt. MDG mener at verdibevarende vedlikehold allerede ligger på et svært lavt nivå og må kunne opprettholdes ved at Asker kommune forserer salg av eiendom tilsvarende.

Kontorarbeidsplasser - økt arealeffektivitet

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag ca. 1250 ansatte i Asker sentrum fordelt på 15 ulike lokasjoner. Gjennomsnittlig areal per ansatt er 38,6 m². Kommunestyret behandlet i mars en sak om strategisk plan for kommunale kontorarbeidsplasser (sak 9/24), der målet er å skape attraktive og effektive arbeidsplasser med et areal på 20 m² per ansatt og en dekningsgrad på 70 prosent.

Den forhøyede arealbruken i Asker sentrum (18 m² per ansatt) utgjør en beregnet merkostnad på omkring 50 mill. kroner årlig. Arbeidet med å sikre økt arealeffektivitet i tråd med strategisk plan for kommunale kontorarbeidsplasser er beregnet å gi en innsparing på 8 mill. kroner i 2025, økende til 40 mill. kroner i 2028.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Kontorarbeidsplasser – økt arealeffektivitet	8 000	12 000	20 000	40 000

Kommunen har både eide og leide lokaler. Leieavtaler vil avvikles etter hvert som de går ut. Det vil samtidig være nødvendig å investere i oppgraderinger i eide lokaler. Det kan bli behov for noen midlertidige lokaler og ressurser til flytting mm.

Tiltaket er i tråd med temaplan for eiendom og strategier i flere andre temaplaner. En effektivisering og reduksjon i arealbruken vil også redusere kommunens klimafotavtrykk, samtidig som det gir en mer økonomisk bærekraftig drift av tjenestene. Tiltaket vil også samle fagmiljøer, bidra til bedre og mer samordnede tjenester og gi høyere effektivitet. Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er fullt ut forsvarlig, og at både ansatte må tilpasse seg en lavere arealbruk. Det vil tilrettelegges for gode prosesser, dialog og informasjon til ansatte og tillitsvalgte.

Endringsbeskrivelse

Effektivisering av kontorarbeidsplasser må gå kjappere, potensialet er større

Formålsbygg og boliger - økt arealeffektivitet

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune benytter generelt vesentlig mer areal per ansatt, innbygger og bruker enn sammenlignbare kommuner. I 2023 brukte kommunen et areal på 4,7 m² per innbygger, noe som er 0,4 m² over gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 12. Kommunedirektøren foreslår å redusere arealbruken i Asker kommune gjennom økt salg av eiendom og tilpasning av lokalene til en lavere arealnorm.

Foreløpige beregninger viser at tiltaket gir en innsparing på 7 mill. kroner i 2025 og ytterligere 10 mill. kroner i 2026. Innsparingen omfatter reduserte utgifter til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av egne lokaler og husleie knyttet til leide lokaler. En innsparing på 17 mill. kroner innebærer et salg på i størrelsesorden 15 500 m².

Det understrekes at det er knyttet usikkerhet til effekten av tiltaket og når innsparingen kan tas ut.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Formålsbygg og boliger – økt arealeffektivitet	7 000	17 000	17 000	17 000

Tiltaket er i tråd med temaplan for eiendom og strategier i flere andre temaplaner. En effektivisering og reduksjon i arealbruken vil også redusere kommunens klimafotavtrykk, samtidig som det gir en mer økonomisk bærekraftig drift av tjenestene. Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er fullt ut forsvarlig, og at både brukere og ansatte må tilpasse seg en lavere arealbruk. Det vil tilrettelegges for gode prosesser, dialog og informasjon til ansatte, tillitsvalgte og brukere.

Kommunedirektøren vil i løpet av høsten 2024 legge frem egen sak om salg av eiendom.

Endringsbeskrivelse

På dette området er det et større potensiale som bør nås kjappere

Redusert innsats innen klima og miljø

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en årlig driftsramme på 5,8 mill. kroner til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. Kommunedirektøren foreslår å redusere driftsrammen med 1 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000

Temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for naturmangfold definerer innsatsområder og strategier for kommunens klimaarbeid. Tiltaket innebærer noe reduserte midler til klima- og naturarbeidet, reduserte tilskuddsordninger, samt en strammere prioritering av de gjenværende driftsmidlene på

4,8 mill. kroner. Tiltaket kan innebære en noe redusert fremdrift i deler av klima- og naturarbeidet. Asker kommune vil imidlertid fortsatt ha betydelige gjenværende driftsmidler til klima- og miljøtiltak, og kommunedirektøren vurderer derfor at tiltaket er forsvarlig.

Parkeringsavgifter - fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å innføre betalt parkering med lav sats (per i dag 15 kroner i timen) fra første time på områder hvor det i dag er to timer gratis parkering. Tiltaket vil gi en potensiell årlig inntektsvekst på 1,5 mill. kroner fra 2025.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Parkeringsavgifter – fjerne gratisparkering og innføre lav sats fra første time	1 500	1 500	1 500	1 500

Endringene vil gjelde følgende områder:

- Sætre sentrum: Lav sats første time, øke til høy sats etter 1 time som i dag
- Risenga ute: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag
- Varner Arena: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag
- Fredtunveien: Lav sats første time, øke til høy sats etter 2 timer som i dag

Det er i dag tre timer gratis parkering og deretter 35 kroner per time på Hvamodden/DNB-tomta, som brukes både til pendlerparkering og utfartsparkering. Dette foreslås videreført.

Med bakgrunn i temaplan for samferdsel og mobilitet, har kommunen som mål å heve terskelen for at innbyggerne velger bil gjennom en målrettet parkeringspolitikk. Tiltaket kan innebære at flere innbyggere velger mer miljøvennlige løsninger fremfor bil. Avgift fører ofte til mer kortvarig parkering, noe som gir økt rullering av biler på parkeringsområdet og økt sannsynlighet for å finne ledig parkeringsplass. Tiltaket kan også bidra til en generell reduksjon i biltrafikken, mindre kø og samkjøring.

Kommunedirektøren vurderer at en fjerning av gratisparkering og innføring av lav avgift første time på de nevnte områdene er forsvarlig, og vil kunne gi en positiv inntektsvekst for kommunen.

Endringsbeskrivelse

Parkeringsavgifter i Asker sentrum og andre prioriterte vekstområder økes, i tillegg til betaling fra første timen ved Risenga mf. med vanlig sats

Felleskostnader til Velodrom - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24

Tiltaksbeskrivelse

Det er besluttet at Asker kommune skal ha ansvaret for drift av indre bane i Velodromen. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Endringsbeskrivelse

Disse forpliktelsene må kommunen komme seg ut av, alternativt reforhandle avtalen og senke kostnader betraktelig

Avgiftsparkering på utfartsparkeringer

Endringsbeskrivelse

Det innføres lav sats på utfartsparkeringer

Effektivisering av FDV kostnader

Endringsbeskrivelse

5% årlig effektivisering og kostnadskontroll på forvaltnings-, drifts og vedlikeholdskostnader med fokus på forvaltning og drift.

Prosjekt blomstrende Asker

Endringsbeskrivelse

Blomsterenger, nyttevekstter og spiselig beplantning i hager og parker, grøntrabatter og langs veier og kommunale anlegg og skoler.

Restaurering av bekker, myr og natur

Endringsbeskrivelse

Det skal prioriteres tiltak som bidrar til å redde Oslofjorden

Økt inntjening kommersiell bruk av hallene

Endringsbeskrivelse

Kommersielle aktører som benytter seg av Askers idrettshaller må bidra til økt inntjening ved enten økt leie eller andre økonomiske bidrag og betaling.

Økte pensjonsutgifter kirken

Tiltaksbeskrivelse

Asker kirkelige fellesråd har behov for økt bevilgning til finansiering av økte pensjonsutgifter. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Gratis tilbud for alle barn og unge i alle tettsteder

Endringsbeskrivelse

Feks. åpen hall, ungdomsklubber eller andre tiltak som sikrer at alle tettsteder har gode gratis tilbud for ungdommen

Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke**Tiltaksbeskrivelse**

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddet til frivillighet, kultur, idrett og kirke med til sammen 12 mill. kroner årlig (helårsvirkning). Dette er nærmere beskrevet under «Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet».

Som et alternativt omstillingstiltak forslår kommunedirektøren å kutte tilskuddsrammen med ytterligere 12 mill. kroner, noe som gir en samlet reduksjon på 24 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 800	5 800	5 800	5 800
Ytterligere redusere tilskudd til Asker kirkelige fellesråd	3 100	6 200	6 200	6 200
Sum	8 900	12 000	12 000	12 000

Tiltaket innebærer fjerning av hele ordninger i søkbare tilskudd, fjerning eller større nedtrekk i alle avtalebaserte og vedtaksbaserte tilskudd, reduksjoner i driftstilskudd til kulturfrivilligheten, større reduksjoner i andre søknadsbaserte ordninger for idrett, full kostnadsdekning for gebyrer for gravferd og betydelig omstilling på alle områder innen Asker kirkelige fellesråd.

MDG 2025-2028 - datert 3.12.2024

Investering	Godkjenningsvedtak	Innstilling	2025		2026		2027		2028				
			Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling													
Digital satsing i skolene	0	17 000	-2 000	15 000	17 000	-2 000	15 000	17 000	-2 000	15 000	17 000	-2 000	15 000
Gjenbruk/second-hand IKT	0	0	-2 250	-2 250	0	-2 250	-2 250	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500
Sum Organisasjon, styring og utvikling	0	17 000	-4 250	12 750	17 000	-4 250	12 750	17 000	-3 500	13 500	17 000	-3 500	13 500
Oppvekst													
Barnehage - ny barnehage Høn-Landås	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000	-5 000	0
Sum Oppvekst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000	-5 000	0
Velferd													
Koordineringspott bygg - Velferd	0	4 000	0	4 000	8 000	-4 000	4 000	8 000	0	8 000	8 000	0	8 000
Sum Velferd	0	4 000	0	4 000	8 000	-4 000	4 000	8 000	0	8 000	8 000	0	8 000
Samfunnstjenester													
Klimatiltak	0	625	5 000	5 625	1 250	5 000	6 250	1 250	5 000	6 250	1 250	5 000	6 250
Samferdsel - parkering	0	500	0	500	1 000	-500	500	1 000	-500	500	1 000	-500	500
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	0	109 000	-5 450	103 550	45 000	-2 250	42 750	30 585	-1 530	29 055	0	0	0
Idrett - mellomromsprosjekt Risenga	0	700	0	700	1 700	-1 000	700	0	700	700	0	0	0
Områdeplan for fremtidig infrastruktur	0	12 500	-12 500	0	4 000	-4 000	0	35 000	-22 500	12 500	29 000	-	4 000
Slemmestad												25 000	
Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya	0	0	0	0	0	0	0	2 000	-2 000	0	14 600	-	0
												14 600	
Sum Samfunnstjenester	0	123 325	-12 950	110 375	52 950	-2 750	50 200	69 835	-20 830	49 005	45 850	-35 100	10 750
Medborgerskap													
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	0	0	2 000	2 000	0	20 000	20 000	2 000	3 800	5 800	25 800	-	0
												25 800	
Kulturskolen - instrumenter og utstyr	0	500	500	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	0	250	250	500	500	500	1 000	500	500	1 000	500	500	1 000
Idrett - Parkering Dikemark idrettsanlegg	0	3 000	-1 500	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Medborgerskap	0	3 750	1 250	5 000	1 500	20 500	22 000	3 500	4 300	7 800	27 300	-25 300	2 000
Tjenesteovergripende													
Salg av eiendom utover innstillingen	0	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-20 000	-20 000	0	-	-30 000
												30 000	
Sum Tjenesteovergripende	0	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-20 000	-20 000	0	-30 000	-30 000

Finansiering og øvrige poster

Kompensasjon for merverdiavgift	0	-212 624	3 044	-209 580	-224 004	-2 236	-226 240	-140 457	4 692	-135 765	-71 180	14 750	-56 430
Bruk av lån	0	-798 520	12 906	-785 614	-1 167 779	2 736	-1 165 043	-626 528	35 338	-591 190	-337 420	84 150	-
Sum Finansiering og øvrige poster	-	-1 011 144	15 950	-995 194	-1 391 783	500	-1 391 283	-766 985	40 030	-726 955	-408 600	98 900	-309 700
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	0	-863 069	0	-863 069	-1 312 333	0	-1 312 333	-668 650	0	-668 650	-305 450	0	-305 450

Reduksjonene vil trolig medføre nedleggelse av flere stiftelser og frivillige organisasjoner, inkludert en rekke frivilligsentraler. Det vil være store reduksjoner i søkbare tilskudd, som vil gi mindre forutsigbarhet for frivillige organisasjoner og muligheter for deltakelse. Det vil trolig medføre økte deltakeravgifter i frivilligheten, færre arrangementer og mer behov for dagnadsaktiviteter. Det vil være færre møteplasser for innbyggerne, og kommunens rolle i demokratiutvikling, medborgerskap og deltakelse vil bli kraftig redusert. Asker kirkelige fellesråd vil måtte gjennomføre større nedbemanninger, redusere drift i alle deler av virksomheten og utsette vedlikeholdet av kirkelige bygg betydelig.

Kommunedirektøren vurderer imidlertid at det fortsatt vil være et visst tilskudd til frivilligheten, som gjør at et slikt kutt kan være forsvarlig. Bevilgningene til Asker kirkelige fellesråd vil fortsatt være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner, noe som også kan gjøre et slikt kutt forsvarlig. Kommunedirektøren har imidlertid ikke hatt anledning til å utrede konsekvensene av dette tiltaket godt nok.

Endringsbeskrivelse

Ytterligere redusere tilskudd til Asker kirkelige fellesråd

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Digital satsing i skolene**Tiltaksbeskrivelse**

I tråd med kommunens satsing på digitalisering og digital læring i skolen, avsettes det 17 mill. kroner årlig til digital satsing i skolen på 1. til 10. trinn. Investeringsmidlene skal sikre at alle elever får hver sin PC, oppgradering av nødvendig infrastruktur på skolene, heving av lærernes digitale kompetanse, inkludert nødvendig programvare for elever og lærere, samt digital dialog med foresatte.

Gjenbruk/second-hand IKT

Endringsbeskrivelse

Innkjøp av brukt IKT utstyr er blitt et profit marked som det offentlige bør benytte seg av for å senke kostnader. 3% årlig i perioden

Barnehage - ny barnehage Høn-Landås

Tiltaksbeskrivelse

Det er behov for en ny 6-8 avdelings barnehage i forbindelse med utbyggingen av Høn-Landås. Det avsettes et budsjett på 135,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2030.

Koordineringspott bygg - Velferd

Tiltaksbeskrivelse

Det er vedtatt 4 mill. kroner i 2025 og 8 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for Velferd. Midlene benyttes til mindre investeringer i eksisterende bygningsmasse.

Klimatiltak

Tiltaksbeskrivelse

Det er vedtatt 0,625 mill. kroner i 2025 og 1,25 mill. kroner årlig fra 2026 til gjennomføring av ulike klimatiltak i temaplan for handling mot klimaendringene. Det er i tillegg egne bevilgninger for oppfølging av ulike satsinger i temaplanen knyttet til ENØK, mobilitet formålsbygg og mobilitet rettet mot Askersamfunnet.

Samferdsel - parkering

Tiltaksbeskrivelse

Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til gjennomføring av tiltak i hovedplan for parkering.

Slemmestad - Vaterlandskvartalet

Tiltaksbeskrivelse

Det er vedtatt totalt 380,4 mill. kroner inkludert prisstigning for å kunne gjennomføre vei og infrastruktur innenfor detaljreguleringen for Vaterlandskvartalet. Entreprise for bygging av infrastruktur pågår nå. Prosjektet ferdigstilles i løpet av 2026.

Endringsbeskrivelse

5% kostnadseffektivisering, kan ikke gå utover klima, miljø og trivsel.

Idrett - mellomromsprosjekt Risenga

Tiltaksbeskrivelse

Mellomromsprosjektet skal ivareta de delene av Risenga idrettspark og omliggende områder som ikke omfattes av pågående prosjekter i området. Estimert budsjett er 66,7 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er i hovedsak ferdigstilt.

Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad

Tiltaksbeskrivelse

Områdeplanen for Slemmestad krever betydelige investeringer. Det er vedtatt at nødvendige tiltak for å oppfylle kommunens forpliktelser i "Utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum - områdeplan", skal gjennomføres. Finansiering av tiltakene sikres gjennom handlingsprogrammet. I tillegg kommer privat finansiering i henhold til utbyggingsavtale. Prosjektets bevilgning er 525,5 mill. kroner.

Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya

Tiltaksbeskrivelse

Formannskapet vedtok i sak 97/20 en ny gang- og sykkelbro på Nesøya, for å ivareta trafikksikkerheten for gående og syklende til og fra Nesøya. Avsatt bevilgning er 63,8 mill. kroner inkludert prisstigning. Kostnadsbildet er vesentlig høyere nå enn bevilgningen, og det vil komme en politisk sak som belyser dette. Prosjektet kan ferdigstilles i 2027.

Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset

Tiltaksbeskrivelse

Formannskapet vedtok i sak 70/22 en antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus. Estimert budsjett er 29,3 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2026.

Kulturskolen - instrumenter og utstyr

Tiltaksbeskrivelse

Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til nye instrumenter og utstyr til kulturskolen.

Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet

Tiltaksbeskrivelse

Det er vedtatt 0,25 mill. kroner i 2025 og 0,5 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for anlegg for friluftaktivitet. Det skal blant annet etableres en padleled med kajakkstativer og padlehuker, opprettes båtplasser, gapahuker og aktivitetselementer ved friluftsanlegg med mer.

Idrett - Parkering Dikemark idrettsanlegg

Tiltaksbeskrivelse

Det er i F-sak 60/24 vedtatt 3 mill. kroner til opparbeidelse av utfartsparkeringsplass ved Dikemark idrettsanlegg, som vil dekke behov ved besøk til friluftsområder, skiløypenett, turskøytebane, badeplass og til idrettsanlegget.

Endringsbeskrivelse

Dette må det gå an å bygge billigere

Salg av eiendom utover innstillingen

Endringsbeskrivelse

Salg og utvikling av kommunens eiendom. Kommunen har også noen større utviklingseiendommer hvor det bør utredes/ igangsettes reguleringsarbeid, og som i tiden fremover har et betydelig gevinstpotensial.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 419 781	0	-2 419 781	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 755 128	0	-7 755 128	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	-17 176	6 999 643	6 870 237	3 353	6 873 590	6 926 482	-4 595	6 921 887	7 022 290	582	7 022 872
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046
Sum netto driftsutgifter	7 597 216	-17 176	7 580 040	7 465 751	3 353	7 469 104	7 536 288	-4 595	7 531 693	7 642 336	582	7 642 918
Brutto driftsresultat	-157 912	-17 176	-175 088	-270 769	3 353	-267 416	-310 283	-4 595	-314 878	-305 989	582	-305 407
Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	-2 000	-43 800	-51 800	-2 000	-53 800	-51 800	-2 000	-53 800	-51 800	-2 000	-53 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	560 836	0	560 836	586 523	-453	586 070	620 270	-557	619 713	651 163	-1 894	649 269
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	-516	400 484	427 000	-626	426 374	431 500	-2 039	429 461
Netto finansutgifter	698 486	-2 000	696 486	722 123	-2 969	719 154	776 320	-3 182	773 138	804 163	-5 933	798 230
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-39 823	-19 176	-58 999	-144 159	384	-143 775	-143 769	-7 777	-151 546	-121 872	-5 351	-127 223
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	46 545	19 176	65 721	136 105	-384	135 721	139 351	7 777	147 128	109 085	5 351	114 436
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	39 823	19 176	58 999	144 160	-384	143 776	143 769	7 777	151 546	121 872	5 351	127 223
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Utbytter

Vi forventer høyere utbytte av Vardar og helst også Asker Halvøya eiendom

Avsetninger til disposisjonsfond

Vi styrker disposisjonsfondet og forebygger god håndteringsmulighet av uforutsette hendelser

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	-49 260	370 447	402 316	-49 260	353 056	406 727	-56 260	350 467	402 316	-56 260	346 056
Oppvekst	3 170 240	12 500	3 182 740	3 152 048	34 060	3 186 108	3 163 348	31 060	3 194 408	3 196 348	31 060	3 227 408
Velferd	2 425 771	-4 750	2 421 021	2 425 626	-4 250	2 421 376	2 446 876	-4 750	2 442 126	2 501 876	-4 250	2 497 626
Samfunnstjenester	650 205	30 234	680 439	645 303	26 703	672 006	646 389	29 255	675 644	651 360	33 932	685 292
Samfunnsutvikling	61 287	1 000	62 287	59 932	1 000	60 932	59 932	1 000	60 932	59 932	1 000	60 932
Medborgerskap	321 370	-6 900	314 470	303 893	-4 900	298 993	303 893	-4 900	298 993	303 893	-4 900	298 993
Tjenesteovergripende	186 969	0	186 969	142 031	0	142 031	181 030	0	181 030	214 780	0	214 780
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	-17 176	6 999 643	6 870 237	3 353	6 873 590	6 926 482	-4 595	6 921 887	7 022 290	582	7 022 872

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	-15 950	1 563 214	1 544 783	-500	1 544 283	1 031 485	-40 030	991 455	685 100	-98 900	586 200
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

MDG 2025-2028 - datert 3.12.2024

Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	-15 950	1 582 614	1 568 783	-500	1 568 283	1 049 985	-40 030	1 009 955	703 600	-98 900	604 700
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	3 044	-209 580	-224 004	-2 236	-226 240	-140 457	4 692	-135 765	-71 180	14 750	-56 430
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-
												245 000
Bruk av lån	-798 520	12 906	-785 614	-1 167 779	2 736	-1 165 043	-626 528	35 338	-591 190	-337 420	84 150	-
												253 270
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	15 950	-1 432 614	-1 518 783	500	-1 518 283	-999 985	40 030	-959 955	-653 600	98 900	-554 700
Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-
												250 000
Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	Innstilling	2025			2026			2027			2028		
		Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	-4 250	57 750	47 000	-4 250	42 750	47 000	-3 500	43 500	47 000	-3 500	43 500	
Tjenesteovergripende	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-20 000	-20 000	0	-30 000	-30 000	
Samfunnstjenester	825 075	-12 950	812 125	634 450	-2 750	631 700	495 535	-20 830	474 705	476 550	-35 100	441 450	
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	0	405 879	300 600	0	300 600	53 200	-5 000	48 200	
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	-4 000	414 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550	
Medborgerskap	66 114	1 250	67 364	38 904	20 500	59 404	47 500	4 300	51 800	62 800	-25 300	37 500	
Sum Investeringer	1 579 164	-15 950	1 563 214	1 544 783	-500	1 544 283	1 031 485	-40 030	991 455	685 100	-98 900	586 200	

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

Sosialistisk Venstreparti, HP 2025-2028 2025-2028
Asker kommune - datert 3.12.2024

Introduksjon

Asker SV presenterer endringer til Kommunedirektørens forslag til Økonomi- og Handlingsplan 2025-2028. Vårt fokus er innbyggernes velferd og trygghet. Vi har valgt å ikke legge ned fire skoler og har reversert de foreslåtte barnehagenedleggelsene, da vi mener at utdanning og tidlig utvikling er grunnleggende for et bærekraftig samfunn. Dessuten er nedleggelsene av barnehagene og skolene uansett for svakt utredet.

Videre prioriterer vi å reversere kuttene i rus- og psykiatritjenester. Dette er essensielt for å sikre at alle innbyggere får den hjelpen de trenger, når de trenger det.

Innføringen av en eiendomsskatt gir oss forutsigbarhet i en tid preget av økonomisk usikkerhet. Denne skatten gir oss også muligheten til å sette av midler til disposisjonsfond, som kan brukes til å møte fremtidige utfordringer og sikre en stabil økonomi for kommunen. Selv om eiendomsskatten gir oss økt handlingsrom, er vi i en tid hvor vi ikke kan bruke penger på alt. Derfor må vi prioritere nøye og sikre at ressursene brukes der de trengs mest.

Vi står overfor en tid med stor uforutsigbarhet, både økonomisk og sosialt. Det er viktigere enn noensinne å ha en robust og fleksibel økonomi som kan tilpasse seg endringer og uforutsette hendelser.

Når vi må prioritere tydeligere så trenger vi også en tettere politisk styring, slik at vi unngår å ramme de mest sårbare tjenestene.

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Omstilling og effektivisering												
Redusere streaming av politiske møter	-400	80	-320	-400	0	-400	-400	0	-400	-400	0	-400
Politiske vedtak												
Reduksjon i godtgjørelser for folkevalgte	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000
Sum Organisasjon, styring og utvikling	-900	-5 920	-6 820	-400	-6 000	-6 400	-900	-6 000	-6 900	-400	-6 000	-6 400

Sosialistisk Venstreparti, endringsforslag HP 2025-2028 - datert 3.12.2024

Omstilling og effektivisering												
Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-12 500	12 500	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0
Avvikling av Home-Start Familekontakten	-2 000	1 000	-1 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-2 000	2 000	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0
Politiske vedtak												
Analoge læremidler	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	5 000	5 000	0	7 000	7 000
Innkjøp av utstyr til praktiske fag	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Sum Oppvekst	-16 500	20 500	4 000	-36 060	39 060	3 000	-36 060	41 060	5 000	-36 060	43 060	7 000
Omstilling og effektivisering												
Omstilling og effektivisering - Velferd	-30 850	11 650	-19 200	-43 245	11 650	-31 595	-43 245	11 650	-31 595	-43 245	11 650	-31 595
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Politiske vedtak												
Audiograf	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Dagsenter demente	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Ergoterapaut	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Reversere kutt i BPA	0	6 000	6 000	0	6 000	6 000	0	6 000	6 000	0	6 000	6 000
Sum Velferd	-33 600	21 900	-11 700	-45 995	21 900	-24 095	-45 995	21 900	-24 095	-45 995	21 900	-24 095
Omstilling og effektivisering												
Redusere verdibevarende vedlikehold	-56 000	10 000	-46 000	-56 000	10 000	-46 000	-56 000	56 000	0	-56 000	56 000	0
Redusert satsing på sirkulærøkonomi - avvikle Omigjen	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Redusert innsats innen klima og miljø	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Sum Samfunnstjenester	-59 000	13 000	-46 000	-59 000	13 000	-46 000	-59 000	59 000	0	-59 000	59 000	0
Omstilling og effektivisering												
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	-8 600	8 600	0	-12 000	8 600	-3 400	-12 000	8 600	-3 400	-12 000	8 600	-3 400
Endre innbyggertorgstrukturen	-5 000	5 000	0	-10 000	10 000	0	-10 000	10 000	0	-10 000	10 000	0
Sum Medborgerskap	-13 600	13 600	0	-22 000	18 600	-3 400	-22 000	18 600	-3 400	-22 000	18 600	-3 400

Sosialistisk Venstreparti, endringsforslag HP 2025-2028 - datert 3.12.2024

Omstilling og effektivisering												
Omstillingsreserve - bundne midler	29 497	-29 497	0	0	0	0	44 999	-44 999	0	84 749	-84 749	0
Politiske vedtak												
Arbeid mot sykefravær	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Eiendomsskatt	0	-50 000	-50 000	0	-100 000	-100 000	0	-150 000	-150 000	0	-200 000	-200 000
Sum Tjenesteovergripende	29 497	-78 997	-49 500	0	-99 500	-99 500	44 999	-194 499	-149 500	84 749	-284 249	-199 500
Sentrale poster												
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	15 917	99 376	136 105	12 940	149 045	139 351	59 939	199 290	109 085	147 689	256 774
Sum Sentrale poster	83 459	15 917	99 376	136 105	12 940	149 045	139 351	59 939	199 290	109 085	147 689	256 774
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-10 644	0	-10 644	-27 350	0	-27 350	20 395	0	20 395	30 379	0	30 379

Redusere streaming av politiske møter

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune streamer i dag møtene i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene og kontrollutvalget. Kommunedirektøren anbefaler at kun møtene i kommunestyret og formannskapet streames fra 2025. Tiltaket gir en innsparing på 0,4 mill. kroner.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusert streaming av politiske møter	400	400	400	400

Asker kommune har som mål å være en åpen og tilgjengelig kommune. Redusert streaming av politiske møter vil redusere innbyggernes mulighet til digitalt å følge de politiske prosessene i kommunen. Innbyggerne har imidlertid fortsatt mulighet til å være fysisk til stede på alle politiske møter, og kommunen vil fortsatt etterleve kravene til møteoffentlighet. De fleste saker sluttbehandles i formannskapet og kommunestyret, og disse møtene vil fortsatt streames.

Kommunedirektøren registrerer at flere andre kommuner vurderer tilsvarende tiltak på grunn av den krevende økonomiske situasjonen.

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn.

Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfellesskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Tiltaksbeskrivelse

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, i inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud og ikke en del av kommunens kjernevirksomhet, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier i Asker.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle kommunal drift av Home-Start Familiekontakten. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dersom Home-Starts virksomhet i Asker faller bort, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, og en arena for fellesskap og mestring. En avvikling av Home-Start vil imidlertid ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier.

Det vises til vedlegg 2 for en nærmere redegjørelse for tiltaket, inkludert en alternativ driftsmodell som også kan vurderes.

Endringsbeskrivelse

Overgant til nye som kan drive Homestart

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å utvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Analoge læremidler

Endringsbeskrivelse

Støtte til innkjøp av analoge læremidler

Innkjøp av utstyr til praktiske fag

Endringsbeskrivelse

Øke midler til praktiske fag so Kunst og Håndverk, Musikk og valgfag

Omstilling og effektivisering - Velferd

Tiltaksbeskrivelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 200 mill. kroner i 2025.

100 mill. kroner av dette beløpet er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 fordelt på tjenesteområdene, og vil i hovedsak løses ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning.

36,6 mill. kroner av dette beløpet er fordelt til tjenesteområde Velferd. Omstillingstiltakene vil blant annet innebære ytterligere effektivisering av tjenestene, effektivisering av administrative stillinger, bemanningstilpasning, strukturelle endringer og å ta i bruk nye digitale løsninger. Tiltakene vil kunne medføre redusert standard og omfang av tjenester.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillingsbeløpet på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	14 220
NAV	1 370
Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	9 360
Psykisk helse og rus	11 650

Endringsbeskrivelse

Reversere kutt innen Rus og psykiatri

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved	1 750	1 750	1 750	1 750

CAN Altea				
------------------	--	--	--	--

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vettre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Audiograf

Endringsbeskrivelse

Opprette en stilling som audiograf i kommunen.

Dagsenter demente

Endringsbeskrivelse

Opprettelse av dagtilbud for demente i Asker

Ergoterapeut

Endringsbeskrivelse

Opprette to stillinger som ergoterapeut

Reversere kutt i BPA

Endringsbeskrivelse

Reverse kuttene som ble gjennomført når man tilpasset kuttene i BPA til Kostragruppe 12

Redusere verdibevarende vedlikehold

Tiltaksbeskrivelse

Kommunen har et samlet vedlikeholdsbudsjett på 106 mill. kroner i 2024. Tilstanden på bygningsporteføljen til Asker kommune er generelt god sammenlignet med andre kommuner, og kommunen har vært på grønt/ønsket nivå i henhold til handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet for verdibevarende vedlikehold med 56 mill. kroner årlig i perioden 2025-2028. Det legges til grunn at tiltaket er midlertidig i en omstillingsperiode, og at vedlikeholdet trappes opp igjen til dagens nivå så snart den økonomiske situasjonen gjør det mulig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000

Temaplan for eiendom legger til grunn at kommunen skal ha en kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning. Tiltaket vil medføre en forskyvning av vedlikeholdsbehovet, og kan gi økte driftskostnader og økte kostnader ved følgeskader. Det kan også medføre et noe økt vedlikeholdsbehov ved at nødvendig vedlikehold ikke gjennomføres i tide. I tillegg kan det bli mer utfordrende å tilfredsstille krav til klima og miljø, både det ytre miljøet og arbeidsmiljøet. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er fullt ut forsvarlig i den økonomiske situasjonen kommunen står i.

Det vises til vedlegg 6 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Redusert satsing på sirkulærøkonomi - avvikle Omigjen

Tiltaksbeskrivelse

Ombrukssenteret Omigjen åpnet i Slemmestad i november 2022 som et toårig pilotprosjekt. Målet har vært å skape et kjøpesenter for gjenbruksvarer som er attraktivt og lett tilgjengelig for innbyggerne, samt stimulere til økt ombruk og sirkulærøkonomi. I februar 2024 vedtok formannskapet å videreføre Omigjen til

ut 2026 (sak 29/24). I april samme år vedtok formannskapet å flytte Omigjen fra Slemmestad til Asker sentrum (sak 44/24). Tiltaket er delvis finansiert av kommunens pott til sirkulærøkonomi. I tillegg ble det bevilget 2 mill. kroner til drift av Omigjen i Handlingsprogram 2023-2026.

Kommunedirektøren anbefaler å avvikle Omigjen med virkning fra februar 2025. Tiltaket innebærer at formannskapets vedtak om videreføring og flytting av ombrukscenteret reverseres. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert satsing på sirkulærøkonomi – avvikle Omigjen	2 000	2 000	2 000	2 000

Bærekraftig forbruk er et av innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene. Tiltaket medfører at kommunen mister en møteplass for kjøp, reparasjon og salg av brukte varer, og kan innebære at færre gjenstander vil gå til ombruk. Omigjen har også vært en viktig arena for læring, deling, kompetanseheving og holdningsskapende arbeid.

Det finnes imidlertid flere kommunale, private og ideelle ombruksalternativer i kommunen som innbyggerne kan benytte seg av. Drift av ombrukskjøpesenter er ikke lovpålagt og ingen kjerneoppgave for Asker kommune, og kommunedirektøren mener derfor at avvikling av kommunal drift av Omigjen er nødvendig og forsvarlig.

Asker kommune er i dialog med private aktører som har vist interesse for å overta virksomheten, og drive den videre i privat regi uten kommunalt tilskudd. Kommunedirektøren vil komme tilbake til formannskapet med en nærmere orientering om dette. Kommunedirektøren vil også se på løsninger for hvordan et eventuelt privat alternativ kan inngå i kommunens deltakelse i EU-prosjektet CARE.

Redusert innsats innen klima og miljø

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en årlig driftsramme på 5,8 mill. kroner til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. Kommunedirektøren foreslår å redusere driftsrammen med 1 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000

Temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for naturmangfold definerer innsatsområder og strategier for kommunens klimaarbeid. Tiltaket innebærer noe reduserte midler til klima- og naturarbeidet, reduserte tilskuddsordninger, samt en strammere prioritering av de gjenværende driftsmidlene på 4,8 mill. kroner. Tiltaket kan innebære en noe redusert fremdrift i deler av klima- og naturarbeidet. Asker kommune vil imidlertid fortsatt ha betydelige gjenværende driftsmidler til klima- og miljøtiltak, og kommunedirektøren vurderer derfor at tiltaket er forsvarlig.

Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke

Tiltaksbeskrivelse

Flere av kommunens temaplaner legger til grunn at Asker kommune skal tilrettelegge for og stimulere til frivillighet, kultur og fysisk aktivitet. Dette er spesielt viktig for å gjøre det mulig for innbyggerne å ta et større ansvar for egen velferd i framtiden.

Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger, med både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 108 mill. kroner. Dette inkluderer ca. 50 mill. kroner til søkbare ordninger og faste tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, samt 58 mill. kroner til kirken. I tillegg gir Asker kommune tilskudd til kirkens feltarbeid og Elveplassen (kontraktstyring Velferd) i størrelsesorden 8 mill. kroner i 2024.

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddsrammen med til sammen 12 mill. kroner årlig fra 2026. Dette fordeler seg på tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, og tilskudd til Asker kirkelig fellesråd som vist under.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 200	5 200	5 200	5 200
Redusere tilskudd til Asker	3 400	6 800	6 800	6 800

kirkelige fellesråd				
Sum	8 600	12 000	12 000	12 000

Reduksjonen i tilskudd til frivilligheten, kultur og idrett innebærer både å redusere søkbare tilskudd og å redusere faste tilskudd. Kommunalt tilskudd utgjør en viktig inntektskilde for mange aktører innenfor frivillighet, kultur og idrett. En reduksjon i tilskuddet kan for flere aktører medføre utfordringer knyttet til videreføring av driften, og kan innebære at frivillige foreninger og stiftelser må legges ned eller redusere driften betydelig. Det kan også medføre redusert frivillig engasjement i kommunen. En reduksjon i tilskuddet vil også redusere kommunens rolle og mulighet til å tilrettelegge for å forebygge utenforskap og fremme inkludering, spesielt av særlig sårbare grupper.

Kommunedirektøren har imidlertid prioritert å skjerme en rekke særlig sårbare grupper, samt avtaleparter med faste tilskudd. Kommunedirektøren prioriterer reduksjon i en del søkbare tilskuddsordninger. For å sikre at de som er mest avhengig av de ulike ordningene skjerms så langt det er mulig, foreslår kommunedirektøren å avgrense målgruppene for de ulike ordningene mer enn i dag. Dette medfører å gå tilbake på en del av den harmoniseringen som er gjort mellom kulturfrivilligheten, idretten og øvrig frivillighet. Samlet er reduksjonen i tilskuddet på i størrelsesorden ca. 10 prosent, og kommunedirektøren mener at dette er forsvarlig.

Alle faste mottakere av tilskudd har vært invitert til egne møter knyttet til tiltaket, og har fått mulighet til å komme med innspill.

Tilskuddet til Asker kirkelige fellesråd reduseres med 3,4 mill. kroner i 2025 og ytterligere 3,4 mill. kroner årlig videre i perioden. Reduksjonen utgjør ca. 5 prosent i 2025 og ca. 10 prosent videre i perioden.

Asker kirkelige fellesråd kan sammenlignes med en relativt stor virksomhet i kommunen, og har i størrelsesorden 95 årsverk i 2024. Asker kirkelige fellesråd er en viktig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomhet, men for hele Askersamfunnet. Reduksjon i tilskudd vil påvirke den kirkelige virksomheten. Kommunedirektøren vurderer likevel reduksjonen som forsvarlig, og viser til at det er lagt inn en trinnvis nedjustering av tilskuddet over to år.

Det vises videre til at kirkens budsjett i denne tilleggsinnstillingen er styrket med midler til å dekke opp for økte pensjonsutgifter, samt økte midler til finansiering av vedlikehold av kirkene. I tillegg er det lagt inn flere gebyrøkninger som øker kirkens inntekter, slik som blant annet økte gebyrer for kremasjon mm. Kommunedirektøren legger videre til grunn at bevilgningene til kirken fortsatt vil være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner.

Det vises til vedlegg 5 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Endre innbyggertorgstrukturen

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag åtte innbyggertorg på henholdsvis Holmen, Asker sentrum, Borgen, Heggedal, Slemmestad, Sætre, Tofte og Spikkestad (under planlegging). På innbyggertorgene kan innbyggerne få informasjon og veiledning om kommunens tjenester. I tillegg kan innbyggere, frivilligheten og næringslivet låne lokaler til ulike aktiviteter. Innbyggertorgene er dermed åpne møteplasser og kulturarenaer som skapes sammen med frivilligheten og de som bor i de ulike nærområdene.

De åtte innbyggertorgene er ulikt dimensjonert og har noe forskjellige funksjoner/profil. Et stort og fullverdig innbyggertorg har som hovedregel følgende funksjoner: Innbygger-service, kommunal veiledning fra NAV, velferdsforvaltningen og plan og bygg, frivillighetskoordinering, møteplass/mattilbud, seniortilbud, bibliotek og ungdomsklubb.

Kommunedirektøren anbefaler å endre innbyggertorgstrukturen ved å videreføre tre større innbyggertorg, nedskalere tre innbyggertorg til et mindre antall funksjoner og avvikle to innbyggertorg. Det er i valg av løsning lagt vekt på å videreføre innbyggertorg i flest mulig lokalsamfunn, men med ulik dimensjonering og ulike funksjoner. Det er videre prioritert i størst mulig grad å kunne videreføre innbyggertorgene som møtearena/lokaler for frivilligheten.

Tiltaket gir en innsparing på 5 mill. kroner i 2025 og 10 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endre innbyggertorgstrukturen	5 000	10 000	10 000	10 000

Konkret foreslår kommunedirektøren følgende endringer i innbyggertorgstrukturen:

- Tre innbyggertorg opprettholdes/videreføres med varierte funksjoner:
  - Heggedal innbyggertorg
  - Sætre innbyggertorg
  - Holmen innbyggertorg

- Tre innbyggertorg nedskaleres til et minimum med et lite antall funksjoner:
  - Tofte innbyggertorg
  - Borgen innbyggertorg
  - Slemmestad innbyggertorg

- To innbyggertorg avvikles:
  - Asker innbyggertorg (innbygger-service opprettholdes)
  - Spikkestad innbyggertorg (har vært under planlegging/prosjekt)

Tiltaket innebærer en reduksjon av 10-12 årsverk. Utgifter knyttet til lokaler (eide/leide) inngår ikke i beregningsgrunnlaget.

Forslaget vil få ulike konsekvenser for innbyggere og lokalsamfunn i ulike deler av kommunen, avhengig av hvilke endringer som gjennomføres for det enkelte innbyggertorg. Samlet vurderer imidlertid kommunedirektøren at Asker kommune fortsatt vil kunne tilby tjenester nær der folk bor, ivareta behov hos innbyggerne og lokalsamfunnene, samt videreføre satsingen på medborgerskap og samskaping på et tilfredsstillende nivå. Løsningen innebærer også at frivilligheten fortsatt vil ha god tilgang på lokaler til sine aktiviteter. Kommunedirektøren vurderer derfor tiltaket som forsvarlig.

Når det gjelder forslaget om nedskalering av Slemmestad innbyggertorg, legger kommunedirektøren til grunn at det må gjøres en ny vurdering når nytt innbyggertorg er på plass.

Kommunedirektøren vil komme tilbake til en vurdering av de ni frivillige og offentlige frivilligsentralene, som så langt ikke er vurdert med tanke på eventuell omstilling.

Det vises til vedlegg 4 for en nærmere beskrivelse av tiltaket. Kommunedirektøren vil legge frem egen sak om oppfølging av verbalvedtak 2 (evaluering og gjennomgang av områder innenfor medborgerskap) knyttet til Handlingsprogram 2024-2027.

Omstillingsreserve - bundne midler

Tiltaksbeskrivelse

Omstillingsreserve

Arbeid mot sykefravær

Endringsbeskrivelse

Det er avgjørende å styrke arbeidet for å få ned sykefraværet. Dette arbeidet må fortsatt se i nært samarbeid med tillitsvalgte.

Eiendomsskatt

Endringsbeskrivelse

Et bunnfradrag på 5 millioner kroner. Eiendomsskatt på boliger, fritidsboliger og næringseiendom. Kommunen bør øke opp mot den maksimale promillen som kan tas. Tallene er et anslag, i noen grad basert på et spørsmål om eiendomsskatt i Bærum. Asker kommune bør utrede inntektspotensiale i eiendomsskatten, for å gi folkevalgte et godt beslutningsgrunnlag.

Investeringsendringer oppsummert

Vi støtter de foreslåtte endringene i investeringer.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

2025

2026

2027

2028

Sosialistisk Venstreparti, endringsforslag HP 2025-2028 - datert 3.12.2024

	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 496 695	0	-2 496 695	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 832 042	0	-7 832 042	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	-15 917	7 000 902	6 870 237	-12 940	6 857 297	6 926 482	-59 939	6 866 543	7 022 290	-147 689	6 874 601
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046
Sum netto driftsutgifter	7 597 216	-15 917	7 581 299	7 465 751	-12 940	7 452 811	7 536 288	-59 939	7 476 349	7 642 336	-147 689	7 494 647
Brutto driftsresultat	-234 826	-15 917	-250 743	-270 769	-12 940	-283 709	-310 283	-59 939	-370 222	-305 989	-147 689	-453 678
Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	0	-41 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	0	586 523	620 270	0	620 270	651 163	0	651 163
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	0	401 000	427 000	0	427 000	431 500	0	431 500
Netto finansutgifter	738 486	0	738 486	722 123	0	722 123	776 320	0	776 320	804 163	0	804 163
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-76 737	-15 917	-92 654	-144 159	-12 940	-157 099	-143 769	-59 939	-203 708	-121 872	-147 689	-269 561
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	15 917	99 376	136 105	12 940	149 045	139 351	59 939	199 290	109 085	147 689	256 774
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	76 737	15 917	92 654	144 160	12 940	157 100	143 769	59 939	203 708	121 872	147 689	269 561
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

2025

2026

2027

2028

Sosialistisk Venstreparti, endringsforslag HP 2025-2028 - datert 3.12.2024

	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	-5 920	413 787	402 316	-6 000	396 316	406 727	-6 000	400 727	402 316	-6 000	396 316
Oppvekst	3 170 240	20 500	3 190 740	3 152 048	39 060	3 191 108	3 163 348	41 060	3 204 408	3 196 348	43 060	3 239 408
Velferd	2 425 771	21 900	2 447 671	2 425 626	21 900	2 447 526	2 446 876	21 900	2 468 776	2 501 876	21 900	2 523 776
Samfunnstjenester	650 205	13 000	663 205	645 303	13 000	658 303	646 389	59 000	705 389	651 360	59 000	710 360
Samfunnsutvikling	61 287	0	61 287	59 932	0	59 932	59 932	0	59 932	59 932	0	59 932
Medborgerskap	321 370	13 600	334 970	303 893	18 600	322 493	303 893	18 600	322 493	303 893	18 600	322 493
Tjenesteovergripende	186 969	-78 997	107 972	142 031	-99 500	42 531	181 030	-194 499	-13 469	214 780	-284 249	-69 469
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	-15 917	7 000 902	6 870 237	-12 940	6 857 297	6 926 482	-59 939	6 866 543	7 022 290	-147 689	6 874 601

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	0	1 579 164	1 544 783	0	1 544 783	1 031 485	0	1 031 485	685 100	0	685 100
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500
Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	0	1 598 564	1 568 783	0	1 568 783	1 049 985	0	1 049 985	703 600	0	703 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	0	-212 624	-224 004	0	-224 004	-140 457	0	-140 457	-71 180	0	-71 180
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-245 000
Bruk av lån	-798 520	0	-798 520	-1 167 779	0	-1 167 779	-626 528	0	-626 528	-337 420	0	-337 420
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	0	-1 448 564	-1 518 783	0	-1 518 783	-999 985	0	-999 985	-653 600	0	-653 600
Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000
												250 000

Sosialistisk Venstreparti, endringsforslag HP 2025-2028 - datert 3.12.2024

Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	0	62 000	47 000	0	47 000	47 000	0	47 000	47 000	0	47 000
Samfunnstjenester	825 075	0	825 075	634 450	0	634 450	495 535	0	495 535	476 550	0	476 550
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	0	405 879	300 600	0	300 600	53 200	0	53 200
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	0	418 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550
Medborgerskap	66 114	0	66 114	38 904	0	38 904	47 500	0	47 500	62 800	0	62 800
Sum Investeringer	1 579 164	0	1 579 164	1 544 783	0	1 544 783	1 031 485	0	1 031 485	685 100	0	685 100

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
--	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

INP -2025-2028

Asker kommune - datert 3.12.2024

Introduksjon

Industri og Næringspartiet INP, Budsjett Asker Kommune

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Omstilling og effektivisering												
Redusere streaming av politiske møter	-400	400	0	-400	400	0	-400	400	0	-400	400	0
Sum Organisasjon, styring og utvikling	-400	400	0	-400	400	0	-400	400	0	-400	400	0
Omstilling og effektivisering												
Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-12 500	12 500	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0
Avvikling av Home-Start Familekontakten	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-2 000	2 000	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0
Redusert antall årsverk i skolehelsetjenesten	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Sum Oppvekst	-16 500	14 500	-2 000	-36 060	34 060	-2 000	-36 060	34 060	-2 000	-36 060	34 060	-2 000
Omstilling og effektivisering												
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	0	-1 750	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkearstua	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400
Sum Velferd	-2 750	-1 400	-4 150	-2 750	-3 150	-5 900	-2 750	-3 150	-5 900	-2 750	-3 150	-5 900
Omstilling og effektivisering												
Redusert innsats innen klima og miljø	-1 000	-3 800	-4 800	-1 000	-3 800	-4 800	-1 000	-3 800	-4 800	-1 000	-3 800	-4 800
Redusert brøytstandard på prioriterte gang- og sykkelveier	0	-1 900	-1 900	0	-1 900	-1 900	0	-1 900	-1 900	0	-1 900	-1 900
Sum Samfunnstjenester	-1 000	-5 700	-6 700	-1 000	-5 700	-6 700	-1 000	-5 700	-6 700	-1 000	-5 700	-6 700

Omstilling og effektivisering												
Redusere årsverk i tjenesteområdet	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000
Samfunnsutvikling												
Sum Samfunnsutvikling	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000
Omstilling og effektivisering												
Redusere antall elevplasser i kulturskolen og avvikle/reducere Den kulturelle spaserstokken	0	-500	-500	0	-500	-500	0	-500	-500	0	-500	-500
Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	0	-4 300	-4 300	0	-8 500	-8 500	0	-8 500	-8 500	0	-8 500	-8 500
Sum Medborgerskap	0	-4 800	-4 800	0	-9 000	-9 000	0	-9 000	-9 000	0	-9 000	-9 000
Sentrale poster												
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	0	83 459	136 105	-13 610	122 495	139 351	-13 610	125 741	109 085	-13 610	95 475
Sum Sentrale poster	83 459	0	83 459	136 105	-13 610	122 495	139 351	-13 610	125 741	109 085	-13 610	95 475
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	62 809	0	62 809	95 895	0	95 895	99 141	0	99 141	68 875	0	68 875

Redusere streaming av politiske møter

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune streamer i dag møtene i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene og kontrollutvalget. Kommunedirektøren anbefaler at kun møtene i kommunestyret og formannskapet streames fra 2025. Tiltaket gir en innsparing på 0,4 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert streaming av politiske møter	400	400	400	400

Asker kommune har som mål å være en åpen og tilgjengelig kommune. Redusert streaming av politiske møter vil redusere innbyggernes mulighet til digitalt å følge de politiske prosessene i kommunen. Innbyggerne har imidlertid fortsatt mulighet til å være fysisk til stede på alle politiske møter, og kommunen vil fortsatt etterleve kravene til møteoffentlighet. De fleste saker sluttbehandles i formannskapet og kommunestyret, og disse møtene vil fortsatt streames.

Kommunedirektøren registrerer at flere andre kommuner vurderer tilsvarende tiltak på grunn av den krevende økonomiske situasjonen.

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn.

Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfellesskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Tiltaksbeskrivelse

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, i inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud og ikke en del av kommunens kjernevirksomhet, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier i Asker.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle kommunal drift av Home-Start Familiekontakten. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dersom Home-Starts virksomhet i Asker faller bort, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, og en arena for fellesskap og mestring. En avvikling av Home-Start vil imidlertid ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier.

Det vises til vedlegg 2 for en nærmere redegjørelse for tiltaket, inkludert en alternativ driftsmodell som også kan vurderes.

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å utvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Redusert antall årsverk i skolehelsetjenesten

Tiltaksbeskrivelse

Skolehelsetjenesten er en lovpålagt kommunal helsetjeneste til barn og ungdom. Asker kommune har i dag 48,5 årsverk helsesykepleiere i skolehelsetjenesten, inkludert tre avdelingsledere. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere skolehelsetjenesten med to årsverk. Tiltaket vil gi en innsparing på 2 mill. kroner årlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall årsverk i skolehelsetjenesten	2 000	2 000	2 000	2 000

Asker kommune har en god helsesykepleierdekning sammenlignet med andre kommuner, og ligger høyest blant ASSS-kommunene (de 12 største kommunene). En reduksjon i antall årsverk i skolehelsetjenesten vil i noen grad påvirke helsesykepleiernes tilgjengelighet ved skolene for barn, ungdom, foreldre og samarbeidspartnere. Kommunedirektøren vurderer likevel at en reduksjon på to årsverk i skolehelsetjenesten ikke er av vesentlig betydning, og derfor er forsvarlig.

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vettre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000
--	-------	-------	-------	-------

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua

Tiltaksbeskrivelse

Det er i Handlingsprogram 2024-2027 avsatt budsjettmidler til drift av et arbeids- og aktivitetssenter for personer med nedsatt funksjonsevne på Klokkarstua, med planlagt oppstart i 2025. Kommunedirektøren anbefaler som et alternativt omstillingstiltak å utsette oppstart av arbeidssenteret i fire år. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 2,4 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Utsette arbeids- og aktivitetssenter på Klokkarstua	2 400	2 400	2 400	2 400

Det er et mål at personer med funksjonsnedsettelse skal ha arbeids- eller aktivitetstilbud tilpasset den enkeltes funksjon og ferdigheter. Arbeids- og aktiviseringsstilbud på dagtid gis til personer fra 18 år og oppover som ikke kan delta i ordinært arbeid. Asker kommune drifter i dag ni arbeids- og aktivitetssentre med en kapasitet på ca. 149 plasser.

Arbeids- og aktivitetstilbud fremmer inkludering og deltakelse i samfunnet, øker selvstendigheten og bedrer livskvaliteten for personer med nedsatt funksjonsevne gjennom deltakelse på meningsfulle aktiviteter og sosialt samvær. Opprettelse av et nytt arbeids- og aktivitetstilbud på Klokkarstua er viktig for å utvide tilbudet sør i kommunen, og er i tråd med strategiene i temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne.

Det er i dag venteliste på arbeids- og aktivitetstilbud, og prognoser for de kommende årene tilsier at flere vil søke om arbeids- og aktivitetstilbud. Å utsette opprettelsen av et nytt arbeids- og aktivitetssenter vil kunne føre til ventelister. Da arbeidssenteret foreløpig ikke er i drift med brukere, vurderer kommunedirektøren at det er forsvarlig å utsette driftsmidlene til etablering av senteret.

Redusert innsats innen klima og miljø

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en årlig driftsramme på 5,8 mill. kroner til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. Kommunedirektøren foreslår å redusere driftsrammen med 1 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000

Temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for naturmangfold definerer innsatsområder og strategier for kommunens klimaarbeid. Tiltaket innebærer noe reduserte midler til klima- og naturarbeidet, reduserte tilskuddsordninger, samt en strammere prioritering av de gjenværende driftsmidlene på 4,8 mill. kroner. Tiltaket kan innebære en noe redusert fremdrift i deler av klima- og naturarbeidet. Asker kommune vil imidlertid fortsatt ha betydelige gjenværende driftsmidler til klima- og miljøtiltak, og kommunedirektøren vurderer derfor at tiltaket er forsvarlig.

Redusert brøytestandard på prioriterte gang- og sykkelveier

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en brøytestandard (GSB) for viktige gang- og sykkelveier fra de store boligområdene og inn mot Asker stasjon. I tillegg gjelder GSB mellom Asker sentrum og områdene Holmen, Fekjan og Billingstad. GSB-standarden innebærer at det skal brøytes når snøen er 1 centimeter dyp, og det skal ta maksimalt tre timer å brøyte hver rute (rode).

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å avvikle GSB-standarden. Det betyr at det skal brøytes når snødybden er 3 centimeter (5 centimeter ved vedvarende snøfall), og at det kan ta opptil seks timer å brøyte hver rute (rode). Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 1,9 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert brøytestandard på prioriterte gang- og sykkelveier	1 900	1 900	1 900	1 900

GSB-standarden dekker i dag kommunens tettest bebygde områder rundt Asker sentrum og en av Norges mest brukte togstasjoner. GSB-standarden bidrar til at det blir mer attraktivt å gå og sykle for alle aldersgrupper, noe som er i tråd med føringene i temaplan for samferdsel og mobilitet, kommunens satsinger innenfor folkehelse og arbeidet med å motvirke utenforskap.

Statistikk fra tellepunkter viser kun en lav nedgang i antall syklende på vinterstid i områder med GSB-standard, fra ca. 90 000 syklende om sommeren til ca. 70 000 syklende om vinteren. Dersom standarden reduseres, vil brukerne av dette gang- og sykkelnettet få dårligere fremkommelighet om vinteren.

Tiltaket kan medføre at innbyggere i mindre grad sykler og går på vinteren, noe som kan ha negative konsekvenser for folkehelse, utenforskap og trafiksikkerhet. Det kan også medføre økt kødannelse på hovedveiene i og rundt sentrumsområdene, samt økte klimagassutslipp. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er forsvarlig.

Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling

Tiltaksbeskrivelse

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har omkring 120 årsverk fordelt på de tre virksomhetene Samfunnsplanlegging, Byggesak og Strategi, næring og analyse. Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall årsverk i den delen av tjenesteområdet som ligger utenfor selvkostområdet.

Dette vil kunne gjelde funksjoner innenfor avdelingene samfunnshelse, beredskap og næring, analyse og geodata, juridiske og administrative tjenester, område- og stedsutvikling og reguleringsplan.

Kommunedirektøren har foreløpig ikke vurdert hvilke konkrete funksjoner som vil bli berørt. Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 3 mill. kroner, noe som tilsvarer ca. 3 årsverk.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere årsverk i tjenesteområde Samfunnsutvikling	3 000	3 000	3 000	3 000

Tjenesteområde Samfunnsutvikling ivaretar en rekke sentrale funksjoner som overordnet samfunnsplanlegging, byggesak, næringsutvikling, folkehelse og beredskap, samt andre tjenester som legger til rette for befolkningsvekst og utvikling av kommunen. Tiltaket innebærer noe redusert kapasitet til å ivareta sentrale funksjoner og sikre særskilt nøkkelkompetanse. Kommunedirektøren vurderer likevel en reduksjon på ca. 3 årsverk som forsvarlig.

Redusere antall elevplasser i kulturskolen og avvikle/reducere Den kulturelle spaserstokken

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren foreslår som et alternativt omstillingstiltak å redusere antall elevplasser i kulturskolen, samt en reduksjon/avvikling av Den kulturelle spaserstokken.

Kulturskolen har i dag ca. 2200 elevplasser. Asker kommune har i dag en dekningsgrad i kulturskolen som ligger på nivå med ASSS-kommunene, og høyere enn Bærum kommune, når det gjelder andel elever i kulturskolen. En reduksjon i antall elevplasser vil redusere dekningsgraden, og kan medføre økte ventelister og et noe redusert tilbud. Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er forsvarlig, da Asker kulturskole fortsatt vil ha et godt og mangfoldig tilbud til barn og unge i Asker. Asker kommune har et mer variert tilbud enn de kommunene vi sammenligner oss med, og vil kunne få noen ventelister i enkelte fag.

Den kulturelle spaserstokken er et tilskuddsfinansiert kulturtilbud til eldre i institusjon. Kommunens kostnader knytter seg til en 40 prosent stilling som koordinator. Koordinatorstillingen er nødvendig for å gjennomføre tilbudet. En reduksjon i kostnadene til koordinering vil medføre helt eller delvis bortfall av tilskudd og aktiviteter. En avvikling av tilbudet medfører at tilskuddet fra fylkeskommunen vil opphøre, og kommunen må selv i samarbeid med profesjonelle og frivillige aktører etablere et alternativ. Kommunedirektøren mener tiltaket er forsvarlig, da det er mulig å erstatte tilbudet med frivillig aktivitet.

Tiltaket vil gi en årlig innsparing på 0,5 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere antall elevplasser i kulturskolen og avvikle/reducere Den kulturelle spaserstokken	500	500	500	500

Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke

Tiltaksbeskrivelse

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddet til frivillighet, kultur, idrett og kirke med til sammen 12 mill. kroner årlig (helårsvirkning). Dette er nærmere beskrevet under «Anbefalte omstillingstiltak som påvirker driftsbudsjettet».

Som et alternativt omstillingstiltak forslår kommunedirektøren å kutte tilskuddsrammen med ytterligere 12 mill. kroner, noe som gir en samlet reduksjon på 24 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Ytterligere redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 800	5 800	5 800	5 800
Ytterligere redusere tilskudd til Asker kirkelige fellesråd	3 100	6 200	6 200	6 200
Sum	8 900	12 000	12 000	12 000

Tiltaket innebærer fjerning av hele ordninger i søkbare tilskudd, fjerning eller større nedtrekk i alle avtalebaserte og vedtaksbaserte tilskudd, reduksjoner i driftstilskudd til kulturfrivilligheten, større reduksjoner i andre søknadsbaserte ordninger for idrett, full kostnadsdekning for gebyrer for gravferd og betydelig omstilling på alle områder innen Asker kirkelige fellesråd.

Reduksjonene vil trolig medføre nedleggelse av flere stiftelser og frivillige organisasjoner, inkludert en rekke frivilligsentraler. Det vil være store reduksjoner i søkbare tilskudd, som vil gi mindre forutsigbarhet for frivillige organisasjoner og muligheter for deltakelse. Det vil trolig medføre økte deltakeravgifter i frivilligheten, færre arrangementer og mer behov for dugnadsaktiviteter. Det vil være færre møteplasser for innbyggerne, og kommunens rolle i demokratiutvikling, medborgerskap og deltakelse vil bli kraftig redusert. Asker kirkelige fellesråd vil måtte gjennomføre større nedbemanning, redusere drift i alle deler av virksomheten og utsette vedlikeholdet av kirkelige bygg betydelig.

Kommunedirektøren vurderer imidlertid at det fortsatt vil være et visst tilskudd til frivilligheten, som gjør at et slikt kutt kan være forsvarlig. Bevilgningene til Asker kirkelige fellesråd vil fortsatt være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner, noe som også kan gjøre et slikt kutt forsvarlig. Kommunedirektøren har imidlertid ikke hatt anledning til å utrede konsekvensene av dette tiltaket godt nok.

Driftsendringer oppsummert

TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST

INP beholder barneskolene og barnehager:

I INPs budsjettforslag er det lagt stor vekt på å beholde samtlige skoler og barnehager som er foreslått nedlagt. INP er for politikk som åpner for mer variasjon og personlige valg i forhold til bosted og omgivelser. Vi har lyttet til lærere, elever og til foreldre som har valgt å bosette seg nettopp i disse unike områder av Asker Kommune.

I forslaget om nedleggelse av skolene og barnehagene er det stort fokus på økonomiske resultater, men en vellykket kommune har også gode bomiljøer og gode oppvekstvilkår. I tillegg til å tiltrekke oss nye innbyggere, må vi ta vare på de innbyggerne vi har - respekt for barnefamilienes hverdag må være en del av dette.

INP verdsetter lokalmiljøene i hele kommunen, og de aktuelle skolene er viktige som møteplasser. Effektivisering og stordriftsfordeler vil kunne svekke tettstedene, særlig sør i kommunen. INP vil utvikle, ikke avvike disse områdene. Det er planer for stor utvikling og befolkningsvekst i Asker og INP mener barneskolene og Røyken ungdomsskole - som møteplasser og lokale tilbud - har en viktig rolle i forbindelse med bosetning og utvikling av tettstedene. Det vises ellers til de innkomne høringsuttalelsene vedrørende de aktuelle skolene og barnehagene.

Home-Start familiekontakten

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, i inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Innbyggere som har benyttet seg av tilbudet forteller om en enorm effekt og verdi i deres liv. Tilbudet er i hovedsak basert på frivillighet, og kostnaden for kommunen er svært liten sammenliknet med den verdien som skapes. Selv om man kan tenke seg en fortsettelse av tilbudet med full frivillig drift, er det kun teoretisk, vi har ingen garanti for at tilbudet fortsetter. INP ønsker derfor å opprettholde tilbudet.

Reduksjon årsverk i skolehelsetjenesten:

Forslaget fremstår som forsvarlig.

TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSTJENESTER

INP kutter i klimatiltak

Kommunedirektøren foreslår å redusere driftsrammen på dette budsjettpunktet med 1 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner. Asker kommune har i dag en årlig driftsramme på 5,8 mill. kroner til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. INP finner disse midlene lite målrettet og ber om at kost/nytte vurderes for til disse midler på lik linje med f.eks. barneskoler.

Å avsette midler til slikt arbeid er ansett som nødvendig når man må stimulere til økt aktivitet eller bevissthet. INP opplever at klimatiltak er i stort fokus, det kommer stadig lov og forskriftskrav som tvinger både næringsliv og innbyggere til å gjøre klimatiltak. I forhold til klimagassutslipp – som ser ut til å ha vært i hovedfokus for kommunen – ligger Asker kommune godt an i forhold til både de nasjonale målene, og kommunens egne klimamål. Behovet for slik satsning ser ikke lenger ut til å være stort, og når kommunen nå har dårligere økonomi mener INP det ikke lenger er forsvarlig å bruke innbyggernes skattepenger på dette punktet. INP foreslår derfor å kutte med ytterligere 3,8 millioner på dette punktet.

Reduksjon i brøytestandard:

Forslaget fremstår som forsvarlig. Høy brøytestandard har hatt god effekt med tanke på kollektiv sykkel og gange, men i lys av de økonomiske utfordringene mener INP dette kuttet er akseptabelt.

TJENESTEOMRÅDE VELFERD

CAN Altea:

INP ønsker ikke å redusere antall plasser hos Altea, men da Bærum kommune har valgt å avvikle tilbudet, er det ikke lenger aktuelt å videreføre plassene Asker har kjøpt av Bærum kommune. (INP opplever at tilbudet for lite kjent og må benyttes mer, ikke reduseres. Tilbudet vil kunne ha stor positiv effekt for innbyggere som er syke og/eller eldre. Effekten vil antagelig være bedre enn det tiltaket koster. De som har benyttet tilbudet er fornøyde og mener dette er et helt uvurderlig tilbud.)

Fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne:

INP vil ikke kutte i disse tilbudene. Alternativene og konsekvensene av kuttet fremstår ikke som tilstrekkelig utredet.

Utsettelse av arbeids og aktivitetssenter på Klokkarstua:

Utsettelsen på 4 år kan aksepteres

TJENESTEOMRÅDE MEDBORGERSKAP

Ytterligere kutt til kirke og frivillighet. Tilskudd til Asker kirkelige fellesråd:

INP foreslår å kutte ytterligere i tilskuddet til Asker kirkelige fellesråd. Asker gir et betydelig tilskudd til Asker kirkelige fellesråd. Asker kommune gjennomgår en betydelig effektiviseringsprosess, hvor det kuttes i årsverk og legges opp til at flere tjenester kan videreføres av frivilligheten og private aktører. INP tenker at vi av hensyn til kommunens økonomi må kunne ha samme forventinger til effektivisering om omstilling innenfor kirken. Kutt vil kunne medføre mindre aktivitet, men som det er løftet frem i forhold til andre tjenestetilbud så har vi stor frivillig aktivitet i Asker, og INP har tro på at bortfallet av tilbud ikke vil bli vesentlig med det foreslåtte kuttet.

Kutt i elevplasser i kulturskolen:

Forslaget fremstår som forsvarlig.

TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSUTVIKLIG

Tilleggsforslagene fremstår som forsvarlige og i lys av de økonomiske utfordringene mener INP disse kuttene er akseptable.

TJENESTEOMRÅDE ORGANISASJON, STYRING OG UTVIKLING

Streaming av politiske møter:

INP mener åpenhet rundt politiske beslutninger er viktig. Vi har også en langstrakt kommune hvor det kan være krevende for innbyggerne å møte på Rådhuset i Asker for å følge politiske møter. INP mener derfor at streaming av politiske møter bør opprettholdes.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

INP - 2025-2028- datert 3.12.2024

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 496 695	0	-2 496 695	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 832 042	0	-7 832 042	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	0	7 016 819	6 870 237	13 610	6 883 847	6 926 482	13 610	6 940 092	7 022 290	13 610	7 035 900
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046
Sum netto driftsutgifter	7 597 216	0	7 597 216	7 465 751	13 610	7 479 361	7 536 288	13 610	7 549 898	7 642 336	13 610	7 655 946
Brutto driftsresultat	-234 826	0	-234 826	-270 769	13 610	-257 159	-310 283	13 610	-296 673	-305 989	13 610	-292 379
Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	0	-41 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	0	586 523	620 270	0	620 270	651 163	0	651 163
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	0	401 000	427 000	0	427 000	431 500	0	431 500
Netto finansutgifter	738 486	0	738 486	722 123	0	722 123	776 320	0	776 320	804 163	0	804 163
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-76 737	0	-76 737	-144 159	13 610	-130 549	-143 769	13 610	-130 159	-121 872	13 610	-108 262
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	0	83 459	136 105	-13 610	122 495	139 351	-13 610	125 741	109 085	-13 610	95 475
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	76 737	0	76 737	144 160	-13 610	130 550	143 769	-13 610	130 159	121 872	-13 610	108 262
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

INP - 2025-2028- datert 3.12.2024

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	400	420 107	402 316	400	402 716	406 727	400	407 127	402 316	400	402 716
Oppvekst	3 170 240	14 500	3 184 740	3 152 048	34 060	3 186 108	3 163 348	34 060	3 197 408	3 196 348	34 060	3 230 408
Velferd	2 425 771	-1 400	2 424 371	2 425 626	-3 150	2 422 476	2 446 876	-3 150	2 443 726	2 501 876	-3 150	2 498 726
Samfunnstjenester	650 205	-5 700	644 505	645 303	-5 700	639 603	646 389	-5 700	640 689	651 360	-5 700	645 660
Samfunnsutvikling	61 287	-3 000	58 287	59 932	-3 000	56 932	59 932	-3 000	56 932	59 932	-3 000	56 932
Medborgerskap	321 370	-4 800	316 570	303 893	-9 000	294 893	303 893	-9 000	294 893	303 893	-9 000	294 893
Tjenesteovergripende	186 969	0	186 969	142 031	0	142 031	181 030	0	181 030	214 780	0	214 780
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	0	7 016 819	6 870 237	13 610	6 883 847	6 926 482	13 610	6 940 092	7 022 290	13 610	7 035 900

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	0	1 579 164	1 544 783	0	1 544 783	1 031 485	0	1 031 485	685 100	0	685 100
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500
Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	0	1 598 564	1 568 783	0	1 568 783	1 049 985	0	1 049 985	703 600	0	703 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	0	-212 624	-224 004	0	-224 004	-140 457	0	-140 457	-71 180	0	-71 180
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-
Bruk av lån	-798 520	0	-798 520	-1 167 779	0	-1 167 779	-626 528	0	-626 528	-337 420	0	-
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	0	-1 448 564	-1 518 783	0	-1 518 783	-999 985	0	-999 985	-653 600	0	-653 600
Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-

INP - 2025-2028- datert 3.12.2024

												250 000
Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	0	62 000	47 000	0	47 000	47 000	0	47 000	47 000	0	47 000
Samfunnstjenester	825 075	0	825 075	634 450	0	634 450	495 535	0	495 535	476 550	0	476 550
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	0	405 879	300 600	0	300 600	53 200	0	53 200
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	0	418 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550
Medborgerskap	66 114	0	66 114	38 904	0	38 904	47 500	0	47 500	62 800	0	62 800
Sum Investeringer	1 579 164	0	1 579 164	1 544 783	0	1 544 783	1 031 485	0	1 031 485	685 100	0	685 100

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
--	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

Rødt 2025-2028

Asker kommune - datert 3.12.2024

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Omstilling og effektivisering												
Redusere årsverk i tjenesteområde	-10 000	2 000	-8 000	-20 000	2 000	-18 000	-20 000	2 000	-18 000	-20 000	2 000	-18 000
Organisasjon, styring og utvikling												
Redusere streaming av politiske møter	-400	400	0	-400	400	0	-400	400	0	-400	400	0
Politiske vedtak												
Fond for ettergivelse av eiendomsskatt	0	5 000	5 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Pott for organisasjoner til matstøtte	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Redusert folkevalgtgodtgjøring	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000
Styrke administrasjon	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Sum Organisasjon, styring og utvikling	-10 400	4 400	-6 000	-20 400	1 400	-19 000	-20 400	1 400	-19 000	-20 400	1 400	-19 000
Omstilling og effektivisering												
Omstilling og effektivisering - Oppvekst	-24 708	8 000	-16 708	-35 260	10 000	-25 260	-35 260	10 000	-25 260	-35 260	10 000	-25 260
Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-12 500	12 500	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0	-30 000	30 000	0
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-2 000	2 000	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0	-4 060	4 060	0
Sum Oppvekst	-43 208	26 500	-16 708	-73 320	48 060	-25 260	-73 320	48 060	-25 260	-73 320	48 060	-25 260
Omstilling og effektivisering												
Omstilling og effektivisering - Velferd	-30 850	22 650	-8 200	-43 245	22 650	-20 595	-43 245	22 650	-20 595	-43 245	22 650	-20 595
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Politiske vedtak												

Rødt 2025-2028 - datert 3.12.2024

Avlastning i dagsenter	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Sum Velferd	-34 600	24 900	-9 700	-46 995	24 900	-22 095	-46 995	24 900	-22 095	-46 995	24 900	-22 095
Omstilling og effektivisering												
Omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester	-10 800	1 000	-9 800	-16 878	1 000	-15 878	-16 878	1 000	-15 878	-16 878	1 000	-15 878
Redusert innsats innen klima og miljø	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Sum Samfunnstjenester	-11 800	2 000	-9 800	-17 878	2 000	-15 878	-17 878	2 000	-15 878	-17 878	2 000	-15 878
Omstilling og effektivisering												
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	-8 600	2 600	-6 000	-12 000	2 600	-9 400	-12 000	2 600	-9 400	-12 000	2 600	-9 400
Omstilling og effektivisering - Medborgerskap	-6 789	1 000	-5 789	-9 566	1 000	-8 566	-9 566	1 000	-8 566	-9 566	1 000	-8 566
Endret bibliotektilbud	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0	-2 000	2 000	0
Politiske vedtak												
Økt støtte til områdeforum	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Sum Medborgerskap	-17 389	6 000	-11 389	-23 566	6 000	-17 566	-23 566	6 000	-17 566	-23 566	6 000	-17 566
Politiske vedtak												
Eiendomsskatt	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000
Sum Tjenesteovergrepene	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000
Sentrale poster												
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	-13 800	69 659	136 105	-32 360	103 745	139 351	-32 360	106 991	109 085	-32 360	76 725
Sum Sentrale poster	83 459	-13 800	69 659	136 105	-32 360	103 745	139 351	-32 360	106 991	109 085	-32 360	76 725
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-33 938	0	-33 938	-46 054	0	-46 054	-42 808	0	-42 808	-73 074	0	-73 074

Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling

Tiltaksbeskrivelse

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling omfatter toppledelsen i kommunen, samt de administrative stabs- og støttetjenestene. Tjenesteområdet har omkring 210 administrative årsverk, og har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke felles drifts- og utviklingsfunksjoner på vegne av hele organisasjonen.

Agenda Kaupang gjennomførte i 2023 en analyse basert på KOSTRA-sammenligninger som viser at Asker kommune har en liten ledelse og få administrative årsverk sammenlignet med andre kommuner, både sett i forhold til antall innbyggere i kommunen og sett i forhold til totalt antall årsverk i kommunen.

Kommunedirektøren vurderer likevel at det er riktig at tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling tar en relativt større andel av omstillingen, for slik å unngå større kutt i lovpålagte og brukerrettede tjenester.

Det legges derfor opp til en ytterligere bemanningstilpasning i tjenesteområdet på ca. 20 årsverk over to år. Tiltaket gir en innsparing på 10 mill. kroner i 2025 og ytterligere 10 mill. kroner i 2026. Dette kommer i tillegg til at det allerede er redusert ca. 7,5 årsverk i tjenesteområdet i 2023 og 2024.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling	10 000	20 000	20 000	20 000

Tiltaket vil medføre noe redusert omfang, service og kvalitet knyttet til de administrative støttefunksjonene, inkludert noe mindre støtte og service til kommunens tjenesteytende virksomheter. Det kan også innebære noe redusert støtte til folkevalgte. Kommunedirektøren vurderer likevel at tiltaket er forsvarlig.

Kommunedirektøren erfarer at en for stor reduksjon i sentrale stabs- og støttefunksjoner kan medføre en forskyvning av administrative oppgaver til tjenesteytende virksomheter og funksjoner, slik som lærere, sykepleiere og pedagoger i barnehager. En for stor reduksjon i sentrale stabs- og støttefunksjoner er derfor verken hensiktsmessig eller effektivt, og vil kunne få uønskede konsekvenser.

Endringsbeskrivelse

Redusere effektiviseringskravet

[Redusere streaming av politiske møter](#)

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune streamer i dag møtene i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene og kontrollutvalget. Kommunedirektøren anbefaler at kun møtene i kommunestyret og formannskapet streames fra 2025. Tiltaket gir en innsparing på 0,4 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert streaming av politiske møter	400	400	400	400

Asker kommune har som mål å være en åpen og tilgjengelig kommune. Redusert streaming av politiske møter vil redusere innbyggernes mulighet til digitalt å følge de politiske prosessene i kommunen. Innbyggerne har imidlertid fortsatt mulighet til å være fysisk til stede på alle politiske møter, og kommunen vil fortsatt etterleve kravene til møteoffentlighet. De fleste saker sluttbehandles i formannskapet og kommunestyret, og disse møtene vil fortsatt streames.

Kommunedirektøren registrerer at flere andre kommuner vurderer tilsvarende tiltak på grunn av den krevende økonomiske situasjonen.

Endringsbeskrivelse

Vi foreslår å beholde strømminga av utvalgsmøtene, da det opprettholder en bedre tilgjengelighet for interesserte. Strømminga gir en stor fleksibilitet for innbyggerne til å overvære saker når det måtte passe den enkelte.

Fond for ettergivelse av eiendomsskatt**Endringsbeskrivelse**

Settes av et fond til helt eller delvis ettergiving av eiendomsskatten etter Eignedomsskattelovas § 28.

Pott for organisasjoner til matstøtte

Endringsbeskrivelse

Videreføre og øke den søkbare potten til organisasjoner som bedriver matutdeling.

Redusert folkevalgtgodtgjøring

Endringsbeskrivelse

Sette beregningsgrunnlaget (B) for godtgjøring ut fra en stortingsrepresentants godtgjøring, og ikke en statsrådslønn

Styrke administrasjon

Endringsbeskrivelse

Styrke administrasjonen for behandling av eiendomsskatten og søknader om fritak.

Omstilling og effektivisering - Oppvekst

Tiltaksbeskrivelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 200 mill. kroner i 2025.

100 mill. kroner av dette beløpet er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 fordelt på tjenesteområdene, og vil i hovedsak løses ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning.

30,4 mill. kroner av dette beløpet er fordelt til tjenesteområde Oppvekst. Barnehagene øker fyllingsgraden i den enkelte barnehage for å få mer effektiv drift. Barnehagene og skolene vil i tillegg se på nye måter å utnytte kompetanse, personalressurser og tjenesteutvikling for å sikre en bedre prioritering av barn og

ungdom med særlige behov. Virksomhetene i programområde Barn, familie og inkludering vil i større grad målrette sin aktivitet mot barn og familier med hjelpebehov.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillingsbeløpet på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Skole	17 600
Barnehage	5 000
Barn, familie og inkludering	7 800

Endringsbeskrivelse

Vi reduserer omstillingskravet med 10 mill hvert år i perioden. 2,5 mill innenfor barnehage, 3,5 mill innenfor Barn, familie og inkludering, og 4 mill innenfor skole.

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet legger til grunn at det kan være aktuelt å slå sammen/legge ned skoler for å utnytte potensialet i eksisterende og nye skolebygg og sikre en mer effektiv drift. Kommunedirektøren foreslår å legge ned følgende fire skoler fra og med skoleåret 2025/2026: Folkestad barneskole, Solberg barneskole, Hyggen barneskole og Røyken ungdomsskole. Høringssaker om nedleggelse av de fire skolene ble behandlet i hovedutvalg for oppvekst i september (sak 42/24, 43/24, 44/24 og 45/25), og høringsfristen er 7. november 2024.

Kommunedirektøren har i sin vurdering av aktuelle skoler for nedleggelse sett på skolenes størrelse, skolenes alder/rehabiliteringsbehov, samt hvorvidt nærliggende skoler har kapasitet til å ta imot flere elever. På denne bakgrunn er det mindre skoler med rehabiliteringsbehov i områder hvor andre skoler har kapasitet til flere elever som foreslås nedlagt.

Samlet er nedleggelsen av de fire skolene beregnet å gi innsparing på 12,5 mill. kroner i 2025, og deretter en årlig innsparing på ca. 30 mill. kroner videre i perioden. I tillegg kommer besparelser knyttet til vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endring i skolestruktur – nedleggelse av skoler	12 500	30 000	30 000	30 000

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn.

Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelse er inngripende og kan skape usikkerhet for elevene. Skolene har også en betydning som lokalsamfunnsarena. Elevene vil imidlertid få et kvalitativt godt tilbud på andre skoler. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer at skolenedleggelsene har mindre negative konsekvenser for elevene enn en betydelig reduksjon i grunnbemanningen i skolene, og derfor er til barnets beste.

Kommunedirektøren vil også understreke at forskning viser at elevenes læringsresultater øker med skolestørrelse, og at lærerne får et større og mer mangfoldig profesjonsfelleskap.

Det vises til nærmere beskrivelse i egne politiske saker om nedleggelse av de fire skolene.

Endringsbeskrivelse

Med dette forslaget opprettholder vi skolene.

Avlastningsinstitusjoner for barn og unge - endret tilbud

Tiltaksbeskrivelse

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, inkludert avlastning. Avlastning kan organiseres på ulike måter, og det er viktig at tjenesten er faglig forsvarlig og dekker de faktiske behovene til brukerne.

Kommunedirektøren foreslår å endre tilbudet ved avlastningsinstitusjoner for barn og unge gjennom å holde stengt på høytids- og helligdager. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avlastningsinstitusjoner for barn og unge – endret tilbud	2 000	2 000	2 000	2 000

Forslaget innebærer at avlastningsinstitusjonene vil holde helt eller delvis stengt på følgende dager:

Nyttårsaften (fra kl. 12.00)	17. mai
1. nyttårsdag	Kristi himmelfartsdag
onsdag før Skjærtorsdag	Pinseaften
Skjærtorsdag	1. pinsedag
Langfredag	2. pinsedag
Påskeaften	Julaften (etter kl. 12.00)
1. påskedag	1. juledag
2. påskedag	2. juledag
1. mai	

Kommunedirektøren understreker at det ikke er lovpålagt å holde avlastningsinstitusjoner åpne på slike dager. Kommunen erfarer også at flere foreldre uansett velger å ha barna hjemme på slike dager. Avlastningsdager som faller på høytids- og helligdager vil flyttes til andre dager, noe som betyr at familiene fortsatt vil motta det antallet avlastningsdager som vedtaket tilsier. Kommunen vil ha en beredskapsordning for akutte kriser på høytids- og helligdager som sikrer at familier som opplever akutte behov får nødvendig hjelp.

Kommunedirektøren vil sikre at tjenesten ivaretar juridiske krav og forsvarlighetskravet, og vurderer på denne bakgrunn tiltaket som forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

Vi opprettholder avlastingstilbudet på helligdagene.

Avvikling av Home-Start Familiekontakten

Tiltaksbeskrivelse

Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. De frivillige besøker familiene i to til fire timer ukentlig, inntil et halvt år. Home-Start er basert på innsats fra frivillige, og gir et godt tilbud til mange småbarnsfamilier. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd.

Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud og ikke en del av kommunens kjernevirksomhet, men utgjør et supplement til de ordinære tjenestene som Barne- og familietjenesten tilbyr. I 2023 ga 49 familiekontakter hjelp og støtte til 71 familier i Asker.

Kommunedirektøren foreslår å avvikle kommunal drift av Home-Start Familiekontakten. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	2 000	2 000	2 000

Dersom Home-Starts virksomhet i Asker faller bort, vil frivillige som i dag er tilknyttet Home-Start miste en arena for å utøve frivillig arbeid for andre, og en arena for fellesskap og mestring. En avvikling av Home-Start vil imidlertid ikke påvirke forsvarligheten av kommunens tjenestetilbud, men kan føre til økt press på kommunens og frivillighetens øvrige tilbud til småbarnsfamilier.

Det vises til vedlegg 2 for en nærmere redegjørelse for tiltaket, inkludert en alternativ driftsmodell som også kan vurderes.

Endringsbeskrivelse

Vi opprettholder videre drift av Home-start.

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen legger blant annet til grunn at utnyttelse av eksisterende kapasitet, midlertidige bygg, utvidelser, bygge nytt og nedleggelse er strategier for å sikre at kapasiteten i barnehager og skoler utnyttes på en god måte.

For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, anbefaler kommunedirektøren at følgende barnehager legges ned fra 1. august 2025: Bondi barnehage, Haugtussa barnehage, Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnhage. De fire barnehagene er valgt med bakgrunn i at de er små enheter (gjennomsnittlig 13 barn per barnehage), og at det er andre kommunale barnehager i samme geografiske område som har plass til barna.

Tiltaket innebærer at barna i de aktuelle barnehagene må gå på en annen barnehage fra høsten 2025. Kommunen vil i samarbeid med foreldrene tilby plass i andre barnehager i samme geografiske område. Foresatte søker om plass på ordinær måte, og ved behov vil det være dialog om tilbud om plass.

I tillegg anbefaler kommunedirektøren med virkning fra 30. juni 2025 å avvikle Åpen barnehage i den form og det omfang tilbudet har i dag. Asker kommune har i dag to åpne barnehager på henholdsvis Borgen og Midtbygda. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud og har ingen faste plasser. Tilbudet innebærer at en forelder eller annen omsorgsperson kan møte opp i åpningstiden og benytte barnehagen så ofte og lenge man ønsker.

Nedleggelse av de fire barnehagene og Åpen barnehage gir en innsparing på ca. 2 mill. kroner i 2025 (halvårseffekt) og 4 mill. kroner årlig videre i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endringer i barnehagestruktur – nedleggelse av barnehager	2 000	4 060	4 060	4 060

Vurderinger av hva som er barnets beste ligger til grunn for alle saker som gjelder barn. Kommunedirektøren vurderer at en nedleggelse av barnehager er inngripende og kan skape usikkerhet for barna. Barna vil imidlertid få muligheten til å gå i en barnehage med flere barn og flere ansatte, samtidig som tiltaket sikrer en mer robust drift. Hvis kommunen ikke gjør tiltak av strukturell art, vil driften belastes ytterligere og påvirke kvaliteten på tilbudet. Kommunedirektøren vurderer derfor at det totalt sett er til barnets beste, og fullt ut forsvarlig, at de aktuelle barnehagene legges ned og at barna får barnehageplass i en annen barnehage. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud, og kommunedirektøren vurderer derfor en avvikling som forsvarlig.

Det vises til vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse av tiltaket, inkludert en mulighet for å opprette et målrettet tilbud knyttet til språktrening basert på statlige tilskuddsmidler.

Endringsbeskrivelse

Vi oppretthodler videre drift av barnehagene.

Omstilling og effektivisering - Velferd

Tiltaksbeskrivelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 200 mill. kroner i 2025.

100 mill. kroner av dette beløpet er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 fordelt på tjenesteområdene, og vil i hovedsak løses ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning.

36,6 mill. kroner av dette beløpet er fordelt til tjenesteområde Velferd. Omstillingstiltakene vil blant annet innebære ytterligere effektivisering av tjenestene, effektivisering av administrative stillinger, bemanningstilpasning, strukturelle endringer og å ta i bruk nye digitale løsninger. Tiltakene vil kunne medføre redusert standard og omfang av tjenester.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillingsbeløpet på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	14 220
NAV	1 370
Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	9 360
Psykisk helse og rus	11 650

Endringsbeskrivelse

Vi opprettholder stedlig bemanning ved Torstad boliger, ruskonsulenten for Gatelaget, og reduserer kuttet for Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse med 4 mill.

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vettre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

Videreføring av fritidsklubbene Klubb 84 og Klubb Knuten

Redusert tilskudd til VTA-bedrifter

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har som mål å sikre at en høy andel personer med funksjonsnedsettelse har et arbeids- eller aktivitetstilbud tilpasset deres funksjon. Kommunen har ulike tilbud til målgruppen, slik som blant annet varig tilrettede arbeidsplasser i vekstbedrifter (VTA).

Staten fordeler VTA-plasser til kommunene. I 2024 har Asker kommune til sammen 104 VTA-plasser fordelt på Asker Produkt (39 plasser), Jobbhuset (44 plasser) og Arba (21 plasser). VTA-plassene finansieres i all hovedsak av statlige midler. Regnskapet viser at Asker Produkt i 2023 hadde samlede driftsinntekter på 39,2 mill. kroner, mens Jobbhuset hadde samlede driftsinntekter på 24,5 mill. kroner.

Kommunen har krav om å betale 25 prosent av statens kostnad per VTA-plass. Asker kommune betaler i dag et tilskudd per VTA-plass ved Asker Produkt og Jobbhuset som ligger vesentlig over minimumssatsen. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere det kommunale tilskuddet til Asker Produkt og Jobbhuset med henholdsvis 0,7 mill. kroner og 0,3 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000

Tilskuddet til de to VTA-bedriftene vil med den foreslåtte reduksjonen fortsatt ligge over minimumssatsen. Den foreslåtte reduksjonen i kommunalt tilskudd utgjør 10 prosent for Asker Produkt og 5 prosent for Jobbhuset. Disse to VTA-bedriftene har ikke tidligere fått reduksjon i tilskudd, og kommunedirektøren vil vurdere om det fortsatt er rom for en videre reduksjon av det kommunale tilskuddet fremover. Når det gjelder Arba, betaler kommunen i dag minimumssats.

Kommunedirektøren forventer at en reduksjon i det kommunale tilskuddet ikke vil medføre redusert antall plasser, og vurderer derfor tiltaket som forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

Tilskuddet til VTA- bedrifter videreføres

Avlastning i dagsenter

Endringsbeskrivelse

Øker tilbudet til avlastning i dagsenter som en kompensasjon for nedleggelsen av avlastningen i hjemmet for pårørende med dement.

Omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester

Tiltaksbeskrivelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 200 mill. kroner i 2025.

100 mill. kroner av dette beløpet er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 fordelt på tjenesteområdene, og vil i hovedsak løses ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning.

10,8 mill. kroner av dette beløpet er fordelt til tjenesteområde Samfunnstjenester. Omstillingstiltakene vil blant annet innebære effektivisering gjennom ny organisering, bemanningstilpasning, redusert kjøp av varer og eksterne tjenester, samt en vurdering av standard, kvalitet og omfang ved inngåelse av nye driftsavtaler. I tillegg vil kommunen ta i bruk ny teknologi innenfor selvkostområdet for å bidra til å dempe gebyrveksten på vann, avløp, renovasjon og feiing.

Videre vil det iverksettes tiltak for å sikre en mer effektiv og miljøvennlig bruk av energi i kommunale bygg og annen infrastruktur. I tillegg må merkostnader knyttet til vintervedlikehold på kommunens eiendommer på 5 mill. kroner dekkes innenfor tjenesteområdets ramme, jf. f-sak 24/61.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillingsbeløpet på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	0
Eiendom	7 800
Vann og avløp	0
Miljø og samferdsel	3 000

Endringsbeskrivelse

Forslaget reduserer kuttforslaget.

Redusert innsats innen klima og miljø

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en årlig driftsramme på 5,8 mill. kroner til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. Kommunedirektøren foreslår å redusere driftsrammen med 1 mill. kroner. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000

Temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for naturmangfold definerer innsatsområder og strategier for kommunens klimaarbeid. Tiltaket innebærer noe reduserte midler til klima- og naturarbeidet, reduserte tilskuddsordninger, samt en strammere prioritering av de gjenværende driftsmidlene på 4,8 mill. kroner. Tiltaket kan innebære en noe redusert fremdrift i deler av klima- og naturarbeidet. Asker kommune vil imidlertid fortsatt ha betydelige gjenværende driftsmidler til klima- og miljøtiltak, og kommunedirektøren vurderer derfor at tiltaket er forsvarlig.

Endringsbeskrivelse

Forslaget viderefører satsinga på klima og miljø.

Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke

Tiltaksbeskrivelse

Flere av kommunens temaplaner legger til grunn at Asker kommune skal tilrettelegge for og stimulere til frivillighet, kultur og fysisk aktivitet. Dette er spesielt viktig for å gjøre det mulig for innbyggerne å ta et større ansvar for egen velferd i framtiden.

Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger, med både faste tilskudd til organisasjoner og søkbare tilskudd. Tilskuddsrammen er på totalt ca. 108 mill. kroner. Dette inkluderer ca. 50 mill. kroner til søkbare ordninger og faste tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, samt 58 mill. kroner til kirken. I tillegg gir Asker kommune tilskudd til kirkens feltarbeid og Elveplassen (kontraktstyring Velferd) i størrelsesorden 8 mill. kroner i 2024.

Kommunedirektøren anbefaler å redusere tilskuddsrammen med til sammen 12 mill. kroner årlig fra 2026. Dette fordeler seg på tilskudd til frivillighet, kultur og idrett, og tilskudd til Asker kirkelig fellesråd som vist under.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028

Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett	5 200	5 200	5 200	5 200
Redusere tilskudd til Asker kirkelige fellesråd	3 400	6 800	6 800	6 800
Sum	8 600	12 000	12 000	12 000

Reduksjonen i tilskudd til frivilligheten, kultur og idrett innebærer både å redusere søkbare tilskudd og å redusere faste tilskudd. Kommunalt tilskudd utgjør en viktig inntektskilde for mange aktører innenfor frivillighet, kultur og idrett. En reduksjon i tilskuddet kan for flere aktører medføre utfordringer knyttet til videreføring av driften, og kan innebære at frivillige foreninger og stiftelser må legges ned eller redusere driften betydelig. Det kan også medføre redusert frivillig engasjement i kommunen. En reduksjon i tilskuddet vil også redusere kommunens rolle og mulighet til å tilrettelegge for å forebygge utenforskap og fremme inkludering, spesielt av særlig sårbare grupper.

Kommunedirektøren har imidlertid prioritert å skjerme en rekke særlig sårbare grupper, samt avtaleparter med faste tilskudd. Kommunedirektøren prioriterer reduksjon i en del søkbare tilskuddsordninger. For å sikre at de som er mest avhengig av de ulike ordningene skjermes så langt det er mulig, foreslår kommunedirektøren å avgrense målgruppene for de ulike ordningene mer enn i dag. Dette medfører å gå tilbake på en del av den harmoniseringen som er gjort mellom kulturfrivilligheten, idretten og øvrig frivillighet. Samlet er reduksjonen i tilskuddet på i størrelsesorden ca. 10 prosent, og kommunedirektøren mener at dette er forsvarlig.

Alle faste mottakere av tilskudd har vært invitert til egne møter knyttet til tiltaket, og har fått mulighet til å komme med innspill.

Tilskuddet til Asker kirkelige fellesråd reduseres med 3,4 mill. kroner i 2025 og ytterligere 3,4 mill. kroner årlig videre i perioden. Reduksjonen utgjør ca. 5 prosent i 2025 og ca. 10 prosent videre i perioden.

Asker kirkelige fellesråd kan sammenlignes med en relativt stor virksomhet i kommunen, og har i størrelsesorden 95 årsverk i 2024. Asker kirkelige fellesråd er en viktig ressurs, ikke bare for menighetene og den kirkelige virksomhet, men for hele Askersamfunnet. Reduksjon i tilskudd vil påvirke den kirkelige virksomheten. Kommunedirektøren vurderer likevel reduksjonen som forsvarlig, og viser til at det er lagt inn en trinnvis nedjustering av tilskuddet over to år.

Det vises videre til at kirkens budsjett i denne tilleggsinnstillingen er styrket med midler til å dekke opp for økte pensjonsutgifter, samt økte midler til finansiering av vedlikehold av kirkene. I tillegg er det lagt inn flere gebyrknninger som øker kirkens inntekter, slik som blant annet økte gebyrer for kremasjon mm. Kommunedirektøren legger videre til grunn at bevilgningene til kirken fortsatt vil være over laveste nivå blant sammenlignbare kommuner.

Det vises til vedlegg 5 for en nærmere beskrivelse av tiltaket.

Endringsbeskrivelse

Halvere KDs foreslåtte kutt til frivillighet, kultur og idrett.

Omstilling og effektivisering - Medborgerskap

Tiltaksbeskrivelse

For å opprettholde kommunens økonomiske handlingsrom, foreslår kommunedirektøren en omstilling og effektivisering i Asker kommune på 200 mill. kroner i 2025.

100 mill. kroner av dette beløpet er i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 fordelt på tjenesteområdene, og vil i hovedsak løses ved løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning.

8,2 mill. kroner av dette beløpet er fordelt til tjenesteområde Medborgerskap. Omstillingstiltakene vil blant annet innebære bemanningstilpasning, redusert kjøp av varer og eksterne tjenester, økte inntekter og generell effektivisering av driften. Tjenesteområdet har et variert tjenestetilbud, og vil vurdere tiltak for å tilpasse kvalitet og omfang til justerte økonomiske rammer. I tillegg arbeides det med tiltak for å sikre en mer effektiv utnyttelse av ressurser på tvers av virksomheter.

Kommunedirektøren foreslår følgende fordeling av omstillingsbeløpet på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Innbyggerdialog og frivillighet	0
Bibliotekene	1 411

Kulturskolen	752
Kulturliv og kirke	1 458
Idrett og friluftsliv	4 575

Endringsbeskrivelse

Redusere kuttforslaget i Medborgerskap

Endret bibliotektilbud

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har fem bibliotek lokalisert i Asker sentrum, Heggedal, Midtbygda, Slemmestad, Sætre og Tofte. I forbindelse med kommunesammenslåingen ble det etablert nytt bibliotek på Sætre tilknyttet innbyggertorget, og dette innebar en vesentlig styrking av bibliotektilbudet i kommunen.

Kommunedirektøren foreslår å endre bibliotektilbudet ved å redusere åpningstider og avvikle ett bibliotek. Tiltaket gir en innsparing på 2 mill. kroner årlig i perioden.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Endret bibliotektilbud	2 000	2 000	2 000	2 000

Tiltaket innebærer at Midtbygda bibliotek avvikles. Biblioteket ligger vegg i vegg med skolebiblioteket på Midtbygda skole, og benyttes i dag først og fremst av skolens elever, foreldre og lærere. Biblioteket er lite brukt som møteplass eller offentlig arena for samtale og debatt, blant annet på grunn av beliggenheten. Kommunedirektøren vurderer at Midtbygda bibliotek er uegnet plassert som folkebibliotek, og at hovedbrukergruppen vil kunne ivaretas gjennom

skolebiblioteket som allerede finnes på skolen. Midtbygda bibliotek er i dag det biblioteket i kommunen med lavest besøkstall, og har vesentlig lavere besøkstall enn de øvrige bibliotekene (kun 2 prosent av totalt antall besøkende i 2023).

Videre innebærer tiltaket å gjennomføre endringer i bibliotekenes åpningstider. De ulike bibliotekene har ulike åpningstider i dag. Asker bibliotek er det største og mest besøkte biblioteket, og har kveldsåpent hver dag og åpent hver lørdag. For å opprettholde dagens åpningstider må bibliotekene bemannes med ekstra personale i tillegg til de faste ansatte, som jobber kvelder og lørdager i turnus. For å redusere bemanningskostnadene, foreslås det å endre åpningstidene fra kl. 20.00 og kl. 19.00 til kl. 18.00 på hverdager på alle bibliotek, og på lørdager i Asker sentrum fra kl. 18.00 til kl. 16.00. Dette er de tidspunktene på døgnet hvor bibliotekene er minst besøkt.

Tiltaket innebærer et noe redusert bibliotektilbud til innbyggerne. Brukerne av Midtbygda bibliotek må reise lenger for å få tilgang til et tilsvarende tilbud ved andre bibliotek, og kortere åpningstider vil begrense innbyggernes muligheter til å oppleve og delta på bibliotekenes tilbud. Kommunedirektøren vurderer likevel at Asker kommune fortsatt vil ha et godt og forsvarlig bibliotektilbud, med en lokalisering i ulike deler av kommunen.

Endringsbeskrivelse

Forslaget opprettholder bibliotektilbudet

Økt støtte til områdeforum

Endringsbeskrivelse

Økt støtte til hvert områdeforum med 50 000,- årlig i perioden

Eiendomsskatt

Endringsbeskrivelse

Innføre eiendomsskatt fra 2025 på 1 promille, og med et bunnfradrag på 4,5 mill.

Driftsendringer oppsummert

Forslaget øker budsjettet med hjelp av en eiendomsskatt med bunnfradrag på 4,5 mill, redusert folkevalgtgodtgjøring, og en liten reduisering av netto driftsresultat. Den antatte inntekten ved eiendomsskatten er et forsiktig anslag, så det er en viss sannsynlighet for at netto driftsresultat blir høyere enn dette budsjettet tilsier.

Dette forslaget reverserer de aller fleste kuttene i tjenestene rettet mot innbyggerne, og det er lagt inn et "ostehøveltilskudd" til de fleste tjenesteområdene.

Vi halverer kuttforslaget til frivillighet, kultur og idrett, dobler tilskudd til områdefora, avsetter en søkbar pott til organisasjoner som bedriver matutdeling, og opprettholder tilskuddet til VTA-bedrifter.

Samtlige barnehager og skoler videreføres.

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Investering	Godkjenningsvedtak	Innstilling	2025		2026		2027		2028			
			Endring	Mitt forslag	Endring	Mitt forslag	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring		
Organisasjon, styring og utvikling												
Digital satsing i skolene	0	17 000	-6 800	10 200	17 000	-6 800	10 200	17 000	-6 800	10 200	17 000	-6 800
Bøker og fysiske læremidler	0	0	6 528	6 528	0	6 528	6 528	0	6 528	6 528	0	6 528
Sum Organisasjon, styring og utvikling	0	17 000	-272	16 728	17 000	-272	16 728	17 000	-272	16 728	17 000	-272
Finansiering og øvrige poster												
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-212 624	272	-212 352	-224 004	272	-223 732	-140 457	272	-140 185	-71 180	272
Sum Finansiering og øvrige poster	-	-212 624	272	-212 352	-224 004	272	-223 732	-140 457	272	-140 185	-71 180	272
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	0	-195 624	0	-195 624	-207 004	0	-207 004	-123 457	0	-123 457	-54 180	0

Digital satsing i skolene

Tiltaksbeskrivelse

I tråd med kommunens satsing på digitalisering og digital læring i skolen, avsettes det 17 mill. kroner årlig til digital satsing i skolen på 1. til 10. trinn. Investeringsmidlene skal sikre at alle elever får hver sin PC, oppgradering av nødvendig infrastruktur på skolene, heving av lærernes digitale kompetanse, inkludert nødvendig programvare for elever og lærere, samt digital dialog med foresatte.

Endringsbeskrivelse

Egen Chromebook til elevene fra 1 til 4 trinn droppes.

Bøker og fysiske læremidler

Endringsbeskrivelse

Egne chromebook til elevene fra 1 til 4 trinn droppes og erstattes med flere bøker og andre fysiske læremidler.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 496 695	0	-2 496 695	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 832 042	0	-7 832 042	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	13 800	7 030 619	6 870 237	32 360	6 902 597	6 926 482	32 360	6 958 842	7 022 290	32 360	7 054 650
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046
Sum netto driftsutgifter	7 597 216	13 800	7 611 016	7 465 751	32 360	7 498 111	7 536 288	32 360	7 568 648	7 642 336	32 360	7 674 696
Brutto driftsresultat	-234 826	13 800	-221 026	-270 769	32 360	-238 409	-310 283	32 360	-277 923	-305 989	32 360	-273 629

Rødt 2025-2028 - datert 3.12.2024

Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	0	-41 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	0	586 523	620 270	0	620 270	651 163	0	651 163
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	0	401 000	427 000	0	427 000	431 500	0	431 500
Netto finansutgifter	738 486	0	738 486	722 123	0	722 123	776 320	0	776 320	804 163	0	804 163
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-76 737	13 800	-62 937	-144 159	32 360	-111 799	-143 769	32 360	-111 409	-121 872	32 360	-89 512
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	-13 800	69 659	136 105	-32 360	103 745	139 351	-32 360	106 991	109 085	-32 360	76 725
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	76 737	-13 800	62 937	144 160	-32 360	111 800	143 769	-32 360	111 409	121 872	-32 360	89 512
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	4 400	424 107	402 316	1 400	403 716	406 727	1 400	408 127	402 316	1 400	403 716
Oppvekst	3 170 240	26 500	3 196 740	3 152 048	48 060	3 200 108	3 163 348	48 060	3 211 408	3 196 348	48 060	3 244 408
Velferd	2 425 771	24 900	2 450 671	2 425 626	24 900	2 450 526	2 446 876	24 900	2 471 776	2 501 876	24 900	2 526 776
Samfunnstjenester	650 205	2 000	652 205	645 303	2 000	647 303	646 389	2 000	648 389	651 360	2 000	653 360
Samfunnsutvikling	61 287	0	61 287	59 932	0	59 932	59 932	0	59 932	59 932	0	59 932
Medborgerskap	321 370	6 000	327 370	303 893	6 000	309 893	303 893	6 000	309 893	303 893	6 000	309 893
Tjenesteovergrepene	186 969	-50 000	136 969	142 031	-50 000	92 031	181 030	-50 000	131 030	214 780	-50 000	164 780
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87

Rødt 2025-2028 - datert 3.12.2024

Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	13 800	7 030 619	6 870 237	32 360	6 902 597	6 926 482	32 360	6 958 842	7 022 290	32 360	7 054 650

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	-272	1 578 892	1 544 783	-272	1 544 511	1 031 485	-272	1 031 213	685 100	-272	684 828
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500
Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	-272	1 598 292	1 568 783	-272	1 568 511	1 049 985	-272	1 049 713	703 600	-272	703 328
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	272	-212 352	-224 004	272	-223 732	-140 457	272	-140 185	-71 180	272	-70 908
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-245 000
Bruk av lån	-798 520	0	-798 520	-1 167 779	0	-1 167 779	-626 528	0	-626 528	-337 420	0	-337 420
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	272	-1 448 292	-1 518 783	272	-1 518 511	-999 985	272	-999 713	-653 600	272	-653 328
Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000
Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Investeringer i varige driftsmidler

Egen Chromebook til elevene fra 1 til 4 trinn droppes.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	-272	61 728	47 000	-272	46 728	47 000	-272	46 728	47 000	-272	46 728
Samfunnstjenester	825 075	0	825 075	634 450	0	634 450	495 535	0	495 535	476 550	0	476 550
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	0	405 879	300 600	0	300 600	53 200	0	53 200
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	0	418 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550
Medborgerskap	66 114	0	66 114	38 904	0	38 904	47 500	0	47 500	62 800	0	62 800
Sum Investeringer	1 579 164	-272	1 578 892	1 544 783	-272	1 544 511	1 031 485	-272	1 031 213	685 100	-272	684 828

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Innstilling	2025		Innstilling	2026		Innstilling	2027		Innstilling	2028	
		Endring	Mitt forslag		Endring	Mitt forslag		Endring	Mitt forslag		Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

Senterpartiet 2025-2028

Asker kommune - datert 3.12.2024

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Politiske vedtak												
Alkoholserving i kommunal regi	0	-250	-250	0	-250	-250	0	-250	-250	0	-250	-250
Asker-magasinet	0	-600	-600	0	-600	-600	0	-600	-600	0	-600	-600
Godtgjørelse til folkevalgte	0	-1 200	-1 200	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400
Stemmekretser opprettholdes	0	500	500	0	0	0	0	500	500	0	0	0
Streaming av hovedutvalgsmøter	0	250	250	0	250	250	0	250	250	0	250	250
Sum Organisasjon, styring og utvikling	0	-1 300	-1 300	0	-3 000	-3 000	0	-2 500	-2 500	0	-3 000	-3 000
Politiske vedtak												
Barnehager legges ikke ned	0	950	950	0	950	950	0	950	950	0	950	950
Home Start Familiekontakten	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Ingen skoler legges ned	0	12 500	12 500	0	30 000	30 000	0	30 000	30 000	0	30 000	30 000
Sum Oppvekst	0	13 850	13 850	0	31 350	31 350	0	31 350	31 350	0	31 350	31 350
Omstilling og effektivisering												
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500	-1 750	-1 750	-3 500
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0	-1 000	1 000	0
Nye tiltak												
Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse	2 480	-1 000	1 480	2 480	-1 000	1 480	2 480	-1 000	1 480	2 480	-1 000	1 480
Politiske vedtak												
Gatelaget - ruskonsulent	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600
Sum Velferd	-270	-1 150	-1 420	-270	-1 150	-1 420	-270	-1 150	-1 420	-270	-1 150	-1 420
Omstilling og effektivisering												
Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	-6 500	2 000	-4 500	-6 500	2 000	-4 500	-6 500	2 000	-4 500	-6 500	2 000	-4 500
Politiske vedtak												
Redusert ramme til klima- og miljøtiltak	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Sum Samfunnstjenester	-6 500	0	-6 500	-6 500	0	-6 500	-6 500	0	-6 500	-6 500	0	-6 500

Senterpartiet 2025-2028 - datert 3.12.2024

Omstilling og effektivisering												
Redusere næringsbudsjettet	-2 000	-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-4 000
Sum Samfunnsutvikling	-2 000	-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-4 000
Politiske vedtak												
Abonnement på tilskuddsportalen	0	200	200	0	200	200	0	200	200	0	200	200
Asker kirkelige fellesråd	0	900	900	0	1 200	1 200	0	0	0	0	0	0
Den kulturelle spaserstokken	0	-450	-450	0	-450	-450	0	-450	-450	0	-450	-450
Kirkens Feltarbeid Varmestua	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Redusert baneleie i svømmehallene	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Sum Medborgerskap	0	1 550	1 550	0	1 850	1 850	0	650	650	0	650	650
Politiske vedtak												
Anskaffelser	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000
Avvikle medlemskap	0	-1 000	-1 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000
Færre administrative stillinger	0	-7 500	-7 500	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	-15 000
Sum Tjenesteovergrepene	0	-18 500	-18 500	0	-27 000	-27 000	0	-27 000	-27 000	0	-27 000	-27 000
Sentrale poster												
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	-14	586 509	620 270	672	620 942	651 163	529	651 692
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	-16	400 984	427 000	730	427 730	431 500	586	432 086
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	7 550	91 009	136 105	0	136 105	139 351	0	139 351	109 085	35	109 120
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	-20	-50 020	-50 000	-751	-50 751	-50 000	0	-50 000
Sum Sentrale poster	932 295	7 550	939 845	1 073 628	-50	1 073 578	1 136 621	650	1 137 272	1 141 748	1 150	1 142 898
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	923 525	0	923 525	1 064 858	0	1 064 858	1 127 851	0	1 127 852	1 132 978	0	1 132 978

Alkoholservering i kommunal regi

Endringsbeskrivelse

Kommunen skal ikke lenger servere gratis alkohol til ansatte, folkevalgte mfl. Retningslinjene endres i tråd med dette. Beløpet er et anslag basert på kommunedirektørens svar på innsendt spørsmål.

Asker-magasinet

Endringsbeskrivelse

Reduksjon i antall årlige utgivelser.

Godtgjørelse til folkevalgte

Endringsbeskrivelse

Godtgjørelsen til folkevalgte reduseres med 10%. Forutsetter forskriftsendring, derav 50% effekt i 2025.

Stemmekretser opprettholdes

Endringsbeskrivelse

Stemmekretsene 12 Frydenlund / 13 Sydsbogen / 15 Holmsbu opprettholdes.

Streaming av hovedutvalgsmøter

Endringsbeskrivelse

Streaming av hovedutvalgsmøtene videreføres da mange saker sluttbehandles her. Streaming bør kunne gjøres enklere og billigere enn i dag.

Barnehager legges ikke ned

Endringsbeskrivelse

Friluftsavdelingen ved Heggedalskogen barnehage og idrettsavdelingen ved Vikingjordet barnehage legges ikke ned.

Home Start Familiekontakten

Endringsbeskrivelse

Det lyses ut et kommunalt tilskudd på 0,4 mill. kroner årlig til en frivillig aktør for drift av Home-Start, jfr. Drammen kommune.

Ingen skoler legges ned

Endringsbeskrivelse

Solbergs skole, Hyggen barneskole, Folkestad barneskole og Røyken ungdomsskole legges ikke ned

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har i dag en avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Kommunedirektøren foreslår å redusere avtalen til kjøp av to rehabiliteringsplasser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1,75 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Gjeldende avtale innebærer at innbyggere i Asker kan søke om et 6 ukers opphold ved CAN Altea. Søkere til plassene må oppfylle flere kriterier. De må blant annet kunne være i Spania i 6 uker, de må være kognitivt velfungerende (samtykkekompetente) og kan ikke ha rusutfordringer. Det innebærer at

brukergruppen som er kvalifisert for plassene ved CAN Altea er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud og øvrige helse- og omsorgstjenester fra Asker kommune. En reduksjon med to plasser innebærer at kommunen fortsatt vil kunne tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel etter plassene.

Innbyggere som trenger rehabilitering vil for øvrig ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester, og vil fortsatt få et tilpasset og forsvarlig tilbud. Asker kommune har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser, og dette tilbudet kan også utnyttes bedre. Kommunedirektøren vurderer derfor at en reduksjon av tilbudet ved CAN Altea er forsvarlig.

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Tiltaksbeskrivelse

Asker kommune har en rekke ulike fritidstilbud i kommunal eller privat regi rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne. Disse tilbudene er enten basert på vedtak eller er tilgjengelig for alle i målgruppen. Kommunen har de siste årene særlig prioritert ressurser til Panua på Vettre, som er et kultur- og aktivitetstilbud som tilbyr varierte aktiviteter på ettermiddag/kveld og i helger. Det finnes også andre tilbud utover dette.

Asker kommune driver to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse. *Klubb 84* er lokalisert på Nordre Bondi Gård, mens *Klubb Knuten* er lokalisert i Røyken. Kommunedirektøren foreslår å avvikle de to fritidsklubbene. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner.

Beløp i 1000 kr.	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

De to fritidsklubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken med ulike aktiviteter. I gjennomsnitt benytter 35 brukere klubbtilbudene i løpet av en uke.

Innbyggere med nedsatt funksjonsevne kan benytte øvrige fritidstilbud og aktiviteter i kommunen, både integrerte tilbud sammen med funksjonsfriske og tilbud som er særlig tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg til kommunale tilbud, har flere frivillige organisasjoner og idrettslag tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunedirektøren vurderer derfor at en avvikling av de to fritidsklubbene er forsvarlig.

Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse

Tiltaksbeskrivelse

Regjeringen foreslår å styrke kommunene i statsbudsjettet, slik at de kan utvikle gode lavterskeltilbud innen psykisk helse. Lavterskeltilbud er en av hovedsatsingene i Opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033). Måler at innbyggerne i alle landets kommuner skal ha tilgang til lavterskeltilbud, der man kan få god og lett tilgjengelig hjelp uten krav om henvising. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Gatelaget - ruskonsulent

Endringsbeskrivelse

Videreføre dagens to deltidsstillinger som ruskonsulent knyttet til Gatelaget. Finanseres med deler av økt statlig tilskudd til lavterskeltilbud psykisk helse og rus.

Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)

Tiltaksbeskrivelse

Asker og Bærum brann og redning (ABBR) er utfordret til å omstille driften tilsvarende omfanget av omstillingen i de to eierkommunene. Dette innebærer en redusert ramme på 7 prosent, noe som for Asker kommune utgjør en innsparing/ redusert rammeoverføring på 6,5 mill. kroner.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	6 500	6 500	6 500	6 500

Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er forsvarlig, og at brann- og redningstjenesten fortsatt vil kunne utføres på en forsvarlig måte. Selskapet vil utarbeide konkrete omstillingstiltak med tilhørende konsekvenser. For eierkommunene kan ett av tiltakene være å gi selskapet mulighet til å ta opp lån til finansiering av investeringer (utskifting av bilpark).

Det vises for øvrig til egen sak til formannskapet (sak 148/24) om utredning av et regionalt brann- og redningsvesen, som innebærer en sammenslåing av Asker og Bærum brann og redning IKS og Oslo brann- og redningsetat. Dersom dette blir realisert, vil det kunne gi betydelige fremtidige innsparinger.

Redusert ramme til klima- og miljøtiltak

Endringsbeskrivelse

Ytterligere reduksjon i budsjettammen til klima- og miljøtiltak. Satsingen på grønne klasserom videreføres.

Redusere næringsbudsjettet

Tiltaksbeskrivelse

Temaplan for næring skal bidra til et variert næringsliv, større verdiskapning og flere arbeidsplasser i Asker. Asker kommune tilrettelegger for dette på ulike måter, og har blant annet et årlig næringsbudsjett på ca. 10,8 mill. kroner i 2024. Dette inkluderer både tilskuddsmidler til ulike næringsformål, samt lønnskostnader. Kommunestyret vedtar hvert år en egen sak med ti prioriterte tiltak knyttet til oppfølging av temaplan for næring.

Kommunedirektøren foreslår å redusere næringsbudsjettet med 2 mill. kroner årlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere næringsbudsjettet	2 000	2 000	2 000	2 000

Tiltaket knytter seg først og fremst til reduserte tilskudd til næringslivet, og vil kunne medføre at enkelte aktiviteter/tiltak blir redusert eller avviklet. De reduserte tilskuddene knytter seg til flere mindre tiltak, og vurderes å ikke være av strategisk betydning for næringsutviklingen i Asker.

Kommunedirektøren vil gå i dialog med aktuelle næringsaktører knyttet til iverksettelse av tiltaket.

Abonnement på tilskuddsportalen

Endringsbeskrivelse

Gjeninnfør abonnement på www.tilskuddspotalen.no og derigjennom gi frivillige organisasjoner mulighet for å søke direkte på 2 700 ulike tilskuddsordninger.

Asker kirkelige fellesråd

Endringsbeskrivelse

Fordele reduksjon i tilskudd over tre år, ikke to år som foreslått av kommunedirektøren.

Den kulturelle spaserstokken

Endringsbeskrivelse

Egen koordinatorstilling avvikles. Administrasjon av ordningen legges til annen koordinatorstilling. Programtilbudet finansieres av Akershus fylkeskommune.

Kirkens Feltarbeid Varmestua

Endringsbeskrivelse

Tilskudd til Asker kirkelige fellesråd økes, og midlene øremerkes Kirkens Feltarbeid Varmestua. Finansieres med deler av økt statlig tilskudd til lavterskeltilbud psykisk helse og rus.

Redusert baneleie i svømmehallene

Endringsbeskrivelse

Redusert baneleie for frivillige organisasjoner i svømmehaller.

Anskaffelser

Endringsbeskrivelse

Forsiktig anslag (0,5 %) på innsparing ved gjennomgang av rutiner og bruk av rammeavtaler ved innkjøp.

Avvikle medlemskap

Endringsbeskrivelse

Gjennomgang av og avvikling medlemskap i diverse nettverk og organisasjoner. KDIR legger fram politisk sak, derav bare 50% effekt i 2025.

Færre administrative stillinger

Endringsbeskrivelse

Reduksjon av administrative stillinger, fortrinnsvis i forbindelse med naturlig avgang og turnover.

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Senterpartiet 2025-2028 - datert 3.12.2024

Investering	Godkjenningsvedtak	Innstilling	2025		2026		2027		2028			
			Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring
Organisasjon, styring og utvikling												
Chromebook i skolen	0	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500
Sum Organisasjon, styring og utvikling	0	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500
Medborgerskap												
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	0	0	2 000	2 000	0	25 800	25 800	2 000	-2 000	0	25 800	25 800
Sum Medborgerskap	0	0	2 000	2 000	0	25 800	25 800	2 000	-2 000	0	25 800	-25 800
Finansiering og øvrige poster												
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-212 624	100	-212 524	-224 004	-4 660	-228 664	-140 457	900	-139 557	-71 180	5 660
Bruk av lån	0	-798 520	400	-798 120	-1 167 779	-18 640	-1 186 419	-626 528	3 600	-622 928	-337 420	22 640
Sum Finansiering og øvrige poster	-	-1 011 144	500	-1 010 644	-1 391 783	-23 300	-1 415 083	-766 985	4 500	-762 485	-408 600	28 300
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	0	-1 011 144	0	-1 011 144	-1 391 783	0	-1 391 783	-764 985	0	-764 985	-382 800	0

Chromebook i skolen

Endringsbeskrivelse

Utdeling av Chromebook endres fra tre til to ganger i løpet av grunnskolen.

Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset

Tiltaksbeskrivelse

Formannskapet vedtok i sak 70/22 en antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus. Estimert budsjett er 29,3 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2026.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 496 695	0	-2 496 695	-2 446 309	0	-2 446 309	-2 497 516	0	-2 497 516	-2 552 987	0	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	0	-5 215 777	-5 171 741	0	-5 171 741	-5 231 684	0	-5 231 684	-5 281 668	0	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	0	-119 569	-118 469	0	-118 469	-117 369	0	-117 369	-113 669	0	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	-7 832 042	0	-7 832 042	-7 736 520	0	-7 736 520	-7 846 570	0	-7 846 570	-7 948 325	0	-7 948 325
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	-7 550	7 009 269	6 870 237	50	6 870 287	6 926 482	-650	6 925 832	7 022 290	-1 150	7 021 140
Avskrivninger	580 397	0	580 397	595 513	0	595 513	609 806	0	609 806	620 046	0	620 046
Sum netto driftsutgifter	7 597 216	-7 550	7 589 666	7 465 751	50	7 465 801	7 536 288	-650	7 535 638	7 642 336	-1 150	7 641 186
Brutto driftsresultat	-234 826	-7 550	-242 376	-270 769	50	-270 719	-310 283	-650	-310 933	-305 989	-1 150	-307 139
Renteinntekter	-116 000	0	-116 000	-112 500	0	-112 500	-119 000	0	-119 000	-122 000	0	-122 000
Utbytter	-41 800	0	-41 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800	-51 800	0	-51 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	0	-102 550	-101 100	0	-101 100	-100 150	0	-100 150	-104 700	0	-104 700
Renteutgifter	600 836	0	600 836	586 523	-14	586 509	620 270	672	620 942	651 163	529	651 692
Avdrag på lån	398 000	0	398 000	401 000	-16	400 984	427 000	730	427 730	431 500	586	432 086
Netto finansutgifter	738 486	0	738 486	722 123	-30	722 093	776 320	1 401	777 721	804 163	1 115	805 278
Motpost avskrivninger	-580 397	0	-580 397	-595 513	0	-595 513	-609 806	0	-609 806	-620 046	0	-620 046
Netto driftsresultat	-76 737	-7 550	-84 287	-144 159	20	-144 139	-143 769	751	-143 018	-121 872	-35	-121 907
Overføring til investering	150 087	0	150 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087	50 087	0	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	83 459	7 550	91 009	136 105	0	136 105	139 351	0	139 351	109 085	35	109 120
Bruk av disposisjonsfond	-150 000	0	-150 000	-50 000	-20	-50 020	-50 000	-751	-50 751	-50 000	0	-50 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	76 737	7 550	84 287	144 160	-20	144 140	143 769	-751	143 018	121 872	35	121 907
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	419 707	-1 300	418 407	402 316	-3 000	399 316	406 727	-2 500	404 227	402 316	-3 000	399 316
Oppvekst	3 170 240	13 850	3 184 090	3 152 048	31 350	3 183 398	3 163 348	31 350	3 194 698	3 196 348	31 350	3 227 698
Velferd	2 425 771	-1 150	2 424 621	2 425 626	-1 150	2 424 476	2 446 876	-1 150	2 445 726	2 501 876	-1 150	2 500 726
Samfunnstjenester	650 205	0	650 205	645 303	0	645 303	646 389	0	646 389	651 360	0	651 360
Samfunnsutvikling	61 287	-2 000	59 287	59 932	-2 000	57 932	59 932	-2 000	57 932	59 932	-2 000	57 932
Medborgerskap	321 370	1 550	322 920	303 893	1 850	305 743	303 893	650	304 543	303 893	650	304 543
Tjenesteovergripende	186 969	-18 500	168 469	142 031	-27 000	115 031	181 030	-27 000	154 030	214 780	-27 000	187 780
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	108 416	0	108 416	123 533	0	123 533	137 826	0	137 826	148 066	0	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	117 036	0	117 036	129 323	0	129 323	139 470	0	139 470	147 363	0	147 363
Overføring til investering	87	0	87	87	0	87	87	0	87	87	0	87
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	8 215	0	8 215	5 394	0	5 394	13 563	0	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-6 809	0	-6 809	-248	0	-248	-1 063	0	-1 063	-863	0	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	7 016 819	-7 550	7 009 269	6 870 237	50	6 870 287	6 926 482	-650	6 925 832	7 022 290	-1 150	7 021 140

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	1 579 164	-500	1 578 664	1 544 783	23 300	1 568 083	1 031 485	-4 500	1 026 985	685 100	-28 300	656 800
Tilskudd til andres investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500
Utlån av egne midler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum investeringsutgifter	1 598 564	-500	1 598 064	1 568 783	23 300	1 592 083	1 049 985	-4 500	1 045 485	703 600	-28 300	675 300
Kompensasjon for merverdiavgift	-212 624	100	-212 524	-224 004	-4 660	-228 664	-140 457	900	-139 557	-71 180	5 660	-65 520
Tilskudd fra andre	-147 420	0	-147 420	-22 000	0	-22 000	-193 000	0	-193 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-290 000	0	-290 000	-105 000	0	-105 000	-40 000	0	-40 000	-245 000	0	-
												245 000
Bruk av lån	-798 520	400	-798 120	-1 167 779	-18 640	-1 186 419	-626 528	3 600	-622 928	-337 420	22 640	-
												314 780
Sum investeringsinntekter	-1 448 564	500	-1 448 064	-1 518 783	-23 300	-1 542 083	-999 985	4 500	-995 485	-653 600	28 300	-625 300

Senterpartiet 2025-2028 - datert 3.12.2024

Videreutlån	150 000	0	150 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	0	-150 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-250 000	-250 000	0	-
Avdrag på lån til videreutlån	56 100	0	56 100	63 700	0	63 700	71 500	0	71 500	75 000	0	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-56 100	0	-56 100	-63 700	0	-63 700	-71 500	0	-71 500	-75 000	0	-75 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-150 000	0	-150 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	-50 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Organisasjon, styring og utvikling	62 000	-2 500	59 500	47 000	-2 500	44 500	47 000	-2 500	44 500	47 000	-2 500	44 500
Samfunnstjenester	825 075	0	825 075	634 450	0	634 450	495 535	0	495 535	476 550	0	476 550
Oppvekst	395 200	0	395 200	405 879	0	405 879	300 600	0	300 600	53 200	0	53 200
Velferd	230 775	0	230 775	418 550	0	418 550	140 850	0	140 850	45 550	0	45 550
Medborgerskap	66 114	2 000	68 114	38 904	25 800	64 704	47 500	-2 000	45 500	62 800	-25 800	37 000
Sum Investeringer	1 579 164	-500	1 578 664	1 544 783	23 300	1 568 083	1 031 485	-4 500	1 026 985	685 100	-28 300	656 800

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kirke - kirkelige investeringer	3 500	0	3 500	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000	7 000	0	7 000
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	4 100	0	4 100	3 200	0	3 200	0	0	0	0	0	0
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	4 800	0	4 800	2 300	0	2 300	0	0	0	0	0	0

Senterpartiet 2025-2028 - datert 3.12.2024

Kirke - Tiltak gravferd	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Sum Investeringer	14 400	0	14 400	14 000	0	14 000	8 500	0	8 500	8 500	0	8 500

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
--	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------	-------------	-----------------	--------------

Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Innstilling	2025 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2026 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2027 Endring	Mitt forslag	Innstilling	2028 Endring	Mitt forslag
Forskuttering av spillemidler	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000
Sum Investeringer	5 000	0	5 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0	10 000

Saksframlegg

Arkivsak
24/14788-1

Saksbehandler
Mari Napstad Gabrielsen

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
28.11.2024

Høringssak - Kriterier for veier som kommunen skal ha ansvar for

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til kriterier for veiens offentlige funksjon sendes på høring til relevante aktører. Høringsfrist settes til 07.01.25.

1. Sammendrag

Kommunene Hurum, Røyken og Asker hadde ulik praksis for hvilke veier kommunen hadde ansvar for mht. forvaltning, drift og vedlikehold.

Saken følger opp politisk vedtak fra høsten 2021, om å fremme en sak med kriterier for hva som er en kommunal vei i nye Asker kommune. Det foreslås i denne saken kriterier for vurdering av veiens offentlige interesse. Det er en målsetting at det skal bli en lik praksis i hele kommunen som gjør det forutsigbart for de som bor langs disse veiene. Realitetene i saken støtter seg på veglovens bestemmelser, hvordan dette praktiseres i andre kommuner og Asker kommunes vei og gatenormal.

Det anbefales at kriteriene sendes på høring, før det fremmes sak med endelig forslag til kriterier. Når endelig forslag til kriterier fremmes, vil saken også beskrive prosedyrer for saksbehandling av veier som kan endre kategori.

2. Bakgrunn for saken

Saken følger opp politisk vedtak fra høsten 2021, om å fremme en sak med kriterier for hva som er en kommunal vei i nye Asker kommune. Årsaken til at slike kriterier er ønskelig, er å ha et godt grunnlag for utredning og

saksbehandling for å få en likebehandling av veiene og innbyggerne i kommunen.

I forarbeidene til kommunesammenslåingen i 2020, var det ønskelig å være ajour med en oversikt over kommunalt veiansvar i de tre kommunene og å ha like prinsipper for hva som skal være kommunale og private veier.

- Gamle Asker vedtok i 2015-2016 nedtrapping av tidligere tilskudd til private velveier, samt kriterier for prioritering av velveier som kunne overtas til kommunalt ansvar. Tilskuddsordningen er nå avvirket.
- Hurum og Røyken vedtok i 2019 hver sin arbeidsprosess og hver sine kriterier for definisjonen av kommunal vei. Oppfølging av konkrete veier ble utsatt til ny kommune.

I 2021 ble det fremmet sak om konkrete veier der det var uklart om veiene var riktig kategorisert, den såkalte saken om «gråsoneveier». Saken var en oppfølging av prosessene startet i Røyken og Hurum kommuner før kommunesammenslåing. Fra sakens behandling i kommunestyret 16.11.2021, gjengis vedtakspunkt 4:

4. Kommunedirektøren bes om å fremme en ny sak om kriterier for hva som er en kommunal vei, gjeldende for hele Asker kommune. Disse må være politisk vedtatt før nye saker og søknader kan behandles politisk eller administrativt. Inntil slik sak er vedtatt, videreføres dagens praksis.

Det ble også vedtatt et pkt. 3 der det skulle innledes dialog med oppsittere av en rekke konkrete veier for kommunal overtakelse. Status på dette arbeidet vil bli redegjort for i en presentasjon i forkant av behandlingen.

Siden den gang er det vedtatt en temaplan for samferdsel og mobilitet (september 2024). Her løftes behovet for klarere skillelinjer mellom privat og offentlig vei, for å kunne prioritere vedlikehold der kommunen har veiansvar (etter vegloven):

- Asker kommune skal vedlikeholde de kommunale veiene slik at levetiden ikke reduseres unødvendig.
- Asker kommune skal gjennom klimatilpasning av det kommunale veinettet forebygge skade og nedsatt fremkommelighet.

Dette utdypes med en beskrivelse:

«Asker kommune skal ivareta vedlikeholdsplikten på kommunale veier og må derfor vite hva som er en kommunal vei. Det er behov for et klarere skille i hva som er kommunalt og privat veiansvar. Det skal også medføre at alle private veier i kommunen blir behandlet likt. Derfor skal det etableres noen prinsipper for skille mellom private og kommunale veier.»

3. Saksopplysninger

Ulik praksis på drift av veier i kommunen

I de aller fleste tilfeller er det tydelig og klart hvilke veier som er offentlige og private. I noen få tilfeller er ansvarsforholdene uklare eller det kan være ulik behandling av ensartede veier. I tidligere Røyken og Hurum brøyter kommunen en del private veier. Årsaken til dette varierer og er ikke alltid dokumentert. Enkelte steder finnes det små veistumper som kun fungerer som atkomst til noen få boliger, men som er regulert eller på annen måte tatt opp som offentlig vei. Slike veier er vanligvis private i Asker kommune. I tillegg finnes enkelte private veier som har hatt en utvikling i retning av det å være mer brukt av offentligheten enn tidligere.

Utfordringene med disse uklare og ulike forholdene, og årsaken til at denne saken fremmes, er i hovedsak:

- Likebehandlingsprinsippet: hvordan forklare at noen (de aller fleste) private veier dekker egne kostnader, mens andre private veier får hjelp til dette?
- «Mellom to stoler»: hvem tar tak i vedlikeholdsoppgaver som asfaltering og grøfter/overvannshåndtering, på veier der kommunen kun brøyter? Ender ofte med forfall og veier det er uansvarlig å drifte.
- Veibudsjettets formål: Budsjett til å ivareta kommunalt veiansvar er begrenset og ikke tilstrekkelig. Det bør benyttes der veiene har en offentlig funksjon.

Juridiske forhold og muligheten til å danne kriterier for kommunal vei

Vedlikeholdsansvaret for en vei er bestemt av vegloven. Vegloven skiller mellom offentlige og private veier når det kommer til vedlikeholdsplikt.

Vegloven gir ingen offisiell veiledning eller kriterier for hva en kommunal vei *skal eller bør være*, når man skal vurdere om en vei har rett veiklasse. I utgangspunktet er dette en kommunal beslutning, basert på vurderinger og prioriteringer av hva kommunen selv anser som hensiktsmessig og ansvarlig.

Ifølge vegloven kan kommunen nedklassifisere eller ta opp veier. Kriterier og prosedyrer må kommunen selv beslutte. Prosedyrer må imidlertid følge kommuneloven og forvaltningsrettslige prinsipper.

Bakgrunn for valg av vurderingskriterier

Flere kommuner benytter kriterier for å tydeliggjøre skillet mellom private og kommunale veier. Det er valgt litt ulike sammensetninger av kriterier.

- Noen kommuner, som for eksempel Oslo, ser kun på veiens funksjon i et større veinett – for å vurdere om veien bør være kommunal.
- Andre kommuner, som for eksempel Drammen og Lier, har de samme kriteriene som Oslo (offentlig funksjon), og noen tillegg som reguleringsstatus, avtaler med mer.

Meningen med et sett kriterier, er å tilrettelegge for en objektiv, likeverdig og transparent behandling av enkeltsaker. Kriteriene bør være så presise som mulig, slik at det er lett å forstå hva som skal til. Samtidig kan de ikke være for detaljerte og vanskelige å bruke i praksis.

Innholdet i kriteriene bør gjenspeile kommunens overordnede målsettinger. Her er kommunens rolle i det å sikre langsiktige behov og bærekraftige løsninger for områder viktig. Dette taler for å fokusere på veier som er sentrale for å løse kollektive og miljøvennlige transportmåter, men også en beredskap i veinettet som binder områder sammen – slik at samfunnsnyttig transport ivaretas.

I reguleringsplanarbeidet brukes vei- og gatenormalen i planlegging av nye offentlige og private veier. Elementer er hentet fra denne.

Kommunedirektøren har i forbindelse med denne saken valgt å gjøre som Oslo: å skille ut rene kriterier for veiens *offentlige funksjon*. Andre *vilkår* for ulike ordninger (regulering, standard, eierskap m.m.), samt privatrettslige avtaler, er relevante i etterfølgende saksbehandling.

Forslag til vurderingskriterier

Det bør legges opp til en helhetsvurdering av veiens offentlige funksjon basert på følgende kriterier:

- a. *Er veien et nødvendig ledd i et sammenhengende offentlig veinett?*
- b. *Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for gående og syklende?*
- c. *Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for biltrafikk?*
- d. *Betjener veien flere boenheter enn minstekravet for offentlig vei i kommunens vei- og gatenormal?*
- e. *Andre særlige hensyn som tilsier at veien har en offentlig funksjon.*

Kriteriene er utdypet i Vedlegg 1 Kriterier for veiens offentlige funksjon.

Videre forløp

Når endelig forslag til kriterier fremmes vil saken også beskrive prosedyrer for saksbehandling av veier som kan endre kategori. Tidsmessig kan det være aktuelt at ny sak fremmes 1.kvartal 2025. Med vedtatte prinsipper, kan sakshandling innledes våren 2025 slik at evt. nytt driftsansvar kan avklares i god tid før vintersesongen 2025-26.

4. Kommunedirektørens vurdering

Å få på plass kriterier for en kommunal vei, gjeldende for hele Asker kommune, er tidsmessig viktig. Dette er et styringsverktøy i en kommune som er sammensatt av tre tidligere kommuner og som fremdeles har ulik praksis knyttet til blant annet kommunal drift på private formål.

Det er valgt å avgrense kriteriene til *veiens offentlige funksjon*. Noen kommuner har kriterielister som også omhandler reguleringsstatus, eierskap, driftsavtaler m.m. Kommunedirektøren mener det er mer hensiktsmessig å bruke kriterier som sier noe om veien BØR være kommunal i forhold til funksjon.

Ved å benytte kriterier for veiens offentlige funksjon, vil de aller fleste innbyggere oppleve at kommunen behandler dem som veieiere rettferdig. Innbyggerne vil også vite at deres felles kommunale midler brukes på offentlige veier med allmennyttig funksjon.

Ved frafall av kommunal innsats på veier av privat interesse, vil noen innbyggere oppleve en økonomisk ulempe. De vil måtte ta ansvar for drift og vedlikehold i henhold til veglovens paragraf om vedlikehold av privat vei. Kommunen på den annen side, vil kunne innrette sine budsjetter på veier med kommunalt ansvar. I en tid med knappe ressurser er det viktig at man prioriterer innsatsen på veier der det er en klar offentlig interesse. Behov for klimatilpasninger tilsier at dette blir desto viktigere.

Det er viktig at prosedyrer for behandling av enkeltsaker følger vegloven, kommuneloven og forvaltningsrettslige prinsipper. I saker må det innhentes informasjon fra de berørte parter og redegjøres for vurderinger som er gjort. Ved eventuelle endringer, må berørte parter få beskjed i god tid og tilbud om veiledning ved behov.

5. Konklusjon

Basert på erfaring fra egen og andre kommuner, samt overordnede målsettinger for Asker kommune, foreslås et sett kriterier for veiens offentlige funksjon. Sammen med prosedyrer for saksoppfølging, vil dette bidra til en gjennomsluttet forvaltning og et resultat i tråd med likebehandlingsprinsipper.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kriterier for veiens offentlige funksjon
Rettslig grunnlag

Saksprotokoll

Arivsak
24/14788

Saksbehandler
Mari Napstad Gabrielsen

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
28.11.2024

Saksnr.
44/24

Høringssak - Kriterier for veier som kommunen skal ha ansvar for

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 28.11.2024 sak 44/24

Behandling

Avdelingsleder Martin Refsnes Martinsen innledet til saken og svarte ut spørsmål (presentasjon).

Aud Jorunn Vullum (H) fremmet følgende alternative forslag på vegne av H, V og Frp:

1. Forslag til kriterier for veiens offentlige funksjon sendes på høring til relevante aktører.

Flertallspartiene ønsker å forlenge høringsfristen, slik at man har gitt god tid etter juleferien til å komme med høringsvar og innspill. Høringsfristen settes til 1. februar.

Vullums (H) forslag ble stil opp mot kommunedirektørens innstilling.

Vullums forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Forslag til kriterier for veiens offentlige funksjon sendes på høring til relevante aktører.

Flertallspartiene ønsker å forlenge høringsfristen, slik at man har gitt god tid etter juleferien til å komme med hørings svar og innspill. Høringsfristen settes til 1. februar

VEDLEGG 1 KRITERIER FOR VEIENS OFFENTLIGE FUNKSJON – Asker kommune

Kriteriene er til benyttelse i saker vedrørende veistatus, som nedklassifisering fra kommunal til privat vei, overtakelse av privat vei til kommunal vei og ved gjennomgang av private veier hvor kommunen står for deler av driften.

Det legges opp til en helhetsvurdering av veiens offentlige funksjon basert på følgende kriterier:

- a. Er veien et nødvendig ledd i et sammenhengende offentlig veinett?
- b. Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for gående og syklende?
- c. Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for biltrafikk?
- d. Betjener veien flere boenheter enn minstekravet for offentlig vei i kommunens vei- og gatenormal?
- e. Andre særlige hensyn som tilsier at veien har en offentlig funksjon.

Betydning av kriteriene

A Er veien et nødvendig ledd i et sammenhengende offentlig veinett?

Det offentlige veinettet skal henge sammen og være et hovedveinett med sammenhengende og forutsigbar standard. Kollektivtransport, næringstransport og beredskap skal ha et hovedveinett av fremkommelige veier. Veier som er vesentlige for sammenhengen dette nettet, også aktuelle omkjøringsveier, bør være offentlige.

Veier til næringsområder kan være private, selv om disse betjener næringstransport og arbeidsreiser.

B Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for gående og syklende?

Gjennomfartsvei må forstås som vei som har en vesentlig funksjon for gjennomfart. Dette vil være veier som er viktige for fremkommeligheten og sikkerheten til gående og syklende, ved at andre veier er usannsynlig omveier og ikke reelle alternativer. Det kan være at det ikke finnes alternative trygge veier for gående og syklende.

Enhver vei vil i hovedsak være åpen for allmenn ferdsel til fots, med hjemmel i Friluftsløven. Veier som fører til for eksempel en tursti, eller inngår som del av en skolevei, må derfor ikke være offentlige.

C Er veien særlig brukt som gjennomfartsvei for biltrafikk?

Gjennomfartsvei må forstås som vei som har en vesentlig funksjon for gjennomfart. Dette kan være veier som brukes til gjennomfart mellom andre områder enn veiens nærområde, veier hvor en stor del av trafikken er andre enn de som bor i området eller besøkende til dem. Kriteriet vil bli brukt i sammenheng med dagligtransport, transport som er viktig for innbyggere i hverdagen, til jobb, butikk etc.

Dersom det finnes andre offentlige veier som vil kunne ta gjennomfartstrafikken, kan det likevel vurderes at veien ikke skal ha en offentlig funksjon.

D Betjener veien flere boenheter enn minstekravet for offentlig vei i kommunens vei- og gatenormal?

Dersom en vei betjener flere boenheter enn minstekravet i kommunens vei- og gatenormal, kan det være en indikasjon på at veien har offentlig interesse. I gjeldende veinormal (per 07.11.24) er dette tallet 10 boenheter. Det omfatter helårs hovedbruksenheter, og ikke hytter, utleieenheter e.l. Sameier og boligblokker kan ha privat felles avkjørsel, fremfor offentlig vei frem til garasjeanlegg eller parkeringsplasser.

Oppfyllelse av dette kriteriet er i seg selv ikke nok til å si at en vei bør være kommunal. En veinormal gjelder i nye reguleringsaker. Det gjøres da helhetlige vurderinger av områdets oppbygging og funksjoner. Det følger i reguleringsaker dessuten krav til standard og opparbeidelse av veien. Dersom en vei har f.eks. 16 boenheter, men mangler en sammenheng til et kommunalt veinett eller andre kvaliteter som tilsier at veien har offentlig interesse, så kan kommunen vurdere at antall boenheter ikke er nok til å rettferdiggjøre offentlig vedlikehold.

E Andre særlige hensyn som tilsier at veien har en offentlig funksjon.

Det kan være andre forhold som tilsier at en vei har en offentlig funksjon. Dette kriteriet er ment å kunne anvendes dersom de øvrige kriteriene ikke dekker de forhold som tilsier at en vei er av offentlig interesse.

Herunder faller ikke avtaler om kommunal drift på privat vei. En tidligere inngått avtale betyr ikke at en vei har en offentlig funksjon i dag. Veien skal vurderes i seg selv. Deretter skal eventuelle avtaler vurderes og behandles ut ifra avtalerettslige prinsipper, i videre saksbehandling.

Herunder faller ikke automatisk alle kommunale eiendommer eller vann- og avløpsanlegg som for eksempel pumpestasjoner. Veibruken knyttet til disse må vurderes.

Veier knyttet til friluftsmål av regional betydning, som for eksempel Solli, Hvalstrand eller Hernestangen, vil kunne inneha en offentlig funksjon. For å sikre fremkommelighet og trafiksikkerhet, kan kommunen ha et ønske om kontroll på drift og vedlikehold.

Der det er friluftsmål hvor kommunen ser behov for å sikre tilgjengelighet til parkeringsplasser, kan kommunen vurdere å inngå i private veilag på vegne av innbyggere som bruker tilbudet.

Vurdering i henhold til kriteriene

En vei kan vurderes i sin helhet, eller deles opp i strekninger som vurderes hver for seg. Én strekning av en vei vil kunne ha offentlig funksjon, mens en annen strekning av veien med samme navn vil kunne være privat.

En vei (eller veistrekning) vil vurderes opp imot ett og ett kriterium, for deretter å vurderes i samlet måloppnåelse. Ofte vil det være slik at jo flere kriterier en vei oppfyller, jo større offentlig funksjon har veien. En vei som oppfyller ett kriterium, kan i noen tilfeller få en klar konklusjon om offentlig interesse. I andre tilfeller kan det innebære svak måloppnåelse totalt sett. Kriterium D, antall boenheter, er et kriterium som ikke alltid står seg i seg selv. Kriteriet er speilet fra vei- og gatenormalen. Denne brukes i nye reguleringsplaner. Her gjøres helhetlige vurderinger av et områdes oppbygging og sammenkoblinger, i tillegg til boenheter. Det samme vil gjelde eksisterende veier som er til vurdering ut ifra kriteriene her.

Under er det satt opp noen «fiktive veier», som utgjør eksempler på bruk av kriteriene. Vurderingene er noe forenklet.

Vei 1, sentral boligvei gjennom et større boligområde, en vei som i noen grad fungerer som avlastning for en hovedvei rundt området

Vurdering på enkeltkriterier:

- a) Veien kan ha en viss interesse som omkjøringsvei, da det kun finnes én annen offentlig vei som betjener linken mellom to områder i kommunen.
- b) Veien brukes som gjennomfartsvei for gående og syklende, fordi den alternative offentlige veien er høyt trafikkert og uten tilbud for myke trafikanter.
- c) Veien brukes i noen grad til gjennomfart med bil, men i hovedsak er det en vei som betjener boligområdet.
- d) Veien betjener mer enn 10 boenheter.
- e) Det er ingen andre særlige hensyn som tilsier offentlig interesse.

Helhetsvurdering: Veien har høy grad av offentlig interesse.

Vei 2, hovedadkomst til et av Asker kommunes mest besøkte friluftsmål

Vurdering på enkeltkriterier:

- a) Ikke et viktig ledd i et sammenhengende offentlig nett, da det er en blindvei.
- b) Ingen gjennomfart for gående og syklende, da det er en blindvei.
- c) Ingen gjennomfart for biltrafikk, da det er en blindvei.
- d) Veien betjener 2 boenheter.
- e) Veien er adkomst til et regionalt friluftsmål, med særlig høye besøkstall sammenlignet med andre friluftsmål i kommunen. Veien brukes i hovedsak til dette formålet.

Helhetsvurdering: Veien har høy grad av offentlig interesse.

Vei 3, lang vei med preg av gårdsvei til spredt bosetning

Vurdering på enkeltkriterier:

- a) Ikke et viktig ledd i et sammenhengende offentlig nett, da det er en blindvei.
- b) Ingen gjennomfart for gående og syklende, da det er en blindvei.
- c) Ingen gjennomfart for biltrafikk, da det er en blindvei.
- d) Veien betjener 12 boenheter.
- e) Veien er adkomst til skogsområde med stinett og noen få parkeringsplasser for utfart, tilrettelagt på privat eiendom.

Helhetsvurdering: Veien har lav grad av offentlig interesse. Dersom kommunen anser parkeringsplassen (til utfart) som prioritert, for eksempel i mangel av tilgjengelige alternativer, kan kommunen tilby å inngå i et privat veilag.

Vei 4, kort veistubb til tre boenheter

Vurdering på enkeltkriterier:

- a) Ikke et viktig ledd i et sammenhengende offentlig nett, da det er en blindvei.
- b) Ingen gjennomfart for gående og syklende, da det er en blindvei.
- c) Ingen gjennomfart for biltrafikk, da det er en blindvei.
- d) Veien betjener 3 boenheter.
- e) Det er ingen andre særlige hensyn som tilsier offentlig interesse.

Helhetsvurdering: Veien har ingen offentlig interesse.

VEDLEGG 2 RETTSLIG GRUNNLAG - Klassifisering av vei i Asker kommune

Privat eller offentlig?

Et av hovedmålene for fastsetting av klassifiseringskriterier er større grad av likebehandling av kommunens innbyggere ved at like forhold skal behandles likt.

Det er lite rettslige føringer vedr. vegklassifisering og det er i praksis kommunen som i tråd med grunnleggende forvaltningsrettslige regler, etter egen vurdering, fastsetter prinsippene for klassifisering av vei. Vegens funksjon som en viktig trafikklåre for kommunens innbyggere er utgangspunktet for vurderingen av om en vei skal være privat eller tilhøre det kommunale veinettet og vedlikeholdes over kommunens vegbudsjett.

På samme måte som vegmyndigheten fastsetter det hensiktsmessige vedlikeholds nivået basert på en skjønnsmessig vurdering, er det opp til den kommunale vegmyndigheten å avgjøre om en kommunal vei skal omklassifiseres. Hverken vegloven § 7 eller forarbeidene til loven sier noe om hvilke hensyn som legges til grunn ved vurdering av omklassifisering. Dette er kommunens beslutninger, ref. Vegdirektoratets tolkningsuttalelser til Samferdselsdepartementet, gjengitt i SOMB-2005-86. Vegholders økonomiske evne og prioriteringer vil styre beslutningene om klassifisering av vei.

I det følgende vil det redegjøres for grunnleggende rettskilder og ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper. Dette utgjør grunnlaget for kriteriene, og vil i det videre arbeid også ligge til grunn for utarbeidelse av interne retningslinjer for saksbehandlingen vedrørende klassifisering av veg.

Veglova

Veglova § 1 definerer offentlig veg som en *«veg eller gate som er open for allmenn ferdsel og som blir halden ved like av stat, fylkeskommune eller kommune etter reglane i kap. IV»*

Bestemmelsens første vilkår legger til grunn at vegen skal være åpen for allmenn ferdsel. Dette innebærer at veien skal være tilgjengelig for alle som måtte ønske det (Rt. 1953 s. 1427). En vei som er stengt ved skilt, vegbom, el. kan derfor ikke anses å være åpen for allmenn ferdsel. En vei som kun betjener et fåtall boliger og har en lokal karakter anses likevel ikke nødvendigvis som åpen for allmenn ferdsel i veglovens forstand til tross for at allmennheten kan ferdes der, jf. Vegloven med kommentarer, (til § 5). Enhver vei vil i hovedsak også være åpen for allmenn ferdsel til fots med hjemmel i Friluftsløven § 2. Men ferdsel til fots kan ikke alene avgjøre om en vei må anses å være åpen for allmenn ferdsel i veglovens forstand. Veglova § 1 må ses i sammenheng med veitrafikkloven § 1, andre ledd, og skal forstås som område hvor det er *«alminnelig adgang til og vanlig å kjøre med motorvogn»*.

Bestemmelsens andre vilkår forutsetter at vegen blir vedlikeholdt av kommunen. Dette innebærer at vegmyndigheten har påtatt seg det fulle og hele vedlikeholdsansvar for

veien, se Sivilombudets uttalelse med henvisning til Vegdirektoratet og Rt. 1997 s.637, (SOMB 2005-86). Det er ikke nok at det offentlige brøyter eller står for veilys.

Henvisningen til lovens kap. IV knytter seg i hovedsak til veglovas § 20, første ledd, vedr. hvem som skal stå ansvarlig for dekingen av utgiftene til veivedlikeholdet.

Vegloven har ingen bestemmelser om omfanget av vedlikeholdsplikten. Utgangspunktet for vedlikeholdsplikten er å sikre trygg fremkommelighet på veien hele året, se SOMB-2005-86. Den kommunale vegmyndighet kan etter en skjønnsmessig vurdering bestemme hvilke vedlikeholdstiltak som skal utføres. Lovens formålsbestemmelse angir en minstestandard. Den nedre grense er å sikre at vegen ikke utgjør en trafikkfare. Vegens betydning som trafikkåre, mengden trafikk på veien og vegmyndighetens disponible vedlikeholdsmidler vil som regel være styrende for det nærmere omfanget av veivedlikeholdet, se Vegloven med kommentarer, 3.utg. 1997, s. 101. Vegmyndigheten foretar således en skjønnsmessig vurdering av hva som må anses som et hensiktsmessig og forsvarlig vedlikeholdsnivå.

Veglova § 5, andre ledd sier at kommunen «*kan gjere vedtak om å ta opp privat veg som kommunal veg. Jamvel om slikt vedtak ikkje er gjort, er ein veg å rekne for kommunal veg når kommunen har tatt over vedlikeholdet etter reglar i plan- og bygningslova*».

Det fremkommer av lovkommentar til vegloven § 5, at bestemmelsen ikke må anses som en ekspropriasjonsbestemmelse: «*bestemmelsen gjelder for en del lokale privatveger som allerede i større eller mindre grad har vært holdt ved like av kommunen, eller som gjennom tidenes omskiftelighet har vist seg å ha aktuell fellesfunksjon, og som ønskes opptatt til kommunal veg av brukerne. Det bør være utenkelig å anvende denne bestemmelse på en veg som bare nyttes som adkomst for noen få eiendommer og kun har lokal karakter, og hvor oppsitterne protesterer.*»

Bestemmelsen er ment å kunne benyttes på slike forhold hvor vegen allerede er etablert som ferdselsåre og ligger til felles bruk for kommunens innbyggere.

Veglova § 7 sier at «*kommunen kan gjere vedtak om at kommunal veg skal leggest ned.*»

Det er i lov eller forarbeider ikke angitt nærmere vilkår eller retningslinjer for nedklassifisering av kommunal vei.

Det følger av Vegdirektoratets uttalelse samt Veglova med kommentarer, gjengitt i SOMB-2005-86, at vedtak om nedleggelse av kommunal vei jf. Veglova §§ 7 og 8, ikke må anses som et enkeltvedtak, jf. fvl. § 2. Andre kilder refererer også til denne beslutningen som å være av administrativ/politisk art, se Sørhaug, Veiprivasering s.32. Bakgrunnen for at beslutninger om klassifisering ikke anses som et enkeltvedtak, er at det ikke knytter seg rettskrav til beslutningene om klassifisering, samt at det er opp til vegmyndigheten om den vil påta seg det hele og fulle vedlikeholdsansvaret – og derved de økonomiske forpliktelsene - for en vei.

Forvaltningsrettslige prinsipper

Legalitetsprinsippet - Legalitetsprinsippet innebærer at offentlige myndigheters inngrep i innbyggernes private sfære krever hjemmel i formell lov. Med andre ord kan man si at offentlige forbud og påbud til innbyggerne må være hjemlet i norske rettsregler.

Legalitetsprinsippet omtales derfor også som et lovkrav. Hensynet bak dette prinsippet er at kommunens innbyggere skal kunne sette seg inn i og forstå sin rettsstilling. Dette betyr at innbyggerne skal kunne gjøre seg kjent med lovverket og tolkningen av dette.

Kontradiksjonsprinsippet - Retten til kontradiksjon betyr at innbyggerne har rett til å være kjent med sin egen sak og å forsvare egne interesser i saken. Dette prinsippet ivaretas av reglene i forvaltningsloven. Men kontradiksjonsprinsippet – retten til å bli hørt – er også et ulovfestet prinsipp som skal ligge til grunn ved all offentlig forvaltning.

Prinsippene om saklighet og forsvarlighet – Dette er ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper som skal ligge til grunn for all kommunal saksbehandling. Prinsippene innebærer at forvaltningen ved avgjørelsen av en sak, ikke kan legge avgjørende vekt på irrelevante forhold (utenforliggende hensyn). Avgjørelser skal heller ikke bære preg av å være tatt på tilfeldig grunnlag (vilkårlige avgjørelser). Forvaltningen kan ikke uten saklig grunnlag behandle like saker ulikt (likebehandlingsprinsippet) og endelig skal forvaltningen ved en avgjørelse unngå å komme til et resultat som objektivt sett er grovt urimelig for en part.

Vilkårslæren er en ulovfestet forvaltningsrettslig lære som gjelder på områder hvor forvaltningen *kan* tilkjenne noen et gode – dvs. hvor det utøves forvaltningsskjønn. Hovedregelen i norsk rett er at offentlige myndigheter ikke kan pålegge en innbygger plikter uten at dette er hjemlet i lov (legalitetsprinsippet). I noen tilfeller kan imidlertid forvaltningen velge å gi en innbygger et gode som vedkommende ikke har et rettskrav på – for eksempel vedtak om å oppta privat vei til kommunal vei, veglova § 5. I slike tilfeller kan forvaltningen stille vilkår til innbyggerne for at vedkomne skal motta godet, jf. Rt. 2003 s. 764. Vilkårene som settes må ha saklig sammenheng med lovens formål og ikke være uforholdsmessig tyngende. Videre vil det også kunne legges vekt på om vilkårene som stilles må anses samfunnstjenlige, jf. RG. 1969 s. 325.